

2. Cilt

Gurdjieff ve Ouspensky
Öğretisi Üstüne
Psikolojik Yorumlar

Maurice Nicoll

Gurdjieff ve Ouspensky'nin Öğretisi Üstüne Psikolojik Yorumlar

Maurice Nicoll

Cilt 2

Çevirenler:
Neslihan Parlak Kosova
Tufan Göbekçin

Ruh ve Madde Yayınları

İÇİNDEKİLER

Birdlip, 1944

08.01.44	Kuvvet Kaybının İncelenmesi Üstüne Not	377
15.01.44	Kuvvet Kaybının İncelenmesi Üstüne Ek Not	380
22.01.44	Enegram (I)	383
29.01.44	Enegram (II).....	387
05.02.44	Enegram (III).....	390
12.02.44	Merkezlerin Zekası	395
19.02.44	Bu Çalışma Ne İle İlgilidir?	401
27.02.44	Enegram (IV)	405
04.03.44	Enegram (V).....	411
11.03.44	Enegram (VI)	414
18.03.44	Enegram (VII).....	417
25.03.44	Enegram (VIII).....	420
01.04.44	Enegram (IX).....	422
09.04.44	Enegram (X).....	425
15.04.44	Enegram (XI).....	428
22.04.44	Enegram (XII)	430
30.04.44	Enegram (XIII).....	434
06.05.44	Enegram (XIV).....	438
13.05.44	Kendini Gözlemleme.....	441
20.05.44	Çalışma'da Tekamülün Anlamı.....	447
27.05.44	Derinden Kendini Gözlemleme.....	450
03.06.44	Özdeşleşmeme.....	454
10.06.44	Çalışma'da Uyanmanın Aşamaları	457
24.06.44	Resimler ve İmajinasyon.....	461
01.07.44	At, Araba ve Sürücü Meseli	467
11.07.44	Anlam Üstüne Ek Notlar	472
15.07.44	Kendini Sevme Üstüne Yorumlar (I).....	474
	Kendini Sevme Üstüne Yorumlar (II).....	477
22.07.44	İrade Üstüne Makaleye Giriş Notu	482
	İrade Üstüne Yorum (I).....	484
29.07.44	İrade Üstüne Yorum (II)	488
05.08.44	İrade Üstüne Yorum (III) Giriş Notu	496
	İrade Üstüne Yorum (III).....	496
12.08.44	Şuur Seviyeleri	500
20.08.44	Kibir	504
02.09.44	Başlıca Özellik Üstüne Yorum	510
16.09.44	Kişisel Çalışma Üstüne Not	515
23.09.44	Kişisel Çalışma Üstüne Ek Not.....	519
30.09.44	Çalışma'nın Savaş Hakkında Öğrettikleri	523
07.10.44	Çalışma'ya Değer Vermek.....	527

14.10.44	Kendini Gözlemleme ve Kendini Hatırlama (I)...	530
21.10.44	Kendini Gözlemleme ve Kendini Hatırlama (II) ..	537
28.10.44	Bir Deney Olarak İnsan.....	542
04.11.44	Kişideki İkinci Kuvvet Üstüne Yorum	544
18.11.44	Zihin Üstüne Yorumla Giriş Notu	548
	Zihin Üstüne Yorum	549
25.11.44	Hayatı Yeni Tarzda –Amaç Değil, Araç Olarak– Görmek Üstüne	556
02.12.44	Daha Derin Kendini Gözlemleme Üstüne Ek Notlar	560
	Ezoterizm Üstüne Giriş Notu	565
	Kader Kanunu ve Kaza Kanunu	567
12.12.44	Kader Kanunu ve Kaza Kanunu	568
16.12.44	İşsel Kale Alma Üstüne Yorum	574
23.12.44	İzlenimleri Yeni Bir Tarzda İçeri Alma Üstüne ..	578
30.12.44	Duyguların Bilişsel Gücü.....	579

Birdlip, 1945

07.01.45	Hafıza Üstüne Yorum	585
13.01.45	“Ben”ler Doktrini (I).....	598
21.01.45	“Ben”ler Üstüne Ek Notlar	601
27.01.45	Kendini Hatırlamak	606
03.02.45	“Ben”ler Doktrini (II)	610
08.02.45	Şuurlu Sevgi Üstüne Yorum	615
10.02.45	“Ben”ler Doktroni (III).....	618
17.02.45	Edinilmiş Vicdan Üstüne Yorum	623
24.02.45	Çalışma’da Hedefin Anlamı Üstüne Yorum	630
03.03.45	İşsel Özgürlük Üstüne Yorum.....	640
10.03.45	Nesne ile Nesnenin Düşüncesi Arasındaki Fark Üstüne Yorum	647
17.03.45	Negatif Duygular Üstüne Yorum.....	651
23.03.45	İzlenimler Besini Üstüne Yorum	657
31.03.45	Kendimizi Gözlemlemek Zorunda Oluşumuzun Nedeni.....	663
31.03.45	Bir Paskalya Mesajı.....	668
07.04.45	Bilimde Entropi Kavramı ve Çalışma’da Çaba Kavramı.....	670
14.04.45	Çalışma’nın Evet ve Hayır Fikri	676

21.04.45	Çalışma'nın Ne Hakkında Olduğuna Dair Bir Hatırlatma.....	685
	Çalışma'nın Evet ve Hayır Fikri Üstüne Ek Not.....	687
28.04.45	Karşıtları Biraraya Getirmek Üstüne	690
05.05.45	Bugünkü Durum.....	695
13.05.45	Duygusal Merkez Üstüne Yorum	699
19.05.45	İzlenimleri İçeri Almak Hakkında	703
20.05.45	Sarkaç ve Üçüncü Kuvvet Üstüne Bir Not	705
02.06.45	Varlık Üstünde Çalışmak	708
09.06.45	Negatif Duygular Üstünde Çalışmak.....	713
16.06.45	Çalışma'da Kuvvetin Anlamı	717
23.06.45	Gözlemleyen "Ben" Üstüne Yorum.....	726
30.06.45	Varlık Seviyemizi Değiştirmek Üstüne	731
07.07.45	Daha Şuurlu Yaşamaya Başlamak Üstüne.....	736
14.07.45	Kendini Hatırlamak Üstüne.....	741
21.07.45	Varlık Seviyemizi Değiştirme Üstüne Ek Not	746
28.07.45	İçsel Kale Alma Üstüne Bir Not	752
	Tekrarlanma Üstüne Bir Not.....	756
04.08.45	Tamponlar Üstüne Bir Not.....	759
11.08.45	İnsan'ın Yeryüzü Üzerindeki Durumu	766
25.08.45	Çalışma'nın Bilgisi ve Tanınması	769
01.09.45	Çalışma Çabası Göstermek Üstüne Ek Yorum	771
08.09.45	İçsel Özgürlük Üstüne Yorum	774
15.09.45	İçsel Konuşma Üstüne Yorum	777

KUVVET KAYBININ İNCELENMESİ ÜSTÜNE NOT

Kuvvet kavramı Çalışma'da temel bir fikirdir. Uyanmak için insan kuvvet sahibi olmalıdır; kuvvet olmadan uyanamaz. Kuvvet kavramı iki açıdan incelendiğinde daha iyi anlaşılabilir. Çalışma, insanın incelenen birçok spesifik yoldan kuvvet *kaybettiğini*, bunlar üzerinde çalışarak kuvvet *kazandığını* ve Kendini Hatırlama eylemiyle kuvvet *oluşturduğunu* söyler.

Kuvvet kaybını inceleyelim. Bize, ancak çok çaba ve uzun bir mücadelenin ardından uyanış yaşamaya başlayabileceğimiz ve bunun da hayatın kendi nedenlerinden ötürü bizim uykuda kalmamızı istemesinden kaynaklandığı söylenmektedir. Bu demektir ki yaşam, kuvveti korumamıza engel olur; başka şekilde söyleyecek olursak, yaşam bizim kuvvetimizi alır. Bir alışkanlıklar yığınının ibaret olduğumuz için, yaşam içimizde, daha en başından, çeşitli ve bazen çok karmaşık olan türden kuvvet kaybetme alışkanlıkları oluşturur. Böylece, tıpkı her şeyi mekanik olarak yaptığımız gibi, kuvveti de mekanik olarak kaybederiz. Nasıl kuvvet kaybettiğimizi görmek çok zordur. Sürekli olarak gerçekleşen şeyin farkına varabilmek için kendimizi yeni düşüncenin ışığında –eski fikirlerimizi yenilerle değiştirmek için– gözden geçirmeliyiz. Kişi sırf bir negatif duyguya dokunduğu için bir anda kuvvet kaybedebilir. Çalışma'da, ki uzundur, *biz olmayan* bu alışkanlıklar yığını ile yüzleşmemiz gerektiğini fark etmeye başlarız. Bu acı verici bir deneyimdir ve kişi erişecek bir şeyler olduğuna kanaat getirmedikçe buna adım atmak gereksizdir.

Uyanmak için, anti-mekanik herhangi bir şey işe yarayabilir. *Kendini gözlemleme* anti-mekaniktir ve her şeyden önce gelmelidir. Fakat kuvvet kaybını engellemenin esas anahtarı *özdeşleşmemde* yatar. Her özdeşleşme eylemi kuvveti korur. Uyanmak için gerekli kuvvetten söz ediyoruz. İçsel ve dışsal olan her şeyle özdeşleşirsek, Çalışma'yı uygulama ve anlama kuvvetine sahip olamayız. Çalışma, belli belirsiz bir bulut gibi çok uzaklarda kalacaktır. Bir süre sonra kişi, uykuda olduğunu fark etmeye başlar. Yani kuvvet kaybettiğini fark etmeye başlar. Aynı zamanda, Çalışma'nın ve onun fikirlerinin çok uzak görüldüğünü fark eder. Kişi bu tür bir barometreye sahip olmaya başladığında, kuvvet kaybına sebep olan şeyleri daha ayrıntılı incelemek mümkündür. Kuvvet kaybının sebepleri, negatif durumlar gibi herkese uygulanabilen genel kategorilere ayrılabilirse de her bir insan, Çalışma'nın verdiği yeni anlayışın ışığında en büyük detayla ve en büyük dikkatle düşünüp taşınarak kişisel olarak gözlemlenmesi gereken özel sebeplere sahiptir. Aksi halde, insanın kendi içinde bir şeyler inşa edebilmesinin tek koşulu olan kendine samimiyet hiç yoktur. Çalışma'nın tesiriyle kurulabilecek ağırlık merkezi de var olamaz ve dolayısıyla Gerçek "Ben"e ait hiçbir şey bize ulaşmayacaktır.

Tüm bunlar, hakkında sık sık konuşulan değerlendirmenin gerekliliğiyle ilgilidir. Çalışma'nın değerlendirmesi olmadıkça ne onunla samimiyet ne de kuvvet kaybına ait kesin bir içsel algılama var olabilir. Yani kişi,

Çalışma'nın çok uzakta göründüğünü fark edebilmesine rağmen, uykuda olduğunu belirgin bir şekilde fark etmeyecektir. Kuvvet kaybının kaynaklarını ve onunla bağlantılı koşulları fark etmeye başlamak çok ilginçtir. Örneğin, kuvvet kaybına neden olan belirli düşünme zincirleri vardır ve sebebini görmeniz yıllar alabilir. Oldukça zararsız olduğunu düşündüğünüz ve hatta takdir ettiğiniz şeylerin kuvvet kaybına neden olması da sıklıkla karşılaşılan bir durumdur.

Şimdi kısaca, diğer açıyı, kuvvet *yaratılan* şeyi anımsayalım. Kuvvet yaratan, Kendini Hatırlama eylemidir. Zihnin bu eyleme ve Kendini Hatırlamanın anlamına ve önemine açılışı ve bunun yanı sıra, bireyin kendi hakkındaki alışıldık fikirlerinden, alışıldık küçük hislerinden ve içsel kale* almalarından ayrılışı; tüm bunlar gerçekten kuvvet yaratır. Dolayısıyla kişi her özdeşleşmeme eylemiyle kuvvet *kazanır* çünkü kuvvet kaybını önlemiş olur ve Kendini Hatırlama ile kuvvet *yaratır*.

Şimdi, göreceksiniz ki kişinin kendini hayatın aksiyonundan yalıtması gereklidir. Ama bunun genel olarak ne anlama geldiğini ve her biriniz için özel olarak ne anlama geldiğini anlamak, bize hazır olarak sunulan bir şey değildir. Kişi bunu ancak yavaş yavaş görmeye başlar. Bazı insanlar Çalışma hakkında ne kadar da sabırsızdır. Erişebilmek için bütün bir ömür boyu çalışmayı gerektiren durumlara kısa sürede ulaşmayı uman insanları gördünce bazen şaşırıyorum. Dışta ve içte bir insanın her zaman kendini yalıtması gereken bir şey vardır. Kendini yalıtmak ne demektir? Eğer isterse- niz, "izolasyon" diyebilirsiniz. Yaşam tüm kuvveti alıyor ve bizi uykuda tutuyorsa, insanın en azından onun üzerimizdeki çeşitli güçlerinin bazılarından kendini yalıtması gereklidir. Kimileri şu veya bu sebeple –çok yanlış olduğunu düşündükleri bir şey hakkında– her zaman üzgündür. Diyelim ki politik bir şeyden dolayı üzgündürler ya da etik bir şeyden dolayı üzgündürler ya da dinsel bir şeyden dolayı üzgündürler ya da hijyenik bir şeyden dolayı üzgündürler ya da kısaca, her zaman her şeye üzülmüşler. Kuvvet kaybederler. Yani yaşam uyanmak için gerekli bütün kuvveti bu yollarla onlardan çalar. Oysa onlar doğru davrandıklarını düşünürler. Bu, mekanik bir şekilde düşünmek için iyi bir şey değildir. Haklı olduğunuzu düşündüğünüzde uykuda olduğunuzdan emin olabilirsiniz. Fakat tabi ki yaşam birçok başka yollarla da bizi kuvvetimizden eder. Yaratılış Işını'nda önemli değiliz. Milyarlarca güneşi olan Samanyolu'nda sırf bir nokta üzerinde yaşıyoruz ve milyarlarca Samanyolu vardır. Evet, çok küçüğüz. Fakat bir şans vardır. Bu ikili hisse sahip olmak Kendini Hatırlamanın bir şeklidir.

Şimdi, gerçekte kuvvet yaratmanın aracı olan Kendini Hatırlamaya gelince, –İlk Şuurlu Şok ve ondan kaynaklanan enerjileri hatırlıyorsunuz değil mi?– Kendini Hatırlamanın pek çok şekli vardır. Ama bunların hepsi, başka bir şeyin var olduğu, yani son derece kötü olan bu gezegende yaşa-

*kale almak ("a" sesi uzun) ifadesi önem vermek, dikkate almak, hesaba katmak anlamın da kullanılmaktadır. Ouspensky'nin *İnsanın Gerçeği -Kendini Bilmek* adlı kitabında bu ifade kaale almak şeklinde kullanılmıştır. (ç.n.)

manın kendisi başına açıklanamaz olduğu hissine dayanır. Başka bir şey mevcuttur. Başka bir şey vardır. Ardından, zihnimizde canlı bir hale gelinceye ve bizimle konuşuncaya kadar Güneş Oktav'ı üzerine derin düşünürüz. Sonrasında "yalıtma"nın ne anlama geldiğini belki görmeye başlarız. Buna karşın, geleceğin kesinlikle daha iyi olacağını hissettiğimiz anlar olur. Ama biri zaman, diğeri ölçek bakımından -biri yatay, diğeri düşey olan ve her zaman için burada, şu anki durumumuzun hemen yukarısında olan- iki gelecek vardır. Kendini Hatırlamanın pek çok biçimi vardır. Kendi yolunuzdan çıkmak zorundasınız, kendi ışığınızdan sıyrılmak zorundasınız. Farklı anlarda farklı olduğumuz için Kendini Hatırlama farklı zamanlarda farklıdır. "Kurnaz İnsan" bunu bilir. Her zaman aynı yöntemi uygulamaz. Böyle yapmak o yöntemi mekanikleştirir. Mekanik olan şey, Çalışma için faydasızdır. Kurnaz İnsan sanki bir ileri bir geri hareket eder, ardından tekrar ileri vb. Ne olursa olsun, deneyler. Artık faydalı olmayan şeyi fark eder ve farklı bir yol icat eder ve yoluna devam eder. Ara sıra "Kurnaz İnsan"dan söz edeceğiz. Fakat her şeyden önce, herkes her gün kendini hatırlama üzerine düşünmeli, onun üzerinde çalışmalı ve kendini hatırlamayla uğraşmalıdır. Kendi yolunuzdan çekilmeyi deneyin. Kendiniz önünü tıkadığınız için gelemeyen şeylerin gelmesine izin vermeyi deneyin. Kendi kendinizin gürültüsünü bir an için bile olsa susturabilir misiniz? Kendinizin olağan hislerinden sıyrılabilir misiniz? Bir anlığına kendiniz için hiç kimse haline gelebilir misiniz? Ya da tam tersine, kendinizin derin gerçekliğini hissedebilir misiniz? Yapmak zorunda olduğunuz her şeyde Ben'i bir süreliğine hissedebilir misiniz? Tüm bunlar kendini hatırlamanın farklı yollarıdır. Birçok başka yol da vardır fakat başlangıç için, kendiniz bir yol keşfetmeyi deneyin ve onun tadını tanımaya girişin. Sonrasında, ne zaman uykuda olduğunuzu daha belirgin bir şekilde bileceksiniz. Yaşamın başka bir seviyesine uyanmaya çalışıyoruz. Bunun, varoluşumuzun gerçek anlamı olduğuna inanıyoruz. Fakat uyanmak için kuvvet sahibi olmalıyız. Şuurlu olarak yaptığımız her şey kalır; mekanik olarak yaptığımız her şey bizim için kayıptır. Dolayısıyla, hayatı nasıl yaşayacağımızı ve onun tarafından yenilip yutulmamayı öğrenmeliyiz. Yaşamla özdeşleşip bütün kuvvetinizi yaşama verirsiniz uyanamazsınız, aynen kendinizle özdeşleştiğinizde uyanamayacağınız gibi. O genç insan kendini ne çok zengin hissediyordu; kendi erdemleriyle, yetenekleriyle ve kusursuzluklarıyla ne çok özdeşleşmişti. Uyanabilmesi için gidip bütün bunları satması, elden çıkarması gerektiği söylendi ona. Buna çok üzüldü. Yaptığımız her şeyi ve olduğunuzu düşündüğünüz her şeyi kendinize atfetmekten vazgeçmenin, yani tüm sahip olduklarınızı satmanın, elden çıkarmanın ne anlama gelebileceğini düşünün. Bunun gerçekten ne anlama geldiğini kim hayal edebilir? Kendiniz açısından bunun ne anlama geldiğine ki bile olsa bir anlayış yakalayabildiniz mi? Yakaladıysanız, kuvvetinizin her an nereye gittiğini, nasıl kullanıldığını ve insanların bunu bilmeksizin neden uykuda olduklarını fark etmeye başlayacaksınız.

*İncil'deki zengin adam meseli. (ç.n.)

KUVVET KAYBININ İNCELENMESİ ÜSTÜNE EK NOT

Bu gece, kuvvet kaybetme üzerine ek bir yorum ile devam edelim. Son olarak, nasıl kuvvet kaybettiğimizi gözlemlemenin ve bunun sebebinin ne olduğunu fark etmenin gerekliliği hakkında konuştuk. Diğer şeyler arasında, içsel kale almanın, özdeşleşme dediğimiz büyük konunun parçası olduğu ve özdeşleşmenin insanoğlunun en büyük düşmanı olduğu söylendi. Birçok insan başka insanlar hakkında endişelenmenin onlara yardım edeceğini düşünür. Hatta başka birisi için endişeli, üzüntülü bir durumda olmanın doğru olduğunu zannederler fakat bunun hiç kimseye faydalı olmadığını anlamamız gerekmektedir. Hastalanmış biri hakkında çok endişeli ve üzüntülü iseniz, bu ne size ne de diğer insana yarar sağlar. Özdeşleşmiş olmak asla yardım etmez. Tam da bu şekilde, diğer insanlarla özdeşleşerek onlardan kuvvet çekeriz ve onları, tabi kendimizi de, sanki hapsederiz. İki insanın kendilerini hapsedmelerinin ve kendi yararsız ıstıraplarını yaratmalarının ne kadar kolay olduğunu muhtemelen fark etmişsinizdir.

Özdeşleştiğiniz biri hakkında düşünerek kuvvet kaybedebilirsiniz. Kendi içimizde birbirimize iyi davranmayız. Birbirimizi serbest bırakmalıyız. Birbirimize karşı doğru bir tutum sahibi olabilseydik, birbirimizden özgür olurduk. Demek istediğim, bir tür esaret içinde olmamalıydık. Doğru tutumu bulmak aslında, kişinin zıt uçların her ikisinde de olmadığı bir denge noktasını bulmak anlamına gelir. Fakat diğer kişiyle özdeşleşmek bunun tam tersidir. Bildiğiniz gibi özdeşleşmek, deneyimlediğimiz hemen hemen yegane duygudur. Gerçek bir duygu zerresini bir an için deneyimleyeseydik bile, neredeyse derhal bir özdeşleşme biçimi ile karışmış hale gelirdi. Örneğin, diyelim ki bir anlık sevgi hissini kendimize atfederiz ve içimizdeki bütün hal aniden değişir. Kuşkusuz ki kendimizden daha yüksek bir şey olmadığına inanırsak, şu veya bu şekilde her an özdeşleşmemek aslında imkansızdır. Ve bu hep, kuvvet kaybı anlamına gelir. Özdeşleşme yoluyla birbirimiz hakkında daha şuurlu değil, daha az şuurlu hale geliriz. Daha şuurlu hale gelmek için daha fazla kuvvete gereksinim duyarız. Bu Çalışma'nın amacı şuuruluğu artırmaktır. Daha şuurlu olsaydık, bu savaş* bir anda sona ererdi. Diğer insanlar hakkında daha şuurlu hale gelseydik, onlara yönelik ilişkimizin tamamı değişirdi. Dışsal kale alma şuurun gelişimidir. Şuurululuk ancak belirli yönlerde gelişebilir. Kendini bilmek bu yönlerden biridir; dışsal kale alma ise başka bir yöndür. Bir bomba ile öldürmek üzere olduğunuz insanların hepsinin yerine kendinizi koyabilseydiniz, bir şey yapmanız olanaksız olurdu. Yapmak üzere olduğunuz şeyi fark etmeniz müthiş bir şok gibi gelirdi size. Bu bir şuurululuk artışı olurdu. Kuvvet içinizde artardı fakat bir an sonra, intikam ya da kişisel hakarete uğrama hissi vb. ile özdeşleşerek uykuya dalabilirdiniz ve ardından kuv-

*O sırada sürmekte olan İkinci Dünya Savaşı (ç.n.)

vet kaybederdimiz ve şuur alanınız bir anda daralardı ve birçok şeyi birlikte görmek yerine, bir kez daha tek bir şeyi görürdünüz. Bir kez daha dar bir pencereden bakardınız. İnsanlara karşı çok daha uyanık olduğumuzu hissettiğimiz, kendimizi çok daha az özdeşleştirdiğimiz ve başkaları hakkında gerçekten yeni izlenimler edinmeye başladığımız durumların farkına varabiliriz. Bu, bizim daha şuurlu olduğumuz, daha çok şuur kuvvetine sahip olduğumuz anlamına gelir. Derken, birisi beklemediğimiz bir şey söylediğinde vb. olduğu gibi aniden özdeşleşmiş hale gelir ve gerisin geriye, adeta bayat bir kokuya sahip olan olağan durumumuzun içine düşeriz.

Kuvvet kaybetmenin sebeplerinden biri, yaptığınız şey için doğru merkezde bulunmamaktır. Farklı merkezlerin sizdeki çalışışı hakkında bir şeyler bilmeniz şartıyla, bunu kendinizde incelemek nispeten kolaydır. Örneğin, hayal kurmaktaysanız ve hiç hoşlanmadığınız bir işi yapmaya çalışıyorsanız, tüm bu zaman boyunca kuvvet kaybediyor olacaksınız. Niçin? Bunu kendi aranızda tartışmalısınız. Tam tersine, doğru merkezde olsanız ve dikkatinizi –hatta belki bütün merkezlerin yardımcı olduğu dikkati– verdiğiniz bir şeyle gerçekten meşgul olsanız, kuvvet kaybetmeyecek, kuvvet kazanmaya ya da onu korumaya eğilimli olacaksınız çünkü daha şuurlu bir şekilde hareket ediyorsunuz. Gündelik işinizi mekanik olarak yapmakla daha şuurlu yapmak arasındaki farkı bilirsiniz. Birinde hiçbir izlenim almazsınız, diğlerinde bazı izlenimler alırsınız.

Kuvvetin kaybedilebileceği durumlara karşı kendinizi yalıtmanızın ne kadar önemli olduğunu, Çalışma'nın bunlarla ne kadar ilgilendiğini ve bu noktalar hakkında nasıl pratik bir şekilde konuştuğunu fark edeceksiniz. Belki bazılarımız bunu henüz fark etmedi. Belki Çalışma öğretisi ile kendi içsel deneyimimiz arasında bağlantı kurmadık. Durum ne olursa olsun, bir insan su veya hava sızdırmaz hale gelmedikçe, tıpkı denize açılan ve teknesi sürekli olarak su aldığı için kıyıya dönmek zorunda kalan biri gibi olacağını fark edeceksiniz. Bizim durumumuz da aslında tam olarak aynıdır. İçimizde otomatik bir şekilde üretilmiş etkilerden kendimizi yalıtma zorundayız ve bu, çok büyük bir sabırla kendi üzerinde çalışmayı, kendine karşı samimi olmayı ve Çalışma'nın ne hakkında olduğunu anlamayı gerektirir.

Çalışma'nın belirli fikirleri bu açıdan çok önemlidir ve dikkatinizi tekrar bunlardan bir iki tanesine çekeceğim. "*İnsan mekaniktir,*" sözünün ve "*Hayatta her şey olabileceği tek şekilde olur,*" sözünün derin manasını anlamalısınız. İnsanın yapamayacağını fark etmelisiniz. Bu sözlerin anlamını ve onların doğruluğunu fark etmeye başlamalısınız çünkü aksi takdirde, zihinsel bakışınızın tamamı yanlış olacaktır ve tabi ki oldukça yararsız bir şekilde kuvvet kaybedeceksiniz. Bu, mümkün olabilecek en iyi şekilde çalıştırmayı denediğiniz bir makineye karşı yanlış bir tutum sahibi olmak gibidir. Makineyi anlamazsınız. Yanlış kolları çekmeye devam edersiniz. Onun aslında ne olduğunu görmezsiniz. Bu sözlerin manasını anlamalıyız, dediğimde kastettiğim şey de buna benzer bir şeydir. Örneğin, herkesin tam şuurlu olduğu varsayımıyla davranırsanız, sürekli bir şekilde kuvvet kaybedersiniz. Bizler şuurlu değiliz. Şuurlu konuşmayız ve bir şeyleri şuurlu

yapmayız. Bazı insanların "onlar" dedikleri, hayat meselelerini yöneten belli insanlar yoktur. Her şey olabileceği tek şekilde olmaktadır. Size G.'nin kelimeleriyle bir şeyler aktarayım. O., ne yapması gerektiğini G.'ye sormuştu:

"Ne mi *yapınalı*?" diye sordu G. sanki şaşırmış gibi. "Bir şey *yapmak* imkansızdır. İnsan her şeyden önce belirli şeyleri *anlamalıdır*. En başta kendisi hakkında olmak üzere binlerce yanlış likre ve yanlış kavrama sahiptir ve yeni bir şey edinmeye başlamadan önce bunların bazılarını kurtulmalıdır. Aksi takdirde yeni olan yanlış bir temel üzerine inşa edilecek ve sonuç, eskisinden de kötü olacaktır."

"Bir insan yanlış fikirlerden nasıl kurtulabilir?" diye sordum. "Kendi algı biçimlerimize bağlıyız. Yanlış fikirler, algı biçimlerimiz tarafından üretilir."

G. kafasını salladı. "Yine farklı şeylerden söz ediyorsunuz," dedi. "Algılardan meydana gelen hatalardan söz ediyorsunuz fakat ben bundan söz etmiyorum. Belirli algıların sınırları içinde insan az çok aldandabilir. Daha önce söylediğim gibi insanın en baş aldanması *yapabileceği* hakkındaki kanaatidir. İnsanların hepsi yapabileceklerini düşünür, insanların hepsi yapmak ister ve insanların hepsinin sordukları ilk soru ne yapacaklarıdır. Fakat aslında hiç kimse bir şey yapmaz ve hiç kimse bir şey yapamaz. Bu anlaşılması gereken ilk şeydir. *Her şey oluşur*.* Bir insanın başına gelen her şey, onun tarafından yapılan her şey, ondan gelen her şey; *bunların hepsi oluşur*. Ve tam olarak, aynen atmosferin sıcaklık derecesindeki bir değişimin sonucu olarak yağmurun yağması, güneşin ışınları altında karın erimesi, tozların rüzgarla yükselmesi gibi oluşur.

"İnsan bir makinedir. Tüm eylemleri, yaptıkları, kelimeleri, düşünceleri, hisleri, inançları, fikirleri ve alışkanlıkları dışsal tesirlerin, dışsal izlenimlerin sonuçlarıdır. İnsan kendiliğinden tek bir düşünce, tek bir eylem bile üretemez. Söylediği, yaptığı, düşündüğü, hissettiği her şey; bunların hepsi oluşur. İnsan hiçbir şey keşfedemez, hiçbir şey icat edemez. Hepsi oluşur.

"Kendisi için bu olguyu saptamak, onu anlamak, onun doğruluğuna ikna olmak ise insana dair, onun yaratıcı olmasına ve kendi yaşamını şuurlu olarak organize ediyor olmasına vb. dair binlerce illüzyondan kurtulmak anlamına gelir. Böyle bir şey yoktur. Her şey oluşur: popüler hareketler, savaşlar, devrimler, yönetim değişimleri; hepsi oluşur. Ve bu tam olarak, tek bir insanın yaşamındaki her şeyin oluşması ile aynı şekilde oluşur. İnsan doğar, yaşar, ölür, evler inşa eder, kitaplar yazar, ancak kendisi istediği için değil, onlar oluştuğu için. Her şey oluşur. İnsan nefret etmez, sevmez, arzulamaz; her şey oluşur.

*Bu ifade Ouspensky'nin *In Search of Miraculous* adlı kitabının Türkçe özeti olan *İnsanın Gerçeği-Kendini Bilmek* adlı eserin birinci ve ikinci baskısında "Her şey varit olur," şeklinde; üçüncü baskısında "Her şey kendiliğinden olur," şeklinde ifade edilmiştir. (ç.n.)

“Fakat ona hiçbir şey yapamayacağını söylersen sana kimse inanmayacaktır. Bu, insanlara söyleyebileceğiniz en çirkin ve en nahoş şeydir. Ve özellikle nahoş ve çirkindir çünkü hakikat budur. Ve kimse hakikati bilmek istemez.”

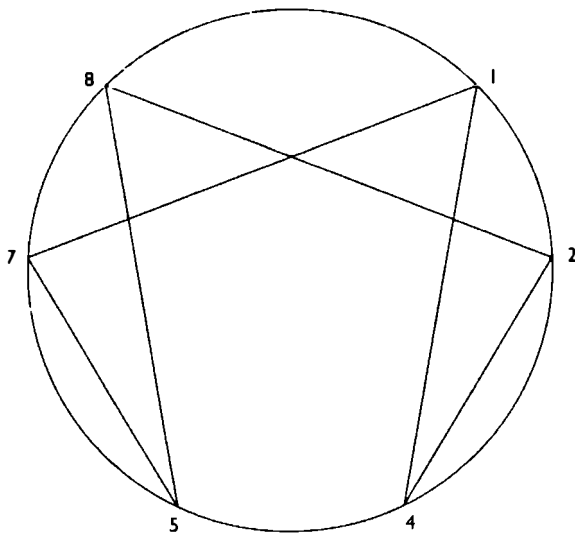
Birdlip, 22 Ocak 1944

ENEGRAM

Bu gece Enegram (ya da dokuz diyagramı) denen çizimi çalışmaya başlayacağız. Bu çizim, bu öğretiye özgüdür. Başka hiçbir yerde bulunmaz. İlk kez G. tarafından verildiğinde, bu sistemdeki birkaç şeyin diğer kadim ezoterik öğreti sistemlerinde bulunabildiğini fakat Enegram’ın olmadığını belirtmişti. Bununla bağlantılı olarak; bu sistemdeki birkaç şey, diğer sistemlerden bize kalan parçalarda bulunabilse de, bunlara ilişkin doğru dü-rüst bir organizasyonun ve düzenlemenin olmadığını ve bir şeyin başka bir şeye dayandığının görülemediğini söylemişti. Bu sistemin parçalarının hepsi organik bir bütünü, canlı bir organizmayı oluşturmak üzere doğru düzende birbiriyle bağlantılıdır. İnsan ve Evren birlikte ele alınır. İnsan hakkındaki öğreti Evren ile ilişkilidir, İnsan Evren’in çocuğudur ve onun içinde ne varsa Evren’de de var olduğu gösterilir. Tekamül eden İnsan’ın anlamı ve tekamül eden Evren’in anlamı ve de İnsan’ın ve Evren’in içindeki kanunlar ayrılmaz olarak birlikte ele alınır.

Enegram’dan söz ederken G., bu çizimin öğretinin bütününi formüle ettiğini ve Enegram’ın anlamlarını daha çok okuyabildikçe insanın Çalışma’yı daha derinden anlayabileceğini söylemiştir. Bir keresinde, bunun neyle ilgili olduğu sorusu sorulduğunda G., bunun Üç Kanunu’nun ya da Teslis Kanunu’nun ve Yedi Kanunu’nun ya da Oktav Kanunu’nun birliğini temsil ettiğini söyledi. Üç Kanunu’nun her tezahürde aktif, pasif ve nötrleştirici olmak üzere üç kuvvetin yer alması gerektiğini ve bunların, kendilerini kopyaladıkça kanunların sayısını artırarak aşağı inen bir skalada dünyaların farklı düzenlerini oluşturan yaratıcı kuvvetler olduklarını belirttiğini hatırlayalım. Ayrıca, *tezahür düzeni* ile ilişkili ikinci bir kanunun, Yedi Kanunu’nun var olduğunu hatırlayalım. Yaratıcı bir kuvvet varsa, yaratılıştaki *düzen* de olmalıdır yoksa her şey kaos olacaktır. Bu iki kanunun, biri diğerini engellemeyecek ya da bastırmayacak şekilde etkileşimi, ki böylece bütün olasılıklara ulaşılır, Enegram’da temsil edilir. Fakat bulunduğumuz aşamada, buna dair sadece bir ilk okuma yapmayı umabiliriz.

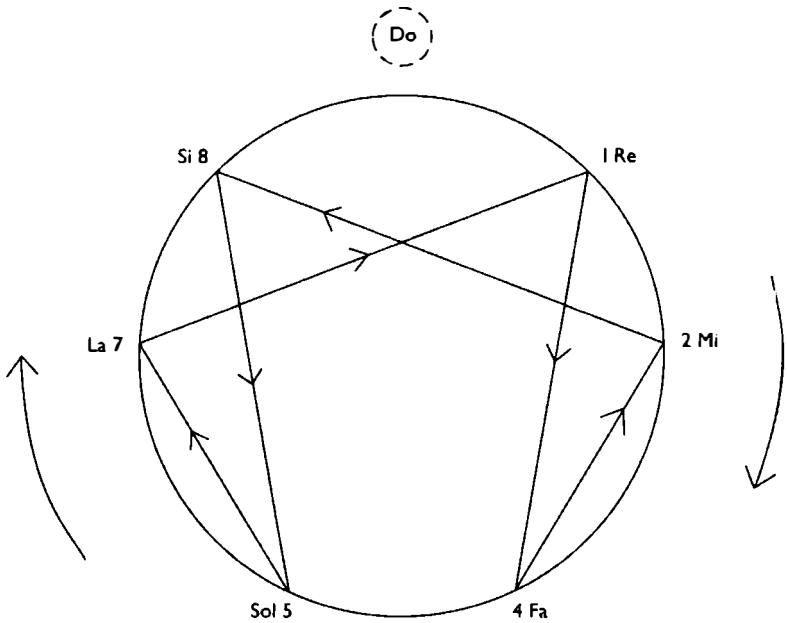
Çizimin yapısı şöyledir: Bir çember dokuz eşit parçaya bölünür. Sonra 1 sayısı 7 sayısına bölünür, yinelenen bir periyotta 1 4 2 8 5 7 sonucunu verir. Bu sayıları birbirine bağlayan çizgiler çizilir, örneğin 1’den 4’e vb.

Birkaç şeyi fark edeceksiniz. İlk olarak, çizim *simetrik* tir. İkincisi, hepsi de 3'ün katı olan 3, 6 ve 9 sayıları dahil edilmemiştir. Üçüncüsü, çizgilerin kesiştiğini fark edeceksiniz. Bir kesişme noktası tam olarak orta çizgidedir, diğer ikisi ise yanlarda ve ondan eşit uzaklıktadır.

Şimdi çizgilerde temsil edilen yönleri oklarla gösterelim. Enegram'ın başlangıç noktası 1 rakamıdır çünkü Enegram hareketli bir çizimdir ve şeylerin hareketini iki şekilde gösterir. Ben sadece ikisini göstereceğim. 1-4 çizgisi boyunca 1'den başlayarak 4'e bir hareket vardır. Sonra 4'ten 2'ye, 3'ün olması gerektiği halde olmadığı alanın diğer ucuna. Sonra bir hareket 2'den tam karşıya 8'e, oradan aşağı 5'e ve sonra 6'nın olması gereken alandan geçerek 7'ye gider. Sonra hareket tam karşıya 1'e geri döner fakat bunu yaparken 2-8 çizgisiyle kesişir. Bu bir harekettir. İkinci hareket ise 1'den 2'ye, 4'e, 5'e, 7'ye ve 8'e olacak şekilde çemberinin dış çeperindedir. Şimdi 1 sayısının yanına *Re* notasını, 2 sayısının yanına *Mi* notasını, 4 sayısının yanına *Fa* notasını koyalım. İşaret ettiğim iki hareketi görmek için şu anda bu yeterli olacaktır. Enegram'ın içinde 1'den 4'e, sonra 2'ye yani 1, 4, 2 şeklinde bir hareket olduğunu göreceksiniz. Ve çemberin dışından 1'den 2'ye ve 4'e giden yani 1, 2, 4 şeklinde olası bir hareket vardır. En üst noktada *Do* ile sonlandırarak kalan oktav notalarını da çemberin etrafına yerleştirelim.

Şimdi diyagram şöyle olmalıdır:

Re noktasından *Mi* noktasına, *Fa* noktasına, *Sol* noktasına vb. çember üzerindeki olası hareketi, saat yönünü işaret eden kavisli oklarla göstereyim. Enegram'ın içinde yer alan diğer kesişen hareketler, 1'i 7'ye bölerek elde edilen sayılar olan 1 4 2 8 5 7 düzeninde, çember üzerindeki rakamları birleştiren altı çizginin her biri üzerinde bir tane olmak üzere, zaten altı okla gösterilmiştir.

Şimdi bu sıradışı çizim üzerine kafa yoralım çünkü onun gizemi hakkında bir şeyler kavramadıkça, onu başka herhangi bir şeyi ele aldığımız gibi ele alacağız. Bu çizim, merkezlerin daha yüksek bölümleri üzerine denk geliyor olmalıdır. Bir şeyin sıradışı, garip vb. olduğunu hissettiğinizde; bu, o şeyin merkezlerin daha yüksek bölümlerine denk düştüğü anlamına gelir. Tüm Çalışma oraya denk düşmelidir. Çalışma'nın büyük öğretilerinden biri hakkında düşünelim. Çalışma, ölmekte olan bir Evren'de değil de evrimleşen bir Evren'de yaşadığımızı öğretir. Her şey kendi zamanında ve ölçeğinde gelişmektedir. Ay, Yeryüzü, Güneş; hepsi bizim küçük zaman ve ölçeğimize kıyasla muazzam zaman dönemlerinde gelişmektedirler. Yaratılmış her şey yaratıcısına ulaşmaya çalışıyor. Görünüşte önemsiz fakat sanırım mantıklı olan bir kıyaslama yapalım. Birlik'ten başlayan Evren bir parça lastik gibi dışarı uzanmaktadır. Kaynağına dönmeye, gerilimi ortadan kaldırmaya çabalamaktadır. (Burada, elementlerin kimyasal tablosu ve onların dengeye ulaşmak üzere birbiriyle birleşmeye yönelik birçok farklı eğilimi hakkında pek çok şey söyleyebilirim.) Şimdi, Yaratılış Işını 1 olarak Mutlak'ı temsil eder ve ondan kaynaklanan yaratılışın sevi-

yelerinin hepsi sayılarla yani 3, 6, 12 vb. temsil edilir. Pythagoras'ın ezoterik okulunda her şeyin sayılar olduğu söylenmişti. Sayıların ilişkileri hakkında daha önce hiç düşündünüz mü? Onları çarpabilir ve bölebilirsiniz. *Bölme* ne demektir. Farz edelim ki 3 sayısı 1'e dönmek istiyor. Onun 1'e, yani Mutlak Birlik haline geçmeye çabaladığını hayal edin. Matematik olarak bu, 1'in 3'e bölünmüş olmasıyla temsil edilir. Şimdi 3, onun içinde özüm-senmek üzere 1'e geçmeye uğraşırsa –ve bütün yaratılış kendi Kaynağına dönmeye ve onun tarafından özüm-senmeye çabalamaktadır- o zaman ne olur? 1'i 3'e bölün. 1 bölü 3 = 0,3 (yani 10'da 3) kereye götürür ve geriye 1 kalır. Yine üç kere gider ve geriye 1 kalır. Dolayısıyla 1 bölü 3 = 0,3 sonsuzca tekrar eder. Ve Işının tümü 7 nota olarak ele alındığında, çözüm ve barış bulmaya uğraşarak, Mutlak Birlik'e 1 bölü 7 olarak geçer (yani 10'da 7, 1 kere vardır ve geriye 3 kalır; 30'da 7, 4 keredir ve geriye 2 kalır; 20'de 7, 2 keredir ve geriye 6 kalır; 60'da 7, 8 keredir vb. vb.). Dolayısıyla gördüğünüz gibi, 3 ve 7, 1'e dönemez, oysa 1 bütün sayıların içindedir. 1, 3'ün içindedir fakat 3, 1'e geri dönemez vb. Evren, Pythagoras'ın öğrettiği gibi, sayılar üzerine inşa edilmiştir fakat buna bir şey daha eklenmelidir. Tüm yaratılış, yaratılmış tüm Evren, hangi seviye ya da sayıda olursa olsun, kendi kaynağına dönmeye çabalar, yani 1'in ya da Birlik'in içine girmeye çabalar. Bunu yapmaya çabalayan Teslis –ya da 3– “ezeli”dir çünkü her zaman kendini çoğaltır ve dolayısıyla kendini hatırlar. 7 rakamı da ezelidir ama aynı anlamda değil, zaman bakımından böyledir. O kendini kaybeder ve kendisi olmayanın, yani 1 4 2 8 5 7'nin sürekli tekrarında kendi varlığını bulur. Bu çizim, İnsan ve onun imkanları ile ilgili olduğu için, 7 sayısı-yla ve bu sayının Birlik ile ilişkili özellikleri ile başlar. Birlik ile ilişkili olarak 7'nin özelliklerini incelerken, bunların 1 4 2 8 5 7 sayıları ile verildiğini buluruz. Bu kendi başına hiçbir şey ifade etmez. Fakat Enegram çerçevesi içinde, sıradışı, simetrik çizim nedeniyle sıradışı olan bir bağlantıya yol açtığını görürüz. 1 4 2 8 5 7 rakamlarında kendi başına bir simetri bulunmaz. Söylenebilecek tek şey, bu rakamların ondalık sistemde sonsuza dek kendini tekrar ettiği ve ayrıca 3 veya 3'ün katlarını hiç içermediğidir. Bu dikkate değerdir. Sayı başka dikkate değer özelliklere de sahiptir.

Fakat kavranması gereken şey, yaratılmış Evren'in tekamülle kendi kaynağına dönmeyi aradığıdır ve her şey bu doyuma ya da tamama ermeye can atmaktadır. Her şey, ayrılmış bir yaratım olarak yoksundur, eksiktir ve her şey tamamlanmaya çabalamaktadır: bir atom, bir insan, bir gezegen, bir güneş, bir galaksi. Mutlak Birlik bakımından, ikiye ya da dörde bölünmüş değiliz, tam 48 bölen kuvvetin etkisindeyiz. Ama bu fikri, zaten Işın üzerine derin düşünmeyi arayanlar için veriyorum.

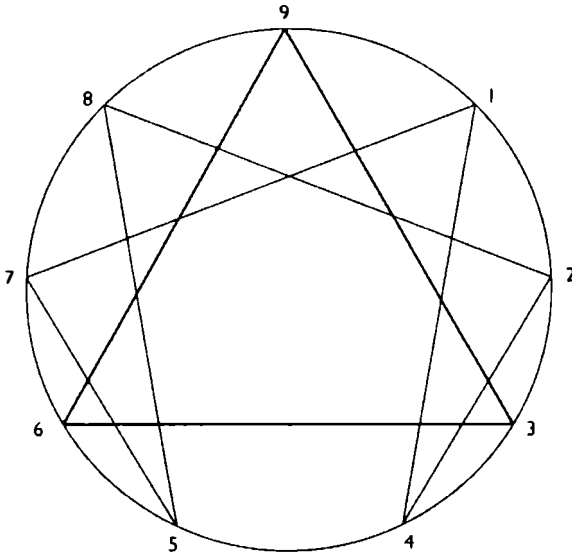
Bir dahaki sefere, Enegram'da canlı kılınan Kutsal Ruh hakkında konuşacağız. Şimdiye kadar Re, Mi vb. –yani Yedi Kanunu– dizisinden ve notaların içsel ilişkisinden söz etmeye başladık.

ENEGRAM

II

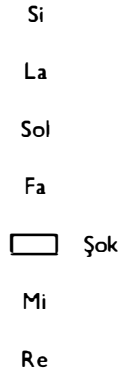
1'i 7'ye bölerek elde edilen sayılar –yani 1 4 2 8 5 7 sayıları– arasında iç çizgiler çizerek bağlanan noktalar, muazzam güzellikte bir simetrik şekil sunar. Fakat bu şeklin içermediği üç pozisyon vardır. Bu üç noktayı ekleyelim. Önceki şeklin üstüne eklenmiş ve onunla simetrik bir ilişki içinde olan, 3, 6 ve 9 sayılarının görünmesi gereken köşelerde bir üçgen belirir.

Şekil 3

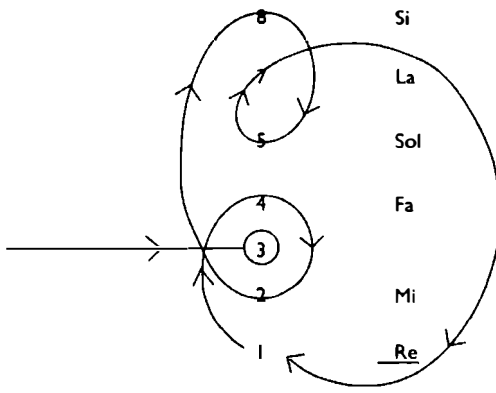
Bu ikinci şekil, artık 3, 6 ve 9 noktalarını bağlayan üçgen, sadece ilk şekli veren ve 3, 6 ve 9'u dışarıda bırakan 1'in 7 ile ilişkisinden elde edilmemiştir. İşte tuhaf bir şey. Birbirinden bağımsız görünen fakat bir bütün olarak çizimde simetrik bir ilişki içinde olduğu görülen iki farklı sistem (ya da şekil) elde edilir. Üçgende 3 sayısının olduğu noktayı inceleyelim. Yedi-şekline ait 2 ve 4 sayıları tarafından gösterilen noktalar arasına denk gelir. (1 4 2 8 5 7 noktaları arasında uzanan simetrik şekle yedi-şekli ve yedi-şeklinin dokunmadığı noktaları bağlayarak elde edilen üçgene ise üç-şekli diyeceğim.) Bu 2 ve 4 noktaları aynı zamanda oktavin *Mi* ve *Fa* notaları ile gösterilir. Yedi Kanunu bazen Şok Kanunu adıyla da anılır. İşler düzenli bir bi-

çimde gitse ve kesinti olmaksızın uyumlu bir şekilde gelişseydi, başka bir dünyada yaşıyor olurduk. Kötülüğün ya da tümüyle yanlış giden şeylerin bir kaynağı da Yedi Kanunu'dur, daha doğrusu onun tamamlanmamışlığıdır. Hepimiz bu sistemin *şoklar* hakkındaki öğretisi üzerinde iyice düşünmeliyiz. Bu ikincisi hakkında bilgi sahibi olunamadıkça, hem bilim hem de daha eski ezoterik sistemler açısından bu konu hayli bilinmezdir. (Burada düşünmenin, düşlemek olmadığına ve birçoklarının bu iki şeyi birbirine karıştırdığına dikkat edin.) Herhangi bir gelişimler dizisinde, her ilerlemede, belirli bir noktada bir şok gereklidir. Bu şok, majör gamda yarım-ton aralıkların yerleri ile temsil edilir: *Do* ve *Si* arasında ve *Fa* ve *Mi* arasında. Şu anda yalnızca *Fa-Mi* ya da *Mi-Fa* ile gösterilen "kaçan yarım-tonların yeri" ile ilgileneceğiz. Bir şok verilmezse, söz konusu şeyin gelişmesinin ya da ilerlemesinin yönü tamamıyla değişecektir. Bir şey yapmaya başlarsınız ve tam zıddını yaparak bitirirsiniz. Bir şok olmadıkça, *Mi*'den *Fa*'ya doğru dan geçiş yoktur. Aksi takdirde *Mi*'den sonra gelen şey *Fa* olmayacaktır. Her iki uçta da *Do*'yu dışarıda bırakarak dikey bir "oktav" çizelim.

Bunu Enegram ile karşılaştıralım. Dikey oktavda bir dikdörtgen ile işaretilenen şokun yerinin, Enegram çemberinin üzerinde gösterilen üç-şeklinin 2 ve 4 sayıları –ya da *Mi* ve *Fa* notaları– arasına gelen açığa denk geldiğini göreceksiniz. Dolayısıyla aç, bu noktadan bir şekilde sisteme giren bir şoku temsil eder.

Burada dikey bir oktavımız olduğundan, yedi-şekli buna uygulandığında neler olduğuna dikkatinizi çekmek isterim.

Bu ilginç diyagrama baktığınızda, belki de canlı bir şeyin, bir tür dolaşım etkinliğinin gerçekleştiği izlenimi edinebilirsiniz. Ama dık konuma getirildiğinde, şeklin simetrisinin büyük oranda kaybolduğunu fark edeceksiniz. Enegram'da, oktav bir çember etrafına yerleştirilir. Çember, bu çizimin temelidir.

Enegram'a farklı yönlerden bir yaklaşım sunduğumu anlamış olmalısınız. Onu sadece bir çizim olarak ele almak, yararsızdır. O canlı bir şeydir ve bütün yaşam ona bağlıdır. Organize olmuş canlı şeylerin hepsinin içinde Üç Kanunu ve Yedi Kanunu vardır. Hayvanlar söz konusu olduğunda, Enegram'ın sadece bir bölümü ve sadece bir şok vardır. Fakat bu konuya, bu gezegende yalnızca İnsan tarafından erişilebilen diğer iki şoku incelemeye geçtiğimizde tekrar değineceğiz.

Şimdi, üzerinde düşünürseniz size önemli şeyler sunabilecek bir başka fikri dile getireceğim. Zamanda diziler halinde gelişen bir şey ele alalım ve bunu çemberin çevresine yerleştirelim. Örneğin, haftanın günleri zamanda birbirini takip eden bir dizi olarak ilerler. Pazartesi gününü, *Re* olarak adlandırılan yerde 1 rakamının tam karşısına yerleştirelim; Salı gününü 2 rakamının yanına ya da *Mi* olarak adlandırılan yere yerleştirelim; Çarşamba gününü 4 rakamının yanına yerleştirelim ve böyle devam edelim. Pazar günü 9 rakamıyla gösterilen noktaya denk gelir. Bu günler arasındaki yedi-şeklinin gösterdiği bağlantıyı inceleyelim. Pazartesi'den Çarşamba'ya giden ve Salı'ya dönen bir çizgi oluşur. Daha yüksek boyutlarda dünyayı tasavvur ederek –yani zaman mevcut değilmiş gibi düşünerek ve zamanda peş peşe olan her şeyin canlı olduğunu ve biz bir şeyden diğerine geçer görünmemize rağmen, sanki her şeyin her zaman *orada* olduğunu tasavvur ederek– zaman fikrinden kurtulmaya çalışalım. Çember üzerinde işaretlenen gün dizisinde şokun nereden içeri girdiğine dikkat edin ve günler arasında süregiden içsel dolaşıma da dikkat edin. Amacım, Enegram hakkında düşünmenizi ve buna zihninizde ve yönlendirilmiş imajinasyonunuzda bir tür hayat vermenizi sağlamak. Görünüşe göre, Pazartesi bir şekilde

Çarşamba ile, gelecek denilen şey ile ama 4. boyutta zaten orada olan şey ile bağlantılıdır. Sonra yine, Çarşamba Salı ile bağlantılı ve Salı Cumartesi ile bağlantılıdır ki bu çok sıradışı görünüyor. Bu, çok sıradışı bir düşünce şekli gibi görünebilir; şimdinin yalnızca geçmişten etkilendiğine inandığımız zamana bağlı neden-sonuç ilişkisi anlayışımızla çok tutarsızdır. Sizin de kabul edeceğiniz gibi, bir şeyin sebebinin zaman bakımından sonucu öncelediğine inanırız. Geleceğin şimdiyi etkileyebileceğine dair hiçbir fikrimiz yoktur. Cumartesi olacak belirli şeylerin bir şekilde Salı günü olanlarla bağlantılı olduğunu ve sonuç olarak Perşembe günü başıma gelenlerin, zamanda günler dizisi içinde henüz ulaşmadığım Cumartesi'den dolayı olduğunu düşünseydim, kesinlikle çok şaşırırdım. Doğal olarak –duyularıma göre– bir günün diğerini izleyeceğini ve dünün tesirlerinin sadece bugünü ve yarını etkileyeceğini düşünürdüm. Gerçi, daha derin düşünerek durumun böyle olmadığını fark edebilir ve şaşkınlığıma son verebilirdim. Bugün yaptığım bir şeyin yıllar sonraki beni etkileyebileceğini bile düşünmeye hazır olurum. Bir dahaki sefere, bu Çalışma'ya özgü çizimle ilgili fikirlerle ve açılımlarla devam edeceğiz.

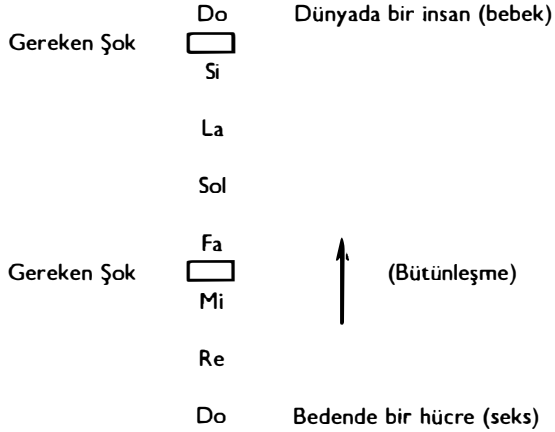
Birdlip, 5 Şubat 1944

ENEGRAM

III—ŞOK

Son olarak, bazen Şok Kanunu olarak da adlandırılmakta olan Yedi Kanunu'ndan söz ettik. Herhangi bir şeyin bir aşamadan diğerine doğru sıralamayla aşama aşama ilerlemesi, gelişmesi için bir şok gereklidir. Bu şokun yeri, Mi-Fa noktasıyla ya da eksik olan yarım-tonun yeriyle gösterilir. Doğru sıralamayla aşama aşama gerçekleşen bu türden bir ilerleme, evrim ya da gelişmeye neyi örnek verebiliriz? Mikroskopik bir hücrenin bir insana evrimleşmesinde bunun bir örneğini görebiliriz. Bu evrimde bir şey tamamen farklı olan bir şeye ya da bir dünyaya, hücreler dünyasına ait olan bir şey, İnsan dünyası olan bir başka dünyaya (farklılaşmanın ve bütünleşmenin söz konusu olduğu bir ikili süreç yoluyla) geçer. Doğumunuzun, olayların sıralamasında yalnızca zamanda değil, ayrıca dikey ölçekte de, şeylerin düzeninde de, iki çok ufak hücrenin birleşmesinde, yaşadığımızın aşagısında bir alemde, çoğunlukla bizim için görünmez olan bir alemde çok uzaklara dayandığını fark edin. Fakat Yedi Kanunu, aynen Üç Kanunu'nda olduğu gibi alemlerin hepsinde geçerlidir –yıldızlı galaksilerde, İnsan'da ve hücrelerde– çünkü bu iki kanun, Evren'in ve onun her seviyede içerdiği her şeyin ardındaki yaratıcı ve biçimlendirici kanunlardır. Daha fazla indirgenemeyecek, yani daha basit bir şeye dönüştürülemeyecek olmaları bakımından nihai kanunlardır. Yedi Kanunu, bir şokun varlığını gerektirir.

Bu yüzden emin olabiliriz ki atom ya da hücre ya da insan ya da güneş sistemi ya da yıldız kümeleri aleminde de olsa, yaratılışın her yerinde *bir çok gereksinimi* vardır ve bu çok verilmezse dejenerasyon ya da ölüm gerçekleşecektir. Kendi evriminin birbirini izleyen aşamaları boyunca ilerleyerek insanların dünyasına evrimleşen ve görünür bir insan olan hücre örneğinde, hayatta kalabilmek için içsel düzenlemelerin tamamen farklılaşmasını gerektiren bir aşama vardır. Fakat bunu, eğer isterseniz kendiniz çalışmalısınız. Bu bağlamda, bizim zaman ölçülerimize göre 9 ayın, hücre için 9 ayın 30.000 katı olduğunu hatırlamalısınız. (Bu zaman periyodunun ne olduğunu kendi başınıza inceleyin.) Şu çizimi ele alın:

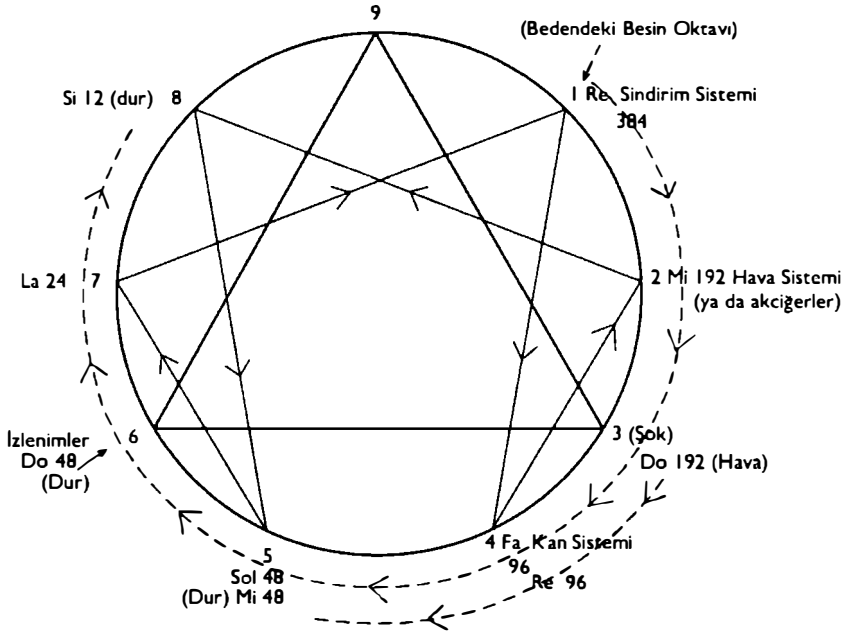
Dönüşümün ara aşamaları *Re* ve *Si* arasında uzanmaktadır. Diyelim ki *Sol* aşamasında, arada bir şey, bitmemiş ve yararsız bir şey mevcut. Her bir *Do* (aşağıdaki ve yukarıdaki) bir anlamda tamamdır. Araya giren notalardan “daha zeki” noktaları temsil ederler. Ya da onları dinlenme noktaları olarak düşünebilirsiniz. Ama oktavı bir hücrenin insana evrimleşmesine uyguladığımızda iki tehlike noktasının mevcut olduğunu görebilirsiniz. Daha yüksek olanın doğasını görmek kolaydır. Daha düşük olanı anlamak için bazı özel ama olağan bilgiler gerekir.

Yedi Kanunu’nun en küçükten en büyüğe her yerde hazır bulunması nedeniyle şokların Evren’in başından sonuna gerekli olduğunu fark ettikten sonra, her şeyin doğru ilerleme ve gelişime erişmek için *çabn* sarf etmesi ya da doğru zamanda bir şok alması gerektiğini anlarsınız.

Mekanik şok üzerinde kısaca duralım. İnsan, çok kısa aralıklarda tekrarlanan mekanik bir şok alır. Bu şok, *havadır*. Soluma olgusunu hiç düşünmeden, aynen diğer her şeyi kabul ettiğimiz gibi, kabul ederiz. Hava ciğerlere dolar ve kanla buluşur. Burada, muazzam sayıda dalları ve filizleri olan iki kayda değer ağaç bulunur. Kan ağacı, en güzel dallanmalarla ama birbirini delip geçmeden hava ağacıyla kaynaşır ve bir alışveriş gerçekleşir;

havadaki bazı şeyler kana, kandakiler ise havaya karışır. Bu, İnsan'daki ilk oktava –yani Besin Dönüşümü Oktavı'na– verilen şoktur. Bu mekanik olarak verilmezse –örneğin bebekte yeterince hızlı bir biçimde başlamazsa– fiziksel organizma çalışma kabiliyetine kavuşamaz. Fiziksel organizma, gereksinim duyduğu şoku almadığı için çalışmaz. Bu açıdan bakıldığında, makineler olduğumuz bir gerçektir. Her şey bizim adımıza yapılır ve bir kez başarılı bir biçimde başladıktan sonra belirli bir zaman dilimi boyunca çalışırız. Bu hava şokuna hayvanlar, balıklar ve kuşlar da gereksinim duyar. Bir başka deyişle, Yedi Kanunu'nun onlarda da çalıştığını görürüz.

Enegram'a dönelim ve *Rc*, *Mi* ve *Fa*'nın yanına sırasıyla Sindirim Sistemi, Hava Sistemi ve Kan Sistemi yazalım.

Akciğerler kendi başına bir şok veremez. Bunu yalnızca Hava'yı içeri alarak yapabilirler. Hava da kendisini alan bir şey olmadıkça bir şok veremez. Hava, Akciğerlere gelir ve daha sonra en kıymetli parçası (oksijen) seçilir ve Kan Dolaşımına karışır. Geri kalanlar (azot ve karbondioksit) reddedilir.

Bütün yaratılmış şeyler şoklar ile çalışırlar. Bu şoklar olmasaydı ölmeye başlardı. Bedenin yaşamasını mümkün kılan bir mekanik şok –hava şoku– alırız. Neden nefes alıp veririz? Nefes alıp vermeden yaşayabilir miyiz? Nefes alıp vermek, içimizdeki mekanik bir şey midir, bizim adımıza düzenlenen bir şey midir, hazır sunulan bir şey midir? Ama İnsan'da kul-

lanıma hazır olarak verilmeyen birçok şey bulunur. İnsan kendi kendini geliştiren bir organizma olarak yaratılır ve bunun ne anlama geldiği üzerine düşünürseniz, insana her şeyin kullanıma hazır sunulmadığını fark edersiniz. Belirli bir noktaya kadar her şey kullanıma hazır sunulur ama bu noktanın ötesinde her şeyin kullanıma hazır sunulduğu söylenemez. Aynı zamanda, kullanıma hazır veya mekanik seviyesinin ötesine doğru biraz evrimleşmeye, biraz gelişmeye, biraz büyümeye de muktedirsiniz. Fakat her şey Yedi Kanunu ya da Şok Kanunu tarafından yönetildiğinden, daha ileri gelişimin şoka bağlı olduğundan emin olabilirsiniz, yani şoklar olmadan belirli bir mekanik seviyenin ötesinde gelişemezsiniz. Bedeniniz, fiziksel besini daha yüksek maddelere –hissetmenizi, düşünmenizi vb. mümkün kılan maddelere– dönüştürmek için bir makine olarak sürekli çalışıyor. Ve bunu, *Mi* ve *Fa* arasında belirli bir noktada Besin Dönüşümü oktavına giren Hava mekanik şoku vasıtasıyla yapıyor. Fakat geri kalan, mekanik seviyenin ötesine geçebilecek her şey olarak kastettiğim bölümünüz çalışmıyor. Çalışmıyor çünkü doğru şekilde ve doğru yerde hiçbir şok verilmemiş. Kişi, kendine bir şok vermesi gerektiğine dair en ufak bir fikri olmadan gelişigüzel yaşar ve hayatını havanın mekanik şokuna borçlu olarak bu şekilde sürdürebilir. Fakat İnsan daha ileri bir şey için yaratılmıştır. Bildiğiniz gibi Çalışma, mekanik hava şokunun ötesinde kendimize iki şuurlu şok verme kapasitesinde olduğumuzu öğretir; bu şoklar verilmedikçe insan uykuda kalır ve aslında, psikolojik olarak ölmeye başlar. İnsan'ın gerçek yaşamı psikolojik kürede anlayışın, hissin, düşüncenin, içsel algının gelişiminde uzanmaktadır. Kendinizi yalnızca bedenden ibaret düşünürseniz, büyük bir hata yapmış olursunuz. Bedene ne kadar dikkat gösterirseniz gösterin, kendinize psikolojik yönünüze ait olan iki şuurlu şoku verebilmeniz asla mümkün olmayacaktır. İnsan bedeninden fazlasıdır ya da daha doğrusu bedeninden fazlası olmak için tasarlanmıştır. Şimdi bu ek şokların ilkinin ele alalım. Bu şok, izlenimlerin edinilmesi, bunların algılanması ve özümsemesine ilişkindir. Bu şoka İlk Şuurlu Şok denir. Tamamen gelişmiş ve şuurlu olan bir insanda üç şok gerçekleşir: hazır sunulan havanın mekanik şoku ve hazır sunulmayıp oluşturulması gereken iki ek şok. Bütün ezoterik psikoloji, esasen bu iki ek şokun doğası ve bunların nasıl verilebileceğinin yolları hakkındadır ve İnsan'ın içinde potansiyel olarak mevcut olan, şuurlu çalışma ile geliştirilebilen oktavlara değinirler. Değişmek için, farklı bir hale gelmek için, kendini dönüştürmek için kişi bu iki şoku anlamalı ve günlük yaşamda sürekli olarak kendine vermelidir. Fakat her şeyden önce İlk Şuurlu Şok verilmelidir ve kişi, bu Çalışma'da, sıradan günlük yaşamına İlk Şuurlu Şoku vermenin ne anlama geldiğini bilmeye başlamalıdır. İzlenimlerin Dönüşümü adı verilen İlk Şuurlu Şok hakkında gerçekten bir şeyler bilmedikçe, İkinci Şuurlu Şok hakkında herhangi bir şey anlamayı bekleyemeyiz. İnsan makinesine giren izlenimler, bir oktavın başlangıcını teşkil eden bir besindir. Enegram'da üç-şeklinin ya da üçgenin sol açısı İlk Şuurlu Şoka karşılık gelir; sağdaki açı da mekanik Hava şoku na karşılık gelir. Hava, Hidrojen değeri sayısal olarak 192 olan bir *Do* olarak, dışarıdan Enegram'ın sağ tarafından içeri girer. *Mi* noktasına kadar

belirli dönüşümlere maruz kalır. Bu aşamaları çizimde gösterelim. Hava'nın dönüşümünün kendi gelişim seyrinde üç-şeklinin ya da üçgenin sol açısının bulunduğu *Mi* noktasına doğru ilerlediğini fark edeceksiniz. Daha sonra ilerlemeye devam edebilmesi için bu noktada bir şoka gereksinim duyduğundan durur. Ama bu şok olağan bir biçimde verilmez. Önceki örnekte şoku vermek için Hava'nın içeri girmesi gibi, burada da bir şeyin içeri girmesi gerekir. Bu noktada içeri giren İzlenimlerdir. Ama İzlenimler, şuurlu bir biçimde içeri alınmadıkça, Hava'yla aynı şekilde şok vermez. Bu nedenle, bu iki şokun doğası farklıdır. 3 sayısında şok pasif ya da mekaniktir ama 6 sayısında şok aktif ya da şuurlu olmalıdır. İkincisi, şuurlu tekamülün ilk ortaya çıktığı yeri işaret eder. Burası, içeri giren İzlenimler olan yaşamı yeni bir şekilde ele almamız gereken yerdir. Burası, günlük olayların hepsini, diğer insanlarla ilişkilerin hepsini dönüştürmek zorunda olduğumuz yeri işaret eder. Burası, ek bir şeyler aracılığıyla duyularınızı ve gördüğünüz şekliyle dünyayı aşmak zorunda olduğumuz yerdir. Burası, başımıza gelen her şeyi sindirmemiz gereken yerdir; tıpkı Akciğerlerin Hava'dan en faydalı olanı seçip faydasız olanı elemesi gibi, bir yandan seçen ve diğer yandan eleyen psikolojik gücü oluşturmamız gereken yerdir. Bu konuya daha sonra tekrar döneceğiz. Fakat göreceksiniz ki yapısında var olan bütün şartlar yerine getirilmedikçe, Enegram bir insanın içinde tüm olanaklarıyla işlemeyecektir. Yedi Kanunu veya Şok Kanunu'nun psikolojik yaşamınıza uygulandığını fark ettiğinizde, psikolojik kürede sürekli çaba göstermenin niçin gerekli olduğunu görmeye başlayacaksınız. Kişi bu gerekli şokları psikolojik oktava vermezse, tıpkı Hava'nın mekanik şokunun verilmemesi halinde beden ölümünün mutlaka gerçekleşmesi gibi, zihin ve hislerin ölümü ya da dejenerasyonu kesinlikle gerçekleşecektir.

Psikolojik çabanın, psikolojik şokun birçok farklı türü vardır. İzlenimlerin yeni bir biçimde alınması, olayları her zamanki tarzda ele almamak, yeni İzlenimleri yönlendirilmiş dikkatle içeri almak İlk Şuurlu Şok'a ait unsurlardan bazılarıdır ve Varlık üzerinde çalışmak ve Bilgi üzerinde çalışmak olarak özetlenebilir. Çalışma üzerinizde etki göstermeye başlayıp teorik bir fikir olmaktan çıktığında, bunun kendinize nasıl uygulandığını görmeye başladığınızda, kendinize kabaca Kendini Hatırlama olarak adlandırılan İlk Şuurlu Şok'u vermenin birçok anlamından bazılarını kendi başınıza görebildiğinizde ya da dış dünyadan İzlenimleri içeri aldığınız yerde şuurlu olduğunuzda, bu şokun ne kadar çok yönü olduğunu ve nasıl çeşitlilik arz ettiğini anlayacaksınız. Aynı zamanda, hayatın tam ortasında daha şuurlu yaşamının ne anlama geldiğini fark edeceksiniz. Ve bunların bir kısmını fark etmeye başladıktan sonra, geçmişte nasıl her şeye mekanik olarak tepki vererek yaşadığınızı hatırlayınca bir tür dehşet hissedeceksiniz. Geçmişte daha şuurlu olarak yaşayabilmiş olmayı istediğinizi hissedeceksiniz. Nasıl yaşamış olduğunuza ve nasıl yaşayabilmiş olacağınıza göz atmaya başlayacaksınız. Olağanüstü olan şey, çizimde her şeyin son derece güzel formüle edilmiş olması, çizime anlam, kendi düşüncelerinizi ve anlayışınızı yüklediğinizde onun son derece sadeleşmesi ve artık tahta-

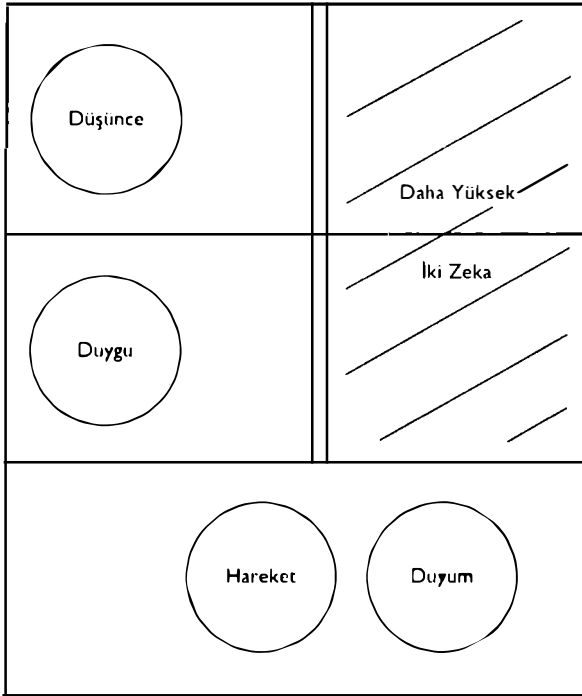
da gözüünüzü dikip baktığınız bir şey olmaktan çıkmasıdır. Çizim tümüyle canlıdır, tümüyle anlam doludur ve anlayış onları bir araya getirdiğinde kelimeler, harfler, şekiller ve çizgiler anlamın gerçekten kaynağıdır. Enegram bir haritaya benzer, harita üzerindeki şeyleri değil de yaşayan ülkeleri gösterir.

Birdlip, 12 Şubat 1944

MERKEZLERİN ZEKASI

Diyagram (I)

Dört Zeka

Bu gece, merkezlerin zekası üzerine bazı notlar sunmak istiyorum. Bazılarınız, İnsan'daki merkezlerin doğru bir şekilde çalışmadığının uzun zaman önce söylendiğini hatırlayacaksınız. Birbirlerine müdahale ederler, birbirlerini ipnotize ederler, yanlış enerjileri kullanırlar, yanlış şeylerle ilgilendirirler vb. Birinci basamak, merkezleri gözlemlemektir. Bu aslında kendini gözlemlemede öğretilen ilk şeydir. Hangi merkezde olduğunuzu ya da hangi merkezin müdahale ettiğini vb. bilmelisiniz. Bu, önünde sonunda gerekli bir görev olarak yapılmalıdır. İçsel hayat incelenmeli, çözümlenmeli ve düzenlenmelidir.

* * *

Hepimiz, zekayı anlamın takdiri ile ilişkilendiririz. Zeka, anlama bir bağlantı verir. Anlama yön verir. Bir hissin anlamı vardır. Bir düşüncenin anlamı vardır. Bir duyunun anlamı vardır. Bir hareketin anlamı vardır. Bu anlamların hepsi farklıdır. Bunu düşünmenizi istiyorum: Zeka ve anlam bağlantılı değil midir? Ve zeka, anlam aracılığıyla *bir şeyle* ilişkiyi ima etmez mi? *Hiçbir şey* ya da anlamsız olan bir şey hakkında zeki olabileceğini, doğrusu göremiyorum. Her bir merkez bizi, kendi özel işlevi aracılığıyla, dışsal ve içsel dünyalarla farklı bir şekilde ilişkilendirir. Bizi dışsal dünyaya bağlayan şey açısından, Entelektüel Merkezin düşünce olan işlevi, Duygusal Merkezin his olan işlevi, İçgüdüsel Merkezin duyum olan işlevi ve Hareket Merkezinin hareket olan işlevi, hepsi de tamamen farklıdır. Bunlar dört tür zeka ya da anlam şefidir. Bir yılan görürsünüz, bir yılan hissedersiniz, bir yılan düşünürsünüz ve yilandan kaçarsınız. Bu duyumdur, duygudur, düşüncedir ve harekettir. Bu, dört anlamdır: Bu, birlikte çalışan dört zekadır.

İçimizde olup, zekası hiç oluşmamış bir merkez hayal edebilir misiniz? Bu tuhaf bir fikir olurdu. Hiçbir amaca hizmet etmezdi. Oysa içimizde tamamen gelişmiş ama zeka seviyemiz onları kavrayamayacak kadar düşük olduğundan bizim bilmediğimiz merkezler vardır. Bu durumda, bunların hiçbir amaca hizmet etmediklerini söyleyebilirsiniz. İnsan kendi kendine gelişen bir organizma olarak yaratılmasıydı ve İnsan'ın gelişimi, yukarıdaki Işın'dan ona gelen tesirlerle temasa geçmesine ve kendisini şimdiki seviyesinde tutan düşünce ve his formlarından ayırmasına bağlı olmasaydı, bu söylenen doğru olabilirdi. Daha Yüksek Zihinsel Merkezin, örneğin, zekasında şuurlu hale gelmek normalde deneyimlediğimize kıyasla son derece olağandışı ve çok zıt olan görüş, bilgi ve anlayış formlarının nüfuz edişini beraberinde getirir ve bu nedenle de tehlikeli olurdu. Öncelikle, daha düşük merkezler uzun bir süre hazırlanmalı ve geliştirilmelidir. Örneğin, yeni bir şekilde düşünmeyi ve belirli tür heyecanlardan ayrılmayı öğrenmeliyiz. Yeni Ahit'teki, "Bu dünyanın bilgeliği Tanrı'nın gözünde akılsızlıktır," (1. Korintliler 3:19) ve "Doğal haliyle kişi, Tanrı'nın ruhuyla ilgili gerçekleri kabul etmez. Çünkü bunlar ona saçma gelir," (1. Korintliler 2:14) sözlerini bilirsiniz. Daha yüksek bir zeka, daha düşük olan için anlaşılabilir değildir. Daha yüksek olan, daha düşük olanı anlayabilir fakat daha düşük olan, daha yüksek olanı anlayamaz. Daha Yüksek Zihinsel Merkez, İla-

hi Güneş Zekası seviyesindedir. *Hidrojen 6* ile çalışır. Bir an için Hidrojenler Tablosunu bir düşünün. Daha yüksek bir Hidrojen, daha düşük olan-
dan daha "zeki" midir ya da daha farklı bir şekilde söyleyecek olursak, *düşünme* gibi bir işlev daha yüksek bir Hidrojen ile mi, yoksa daha düşük bir Hidrojen ile mi daha iyi çalışır? Eğer dayanabilirse, daha yüksek olanla daha iyi çalışacaktır. Aynı şekilde; çiğ patates, pişmiş patatesten daha mı akıllıdır? Hayır, tam tersine çünkü pişmiş patates İnsan için besin olabilir ve hatırlayacağınız gibi, Yaratılış Işını'ndan kaynaklanan Hidrojenler Skalasında 768 pozisyonunda durur. Çiğ patates ise daha aşağıda, 1536 noktasında durur. Yine aynı şekilde; en düşüğü 48 olan psişik Hidrojenleri ele alırsak, bu Hidrojenle çalışan bir merkezin, çok daha iyi, daha ince ve daha hızlı olan *Hidrojen 24* ile çalışan kadar akıllı olacağını düşünüyor musunuz? Kesinlikle hayır. Ara Hidrojenler vardır. Özdeşleşmeyerek, yönümü-zü kaybetmeyerek ve zekamızı sadece duyuların bize gösterdiği şeylere dayandırmayarak daha iyi Hidrojenleri çekmeye çalışmamız yerinde olur. Gerçek anlamda zeki olmak, C tesirlerini amaçlamaktır. Zeki olmak, bu yeryüzü üzerindeki durumumuzu anlamaktır. Zeki olmak, günlük yaşamın anlamını kendimiz için dönüştürmeye çabalamaktır. Bunların hepsi daha yüksek anlamlara açılır. Bunların hepsi içimizde daha iyi Hidrojenleri artırır. Bunların hepsi, Kendini Hatırlamanın farklı yönleriyle ilgilidir. Hepimiz, zekaları olan merkezlere sahibiz. Fakat insan Manyetik Merkeze sahip olduğunda, buna sahip olmayan birinden daha zekidir. Farklı bir varlık seviyesindedir. Hayatın, aktığı şekliyle, hiçbir yere varmadığını görünce ve C tesirlerinin mevcut olduğunu keşfettiğinde şaşırmayacaktır. Bilginlerden ve profesörlerden çok daha zeki olacaktır. Çalışma'da zekanın anlamı budur: bir şeyin Varlık Skalasındaki konumu ve Işın'da açık olduğu tesirler.

* * *

Şimdi, az önce yönelttiğimiz soruya geri dönelim. Sorumuz şuydu: *Çalışma'da her Merkezin kendi zekasına sahip olduğu söylenir. Bu ne anlama gelir?*

Bu sistemde her bir merkezin kendi zekasına sahip olduğunun söylenmesi, her bir merkezin aynı tür zekaya sahip olduğu anlamına gelmez. Çalışma, üç merkezin üç farklı zihin olduğunu öğretir ve bu bağlamda, bu üç farklı zihnin işbirliği yapması ve birbirine yardımcı olması gerektiğini söyler. Her biri bir şeyde başarılı ve her biri, bir yere kadar diğerlerine yardım etme becerisine sahip olup, uyum içinde yaşayan üç kardeş gibi olmalıdır. Her bir merkezi bir bütün olarak ele almakla başlayacağız: Entelektüel Merkez, Duyusal Merkez, İlgüdüsel Merkez ve Hareket Merkezi. Her şeyden önce, bu merkezlerin tamamen farklı zihinlere sahip olduğunu kendinizin saptaması gereklidir. Örneğin, Entelektüel Merkezin zihni, İlgüdüsel Merkezin zihninden çok farklıdır. İlgüdüsel Merkez olağanüstü bir şekilde akıllıdır. Milyonlarca ayrıntıyı barındıran organizmanın içsel işleyişiyle ilgilenir; besinin sindirilmesi, yaraların iyileştirilmesi, ısının kontrol edilmesi, solunumun ve kalp atışlarının düzenlenmesi, bezlerin içsel salgılarının uyum içinde çalışmasının sağlanması ve sürdürülmesi, bazı

şeylerin desteklenmesi, bazı şeylerin desteklenmemesi, bazı şeylerin değıştirilmesi, bazılarının artırılması gibi ayrıntılara bakar. Bu düzenlemenin tamamı, Entelektüel Merkezin zihninin çok ötesindedir. Her şeyi birarada düşünebilme, Entelektüel Merkezin niteliğı değıldir. Entelektüel Merkezin zihni bir anda bir şeyi, en fazla iki şeyi düşünür fakat bir anda üç şeyi düşünmesi neredeyse imkansızdır.

Aynı şekilde, Entelektüel Merkezin zihni Duygusal Merkezin zihninden hayli farklıdır. İnsanlar, duyguların mantığı yoktur, derler. Oysa duygular kendi mantıklarına sahiptirler ve Entelektüel Merkezin mantığının, olası tek mantık olduğunu düşünmek bir hata olurdu. Bir durumu hissetmek, onun hakkında düşünmekten tamamen farklıdır. Örneğın, Duygusal Merkez diğer insanların, Entelektüel Merkezin zihni tarafından görülme-yen içsel durumlarını hissedebilir. Duygular size diğerleri hakkında bilgi verebilir. Duygusal Merkezin zihni, durugörtlür bile olabilir.

Yine aynı şekilde, Hareket Merkezi diğerlerinden farklı bir zihne sahiptir. Sürekli olarak, Entelektüel zihin tarafından yapılabilmesi pek olanaklı olmayan, en karmaşık türden kararlar alır. Uzaktaki bir nesneyi vurmak için tam olarak, hangi şekilde ve hangi güçle bir taş atmanız gerektiğı kararını verebilir. Bu, zekice bir hesaplama değildir. İnsan, bu tür bir hesaplamanın sanki kaslarında gerçekleştiğini hissedebilir. Entelektüel hesaplama ise bundan oldukça farklıdır ve sözcükler ya da sayılar gibi entelektüel düşüncenin unsurlarını kullanır. Buna karşın, Hareket Merkezinin zekası hiç sözcük ya da sayı kullanmasa da kesin bir sonuç verecek bir dizi karmaşık hareketi en ince ayrıntısıyla hesaplayabilir.

Şimdi, şeyleri nasıl kabul ettiklerini ele alarak merkezleri incelemeye devam edelim. Güzel bir resme ya da manzaraya tamamen farklı şekillerde bakabileceğınızı biliyorsunuz. Bir dağa güzel bir nesne olarak bakıp onunla duygusal bir ilişki kurabilirsiniz. Aynı dağa bir jeologun bakış açısından bakıp hangi tür kayalardan oluştuğuna dikkat edebilir ve entelektüel bir ilişki kurabilirsiniz. Aynı dağa bir dağcının bakış açısıyla bakıp tırmanış için izleyeceğiniz yolu ve ne kadar çaba sarf etmeniz gerekeceğini planlayabilir ve asıl olarak bir Hareket Merkezi ilişkisi kurabilirsiniz. Ama doruğunda ünlü bir restoran olmadıkça İlgüdüsel Merkez aracılığıyla bir ilişki kurulabilmenin güç olacağını düşünüyorum. Kendinizi gözlemlerseniz, her şeye ve herkese farklı şekillerde baktığınızı fark edeceksiniz. Diyelim ki filmlerin teknik yönleri hakkında her şeyi biliyorsunuz, o durumda bir filme hikayenin duygusal değeri açısından değıl, bu açıdan bakma eğiliminde olacaksınız vb. Burada önemli olan, herkesin her şeyi farklı olarak görmesi ve herkesin aynı şeye farklı anlarda farklı şekillerde bakabilmesi ve bunun sonucunda anlamın değışmesidir. Kısacası, bir insanın zekası, aynı şeye ilişkin çok farklı anlamları bağlayan birçok farklı zekadan oluşur.

Merkezlerin bölümletini ele alalım: hareket, duygusal ve entelektüel bölümleri. Bu bölümlerin her biri, aynı şey hakkında farklı bir anlam ilişkisi veren farklı bir zekaya sahiptir. Bay Ouspensky, bir keresinde dikkat hakkında konuşurken, dikkatin, merkezlerin hareket ya da mekanik bö-

l mlerinde değil, sadece daha şuurlu bölümlerinde olduğunu söylemişti. Daha şuurlu bölümler duygusal ve entelektüel bölümlerdir. Bir oraya bir buraya giden sıradan dikkatin, dikkat olmadığını söylemişti. Yalnızca uzun bir süre çekilen ya da yönlendirilen dikkat, dikkattir. Merkezlerin hareket bölümleri ile bağlantılı küçük şeylere çok fazla dikkat etmiştik. O ise, bunların kendi işlevlerini sıfır dikkatle, neredeyse kendi kendilerine yapabildiklerini söylemişti. Dikkatimizi böyle küçük şeylere harcarsak, b   k şeyler için dikkatimiz kalmazdı ve dolayısıyla dikkatimizi artıracılbemimiz çok uzun zaman alırdı. Sonra merkezlerin çizimini ortaya çıkardı ve merkezlerin hareket bölümlerinin duyduğumuz konuşmalar, okuduğumuz makaleler vb. gibi sadece basit şeylerle dolu olduklarını söyledi. Bu şeyler aslında hiç bize ait değildirler fakat bu şeyler duygusal ve entelektüel bölümlere denk geldiğinde bize ait olurlar ve hatta bir şey bile yaratabilirlerdi. Sadece merkezlerin hareket bölümlerinde, dolayısıyla küçük şeylerde yaşayan insanların bu çalışma'yı asla anlayamayacağını söyledi. Bu bağlamda, aynı fikrin ya da aynı ifadenin merkezlerin hareket bölümlerinde, merkezlerin duygusal bölümlerinde ve merkezlerin entelektüel bölümlerinde alınmasıyla tamamen farklı hale geldiğini söyleyerek devam etti. Merkezler şeyleri farklı bir şekilde g r rlerd . Bazı basit fikirleri ele almamızı ve ona farklı merkezlerden bakmaya çalışmamızı söyledi. Söz konusu fikir her birinde tamamen farklı hale gelecekti. Bu  alı ma'nın fikirleri sadece merkezlerin hareket bölümleriyle alınsaydı anlaşılamazlardı, fazla b   k gelirlerdi. Ay'ın bizi yemekte olduğu fikri ve Uyku fikri, İnsan'ın uyanması fikri fazla b   kt . Kendimize hep merkezlerin hareket bölümlerinde olma izni verd yse, bu çalışma'yı anlayamazdık; her şeyi sıradan şekliyle ve dolayısıyla yanlış seviyede alırdık. Bay Ouspensky ayrıca, Manyetik Merkezin merkezlerin hareket bölümlerinde bi imlenemeyeceğini de söyledi. Merkezlerin hareket bölümleri sadece A tesirlerini alabilirdi. B tesirleri Duygusal Merkeze ve C tesirleri Entelektüel Merkeze hitap eder. Kişi, meseleyi bu şekilde ele aldığında, şeylerin nasıl kaçınılmaz bir şekilde kendi yerlerine denk düştüğünü görürdü. İnsanların bu çalışma hakkında çok fazla konuşmasının, bunu merkezlerin "Sıfır" dikkatin söz konusu olduğu hareketli parçalarına yerle tireceğini de eklemi ti. Çalışma'daki insanlar, bunu yapacaklarına başka şeyler hakkında konu salar daha iyi olurdu.

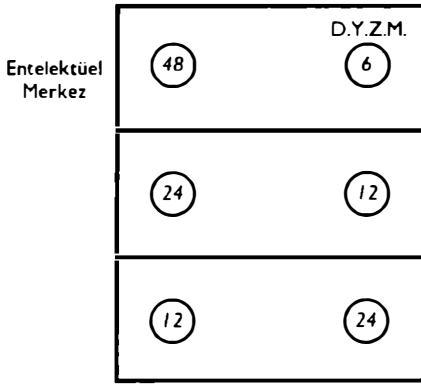
* * *

Bununla birlikte, merkezlerin hareket bölümlerinin zekaları kendi küçük günlük kullanımlarına uyum sağlamıştır ve bunları, kendilerini açan ya da bütün merkezin zekasını gerektiren şeyleri anlamak için kullanmak ya hiç sonuç vermeyecektir ya da tamamen yanlış veya çelişkili sonuçlar verecektir. Bir merkezin bir bütün halindeki zekası, onun ayrı bölümlerini oluşturan zekaların toplamından oluşur. Bir bütün olarak Entelektüel Merkezin zekası, çok yüksek bir seviyedendir. Merkez bir bütün olarak  alı ıyorken --yani her bölüm ortak bir hedefe yöneltildiğinde-- her bir alt bölüm bu çabaya katılır ve kendi rolünü yerine getirir. Örneğin, hareket bölümler-

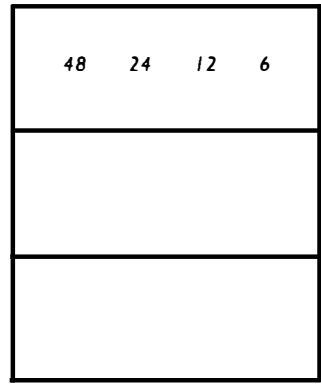
ri, entelektüel bölüm tarafından varılan düşünceleri kelimeler veya şekiller halinde hatırlar ve kaydeder vb. Fakat genellikle, Entelektüel Merkezin sadece hareket bölümleri bizler tarafından kullanılır ve *Hidrojen 48* ile çalışan bu bölümler sadece karşıtlıklar üzerinden düşünürler, yani Üçüncü Kuvvette herhangi bir şüura sahip olmadıklarından dolayı çok yetersiz ve yavaş sonuçlar üretirler. Bu durumda diyebiliriz ki olağan şartlar altında Entelektüel Merkezin zekası, sadece onun mekanik bölümüdür, yani biçimlendirici bölümü. Ama bunun, *Hidrojen 24* ve *Hidrojen 12* ile çalışan parçalar olan, Entelektüel Merkezin bütün açılımını kapsadığını varsayamayız.

Entelektüel Merkezden Daha Yüksek Zihinsel Merkeze geçişi, şu şekillerle gösterebiliriz:

Diyagram (2)

Diyagram (3)

Daha Yüksek Zihinsel Merkezdeki *Hidrojen 6*'da şuurulu hale gelmek, aslında biçimlendirici bölümün Zekası ile ölçülemeyen çok daha öte bir Zekaya sahip olmak olurdu. Bir kere, tüm zıtlıklar yok olabilirdi. Düşüncemizde "Evet" ve "Hayır" olmazdı. Bir meselenin bütün yönleri teker teker değil, birlikte görülürdü ve böylece, deneyimimizin ötesinde bir durum oluşturulurdu.

EK NOTLAR

İçgüdüsel Merkezin işleyişini hayvanlar aleminde incelemek ilginçtir. Diyelim ki bir kuş karmaşık bir yuva yaptığında, bunu Hareket Merkezi ile yapıyordur ama hareketi, İçgüdüsel Merkez yönlendiriyordur. Bu tür zekanın çok uyum sağlayabilen türden olmadığı açıktır. Aynı hataların yapılması eğilimi mevcuttur. Ağ ören bir örümcek örneğinde olduğu gibi, bir şey hatalıysa, çoğu zaman bütün işin en başından itibaren tekrar gerçekleştirilmesi gerekir; yani adaptasyon gücü yoktur.

Her bir merkez Evren'in farklı bir seviyesine açılır. İlgüdüsel Merkez Organik Yaşama açılır. Daha Yüksek Zihinsel Merkez Güneş seviyesine açılır.

Beden için 'en önemli olan merkez, organizmanın bütün çalışmasını kontrol eden İlgüdüsel Merkezdir. Bu merkezin zekası engellenirse, beden hiçbir şekilde yönetilemez. İlgüdüsel Merkez, hastalık oluşması halinde, diğer merkezlerden kuvvet ödünç alma eğilimindedir. Kendini çalışır halde tutmak zorundadır. Görevi, hastalıkla mücadele etmek ve bu mücadeleden galip ayrılmaktır. Bu amaç doğrultusunda, muazzam ordulara ve çok sayıda silaha sahiptir. Genellikle hepinizin kendinizde fark edebileceğiniz şekilde Hareket Merkezinden kuvvet ödünç alarak bu görevine başlar. Çoğu zaman hasta olduğumuzun farkına varmadan önce kendimizi yorgun hissederiz. Eğer hastalık devam ederse, İlgüdüsel Merkez genellikle, birbiri ardınca diğer merkezlerden ödünç alır. Duygusal Merkezden kuvvet aldığı anda, çoğunlukla, içeride çok daha durgunlaşırız ve hayattaki olağan duygumuz her şeyle özdeşleşmek olduğundan, herhangi bir şey hakkında endişelenmenin –yani özdeşleşmenin– olanaksız olduğunu hissederiz. İlgüdüsel Merkez, Entelektüel Merkezden ödünç almaya başladığında ise konsantre olmanın güçleştiğini keşfederiz. Okuyamayız, düşüneyiz vb. Burada şunu da söylemek isterim ki belirgin bir hastalık durumunda özdeşleşme durduğu için Duygusal Merkezin gerçek zekası çok daha açık hale gelebilir. Genellikle çok hasta ve tehlikede olan insanların kendi hayatları ve başkalarına karşı davranışları hakkında önemli duygusal anlayışlara kavuşması bu nedenledir. Bunun düşünmekle –bazı şeyleri düşünürken ya da muhakeme ederken olduğu gibi– bir ilgisi yoktur, gerçek bir anlayış ya da algıyla ilgisi vardır. Duygusal Merkez, örneğin bir insanın niteliğini “görebilir,” Entelektüel Merkez ise bunun hakkında düşünmek zorundadır.

Bunların, merkezlerin farklı zekaları üzerine çok kısa notlar olduğunu anlamış olmalısınız. Bu konu, bitmez tükenmez. Fakat bu konuyu incelemek, merkezler hakkındaki kişisel gözlem yalnızca birkaç dakikalığına gerçekleştirildiği zaman değil, bütün bir ömre yayıldığı zaman pratik hale gelir.

Birdlip, 19 Şubat 1944

BU ÇALIŞMA NE İLE İLGİLİDİR?

Yeni insanlar tarafından sorulan “BU ÇALIŞMA NE İLE İLGİLİDİR?” sorusuna yanıt olarak, Çalışma'nın bir şeyler arayan, hayatta bulduklarından tatmin olmayan ve hayattaki başarı ya da başarısızlığın ötesinde, okul veya kolejde ve genel olarak yetiştirilmeleri sırasında kendilerine öğretilenlerin ötesinde bir şeyler bulunması gerektiğini hisseden insanlar için olduğu söylenebilir.

Kişi bu hayatın kendi başına açıklanamayacağını hissettiğinde; ek açıklamalar olmaksızın kendi başına ele alınan yaşamın büyük ölçüde anlam-sız, "bir ahmak tarafından anlatılan bir hikaye", bir suç, kan dökme ve hüsr-an tarihi olduğunu gördüğünde; böyle bir kişi ilerleme diye bir şeyin var-lığının çok şüpheli olduğunu ve her şeyin neredeyse başlamadan önce bit-tiğini görmeye başladığında, o kişi var olması gerektiğine inandığı başka anlamları ve yeni bilgileri araştırma konumuna girer. Ve insanlar samimi-yetle ve gerçek bir duygu derinliğiyle bu araştırmaya başladıklarında, geç-mişin literatüründe, başka tür bilgiye ve anlama şüphe götürmez bir şekil-de işaret eden ne kadar çok sayıda hatırlatıcının olduğunu keşfedince şaşı-racaklardır. Bu literatürün hepsinde, aynı tema işlenir. Tema her zaman şöyledir: Ne yapması gerektiğini aşama aşama bilir ve anlarsa, bir insan kendi içinde kesin ve önceden düzenlenmiş bir dönüşüme uğrayabilir; açık ve belirgin bir gelişim gösterebilir; gerçek bir evrim ya da yeniden doğuş yaşayabilir. Kısacası, bu Çalışma'da "B" tesirleri denen şeyin bir parçasını oluşturan tüm bu literatür, aynı amaca sahiptir. Bir insan, bazı kesin ve bel-irli şekillerde, kendisinin belirli yanlarına ölmek zorundadır. Doğru şekil-de ölürse, yeni bir insan, başka tür bir insan olarak yeniden doğar, ki buna Çalışma'da mekanik bir insandan farklı olarak *Şuurlu İnsan* denilmektedir. O zaman, bu yeryüzü üzerindeki hayatının anlamını bilecektir –yani bu, kendi içinde bir sonuç değil, başka bir sonuç için bir araçtır– çünkü ancak haya-tın içimize yerleştirdiği şeye karşı belirli tür bir mücadele vermek yoluyla İnsan'ın varoluşunun sonucu ya da amacı elde edilebilir. Her şey kolay ol-saydı, yeniden doğuş olmazdı fakat bu Çalışma'nın öğrettiği gibi, İnsan uyanmadıkça ne doğru bir şekilde yeniden doğabilir, ne de –yani kendi içinde ölmesi gereken doğru şeyleri göremedikçe– doğru bir şekilde ölebi-lir.

Geçmişe ait ezoterik fragmanların çoğunda, *yeniden doğuşa* ve *ölmeye* göndermeler bulacaksınız. Örneğin, İnciller'de bu tür göndermeler ve aynı zamanda *uyanmaya* göndermeler bulacaksınız. "*İzlemek*" kelimesinin sık sık kullanıldığını göreceksiniz; bu "*uyanmak*" olarak tercüme edilmeliydi. Fakat Ezoterik Psikolojinin ana teması olan bu fikirleri doğru sırada düzen-lenmiş halde bulamayacaksınız. Bir insan doğru bir şekilde ölmeden önce, uyanmalıdır. Ve önce uyanır ve doğru bir şekilde kendine ölürse; kendi içinde yararlı, yeterince güçlü ve gerçek bir şey varsa yeniden doğabilir. Bu, en derin anlamıyla, insanın niteliğine bağlı olacaktır. "Yanlış" hiçbir şey, sahte hiçbir şey burada işe yaramaz. Fakat bu süreç hakkında yeterin-ce konuşmadık çünkü bir insanın uyanması önemli olmasına rağmen, her şeyden önce ona, kendi içinde ne üzerinde çalışması ve *uyanmak için* neyi gözlemlemesi gerektiği öğretilmelidir. Ve bunun için bir Öğretmen ve bir Öğreti bulmalıdır; yani keyfi olmayan veya sıradan insanlar tarafından icat edilmemiş bir Öğreti, uyanmış olanlardan ve yaşam uykusunun hapishane-sinde olup da oradan çıkmak, uyanmak isteyenler için arkalarında tali-matlar bırakmışlardan gelen bir Öğreti. Dolayısıyla kişi *aramak*, *çabalamak* zorundadır ve bir şey *bulursa* bile, bununla bağlantı kurması onun için hiç kolay olmayacaktır. İlk andan itibaren sınanabilir ya da yıllar sonra sınanı-

yor olabilir. Geçmişte, bazı uyanıca kullarında bir insana herhangi bir şey öğretmeden önce, o kişi iki ya da üç, hatta beş yıl sessiz kalmak ya da en adi ve süfli işleri yapmak, sürekli hüsrana uğratan görevleri yerine getirmek vb. zorundaydı ya da gururuna ve kibirine temas edilebilirsin de gücenik, kırgın hale gelsin diye muhtemelen ona hayli kaba davranılırdı. İnciller’de insanların sürekli olarak gücendirildiğinin ve İsa’nın her zaman kibire, gurura, kendini beğenmişliğe, kendinden hoşnutluğa ve kişinin zaten neyin doğru neyin yanlış olduğunu bildiğ i fikrine saldırdığ ının söylendiğ ini biliyorsunuz.

Bir insan aramalı, çabalamalıdır. Çabalamanın ne demek olduğunu size açıklamaya çalışacağ ım. “Arayın, bulacaksınız,” tarzında bir ifade vardır. Bu, siz kendiniz aramadıkça, kendi başınıza *bulamayacaksınız*, demektir. Diyelim ki birileri sizi bu Çalışma’ya getirmiştir. Varlığınızın, hayatın ya da bu türden herhangi bir şeyin *anlam ı* hakkında ciddi bir biçimde hiç düşünmemiş olabilirsiniz ya da biraz araştırma yapmış ve bunun çok karmaş ık olduğu sonucuna varmış olabilirsiniz ya da bulduğ unuz şeyde Sahici ve Sahte olanlar arasındaki farkı ayırt etmeyi başaramamış olabilirsiniz. Bu öğret i hakkında bir şeyler duyduğ unuzu ve sadece iki kulağ ınıza değil, anlayış ınıza da biraz temas ettiğ ini varsayalım; o zaman sizin bu Çalışma’yı arayış ınız başlayacaktır ve onu *bulabilirsiniz* de ama yıllardır Çalışma’nın içinde olup, asla onu aramamış ve dolayısıyla asla bulamamış da olabilirsiniz. Arayış ınız iki anlama gelir. Dünya üzerinde gerçek bir öğret i bulmak için uğraş ararak çok uzun zaman harcamış ve arayış ınızın amacı ile temas etmeden önce düşüncenin, çabanın ve tehlikenin pek çok aşamasından geçmiş olabilirsiniz. Ya da belki tesadüfen, derhal temas etmiş bile olabilir ve arayış ınızın daha yeni başladığ ını fark etmek yerine, sonuca ulaştığ ını hayal edebilirsiniz.

Şimdi bu nokta üzerine iyice düşünün: Eğer “Arayın, bulacaksınız,” denmiş se, önce *kaybetmek* zorundasınız. Kaybettiğ inizi hissetmedikçe nasıl *arayabilirsiniz*? Bu nedenle daha da önceki bir aşamaya gitmeniz gerekir. Bir şeyleri yitirdiğ inizi, bir şeyleri kaçırdığ ınızı, bir şeylerin eksik olduğunu hissettiğ iniz ya da belki de sizin, ta kendinizin kayb olduğunu ve kendi kendinizi arayıp bulmak istediğ inizi hissettiğ iniz aşamaya dönmeniz gerekir. Böylece, bu kısa yazının başına döneriz: Hayatın kendi başına açıklanamaz olduğu ve başka bir anlam, başka bir yorum olması gerektiğ i hissi-ne.

* * *

Bu Çalışma’nın hareketi ilk başta psikolojik olarak iç e doğrudur. Sonra hem iç e hem dış a doğrudur. Herkes dış sal ve daha iç sel bir yana sahiptir. Fakat daha iç sel olan yan, genellikle dış sal yan tarafından yönetilir. Dış sal yan, hayatın eylemiyle elde edilir. Bu sistemde, bu “Kiş ilik” olarak adlandırılır. Daha derin, daha iç sel olan yan ise “Öz” olarak adlandırılır. Yukarıda sözünü ettiğ imiz geliş imde –bu olası, önceden düzenlenmiş , bireysel tekamül ya da tekrardoğ uşa– büyümesi gereken Öz’dür. Ne yazık ki Kiş ilik ve Öz karşıt kutuplardadır. Kiş ilik aktiftir, Öz pasiftir. En azından nor-

mal hayattaki normal halimiz budur. Sonunda gerçekleşmesi gereken değişim, bu geleneksel halin tersine çevrilmesi, Kişilik ile Öz'ün kutup değiş-tirmesidir. Bir başka deyişle Kişiliğin pasif, Öz'ün aktif olmasıdır. Bunun, kişinin *kendisinde* hatırı sayılır bir altüst olma halini ima ettiği açıktır. Oysa bu altüst oluş belirli bir döneme dek yavaş yavaş oluşur ve bu sırada kişi çok yavaş bir şekilde kendini tanımaya koyulur ve zannettiğinden tamamen farklı olduğunu fark eder. Bu ise Kişiliği ya da edinilmiş yanı zayıfla-tır. Söylediğim gibi, tüm bunlar, Çalışma'nın hareketinin psikolojik olarak önce içe doğru olduğu anlamına gelir çünkü kendini gözlemleme yoluyla içe doğru gitmedikçe hiç kimse kendi varlık seviyesini tanıyamaz. Kişi, hakkında birçok illüzyona sahip olduğu bu kendisi denen karmaşık şeyin içine nüfuz etmeye başlar. Fakat bu amaç için birkaç şart gereklidir; bun-lardan biri, samimiyetle kişinin kendine uygulaması gereken, ona rehberlik edecek bilgi formudur. Başka bir deyişle, kişinin kendini onlarla bağ-lantılı olarak inceleyebileceği bazı "hakikat" formları gereklidir. Bu edini-lebilir ve oldukça kolay bir şekilde tekrar kaybedilebilir. Eğer bunu asla gerçekten aramadıysanız, onu kaybettiğinizi bile söyleyemezsiniz. Ama kendi içinizde bunun için bir vakum oluşturduysanız, kendinizi kaybetti-ğinizi ya da değerli bir şeyleri yitirdiğinizi hissediyorsanız ve sonunda bir şeyleri bulursanız, bulduklarınızı tekrar yitirdiğinizde bunun farkında ola-caksınız. Bu Çalışma, önemli, hakiki ve gerçek bir şey ifade etmeye başla-dıkça, insanın daha içsel olan kısmında bir şeyleri açar. Çalışma'ya yarılış bir biçimde yaklaşırsa ya da kişinin Çalışma'ya karşı tutumu hatalıysa, bu gerçekleşemez. Kişinin içsel yanı yalnızca gerçek olan şey aracılığıyla bü-yüyebilir. Sahte olan bir şey aracılığıyla büyüyemez. Buna rağmen, dışsal yan gerçek olmayan ve sahte olan şey vasıtasıyla oldukça kolay bir şekilde büyüyebilir.

Bu nedenle, Çalışma'ya karşı tutum, bununla bağlantılı şeyler ve ayrıca çalışmayı ne için kullandığını fark etmek çok büyük önem taşımaktadır. Örneğin, Kişiliği ve onun hırslarını artırmak için Çalışma'yı kullanmak, yanlış bir tutum edinmek demektir. Her şeyi haklı çıkarmaya çalışmayan ve samimiyet gücüne sahip olan bir insan için bu yeterince açık olmalıdır. Çalışma bir insanın içinde duygusal bir *nokta* oluşturduğunda –aslında bu, bir merkezin bir bölümünü açar– o insan yeni tesirlere dokunmaya başlar. Bunun ne zaman gerçekleştiğini fark etmek oldukça kolaydır. Fakat bu noktayı korumak için kişi Çalışma'nın "hakikat"ini izlemeli ve muhafaza etmelidir. Onu kendine uygulamalı ve bu noktayı bir süreliğine kaybeder-se, onu tekrar aramalıdır. Çalışma, ilk başta, içimizde bir gümüş parçası gi-bidir. Kadim ve kayıp mesel dilinde, gümüş hakikati temsil eder. Kendini uykuda hisseden, bu noktayı kendi içinde kaybettiğini hisseden, daha ön-ce aydınlık bir şey hissettiği yerde bir boşluk ve hiçlik olduğunu hisseden insan, kaybettiği şeyi kendisinin her yanında aramalıdır: her merkezdeki her odada, kendim dediği üç katlı evin her katında. Ne ile çok özdeşleşmiş-tir? İçsel olarak neyi kale alıyor? Ne hakkında yalan söylüyor? Yapmacık davranmak adına neyi harcıyor? Nerede kendini haklı çıkarıyor? En son ne zaman kendini hatırladı? En son ne zaman çaba gösterdi? Onun hedefine

ne oldu? Çalışma'nın önüne kaç tane şey koydu? En son ne zaman kendini dikkatlice gözlemledi ve zihnini gözden geçirdi? Geçen birkaç gün boyunca en son ne zaman kendini inceledi? En son ne zaman bu öğreti ve yeni anlamlar aramak hakkında açık ve net bir şekilde düşündü? Düzenlemesi ve yerine koyması gereken döküntüleri ortalıkta bırakıp bu evdeki bazı önemli merdivenleri ya da koridorları ne zaman tıkadı veya acele ile ya da kızgınlıkla bazı kapıları ne zaman çarpıp kapattı da geri dönüp tekrar açmayı unuttu? Bir insanın kısa bir süre uykuda hareket ederek evini nasıl karmakarışık hale getirebileceğini ve bir şeyleri ne kadar kolay kaybedebileceğini hepimiz görebilirsiniz.

Şimdi, Kayıp Gümüş Para meselinin içerdiği anlamın bir kısmını anlayacaksınız:

"Ya da on gümüş parası olan bir kadın bunlardan bir tanesini kaybetse, kandil yakıp evi süpürerek parayı bulana dek her tarafı dikkatle aramaz mı? Parayı bulunca da arkadaşlarını, komşularını çağırıp, 'Benimle birlikte sevinin, kaybettiğim parayı buldum!' der." (Luka, 15:8-9)

Birdlip, 27 Şubat 1944

ENEGRAM

IV

İlerleyen gelişme ve bir şeyin devamlılığı için gerekli olan şok fikrinden söz etmiş ve Yedi Kanunu'na bir bakış açısından bakıldığında Şok Kanunu denildiğini görmüştük. İster canlı bir yaratığın gelişimi olsun, ister bir fikrin gelişimi ya da zor bir konunun öğrenilmesi ya da bir teşebbüsün gerçekleştirilmesi ya da bir şeyin başka bir şeye dönüşümü olsun; bir şeyin gelişimindeki ardışık basamaklar, yükselen oktavin notalarıyla gösterilebilir: *Do, Re, Mi, Fa, Sol* vb. Şimdi, bu şeyin doğru gelişim düzeninde ilerlemesi için *Mi* basamağı ile *Fa* basamağı arasına bir şok gelmelidir. Aksi takdirde rotasından sapacak ve başka bir şey haline gelecektir. *Fa* basamağına ulaşılmayacaktır. Uygarlığın ve ayrıca, şahsen bizlerin, bir noktadan öteye ilerlemediği olgusuna aşinayız. Çünkü bir şok gereklidir ve verilmedi ya da alınmadı ya da yaratılmadı.

İnsan'daki şokları inceleyelim. İnsan'da ilk şok, onun hayatının yaratılması için gereklidir. Enegram'daki 3 noktasında verilir ve soluduğumuz hava olarak alınır. İnsan solumayı reddetseydi –ki bu mümkün değildir– ölürdü. Ya da karbonmonoksit gibi havadan başka bir şey solusaydı, şok verilmiş ama alınmamış olurdu, yani insan solurdu ama içeri hava almaz ve dolayısıyla ölürdü. Bir şokun bu iki yanı üzerine ve ayrıca, hava şokunun çok uzun olmayan aralıklarda gerçekleşmesi gerektiği olgusu üzerine iyice

düşünmelisiniz. Bu şokun verilmesi ve alınması yaşam için elzemdir. Verilmezse, fiziksel organizmanın işleyiş son bulur. Burada, toprak dahil her şeyin soluduğunu hatırlayın. Her şeyin soluduğunu ve bu şokun her şeyde gerekli olduğunu fark etmek çok ilginçtir. Fakat Yedi Kanunu ya da Şok Kanunu (Üç Kanunu ile birlikte) her şeyde olduğundan bu pek de şaşırtıcı değildir.

İnsan örneğinde diğer iki şok *mümkündür* ama elzem değildir. Bunlar ona verilmez ya da onun tarafından alınmaz fakat yaratılmalıdır. Üç şokun konumu üçgenin 3, 6 ve 9 noktalarındaki açılarında gösterilir. İçindeki işleyişte, 3 noktasında, sadece ilk şoka sahip bir insan, belirli bir tür insandır. İçinde birinci ve ikinci şoklar işleyen bir insan, farklı tür bir insandır. İçinde bu üç şokun hepsinin işlediği insan ise birinci ve ikinci insandan bütünüyle farklı bir insandır.

Bu üç tür insanın yaratılışı, Tekvin'in ilk iki bölümünde, yaratılışın 7 günü ile bağlantılı olarak, İnsan'ı 7 farklı kategoriye ayıran ve onu bir ve aynı ya da eşit olarak ele almayan tedrici bir düzende tanımlanmıştır. İlk geniş ayırım, Mekanik İnsan ile Şuurlu İnsan arasında yapılır. Tekvin'de İnsan'ın ilk tarifi, ikinci ayetteki mekanik ya da ölü İnsan'dır. Çalışma'da, ortalıkta dolaşmakta olan pek çok insanın uzun zamandır ölü olduğunun söylenmesi gibi, mekanik insanlığın *uykuda* olduğu ve bazen *ölü* olduğu da söylenir. Aynı şekilde Yeni Ahit'te İsa, "ölüler ölülerini gömsünler" der. Mekanik İnsan kendi içindeki işleyişte, mekanik solunum şoku dışında hiçbir şoka sahip değildir. Buna rağmen, soluk ya da solunum terimi aynı zamanda ikinci şoka da uygulanan bir şeydir, bunu daha sonra göreceğiz. Buradaki mesele *ölü* İnsan, ölü ama yaşayan İnsan fikrinin Tekvin'de, bu Çalışma'da ve Yeni Ahit'te görülmesidir. Ölü bir insan olma durumundan uyanmak için, bir erkek veya kadın 6 noktasında kendine ikinci şoku vermelidir. Bu insan Tekvin'de, "ölü" insanın hemen ardından tanımlanmıştır. Öncelikle, "ölü" insan üzerinde düşünelim. Onu kısaca tanımlamak imkansızdır. İçsel bir yaşamı olmayan, duyarlar insanıdır; güçlerini kendine atfeden, kendini beğenen, kendinin ötesini düşünmeye ya da hissetmeye başlamamış bir insandır, onun için gerçek olan her şey dışsal dünyada uzadır. Bu insana Tekvin'de "boş" denir. Bu, içinde ışık olmayan karanlığın insanıdır. Kendimizin bu durumda olmadığını söyleyebilir miyiz? Bu karanlık insan durumundan hem Yeni Ahit'te hem Eski Ahit'te söz edilir. Yeşaya'da "Karanlıkta yürüyen halk büyük bir ışık gördü," (9:2) ve Yuhanna'da "Işık karanlıkta parlar; ve karanlık onu alt edemedi," (1:5) denir, ki bu, İsa ile temsil edilen ezoterik öğretinin, karanlık zihin ve anlayışa sahip olanlara ışık olarak geldiği anlamındadır. Bir örnek alalım –bu ölü insan veya karanlık zihinli insan, Çalışma'da söz edilen *Hasnamus* insandır– kendi esenliği, binlerce ve milyonlarca başka insanın talihsizliğine bağlı olan insandır. Napolyon, buna iyi bir örnektir. Bu tür bir insan kendinin ve kendi isteklerinin ötesini düşünemez. "Komşu sevgisi" duymaz –yani kendi kendini sevmek ve kendi çıkarlarını her şeyden üstün tutmak dışında hiçbir duygusal gelişimi yoktur. Ya da Çalışma terimleriyle söylersek, kendi kişisel erdem küresine ve kendi çıkarlarına ait olmadıkça, samimi olarak dışsal

bir alma gücü yoktur, gerçekten başka bir insanın yerine kendini koyma ve o kişinin düşündüğü ya da hissettiği gibi düşünme ya da hissetme yeteneği yoktur. Bu, İnsan'ın genel durumudur. Çalışma'da bu durumun ötesine geçmek gereklidir ve bunu yapmak, istisnasız, herkes için çok zordur. Oysa ergeç bunu yapmak gerekir çünkü atılması gereken adım kişinin şu an *bulunduğu basamağın ötesindedir*. İlk gereken, kişinin şu anki zihin ve duygu durumuna verilen bir *şoktur*. Kişi farklı bir şekilde düşünmeye ve sonra, yeni bir şekilde hissetmeye başlamalıdır. Fakat kişi bunu mümkün kılan bir şeyle karşılaşmadıkça, atılmamış bir adım olarak kalacaktır bu. Dolayısıyla kişi, diğer birçok insan gibi, yaşamı boyunca aynı *notayı* seslendirmeye devam edecektir.

Şimdi, kendine 6 noktasında ikinci şoku vermeye başlayan insanı düşünelim. Bu insan, Tekvin'de tanımlanmıştır. Artık boş ve *ölü* bir insan değildir. Bir an için, Enegram'daki 6 noktasına bakın. Burası, ezoterik öğretinin bir insana girebildiği ve onun içinde yeni bir oktav başlatabildiği noktadır. Mekanik bir şekilde verilen ve mekanik bir şekilde alınan fiziksel hava şokunun mümkün kıldığı ilk oktava ve bunun nereye gittiğine dikkat edin. Şimdi de yeni bir şeyin içeri girmesinin *mümkün* olduğu 6 noktasına bakın. *Mümkün* olduğunu söyledim. Sıradan hayatta yaşam için *zorunlu* değildir. Fakat bir şeyin *mümkün* olduğu bir noktadır. Çalışma, yaratılış gereği kendini geliştiren bir organizma olarak kabul edilen İnsan planına burada girer. Tekvin'de, insanın kendini geliştiren bir organizma olduğu fikri daha ilk satırda mevcuttur: "Başlangıçta Tanrı göğü ve yeri yarattı," yani daha yüksek ve daha alçak olan iki seviye. Bu ayet, ölü İnsan'a gönderme yapar çünkü daha sonra der ki: "Yer boştu, yeryüzü şekilleri yoktu; engin karanlıklarla kaplıydı." İnsan kendi içinde ölüdür, yine de Tanrı tarafından, içinde bir yer kadar bir göğe de sahip olarak yaratılmıştır. Yani ölü olmasına rağmen, ilk önce "yer" sonra "gök" ile ilişkili olarak gelişme olasılığına sahiptir. Bir insanın dışsal yanı onun "yer"idir ve içsel yanı onun "gök"üdür. Çünkü "ölü" bir insanın değişmesi için, onun yeri, toprağı geliştirilmeli ve ekilmelidir fakat bundan önce ona *ışık* verilmelidir. Bu yüzden şöyle devam eder: "Tanrı, 'Işık olsun' diye buyurdu." Bu, ölünün canlanmaya başladığı ilk aşamadır. Bu uyanan insan, ölümden dirilen insan, ışıktan geçerek karanlık olmayan kendi göğünün içine girmeye çabalayan insan –ve burada, duyular hayatının ve onlara dayanan zekanın karanlık olduğunu anlayın–, bu uyanan insan ergeç Tanrı'nın bir sureti olma aşamasına ulaşır. Altıncı günde "Tanrı insanı kendi suretinde yarattı. Böylece insan Tanrı suretinde yaratılmış oldu." Bundan önce gelen her şey, bu "ölüm"den dirilen İnsan'a ve onu "Tanrı'nın bir sureti" olmaya götüren aşamalara gönderme yapar. Tekrar edeyim. En düşük, en karanlık seviyesinde İnsan şuna karşılık gelir: "Yer boştu, yeryüzü şekilleri yoktu; engin karanlıklarla kaplıydı. Tanrı'nın ruhu suların üzerinde dalgalanıyordu." Bu, uyanmanın başlangıcıdır. Sonra, gün be gün –yani kadim mesel dilinde aşama aşama– İnsan'ın "yer"i ekildi ve sonunda altıncı günde İnsan "Tanrı'nın sureti"nde yaratıldı. "Tanrı insanı kendi suretinde yarattı. Böylece insan Tanrı suretinde yaratılmış oldu." Şimdi, yedinci günde görünüşe göre başka bir insan

yaratıldı. (II. Bab'a bkz.) Deniyor ki bu adamın "Tanrı burnuna yaşam soluğu üfledi ve İnsan yaşayan varlık oldu." Burada Tanrı ile bağlantılı bir insan var. O sadece Tanrı'nın bir taklidi ya da sureti değil, gerçekte Tanrı'nın ruhuyla ya da soluğuyla bağlantılı olan canlı bir varlık.

Tekvin'in bu iki açılış babında üç tür insandan söz edildiğini anlayalım: ölü İnsan, Tanrı'nın sureti olan İnsan ve gerçekte yaşayan bir varlık haline gelmiş İnsan. *Yorum* yoluyla bu üç insan ile Enegram'ın üçgeninde gösterilen üç şok arasında bağlantı kurmak istiyorum. Ölü İnsan'dan, yani içinde sadece ilk şokun işlediği İnsan'dan söz etmiştim. (Burada, Enegram üzerine yorumlar yapmakta olduğumu tekrarlayayım.) İkinci bir İnsan'ın, içinde hem birinci hem ikinci şokun işlemekte olduğu bir insanın mevcut olabileceği çok açıktır. Bu İnsan ile Tanrı'nın suretinde yaratılan İnsan'ı karşılaştıracam ve daha sonra, içinde üç şokun işlemekte olduğu İnsan ile yedinci gün yaratılmış olup "yaşayan bir varlık" olan İnsan'ı, yani Tanrı'nın bir sureti olmayan ama İnsan için olası en üst anlayış seviyesi ile bir şekilde doğrudan bağlantılı olan İnsan'ı, burada, içine Tanrı'nın soluğunu ya da ruhunu soluduğu ifade edilen İnsan'ı karşılaştıracam. Çalışma'da bu İnsan'a 7 No.lu İnsan denir; bu sistemde İnsan'ın en yüksek kategorisinin 7 No.lu İnsan olarak adlandırıldığını kastediyorum. Hem bilgisi hem varlığı en üst seviyede, dolayısıyla eşit bir insan olduğu söylenir ki böylece sonuç olarak ortaya çıkan anlayışının tümü pratiktir. Bu, örneğin, onun *bilip de yapamayacağı* hiçbir şey yok anlamına gelir. Bu bilgi, varlık ve anlayış birliği sadece 7 No.lu insana aittir ve bu nedenle, 7 No.lu kategoriye ait tüm İnsan sınıfının birbirini anladığı ve ortak bir dil konuştuğu söylenir. Tam tersi durumda olan bizim seviyemize ve genel olarak dünyaya, hiç kimsenin bir diğerini anlamadığı ve kelime olarak aynı dili konuşanlar arasında bile ortak bir dilin olmadığı yere ait şeylerin durumlarını iyice düşünmeliyiz. *Anlaşılabilir* olan tek bu düşünceden bile, bizim seviyemizle zıt olan 7 No.lu İnsan seviyesine ait bir şeyleri kavrayabiliriz. Böyle insanların psikolojik olarak başka bir dünyaya ait olması gerektiğini derhal görürüz. Bizim dünyamız Babil Çemberi'nde, dillerin karışıklığında, sadece birincil anlamıyla farklı dillerin değil, bizim seviyemizde yanlış anlamların karışıklığında yaşamaktadır. Burada, Çalışma'da, ilk aşama olarak *ortak bir dil* öğrenmeye gireriz ki böylece birbirimizi biraz daha iyi anlayabilelim ve birbirimizle bir tür gerçek tarzda konuşabilelim. Gerçi, bu basamağa ulaşıldığı konusunda hemfikir olmayacaksınız fakat bunun mümkün ve *anlaşılabilir* bir basamak olduğu konusunda hemfikir olabilirsiniz. Şimdi, eğer herkes aynı şeyle temasta olsaydı ve onu aynı şekilde hissetseydi, ortak bir anlayış sahibi olurduk. 7 No.lu İnsan daha yüksek merkezlerle temastadır. Tekvin'de, "yaşayan bir varlık" olan bu en son yaratılmış İnsan, Tanrı ile temas halindedir.

Bize gelince, daha yüksek bir durumu *taklit etmek* zorundayız. Tanrı'nın suretleri olmak zorundayız. Bu size fantastik görünebilir fakat kastettiğim şey bu değil. Kendisine ikinci şoku vermeye başlayan bir insandan söz ediyorum. Bu insan, "Tanrı'nın suretinde yaratılan" insanla karşılaştırılabilir. O bir surettir; doğrudan temasta değildir. Ne ölüdür ne de "yaşayan bir

varlık"tır, ikisinin arasındadır. Bunu daha fazla açıklamaya çalışmayacağım.

İkinci şoka dönelim, yani *yaşam için zorunlu olmayan* şokların birincisi-ne. Yaşam için zorunlu değildir fakat uykudan uyanmak için elzemdir. Başlangıçta İnsan'ın bir yer ve bir gök ile yaratıldığını ve aksi takdirde hiçbir ezoterik öğretinin var olmayacağını ve olamayacağını hatırlayın, ki bu öğreti de İnsan'ın "gök" denen ve kendisinin bir başka ya da daha yüksek bir durumuna ulaşmasına dayanmaktadır. Bu daha yüksek durum, onun daha alçak durumunu ya da yeri yönetirse, gökyüzünün iradesinin yeryüzünde gerçekleşmesiyle ilgili olan, Tanrı'ya Dua'da (Matia, 6:9-13) dilediğimiz şey yerine gelmiş olacaktır. Şimdi, önce Tanrı'nın ruhu derinliklerde hareket eder ve sonra ışık yaratılır. İnsan uyanmaya başlamak için ezoterizmle, onun kuvvetiyle, fikirleriyle ve bakış açısıyla karşılaşmalıdır. Işık budur. Sonra insan, kendini kendinden ayırmak (benim durumumda Nicoll'ü Ben'den ayırma) ve ayrıca yararsız ruhsal hallerden, düşüncelerden, hislerden, her tür özdeşleşmeden, uyku ve negatiflik durumlarından vb. kendini ayırmak için kendini gözlemlemeyi öğrenmelidir. Bu ise şu sözlerin anlamıdır:

"Tanrı, 'Işık olsun' diye buyurdu ve ışık oldu. Tanrı ışığın iyi olduğunu gördü ve onu karanlıktan ayırdı. Işığa 'Gündüz', karanlığa 'Gece' adını verdi. Akşam oldu, sabah oldu ve ilk gün oluştu."

Buna bir gün denir, yani uyanmanın ilk aşaması, daha şuurlu hale gelmenin ilk aşaması, Uyanık bir İnsan'ın yaratılışındaki bir gün. Ve bunun genel olarak bizim durumumuz olduğu söylenebilir. Bazısı hareket eden bir şey hisseder, bazısı küçük bir ışık görür vb. Çalışma'nın pratiğini yapıp onu kendimize uyguladığımız ölçüde, kendimize ikinci şoku vermekteyiz. Genel anlamda konuşuyorum. Demek istediğim –ve bunu daha önce de söyledim– Çalışma'nın bir bütün olarak bir insan üzerindeki etkisi, ikinci şokla başlar. Kendini gözlemlemek, kendi içinde ne olup bittiğini fark etmek, yararsız durumlardan kendini ayırmak ve kişinin kendine dair resimlerini görmeye başlamak, hedefini hatırlamak, her ruh hali ve düşünceyle özdeşleşmeye karşı mücadele etmek vb. Bunların hepsi, amacı ilk önce kendimiz hakkında şuurlanalım diye şuurun ışığını artırmak olan ikinci şoka aittir.

Enegram üzerine yorum şeklinde yukarıda söylenenleri yeniden formüle etmeye çalışalım. İnsan, içsel gelişim kapasitesiyle doğar. Çalışma bunu öğretmektedir. İşte bu nedenle, insan kendi içinde yer ve gök sahibidir. Sadece yerden ibaret olsaydı, hiçbir içsel gelişim becerisi gösteremezdi. Kendini geliştiren bir organizma tarzında yaratılmış olmak kendi içinizde, yaratılış gereği, kendinizin olası daha yüksek bir seviyesine sahip olduğunu öğrenmenizi gerektirir. Örneğin bir yumurta, bir kuş haline gelme olasılığı ile doğar. Bu nedenle, kendi başlangıcının içerdiği bir yer ve bir gök sahibidir. Bir tohum, bir meşe palamudu vb. de aynı durumdadır. İnsan yer olarak kalabilir ki bu durumda doğaya hizmet eder. Fakat Tekvin'in ilk ayetinin dilinde yineleyecek olursak, "Başlangıçta Tanrı göğü ve

yeri yarattı.” Eğer Tekvin’in dünyanın, güneş sisteminin yaratılışı hakkındaki olduğunu sanıyorsanız, büyük bir hata yapıyorsunuz. Ezoterik literatür her zaman İnsan’ın kendisi ve onun olanakları ile ilgilidir. Ezoterik bilim İnsan’ın kendisi ile, kendi içinde İnsan ile, insanın ne olabileceği ve insanın anlamının ne olduğu ile ilgilidir. Olağan bilim dışsal dünya ile, onun yapısının doğası vb. ile ilgilidir. Tekvin bilimsel bir kitap değil, ezoterik bir kitaptır ve ezoterizm de İnsan ve onun olanakları ile ilgili olduğundan, “Başlangıçta Tanrı göğü ve yeri yarattı,” dediğinde, daha yüksek bir gelişim seviyesine ulaşma olanağıyla yaratılmış olan İnsan’a; bu yumurtaya, bu meşe palamuduna, bu tohuma gönderme yapmaktadır. Daha düşük olan seviyeye yer denir, daha yüksek olan seviyeye gök denir. Bir meşe palamudunun kendisi yer seviyesindedir fakat ardışık aşamalardan geçip kendine ölererek ergeç bir meşe ağacı haline geldiğinde göğe, yani kendisinin daha yüksek gelişimine ulaşır. Fakat başlangıçta, meşe palamudu kendi yeri ve göğü ile, daha yüksek seviyesi ve daha düşük seviyesi ile yaratıldı. Şimdi biliyorsunuz ki bir insanın yeri, o insan kendinin daha yüksek bir seviyesine ulaşmadan önce düşüncelerle, fikirlerle, duygularla, şefkatle, anlayışla doldurulmalıdır. Bunların hepsi fiziksel nesnelerle temsil edilir, yani İnsan, 11. ayette söylenen şeye, kendi içsel gelişim aşamasında ulaşabilir: “Yeryüzü bitkiler, tohum veren otlar, türüne göre tohumu meyvesinde bulunan meyve ağaçları üretsın.” Bu ise anlayışın farklı aşamalarına, bilginin farklı aşamalarına karşılık gelir ve nihayet Tanrı’nın suretinde bir insan yaratılır. Ezoterizmin bakış açısından insan sadece fiziksel bedeninden, gücünden, şiddetinden, ilkel içgüdülerinden ibaret değildir; ezoterik bakış açısından *insan, kendi anlayışdır* ve bu bakış açısından bakıldığında, çok az insan vardır. Ezoterizmin tamamı şiddetin üstesinden gelmek, kişinin ilk önce kendisi ve sonra diğerleri hakkında şuurunu artırması hakkındadır. Süper insan, sıradan bir insanın dev bir kopyası değildir; süper insan kesinlikle farklı tür bir insandır. Sıradan mekanik insana –yani aşağı yukarı bizim şu anda olduğumuz gibi bir insan– birinci şok verilir fakat yeni tür insanın başlangıcı –Tekvin’den alıntılarsak– “Tanrı’nın Ruhu’nun suların üzerinde dalgalandığı” noktadan başlar. Bildiğiniz gibi su, meseller dilinde hakikate karşılık gelir. Bir insanın içinde manyetik merkez olduğunda, onun yeri “boş” ve karanlıkta olsa da, kendisini içinde bulduğu dışsal duyular aleminden başka bir şeyin olması gerektiğini hissedecektir. Dolayısıyla zihninde, hakikat anlayışının bulunduğu mekanda bir şeyler hareket edebilir ve o kişinin sonraki durumu, ışığı görmeye başladığı durum olabilir. Fakat bu anlamda içinde hiçbir hareket yoksa, gerçekliğin sadece duyular alanında, bu sürekli dönen yanılsama kaleydoskopunda olduğunu hissederse, onun içinde hiçbir ezoterizm ruhu hareket etmeyecektir ve Tanrı –yani ezoterizm– ışığı yaratamayacaktır. Ezoterik bilginin ışık olduğunu söyleyerek bu yorumu bitirelim. Çoktan hareket etmiş olanlar için ışıktır o. Ve ezoterizmin şoku, Enegram’da 6 noktasında gelir.

* * *

Üzerinde daha uzun duracağımız üçgen 3, 6, 9 sayılarıyla gösterilen üç noktaya sahiptir. Biz sadece 3 ve 6 noktalarını ele aldık. Çalışma'da bu noktalara "Şok Noktaları" denir. 3 Noktası, akciğerlere çekilen hava ile verilen mekanik şoktur ve kan tarafından alınır. 6 Noktası bazen İlk Şuurlu Şok diye anılır çünkü bu şok mekanik olarak verilmez. Bu nedenle, bazen 6 Noktasına İlk Şuurlu Şok ve 9 Noktasına İkinci Şuurlu Şok denmektedir. Bu terminoloji, mekanik ve şuurlu kavramına dayanır. Fakat kişi, şoklardan birinci, ikinci ve üçüncü olarak da söz edebilir. Gelecek sefer, İnciller'in ezoterik dilini kullanarak Kutsal Ruh diyeceğimiz üçgen hakkında ve ayrıca, 3 noktasında nefes almanın ve vermenin, 6 noktasında nasıl benzer bir şeye karşılık geldiği hakkında konuşmalıyız.

Birdlip, 4 Mart 1944

ENEGRAM

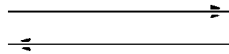
V

Gördüğümüz gibi, Mekanik İnsan'a 3 noktasında ilk şok verilir ve bu şoku alması sağlanır. Bu, onun fiziksel bir varlık olarak yaşamasını sağlar. Ama 6 noktasındaki şoku veya 9 noktasındaki şoku kendi kendine vermez. (Yine Enegram'daki üçgen hakkında konuşuyoruz.) 6 noktasındaki şokun doğasını incelemeye başlayıp kendine bu şoku vermeyi denediğinde şuura ve içsel tekamüle doğru bir adım atar. Olayların dünyada oldukları haliyle gerçekleşmesinin bir nedeni, İnsan'ın aslında olmadığı halde kendini şuurlu varsaymasıdır. Daha önce söylendiği gibi, bir açıdan bu Çalışma'nın amacı şuuru artırmaktır. Önce, kişi kendi hakkında daha şuurlu hale gelmelidir. Çelişkilidir ama kişi şuurlu olmadığı olgusunun şuuruna varmalıdır. Doğrudan kendi üzerinde çalışma yoluyla, varoluşunun büyük bir kısmını bir uyku durumunda geçirdiğini fark etmek zorundadır. Oysa bu durumda, 3 noktasındaki şok düzenli olarak verilir alınmaktadır. Solunumumuz şuurlu dikkatimize bağlı olsaydı, pek uzun süre canlı kalamazdık.

Bir açıdan bakıldığında, demek ki 6 noktasındaki şoku incelemek şuurun nasıl artırılacağıнын incelenmesidir. Buna genel bir terimle Kendini Hatırlama denir fakat söylediğimiz gibi, Çalışma uygulamasının tamamı da yine bu noktada içeri girer. Çalışma, izlenimlerin içeri girdiği yere getirilmelidir. Kişi, olağan durumundan farklı, alışılmadık bir şuur durumunda değilse bu yapılamaz. İkinci ve üçüncü şuur durumları arasında pek çok derece vardır. Dört şuur durumunu gösteren çizime bakalım. Sözde uyanık durum ile Kendini Hatırlama durumu arasındaki dereceleri işaretleyebiliriz.

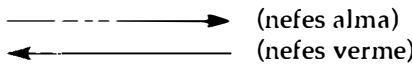
Belirli bir kişiye negatif olmamak gibi bir amacınızın olduğunu varsayın. Amacınız ve kendinizin içsel durumu hakkında her an uyanık kalmanız gerekecektir. Bu bir tür Kendini Hatırlama olacaktır. İnsan kendini hatırladığında amaçlarını hatırlamalıdır. Sorun şu ki artan şuur halinde uzun süre yaşayamayız çünkü bunun için mevcut olan enerjiyi tüketiriz. Şuur da diğer her şey gibi tartılabilir ve ölçülebilir. Ancak bu kadar şuur vardır. Bir süre sonra şuuru aşama aşama artırırız ve daha sonra daha şuurlu olmaya çalıştığımız sürecin ardından çoğu zaman olduğu gibi çok derin bir uykuya dalmak yerine, kendi kendimiz hakkında belirli bir farkındalık ya da hatırayı, içsel yaşamımızda bir sürekliliği koruruz. Fakat uyku arzumuz çok büyüktür, öyle ki 6 noktasında kendimize şok verme girişimi şimdilik bizi sıklıkla tüketir. Yeterince yaptığımızı hissederiz. Şimdi, uyku kolaydır çünkü Çalışma yaşam için zorunlu değildir. Bir dakikalığına uykuya dalsanız ölecek olduğunuzu bilseydiniz, uykuya dalmanız gerçekten zor olurdu. Fakat neyse ki ya da ne yazık ki kişi sabah kalktığı andan itibaren, içsel konuşmasında bile özdeşleşmeye başlayabilir ve bütün gün derin uykuda kalır. Kendinizi bu şekilde uykuda yakaladığınızda ve içsel konuşma, diğerlerine karşı hesaplar yapma vb. ile tamamen özdeşleşmiş olduğunuzu fark ettiğinizde, 6 noktasında kendine şok vermenin neler içerdiğini anlayacak konumdasınız demektir. Bir başka deyişle, mekanik uyku halinde olmakla daha şuurlu olmak arasındaki farkı görebileceksiniz. Kendini Hatırlama, sözcüklerle uzun uzun tarif edilerek açıklanamaz çünkü az veya çok derinlikte bir deneyimdir. İnsan bir deneyimi açıklayamaz. Ama Kendini Hatırlama şokunun temel bir açıklaması vardır. Şimdi buna işaret etmek ve bu şoku nefes alıp vermenin şokuyla karşılaştırmak istiyorum.

Solunum şoku, dışarı bir harekete ve içeri bir harekete ya da tercihinize göre, içeri bir harekete ve dışarı bir harekete dayanır. Nefes alma ve nefes verme vardır ve tam solunum eylemi ya da solunum devri her ikisini de içerir. Ama birbirinin tersi olan bu hareketlerde hiçbir zıtlık yoktur çünkü birlikte tam bir devri oluştururlar. Her dakika böyle yaklaşık 20 devir yaparız. "Zaman Nefes'tir" denilen farklı Kozmoslardaki Zaman Tablosu'nda, İnsan'ın nefes süresi 3 saniye olarak ele alınır. Sizden iki yön üstünde -içeri ve dışarı- düşünmenizi istiyorum. Bu, psişik Kendini Hatırlama eylemine nasıl karşılık gelmektedir? Farklı yönleri işaret eden iki ok şeklini hatırlıyorsunuz, değil mi?

Deyim yerindeyse, bu Kendini Hatırlama çizimi, açıkça gördüğünüz gibi çift yönlü ya da zıt yönlüdür.

Şimdi, ilk solunum şokunu iki okla gösterelim.

Bu yönler nefes almayı ve nefes vermeyi temsil eder. Şimdi Enegram'ın içindeki üçgen, sayısal olarak 3, 6 ve 9 şeklinde adlandırılan 3 noktaya sahiptir ve her bir nokta, bir şokun yerini gösterir. 3'teki şok solunumdur. Herhangi biriniz, 6'daki ikinci şokun bir şekilde buna karşılık geldiğini, yani bir şekilde "içeri ve dışarı" ve "dışarı ve içeri" olduğunu düşündünüz mü acaba? Kendini Hatırlama çiziminin, aynen solunum gibi, önce bir yöne sonra diğer yöne, içeri ve dışarı ve içeri gittiğini derhal göreceksiniz. Verilmiş ilk solunum hareketi, ikinci şokla hiçbir ilişkisinin ve benzerliğinin olmadığını mı sağlıyor mu? Bu öğretiyi düşünmek ve onu zihinlerinde doğrulamak isteyenlerin dikkatini, her şeyden önce Enegram'ın tam ortasında duran bu olağanüstü üçgene ve sonra, verilmiş ilk Hava şokunun doğasına, yani içeri ve dışarı solunum hareketine çekmek isterim. Sonra şunu sorarım: "6 noktasındaki ikinci şokun (şuurlu olarak verilen ilk şokun), mekanik olarak verilen 3 noktasındaki birinci şokla nitelik olarak ilişkisinin olmayabileceğini düşünüyor musunuz?" Kendini Hatırlama çizimi böyle bir ilişkinin olduğunu göstermektedir.

Nefes alıp vermedeki iki fiziksel yönden ya da hareketten ayrı olarak Kendini Hatırlamakla bağlantılı iki psişik yön ya da hareket üzerine düşünmenizi istiyorum. Kendini Hatırlama eyleminde, bir insanın aynı anda hem içine hem de dışına bakması gerekir. Bir insan bunu gerçekleştirirken, eylemin gözlere belirli bir ifade vermesinden dolayı, bunun hakında hiçbir şüpheniz olmayacaktır. İnsanın kendini hatırlaması için, içeri ve dışarı bakması şarttır. İnsanın dışarıyı görmesi ve kendinin dışarıyla ilişkisini görmesi gerekir. Ama aslında aynı anda nefes almak ve nefes vermek nasıl mümkün değilse, aynı anda içeri ve dışarı bakması da mümkün değildir. İnsanın dikkatinin önce içeriye sonra dışarıya yönelmesi gerekir. Bunu nefes alıp vermeyle karşılaştırsak, Kendini Hatırlama eyleminin *yalnızca* içeriye ya da *yalnızca* dışarıya yönelik bir hareket değil içeri ve dışarı yönelik bir hareket olduğunu söyleyebiliriz. Kendini Hatırlama eylemi, tıpkı nefes alıp verme eylemi gibi ikili bir harekettir. Bunun dışında, Kendini Hatırlama eyleminin doğası itibarıyla psikolojik olan ve şuurlu bir biçimde yürütülmesi gereken –amaç ya da Çalışma'ya ilişkin anlayışın getirdiği dikkatin belirli orandaki baskısıyla gerçekleştirilen– içeri ve dışarı yönelik hareketten oluştuğunu düşünebilirsiniz. Örneğin, karşımdaki insana bakarım, daha sonra amacımın ışığında tepkime bakarım, daha sonra tekrar dışarı doğru, o insana bakarım, daha sonra içeri doğru, kendi tepkime bakarım ve böylece devam eder. Bu durumda özdeşleşmek imkansızdır.

6 noktasındaki şoku incelemeye daha sonra döneceğiz ama şunu eklemek istiyorum. Bu Çalışma'nın ve bütün ezoterik psikolojinin içsel durumlarınız hakkında olduğunu ve sizin üzerinizde etki oluşturan başkalarına yönelik *tepkilerinizle* ilgili olduğunu kavramadıkça, her şey size muğlak, fantastik ve gereksiz görünecektir. Bu Çalışma'nın başlangıç noktasını teşkil eden Kendini Gözlemleme, insanın kendi içsel durumlarını fark etmesini amaçlar. Evrim, içsel durumların evrimidir. Kendini geliştirme, içsel durumların gelişimidir. Kendi içsel durumlarınızı *yalnızca* siz bilebilirsiniz; faydasız, negatif ya da kötü durumları *yalnızca* siz ayırt edebilirsiniz. Tek-

rar edeyim, içinizde ne tür şeyler olduğunun ve içinizde nelerin olup bittiğinin farkına varmaya başlamadıkça, daha şuurlu hale gelmek ve 6 noktasındaki şoku vermek imkansızdır ve bunun oluşması için dikkati her şeyden önce içinize yöneltmeniz ve dışarıya verdiğiniz tepkilerinizi fark etmeniz gerekir. Ama aynı zamanda dışarıyı da fark etmeniz gerekir. İnsanın dışsal ve içsel olanın ne anlama geldiğini ve bu dışarı ve içeri hareketlerin ne anlama geldiğini bulması gerekir çünkü *yalnızca* içsel olanlara ya da *yalnızca* dışsal olanlara odaklanmak yanlıştır. Siz varsınız ve duyularınız tarafından size aktarılan *dış dünya* vardır. Dünya var ve bu dünyaya verdiğiniz tepkiler vardır. Kendinizi ve dış dünyayı birbirinden ayırt edemezseniz, İlk Şuurlu Şoku uygulayamazsınız. Söylediğim gibi, buna daha sonra döneceğim. Şu anda, dışınızdaki bir kişiye ve o kişiye verdiğiniz tepkiye dikkat edin ve bunları birbirinden ayırın.

Birdlip, 11 Mart 1944

ENEGRAM

VI

Enegram'daki 6 Noktasında verilen şok hakkında konuşmaya devam edeceğiz. Kısaca size bunun, genel olarak Kendini Hatırlama diye adlandırılan İlk Şuurlu Şok olduğunu ve İnsan'da mekanik olarak meydana gelmediğini hatırlatayım. Bunları tekrarlıyorum çünkü insanların bunları kavraması çok önemli. Ezoterik Psikoloji fikrinin tamamı ve onun Batı Psikolojisinden en büyük farkı, insanın şuurlu olduğunu varsaymamasıdır. Ezoterik Psikoloji İnsan'ın, her şeyin ona kendiliğinden olduğu bir uyku durumunda olduğunu kabul eder: şuurlu olduğunu hayal ettiği bir durum, İrade sahibi olduğunu hayal ettiği bir durum, kalıcı bir Ben sahibi olduğunu hayal ettiği bir durum, yapabileceğini hayal ettiği bir durum. Ezoterik Psikoloji, tüm bunların bir yanılsama olduğunu ve İnsan'ın sahip olmadığı şeyleri kendine atfettiğini bize öğretmektedir. 6 noktasındaki bu şoka ait böyle niteliklere sahip olmaya başlamasının ilk aşaması hakkında, farklı açılardan konuşacağız. Bazı insanlar bir şokun sadece ani, nahoş bir deneyim anlamına geldiğini düşünürler. Bazı şoklar kesinlikle bu türdendir ve sıklıkla çok yararlıdırlar. Fakat 6 noktasındaki şok için çok daha geniş bir anlayış gereklidir. Hayat görüşünün tamamen değişimi, zihnin tamamen değişimi tam buradan içeri girer. Şeylerin göründükleri gibi olmadıklarının ne demek olduğunu gerçekten anlamak zorundayız. Bizim ve diğerlerinin uykuda olduğunu, yapamadığımızı, ne gerçek İrade ne de sürekli bir Ben sahibi olmadığımızı vb. gerçekten anlamak zorundayız. Yavaş da olsa, bazen ani de olsa tüm bunların gerçekleşmesi bir şoktur. Öğretinin daha önceki bir aşamasında, Kendini Hatırlamanın tanımlarından birinin,

mekanikliğimizin farkına varmak olduğunu düşünmüştünüz. Yapanın biz değil o olduğunu fark etmeye başladığımızda, belirli bir tür Kendini Hatırlamanın tadını almış oluruz. Fakat şunu anlamalısınız ki herhangi bir şekilde kendinizi kendinizden ayıramazsanız, kişinin kendi mekanikliğini fark etmesinin ne anlama geldiğini asla kavrayamazsınız. Her şeye "Ben" dersiniz ve kendimize ve başkalarına karşı işleyebileceğimiz en büyük gü-nahlardan biri budur. Biz gerçekten kocaman bir kalabalığız ama kendimizi bir olarak ele alır ve diğer insanlara sanki her biri bir'miş gibi davranırız. Belirli bir süre boyunca kendinizi eleştirmeden ve samimiyetle gözlemlediğinizde, ne kadar mekanik olduğunuzu fark etmeye başlayacak ve "bunu yapan benim" diyemediğinizi, daha çok "bunu yapan o" dediğinizi fark etmeye başlayacaksınız. Ve bu şuurlu bir süreç olmasa da arka planda bir tür kendini haklı çıkarmanın devam ettiğini ve size her şey iyi gidiyor gibi gösterdiğini, böylece siz de süregelen her şeyin "Ben" olduğuna inandığınız için o'na rıza gösterdiğinizizi, adeta o'na "Ben" dediğinizi fark edeceksiniz. Örneğin, içinizde süregiden bir içsel konuşma vardır ve sanki bunu siz yapıyormuşsunuz gibi ona rıza gösterirsiniz ve size bir şeyler söyleyen ve konuşan bu "ben"ler gerçekten her şeyi sizin adınıza yaparlar, daha doğrusu onların siz olduğuna inanırsınız. Sonra aniden daha şuurlu bir "ben", bir Çalışma "ben"i size şunu söyleyebilir: "Niçin Çalışma'da değilsin?" Sonra her şey tamamen değişir, konuşma bütünüyle sona erer ve bunu yapan bütün "ben"ler kaçıp saklanırlar.

Şimdi, her zaman kendi bildiğinizi yaparsanız ya da her zaman kendi bildiğinizi yapmaya çalışırsanız, 6 noktasında kendinize şok veremezsiniz. Her zaman kendi bildiğinizi yapmak uykuda kalmaktır, mekanik kalmaktır, bir makine olarak kalmaktır. Kendi bildiğiniz gibi davrandığınızda, işler düzgün gittiğinde kendinize karşı gelmezsiniz ve şuurlu değilsinizdir. İki şey kesiştiğinde, belli belirsiz bir şuur anı yaşarız. Bir an için, birazcık uyanırız. Çalışma'yı yaşamın karşısına hiç koymazsanız, geniş anlamda hiçbir kesişme olmaz çünkü Çalışma ve yaşam farklı yönlerde gitmektedir ve bu kesişme yaşamın ürettiği, gelip giden, kendi yaşam yolumuzda ilgilendiğimiz küçük kesişmelerle karşılaştırılamaz; bu tamamen farklı tür bir kesişmedir. İçinizde oluşmaya başladı mı bir kez, kalır ve her zaman hissedilir. Her şeyi bildiğiniz gibi sürdüremeyeceğinizi bazen çok bazen az belirgin de olsa hep bilirsiniz ve şeyler daha kolay görüldüğünde bunun istediğiniz şey olduğunu hayal ederek kendinizi aldatamayacağınızı da bilirsiniz. Çalışma'nın gerçekliği, yaşamın gerçekliğinden daha büyük bir realite haline gelir. Yaşamdaki şeylerin kolaylaşması, kişinin hayatla bir süre arkadaşlık kurmaya başlaması Çalışma'nın mevcudiyetini dışarıda bırakmaz. Yaşam bize kolaylık verebilir ve Çalışma da bize kolaylık verebilir fakat bunların tatları farklıdır. Tüm bunlar İlk Şuurlu Şok ile bağlantılı olarak söylediklerimle, hatta bu şokun nasıl verileceğini bilmeye başlamadan önce, uykuda olmak ve uyanık olmak arasındaki farkı içsel tat aracılığıyla bilmek zorunda olmamızın etkisiyle ilişkilidir.

Hayatla özdeşleşirseniz hayatın içindesinizdir. Yalnızca A etkilerine karşılık verirsiniz. Hayatın verdiği bütün hisleri yaşarsınız. Bütün endişe-

leri yaşırsınız. O zaman, Çalışma'dan çok uzaklaşacaksınız, demektir. Çalışma bir rüya gibi görünecektir. 6 noktasındaki şoku kendinize vermekten çok uzaklaşacaksınız. Hayatı *yeniden yorumlamanız* ve Çalışma'nın ışığıyla görmeniz gerekir. Ama tamamen hayatın "ben"lerinin içinde olduğunuz ve hayatın meseleleri, endişeleri, sürtüşmeleri ve hırslarını tamamen özümsemediğiniz sürece, hayatı farklı bir biçimde yorumlamayı nasıl bekleyebilirsiniz? Yalnızca Çalışma'nın "ben"leri bunu yapabilir. Hayatın "ben"leri bir tek dil olarak hayatın dilini bilir ama Çalışma'nın "ben"leri iki dil bilir; hem hayatın dilini hem de Çalışma'nın dilini. Durum böyle olmasa, Organik Hayatın mekanizmasına hizmet etmek dışında bizim için ne umut olabilirdi? İçimizde kendimizden farklı bir şey olmasaydı, kendimizi kendimizden nasıl ayırabilirdik? Eğer bir olduğunuzu düşünüyorsanız, kendinizi nasıl kendinizden ayırabilirsiniz? Burada, 6 noktasındaki şokun başka bir unsuru gelir. Bu unsur, her zaman, zorlu dönemlerde başlıca değeri Çalışma "ben"lerine vermeyi denemeye dayanmaktadır. Herhangi bir belirli durumda Çalışma'nın söylediği şeye boyun eğmeye çalışın. Çalışma'nın söylediği şekilde hareket etmek nasıl olurdu, diye düşünün ve kendinizi yapıyor gördüğünüz ve imgelediğiniz şeye boyun eğmeye çalışın. Tabi ki bunu yapmak için Çalışma'yı ve onun öğrettiği şeyleri hatırlamak zorunda kalacaksınız. Bu Çalışma'nın bilgisini öğrenmek, onu gerçekten incelemek, onun öğretisini anlamak için gerçekten çaba harcamak, zihninde onu canlı tutmak, yeni bağlantıları görmek bu nedenle bu kadar önemlidir.

Şimdi, Kendini Hatırlamanın kişinin kendi mekanikliğini fark etmesi olduğuna dair, daha önce yaptığımız tanımına dönmek istiyorum. Kendimizi bazı tipik şekillerde konuşur halde bulduğumuzda, bir ya da iki gramofon kaydı ile bağlantılı bazı tutumlardan hareketle konuştuğumuzu fark ederiz. Bu gramofon kaydı fikri size işaret edildiği anda, başkalarındaki bu tür kayıtları görmenin pek zor olmadığını biliyorsunuz. Kendi içinizdeki gramofon kayıtlarını görmek ve onları çalışırken yakalamak çok daha zordur. Daha sonraları bunları belirli bir tat aracılığıyla ve ayrıca, içsel bir kuvvet kaybı hissi sayesinde tanıyabilirsiniz. Ne zaman mekanik düşünsük ve mekanik hissetsek kuvvet kaybetme eğilimindeyizdir. Hem dışarıya konuştuğunuz kelimelerle ifade ettiğiniz türden hem de içinizde içsel olarak işleyen türden bazı tipik gramofon kayıtlarının farkına varır hale geldiğinizde, içinizdeki mekanikliğin ne olduğuna dair bir şeyler anlamaya başlarsınız. Tabi ki kendinizi haklı çıkarırsanız, yani konuştuğunuz şekilde içeriye ve dışarıya konuşmaya bahane olarak sizin için yeterli bazı sebepler bulursanız, anlamaya başlamayacaksınız, demektir. Bazı şeyleri tekrar tekrar söylediğinizi her keşfettiğinizde, işte bu mekaniktir. Bu tür mekanikliğin farkına varır hale geldiğinizde, kendinizle ilgili yanılısamanız yıkılmaya başlar. Çok ilgi çekici bir mücadele başlar; bu herkesin yaşaması gereken ve kendi üzerinde çalışırsa belirli bir aşamada kaçınılmaz olarak yaşanacağı bir deneyim olduğundan, tarif etmeye çalışmayacağım. 6 noktasındaki şokun gerçekten verilebilmesi için öncelikle insanın kendi hakkındaki yanılısamasının kırılması gerekir. Her zaman sahip olduğunuz bu

yanılsamayla doluyken bu şoku vermeye çalışırsanız, daha şuurlu hale gelmek bir yana, uykuya daha çok dalma eğiliminde olursunuz. Kendi konumuzun farkına varmamız gerekir. Halat ve uçurum öyküsünü hatırlıyor musunuz? İkisinin de farkında olmayan bir kişi uçurumu görür ve daha sonra gerçek konumunu fark eder. Bunun ardından başının üstündeki halatı görür. Bunun ne anlama geldiğini kavlıyor musunuz? Tehlikeyi fark edene kadar halata ihtiyaç duymaz ve her şeyin yolunda olduğu yanılsamasına kapıldığı sürece tehlikeyi görmez. Aynı biçimde, kendi hakkında bir yanılsamaya kapılan bir kişi, içinde bir şey henüz daha kırılmamış olan bir kişi Kendini Hatırlama yönünde gerçek bir çaba sarf etmeyecektir çünkü uçurum görülmemiş olduğundan halat da görülmemiştir.

Ve halat, Çalışma'dır. Halat, tam yukarıımızda fakat daha yüksek bir seviyede olan Ezoterizm'dir. Ezoterizm'in iyileştirici tesirleri bize İkinci Şuur Durumunda değil, Üçüncü Şuur Durumunda ulaşabilir. İlk Şuurlu Şok bizi Üçüncü Duruma ait bu Şuura, Farkındalık formlarına, bu Işık türüne yükseltmek içindir.

Artık, insanın mekanikliğinin farkına varmasının neden Kendini Hatırlamanın bir biçimi olduğunu anlayacaksınız. Bu, içinde bulunduğumuz tehlikenin farkına varmaya başladığımız anlamına gelir çünkü içimizde kendimiz olduğunu varsaydığımız şeyin bir yanılsama olduğunu görmeye ve var olmadığımızı görmeye başlarız. Ve kendinizle ilgili bu yanılsama bir kez kırılmaya başladı mı, Çalışma'nın tesirlerinin size ulaşmakla kalmayıp sizi eğittiğini de hissetmek mümkün olmaya başlar. Oysa, kendinizle ilgili mevcut modelinizin doğru olduğuna ikna olmuşsanız, kendi üzerinizde çalışmanın zor olması doğaldır çünkü çalışmanız için özel bir sebep yoktur. Hiçbir eksiklik hissetmezseniz nasıl çalışabilirsiniz? Hiçbir şey kaybetmediğinizi hissediyorsanız nasıl arayabilirsiniz? Zaten bildiğinizi hissediyorsanız, size ne öğretilbilir? Kendinizden tamamen hoşnutsanız, kendinizi nasıl değiştirebilirsiniz?

Birdlip, 18 Mart 1944

ENEGRAM

VII

İlk Şuurlu Şok hakkında konuşmaya devam edeceğiz. Bunu yapma sebebimin, Çalışma'nın tamamının bu noktadan içeri girmesi olduğunu hepiniz anlıyorsunuz. Bu yazıların her biri, Enegram'da 6 noktasındaki şokun farklı bir yönünden söz etmektedir. Şimdilik, bunları herhangi bir belirli düzende sıralamıyorum. Son olarak, bu şokun bir biçimi olan mekanikliğin farkına varma hakkında konuştuk.

Kendimizi kanıksamışızdır. Konuşabildiğimiz ya da düşünebildiğimiz

ya da hareket edebildiğimiz ya da görüldüğümüz ya da duyulduğumuz gibi olguları kanıksamışızdır. Bunlarla ilgili hiçbir şeyi açıklayamadığımızı ve kısacası, *bilmediğimizi* fark etmeyiz. Bunun farkına varmak, kişinin kendi mekanikliğini fark etmesiyle yakından bağlantılı olan bir endişe ve çaresizlik hissi verir. Elbette ki hiç kimse, ne kadar çok inkar ederse etsin, kendini yarattığını söyleyemez ve nasıl işlediğini, düşüncenin ne olduğunu, hissin ne olduğunu vb. tam olarak bilemez. Bir an için düşünün, gerçekten bilmediğimizi göreceksiniz. Bize, beden adı verilen çok karmaşık makineler verilmiş ve dünya adı verilen başka birçok karmaşık makinede yaşıyoruz. Tüm bunları duygusal açıdan fark ettiğinizde, her şeyi aldığınız olağan seviyenin üstüne çıkarsınız ve bu, İlk Şuurlu Şok'un bir derecesidir. Kendiniz de dahil her şeyin açıklanamazlığının üzerinde derinden düşünerek, olağan günlük anlayışınızdan oldukça farklı bir anlayış durumuna ulaşabilirsiniz.

Geçen sefer, kişisel gözlemlene ışığında ve yapanın biz değil o olduğunu görerek, mekanikliğimizin farkına varma konusuna göz atmıştık. Burada size, Kişiliğin gözlemlenmesi açısından Kendini Gözlemlenmenin önemini hatırlatacağım. Her sabah size aynı düşünceler gelir, her şeyi aynı şekilde ele alma, aynı hisler, aynı sorunlar. Her birimize bağlanmış olan bu Kişilik makinesi mekanik çalışır. Deliğe bir lira atarsınız ve her şey rutinine göre gider. Gözlemlenmeniz gerekenin "kendiniz" değil Kişiliğiniz olduğunu hepiniz biliyorsunuz. Bay Smith, Bay Smith'i gözlemlemek zorundadır, "kendini" değil. Çalışma tarafından öğretilen Kendini Gözlemlenmenin, bizim çoğunlukla kendini gözlemlene olarak anladığımız şeyden bütünüyle farklı olduğunu ne kadar sık tekrarlasak azdır. Bu, Çalışma'nın anlamına ilişkin olarak çok kolaylıkla uykuya daldığımız ve sürekli uyandırılmak zorunda olduğumuz yerlerden biridir. Bay Smith beni görmeye gelip Çalışma'da çektiği güçlüklerden söz eder ve kendini gözlemlenmeye çalıştığını fakat bunun ne demek olduğunu bilmediğini söyler. Sonra ona şu sorulur: "Siz Bay Smith'i gözlemlenmeye çalıştınız mı?" Bay Smith çok şaşırır. Belki ne demek istediğimi anlamışsınızdır. Tabi ki her şey sizmiş gibi kendinizi gözlemlenmek yararsızdır. Geçmişinizin büyük bölümünü yaratan karmaşık bir makineye bağlısınızdır. Oysa siz bu makine değilsiniz çünkü içinizde, sizi ondan özgürleştirebilecek bir şey var. Durum böyle olmasaydı, Kendini Gözlemlenme boşa zaman harcamak olurdu. Diyelim ki bu makine ile bağlantınızı bir gün boyunca izlediniz. Neler peşinde? Neler söylemekte? Nerelerde bulundu? Ne istedi? Bundan hoşlandınız mı? Onu haklı gösterecek misiniz? Bir şeyi dikkatle yaptığınızda, ondan biraz daha özgürleşmekte misiniz? Tam bu anda, kendinizi bu şekilde gözlemleyin. Bu Kişilik makinesinin bizi her an ileri geri hareket ettirdiğini ve sorumluluğumuzu üstlendiğini fark ettiğimizde, mekanikliğimizi fark etmenin ne anlama geldiğine göz atmaya başlarız. Bu tür bir farkına varmanın, neden Kendini Hatırlamanın bir formu olarak tanımlandığını anlamaya başlarız. Kendinize dair her şeyi "kendiniz" olarak kabul ederseniz, kendinizin ötesine geçemeyeceğinizi görürsünüz. Bütün bu yükünüzle ırmağın karşısına nasıl geçebilirsiniz? Her şeyi beraberinizde taşımakta ısrar ettikçe hapishane

neden nasıl kaçabilirsiniz? Kendinizden kaçınmalısınız. Kişiliğin yarattığı tüm gürültü susturuluncaya ve nihayet "kendiniz" ile kalabilinceye kadar kendinize karşı sabırlı olmalısınız.

Bu Çalışma'da ve ayrıca diğer kadim ezoterik yazılarda da sık sık kullanılan "İnsan hapishanededir," tarzında bir ifade vardır. G. kimsenin kendi durumunu fark etmediğini söylerdi. "Hepiniz," derdi, "hapishanedesiniz ve aklı başında insanlarsanız, dileyebileceğiniz tek şey kaçmaktır. Buna rağmen, hiç kimse, daha önce hapishaneden kaçmış olanların yardımı olmaksızın hapishaneden kaçamaz. Sadece onlar bunun hangi yollarla mümkün olduğunu öğretebilirler." Bir aralar en sevdiği cümle şuydu: İnsan hapishanedeysen, herhangi bir anda kaçma şansına sahip olması için her şeyden önce *hapishanede olduğunu* fark etmelidir. Bunun farkına varamadığı sürece, özgür olduğunu düşündüğü sürece, böyle bir şansa sahip olmayacaktır. Kendi mekanikliğimizi fark etmezsek özgür olduğumuzu hayal ederiz. Her şeyi kendi irademizle, kendimizden yaptığımızı hayal ederiz. G.'nin sık sık bahsettiği bu hapishane, her şeyden önce, Kişiliğinizdir. Bay Smith'in durumunda ise onun hapishanesi, hiç gözlemlenmediği ve kendim diye kabul ettiği Bay Smith'tir. Ne yapması gerekmektedir? *Kendini "Ben" ve Bay Smith olarak ikiye ayırmalıdır.* Bütün gün Bay Smith ile birlikte ve dolayısıyla onu gözlemlemek için binlerce fırsatı vardır, yani Bay Smith ile asla telefonda konuşamayacağını söyleme bahanesi yoktur fakat Bay Smith ile bu kadar çok birlikte olduğundan onu görmez ve her şeyi ona Bay Smith'in yaptırdığını bilmez. Anlıyorsunuz ya, kişi Bay Smith ile karşılaştığında, sadece "Nasılsın?" demekle kalmayıp, "Bay Smith nasıl?" diye de eklemelidir. Ve Bay Smith de cevap vermelidir: "Oh, Bay Smith çok formda fakat *benim* sağlığım pek iyi değil."

Şimdi, onu ikna etmeye çalışarak bu adamın Bay Smith'den ayrılmasına yardım etmek imkansızdır. Bay Smith diye bir insanın olduğuna inanmadığını, bunun sadece bir isim olduğunu söyleyip sizinle tartışacak ve bunun kanıtlanmasını isteyecektir. Bu ise tabi ki imkansızdır çünkü kendini özgürlüğe kavuşturacak kişi yalnızca kendidir. Kişi mekanikliğinin farkına varmasının ne anlama geldiğini kendi görmelidir. Her zaman kendi bildiğini yaptığını hayal edebilirse de, aslında kendi bildiğini yapanın Bay Smith olduğunu görmelidir ve Bay Smith'in yanında kendi çaresizliğini hissetmelidir. Kuşkusuz, bu ancak kendi üzerinde çalışarak yıllarca süren derece derece ve aralıklı ilerleyen bir süreç olabilir. Fakat bir kere başladı mı, Bay Smith'in mevcudiyetini bir an için bile algıladı mı, onun nihai özgürlüğü bir olasılık haline gelmeye başlar. Gözleme fikrine karşı çıkmak yerine onu zeki bir şekilde kullanmaya başlar ve derken yaşamı iki akışa ayrılmış hale gelir: Biri Bay Smith'in yaşamı olacaktır ve diğeri Bay Smith'i gözleyen "Ben"nin tarihi ve düşünceleri olacaktır. Sonra uzun bir süre, sıklıkla çok güç olan bu ikiz yaşamı götürecektir. Fakat kendine negatif olma izni vermezse, yeni manaların yavaş yavaş kendi anlayışına girdiğini fark edecektir. Ona bir şeyler olmaya başlar. Ve ne kadar küçük olsa da bu değişim, 6 noktasında verilmiş olan ve sayesinde, yeni tesirlerin bir insana ulaşmaya başladığı şoktan dolaydır.

Kişinin kendisi, kim olduğu ve neye "Ben" diyebileceği üzerine meditasyona dayanan bir Yoga şekli vardır. Bu Çalışma'da "Ben" dediğimizde kendimize sormalıyız: "Hangi 'ben'?" Kişinin "Ben" terimini oldukça yanlış bir şekilde kullandığını fark etmesi, pratik olarak kendi üzerinde çalışmayı başlatır. Bu farkındalık 6 noktasındaki şoka aittir çünkü şuuru artırabilir; kişinin kendine dair farkındalığını artırır. Size, kendinizle tamamen yeni bir ilişki sağlamaya başlar. Bazen, bir hareket anında kendinize "Hangi 'ben'?" deyin.

Şimdi size mekanikliğini fark etmeye başlamış insana ilişkin bir örnek vereyim. Mekaniklik *tepkimek*, her şeye her zaman yaptığınız gibi tepki göstermek demektir. Sanırım, mekanik olmanın anlamına ilişkin bu kişisel gözlem üzerine düşünmelisiniz.

"Bir toplantıda, Çalışma'nın söylediği 'Tepki göstermemelisin,' ifadesinin benim ve hayatım için ne anlama gelebildiğini aniden fark ettiğimde deneyimlediğim büyük ve neşe dolu özgürlük hissini her zaman hatırlayacağım.

Yaşam dönüştürülebilirdi. Artık yaşamın insafına kalmış değildim. Yaşamla başa çıkacak bir yol bulmuştum. Tepki vermeme gerek yoktu. Tepki vermeme gücünü bulabilirsem, hiç kimse ve hiçbir şey beni incitemez, hatta bana dokunamazdı. Güçlüğün çözümü *bende* yatıyordu. Güce sahiptim, yaşamı kendim için zararsız hale getirmek için onu kullanmayı öğrenebilirsem eğer. Yaşam, efendi *değildi*. Yaşamın zorluklarının ve mutsuzluklarının üstesinden onlara karşı pasif hale gelip, tepki vermeyerek gelebilirdim."

Birdlip, 25 Mart 1944

ENEGRAM

VIII

Cumartesi günü burada, Zaman ve Tekrarlanma hakkında bir konuşma vardı. Bu konu İlk Şuurlu Şok ile ilgili olduğundan neler anlatıldığını da-ir size bir özet sunacağım.

Çalışma'nın fikirlerinin hepsi şok etkisi yapabilir. Fikirler çok güçlüdür; görünür ve maddi olan her şeyden çok daha güçlüdür. Fikirler bir bütün olarak uluslara hükmedebilir. Bir fikri görmeyiz ama etkisini hissedebiliriz. Bay Ouspensky, fikirleri, yanlış idare edilirse tehlikeli olabilecek çok güçlü makinelerle kıyaslamıştı. Çalışma'nın fikirlerinin hepsini hissetmek için anlayışımızı dönüştürmemiz gerekir. Örneğin, bir tek değil, birçok farklı "ben" olduğumuz fikri, insanın kendine ve diğer bütün insanlara ilişkin anlayışını dönüştürebilir. Aynı biçimde, Zaman hakkındaki fikirler de bakış açımızı değiştirebilir.

Tekrarlanma fikrini ele alalım. Zamanın 4. Boyutu fikrini kavramadıkça bu fikri anlamak imkansızdır. 4. Boyut nedir? Biz üç Boyutlu Uzaydayız: uzunluk, genişlik, kalınlık. Bir an için bu boyutları düşünelim. Hiçbir boyutu olmayan bir noktanın hareketi bir çizgi meydana getirir: çizgi 1 boyutludur. Bu çizgide yaşarken, ona göre dik açılarda kaç tane hareketin mümkün olduğunu tasavvur etmek imkansız olurdu. Bir çizginin hareketi bir düzlem yüzeyi meydana getirir: bu ise 2 boyutludur. Bir düzlemin hareketi bir katıyı yaratır: bu da 3 boyutludur.

Bizler, bir katının daha yüksek boyutlu bir şekil meydana getirmek için ne hareket yapması gerektiğini tasavvur edemeyiz. Kendi yaşamlarımızı, 4. Boyuttaki çizgiler olarak kabul edelim. Tekrarlanma fikrine göre ölüm anı, doğum anıdır. İki noktanın, yani doğumun ve ölümün gerçekten karşılaşmaları için bir çember oluşturmak üzere çizgiyi eğmek gerektiğini göreceksiniz. Burada, doğum ve ölüm arasında bir şeyin olduğunu göstermek için genellikle bir üçgen çizilir. Kişi, Zamanın aynı bölümünde tekrar ve tekrar doğar. 4. (ve 5.) Boyutun realitesini tasavvur edemedikçe bunu anlamak imkansızdır. *Zaman yaşar*. Bizler canlı Zamanın içinde yaşarız ve her birimizin hayatı canlı Zamanın bir bölümüne sabitlenmiştir ve bu bölüm bizim zamanımızdır. Kendimizde hiçbir şey değiştirmezsek her şey yine aynı olacaktır. Öz değişmeden kalırsa, Zamanın aynı bölümüne tekrar doğar ve bir kez daha kendine aynı yaşamı çeker ve aynı Kişilikle kendini çevreler. Öz bizim yok edilemez bölümümüzdür. İçsel gelişimin, Öz'ün yeni bir gelişimi demek olduğunu biliyoruz ve Kişilik –özellikle Kişiliğin belirli bölümleri, belirli resimleri– pasifleştirilmedikçe Öz'ün gelişmeyeceğini de biliyoruz. Ezoterizm, Kişilik ve Öz'ün ilişkisini değiştirebilir. Yaşam, Kişiliği aktif halde tutar. Ezoterizmin aşamalı etkisi ise Kişiliği pasifleştirmektir. İnsan işte bundan dolayı kendi üzerinde çalışmalıdır. Kişiliğinin belirli yanlarını feda edecekse, kuvveti onlardan çekip alacaksa, Öz gelişmeye başlayabilir.

Öz gelişirse, yeniden doğduğunda aynı yaşamı cezbetmeyecektir. Varlığın değişimi, mutlaka yaşamda bir değişim anlamına gelir çünkü kişinin hayatını cezbeden, çeken şey kişinin Varlığıdır. Eğer Öz'de bir gelişim varsa sadece yaşamda bir değişim olmakla kalmayacak, ayrıca hafıza da olacaktır. Kişi bazı zor anlarda ne yapması gerektiğini hatırlayabilir; bazı hatalar yapmış olduğunu hatırlayabilir.

Varlığımız, bazı bölümleri daha uyanık bazı bölümleri daha uykuda olan farklı bölümlerden oluştuğundan, yaşamlarımızı telgraf telleri gibi bir dizi paralel çizgiyle gösterebileceğimizi fark edebiliriz. Negatif olduğumuzu varsayalım; daha aşağıdaki bir tel üzerindeyizdir. Kendini Hatırlama yoluyla daha yukarıdaki bir tele gidebiliriz. Deyim yerindeyse, her şeyi olabildiğince ağır bir şekilde ele alarak, en aşağıdaki (en kötü) tel boyunca yol alırız. Özdeşleşmeyerek ve kendimizi hatırlayarak daha yüksekteki (daha iyi) bir tele gideriz. Ve bu tellerin hepsi adeta yan yana uzanıyorsa da aralarında farklar vardır. Kişi, bunlardan biri üzerindeyken bir diğerinde mevcut olmayan bir şeyle karşılaşabilir. Örneğin, bu çizgilerden birinde *bu Çalışma* ile karşılaşabilir ve daha aşağıdaki bir çizgide onu kaybede-

bilir. "Ben"lerimizin hepsi aynı seviyede değildir ve bazılarıyla, diyelim ki en düşük seviyede, karşılaşamayız çünkü orada yaşamazlar.

Bizler farklı türlerde hafızalara sahibiz ve her bir "ben" kendi hafızasına sahiptir. Hafıza, hem geçmişe hem geleceğe uzanan 4. Boyutla bağımlıdır. Bir insan geleceği hatırlayabilir. Daha önce yaşamış olduğumuzu fark edersek, bu hiç de o kadar olağanüstü değildir. Bu Çalışma, hatırlamanın önemini çok vurgular. Edindiğimiz anlayış anlarını hatırlamalıyız. Çalışma'da olduğumuzu hatırlamalıyız. Hedefimizi hatırlamalıyız. Ve kendimizi hatırlamalıyız. İçsel olarak kendimizi yaşamdan yalıtmayı ve yaşamdaki olayların bizi ezmesine izin vermemeyi hatırlamalıyız, yani özdeşleştiğimizi gördüğümüzde, özdeşleşmeme pratiği yapmayı hatırlamalıyız. Kişi bu kadar çok ve bu kadar sürekli bir şekilde özdeşleşmezse, bir değişimin gerçekleşebilme şansı vardır. Kişi kendi içindeki özdeşleşmeleri gözlemlemeyi ve özdeşleşmeme pratiği yapmayı hatırlayarak yeni tesirler altına girmeye başlar. Amaç, bizi iyileştirebilen ve yeni yaşam verebilen bu tesirlere ulaşmaktır. Başka tesirler olmasaydı, var olan her şey Yeryüzü üzerindeki görünen yaşamdan ibaret olsaydı, Yaratılış Işını olmasaydı ne Çalışma ve ne de Ezoterik Öğreti olur, her şey ümitsiz olurdu. Her şey sabitlenmiş ve mekanik olurdu. Kimse kendini değiştiremezdi.

NOT

Bu ve bundan sonraki yazıda Dr. Nicoll, Bay Ouspensky'nin A New Model of the Universe (Yeni Bir Evren Modeli) adlı kitabının 11. Bölümünde tartıştığı Zaman ve Tekrarlanma fikirlerine değinir.

Birdlip, 1 Nisan 1944

ENEGRAM

IX-TEKRARLANMA FİKRİ ÜZERİNE İLERİ NOTLAR

Görünen o ki birçok kişi 6 noktasındaki şokun ne olduğunu anlamakta büyük güçlük çekiyor; bu şokun farklı türlerde olduğu ve genel anlamda, bu şoku verenin Çalışma fikirleri ve pratiği olduğu her makalede açıklanmış olmasına rağmen, bunun ne olduğuna ilişkin hala sorular soruluyor. Örneğin, geçen haftaki tartışmada şu soruldu: "Kişi, mekanikliğini fark etme şokunu bağladığı gibi, bu Zaman şokunu da 6 noktasına bağlayabilir mi?" Tekrarlanıyor olmamız fikri duygusal olarak algılandığında bir şoktur. Şimdi ile ve geçmiş ile ilişkilerimizi değiştirir. Yaşamlarımızı yeni bir şekilde görmemizi sağlar. Şimdi, yaşamınızı yeni bir şekilde görebilirsanız bu bir şoktur. Bu neye karşı bir şoktur? Yaşamı eskisi gibi ele alma tarzınıza karşı bir şoktur. Yaşamı her zaman olduğu gibi ele alırsanız, sabitlenmiş hale gelir-

siniz. Sizi yerinizden gevşetmek için bir şok gereklidir. İnsanların fikirlerini değiştirmenin ne kadar güç olduğunu bilirsiniz ve bu, zekanın yeni fikirleri kavrayabilmesinin bir göstergesidir. Bu Çalışma bizi *düşündürmek* içindir. Bu Çalışma'nın bütün fikirleri, eğer biz *kendimiz* onlar üstünde *düşünürsek* bir şok gibi etki ederler. Fikirler bizi farklı bir seviyeye doğru yükseleceklerdir. Yaşamlarımızı her an yönetmekte olan yavanlık ve ahmaklığın küçük "ben"lerini üstümüzden silkeleyeceklerdir. Bir *vizyonun* bir şok gibi düşünülebileceğini anlıyorsunuzdur. Kişi yeni vizyona sahiptir. Daha önceleri ışık göremediği yerde ışık görür. Her şeyi yeni bir bakış açısından görür. Vizyonu vasıtasıyla bir şoka sahiptir. Bu, şeyleri eskisi gibi görmeye karşı bir şoktur. Kişi kendinden silkelenmiştir ve kendinizden silkelendiyseniz, size şok verilmiş demektir. Hayatlarımızı yaşadığımız derin uykudan bizi bir şok uyandırmalıdır. Uyanır uyanmaz uykuya dalar ve yataktakinden daha derin bir şekilde uyuruz. Anlaşıldıklarında ve zihinde özüksendiklerinde Çalışma fikirleri bize sadece şok vermekle kalmaz, ayrıca bizi *dönüştürürler* de. Uyanmış olma şokuna, kişinin dönüşümü eşlik eder; bir tohum baharın verdiği şok onu yeni bir yaşama uyandırır ve aynı zamanda onu dönüştürür. Tohum kendinden silkelendiği. Daha önce hiç kendinizden, üzerinde durduğunuz esaslardan silkelendiniz mi? Eğer silkelendiyseniz, bir şokun ne olduğunu anlarsınız. Fakat bir şokun ila ki ani olması gerekmez; özümü yavaş yavaş şaraba dönüştüren mayalanma gibi çok uzun bir süre boyunca işleyebilir. Bu durumda, Zaman fikrinin 6 noktasındaki şoka bağlanıp bağlanamayacağı sorusunun cevabı "Evet"tir. Bu, makalede açıkça ifade edilmiştir. Fakat ancak kişi bunun ne demek olduğunu anlamaya çalışırsa; Tekrarlanma hakkında ve kendini değiştirmedikçe insanın her zaman kendi yaşam tekerleğinde döneceği hakkında sık sık düşünürse, bir şok olacaktır. Öyleyse, kendimizi değiştirmek için ne yapmalıyız? Bu Çalışma bize her gün ve her dakika ne yapmamız gerektiğini öğretiyor.

* * *

Farklı tür hafızalar hakkında sorulan sorulara gelince; her bir merkez ve merkez bölümü kendi hafızasına sahiptir. Hafıza bir ve aynı şey değildir. Hafızanın bizim 4. Boyutla bağımız olduğu da söylenmişti. Hafıza, *kendi* Zamanımızla bağımızdır. Hafızada, yerlerimizden kımıldamadan geçmişe doğru hareket edebiliriz. Elbette ki geçmişle bu bağ çok bozuktur. Kişisel hafızamızın altında yatan, bizim çok nadiren eriştiğimiz daha derin bir hafıza vardır. Söylediğimiz ya da yaptığımız ya da gördüğümüz ya da deneyimlediğimiz her şey bu daha derin hafızadadır. Bu bizim, ölümde açılan Yaşam Kitabımızdır. Öz'de hafızamız vardır. Ölümde Kişilik yok olur fakat Öz geri döner. Bu nedenle, tekrarlandığımızda ancak Öz bir şeyler kaydettiye, bir hatırlama şansına sahip oluruz. *Hakikaten* yaptığımız her şey Öz'e dokunur ve Öz, geri gelişinde onu hatırlayacaktır. Dehanın bazen kendini çok erken göstermesinin sebeplerinden biri budur. Tekrarlanma'da, herhangi bir şekilde hakikaten yapılan herhangi bir şey daha erken gelir. Bazı müzisyenler ve diğer dahiler çok erken hatırlamaya başlamıştır.

Gerçek hafızaya, kişisel hafıza ile aynı şekilde bağlanılmamıştır. Örneğin, Çalışma'da tüm hakiki anlayış anıları birbiriyle bağlanmış olacaktır. Sıradaki diğer anılarla ya da tarihlerle karışmış olarak durmayacaklardır. Aynı duygusal niteliğin anıları birbirlerine bağlanma eğilimindedirler. Bu geçmiş zaman hafızası, gün be gün hafızası duygusal hafızadan farklıdır. Başka bir deyişle, bizim 4. Boyutla bağımız çok farklıdır. Bir insan çok yetersiz bir ardışık-zaman hafızasına fakat iyi bir duygusal hafızaya sahip olabilir ya da bunun tam tersi.

Şu soru soruldu: *Anne babamız orada olmayacaksa Zamanın aynı bölümüne nasıl yeniden doğabiliriz ki?* Burada bir yanlış kavrayış söz konusu. Anne babamız bizim zamanımızdadır. Her şey Zamanda oradadır ve her şey Zamanda tekrarlanmaktadır. Zor olan, duylara dayanan zihinlerimizle daha yüksek boyutların neye benzediğini kavramaktır. Aslında, bu imkansızdır. Biz Zamanı yalnızca bir çizgi olarak düşünebiliriz fakat gerçekte üç Zaman boyutu vardır ve böylece çizgi bir yüzey haline ve yüzey bir katı haline gelir. Bu Zaman katısında her şey mevcuttur ve her şey büyük ve küçük çarklar üzerinde dönmektedir. Aynı zamanda, Zaman-Katı'sında meydana gelmekte olan bazı genel değişimler vardır. Sıradan lisanımızla söyleyecek olursak, bazı şeyler yükselmekte, bazı şeyler alçalmakta ve bazı şeyler sabit kalmaktadır. Tekrarlanma fikrini ele alırken, onu diğerlerinden ayırt etmek zorundayız. Anlamak amacıyla bir makineden bir çarkı seçip alabiliriz ama bir tür elastik maddeden yapılan bu çarkın biraz gerilme ya da sıkıştırılma özelliğine sahip olduğunu da bir şekilde kavramamız gerekir.

Farklı anne babaları seçip seçemeyeceğimize ilişkin soruya gelince, Tekrarlanma Kanunları'nın hükmü altındaysak doğal olarak seçemeyiz. Öncekiyle aynı Zaman bölümüne doğarız ve anne babalarımız oradadır. Sadece Reenkarnasyondan söz ettiğimizde bu soru ortaya çıkabilir. Reenkarnasyon, Tekrarlanma'dan oldukça farklıdır. Tekrarlanma'da bir insan aynı anne baba vasıtasıyla Zamanın aynı bölümüne doğar; Reenkarnasyonda ise kişi Zamanın aynı bölümüne doğmaz. Fakat Reenkarnasyon şu anda bizim için imkansızdır. Çok yüksek bir gelişme gereklidir. Bir insan kendi yaşamının sonuna ulaşmış ve Zamanın başka bir bölümüne geçmeden önce kaynaşma yoluyla içsel olarak belli bir şekilde biraraya getirilmiş olmalıdır.

Tekrarlanma fikrinin tesirleri altına girersek, bütün geçmiş anlayışımız değişir. Dünyada, ölüm sonrası hayata inanan dindar insanlar ile sadece bu yaşama inanan bilim adamları arasında büyük bir mücadelenin yaşanacağı söylenmektedir. Tekrarlanma fikrinin her iki tarafı nasıl tatmin edeceğini göreceksiniz. Geçmişinizin önünüzde uzandığını gördüğünüzde, geçmişiniz hakkındaki düşünceleriniz yararlı hale gelir.

ENEGRAM

X—6 NOKTASINDAKİ ŞOKUN BAŞLANGICI

"Kendi"nin Gözlemlenmesi ve Ondan Ayrılma

Bir süre ara verdikten sonra, değişmek için kendini gözlemlemenin ve şu anda nasıl olduğunu fark etmenin gerekliliğine ilişkin Çalışma'nın temel fikrine döneceğiz. Tam şu anda hangi bölümünüzde ve nasılsınız? Merkezlerde bulunan ve yaşamın üzerinizdeki belirli eylemi tarafından yerleştirilmiş ruloların hepsinde. Bu ne demektir? Mekanik olarak eylemde bulunan ve merkezlerinizde temsil edilen belirli çağrışımlar çocukluğunuzdan beri içinizde yerleşik hale gelmiştir. Buradaki herkes kendi merkezlerine annelerinden, babalarından, bakıcılarından, çevrelerindeki insanlardan belirli görüşleri ve işleri ele alma tarzlarını yerleştirmiş haldedir. Hepiniz bu üst üste yapılanmış olan şeyi *kendiniz* olarak kabul edersiniz. Oysa bu, tüm olası "kendi"lerin sadece bir modelidir. Fakat bunu kavramak çok güçtür. Yaşamınızın erken dönemlerinde merkezlerde yerleşmiş hale gelen tüm bu çağrışımsal şeyler, sizi belirli bir tür ya da model insan yapar. Ve burada şunu söyleyeyim: Hiç kimsenin kendisinin herhangi bir anlamda sabit, belirli bir tür insan olduğunu ya da her zaman şu veya bu şekilde davranan bir insan olduğunu düşünmemesi çok dikkate değer değil midir? İlginçtir çünkü herkes tamamen özgür olduğu ve dilediği gibi davranabileceği, konuşabileceği, hareket edebileceği, anlayabileceği vb. fikrine sahiptir. Bu bir yanılsamadır. Anne'den, Baba'dan, Bakıcı'dan, Okul'dan vb. gelenlerle yapılandırılan Kişilik çok güçlüdür. Her zaman sizin adınıza hareket eder. Yine de biz özgür olduğumuz ve hiçbir şekilde önyargılı olmadığımız, hiçbir şekilde sabit olmadığımız, hiçbir şekilde makine olmadığımız vizyonuna, duygusuna, fikrine sahibiz. Bunun yanılsama olduğunu söyledim ama aynı zamanda, kişilik makinesini dağıtmanın ve özgür hale gelmenin mümkün olması açısından bu bir yanılsama değildir. Bunun için ödemek ve uzun bir süre ödemek gereklidir. Çalışma bu ödemeyi doğru yapmak içindir. Kendini Gözlemleme ile başlar. Kendini Gözlemleme ne demektir? Nasıl olduğunuzu, nasıl davrandığınızı, sizi neyin negatifleştirdiğini vb. gözlemlemek demektir. Bu Çalışma özellikle, kendinizin belirli yanlarını eleştirmeden, yani şu veya bu şekilde kendinizi yargılamadan gözlemlenizi öğretir. Kendiniz olarak kabul ettiğiniz şeyi görmek; karşılık verme makinesini, davranış makinesini, düşünceler makinesini, önyargılar ve hisler makinesini görmek: kendini gözlemlemenin arkasındaki fikir budur. Kişinin kendini göremediği takdirde değişmeyeceği konusunda bana katılıyorsunuzdur. Fakat insanlar kendilerini görmek için en fantastik ve en etkisiz girişimlerde bulunurlar. Genellikle, daha az sigara içmeleri ya da daha az yemeleri ya da daha erken kalkmaları ya da para kazandıkları işlerinde daha sıkı çalışmaları vb. gerektiğini düşünürler. Şimdi, bu Çalışma bu tür bir şeyle başlamaz. Kişinin psikolo-

jik yarıdan başlar. Kişi önce bu yanını gözlemlemelidir. Kendiniz olarak kabul ettiğiniz şeyin yeri burasıdır. Önce zihinde değişim olmalıdır, kendinizle ilgili varsayımlarınızda değişim, kendinizle ilgili hissinizde değişim olmalıdır. Bildiğiniz gibi, herkes kendiyle özdeşleşmiştir. Ve oldukları halleriyle, kendilerinden yola başlamayı umarlar. Çalışma bu “kendiniz”i –bu “kendi”yi– daha pasif hale getirmekle ilgilidir. Siz kimsiniz? Siz nesiniz? Size pek az veya hiç faydası olan, biriktirilerek inşa edilmiş bir şeysiniz. Fakat kanıksadığınız, varsaydığınız bu şeyin –bu “kendim”in, bu “kendi”nin– bir kölesisiniz. Çalışma, bunu değiştirmek içindir; dayandığınız bu temeli, bu kör kabullenışı, asla sorgulamadığınız ve dolayısıyla asla görmediğiniz içinizdeki bu şeyi değiştirmek içindir. Yaşam, esasen taklit etmemizle, içimize binlerce tutum, tamponlar, resimler, gramofon kayıtları; aslında binlerce çağrışımsal kalıp yerleştirmiştir. Onları izlemezsek kendimizi rahatsız hissederiz. Bu ise, kendinin bir versiyonudur. Çalışma, yaşamın etkisi tarafından oluşturulan ve yerleştirilmiş kişilikte uzanan bu kendi ile özdeşleşmeye son vermekle ilgilidir. Elbette ki bu çok zor bir meseledir ve aptallara göre değildir. Yeni bir tarzda yöneltilmiş hale gelmek, kolay bir mesele değildir. Kişi bu “kendi”nin temeline inmelidir. Bu “kendi”den –ya da “kendim”den– yani kişilikten başladığınız takdirde Çalışma sizin için hiçbir şey yapamaz. Ve bu noktada pek çok kişi yanılır ve Çalışma’nın anlamını göremez. Herkes, oldukları haliyle kendileri hakkında kutsallaştırılmış bir hisse sahiptir. Fakat yanlış yerdedir: kişiliktir. Kendisinin içindeki kutsal şey kişilik değildir. Kendi hakkındaki daha derin hisler, kutsallığı her zaman büyük mutluluk veren mucizevi niteliğine sahiptir. Fakat biz bu şeyi, “kendi”yi kutsal kabul ederiz; dolayısıyla duyguya yanlış yerde sahibizdir, yani kendini beğenmede, doğru olduğumuz hissinde, o pek değerli geçmişte, yetiştirilmemizde. Bu duyguyu yerinden oynatmak, kendinin ardına geçmek, onu yenilemek gerekmektedir. “Kutsal” kelimesinin ima ettiği gibi böylesine derin, böylesine anlam dolu bir şey fikrini kendine atfetmek, kişinin kendine karşı işlediği bir suçtur.

Kutsal Kase efsanelerinde, mistik okulu ya da kaleyi bulmak için atıyla yola çıkan genç şövalyenin annesine itaat etmemesi gerektiğinin anlatıldığını belki bazılarınız hatırlar. Bu, en kaba yorumlara açık bir durumdur. Fakat ne demektir? “Anne” eylemlerinizin, hislerinizin ve düşüncelerinizin kaynağıdır. Bir insan kişiliğe itaat etmemelidir. Bu Çalışma’da gözlemlememiz gereken şey nedir? Kanıksayıp varsaydığımız ve bütün gün “Ben” dediğimiz şeydir. Fakat bu “Ben” değildir. Gerçek “Ben” değildir. Edinilmiş birçok “ben”dir. O bir makinedir, edinilmiş “ben”ler makinesi. Kişi ona sınımsıkı bağlanmış olarak etrafta dolanır. Her noktada ona boyun eğzer. O bir şey söyler ve siz, bu şeyi sizin söylediğinizi düşünürsünüz. O bir şey yapar ve siz, bunu sizin yaptığınızı düşünürsünüz. O bir şey hissediyor ve siz, bunu sizin hissettiğinizi düşünürsünüz. O bir şey düşünür ve siz, bunu sizin düşündüğünüze inanırsınız. Beynin muazzam çağrışımsal ya da sessiz alanlarında bulunan bir kalıptır o. Sizin kalıbınız, sizin kayıtlarınız, sizin kendinizi biçimlendirme girişimlerinizdir. Milyarlarca elektrik bağlantısı içinde her zaman aynı yerleri aramanız ve aynı numaralara

ulaşmanız gerektiğinden ötürü küçük bir elektrik bağlantısı setidir. Sizdeki bir makinedir. G. bir keresinde, "İzlenimlerin merkezlerde yeni yerler üzerine düşmesini sağlamak nasıl mümkün olabilir? İşte benim görevim bu," dedi. İnsanlara yeni hareketler yaptırarak işe başladı. Ve ayrıca, yapmaya alışık olmadıkları şeyleri insanlara yaptırmakla işe başladı. "Gerçek şu ki her şey bir süre sonra mekanik hale gelir. Şeyleri nasıl yenilemeli. Her şey mekanik hale gelir..." dedi. Kendiniz nasıl düşünüyorsunuz? Bu günü tamamen mekanik bir şekilde mi ele aldınız? İç meselelerinizi her zamanki gibi mi ele aldınız? Herhangi bir şeyi yeni bir şekilde ele alarak onu *dönüştürmeye* uğraştınız mı? Zordur ama mümkündür. Çalışma'nın en büyük amacı budur: kişinin her şeyi bir kalıba, bir çağrışımlar dizisine, neyin doğru neyin yanlış olduğu fikrine göre edinilmiş, mekanik bir şekilde ele alma tarzından kurtulmak.

Bu Çalışma'nın konusu, kişinin kendidir. Siz ve kendiniz aynı şey değilsiniz fakat siz onları aynı şey olarak kabul edersiniz. İnsanlar kendileriyle özdeşleşirler. Siz kendinizle özdeşleşirsiniz ve böylece kendiniz, siz haline gelir. Buna rağmen, siz kendinizden çok daha fazlasınızdır. Fakat kendimizi bilmediğimizden, içimizde kendimizden farklı bir şey olduğunu da bilmeyiz ve dıştaki kendiniz içsel size kaynaşmış hale gelir ve artık birini diğerinden ayıramazsınız. Kendini gözlemlemek bir ayırım yapmakla başlar. Kendinizi sizden ayırmakla başlar. Fakat başlangıçta bu "siz" sadece Gözlemleyen "Ben"dir. Fakat Gözlemleyen "Ben"den yardımcı kahya ortaya çıkar ve kahyanın yolunu açar ve kahya da Gerçek "Ben"e açılır. Bu, sizsiniz. Ve bu siz, kendinizi siz olarak ele alırsanız, ulaşamazdır. Kendini arkada bırakmak, tam olarak insanların düşündüğü şey değildir. Sıklıkla kendilerini arkalarında bıraktıklarını düşündüklerinde, aslında daha fazla özdeşleşirler. Gözlemlemek zorunda olmak ve arkada bırakmak nedir sorusuna yanıt olarak, Çalışma ilginç bir öğreti sağlamaktadır. Buna rağmen, insanlar zaten bildiklerini düşünme eğilimindedir ve diyelim ki yemek, sigara içmek gibi bir problem yaratırlar ya da bunu yapmalarına hiç gerek yokken, kendilerini doğru dürüst kıyafetlerden ya da bir otobüs biletinden mahrum bırakırlar. Bu tür "ben"ler gözlemlemeli ve onlardan ayrılmalıdır. Bunlar bir insanın içinde çok güçlü bir eziyet sistemi oluşturabilirler. Daha erken tarihli çağrışım ardan kaynaklanırlar. Kişi, yaşamı boyunca onların kölesi olarak kalabilir. Bu, hiçbir vere götürmeyen kasvetli bir köleliktir. Şimdi, kendini gözlemlemede nerede sınırlandığınızı ve neye sınırlandığınızı fark etmeye başlıyorsunuz. Bu, Çalışma hissine göre olacaktır çünkü yaşamı ve onun sizin üzerinizdeki etkisini Çalışma ortaya çıkarır. Çalışma, yaşama karşıdır. Yaşam bizim üzerimizden tüccarlık yapan, hatta bizi yiyen "ben"ler yarattı. Bunlar türlü türlüdür. Bir insanın Çalışma'nın tesirlerinin bir afet yaratmasına ve bu "ben"leri kovmasına izin verdiğini varsayın; neyin kovulduğunu görünce çok şaşırırdık; demek istediğim, Çalışma'nın yararsız olarak seçtiği şeye şaşırırdık.

Çalışma'daki ilk adım, kişiyi kendinden özgürleştirmeye başlamaktır. Bu Çalışma kişiye bir şey eklemeyi, ondan bir şey eksiltir ve Çalışma'nın eksiltmeyi amaçladığı şey, sadece kişinin gelişimi için yararsız olan şeydir.

ENEGRAM

XI—6 NOKTASINDAKİ ŞOKU İNCELEMİ

Zaman, Tekrarlanma ve Olaylar Fikri

Gelin yine, Zaman ve Tekrarlanma hakkında konuşalım. Modern bilim adamlarının da söylediği gibi, Zaman daireseldir ve olaylardan oluşmaktadır. Buna rağmen, bu çok uzun zaman önce, sadece şairler ve filozoflar tarafından değil ezoterik öğretmenler tarafından da söylenmişti. Sizin gününüz neden oluşur? Olaylardan oluşur, bazıları –aslında birçoğu– çok küçük ölçektedir: çantanızı kaybetme olayı ya da elektrik sobasının sigortasının atması olayı ya da bir mektup veya bir posta kartı almanız olayı gibi, örneğin bu sabah ben bir tıp firmasından, eğer bir iskelet, kafatası ya da yarım halde iskelete sahipsem ve kullanmıyorsam, bunlara iyi fiyatlar önerileceğini söyleyen bir kart aldım. Bu bir olaydır: garip bir olay. Aynı zamanda ısıtıcım çalışmayabilir; bu bir olaydır: olağan bir olay. Bazen olaylar oldukça benzerdir: biz buna rastlantı deriz. Fakat ben yine de, iskelet sahibi olmak ile ısıtıcının çalışmaması arasında hiçbir bağlantı göremiyorum. Hangi olayları önemsemeyecek ve hangileri ile özdeşleşeceksiniz? Yaşamın *olaylardan* ibaret olduğunu bir kez görebildiğinizde, önemli olan budur. Olaylar kümesi, günün çizgisi, bizim gün dediğimiz, Zamandaki uzanına çizgisi etrafında kümelenirler. Bu olaylar kümesi açısından nelere dikkat edeceksiniz ve nelerden ayrılacaksınız? Isıtıcım çalışmadığı için bütün gün negatif olacak mıyım? Çantanızı kaybettiniz; bunu tüm tartışmaları, yankıları ve şüpheleri (“Kim çaldı?” gibi) ile bütün güne yayacak mısınız? Tek bir nahoş olay kolaylıkla bütün güne yadırılabilir. Negatif şeyleri seçen insanların yapmaktan hoşlandıkları şey budur, bazen nahoş bir olayı tüm yaşamlarını bile yayabilirler. Bu şu anlama gelir: Zaman bir olaylar dizisi olduğundan, olaylardan birinin *tüm zamanınızı* almasını sağlayabilirsiniz. Yaşamınız *sizin zamanınız*dır. O, aynı şekilde diğer insanların zamanı değildir. Bazı şeyleri paylaşabilirsiniz. Fakat siz *kendi zamanınız* içindesiniz. Zaman bir olaylar dizisidir ve siz *kendi* olaylarınıza sahipsiniz ve bazı olayları paylaşırsınız. Daha yüksek üç Boyut Zamanı, Tekrarlanmayı ve Sonsuzluğu oluşturur. Sadece 4. Boyutu, Uzaydaki üç Boyutun hepsine dik açılarda bir yöne doğru gitmekte olan Zaman denen bir çizgi olarak kabul edersek, o her bir insanın içinden bir olaylar dizisi olarak geçer. Çantanızı kaybederiz, bu kişiseldir ya da savaşa gireriz, bu da paylaşılan bir olaydır. Zamanın saat değil olaylar olduğunu anlıyorsunuzdur. Zamanı yapay saat olarak ele alırsak, 10.30 ya da 1944 dersiniz. Hayır, *Zaman* bu değildir. Zamanın (yapay olarak) 10.30 ya da 1944 denilen bu noktasında hangi olaylarla özdeşleştiniz? Kadim Greklerde 10.30 ya da 1944 diye bir şey olduğunu zannediyor musunuz? Zaman, saat zamanındaki tarihler değildir, olaylardır. “Her zaman” bir olayın içindesiniz. Bazı olaylar

yüzünden negatifsınız. Pekala, siz o durumda ve o olaydasınızdır. Ortaya çıkıp gelen ve sizden ne çekip alabileceğini arayan olay, sizi ele geçirmiştir. "Bu durum tahammül edilmez," dersiniz. Olay sizi ele geçirmiştir. Belirli bir olayla ilişkili olarak kendini gözlemleyememekte ya da mevcut durumda kendini hatırlayamamakta yani onunla özdeşleşmektesinizdir. Psikolojik olarak anlaşılan Zaman bir olaylar örüntüsüdür, siyah beyaz damalı bir tahtadır. Daha iyi olayları genişletmek ve daha kötü olayları büzmek gereklidir. Şimdi, görüyorsunuz ya, Zaman elastiktir, saat zamanı değildir. Bir keresinde bir bilim adamının Zamanı bir yumuşakça ile karşılaştırdığını anımsıyor musunuz? Bu konuda, Ouspensky de Einstein ile hemfikirdi. Bir yumuşakça, içinde iskeleti olmayan yumuşak bedenli bir hayvandır ve dolayısıyla bedeninin farklı bölümlerini istediğinde büzebilen ya da genişletebilen bir yaratıktır. Omurgalı bir hayvan bunu yapamaz çünkü kemiklerden oluşan bir iskelet sistemine sahiptir. Gün ve onun olayları ile ilişkimizde, yumuşakçalara benzer hale gelmek zorundayız. Şeylerin üzerinde fazlasıyla uzun durma fikri, tabi ki bildik bir şeydir. Kişi, çok uzun süre önce olmuş bir olaya takılıp kalmış hale gelebilir. Fakat olay anlaşılmamış ve önemi fark edilmemiştir. Gününüzü oluşturan olaylar dizilerini büzme ya da büzmeme gücüne sahiptir. Kendinizi bir olaya genişletebilir ya da kendinizi onun dışına çıkacak şekilde büzebilirsiniz. Salyangozları görmüş ve onların boynuzlarının bir şeyi duyumsarken nasıl genişlediklerini ya da büzüştüklerini fark etmişsinizdir. İşte bunun gibi bir şeydir. Fiziksel her şey; görülebilir, görünen her şey kişinin içindeki psikolojik şeylerin bir kalıbıdır. Bunu fark etmek için, kişinin hayvanat bahçesine gitmesi yeterli olur. Her hayvan, yaratılmış her nefret ve savunma formu, kişinin içinde psikolojik olarak temsil edilmektedir. İnsan aslında herhangi bir hayvan örneğinden çok daha korkunç ve zalim olabilir. Dıştaki dünya içimizdedir. Kozmos, İnsan'ın içindedir. İnsan bir Mikrokozmostur. Dışsal olarak gördüğü her şey bir şekilde onun içindedir: eşek arısı, sıçan, yılan, sinek, domuz, tilki, kaplan, bukalemun, çekirge, köstebek, kuş, böcek, balık, leylek vb. İçinizdeki eşek arısı ya da tilkimsi "ben"leri fark ettiniz mi hiç? Ya da duruma göre renk değiştiren ve politikacılar gibi şartlara göre sıcak ya da soğuk esen bukalemun "ben"leri fark ettiniz mi? İçinizdeki yılanı ya da özellikle balıkları biliyor musunuz? Mevcut kıyılarınızın ötesinde, sizin denizinizde neler yaşar? Hepsi oradadır: çalışkan ve kör köstebek, sinirli ve yüzeysel kuş, nahoş kokulu ve sert kabuklu böcek, bitip tükenmez bir biçimde tekrarlayan çekirge, vızıldayan salak sinek, rastgele her şeye fırlayan ahmak ve vahşi kaplan, gizlenen sıçan, dik duran, ağırbaşlı ve budala leylek. Tüm bunlar İnsan'ın içindedir; aynı şekilde iyi, aptal hayvanlar da. Olaylar açısından kendinizle hangisi arasında bağlantı kurardınız?

Psikolojik olarak saat zamanı ve aslında zaman olmadığını görmeye başladığınızda; hatta Yeryüzü'nün dönüşü nedeniyle gece ve gündüzü söyleyen büyük saate göre ya da Yeryüzü'nün Güneş etrafındaki yörüngesinde dönme devri nedeniyle mevsimleri yaratan, Yeryüzü'nün yeşil, sonra kahverengi, sonra beyaz ve sonra tekrar yeşil olmasına sebep olan daha büyük saate göre bile zaman olmadığını görmeye başladığınızda; Zamanın

olaylar ve sizin onlara karşı tutumunuz ve nihayet içsel durumlarınız olduğunu anlamaya başladığınızda Tekrarlanma hakkında düşünebilmeye başlarsınız. Geçmişinizin önünüzde olduğunu düşünmeye başlarsınız. Temel olarak hangi durumlarda yaşadınız? Bir köstebeğe ya da bir kuşa ait durumlarda mı yoksa başka bir şeye mi? İçinden geçtiğiniz olayları nasıl ele aldınız? Bir olayı nasıl ele aldığınız, sizin durumunuzu belirler. Söylen- diği gibi, bir olayı büzebilir ya da genişletebilirsiniz. Bu, onu nasıl ele aldı- ğınıza bağlıdır. Kendinizden, yani bir olaydan ayrılabilir misiniz? Ve söy- lendiği gibi, kişi çok uzun süre öncesine ait bir olayda takılı kalmış hale ge- lebilir; adeta yas tutar ve hiç şüphesiz, bunun çok takdire layık olduğunu sanarak sanki siyah, ölü bir yaratılmışçasına dolanır. Şimdi, olayları ele alışımız bakımından Zaman genişleyebilir ve büzülebilir olduğuna göre, bugün bir olayı seçip onu genişletebileceğimiz açıktır. Genel eğilimin na- hoş bir olayı, kişi için nahoş olan bir olayı genişletmek ve diğer her şeyi büzmek olduğuna dikkat ettiniz mi? Birinin, sanki hiçbir öneminiz yok- muş gibi, size umursamaz ve saygısızca davrandığını unutabilir misiniz? Bu bir olaydır. Herkese olabilecek bir olaydır. Bu, “Hiç kimse bana hak et- tiğim gibi davranmıyor,” başlıklı, belirli bir olaydır.

Birçok deneyden sonra nihayet İnsan yaratıldığında, onun başına gele- bilecek tüm olası olaylar da yaratıldı. Bir deneyim hayatına sahip olması için gerekli olaylar olmadan, canlı bir şeyi yaratmak yararsız olurdu. Za- man büzülebilen ve genişleyebilen “yumuşakça”, yumuşak bedenli, kassal bir şey olmasaydı her şey bir metrelik ölçü cetveli gibi kaskatı olurdu. Fa- kat “Zaman” –yani olaylar– bu türden değildir. Zamana bir seçme yönte- mi, bir seçme ve eleme yöntemi, onun sınırlı şuurumuzdan görünürde ge- çişinde kaçınılmaz biçimde bulunan olaylara, durumlara veya koşullara dikkat etme ve dikkati onlardan geri çekme yöntemi eşlik edebilir ve etme- lidir de. “Zaman” tümüyle oradadır, aynen bir kır manzarası gibi. Fakat biz onunla parça parça rastlaşır ve onun içinden durumumuza göre geçe- riz. Mekanik duruma ya da olaylara verdiğimiz kör tepkilere şuurlu du- rum ekleyecek olursak, daha yüksek bir varlık seviyesindeyiz, demektir; ve artık bazı olayların büzülmesi –hatta sıkıştırılıp atılması–, bazılarının ol- duğu gibi bırakılması, bazılarının ise kişinin içsel çalışma ve Kendini Ha- tırlama güçleriyle genişletilmesi gerektiğini fark etmeye başlayabiliriz.

Birdlip, 22 Nisan 1944

ENEGRAM

XII—HİDROJENLER VE ENEGRAM

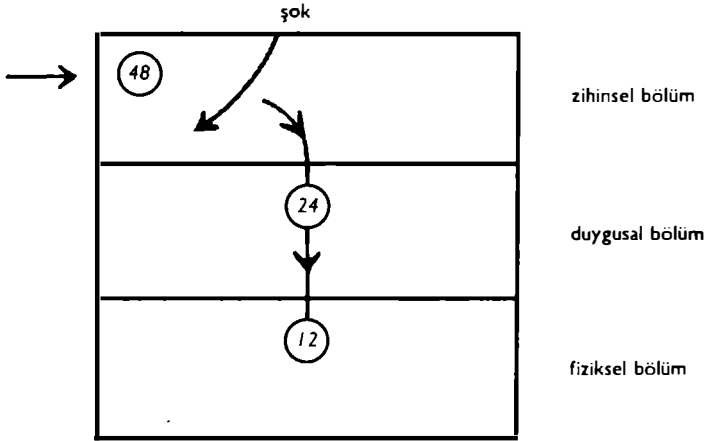
Enegramın dış kenarına, *Hidrojen 384*’ten başlayan dizi halinde birçok Hidrojen yazılmış olabilir. Niçin *Hidrojen 384* dış kenarda işaretlenmiş di-

zinin başındadır? Çünkü insan Besini olan *Hidrojen 768* İnsan'ın içinde değildir. "İnsan Besini" –768– denen genel maddeyi midenize alırsınız. Fakat sindirilmedikçe, henüz içinizde değildir. Sindirimin ilk hareketi, besini sizin içinize geçen bir şey haline, yani *Hidrojen 384* biçimine sokmaktır. 768 olarak kabul edilen besin bizim için dışsaldır. Biz onu yedikten sonra bir mide pompası ile dışarı çıkarılabilir. Fakat su adı verilen *Hidrojen 384*'e dönüştürüldüğü anda artık çıkarılamaz çünkü artık kanınızda ve lenfinizdedir, fiziksel organizmanın parçasıdır. Bu nedenle, Enegram'da dönüşüm dizisinin niçin *Hidrojen 384* ile başladığını görebilirsiniz. Metal bir düğme yutarsanız, umalım ki içinizden geçip dışarı çıkar. Düğme, İnsan için besin değildir. 768 değildir, hatta sığır besini –İnsan'ın yiyemeyeceği ot, çiğ şeyler, lifli şeyler vb.– olan daha düşük *Hidrojen 1536* bile değildir. İnsan 1536 denen maddeler sınıfına ait olan otu yiyemez. İnsanın dışsal bir dönüştürücüye ihtiyacı vardır. Bu, örneğin bir inek olabilir. İnek otu yer ve İnsan ineği yer ve içer. Bu, *Hidrojen 1536*'nın 768'e dışsal dönüşümüdür. Fakat insan 768'i 384'e dönüştürmekle başlayan içsel dönüşümlere de sahiptir. Diyelim ki otlar başladınız. Ot, inekler tarafından dönüştürüldü (ya da pişirildi). Sonra İnsan ineği ve sütü yer. Her ikisi de İnsan'ın içinde pişirilir ve sonra başka bir şeye dönüştürülür vb. Yaşamın tamamı bir şeyin başka bir şeye sürekli dönüşümüdür. Sindirim, *daha yüksek* bir şeye dönüşümdür. Bedende zaten mevcut olan *karbonların* etkisiyle bir sığır bifteği sindirildiğinde –yani midedeki asitli gastrik sıvıdaki gibi enzimler ya da mayalar ve karaciğerin ve ince bağırsaktaki pankreasın alkali salgıları (önce asit ve sonra alkalın olmak üzere besin sindirimi çift, dolayısıyla iki tane üçlünün idaresi altında olduğundan)– biftek, biftek olmaktan çıkar ve sadece çözülmeyle kalınayıp, kana geçen, Evren ölçeğine göre daha ince maddelere dönüşür. İlk aşamada 768, 384 haline gelir. Sonra biftek sizin içinizdedir; lenf ve kan sistemi vasıtasıyla bedeninizde bir biftek olarak değil, 384 adı verilen daha ince bir madde birikimi olarak dolaşır. Sonra 384, 192'ye dönüşür vb. Tüm bunlar bizim adımıza, organizmanın içsel işleyişini idare eden İçgüdüsel Merkezin kimyası ve hüneri tarafından gerçekleştirilir. Daha düşük, daha yoğun Hidrojenlerle ilgili her şey bizim adımıza yapılır. Fakat daha yüksek Hidrojenlerle herhangi bir şey yapmak ya da yapmamak bize kalmıştır. Çalışma, insanın kendini geliştiren bir organizma olarak yaratıldığını söyler. Fakat ilk olarak, kullanıma hazır yaratıldı, yani hesaba ölçüye gelmez miktarda içsel fabrikalarla, içsel kimyalarla, içsel dönüşümlerle ve içsel mekanizmalarla. Dönüşümlere dikkat ediniz. 768 olan besin daha yüksek bir seviyeye, 384'e geçer, 384 192'ye geçer, 192 96'ya geçer, 96 48'e geçer (48 düşünmede kullanılan enerjidir; biftek şimdi düşünce haline gelmiştir), 48 24'e geçer, 24 12'ye geçer. Tüm bu dönüşümler kimyasal fabrikalar tarafından bizim adımıza yapılmaktadır. Bu, mekanik olarak gerçekleşen ve var olmamızı mümkün kılan Besin Oktavı'dır. Çünkü bir varlığın farklı bir şeye gelişmesi meselesinden de önce, var olabilen bir varlık yaratmak gereklidir. Bu yüzden hepimiz hazır verilenle, yani Besin Oktavı denen Dönüşüm Oktavı tarafından verilen maddelerle başlarız.

Fakat Çalışma *hazır verilmeyen şey* hakkındadır. Besin Oktavı'nda bize

verilenden daha çok madde, daha çok Hidrojen üretmekle ilgilidir. Bu ise ancak İlk Şuurlu Şok, yani Enegram'da 6 noktasındaki şok verildiğinde başlar. Çalışma bu noktada başlar, tabi ki biz bu fikirlere değer verirsek, onlar üstünde uzun uzun düşünürsek, onları yaşamlarımıza uygularsak başlar. Bu, belli bir içsel düşünme gerektirmektedir. Onları yaşamaya başlarsak, *Hidrojen 48*'den başlayan yeni bir oktav başlar. Bu, en üst kattan en alt kata dek bize nüfuz etmeye başlar. Yani bunun etkisi insan makinesinin her bölümünde yavaş yavaş hissedilecektir.

İlk Şuurlu Şok ile başlayan Yeni Oktavın Diyagramı

Bu yeni oktavın başlangıcının doğa tarafından hazır verilmediği anlaşıyor. Yaratılmalıdır. Ekstradır. Yalnızca kişinin zihinsel bölümünde kendisine bir şok vermesiyle yaratılabilir. Bu şok doğa tarafından verilmeyip kendi kendisi tarafından İnsan'a verilmesi gerektiğinden *şuurlu şok* diye adlandırılır. Birçok yönü, birçok şekli vardır. Bu bakımdan, doğanın Besin Oktavı'na verdiği mekanik solunum şokundan farklıdır. Tüm bunları mümkün olduğunca açık ve net bir şekilde anlamak çok önemlidir. Yukarıdaki çizim kendi üzerinde çalışan, kendini hatırlayan, yeni bir *Hidrojen 24* ve sonuç olarak yeni bir *Hidrojen 12* yaratan bir insanı gösteren bir çizimdir. Bu, onun Varlığını değiştirmeye başlar.

Çalışma'nın bütün fikirleri, alınıp özümsemiğinde ve yerli yerine oturduğunda ve bunlarla birlikte yaşamaya dönük bir çaba sarf edildiğinde, daha yüksek ya da zihinsel bölüme şok vermeye katkıda bulunur. Bu yer Enegram'da 6 noktasına karşılık gelir. İnsanın geri kalanı değişmeden önce, zihni değişmelidir. Bu, İnciller'de bir insanın önce *tövbe etmesi* gerektiğinin söylenmesi ile aynı öğretilerdir; bu kelime aslında Grek dilinde *zihnin*

değişimi anlamına gelmektedir. Birinin zihnini değiştirmesi, yeni bir şekilde düşünmesi anlamına gelir. Fakat yeni bir şekilde düşünmek için kişinin yeni fikirlere ve yeni bilgiye sahip olması gereklidir. Örneğin, Zaman ve Tekrarlanma fikrini kabul ederseniz, geçmişinizin önünüzde uzandığını fark etmeye başlarsınız, dolayısıyla yaşam hakkında yeni düşüncelere sahip olmaya başlarsınız; yani zihniniz değişir. Hemen demiyorum ama yavaş yavaş ortaya çıkan, yıllarca süren biçimlenmeden sonra. Bu düşünceler zihninizin, aksi takdirde kullanılmadan kalacak olan yeni bir bölümünü açarlar. Bu, zihinsel bölümde "yavaş şok"a bir örnektir. Zihnin, Zaman konusunda tedrici bir dönüşümüdür. Bu, duygusal bölümü etkiler ve ardından fiziksel bölümü de etkiler. Bu Çalışma'nın fikirlerinin hepsi zihinde algılanıp kabul edildiklerinde maya gibi, hamur mayası gibi etki eder ve yavaş yavaş zihni, bütün düşünme şeklini ve özellikle "Ben" hissini değiştirmeye başlar. Bu, Enegram'da 6 noktasındaki şok olarak gösterilen ve İnsan'ı üç katlı Fabrika olarak gösteren çizimde 48 doğrultusunda hareket eden üst kısımda gösterilen zihinsel bölümdeki şok ya da İlk Şuurlu Şok ile yapılmalıdır.

Bu Çalışma'yı yaşamaya başlarsanız ve öğrettiği fikirlerden yola çıkarak her şey hakkında düşünürseniz; gücünüzü tüketen negatif duygu ve faydasız fikirlerden kendinizi ayırmaya çalışırsanız; hayatın olaylarının arasında ayaklarınızda sizi koruyan bir şey varmış gibi özenle yürüdüğünüzü hissetmeye çalışırsanız; kendinize İlk Şuurlu Şoku vermeye başlarsınız ve içinde ekstra Hidrojen 24 ve 12 üretirsiniz. Bununla birlikte, Çalışma açısından Evet ve Hayır arasında uzun bir içsel mücadele yaşamamanın ne demek olduğunu da bilmeniz gerekir çünkü önemli olan sadece sizin içsel tutumunuzdur. Siz bu ekstra Hidrojen 24'ü yaratırken, düşünmenizin değiştiğini fark edeceksiniz. Duygusal olarak anlamaya, bir şeyin hakikatini duygusal olarak görmeye başlayacaksınız ve aniden sonsuz anlamı göreceksiniz ve Çalışma'nın kendi anlamları içinde ve size gösterebildikleri içinde nasıl bitmez tükenmez olduğunu anlayacaksınız. Çünkü Hidrojen 48'den düşünmek, ki biz onunla başlamak zorundayızdır, Hidrojen 24 ile düşünmekle karşılaştırıldığında kısır, verimsiz bir şeydir. Artık hepiniz daha yüksek bir Hidrojenle düşünmenin daha düşük bir Hidrojenle düşünmekten daha zeki olduğunu biliyorsunuz. Pişmiş patatesin çiğ patatesten daha zeki olduğunu söyleyen ifadeyi hatırlarsınız çünkü 768, ölçekte 1536'dan daha yüksektir. Dolayısıyla Hidrojen 24'e ait zeka ile düşünmenin, Hidrojen 48'in zekası ile düşünmekten çok daha fazla içsel bağlantı ve anlamla dolu olduğunu anlayacaksınız. Hidrojen 24 aracılığıyla bu yeryüzünde dolaştığınızı görebilir, kendinizin dışında durabilirsiniz çünkü kendinizin dışına çıkartılıp yükseltilmişsinizdir.

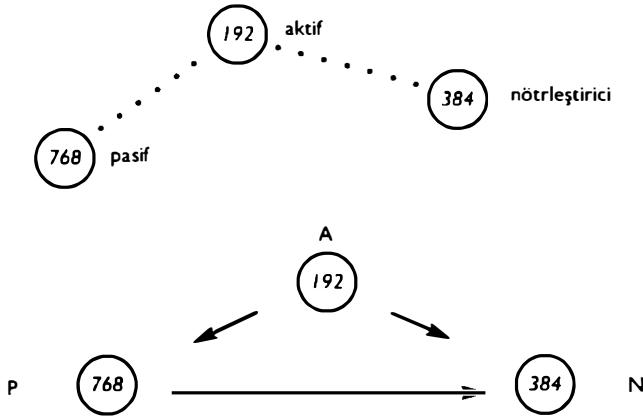
ENEGRAM

XIII—ENEGRAM'IN İÇSEL DOLAŞIMI

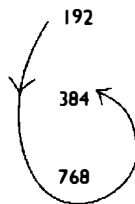
Bu Yeryüzü üzerinde insan her an, bu gezegenin Yaratılış Işını'ndaki konumu nedeniyle sürekli olarak ona etkide bulunan 48 kanun ya da tesir düzeninden birinin veya diğerinin hükmü altındadır. Tesirler aşağı inen Işın'ın daha yukarı, orta ve daha aşağı bölümlerinden, Işın üstünde görünen Yeryüzü'ne gelirler. Şeyler ölçeğinde farklı seviyelerden kaynaklanan bu 48 kanun düzeni, Güneş Sistemimizin de ait olduğu Samanyolu'ndaki sayısız Güneş Sistemlerindeki tüm yeryüzülerini ve Yeryüzü'nü yönetmektedir. Evrende sayısız Samanyolları ya da Galaksiler olduğunu da anımsayın. Bu yüzden biz çok küçüğüzdür, pratikte önemsizizdir. Yeryüzümüz bir kuyruklu yıldız tarafından paramparça edilseydi, Evren'de yaratılmış şeylerin tüm enginliğinin toplam nüfuzunda hiçbir önemi olmazdı. Bizim küçücük Güneş Sistemimiz'de küçük cisimler olarak Güneş'in etrafında dönen paramparça gezegenler, birkaç mil çapında yüzlerce gezegen mevcuttur. Bu, dışsal Evren'e dair bilim tarafından bilinen şeylerin görünen, fiziksel yönüne bir bakıştır ve ya harikadır ya da benlik hislerini zayıflatmaktadır. Fakat tüm maddeye ezoterik psikoloji açısından baktığımızda, tablo dönüşmüş hale gelir. Çalışma, insan varlığının, içine doğduğu dünyanın yalnızca bir işlevi ya da kölesi olmadığını öğretmektedir. Yaratılış Işınıımız söz konusu olduğu kadarıyla, Evren'in aygıtları Tekamül amacına hizmet eder. Daha ince olanı daha kaba olandan ayırmak için yaratılmış muazzam bir damıtma makinesidir. Bu, örneğin Mani öğretisinde harika bir şekilde tanımlanmış olan eski bir imgedir. Ezoterik anlamda bireysel tekamül nedir? Uzun, içsel çalışma yoluyla *daha inceyi* görmek, sonra *daha inceyi* seçmek, ergeç isteyerek ve nihai anlamda *daha inceyi* yaşamak. "Daha ince olanı daha kaba olandan ayırmalısın," diyerek başlayan Hermes'in kadim Zümrüt Tableti'ni hatırlar mısınız? Bu, kişisel çalışmayı başlatır. Başlaması ise çok uzun zaman alır. Daha ince ile kastedilen nedir? Eğer *Hidrojen 24* aracılığıyla daha dolu bir anlayış, içgörü ya da dışsal algı anı yaşarsanız, bu, *Hidrojen 48*'den dolayı zeka ile elde edilebilmiş herhangi bir şeyden *daha ince* olacaktır. Daha önce hiç görmediğiniz yüzlerce bağlantı görürsünüz. Tam olarak pişmiş patatesin çiğ patatesten *daha ince* olmasıyla aynı anlamda. Daha yüksek bir Hidrojendir, İnsan için besin haline gelir ve onun içine girebilir. Sığırlar tarafından yeneceğine, İnsan tarafından yenebilir. Fakat sığırlar patates pişiremezler. Ateş yakmak, su taşıyan bir kap yapmak vb. için İnsan'ın zekası gereklidir. Çiğ patates Hidrojenler Tablosu'nda 1536 sayısı ile gösterilen Hidrojenler düzeni içinde sınıflandırılmıştır. Bu Hidrojen, Yaratılış Işını'ndan kaynaklanan Varlık Ölçeğinde aşağılara denk gelir. Biz kendi varlık seviyemizi bir parça bile kımlatabildiğimizde olduğu gibi, pişmiş patates de başka bir kader yaşama kapasitesine sahiptir. Pişmiş patatesin varlığı çiğ patatesin varlığından

farklı bir yaşam cezbeder. Peki, patates Varlık Ölçeğinde nasıl yükselir? Ona etki eden daha yüksek bir şey aracılığıyla. Şeyleri pişirme eyleminin tamamı, daha yüksek bir şeyin daha aşağı bir şey üzerindeki eylemidir. Fakat sonucun, onun üzerinde eylemde bulunan şeyin seviyesine ulaşmadığına dikkat edin. Isı, su, kap vb. formunda çiğ patatese uygulanan İnsan zekası, sonucun –pişmiş patatesin– diğer patateslerin nasıl pişirildiğini bildiği anlamına gelmez. Daha düşük bir kuvvet üzerinde eylemde bulunan daha yüksek bir kuvvet ya da daha düşük bir madde üzerinde eylemde bulunan daha yüksek bir madde, daha düşük olanı bulunduğu basamağın bir adım üstüne çıkarır fakat eylemde bulunan kuvvetin seviyesine kadar değil. Bu fikir Çalışma'da üç kuvvet yönünden temsil edilir. Pasif bir kuvvet üzerinde eylemde bulunan aktif bir kuvvet, orta bir kuvvet üretir. Besin bedenden içeri alındığında, Çalışma öğretisine göre, pasif bir kuvveti aktaran madde olarak içeri girer. Sonra bedende mevcut bir aktif kuvvet tarafından etkinir ve sonuç, orta bir kuvvettir. Böylece 192, 768'e etki eder ve sonuç 384'tür, ki bu ortadır. Pasif kuvveti yöneten herhangi bir madde, aktif kuvveti yöneten daha yüksek bir madde aracılığıyla daha yüksek bir duruma dönüştürülür. Fakat dönüştürüldüğü daha yüksek madde, bu iki maddeden biri değildir; bunların ortasında, kaynağı olan kuvvetlerin tesir küresinde kaldığı sürece nötrleştirici kuvveti aktaran üçüncü bir maddedir.

Böylece:

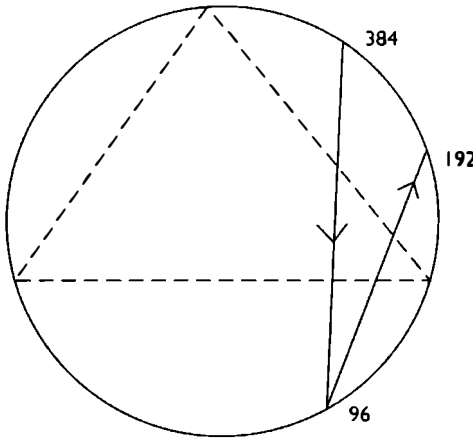

Ya da bu rakamları inceliğin alçalan düzeninde sıralarsak:

Eğer 192 mevcut değilse, 768, evriminin bir sonraki aşaması olan 384'e ulaşamaz. 192 de 768'e etki ederek kendine eşit bir şey edinmeyi bekleyemez. Ancak kendisi ve etkide bulunduğu şey arasında kalan bir şey yaratılabilir. Dolayısıyla, daha alçak olan üzerinde etkide bulunan daha yüksek, daha alçak olanı ancak bulunduğu yerden bir basamak öteye dönüştürebilir, daha yüksek olanın seviyesine kadar dönüştüremez. Daha alçak olan da, her ikisinden daha yüksek bir şeyin tesiri söz konusu olmadıkça, bir sonraki aşamasına ulaşamaz. Bu fikir çok derindir ve sadece yaşamda birçok şeyi açıklamakla kalmayıp, ayrıca beden kimyası gibi birçok özel şeyi de açıklamaktadır. Sadece bir açıdan olmak üzere, Ezoterizmin ne olduğunu da açıklar. Ezoterik fikirler ve bir insanın gerçekten değer verdiğinde onların ardında hissedebileceği ateş ve ışık, bu bağlamda ve sadece bu bağlamda, aktif kuvvet olarak kabul edilebilir. İnsan üzerinde etkiyerek, İnsan'ı ağırlık merkezi 48'de olan bir Hidrojen olarak ele alarak, Güneş Oktavı'nda yüksek bir noktadan gelen bu tesirler insanı 24 seviyesine dönüştürebilir ya da "pişirebilir". Fakat aslında ezoterik fikirler ilk önce 12 olarak, yani üründen ya da sonuçtan daha yüksek olarak alınırlar. Çünkü Karbon 12, 48 olarak içeri alınan yaşam üzerinde etki ederse, ancak 24'e kaynaklık edebilir.

Şimdi Enegram'ın, çemberin dış kenarında ilerleyen dizide 384, 192 ve 96 sayılarıyla işaretlenen sağ tarafındaki alanı ele alalım. Çember çevresinde Hidrojenlerden ayrı olarak başka birçok şey yerleştirilebilir fakat tersine hareketi Hidrojenler açısından tartışmak en kolayı olacaktır. İçerideki çizgilerde 384'ün 96 ile ve sonra 192 ile bağlantı kurduğuna dikkat edin. Bir şey tersine bir harekette önce ileri sonra geri gitmektedir.

384 ve 96 arasındaki iç çizgi, ilk hareket olarak bu iki nokta arasında bir eylemi, bir bağlantıyı gösterir. Sonra başka bir çizgi ikinci bir yönde 192 durağına gider. Bu iç bağlantıların düzeni, çember üzerindeki dış dizinin yani 384, 192 ve 96'nın düzeninden farklıdır. Yani Enegram'daki iç dolaşım, dıştakinden farklı bir biçim alır. Biz doğal olarak, düzenli bir tarzda 384'ün önce 192 haline ve sonra 96 haline gelmesi gerektiğini düşünürüz. Fakat içeride, dışsal görünümünün ardında, üzerinde düşünecek olursanız, çok ilginç başka bir sistem işlemektedir. Enegram'ın iç dolaşımında muhtemelen yaşamın gizemine bakmaktasınız, oysa dıştaki sayı dizisine bakarken, belki de görünümlere, duyulara dayalı düşünme adı verilen güçlü fakat yanlış olan düşünme biçimine karşılık gelen şeye bakmaktasınız. Daha düşük olanın dönüşüme maruz kalmasından önce, daha yüksek olanın mevcut olması gerektiğini fark ediyorsunuzdur. Yaratılış Işını kendi yalın anlamında duygusal olarak algılandığı ve şahsen kabul edildiği anda, bunu kavramak hiç de güç değildir çünkü onun içinde, daha yüksek olan daha düşük olanı oluşturur ki daha düşük olan dönüşmeyi aradığında daha yüksek olan onu orada bekleyebilsin. Kişinin içsel düşüncelerinde Işın'ı sık sık etraflıca düşünmesinin iyi bir şey olmasının nedenlerinden biri de budur. Işın, en yükseğinden en düşüğüne kadar, daha ince olanın daha kaba olana doğru bir dönüşümler dizisidir.

Enegram ne hakkındadır? Enegram, daha düşük olandan daha yüksek olana, daha kaba olandan daha ince olana doğru bir dönüşümler dizisini betimlemektedir. Daha düşük olan daha yüksek olana dönüşebilmek için *pasif* olmalıdır. Yani daha yüksek bir tesirin ona etkide bulunması için kendine izin vermelidir. Daha düşük olan başka türlü nasıl daha yüksek hale gelebilir ki? Yediğimiz bir besin, sindirimin altı aşamasına teslim olmadıkça, başka türlü nasıl pişirilmiş ve yeniden pişirilmiş, daha yüksek ve daha da yüksek maddelere dönüştürülmüş ve tekrar dönüştürülmüş hale gelebilir ki? Sindirim dönüşümdür. Çalışma dönüşümdür. Ve Çalışma'nın daha yüksek tesirleri bir insan üzerinde etkirse, o kişi *bir anlamda* onlara pasif hale gelmeli ve etkide bulunmalarına izin vermelidir. Yapamadığını fark edebilir fakat aynı zamanda Daha Büyük Zihnin mevcudiyetini fark etmelidir, aksi takdirde akıl karışıklığı içinde olacaktır. Kendinden daha büyük bir şeyin mevcudiyetini kabul etmez ya da bir şekilde kendi kendini yarattığını düşünürse, ona etki edilemez ve dolayısıyla o gelişemez. Fakat pasif –yani *duyabilen* ve kabul edebilen– hale gelirse, başlangıç olarak kendi *bir sonraki* aşamasının daha ötesine gitmeyi beklememelidir. Kişi Çalışma'ya eşit olamaz. Böyle düşünmek bir hata olacaktır. Onu dönüştüren kuvvetlere eşit olamaz. Üzerinde düşünecek olursanız, eğer tekamül mümkünse, bir insanın aşaması ne olursa olsun ondan daha yüksek bir şeyin her zaman var olması gerektiğini ve dolayısıyla erişilemez bir en yükseğin var olması gerektiğini göreceksiniz.

ENEGRAM

XIV—HİDROJENLER ÜZERİNE İLERİ NOT

Oktavlarda Hidrojenlerin konumları hakkında birçok soru soruldu. Örneğin, yediğimiz besinden bedendeki peş peşe dönüşümler ile yaratılan *Hidrojen 48* vardır. Bu, sıradan düşünme için kullandığımız, Entelektüel Merkezin ya da zihnin nispeten mekanik bölümünü çalıştıran Hidrojendir. Bu Hidrojenle sadece Evet ya da Hayır açısından düşünebiliriz ve dolayısıyla her şeyi uzlaştıramaz zıtlıklara bölünmüş görürüz. Buna rağmen *Hidrojen 24* ile düşündüğümüzde, şeylere dair farklı bir resim ediniriz çünkü bu psişik enerji aracılığıyla her şeyi çok daha iyi bir şekilde, çok daha ince bağlantılarla görürüz, öyle ki katı zıtlıklar kaybolur ve her şey harikulade bir uyum içinde harmanlanmış olarak görünür.

Şimdi bu *Hidrojen 48* ve *24*, *Sol* ve *La* Notalarıyla bağlantılıdır. *Sol 48*; *Do 768*'in *Re 384*'e, *Mi 192*'ye, *Fa 96*'ya, *Sol 48*'e ve sonra *La 24*'e ve nihayet *Si 12*'ye dönüşümlerinden ortaya çıkar. Şimdi, İzlenimler Oktavı'nın, bir insanın kısa bir süre için olabildiğince şuurlu yaşaması aracılığıyla çalışmaya koyulduğunu farz edelim. Burada *Do 48* vardır; burada yine *48* değerinde bir Hidrojen vardır fakat *Do* notasındadır. Uyanık zihin içinde dönüşüm ile bu Hidrojen *Re 24*'e geçer. Şimdi iki *48* ve iki *24* vardır: *Do 48* ve *Sol 48*, *La 24* ve *Re 24*. Bu durumlarda hangi farklılık var olabilir? Meseleyi şu şekilde düşünelim. 100 altın liranız olduğunu ve bunları ikiye ayırdığınızı varsayalım. Bu altın liralardan yarısını bankaya yatırmaya ve diğer yarısını borçlarınızı ödemeye kullanmaya karar veriyorsunuz. Şimdi bu altın liralara, maddeleri açısından tam olarak aynıdır fakat tamamen farklı hedeflere ve olanaklara sahiptirler. Bankaya ödediğiniz altın birikebilir, oysa ödeme yaptığınız altın olabildiğince uzağa gitmiştir ve eminim, bu iki miktar hakkındaki düşünceleriniz tamamen farklı olacaktır. Ve sanırım, bankaya yatıracığınızı 50 altın lira hakkında, ödeme yapacağınızı altınlardan daha canlı bir hisse sahip olacağınız konusunda bana katılacaksınız. Ve az çok aynı şekilde, *Re 24* sayesinde hissedeceğiniz duygular, *La 24* sayesinde hissedeceklerinizden çok daha canlıdır. Küçük tomurcuklar gibi birçok dönüşüm kapasitesinde olan bir şeyin nasıl belirli bir yenilik ve canlılık niteliğine sahip olduğunu bilirsiniz, oysa neredeyse bitmiş bir şey, neredeyse yolunu tamamlamış bir şey tamamen farklıdır. *Re 24*, Oktav'da *La 24*'ten daha önceki bir konumdadır. Tam bir Oktav *Do* ve *Do* arasında uzanır. Aslında yeni *Do* yeni bir Oktav başlatır. Biz *Si* durumuna geçen bir hücreden gelişiriz. Sonra bebek olarak doğar ve yeni bir *Do*'ya başlarız. *Do* olarak döllenmiş hücre ile başlayan, geride bıraktığımız Oktav hakkında artık hiçbir şey bilmeyiz. Yaşlanmış ve sonra tekrar gençleşmişsinizdir. Dolayısıyla, *Mi 12*'nin *Si 12*'den, *Re 24*'ün *La 24*'ten daha genç olduğunu görüyorsunuz. Ve genel olarak aynı maddenin, onu çevreleyen şeylerle ilişkisine göre birçok farklı olanak ve hedefin hükmü altında olabileceğini de anlamalısınız. "Körlerin ülkesinde tek gözlü adam Kraldır."

Hidrojenler ve ilişkilerini anlamak size çok zor geliyorsa, dış dünyaya bakın ve her şeyin çok farklı materyallerden olduğunu, yazgılarının farklı olduğunu, her şeyin kullanım alanlarına göre sınıflandırılabilirdiğini, hiçbir şeyin bağımsız olmadığını, aksine her şeyin birbirine bağlı olduğunu, her şeyin birbirine dayandığını ve öneminin koşullara göre değiştiğini ve bir şeyin bir an için en önemli şeyken, bir sonraki an önemini yitirebildiğini görün. Dışsal yaşamı bu şekilde görürken, onlara etkiyen kuvvetler tarafından sürekli olarak kontrol edilmekte olan farklı cevherlere bakmaktasınız. Aslında Üç Kanunu'nu, Yedi Kanunu'nu ve cevherleri incelemektensinizdir. Dışsal dünyada daha iyi ve daha kötüyü, daha ince ve daha kabayı, daha ender ve daha yaygın olanı hepiniz biliyorsunuz. Yüksek kaliteli şeylerin ve daha düşük kaliteli şeylerin ne olduğunu hepiniz biliyorsunuz. Aritmanın ve ayırmanın ne demek olduğunu hepiniz biliyorsunuz. Gerçek edebiyat eserlerini sıradan edebiyat ürünlerinden ayırt edebilirsiniz. Öyleyse, psikik aparatlarınızı, zihninizi ve hücrelerinizi, merkezlerinizi daha iyi bir şekilde ya da verimsiz bir şekilde çalıştıran Hidrojenlerin ne olduğunu anlamak nasıl güç olabilir ki? Sanırım, çoğunuzun sorunu, bu çok basit çizimleri kavramaya uğraşmamanız ve sırf çizimlerin genel manasını kavramaya uğraşmak gibi kolay bir şoku kendinize vermediğiniz için her zaman bir akıl karışıklığı içinde kalmanız. Her şeyden önce *Hidrojen 48'i* kullanmalısınız, yani biçimlendirici merkeziniz ile bu çizimlere odaklanmaya uğraşmalısınız ki bunlar adeta içinize kazınsın. Bu yerleşik hale gelip de anlam hakkında düşünmeye başladığınızda ve bu yorumlardan bazılarını işitmeye başladığınızda, onların önemini daha derinden gördüğünüz anlamınız olacaktır ve bu, anlayışınız için *Hidrojen 24'ü* kullanmaya başlayacağınız anlamına gelir. Bazen bu ani bir ışık çakması gibi gerçekleşir ve bununla bağlantılı olarak, geçen gün karşılaştığım bir örneği aktaracağım:

İki boyutlu miktarların nasıl çarpılacağı hakkında uzun süre düşünmüş olan matematikçi Hamilton, bir köy yolunda yürürken aniden çözümü görmüş ve çözümün gelişini "sanki zihnimde aniden bir devre tamamlanmış ve bir ışık çakmasıyla sonuçlanmıştı," diye tanımlamış. O kadar hayrete düşmüş ki cep bıçağını çıkarıp, az önce gördüğü formülü hemen yakınındaki bir köprünün taşlarına kazımış.

Bir problemi, yüksek bir Hidrojen sayesinde Entelektüel Merkezde görmek budur. Bilinen yüzlerce diğer örnek arasında, zihnin farklı seviyelerde çalışabildiğinin kesin bir kanıtıdır. Bunu görebilirsenez, farklı Hidrojenlerin ne anlama geldiğini görmeye başlamaktasınız, demektir ve kendi durumunuz, kendi hislerinizin niteliği ya da zihninizin anlayışı açısından böyle bir şeyi hiç hissetmediyseniz, bunun sebebi, insanın yeni tesirlerle temas etmesini mümkün kılan bu İlk Şuurlu Şoku, en hafif derecede bile olsa kendinize vermemenizdir.

* * *

En yüksek Hidrojenin niçin üç katlı fabrikanın en alt bölümünde görüldüğüne dair sorular soruldu. Bu farklı katların, olduğu haliyle İnsan için, alt ya da üst anlamına gelmediğini hepiniz anlamalısınız. Olduğu haliyle

İnsan, üst katta sadece *Hidrojen 48* kullanır, oysa onun Hareket ve İçgüdüsel Merkezleri *Hidrojen 24* ile çalışır. Bu, birinci katta devam eden çalışmanın üçüncü katta devam eden çalışmadan çok daha zeki olduğu anlamına gelir sadece. *Hidrojen 12*'nin *Si* notasında olması bunun sadece bir şey yapabileceği anlamına gelir. Oktav'da bu noktadaki bu *Hidrojen 12* nedir? Bu, ona denk gelen karşıtı ile birleşme ve dolayısıyla yeni bir oktava başlama becerisine sahip bir kader olanağı ile bağlantılı olan Hidrojendir. Bu çok yüksek canlı Hidrojen, yeni bir *Do* –yani tamamen yeni bir şeye başlama– yeni bir Oktav üretme olanağını içerir. *Si* ve *Do* arasındaki şok, yeryüzü üzerindeki yaşamı sürekli çoğalma halinde tutmak isteyen kozmik tesirler tarafından çok dikkatli bir şekilde gözetilmektedir. Bu yüzden, *Mi 12* ne anlama gelir ve ne tür çocuklar üretebilir, diye de sorulabilir. *Mi 12*'nin mekanik, doğal, sıradan bir şekilde yaratılmadığını hatırlayalım. Bir insan kendine İlk Şuurlu Şok'u, Kendini Hatırlama şokunu, tüm Çalışma şokunu vermeye başlarsa, yaşamla günlük temasını dönüştürmeye ve şeyleri her zaman ele aldığı sıradan şekilde ele almamaya başlarsa, her zaman başka bir şey yapmakta olduğunu ve giderek daha önemli hale gelen başka bir şeyle bağlantılı olduğunu derinden hissederse, Oktav'da *Mi* noktasında *Hidrojen 12* yani *Mi 12* yaratabilir. Bu *Mi 12*, kişi Çalışma'da kalmayı isterse sanki çok yakından göz kulak olması gereken bir çocuk yaratacaktır. *Mi 12* tarafından yaratılan bu çocuk nedir? Kişinin içindeki tamamen yeni bir şeydir. Kendi yeniden doğuşunun başlangıcı olan içindeki bu yeni doğan şeye dikkat etmelidir. Uykuya dalarsa, bu yeni şey, bu çocuk kolaylıkla ölebilir. Bir insanın içinde bu çocuk mevcut olduğunda, ona doğru besin verilmelidir ve ona çok dikkat edilmelidir. Tabi ki bu çocuğu dışsal olarak göremezsiniz ve bu çocuğun sizin içinizde doğduğunu, bu çocuğun sizin Çalışma ile bağlantınız olduğunu hatırlamalısınız, hem erkeklerin hem kadınların sahip olabildiği bu çocuk *Mi* notasında ortaya çıkar. Derhal başka bir şey haline gelmesi gereken yer *Si* değildir. Bu görünmez çocuk *Mi* notasındadır ve bu yüzden, *Si 12*'den doğan çocuğa benzer şekilde, eksik bir yarım tonun olduğu yerdedir. Şimdi, *Si 12*'de doğan çocuğa verilmek zorunda olunan şok çok açıktır. Fakat *Mi 12*'de doğan çocuğu eksik yarım tonun bulunduğu yerin ötesine taşımak için gerekli olan şok nedir? İnsanların küçük bir çocuk oluşturup, bu çocuğu kendi sıradan seviyelerinin ötesinde yetiştirmek için gerekli olan güce, duygu ve his derinliğine sahip olmadıkları için öldürmeleri o kadar sık görülür ki. Çalışma kim bilir kaç tane spermatik tohum ekmiştir. İnsanların Çalışma'da bir an için bir çocuğa sahip olmaları –lütfen, kendi anlayışınıza doğan bu görünmez çocuklardan söz ettiğimi anlayın– ve bu çocukların, siz Çalışma'da negatif hale geldiğinizde olduğu gibi, yaşamdaki karşılıklarına benzer şekilde C vitamini eksikliğinden, tifo vb.den dolayı acı çekmeleri öyle sık görülür ki.

Ruhsal kürede –yani düşünmesinde ve hissetmesinde– İnsan'ın “gebe kalma” gücü çok zayıftır, özellikle de insan bir süre için yardım, övgü ya da özel ilgi görmeden kaldığında. Bu Çalışma'da tüm dışsal zorluklara rağmen görünmeyen bir şeyin devam etmesini sağlamak zorundasınız. İnciller'de buna İman denir; bu Çalışma'da ise bu, hedefinizle bağlantılı ola-

rak kendi üzerinizde çalışmanızdır. Bu Çalışma için mücadele etmeniz gerektiğinin size söylendiğini hatırlarsınız. Görünen sahnede her zaman size saldıran, duyuşal yaşama dayalı negatif “ben”ler vardır. İçinizde içşel kavrayış, içşel düşünme ve içşel hissetme becerisine sahip değilseniz, Çalışma yol kenarına ya da kayalık zemine düşecek ve güneş ısısı çok güçlü olduğunda, Çalışma’nın spermatik tohumundan içinizde doğan bu küçük şey solacaktır, yani *Mi 12*’den doğan çocuklar sürekli olarak öleceklerdir. Bir süre heves duyacak ve sonra gücendiğinizde, gerçek içşel “gebe kalma” gücüne sahip olmadığınızda, çocuklarınız ölecektir. Bu Çalışma’yı kendi içinizde canlı ve genç tutmanın ne anlama geldiği üzerinde düşünmek çok ilginç bir şeydir. Kuşkusuz, ispat için duyuların sağladığı kanıta bakarsanız, bu imkansızdır. Kadın olduğu düşünülen şu isimsiz yazar, İbrani-ler’de (11:1) ne demişti: “İman... görünmeyen şeylerin varlığından emin olmaktır.” Bir şeyi anladığınızda ve kendi zihninizde onun doğruluğunu gördüğünüzde, görünen şeylerin kanıtı ile desteklenmek ister misiniz? İnsanların sizinle hemfikir olmasını mı istersiniz yoksa dışsal ve görünür kanıtlar olmadan idare edecek kadar güçlü müsünüz? Zihninizde bir çocuğa gebe kalmak ve bu çocuğu, içinizdeki bu yeni doğan şeyi canlı tutmak için yeterince güçlü değilseniz, onun açlıktan ve susuzluktan öleceğini bekleyebilirsiniz ancak. Düşünceleri birleştirdiğiniz, yeni anlamlar gördüğünüz, Çalışma’yı kendinize uyguladığınız, ne söylediğinize dikkat ettiğiniz, kendi mekanikliğinizi gördüğünüz, negatif duygulardan ayrıldığınız, zayıf, aptal ya da tehlikeli “ben”leri takip etme iznini kendinize vermediğiniz her defasında –kısacası, kendinize İlk Şuurlu Şok’u, bu Çalışma’nın şokunu her verdiğinizde– yeni benliğiniz olan bu çocuğu beslersiniz.

Birdlip, 13 Mayıs 1944

KENDİNİ GÖZLEMLEME

Hepinize şu soruyu yöneltmemeye izin verin: Yaşama nasıl dokunursunuz? Evet, nasıl? Her birinizin yaşama kendi tarzınızda dokunduğunu fark etmek önemlidir. Diyelim ki bazı modası geçmiş tutumlara sahipsiniz, bu durumda, bu sözde modern yaşama kısmen bu tutum aracılığıyla dokunursunuz ve dolayısıyla onu, sanki daha iyisini biliyormuş gibi yargıyorsunuz. Yine sorayım, her birinizin yerleşmiş tutumlara göre yaşama dokunduğunu görebiliyor musunuz? Geçenlerde biri bana, belli bir insandan niçin hoşlanmadığını sordu. Bunu yanıtlayamazdım. Bu insandan niçin hoşlanmadığını, nasıl bilebilirdim? Daha sonra, artık o insandan hoşlandığını söyledi. Kendini gözlemlenmede en ilginç şeylerden biri, her zaman yaşama kökleşmiş, belirli bir şekilde tutumlar, tamponlar vb. vasıtasıyla– dokunduğunuzu fark etmeye başlamaktır. Yaşamı ve diğer insanları bu edinilmiş yoldan ele almaktan bir parça olsun özgürleşmiş hale gelmek, olağanüstü

bir deneyimdir. Edinilmiş Kişiliğine sıkı sıkıya sarınmış olan herkes, şeyleri her gün yaptığı gibi ele alır. Buna rağmen, kendine dair anlayış kazanarak, şeyleri yeni bir şekilde ele almak mümkündür. Çalışma'nın fikirlerinden biri budur. Şeyleri ve insanları her zaman aynı şekilde mi ele almalısınız? Değişebilir misiniz? Bu neyi gerektirir? Bu her zaman kendi içinde bir değişimi gerektirir. Elbette ki insanın kendisiyle ilgili bir sorun yoktur. Çalışma'nın bunun hakkında öğrettiklerini fark etmek çok güçtür. Hepiniz görüşlerinizin, yargılarınızın, olaylara yaklaşımınızın ve hayata yaklaşımınızın doğru olduğundan eminsiniz, değil mi? Elbette ki eminsiniz. Kendinizin değişmesi gerektiğini fark etmek, çok güç bir iştir. Bir şaka olmaktan çıkar. Evet, Çalışma ciddidir. Kendiniz dediğiniz bu edinilmiş kişinin gerçekten neye benzediğini görmek, sıklıkla onun dar görüşlü, önyargılı, hatta nahoş bir insan olduğunu –bir değil, iki değil, binlerce kez– görmek, kişinin kendine içsel göz atmasını gerektirmektedir. Oysa buradaki hepimiz, nahoş insanlar olmadığımızı bildiğimizden eminiz. Çalışma resimlere, tutumlara ve tamponlara dayanan bu gerçekten korkunç kendinden hoşnut olma halini yok etmek içindir. Çalışma –kişinin onun kölesi, esiri olduğu; böylesine derin bir şekilde kökleşmiş, hiç şüphesiz gururlu ve hoş resim olan– kendiniz dediğiniz bu çıldırtıcı sahte-yaratığı, kişinin kendim olarak kabul ettiği bu edinilmiş makineyi parçalamak içindir.

G.'nin öğrettiği, birçok kendini gözlemleme anı en sonunda bütün fotoğraflara götürür, ifadesi üzerine sık sık düşünürüm. Bu demektir ki Çalışma pratiği bizi, gerçekten neye benzediğimizin ve yıllarca neye benzemiş olduğumuzun gerçek zamanlı fotoğraflarını yakalamaya götürür. Ve bu gerçekten çok sarsıcı olabilir. Evet, bunu görmeye başlamak çok zor bir iştir. Fakat bu ancak özdeşleşmemiş hale gelmenin, negatif olmamanın nasıl olacağını bilmiyorsanız tehlikelidir; aksi takdirde gerçekten çok zor bir iş olduğunu söyleyeyim. Ve ancak kendinizi *tek bir kişi* olarak kabul etmekte ısrar ettiğinizde, bu nedenle kendi içinizde gözlemlediğiniz her şeyi kendinize, "Ben" dediğiniz şeye atfettiğinizde böyledir. Çalışma bunun İmajinatif (Hayal Ürünü) "Ben" olduğunu öğretir. Tabi ki gözlemlediğiniz her şeyi "Ben" olarak alırsanız, çok büyük güçlükler içinde olacaksınız. Fakat bildiğiniz gibi, Çalışma, içinizde birçok "ben"ler olduğunu çok ciddi bir şekilde size öğreterek başlar. Bunu fark etmeye katlanamadıkça, bu Çalışma'yı belirli bir noktanın ötesinde sürdüremezsiniz. Kendinizden *ayrılmazsınız* ve durum bu oldukça, Çalışma'yı gerçekten kavrayamazsınız. Her şey kişisel kalacaktır. Güceneceksiniz. Örneğin, her zaman bu Çalışma'ya karşı olan "ben"lerle özdeşleştiğinizi varsayın. Bu durumda, oldukça yararsız bir tarzda acı çekeceksiniz. Her tür şeyi söyleyen ve sık sık bu Çalışma'ya küfreden negatif "ben"leri daha önce gerçekten gözlemleyip tanıdınız mı? Bunlara "Ben" mi diyeceksiniz? Her türden küçük, cahil "ben"ler tüm gün boyunca bizi yemeye uğraşırlar. İçsel ayrılma ne demektir biliyor musunuz? Bilmiyorsanız, bu küçük, negatif, cahil, dar görüşlü, aptal "ben"ler Çalışma kuvvetinizi bir sürü böcek, fare ve sıçan gibi her gün yiyeceklerdir. "Ben" yetkisini, kendinizin yetkisini onlara vermek acınacak bir durumdur. Sonra, sabah kalktığınız andan itibaren aşağıya çekilip sü-

rüklenmiş olacaksınız. Çalışma'yı gerçekten hisseten ve isteyen bir insanın, kendi içindeki farklı "ben"leri fark etmekte tamamen yeteneksiz olduğunu görmek gerçekten bir trajedidir. Bir insan için Çalışma'nın her şeyden önce ısrar ettiği şeyi, yani *bir* değil *çokluk* olduğumuzu anlamak bir trajedidir, diyorum. Bunu görmeye başlayamazsanız, çalışmanızın tamamı bir karışıklık içinde olacaktır. Her biriniz, yararsız ve yararsızdan da kötü birçok "ben"e sahipsiniz. Herkes bu Çalışma'dan nefret eden "ben"lere sahiptir çünkü onlar aç kalmak ve hatta ölmek zorunda kalacaklarını bilirler, dolayısıyla kendi yaşamları için mücadele eder ve kendilerinin *siz* olduğuna sizi ikna etmeye çalışırlar. Onlara "Ben" dersiniz, ne umabilirsiniz ki? Diğer yandan, onları içinizdeki ilgilenmediğiniz ve deneyim edinerek kasten razı olmamaya ya da söylediklerine inanmamaya karar verdiğiniz "ben"ler olarak görebilirseniz, kısa bir süre için onlar sizi ezse bile, bu Çalışma'nın yoluna girmeye başlarsınız. Çalışma'da bir ifade vardır: "*Bu 'Ben' değilim.*" Bunun ne demek olduğunu anlayabiliyor musunuz? Bu noktada ne kadar kibir ve gururun içeri girdiğini fark etmek ilginçtir, öyle ki insan bütünüyle şuurlu olduğunda, kendini bildiğinde ve her zaman gerçek bir "Ben"den şuurlu olarak hareket ettiğinde ısrar eder. Tabi ki değiliz. Olduğumuzu hayal etmek aptallıktır. Fakat olmadığınızı fark etmek zekicedir. Ve kendi üzerinde çalışmayı başlatan budur. Bu İmajinatif "Ben"in kaybına maruz kalmaya başlamak çok olağanüstü bir deneyimdir. Bu, ki-bir kaybı anlamına gelir. Fakat Çalışma'ya verdiğiniz değer, bu kişiselleşme eksilmesi sırasında sizi yukarı tutup kaldırarak kadar güçlü olmazsa muhtemelen başlayamaz, zaten buna izin verilmez. Çalışma'nın öğretisine ancak kendinizin bir noktasında hakikaten sımsıkı tutunduysanız Çalışma size yardım edebilir, yani ancak Sahte Kişiliğe tutunuşunuzu kaybetmeye başlamak zorunda kaldığınızda Çalışma size dokunabilir ve sizi tutabilir.

Kendilerini sağlam, tutarlı insanlar olarak kabul eden insanları ele alalım. Böyle insanlar için bir değil, sıklıkla çelişkili birçok farklı insan oldukları fikri katlanılmaz iğrençlikte bir şey olacaktır. Kendilerini bildiklerinde, her zaman bir ve aynı insan olduklarında vb. ısrar edeceklerdir. Ve eğer fazlasıyla şeffaf herhangi bir zıtlık oluşursa, kendilerini haklı çıkaracaklardır. Niçin? Kendileriyle ilgili bu hayali fikri sağlam ve el değmemiş halde tutmak için. Bu Çalışma'da bir insana, birçok farklı "ben"lerin mevcudiyetini fark ettirmek ve içinde onların mevcudiyetini hissettirmek ne büyük iş-tir. Bazılarınız, Çalışma'nın ilk günlerinde bazı soruların nasıl cevaplandırıldığını hatırlarsınız. Diyelim ki biri şöyle bir soru sorar: "Ben her zaman şöyle düşünürüm..." Cevap şöyleydi: "Hangi 'ben' böyle düşünüyor?" Böyle bir yanıt almanın oldukça afallatıcı olduğunda hemfikirsinizdir. Fakat bu gerçek bir yanıt değil midir? Bir değil birçok "ben" sahibi olduğumuzu fark etmemiz gerektiğini bize söyleyerek başlayan Çalışma'nın öğretisine dayanmaz mı? Böyle bir yanıt gerçek bir yanıttır. Söz konusu kişi soruyu "İçimde, şu anda en üstte belirli bir 'ben' var ve görünüşe göre şöyle düşünüyor..." şeklinde sorsaydı, o zaman yanıt farklı olurdu. Bu, onun o anda özdeşleşmediği anlamına gelirdi. Fakat farklı zamanlarda en üstte farklı "ben"lere sahip olduğunu açık bir şekilde görme aşamasına henüz

içimizden kim ulaşabilmiştir ki? Henüz hangimiz içimizdeki farklı “ben”lerin dönen çemberini görebilir ve bu kavrayıştan vola çıkıp, onlardan herhangi biriyle özdeşleşmez ve onları hep “Ben” olarak, kendim olarak, katı ve sürekli Ben olarak kabul etmez? Bizim ve başkalarının her zaman aynı olduğunu düşünmek, zannetmek; kendimize ve diğerlerine şiddet uygulamak, demektir. Fakat her psişik olayı, her görüşü, düşünceyi, durumu ve hissi mümkün olduğunca “Ben” olarak –kendiniz olarak– ele almazsanız, içsel ayrılma ve seçme hakkında Çalışma’nın söylediklerini anlamaya başlarsınız. Bazı “ben”ler sizin arkadaşınızdır, diğer “ben”ler ise düşmanınız. Bazı “ben”ler size kuvvet verir, diğer “ben”ler sizden kuvvet çalar ve bazıları sizi gerçekten yer. Öyleyse, nasıl olur da Çalışma’daki bir kişi, içindeki her şeye “Ben” diyerek kendinden hoşnut bir uykuda yaşar? Tüm gelişim, bir reddetme ve seçme süreci sayesinde değil midir? Sizin için hepsi bir ve aynıysa, tümü “Ben” ise, nasıl reddedebilir ya da seçebilirsiniz? Bir bahçeniz varsa, yaban otlarını söküp yararlı bitkileri ekip biçer, besler ve bakımını yapmaz mısınız? Her şeyi *kendiniz* olarak kabul ettiğinizde, içsel yaşamınızda bunu yapmak imkansız değil midir? Kötü düşüncelere ya da kötü hislere sahipsiniz. Onları “Ben” –kendim– olarak ele alırsanız onları güçlendireceğinizi görmüyor musunuz? Varsayalım ki bu büyük kendinizle özdeşleşmeme ve birçok “ben” öğretisini anlamaya başladınız: Peki, bu “ben”lerden gelen negatif düşüncelerle ve hislerle özdeşleşirseniz ve onları “Ben kendim” düşünüyorum ve hissediyorum diye kabul ederseniz, nereye ulaşacaksınız? “Evet fakat bu kötü düşünceler ve hisler benim içimde, dolayısıyla ne yapabilirim?” diyeceksiniz belki. Ne yapabilirsiniz? Onlarla hemfikir olabilirsiniz, onlara rıza gösterebilirsiniz, onlarla özdeşleşebilirsiniz ve onlara “Ben” yetkisini verebilirsiniz. Fakat onlarla hemfikir olmadığınızı, onlara rıza göstermediğinizi ya da onlarla özdeşleşmeyip onlara “Ben” demediğinizi varsayacak olursak? Daha mı güçlenirler, yoksa daha mı zayıflarlar? Bunu düşünmeyi sizlere bırakıyorum. Kaldırımdaki insanların hepsinin siz olduğunu mu düşünüyorsunuz?

Bu Çalışma’nın amacı kendi içimizde ve kendimiz hakkında bizi şuurlandırmaktır; duyuların bize gösterdiği, şeylerin ve insanların muazzam dışsal fiziksel dünyasından farklı olarak görünmeyen psişik alanda, içimizde uzanan muazzam içsel düşünce ve his trafiği hakkında, içimizde neler olup bittiği hakkında bizi şuurlandırmaktır. Çalışma’ya, dolayısıyla tekamüle giden anahtar burada, bu içsel dünyada ve onun içinde neyi seçip neyi reddettiğimizde yatmaktadır. Dış dünyada şeyleri nasıl reddedip seçeceğinizi hepimiz bilirsiniz. Yararsız şeyleri işinizden atarsınız, yararlı şeylere tutunursunuz. Burada da aynı fikir geçerlidir. Diyelim ki uzun gözlemleme ile ruh hallerini, düşünceleri ve hisleri yaratan, sizi üzen, yiyip bitiren, sizi kötümser, negatif, şüpheli ya da kötü düşünceli yapan “ben”leri fark ettiniz. O zaman ne yapacaksınız? Böyle ruh hallerine, böyle durumlara tam onay mı vereceksiniz? Onları *kendiniz* olarak mı kabul edeceksiniz? Niçin kabul etmelisiniz? Bardaktan boşanırcasına yağmur yağarken, orada durup kalır mısınız yoksa oradan ayrılır mısınız? Bu kötü içsel durumlarla özdeşleşmeme, onlarla gitmeme, onları dinlememe pratiği yap-

cak mısınız? Fakat birçok olduğunuzu görmezseniz, kendinizi bir olarak kabul etmekte ısrar ederseniz, içsel yaşamınız açısından hiçbir şey yapamazsınız.

Bu Çalışma neyle ilgilidir? Yaratılış Işını'ndan aşağı inen yeni ve daha iyi tesirlere bizi açmakla ilgilidir. Yaşam nedir? Ay'ı besleyen belirli tesirler etkisindeki bir makinedir. Şu anda onu işbaşında görebilirsiniz. Onu fark edin. Neye benzediğini düşünün. Şu anda egemen olan şey, şeylerin nadir görülen bir durumu değildir. Şeylerin, yaşamın olağan durumudur. Fakat yeni tesirler olanağını taşıyarak Güneş'ten Yan-Oktav gelmektedir. Kadim Mısır'da kısa süreli bir spiritüel dönemde, sanırım firavun Amen-Hotep'in idaresi sırasında, Güneş, ucunda eller olan uzun ışınlarla temsil edilmişti. Bu tabi ki görünen güneş değildi; Yeryüzü'nün yüzeyini örten ve neredeyse tümüyle kozmik amaçlar için kullanılan şiddetli, açgözlü, uyuyan ve kaotik insanlığınki değil, Şuurlu İnsanlığınki gibi daha yüksek bir anlayış ve yaşam seviyesiydi. Bu tamamen anlaşılabilir. Bu bakımdan Çalışma'ya, ezoterik öğretiye zaten oldukça aşınayız. Amen-Hotep'in Güneş'i niçin Yeryüzü'ne doğru uzanan ve ucunda eller olan ışınlarla temsil ettiğini kolaylıkla anlayabiliriz. Buna rağmen, bu ışınlar tamamen Yeryüzü'ne ulaşmış halde hiç betimlenmemiştir. Çalışma'nın söz ettiği, sıkıca tutunmak için zıplamak gereken halatı hatırlarsınız. Şimdi, bu Çalışma'yı pratik iş "ben"lerinize ya da sıradan zevk ve dünyasal "ben"lerinize değerlendırırseniz, bir değil birçok olduğunuzu fark edemeyeceksiniz. Bu, Manyetik Merkezin bir zerresini gerektirir. Yalnızca biçimlendirici bir kanıt değil, biraz duygusal anlayışı da gerektirir. Size bir çileğin elmadan farklı bir tat verdiğini nasıl kanıtlayabilirim? Biçimlendirici argümanlarla sizi ikna edemeyeceğim kesindir. Kendiniz tatmalı ve görmelisiniz. Birçok Çalışma tesirini hissetmeye başlamanın, yaşamda sıırsıklam olmaktan farklı olduğunu size nasıl kanıtlayabilirim? Elbette ki bunu biçimlendirici argümanlarla yapamam. Bu Çalışma'nın doğru olduğunu da kanıtlayamam. Tamamen hayatın içindeyseniz, en iyisi bunu hiç denememenizdir. Aslında Çalışma size temas etmeyi amaçlamayacaktır. Bu durumda siz, sunduğu ufuklarla tam da yaşamın içindesiniz, demektir. Bu sizi tatmin ediyorsa, bu kusurlu ve şiddetli gezegen üzerinde varoluş için yeni bir anlam, yeni bir yorum aramaya kalkışmak niye? Bu Çalışma, yaşamın kendi koşullarıyla anlaşılamayacağına biraz ikna olduğunu hissedenler içindir. Tüm deneyimleriniz doyurucuysa, tüm ihtiyacınız olanın yaşam olduğunu hissediyorsanız, kendinizden adamakıllı tatminkarsanız, deneyimlediğiniz her şeyden hoşnutsanız, tekrarlıyorum, o zaman niçin bu Çalışma'yı arıyorsunuz? Fakat değilseniz, hoşnutsuzluğunuzu bu Çalışma ile birleştirecek kadar zeki olmalısınız. Birçok hoşnutsuzluğunuzun olağandışı olmadığını fark edebilmeye başlamalı ve Çalışma'nın yaşam hakkında söylediklerine dair bir sezgi yakalamalısınız: her şey nasıl oluşur, varlığınız başınıza gelenleri nasıl cezbeder vb. Aksi takdirde Çalışma size nasıl yardım edebilir ki? Burada ne demek istendiğini iyice düşünmenizi isterim. Çok derin bir fikirdir. Negatif hale gelmek ve başkalarını ya da şartları suçlamak bundan çok ama çok daha kolaydır. Bu, dört bir yanınızda olan şeydir. Şu bildik ya-

şam oyunudur. Fakat Manyetik Merkez kişiye, başka şeylerin olması gerektiğini hissettirir. Kişi, negatif duygudan ve trajediden ibaret olmayan başka bir oyun olduğu fikrine sahiptir. Sorun, içsel bir sorundur. Çözümü ise belirli talimatlara göre kendini gözlemlleme ile başlar. Dolayısıyla kendinizi gözlemlemedikçe, Çalışma ölü kalacaktır. Kendinizi gözlemlemek için, bir değil birçok olduğunuzu fark etmeniz gereklidir. Ergeç içinizdeki farklı "ben"leri göremedikçe, reddedemez veya seçemezsiniz. Çalışma ve onun ne hakkında olduğuyla ilgili anlayış olmadan, önünde sonunda doğru bir şekilde reddedemeyecek ve seçemeyeceksiniz. Fakat bu yapılırsa, içsel yaşamınıza yeni tesirler girmeye başlayacak. Yeni yaşamın başlangıcını ve bunun ne kadar görkemli olduğunu hissetmeye başlayacaksınız. Kulak verecek olursanız, bir şey büyümeye başlar. Onunla bağlantınız kesildiğinde bunu bilir, bir yoksunluk hisseder ve onu tekrar ararsanız, geri dönecektir. Kişi, uzun bir süre için –ve kaçınılmaz olarak– eski ile yeni arasında sallanır. Bu bir içsel değerlendirme meselesidir, *trade* denen garip şey meselesidir, manyetik bir iğne gibi, tüm sarsımlara, sallamalara rağmen zorlama olmaksızın tek yönde dönen bir şey gibidir. Fakat bunların hepsi –yeni enerjiler yarattığından söz ettiğimiz bu oktavın başlangıcının tamamı– içinizdeki her şeye "Ben" dersanız neredeyse imkansız olarak kalacaktır. O zaman kişi, Tekvin'in başlangıç ayetindeki gibi tümüyle karanlıktadır. Işık henüz karanlıktan ayrılmamıştır.

Bazılarınızın, özellikle kuvvetinizi yiyen "ben"leri fark etmenizi istedim. Kısa süre önce, bu türden "ben"ler salgınına maruz kaldım ve bir süre için onları farketmedim. Bu düşünceleri, kelimeleri ve hisleri "Ben" olarak ele aldım. Yani uykudaydım. Sizler, her biriniz, içinizde negatif, zayıf, tenkitçi, zavallı, şüpheli, dar görüşlü, aptal "ben"lerle çevrelenmiş haldesiniz. Bazılarına uzun süre boyunca alışkanlık eseri hep rıza gösterildiğinden, büyük güç elde etmişlerdir. Bir insanı gözlemlersiniz; aniden güç kaybeder: zayıf, negatif, kayıp vb. hale gelir. Ne olmuştur? Bazı "ben"ler o insanı yemektedir. İçsel yaşamımız, dışsal yaşamımız ve onun tehlikelerinden çok daha tehlikelidir.

Şimdi, şunu hepimiz anlamalısınız ki bu "ben"ler öğretisi sizi bütün sorumluluklarınızdan kurtarmaz. Sadece bir budala böyle olduğunu zannedebilir. "Ben"leri reddetmek ya da "ben"leri seçmek çok gerçek bir şeydir. Yanlış "ben"e uymak size gerçek ıstırap, gerçek acı vermelidir. Bu, yararlı ıstıraptır. İçinizdeki "ben"lerden nefret etmeyi öğrenmelisiniz. Aksi takdirde, Çalışma'yı bayağılaştırırsınız, istediğiniz şeyleri yapmak için bir bahane haline getirirsiniz. Çalışma'nın üzerinize çok sert geldiği dönemler vardır. Sonra, bir süreliğine geçer. Fakat asla sert bir şekilde üzerinize gelmezse, henüz size dokunmak istemediğinden emin olabilirsiniz.

Şu anda burada olmayan biri, geçen yıl bana bir rüyasını anlattı. Bu kişi rüyasında, amca, dayı, teyze, hala, anne, baba, kız kardeş, erkek kardeşlerinin onun etrafında durduklarını görmüş. Yatakta yatıyormuş, ölüyormuş ya da neredeyse ölüymüş. Tüm bu insanlar derin karanlıktaymış. Çok zayıf, hasta ve solgun görünerek ben odaya girmişim ve sonra doğrudan ona bakmadan aceleyle ayrılmışım. Evet, burada, bu insanın içsel durumu-

nun duygusal bir mecazi betimlemesini görüyorsunuz. Edinilmiş tüm yaşam “ben”leri onu sarımsı. Ölüyor. Çalışma içeri girer ama pek etkisiz haldedir ve hızla oradan ayrılır. Belki bu size, söz konusu kişinin Çalışma açısından niçin öldüğünü gösterecektir. Kendi içinde hiçbir özgür seçim gücü yoktu. Bir şekilde Çalışma’yı gördü fakat onun “ben”leri çok güçlüydü. Unutmayın, Çalışma sizin içinizde, tam olarak olmasına izin verdiğiniz kadar güçlü olacaktır. Bu bir değerlendirme meselesidir.

Birdlip, 20 Mayıs 1944

ÇALIŞMA’DA TEKAMÜLÜN ANLAMI

“Ben”ler öğretisi, bu Çalışma’nın psikolojik öğretisinin en önemli kısmıdır. Bir insan bir olmadığını görmeye başlamadıkça, kendiyle tümüyle özdeşleşmiş olmaktan başka bir şey asla olamaz. Bunun ne anlama geldiğini düşünün. Tekrarlıyorum: Bir insan bir değil birçok farklı “ben” olduğunu görmeye başlamadıkça, yaptığı, düşündüğü ve hissettiği her şeyde kendiyle tümüyle özdeşleşmiş olmaktan başka bir şey asla olamaz. Böyle bir insan evrimleşemez. Olduğu haliyle kendine sabitlenmiş olduğundan, kendini kendinden ayıramaz. Böyle bir insanla konuştuğunuzda, ona kendini gözlemlemesi söylendiğinde çok şaşırır ve bunu anlamakta bayağı yetersiz kalır.

Çalışma anlamında tüm tekamül, belirli bir dizi “ben”in yeni konumlarına hareket etmesine ve kalan diğer “ben”ler üzerinde yavaş yavaş artan bir kontrol elde etmesine bağlıdır. Kişi bir ve aynı “Ben” olsaydı, tabi ki bunun gerçekleşmesi imkansız olurdu. Bir insanın tekamülünün bağlı olduğu bu “ben”lerin yönelmek zorunda oldukları yeni konum, kişinin içinde daha merkezi bir konuma doğrudur ve ayrıca, açıklamak mümkün olursa, bunlar özel bir yere de sahip olmalıdırlar çünkü diğer “ben”lerle aynı seviyede olamazlar; onlara belirli bir mevki, belirli bir ayırım ya da Çalışma’nın dediği gibi, belirli bir değer verilmelidir; aksi takdirde, insan para kazanmak vb. gibi yaşam meselelerine daldığı anda bu “ben”lerin tümü dağılacak ve kısa bir süre içinde insan, daha önce bu konuda bazı pırıltılar yakalamış olsa bile, yeryüzü üzerinde bu Çalışma’nın neyle ilgili olduğunu bilmez hale gelecektir. Tabi ki bu, o insanın ne tür bir insan olduğuna bağlıdır. Eğer kişi Manyetik Merkeze sahipse, şeylerin içinde yüzeyden bakıldığında görünenden daha fazlası olduğunu her zaman hissettiyse; doğada, hayat meselelerine karşılık gelenlerden tamamen farklı, benzer belirli tür öğretilerin her zaman var olduğunu fark ettiyse, içindeki belirli “ben”leri caddeden, olağan trafiğin seviyesinden uzakta tutmasının manasını anlaması mümkün olacaktır. Sadece görebildiği ve dokunabildiği şeylerin gerçek olduğunu düşünen, tamamen materyal bir insan için ise bu imkansız olacaktır. Ve böylece, aynı nedenle, bireysel tekamül de imkansız olacaktır.

Sözünü ettiğimiz durum açısından içimizde sürüp giden mücadeleyi uzun bir süre gözleyebiliriz.

Bireysel tekamül, Çalışma'da bazen Öz'ün yeni bir gelişimi olarak tanımlanır. Öz'ü, Kişilikten daha içsel bir şey olarak kabul edersek, bu şu anlama gelir: Kişilikteki dışsal bir şeyden çok, Öz içsel bir şeyin gelişimidir. Kişilik, Öz'ü çevreler ve dolayısıyla dışsaldır. Bildiğimiz gibi, Kişilik –yani edinilmiş bölümümüz– Öz'ü öylesine çevreleyip sarabilir ki o insan ölü hale gelir. Öz'den tamamıyla koparılmıştır. Çok yüksek bir şekilde organize edilmiş bir varlık olarak ya da güçlü bir Kişiliğe sahipmiş gibi vb. görünebilir fakat yine de ölüdür. İnsan, Kişilik tarafından tutulduğunda, onun içinde gerçek insan yoktur. Söylenecek olan şeye dikkatinizi vermenizi istiyorum. Bir insan daha derin bir şey tarafından değil de Kişilik tarafından tutulmaktaysa, artık bir insan değildir ve onun bireysel tekamülü söz konusu olamaz. Oysa insan, Kişilikten daha içeride olan bir şey tarafından tutulduğunda bir insan olmaya başlar ve şuurlu bir varlığa doğru evrimleşmek için bireysel bir beceriye sahiptir. Tabi ki biz taslaklardan, deneylerden başka bir şey değiliz. Kendini geliştiren bir varlığın yaratılışındaki deneyleriz biz. Aynı zamanda, olağan hayat içinde yaşayabilir halde de olmak zorundayız. Bu nedenle, dışsal yaşamla temas kurmamıza, işimizi yapmamıza vb. olanak veren Kişilik edinilmiştir. Fakat bu sadece dışsal bir gelişmedir. İsterseniz Kişiliğin tekamülü hakkında konuşabilirsiniz fakat bu, Çalışma'nın bireysel tekamülle kastettiği şey değildir. Elbette ki bu ilk basamaktır ve Kişilik ne kadar zengin, ne kadar maddesel, merkezlerde ne kadar çok ruloya kaydedilmiş, ne kadar deneyimli, ne kadar bilgili ise o kadar iyidir. Fakat bu, Öz'ü geliştirmez. Öz yalnızca Kişiliğin zayıflaması ile gelişebilir. Kişiliğin aktif ve Öz'ün pasif olduğu yetişkin bir insanın olağan durumundan, ergeç Öz'ün aktif ve Kişiliğin pasif olduğu yeni bir duruma ulaşılmalıdır. Bunun çok uzun bir yolculuk olduğunu anlıyorsunuzdur ve ayrıca, hemen anlayamayacağınızı da anlıyorsunuzdur. Fakat bunu, özellikle mücadele anlarında çok sık hatırlamakta yarar vardır.

Öz'ün ya da içsel bölümümüzün büyümesi ve yavaş yavaş aktif hale gelmesi için, kişi fırsat buldukça kendine karşı tamamen samimi olabilmelidir. Öz, sahte bir şeyden büyüyemez. Kişilik tarafından tutulduğu sürece insanın gerçekten bir insan olmadığını ve bireysel olarak tekamül edemeyeceğini az önce söylemiştim. Kişi sadece Kişilik tarafından tutulmaktaysa, nispeten söyleyecek olursak, yaptığı her şey samimiyetsizdir. Sahtedir. Örneğin, fakirlere bir şeyler verir çünkü yardımsever görünmek ister ya da bunu gizlice yapabilir ama kendisiyle ilgili bir imajı korumak için veya sonradan ortaya çıksın diye. Kanunlara sadece dışsal tarafından uyan bir insanı ele alalım. İtibarını kaybetmekten, tutuklanmaktan vb. korkar. Bu dışsal sınırlamalar ortadan kalkacak olsa, bir zamanlar yaptığı birçok şeyi yapmazdı. Dolayısıyla, gerçekte bir insan olmadığını anlıyorsunuzdur.

Bir insan –ve insanların büyük bir çoğunluğu– bu durumda olduğunda, aslında sonuçlardan duyulan korkuyla yönetilmektedir. Örneğin, başkalarına özellikle de kendilerine asla hırsızlık yapmazmış gibi görünecekler fakat fark edilmeden hırsızlık yapabileceklerini hissettiklerinde, günü-

müzde mevcut binlerce yoldan çalmaya koyulacaklardır. Ve tüm dışsal baskılar, kanun, polis, hükümet, sosyal yargı vb. ortadan kaldırılrsa, tam olarak istedikleri şeyleri yaparlardı. Kişi hiçbir içsel baskıyla sınırlanmamışsa ve eğer bir Tanrı kavramına sahipse, o bir korku ve şiddet tanrısı olacaktır. Burada anlatılmak isteneni görmek oldukça kolaydır. İçsel hiçbir şeyle sınırlanmamış bir insan için Tanrı, korku ve şiddettir. İnsanın içsel ya da hakiki kısmı gelişmeye başladığında, Tanrı'ya ilişkin sahip olduğu kavram –bu kavram ne kadar belirsiz olursa olsun– değişir. Negatif korku ve şiddet sembolünden pozitif etkilenme ya da ilgi ya da değer verme sembolüne dönüşecektir. Bir insanın içsel, hakiki bölümü korku vasıtasıyla gelişemez çünkü kişi, yapmadığı takdirde ortaya çıkacak sonuçlardan korktuğu için bir şey yaptığında, o şeyi korku dürtüsü altında yapmaktadır. Bir şeyi kendinden yaptığında ise durum tamamen farklı olacaktır.

Peki, içsel bir şeyle sınırlandırılmak ne anlama gelir? İlk olarak, böyle bir kişi dış şartlardan tamamen ayrı olarak belirli bir dürüstlüğü her zaman sürdürecektir, demektir. Kendi içinde bir ağırlık merkezine sahip olacaktır. Dış şartlar değiştiğinde ya da hiçbir yasal yaptırım, polis korkusu vb. olmadığında tavrını tümüyle değiştirmeyecektir. Bir şeyin hakikatini kendi gördüğünde ve onu duygusal olarak hissettiğinde, artık bu bir dışsal kişilik meselesi değil, daha derin içsel yanın gelişimidir. Birçok insan yaşam izlenimlerini, yaşamda oluşan şeylerden alırlar. Böyle insanlar ümidini çok kolay kaybeder ya da insandaki temel iyiliğe inanmaz benciller haline gelirler. Çalışma, yaşamda her şeyin yalnızca oluştuğunu ve yaşamın, kozmik nedenler için kullanılan büyük bir fabrika olduğunu öğretmektedir.

Bir insan başka bir şeyin var olduğunu görmeye ve onun anlamını kendi görmeye başladığında, içsel olarak gelişmeye başlar. Bir insan, negatif duyguları dışsal sebeplerden dolayı açıkça göstermeyebilir. Sosyal açıdan bize, en azından toplum içinde, negatif duyguları ifade etmememiz öğretilir fakat dışsal baskı ortadan kalktığı anda, sosyal eleştiri korkusu geçici olarak yok olduğu anda, bir erkek veya kadın negatif duygularını dolu dolu ifade edecektir. Fakat daha önce yeterince derin bir şekilde düşünüp gördüysek, Çalışma'nın negatif duygular hakkında neler öğrettiğini fark edeceğiz, bize öğretilmiş olan ve kendimiz anladığımız bu bilginin doğruluğunu fark edeceğiz. O zaman tamamen farklı bir şekilde çalışmaya başlamak mümkündür. Böylece, kişinin daha hakiki olan bölümü gelişmeye başlayacaktır.

* * *

Çalışma tarafından öğretilen evrim fikrine kısaca bakalım ve onu modern evrim fikriyle karşılaştıralım. Bu Çalışma, aynen bilim gibi, evrimin var olduğunu öğretir. Tek farkla ki Çalışma, yaratılmış mevcut tiplerin dışında mekanik evrimin mevcut olmadığını söyler. Bazı belirli hayvan türleri örneğinde, daha dayanıklı olanlar doğal olarak ya da mekanik bir şekilde seçilecektir ve dolayısıyla, daha zayıf olan kardeşlerinden daha çok hayatta kalma eğilimindedirler. Çalışma ayrıca, belirli bir hayvan türü, örneğin at, İnsan tarafından seçme yoluyla yetiştirilebilir ve böylece geliştirir-

lebilir, der. Fakat bir türün başka bir türe yavaş yavaş mekanik bir dönüşümünün söz konusu olmadığını da öğretir. Bir maymunun azar azar bir insana dönüşmesi, incir ağacının azar azar, yavaş yavaş bir oklavaya dönüşmesinden pek farklı değildir.* Yaratılış planında böylesine aşağılarda olan bu Yeryüzü, güneş ışınimleri ya da kozmik ışınimler gibi zaten bilinmekte olanlardan ayrı birçok tesire maruzdur. Yeryüzü yüzeyini örten incecik organik yaşam tabakasında canlı olan her şey, Yaratılış Işını'nda fiziksel olarak Güneş'e karşılık gelen seviye tarafından, Işın Oktavı'nda Ay'a tesirleri iletmek için bir şokun gerekli olduğu *Fa* ve *Mi* arasındaki noktada yaratılmıştır. Fakat bu hassas tabakanın, bu ıstırap fabrikasının yaratılmasında Güneş'in birincil amacı, kendini geliştiren bir varlık yaratmaktır. Her şeyden önce, her türden deney, her türden plan yapılması gerekliydi. Çalışma, işte bu nedenle, güneş laboratuvarından söz eder. En sonunda, birçok deneyden sonra, içsel evrim kapasitesinde bir varlık olan İnsan'ın kendisi yaratıldı. Bu nedenle, ezoterik psikolojide, İnsan'a bir tohum denir. Rahimdeki bir tohumdan bir makine olarak doğar. Bunların hepsi ona hazır verilmiştir. Bu onun ilk evrimidir, milyonlarca deneyin sonucudur. Fakat kendi anlayışı ve çabaları sayesinde daha ileri bir evrime, bireysel bir evrime ulaşma becerisindedir. İnsan'ın daha ileri kendini geliştirmesinin ana hatlarını veren ezoterik öğretisi tarihin her çağında, her devrinde, her döneminde dünyaya ekilmiş haldedir.

İnsan, beyninin büyük bir bölümü kullanılmamış halde doğar; doğal seçilme ve üstünlük ile gerçekleşen mekanik evrim teorisinin açıklayamadığı bir olgudur bu. Beynin bu kullanılmamış bölümleri, insanın daha ileri bireysel evrim olanaklarını temsil eder. Bu kullanılmamış bölümlerde insan neyi inşa edecektir? Hangi fikirleri? Bizim devrimizde, bu aşamada gerçekleşmesi gereken bireysel evrimin yönünü gösteren ezoterik öğretisi bize İnciller'de verilmiştir. Buna rağmen, bu öğretiler saptırıldı ve neredeyse yararsız bir şeye dönüştürüldü. Yine de şurası çok açıktır: İnsanlar gerçekten İsa'nın öğrettiği anlamda Hristiyan olsalardı, tüm savaşlar ve birçok diğer kötülük sona ererdi. Fakat İsa'nın öğrettiği şey ile Hristiyanlığın öğrettiği şey tamamen farklı iki şeydir.

Birdlip, 27 Mayıs 1944

DERİNDEN KENDİNİ GÖZLEMLEME

En son makale burada okunduğunda, Bayan Nicoll, insanların, yazıda sözü edilen derin negatif durumlarda sürekli olarak kendilerini tekrar eden içsel kızgın konuşmalarını ve belirli kendini haklı çıkarma biçimleri-

*Yazar burada kalitesiz bir şeyden kaliteli bir şey gelişmez anlamında İngilizce bir deyim kullanmıştır. Dilimizdeki buna en yakın ifade ise, "Darı unundan baklava, incir ağacından oklava olmaz!" (ç.n.)

ni gözlemlmeleri gerektiğini önermişti. Şimdi, ciddi bir şekilde çalışmak isteyen kişilere sesleniyorum. Bayan Nicoll, Grubun dikkatini sık sık bir şeyler yazmanın, yani kendini gözlemlemenin sonuçlarını yazmanın gerekliliğine çekti. Uzun süre önce, Bay Ouspensky'nin bize, kısa bir süre boyunca kendimizde gözlemlediğimiz şeyleri yazmamızı söylediğini hatırlıyorum. Herhangi birinin odaya girmesini ve yazılanları görmesini önlemek için kapıyı kilitlememizi de tavsiye etmişti. Her şey yazıldıkça daha net hale gelir çünkü kendimizi ne kadar çok gözlemlersek de yeterli değildir. Kendini gözlemlemenin ilk başlarda eksik kalması elbette ki kaçınılmazdır. Kendimizde gözlemlediklerimizi yazarak, gözlemi daha bütün kılarız. Daha çok şey hatırlarız. Ben de zaman zaman kendiniz hakkında, Çalışma hakkında, gözlemlerinizi hakkında yazmak için özel bir defter tutmanızı tavsiye ediyorum.

Kişinin bir süre boyunca, diğerlerine karşı oluşan içsel şikayetlerini gözlemleyip böyle bir deftere gün be gün yazdığını farz edelim. Kuşkusuz, kişi bunu yaparken kendine karşı samimi olmalıdır. Demek istediğim, her şeyi yazmak gerekmektedir. Eğer bunu yapacak olursanız, şikayetlerinizin hep tamamıyla yeni ve taze, tamamen nadir görülen türden olduğunu, hayatınızda daha önce ancak bir ya da iki kez içsel şikayette bulunduğunuzu ama bunların kesinlikle her günkü ya da her yılki gibi olmadığını sanmaktayken, sayfaları çevirip kendi içinizde bir yıl önce ya da iki yıl önce tarih olarak aynı şeylerin meydana geldiğini gördüğünüzde muhtemelen çok şaşıracaksınız. Bu tür gözlemler bize, yaşanan zamanda, yani dördüncü boyutta uzanan yaşamlarımızla bir ilişki sağlar. Varsayın ki (burada verilen bir örneği aktarıyorum), her biri diğerinden farklı olmalarına rağmen herkeste hep aynı şeyden şikayet ettiğinizi –yani oldukça *farklı* insanlara karşı *aynı* şikayetlerde bulunduğunuzu– keşfettiniz; kendinizle ilgili bu gözlemden nasıl bir sonuç çıkarabilirsiniz? (Bu noktada, sadece ciddi bir şekilde kendini gözlemlmek ve kendi üzerinde çalışmak isteyenlere seslendiğimi tekrar hatırlatırım.) Hangi sonuca varabilirsiniz? Varabileceğiniz tek sonuç, sizin sadece etkilerini ya da sonuçlarını fark ettiğiniz bir şeyin, içinizde hep işlemekte olduğudur. Kusur, kendilerine sürekli bu şikayetleri yönelttiğiniz diğer insanlarda değildir, kendi içinizde gözlemlemediğiniz bir şeydedir. Diğer insanlar bunun ne olduğunu ya da bununla ilgili bir şeyi bilebilir fakat onu kendiniz göremezsiniz. Fakat bu tepkinizin tamamen tipik olduğunu ve her zaman tam olarak aynı şekilde şikayette bulunduğunuzu fark ettiğiniz anda, bu size bir şok verecektir. Sizi irkiletecektir. Kendi içinizde fark etmeniz gerekenin, ona sebep olduğunu zannettiğiniz şey değil, bu şikayetin ta kendisi olduğunu göreceksiniz. Gelecek defa bu şikayetçi “ben”ler alışıldık faaliyetlerine yeniden başladıklarında, uğradığınız şok daha onlar sizin ağzınızı sizin adınıza kullanmaya başlamadan önce onları gözlemlemeniz için size duygusal kuvvet verebilir. Kendini hatırlama şokuna sahip olacaksınız. Bir anlığına bu “ben”lerden ayrılmış olacaksınız, yani artık onlarla özdeşleşmeyeceksiniz. Onları, tüm bu zaman boyunca tam onay ve tam inanç vermekte olduğunuz, haklı çıkardığınız ve dolayısıyla beslediğiniz içinizdeki bir şey olarak göreceksiniz.

Çalışma, kendini haklı çıkarmaya karşı mücadele etmemiz gerektiğini öğretmektedir. Kendini haklı çıkarma, kendini her zaman doğru tarafa koymaktır. Kişi kendini her zaman, her şartta doğru tarafa koyarsa gerçek ıstırabın anlamını tabi ki hiç bilmeyecektir. Negatif hale gelecek, kendine acıyacak, diğer insanların onu rahatlatmasını ve ona acımasını amaçlayacak ve yaptığı her şeyi haklı çıkarmak için büyük miktarda kuvvet kullanacaktır. Böyle bir insan, tabi ki Gerçek Şuur sahibi değildir. İnsanda Gerçek Şuur uyandığında, o kişi gerçek ıstırabın ne olduğunu bilir. Ve bu ancak, kişi buna dayanabildiğinde oluşmaya başlar. Çalışma, Gerçek Şuur'un herkeste mevcut olduğunu ve her insanda tam olarak aynı fakat derin bir şekilde gömülü olduğunu öğretir. Dolayısıyla biz onu; anlayış ile kabul edilip İrade ile yaşandığında, sayesinde her şeyin ne olduğunu, niteliğini ve kullanımını görüp bilebileceğimiz bu İçsel ve Gerçek Şuur ile bizi temas ettirmeye başlayan Ezoterik Öğreti biçiminde, dışarıda bulmak zorundayız. Şimdi, sürekli olarak kendimizi haklı çıkarırsak –ve kim bunu durdurabilir– her zaman doğru tarafta olacağız ve suçumuz üzerimizde daha fazla baskı yaptıkça, deyim yerindeyse, gururumuz ve kibirimiz sanki bize daha çok tekme attıracak, çığlık attıracak, kulaklarımızı tıkayacak ve dinlememizi engelleyecektir. Kendimizi haklı çıkarmanın tam ortasında, daha iyi ve daha şuurlu “ben”ler içimizde bizimle konuşmaya çalıştıklarında onlara kulak asmayacağız ve onlara şiddet gösterebiliriz, demek istiyorum. Onlar, uyku nöbetimizin hafiflemeye başladığı sonraki bir aşamada şanslarını deneyeceklerdir. O durumda, zihni oldukça farklı bir şekilde aydınlatan, tamamen başka bir atmosferde, başka bir ışık altında gibiyizdir. Daha önce içinde olduğumuz durum ve etkisi altında olduğumuz “ben”ler, şimdi belirli bir uzaklıktadır ve artık bizi ipnotize edemezler. Bu durumda ne olduğunu, şeylerin nasıl görüldüğünü, hangi “ben”lerin neler dediğini, hangi seslerin konuştuğunu, hangi argümanların kullanıldığını vb. hatırlamaya çalışmak kendini gözlemlemede çok iyi bir şeydir; ancak o durumla özdeşleşmemeye ve tekrar o duruma girmemeye dikkat etmelisiniz. Özellikle başlangıçta, oldukça kronik negatif durumlar için kolaylıkla olabilir bu. Aslında, hala nasıl bir güce sahip olduklarını gözlemlemek amacıyla, kişinin hafızada bazı acıyan yerleri bile bile yeniden canlandırması, bazen çok ilginç bir deneyimdir. Şuurlu bir dikkat içinde olduğunuz sürece, tehlikede değilsiniz fakat bir an için odaya giren biri bile dikkatinizi dağıtırsa, yeniden canlandırdığınız tüm o “ben”lerin az sonra tekrar sizin sorumluluğunuzu ele geçirdiklerini keşfedeceksiniz. Yani “ben”lerle özdeşleştiniz, demektir. Fakat kendinizi bir dikkat durumu içinde gözlemlediğinizde –ve gerçek ve şuurlu kendini gözlemleme, içsel dikkat gerektirir– eski sahneleri yeniden davet ederek özdeşleşme tehlikesi içinde olmayacaksınız. Bu, ruh çağırان bir büyücünün bir sihir çemberinin içinde olması gibidir fakat dikkat dağıldığı anda bir kez daha eski durum içine düşebilirsiniz. Farklı durumlar, biz onların içinde olduğumuzda, üzerimizde çok büyük güç sahibidirler. Herkes, hayatın her yanı ile ilişkili olarak bunu fark etmelidir. Onların dışına çıktığımızda, güçlerini kaybederler. Genellikle bizler, üzerimizde sırayla teker teker güç kullanan bir tekrarlar-

yan durumlar çemberi içinde döneriz. Negatif durumlar, diğer negatif durumları kendilerine çekerler ve negatif bir durumda olduğunuzda, hafızanızın farklı olduğunu artık hepiniz gözlemlediniz; nahoş şeyler ön plana çıkar ve hoş şeyler donuk ve belirsiz hale gelirler. Ya da yine, diyelim ki bir şeyle ilgili argüman vurgulanmış hale gelir ve ona karşı olan argüman zayıflar. Nahoş şeylerle ve hoş şeylerle aynı anda özdeşleşemezsiniz. "Ben"ler söz konusu olduğunda ise, başka bir "ben"i görüp işitebilmenize rağmen tek bir "ben" ile özdeşleşirsiniz. Yanlış bir durumda olduğunuzu fark edip tamamen gevşemek, hem beyindeki hem de kaslardaki bütün düşünceyi, hareketi ve gerilimi durdurmaya çalışmak bazen durumu aniden tamamen tersine döndürür ve onun yerini, daha iyi bir durum alır. Aniden, içinizde bir değişim işareti hissedersiniz. Her şey daha aydınlık hale gelir. Ya da bir sürü bunaltıcı giysi giymişsiniz ve onlar aniden üzerinizden düşmüş de siz yine özgür hissediyorsunuz, gibidir.

Düşünceleri durdurma ve gevşeme uygulaması, ki bunu her gün uygulamak çok önemlidir, bir Kendini Hatırlama biçimidir. Kendini Hatırlama olmadan kendini gözlemlemek iyi bir pratik değildir. Bu iki şey, içsel tat açısından tamamen farklıdır ve bu farkın ne olduğuna dair şimdi soru sormazsanız memnun olurum. Kendini Hatırlamanın, bir açıdan, kişinin kendini içindeki şeylerin şamatasından biraz yukarı yükseltmesi veya bir kapı açıp başka bir odaya girip, kapıyı da kapatıp sessizce oturmak olduğunu düşünebilirsiniz. Bütün düşüncelerimiz, duygularımız, heyecanlarımız, duyularımız, şikayetlerimiz, içsel monologlarımız, kendimizi haklı çıkarmalarımız, hesap yapmalarımız vb. ile özdeşleştiğimizde kendimizi hatırlamanın muhtemelen mümkün olmayacağını anımsayın. Her şeyin yoğunluğunda, trafik gürültüsünün tam ortasında, kalabalığın içindeyiz ve bunların hiçbirisi kendimiz değil. Bir an için kendiyle, tüm bu curcunayla, tüm bu sürekli geri dönen, yararsız kargaşayla özdeşleşmemeyi deneyimlemek, çok muhteşem bir şeydir. Biz bu durum içinde olduğumuzda genellikle her zaman nasıl özdeşleştiğimizi, hiçbir şeyin asla gerçek olmadığını ve hiçbir şeyin asla doğru olmadığını fark etmek mümkündür. Ve bu öğretilerde ikinci şuur durumu diye adlandırılan bu olağan durumdayken, yardımın bize ulaşmadığı olgusunun doğruluğunu fark ederiz. Yardım bize ancak bu sükunet başladığında, tamamen gelişmiş ve her zaman içimizde işlemekte olan fakat ancak üçüncü şuur durumunda yani Kendini Hatırlamanın bir derecesinde olduğumuzda bize ulaşabilen yüksek merkezlerin ta kendisinden, kendi merkezlerimizin daha yüksek bölümlerinden gelebilir.

ÖZDEŞLEŞMEME

Geçen makale hakkında sorulan bazı soruları cevaplarken, bir anlık özdeşleşme deneyimi yaşamanın çok harika bir şey olduğunun söylendiğini hatırlayacaksınız. Böyle bir durumda olduğunuzda, dört bir yanınızdaki şeylerin size doğru hamle yaptığının ve sizi ele geçirmeye çalıştığının farkında olsanız da kendi içinizde sessiz bir merkezi yerde yaşıyor gibisinizdir. Bu, görünmeyen polislerin kenarda tuttuğu bir kalabalık gibidir. Böyle bir durumdayken, kendini gözlemlemenin ana amaçlarından birinin ne olduğunu görebilirsiniz. Kalbin ve zihnin içinde sürekli devam eden, sürekli olarak kişiyi ele geçiren ve aslında sıklıkla kişiyi aşağıya çeken şamatadan kendini mümkün olduğunca ayırmaktır. Bunların hepsi, başka bir açıdan, içimizdeki "kargaşa içindeki ev"dir. Şimdi, bu evde belli bir miktar düzen kurabiliriz. Bu nedenle, bir kez daha özdeşleşmemenin ne anlama geldiği hakkında konuşmak istiyorum çünkü sanırım, birçoğunuz hayli ileri gittiniz ve sonra tamamen, ne yapmak gerekir anlayışına takılıp kaldınız. Bu yüzden, kendinizi gözlemlemeye uğraştığınızda, gözlemlediğiniz şeyin içine "Ben" hissini koymamanız gerektiğini bir kez daha söyleyeceğim. Kendi kendine çalışan ve hiç durmayan bir düşünceler ve duygular makinesini, yani o'nu gözlemliyorsunuz ve eğer bakarsanız içinizdeki bir "ben"i, içinizdeki bir kişiyi gözlemleyeceksiniz. Fakat sizinle birlikte yaşamasına, sizden beslenmesine, sizin adınızı yani sizin kuvvetinizi almasına rağmen bu kişi siz değilsiniz. Tek bir "Ben" olduğunuzu ve bir şekilde bu "Ben"in, bu tek "Ben"i gözlemleyebileceğini düşünürseniz yalnızca tam bir akıl karışıklığı durumuna gireceksiniz. İnsanlar, içlerinde sadece tek bir şeyin hareket ettiği, hissettiği ve düşündüğü yanılışına sahiptirler. Bu yanılışmaya sahip olduklarından, kendi kendinin efendisi olmanın ne demek olabileceğine dair hiçbir fikir oluşturamazlar. İnsanın içinde hareket eden sadece tek bir şeyin olduğunu zannederek, bu durumda bir şeyin emir vermesi, diğer şeyin itaat etmesi imkansız olacaktır. Çalışma, İnsan "kargaşa içindeki bir ev" ile, uygun biçimde denetlenmeyen hizmetkarla dolu bir ev ile kıyaslanabilir dediğinde; bu, ne söylüyorsa o, demektir. İnsan'ın içinde hepsi oldukça farklı, efendileri ortada olmayan, efendinin telefonundan onun adına konuşan, aslında onlara değil de efendiye ait olan evin içinde diledikleri gibi hareket eden çok sayıda kişi, çok sayıda insan var, demektir. Şimdi, biri bu kargaşa içindeki evin herhangi bir bölümünü gözlemleyip, bunu kendisi olarak kabul etmeye devam ederse, o kişi kendini gözlemlemede temel bir hata yapmaktadır. Kişi, bir tek değil pek çok olduğunu gözlemlemek zorundadır. Bunu yapmanın çok güç bir şey olduğunu size sık sık söyledim. Demek istediğim, bunu fark etmek ve bu farkındalığın sonuçlarının pratiğini yapmak güçtür. O an, kişinin bu Çalışma'da yapabileceği en harika keşiflerden biridir. Fakat gözlemlediğiniz her şeyle özdeşleşirseniz onu durduramayacaksınız, sürekli olarak kendi yolunuzun üzerinde duruyor olacaksınız, ayrışmanız gereken şeye sürekli olarak tutunuyor olacaksınız.

Şimdi, bir kez daha dinleyin: Kendinizi bir olarak ele alırsanız, içinde gözlemlediğiniz hiçbir şeyden ayrılamazsınız. “Kendiniz” bir tek şey değildir, birçok ama birçok benlikten oluşmuştur. Kendini gözlemleme, kolaylıkla “Ben kendim” diye kabul ettiğimiz bu benlikleri gözlemlemektir. Kendini gözlemleme, özdeşleşerek yapılmamalıdır. Kendini gözlemleme fikri ile özdeşleşmemelisiniz. Bu, içindeki gözlemlediğiniz şeyle özdeşleşmekten çok farklıdır. İnsanlar bazen “kendini hatırlama”, “kendini gözlemleme”, “negatif duygu”, “işsel kale alma” vb. gibi Çalışma’daki bir kelime ile çok fazla özdeşleşirler. Bu ise onların bu terimlerin ne anlama gelebileceğini anlamalarına engel olur. Bir tür endişe ya da abartılmış gerilim ile, sanki bunu yaparken zorlanıyormuşçasına, özdeşleşmiş bir şekilde kendini gözlemleme pratiği yaparsanız, hiçbir sonuç çıkmayacaktır. Bu şekilde hiçbir şey yapamazsınız. Aşırı endişeli bir halde hiçbir şey yapamazsınız çünkü anında, merkezlerin yanlış bölümlerinde olursunuz. Gerçekten negatif bir durumda çalışmaktasınız ve başarısızlık sizi bunaltır. Kendini gözlemleme pratiği, diğerlerine gösterilmeden ve belirli bir şekilde kendine de gösterilmeden yapılmalıdır. Bazen bunun bir şeye yandan bakmak olduğunu, yani sanki kişi ona pek fazla dikkat etmiyormuş gibi devam ettiğini düşünürüm. Zihinde meydana gelen birçok işlem, onlara fazla doğrudan bakmaya çalıştığınızda dururlar. Bu tabi ki özellikle imajinasyon için geçerlidir. Kendini gözlemleme çok hassas bir dokunuş gerektirir çünkü dokunduğu makine çok duyarlı ve hassastır. Ve yine, nispeten kısa bir süre için kendinizi gözlemlediniz diye hemen sonuç almayı ummamalısınız. Çalışma’da, sonuçlar için çalışmamalıyız tarzında bir ifade vardır. Bunun sebeplerinden biri, sonuçlar için çalışırsanız çok kolay bir şekilde hayal kırıklığına uğramanızdır ve ikinci sebep de sonuçların sıklıkla ortaya çıkması ama bunların umduğunuz sonuçlar olmamasıdır. Kendini gözlemleme, ışığı yavaş yavaş artırır. Bazen bu Çalışma’da, bir insanın içsel durumu karanlığa benzetilir. Kendini gözlemleme, içeri biraz ışık huzmesi girmesini sağlar. Işığın varlığında birçok şeyin gerçekleşebilirliği sona erer. Sadece bu ışığın içeri girmesi bile bir insanın içinde, o kişinin değişmesini umduğundan tamamen farklı şeyleri değiştirmeye başlayabilir. Bazen “Işık sizi iyileştirebilir,” dediğini duyduk ve bana da söylendi. Şimdi, ne anlama geldiğini anlamaya başladım. Kendini gözlemleme pratiği içeri yavaş yavaş daha çok ışık girmesini sağlar, o kadar ki kişi içsel bakışını kendi hayatında geriye doğru döndürdüğünde, bu hayat, hala az da olsa, geçmişte uzanan tüm bu kendini gözlemleme anları ile sanki aydınlanmış gibidir.

Şimdi, bir makine olan İnsan, içinde biraz ışık olduğunda daha iyi çalışır. Bay Ouspensky İnsan’daki merkezleri, İnsan’ın karanlıkta çalıştırmaya uğraştığı olağanüstü incelikte çok karmaşık makinelere benzetirdi. İçine biraz ışık girmesine izin verdiğinde, belirli kesin kurallara uyarak kendinin daha çok farkında olmaya başladığında, makinelerini daha iyi görür. Onları daha iyi nasıl kullanacağını fark etmeye başlar; ayrıca, yanlış bir şekilde nereye bağlandıklarını ve karanlıkta onlarla çalışırken ne kadar çok hata yaptığını görmeye başlar. İnsanın kendini gözlemleme aracılığıyla içeri

girmesine izin verdiği bu ışık, içsel ortamını ayırt etmesine imkan verir çünkü sık sık söylediğim gibi biz iki ortamda yaşıyoruz: biri, kimi iyi kimi kötü birçok insanı içeren, dışsal duyularımız vasıtasıyla bize kendini gösteren ortam; diğeri ise yine hem iyi hem kötü birçok insanı içeren içsel bir ortam. Bu ikinci ortam içinde yaşıyoruz ve karanlıkta yaşadığımızda onun hakkında gerçekten hiçbir şey bilmeyiz. Bu yüzden onu kendimiz olarak kabul ederiz. Fakat kendini gözlemleme sayesinde içeri ışık girer ve bizi ayırmaya başlayan işte bu ışıktır. Ezoterik öğreti de ışıktır ama sadece anlaşıldığında, değer verildiğinde ve uygulandığında. Değer vermezseniz hiçbir ışık elde edemezsiniz. Sadece kişisel sebepler ya da hafızanızı geliştirmek ya da buna benzer bir şey için ezoterik öğretiyi kullanamazsınız. Bu ışık, Çalışma'ya ait birçok fikri daha da netleştirmeye başlar. Kendi üzerimizde çalışmadıkça Çalışma'nın fikirlerini anlayamayız. Çünkü anlayış, varlık gelişiminin ve bilgi gelişiminin bir sonucudur. Tamamen kendinizle özdeşleşerseniz varlığınız değişmeyecektir. O zaman hiçbir ışık olmayacaktır. Bir karanlık hal içindesinizdir. İçinizde tek bir "ben" olmadığını göremezsiniz. Her şeyin "Ben kendim" olduğunu düşünürsünüz. Işık yoktur çünkü kendinizle özdeşleşmişsinizdir. Bu durumda, hiçbir varlık değişimi de var olamaz. Ve hiçbir varlık değişimi yoksa, bu Çalışma'yı anlayışınızda da hiçbir değişiklik olmayacaktır. Bilgi olarak bu Çalışma'yı alabilirsiniz fakat onu anlamayacaksınız. Onun içinde hiçbir şey göremeyeceksiniz. Ve bunun sebebi, ışık olmamasıdır. Kendinizle ilgili kısa göz atışlar yakalamak, içinizde ne olup bittiğini fark etmek için kendinizi gözlemlemeye başladığınızda, kendinizi kendinizden ayırmaya başlarsınız. Bu da içeriye ışık girmesine izin verir. Kendini gözlemleme, içeri bir ışık huzmesinin girmesine izin verir. Çalışma'da bu ışığa *Şuur* denir.

Bu Çalışma'nın amacı Şuur'u artırmaktır. Ne yapıyorsak onu yaparız çünkü tam olarak şuurlu değiliz. Biz, İnciller'de bahsedilen karanlıkta yaşayan insanlarız. Bu öğretinin temel fikirlerinden biri, insanoğlunun tamamının uykuda olmasıdır ve Yeryüzü üzerinde tüm bu korkunç şeyler bu nedenle gerçekleşmektedir. Gerçek sebep nedir? Gerçek sebep, *Şuur'un yokluğudur*. Eğer insan uyansaydı, daha şuurlu hale gelseydi her şey değişirdi. Bununla birlikte, insan ilk olarak kendine uyanmalıdır; kendiyile ilgili şuur, kendiyile ilgili uyanıklığı muazzam derecede artmalıdır. Şimdi, kişi kendini tek bir şey olarak ele alırsa, bu imkansızdır. İçindeki birçok farklı şeye her zamanki gibi kör kalacaktır. Özdeşleşme hakkında konuşurken, Bay G., onun en büyük düşmanlardan, en korkunç felaketlerden biri olduğunu ve bir insanın her şeyden önce kendiyile özdeşleşme ile mücadele etmesi gerektiğini söylemişti. İnsan, dedi, kendi hakkında her tür yanılsamaya, her tür imgeye sahiptir ve bu yanılsamalarla ve imgelerle özdeşleşir. Kendini İrade ve tam Şuur sahibi tek bir insan olarak düşünür. Bu, kendisiyle özdeşleşmedir. Onun formlarından biridir. Şimdi, tüm bunları bilebilirsiniz fakat önemli olan nokta, hala İrade ve tam Şuur sahibiymişsiniz gibi hareket etmeye ve davranmaya devam etmenizdir. Çünkü bu henüz size nüfuz etmemiştir, sadece bilgi olarak zihninizde durmaktadır. Bilirsiniz, kendini hatırlamanın birinci biçiminin, kendi mekanikliğini fark etme ol-

duğu söylenir. Bu, kişinin irade sahibi değıl de birçok iradeye sahip olduğunun ve gerçek Şuur'a değıl, kesik kesik ve küçük birçok şuura sahip olduğunun doğrudan fark edilmesidir.

İnsanlar kendilerini gözlemlediklerini ve belirli bir noktaya ulaştıklarını söyler ve sonra, daha ileri gitmeye dayanamazlar ve gördükleri şeyden başka tarafa yönelirler. Eğer bu hakikiyse, başka bir yoldan yine aynı noktaya döndürüleceklerini keşfedeceklerdir. Diğer yandan, hakiki değılse, sadece bir parça kendi kendine dramatize etmekten ibaretse, bu noktada uykuya dalacaklardır. Bana öyle geliyor ki Çalışma'nın genel öğretisinin sizin üzerinizde etkili olan tesirleri, samimiyetle çalışmaya başladığınız anda, daha iyisini bildiğinizi düşünüp çok fazla araya girmezseniz, size her zaman rehberlik edecektir.

Şimdi, dikkate değıer önemde bir şey söyleyeceğim, yine samimi bir şekilde çalışmak isteyenlere sesleniyorum. Her sabah ya da en azından her gün, maksatlı olarak kendinizi Çalışma'nın tesirleri altına sokmalısınız. İçimizde Çalışma-durumları ve hayat-durumları vardır. Bir Çalışma-durumu içindeyseniz, başka şekilde kolaylıkla içine düşebileceğiniz bir dizi nahoş durumdan adeta korunursunuz. Bazen bir Çalışma-durumunda olduğunuzda, söz ettiğim bu merkezi konuma bir an için ulaşır ve burada, bir an için harika bir özdeşleşme deneyimi yaşarsınız. Dediğim gibi, her gün kendinizi bir Çalışma-durumuna sokmalısınız. Bunu yapmak için, kendinize göre en iyi yolu bulmalısınız. Örneğin, hedefinizi hatırlayabilir ve aynı anda kendinizi hatırlamayı deneyebilirsiniz. Çalışma ile bağlantılı olarak duyduğunuz ya da okuduğunuz bir şeyi zihninizde gözden geçirebilirsiniz. Önceki günü zihninizde gözden geçirebilir, başka biriyle ilgili olarak daha şuurulu olmak zorunda olduğunuz bir şeyi hatırlayabilir ve her şeyden öte, Çalışma'nın huzurunda durmayı hissedebilir ve şeyleri Çalışma'nın ışığı altında görebilirsiniz. Aslında bu, ölçüye gelmeyecek kadar çok yardımcı olur. Fakat çabanın niteliğine bağılı olacaktır. Hiçbir şey vermezseniz herhangi bir şey elde etmeyi bekleyemezsiniz.

Birdlip, 10 Haziran 1944

ÇALIŞMA'DA UYANMANIN AŞAMALARI

Kendi kokularımıza alışkınzdır. Kendimizin yoğun ve mide bulandırıcı atmosferinde rahat bir şekilde, kendimiz dahil her şeyi olduğu gibi kabul ederek yaşadığımız sürece uyanamayız. Niçin böyledir? Çünkü biz hiçbir zaman kendimize ben kimim ya da şunun anlamı nedir gibi sorular sormadık. Sadece yer ve uyuruz, dövüşür ve tartışırız, konuşur ve duyarız, görür ve dokunuruz, hareket eder ve hissederiz. Bunun olağanüstü olduğuyla ilgili en küçük bir fikre sahip olmadan, hepsini olduğu gibi kabul ederiz. Bu açıdan kolaylıkla tatmin oluruz. Şeylerin yüzeyinde hareket

ederiz; hoşlanır ve hoşlanmayız ya da sever ve nefret ederiz vb. ve bize göre, hepsi olduğu gibi kabul edilir. Tüm bu olanlarda hiçbir gariplik hissi yoktur. Durum böyleyse, o zaman elbette ki uykudayız ve kendi gerçek düşünmemizin başlangıcına uyanmamız hayli acı ve hoşnutsuzluğa, hayli şaşırtıcı deneyime ve birçok ağır şoka mal olacaktır.

Yaşam, birçok doğal şok içerir ve bunlardan biri ölümdür. Ölümle karşılaşmak bazen gerçek bir şekilde düşünmeye başlamamızı sağlayabilir. Fakat duyular seli ve modern yaşamın çılgılık atan notası, bu düşünme noktasını köreltir ve sağırlaştırır, böylece bu nokta nadiren görünür ve hissedilir hale gelir. Elbette ki bizi yakından ilgilendiren meselelerde kendi bildiğimizi yapmazsak üzülürüz fakat bu bizi, ne olduğumuz ve nerede olduğumuz hakkında düşündürtmez; tam tersine, genellikle bizi öncekinden daha çok uykuya iter. İsteklerimizin önünde sonunda yerine geleceğini umarak tekrar hayata dalar ve bu açıdan, geçici ya da sürekli başarısızlıkların hepsinin çok nadir görüldüğünü sanırsınız. Bununla birlikte, biz düşünmeye başlayana kadar bunların hepsi gereklidir. Derken, içimizde yeni bir durum başlamıştır. Düşünmeye başlamışsınız. Çalışma bizi düşündürtme içindir; bizi hayal kırıklığına uğrattığını hissettiğimiz birini nasıl alt edebileceğimizi ya da bize aldırmayan birini nasıl cezbedeceğimizi düşünmek için değil ya da nasıl daha çok kişisel güç, daha çok cazibe, daha çok sevinç, daha çok rahatlık, daha iyi bir pozisyon elde edebileceğimizi ya da nasıl diğerlerine daha nahoş şeyler söyleyebileceğimizi düşünmek için değil; hayır, bu Çalışma, ne olduğumuzu ve nerede olduğumuzu görmeye başlayabilelim diye kendini gözlemleme yoluyla bütün yönlerimiz üzerinde bizi tam olarak düşündürtme içindir. Bununla birlikte, bu uzun zaman alır ve hiçbir şey, zaten biliyormuş gibi davranmaktan daha kötü değildir. Sahip olmadığı bir şeye sahipmiş ya da bilmediği bir şeyi biliyormuş gibi davranan bir insan, kendine dair bir resme sahiptir. Bu ise gelişimin her yönünde gerçek olan her şeyi durdurur. İnciller'de bahsedilen tüm o şeytan kovmalar, yani tüm o kendi hakkındaki resimleri fırlatıp atmalar kesinlikle ilk başta gelmelidir çünkü resimler, her yeni deneyimi ve her içsel gelişim çizgisini engeller. Hepimiz kendimize dair resimlere sahibiz. Her nerede olurlarsa oradaki gelişimi, altındaki bir şeyin gelişimini engelleyecek bir ton betondan daha gerçek bir anlamda durdururlar. İmajinasyonu, hafif hayali bir hiçlik olarak düşünürüz. Fakat imajinasyon çok güçlü ve çok gerçektir; beton gibidir. İmajinasyonla oluşturulan resimler, kibir tarafından kontrol edilir. Bunlar, imajinasyonun sabit formlarıdır; kibir tarafından örülmüşlerdir. Kibir, içimizde çok şiddetli bir kuvvettir ve imajinasyon, kibrin güçlü inşaatçısı ve duvar örücüsüdür. Kendimize dair resimler inşa eder. Sonrasında ise biz, kendimizin yeni bir aşamasına, yeni fikirlere ve hislere, deneyimlere ve anlamlara doğru kıpırdayamayız. Tabi ki ne kibrimizi ne de kendimiz hakkındaki resimleri görürüz. Bize fazla yakındırlar. Biz onlarız. Kibirin sonuçlarını görebiliriz fakat kendisini görmeyiz. Aşağılandığımızda ya da kanıksandığımızda, onun sonuçlarını görürüz. Kendimizi kanıksamışsınız ama başkalarının böyle yapmasından hoşlanmayız; ilk bakışta bir ikilem gibi görünse de aslında değil. Kısacası, kibirli

olduğumuz yer, kendimizi karşı kör olduğumuz yerdir. Hiçbirimiz kibirlendiğimizi düşünmeyiz, gerçekten hiçbirimiz gün boyunca hizmet edilen baskın resimlere sahip olduğumuzu düşünmeyiz. Çok fazla yakındırlar, çok fazla kendimizdirler.

Gerçekte olduğumuz yan ile olduğumuzu hayal edip öyleymiş gibi davrandığımız yan, iki zıt taraftır. Aslında, bu iki zıt taraf istisnasız herkeste mevcuttur. Çalışma'nın eylemi, bir kere istenmeye başlandığında, bu çelişkiyi –yıllar içinde– yavaş yavaş fark eder hale getirir bizi. Sonra –her türden kendini haklı çıkarma, bahane ve tepki girişimiyle bezeli– gerçek ıstırabın izlerini bulmaya başlarız, ta ki kendini haklı çıkarma, mazeretler vb.den içsel tat aracılığıyla bıkana dek. Bu belirli bir noktadır; Çalışma'daki bir aşamayı, kendini geliştirmede belirli bir noktayı işaret eder. Burada, resimler zayıflar. Çalışma uzun bir süre boyunca dışarıdaki bir şeydir. Kişi ona dair notlar alır, çizimler oluşturur ve kelimeler hakkında sorular sorar. Ardından Çalışma ya anlayışa nüfuz etmeye başlar ya da başlamaz. Başlarsa ve siz de isterseniz, Çalışma kişinin içine girer. Sonra, başlangıçta çok kibarca, sonradan daha açık bir şekilde sanki sizi yargılamaya, buna ya da şuna işaret etmeye başlar. Kuşkusuz, kişi bundan kaçınmaya uğraşır. Fakat Çalışma kişinin kendisine bir kez nüfuz etti mi, ondan kaçınmaya uğraştığında kişi sadece içsel güçlüklerini artırır ve onsuz yapamayacağı, yeni anlamın yumuşak akımından yoksun kalmanın ölümünden beter olduğunu fark eder. Ardından, kişi Çalışma anlamında ölmenin ne anlama geldiğini fark eder. Bu aşama kolaylıkla taklit edilir ve sıklıkla yapılan da budur. Ardından, kişi kendi güçlüklerinden vb. çok söz eder. Daha sonra, daha sessiz hale gelir. Kendi güçlüklerinden söz etmek, pek fazla anlamadığının bir işaretidir. Fakat bu, herkesin geçmesi gereken bir aşamadır. Çalışma, Çalışma'yı anlayışta bir basamaklar dizisidir. Çalışma nüfuz etmezse, kelime olarak, yani yüzeysel kalır. Ardından, her şey hakkında tartışırsınız. Fakat onun fikirleri tohumalsdır, yani zihni ve duyguyu dölleme ve nüfuz etme kapasitesindedir, aksi takdirde Çalışma olmazdı, gerçek bir öğreti olmazdı. Unuttuğumuz bir şeye, içimizde bekleyen bir şeye, uzun süre önce uykuya daldığımız bir şeye, süregelen yaşam tarafından örtülmüş bir şeye karşılık gelir. İşte bu nedenle, bu kadim öğreti bizi uyandırabilir. Tüm uyanışlar nahoştur. Kişi, hoşnutsuzluktan Sahte Kişiliğin bütün aparatları aracılığıyla kaçınabilir: hünerli ya da hatta aptalca tartışmalar ile, samimiyetsizlik ile, tamponlar ile, kendini haklı çıkararak, negatif tutumlar ile, yalan söyleyerek, düşünmemeye çalışarak, resimlere başvurarak, kendi uykusunu bozmamak için her tür şeye başvurarak. Fakat Çalışma nüfuz ederse, bunu yapmak giderek güçleşir. Kişi, Çalışma'nın gerçekten kavranması güç bir şey söylediğinin ve bunun belki de tamamen doğru olduğunun farkına varmaya başlar. Bu, acı vericidir. Bazen neredeyse katlanılmaz hale gelir ve aynı zamanda çok harika bir deneyimdir. Bizim bir yanımıza göre acı vericidir, diğer yanımıza göre harikadır.

Hiç kuşku yok ki bütün bunlar, Çalışma'nın romatizma hastalıklarını iyileştirmesini; işlerini geliştirmesini; hoşça vakit geçirmelerine katkıda bulunmasını; ne yiyip içeceklerini tamı tamına söylemesini bekleyerek top-

lantıya gelenler için çok tuhaf olabilir. Çalışma'yı bu seviyeden ele almanın herhangi bir sonuç verebileceğini sanmıyorum. Bu kavrayış fazla dar, fazla bencilce, fazla ben merkezlidir. Hayata dair daha derin bir anlayış gerekir. İnsan ancak bu sayede Çalışma'nın üç çizgisini ergeç kavrayabilir: İnsanın kendi için ve kendi üzerinde çalışması, başkaları için ve başkalarıyla birlikte çalışması ve Çalışma'nın kendisinde ve Çalışma'nın kendisi için çalışması. Bu Çalışma'da "kurşun"u "altın"a dönüştürmek tarzında bir ifade vardır. Kadim simya dilinin terimleridir bunlar. Gerçek Simyanın konusu, İnsan ve onun içsel dönüşümüdür. Fakat Çalışma, bir insanın daha çok altın yapması için zaten altın sahibi olması gerektiğini ekler. Bir insan başlangıç olarak özel bir anlayışa sahip olmalıdır. Buna, *farklı Varlık*'ın ilk işareti olan *Manyetik Merkeze* sahip olmak denir. Bu nokta üzerinde iyice düşünüp tartışanız iyi olurdu. Başka bir açıdan söyleyecek olursak, Çalışma, 1, 2 ve 3 No.lu mekanik İnsan'ın 4 No.lu İnsan'a, yani Dengeli İnsan'a doğru gelişmesini hedefler. Bu açıdan, kendi üzerinde çalışmaktan ayrı olarak; özdeşleşmeme, Kendini Hatırlama, içsel ayrışma vb. çizgisinde belirli çaba türleri beklenir.

Burada bir kez daha söylemeliyim ki *Kendini Hatırlama* her şeyden önemlidir ve birçok derece ve aşama içermektedir. Herkes, Kendini Hatırlama pratiği yapmaya ve onu belirli bir derecede anlamaya başlayabilir. Tam olarak Kendini Hatırlama başlı başına bir şeydir fakat ona yaklaşıırken geçilmesi gereken birçok derece vardır. Kritik bir anda Çalışma'ya itaat etmek, Kendini Hatırlamanın biçimlerinden biridir. Fakat devam edelim, 4 No.lu İnsan'ın hedefi, merkezlerinin hepsinde biraz gelişmiş ve bu nedenle, sadece iyi bir golfçü ya da sadece iyi bir bilimci ya da sadece bir artist vb. gibi tek yanlı olmayan bir insana karşılık geldiğinden, kişinin kendini eğitmesi gereklidir. Bir keresinde Bay Ouspensky, "Herkesin ulaşabileceği sıradan bir bilgiyi öğrenmek için hiç çaba göstermezken, Büyük Bilgi'ye sahip olmayı nasıl umabilirsiniz?" demişti.

Şimdi, bir insanın çalışmasını Bilgi çizgisi üzerinde çalışmak ve Varlık çizgisi üzerinde çalışmak olmak üzere ikiye bölersek, Bilgi çizgisi üzerinde çalışmanın sadece bu Çalışma'nın özel Bilgisini değil, ayrıca kişinin kendisinde bulunmadığını keşfettiği sıradan bilgiyi, yani her tür bilgiyi içerdiğini de fark etmek mümkündür. Bu normal çaba göstermeyi gerektirir fakat bu tür çabalar da gereklidir. Bazen insanlar, bu Çalışma'ya gerçekten çok az sıradan bilgi ile girerler. Durum böyle olduğunda, bu insanlar, bu Çalışma'nın özel bilgisi ile sıradan bilgiyi kıyaslama aracına sahip değildirler. Hiçbir yargı güçleri yoktur ve dolayısıyla, öğretilenleri sıradan bilgiymiş gibi kabul ederler. Aslında hiçbir şeyi almaya hazır değildirler. Bu, önemli bir güçlüktür. Çünkü karşılaştırma gücüne sahip olmadıklarından, bu Çalışma'yı sıradan bilgi gibi ele alırlar. Bu da Çalışma'nın, onların merkezlerinin olağan parçalarına denk düşeceği ve çarpım tablosunu öğrenmekten, yumurta pişirmenin yollarını konuşmaktan, sudan hidrojen elde etmekten veya bir sayının karekökünü bulmaktan hiçbir farkı kalmayacağı anlamına gelir. Sıradan bilgileri ne kadar çok edinirseniz, Çalışma'nın öğrettiği her şeyin sıradışı bilgiler olduğunu ve tümü bağlantısız olan sıradan fikirlerin

üzerine nasıl çıktığını o kadar fark edeceksiniz. Fakat bilinebilecek şeyleri öğrenme çabası aracılığıyla merkezlerdeki ruloları doldurarak, tüm makine daha güçlü hale getirilir ve zihnin kapsamı artırılır. Tekrar ediyorum, ister duygusal ister entelektüel olsun, çok dar bir temelden yola çıkarak bu Çalışma'yı yapamayacaksınız. Yine, kişi bağlantıları ve örnekleri görebildiğinde sıradan bilgi bazen Çalışma'yı doğrudan ve bazen de nasıl yanlış bir şekilde anlaşıldığını bize göstererek dolaylı olarak besler. Çalışma'da, her şey yararlı hale gelebilir; Çalışma bir kez kişinin zihnine, iradesine ve varlığına nüfuz etmeye başladı mı, artık sadece hafızada durmakla kalmaz. Sonra, G.'nin bir defasında dediği gibi "tüm yaşam öğretmeniniz haline gelir."

Birdlip, 24 Haziran 1944

RESİMLER VE İMAJINASYON

I

Son olarak, kişinin kendiyle ilgili resimlerinden ve imajinasyonundan söz ettik. Kendiyle ilgili resimler baskın olduğu sürece kişinin o yönde bir değişimi mümkün değildir, denildi. Sebep yeterince basittir ve açıklanmaya pek ihtiyacı yoktur. Kendinize dair, hiç yalan söylemeyen bir insan resmine sahipseniz, yalan söylediğinizi doğal olarak asla fark etmeyeceksiniz. Hiç yalan söylemeyen türden bir insana ait olan bu kendinize ait resim, aslında çok yalan söylemenize rağmen sizi tatmin edecektir. Şimdi, bu Çalışma'da öğretilen pratik psikoloji ile ilgili olarak kişisel bir deneyim haline gelmesi gereken bir şey vardır. Kendinizi yeni bir şekilde deneyimlemelisiniz. Oysa bu resimler hakkındaki öğretici teoride bile olsa az anlaşılmıştır. Sebeplerden biri, insanların kendileri hakkında resimlere sahip olduklarını fark etmemeleri ve yaşamlarının büyük bölümünü bu resimlerin sağladıkları aracılığıyla yaşamalarıdır. Resimler, güçlü imajinasyon kuvveti tarafından oluşturulur, hepimizi yönetirler ve hayal edilmiş olan gerçek olanla yer değiştirebilir. Bildiğiniz gibi imajinasyon, merkezleri kolaylıkla tatmin edebilmektedir. Şu ana dek, hepimiz bu konuda bir şeyler öğrenmiş olmalıyız. Sadece kendimiz hakkında değil, başkaları hakkında da hayali resimlere sahibizdir. Ve Çalışma'nın bize sık sık merhametsiz görünmesinin nedeni de işte budur. Bazı eski filozoflar her şeyin imajinasyondan ibaret olup olmadığını sormuşlardır. Çalışma, insanlık ailesinin imajinasyonun gücü aracılığıyla ipnotize edildiğini ve uyutulduğunu ama içimizde imajinasyon olmayan şeyler bulunduğunu söyler. Çalışma'nın bakış açısından, imajinasyon olarak düşünülen birçok şeyin aslında imajinasyon olmaması veya tam tersinin geçerli olması ilgi çekicidir. Örneğin, birçok insan bu Çalışma'nın ve tüm ezoterik fikirlerin hayal ürünü olduğunu fakat

yaşam amaçlarının ve meselelerinin kesinlikle gerçek olduğunu düşünmektedir. Böylece, insanlar bu anormal savaş yüzyılında yaşamakta ve her şeyin neden böyle olduğunu merak etmektedir. Her şeyin olduğu gibi olmasının nedeninin, insanlık ailesinin uykuda olması ve tüm bu dehşetin uykuda olan insanlar tarafından yapılması olduğunu görebilir miyiz?

Bu Çalışma fikri ile bağlantılı olarak Bay Ouspensky'nin, durumu belli belirsiz fark eden birkaç yazarın bunu vurgulamaya çalıştığını söylediğini ve H. G. Wells'in "Kuyruklu Yıldız Günleri" adlı eski bir çalışmasından söz ettiğini hatırlıyorum. Eleştirmenlerin deyişiyle bu fantezi, yeryüzü üzerinden geçen bir bulutun herkesi uyandırdığından ve tam o sıralarda savaş içinde olan insanların hepsinin aniden kendilerine yeryüzünde ne yaptıklarını sorduklarından söz etmektedir. Bu konu, eğlendirici bir fikir olarak kabul edilmişti.

Kendimize dair resimler imajinasyondan oluşturulur ve bizi uykuda tutar. Herkes, insanları kendilerine karşı kör edip, onları olmadıkları bir şey olduklarına inandırarak onların sorumluluğunu alan belirli sayıda resme sahiptir. Bu, bir resmin eylemidir. Hepimiz çoğunlukla kendimize dair resimlerin içinde yaşarız. Çalışma açısından kendimizdeki bir şey üzerinde çalışırken, onu bu Çalışma'nın temel öğretisi ile ilişkilendirmeliyiz. İnsanoğlu uykudadır, fikrinin tümüyle saçmalık olduğunu düşündüğünüzü varsayın. Bu durumda, üstünüzde hakimiyet kurmuş olan kendi resimlerinizi asla göremeyeceksiniz, demektir. Büyük ölçüde imajinasyon içinde, büyük ölçüde imajinatif olduğunuz fikrini ve içinde bir nebze gerçek olan şeyin çok küçük olduğunu asla kabul edemeyeceksiniz. Daha iyi, daha derinden anlamak için; açıkça kötü ve kesinlikle gereksiz olan şeylerin sürekli meydana geldiği ve uyanmadığımız takdirde sürekli meydana geleceği yer olan bu yeryüzü üzerindeki durumumuzu devamlı olarak yeniden fark etmeliyiz. Çalışma der ki *uykuda tutuluruz* çünkü bizler, canlı bir leke ya da hassas bir tabaka olarak yeryüzünü örten ve işlevi, Yaratılış Işınının daha yüksek bölümlerinden daha düşük bölümlerine bir telsiz alıcısı gibi kuvvet iletme olan, Organik Yaşam denen bir maddenin parçasıyız. Kozmik yaratılışta bir *şokun* gerekli olduğu yere geldik. Fakat aslında yeryüzündeki esaretimizden özgürleşmek için yaratıldık. Dolayısıyla, bizler çift işlevliyiz ve her şeye dair çift bakış açısı mümkündür. İnsan *uykuda tutulur* fakat uyanabilir de. İnsanoğlunu böylece doğaya hizmet etsin diye uykuda tutmak için bir şeyler yapılmalıdır. Çalışma'da, esaretini sürdürmek için İnsan'ın kasten ipnotize edildiğini –yani hayal gücü aracılığıyla etki altında tutulduğunu– anlatan bir mesel vardır. Aksi takdirde, çok uzun süre önce –diğer etkenler yerine getirilmeden önce– yani Işın'ın daha düşük bölümlerinde genel bir tekamül meydana gelmeden, esaretten kurtulmuş olurdu. Sık sık bu meselin içsel duygularımız bakımından açıklandığını düşünürüm. Sanki iki ateş arasındayız. Her şeyin çift açıklaması vardır.

G'nin söylediklerini temel alarak Bay Ouspensky tarafından anlatılan bu Çalışma-Meselini size tekrar hatırlatacağım. Yeryüzü üzerindeki durumumuzu tanımlar. Bizler, meseldeki koyunlarız.

“Çok sayıda koyun sahibi olan zengin bir büyücünden söz eden bir Doğu öyküsü vardır. Fakat bu büyücü aynı zamanda çok da cimriymiş. Ne bir çoban kiralamak ne de koyunların otlatıldığı çayırın çevresine bir çit dikmek istemiş. Sonuç olarak koyunlar sık sık ormanda dolaşır, dar geçitlere düşmüş vb. Ayrıca, büyücünün kendi etlerini ve derilerini istediğini bildiklerinden ve bundan hoşlanmadıklarından koyunlar sürekli kaçarlar. Sonunda büyücü bir çare bulmuş. Koyunlarını *ipnotize etmiş* ve ilk önce onlara, ölümsüz olduklarını ve derileri yüzüldüğünde onlara hiçbir zarar gelmeyeceğini, tam tersine bunun onlar için çok iyi, hatta memnuniyet verici olduğunu telkin etmiş. İkinci olarak da büyücünün, sürüsünü çok seven *iyi bir efendi* olduğunu ve dünyada onlar için yapmayacağı bir şey olmadığını telkin etmiş. Üçüncü olarak da, onlara herhangi bir şey olacaksa bile hemen o anda, her halükarda o gün olmayacağını, bu yüzden bunun üzerinde düşünmelerine gerek olmadığını telkin etmiş. Büyücü daha da ileri giderek, onların koyun olmadıklarını, bazılarının *aslan*, bazılarının *kartal*, bazılarının *insan* ve diğerlerinin de *büyücü* olduklarını telkin etmiş. Ve bunun ardından, koyunlarla ilgili tüm endişeleri ve kaygıları sona ermiş. Koyunlar bir daha hiç kaçmamışlar; büyücünün etlerini ve derilerini isteyeceği zamanı sessizce beklemişler.”

Bu büyük ölçekten başlayarak, belirli örnekler olarak kendimizdeki bu ipnotizmi incelemeye başlayabiliriz. Bu büyük ölçekten başlayıp, imajinasyonun bizim üzerimizde nasıl işlediğini hayli kolay bir şekilde görebilmeyi bekleyemeyeceğimiz konusunda bana katılıyorsunuzdur. Başka bir deyişle, küçük kişisel imajinasyon formlarımızın ve kendimizle ilgili resimlerimizin arkasında gerçekten çok güçlü bir şey vardır ve bunu hafife alması gerekir. Bu imajinasyonun gücünün gevşetilmesinden önce müthiş bir mücadele, çok miktarda düşünce, muhakeme, deneyim, başarısızlık, sükunet ve sabır gereklidir.

“Kendiyle ilgili resimler”in anlamı ile ilgili bazı yüzeysel fikirler edinmeye çalışalım. Oldukça önemli görünen, hafifçe gülümseyen, başını sallayan, aniden bir çiçeği koklamak için eğilen, izleyen biri var mı diye etrafı seyreden vb. bir kişinin yürüdüğünü görürsünüz. Bu kişi, bir resmin gücü altındadır. Ya da yine, uzun adımlarla yürüyen, ciddi görünen, kaşları çatık, diğer insanlara aldırmayan, sanki sırtında Evren’i taşıyormuş gibi kasvetli bir insan görürsünüz. Bu kişi, bir resmin gücü altındadır. Ya da centilmence davranmamak sanki en iyi şeymiş gibi davranan, fazlasıyla senli benli, centilmence bir resme sahip olan herkese gülen bir insan görürsünüz. Bu kişi de eşit derecede bir resmin gücü altındadır. Her tür resim mevcuttur. İyi bir demokrat ya da bir muhafazakar ya da bir centilmen ya da devrimci bir cumhuriyetçi ya da sert bir adam ya da bir aristokrat vb. olarak kendinizle ilgili bir resme sahip olabilirsiniz. Bunların hepsi resimlerdir, hepsi imajinasyondur. Tüm bu resimlerin arkasında gerçek insanlar durur fakat gerçek insan, asla o kişinin resminde durmaz. Bir defasında soruldu: “Kişinin kendiyle ilgili resimler bazen gerçek, doğru değil midir?”

Cevap: “Hayır, aslı.” Sert bir adam olarak kendinizle ilgili bir resme sahipseniz, siz bir değilsiniz ya da tam tersi. Sık sık bunun hakkında düşündüm ve size de böyle yapmanızı öneririm. Gerçek olan ile imajinatif olan asla karşılaşamaz. Onlar farklı planlardaki iki farklı deneyim düzenidir ve burada ne kadar derin bir anlamın yattığını görmeye başlamak bile bizim için çok uzun zaman alır. İmajinatif insan ve gerçek insan, imajinatif kadın ve gerçek kadın kadar farklıdır. Buna rağmen, en çok imajinasyon içinde yaşıyoruz, imajinasyon *üzerinden* biraraya geliriz ve bu, söz konusu herkes için çok tüketici bir başbelasıdır. Buna rağmen, her şey olabileceği tek şekilde oluşur çünkü bizi yöneten ve her şeye müdahale eden bu resimleri görmeyiz. Sadece şuurlu olmak mekanikliği değiştirebilir. Onların arkasında bizim tutunacağımız başka bir şey kendini oluşturmaya başlamadıkça, resimlerin yok olması mümkün değildir. Bu bir bakıma insanın kendi maskesini düşürmesi veya gerilerde yatan tuhaf ve saçma şeylerin “ardının görülmesi”ni içeren uzun ve şuurlu kendini gözlemlemenin sonucunda oluşur. Resimlerin insanın yaşına göre biraz değişebileceğini ama güçlerinin aynı kalacağını düşünüyorum. İnsanlar sık sık ve bazen de vurgulayarak, “Tamam, kendimle ilgili resimlere sahip olduğumu kabul edersek, ben ne olmalıyım?” diye soruyorlar. Bu elbette ki yanlış bir yaklaşımı gösteren bir sorudur. *Eğer* bir resmi görmeye başlayabilirseniz, *eğer* onun şuurunda olursanız, *eğer* ondan hoşlanmamaya başlarsanız, *eğer* ondan kurtulmaya, onun ipnotik gücünden ayrılmaya uğraşırsanız, *eğer* o resimdeki gibi olmayıp onu uydurduğunuz görmeye başlarsanız, tam olarak ihtiyacınız olan değişim meydana gelecektir. Her zaman sizi beklemiş olan ve bir çocukken, uzun süre önce içinden çıkmış olduğunuz şeye sıgacaksınız. Çalışma’nın büyük bir kısmının, şeylerden kurtulmayı, şeyleri durdurmayı, *yapmamayı* içerdiğini hatırlatayım. Örneğin, içinizde iyi gelişmiş bazı negatif duygu ya da depresyon sistemlerine sahipseniz, “Tamam, bunun yerine ne *yapmalıyım?*” demenin yararı yoktur. Bu iyi gelişmiş negatif duygu sistemlerinin ipnotik gücünü görmek ve sürekli olarak onlardan ayrılmak gereklidir. Kiri temizlerseniz, başka bir şeyin yavaş yavaş onların yerini alacağından emin olabilirsiniz. İmajine edemeyeceğiniz *yeni hisler* duyabilirsiniz. Fakat görev, yeniyi sergileyebilmek için kirin temizlenmesi gerektiğiyle ilgilidir. Kendi üzerinde pratik çalışma burada yatar. Bu bir “Ne yapmalıyım?” sorusu değil, “Ne yapmamalıyım?” sorusudur. Bu en azından temel olarak tam tersi yöndedir. Bunun bir tek istisnası vardır ve diğer her şeyden önemlidir: günde en az bir kere, maksatlı olarak kişinin kendini hatırlaması gereklidir. Kendimize bu şoku, İlk Şuurlu Şok’u vermek *yapmamayı* deneyebileceğimiz bir şeydir. Bu mümkündür. Fakat zamanımız yoktur. Şeylerin gürültüsü vardır hep, düşünceler ve endişeler seli vardır. Her zaman hakkında endişelenecek bir şey vardır. Fakat Kendini Hatırlama, içsel ve dışsal şeylerin selinin akıntısına karşı ilerlemek değildir. Kendini akıntının üstüne çıkartmaktır, akıntıyla mücadele etmek değil. Mücadele etmek başka tür bir çabadır. Kendini Hatırlama, sanki kişi sadece hareket ediyormuş ve bunu unutmuş gibi –bir an için– kendinle özdeşleşmemektir. Kişi kendini hatırladığında, kişi kendini unuttur. Kişi artık bir resim

içinde değildir. Bununla birlikte, kendiyile ilgili bir kendini hatırlama resmi oluşturmaları mümkündür. Bu noktada, nasıl çalıştığınızı ve çabanızın niteliğinin ne olduğunu fark edin.

Resimlere dönersek; bazen resimler geçici bir süre geçersizleşir ve garip, tuhaf bir şey ortaya çıkar. Birisi hakkında "kendini unuttuğunda çok hoş birisidir" dendiğini hatırlıyorum. Bir insanı "yalnız başınayken yakaladığınızda" hoş biri olduğu sık sık söylenir. İnsanlar bazen gevşerler. Artık üniforma içinde değildirler. Bu üniformalar, giydiğimiz bu giysiler resimler tarafına aittirler. "Ben hiç değilse evliyim," ya da diyelim ki "Ben en azından saygıdeğerim": Bu cümleler, kişinin kendiyile ilgili bir etikete sahip belirli bir tür insan olan resimlerine aittir. "Ben eğitilmiş bir insanım," vb. ya da diyelim ki "Köklü bir aileye mensubum," ya da "Ben kendi kendini yetiştirmiş bir insanım": tüm bu cümleler, aynen "Ben hatalı bir insanım," ya da "Ben bir dahiyim," cümleleri gibi kişinin kendiyile ilgili resimlere aittir.

Kişinin varlığının çokluğu nedeniyle kendinin ne olduğunu bilmesi, hissetmesi çok zordur. Bunun birinci nedeni, Öz ile teması kaybetmiş olmamız, ikinci nedeni Öz'ün gelişmemiş olmasıdır. Kendinin başlangıcını bilmek ya da hissetmek bile büyük bir iştir. Kişinin kendiyile ilgili bu keşfi, uzun zaman alır. Fakat kişinin hayal ettiğinden farklıdır hep. İnsanlar resimler sebebiyle her türden uydurulmuş hayatı sürdürürler. Sık sık kendimizi, başkaları için gülünç ama kendimiz için hiç gülünç olmayan resimlerle giydiririz. Bazen bir insanın bir resimde etkin olduğunu fark etmek olağanüstüdür. Kişi, o insanın söz konusu resmi niçin göremediğini merak eder. Bu çok basittir. Basit olmayan, sizin kendinizin bir resim olduğunuzu görmektir. Resimler, kolayca etkilendiğiniz bir yaşta okuduğunuz şeylerden oluşur. Bir dönemin romanları, ya orada yazıldığı şekilde ya da yazılana tepki olarak tam tersi şekilde, sık sık bir neslin resimlerini oluştururlar. Kişi kahramanla özdeşleşir ya da ondan farklı olmaya çalışır. Tiyatro da resimlere katkıda bulunur. Dikkatim zorla çekilinceye dek, bir hafta boyunca aktör Lewis Waller gibi davrandığımı hatırlıyorum. Filmler, hayli hoş insanlarda sıklıkla belli resimlere yol açarlar. Bu kişiler başka bir şekilde bakmaya, konuşmaya başlarlar. Tüm bunlar ipnotizmdir. Buna rağmen, bizi kolaylıkla ipnotize edilir duruma getiren şey, daha derin bir anlamda, kendi içimizde gerçek bir ağırlık merkezinin olmamasıdır.

Resimlerimizin esas kaynağını unutturuz ve bir süre sonra, kendimize dair resimlere sahip olduğumuz farkında olmayız. Artık taklitleri göremeyiz. Altın, yani gerçek bir şey sahibi değilizdir. *Altın, etkinmeyen bir şeydir.* Bu durum belki bugün, geçmiştekinden daha sık olmaktadır. Modern bilim, filmler ve radyo vb. aracılığıyla ipnotizmi daha kolay hale getirmektedir. İnsanlar başkalarını taklit eder ve olmadıkları bir şey gibi olarak kendileriyle ilgili resimler oluştururlar. Aslında bu, tarihin tüm çağlarında her zaman olmuştur fakat sanırım, ipnotizmin araçları günümüzde daha çok sayıdadır. Modern yaşamda tamamen sade, icat edilmemiş insanlar bulmak güçtür. Herkes, olmadığı bir şey olmaya ihtiyaç duymalıdır. Fakat tüm bunların, İnsanoğlunu kartal, aslan, büyücü vb. yapan ve dolayısıyla,

muhtemelen hep aynı olan, “İnsanoğlu üzerinde etkili olan ipnotize kuvvet” konusuna bağlandığını hatırlamalısınız. G., şeylerin –yani şeylerin genel dengesinin– bütün çağlarda hep aynı olduğunu söylerdi.

“Ben kendine saygı duyan bir insanım,” sözüyle sık sık ilgilendim. Bu söz, Çalışma ile tanışmadan önce bile aklıma birçok düşünce getirirdi. Oysa bu bir resimdir. Hangi ben? Kendine değil, Çalışma “ben”lerine saygı duyan bir insanı anlayabilirim. Gerçek kendini bilmeye sahip olsaydık ve “Gerçek Ben” hissine girmeye başlasaydık, sanırım olduğumuz insan türü hakkında hiçbir söz söylemezdik. Gerçek Varlık, kendi hakkında hiçbir söz söylemez. O, *odur*. *Olmak*, imajine etmek değildir. O neyse *odur*. Buna rağmen, Gerçek Ben’e sahip olmadığımıza göre, önce bir değişiklik yapmalı ve mesela, ideal olarak mutlu olduğumuz vb. gibi bazı resimleri yakından izlemeliyiz. Ne yazık ki bu resimleri asla görmeyiz. Onlar bizim yaptığımız şekilde davranmamızı sağlarlar. Bize etkirler. Biz onlara etkimeyiz. Kendimizden doyumsuz olduğumuz ve varlığımızı daha gerçek hale getirebilecek bazı belirli bilgileri istemeye başladığımız sürece, bu bir talihsizlik değildir. İnsanlar kendilerine dair resimlerle tatmin olurlar. Sonuç olarak yığın, karanlık, donuk fakat çok sıradan bir atmosfer üretilir. Bundan hoşnut kalmayıp, daha büyük bir samimiyet ve daha çok ışık içine girmeyi istemek mümkündür. Fakat bu, yaşam için, kozmik amaçlar için zorunlu değildir. Tatmin olmakla ilgili caka satarız. Gerçekte, bu şartlar altında başımıza gelenler dışında hiçbir şey bekleyemeyiz ve daha fazla söylenecek bir şey de yoktur. Yiyeceğiniz vardır, paranız vardır, kariyeriniz vardır, mesleğiniz vardır, arabanız vardır ve resimleriniz vardır. Her şey bu kadar basittir. Çağlar kadar eski ezoterik psikoloji ile bunların hiçbir ilgisi yoktur. Çalışma ve onun gerektirdiği çabalar ile bunların hiçbir ilgisi yoktur. Jöle ile kaplanmışsınız. Fakat bu hayat “jöle”si ipnotizindir. Kişi, benlik yanılsamaları içine çakılıp kalmıştır. Bu gerçekten bir trajedidir. Niçin trajedidir? Çünkü hiçbir zaman gerçekten bize ait şeyler yapmıyoruz, olabileceğimiz bir şey olmuyoruz, kendilik duyumuzda doğru yerde olmuyoruz ve dolayısıyla, kendini geliştirme açısından yararsız deneyler olarak ergeç ıskartaya çıkarıyoruz. Bu çok sert bir cümle, değil mi? Bence değil çünkü önce *İyi Evsahibi* işlevini yerine getirmeliyiz. Bu, kesin ve gerçek bir olasılıktır. Niçin? Çünkü kendinden tatmin olmuş bir insan diyecektir ki: “Oldukça ‘İyi bir Evsahibi’, oldukça sorumlu ve eğitilmiş bir insan haline gel diysem, ne diye bakış açılarımı, düşüncelerimi, hayat görüşlerimi, standartlarımı değiştirmeliyim?” Elbette. Ben de sık sık niçin değiştirsin ki diye merak ederim. Niçin Mısır’dan çıkıp, çölde dolaşsın? Kişinin kendine dair resimleri çok güçlü, çok derin ve dolayısıyla çok fazla özdeşleşilmişse, bu fikir bütünüyle saçmalıktır. “Kim olduğumu bilmiyor musunuz?” Bu, kendine dair bütün resimlerin bir özetidir. Evet, belirli bir hakaret derecesinden sonra hepimiz bunu söyleriz. Yine de bu bir trajedidir. Biz, gerektiğinden çok önce kristalleşiriz*. Resimlerimizin bulunduğu arabayı sürme-

*Yazar bu kelimeyi saflaşmak, hıraklaşmak anlamında değil, katılaşmak, sertleşmek anlamında kullanmaktadır. (ç.n.)

ye devam ederiz. Asla kendimizi keşfetmeyiz. Bu bir trajedi değil midir? Bunun yerine, kendimize dair resimlere sıkıca yapışıp bağlarız. Bunun bir trajedi olduğuna tamamen eminim. İpnnotizmdir. Çalışma, bu Yeryüzü'nde kasten ipnotize edilmişizdir dediğinde, bunun bir anlamı olmadığını mı düşünüyorsunuz? İçinizdeki resimleri görmeye ve yaşamınız boyunca onlarla nasıl özdeşleştiğinizi fark etmeye başlarsanız, *siz kendinizin* aslında ipnotize edildiğini ve genel ipnotizmi paylaştığınızı göreceksiniz. Fakat kendinizin nasıl etkilendiğini görmeniz son derece güçtür. Diğer herkesin ipnotizmden etkilendiği, tabi ki gün gibi ortadadır ve bu nedenle diğer herkes oldukça aptal ya da ahmaktır. Fakat kişinin kendisi değil. Hiç kimse kendinin bir aptal olduğunu düşünmez. Aslında düşündüğünüz şudur: "Ben bir aslanım, bir dahiyim ya da bir kartalım, saygıdeğer, hoş bir insanım; şu veya bu gibi belirli ve genel bir şekilde değil de kolay anlaşılmayan ve fark edilmemiş bir şekilde sıradışı bir insanım, henüz açılmamış bir menekşeyim, henüz anlaşılmamış bir insanım ve aslında bu ruhsuz dünyaya doğmamış olması gereken bir insanım." Evet, istisnasız hepimiz böyle zarif ve sahte resimlere sahibiz fakat onları fark etmeyiz. Uyanmaya başlayıp da uzun bir süre anlayamadığımız, yani kendimize dair gerçekleşmemiş resimlerimizden kaynaklanan fikirlere ya da kendimiz hakkındaki duyguya hala sıkı sıkıya tutunduğumuz için uzun süre anlayamadığımız çok güçlü zıt kuvvetler içimizde ortaya çıkıncaya dek bizi büyük bir tatminle donatırlar. Gelişim ve tekamül kuvvetlerinin sizi etkilemesine izin verin ve onların yolunun üstünde nelerin durduğunu henüz görmediyseniz, doğal olarak, gereksiz bir şekilde acı çekersiniz. Resimlerinizi görmediğiniz ve kabul etmediğiniz sürece, içinizde neler olduğunu görmezsiniz. Fakat kendinize dair bu oldukça ucuz resimlerden elde ettiğiniz kendi anlamınızı ve duygunuzu ortadan kaldırmak şeklindeki zahmetli göreve başladıysanız, bu kuvvetler sınırsız anlamla dolu hale gelir. Doğal olarak, ne olduğu fikrine yapışırsa, kişi değişemez. Buna rağmen, en sonunda bir dönüm noktasına ulaşıldığını fark edinceye kadar, yıllardan beri yaptığımız budur.

Birdlip, 1 Temmuz 1944

AT, ARABA VE SÜRÜCÜ MESELİ

Çalışma'nın insanın durumunu açıklamak için kullandığı yollardan biri de At, Araba ve Sürücü Meselinde bulunur. Bu meselde veya benzetmede, sıradan hali içindeki İnsan bir at, araba ve sürücü ile şu şekilde karşılaştırılır. İnsan, bu mesele göre, koltuğuna yerleşip atı ve arabayı kontrol etmesi gereken ama bir "meyhanede" içki içip neredeyse tüm parasını orada harcayan sürücüdür. Sürücü koltuğunda değildir çünkü sarhoştur ve bunun sonucunda at ya az beslenmiş ya da hiç beslenmemiştir, kötü du-

rumdadır ve arabanın da hali haraptir ve tamire ihtiyaç duymaktadır. Gerekli olan ilk Şey, sürücünün uykudan uyanması ve durumu hakkında düşünmeye başlamasıdır. Meyhanenin ne olduğunu, içkinin ne olduğunu, sarhoŐluĐun ne olduğunu hiç düşündünüz m?

Şimdi, adamın belli bir dereceye dek ayıldığını ve kendine dair resimlerini ve yanılısmalarını biraz olsun terk ederek durumu hakkında düşünmeye başladığını varsayalım. Meyhaneden çıkmalıdır, o zaman atın ve arabanın halini görmeye başlayacaktır. At çok atır, araba ise bayağı kötü durumdadır. Atın arabaya doğru biçimde koŐulmadıĐını, yani at ve araba arasında dizginlerin bulunmadığını fark eder; yani sürücü ve at arasında iletiŐimi sağlayacak hiçbir Şey yoktur.

Şimdi, meselin sadece bu bölümünü ele alalım; yani dizginler yok. Dizginler olmadıkça, sürücünün yerine yerleŐmesinin yararsız olacağı açıktır. Belki de şimdiye dek anladınız; Entelektüel Merkez ve Duygusal Merkez arasında dizginlere sahip değilsiniz. Bu meselde at Duygusal Merkezi ve sürücü de zihni temsil eder. Düşünceler ve duygular arasında uygun bağlantılar yoktur. Zihnen düşünüp belirli bir biçimde davranmaya, örneğin kendini kaybedip fkelenmemeye karar verebiliriz ama gerçek durum ortaya çıktığında, düşüncelerimizin duygularımız üstünde hiçbir kontrolünün olmadığını, yani atı kontrol edemediğini görürüz. Meselde bu durum, sürücü ve at arasında dizginlerin olmadığı anlamına gelir; tabi sürücünün yerinde oturduğunu varsayarak söylüyorum. Zihnen belli bir davranıŐımıza artık izin vermeyeceğimize karar verip de başarısız olduğumuz, doğru değil mi? Neden genellikle böyle olur? Atı kontrol edemeyiz. At, zihnin karar verdiğı Şeyden bağımsız hareket eder. Örneğin, tehlike karşısında çok cesur olmaya karar verebilirsiniz. Bir bomba patlar ve atı kontrol edemediğinizi görürsünüz. Her yanınız sapır sapır titrer vb. Bunun nedeni sürücüyü ata bağlayan dizginlerin olmamasıdır. *Sorun Şu ki sürücü ve at farklı lisanlarda konuşurlar.* At –yani Duygusal Merkez– sürücünün –yani Entelektüel Merkezin– sözlerini anlamaz. G.’nin dizginlerden –yani sürücü ile atın iletişim kurma yolundan– ne kadar sık söz ettiğini hatırlıyorum. Duygusal Merkez hangi lisanı kullanır? Görsel imgeler lisanını kullanır. Duygusal Merkez hiçbir entelektüel sözü veya teoriyi bilmez ama görsel imgeleri anlar. Örneğin, tehlikeli bir durumda gerginlik hissediyorsanız, görünüşte son derece sakin olan bir adamla karşılaşmak ata –yani Duygusal Merkez– yardımcı olur. Sakin adam görsel bir imgedir ve atı etkileyip sakinleştirir. Demek ki bir bakış açısından bakıldığında, Duygusal Merkez görsel imgeler lisanı ile yönetilmektedir. Sürücü, Duygusal Merkez ile nasıl bağlantıya geçebilir? Sadece düşüncelere sahip olmanın yeterli olmadığını anlıyorsunuz çünkü Duygusal Merkez ya da at genellikle sözcükler biçimini alan bu düşünceleri anlamaz. Demek istediğim, sıradan düşünüş genellikle lisan biçimini, sözcükler halini alır; “Cesur olacağım” ya da “Onun dediklerini kafama takmayacağım” gibi. Böylece, sürücüyü ata bağlayan bu dizginlerin ilginç Şeyler olduğunu ve G.’nin niçin onlardan bu kadar sık söz ettiğini görmeye başlarsınız. şimdi varsayalım ki sizi kolaylıkla negatif hale getirebilen bazı Őartlarla karşı karşıyasınız. Kendinize “Negatif

davranmayacağı" veya "Bu duruma tepki göstermeyeceğim" dersiniz ve zihninizde –yani sürücü– böyle pek çok cümleler kurabilirsiniz fakat o şartlar oluştuğunda at kontrolden çıkar. G.'nin bir keresinde Fransa'da şöyle dediğini hatırlıyorum: "Evet, sürücü bilir, at bilmez. At anlamaz. Sürücünün ne dediğini anlamaz." Bunun anlamı, sürücünden ata uzanan dizginlerin olmadığıdır. Sürücü atı nasıl kontrol edeceğini bilmez. Düşüncelelerini belli bir biçimde düzenleyerek atı kendi başına kontrol edebileceğini sanır. At sürücünün lisanını bilmez. Mesajları almaz. *Aslında, at sürücünün kararlarını bilmemektedir.* Ve eğer sürücü at hakkında, ata nasıl yaklaşacağı ve ona nasıl bir şeyler söyleyeceği hakkında bir şey bilmiyorsa, o zaman atı tam olarak kontrol edecek dizginler elinde olmadan sürücü koltuğuna oturmuş biri gibidir. At, sürücünün lisanını nasıl anlayabilir? Sürücü ister İngilizce, ister Fransızca, ister Almanca, ister Hintçe konuşsun ve düşünsün, at böyle sözel bir lisanı veya düşünceyi bilmez. Sanırım hepiniz, düşünceleriniz ve duygularınız arasında dizginlerin olmadığını fark etmişsinizdir. Geçen gün uzun zamandır Çalışma'nın içinde olan biriyle konuşuyordum; bu kişi, bu dizginlerin sürücüyü ve atı birbirine bağladığını düşünmenin çok ilginç olduğunu ve kendini gözlemleme yoluyla böyle bir bağlantının olmadığını son derece açık görüldüğünü söyledi. Bu sözler, bana geçmişte söylenen birçok şeyi hatırlattı. Ayrıca Çalışma'daki bazı meselleri, bazı öğretileri nasıl kolayca kabullendiğimizi ve ne anlama geldiklerini hiç derinden düşünmediğimizi de hatırlattı. Size geçmişte de pek çok kez söylenmiş bir şeyi hatırlatmak isterim: Çalışma, işitilmiş olan şeyleri giderek daha derinden ve daha derinden görmek, demektir. İnsanlar Çalışma'yı yüzeysel olarak anlıyorlar; örneğin, negatif duygularınızı gözlemlemelisiniz gibi ama bunu yapmak ne kadar uzun zaman alır. Tüm gelişim, tüm içsel tekamül şu an yüzeyde gördüklerimizi daha derinden görmeye dayanmaktadır. Böylece insanlar bu at, araba, sürücü meselini ve sürücü ile at arasında dizginlerin olmadığını duyarlar ve bunu sadece bir ifade olarak alırlar. Örneğin, "At, araba, sürücü meselini bilmiyor musun? Dizginlerin olmadığını bilmiyor musun?" diyebilirler. Evet ama hiç bunun ne anlama geldiğini düşündünüz mü?

Bu konuşmada *sürücünün uyanması* hakkında konuşmadığımızı anlamalısınız. Az da olsa uyanmış ve meyhaneden dışarı çıkmış sürücü hakkında konuşuyorum. Uykudan biraz uzaklaşmış, kibir ve kendilerine dair resimlerin biraz ötesine geçmiş olan insanlardan, Sahte Kişiliklerinin ötesini biraz da olsa görmüş, hiç de düşündükleri gibi olmadıklarını görmeye başlamış kişilerden söz ediyorum. Sarhoşluktan ayılınan bu ilk uyanma safhası ne anlama gelir? Bu Çalışma'da, bir süre sonra sizden çok daha derin uyuyan insanları, sizden daha sarhoş kişileri –kendilerine verdikleri önemle, negatif halleriyle, her şeyi yapabilecekleri fikriyle vb. sarhoş olan kişileri– görmek mümkündür. Dediğim gibi, böyle kişilerden söz etmiyorum çünkü bir insan kendinde hiçbir şeyin hatalı olmadığını düşündüğü sürece, bu Çalışma'yı şu anki hallerine ekleyecekleri bir şey olarak gördükleri sürece, meyhanede sarhoş kalacaklardır. Tabi ki sarhoş bir halde bir meyhanede olduklarını asla düşünmeyeceklerdir. Tam tersine, kendileri

hakkında harikülade fikirlere sahiptirler; yani irade sahibi oldukları, yapabildikleri, verimli oldukları, en iyiyi bildikleri, gerçek bir kalıcı "Ben"e sahip oldukları ve benzeri birçok fikre sahiptirler. Bu muhteşem yanılsamalardan uyanmadıkları, çaresizliklerini ve hiçliklerini hissetmeye başlamadıkları takdirde sürücü koltuğuna asla yerleşemeyeceklerdir. Biz, biraz da olsa uyanmış, sürücü koltuğunda oturmaya ve atı kontrol etmeye çalışan, artık meyhanede tamamen sarhoş halde olmayan kişilerden söz ediyoruz.

Şimdi, sürücü ve at arasındaki dizginleri bağlamanın anlamlarından biri üstünde düşünelim. Sanırım, Çalışma'da yeterince ilerleyen bizler, bu bağlantı hakkında az da olsa bir şeyler bilmeye başlarız. Fakat sizi temin ederim ki bu bağlantının *tamı olarak* ne olduğunu size anlatmaya çalışmak benim için kolay değil. Hepiniz o tip soruları bilirsiniz: "Dizginlerin *tamı olarak* ne olduğunu bana söyler misiniz?" Sıklıkla bize söylenen bir şey de, Büyük Bilgi için uzun uzun çalışarak ödeme yapmamız gerektiğidir. Bunu anlayan bir kişiyle karşılaştığımda bana, "Kendini Hatırlama tam olarak ne anlama gelir? Kendini gözlemleme tam olarak nedir? Bu Çalışma tam olarak ne hakkındadır?" gibi sorular sormaz. O kişinin yaşamdaki –yani meyhanedeki– sarhoş uykusundan uyanmaya başladığını bilirim. Sonra, bu kişinin insanlık üstünde oynanan korkunç ipnotizmden uyanmakta olduğunu da bilirim. Burada, meyhaneden dışarı çıkmakta olan, henüz ayaklarının üstünde pek dengede duramasa da muhtemelen ata ve arabaya bakmaya muktedir biri vardır. Sürücü koltuğuna tırmanabilir ve (hepimizin yaptığı gibi) düşebilir ama yine de bunun, yapmamız gereken şey olduğuna dair bir anlayış mevcuttur. Ve sizi temin edebilirim ki eğer bu noktaya vardıysanız, Çalışma'dasınız demektir. Tabi ki meyhaneye sık sık geri dönebilirsiniz. Sık sık sürücü koltuğuna kadar tırmanır ve tekrar düşersiniz ama artık bu Çalışma'nın ne hakkında olduğuna dair bir fikriniz oluşmuştur. Ve şunu da ekleyeyim; sürücü koltuğundan çok sık düşerseniz bile, içinizde koltuktan düştüğünüzü bilen ve geri tırmanmak için gerçek bir istek duyan bir şey daha oldukça, buna aldırmayın. Belirli türdeki negatif duygulara karşı çalışmak zorunda olduğunuz nokta burasıdır. Sürücü ve at arasında dizginler koşulu değildir ya da daha doğrusu, mekanik biçimde yanlış dizginler koşulmuştur. Bu dizginler şuurun birinci ve ikinci durumlarında yapılmamıştır. İlk durum gerçek uyku halidir, ikinci durum ise sözde uyanıklık hali. Entelektüel Merkez ve Duygusal Merkez –yani sürücü ve at– arasında doğru bağlantıyı kurmak için, sınırlı bir dereceye kadar da olsa kendinizi hatırlayabilmeli ve dikkat içinde olabilmelisiniz.

Peki, meseller niçin vardır? Niçin İnciller'deki öğreti de meseller biçimindedir? Bunlar, görsel imgelerdir. At görsel lisanı anlar, sürücü ise sözcükleri ve mesel, bu ikisini bağlar. Görsel imgeler evrensel bir lisandır. İşaret dilidir. At sadece görsel imgelerin evrensel lisanını anlar. Bu nedenle, atı zihnen kontrol etmek istiyorsanız, sadece düşünmekle kalmayıp imgeleme de yapmak zorundasınız. Bu Çalışma'da bize öğretilenlerden biri de imgelemedir. Herhangi bir insana davranışlarınız açısından düşündüklerinizi, imgelemelisiniz. Yani bu kişiyi imgelemeniz içine almalısınız. Bir insanı imgelemek, en derin anlamda bir dışsal kale alma biçimidir. (Bir baş-

kasını kendiniz gibi, onun bireysel sorunlarını sanki siz o kişiymişsiniz gibi imgelemek, sürücü ve at arasındaki dizginleri koşmanın başlangıcıdır ve bu aslında ergeç başka bir insanı imgelemek anlamına gelir.) O kişiye karşı negatif iseniz, onu doğru biçimde imgeleyemezsiniz. Duygusal Merkezin negatif duygulardan arındığında durugörür olduğunu duymuşsunuzdur. Eğer görev icabı yapıyorsanız, başka bir kişiyi imgeleyemezsiniz. Buna kalkışmamanızı şiddetle tavsiye ederim. İmgeleme çok sakın bir faaliyet, çok sakın bir süreçtir. Genel kural olarak, yolun ancak çeyreğine kadar gider, sonra vazgeçersiniz. Bir başka kişiyi, ancak kendiniz hakkında bir şeyler bildiğinizde doğru biçimde imgeleyebilirsiniz. Kendimizi bildiğimizde, birbirimiz için insan haline geliriz. Bize birbirimizi imgeleyip, imgelediğimiz kişiye "Derdin nedir?" diye sorduğumuz bir egzersiz verildi ve doğru biçimde yapılırsa, o kişinin size derdini söyleyeceği anlatıldı. Yani imge sizinle konuşacaktır. Size sadece bunun mümkün ama çok zor olduğunu söyleyebilirim. Duygusal Merkezin arındırılması Çalışma'daki görevlerden biridir. Bizler birbirimizi içten, dışta olduğumuzdan daha nazikçe ele almalıyız. Çalışma'nın belirli bir aşamasında, eğer birbirimize yanlış davranırsak birçok şey, bazı hastalıklar, baş ağrıları, ani kuvvet kaybı yaşamaya başlarız. Çalışma çok saf bir şeydir ve içsel saflığa dayanmaktadır. Şimdiye kadar hepiniz saf olmanın ne demek olduğunu anladınız. Saflıktan kasıt nedir? Saflık samimiyettir. Geçen gün biri gelip başka birinin Çalışma hakkında çok kötü biçimde konuştuğunu duyduğunu söyledi ve sonra bunu bana anlatan kişinin, söz ettiği insana kızgın olduğunu öğrendiğimde pek eğlendim. Bu saflık mıdır? Öyleyse, bir başkasını imgelemeyi denediğinizde, bunu yapmak zaman alıyorsa ve eğer bu anlamda saf değilseniz uğraşmaya değmiyorsa, Çalışma'nın bütününün bu noktada ortaya çıktığını hatırlamalısınız. Arkanızda Çalışma yoksa, birbirinize yardım edemezsiniz. Bu imgeleme, Entelektüel Merkez ve Duygusal Merkez arasındaki bağlantıdır ve eğer birine doğru biçimde davranmak gibi bir hedefiniz varsa, bunu sadece düşünmeyip kendinizi doğru biçimde davranırken de imgelemelisiniz. Biraz saf imgelemenin herkese ve kendinize yardım etmesi olağanüstüdür. Sadece düşünmek yeterince yardım etmez ama gereklidir. Sadece konuşmak her şeyden kötüdür çünkü konuşarak sıklıkla kendinizi haklı çıkarırsınız. Şunu ne kadar sık söylediğinizi biliyorsunuz: "Eh, ona yardım etmek için elimden geleni yapacağım ve sana söz veriyorum, nahoş bir şey söylemeyeceğim." Sonra ne olur? Pekala, kendinizde bunu gözlemleyin. Sadece hayal gücünüzü ve kibrinizi beslediniz ve duruma yardım edecek hiçbir şey yapmadınız. Bir kedi ayaklarınıza süründüğünde sizi değil, kendini okşamaktadır, bunu bilirsiniz. İmgeleme, kendi kendini tatmin eden imajinasyon değil *yönlendirilmiş imajinasyondur*.

ANLAM ÜSTÜNE EK NOTLAR

İçinde yaşadığınız –aslında tüm insanların içinde yaşadığı– *anlamlar dünyası* üstünde bir an için düşünün. Anlam sizin için nedir? Yiyecek isterim dersiniz, bir randevu almak ya da birisini görmek istersiniz. Tüm bunlar anlamdır; anlam dünyasındaki farklı anlamlar. Şimdi, bu anlam elle tutulabilir veya görülebilir mi? Duyu organlarıyla anlama nasıl dokunulabileceğini, görülebileceğini, işitilebileceğini, tadılabileceğini, koklanabileceğini söyleyebileceğinizi sanmıyorum. Örneğin, para herkes için anlam ifade eder. Ama paranın anlamı dokunulabilir veya görülebilir mi? Bunun, duyularla ilgili bir nesne olmadığı kesin. Duyuların bir nesnesi olarak herhangi bir biçim –kağıt, gümüş, altın, çek veya sadece kredi– alabilir ama anlam, görünen biçimden bir hayli ayrı olarak *kalır*. Bunu vurgulamak gerekli çünkü insanlar sıklıkla bir nesneyi ve onun anlamını özdeş kabul ederler. *Anlam*, görülen nesne ya da duyuların nesnesi ile, mevcut duyu makinelerimizle bağlanmış olduğumuz bu özel dışsal nesneler dünyası ile, kendini sürekli tekrarlayan programıyla bu özel varyete gösterisi ile aynı şey değildir.

Anlamın nasıl azalıp çoğaldığına dikkat etmişsinizdir. Nesne değişmez ama anlamı değişir. Bir şeyden bıkersınız ve sonra, o kadar da kötü olmadığını düşünüp ona geri dönersiniz. Tüm bunlar *anlam dünyasında* olur, dışsal duyular dünyasında değil. Görüyorsunuz ya, aslında psişik bir dünyada, görünmeyen bir dünyada yaşadığımız ve aslında birbirimiz için görünmez olduğumuz söylendiğinde, bu bir abartma değildir. Anlam değişikliklerini kendi içinizde gözlemlerseniz, görünen nesne ve onun anlamının farklı şeyler olduğu sonucuna varabilirsiniz.

Şimdi, kişi kendi içinde “anlam” denilebilecek şeyi “nesne”den ayırabilirse, bu Çalışma’yı anlamaya başlar. Bu Çalışma dışsal nesneler hakkında değil, anlam ve dışsal nesneler bakımından size *anlam* veren şey hakkındadır. Hepimiz bir anlam dünyasında yaşıyoruz ve hepimiz bu anlam dünyasında *derinden* hastayız. Nasıl oluyor da bu özel *anlam dünyasında* derinden hasta oluyoruz? Burada kastedileni anlayabildiniz mi? “Hastalık” yanlış anlam bağlantılarından kaynaklanmaktadır ve dışsal nesne veya kişi ile ilgili değildir. Bu konu hakkında uzun bir süre yazabilirim. Ama sizler her dışsal nesnenin, sizin ona yansıttığınız bir anlam meselesi olduğunu anlamaya başlamadıkça, kastedilenin ne olduğunu görmedikçe, sanırım bu boşuna bir çaba olur. Nesne ve onun size ifade ettiği anlam, iki farklı şeydir. Diyebilirim ki bu ilk ayrımdır. Eski anlamın canlandırılması ya da şu anki olaya, bu olayın sizin için mekanik olarak ifade ettiği anlamdan farklı bir anlamın kasıtlı olarak yüklenmesi Çalışma’nın pratik yanıyla ilgili temel fikirlerden birini oluşturur. Bu, dışsal olay hakkında değil anlam hakkında *çabadır*. Çabalar, uzun yürüyüşlere çıkmak ya da sigarayı bırakmak gibi dışsal şeyler değildirler. Çalışma çabaları, kişinin kendisi bakımından, hayatı ve onun sürekli tekrarlayan olaylarını ele alış biçimi bakımından içsel

bir çabadır. Çalışma çabası, yaşam olaylarıyla ilişkimizin tamamıyla ilgilidir. Bir kişi, bir olaydır. Siz hayat olaylarının bir işlevi iseniz, *mekaniksiniz* demektir. Evet ama bunun anlamı nedir? İşler iyi giderse, kendinizi harika hissedersiniz; işler kötü giderse, içiniz kararır, bunalıma girer ya da negatif olursunuz vb. Sonrasında, hiçbir şeyi dönüştüremezsiniz. Bu Çalışma'nın "Psiko-Dönüşümcülük" olduğu söylendiğinde kastedilen buydu. Psiko-Dönüşümcülük nedir? Bu, kişinin şeyleri ele alış biçimini psikolojik olarak dönüştürmesi gerektiği anlamına gelir. Yine de insanlar Çalışma'nın *dışsal* koşulları, şeyleri, eşyayı dönüştürmesi gerektiğini düşünürler. Hayır, bu nasıl mümkün olabilir ki? Hayatı değiştiremezsiniz. Ama dışsal koşulların *anlamı*, sizin için dönüştürülebilir. Dediğim gibi, kişinin *anlam dünyasında* çok hasta olduğu söylenebilir. Evet, bu çok doğrudur, sadece biz bunu fark etmeyiz. Uğruna yaşadığımız anlamlar çok kötü, çok yetersiz, çok zayıf ve acımasız olabilir. Psiko-Dönüşümcülük şeylerin, olayların, koşulların *anlamlarını* kendiniz için değiştirmektir. Bu, *şeyleri yeni bir biçimde ele almakla* –yani onların anlamlarını değiştirmekle– ilgilidir. Burada, çalışmanın ilk çabaları yatmaktadır.

Zihinsel çabanın ne anlama geldiği üstünde biraz duralım. Bu çalışma *zihinden* başlar, bedenden değil. Zihni değiştirmekten söz eder. Sizden ilk olarak bedensel alışkanlıklarınızı değil, her şeye bakış biçiminizi, örneğin kendi hayatınızı ele alışınızı, kendiniz hakkında düşünüş tarzınızı, diğer insanları ele alış biçiminizi ve onlar hakkındaki düşüncelerinizi değiştirmekten söz eder. Tıpkı İnciller'deki ezoterik öğreti gibi μετάνοια'dan –yani "zihnini değiştirmek" (harfiyen, *vous*'nun veya zihnin *ötesine* geçmek)– başlar. Bu, şeyler ve insanlarla ilgili anlamlarınızı değiştirmek demektir. Çok daha fazlası demektir. Ama yaşamdaki anlamlarınızı değiştirmek demektir. Herkes yavaş yavaş büzülen, dar bir anlam dizisi içinde yaşamaktadır. Çalışma ise yeni anlamlardır.

Anlam düzensiz, uçucu bir şeydir. Örneğin, kendisi için hayali bir anlamı, bir tabloyu devamlı olarak "kabul ettirmeye" çalışan bir kişi, bıktırıcı hale gelir. Şeylerin kendi yerleri ve zamanları vardır ve bizler sıklıkla bunu görmeyiz. Fakat bugün, sözünü ettiğim şey, kelimeye dökülmeksizin veya başkalarına dış davranışlar halinde sunulmaksızın, şeylerin kişinin içinde nasıl kendi yerleri ve zamanları olduğu. Bu bağlamda, kişinin *kendi içinde*, içsel olarak gerçek ve yeni bir anlamı bir kere yakalamasının ama sonra yakalayamamasının mümkün olabileceğini fark etmemiz gerekmektedir. Hatırlayın, *Enegram döner*. Onun farklı anlam ve kuvvet noktaları dönmektedir. Bugün gördüğünüz şey yarın –hatta bir saniye sonra– mümkün olmayabilir. Ama geri dönecektir. İşte, mesele budur. Geri gelecektir. Tüm psikolojik gelişim yeni anlamlar –daha incelmış anlamlar– görmeyi içerir. Bizi geliştiren şey anlamdır. Çaba ile, Çalışma ile yeni anlamlar yakalamaya başlarız. Yakalamazsak, o zaman değerlendirmemizde bir şeyler ters demektir. Henüz kişisel saygılarında ve alışkanlık halindeki görüşlerinde kristalleşmemiş olanlardan söz ediyorum. Başlangıçta bu Çalışma hakkında düşünmenin en iyi yolu, kesinlikle *anlamdır*. Bu Çalışma'nın fikirleri; yeni bir radyo istasyonu gibi, üstünde iş gördüğü şeyi dönüştüren

maya gibi yeni anlamları iletmeli, aktarmalıdır. Bu Çalışma, kendi kendini dönüştürmektir. Buna rağmen, kişi olduğu gibi kalıyor, hayatı ele alış biçimini değiştirmeye uğraşmıyor ama Çalışma'nın şu an o kişinin olduğu hale bir şeyler eklemesini bekliyorsa, bir hata yapılmıştır. Bu hata, ezoterik öğretinin her yanlış biçiminde hüküm sürmektedir.

Şimdi de *dürtüden* söz edelim. Bizler sürekli olarak dürtüden yola çıkarız; burada özel bir anlamda, genellikle yeni anlamın dürtüsünden yola çıktığımızı söylemek isterim. Anlam her zaman kuvvet verir, dürtü sağlar. Dolayısıyla kendimiz için yeni bir anlam gördüğümüzde, çok heyecanlı bir biçimde ya ondan söz etmek ya da kalıcı fiil halinde yürütmeye koymak isteriz. Tabi ki bu imkansızdır. İlk olarak, karanlık ve neredeyse ölü bir yaşama giren bu yeni anlam belirtisi, herhangi bir şeyi etkileyebilecek kadar güçlü değildir. Ve ikincisi, bir etki yarattıysa bile *Enegram döner* ve bekleyip hatırlamak zorunda kalabilirsiniz. Alışkanlık, aynı şeyin sürekli tekrarıdır. Ama bu, peşi sıra neyin geldiğine dikkat etmemekten kaynaklanan bir şey olarak düşünülebilir. Bunu yapmak, Çalışma'ya karşı gittikçe artan bir hassaslığı gerektirir. Çalışma, bizde *şuurlu Enegram*'ı başlatabilir. Sanki bir şey fark edilmelidir, bu şey sonra başka bir şeye yol açar ve en sonunda her şey geri dönmesine rağmen, tam olarak aynı seviyede olmaz. Bu, bir şok vermek demektir. Ama bunu sabit bir noktada tutmaya çalışmak –yani alışkanlık– yanlıştır. G. “Sorun, her şeyin mekanik hale gelmesidir,” demişti. Bu da alışkanlıklar ve alışılmış anlamlar çemberine –mekanik Enegram’a, şuurlu bir şoku olmayan Enegram’a– göndermedir. Kendinin Şuurunda olmayan, kendini ve diğer kişiyi birlikte görme gücü olmayan bir kişiye göndermedir.

Birdlip, 15 Temmuz 1944

KENDİNİ SEVME ÜSTÜNE YORUMLAR

I

Eğer “kendini sevme”nin ne olduğunu düşünürseniz, onun her şeyi daralttığını görebilirsiniz. Ancak ondan kurtulmak da imkansızdır. Ama birazdan anlatacağım başka bir şeyle karıştırılabilir. Hiç kimse belli bir derecede “kendini sevme”nin –yani kendi çıkarları, kendi duyguları, kendine verdiği değer, kendine duyduğu hayranlık, kendinden aldığı zevk, kendinden duyduğu gurur, kendini gerçekleştirmeyi amaçlama vb.– ötesinde hareket edemez. Kişi kendini sevmenin kendisinde işlediğini fark etmeye ve onun tadını hissetmeye başlamadıkça, bundan söz etmenin yararı yoktur. Bizler, çıkar gözetmemeye o kadar çok şey atfederiz ki sadece diğer kişinin iyiliğini düşünüyormuşuz gibi hissetmemizi sağlayan o kadar çok yanılsamaya sahibizdir ki ve özellikle de diğer kişi öğütlerimizi dinlemi-

yorsa, kendimizi feda ettiğimizi hayaline o kadar kolay dalarız ki kendini sevmek ormanını ve onun sahte yaratılarını gözümüzün ucuyla bile görmek çok güçtür. Oysa kişi bunu yaparsa, bu çok şaşırtıcı bir deneyim olur. Gerçek bir şoktur, tıpkı mekanikliğin farkına varmak gibi. Ayağınızın altının boşaldığı gibi bir his, görünürde o an hiçbir şeyin dolduramadığı bir boşluk duygusu yaratır. Bir arkadaşınız size ihanet ettiğinde, yer ayağınızın altından kaymış gibi hissedersiniz. Ama kendi kendinize ihanet ettiğinizi hissetmek daha kötüdür.

Kendini sevmek, belirli şeyleri dışarıda bırakıp, diğerlerine kapı açar. Kişinin sıradan hayatındaki çevresini içerir; bütünde kişiyle fikir ayrılığına düşmeyen veya eleştirmeyen insanlar, aile, evinden, çocuklarından ve arkadaşlarından duyduğu gurur, günlük şahsi çıkarları, işe ait çıkarlar, kişinin sahip oldukları vb. Şimdi, bize Duygusal Merkezde adına "Duygusal Merkezin uyanması" denilen bir gelişmenin mümkün olduğu söylenmişti. Bu, kendini sevmenin ötesine geçen bir gelişmedir ve bizim hiçlik hissimizle yapılmalıdır. Kendinize şunu sorun: Kendinizde hangi farklı sevgileri gözlemlediniz? Hepsi aynı mıdır? Yiyecekleri seversiniz; rahatlığı, sahip olduklarınızı, çocukları seversiniz, övülmeyi seversiniz, parayı seversiniz, gücü seversiniz, tiyatroya gitmeyi seversiniz, giysileri seversiniz, sigara içmeyi seversiniz, skandal duymayı seversiniz, başka birinden daha üstün olmayı seversiniz, komplolar kurmayı seversiniz, köpeğinizi seversiniz, başarılı olmayı seversiniz, çikolatayı seversiniz; peki, başka? Bu sevgiler, ne kadar orta kararda olsa da kendini sevmenin çeşitlemeleridir. Hepsi, araba tekerleğinin oklarının merkeze bağlı olması gibi, kişinin kendisine yönelirler. İnsan rahatlatılan, ululanan, sakinleştirilen, komplimanlara boğulan, tatmin edilenin ve bunlar olmadığında bir bebek gibi mızıldanmaya başlayanın her zaman *kendi* denilen şey olduğunu fark ettiğinde çok şaşırabilir. Ve gücenmiş, üzgün, negatif, öfkeli, dibe vurmuş olan da hep bu garip huzursuz şeydir. Nereden dibe inmiştir? Kendini sevmenin merkez noktasından aşağılara. Belki de şimdiye dek bu "kendiniz"den ve onun tüm usandırıcı entrikalarından, samimiyetsizliklerinden, yalanlarından, basit hırslarından, rekabetlerinden, hesaplar yapmasından ve her şeyi mahvedip, tüm iyi şeyleri tuzla buz etmesinden nefret etmeye defalarca yaklaştığınızdır. Evet, kişi onun sahteliklerinden nefret edebilir. Ama neyin farkına varırız? Ondan kurtulmanın imkansız olduğunun farkına varırız. Ona yapışmış gibiyiz. Onun tesirlerine sürekli tepki veririz. O kadar çok numarası, o kadar çok sahte tavrı ve hilesi vardır ki onunla gerçekten başa çıkamayız. Hep geç kalırız. Ama yeni duygular onu tam zamanında yakalayabilir. Duyguların hızının, düşüncelerin hızından daha büyük olduğunu hatırlarsınız. Kısacası, başka bir şeyin yardımı olmaksızın onunla başa çıkamayız. Kutsal metinlerde söylenen bazı şeylere bir göz atalım. Nefret hakkında çok şey söylenmiştir. Bir yerde "kötülük ve kıskançlık içinde yaşayan, nefret edilen ve birbirinden nefret eden" diye geçer (*Titus*, 3:3). Bu, kendini sevmenin alışılmış halidir. Kaçınılmaz bir haldir çünkü kendini sevmek, temelinde onu beslemeyen her şeye karşıdır. Kişi, başkalarını bu kendini sevmek bölgesi içine alabilir, öyle ki bu, başkalarını çıkarsız

sevme gibi görünebilir. Fakat öyle değildir. Ya da kişi kendini binlerce biçimde kandırabilir çünkü kendini sevme çok zekidir ve gerçek formunu saklar. Mesele şudur; kendini sevme sadece başkalarına rağmen hissedilebilir çünkü temelde, kendisinin ötesinde hiçbir şeyi sevmez. Sadece tek yönü işaret eder: kendini. Ne kadar dolambaçlı yollar izlerse izlesin aynı merkezi noktaya varır. Bu *kendini* sevmektir; *kendinden* hoşlanmaktır, *kendi* çıkarlarıdır, *kendi* olan her şeydir. Onun merkezinde oturur, her şeyi onun çevresine toplar ve her şeye fısıldar. Bunu yaptığına hiç dikkat ettiniz mi? Bunu fark ettiğinizde, “kendinizden nefret etmeye” *başlayabilirsiniz*. Şimdi, kutsal metinlerde “kendinden nefret etme”ye gönderme yapan bir şeyler söylenmiştir. Bu, kendini sevmeye karşı çıkmaktır. Bazen insanlar kendilerinden nefret ettiklerini söylerler. Bunun, gerçek olduğunu hayal ettikleri yapmacık bir tavır –süptil bir resim– olduğundan emin olabilirsiniz. Ama hayal gücü asla gerçek değildir ve kendini sevmeye dayanan Sahte Kişilik, imajinasyon denilen güçlü bir malzemeden oluşmaktadır. Kutsal metinlerin bir yerinde bize, kişi kendinden nefret etmedikçe İsa’nın öğretisini anlayamaz, denir. Yine bizlere, garip bir biçimde, kişinin babasından ve kardeşlerinden nefret etmesi gerektiği de söylenir. İsa, “Biri bana gelip de babasını, annesini, karısını, çocuklarını, kardeşlerini, hatta kendi canını bile gözden çıkarmazsa, öğrencim olamaz,” dedi (Luka, 14:26). Grek dilinde “kişinin kendi hayatı,” “can” veya “psişe” anlamına gelir. Örneğin, “kişinin arkadaşları için canını vermesi” deyişi, “kişinin arkadaşları için kendi canının tersine hareket etmesi” olarak tercüme edilmelidir. Kişinin kendi canına karşı çıkmasının, kişinin kendini sevmesine karşı çıkmasına ve kişinin kendi hayatından nefret etmesinin de kendini sevme tarafından biçimlendirilen ve kontrol edilen bu kendinden nefret etmeye denk olduğunu anlayabiliriz. Kendi düzeyimizde, can’ı, sayesinde en güçlü biçimde eşkoştuğumuz yoğun bir kendini sevme noktası olarak kavrayabiliriz. Ona müdahale edildiğinde nefret ederiz. Nefretin, kendini sevmenin tam zıddı olduğunu ve sevgiyi, pozitif bir duygu –yani hiçbir zıddı ve içsel çelişkisi olmayan bir duygu– olarak anlamadığımızı fark etmek ilginçtir. Yine, sevmenin zıddının kendinden nefret etmek olduğunu düşünebiliriz. Ama sevgi, söylendiği gibi, zıddı olmayan, karşıtını kendine çekmeyen, her şeyi kendinde bir bütün olarak bulunduran pozitif bir duygudur. Zıtların birliğidir, bilmediğimiz üçüncü bir şeydir çünkü biz sarkacın bir ucundan diğerine salınıp dururuz.

Uzun bir süre boyunca, eleştirmeksizin uygulanan kendini gözlemleme sayesinde kendinizin karakteristik yönlerine ait fotoğraflar çekilmeye başlanır –ve tek bir fotoğrafı oluşturmak için birbiriyle bağlantıya geçen birçok ayrı gözlem tarafından aniden oluşturulan, yeni yıkanmış bir fotoğraf plakası gibi aniden gelirler– ve bunun ardından, kendinden rahatsızlık duyma veya hoşnutsuzluk başlayabilir. Şimdi, bu noktada Çalışma takip edilmediği takdirde bir tehlike söz konusudur. Çalışma’da hiçbir talimatın olmadığını ya da talimatların hiçbir öneminin olmadığını sanmak bir hatadır. Aksi takdirde, talimatları nasıl ve niçin izlemek zorunda olduğunuzu deneyerek öğrenmek ve onları kendi başınıza düşünüp çıkarmak zorunda

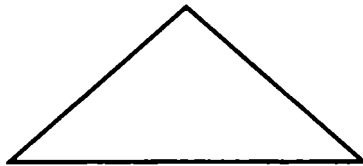
kalırsınız. Örneğin, kendinizden hoşnutsuzluğunuz başka bir türden değil de gerçekse, kendinize acımak yoluyla negatif hale gelebilir ve bu tehlikelidir. Yanlış yere kaymıştır ve karışmıştır. Ve yine, kendinizi hala *bir* olarak ele alıyorsanız, bu da tehlikelidir. Bir olmadığımızı fark etmek zorundayız. Çalışmanın nihai eylemi için bu elzemdir. Bunu her gün fark etmeliyiz. Yoksa, her şeyin yolunu tıkarız. Kendi yolumuzu tıkarız. Durum böyle ise, Çalışma sizin üstünüzde iş göremez. Deyim yerindeyse, odanızda herhangi bir şeyi değiştiremez veya dışarı çıkaramaz çünkü siz, “Hey, o benim” diye bağırırsınız. Ayrıca, kendinizi bir olarak ele alırsanız, kendini sevmek bölgesinin dışından gelen belirli duygulara ulaşamazsınız. Kendini sevmeye karşı Çalışma’nın birçok süptil darbesinin ilklerinden biri, *bir* değil *birçok* olduğumuz –aslında Gerçek “Ben” olmadığı– fikridir. Bu ise kendini sevmek açısından hiç de hoş değildir. Tabi ki kişinin mekanik olduğu fikri kendini sevmeye karşı öylesine bir darbedir ki bu fikre katılan hemen hemen hiç kimse yok gibidir. Ve hepimizin uyuduğunu ve henüz şuurlu olmadığını söylemek ise kendini sevmek için tahammül edilmezdir. Kendini savunacağından ve tüm bunların saçmalık olduğunu söyleyeceğinden hiç kuşkunuz olmasın. Yani Firavun gibi kurallarını dayatmayı sürdürecektir ve sizi özgür bırakmayacaktır. İçinizde, kendini sevmeden ayrı olan başka bir şey, bu fikirlerdeki hakikati görmelidir. Ve kendini sevmeye ait olanların ötesinde başka duygular mümkün değilse, bunu görmek imkansız olur ve sonuç olarak, herhangi bir gelişme mümkün olmaz. Bu gelişim, başka ve yeni duyguların ortaya çıkışına ve yavaş yavaş güçlenmesine dayanır; *varlık* o zaman değişir.

Birdlip, 15 Temmuz 1944

KENDİNİ SEVME ÜSTÜNE YORUMLAR

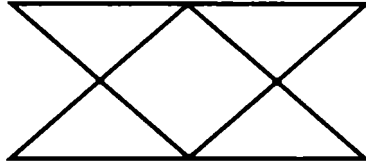
II

Gelin, kendini sevmek ile ilgili bir imge oluşturalım. Bunun geniş bir tabanı ve dar bir ucu vardır. Şekil olarak bir üçgen biçiminde düşünülebilir:

Bu üçgenin tabanı, kendini sevmenin ölçüsüdür. Kendi tabanından hayata ve başkalarına doğru büyürken, bir nokta haline gelene dek küçülür. "Kendini Sevmek" üstüne bu yorumlarda, bu üçgenin, kendini sevmenin geniş tabanlı çıkarlarından başlayıp genişlerken hızla daralan çıkarları temsil edebileceğini düşünüyorum. Bizden biraz uzaktaki meselelerle daha az ilgileniriz. Uzaktaki bir şeyi –diğer insanları, diğer ülkeleri– hiç umursamayız. İçinde bulunduğumuz bu dünya veya kozmos ya da o kadar uzaktaki herhangi bir şey hakkındaki herhangi bir fikri de umursamayız. "Tüm bunların benimle ne ilgisi var ki?" deriz.

Gelin benzer ama diğer tarafa bakan bir üçgen daha çizelim ve bunları üst üste getirelim:

Bu sembol çok eskidir. Herhangi bir sembol gibi birçok anlamı vardır. G. bir keresinde "Sembolizm, bilgimiz için bir şok olarak iş görmelidir," demiş ve dört türden söz etmişti: İbran, Mısır, Acem ve Hindu sembolizmi. Burada ilgilendiğimiz sembol, İbran sembolizmine aittir ve Süleyman'ın Mührü olarak adlandırılır. İki şeyin ya da iki aracın veya seviyenin ilkelerinin birbirlerine nüfuz edişini temsil eder. Bir üçgenin ucunun, uç noktası ile tabanın karşılaştığı yerde sadece bir nokta olarak sona erdiğine ve her ikisinin birbirine karıştığı eşkenar dörtgen biçimli bir ara bölgenin ve iki üçgenin birbirine karışmadığı dört köşe bölgenin olduğuna dikkat ediniz. Üçgenlerden biri mavi camdan, diğeri de sarı camdan kesilseydi; ikişer adet mavi, ikişer adet sarı bölge ve renklerin karıştığı yerde yeşil renkli bir orta bölüm olurdu.

Şimdi gelin, geniş kenarı yukarıda olan ve uç noktası aşağıyı gösteren üçgenin, geniş kısmı aşağıda ve dar ucu yukarıda olan kendini sevme üçgenine karşı işleyen bazı ilkeleri temsil ettiğini varsayalım. Ve sembolün (Ay'ın kozmik seviyesi dışında) her şeydeki daha düşük bir ilkenin daha yüksek bir ilkeyle, evrensel bir karşılıklı nüfuz halinde oluşu temsil ettiğini de anlayalım. Yaşam üstünde etkide bulunan iki düzenin veya ilkenin veya kuvvetin veya tesirin mevcut olduğunu kabul etmek, *manyetik merkezin* karakteristik özelliğidir. Manyetik merkezin, A ve B tesirlerini birbirinden ayırt edebilmek için bizlerde bulunan ayırt etme gücü olduğunu hatırlarsınız. Burada hepsini tekrardan açıklamamıza gerek yok. A tesirleri yaşam tarafından yaratılır ve kendini sevmeye –güç, sahip olunan şeyler vb. sevgisi– bağlantılı olduğu açıktır. Fakat ayrıca, sıradışı ve aslında açıklanamaz tesirler, ayrıca tarihin garip yanları, iş hayatının çıkarlarıyla hiç ilgisi

olmayan bazı garip şeylerin örnekleri vb. vardır. Kültürümüzde varlığını sürdüren ve küçük şahsi çıkarlarla kesinlikle ilgisi olmayan oldukça harikulade şeyler, manyetik merkezleri ve dahası olan kişilerce hissedilip ifade edilerek mimarlık, resim, şiir, edebiyat, heykel, azizlik, öğretmenlik, şövalyelik vb. olarak tercüme edilen ve şahsi hırsla ya da özel avantajlar elde etmekle ilgisi olmayan başka türden tesirlerin gözle görünen ifadeleridir. Bu harikulade kuvvet dalgası, binlerce biçimde aktarılmış olan bu sıradışı ışık olmasaydı, bizler barbarlardan başka bir şey olmazdık; yani kendini sevme ve onun hırsı ve darlığının ötesinde herhangi bir şey hakkında fikrimiz bile olmazdı. Bir kişinin, tüm bunları teorik olarak, kendi durumunu bu açıdan görmeksizin kabul edebileceğini söylemek doğrudur. Kendini gözlemlemenin bir hedefi de kişinin kendi güdülerinin farkına varmasıdır. Bu hoş ve kolay bir süreç değildir. Kendinize ara sıra sorun: “Bunu niçin yapıyorum?” veya “Bunu neden söylüyorum?” veya “Neden bu şekilde davranıyorum?” veya “Bunu niçin yazıyorum?” Hayalimizde kendimize hangi kendini haklı görme kıyafetini giydirirsek giydirelim, bu sorular bizi tekrar soymaya meyillidir. Bu bakımdan, Çalışma’nın oldukça korkunç ve inkar edilemez bir şey olduğunu anlamamız gerekiyor. İnsanlar, öyleymiş gibi yaptıklarını hayal edebilirler. Bu imkansızdır. Sadece gerçek olan kalabilir. Kendini gözlemlemenin ve kendini bilmenin daha derinlerine indikçe, kendini sevmenin gerçek bir şeymiş gibi kılık değiştirmiş tezahürlerinin birçoğundan vazgeçmek zorundayız. İncil’in Yuhanna’nın Vahyi kısmında, Çalışma hakkında ne denildiğini hatırlıyor musunuz? “O zaman bütün topluluklar, gönülleri ve yürekleri denetleyen ben olduğumu bilecekler. Her birinize yaptıklarınızın karşılığını ben vereceğim.” (Esinleme. 2:23)

Bu Çalışmanın amacı bizi sahte olandan ayırmaktır. Bir keresinde sizlerle, karımla birlikte Fransa’daki Enstitüye gittiğimizde “Kişiliğin burada var olma hakkı neredeyse hiç yoktur,” diye uyarıldığımızı anlatmıştım. Ama kendini sevme ne kadar çoksa, bu o kadar az gerçekleşebilir. Ne kadar uzun bir yolculuktur bu. Fakat oldukça gerçektir. Mevcuttur. İcat değildir. Ezoterik öğreti hayali bir şey değildir. Dünyadaki en gerçek şeydir; bir çekten daha gerçektir, bir evden daha gerçektir, başka bir kişiden daha gerçektir. Demek ki şu an hayatın icaplarıyla hiçbir ilgisi olmayan şeyden, yani kişinin kendine daha derinden dürüst olmasından, daha derin bir samimiyetten söz ediyoruz.

Artık, kendini sevme –yani hayat– üçgenine göre başaşağı duran yukarıdaki üçgene dönmeliyiz. Bu hayatın her şey olduğuna eminseniz, anlamlarınızı ondan alıyorsanız ve sadece onlarla düşünüyorsanız sizin içinizde işleyen üst üçgen yok demektir. Kısa süre önce anlamdan, görünür bir şeyin ve onun anlamının nasıl farklı şeyler olduğundan, bunu göremediğiniz takdirde ayırma ve dönüştürme gibi içsel bir çalışmanın nasıl olamayacağından söz etmiştik. Yaşamı, yeni anlamla dönüştürebiliriz. Mevcudiyetleri duyularımız tarafından açığa vurulan insanları ve şeyleri dönüştüremeyiz. Ama içsel duyularımız vardır. Zihin ilk dönüştürücüdür. Yeni bir şekilde düşünersek tutumumuz değişir ve böylece anlam dünyası da değişir.

şir. Fakat yeni bir şekilde düşünmek için yeni bilgiyi, yeni fikirleri almalı ve kabul etmeliyiz. Aslında bu oldukça basittir fakat biz yapmaya koyulmadan önce içimizde muazzam güçlükler belirmesi, bunu olduğundan daha güç hale getirir. Fikirlerimize öylesine sabitlenmiş, öylesine özdeşleşmişizdir ki bu çok büyük bir emek gerektirir. Herkül'ün işleri ile ilgili benzetmeyi ya da meseli hatırlar mısınız? Görevlerinden biri, gübreyle dolu Augéan* ağıklarını temizlemektir. Meseller açısından gübre nedir? Tüm negatif duygularınız, tüm o zavallı görüş açılarınız, kişisel değerleriniz, kendinizi sevmeniz vb. Herkül, ağıkları ve zihnin atlarını temizlemek üzere bir nehrin yatağını değiştirir. Bildiğiniz gibi su, hakikat anlamına gelir. Çalışma hakikati öğretmektedir. Ne hakkındaki hakikati? Sanırım hepimizin, kendimizin arka planında gizli gizli özlediğimiz bu varlık değişimi için gerekli olan yollar, fikirler, çabalar hakkındaki hakikati. Bu ise, ezoterik hakikatin, ezoterik bilginin bizi, muhtemelen tüm normal insanların sahip olduğu şu sürekli, yetersiz, rahatsız ve yarı suçlu duygudan temizleyebileceği anlamına gelir. Ve Çalışma'da normal bir kişi, manyetik merkezi olan kişi demektir. Normal varlık, bu anlama gelir. Kendinizden memnunsanız, öyle kalmanız çok daha iyi olur. Çalışma sizi sadece üzecek ve zarar verecektir. Başka kişilerle bağlantılı olarak, üzerinde düşünülmesi gereken zorluklardan biri budur. Sıradan anlamıyla iyi bir evsahibi, işini tam olarak ve doğru dürüst yapan kişidir. Fakat Çalışma açısından, bir yere götürdüğüne inanmadan işini yapan ve sorumluluklarının farkında olup onları yerine getiren kişidir. Henüz manyetik merkeze sahip değildir ama ona yakındır. İşini yapar ve yapması gerektiğinin farkındadır ama bunun onu hiçbir yere götürmediğinin de belli belirsiz farkındadır ve başka bir şey olduğunun henüz farkında değildir. Başka bir şey olduğunu inkar eder, demek istemiyorum.

Bu yol, yani İyi Ev Sahibinin Yolu, Tekrarlanma yoluyla yükselen Varlığın kesin çizgisidir ama bize bunun çok uzun bir yol olduğu söylenmiştir. Üstteki üçgenle ilgili hiçbir duygusu yoktur, sadece alttaki üçgenden memnun değildir. Ancak en azından bu konuda samimidir. Alttaki üçgenin giysilerine, kurdelelerine bürünmüşken, üstteki üçgeni biliyormuş "gibi" yapmaktan, kulaktan dolma bilgisinden, sahte tutumlardansa aslında bu daha iyidir. Çalışma'daki en kötü suç, yapmacık davranmaktır çünkü bu samimiyezsizlik demektir ve Çalışma samimiyet üstüne kuruludur; Çalışma'nın kendisiyle çok derin ve samimi bir ilişkiniz yokken varmış "gibi" yaparsanız büyük tehlikelerle karşılaşabilirsiniz. Bu Çalışma'yla tanışmasını istediğiniz insanlar hakkında düşünmenizin önemli olmasının sebebi budur. Bu, elektrik yüklü, bir milyon voltluk bir devredir. Nihai halinden söz ediyorum, başlangıç safhalarından değil. Bir keresinde Fransa'da G. hepimize birden "Niçin buradasınız?" demişti. Bu hepimizi düşündürdü. Niye oradaydık? Derin bir şekilde kendime, Çalışma'yla temasımı kaybet-

*Efsaneye göre, zengin sürüleri olan Elis kralı Augias, ağıkları yıllardır temizlememiş, ancak işçilerinden Herkül, Alpheios ırmağının yatağını değiştirerek suyunu ağılardan geçirip buraları temizlemeyi başarmış. (ç.n.)

memek için orada olduğumu söyleyebilir miydim yoksa hepsi kibirin –yani alttaki üçgenin– işi miydi? Şüphesiz nedeni mali avantaj sağlamak değildi ama o zamanlar kendimde birçok sahte şey buldum. Bu, belirli bir anda doğru şekilde verilen bir şok örneğidir.

Şimdi ilke olarak, dürtü, yön, duygu ve düşünce, tutum ve hedef olarak alttakinin tersi olan üstteki üçgenden söz edelim. Üstteki üçgen Çalışma'dır. Bu, psikolojik olarak Güneş seviyesinden, yani Şuurlu İnsanlık Topluluğundan gelen tesirlerdir. Bu biraz belirsiz görünüyor. Eh, kendiniz deneyin ve görün. İnsanları değiştiriyor mu? Üstteki üçgen ezoterizmdir. Tamamen farklı biçimde düşündürmektedir. Yeni bir anlamdır, duyularımız yoluyla gördüğümüz tüm tekrarlayan olayları ile Yeryüzü üzerinde gerçekleşen her şeyi yeni bir şekilde ele almaktır. Kendi Yeryüzümüz üstüne oturtulmuş bir gökyüzüdür. Kendini sevmekten oldukça farklı bir sevgiyi talep eder. Aslında, "kendi" dediğimiz şeye karşıdır ve bu "kendi" denilen şeyle mücadele etmemizi talep eder. Bu mücadelenin her birimizin içinde başlamasını ister. Bu Çalışma'nın her fikri, Eski ve Yeni Ahit'in ezoterik öğretisi ve muazzam miktarda başka kaynaklar ve parçalar; hepsi bununla ilgilidir. Her zaman, kendini sevmeye karşı hareket eder. Sizi daha rahat hissettirmez. Hem de hiç. İlk başta sizi huzursuz eder ve sonra, içsel olarak kesinlikle ama yönlendirerek rahatsız eder. Tüm bunlar kendini sevmenin, olduğunuzu hayal ettiğiniz ve olmadığınız o kişinin, sizin o kırılgan yaşam maskenizin memnuniyetine karşı çıkar. Çalışma'yı uygulamazsanız, Çalışma'nın öğretisi yoluyla kendinizi gözlemlemezseniz, kendinizi Çalışma ile yargılamazsanız; olduğunuz gibi kalırsınız. Bir kıvılcım gereklidir. Alevlenmek gereklidir. Gerçek bir şeyin; gerçek ama çok ince, çok narin, çok zarif ve güzel bir şeyin huzurunda olduğumuzu görmek gereklidir. Yeni duygular başladığında, Çalışma'yı yakalayıp iletmeye başlarlar. Onlar bu Çalışma üstünde düşünerek, şahsen derin düşünceye dalarak oluşurlar. Bu Çalışma'ya gerçekten ihtiyacınız yoksa, gerçek bir şey olmayacaktır ve olmaz da. Nasıl olsun ki? Ve acaba kaç kişi Çalışma'ya gerçekten ihtiyaç duymaktadır? Soruyu tekrarlıyorum: "Niçin buradasınız?" Yeni Ahit'te İbranılara söylenenleri hatırlar mısınız?

"Tanrı'nın sözü diri ve etkilidir, iki ağızlı her kılıçtan keskindir. Canla ruhu, ilikle eklemeleri birbirinden ayıracak kadar derinlere işler; yüreğin düşüncelerini ve amaçlarını yargılar. Tanrı'nın görmediği hiçbir yaratık yoktur. Kendisine hesap vereceğimiz Tanrı'nın gözleri önünde her şey çıplak ve açıktır." (İbranilere Mektup, 4:12-13)

Söylediğimiz gibi, birbirine ters bu iki üçgen, şüphesiz İbranılara özgü niteliklerin harfiyen anlaşılan yanına değil de ezoterik yanına ait olan, Süleyman'ın Mührü denilen bu İbran sembolü; bizlere her zaman alttaki seviye üstünde iş gören bir üst seviyenin olduğu öğretisini iletmektedir. Fakat bu, alttaki seviyenin onu aldığı anlamına gelmez. Çalışma'da, yukarı merkezlerin tam gelişip sürekli çalıştıklarını ve aşağı merkezlerin onların anlamını yakalayamadığı söylendiğinde de aynı fikir geçerlidir. Herhangi bir anda kendimizle özdeşleşmeyi bıraksak, alttaki üçgenin tesirlerini izle-

meyi bıraksak, üstteki üçgenden gelen tesirleri alabilirdik fakat onları uzun zaman boyunca anlamazdık. Tamamen yeni olan düşünceler, tamamen yeni olan duygular tanınmaz veya sadece saçmalık olarak görülürdü. Kişi manyetik merkeze sahipse, varlık seviyesi bu olguyla karakterize olmuşsa, zaten bu üçgen hakkında bir duyguya da sahip olmuş, demektir. Fakat alttaki üçgene tamamen gömülmüşse, alttaki üçgenle –yani kendini sevmeye ve kendi çıkarlarına ait her şeyle, duyularına ait her şeyle, harfiyen olan her şeyle– tamamen özdeşleşmişse üstteki üçgene tamamen duyarsızdır ve yaşamı yaşamın terimleriyle yorumlamaya uğraşır. Onun için hiçbir şey yoktur.

Birdlip, 22 Temmuz 1944

İRÂDE ÜSTÜNE MAKALEYE GİRİŞ NOTU

Bu akşam, İrade ve İrade'nin ne anlama geldiği hakkında konuşmak istiyorum. İrade hakkında doğru biçimde konuşabilmek için, ilk olarak, Yaratılış Işını'ndan aşağıya inen tesirler hakkında konuşmak şarttır. Çalışma'nın hedeflerinden birinin, kendi üstümüzde belirli çalışmalar, belirli çabalar vasıtasıyla yeni tesirler altına girmemiz olduğunu zaten duydu-nuz. Bağlantıya geçilecek yeni tesirler olmasaydı, bu Çalışma'nın da hiçbir anlamı olmazdı. Bildiğiniz gibi Yaratılış Işını, Işın'ın tepesinden aşağıya inen farklı tesirleri göstermektedir. Şimdi, bu tesirleri inceleyelim. (Sık sık, insanlara bu tesirlerin bir çizimini yapma görevini veririm.)

Bildiğiniz gibi, Mutlak İrade yeryüzüne dek uzanmaz. Yaratılış Işını'ndan aşağıya uzanan Mutlak İrade, sayıları giderek artan mekanik yasalar veya kuvvetler yoluyla bize dolaylı olarak ulaşır; İsa'nın "İrade'n Yeryüzü'nde gerçekleşsin," duasının nedenlerinden biri budur. Bu, özetle, Tanrı Sözünün Yeryüzü üstünde yerine gelmediği anlamına gelmektedir. Buna rağmen, tüm gerçek ezoterizmciliğin hedefi, İnsan'ı Tanrı İradesi'ne bağlamak ve onu kendi öz-iradesinden kopartmaktır. Kişi bu Çalışma'yı iyi bir ruh haliyle yaparsa, özdeşleşmeme, içsel kale almama vb. bakımından kendi üzerinde çalışmayı denerse, kendini Çalışma'daki anlamıyla hatırlamayı denerse, çizimler aracılığıyla kişinin dokunabileceği daha yüksek bir şey olduğunu bilirse o zaman İrade'nin ne anlama geldiğinden konuşmak mümkündür. İrade, daha ince tesirleri hissetmeyi içerir; daha ince tesirler Yaratılış Işını'ndan aşağıya gelen kuvvetler olarak bize daha yüksek bir seviyeden ulaşırlar. Kendini sevmeyi ve kendi çıkarlarınızı hissetmek-teyseniz, başka tür bir tesirin varlığını hissedemezsiniz.

Bu akşam, bu makalede İrade'nin daha önceki iki makaleyle bağlantılı olduğunu belki göreceksiniz; biri yeni anlam ile, diğeri ise kendini sevmeye ilgiliydi. Kendini sevmeden yola çıkınca, tabi ki sadece tüm o ilginç imajınasyon biçimleriyle öz-iradeye sahip olabiliriz. Örneğin, güce sahip oldu-

ğumuzu, bir an için herkesin kölemiz olduğunu vb. hayal ederiz. Bu tür bir zulüm, muhtemelen Yaratılış Işını'ndan aşağıya inen daha yüksek tesirlerle herhangi bir ilişki oluşturamaz.

Bildiğiniz gibi, bu Dördüncü Yol'da insanlar hayatın içinde olmalı ve hayatın neye benzediğini deneyerek öğrenmeye başlamalıdır. Yaşamın bu Yeryüzü'nde sunduğu tesirlerden ve deneyimden geçmeyen kişi, ister istemez Çalışma için hazır değildir. Burada ikili bir şey ortaya çıkar. Bir yanda, başka bir şeyin var olduğuna dair bir his vardır, tabi eğer o kişi Manyetik Merkeze sahipse. Öte yanda ise yaşam deneyimi eksikliğine dair bir his vardır. Bu Çalışma'da kişinin, hayatın mı daha çok içinde yoksa Çalışma'nın mı daha çok içinde olması gerektiğini anlamak, işte bu nedenle güçtür. Sanırım, çoğumuz artık bunu anladık. Fakat mesele şu ki bildiğimiz tesirler altına kendimizi sokmadıkça ve bu tesirlerden öğrenmedikçe, yeni tesirlere geçemeyiz. İlkokula gitmediğiniz takdirde, muhtemelen ortaokula da gidemezsiniz. Çalışma'nın fikri, yeni tesirlerle bağlantıya geçebilmektir ve Yaratılış Işını bu tesirlerin nasıl mevcut olduğunu gösterir. Bu farklı kuvvet seviyeleri, bu farklı tesir seviyeleri adeta daha ileri anlam, düşünce, duygu ve nihayet eylem okulları gibidir. Çalışma tesirleri sizin üstünüzde iş görmeye başladığında, anlamla dolu olan şeyin daha çok anlamla veya daha az anlamla dolu hale gelip gelmediğini öğreneceksiniz. Bu Yeryüzü üzerinde ait olabileceğimiz en yüksek okul, Güneş Okulu'dur; *Sol* notasını veren okul. Ortaokul ise Gezegensel Okul'dur, Yan Oktav'da *Si* notasını veren okul. Yeryüzü üstündeki okul, Güneş'ten gelen Yan Oktav'ı anlatır ve *La, Sol, Fa* notalarını verir: Bu da Yeryüzü üstündeki hepimizin *La, Sol veya Fa* okullarında birbirimizle karşılaştığımız anlamına gelmektedir. Bu Yan Oktav olmasaydı, herhangi bir çeşit gelişim şansı da olmazdı; "gelişim" derken, hepimiz oldukça imkansız bir şeyi, gelişimin anlamına oldukça ters olan bir şeyi hayal ederiz. Çalışma'nın negatif duygular, özdeşleşme ve Sahte Kişilik hakkında öğrettiklerine bakın: Bu tesirlere karşı durmak, Yaratılış Işını'nda yükselmek anlamına gelir. Tüm ezoterizm, yukarı çıkmak için aşağı inmek zorunda olduğunuzu öğretir ve bunun ne anlama geldiğini hiç kimse anlamaz: Daha çoğunu elde etmek için aşağı inmelisiniz ve daha azı elde etmek için ise her zaman gittiğiniz aynı yolda gidersiniz; Varlığınız yaşamınızı yansıtır. Şu anda sizi tamamen tatmin eden bir şey yoksa, bunun nedeni Varlığınızın içinde bulunduğu haldir ve Varlığınız o dalga boyuna ayarlanmadıkça istediğiniz şeyi asla elde edemeyeceksiniz. Yeni tesirleri almak için kendinizi değiştirmek zorundasınız ve kendinizi değiştirmek, her zaman "kendinizden kurtulmak" demektir. İrade sahibi olmak istiyorsanız, olduğunuz şeyden yola çıkarak değil, adeta hep, olmadığınız şey hakkında İrade sahibi olmalısınız. Kendinizi şu an olduğunuz halinizle artırmayı denerseniz, sadece şu an olduğunuzdan daha kötüye gidersiniz. Gerçek İrade'nin gelişimi, yeni tesirleri hissetmeyi içerir.

İRÂDE ÜSTÜNE YORUM

I

Bu akşam Çalışma'nın İrade hakkında öğrettiklerinden söz edelim. Çalışma, sahip olduğumuz gibi bir iradenin tüm arzularımızın sonucu olduğunu ve ayrıca, her bir "ben" in kendi iradesi olduğunu söylemektedir. Kişinin hedefini koruyabilmesi için İrade gereklidir. Varsayalım ki kişi aceleyle yürümek gibi bu türden küçük bir hedef belirlesin. Kısa bir süre için hedefini korumayı başarabilir. Fakat bir sonraki anda, yine daha önceki gibi aceleyle yürümektedir ve neye karar verdiğini haftalar boyunca unuttur. Veya diyelim ki kişi daha hoş bir yüz ifadesi takınmak gibi küçük bir hedef belirleyip bir süreliğine bunu yapar. Derken akşam sofrası kurulur ve yüzü, sıradan ifadesini takınır.

İrade'yi nasıl artırabiliriz? Örnek verilenlerden daha büyük bir hedef edinen bir insan örneğini ele alalım. Bu kişi tekrarlanıp duran belirli bir negatif duyguyla özdeşleşmemeyi dilemektedir. Bir yol, dışsal kale almanın burada ne anlama geldiği üstünde düşünmek ve daha sonra bunu, o negatif duygunun kaynağı ile ilişkili olarak uygulamaya çalışmaktır. Ancak kendini sevmek, dışsal kale almak istemez. Kendi içimizdeki durumlardan çok daha beter durumlarda olan insanlar hakkında canını sıkmaz, böylece istediğinde negatif olmayı bir hak gibi görür. Hiçbir şey, başkalarının talih-sizliklerine tahammül etmekten daha kolay değildir. Orijinal Budist Okullarındaki yeminlerden biri, diğer herkes için şefkat duymak idi. Fakat dışsal kale alma ve İrade'nin artması arasındaki ilişki üstünde düşünmek ilginçtir. Söylemek istediğim, Gerçek İrade'nin neye dayandığını görmeye başlamak ilginçtir çünkü Gerçek İrade, öz-irade değildir. Kişi, İrade'nin kişinin dilediğini yaptırması anlamına geldiğini hayal edebilir. Ancak durum böyle değildir. Ama İrade'nin gelişiminin bu unsuru üstünde daha fazla durmayacağım çünkü Çalışma, bu bağlantıların nerede olduğunu size bizzat gösterecektir. Duyup da deneyimlememenin, işitip de uygulamamanın yararı yoktur. Aslında, hakkında söylenenler deneyimi engeller. Kişiye henüz kendisinin deneyimlemekten çok uzak olduğuna dair bir şey söylense, bu sadece onu engeller. Şöyle der: "Bana negatif olduğum söylendi" veya "Bana hırslı olduğum söylendi." Çalışma Varlık üstünde onu anlayışımıza –seviyemize– göre iş görür. Hiçbir şey anımsın verini alamaz. Bir şeyin size söylenmesi, onu görmenizle aynı şey değildir. Nazik dostlarımız gün boyu bize anlatırlar. Şimdi, insanlar bizimle aynı fikirde olduklarında sıradan irademizin güçlendiğini hissederiz veya tam tersi. Bir şey yapmaya karar verirse ve insanlar bizi över ya da onaylarsa, daha fazla kuvvetimiz varmış gibi hissederiz fakat aynı fikirde değillerse, enerjiden yoksunlaştığımızı hissederiz. Burada bir dönüm noktası yatmaktadır. Tabi ki her tür karmaşık kişisel tepki bu şartlar altında meydana gelmektedir. Fakat birinin veya başkasının ya da muhtemelen toplumun, basın vb.

desteğine belli bir dereceye kadar dayanmayan kararları çok nadir alırız. Bu, toplum içinde belirlenen hedeftir. Yalnız başına alınan bir karar, belirlenen bir hedef ise sanki gerçek değilmiş, zayıfmış, renksizmiş, hiç de ilginç değilmiş gibi görünür. Bu, bizlerin genellikle işleri biraz "insanlar tarafından görülmek"le harmanlayarak yaptığımız anlamına gelir. Sadakamızı gizlice vermeyiz. Bir hedef belirlerken ve Gerçek İrade onun niteliği ve tadı hakkında düşünürken, Matta İncili'nin 6. bölümünün açılış ayetleri okunmaya değer. Orada, yanlış hedefler ve irade hakkında çok derin formülasyonlar vardır. Oysa Sahte Kişilikten oluşan İrade'yi incelemek ilginçtir. Tabi ki başarısız olur ama bu onun mutlaka bütünüyle yanlış olduğu anlamına gelmez. Ancak bir temeli, derinliği yoktur. Bir hedef derinlere inerken, değişir. Daha elzem hale gelir. Bir cümleden çok, sözleri olmayan bir hedef –sözsüz bir şey–, kişinin gitmeyi amaçladığı bir yön haline gelir. Yine de bir tür cümleyle, bir tür sözel emirle, bir formülasyonla başlamalıdır.

Bir defasında, Bay O. ile Çalışma'daki anlamıyla İrade hakkında konuşmuştum. İrademiz dediğimiz şeyin bir andan diğerine nasıl değiştiğini, bunun farklı "ben"lerin ayrı ayrı iradelerinden kaynaklandığını ve böylece, sonunda ne yaparsak yapalım, bunun tüm bu farklı "ben"lerin arzularının sonucu olduğunu görmenin mümkün olduğunu söyledim. "Evet" dedi, "fakat insanlar ilk önce bunu görmelidir. İnsanlar bunu fark etmezler. İrade sahibi olduklarını hissederler." Ona sordum: "Gerçek İrade'nin neye benzediğini tarif etmek mümkün müdür?" Şöyle cevapladı: "Bu, bir matematik probleminin çözümünü birdenbire görmeye benzer." Bu cevap, anlamamış olduğum bazı şeyler için sonunda bana bir kavrayış sağladı. Bizler İrade kavramını genellikle dış sıkmakla, sebatkar bir kararlılık vb. ile ilişkilendiririz. Bu, İrade'nin negatif görünümüdür. Gerçek İrade'nin pozitif bir şey olduğu fikri, kişisel çalışmada ergeç büyük değer taşır. Normalde İrade'yi negatif bir şey olarak düşünürüz çünkü onu sadece bir şeye karşı çaba göstermek olarak tasavvur ederiz. Örneğin, sık sık buna direneceğim veya şunu yapmayacağım, deriz. İrade'yi bir şeylere dirençle, bir şeyleri durdurmak için frene basmak gibi bir şeyle ilişkilendiririz. Bu, İrade'ye dair negatif fikirdir ve kendine has bir yeri vardır. Fakat Bay O.'nun farklı bir İrade fikrinden söz ettiğini göreceksiniz. Bu, doğru çözümleri bulan bir şeydir. Ayrı şeyleri birleştirir, doğru düzeni tanzim eder ve böylece yeni bir şey yaratır. Yeni *olaslıklar* fikrini içerir. Sadece inkar, sadece olumsuzluk, sadece her şeyi durdurma değil de yeni bir kombinasyona veya yeni bir beceriye ulaşmaktır. Bir çözümün *mümkün* olduğunun kesinliğiyle ve hali hazırdaki çözümsüz duruma yönelik, kişinin henüz bir sonraki bağlantıyı görmediği belirli bir tür aktif sabırla ilgilidir. Belirli bir tür aktif sabır diyorum çünkü bunun teslimiyetle hiçbir alakası yoktur. Bay O., zorluklarımız söz konusu olunca, bizlere sık sık "Çalışma bir yolunu bulacaktır," derdi. Gerekli olan sabır budur. Sıklıkla, özellikle de bir şoktan sonra kendimizi iyice karmakarışık hissederiz. Her şey dağınık, küçük parçalar halinde, ilişkisiz görünür; hele uzun zamandır uykudaysak ve sadece imajinasyonumuzda çalışıyorsak. Evet, Çalışma'ya yönelimimizi kaybedersek,

şeyler gerçekten de parçalarına ayrılabilir. Böyle bir durumda, İrade ne anlama gelir? Birçok olguyu toplamış ama mümkün olduğunca kesin bir çözüme ulaşmak için bunların nasıl bağlantılı olduğunu göremeyen bir matematikçi de aynı durumdadır. Ancak, aktif sabır gösterdiğini varsayalım. G. bir keresinde, "Sabır, İrade'nin Anası'dır," demişti. Bir çözüm vardır. Bir olasılık vardır. Bir matematikçinin kendine güveni, fiziksel şeyler arasındaki ilişkinin matematik formüller biçiminde ifade edilebilir olduğunu ve dağınık bir gözlemler kitlesi için bir tür çözümün ergeç bulunabileceğini hissetmesine dayanır. Çalışma'da da aynısı geçerlidir. Anlamı vardır ya da daha doğrusu, her durumdan anlam çıkarmak mümkündür. Görünüşte ayrı olan şeyler bir anlam birliğine getirilebilir. Bu, isteyip beklemek gibidir.

Şimdi, anlam değişimi; daha önce hüküm süren anlamdan farklılaşmak demektir. Böylece, İrade'nin pozitif fikrini sadece olumsuzluk ve yoksunlukla değil, yeni anlama ulaşma ile de bağlayabiliriz. Bir matematikçi aniden bir çözümü gördüğünde, yeni anlamı görür. İşte Bay O., İrade'yi bununla kıyaslamaktadır. İrade'nin yoksunluktan çok bir zevk olduğunu fark etmeye başladığımızda, hedefin –ulaşmaya değer bir şey olarak–ne anlama geldiğini de fark etmeye başlarız. İlk olarak, hepimiz negatif bir hedef belirlemeliyiz. İlk başta, başka hiçbir türlü hedefi anlamayız. Çalışma öğretisinde negatif şeylerin sadece negatif şeyler ürettiği sık sık söylenmiştir. Bu negatif bahçeye çok düşkünüzür; tohumlarını ve tomurcuklarını dikkatle toplar ve tekrar dikeriz. Atmosferi kötüdür ve içinde dolanırken birçok hastalığa yakalanırız.

İrade'nin ağırlık merkezi Duygusal Merkezdedir; Çalışma'nın amacı bizlerde şu anda çok kötü çalışan bu merkezi uyandırmaktır. Bir kez daha İnsan'ın Üç Katlı Evi'ni çizelim ve her kata onunla esasen bağlantılı olan işlevi yazalım:

Entelektüel	Şuur
Duygusal	İrade
İçgüdüsel-Hareket	Dikkat

Az önce, yeni anlam ve yeni duygulardan söz ediyorduk. İrade, esasen Duygu Merkeziyle bağlantılıdır. Bu merkezin gelişmesiyle İrade başlar. Daha önce söylediğime dönersek, İrade hakkındaki olağan kavramımız dış sıkamak, sebatkar bir kararlılık göstermek vb. gibidir. Aslında bu çok sakın ve şiddet içermeyen yeni bir duygu, yeni bir içgörüdür. Göreceli konuşacak olursak, herhangi bir bildik durumda yeni bir İradeye sahip olmak, bu bildik duruma giren yeni bir duyguya sahip olmak demektir. Bunun, kişinin İrade hakkında düşünmeye başlayabileceği yollardan biri olduğunu söylemek istiyorum. Birçok yönü vardır. Yine, söylendiği gibi, şeylerin ayrılmasından çok birleşmesidir, bir analizden çok bir sentezdir.

Gerçek İrade hakkındaki diğer fikir, zaten değinmiştik, onun son derece esnek oluşudur. Yaşamın nedensel düzeyinde, sebebi geçmişte sonucu gelecekte olan düzeyinde yaşıyorsanız, geçmişten elde edilen irade türüne sahip olursunuz. Niçin? Çünkü Zaman içinde bir sebep, her zaman geçmişte gibi görünür. Ancak nedenler gelecekte de olabilirler. Bu garip, tuhaf bir fikirdir. Çalışma sayesinde kendi içinizde inşa ettiğiniz her şey, gelecekte dönüştürücü bir sebep haline gelir. Mekanik olarak sebep-sonuç düzeyinde yaşamak, hakkında bir şeyler bilebilmek için dikkat etmemiz gereken bir şeydir. Burada, geçmişin gelecekte mekanik bir sonuç vermesi dışında hiçbir şey gerçekleşemez. Kişi, hayatın bu unsuru –bu olası bakış açısı– hakkında çok şey bilmek zorundadır. Tanrı'nın Merhameti olmasaydı, bu kaçınılmaz olurdu. Neden ve sonuç ilişkisinin incelenmesine dayanan Bilim bile her şeyin belirlenmiş olmayıp rastlantısal olduğunu söyleme noktasına gelmiştir. (Rastlantısallık, rastlantısal değildir.) İnsanın hayatı rastlantısal olarak ele alması, herkesin Kendini Hatırlama aracılığıyla yeni rastlantısal etkilere açık hale gelebileceği fikrini kavraması anlamına gelmez. Aksi halde, yalnızca "Hakikat" olurdu, "Merhamet" olmazdı. Bu fikir, dinsel literatürde "günahların affı" olarak ifade edilir. Ama kelimesi kelimesine sebep sonuçtan başka bir şey olmadığını hissediyorsanız, yaşamı dönüştürmek gerçekten de imkansızdır. Tüm dönüşüm, bir dizi ya da başka bir dizi tesirler altında olabileceğiniz fikrine dayanır. Ve Yaratılış Işını, birçok tesir düzeni olduğunu öğretir. Şimdi, *İrade* bir yeni duygular, yeni düşünceler, yeni hisler meselesidir ve niteliği, onları aktarmaya, onları iletmeye dayanır. Tesirlerin bir ölçeğinde şeyler böyle; o tesir seviyesinin sebep sonucuna göre görünür. Fakat her şeyi yeni bir ışık altında görmek mümkündür. Sonrasında, hayatınızdaki tüm sebep sonuç dizisi yeni bir anlam kazanır. Fakat yaşamın tam olarak sizin gördüğünüz gibi olduğuna inanıyorsanız, bu yeni yönelim size uğramayacaktır. İnciller'de, İsa'nın öğretisinden kalan parçaların merkezindeki öğreti de budur. Günahların affı, komşunuzun affı vb. hakkında çok şey söylenmemiş midir? Niçin peki? Kişi bir plan, bir yaşam seviyesinde sadece mekanik sebep sonucun –ona ait sebep sonuç seviyesinin– var olabileceğini görmek zorundadır. Ama İnciller ve bu Çalışma –*eğer Çalışma'yı yaparsanız*– tamamen farklı bir sebep sonuç çizgisinin ve varoluşunuza giren dönüştürücü bir kuvvetin var olduğunu öğretir.

Çalışma açısından *İrade*'nin ne anlama geldiği hakkında konuşmaya da-

ha sonra devam edeceğim. Bunun çok büyük bir konu olduğunu fark edebilirsiniz. Ama bu, kişinin kendinden daha yüksek tesirlerin altına girmesine bağlıdır. İrade, öz-irade değildir. İnciller’i okuyun ve İsa’nın kendi iğvası hakkında söylediklerini okuyun. Kimin İrade’sini izliyordu? *Çalışma iradesi* göstermek kolay bir ifadedir. Ne anlama geldiğini görmek ise başka bir meseledir. Bir keresinde Bay O.’nun, gerçek anlamda İrade sahibi olmadan önce kendi hiçliğinizi –yani kendi kişisel ve kibir hedeflerinizin hiçliğini– hissetmelisiniz, dediğini hatırlıyorum. Ona, “Kendi hiçliğinizi nasıl hissedebilirsiniz?” diye soruldu. Şöyle cevapladı: “Birçok diğer şeyden ayrı olan bir yol vardır: *Hoşlanmadıklarınızdan hoşlanın.*” Gerçek İrade’nin kişinin kendi dilekleriyle hiç alakası olmayan bir yöne gitmeye bağlı olması, ne garip değil mi?

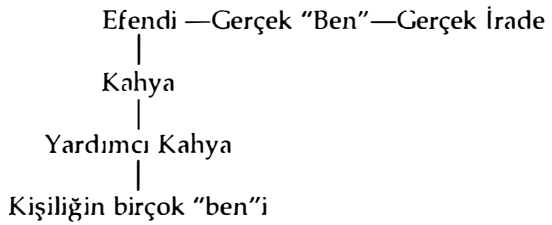
Birdlip, 29 Temmuz 1944

İRADE ÜSTÜNE YORUM

II

Çalışma’nın bakış açısından İrade’nin ne olduğu üzerine yorumlara devam edelim. Önemli noktaları biraz yinelemek gerekiyor. Çalışma, şu anda sadece birçok farklı “ben”in farklı iradelerine sahip olduğumuzu öğretmektedir. Gerçek, kalıcı ve sabit bir İrade’ye sahip değilizdir. Her şeyden önce, her bir “ben” o anda bizi kullanır, böylece her bir “ben” telefonda –yani bizim ağzımız aracılığıyla– konuşup her tür şeyi söyler ve kendine “Ben” der. Herhangi bir şüphe, tereddüt varsa, söylenen şeyler bu farklı “ben”lerin birkaçının iradelerinin sonucudur. Bundan çıkan, karar verir. Buna İrade denir fakat Gerçek İrade değildir. Bir (Konuşma Mekanı anlamına gelen) Meclis gibi birçok farklı ses arasındaki bir uzlaşmadır. Sonuç oyu, birçok farklı partinin sonucudur. Birçok farklı irade ve arzunun sonucudur. İrademiz dediğimiz durum budur. Birçok iradenin, birçok farklı arzunun sonucudur. Fakat Gerçek İrade bir *sonuç* olamaz çünkü İrade gerçek anlamda *Efendi*’dir ve yaşamın arzularının ve tüm yaşam “ben”lerinin üstündedir.

Bir keresinde G. hedeften söz ediyordu. Çevresindeki insanlara hedeflerinin ne olduğunu sordu. İnsanlar, her zaman mutlu olmak ya da başkalarına karşı iyi olmak isteriz, gibi farklı şeyler söylediler. Biri, “Kendimin efendisi olmak isterim,” dedi. G. hemen, bunun gerçek bir hedef olduğunu söyledi. “Çalışma’nın konularından biri budur. Ona ulaşmak için üstesinden gelinmesi gereken tüm zorlukları yaşamak isterseniz, bunu size öğretebilirim. Gerçek İrade mümkündür çünkü bu, İnsan’ın içinde mevcuttur. O Efendi’dir. Fakat İnsan ondan koparılmıştır,” dedi.

Şimdi At, Araba ve Sürücü uygun bir durumda ve bağlantıda oluncaya dek Efendi’nin gelmeyeceğini duydunuz. Sürücü handan çıkmalı ve ergeç sürücü koltuğuna geçmelidir. Bu birinci basamaktır. Bu birinci basamak hakkında bir kez daha düşünelim. Çalışma, belirli koşullar yerine getirilmedikçe Efendi’nin –yani Gerçek “Ben”in– gelmesinin imkansız olduğunu öğretir. İlk koşul, meyhanede parasını harcayan –yani kendine dair düşler, yanılsamalar, resimler içinde olan ve özellikle kendi kendinin efendisi olduğunu hayal eden– Sürücünün uyanması ve gerçekten ne halde olduğunu görmeye başlamasıdır. Bu şok, özel bir kuvvet gerektirir. Demek istediğim, insanlar bu Çalışma’ya girebilirler fakat meyhanede yıllarca *hayallar kurarken* yapmacıktan çalışıyorlarmış gibi kalırlar. Sadece, kendilerine dair düşlerine, şapkalarına ekstradan bir tüy daha dikmek gibi, bu Çalışma’yı eklerler. Oysa hiç kimse, Çalışma’yı uzun süre bu şekilde kullanamaz. Kişilik bütünüyle şişkin olduğunda, kişi ekstra süsüyle kasılarak yürüyebilir ya da Çalışma’yı başka bir şekilde kullanabilir. Oysa Çalışma çok güngörmüş geçirmiştir; muhtemelen hiç kimse onu kandıramaz. Fakat kişinin bunu anlaması için kendinden daha yüksek bir şey olduğunu fark etmesi gerekir. Bu Çalışma, daha yüksek olandan gelmektedir. Bir insanın Çalışma ile hiçbir içsel ilişkisi yoksa ve Gerçek Şuur’un –yani Çalışma Şuuru’nun– başlangıcı olarak kendi içinde onu göremez, hissedemez ya da duyumsayamazsa, bunun doğal sonucu olarak bir o kadar yanlış bağlantı olabilir. Çalışma kuvveti geri çekildiyse, bu her zaman tehlikelidir. Sahte Kişiliğin kumları üzerine temellenmiş şeyler aniden yıkılabilir. Bu yorumların kaynaklandığı konu nedeniyle, bunu bu gece söylüyorum. Gerçek İrade –yani Efendi– yaşamdan ya da onun çıkar seviyelerinden değil *yukarıdan* gelir. İçinizde, düşüncenizde, bakış açınızda yukarısı yoksa, ne Gerçek Şuur’a ne de Gerçek “Ben”e dokunma şansınız vardır. Yani kişi, bu Yeryüzü üzerinde yaratılmış olduğu gerçek hedefte başarısız olur. O kişi faydasızdır; İnciller’in söylediği gibi, yakılacak samanı fazladır.

Bu Efendi –Gerçek İrade, yani Gerçek “Ben”– meselesi üzerine Çalışma tarafından öğretilen fikirleri bir daha inceleyelim. G.’nin “Kendimin efendisi olmak isterim,” düşüncesiyle niçin hemen ilgilendiğini anlamışsınızdır. Çalışma öğretisine göre kendinin efendisi olmak, kendi içinde Efendi sahibi olmak anlamına gelir ve bu sadece Sürücü, At ve Araba doğru şartlarda yerleştirildiğinde mümkündür. Sonra –Çalışma’nın dediğine göre– sürücü koltuğunda oturup, doğru koşum takımıyla ellerinde dizginleri tutan Sürücü, çevresine bakıp arabanın içinde oturan Efendi’yi bulabilir. Fakat bir defasında duyduğuma göre, en iyisi olduğunu düşündüğü şekilde

kendi kendini sürmeye başlamalıdır. Efendi'sinden talimat bekledimden önce sürmeye başlamalıdır. Hepimizde eksik olmasına rağmen hiç de tatmin edici olmayan yollarla icat etmeye devam ettiğimiz Efendi'nin –yani Gerçek “Ben”in– nereden geldiğini görelim. Kişi nereye gideceğini gerçekten bilseydi, gerçekten hissetseydi, gerçekten görseydi; bu harika olmaz mıydı? Gerçek “Ben” çizimin de gösterdiği gibi yukarıdan aşağıya gelir. Kendinizden yukarıdaki herhangi bir şey hakkında hiçbir fikriniz yoksa, kendi gerçekliğinize ve anlamınıza –yani Gerçek “Ben”e– ulaşamayacağınızdan işte bu nedenle söz edilmiştir. Bir an şu takımı ya da elbiseyi, ardından başka birini deneyen uydurulmuş bir figür olursunuz hep. İçinizde huzursuz olursunuz. İyi eğitilmiş bir ön cepheniz varsa onu boyamaya, yeniden sıvamaya ve içi tamamen boşken, her gün mümkün olduğunca taze bir şekilde, deyim yerindeyse, yaşamın içine yelken açmaya bir sürü para harcarsınız. Bu Çalışma bu tür bir şeyle ilgili değildir. Nerede ve ne olduğunuzu bulmakla ilgilidir. Kaybolmuş bağlantıları açmak hakkındadır. İsterseniz, kendini bulmak hakkında diyebilirsiniz fakat kesinlikle parada, kariyerde, başarılı işlerde vs. değil. Acaba bazılarınız ne demek istendiğini anladı mı? Uydurmalar, sahte benlikler vs. birçoğudur. Onların dibine ulaşmak ve onlardan ayrılmak uzun zaman alacaktır. Aslında bu “uzun bir zaman” değildir. Niçin? Çünkü bu, aslında bir zaman meselesi değil, kendinle samimi olmak meselesidir. Kişi Çalışma'yı öğretebilir fakat onun hakkında çok kötü bir şekilde konuşabilir. Kendine samimi olmak mıdır bu? Çalışma'nın bu branşı, bu tür samimiyetsiz destekten ciddi bir şekilde zarar görmektedir. İyi ki bunu şu anda vurguladım çünkü söylendiği gibi, bu Çalışma'ya bir noktaya kadar dokunursanız ve kendi içinizde ona karşı aslında samimi değilseniz, çok tehlikeli hale gelebilir. G. bir keresinde, sizi öldürebilir, demişti. Bu Çalışma'yı öğreten insanların içsel samimiyetsizliğine hala şaşırdığımı itiraf etmeliyim.

Şimdi, Gerçek “Ben”e –yani Gerçek İrade'ye– ulaşmak açısından içsel samimiyet ne anlama gelir? Kendinizle herhangi bir bağlantı görebiliyor musunuz? Kendinize karşı samimi olmadığınızı, her zaman samimiymiş gibi davranıp samimi taklidi yaptığınızı fakat içinizde hiç samimiyet olmadığını varsayın. Herhangi bir şeye ulaşmanız mümkün müdür? Çalışma'yı geçici bir yarar olarak ele aldığınızı varsayın. Sizi herhangi bir yere götürebilir mi? Tabi ki hayır. Tamam ama niçin? Bunun üzerinde henüz düşünmediniz mi? İçsel gözlem ve içsel samimiyet dışında bu Çalışma'da hiçbir yere ulaşamayacağınızı kendiniz görmediniz mi? Bunun dile getirilmek zorunda olması garip. İnsanların çalışmadan bu Çalışma'ya ait olabildiklerini sanmaları ya da daha beteri, çalışıyormuş gibi yaparak Çalışma'ya ait olabildiklerini sanmaları bunca yıldan sonra bana hala garip geliyor. Hala pek kavrayamıyorum ve bu tür insanları ve ne demek istediklerini kesinlikle anlayamıyorum. Neyse, bunun hakkında konuşmak faydasız. Ya öyledir ya da değildir. Belirli bir duygu saflığı gereklidir ve bu yoksa, öyle değildir; varsa, öyledir. Aksi takdirde her şey argüman haline gelir. Kişi görür ya da görmez. Hisseder ya da hissetmez. Bir şeyi anlar ya da hiçbir şey anlamaz. Bir şey ekilir ya da ekilmez. Bir şey büyür ya da büyümaz. Olası

bir argüman yoktur. Ya öyledir ya da değildir. Zaman harcamaya değer ya da değmez. Kişi onu ister ya da istemez. Ona değer verir ya da vermez. Argüman yoktur. İkna, yararsızdır. *İkna edilmiş* kişi, kendine ya da Çalışma'ya yararsız olandan da beterdir. Kişiyi bir süreliğine "satın almak" mümkündür fakat illa ki iyi bir şey değildir. Manyetik Merkez yoksa, kimse kimseyi kurtaramaz; Manyetik Merkez yoksa, Manyetik Merkez yoktur. Kişi için içsel olarak bunların tümü gerçekten saçmalıkta, o zaman tamamen saçmalaktır ve içsel yanınız samimiyetle bunların saçmalık olduğunu düşünürken saçmalık değilmiş gibi davranmak iyi değildir –hatta kötüdür–. Durum budur. Demek istediğim, bu öğretinin başından beri söylendiği gibi, önemli olan tek şey; çalışmaya yönelik bu içsel samimiyettir, nasıl başarısız olduğunuzun, ne kadar kötü bir şekilde yaptığının önemi yoktur. İnanıyormuş gibi davranmak, davrandığınızı hayal etmek, en kötünün en tehlikesidir. Çalışma der ki öyleymiş gibi davranmak, yapılması olası en kötü şeydir, nihai etkileri açısından en öldürücü şeydir. Öyleymiş gibi davranmak, yalan söylemektir. Bu anlamda yalan söylemek ise Öz'ü yok eder. Öz yalnızca hakikat aracılığıyla, samimi olan aracılığıyla büyüyebilir. Öz yok olursa, gergin bir heyecan dışında her şey yok olur.

Efendi'nin –yani Gerçek İrade'nin– yol gösterici güç olarak hissedilmesinden önce, Sürücü uyanmalıdır. Çalışma bir yol göstericidir. Kendine dair fanteziler, resimler, fikirler, değerler, çeşitli üstünlük duyuları ve kendimize tıktırdığımız tüm saçmalıkların hepsi bu rehberlik altında zayıflamaya başlamalıdır. Ne aracılığıyla? Eleştirisiz ve hatırlanan kendini gözlemleme aracılığıyla. İşte o zaman bir şey uyanıp ortaya çıkar. Önünde sonunda sürücü koltuğuna tırmanır. Ufak bir şeydir. Evet, çok ufak bir şeydir; küçük bir adam, küçük bir kadın. Fakat meyhanenin –yani yaşamın ve kişinin yaşamla ilgili ve yaşamdaki kendi ile ilgili fikirlerinin– şamatasından dışarı çıkar ve bu ufak şey sürücü koltuğu yönünde hareket etmeye başlayıp, onun üzerine oturmaya çalışır. Şüphesiz, bunu uzun süre yapamaz fakat bunu gerçekten istemektedir. Önemli olan budur. Bu ufak şey, bu hardal tohumu tanesi gerçekten isterse, Gerçek "Ben" in bir işareti ni cezbedebilir. Daha önce söylendiği gibi, Gerçek "Ben" yukarıdan gelir fakat ancak aşağı inen bir şey var olduğunda. Kişinin kendinden daha yüksek, daha üstün bir şeyin –kişinin aşırı ve genellikle fark edilmeyen kendini sevme, öz-irade, kendinden hoşlanma, kendini beğenme ve kendi çabaları düzeyinin ötesindeki bir şeyin, kendi kibir ve önyargılarının, kendi bencilliğinin, kişinin kendinin ötesindeki bir şeyin– mevcudiyeti hissi ile bağlantılı olarak tekrar Gerçek İrade'den söz edelim. Tüm Çalışma, bu yönde öncülük eder. Tüm ezoterik öğreti bu ilginç yönde öncülük eder. Buna çöl denir.

Kendinin ve kendi içindeki tüm yanlış "ben"lerin içinden geçip ardına uzanan bu yön, bu yolculuk ne anlama gelir? Çalışma'nın tüm malzemesi ne ve bu malzemenin söylediklerine her gün bakmak bir süre sonra bu Çalışma'da zorunlu hale gelir. Çünkü Yakup'un Merdiveni'nin altındaki zeminde öyle uzun yüzükoyun uzanıp yatarız ki. Kalkmak ne demektir? Meyhaneden dışarı çıkmak demektir. Yakup, merdivenin dibinde uyu-

maktadır. Evet ama kalkmak ne demekti? Bizi kalkmaya götüren, çok ilginç bir içsel zihinsel eylemler dizisi vardır. Daha önce hiç gerçekten özel düşüncelere –dış materyallerle, sınavları geçmekle, günlük şovunuzu sunmakla hiç ilgisi olmayan düşüncelere– sahip oldunuz mu? Her şey neyle ilgili, ben kimim vs. gibi –oldukça derinden gelen– düşünceler üzerinde daha önce hiç gerçekten düşündünüz mü? Çalışma ve Gerçek İrade işte burada, bu seviyede başlar. Tanımlamak çok zordur. Böyle düşünceler görev, diğer insanlar, kendine dair fikrini korumak, güç, para ya da buna benzer bir şey hakkında değildir. Bu tür düşünceler çok ilginçtir. Bu tür tanımlanamaz düşünceyle ilgili dikkate değer şeylerden biri, Çalışma'nın fikirlerini kolayca anlamasıdır. Doğrusu, Çalışma'nın ta kendisi gibi görünürler. Kendinizden uzaklaştığınızda, bu düşünce seviyesine ulaşabilirsiniz. Fakat tabi ki şimdilik, gerçekten var değilsiniz. Hiçbir şey değilsiniz. Gerçek İrade'nin ne anlama gelebileceğini –ve sıradan irade denen şeyin bir dereceye kadar bir yalan ve yalnızca saçmalık olduğunu fark edebileceğinizi– burada, bu seviyede keşfedebilmeniz ve görebilmeniz hiç de garip değildir. Bu düşünce ve içsel algı durumunda, gerçekten ne yapmaya ihtiyaç duyduğunuzu bile saptayabilirsiniz, ki bu hep şaşırtıcıdır, hep kendiniz hakkında asla düşünemediğiniz bir şeydir. Ve böylece, bunun öz-iradeniz olmadığını kesinlikle bilebilirsiniz. Fakat bir Çalışma duyusu, daha yüksek bir şeye dair bir onaylama, Yaratılış Işını'ndan aşağı inen tesirlere inanç yoksa, Gerçek İrade'nin tadını bir kez bile almayı nasıl umabilirsiniz? Bir bilinmeyi inkar ederseniz, sahip olduğunuz ama henüz bilemediğiniz bir şeyi hissetmeyi nasıl umabilirsiniz? Zaten her şeyi bilmiyor musunuz? Biri hep tekrar eden küçük bir opera, kısa bir oyundur. Başka uzun operalar, uzun oyunlar da vardır. Evet ama kim bunu gerçekten hissedip, üzerine eylemde bulunur? Kim gerçekten bilmediğini derinden hissedebilir? Kim cahilliğinin farkına varabilir? Kesinlikle *bilen* mi? Buradaki her biriniz için durum bu değil midir? Eh, bu durumda başka bir şeyin içeri girmesi için yer yoktur. Kişi zaten bilir. Kişi her şeyi bilir. Nasıl düşünüp hareket edersiniz? Biliyor musunuz? Sadece kendinize bakın ve gözlemleyin. Hepsiniz zaten her şeyi *biliyormuş* gibi hareket ediyor, düşünüyor ve yargılıyorsunuz. Daha çok *bilerseniz*, daha az bilirsiniz. Bu doğru mu? Tabi ki fakat bunun gibi her iki yanını da gördünüz mü? *Bilmediğinizi* hissettiğinizde Kişiliğinizden yoksunluk hissedersiniz. İşte bu nedenle, olası bir yeni anlayış aşamasıyla karşı karşıya iken negatif olmamanın ne anlama geldiğini öğrenmek zorundayız. Şu an bulunduğunuz seviyeye saldırılıp da kendinize atfettiğiniz önem azaldığında negatif hissederseniz, asla yeni bir seviyeye ulaşamazsınız. Çalışma anlamında *İrade*, kişinin bulunduğu seviyenin üstündeki bir seviyeden gelir ve dolayısıyla, kendi iradesinin ve kendine verdiği önemin hepsinin üzerindedir. İrade, sizin üzerinizde etkili olan ve algıladığınız takdirde ona karşılık verebileceğiniz, daha yüksek bir tesirdir. Fakat zaten *bildiğinizden* eminseniz yeni bir şeye nasıl yer açabilirsiniz? Yeni İrade'nin ilk girişini durduran şey, bizim bu şekildeki *bilişimizdir*. *Bilmeyi* değiştirin; içeriye yeni ve sıklıkla garip –negatifi almanıza engel olan– bir şeyin girdiğini hissedebilirsiniz. Bırakmak, koy vermek budur.

İnsanlar sık sık bilmediklerini ve cahil olduklarını söylerler. Fakat demek istediklerinin bu olduğunu mu sanıyorsunuz? Gerçekten bilmediğinizi mi düşünüyorsunuz? Tüm yargılarınızın ve yaşamdaki problemlerinizi içsel olarak ele alış tarzınızın, *bildiğiniz* fikrine dayandığını görmüyor musunuz? Ve dolayısıyla, sonuç olarak, bizler bu yanlış edinilmiş bilgi dağınıklığından hareketle yaşarız, kınarız, kavga ederiz, öldürürüz, tartışırız ve konuşuruz. Tüm bunlar sizin *makinenizdir* ve makinelerin çoğunun mutsuzluk için yaratılmış görüldüğünü fark ettiniz mi? Bize, makinelerimizi incelememiz söylendi. Sizi kendinizden, makinenizden ayırmaya başladınız mı? Başlamadıysanız, Gerçek İrade'nin ya da Efendi'nin tadını almayı nasıl bekleyebilirsiniz? Çünkü ona hiç yer yok. Zaten *biliyorsunuz*, değil mi? Bütün gün, sanki *biliyormuş* gibi çene çalıp eleştiriyorsunuz. Bilmediğinizi, gerçekten en küçük bir fikre bile hala sahip olmadığınızı ve bütün gün boş laflar edip yalan söylediğinizi henüz fark etmediniz. Hayır fakat niçin? Çünkü düşünme ve hissetme çarklarının döndüğü bu kocaman makineyle sınırlanmış olan şeye dair hiçbir kendinin farkına varış, içsel samimiyet yoktur; acı duyma yoktur. Kişi tüm bu makine aksamı ile böylesine özdeşleşmişken, ona "Ben" deyip onun bildiğini söylemeye devam ederken, bildiğini hissetmeye ve biliyormuş gibi davranmayı sürdürürken Gerçek İrade bir insana nasıl uğrayabilir? Kendinizi bir şey söylediğiniz anda yakalayın. Kişiliğin erimesi zorunlu mu? Evet, kesinlikle. Sahte Kişiliğin ve onun tüm imajinasyon ve yanılsamalarının erimesi gereklidir. Çalışma bunu öğretir. Kişinin kendi mekanikliğini fark etmesi gereklidir. Çalışma bunu öğretir. Bu zaten bir Kendini Hatırlama şeklidir. İrade, Gerçek İrade bu seviyeyi, Şuurun Üçüncü Seviyesini bulabilir. O zaman kişi yeni bir tat hisseder, çok olağandışı, hassas, güç veren, anlam dolu bir şey hisseder; hâşin, negatif, reddeden bir şey değil, ki biz İrade'nin bunlar olduğunu zannederiz. Çalışma'ya tutunmaz ve çalışmazsak bu tür İrade'ye ulaşmayı nasıl bekleyebiliriz? Kendi içimizdeki her şeyle özdeşleşiyorsak, zaten şuurlu olduğumuzu ve zaten Gerçek İrade sahibi olduğumuzu düşünüyorsak, bildiğimizi ve yapabildiğimizi düşünüyorsak, bir olduğumuza inanıyorsak, negatif duygularla memnun mesut yaşıyorsak, her zaman hesaplar yapıyorsak, tümüyle hayal ürünü olan binbir niteliği kendimize atfediyorsak, bütün gün boyunca kendimizi haklı çıkarıyorsak, asla kendimizi gözlemlemiyorsak, asla kendimizi hatırlamıyorsak vs. ne bekleyebiliriz? Çalışma'nın ne hakkında olduğunu ve her zaman ne söylediğini fark ettiniz mi?

Gerçek irade yukarıdan, daha yüksek bir seviyeden gelir. Daha yüksek ne demektir? Kendi seviyemizde bir şey görürüz, daha yüksek bir seviyede ise milyonlarca şey mevcuttur. İrade'nin esnek olmadığını zannederiz fakat Gerçek İrade'nin son derece esnek ve anlayışlı olduğunu, nihai anlamda her şeyi içerdiklerini ve böylece tamlığa giden yöne sahip olduğunu idrak etmeliyiz. Buna, İnciller'de πληρωμα-tüm anlamın doluluğu denmektedir. Gerçi, bunu şu şekilde açıklamaya çalışacağım. Gerçek İrade yeni anlamla doludur. Bir şeylerin yokluğu, bir şeylerin yapılmasının olumsuzlanması ve reddedilmesi demek değildir. Gerçek doğası "Yapmayacağım!" sözlerini içermez. "Daha fazla anlayacağım," ona daha uygun bir

Gerçek İrade'nin giderek artan anlamla dolu olduğuna ve böylece nite-
lik bakımından negatif değil, pozitif olduğuna ilişkin fikirle bağlantılı ola-
rak, bu gece, başka bir Çalışma fikrine düşünce çağrışımı yapabiliriz. Çalı-
şma'nın fikirleri yeni ilişkiler kurmak ve böylece yaşamı hissetmenin ve
görmenin yeni yollarına sahip olmak içindir. Buraya getirilebilecek fikir, *iç-
sel oktavlar* ile ilgilidir. *Do* ve *Re* notalarını ele alalım. İkisi arasında tam bir
oktav vardır. Şöyle ki:

Do— — — — — Re
do re mi fa sol la si do

Ve bu küçük oktavın her bir notası arasında yine tüm bir oktav mevcuttur. Bununla ne demek istendiğini anlamak nasıl mümkün olabilir? Anlatılmak istenen, giderek incelen ve incelen algılardır, farklılıkları giderek daha ince görmektir. Kişi önce *Do-Re*'yi gördüğü yerde, artık daha ince farklılıkların vs. tüm bir oktavını görür. Ve bu, giderek daha da incelen anlamları görmek demektir. Kendimizi ya da başkalarını tanıdığımızı hayal ederiz. Bu, sanki kaba bir ölçek üzerindeki *Do-Re*'dir. Fakat bu daha ince algıları geliştirmek ve böylece daha kaba bir ölçek üzerindeki *Do-Re*'nin şiddetini yitirmek için, Çalışma'yı ve onun fikirlerini kabul etmeyi istekle istemek bir başlangıç noktası olarak gereklidir. Ardından, bu ilk gerçek istekle isteyiş sayesinde, Çalışma –yani kendi yüksek merkezleriniz– size öğretmeye başlayabilir. Dolayısıyla, ilk olarak ona giden yolu kabul etmekle Gerçek İrade mümkün kılınabilir. Çalışma'yı istekle istemezseniz yanlış bir şekilde başlarsınız. Her bir şeyin birçok anlamı vardır. Bir şeyi her zaman ve sadece tek bir ışık altında görmek *Do-Re*'yi kaba ölçek üzerinde görmeye benzer, tıpkı tamponlar ve önyargılar açısından yaptığımız gibi. Bir şey ya yanlış ya da doğrudur. Hiçbir gerçek düşünce yoktur. Fakat şeyler bundan daha karmaşıktır. Ayırt etme, yani kişinin hiçbir farklılık görmediği ya da kişinin yalnızca karşıtları gördüğü yerde birçok farklılık olduğunu görmek İrade'nin gelişiminin başlangıcıdır. İçsel algı olmadıkça, birbirimiz kadar kendimizi de çok kabaca idare ederiz. Bir defasında Bay O. hedef ve İrade hakkında konuşurken, ilk başta bunun geceleyin bir vadinin diğer ucuna bakıp, uzakta ulaşmak istediğimiz bir ışık görmeye benzediğini söylemişti. Ve çok kolay olduğunu düşünerek, yola koyuluruz. Ancak, bizimle bu uzak ışık arasında tüm bir vadi, daha birçok başka küçük ışık ve birçok dolambaçlı yol vardır. Diyelim ki Çalışma için ya da başka bir insan için dilediğiniz iyi niyetin anlamını düşündüğünüzde, bunun kolaylıkla öz-irade olabileceğini belki fark etmişsinizdir. Bunu fark ederek, Gerçek İrade'nin büyük bir anlam, büyük bir anlayış, büyük bir esneklik ve *en iyisi olduğunu düşündüğünüz* şeye büyük miktarda karşı çıkmak olduğunu görmeye başlarsınız. Bu ise Çalışma'nın talep ettiği aktif sabrı gerektirir ve

bu aktif sabrı anlamak; kendiniz, bilginiz, doğru yargılarınız ve birlikte yaşamaya çalıştığınız geri kalan yalanların hepsine ilişkin yanılsamalara son verdiğiniz anda çok kolay hale gelir. Bu tür sabır Çalışma'da İrade'nin Ana-sı diye adlandırılır.

Şimdi bu yazıda söylenen bazı şeyleri biraraya getirmeye çalışalım. İnsanlar sık sık "bir şeyler yapmaya" çok düşkündürler, böyle söylerler. Buna irade derler. Şeyleri düzenlemekten vs. hoşlanırlar; "amaçlı olarak" bir şeyler yapmak, böyle söylerler. Bu ölçekte, kesinlikle haklı olabilirler. Fakat onlar için yapılmakta olan ıskaladıkları zamanlar çok sıkıdır ya da tam gözlerinin önünde, ellerinin altında duran şeyi görmezler. Düz bir çizgi üzerinde ilerler ve bunun, tezahür eden İrade olduğunu düşünürler. Küçük bir ölçek üzerinde, öyledir şüphesiz. Fakat öz-iradenin dar çizgisine saplanıp, onu Gerçek İrade'yle karıştırarak ne kadar çok şey kaçırmamanın mümkün olduğunu hepiniz görebiliyor musunuz? Tabi ki öz-iradedir; kendi bildiğini yapmak, randımanlı olmak, birinci olmak vs.dir. Fakat Gerçek İrade farklıdır. Tat bakımından çok yumuşak ve naziktir. Dışsal kale almanın, bizzat kendiniz anlayarak, diğer insanların varlığının farkına varmak ve onların güçlüklerini görmek ve (yapabilirseniz) buna göre davranmak olduğu üzerinde düşünürseniz; Gerçek İrade ile dışsal kale almanın yakından bağlantılı olduğunu niçin söylediğimi o zaman anlayacaksınız. Sizin görmek ve yapmak istediğinizden ayrı olarak başka birini görmek, içeriye yeni izlenimler almak, demektir. İçeriye yeni izlenimler almak bir anlam artışına, aslında yeni bir kuvvet oktavına sahip olmaktır. Öz-iradeyi, kendi bildiğini bir yana bırakarak bir problemi çözmek, yeni giren bir anlamla bir çözümü görmek Çalışma'daki İrade fikirlerinden biridir. Tekrar edelim: Bay O.'ya "Gerçek İrade neye benzer?" diye sordum. Şöyle cevapladı: "Zor bir matematik probleminin çözümünü görmeye benzer." Bu demektir ki şeyleri bir anlam büyümesinin içine hep birlikte çeken bir kuvvettir. Daha yüksek merkezlerde karşıtların, çelişkilerin olmadığını hatırlayın. İçinde hiçbir karşıtın, hiçbir çelişkinin olmadığı daha yüksek merkezlerin tesirlerini hissetmenin neye benzeyebileceğini hayal etmeye çalışın. Sonra İrade olduğunu sandığımız iradenin, yani öz-iradenin seviyesini düşünün. Her yönde karşıtlar üretmez mi? Çalışma'nın bütünü, ezoterik öğreti hissinin ve zihinde tartmanın tamamı Gerçek İrade'ye, yani Efendi'ye götürür. Bu yüzden, bu Çalışma'yı istekle istemedikçe Efendi'ye ulaşma bakımından hiçbir şeyin gerçekleşemeyeceğini belki de pratik bir şekilde göreceksiniz. Çalışma'ya yönelik içsel samimiyet meselesini bu kadar çok vurgulamamın sebebi budur. Çalışma oktavının, Çalışma fikirlerinin değerlendirilmesi ile başlamasının sebebi budur; Manyetik Merkez sahibi bir insanın Varlığı seviyesinden başlamasının sebebi budur. Özel Varlık'ın ilk işareti budur.

İRÂDE ÜSTÜNE YORUMA (III) GİRİŞ NOTU

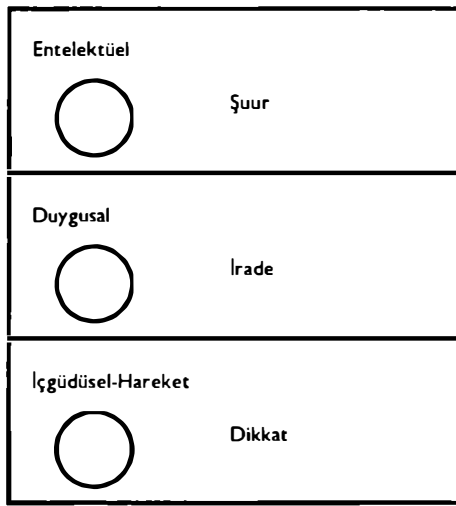
Makalenin okunmasında n önce, fikirlerin gerçek bir mevcudiyete sahip olduğunu hatırlatmak isterim. Şu anda, örneğin, rol oynayan engüçlü kuvvetler nelerdir? Fikirler ve fikirlerin çatışması. Şimdi, Çalışma fikirleri öyle fikirlerdir ki içinizde onları alabilecek bir şeylere sahipseniz size etkimeye başlarlar. Modern psikoloji ne belirli fikirler arasındaki farkı öğretir, ne de fikirlerin gerçekliğini anlar. Bay Ouspensky'nin söylediğine göre, kadim dönem ve Orta Çağ psikolojisi daha iyi anlamıştı. Fakat belirli fikirler doğru bağlantı için uzun bir hazırlık gerektirir ki bu fikirler içinde Efendi ya da Gerçek "Ben" ya da Gerçek İrade fikri de vardır. İlk önce, belirli bir öğreti, belirli bir bilgi gerekir ve çalışılmalıdır. Yanlış bir şekilde, diyelim ki Sahte Kişilik gibi bir şey tarafından ele alındığında, her fikir yanlış bir şekilde harekete geçmeye maruz hassas bir makinedir. Bir fikrin beceriksizce ele alınışı, bir patlamayla sonuçlanabilir. Ayrıca, yanlış muhakeme, biçimlendirici anlayış, şeyleri birebir ele alan mantıksal seviye de fikirleri yok edebilir ya da tehlikeli bir şeye dönüştürebilir. Bazı fikirler, yaşamın erken dönemlerinde bile ruhun derinliklerine ulaşır bir iz bırakabilir. Fakat yanlış bir iz de bırakabilir. Çalışma'nın tamamını daha yüksek ve daha ince tesirleri, yani fikirleri almak için insanları hazırlamakla ilgilidir. Onun bilgisi sizin bilginiz haline gelmelidir, yani Çalışma'yı gerçekten istiyorsanız. Kişi çok uzun bir süre için Çalışma üzerinde çalışmalı, çaba göstermeli, onun hakkında düşünmeli ve onu, kendisinin en hakiki bölümleri ile beslemelidir. Sonrasında, kişi onun fikirleri ile içsel olarak bağlantılı olduğunun farkına varabilir.

Birdlip, 5 Ağustos 1944

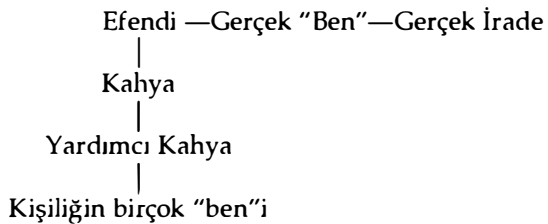
İRÂDE ÜSTÜNE YORUM

III

Özdeşleşme ve onun ne olduğu ve o dakikada kendi içinde hangi şekilde işlemekte olduğu hakkında her gün düşünmek gereklidir. Bu, bir kelime değildir. Çok ziyankar, sürekli yer kaplayan psişik bir etkinliktir; Çalışma'nın sürekli mücadele edilmesi gerektiğini söylediği bir şeydir. Onunla kuvvet kaybederiz. Başka ve daha iyi bir dünya olduğunu kesinlikle bilseydik ve onu görmüş olsaydık, bu kusurlu dünyanın olaylarına batıp, bu kadar boğulmazdık. Yabancı ve tehlikeli bir ülkede olduğumuzu bilseydik, nasıl hareket ettiğimize çok dikkat ederdik. Bunu bu şekilde, kesinlikle bilmek harika olmaz mıydı? Bilgimiz ve kesinlik sayesinde, herkesle ve her şeye özdeşleştiğimiz şekilde özdeşleşmekten korunmuş olurduk.

Duygusal Merkezin içinde İrade'nin ağırlık merkezi olduğundan (çizime bakın), özdeşleşmenin Gerçek İrade ya da Efendi ile herhangi bir bağlantıya götürmesinin pek mümkün olmadığını fark edebiliriz. Sadece herkesle ve her şeyle özdeşleşmiş olmanın duygusal hissini gerçekten bildiğimiz bize söylendi. Duygusal Merkez, özdeşleşme içinde boğulmuştur. Sadece negatif duygularımızla özdeşleşmeyiz, sahip olduğumuz bu tür tüm duygularla özdeşleşiriz. Bazen sürekli bir endişe ve kaygı duygusu biçimini alan bu özdeşleşme yüzünden Duygusal Merkezin doğru çalışması engellenir, sürekli kuvvet kaybedilir, yanlış içsel kimya kurulur ve merkezler arasında yanlış bağlantılar yapılır. Neyle özdeşleşirsek onun gücü altındayızdır. Fakat Gerçek İrade sahibi olsaydık, Çalışma'nın söz ettiği Efendi, Arabada oturuyor olsaydı, Sürücü onun sesini *duymuş* ve itaat etmiş olsaydı, özdeşleştığımız şeyin gücü altında olmazdık artık; başka bir gücün altında olurduk, özdeşleşme ile işimiz kalmazdı. Özdeşleşme ile işimiz kalmazdı, dedim çünkü özdeşleştığımızda adeta sağırlaşırız. Örneğin, kişi özdeşleştğinde Çalışma'yı *duyamaz*. Efendi'ye itaat etmek, Çalışma'ya itaat etmek olurdu. Çalışma'ya itaat etmek, İrade sahibi olmak olurdu. Çalışma, önce kendimizle özdeşleşmememizi söyler. Bu komutun ne anlama geldiğini biraz anladıktan sonra denediğimizi varsayalım. Kişinin küçük bir parçası Çalışma'nın tesirlerine uyanır. Tabi ki bu henüz Gerçek "Ben" değildir. Bu Yardımcı Kahya denilen aşamaya benzeyen birkaç "ben"dir.

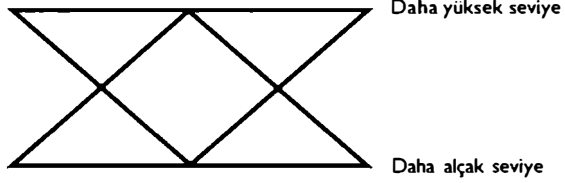

Şimdi varsayalım ki kişi kendisiyle özdeşleşmeye karşı mücadele etmenin ne anlama geldiğini ve bunun sebebinin daha derinden görmeye başladığı. O zaman bu, dışarıdan duyduğu bir şeye, bir buyruğa, dışsal duyulardan giren bir hakikate itaat etme meselesi olmaktan çıkar, kendi içinde daha iyi anlaşılan bir şey haline gelir. Kişi, Çalışma'nın üstünlüğünü algılamaya başlar. Bu ise bir içsel bağlantı yaratır. O zaman kişi, Çalışma'nın daha derin tesirleri altında olur, yani Işın'da daha yüksek ve dolayısıyla içsel olarak daha fazla algılanan tesirler altında olur. Işın içseldir. Bu, Efendi'nin ve Kahya'nın yönüdür. Birincisi Kahya: o, daha derin anlayıştır. Dışsal değildir, bir emir değildir. Kendi anlar. Bilir. Durumu, başlangıçta bahsettiğim gibidir. Daha iyi bir seviye olduğunu bilmektedir. Dikkatlice yürümek gerektiğini bilmektedir. Yardımcı Kahya denilen aşama bunu bilmez. Yardımcı Kahya için Çalışma, hala dışarıdan gelmektedir; öğretilen bir şey gibidir, defterlerdeki bir şey, üstünlüğünü içsel olarak görmeden yapılması söylenen bir şey gibidir.

Başka bir şey –daha yüksek bir durum, başka anlamlar, başka seviyeler, başka anlayışlar ve kavrayışlar, yaşamlarımızı ele almanın yeni yolları, başka tür insanlar, Evren'de bu Yeryüzü dışında başka seviyeler olmadığına inanıyorsa– gördüğümüz her şeyle özdeşleşmeyi nasıl bırakabiliriz ki? Özdeşleşme kuvvetini Kendini Hatırlamaya çekmek için nasıl ve niçin çabalamalıyız? Kendini hatırlaması için, kişinin kendinden daha üstün bir şeye dair bir hisse sahip olması gerekir. Kendini Hatırlama, kişinin kendini başka bir tesir dizisine yükseltmesidir. Ama bu nadiren anlaşılır çünkü insanlar yalnızca hayatla ilgilenirler. Bununla birlikte, hayata bakın ve kendiniz düşünün. Çalışma, İrade ile değil, zihinle başlar. Belirli şeyler söyler. Bunlar ilk başta zihne –düşünmeye– hitap eder. Çalışma'nın fikirlerinden yola çıkarak hayata bakmayı hiç denediniz mi? Herkes, bu yaşında, hayatın beklediği gibi bir şey olmadığını fark etmiştir. Peki ama hayatı Çalışma'nın fikirlerinden bakarak görmeye başladınız mı? Çalışma, hayat hakkında ve insanın hayat ve kendisiyle ilgili imajinasyonu hakkında pek yüreklendirici değildir ama mümkün olabilen başka bir yönü önerir. Bu, anlamaya başlamak için önemli bir şeydir. Bu Çalışma, yaşamda daha büyük ve daha gösterişli bir başarıyla ilgili olsaydı, yeni etkilere –hayatın nötrleştirici kuvvetinden farklı olan yeni bir nötrleştirici kuvvete– açık hale gelmekle ilgili olur muydu? İnsanların nasıl daha popüler olabileceği, nasıl daha fazla para kazanabileceği ve nasıl daha fazla güce kavuşabileceği hakkında konuşmalar mı yapacaktık? Çalışma'nın bu yönelimi barındırdığını düşünemiyorum. Çalışma ne hakkındadır? Bazıları, Çalışma'nın bu alışılmadık yönelimini en başından anlar; bazıları bunu aşama aşama görür ve bazıları da tüm bunların ne anlama geldiğini hiç anlamayıp, samimiysiz kişisel çıkarlarından dolayı ona tutunur. Yeni tesirler ve bunlarla temas kurma fikri, Çalışma'nın merkezindedir. Bunlar olmasaydı, Çalışma'nın hiçbir amacı kalmazdı. Yalnızca saçmalıktan ibaret olurdu. Ama Çalışma esasında gerçek bir şeyle ilgilidir çünkü daha yüksek tesirler vardır ve bunlarla temas kurmak taklit edilebilen, sahte bir değişime değil, içsel bir değişime bağlıdır. Bunun kokusu duyulur. Çalışma'yı kandırmak

imkansızdır. Kişi psikolojik anlamda kötü kokulara ergeç duyarlı hale geldiğinde, bunlar, kişinin farkına varmaktan özellikle hoşlanacağı şeyler değildir hiç.

İrade'nin işlevi bakımından kişinin kendini fark etmesi ve anlık irade-den nelerin geleceğini görmesi çok önemlidir. Gerçek anlamda İrade'ye sahip olmak istediğinizi ve kendiniz hakkında henüz hiçbir bilgiye sahip olmadığınızı varsayalım. Bu "kendi iradeniz" ya da "öz-irade" –hayata ve başka insanlara yönelik olarak kendi bildiğinizi yapmanın bir türü– olacaktır. Bu yönde gittiği –daha fazla güç, daha fazla mal mülk vb. sahibi olmak istediğiniz– sürece, Gerçek İrade'ye sahip olmaya başlayamazsınız. Gerçek İrade'nin yönü bu değildir. Gerçek İrade bu yönde çalışmaz çünkü dış dünya hakkında hiçbir şey bilmez. İşin sırrı budur. Aşağıda yalnızca bir nokta olan üstteki üçgenden gelir.

Efendi, Kahya, Yardımcı Kahya ve birçok "ben" in yer aldığı çizimin üst kısmından gelmektedir Gerçek İrade. Efendi ve Kahya hakkındadır. *Başka bir şey* hakkındadır. Sigara içmek, uyumak, egzersiz yapmak veya canı yürektek sevdığınız bir başka insan hakkında bile değildir. Gerçek İrade Çalışma hakkındadır, aşağıdaki şeyler, duyular üzerinden görülen şeyler ve insanlar hakkında değildir.

Sıraya sokarak söylersek, Çalışma'nın fikirleri ve onun tüm önemi kişiye nüfuz etmeye ve onun duygusal anlayışına temas etmeye başladığında, o kişinin Gerçek Ben'in izlerini hissetmesi, Çalışma'yı dışsal olarak alan, dinlenecek ve yapılması istendiği için yapılmaya çalışılacak bir şey olarak gören birinden daha mümkün hale gelir. İkinci kişinin durumunda Gerçek İrade söz konusu olamaz çünkü Gerçek İrade yüzeyde değildir, derinlerde yatar. Derinlemesine düşündüğümüzde içeriye –merkezlerin duygusal ve entelektüel bölümlerine– yöneliriz. İçeriye her yöneldiğimizde, anlam artar. Söylendiği gibi, bu, Işın'da yukarıya doğru çıkmaktır. Bildiğiniz üzere, Işın'da yukarıya çıkıldıkça titreşimlerin yoğunluğu artar. Bir varken, bir milyon olur. Şimdi, Gerçek İrade ne olağan yaşamda sürdürdüğümüz türden kaba anlamlara etkiye bulunur, ne de yalnızca bir şeyleri yapmamak anlamında negatif olabilir. Önceden bir şey gördüğümüz yerde kendini gözlemlenme, içsel samimiyet ve çok düşünme sayesinde yüzlerce anlam görmeye başlarız. Yine, bildiğimizi sanarken, aslında bilmediğimizi fark ederiz. Deneyim nedir? İnsanın bilmediğini, negatif anlamda değil de eskisinden çok daha fazla şey gördüğünü fark etmesi değil midir? Bu bir kayıp

gibi görünür ama kayıp değildir. Kişi, içsel olarak tutunduğu yerden gevşediğini hisseder. Ama bundan daha iyisi olamazdı. Kişi, kısa süre sonra bir mezara dönüşen kendi dar fikirlerine sıkı sıkıya sarılmışken, yeni bir şey kendine başka türlü nasıl yer bulabilir, daha doğrusu, Gerçek Ben içeri başka türlü nasıl girebilir?

Birdlip, 12 Ağustos 1944

ŞUUR SEVİYELERİ

Bu gece Yedi Kanunu ve Oktavlar Kanunu'nu ele alalım. Bildiğiniz gibi, bunun en mükemmel örneği, nasıl farklı seviyeler veya notalar olduğunu gösteren Yaratılış Işını'dır: *Do*, *Si* ve *La* şeklinde, bizim örneğimizde, en küçük ve en gelişmemiş parçayı, yani *Ay*'ı temsil eden *Re* notasına doğru inen notalar. Oktavlar Kanunu'na göre, aşağıya inen oktavın notaları, sayıları giderek artan kanunlar içermektedir ve yukarıya çıktıkça kanunlar azalır. Parça, bütünden daha çok sayıda kanuna tabidir. *Ay*, 96 kanun veya kanun düzenine tabidir. Dünya 48 kanunun etkisi altındadır ve doruktaki *Do* –yani Mutlak– kendi birliğinin kanunları dışında hiçbir kanuna tabi değildir. Bundan yola çıkarak, Oktav'da aşağıya doğru inildikçe daha çok sayıda kanuna tabi olduğu sonucunu çıkarabiliriz; yani Mutlak'ın İradesi bize doğrudan değil, bizler için hayatımızın koşullarını çeşitli kombinasyonlarda üreten 48 kanun biçiminde ulaşmaktadır.

Her organizasyon veya organizma, muazzam bir organizma olan bütün Evren'le aynı şekilde, Üç Kanunu ve Yedi Kanunu'na göre inşa edilir. Yeryüzü'nün üzerinde ince bir tabaka gibi yayılan ve Güneş'ten ve Galaksilerden gelen tesirleri alıp aktaran bir organizma olan Organik Hayat'ı ele alalım. İnsan, Organik Hayat'ın içindeki bir organizmadır. Organik Hayat'ın bünyesinde küçük bir parça, küçük bir hücredir; tıpkı kendi bedenindeki bir beyin hücresi gibi. Organik Hayat ile İnsan arasında bir oktav oluşuralım. Bay Ouspensky bir keresinde bunu düşünmemizi istemiş ve aynı zamanda, kendisi şöyle bir oktav oluşturmuştu:

Do	Organik Hayat
—	
Si	İnsanlık
La	Beyaz Irk
Sol	Uygarlığımız
Fa	Avrupa
—	
Mi	Bir Ulus
Re	Bir Aile
Do	İnsan

Bay Ouspensky, İnsan'ın Yeryüzü üstündeki şu anki durumunu, Oktavlar Kanunu'na göre düşünmemiz gerektiğini söylemişti. Bu, şimdiki savaşı başlamadan önceydi. Oktavı, onun oluşturduğu şekliyle incelersek, *Mi* ile *Fa* notaları arasındaki şokun yerinde, yükselen kuvvetin ulusal Şuur'dan Avrupa Şuuru'na geçmesi için bir şeylerin yapılması gerektiğini görürüz. İnsan –yani *Do*– ataerkil sisteme ya da Aile Sistemi'ne –yani *Re*'ye– erişmiş ve daha sonra *Mi* notasının Şuuruna –yani Ulusal Şuur'a– erişmiştir. Örneğin, bir İngiliz kendini bir birey olarak hisseder, aile olarak hisseder ve ulus olarak hisseder. Üç notayı yani *Do*, *Re* ve *Mi* notalarını seslendirir ama kendini Avrupa olarak hissetmez, yani *Fa* notasını seslendirmez. Bu seviyede şuurlu değildir. Bu bakımdan, insanlar sanki bir engele, aşmak için bir şoku gerektiren bir şeye rastlamıştır. Herkes, *Re* notasına ait şuur seviyesinde, kabaca Aile olarak adlandırabileceğimiz organizmada insanların kendilerini evlerine kilitleyip birbirlerine bombalar fırlatmaya çalışmasının çok absürt olacağında hemfikirdir. Herkes bunun gülünç olduğunu bilir. Aynı şekilde, tüm bu Avrupa savaşı da eşit ölçüde gülünç ve eşit ölçüde suçtur. Geçen yüzyılın yetmişli yıllarındaki Fransa-Prusya Savaşı, çok daha az iletişim imkanının bulunduğu zamanlardaki savaşlardan çok daha farklı bir suçtu. Avrupa, bir sürü daire ile dolu bir ev gibidir. Bir katta oturanların bir başka katta oturanlarla savaşması suçtur ve aslında bütün binaya zarar verir çünkü İnsan'ın kendisi bir organizma olduğu, bir Aile veya Sınıf bir organizma olduğu, bir Ulus bir organizma olduğu için Avrupa da özellikle son yüzyılda ortaya çıkan iletişim imkanlarının gelişimiyle birlikte bir organizma haline gelmelidir. Bunlar, oldukça net görüldüğü gibi, hükümetlerin gücünü artırmıştır ve hükümet kötüyse, o zaman durum çok daha kötüdür; Avrupa bir organizma haline gelebilme olasılığına sahip olmazdan öncesinden de beter. İnsan bedenindeki bir organ nasıl diğer organlar olmaksızın var olamazsa, Avrupa'daki hiçbir ulus da bir diğeri olmaksızın yaşayamaz.

Şimdi, tekamülün tümü, bir oktavın yükselişidir. Psikolojik evrim, Şuur'da bir artıştır, daha çok şeyi birleştirmektir çünkü Şuur, birlikte bilmek anlamına gelir. Aynı şekilde, duyguların evrimi de birçok farklı hissi bir araya getirmektir ve bu da Vicdan'ı oluşturur. Birlikte bilmek ve birlikte hissetmek, hem İnsan'ın kendisi hem de İnsanlık için psikolojik evrimin iki çizgisidir. İleri doğru atılmış belirgin bir adımı görmüş olması gereken bu yüzyıldaki şu anki durumumuz, Şuur'da ulusal seviyenin ötesinde, yani Organik Hayat ve İnsan arasında oluşturulan Oktav'da *Mi* notasının ötesinde bir gelişimin eksikliğiyle açıklanabilir.

Bir insanın, bir tek bireyin her şeyden önce, yine daha büyük bir organizasyonla bağlantılı olan bir tür gruba ait olması gerektiğine dikkat ediniz. Kişi, Yedi Kanunu'nu ne kadar çok incelerse, hayatın psikolojik ve fiziksel tüm formları için adeta bir iskelet, birleştirici bir çatı olduğunu o kadar çok fark eder. Her şey birleşiktir, her şey birbiriyle bağlantılıdır, hiçbir şey diğerinden bağımsız var olamaz ama bununla birlikte her şey, altındaki ve üstündeki şeyle bağlantılı olmasına karşın kendi bireysel varoluşuna sahiptir. Bay Ouspensky'nin sık sık bu noktaya değindiğini ve her şeyin

bağılantılı olduğunu, hiçbir şeyin ayrı olmadığını söylediğini hatırlarsınız. İnsanların şuurunun bu bakımdan çok az geliştiğini ve bütün besinimizin Güneş'ten geldiğini bile fark etmediğimizi söylerdi. Bu Çalışma'nın amacı-
nın Şuur'u artırmak olduğunu da söylüyordu bazen. Çalışma'nın inanç,
umut ya da sevgiye –bunların hepsini içeriyor olsa da– dayanmadığını, Şu-
ur'un vurgulandığını söylemişti.

G.'nin, sürekli olarak Şuur'un gelişimine duyulan bu ihtiyaçtan söz et-
tiğini ve İnsan'ın varlığının içsel işleyişini neredeyse karanlıkta çalışan kar-
maşık makinelerle karşılaştırdığını söylemişti. Şuur'un ilk gelişimi, Kışili-
ğin ve bunu oluşturan kimi faydalı, kimi faydasız birçok farklı "ben" in far-
kına varmak demektir. Bu, Şuur'un kesin bir gelişimidir ve bu adımı attık-
tan sonra, başka bir kişinin farkına varır hale gelerek Şuur'u daha da gelişt-
irmek mümkündür. Ama kişi kendinin farkına daha çok varmadıkça, baş-
ka bir insanın farkına, hayali bir tarzın dışında, varamaz. Başkalarına kat-
lanabilmek için, her şeyden önce kendimize katlanabilmeliyiz.

Şuur'un bu gelişimleri, Oktav'da Organik Hayat ile İnsan arasında gös-
terilen gelişimlerle bire bir kıyaslanabilir. Her adım, Şuur'daki bir artış gi-
bidir. Bir bireyi ele aldığımızda, doğru yolları izleyerek kendini incelemek
onun içinde yeni bir notanın seslendirilmesine yol açar. Hangi nota oldu-
ğunu tartışmamıza gerek yoktur. Ama bu notanın seslendirilmesinin baş-
lamasıyla birlikte, kişi kendi hakkında oldukça yeni duyumlar ve oldukça
yeni hisler deneyimleyecektir. Kendine yabancı hale gelecektir ve neler ol-
duğunu bilmezse, bir şeylerin yolunda gitmediğini düşünebilir. Ama her
zaman oturmuş olduğunuz odadan çıkmaya başlarsanız, kendinizi ister is-
temez yeni koşullar içinde bulacaksınız.

Şimdi, Avrupa Şuuru'nda bir gelişme olsaydı ve Avrupa'nın tamamı ye-
ni bir organizmada biraraya gelseydi nelerin gerçekleşeceğini hayal edelim.
Elbette ki tamamen yeni duyumlar ve hisler deneyimlerdik. Kendimizle ar-
tık aynı tarzlarda övünemez veya eskisi gibi bağlı olmazdık. Dolayısıyla,
görünüşe göre çok önemli olduğunu düşündüğümüz bir şey yitirilmiş gibi
görünürdü. Ama kişinin bireysel psikolojik evriminde yeni bir notanın ses
vermesini mümkün kılacak olan şey, tam olarak bu kaybın ta kendisidir.
Yeni bir notanın ses verebilmesi için bir şeylerin yitirilmesi gerekir ki gös-
terişin bütün biçimleri ve gururun birçok biçimi değişsin ve bize o ana dek
verdikleri çeşitli gizli doyumlar sona ersin. Aynı zamanda, kişinin kendi ge-
lişiminin oktavında yeni bir notanın ses vermesini sağlayacak koşullar, da-
ha çok birlikte bilme ve hissetme bakımından Şuur'da bir artış da gerektire-
cektir. Her şeyi bilebilseydik, kendimize dair şu andaki hissimiz tamamen
değişirdi. Neyse ki bunu yapamayız çünkü bildiğiniz gibi, bunu yapsak de-
lirirdik çünkü hayatlarımızdaki bütün çelişkilerin farkına varırdık. Bu çeliş-
kileri göremememiz için "tamponlar" olarak adlandırılan bir aygıt daha çok
küçük yaşta devreye girer ve bunun kaçınılmaz sonucu Şuur'un daralması-
dır. Dolayısıyla, görüyorsunuz ya, Şuur'daki artış ergeç tamponların zayıf-
laması demektir ve sanırım, başka oktavlarda bir Şuur artışıyla bağlantılı
olarak da aynı paralelliği kurabiliriz. Her bir ulusun, Avrupa seviyesinde
olabilmesi için, birçok ulusal tamponun ortadan kalkması gerekirdi.

Kısa süre önce söz ettiğimiz İrade hakkında, bu bağlamda birkaç eklemek yapmak istiyorum. Gerçek İrade'nin tam olarak kararlar almak veya inkar etmekle ilgili olmadığını, çözümler bulmakla ilgili olduğunu hatırlayacaksınız. Bu nedenle, sınırlı Şuur'umuzla Gerçek İrade'ye sahip olmayı pek bekleyemeyiz. Bunu yapabilmek için, bir sürü şeyi yalnızca teker teker değil, birarada fark edebilmeliyiz. Dar Şuur'umuzla bir şeyi görürüz, daha sonra başka bir şeyi görürüz ve daha sonra üçüncü bir şeyi görürüz ve bunlar arasında herhangi bir bağlantı göremeyiz; bize, birbirine zıtmuş ve dolayısıyla da karşılıklı olarak uzlaştıramayacakmış gibi görünürler. Karanlıkta bir fili incelemek zorunda kalan bilgilerle ilgili Doğu öyküsünü hatırlıyorsunuzdur: Biri hayvanın kuyruğunu hisseder, diğeri burnunu hisseder, diğeri kulağını hisseder ve her biri, Halife'ye tamamen farklı açıklamalar yaparlar. Bizim durumumuz da buna benzemektedir. Filin bütününe görebilseydik, ona emir verebilir ve bu farklı parçaların hepsinin ne olduğunu anlayabilirdik. Ama normalde, her bir seferde küçük bir parçayı görür ve onların bütünüle ilişkilerini görmeksizin her bir parçaya dair hedef edinir veya onlarla ilgili İrade sergileriz. Ama durum böyleyken bile, küçük amaçlar edinip bunları koruyacak İrade'ye sahip olduğumuza inanabiliriz. Ama Efendi'ye ya da Gerçek "Ben"e erişebilmek için olmazsa olmaz olan üstün Amaç, bütün ifade ettikleriyle birlikte Çalışma'dır. Bildiğiniz gibi bu İnciller'de şu şekilde geçer: "Siz öncelikle O'nun egemenliğinin ve doğruluğunun ardından gidin, o zaman size bütün bunlar da verilecektir." Deney ve gözlem amacıyla olanlar dışında, kendi irademize dayalı amaçlar oluşturmaktan ne gibi bir sonuç elde etmeyi ve bu yolla, Şuurumuzun şimdiki seviyesinden öteye artabileceğini nasıl bekleyebiliriz ki? İrade fikrinin tamamı zeki hale gelmelidir. Atlantik Okyanusunu geçmek için bazen Kuzeye ve Güneye ve hatta Doğuya doğru yelken açmanız gerekir. Ama gerçek anlamda biraz kendinizi gözlemlediyseniz ve Çalışma'nın *Do* notasına yeterince güçlü bir biçimde ses verirsiniz ve her şeyden önemlisi, bu Çalışma'dan kopamayacağınızı hissederseniz; o zaman sıklıkla çelişkili görünen yollarda –çoğu zaman kafa karıştırıcı bir biçimde– ilerlemeniz gerekse de size gerçekten yanlış yolda olduğunuzu hissettirecek bir şey olacak ama bu şey size doğru yolda olduğunuzu hiçbir zaman söylemeyecektir. Bildiğiniz gibi At, Araba ve Sürücü meselinde, Sürücü arabadaki yerindeyken ve dizginler elindeyken, elinden geldiğince iyi şekilde yola koyulmalıdır ki Efendi'nin Araba'da oturduğu ve bir şeyler söylediği fark edilebilsin. Gerçek İrade'nin ya da Efendi'nin daha yüksek bir seviyeden geldiğini ve şuurun sıradan sözde uyanıklık durumuna dek ulaşamayacağını hatırlayın. Kişinin herhangi bir temas kurabilmesi için onda-ki bir şeyin uyanmış olması şarttır ve bu, biraz Kendini Hatırlama durumunun mevcut olması gerektiği anlamına gelir. Bir süre sonra, kişi içinde ne zaman uykuda olduğunu –yani hiçbir Kendini Hatırlamanın meydana gelmediği zamanları– söylemeye başlayabilir.

Güçlüklerle karşılaştığınızda, Çalışma'nın sizin adınıza bir yol bulacağı zaman zaman söylenir. Evet, bu doğrudur ama ancak Çalışma'yı hisseder ve ona değer verirsiniz. Sizin dışınızdaki bir şey olmaktan çıkıp, sizin içi-

nizde olması gerekmektedir. Bir şeye ilgi duyduğunuzda, bir şeye değer verdiğinizde o şey sizin içinizdedir. Efendi, Çalışma aracılığıyla konuşabilir ve Çalışma da bizimle konuşabilir ama Efendi doğrudan bizimle konuşamaz.

Birdlip, 20 Ağustos 1944

KİBİR

Kibir hakkında birkaç şey söylememe izin verin. Öncelikle, sözlükte sunulan kökenini ve anlamlarını aktarmak istiyorum:

Kibir –Latince *Vanitas*– boşluk, değersizlik ve –Latince *vanus*– boş. (1) Nafile, boş veya değersiz olma hali; boşunalık, asılsızlık, değersizlik, boşluk; “insan arzularının boşunallığı”, “dünyevi büyüklüğün boşunallığı.” (2) Boş, değersiz olan şey; fayda sağlamayan, nafile şey, eylem vs. “Her şey boş,” “bu kötü dünyanın tantanası ve boşunallığı.” (3) Kişisel olarak boş olma hali; abartılı bir biçimde kibirli düşünceler, insanın kendi görüntüsü, fiziksel veya zihinsel kapasiteleri hakkındaki gururu; gösteriş. “Kibir duygusuna açılan bir yara asla bağışlanmaz.”

Bu konu hakkında konuşmaya başlamadan önce, bu Çalışma’da bir süredir bulunan herkesin farkına varmak zorunda olduğu bir şey vardır: Sahici bir biçimde yaptığınız her şey sizde kalır ve zor zamanlarınızda size yardımcı olacaktır ve kibirle yaptığınız her şey sizin için kayıptır. Sık sık tannık olduğunuz gibi, G. gösteriş ve kibir konusuna çok sert yaklaşırdı. Kısa bir süre önce, O. ile yaptığım birçok sohbeti –unutmuş olduğum sohbetleri– yeniden hatırladığımı fark ettim. Bu durum, *hafıza* hakkındaki ilginç noktalardan biridir. Hafıza bir şey değil de birçok şeydir. Birçok hafıza türü vardır. Bunlar, duygusal alınışlarına göre merkezlerin farklı kısımlarında farklı rulolara kaydedilirler. Belirli koşullar altında rulolar döner ve birden bakarsınız ki unutulmuş şeyler şuura girer. Küçük “ben”ler yalnızca küçük şeyleri hatırlar. Daha büyük “ben”ler ise başka şeyleri hatırlar. Hafıza ölçeklidir. Kişi hep aynı seviyede değildir. Öncelikle, o üç katlı bir evdir ve ardından, her kattaki her merkez yine üç katlı bir evdir ve bu böyle sürüp gider. G., kibir ve kendini beğenmişliği merkezlerle doğru ilişki bakımından olabilecek en kötü olasılık olarak görüyordu. Bunun nedeni nedir? Çünkü Sahte Kişilik kibir ve onun tüm gerçekdışı imajinasyonlarından oluşur ve bu icat edilmiş “ben”ler Gerçek “Ben” ile asla bağlantı kuramaz. Kibir, içsel samimiyetin tezatıdır ve yalnızca içsel samimiyet, Gerçek İrade’ye veya Gerçek “Ben”e ulaşabilir. Buna karşın, kibiri fark etmek ve kendimizi bundan sıyırmak hepimiz için güçtür. Kısa bir süre önce, O. ile yaptığım eski bir sohbeti hatırladım. Daha eski bir grupla, üzerinde çalışılması ve pasifleştirilmesi gereken en önemli şey nedir sorusunun yanıtını aradığımız iki ya da üç toplantıya katılmıştı. Bazıları negatif duyguların, bazıları uykunun, bazıları ise içsel kale almanın önemli olduğunu söylemişti.

Biri de Sahte Kişilik yanıtı vermişti. O. hala başını iki yana sallamaktaydı. Sonunda, diyelim ki Bay Robinson adındaki biri çıkıp dikkat edilmesi, üzerinde çalışması ve ayırt edilmesi gereken en önemli şeyin Bay Robinson olduğunu söylemişti. O. başını sallayarak onu onaylamıştı. Yanıtın iyi olduğunu düşünmüştüm ama ne anlama geldiğini anlayamamıştım. Daha sonra O. ile baş başa konuştuğumda bana şunları söylemişti: "İnsanlar bütün dalavereleri, yanılsamaları, yalanları ve ihtiraslarıyla Sahte Kişiliğin hayatını sürdürenler ile kendilerinden bakan ve farklı bir şeyi arzulayan insanlar olmak üzere kabaca ikiye ayrılabilir." Ardından da eklemişti: "Ancak bu, ne anlama geldiğini biraz olsun anlayabilenler dışında faydasız bir tanımlamadır. Bunu savunmak faydasızdır ve bundan söz edecek olursan herkes tartışacaktır."

Hatırlayacağınız gibi daha önce *tartışmanın* faydasız olduğu söylenmişti. Kişi bir şeyin gerçekliğini ya görür ya da görmez. Çalışma'da birçok defa vurgulanan nokta, *tartışmanın* faydasız olduğudur. Tartışmak, anlamak demek değildir. Fikirler hakkında sürekli tartışmak isteyen bir kişiden uzak durmak gerekir. O kişi fikirlerin anlamlarını *göremez*. Asla ikna olmayacaktır. Hazır değildir. Çalışma bağlamında yemek pişirmeyi değil, mutfaktaki her şeyi mahvetmeyi arzulamaktadır. Asıl itibarıyla, tartışmak her şeyi *argentum'a* –Latince'de gümüş– dönüştürmek anlamına gelir. Mesellerde gümüş gerçeği temsil eder. Ama mekanik tartışma her şeyi kurşuna, cürufa dönüştürür. Çalışma'nın herhangi bir fikrinin gerçekliğiyle ilgili içsel bir *kavrayışa* sahip değilseniz, *bunun böyle olduğunu* göremiyorsanız, o zaman o merkezin yanlış bir parçasındadır ve tohum yanlış yere –yolun kenarına– ekilmiştir. Öte yandan, bazı şeyleri daha açık hale getirmek, daha çok gümüşe çevirmek ve daha çok parlatmak için tartışmak, bundan çok farklıdır ama bu, olağan tartışma biçimi değildir. Olağan biçim pozitif değil, negatiftir; *tartışmak* için –duyduğunuz şeye karşı çıkmak, eksikleri ortaya çıkarmak, sözcükleri ve anlamlandırmamayı silah olarak kullanmak için– tartışmaktır. Deneyimleriniz sonucunda Çin'in var olduğunu biliyorsanız, bunu tartışmayacaksınız. Bu böyledir.

Yıllar önce, hepsi devrin modasına uygun olarak en sıradışı kostümleri, perukları ve saç modelleriyle yaşlı züppelerin, generallerin ve zengin hanımefendilerin doluştuğu eski moda küçük bir meyhanede O. ile birlikte oturuyordum. O.'ya onları işaret ettim. "Evet," dedi, "burada bulunan herkesin bir akıl hastalığına –yani kibire– tutulduğunu görebiliyorsun." Sonra bana dönüp gülümsedi ve şöyle dedi: "Sen psikoloji doktorusun ya da her nasıl adlandırılıyorsa. Gerçek akıl hastalıkları hakkında neden bir kitap yazmıyorsun?" Olabildiğince dikkatli bir biçimde, "Kimden başlamalıyım?" diye sordum. Gözleri parladı –kendimden başlamam gerektiğini ima ettiğini elbette ki biliyordum– ve şöyle yanıtladı: "*Hasnamus* insanlardan. *Lentromus*'la başla." G. bu terimi Lenin, Trotsky ve Mussolini'nin isimlerinden türetmişti. *Hasnamus* insanlar, Napolyon gibi, kendi esenliklerini başkalarının sefaletinden türeten insanlardır. Sonra şöyle devam etmişti: "Aslında hiç kimse akıllı başında değildir. Şuurlu İnsanlık Çemberi'ne göre, bu Yeryüzü üzerindeki hepimiz deliyiz; kibirli maymunların bize gö-

ründüğünden de çok deliyiz. Doğuda bir zamanlar delilerin kutsal olduğuna ve Tanrı tarafından ziyaret edildiklerine inanılmış. Bunu sık sık düşünürüm. Bir delinin ve akli başında birinin ne olduğuna ilişkin olağan fikirlerimizin doğru olduğundan emin misin? Belki de biz deliyizdir de deliler akıllıdır? Aslında ne olduğumuzu gerçekten görmek için..." Omuzlarını silktiler ve sessizliğe büründü.

Uzunca bir süre boyunca bende hiç olmadığından emin olduktan sonra kendimdeki kibir biçimlerinin farkına varmaya başlamış olduğumdan, G.'yi sık sık kibir ve onun biçimleri ve insanlar üzerindeki etkisi hakkında konuşmaya zorladım. Bir keresinde şöyle demişti: "Kibir, kendinin doğal olmayan, dışsal tezahürüdür." Koyunları ipnotize eden ve onlara kartal vs. ve sonunda da *insan* olduklarını söyleyen Büyücü Çiftçileri hatırlatırdı bana.

Bir keresinde de, her gün yeni ve pahalı giysiler giyen son derece zengin bir kadın hastamdan söz etmiştim ona. Bana şöyle demişti: "Evet, bildiğin gibi bu bir hastalıktır. Hastan gerçekten deliymiş, kibirden dolayı. Onda bu kibir hastalığının dışında hiçbir şey bulamayacaksın. Ama hiç kuşku yok ki kendisinin büyüleyici olduğunu düşünüyordur ve bir kadın olduğunu hayal ediyordur." Durumun böyle olduğunu söyledim. Başını salladı ve Mısırlılar'ın ölü bedenleri çok yüksek bir maliyetle mumyalama geleneğine atıfta bulundu (şimdi bunu tekrarlamak istemiyorum.) Erkeklerin de kadınlar kadar gösterişe düşkün olduklarını ve bunun farklı çağlarda benzer ama çoğu zaman farklı formlar alabileceğini söyledi. "İnsanlar her zaman kibirden dolayı giyinir," dedi. "Kibirden dolayı giyinmeyenlerin sayısı çok azdır. Kibir gerçekdışı olduğu için bizi kendimizde gerçek olan her şeyden ayırır. Böylece, gerçek içsel bağlantıların hepsini engeller. Kişi kibirin sunduğu anlık ödülleri toplayabilir ama gerçek hiçbir şey hissetmeyeceği için bir etki üretmek için bunu yapmaya devam etmelidir. Sahte Kişilikten, kendine dair giderek artan uydurmalar, giderek artan sahtelikten başka şey elde edilemez." Kibirin, kişinin kendinin süreklilik taşıyan, doğal olmayan dışsal tezahürlerine yol açarak belirli bir biçimlenme veya psikik cevher ürettiğini ve bunun da insanın içsel hayatını kuşatıp, onu sanki her gün yeni baştan ördüğü duvarlar içine hapsedtiğini söyledi ve bu da bana G.'nin söylemiş olduğu bir şeyi hatırlattı. Kişi kendi kibir resimlerinin içine hapsolmuş ve bir süre sonra, istese bile, gerçek olan hiçbir şeyle temas kuramaz hale gelir. Kendi icatlarını, kendi duruşlarını, yalanlarını ve meşguliyetlerini o kadar güçlü bir biçimde beslerler ki sonunda hiçbir şeyi anlamayacak veya hiçbir şey olamayacak kadar güçsüz hale gelirler. O. bir keresinde, değersiz görünmeyip kendilerini bütün gün boyunca çok ciddiye alan insanlar için de aynı şeyin geçerli olduğunu söylemişti; onlar da kibirlendikleri kendi ciddiyetlerinin içine kendilerini hapsederler.

Duymuşsunuzdur, G. Çalışma'yı Batı insanına öğretme görevini –kendi ifadeleriyle– şöyle özetlemişti: "insanların varlığındaki kötü kibir etkeni tarafından dayatılan tezahürlerin hepsini kökünden kazımak." G. şunları da söylemişti: "Başkalarının konumuna girebilen ve bu konumu anlayabi-

len –komşumuzun *psişesini* anlayabilen– tanrı benzeri yaratıklar olmalıyız.” Ama birçok defa da bunun kibir faktöründen dolayı imkansız olduğunu eklemişti; kibir, kişinin yalnızca kendine hayranlık duymasını ve kendini herkesten iyi hissetmesini sağladığından dolayı yalnızca yanlış izlenimler ve dışsal olarak yanlış sonuçlar üretmekle kalmayıp, erkeğin ve ya kadının derinleşmesini engelleyerek içsel olarak da yanlış bağlantılara neden olmaktadır. Çalışma ayrıca, kibirin, öyleymiş gibi davranmanın ve yapmacıklığın korkunç gücü aracılığıyla sahip olmadığımız her türden niteliği, beceriyi ve değeri kendimize attettiğimizi de öğretir. Çalışma’nın insanda bunu geçersiz kılması gerekir. Kendimize yardımımız dokunamazken, başkalarına yardım edebileceğimize inanırız. Hiç sahip olmadığımız halde olağandışı meziyet veya değerlere sahip olduğumuza inanırız. Kendimizi tanıdığımızı ve yapabildiğimizi hayal ederiz. Kendimizi adayabileceğimize inanırız, vb. Kendindeki kibire, yani bu hayal ürünü sahte yana dair bir anlayış edinmek, daha özgür hale gelmeye başlamaktır. Bu ise yarı acı, yarı tatlıdır. Bir yan memnundur. Bir yan acı çeker. Kibirin, hem kendinizle hem de başkalarıyla ilişkilerinizde, sizi kendinizi icat etmeye ve bir başkasıyla ilişkinizi icat etmeye zorlayan sonu gelmez esaret etme biçimlerini düşünün. Özgürlüğün anlamını düşündüğünüzde şunu sormalısınız: “Neyden özgürleşmek?” Neyden özgürleşmek istiyorsunuz?

* * *

Kibir, kendini beğenme gibi şeylerin hepsi, yalnızca doğal olmamakla kalmayıp, yanlış içsel ve dışsal bağlantılar oluşturarak anlayışın gelişmesini ve dolayısıyla İnsan’ın Yeryüzü üzerindeki evrimini engelleyen tezahürlere de yol açar. “İnsan’ın Yeryüzü üzerindeki” tezahürlerinden ve kendi tezahürlerimizden nicedir bıkmış olmalıyız. *Aşai Rabbani*, yani *ekmek ve şarabın kutsanması ayininin* anlamını kendimize sordüğümüzü ve herkesin kibirle, birinci olmakla, dalavereyle, sinsice tezgahlanan nahoş şeylerle, başkalarına üstünlük sağlamakla, içsel nefretlerle ve negatif durumlarla meşgul olması halinde bu tür bir ayinin nasıl imkansızlaşacağını düşündüğünüzü varsayalım. Ekmek ve şarabın kutsanması ayini anlamına gelen *Eucharist* sözcüğü iyi erdem veya yardımseverlik anlamına gelir –Yunancada *eu* iyi veya güzel anlamına gelirken, *charis* erdem, iyilikseverlik, bir tür içsel güzellik anlamına gelir. *Evangel* sözcüğünün (Grekçe *ευαγγελιον* “iyi haber, müjde” anlamına geldiğini de biliyorsunuz. *İyi niyet* olmaksızın hiçbir gerçek içsel ve dışsal bağlantının gerçekleşemeyeceğini varsayın. *İrade*, kökeni itibarıyla İngilizcede “seçim” anlamını barındırır, iradeyle istemek seçmektir, *iyi* sözcüğü ise “her şeye hakkını vermek” anlamındadır. Bu nedenle, iyi niyet hep şuurlu bir şey anlamını taşımış gibi görünürdü. Son Akşam Yemeğini anına töreni olan *Aşai Rabbani Ayini* yalnızca birbirlerine karşı iyi niyet besleyen insanlar arasında gerçekleştirilebilir. Bunun kibirle, kendini beğenmeyle ve Sahte Kişilikle nasıl gerçekleştirilebileceğini düşünmeyi size bırakıyorum.

* * *

İrade konusuna ve Gerçek İrade'ye sahip olmanın ne anlama gelebileceği sorusuna geri dönelim. Gördüğünüz gibi, Gerçek İrade veya Gerçek İrade'ye ya da Efendi'ye tek sahip olabilen Gerçek "Ben" daha yüksek bir seviyeden gelir. Normalde, Kişiliğimizin çok sayıdaki çatışan "ben"leriyle, sadece farklı küçük kişisel iradelerin bir sonucu olan İrade'ye sahip olabiliriz. Gerçek İrade'nin veya Gerçek "Ben"nin veya Efendi'nin yukarıdan geldiğini bir kez daha hatırlatmak gerektiğini düşünüyorum. Size şu soruyu yöneltmemi izin verin: Bunun ne anlama geldiğine dair bir fikir oluşturdunuz mu ya da bunu bir parça olsun deneyimlediniz mi? Belirli fikirler oluşturduğumuzda, aslında bunu yapan içimizdeki farklı "ben"lerdir. Deyim yerindeyse, "bir karar aldığınızda" bu küçük "ben"lerin fikirlerini takip edersiniz. Ne var ki Gerçek İrade bunların yukarısındadır ve çok farklı fikirler aracılığıyla işlemektedir. "Yukarıda" olmak ne anlama gelir? *Yukarıda* olmak, *işsel* olmakla aynı anlama gelir. Sizde işsel olan nedir? Bugün, *işsel* –yani yukarıda– ya da daha yüksek olan şey hakkında konuşmak istiyorum. Daha yüksek olan şey işseldir. Yaratılış Işını'ndan gelen daha yüksek tesirler, sizde *işseldir*. Dışsal kısım, Kişilik, Bay Filanca veya Bayan Falanca Işını'da görece olarak en aşağıda olan dışsal tesirler altındadır. Işını'da tırmanmak –burada, "Güneş"ten aşağıya inen Yan Oktav'dan söz ediyorum– düşündüğünüz, hissettiğiniz, yaptığınız ve söylediğiniz her şeyde daha *işsel* hale gelmek demektir. Daha *işsel* hale gelmek ne demektir? Neyden yola çıkarak hareket eder, hisseder ve düşünürsünüz? Evet, bunun üzerinde düşünmek herkes için iyi olacaktır. Dikkat çekmek isteyen, kibirli, kibirden dolayı Çalışma'ya gelen ve görünüşte bu amaç doğrultusunda hareket ettiği anlaşılan birini düşünelim. Bu tür bir kişi neyden yola çıkarak bu şekilde davranır? Kişiliğinden mi yoksa başka şeyden mi yola çıkar? Peki, siz ne düşünüyorsunuz? Şimdi bu şey, Çalışma'ya herhangi bir şey sunabilir mi? Elbette ki hayır. Peki ama neden? Burada, Çalışma'nın ta kendisine ve gerçek anlamına karşı gelmiş oluruz. Çalışma, Kişiliği zayıflatmayı ve içimizde gerçek olanın –yani Öz'ün– gelişmesini sağlamayı amaçlar. Çalışma'da bir çıkar veya bir mevki elde etmek gibi bir amaçla hareket ederseniz, bu çabalarınızın Çalışma bağlamında herhangi bir fayda verebileceğini mi sanıyorsunuz? Çalışma'nın öğrettiklerine baktığımda, bunun nasıl umut edilebileceğini hiç anlamıyorum. Ne var ki kişi Çalışma'nın fikirlerinin öğretisini görmezden gelebilir ve tamamen Kişilikten gelen ve Öz'ün gelişimi açısından hiçbir fayda sağlamayan bir amaç oluşturabilir.

Şimdi hepinize, biraz ciddi bir biçimde seslenmek istiyorum. Öncelikle, Çalışma'da sahte olan, yalandan yapılan, gerçeklikten uzak olan her şey faydasızdır. Herhangi bir yere erişmek, herhangi bir şeyi elde etmek için kendinize karşı samimi olmalısınız. *İşsel samimiyete* sahip olmalısınız ve bu, en azından kendi seviyenizde yapabileceğiniz ölçüde, samimi olmadığınız anları kendini gözlemleyerek belirleyebilmeniz gerektiği anlamına gelir. Samimiyetsizce –yani kendi seviyenizde kendiniz hakkında dürüst olma-

yan bir biçimde—“İrade” oluşturmaya çalıştığınızda, Öz’le ve Öz’e yakın olan Gerçek “Ben”le temas kuramazsınız.

Çalışma’nın ve ezoterizmin tamamının anlamı üstüne kişinin kendiyile başbaşa kalıp düşünmesinin ve kendi varlığında bunu sahidi’n isteyeninin ne olduğunu fark etmesinin çok kayda değer olduğunu düşünürüm sık sık. Herkes, Çalışma’ya Kişiliği tam olarak gelişmiş halde girer. Uzunca bir süre, her şey birbirine karışır. Bunu, kendimden çok iyi biliyorum. Daha sonra, kişi meselenin tamamı hakkında daha içsel düşüncelere zafa yormaya başlar. İşte, kişi burada *Do* notasını seslendirmeye veya seslendirmemeye yakındır. *Do* notasını seslendirmek, Çalışma’ya içsel samimiyetle değer vermektir. Peki ama Çalışma’ya değer vermek ne anlama gelir? Siz yaparsınız –siz olarak adlandırabileceğiniz her şey– anlamına gelir. Evet, bu kulağa pek muğlak geliyor. Doğru. *Do* notasını daha güçlü ve daha derinden seslendirmek kaç yıl alır? Kısım, başka bir kuvvet aracılığıyla *Do* notasını biraz olsun görebilir ve zayıf bir *Do* seslendirebilirsiniz. Bu iyi bir şeydir. Ama bu zayıf *Do*, sanki sınanır ve kolayca başka bir yerlerde yitirilebilir; dolayısıyla *Do* henüz gerçek bir başlangıç noktası değildir. Çalışma sizin içinizde, bunun için kendiniz mücadele etmeniz ve bunu kendi başınıza hayatta tutmanız gerektiğinde başlar çünkü içinizde en iyi olan her şey bunu gerçekten ister ve var olmadığında bunun eksikliğini hisseder. İnsanlar gerçek bir *Do* seslendirdiklerini düşünse de henüz bunun çok uzağında olabilirler. Sahte Kişiliğinizdeyken yaptığınız her şey dışsaldır, yapaydır, dikkat çekmek amaçlıdır, kendi çıkarlarınız doğrultusundadır, övgüye hak kazanmak veya erdemli görünmek içindir. Dışsaldır ve dolayısıyla *daha aşağıdadır*. Öyleyse, içsel ya da *daha yüksek* ne anlama gelir? Görebildiğiniz andan itibaren, çok ilginç bir şeydir bu. Kendinizde gerçek olanı elde etmek ve sahte olan, uydurulan yanı ortadan kaldırmak için sürekli mücadele etmek anlamına gelir. Burada, kişinin Çalışma açısından kendiyile çok fazla mücadele etmesini gerektiren bir tür çöle girdiğini düşünebiliriz.

* * *

Genel anlamda, İrade’nin geldiği yer hakkında konuşmak istiyorum şimdi. Bildiğiniz doğrultuda irade gösterebilir misiniz? Bildiğiniz gibi, yalan söylemek Öz’ü tahrip eder. Bu, Öz’ün yalnızca sizde samimi olan şeyler aracılığıyla gelişebileceğini söylemenin başka bir yoludur. Çalışma’nın hayatla ve hayatta her gün başımıza gelenlerle ve gerçekleşen olaylara verdiğimiz tepkilerle ilişkisini kurmak uzun zaman alır. Çalışma pratiğiyle insanın gerçek hayatı ve davranışı arasında uzunca bir süre bir uçurum vardır. Hayatında olup bitenleri sanki Çalışma’yla hiçbir bağlantısı yokmuş gibi ele alanlara ve hayatın nasıl olması gerektiğine ilişkin imajinasyonlarının ve bu imajinasyonlarına verdikleri tepkilerin etkisi altındakilere rastlanır. Her iki durumda da önemli olan nokta özdeşleşmemektir. Elbette ki bu zorlu ve uzun bir iştir. Uyanmak güçtür. Çalışma’yı gündelik hayatlarımızla ilişkilendirmeliyiz. Kişi, Çalışma’yı veya şuurlu bir kişi olduğunu düşleyemez. Bununla birlikte, imajinasyon her merkezi ve merkezlerin her bir parçasını tatmin edebilir ve bunu uzunca bir süre yapmaya devam ede-

bilir. Bir keresinde bizden, imajinasyonu, örneğin şuurlu olmanın neye benzeyeceğini düşlemek –imgelemek– ve ardından da bu doğrultuda irade göstermek için aktif olarak kullanmayı denememiz istenmişti. Yönlendirilmiş imajinasyonda kişinin kendini *işsel anlamda ikna etmesi* gerekir ve bu amaçlı imgelemeyle, kesin olan bir şey oluşturulur. Ama şu anda bundan söz edilemez. *Stürücü* ile *At* arasındaki *dizginlerle* bağlantılı olarak söylenenleri hatırlayın.

İrade'nin kökeni ve niteliği konusuna geri dönelim. Sahte Kişilikteki dış "ben"lerden kaynaklanan İrade'nin hiçbir değeri yoktur. Kısa vadeli hafızaları olup, uykuya dalan gündelik, anlık, küçük "ben"lerden kaynaklanan bu sözde İrade kısa sürede yok olacaktır. *İrade*'yi daha iyi ve daha derin bir şeyde bulmalıyız. Ama bu çok yanlış bir ifade oldu. Siz de fark ettiniz mi? Gerçek İrade'yi *bulamazsınız*; yukarıdan, yani içinizden, daha derin düşüncelerden ve hislerden geldiği için onu kendinize çekmeniz gerekir. Ne var ki dua etmek çok güç olduğundan ve çok büyük bir derinlik ve samimiyet gerektirdiğinden, Gerçek "Ben"e veya İrade'ye erişebilmenin başlangıç niteliğindeki başka yollarını bulmalıyız. Geçen sefer, Efendi'nin bizimle doğrudan konuşamayacağından, yalnızca Çalışma'nın fikirleri aracılığıyla konuşabileceğinden ve de Çalışma, anlayışımızda halihazırda mevcut değilse, Gerçek "Ben"i işitemeyeceğimizden söz edilmişti. Yapılması gereken ilk şey Çalışma'yı, Çalışma'nın ne hakkında olduğunu ve arka planında nelerin bulunduğunu, neden gerekli ve her zaman mevcut olduğunu, B tesirlerinin neden mevcut olduğunu vb. anlamaya çalışmaktır. Gerçek İrade'yi kendinize çekmenin *ilk adımı* budur. Bunun gibi bir şeyi hiç kimse kibirten, en dışta ve yüzü hayata en çok dönük olan Sahte Kişilikten yola çıkarak yapamaz. Gerçek İrade veya Efendi bizim için içseldir; tıpkı şimdi bizim psikolojik olarak içinde bulunduğumuz hal, söylediğimiz her şey ve sahip olduğumuz bütün hisler, bütün kıskançlıklar, sorunlar, özdeşleşmeler ve hesaplar açısından içsel oluşumuz gibi; Gerçek "Ben" insanı çevreleyen bütün bu hengamenin derinlerinde olduğu için bir başlangıç noktası olarak insanın kendini gözlemlemesi gereklidir çünkü kendini gözlem içeriye, kendinizden öteye ve hayatınızın bütün anlamlarını bulmaya çalıştığınız yüzeyden derinlere yönelmeye başladığınız anlamına gelir.

Birdlip, 2 Eylül 1944

BAŞLICA ÖZELLİK ÜSTÜNE YORUM

Bazen, kişinin hayatındaki daha küçük oktavlardan başlamak gerekir. Bütün oktavlar bir *Do* notasıyla başlamalıdır ve bu, bir şeye başlamak için kişinin gerçekten *başlaması* gerektiği anlamına gelir. Kişi kendi için çoktan mekanik alışkanlıklar haline gelmiş ilgilere yüzünü döndüğünde, yaşamı, zamanla kolayca daralır. O. bir keresinde "ateşte çok sayıda demir" olma-

sı gerektiğini söylemişti. Kişinin bulunduğu aşamanın ötesine geçmesinin ya da amacında ilerlemesinin güçlüğünden söz ediyordu. Şunları söylemişti: "Oktavlar birbirlerine çok verebilir. Bir oktavda *mi-fa* arasında durabilirsiniz ama bir başka oktav, ilkinde doğru şoku verebilir. Bir başka şeyde ilerlerken, ilk önce başladığınız şeyde de devam edebilirsiniz." Aradaki fark, aynı ezgiyi birkaç yıpranmış telle çalarken, daha çok teli olan daha büyük bir çalgıya ihtiyaç duymak gibidir. Bununla birlikte, yenisini elde etmek kolay değildir. Farkına bile varmadan çok önce, mekanik alışkanlıklara sahip yaratıklara dönüşürüz. Yeni deneyimler olarak adlandırılan şeyler, aslında öncekilerle aynıdır, aynı ezgidir. Aynı yere denk düşerler. Bunların hepsi, Kişiliği yöneten *Başlıca Özellik* tarafından birarada tutulmaktadır. İnsanın yeni olduğuna inandığı şey aslında aynıdır çünkü önceden olduğu gibi tatmin edilmesi gereken ve çok fazla sorun ve aşağılamaya yol açmaksızın bizi serbest bırakmayacak olan *Başlıca Özellik* hizmet eder. Buna karşın, insanın kendini "Yeryüzü'nün" Hükümdarından –yani insanın yeryüzü olan Kişiliğinden– kurtarmaya başlaması ve başka bir ses, başka bir hayat anlayışı, kendine dair başka bir his, başka bir fikir ve bunun ne olduğuna ilişkin başka bir bakış açısını deneyimlemeye başlaması mümkündür.

Hayatlarımızda günlük, haftalık ve yıllık olarak sürekli dönüp duran olağan olaylar bizi sıralamada aynı noktalara götürür. Özel hafıza, insanın kendine ilişkin şuuru eleştirel olmayan kendini gözlem aracılığıyla geliştikçe, bu her zaman aynı noktalara geri dönüşün ve hayattaki yinelenmenin tadı iyice belirginleşir, ta ki bu tat, kişinin yeniden ziyaret ettikçe geçici olarak taze güzellikler sunan noktaların çekiciliğinden daha güçlü hale gelene dek. Kişi bu sürekli *dönüğünün* farkına varmadıkça yeni bir tutum sergileyemeyeceğini ve eski olan şeylere yeni tepkiler gösteremeyeceğini fark etmedikçe, bunların hepsi uzun bir süre boyunca çok akıl karıştırıcıdır. Kendi üzerindeki etki, bunun ardından değişebilir. Nesneler, olaylar çok fazla değişmeyebilir. Fakat kişinin kendinde herhangi bir şeyi değiştirmek için şu anki halde bizi yöneten ve aynı döngü içinde tutan *Başlıca Özellik* dediğimiz bu muğlak sorun her zaman mevcuttur. Onun ne olduğunu görebilmemizden çok önce bir şeyin bizi her zaman olduğumuz yerde tutar göründüğünü kişi bir süre sonra duyumsayabilir. "Neden," diye sorabilir, "hep aynı yerdeyim?" Bu durum birçok kişi için bir engel değildir: pek çok kişi aynı olanı tercih eder. Şimdi, olağan hafıza çok kısadır. Çalışma'da, Çalışma hafızası –aşına olunan deneyimlerin tekrarlanması– kişinin kendine uyanmasını başlatabilir çünkü bu içsel tekdüzeliğin veya hatı mutsuzluğun kaynağı haline gelebilir. Kişi, bu dönüp duran çemberin neresinde olduğunu fark edebilir ve geçmişe uzandığında daha önce–ve daha önce–ve daha önce–aynı yerde bulunduğunu hatırlayabilir. Bu, şurun bir genişlemesidir zaten. Kişi kendine şöyle der: "Daha önce de buradaydım." Böyle olduğunda bile, eylemin amacının gücü, bu ufak anlayışa oranla çok daha fazladır. "Neden burada tekrar *olmayayım*?" sorusu sorulur. Kişi kendinin –kendi hayatının– dönüp duran çemberini hiçbir şekilde hissetmezse, elbette ki bu gerçekleşmeyecektir. Özgür olma ve dilediğini yapabilme yanılması; *Zaman'ın bir tekrarlama* ve dolayısıyla bir döngü ol-

duğunu görmek yerine –birbirini takip eden gece ve gündüz, yaz ve kış döngülerine rağmen– onu yeni şeylere doğru ilerleyen doğrusal bir çizgi-
de görme yanılması; *Zaman'ın akışının* bize düşlediğimiz şeyi getireceği-
ni hayal etmemiz; bunların hepsi kişinin *kendini, kendi hayatını, başına gel-*
miş olayları ve başına gelmekte olan olayları anlamasını güçleştirmektedir.

Şimdi, Başlıca Özelliği görebilme aşamasına gelmek, insanın buna kat-
lanabilme gücüne bağlıdır. Güçlendiğimizi ya da kendimiz hakkında bü-
tün bilgilere sahip olduğumuzu hayal etsek bile, hevesimizin birazcık kırıl-
masına veya eleştirilmeye karşı ne kadar hassas olduğumuzu ve özsaygıyı
biraz olsun yitirmeye katlanmanın ne kadar güç olduğunu unuturuz. *Baş-*
lıca Özelliği hiç kimseye *söylenemez* çünkü hiç kimse buna inanmaz ve daha
sonra hiç kimse buna tahammül edemez. Çalışma'nın eylemi, bireyi aşama
aşama bunu kavrama noktasına getirir. Bu, insanın ayaklarının altındaki
zeminin oyulması gibidir; akıl almazdır; hırsızlıkla, cinayetle ya da yalan-
cılıkla suçlanmak gibidir. Sadece çok acı vermekle kalmaz, ilk başta imkan-
sızmış gibi görünür. Oysa doğrudur. *Doğru* ne anlama gelir? Bütün *doğru-*
lar, kişinin onu kavrama gücüne görecelidir. Kişi bunu göremezken ve onu
görme gücünden binlerce kilometre uzaktayken ona bir şeyin doğru oldu-
ğunun söylenmesi, o şeyi o kişi için *doğru* kılmaz. Doğru, bir gelişimdir; iş-
te bu yüzden, bütün doğrular insanın onu görebilme gücüne görecelidir.
Hint Ezoterizminin kadim kitaplarından alınan şu ifadeyi örnek olarak ele
alalım: “Arzudan ve nefretten ortaya çıkan karşıtlıklar yanılması, bütün
canlıları şaşkınlığa sürükler.” Bu doğrunun doğruluğunu kim kendi başı-
na görebilir? Henüz hiç kimse bunu görmeye hazır olmadığından, hiç kim-
se üzerinde bir etkisi yoktur çünkü kişinin bundan etkilenebilmesi için ön-
celikle bir doğrunun doğruluğunu görebilme gücüne sahip olması gerekir.
Sadece duymak hiçbir anlam ifade etmez. Herkes kulaklarıyla her şeyi du-
yabilir. Zihinle duymak ise bambaşka ve çok uzun bir meseledir. Ve niha-
yetinde, anlayışla duymak ise daha da uzun bir meseledir. Böyle olduğun-
da, doğru, insanın hayatını etkilemeye başlayabilir. Ve bu ise yine uzun bir
meseledir. Çok zaman alır. Her birimizdeki Başlıca Özelliğin üzerimizdeki
gizli etkisine tamamen aykırı olan doğruları anlamamıza izin vereceğine
inanıyor musunuz? Normal hayatta, en üst mevkileri elinde bulunduran
ve uzun yıllardır bunu sürdüren insanları yerinden edebilir misiniz? Bu da
aynı şeydir. Başlıca Özellik de kolay kolay yerinden edilemez. Olduğu ye-
re kök salmıştır ve üzerinizdeki etkisini yitirmek istemeyecektir; ve siz ta-
mamen onun etkisindesinizdir; kendisini gizlemeyi, sizinle mantıklı bir bi-
çimde tartışmayı ve yalnızca size yardım etmek istiyormuş gibi davranma-
yı çok iyi bilir. Yeni oktavlara, yeni uğraşlara başlamanızı güçleştirecektir;
özellikle onun gücünü doğrudan zayıflatabilecek bir şeylere başlamaya ça-
lışırsanız, bunun neden aptalca veya gereksiz olduğunu açıklayıp duracak-
tır. O tatmin olduğu sürece, siz de tatmin olursunuz. Kendinize ait dünya-
nızda huzurlu olduğunuzu hissedersiniz. Ne var ki bu Çalışma olduğum-
uz halimizle kendimizle barışık olmamızı sağlamaz. “Bütün anlayışı aş-
mak” olarak tarif edilen başka bir huzur mevcuttur ama bu huzuru henüz
tatmadık ve şu an olduğumuz halimizle bunu hissedemeyeceğimiz de ke-

sindir. Hissettiğimiz küçük, ılımlı huzur çok farklıdır. Biraz uyandığımızda ise bu bencil ve küçük huzuru daha az hissederiz.

Az önce, Başlıca Özelliği görme gücümüzün buna katlanabilme gücümüze dayandığını söylemiştim. Çalışma, bu ifadeyi anlayamazsanız, kendimizin ötesine geçmemize izin vermez. Başlıca Özellik bizim Varlığımıza ait olduğundan ve Varlık üzerinde çalışmak yalnızca kendini gözlemleme aracılığıyla gerçekleştirilebileceğinden, kendi Varlık seviyemizi görmeye başlamadıkça Başlıca Özelliği hiçbir şekilde kavrayamayız. Hayatımızı cezbeden Varlık seviyemizi görmeye başlamak ne anlama gelir? Elbette ki insanın kendine ilişkin tekil gözlemleri kendi Varlık seviyesini kavramasını mümkün kılmayacaktır ve ayrıca, buna katlanamadığınız müddetçe Varlık seviyenizi kavrayabilmenizin imkansız olduğunu da hatırlamalısınız. Buna katlanabilmenin tek yolu, tutunabileceğiniz başka bir şeye sahip olmaktır. Değer verdiğiniz, tutunabildiğiniz ve güvenebildiğiniz başka bir şeye sahipseniz, kendi değerinizin belirli miktarda düşmesine tahammül edebilirsiniz. Bir başka deyişle, Varlık seviyenize zaman zaman bir göz atmaya tahammül edebilirsiniz. Bu göz atışlar, çok gerilere dek gider. Zihinsel fotoğrafların çekildiği aşamaya ulaşıncaya dek başlamaz. Tekil anlık gözlemler, insanın yaşadığı odanın küçük bir kısmına doğru küçük bir flaş patlatmak gibidir. Ama zihinsel fotoğraf, odadaki bir sürü şeyi bir anlığına birbirleriyle ilişkileri içinde görmek gibidir. Kendinizi uzunca bir süre gözlemlediğinizi ve bir süredir belirli bir şekilde hareket ettiğinizi görmeye başladığınızı varsayalım. Bir şeyin nasıl başladığını, nasıl başka bir şeye yol açtığını vs. görürsünüz. Aslında kendinizi eylem halinde, hareket halinde, deyim yerindeyse tipik bir davranışınızda içeriden ve dışarıdan görürsünüz. Bu bir fotoğraftır. Bunun, bir "ben" in fotoğrafı olduğunu ya da bir grup "ben" in, Kişiliğin bir alt grubunun veya "Kişiliğinizdeki" bir kişiliğin fotoğrafı olduğunu söyleyebilirsiniz.

G. bir keresinde, kendine ait çok sayıda fotoğraf biriktirmenin ve bunları birarada görebilmek için bir albümde biriktirmenin gerekli olduğunu söylemişti. Şimdi, kişinin kendi Varlık seviyesini görebilmesi, elbette ki şuurun bir artışıdır; özfarkındalığın artışıdır. Şuur artışı, birarada görebilme gücünün büyümesiyle sonuçlanır. Ayrı olarak gördüğünüz ve hiçbir ilişkilerinin bulunmadığını düşündüğünüz şeyler, daha büyük bir deseni oluşturmak üzere birbiriyle bağlantılı hale gelir ve bu daha büyük desenden, başka bir anlam görürsünüz; bu tıpkı bir yapbozun parçalarını biraraya getirerek ortaya çıkan resmi birdenbire görmeye ve ne anlama geldiğini fark etmeye başlamak gibidir. Bütün bunların gerçekleşmesi için, görünürde hiçbir sonuç elde etmese bile insanın şuuruna sürekli katkılarda bulunması gereklidir. Çalışma bize, uyguladığımız takdirde bizi sonuçlara ulaştırabilecek yöntemi öğretir. Ama sonuçların ne zaman ve nasıl geleceğini, Çalışma'nın her zaman için anlaşılmaz bir gizem olarak kalan kendi içsel eylemi belirler. Yöntem, kendimizi gözlemlememizi ve daha şuurulu hale gelmemizi söylemektedir.

Bu fotoğraflar kendilerini oluşturmaya başladığında ise bir sonraki aşama, kişinin hayatında çok gerilere giden anlayış flaşlarını fark etmesidir.

Derken kişi, kendi Varlık seviyesinin daha çok şuuruna varmaya, o zamana dek –tamponların eylemi nedeniyle bunca zamandır hiç görmediği– nasıl bir kişi olduğunu görmeye başlar. Kişinin, Başlıca Özelliğın ne olduğuna dair bir fikir edinmeye başlaması, bu noktada mümkün hale gelir. Bu aşamaya ulaşıldığında, bunun üç başlangıç noktasından biri olup olmadığından emin olamayacaksınız. Bu aşamada, hem kendinize hem de genel olarak şeylere karşı güveninizde büyük bir azalmanın gerçekleştiğini fark edeceksiniz. İçsel bir zayıflık hissedeceksiniz ve negatif duyguların bazı yeni formları bakımından dikkatli olmanız gerekecektir. Fark etmeye başlayacağınız bir başka şey ise Çalışma'nın gerekliliğinin çok daha güçlü hale gelmesidir; onun tamamen doğru olduğunu ve göz ardı edilemeyeceğini fark edeceksiniz. Kendinizi bu aşamaya hazırlamazsanız, yapmanız gereken çalışmayı yapmazsanız ve bu aşamayı karşılayamazsanız, hiç bulunmamanız gereken bir yere girdiğiniz için kaçınılmaz olarak başarısız olursunuz. Bu, yüzmeyi öğrenmeden yüzmeye çalışmak gibidir.

Başlıca Özelliğı oluşturan şeylere dönecek olursak, ilk başta bunların asla hoş şeyler olmadığını söylemeliyiz. Yani bunları görmeye başladığınızda, hepsinin rahatsız edici bir doğaya sahip olduğunu fark edersiniz. Korkunç olduklarını kastetmiyorum. Bu tür rahatsız edici şeylerin bütün hayatınızın dokusuna işlemiş olduğunu fark edince bazen dehşete kapılabilirsiniz ama hiç kuşkusuz, onlara tekrar alışabilirsiniz ve rahatsız edici olduklarını ve gerçekten onlara uyanmanızı sağlamaya çalıştıklarını fark etmeyebilirsiniz çünkü kişi bunlara uyanmadıkça, onlara ölmesi imkansızdır. Başlıca Özelliğı aşama aşama uyanmak, ona ölmenin veya onun ölümüne yol açmanın ilk adımıdır. G.'nin İnciller'de yer alan yeniden doğuş fikri hakkında konuşurken bunların doğru sıralamasına değindiğini hatırlayacaksınız; İnciller'de ölmek, yeniden doğmak ve uyanmaya birçok gönderme yapıldığını ama bunların sıralamasının doğru olmadığını söylemişti. "Her şeyden önce," demişti, "insanın kendine ölebilmesi için uyanması gerekir ve ardından, kendine ölerək yeniden doğabilir." Şimdi, Başlıca Özellik, içimizdeki her şeyin etrafında döndüğü eksen olduğundan, kişi değişmeyi gerçekten istiyorsa bu merkezi eksenin yerinden çekilip çıkarılması gerektiğı açıktır. Bu durumda, başka bir şey insanı birarada tutmalıdır. Ama bu sürecin ani olarak değıl, aşama aşama gerçekleştiğini dikkate almalıyız. Onu bırakabilmek için tutunacak başka bir şey olmalıdır. Bu hayatta sürdürdüğünüz yaşantı sizin için çok önemliyse, bundan kurtulmak size güç gelecektir. Bunu yaparsanız, arkadaşlarınız sizi tanımayabilirler. Burada, eğer mümkünse, eyleme geçmek şarttır. Uzunca bir süre çalıştıktan sonra kişi kendine uyanmaya başlarsa, kendi Başlıca Özelliğine uyanma yönünde ilerleyecektir. Artık o yoldadır. Çalışmaksızın kendine ölmeyi denemek onun için aptalca olacaktır. Bazı insanlar bunu, çileciliğın korkunç biçimleriyle denemeye kalkmıştır. Uyanmadan kendilerini öldürmeye çalışırlar ve "İkinci Beden"i oluşturabilseler de aslında G.'nin "ölumsuz şeyler" olarak adlandırdığı "şeyler" haline gelmişlerdir. Şu anda yaptığımız bütün çalışma, kendimize uyanmakla, kendimizin daha çok farkına varmakla, kendimize ışığın girmesine izin vermekle ilgilidir. Şuur ışık-

tır. Kendinizi eleştirmeden gözlemlemeye başlarsanız, ışığın içeri girmesine izin verirsiniz. Ergeç bu ışık Başlıca Özelliği açığa çıkaracaktır ama siz ipi, sizi tutacak bir şeyi yakalayana dek çıkartmayacaktır. Bir yerden başka bir yere geçecekseniz, ayaklarınızı basacağınız diğer yeri hazırlamalısınız. Hepinize, *Başlıca Özellik* sözcükleriyle özdeşleşmemeyi tavsiye ediyorum. Her şeyin, bütün tepkilerinizin, tutumlarınızın, davranışlarınızın, düşüncelerinizin ve hislerinizin onları sabit tutan merkezi bir eksenin etrafında döndüğünü anlamanız yeterlidir. Bu tekerlek çubuklarından birini görebilmek, bir fotoğraf çekmek gibidir. Sonra bir başka çubuğu görürsünüz vb. Bunların hepsi merkezdeki aynı şeye uzanmaktadır. Nihayetinde, hazır olmadıkça hiç kimsenin Başlıca Özelliğini göremeyeceğini unutmayın.

Birdlip, 16 Eylül 1944

KİŞİSEL ÇALIŞMA ÜSTÜNE NOT

Kişisel çalışma ve bunun ne anlama geldiği hakkında konuşmak her zaman gereklidir. Kendi başımıza düşünürken kendimize ve Çalışma'dan söz ederken başkalarına, bu Çalışma'yı yapmanın ne anlama geldiğini sürekli olarak hatırlatmalıyız. Kolayca unuturuz. İsteyerek unuttuğumuz için değil, hatırlayacak kuvvete sahip değilizdir. G. bu konuda şunları söylemişti: "Bir insan kendini hatırlamadıkça insan değildir. Kendini hatırlamadığını fark edince, çok geçmeden kendini hatırlamayı hatırlamayacağını fark eder. Kendini unutma ve hayatta uykuya dalma alışkanlıkları çok güçlüdür." İnsan ara ara uyuduğunu fark etse de uykudadır ve içinde bulunduğumuz durum budur; işte bu yüzden bizi neyin uyuttuğunu fark etmemiz gerekir. Gözlemleme aracılığıyla, hayatın olaylarının, özellikle bazılarının bizi nasıl uykuda tuttuğunu görebilir; imajinasyon ve gündüz düşleri alışkanlıklarının, içsel konuşma ve hesap yapmanın, incitilmenin, negatif düşüncelere sahip olmanın ve uydurmak, kendini haklı çıkarmak gibi şeylerin diğer tüm biçimlerinin de nasıl aynı şeyi yaptığını fark edebiliriz. Üzerinde çalışılacak yeterince şey vardır. Fakat yatakta normal uykudan yarı uyanık hale gelmekle karşılaştırılabilecek bu aşamaya erişebiliriz; bu tıpkı, uyuduğumuzu bildiğimiz halde gözlerimizi açamadığımız ya da kımlıdayamadığımız veya uyanık haldeki şuurumuza geçemediğimiz, rüya olduğunu bildiğimiz halde rüyanın gölgelerinden ayrılamadığımız zamanlar gibidir. Sanki hiç bir şeyi odaklayamaz gibiyizdir. Yeterince kuvvet yoktur. Uyanacak kadar yoğunlaşamayız. Şimdi, Çalışma'da çoğu zaman bizler de böyleyiz; gün boyunca uykuda olduğumuzu hissediyoruz ve yoğunlaşma, içsel dikkat çabası ve yeterli kuvveti gerektiren şoku, yani Kendini Hatırlamanın İlk Şuurlu Şoku'nu kendimize veremez haldeyiz. Yoğunlaşmak, kuvvet gerektirir. Kuvvet negatif hallere, gündüz düşlerine ya da endişelere kayınca yoğunlaşamazsınız. Bunu kendinizde gözlemlemek-

ten daha kolayı yoktur. Örneğin, takip etmek için dikkatinizi yöneltmenizi gerektiren bir kitap okuyorsunuz. Dışarıdan duyduğunuz bir ses, size geçen gün sizi negatifleştiren bir durumu hatırlatıyor. Merkezlerde bulunan ve üstüne dünün olaylarının kaydedilmiş olduğu rulolar aniden dönmeye başlar. Dikkatiniz kitaptan uzaklaşır ve hiçbir çaba harcamanıza gerek kalmadan bu negatif duruma *çekilir* ve artık çabayla yönlendirilmekten çıkar. Aynı pozisyonda oturmaya devam edebilir ve hatta hareket merkeziyle okumaya devam bile edebilirsiniz. Ama hiçbir şey anlamazsınız. Konsantre olamazsınız. Bu, amaçladığımız herhangi bir şey için nasıl kolayca kuvvet kaybettiğimizi göstermektedir. Dikkatimiz dağınık ve biz mecazen ya da gerçekten tırnaklarımızı kemirip otururken hassas psişik hayatımız içinde türlü türlü sisler, dumanlar, kasırgalar, gök gürültüleri, şimşekler, seller, volkanik püskürmeler ve şiddetli yağmurlar meydana gelir ve bunlar üstünde doyumla düşünüp kalırız. Sonrasındaysa, kuvvetimiz böyle “doğal” fenomenlere yönelirse, psişik kırsalımız hasat anlamında çok fazla şey üretemez.

G., İnsan sözcüğüyle neyi kastettiğine ve bir insanın kendini hatırlaması gerektiğine ilişkin farklı tanımlamalarıyla bağlantılı olarak konuşurken, kuşkusuz ki bu Çalışma’da Şuur’un Üçüncü Durumu olarak adlandırılan şuur durumuna gönderme yapmaktaydı. Bunu dikkate alırsak, yeni tesirlerin kendine ulaşmasını içsel olarak mümkün hale getirmediğe hiç kimsenin bir İnsan olmadığını kastettiğini kolaylıkla anlayabiliriz. Hepimizin bildiği gibi, bu Çalışma fiziksel uyku ve sözde uyanık durum olarak adlandırılan iki olağan şuur durumunda, Yaratılış Işını’ndaki daha yüksek seviyelerden gelen tesirlerin bize nüfuz edemeyeceğini vurgulayarak öğretmektedir. Olağan sözde uyanık halimiz bütün ilgileri ve endişeleriyle, özdeşleşmesinin sayısız biçimiyle, bütün negatif durumlarıyla ve hepimizin her an maruz kaldığı sürekli olarak tekrarlanan tipik olaylar dizilerine yönelik tamamıyla yanlış bakış açılarıyla ve yanlış değerlendirmeleriyle daha yüksek merkezlerden gelen tesirlere bizi tamamen kapatmaktadır. Sahip olduğumuz bilgi ve anlayıştan çok daha fazlasına sahip olan daha yüksek merkezlerin bulunduğu fikri üzerine yeterince düşünülmeyişi kanısındayım. Çalışma, bize tesirlerini sürekli olarak gönderen ama tarafımızdan işitilmeyen tam olarak gelişmiş iki daha yüksek merkezin bulunduğunu öğretir. Merkezler, daha yüksek seviyelerden gelen tesirlerle iletişindedir. Çalışma’nın amacı, *daha aşağı* merkezlerimizi arındırmak, temizlemek ve böylece daha yüksek merkezlerden gelen bu fikir ve talimatları aktarmaya başlayabilmeleri için onların pencerelerini açmaktır. Şimdi, olağan gelişim seviyemizde, daha yüksek merkezleri işitemediğimiz şu varlık seviyemizde bu daha yüksek tesirleri alabilmemiz bile mümkün olmadığından Kendini Hatırlamayı, yapabildiğimiz ölçüde ve yapabildiğimiz her zaman uygulamamız gerekmektedir çünkü daha yüksek tesirlere yalnızca Kendini Hatırlama, Öz-Şuur ya da Öz-Farkındalık Seviyesi olarak adlandırılan şuur seviyesinde erişebiliriz. Bunları belli belirsiz ve genellikle yeni hisler, yeni duygular, düşünceler ve anlayışlar olarak işitmeye başlarız. Duygusal merkezimizin, şu anki haliyle, gelişmiş olduğunu düşünmek büyük bir ha-

ta olacaktır. Duygusal merkezimiz, şimdiki haliyle, çok zayıf ve yetersizdir; aslında tehlikeli bir aygıttır. Büyük ölçüde negatif duygular tarafından yönetilmektedir ve acıklı olan durum, sahip olduğumuz bu zayıf ve yetersiz duygusal merkezle sevebileceğimizi hayal etmemizdir. Hayatın içinde bu kötü aygıtı kullanarak sarsakça dolaşır ve kullandığımız aygıtın gerçekte istediğimiz şeyi karşılamasının imkansız olduğunu fark edemeyiz ve sonuç, kendi içsel psikik hayatımızı meydana getiren sürekli ve iç içe geçip bir yumağa dönüşmüş olan yarım düşünceler, yarım hisler, yarım imaj-nasyonlar ve hayal kırıklıkları içine gömülmüş hale gelişimizdir.

Çalışma, Kendini Hatırlama eylemleriyle bu karanlık durumdan çıkma-mız gerektiğini söyler ve bu da, az önce söylediğimiz gibi, kuvvet gerektirir. Biraz konsantrasyon gücü ve dikkat gerektirir ve kuvvetinizin gerçekten içsel durumunuz olan bu içsel kaosa, bu ardı arkası kesilmeyen mekanik çağrışımlara, bu imajlar seline, bu şekilsiz belirsizliğe yönelmesine engel olmazsanız bu güce asla sahip olamazsınız. Çalışma, aralıklarla kendimizi toparlamamız, bütün bu hengameye direnmemiz, bireysel varoluşu-muzu hissetmemiz ve neyi amaçladığımız ve neden var olduğumuzu hatırlamamız gerektiğini söyler. Bu ise *kuvvet* gerektirir ve kuvvetinizin otomatik çağrışımlarla, sıradan düşüncelerle, dış hayatın değişen sahneleriyle her an bölünmesine ve dağılmasına izin verirsiniz, kendinizi hatırlama kuvvetine asla sahip olamazsınız. Şeylerin akışı sizi alıp götürecektir. Kendini Hatırlamada insan, *Çalışma'yı* ve *Çalışma'nın ne hakkında olduğunu* hatırlamalıdır. Örneğin, kendisindeki bütün bu mekanik akışları durdurarak, kendini şimdiki halinden çok daha yüksek diğer tesirlere yükseltebileceğini hatırlamalıdır. Daha yüksek merkezlerin varlığının mümkün olduğunu hissetmedikçe bunu yapamazsınız; bir başka deyişle, kendinizin ve hayat-taki bu zavallı, küçük karmaşanızın ötesinde bir şeylerin olduğunu hisset-medikçe, kendinizi yükseltilere çıkaramaz ve deyim yerindeyse, kendinizi sizden yukarıda olan şeylere teslim edemezsiniz. Elbette ki kendi düşüncelerinizi, kendi şuurunuzu ve kendi fiziksel hayatınızı kendinizin oluşturduğunu gerçekten düşünüyorsanız –her şeyi kendinize atfediyorsanız– bu eylem imkansız hale gelecektir. Nedeni, Çalışma'nın öğrettiklerine ve sunabileceği yardıma inanmadığınız için yeterince kuvvet toplayamayacak veya içsel dikkat için yeterli güce sahip olamayacak olmanızdır. Bir şeye inanmazsanız, onun için hiç kuvvetiniz yoktur. Bir şeye inanmazsanız, o şey sizin için önem taşımaz. Sözde bağlılık gösterebilirsiniz ama bununla kalır. Ama degeceğine inanırsanız, duygusal değerlendirme o şey için kuvvet toplayacaktır. Kitap okumak ve dikkatin negatif düşüncelerle dağılma-sıyla ilgili verdiğim örneği düşünün; kitaba ve içerdiği bilgilere değer veriyorsam, çağrışımlarla otomatik olarak oluşan negatif duygular zinciriyle özdeşleşmemek için yeterli kuvvete sahip olurum. Başka bir şeye önem verdiğimde, bunlar benim için önemsiz hale gelecektir. O'nun bir zaman-lar bize şöyle dediğini hatırlıyorum: "Önemsiz şeylere önem atfederseniz, bu Çalışma'yı nasıl yapabilirsiniz?" Anlatmak istediklerinden biri, önem-siz şeylerle özdeşleşirseniz ve onlara çok kuvvet ayırırsanız, konsantras-yon ve dikkat için hiç kuvvetinizin kalmayacağıdır. Kuvvetiniz sürekli ola-

rak 1001 etkinliğe dağılacaktır. Herkesin, günde en az bir defa kendini hatırlamak için gerçek bir çaba sarf etmesi gerekir ve bu, şeylerin sürekli akışında gerçekleştirilemez. İçsel ve dışsal olayların koşturan akışında hiç kimse kendini hatırlayamaz; ayrı bir eylem olmalıdır, her şeyi kesin olarak durdurmak gereklidir ve Çalışma'nın genel fikrine, yani bizimle sürekli olarak konuşan daha yüksek merkezlerin bulunduğu fikrine yükselmek, çağlardan beri sürekli olarak konuşan ve sürekli olarak İnsan'ın temas kurabileceği daha yüksek tesirlerin varlığından söz eden ezoterik öğreti fikrine yükselmek gereklidir. İnsan, bu daha yüksek tesirlerle temas kurmak için yaratılmıştır ve şimdiye dek, bunlar bakımından, hedefi tutturamamıştır ve bu nedenle de kelimenin gerçek anlamıyla "günah işlemiştir" çünkü İnciller'deki "günah" sözcüğü, hedefi tutturamamak anlamına gelmektedir; ve İnciller ezoterik öğretiyle bağlantılı harikulade kısımlar içerir, bu bağlamda, Çalışma'nın G. tarafından İnciller'in ezoterik yönü olarak tanımlandığını hatırlayın.

Şimdi lütfen, bu Çalışma'yı her gün yeni baştan yapmanız gerektiğini hepiniz hatırlayın. Her gün içsel olarak Çalışma hakkında kendinizi şuurlu kılmanız, Çalışma'nın farkına varmanız, Çalışma'yı düşünmeniz, sahip olduğunuz her küçük amacı hatırlamaya çalışmanız ve günün size öğrettiklerini öğrenmeye çalışmanız gerekmektedir. İsrailoğullarının gökten gelen kudret helvasıyla beslendiğini ve onlara, bunları bir sonraki güne saklamamalarının söylendiğini hatırlayın; dolayısıyla dün bir şeyi anlamış olmanızın, bunu her zaman hatırlayacağınız anlamına geldiğini düşünmeyin. Her şey değişir ama Çalışma aynı kalır. Çalışma'da bir hedefe ulaştıktan sonra –yani kabaca ifade etmek gerekirse, küçük bir ağırlık merkezine sahip olunca– bunun dönüp duran bir anlam çarkı gibi kendini her gün farklı şekilde sunacağını bileceksiniz. Geçen hafta bir şeyi anladığınızı için bunun her zaman aynı kalacağını düşünmeyin. Tam tersine, Çalışma hayat olduğundan ve hayatın da gelişmesi gerektiğinden bütün anlayış gelişip büyür. Çalışma'nın hayatı sizde gelişip büyüdükçe anlayışınızın da sürekli olarak değiştiğini ve buna rağmen onun hep aynı şey olduğunu fark edeceksiniz. Çalışma'yı değerlendirerek kuvvet toplamaya başladığınızda, bunun ilgi ve özen gerektirdiğini hatırlamalısınız. Günler boyunca uygun çabayı sarf edemeyebilirsiniz ama yine de, söylenmiş olduğu gibi, ara bir durumda olduğunuzu bilirsiniz. Fark ederseniz –yeterince ilerlemişseniz– baştan çıkarılmaktasınızdır. Çalışmanızı istemeyen negatif "ben"ler, şiddetli "ben"ler, acımasız "ben"ler, hor gören "ben"ler Çalışma'ya ilişkin anlayışınızı yerle bir etmeye çalışırlar. Bu dönemler, onları gözlemleyecek olursanız ve negatif "ben"leri içsel tat aracılığıyla fark etmek için belirli miktarda gücünüz varsa, aslında çok ilginçtir. Kendi içinizde bütünlüğünüzü belirli ölçüde koruyacak ve doğru anda bir çaba sarf edecek ya da en azından onların sizi yenmesine izin vermeyecek olursanız, bu ara durumun zamanla geçtiğini göreceksiniz ve Çalışma'yı tekrar ama yeni bir biçimde hissedeceksiniz. Bazı insanlar hep burada kalır ama en ufak ölçüde bile olsa, bir durumdan diğerine geçerken her durum veya seviye arasında bir aralık veya boşluk olduğunu ve burada, ister istemez şüpheler ve içsel sı-

kınıtlar yaşayacağınızı hatırlamalısınız. Size bu konuda yalnızca bir şey öneriyorum: Şüpheleriniz ve sıkıntınız dıştaki herhangi biriyle ilgiliyse, bu ara süreci asla geride bırakamazsınız. Sorunun aslında kendinizde olduğunuzu ve tamponlar, tutumlar, zihinsel alışkanlıklar gibi şeylerden kaynaklandığını bir biçimde görmek zorundasınız. Çalışma varlığın değişimi hakkındadır. Varlığın değişimi, sizin değişiminizdir. Belirli şeyleri geri bırakmak için elekten geçmesi gereken kendinizsiniz, sizsiniz. İnsan en ufak ölçekte bile olsa bu elekle karşılaşınca, sorun her zaman dışarıdaymış gibi görünür. Böyle olunca da kuvvetinizi negatif durumlarda –kendinizi haklı çıkarmakta, kendinize acımakta– yitirirsiniz. Kendinizi gözlem anlamında hiçbir gerçek deneyime sahip olmadığınızı ve bu bakımdan hazırlayıcı nitelikte gerçek bir çalışma yapmadığınızı varsayarsak, ne olacaktır? İçinde bulunduğunuz bu ilginç durum, yeni bir duruma veya seviyeye kapı aralayabilecekken sizi yolun başına döndürecektir çünkü bu baştan çıkarılma durumunun üstesinden gelme yetkisini kendinize vermemişsinizdir. Yani kendiniz üzerinde çalıştığınızı unutmuşsunuzdur. Tıpkı engellerin üzerinden sıçramayı düşlediğiniz gibi çalıştığınızı da düşleyebilirsiniz ama gerçek bir engelle karşılaştığınızda, bunun ne anlama geldiğini göremez ve yalnızca gücenirsiniz. Kendinizdeki her şeyle, bütün negatif “ben”lerinizle derhal özdeşleşirsiniz; Çalışma “ben”lerine herhangi bir yetki verdiğinizi unutturursunuz; gerçek bir durumla, yalnızca kendiniz üzerinde gerçekten çalışarak aşabileceğiniz gerçek bir engelle, sizi geride tutmaya çalışan “ben”lerle karşı karşıya olduğunuzu göremezsiniz. Deyim yerindeyse, durumu hayatın bakış açısından görürsünüz ve Çalışma’nın bakış açısını kullanmazsınız ama bu durumda hayat sizin öğretmeniniz değil yıkıcınızdır. Hayat, yalnızca Çalışma’nın bakış açısıyla ele alındığı zaman öğretmeniniz haline gelir.

Birdlip, 23 Eylül 1944

KİŞİSEL ÇALIŞMA ÜSTÜNE EK NOT

KENDİNDEKİ İKİNCİ KUVVETİ GÖRMEK ÜSTÜNE

Son olarak, güçlüklerin bir Çalışma şekli olarak ele alınabileceğini görmenin ne kadar zaman aldığından ve güçlükleri sanki olmamaları gerekirmiş gibi ele aldığımızı görmediğimiz için nasıl yoldan sapmış olabileceğimizden söz etmiştik. Şimdi, güçlükler –yani direnç kuvveti– her yerde mevcuttur ve hayatın bütün dokusuna işlenmiş haldedir ve bizlerde de mevcuttur. Bay Ouspensky bir keresinde şöyle demişti: “İkinci Kuvveti incelemeye çalışırken, bunu ilk önce kendimizde gözlemlemeyi denemek en iyisidir.” Herkesin içsel güçlükleri vardır ama bunların İkinci Kuvveti nedeniyle var olduklarının farkına varmazlar ve onları belki de sadece onlar yüzünden haksız yere acı çektiklerini hissettikleri engeller olarak ele alır-

lar. İnsanlar hep "Keşke ... vb." derler. İkinci Kuvvet fikri, Newton Fiziğindeki hareket kanunlarının birinde ifade edilmiştir; buna göre, her kuvvet için eşit ve karşıt bir kuvvetin bulunduğu kabul edilir. Bu Çalışma'nın temel olarak formüle ettiği kanunlar –yani Üç Kanunu ve Oktavlar Kanunu– hem doğada hem de kendimizde mevcuttur. Şu andaki konumuz, her kuvvet için eşit ve karşıt bir kuvvetin bulunduğunu değil de, her *tezahürde* üç kuvvetin iş başında olduğunu söyleyen Üç Kanunu'dur: Aktif Kuvvet ya da başlatıcı kuvvet, Pasif Kuvvet ya da direnç kuvveti ve bir şeyin gerçekleşebilmesi –yani bir tezahürün oluşabilmesi– için iki karşıt kutbu birbirine bağlayan Nötrleştirici Kuvvet. Ama Üçüncü Kuvvet için, eşit ve karşıt olan diğer iki kuvvet, eşit güce sahip geyiklerin boynuzları gibi birbirine kilitlenerek durağan bir ilişki üretir. Bir dayanak noktası oluşturarak bir şeyi olası kılan, karşıt şeyleri uyuma taşıyan, aksi takdirde uzlaşmaz olan karşıtlardan faydalanan bu Üçüncü Kuvvettir. Çalışma, kendimizde İkinci Kuvveti görmeye başlarsak, Üçüncü Kuvvetin anlamını bir ölçüde yakalayabileceğimizi öğretir ama öncelikle İlk Kuvveti görmemiz gereklidir. Kısa bir süre önce, Çalışma'da bir şeylere karşı çıkmak değil, bir *çözüm* bulmak olarak tanımlanan İrade hakkında konuşmuştuk. Hayatınızda İkinci Kuvvetin bir biçiminin etkili olduğunu, Birinci Kuvvet ya da Aktif Kuvvet olarak kabul edilebilecek bir amacınıza ulaşmanızı engellediğini, yolunuzu tıkadığını gördüğünüzde bu durum inkar etmeyi değil, bir *çözümü* talep etmektedir ve İrade'nin eylemi işte bu noktada, durumun uzlaşmasında başlar. Şiddetle karşı koyarak İkinci Kuvvetten kurtulamazsınız çünkü bu onu daha da güçlü hale getirecektir ama bir *arabulucu* gibi davranabilir ve bir biçimde, durum karşısında Üçüncü Kuvvet olarak iş görecek yeni bir tutum sergileyerek onun Aktif Kuvvetle işbirliği yapmasını sağlayabilirsiniz. En harikulade deneyimlerden biri kendimizde tutumlarımız ve imajasyonumuzdan kaynaklı ne kadar çok faydasız İkinci Kuvvet ürettiğimizi ve sırf biz İkinci Kuvvetin farkında olmadığımız için onun nasıl sayısız biçimde ortaya çıkabileceğini görmektir çünkü gözlemlemediğimiz bir sürü tuma ve beklentiye sahip olduğumuzun ve bunların gereksiz ve kör İkinci Kuvveti üreterek hayatlarımızdaki her şeyi nasıl karmaşık hale getirdiğini göremiyoruz. Kişinin kendini bazı tutumlarından, bazı kökleşmiş önyargılarından ve nihayetinde, mümkün olabilirse, kimi tamponlarının gücünden biraz olsun sıyrabilmesi tarif edilmesi çok güç olan bir özgürlük seviyesini deneyimlemesi anlamına gelir. Kişi, hiç şüphelenmemiş olduğu bir şeyin gücünün etkisinde olduğunu fark eder ve yapay güçlüklerle eskisi gibi boğuşmak zorunda olmadığını anlar. Bu tür bir deneyim, kişinin geçmişteki hayatını daha şuurlu olarak görebilmesini olanaklı kılar çünkü şuurda bir artışın –yani diyelim ki kendinin ne olduğunun farkına varmasının– sonucunda psikolojik durumun değişmesi söz konusu olduğunda, kişi geçmişteki hayatını bu özgürleşmiş ve dolayısıyla daha şuurlu bakış açısıyla daha berrak bir biçimde görebilir. Kişi, kendi varlık seviyesinin oluşturduğu hayatını *aynı* varlık seviyesinden göremez. Örneğin, bizde şuur bakımından yeni bir bakış açısı doğmadığı takdirde, bin bir şeyin içine gömülüyken ne kadar aptalca hareket ettiğimizi ya da bazı şeyleri nasıl ge-

reksiz yere karmaşık hale getirdiğimizi hiçbir şekilde göremeyiz. Görmenizi sağlayacak bir şeye sahip olmadıkça –yani yeni bir bakış açısı olmadıkça– görebilemeyeceksiniz. Sizde bir şeyler değişirse ve diyelim ki kendinize, başkalarına ya da hayata karşı bazı tutumlarınızdan özgürleşerseniz, bu tutumun hayatınız boyunca sizde nasıl etkili olduğunu görebilirsiniz ve şu cümlenin içerdiği anlamlardan birini kavrayabilirsiniz: “Varlık seviyeniz hayatınızı cezbeder.” Bu, ilginç bir deneyimdir.

Konumuza –yani tutum değişikliğinin ya da kişinin bazı tutumlardan özgürleşmesinin kendi hayatında İkinci Kuvvetin doğasını değiştireceği konusuna– geri dönelim. Tam İrade, Çalışma’da teknik olarak, bu üç kuvvetin birarada farkında olabilme gücüyle bağlantıda olmak şeklinde tanımlanır. Bir yerde, şu cümlenin geçtiğini hatırlıyorum: “Bir kuvvetin bile yeterince farkında değiliz, ikincisinin daha az farkındayız ve üçüncüsünün hiç farkında değiliz.” Bu, bir bakıma, aynı anda genellikle bir tek şeyi düşünebilmemiz olgusuyla bağlantılıdır. İki açıdan düşünebilmek bize çok güç gelir; üç açıdan düşünebilmek ise imkansızdır. Ama bir kuvvetin farkında olmak onun hakkında düşünmekle aynı şey olmadığından, Tam İrade için aynı şey geçerli değildir; tıpkı, bir şeyin doğruluğunun farkında olmanın, onun hakkında görüş sahibi olmakla aynı şey olmaması ya da Kendini Hatırlama halinin farkında olmanın Kendini Hatırlamak hakkında düşünmekle aynı şey olmaması gibi. İlk Kuvvetin farkında olmak ne istediğini bilmektir, İkinci Kuvvetin farkında olmak yolunuzda hangi güçlüklerin durduğunu bilmektir ve aynı zamanda Üçüncü Kuvvetin farkında olmak istenilen şey ile onun karşısındaki şeyin ergeç nasıl bir çözüme ulaşabileceğinin farkında olmaktır. Her Kuvvet diğerini değişikliğe uğratar ve aslında nihai çözüm, ulaşmayı düşündüğünüz şeyle hiçbir zaman aynı olmaz; yani başlamış olduğunuz Aktif Güç gibi değildir asla. Öte yandan, güçlükler de gerekli olan Üçüncü Kuvvet ya da Nötrleştirici Kuvvet şuurlu deneyim sahasına girmeden ve bir tezahürü mümkün kılacak şekilde İlk ve İkinci Kuvvetin ilişkilerini ayarlamadan önce onları ilk görebildiğiniz zamankiyle aynı değillerdir.

Bütün bunların size teorikmiş gibi geleceğini biliyorum ama teorik değildir: Hayli pratiktir ve kişi ne aradığını bilir ve sabırlı olursa, şimdi bile bir noktaya kadar deneyimlenebilmesi mümkündür. Her şeyden önce, Birinci Kuvvete neyin karşılık geldiğinin mümkün olabildiğince şuuruna varmalıyız. Yani kuvvetleri psikolojik olarak bizde etkili oldukları şekilde ele alarak ne istediğimizin, ne arzuladığımızın ya da ne beklediğimizin şuurunda olmalıyız. Bu kuvvet hakkında düşünmek yerine, çoğu kez yapıldığı gibi, içsel bir diyalog süreciyle ya da uzunca bir süre kendi kendini gözlemleyerek onu şuurlu kıldığımızda sahip olduğumuz Birinci Kuvvetin –yani neyi istediğimizin– özel niteliği tarafından kaçınılmaz olarak çağrılan İkinci Kuvvetin farkına varabiliriz. Her Aktif Kuvvet, kendi İkinci Kuvvetini çağırır. Aceleniz varsa, herkes size çok yavaş hareket ediyormuş gibi görünecektir; yavaş hareket etmeyi istiyorsanız, herkes size acele içindeymiş gibi görünecektir. İsteddiğiniz şeylerin bir süre şuurunda olarak yaşadığınızda, aynı zamanda bunun doğurduğu İkinci Kuvveti de gittikçe

daha çok görecek ve böylece, aynı anda iki kuvvetin de daha çok farkına varacaksınız. Şunu veya bunu, şundan ve bundan dolayı yapmadığınızı göreceksiniz. Evet ama nedenini göreceksiniz. Her ikisiyle de özdeşleşmeye –pratikte, her zaman yaptığımız budur ve bütün deneyimi berbat eder– Birinci ve İkinci Kuvvetin artık karşıt güçler veya çatışmanın tarafları olarak görülmeyeceği olası bir ilişki içine girmesini sağlayan büyüyle Üçüncü Kuvvetin devreye girdiği anlara göz atabilir hale gelebilirsiniz. Bu, bir çözüm bulmak demektir ve bunun İrade ile ilgili olması gerektiğini fark edeceksiniz; İrade kendi içinde üç unsura ya da üç kuvvete sahiptir ve bir Tam İrade eylemine götüren Şuurlu İrade, bu üç kuvvetin de şuurunda olmaktadır. Bu şu anda bizi aşsa da küçük ölçekte mümkündür. Ne var ki “İrade” hakkında tek taraflı bir bakışa sahibiz ve onu kesen, ayıran, yasaklayan, katı, toleranssız, boyun eğmez, olumsuzlayan ve hep değişmeyen bir akışı takip eden bir şeymiş gibi düşünürüz. İrade’nin, Çalışma’nın bakış açısından bakıldığında karşılık veren, esnek ve zeki olan, tek yanlı değil üç yanlı olan bir şeye işaret ettiğini görmelisiniz. İrade elbette ki bizdeki Efendi’den ya da Gerçek “Ben”den gelmektedir ve bunu doğrudan bilmeyi bekleyemeyiz. Ama her anlamda tek yanlı olduğumuz sürece, bize gerçek anlamımızı ve içsel huzurumuzu veren Gerçek “Ben”in tesirlerinin geldiği bu daha üst seviyeden hiçbir şey gelemaz. Yalnızca kendimizi başkalarının yerine koyarak onların yaşadığı güçlükleri anlayabilmek için değil –ki bu da belirli bir şuurlu eylemdir– kendimizdeki güçlükleri de özdeşleşmeksiniz ve olabildiğince objektif olarak görebilmek için her şeyden önce en azından ikili düşünmeyi, olayların farklı yönlerini görebilmeyi ve dışsal olarak değerlendirme yapabilmeyi öğrenmeliyiz çünkü böylelikle, kendimize dair yeni bir his ve ne olduğumuza, üzerimizde nelerin çok tuhaf bir etkiye sahip olduğuna ve nelerin şuurdaki ya da ışıktaki bir artıştan kaynaklandığına ve Çalışma’nın üzerimizdeki etkisinin başlangıcı olduğuna dair yeni ve daha esnek bir anlayış elde ederiz.

* * *

Şeylere karşı çıktığımızı çok sık hissederiz. İnsanlar hayatlarının tamamını çoğu zaman bu halde yaşar. Neye karşı olduğunuzu bulmak için, kendinizle yapacağınız içsel bir diyalog aracılığıyla “Neye karşıyım?” sorusunun yanıtını aramak önem taşımaktadır çünkü kendinizi karşısında hissettiğiniz şey, istediğiniz şeyden kaynaklanır. Belki de, faydasız İkinci Kuvvet oluşturan imkansız ve belirsiz bir sürü arzuya sahiptir ve bunlar sizde eşit ölçüde belirsiz direnç ve karşı koyma hissi üretmektedir. Derken, istediğiniz şeylerdeki Birinci Kuvvetin giderek daha çok şuuruna varmaya başlamanız gerekir. Bu ise zihni keskinleştirir ve sizi pratik hale getirir. Ama bunun kolay olduğunu düşünmeyin. Aynı zamanda, her zaman için belirsiz bir kayboluş halinde, hayal kırıklığına uğramışlıkla, geçmişe bakma hissiyle yaşamak da doğru ya da iyi bir şey değildir. Bu kuvvetinizi yiyip tüketir. Neredesiniz? Ne istiyorsunuz? Sorunuz nedir? Kişinin kendini böyle katı bir biçimde sorgulaması, Çalışma’da giderek daha büyük bir gereksinim halini alır.

ÇALIŞMA'NIN SAVAŞ HAKKINDA ÖĞRETTİKLERİ

Bu önemli bir makaledir. Çalışma'nın Savaş'a ve özellikle de bu savaşa nasıl yaklaştığına dair birçok soru yöneltiyor. İnsanlar şunları soruyor: "Savaş nedir? Savaş neden olmak zorunda?" ya da "Tanrı Savaş'ı diler mi?" ve "Tanrı Savaş'ı diliyorsa, o bir Tanrı olabilir mi?" Aslında, biraz Manyetik Merkeze, olayların niteliğindeki farkları görebilme gücüne, fiziksel düşünmeden çok spiritüel düşünme gücüne sahip olan birçok insan Savaş'ın giderek artan korkunçluğundan bunalmış hale gelmiştir.

Bazı insanlar, bu savaşın başlarında O.'ya bunun neden gerçekleştiğini, ardındaki nedenin ne olduğunu vb. sormuştu. O. şu yanıtı vermişti: "Bu Çalışma'daki herkes Savaş'ın neden var olduğunu *anlamaya* çalışmalıdır." Kendimizde oluşturabileceğimiz en etkili gücün, anlayış olduğunu öğretmişti sürekli olarak. "Bu Çalışma bize, bu Yeryüzü üzerindeki durumumuz hakkında bilgi vermektedir ve anlayış, Yeryüzü üzerindeki durumumuz hakkında bizesunulan bilgileri anlamak demektir. Oysa birçok insan, anlayışın yalnızca olağan bilgilerinden elde edilebileceğini düşünmektedir ve *anlamak* için yeni bilginin zorunlu olduğunu ve yeni anlayışı oluşturmak için bu yeni bilginin varlığımızla bütünleştirilmesi gerektiğini fark etmez."

Bu bağlamda söylenen ilk şey, Mutlak'ın İradesi'nin bu Yeryüzü'ne doğrudan erişemediğidir. Dilerseniz, en yüce anlamda, Mutlak Tanrı diyebilirsiniz ama Çalışma bu terimi kullanmaz. Yaratılış Işını, Mutlak'ın ya da En Yüce Tanrı'nın İradesi'nin Üç Kanunu'nun, Üç Kuvvet Kanunu'nun eylemi aracılığıyla sürekli olarak kendini kopyalayarak evrimin ardışık aşamalarında nasıl aşağıya doğru indiğini açıklar. Bildiğiniz gibi, ait olduğumuz Yaratılış Işını bakımından, bu Yeryüzü'nde bizler 48 kanuna tabiyiz. Mutlak'ın İradesi, bu öğretiye göre, bize yalnızca 48 kanun biçiminde erişebilir; yani Mutlak'ın İradesi bize doğrudan erişemez. İlk toplantıların birinde, Mutlak'ın İradesi'nin müdahale etmesi durumunda, bunun doğrudan sonucunun Evren'in tamamının parçalanıp yok olması olacağı söylenmişti. Bir keresinde O. bu konuda şunları söylemişti: "Bu bir iskambil oyunudur gibidir. Oyunun kurallarını değiştirirseniz, ortada oyun kalmaz." Evren'in şemasında çok aşağılarda olan bu gezegende Savaş'ın ve onun bütün dehşetinin neden yaşandığını düşünürken, işte bu temel fikirden başlamamız gereklidir. Unutmayın ki Çalışma kendimizi Yaratılış Işını'ndaki daha yüksek seviyelerden etkili olan kanunlara tabi kılmaya çalışmamız gerektiğini öğretir.

İkinci nokta, Çalışma'nın bütün Savaşların doğrudan doğruya gezegenlerin hareketlerinden gelen dünya dışı kuvvetlerden kaynaklandığını öğretmesidir. O. bir keresinde G.'ye Savaş'ın nedenini sorduğunda şöyle bir yanıt almıştı: "Şunun gibi bir şey. İki gezegen birbirine çok yaklaşıyor ve bir gerilim üretiyor. Bu gerilim Yeryüzü'ne yansıyor ve insan Zaman'ı bakımından birçok sene sürebiliyor." O. almış olduğu yanıtı, Zaman'ın farklı ölçeklerde farklı olduğu sonucunu çıkarmıştı; bir başka deyişle, ge-

gezegenel Zaman gezegenler için anlak olabilirken, bu Yeryüzü üzerindeki İnsanlık için uzun bir süre olabilir. O. daha sonra, İnsan, kendi üzerinde etki gösteren bu dünya dışı gerilimlerin etkisini nasıl engelleyebilirdi, diye sormuştu. G. bu gerilimlerin İnsan henüz yeterince gelişmediği, tamamen şuurlu olmadığı için onun üzerinde etkili olduklarını ve İnsan'ın şuurlu olması halinde bu gerilimlerin çok farklı sonuçlar üreteceğini ve yıkıcı bir olay rotası üretmek yerine çok farklı bir rota üretebileceğini söylemişti. Şuurlu bir biçimde ele alınsaydı, gezegenler arasında bir gerilim artışının sonucu ne olurdu? Bu içsel gerilim, ister gezegenlerden, ister Güneş seviyesinde gerçekleşen şeylerden kaynaklansın; İnsan'ın şuurunun artırarak daha şuurlu bir biçimde çalışmasına sebep olurdu ve onu daha uyukulu, daha sert, daha yıkıcı yapacak yerde daha uyanık hale getirirdi. Bildiğiniz gibi, bu Çalışma'nın amacı, olağan merkezlerimizi daha yüksek merkezlerden doğru biçimde alabilir hale getirmektir. Şimdiki halimizle, daha yüksek merkezlerden doğrudan kuvvet alacak olsaydık –ki bu, birdenbire milyonlarca voltluk elektrik almakla karşılaştırılabilir– çıldırabilir, şiddete sarılabilir, sara nöbetleri geçirebilir veya binlerce kat negatif, kin dolu ve öldürme arzusu duyar hale gelebilirdik. Çalışma, İnsan uykuda olduğu için, uzunca bir süre kendi üzerinde çalışmadığı ve böylece kendisine gelen herhangi bir kuvvet artışının daha negatif hallere ve şiddete dönüşmesini engellemediği sürece uyanışı için kuvvet alamayacağını öğretmektedir. Ezoterik öğretinin tamamı, daha aşağıdaki merkezlerin hazırlanmasıyla ve *Yaratılış Işını*'nda daha yüksekte yer alan merkezlerden almak için bu merkezler üzerinde çalışmakla ilgilidir.

Üçüncü nokta, *Yaratılış Işını*'nda etkilerin daha yüksek kısımlardan Ay'lar olarak adlandırılan en uç tomurcuklara aktarılmasını sağlayacak şekilde *Fa* ve *Mi* notaları arasında iletici bir şok vermek amacıyla yaratılan Yeryüzü'nün yüzeyindeki Organik Hayat'ın bir parçası olmasına rağmen, İnsan için bu aşamada bu boyunduruk altında hizmet vermenin artık bir zorunluluk olmaktan çıkmış olmasıdır. G. insanlığın tam da bu dönemde, Yeryüzü'ndeki Organik Hayat olarak adlandırılan bu *acı fabrikasının* –aralarında gezegensel Zaman bakımından aşama aşama gelişmekte olan Ay'ımızın da olduğu Işın'ın daha aşağıdaki parçaları onun acılarından beslenir– artık daha fazla kölesi olmayabileceğinin mümkün olduğunu söylemişti. İnsan daha şuurlu hale gelebilseydi köleliğinin son bulabileceğini ama yüzyıllar boyunca oluşan alışkanlıklar, hissetme alışkanlıkları, düşünme alışkanlıkları, tutumlar vb. nedeniyle İnsan'ın artık gerekli olmaktan çıkan bir amaca hizmet etmeye devam edecekmiş gibi görüldüğünü söylemişti. “Sorun şu ki,” demişti, “İnsan artık daha şuurlu hale gelebileceği bir aşamaya erişti ve bunu başarabilse, her şey değişirdi. Ne var ki gelenekler ve önyargılar nedeniyle, kısaca ifade etmek gerekirse mekanikliği nedeniyle bu noktaya erişemez ve kendine bir şok verebileceği ve yeni bir dünya düzenine geçiş yapabileceği anda yokuş aşağıya iniyor.” Totalitarizmin gelişiminin doğru yönde bir adım olup olmadığı sorulduğunda ise şu yanıt vermişti: “Hayır, tam tersine. İnsan bu kolektif hareketler aracılığıyla daha çok esaret altına giriyor. Şuurun gelişimi, bireysel bir gelişimdir. Sık sık

söylediğim gibi, Savaş patlak verdiğinde İnsan normalde sahip olduğu ufaklık şuuru bile bir kenara fırlatıp atıyor. Aslında, tamamen deliriyor ve deliliğini fark edemiyor. Şuur tartılır ve ölçülür ve yalnızca belirli miktarda şuur mevcuttur. Ama insanlar bir kullanabilseydi, bu şuur kuvvetinden, Yeryüzü üzerindeki her şeyi değiştirmeye yetecek kadar vardır.” Gelecek hakkında ne düşündüğü sorulduğunda, G. böyle devam ederse insanların daha az şuura sahip olacaklarını ve ya arı kolonileri ya da karınca kolonileri oluşturacağını söylemişti. “Seçim size kalmış,” demişti bir başka yerde. “Arı olmayı mı, yoksa karınca olmayı mı tercih edersiniz?”

Dördüncü nokta, İnsan’ın kendi gelişim Oktavında *Mi* ve *Fa* notalarının arasında belirli bir yerde olmasıdır. O. bu durumu şu şekilde düşünmemizi önermişti. Yükselen Oktav’da *Do* notasından başlayarak şunları söylemişti: “Bireyi kendi başına *Do* notası olarak, bir aile grubunu *Re* notası olarak ve bir ulusu *Mi* notası olarak düşünebiliriz. Bildiğiniz gibi, *Mi* ve *Fa* notaları arasında bir şokun verilmesi gerekir. Olağan hayatınızın tamamı *Do*, *Re* ve *Mi* notalarının tekrar tekar yinelenmesine dayanan yarıda kalmış oktavlardan oluşur.” O. şöyle devam etmişti: “İnsanlıkla ilgili olarak, *Fa* notasına ulaşmak için İnsan’ın bireysel hissini *Do* notasında, aile ve sorumluluk hissini *Re* notasında ve ulus hissini *Mi* notasında koruması gerekirken, diğer ulusların varlığını hissedebileceği *Fa* notasında yeni bir hisse geçmesi gerekmektedir.” Şunu da söylemişti: “Uluslararası hissin –yani *Fa* notasının– doğru bir biçimde oluşması, daima önceki 3 notanın –yani *Do*, *Re* ve *Mi*– ve son olarak *Fa* notasının seslendirilmesine bağlı olmalıdır. Uluslararası şuur olarak adlandırabileceğimiz *Fa* notasını seslendirmeye yönelik yapay girişimler, *Do*, *Re* ve *Mi* notaları pahasına gerçekleştirilmektedir. Yani insanların tamamen kolektif olmaları ve bireyselliklerini kolektif organizasyonlara kurban etmeleri istenmektedir.” İnsanlar devrimler ve savaşlarda olduğu gibi büyük kitleler oluşturarak birleştiklerinde bir hakları olan şuuru bile fırlatıp atarlar. Bu, kolektivizmdir. İnsanın daha yüksek bir seviyede kendini bekleyen bireyselliğin sihirli dokunuşunu hissedebilmeyi bile umut edebilmesi için, öncelikle içsel olarak kendini bu kolektif kuvvetlerden arındırması gereklidir. Kendini içsel olarak ayırması gerekse de İyi Ev Sahibi olarak bir kolektif rolü özdeşleşmeksizin oynaması gerekir. İyi Ev Sahibi’nin ister kadın ister erkek olsun hayatla ilgili olarak görevini yerine getiren ve sorumluluk hisseden ama hayata inanmayan bir kişi olarak tanımlandığını size tekrar hatırlatmama izin verin. Bu, İyi Ev Sahibi’nin başka herhangi bir şeye inandığı anlamına gelmez. Şu anda ve gelecekte dünyanın bütünlüğü, her ulusta ne kadar sayıda İyi Ev Sahibi olduğuna bağlıdır. Bildiğiniz gibi, günümüzde İnsan’ın Sebt günü için yaratıldığını öngören belirli teoriler ortaya atılıyor. Şu anki savaş aslında, İnsan’ın Sebt günü için yaratıldığını düşünenler ile Sebt gününün İnsan için yaratıldığını düşünenler arasındadır. Şu anki çatışmanın gerçek formülasyonu budur. Karıncılar ve arılar, İnsan’ın Sebt günü için –yani devlet için– yaratıldığını düşünür ve onların başına neler geldiğini görebilirsiniz. Şimdi içinde bulunduğumuz koşullar, ezoterizmin 2000 yıl önce İnciller’de aktarılan biçiminde, kolu sakat bir adamı Sebt gününde iyileştiren ve bunu yaptığı

için suçlanan Şuurlu İnsan'ın öğretisinde ifade edilmiştir: "İnsan Sebt günü için değil, Sebt günü İnsan için yaratılmıştır." El, bir eylem gerçekleştirebilme gücü anlamına gelir ve sakat bir kol, bireysel eylem gücüne sahip olmamak demektir. Burada çok derin bir bağlantının olduğunu düşünmüyor musunuz? İnsan'ın Sebt günü için yaratıldığı görüşü kendine zemin bulursa, her insanın elinin sakat kalacağını düşünmüyor musunuz? *Fa* notasını hatalı bir biçimde seslendirirseniz, bireylerin bir dünya enternasyonalizmi uğruna her şeylerini feda etmek zorunda kalacağı bir tablo ortaya çıkar. Şuurun gelişimi, *her biri bireysel gelişimde seslendirilen bir nota olarak kalması gereken* belirli aşamalardan geçilerek gerçekleştirilmelidir. Böyle uluslararası gruplar aracılığıyla şuuru artırma çabası, İnsan'ı daha çok kolektif ve giderek daha az bireysel kılacaktır. "Vatanseverliğin yeterli olmadığını" söylemek elbette ki doğrudur. Ama enternasyonalizm vatanseverlikten bütünüyle koparsa, yanlış oktavı elde edeceksiniz. Şuur doğru bir biçimde gelişmeyecek ve bizler, bireysellik anlayışlarını tamamen terk eden ve şuurdan yoksun devlet-böcekleri haline dönüşüp diğer karınca kolonilerinden ve arı kovanlarından nefret eden arıların veya karıncaların yönünde yol alacağız.

O.'nun aşağıdaki terimlerle önerdiği Oktav'ı inceleyelim:

Do	Organik Hayat
—	
Si	İnsanlık
La	Beyaz Irk
Sol	Uygarlığımız
Fa	Avrupa
—	
Mi	Bir Ulus
Re	Bir Aile
Do	İnsan

Her bir notanın daha alttaki notanın ne kadar güçlü seslendirildiğine bağlı olduğunu göreceksiniz; örneğin, bireyi temsil eden *Do* notası yeterince güçlü bir biçimde seslendirilmedikçe, İnsan, devleti temsil eden *Mi* notasının seslendirilmesinde bütün bireyselliğini yitirecektir. Uğrunda mücadele ettiğimiz şey, bence aslında demokrasi sözcüğüyle değil de bu farklı notaların –*Do*, *Re* ve *Mi*– doğru bir uyum içinde, yani bu üç nota yitirilmeksizin *Fa* notasının –yani uluslararası şuur ve hissin– seslendirilebilmesi olasılığı ile ifade edilebilir.

Bu Çalışma'nın beşinci fikri, İnsan'ın kendi kendini geliştiren bir organizma olarak yaratıldığı ve doğru bilgi ve çalışmayla daha yüksek bir varlık seviyesine erişebileceğidir. Bu, belki de en merkezi fikirdir. İnsan şimdiki haliyle kendinden *alçaktadır*, dünyada uykudadır ve doğaya hizmet etmektedir; yani Büyük Işın'ın icapları İnsan'ı, kendi amaçları doğrultusunda Organik Hayat'ın bir parçası olarak kullanmaktadır. Bu noktada insanlar, Güneş'in seviyesinden bir Yan Oktav olan Organik Hayat'ın köke-

nini incelemelidirler. Uykudaki İnsan, mekanik İnsan kullanılır. Oysa uyanmak ve Kişiliğinden sıyrılmak için *bireysel* bir çaba gösterirse, böyle kullanılmak için yaratılmamıştır. Fakat ezoterik öğretiden yardım almalıdır. Tüm bu bölüm, birçok yıl boyunca uzun ve derin düşünmeyi gerektirir.

* * *

Bir şey daha ekleyeceğim. Öz *hatırlayabilseydi*, Savaş sona ererdi. Öz, Tekrarlanma sırasında yeniden doğduğunda aynı koşulu, Zaman'ın aynı dilimini seçer ve *gelişmediği takdirde* her şey aynı olacaktır. Çalışma'daki anlamıyla bütün gelişim, Öz'ün gelişimidir ve bu her zaman hatırlar. Elbette ki Kişiliğin bir tezahürü olduğu için kolektif Savaş nadiren insanların hatırlamasını sağlayabilir. Devletler Savaşı, kolektif bir Kişiliğin tezahürüdür. Buna karşın, bazı insanlar savaş deneyimlerinde hatırlayabilirler. Bu savaşta ölen herkes geçmişte yeniden doğmaktadır ve bazıları, bir sonraki sefer hatırlayabilir. Bu, Tekrarlanma'da insanların hatırlayabilecekleri ve diyelim ki 1938 yılına geldiklerinde, bunu hatırlayıp geleceği değiştirebilecekleri anlamına gelir. Buna karşın, hiç düşünmeden savaşa atılırlarsa, ne yaptıklarını derinlemesine hiç düşünmezler ve anlamazlarsa, her şeyi tekrar baştan yapacaklardır. İnsanlıktaki ilerlemenin tamamı hatırlayanlara, geçmişte yinelenerek daha önce –“gelecekte”– neler olduğunu hatırlayanlara bağlıdır.

Birdlip, 7 Ekim 1944

ÇALIŞMA'YA DEĞER VERMEK

G. bir keresinde iyi birer tüccar olmanın önemi hakkında konuşmuştu. Ve şunları söylemişti: “Kadim kutsal yazılarda tüccarlar hakkında bir sürü şey anlatılır. Örneğin, İnciller’de tüccarlar hakkında birçok şey söylenmiştir. ‘İyi tüccar’ olmanın ne anlama geldiğini öğrenmeniz gerekir.” Bir başka yerde, öğrettiği Çalışma hakkında konuşurken, “Ayakkabı yapmak isteyenlere satacak iyi derilerim var,” demişti.

* * *

Pratik sağduyu Çalışma’ya girmelidir. Örneğin, Çalışma’ya değer vermezsem, pratik sağduyu bana bunu yitirmeye başlayacağımı söyleyecektir. Kişi, değer vermediği şeyi kolayca yitirir. G.’nin az önce aktardığım sözlerinde belirttiği gibi, Çalışma’yla duygusal değil, pratik bir ilişki gereklidir. Çalışırken, Çalışma’nın benden gittikçe daha uzakta olduğunu hissedirim. Bunun böyle şekilde olması şaşırtıcı değildir. Pratik bir meseledir. Çalışırken, ergeç Çalışma’dan bir şeyler elde ederim ve çalışmıyorken, Çalışma’dan hiçbir şey elde etmem. Bu, şeyler arasındaki pratik bir ilişkidir ve iyi bir tüccar olarak, meselenin ne durumunda olduğunu ve neler bekle-

mem gerektiğini görebilmeliyim. Bankaya hiç para yatırmazsam, kısa sürede borca girerim. Ama Çalışma'yı bir banka olarak düşünecek olursak iyi faiz verdiğini unutmayın; yatırdığınızdan da çoğunu size geri verir. Bu fikir, Yeni Ahit'te ve diğer yerlerde çok sık geçer. Örneğin, Dağdaki Vaaz'da şu sözlerle yer verilir: "Verin, size verilecektir. İyice bastırılmış, silkelenmiş ve taşınmış, dolu bir ölçekle kucağınıza boşaltılacak..." (Luka, 6:38)

G.'nin ayakkabı yapmak isteyenlere satacak derisinin olduğunu söylemesine dönelim. İki aşama söz konusudur; öncelikle, kişi deriyi satın almalıdır ve ikinci olarak, deriden kendine ayakkabı yapmalıdır. Deriyi satın almak ne anlama gelir? Deriye değer vermiyorsa hiç kimse onu satın almaz. Bunun ardından, kişinin Çalışma'yı nasıl değerlendirdiği sorusu sürekli olarak gündemde kalır. İnsanın başlarken kullandığı şey, faydasız hale gelir. Kişinin şu anda buna verdiği değerın niteliği nedir? Bu, ergeç ayakkabı yapabilme kapasitesine bağlıdır. Oysa kişinin Çalışma'yı değerlendirışı uzunca bir süre hayattaki diğer olağan değerlendirmelerle karışmış halde-dir ve onlarla yan yana bulunması gerekir. Daha sonra, bir ayırım başlar. İç-sel tat, kişinin farklı türden değerlendirmeleri arasında ayırım yaptığı noktaya dek gelişir. Değerlendirmek, aslında kişinin neyi sevdiğiyile ilgilidir. Uzunca bir süre, kendimizin başkalarındaki yansımaları üzerinden severiz. Sevgi, farklı anlamlarda, birçok ölçekte ve genellikle saçma bir biçimde kullanılan zor bir sözcüktür. Çalışma'nın temel fikri yukarımızda bir başka düzenin bulunduğudur. İnsan buna inanmazsa, Çalışma hayatla ve hayattaki ilgi alanlarıyla aynı ölçekteki bir şey olarak kalır. Bizler hayattaki şeyleri, tanımlanması güç belirli bir taraftan yaparız. Bay Ouspensky bir keresinde bu konuda özel olarak konuşmuştu. Birisi, "kendini sevmek" kavramını kullanmış ve o, bu tanımlamadan hoşnut kalmamıştı. Başkaları "kendine hayran olmak", "kendini değerli bulma" gibi kavramlar kullanmıştı. Biri de "kendinden hoşlanma" kavramını önermişti. Bay Ouspensky bu kavrama daha sıcak bakmıştı ve şunları söylemişti: "Evet, bunun gibi bir şey. Ama insanın bunu sözcüklerden ayrı olarak, eylemde görmesi gerekir." Kişi bu Çalışma'yı sadece "kendinden hoşlandığı" için yaparsa, Çalışma'ya verdiği değer bu etkenle karışmış olur. Çalışma henüz daha yüksek bir düzen değildir, kişiyi aşan bir şey değildir. Aslında kişinin kendine verdiği değere dayanmaktadır. Kendine değer verme, kendinden hoşlanma hissi gücendirilecek olursa, doğal olarak, Çalışma silik ve uzak bir şey haline gelir. Bu güçlüğü herkes yaşar. Kadın veya erkek olsun, bizim gibi insanlar kendilerini takdir etme veya kendinden hoşlanma hissi üzerinden aslında kendilerini başkalarına tercih edip severler ve bu tür bir sevginin etkisiyle, kendileriyle kıyaslayıp başkalarını küçük görürler. Kişinin kendinde bu noktayı ya da seviyeyi gözlemlemesi güç değildir. Bu durumda veya bu varlık seviyesinde, bize uygun ölçüde ilgi göstermeyenlerden; bir biçimde bizi, bakış açılarımızı ve davranışımızı saygıyla ve hürmetle karşılamayanlardan; yaptıklarımızı ya da söylediklerimizi bir ölçüde takdir etmeyen ve onaylamayanlardan hoşlanmayız ve hatta nefret ederiz. Sevginin bu formu tatmin edilmezse intikam alma, misilleme yapma ve hatta insafsızca davranma arzusu duyarız. Bize şu veya bu şekilde yeterli saygıyı

gösteren herkesi çok sevebiliriz. Bir başka deyişle, sevgimiz kendimize duyduğumuz sevginin bir genişlemesiyle bağlantılıdır. Bundan nadiren bağımsızdır. Bu Çalışma'ya genellikle bu temelden başlarız. Çalışma'yı kendimize verdiğimiz değeri besleyen ve kendimize duyduğumuz sevginin bir uzantısı olan bir şeymiş gibi algılarız. Bu, daha önce de söylediğim gibi, ilk başlarda kaçınılmazdır. Bunun mevcudiyeti, kendini gözlemleme ve derin düşünme aracılığıyla görülebilir. Bu durumda, Çalışma aslında kişinin kendinden daha büyük bir şey değildir de uygun koşullar altında kişinin kendini daha büyük hissetmesini sağlayan bir şeydir. Ama bu olağan bir gidiştir; bazı hisler kişinin bununla yüzleşmesini ve Çalışma'ya neden değer verdiğini görmesini sağlayana dek, herkesin yaşadığı bir deneyimdir. Kişi kendine şunları sormalıdır: "Değerlendirmemin niteliği nedir? Çalışma'yı kendimde nasıl bir yere oturtuyorum? Kendimi değerlendirişim, Çalışma'yı değerlendirişimden daha mı çok?" İlk adım, bunun böyle olduğunu fark etmek ve fark edermiş gibi yapmamaktır.

Sevginin niteliğindeki bir değişiklik, her zaman varlığın seviyesinde bir değişikliği temsil eder. Kişiye her şey öğretilir ama varlık seviyesi yükselmedikçe, hiçbir sonuç elde edilemez. Amacı İnsan'ın barbarlıktan yükselmesini sağlamak olan ezoterik öğretinin ya da şuurlu öğretinin en önemli sorunu budur. Bilginin varlık seviyesinde bir değişim olarak değil, başlı başına bir amaç olarak kabul edildiği bu çağda, barbarlık, bizi gittikçe daha çok tehdit etmektedir. Bilgi ve varlık, anlayışı üretmek için birlikte gelişmelidir. Kendinden hoşlanma, kendini sevmek, kendini takdir etme, kendine değer verme, kibir gibi şeyler ilk sırada yer alırsa Çalışma'nın gelişemeyeceği bir varlık seviyesindeyiz, demektir. Kişi yalnızca kendini değil Çalışma'yı da sevmelidir. Kişinin kendi büyüklüğünü bir açıdan Çalışma'nın büyüklüğüyle ilgili olarak görebildiği belirli bir anlayışın mümkün olması söz konusudur. Ne var ki bu anlayış, ona dair herhangi bir şey yapılabilmemesinden çok önce oluşur. Çalışmayı arzulayan bir "ben" veya bazı "ben"ler hayat çıkarları, kendini takdir vb. atmosferinde yaşayan "ben"ler topluluğundan bir anlığına olsun özgürleşmelidir ki başka tesirleri hissetmeye başlayabilsinler. Bu koyu, karanlık ve ağır bir şey ile daha serbest, daha hafif ve daha ışıklı bir şey arasındaki fark gibidir. Kişi ancak bundan sonra doğru bir değerlendirme türüne sahip olmadığının farkına varabilir. Bu, kendi içinde eleştirel olmayan, insanın kötü ya da görgüsüzce giyindiğini fark etmesiyle kıyaslanabilecek türden bir histir. Elbette ki Çalışma'ya yönelik tutumun yanlış olduğu anlamına gelir. Bir tutum, zihinsel olarak giydiğimiz şeydir, zihinsel kıyafetimizdir. Kişi, zihni ve anlayışı nasıl giydireceğini bulup çıkartmalıdır. Doğru türden kıyafetleri aramalı ve bunları yerine göre değiştirmelidir.

Çalışma hayatın bir fonksiyonu olamaz, yani Çalışma'ya ilişkin hissimizi günlük kişisel başarı veya başarısızlıklarımıza dayalı olarak oluşturamayız. Onun niteliği tamamen farklıdır ve farklı nitelikte bir sevgiyi gerektirir. Sevgi diyorum çünkü sevgi ile değer vermek arasında pratikte pek az fark olduğunu görüyorum. *Değer vermek sevmektir*, derim ve bir kişiyi sevdiğinizi söyleyip o kişiye değer vermiyorsanız, bu sevgi değildir, derim.

Hissetmek ve öğretmek için *Çalışma'yı sevmelisiniz*. Simun Petrus'a sevip sevmediği sorulduğunda yanıtı "Evet," olur ve İsa ona, "Kuzularımı otlat," der. Ama Simun Petrus bunu yapamaz çünkü sevgisi kendine duyduğu sevgiyle fazla iç içe geçmiştir. Sonunda ona "Koyunlarımı otlat," denir. İsa ona soruyu ilk ve ikinci defa sorduğunda, Simun Petrus kullanılan sözcüğün işaret ettiği sevginin niteliğine sahip değildir; sevgiyi şiddeti, kıskançlığı ve kırılganlığı esas alan bir hal olarak anlar ve kendine duyduğu sevginin bir uzantısı gibi görür. Böyle olunca hiçbir şey Öz'e nüfuz edemez ve onu besleyemez. İsa aynı soruyu üçüncü kez sorarken, sevgi için farklı bir sözcük kullanır ve bu, Simun Petrus tarafından bütün mesel boyunca kullanılan sözcüktür. İsa, hiçbir karşıtı olmayan Şuurlu Sevgi'den söz etmektedir. Burada, üzerinde düşünmemiz gereken harikulade bir şey vardır: sevgimizin niteliği, sevgimize verdiğimiz değer. Her şey, değiştirilmesi gereken ve böylece bizi değiştiren bu temele dayanır ve her şey bu temelden başlar; aksi halde kişi düşük bir seviyede kristalleşir. İçimizde, genç ve taze olan her şeyi besleyen ve kuzularla kıyaslanan, sonsuz çeşitlilikte anlayış ve gelişime muktedir olan bir değerlendirme vardır. Bu, koyun gibi ağır bir şey olamaz. Bıktırıcı bir şey olamaz. Zihinde kökleşmiş bir samimiyetsizlikle bağlantılı da olamaz. Kişi bu Çalışma'nın varlığından keyif alabilir. Öğretisine ve İnsan ve onun bu gezegendeki hayatı hakkında söyledikleri üstünde düşünmeye ilgi duyabilir. Bunlar, değer vermenin önemli biçimleridir. Ama bunlar kendini sevmekle çatışmaz ve dolayısıyla, Çalışma'yı duygusal olarak yeterince güçlü kılmaz. G. şöyle demişti: "Bu Çalışma'da her yöne eğilip bükülmeye ama yönünüzü korumaya muktedir olmalısınız." Bu elbette ki Çalışma'ya verdiğiniz değer, Çalışma'ya yönelik tutumunuzun ve duyduğunuz sevginin, kendini sevmenin bütün tezahürlerinden daha güçlü olduğu anlamına gelir. Başınıza gelebilecek hiçbir şey sizi yıldıramaz. Bu durumda Çalışma, sizde başka bir varlıktır, başka bir bedendir. Ama bu varlık, bu beden kendini sevmekten oluşturulamaz. Önemli olan nokta budur. Uzunca bir süre yapılabilecek tek şey, az önce üzerinde durduğum bütün bu bağlantıları kişinin kendinde fark edebilmesidir.

Birdlip, 14 Ekim 1944

KENDİNİ GÖZLEMLEME VE KENDİNİ HATIRLAMA

I. Bölüm—Bir kişinin Çalışma'ya ilişkin Anlayışı onun Varlık Seviyesine göredir. Kişi Çalışma'nın fikirlerini bilebilir. Ama Bilgi Anlayış vermez; bilmek, anlamak değildir. Bu Çalışma'nın Bilgisi, Varlık üzerinde etkili olabilecek türdendir ve sonuçta Anlayışın yükselmesine yol açabilir. Anlayış, Bilgi değildir ve Anlayış, Varlık değildir. Bilgi ve Varlık biraraya gelerek Anlayışı oluşturur. Varlığım, bildiğim şeyi isteyecek seviyedeysen, sonuç,

Anlayışın ergeç aracı olacaktır. Varlığım, bildiğim şeyi istemiyorsa, yalnızca Bilgiye sahip olacağım. Ama bazı "ben"ler bu Çalışma'nın Bilgisini takip etmemi diliyorlarsa, bunu yapmaya yönelik istekleri; Varlığın bir bütün olarak Çalışma'nın Bilgisini uygulamak ve söylediklerini hayata geçirmek için istek duyması ve harekete geçmesi durumunda olabilecek olana kıyasla daha küçük ölçekte olan Anlayışa yol açacaktır. Bu, bizim ötemizde olan Gerçek İrade olurdu. Hepimiz ayrı ve çatışan iradelerimizin hepsiyle, olduğumuz yerden başlamak ve karışık Varlığımızda gerçekleşen kargaşanın ortasında bir içsel sebatı korumak zorundayız. Yani Çalışma'ya değer vermeliyiz ve Çalışma'nın "ben"lerini içimizde canlı tutup her türlü acımasız, kaba, alaycı ya da negatif "ben"den korumalıyız. Elbette ki bu mücadele olmazsa, çalışma da olmaz. Çalışmak, çalışmak demektir ve çalışmak çaba sarf etmek demektir. Çalışma, kişinin Çalışma'nın Bilgisi ile kendi Varlığını ilişkilendirme çabasıdır. Bir başka deyişle, kişinin *bildiği şeyleri* kendinin *ne olduğuyla* ilişkilendirme çabasıdır. Bu amaçla, kişinin ne olduğunu fark edebilmesi için kendini gözlemleme mutlaka şarttır. Bununla birlikte, neyi gözlemleyeceğini bilmek için Bilgi de şarttır. Bu açık ve mantıksal bir sıralamadır; yani kişinin ne olduğunu bilmesi için kendini gözlemlemesi ve neyi gözlemleyeceğini bilmesi için Bilgiye sahip olması gereklidir. Ama Çalışma yalnızca neyi gözlemlememiz gerektiğini –örneğin negatif haller– değil, ne yapmamız gerektiği –örneğin kendimizle ve özellikle de Sahte Kişilikle özdeşleşmemek– hakkındaki Bilgiyi öğretmektedir. Bu öğretinin tamamı, Çalışma'nın en yüce fikriyle ve aslında geçmişteki ezoterizmin tamamıyla aynı görüştedir: Makinesini temizlemesi ve hayatını karmaşıktırıp onu uykuda tutan bir sürü faydasız şeyden kurtulması halinde İnsan'ın erişebileceği daha yüksek bir şuur seviyesi *vardır*. Ve burada, verilen en önemli talimat yer alır: İnsan yalnızca *bilmek* ve *gözlemlemekle* kalmamalı, *kendini de hatırlamalıdır*. Varlığı üzerinde etkili olabilecek tesirler ona yalnızca Kendini Hatırlama durumu olarak adlandırılan bu şuur durumunda ulaşabileceği için bunu yapmalıdır çünkü yardım olmaksızın, pratikte hiçbir şey *yapamaz* ya da bir şeyi ancak bir başka şeyi gözden çıkararak gerçekleştirebilir. Çalışmayı dileyen ve Çalışma'nın Bilgisini kendi hayatlarıyla ilişkilendiren ve bunu yapmazlarsa kendilerini mutsuz hisseden ve uyanık tutulmazlarsa hasta düşen "ben"lerin Anlayışı değişir. Şeyleri yeni bir gözle görebilmeleri için beslenmeleri gerekmektedir. Yani kişi fikirleri yeniden düşünmeli, yeniden ziyaret etmeli ve yeniden yorumlamalıdır. Kişinin gözlemlemesi veya kendini hatırlaması gerektiğini bilmesi tek başına hiçbir şey ifade etmez; bunun tekrar tekrar gözden geçirilmesi gerekir. Kişinin ilk ilkelere tekrar tekrar dönmesi gerekir. Birden çok kez tartışılan bir şeyin yeniden tartışılması mutlaka gereklidir.

Buradaki son toplantıda Kendini Gözlemleme ve Kendini Hatırlama hakkında bir soru yöneltmişti. Soru şuydu:

"Anladığım kadarıyla, Kendini Hatırlama Durumu ile Kendini Hatırlama Eylemi arasında nitelik açısından bir fark var ve Kendini Hatırlama Eylemlerinin nitelik olarak birçok derecesi ve seviyesi var ama yine de bunların en düşük olanı bile, en bütünlüklü Kendini Gözlemlemeden

daha önemlidir, yani daha yüksek bir seviyededir. Bir insan kendini hatırlamadıkça ve hatırlayana dek hiçbir ilerleme olamaz. Bu seviyenin altındaki bütün çalışmaları, Şuur'a yönelik ilerlemeye hazırlık aşamasındandır. Dahası, insan yalnızca Kendini Hatırlama ile kendini psikolojik olarak koruyabilir. *İnsan bu Kendini Hatırlama durumunu, ne verebileceği için değil de ne olduğu için nasıl değerlendirebilir ve bu değerlendirme aracılığıyla değer verme gücünü artırabilir?*"

Genel olarak Kendini Gözlemleme ve Kendini Hatırlama hakkında konuşarak başlayacağım. Kişinin kendini gözlemlemesi, kendini hatırlamasıyla aynı şey değildir. G. bir keresinde Kendini Hatırlama hakkında konuşurken şunları söylemişti: "Hangi beni hatırlamak istersiniz?" Bu, kendini hatırlamanın ne anlama geldiğine dair bir ipucu vermektedir. Bir başka yerde, İnsan'ın normal altı olduğunu çünkü gelen izlenimlerin içeri girdiği yerde yeterince şuurlu olmadığını söylemişti. "Bu noktada," demişti, "dışsal izlenimlerin girdiği yerde, bir şey yaratmak zorunludur."

* * *

Öncelikle, Kendini Gözlemleme fikrine geçelim ve ardından Kendini Hatırlama sorununa dönelim. Bir zamanlar bana şu soru yöneltmişti: "Kendimizi gözlemlemediğimizi söylerken Çalışma'nın neyi kastettiğini anlamıyorum. Kendimi her zaman gözlemledim." Hiç kuşku yok ki bir kişinin belirli bir ölçüde kendini gözlemlediğini söylemek doğrudur. İnsanlar bir aynaya bakar ve bu ayna onlara öğretilenlerden oluşmuştur; yani yetiştirilirken edindikleri doğru davranış, doğru tavırlar, giyilmesi doğru şeyler, söylenmesi doğru şeyler, tanınması gereken doğru insanlar gibi. Sonradan edindiğimiz bu parçamız Kişiliktir ve Kişiliğin oluşması herkeste devir, doğduğu çevre, okul etkileri, günün modası, ait olunan ulus ve onun koyduğu standartlar meselesidir. Herkes bu aynaya bakar ve aslında bu yalnızca psikolojik değil, ayrıca gerçek bir aynadır. Ama bu ayna, Çalışma'nın bizden bakmamızı istediği ayna değildir: Çalışma aynası tamamen farklı bir şeydir. Deyim yerindeyse, bezelyeyi bıçak kullanarak yiyip yemediğinizle, dirseklerinizi masanın üstüne koyup koymadığınızla, doğru kravatı takıp takmadığınızla, doğru ruju sürüp sürmediğinizle ya da doğru insanları tanıyıp tanımadığınızla hiçbir ilgisi yoktur. Çalışma aynası tamamen farklı türden bir Kendini Gözlemlemeye gönderme yapmaktadır. Çalışma aynası aracılığıyla, kişinin görüldüğünden ve "miş gibi" yaptığından ayrı olarak, gerçekte ne olduğunu görmeye başlaması mümkündür. Buna karşın, Çalışma aynası başlangıçta tamamen yanlış olabilir. Bu durum, Çalışma'nın ne hakkında olduğunu göremediğimiz ve Manyetik Merkezin zayıf olduğu zamanlarda hep ortaya çıkar. Kendimize hayatın aynasından bakmaya devam etmekte ve kendimize duyduğumuz sevgi aracılığıyla takdir ettiğimiz sonradan edinilmiş erdemlerimizi Çalışma'nın aynasıyla ilişkilendirmeye çalışmaktayızdır.

İçinizden bazıları, kendimizi gözlemleme gerekliliğinden yola çıkarak bu Çalışma'nın öğrettiği Bilgi üstünde düşündünüz. Bunu yaptıysanız, muhtemelen onun sürdürdüğümüz hayattan uzak olan bir şeyler öğretti-

ğini hissetmiş olacaksınız. Örneğin, merkezlerin çalışmasını gözlemlememiz, bizdeki üç ayrı kişiyi gözlemlememiz ve ardından bizdeki birçok farklı “ben”i gözlemlememiz, uyku halimizi gözlemlememiz, içsel kale alışımızı ve başkaları hakkında hesap yapışımızı gözlemlememiz, negatif duyguları gözlemlememiz, özdeşleşmeyi gözlemlememiz, cahilliğimizi gözlemlememiz, Varlığımızın Seviyesini gözlemlememiz, nasıl olup da kendimizi hiçbir zaman hatırlamadığımızı gözlemlememiz vb. söylendiğinde, bunun olağan hayatımızla ne bağlantısı vardır? Hepsisi uzak ve anlaşılması güç görünür ama yine de gerçek Çalışma aynası bu fikirlerin hepsinden oluşturulmuştur. Bu Çalışma’nın ne hakkında olduğuna dair Bilgi edinmedikçe ve bu Çalışma’yı sevmedikçe, hiç kimse Çalışma aynasına bakamaz. Çalışma, kendimizi hangi bakış açılarından gözlemlememiz gerektiğini öğretir. Kendimizde fark etmemiz gereken belirli şeyleri ayırt eder. Kocaman bir mağazaya girip yalnızca gözlem yapmanız gerektiğinin söylendiğini hayal edin. Neyi gözlemleyeceğinizi bilemezsiniz. Oysa aynı mağazaya girip yalnızca belli başlı birkaç şeyi gözlemlemeniz gerektiğinin söylendiğini varsayın; o zaman, nelere dikkat etmeniz gerektiğini bilirdiniz. Çalışma’nın öğrettiği şey budur. Çalışma, kendini gözleme aracılığıyla kendinize nasıl yaklaşacağınızı, nelere dikkat kesilip nelere karşı çalışacağınızı öğretir. Bu bakımdan çok kesin talimatlar sunar; takip etmesi ne kadar güç olursa olsun, bunlar yine de *çok kesindirler*. Çalışma’yı severseniz –yani Çalışma’ya değer verirsiniz– Çalışma’nın öğrettiği bilgiyi, kendi seviyenize göre özümseyebileceksiniz. Öğrettiği bilgiyi biraz olsun özümseyerseniz bile, kendinize bakacağınız bir aynaya sahip olmaya başlayacaksınız. Uzunca bir süre, her şeyi çarpıtan yetersiz aynalara sahip oluruz. Bir süre sonra, Çalışma’ya karşı yanlış bir tutuma sahip olduğumuzu fark edebiliriz. Ama size yeni bir ayna veren de tam olarak bu farkına varıştır. Daha sonra kendinizi daha iyi görmeye başlarsınız; Çalışma’ya o zamana dek nasıl davrandığınızı görmeye başlarsınız.

Şimdi, nelerin gözlemleneceğine dair kesin bilgiye sahip olmaksızın yapılan Kendini Gözlemlemenin, Çalışma’da hiçbir yere götürmeyeceğini tekrarlamak istiyorum. Olağan, mekanik kendini gözlem, sizi sosyal hayata yönlendirebilir ama bu aynı şey değildir. Sosyal hayatın aynası başka bir şeydir ve bu aynaya bütün insanlar bakmaktadır. Çalışma bunun aleyhinde hiçbir şey söylemez. Ama farklı niteliğe sahip farklı bir aynadan söz eder. Yunan tapınağındaki kadim “Kendini bil” ifadesi kendi başına yetersizdir. Kendinizi nasıl bilebilirsiniz? İnsanlar zaten kendini bildiğini düşünmektedir ama Çalışma kendimizi yeni bir tarzda ve belirli açılardan bilmemiz gerektiğini öğretir. Kendini bilmenin bu özel türünün amacı, içimizde sürüp giden bir sürü faydasız şeyden sıyrılabilmek ve böylece bize daha yüksek bir seviyeden gelen ve aslında sahip olmaya hakkımız olmasına karşın uyku durumumuz nedeniyle teması yitirmiş olduğumuz düşünceleri, hisleri ve anlayışı sunacak tesirlerle temas kurmaya başlayabilmektir. Ezoterik öğretinin tamamı, çok daha ince tesirlere –evet, burada, Yeryüzü’nde– uyanmakla ilgilidir. Bay Ouspensky bir keresinde, “Bu Yeryüzü’nde şu anda farklı kanunların, farklı tesirlerin altında olabilirsiniz ve

kendinin üzerinde çalıştığınızı takdirde, bunların ne anlama geldiğini bilebilir ve anlayabilirsiniz,” demişti. Bay Ouspensky bunu söylediğinde birçok insanın hayrete kapıldığını hatırlıyorum çünkü daha iyi bir durumda olmanın, daha iyi bir dünyada olmak anlamına geldiğini ve hiç kuşkusuz buna ölümden sonra erişebileceklerini düşünüyorlardı. Hepinizin bildiği gibi, İnciller’de öğretilen kişinin yeniden doğmak için ölmek zorunda olduğu fikri, fiziksel olarak ölmek ve cennet olarak adlandırılan başka bir dünyaya doğmak şeklinde düşünülmektedir. Oysa Çalışma ve İnciller, halihazırda şu an üzerimizde etkili olan daha yüksek tesirlere erişebilirsek, farklı bir anlayış halinde olabileceğimizi öğretmektedir. Örneğin, Çalışma artık Kaza Kanunu’na tabi olmayacağımızı söyler ve özellikle negatif duygular bizi bu kanuna tabi kılar. Ancak bu başka bir konuşmanın konusudur.

Devam edelim: Çalışma, daha yüksek merkezlerin bizde tam olarak oluşmuş ve sürekli olarak işler halde bulunsun da karşılık veremediğimiz tesirlerini zekice aktarabilmeleri için olağan merkezlerimizi doğru bir duruma getirmeyi amaçlar. Biri, bunun neden böyle olduğunu sorduğunda, Bay O. şu yanıtı vermişti: “Çünkü hayatta ve kendimizde sürekli olarak bin bir çeşit faydasız şeyle özdeşleşiriz.” Bay O. hep Duygusal Merkezin negatif kısmı üzerinde çalışmanın önemini vurgulardı. Bir keresinde açıkça şunları söylemişti: “Negatif duygularımızla diğer her şeyden daha fazla özdeşleşiriz. Adeta negatif olma hakkımız olduğunu hisseder gibiyiz. Oysa ben size tam tersini öğretiyorum, yani negatif olmama hakkımız vardır.” Negatif olduğumuzda, adeta damarımız kesilmiş, kanımız dışarı akmaktadır. Duygusal Merkezimizin negatif kısmı –ki bununla doğmayız, bunu başkalarından ediniriz– hiçbir karşı çıkış olmaksızın varlığını sürdürdüğü müddetçe, Duygusal Merkezimizin Daha Yüksek Duygusal Merkezin tesirlerini hissedebilmesi imkansızdır. Bu nedenle, negatif durumlarımızı gözlemlemek ve bunlardan sıyrılmak, pratik çalışmanın en önemli yönlerinden biridir. Negatif duyguların dönüştürülmesi, İkinci Şuurlu Şok’a aittir ve Çalışma ve Çalışma’nın gerçek anlamda değer kazanması tam da bu noktada başlar. Negatif olabilirsiniz ama negatif olanın kendiniz değil, O olduğunu hissetmelisiniz. Bu, negatif durumlarla özdeşleşmemenin, kendinle özdeşleşmemenin, içsel ayrılmanın başlangıcıdır.

Üstünde konuştuğumuz konuyu özetlemek gerekirse, bu Çalışma’da size negatif duygular hakkında öğretilen bilginin öğrenilmesi önemli bir şeydir ama bu yalnızca bilgi olarak kaldığında faydasızdır. Yalnızca teorik olarak –hafızada– kalır. Bilgiyi kendinize uygulamalısınız ve bu ise yalnızca kendinizi gözlemleyerek mümkündür. Kendini Gözlemeleme aracılığıyla bu Çalışma’nın bilgisiyle bağlantı kurmadıkça, size hiçbir şey olamaz. Çalışma tamamen teorik olarak kalır, pratiğe geçemez. Bu nedenle, Kendini Gözlemelemenin işlevi mantıksal olarak anlaşılabilir bir şeydir. Amacı nettir. Bununla birlikte, Kendini Gözlemeleme ilk başta çok kaba, çok düzensiz ve normal hayattaki kendini gözlemeleme ile karışmış haldedir; bir başka deyişle, Çalışma aynası hayatın aynasıyla karışmıştır ve bu kaçınılmazdır. Aslında, Çalışma aynası uzunca bir süre hayatın aynasından çok az farklıdır. Sanki bu, hayatın nötrleştirici kuvvetiyle bağlantılıdır da Ça-

alışma'nın nötrleştirici kuvvetiyle bağlantılı değildir, ki bu ikinci kuvvet tamamen farklı bir kaynaktan gelir. Çalışma'ya verilen değer derinleştikçe iki ayna birbirinden ayrılır ve bu durumda, bir aynadan bolca dalkavukluk ve kendinden hoşlanma türetilirken, diğer aynada aynı imgeyi görmezsiniz ve bu, içsel sıkıntıya neden olur. Yine de iki aynanın birbirine karşıt olmadığını söylüyorum. Kişinin farklı boyutlarını yansıtır. 4. Yol'da, yani bu Çalışma'da hem Çalışma'da hem de hayatta olmamız gerekmektedir ve 4. Yol, hayat ile Çalışma arasında bir çelişki yaratmaz. Bazı yanlar hayata aittir, bazıları da Çalışma'ya. Bu daha çok, farklı "ben"lerin doğru biçimde düzenlenip yerli yerine konulmasını sağlamak ve sadece zıtları görmeme gücüne sahip olmak demektir. İçsel tat sayesinde "ben"leri ayırt edebilmedir. Hem Çalışma'ya hem de hayata ihtiyacımız var ve her ikisinden de kuvvet alabiliriz. Bunlar kişinin kendi evinin birbirinden hayli ayrı olan, yine de birbirine açılan iki odası gibidir. Bu Çalışma'da hiç kimseye hayattan elini eteğini çekmesi, bir manastıra ya da çöle gitmesi söylenmez. Ve yine de bunlar birbirinden tamamen farklıdır ve kuvvetleri, tamamen farklı iki yandan gelir. G. bir keresinde açıkça şunları söylemişti: "Bu Çalışma'da öğretilen her şey hayatınızda size yardımcı olacaktır ve hayatta ulaşmak istediğiniz hedeflere ulaşmanıza katkıda bulunacaktır." Çalışma'da olup da normal hayattaki işlerini layıkıyla yürütebilen ve içsel çalışma aracılığıyla özdeşleşmemeyi öğrenen bir insanı hayal edin: Bu tür birinin hayattaki herhangi bir hedefe, mekanik ve negatif bir insandan çok daha kolay ulaşabileceğini anlayabilirsiniz. Ama bunu yapabilmesi için Çalışma'ya sürekli olarak en yüksek değeri vermesi ve Çalışma'ya verdiği değerın hayatta değer verdiği veya ulaştığı herhangi bir şeyden çok daha derin ve çok daha gerçek olması gerekirdi.

Kendimizin önemsiz ve gözlemlenmeyen hisleri aracılığıyla özdeşleşiriz ve bunlar sonu gelmeyen içsel hesaplar yapmamıza ve bizlerde sonsuz sayıda negatif sistem inşa etmeye sebep olur. Bu negatif sistemlerle, bir kez oluşturulduktan sonra, çok zor başa çıkılır. Bu seviyede her şeyi kendimize duyduğumuz sevgiden ve kendimizle ilgili hoşnutluğumuzdan yola çıkarak, kendimizi bir biçimde ilerletmek ve övgüye layık olmak için sahte bir biçimde yaparız ve durum böyle olunca da çok kolay incinir ve üzülrüz. Bu uyarın elimizden alınacak olsa, güç bela var olabiliriz; sanki hiçbir amacımız yokmuş gibi görünür. Bu, bir makine olmak demektir. Kendini hissetmenin tüm bu temeli, Çalışma'da ergeç fazla yol alamamamıza neden olur. Bunun üstesinden ancak, kendimizden daha büyük bir şeyin bulunduğu anlayışı sayesinde gelinir. Bu da bizi, Çalışma'da sıkça vurgulanan ve kendini gözlemlemeye sürekli eşlik etmesi gerektiği söylenen *Kendini Hatırlama* meselesine getirir. G. bir keresinde "Bir insan kendini her zaman hatırlamalıdır ama şu anki haliyle bu kuvvete sahip değildir ve kendini hatırlaması gerektiğini bile hatırlayamaz," demişti. Bay O. bir keresinde, Londra'daki öğretiminin başında, kendisini sorulara boğarak sürekli olarak ne yapmaları gerektiğini –sigara içmeli mi içmemeli mi, yemek yemeli mi yememeli mi vs.– soran insanlara şunları söylemişti: "En önemli şey, kendinizi hatırlamanızdır. Kendinizi hatırladığınız sürece ne isterse-

niz yapabildirsiniz.” Bu sözler, birçoğumuza çok tuhaf gelmişti. Kendinizi hatırladığınız sürece, istediğiniz her şeyi yapabileceğiniz anlamına geliyor-muş gibiydi. Kendinizi iştahınıza kaptırdığınızı ve diyelim ki yediklerinizle özdeşleştiğinizi ve ardından kendinize, herhangi bir şeyi yapmanıza izin verildiğini söylediğinizi varsayalım; Çalışma öyle söylemektedir. Peki ama Çalışma bunu bu şekilde mi söylemektedir? Kendinizi hatırladığınız sürece her şeyi yapabileceğinizi söylemektedir ve yediklerinizle özdeşleşirseniz, kendinizi hatırlamıyor olduğunuz yeterince açıktır. Kendini Hatırlama bizi farklı bir şuur durumuna sokar. Bu şuur durumunda, derhal uykuya dalmadıkça belirli şeyleri yapamazsınız ve bunun gerçekleştiğini götürsünüz; yani özdeşleşmiş hale geliyor olduğunuzu görebilirsiniz. Ya da başka şekilde söyleyelim, belirli şeyleri yapar ve aynı zamanda da kendinizi hatırlarsanız, yaptığınız şeyleri çok farklı bir biçimde yapacaksınız. “Kendinizi hatırladığınız sürece dilediğinizi yapabilirsiniz,” cümlesindeki inceliği anlamaya başlayınca, bunun aslında istediğiniz şeyi yapamayacağınız –en azından her zamanki olağan şekilde yapamayacağınız– anlamına geldiğini göreceksiniz. Kendini Hatırlamanın bir biçimi, “Ben bunu yapıyor,” ya da “Ben bunu söylüyor,” hissini duymaktır. Öfkelendiğinizde ve içsel ya da dışsal olarak kötü bir biçimde konuştuğunuzda, “Ben” bunu söylüyor hissini duyarsanız, bu söz konusu durumu tamamen değiştirecektir. Bunu aslında “O”nun –makinenizin– söylediğini fark edersiniz.

Kendini Hatırlama hakkında söylenen şeyleri bir kez daha gözden geçirelim. Kendi kendimize “Ben ben değilim,” dediğimizi varsayalım. Kendi örneğimden yola çıkmam daha iyi olacak, şöyle dediğimi varsayalım: “Ben Nicoll değilim ve Nicoll de ben değil.” Bay Bush kendi kendine şöyle desin: “Ben Bush değilim ve Bush da ben değil.” Bay Taylor kendi kendine şöyle desin: “Ben Taylor değilim ve Taylor da ben değil.” Bunu kendimize doğru biçimde söyleyebilirsek, kim olduğumuza dair çok garip bir his yaşarız. Elbette ki bu his insanın Kişiliğinin çözülmesi hissiyle bağlantılıdır. Ve bildiğiniz gibi, bu Çalışma’nın önemli bir formülünde ifade bulunan amaçlarından biri budur: İnsanın asıl kısmının –Öz’ünün– gelişebilmesi için Kişiliğin pasifleştirilmesi gereklidir. Ama bu ancak uzun ve aşamalı bir anlayış sürecinden geçilmesini gerektirir. Bay O.’nun bana şöyle dediğini hatırlıyorum: “Neden bazen kendine ‘Nicoll ne işler karıştırıyor?’ diye sormuyorsun?” Kendi kendime her zaman bu soruyu yöneltebildiğimi varsayalım: “Nicoll ne işler karıştırıyor?” Bay Bush kendi kendine sorabilir: “Bush yine ne işler karıştırıyor?” Bay Taylor kendi kendine sorabilir: “Taylor ne işler karıştırıyor?” Siz de aynı şeyi arada bir gerçek anlamda söyleyebilseydiniz, bu bir derece içsel ayrımın, sonradan edinilmiş gururları ve tamponlarıyla bu edinilmiş Kişilik ile kişinin aynı şey olmadığına, hayat tarafından inşa edilmiş bu yapay figürü kişinin sırf daha iyisini bilmediği için kendi olarak kabul ettiğine dair biraz farkındalığın mevcut olduğu anlamına gelirdi. Bu tür bir his, bu tür bir içsel anlayış Kendini Hatırlamanın başlangıcıdır. Kendimi hatırlamayı denediğimde, Nicoll’ü hatırlamam: Nicoll’ü hatırlamak istemem ama kuşkusuz, o her zaman oradadır. (Aslında Nicoll’ün bir kölesi olmama rağmen) Nicoll olmadığımı hiç-

bir şekilde hissetmezsem, kendimi hatırladığımda basit bir şekilde Nicoll'ü hatırlayacağım. Nicoll, hiç kuşkusuz Nicoll'ü her zaman mekanik olarak hatırlayacaktır ve Nicoll'den hoşnuttur ve hiç kuşkusuz, onu harikulade biri olarak görmektedir. Bu durumda, Kendini Hatırlama yalnızca insanın kendinden duyduğu hoşnutluğu artırır, yani Kişiliği güçlendirir. Ama bu, Kendini Hatırlama değildir ya da daha doğrusu, yanlış benliği hatırlamaktır. Şuurlu bir eylem değil, mekanik bir eylemdir. Kendinizi her zaman nasıl haklı çıkardığınızı fark ediyor musunuz? Bu, yukarıdaki başka bir şeye uzanmak değil de, kişinin zaten olduğu şeyin yoğunlaştırılması ve haklı çıkarılmasıdır. Dolayısıyla, Varlık seviyesinde bir değişime yol açamaz. Çalışma'daki anlamında Kendini Hatırlama ile hiçbir ilgisi yoktur. Çoğu zaman, gerçek bir kendini gözlemleme, yani Çalışma aynası aracılığıyla yapılan bir kendini gözlemleme olmadığı anlamına gelir. Çalışma, Kişiliği parçalamaya başlamamıştır henüz. Kişi, Çalışma'yı Kişiliğinden yola çıkarak, kendi meziyetlerine tıpkı bir madalya gibi eklenen bir şeymiş gibi ele almaktadır. Elbette ki Çalışma bu değildir. Çalışma, Kişiliğin tamlığından başlayamaz. Çalışma ancak, olduğunuzu düşündüğünüz ve oymuş gibi davrandığınız kişi olmadığınızı fark ettiğinizde başlar. Bunun ne anlama geldiğini görmek için Dağdaki Vaazı okumanız yeterlidir. Çalışma gerçekten içeriği vurduğunda, kişinin kendi olarak kabul ettiği şu iskambil kartlarından yapılma ev parçalanıp yıkılmaya başlar. Bildiğiniz gibi, Çalışma kişinin kendi mutlak *hiçliğinin* farkına vardığı noktaya gelmesinin bir gereklilik olduğunu söyler. Oysa bu nokta, merhametli bir şekilde ertelenir ve yapay olarak fark edemeyeceğiniz bir şeydir. Hiçbir şeymiş gibi rol yapamazsınız. Hiçbir şeymiş gibi rol yapan bir kişiyi görmek çok acı vericidir.

Şimdi, Kendini Hatırlama bütün bunlarla bağlantılıdır. Kendinizi şu an olduğunuz gibi hatırlamak, Kendini Hatırlama değildir. Kendini Hatırlama yukarıdan gelir ve tam Kendini Hatırlama, Kişiliğin ve onun tüm yapmacıklığının neredeyse son bulduğu ve deyim yerindeyse, hiç kimse olduğunuz bir şuur durumudur ama bu durumun gerçekte büyük bir mutluluk olan tamlığı sizi ilk kez biri yapacaktır.

Birdlip, 21 Ekim 1944

KENDİNİ GÖZLEMLEME VE KENDİNİ HATIRLAMA

II. Bölüm—Bu ikinci makalede, son makalede aktarılan soruyu yanıtlamaya çalışacağız. Bu sorunun ilk kısmını tekrarlıyorum:

“Anladığım kadarıyla, Kendini Hatırlama Durumu ile Kendini Hatırlama Eylemi arasında nitelik açısından bir fark var ve Kendini Hatırlama Eylemlerinin nitelik olarak birçok derecesi ve seviyesi var ama yine de bunların en düşük olanı bile, en bütünlüklü Kendini Gözlemlemeden daha önemlidir, yani daha yüksek bir seviyededir..”

Kendini Hatırlama eylemi, kendini hatırlamak için yapılan şuurlu bir çabadır. Kendini Hatırlama durumu ise bu eylemin sonucudur ve Kendini Hatırlama durumunun niteliği bu eylemin niteliğine –yani kendini hatırlamak için sarf edilen çabanın niteliğine– bağlıdır. Bunu kolay bir biçimde örneklemeye çalışalım. Gitarımı elime alıp onunla birkaç nota çalma eylemi, gitarla müzik yapabilme durumundan farklıdır. Bununla birlikte, gitarla müzik yapabilme durumuna ulaşabilmek için öncelikle gitarı alıp çalma yönünde bir çaba sarf etmem gerekecektir. Aynı şekilde, daha iyi davranışlar sergilemek ya da daha iyi tutumlar edinmek istiyorsam, bunu yapmayı denemek eylemi daha iyi tutum veya davranışlara sahip olma durumuyla aynı şey değildir. Doğru çabayı sarf edersem, ulaşmak istediğim duruma ulaşabilirim ve sonuç, çabamın niteliğine göre olacaktır. Kendimi hatırlamayı deneme eylemim, Kendini Hatırlama Durumu olarak adlandırılan yeni bir seviyeye erişmek için deneme yanılma yoluyla gayret sarf etmektir. Bu duruma nasıl erişebileceğimi zaten biliyorsam, eylemim ya da çabalarım beni bu duruma sokacaktır. Ama ilk başta Kendini Hatırlama eylemini gerçekleştirerek bu Duruma erişebilmeyi bekleyemem. Erişmeyi amaçladığım duruma erişebilmeye dair herhangi bir başarı elde edebilmem, uzun süre çalışmama ve sayısız eylemde bulunmama bağlı olacaktır.

Sorunun ikinci kısmına geçelim:

“Bir insan kendini hatırlamadıkça ve hatırlayana dek hiçbir ilerleme olamaz...”

Bu noktada yapılabilecek en uygun tespit, bir insanın Kendini Hatırlama aracılığıyla kendini yükseltmedikçe hiçbir yardım alamayacağını ve yardım almadığı takdirde, farklı bir varlık seviyesine erişemeyeceğini söylemektir. Ama aynı zamanda, Kendini Gözlemleme aracılığıyla kendini hatırlamadıkça ve Çalışma’nın yanlış işlevler olarak nitelendirdiği şeylerden kendini arındırmaya çalışmadıkça, Daha Yüksek Merkezlerden gelen tesirleri alamaz. İnsanın, bizimle her zaman konuşan ve bizi her zaman değiştirmeye çalışan ama bizim duyamadığımız Daha Yüksek Merkezlerin seslerini işitebilmeleri için kendi daha aşağı merkezlerini hazırlaması gerekir. Daha Yüksek Merkezlerin bizi tam olarak değiştirmeye çalıştığını kastetmiyorum çünkü onlar nötrdür, şiddet göstermez veya suçlanmazlar. Daha Yüksek Merkezlerin eksikliğini, sanki bir zamanlar bildiğiniz bir şeyi unutmuşsunuz gibi, genel bir rahatsızlık duygusuyla hissedersiniz. Daha aşağı merkezler Daha Yüksek Merkezleri işitebilene dek, tekamül için yardım alabilme olasılığı yoktur. İnsan’ın kendini geliştiren bir organizma olarak yaratıldığını ama tekamül etmek için ezoterik öğretiden yardım alması gerektiğini hatırlayın. Daha Yüksek Merkezlere ait olan ve onların anlamını aktarabilen Gerçek “Ben” ile bağını yitirmiştir. Gerçek “Ben” Daha Yüksek Merkezlerin dilini anlar ama sahte “ben” bunu anlayamaz. Gerçek “Ben” kim olduğunuz ve neden var olduğunuz sorularının yanıtıdır; daha doğrusu, var olma sebebiniz Gerçek “Ben” ile temas kurmaktır. Hindistan’ın ezoterik metinlerinden birinde şu söylenir: “Bir insan Tanrı’ya ulaşmayı başaramazsa, sürekli olarak yeniden doğar. Böylece, neden var olduğunu anlayabilene dek, olası doğumların döngüsünde tekrar tekrar dönüp durur.”

Herkes normalde yaşadığı, düşündüğü ve hissettiği seviyeden daha yüksek, yani daha derin bir seviyede Gerçek "Ben"e sahip olduğundan, aptalca bir yansıması ya da taklidinden başka hiçbir şey olmadıkları bu Gerçek "Ben" ile temas kurabilme olasılığıyla yaratılmıştır. Herkes ebedi bir ağırlık merkezine sahiptir ama duyuların hakimiyeti altında olduklarından, kendilerini bedenden ibaret gördüklerinden ve dış hayattan gelen izlenimlerin etkisinden dolayı, bu ağırlık merkezinden çok uzaklaşmışlardır. Kendini Hatırlama, kendimize ve dolayısıyla gerçek ağırlık merkezimize geri dönme çabasının başlangıcıdır. Yalnızca başkaları üzerindeki etkisi tarafından yönetilen, çok dışa dönük bir kişinin Kendini Hatırlamanın ne anlama geldiğini ve aslında bu Çalışma'nın ne anlama geldiğini kavramakta büyük bir güçlük yaşamasının nedeni de budur.

G. bir keresinde "Gerçek 'Ben'in ardında Tanrı yatar," demişti. Gerçek kökenimize geri dönüş yolculuğu, Gözlemleyen "Ben" ile başlar. Bu elbette ki söz konusu yolculuğun Çalışma'nın ta kendisiyle başladığı anlamına gelir çünkü Gözlemleyen "Ben" neyi gözlemleyeceğini bilmeli ve bunu Çalışma'nın öğrettiği şekilde yapmalıdır. Yanlış bir aynaya, yanlış bir Gözlemleyen "Ben"e, sosyal bir "ben"e sahipseniz Çalışma'nın kastettiği Gözlemleyen "Ben" değildir bu. Çalışma'nın gözlemlemenizi istediği şeyleri anlayışınızdan hareketle kendinizde bir gözlem noktası oluştursanız, ergeç Gerçek "Ben"e çıkan bir merdivenin ilk basamağındasınız demektir. İnsanlar, bu Çalışma'nın kastettiği anlamda Gözlemleyen "Ben"i oluşturmanın kolay olduğunu düşünürler. Bunun çok güç bir mesele olduğunu ve uzunca bir süre mücadele etmeyi, büyük ölçüde içsel samimiyete sahip olmayı ve sık sık başarısızlığa uğramayı göze alabilmeyi gerektirdiğini söylemek istiyorum. Bu Gözlemleyen "Ben" oluştuktan sonra, çalışmak isteyen, daha iyi anlamak isteyen, insanın varlığının gizemini ortaya çıkarmayı arzulayan diğer "ben"leri etrafına toplar. Aslında herkes kendi hakkınca bu gizem hissine sahiptir ama bu hissi pratiğe dökmez ve ne yapılması gerektiğini bilemedikleri için bu his, negatif hislerin kaynağı haline gelir. Yardımcı Kahya oluşturulduğunda, Kahya'yı ve ergeç Gerçek "Ben"i çekebilir. Ama bunlar, çok derin anlamlar içeren sözlerdir. Çalışma'nın merdiveni hakkında herhangi bir şeyi anlamak çok uzun zaman alır ve çok derin düşünmeyi gerektirir. Örneğin, Çalışma'nın ne hakkında olduğunu düşünmeyi, bu konuyu tekrar tekrar düşünmeyi ve kendi varlığının durumunu görebilmeyi, bu durumu tekrar tekrar görebilmeyi gerektirmektedir. Çok miktarda içsel kavrayışı, sürekli olarak değerlendirmeyi, verilen değeri sürekli yenilemeyi, anlaşılan şeyleri sürekli olarak yeniden anlamayı, kişinin nerede olduğunu ve ne olduğunu görebilmeyi gerektirmektedir. Bu bağlamda, Çalışma'nın yolunu izleyen ve bunun kağıt üzerinde kalan bir şey olmadığını uzunca bir süre önce anlayan herkesin, Çalışma'nın en basit sözlerinin bile kendilerini gittikçe daha derin anlamlara dönüştürdüğünü fark edeceğini söyleyebilirim. Özetle, bu Çalışma ve bütün kısa formülasyonlarının ancak bizden çok daha fazlasını bilen ve anlayan bir kaynaktan gelebileceğini göreceksiniz.

Ele aldığımız sorunun şu kısmına dikkat edelim:

“Bunların (Kendini Hatırlama eylemlerinin) en düşük olanı bile, en bütünlüklü Kendini Gözlemlemeden daha önemlidir, yani daha yüksek bir seviyededir.”

Bunu yanıtlamak bana biraz güç geliyor. İlk olarak, Kendini Hatırlama eyleminin Kendini Gözlemleme eyleminden daha önemli olduğu anlamına geliyor. Her şeyden önce, en bütünlüklü Kendini Gözlemleme hakkındaki konuşmanın konumuzun dışında olduğunu söylemeliyim. Tam Kendini Gözlemleme, yalnızca muazzam bir şuur artışıyla gerçekleşebilirdi ve bu anlamda Kendini Hatırlama, Öz Farkındalık ve Öz Şuurluluk Durumundaki şuur artışıyla aynı olurdu. Kişinin kendinin tamamen farkında olması, Şuurun Üçüncü Durumuyla bağlantılıdır. Şimdiki halimizle Kendini Hatırlama eylemi bizim için çok zayıf bir şeydir. Kendini Gözlemleme eylemi daha belirgin olabilir. Bu ikisi aynı seviyede değildir ama kendini tam olarak gözlemleyebilme durumu bizim yukarımızdaki bir seviyeye ait olurdu. Şimdiki şuur seviyemizde kendimizdeki her şeyi tam olarak gözlemlemeyi nasıl bekleyebilirdik? Örneğin, hayatlarımızın bütününe her yönüyle nasıl gözlemleyebilir ya da şimdiki şuur seviyemizde bir merkezin her parçasında olup biten her şeyi nasıl gözlemleyebilirdik? Boğulmaktan kurtulan ve hayatlarının bir film şeridi gözlerinin önünden geçtiğini söyleyen insanlara ilişkin birçok öykü dinlemiştinizdir. Bu öykülerin muhtemelen doğruyu yansıttığını düşünüyorum. Ölüm anında, insanın farklı bir şuur durumuna girebileceğine inanıyorum. Bu Çalışma'nın terminolojisinde, bunu Şuurun Üçüncü Durumu olarak adlandırırız; yani Kendini Hatırlama, Öz Şuur ya da Öz Farkındalık Durumu. O zaman, hiç kuşku yok ki bir insan kendine ilişkin bütünlüklü bir gözlem yapardı; evet, o zamana dek hayal bile etmediği biçimde kendini bütünlüklü olarak gözlemledi. Ama şimdiki halimizde, Kendini Gözlemleme çok küçük bir şeydir ama elzemdir, tıpkı kapkaranlık, kocaman bir evde küçücük bir ışıkla yürüyüp her şeyi sırayla görmek gibidir. Zamanla, hafıza –yani Çalışma hafızası– ya da Kendini Gözlemlemeye yönelik şuurlu çaba aracılığıyla yaratılan hafıza, aydınlatılan bu küçük parçaların hepsini daha büyük bir tabloda birbiriyle ilişkilendirebilir. Bu, bir insanın kendi fotoğraflarını çekmeye başladığı anlamına gelir; yani zaman içerisinde kendini birarada gözlemlemeye başlar. Bu andan itibaren, Başlıca Özelliğe göz atmaya başlayabilir; hayatının içinden geçen iplikleri görmeye başlayabilir. Hayatının kilimindeki desenleri görmeye başlayabilir. Şuurun Üçüncü Durumunun üç tanısında, Öz Farkındalık kavramının kendini tam olarak gözlemlemekle bağlantılı olduğunu fark ediniz. Sorunun bu kısmına yanıt vermenin güç olduğunu düşünüyorum çünkü kendini tam olarak gözlemlemenin şu anki şuur seviyemizde olası olduğunu varsayıyor. Bir insan şu anki şuur seviyesinde kendini bir an için olsun tam olarak gözlemleyebilse, muhtemelen delirirdi çünkü bu, onun kendi içindeki bütün içsel çelişkileri göreceği anlamına gelirdi. Bu tür bir içgörüyü ulaşmak, uzun süre çalışmayı gerektirir ve Çalışma, bir kişinin tahammül edebileceğinden fazlasını görmesine hiçbir zaman izin vermez. Bir anda daha yüksek bir şuur seviyesine ulaşabileceğimizi düşünmekle hepimizin hata ettiği kanısındayım. Okumayı ve

yazmayı öğrenmenizin ne kadar zaman aldığını düşünün. Kişi, tıpkı bir çocuğun harfleri uzunca bir süre görmesi gibi Çalışma'yı uzunca bir süre işitir ama konuşmaya ve yazmaya başlamak uzun yıllar alır. Burada ilginç olan nokta, çocuğun birdenbire okuyabildiğini fark etmesi gibi Çalışma'da da işittiğiniz bir şeyi bir süre sonra anlayabildiğinizi birdenbire fark etmenizdir. Bu, artık hazır olduğunuz ve bunu kazandığınız anlamına gelir.

Şimdi de sorunun son kısmını ele alalım:

"Bir insan kendini hatırlamadıkça ve hatırlayana dek hiçbir ilerleme olamaz. Bu seviyenin altındaki bütün çalışmaları, Şuur'a yönelik ilerlemeye hazırlık aşamasındandır. Dahası, insan yalnızca Kendini Hatırlamayla kendini psikolojik olarak koruyabilir."

Sorunun bu kısmıyla ilgili hiçbir yorum yapmayacağım ama bunun anlaşılması gerekiyor. İfade doğrudur. Hayatın dış sahnesinden psikolojik olarak korunmak için, insanın kendini hatırlaması gereklidir. Bu, kişinin hayatta olup biten her şeyle özdeşleşmenin yerini dolduracak bir şeyi bulması gerektiği anlamına gelir. Hayatı tek işiniz olarak ele alırsanız ve kendinizi bedeninizden ibaret görürseniz, kendinizi hatırlayamayacaksınız. Gözlerinizin gördüğünü ve bir şeyin onlar aracılığıyla görmediğini düşünürseniz, kendinizi hatırlayamayacaksınız. Yaptığınızı, hissettiğinizi ve düşündüğünüz her şeyin bedeninize ait olduğunu düşünürseniz, kendinizi hatırlayamayacaksınız. O zaman, cennetin yukarıda, cehennemin aşağıda olduğunu düşünen ve cennetin de cehennemin de onlarda –kendi içlerinde– olduğunu anlamayan dindar insanlar gibi olacaksınız. Gerçekliği dış duylardan gelen mesajlar olarak kabul ederseniz, kuşkusuz, Gerçek "Ben" in gökyüzünde görünen çok uzaktaki yıldızlarda var olan bir şey olduğunu düşünürsünüz. Onun kendi anlayışınızın daha derin bir seviyesinde var olduğunu ve ona ulaşmanızın tek yolunun, her gün mekanik olarak sürdürdüğünüz ve sizi kendinizin en dışsal, en yüzeysel yanınıza, dışarıdan başınıza gelen her şey tarafından yönetilen ve esenliği de insanların size nasıl davrandığına bağlı olan yanınıza sıkı sıkıya bağlı tutan yanlış etkinliklerden kendinizi ayırmak hakkında Çalışma'nın söylediklerini anlamak olduğunu anlayamayacaksınız. Takip ettiğiniz bir içsel davranış bulunmadığı sürece, bu kaçınılmazdır. Çalışma, size dış şeylerden bağımsız bir ağırlık merkezi veren bu içsel davranışla ilgilidir ama tekrarlıyorum; bedeninizle aynı olduğunuzu, gözlerinizin gördüğünü ve kulaklarınızın işittiğini düşünürseniz; gözleriniz aracılığıyla görenin ve kulaklarınız aracılığıyla işitenin kendiniz olduğunu hiç fark etmezseniz; içinizde fiziksel duyularınızdan farklı bir şeyin –aslında daha yüksek bir şeyin– bulunduğunu hissetmezseniz kendinizi hatırlayamayacaksınız. Doğal bir insansanız, yalnızca duyuların gösterdiği gerçekliğe inanıyorsanız, her şeyin nedeninin bütün olaylarıyla birlikte doğal dünya olduğunu düşünüyorsanız kendinizi hiçbir zaman hatırlayamayacaksınız. Yaratılış Işını'nı ya da Güneş'ten gelen Yan Oktav'ı da anlayamayacaksınız. Daha yüksek bir seviyeden gelip bu Yeryüzü üstünde ve sizin üstünüzde etkili olan tesirleri ve bu tesirleri varlığınızın niteliğine göre aldığınızı hiçbir zaman anlayamayacaksınız.

BİR DENEY OLARAK İNSAN

Bu gece, Çalışma'nın Yeryüzü üzerindeki varlığımızla ilgili sunduğu genel açıklamalardan bir ikisine değinmek istiyorum. Birçoğunuzun daha önce de duymuş olduğu gibi, bu Çalışma, İnsan'ın bu Dünya üzerinde bir deney –bir kendini evrimleştirme deneyi– olduğunu söyler. Çalışma, benzer birçok deneyin yapıldığını ve başarısızlıkla sonuçlandığını ve de İnsan'ın bir başarısızlık olduğu anlaşıldığı takdirde, karıncalar gibi çok küçük ve önemsiz hale getirileceğinin hayli mümkün olduğunu da söyler. Bildiğiniz gibi, karıncaların kendilerini kurcalamaya başlayıp, bir tür bilimsel mantığı izleyerek, onları birey kılabilcek her şeyi, hatta kanatlarını ve cinsiyetlerini feda ederek saf anlamda devlet örgütlenmesine tabi hale gelmiş oldukları ve görünen o ki birbirlerine acımasızca saldırdıkları ve son derece zalim oldukları açık olduğundan, kendilerini bir tür sürekli askerlik hizmeti için örgütlemişlerdir. Bay O. bir keresinde hayatın en iyi koşullarının ne olduğu sorulduğunda, en iyi koşulların ezoterik öğretinin insanlara erişebildiği zamanlar yaşandığını söylemişti. Açıkça şunları demişti: “Ezoterik öğretinin tamamı, İnsan'ın kendi için halihazırda mümkün olan ve adeta tasarlanmış bir değişime uğrayabilmesi fikrini esas alır. İnsan yalnızca bu dünyada yaşamak için gereksinim duyulandan çok daha karmaşık bir organizmadır. Onda, olağan hayat için gerekenden daha çok şey vardır. Birey haline gelebilir, ki varlığının gerçek anlamı da budur. Ama bu bakımdan, Güneş Laboratuvarı'nın bir deneyidir ve başarısızlıkla da sonuçlanabilir. Hepiniz, İnsan'ın kendini geliştiren bir organizma olarak yaratılmasının ne anlama geldiğini kavramaya çalışmalısınız. Bu, örneğin, İnsan'ın her şeyiyle hazır yaratılmadığı, kendini bulması gerektiği, kendinde izleyeceği yolu bulması gerektiği anlamına gelir ve bu nedenle, kendini yeniden yaratmak ve kendine doğru tekamül etmesi için yapması gerekenleri ona göstermek üzere öğreti hep dünyaya ekilmiş ve çeşitli yollardan ve dışsal formlardan verilmiştir.” Bay O.'nun bu sözleriyle bağlantılı olarak, günümüzdeki genel eğilimin bireyi önemsizleştirmek ve insan hayatının tamamını sosyal güvenliği esas alan muazzam büyüklükte kolektif şemalar altına almak yönünde olduğunu hepinizin kabul edeceğini düşünüyorum. Bu ise, İnsan'ı gittikçe daha çok ölçüde devlete bağımlı, devlet tarafından kontrol edilen bir kişiye dönüştürmekte ve aslında, özgürlük adına onu daha az özgür kılmaktadır. Bu durumda, ne yapması ve ne düşünmesi gerektiği ona söylenen ve de insanlığın amacının, ancak gelecek Zaman'da Yeryüzü'nün tüm yüzeyine yayılmış bir kitlesel kaynaşma ve genel tekbiçimlilikten geçtiğini düşünen bir varlığa dönüşmektedir adeta. O zaman, her şey aynı olacak ve hiç kuşkusuz, doğa onların tabiriyle “fethedilecektir”. Ama bu öğreti, bunun sonun başlangıcı olacağını ve başka bir deneyin yapılacağını söyler. “Doğa”nın bu öğretilerde pek çok anlama geldiğini hatırlayın. Yeryüzü üzerinde, kendi dengelerini korumakta olup Yeryüzü'nün kendine ait olan Üç Kuvvetten ayrı olarak, Yaratılış Işını'nın altı

farklı seviyesinden gelen birçok tesir söz konusudur. Bu nedenle doğayı fethetmek kolay değildir. Ne yazık ki günümüzde Bilim ve Politika alanlarında birçok çılgın mevcuttur; Çalışma'nın Ev Sahibi, Çılgın, Serseri ve Hasnamus tanımlamaları doğrultusunda, hepsi birer çılgındır. Bu yüzyılda o kadar çok Hasnamus insanın –kendi esenlikleri başkalarının sefaletine bağlı olanların– iktidara geldiğine tanıklık ettik ki! Bu Hasnamus ve Çılgın kombinasyonu iyiye işaret değildir.

* * *

II. Bölüm—Socrates bir yerde “İnsan duyularına yapışmıştır,” der ve bu nedenle, kendiyle teması yitirir. İnsan yolunu kaybetmiştir. Canı dış şeylere, mala mülke ve güce gömülmüş hale gelmiştir. Can, doğru yolunu bulmak için geri dönmeli ve İnsan'ın yitirmiş olduğu gerçeklikleri ve anlamları böylece eski haline getirmelidir. Can, İnsan'ı dünyanın tesirlerinden daha yüksek bir yoğunluk seviyesinde olan tesirlerle ilişkilendiren bir organdır. Socrates şunları söyler: “Can kendine dönerek düşündüğünde doğrudan saf, sonsuz ve ölümsüz olana ve kendine benzeyene yönelir ve bununla ilişkili olduğundan, can tek başına kaldığında ve engellenmediğinde buna sadık kalır. Can hatalarından arınır ve kendine benzeyeni çeker, Ebediyet bile artık canın temasta olduğu şeyle birliktedir. Canın bu durumuna bilgelik denir.”

Bütün bunlar bize, Çalışma'nın öğretisini hatırlatmaktadır. Can hakkında çok az konuşuruz ama Çalışma, Öz'ün Yaratılış Işını'nda çok yüksek bir düzenden geldiğini ve Kişilik tarafından kuşatılması gerektiği yer olan Yeryüzü seviyesine indiğini söyler. Sonra, bir şey hatırlayanlar –Manyetik Merkeze sahip olanlar– için, Öz gelişebilsin diye Kişiliğe karşı çalışıp onu aşama aşama pasif kılarak geri dönüş yolu başlar. Öz'ün gelişimiyle birlikte bir insan bireyselliğine, Gerçek “Ben”e erişir ve aynı zamanda, başka bir seviyedeki tesirlerin şuuruna varır hale gelir.

Deneyler olduğumuz fikrini düşünelim. Bu fikir biraz olsun kavrandıktan sonra, kendimizle ve hayatımızla ilişkimizi değiştirir. Kendinize şunu söyleyin: “Ben bir deneyim.” Bunu doğru biçimde, kendinizdeki doğru yerde söylerseniz cümlemin anlamının direnç gösteren, buna inanmayan ve belki de bu görüşü kabul etmektense çığlık atıp ayak diremeye çalışacak olan bir şeye çarptığını fark edeceksiniz. Belki de bunu, Çalışma'nın diğer fikirleriyle bağlantılı olarak zaten fark etmişsinizdir; o şeyin bu fikirlere nasıl tamamen kayıtsız kaldığını ve bunları dinlemekten nasıl nefret ettiğini ve deyim yerindeyse, en ufak bir şeyden ödün vermeden yolunda ilerlemek istediğini görmüşsünüzdür. Oysa bizler deneyiz. Bay Ouspensky bir keresinde şu eklemeyi yapmıştı: “Çok az önem taşıyan deneyleriz. Bu Yeryüzü çok küçük ve bizler daha da küçüğüz.”

NOT

Yeri gelmişken, bu şeyi burada, kendinizde fark ettiniz mi? Böyle bir fikir, o şey için kabul edilebilir gibi değildir. İlginç olan şu ki kişi söz konu-

su fikirlerin doğruluğunu kavradıkça, daha güçlü hale gelir. Niçin? Çünkü kulaklarını tıkayıp avaz avaz bağırmak isteyen bu şey, bizi zayıf kılan şeyin ta kendisidir.

Şimdi, bizlere kendimizi hatırlamamız söylendi. Aslında bu güce sahip olarak yaratıldık ama uykuya daldık. Bu nedenle öncelikle bu şuura geri dönmemiz gerekir. Az önce aktardığım ifadeye dönelim: "İnsan duyularına yapışmıştır." Çevrenize bakındığınızı ve bulunduğunuz yeri düşündüğünüzü varsayın. "Burada, bu yerdeyim," dersiniz. Ama Çalışma'nın bakış açısına göre bu, bulunduğunuz yer değildir. Çalışma'nın açısından bulunduğunuz yer, şu anda içinde bulunduğunuz durumdur. Hepiniz bu odanın içindesiniz ama hepiniz aynı durumda değilsiniz. Kişinin içinde bulunduğu durumu görebilmesi için, duyulara yapışıp kalmak hiçbir fayda sağlamaz. Birçok insan yalnızca duyuların gerçekliğine inanmaktadır. Ama kişinin durumu çok daha gerçek bir şeydir. Kadim bir Hint metninde, öğrenci ile Ölüm arasında geçen bir diyalog aktarılır. Ölüm, İnsan'ın nasıl ölmeye başladığını açıklarken şunları söyler: "Tanrı duyuları dışarıya yöneltti, dolayısıyla İnsan da kendine değil dışarıya bakmaktadır. Bazen cesur bir insan dönüp bakmış ve kendini bulmuştur. O zaman, o ölümsüzdür."

Kişinin mekan içinde değil de durum içinde olduğunu fark etmesi yalnızca kendi üzerinde çalışması ile mümkün olabilir. Dönüp hiç bakmazsanız ve kendi durumunuzu hiç farketmezseniz –yani içsel olarak nerede olduğunuzu farketmezseniz– kendiniz üzerinde nasıl çalışabilirsiniz? Deneyin başlangıcı buradadır: faydasız durumlardan ayrılmak ve kendini hatırlamak. Bir deney olan İnsan'ın yapması gereken budur. Aksi halde, başarısız olur.

Birdlip, 4 Kasım 1944

KİŞİDEKİ İKİNCİ KUVVET ÜSTÜNE YORUM

Kısa bir süre önce, kişinin kendindeki İkinci Kuvvetin ne anlama geldiği hakkında bazı sorular yöneltildi. Bir kişinin yazdığı şeyleri sizlerle paylaşacağım: "Kişinin kendindeki İkinci Kuvvet hakkında ilk konuştuğunuzda, bunu kesin olan bir şeyle ilişkilendiremedim ama birdenbire zihnimde, bunun bir biçimini çok iyi bildiğimi ama bu isimle adlandırmadığım bir şey olduğunu söyleyen bir fikir oluştu... (burada kişisel bir örnek veriliyor) ... Üç Kuvvet hakkında daha şuurulu olabilirsek, aşağıdaki örneklerin üçlüyü açıklamak için yeterli olup olmayacağını da merak ediyorum: Her şeyin bize göre iyi gitmesini bekleriz = Birinci Kuvvet. Gitmez ve buna direnir, kabul etmeyiz = İkinci Kuvvet. (a) Hayatın aslında nasıl olduğunu görebilirdik ve (b) olayları çalışma için bir alan olarak kullanabilir ve hayatı 'öğretmenimiz' kılabilirdik = Üçüncü Kuvvet. Veya benzer şekilde, bir kişinin başkalarının nasıl olması gerektiği hakkındaki fikri = Birinci Kuv-

vet. Başkalarının eylemleri ve bizim onlardan duyduğumuz rahatsızlık = İkinci Kuvvet. Kendileri gibi olmalarına izin verebilir ve ilişkiyi Çalışma'nın bakış açısıyla görebilirdik = Üçüncü Kuvvet. İkinci Kuvvetin bu türünün kendine acıma, hoşlanmama, rahatsız olma gibi birçok forma bürünebileceğini ve bunların hepsinin aynı tutumdan kaynaklandığını düşünüyorum."

Yukarıdaki gözlemlerin yorumu olarak, bu örneklerin Çalışma'nın fikirlerinin kuvvetiyle –yani artan şuurla– *değişen* İkinci Kuvvetin örnekleri olduğunu söyleyebilirim. Çalışma'nın Üçüncü Kuvveti hayattan farklıdır ve hayatın üçlüsünü değiştirir. Şuurlu bir biçimde Çalışma'yı bu koşulun içine taşımak hem Birinci hem de İkinci Kuvveti değiştirir; yani hayatın istediğiniz gibi olmasını beklediğinizi ve hayatı mekanik bir alışkanlık gibi gördüğünüzü ve ayrıca hayatın neye benzediğini gözlem yoluyla fark edersiniz. Burada, Çalışma sizin üstünüzde eylemedir. Aksi halde, her şey eskisi gibi devam edeceği ve şeyleri ele alışınızda Çalışma'dan hiçbir katkı görmediğiniz için yalnızca mutsuz olmakla kalırsınız. Bir başka deyişle, mekanik olarak tepki verirsiniz ve farklı biçimde tepki verebileceğinize dair hiçbir kavrayışa sahip olmazsınız. Çalışma'nın ne hakkında olduğunu –yani *kendinizi* değiştirmekle ilgili olduğunu– kavramazsınız.

Kişideki İkinci Kuvvet hakkında bazı yorumlar yapalım. Elbette ki bu, dış yaşamdaki İkinci Kuvvetten farklıdır. Hapishanede olan ve yalnızca hapisten kurtulmayı isteyen bir kişi için demir parmaklıklar ve gardiyanlar, onun arzularını engelleyen İkinci Kuvvettir. Firar etmeyi istiyor ama bu riskten korkuyorsa, İkinci Kuvvet aynı zamanda onun korkusuyla da bağlantılıdır ve böylece yalnızca onun dışında değil, ayrıca içindedir de. İkinci Kuvvet, Birinci Kuvvete dayanır. İnsanlar mutlu olmak ister. İçimizde bizi mutsuz kılan birçok şey vardır. O halde İkinci Kuvvet içimizdedir. Buna karşın, hayatımız boyunca bunun hiç farkına varmayabiliriz ve her şeyi şansa veya koşullara yükleyebiliriz. Kişi bu durumda, üzerinde çalışacak hiçbir şey görmez. Bu safiyane bir durumdur, çok olağan bir durumdur. İkinci Kuvvetin doğasının Birinci Kuvvete dayandığını söyledim. (Esas olarak bu iki kuvvet hakkında konuşacağız.) İkinci Kuvvet neden Birinci Kuvvete dayanmaktadır? İnsanlar, İkinci Kuvvetin bir kaya parçası gibi hiç değişmeden kalan bir şey olduğunu düşünür. Halbuki İkinci Kuvvet sürekli değişir ve farklı şeylere dönüşmekte, yine de her zaman için İkinci Kuvvet olarak kalmaktadır. Bu ne anlama gelir? Tanım gereği, her şey Birinci, İkinci ya da Üçüncü Kuvveti iletebilir. Bir şey İkinci Kuvveti iletirken *oksijen* olarak adlandırılır: Birinci Kuvveti iletiyorsa, karbon olarak adlandırılır. Bir şeyi tutkuyla istediğinizde, o şey sizin için Birinci Kuvvet iletmektedir. Bunu bir engel olarak gören başka biri için ise İkinci Kuvvet iletmektedir. Bu Üç Kuvvet her zaman, şimdi günlük hayatta ve daha büyük bir ölçekte, kişinin hayatının farklı aşamalarında her şey aracılığıyla etkili olmakta, yer değiştirmekte ve şeylerin taşıdığı değeri farklılaştırmaktadır. Üç Kuvveti kırmızı, sarı ve mavi ışık demetleri olarak düşünün; kırmızı ışık Birinci Kuvvete, sarı ışık İkinci Kuvvete vs. denk düşsün. Ama ışık demetleri sürekli değişir ve bunu sürekli yaparlar, öyle ki çekici olan bir şey tam tersine dönüşür veya tam tersi olur.

Önemli olan nesne ya da olay değil, o anda size iletilen kuvvettir. Sevgi bir şeyi bir şekilde görmemizi sağlar; nefret ise başka bir şekilde görmemizi sağlar. Söz konusu olan aynı şeydir ama farklı zamanlarda farklı kuvvetler iletir. Bu, fark etmiş olabileceğiniz gibi, sadece sarkaç kanunu altında yaşadığımız sürece akıl karıştırıcıdır ve hayli dertli bir durumdur. Zamanla, kişi kendini şuurlu olarak merkeze yöneltebilir ve uçlarla bu kadar çok özdeşleşmeyebilir. Bu, bir kuvvette daha şuurlu hale gelmek demektir. Aslında neyi istediğimizi bilmeyiz, yani içimizdeki Birinci Kuvvetin şuuruna varmayız. Bunu yapanın ne olduğunu görmememize rağmen, bizdeki etkinliğini sürdürür ve sürekli olarak kendi İkinci Kuvvetini oluşturur. Söylenildiği gibi, İkinci Kuvvetin doğası Birinci Kuvvete dayanmaktadır. İstedikimizi, arzuladığımızı, diledikimizi, beklediğimizi, umut ettiğimizi Birinci Kuvvet olarak düşünürsek, arzumuzun doğası ne olursa olsun, bu arzuya engel olan belirli ve kesin bir İkinci Kuvveti ortaya çıkarmaktadır. İkinci Kuvvet bazen hemen ortaya çıkar, bazen belirli bir süre geçtikten sonra. İlla ki ortaya çıkar ama öngörebileceğimiz biçimde olmayabilir; bir başka deyişle, biz hiçbir bağlantı göremeyebiliriz. Aslında, İkinci Kuvvet biz onun niçin ortaya çıktığını anlamadan ortaya çıkabilir. Kendini bilmek, daha iyi görmemizi sağlar. Her Birinci Kuvvet kendisiyle ilişkili İkinci Kuvveti doğurduğundan, söylemiş olduğumuz gibi, biz onu hiç fark etmeden etkili olabilecek Birinci Kuvvet hakkında daha şuurlu olmadıkça kendimizdeki İkinci Kuvveti inceleyemeyiz. Her zaman farklı olma beklentisi, bir dilektir. Bir tür sürekli ve belirsiz Birinci Kuvvettir bu. Dışımızdaki koşullarda yatan bir şeymiş gibi görünen sürekli, belirsiz bir İkinci Kuvveti çağıracaktır. Ama İkinci Kuvvet dış koşullarda değil, kişinin kendindedir. Bunu inanılması güç bulabilirsiniz ama kendimiz hakkında hiçbir bilgiye sahip olmadığımızda, her şey kendi dışımızdaki bir şeyin suçuymuş gibi görünür. Duyularımız dışarıya yönelmiştir. Kendimizi gözlemleyemeyiz. Bunlar temel fikirlerdir ve insanlara sürekli tekrarlanır. Kısa bir süre önce, kendimizdeki İkinci Kuvvet hakkındaki bir sohbette, dışımızdaki şeylerin neden sürekli olarak bizi isteklerimize ulaşmaktan alıkoymuş gibi görüldüğü soruldu. Soruyu yönelten kişi, kendindeki İkinci Kuvvetin arzulanan şeyi engellediğini görmenin zor olduğunu kastediyordu. Başka bir kişi de kendi dışındaki her şey yolunda gittiğinde, içinde yine de bir hoşnutsuzluk hissi olduğunu ve bunun, İkinci Kuvvetin aslında kendinde olduğunu gösterdiğini söyledi. Bu iyi bir gözlemdir.

Kendimdeki İkinci Kuvvet nerededir? Aptal, cahil, tembel, bencil, dar kafalı, vasat biri olduğumu görmem; sıgılığımı görmem, yani –örneğin– iftira atan, yalan söyleyen, yetersiz ve zor biri olduğumu görmem. Bunların hepsi bende İkinci Kuvvettir. O. bir keresinde, kendimizdeki İkinci Kuvvet hakkında konuşurken, cahilliğin bunun çok yaygın bir biçimi olduğunu söylemişti. İnsanlar her zaman için bilgiliymiş gibi davranmaktan hoşlanmışlardır. Aslında bilmedikleri halde biliyorlarmış gibi yanıt verirler ve bu, onlardaki cahilliği artırır. Kişinin bir konuyla ilgili olarak gerçekten cahil olduğunu düşünmesi, bunu biliyormuş gibi davranmasından ve kendine bir soru yöneltildiğinde şaşırıp kalmasından çok farklıdır. Kişi belirli bir

şeyle ilgili cahilliğinin farkına varırsa, onu öğrenmek için bir arzu oluşabilir. O zaman, durum hayli farklılaşır. Eskiden yokmuş gibi davranılan ve farkında olunmayan bir cehalet söz konusuysen, artık fark edilmiş bir cehalet ve bunu değiştirmeye dönük bir arzu vardır. Şimdi, yapmacık davranmanın bütün biçimleri Birinci Kuvveti oluşturur ve bu da kaçınılmaz olarak İkinci Kuvvetin belirli biçimlerini doğurur. Çalışma, "mış gibi" davranmanın en büyük kötülüklerden biri olduğunu söyler. Şuurdaki bir değişim, kendini gözlemlene aracılığıyla ortaya çıkar, kişinin kendine ilişkin hissi değişir ve bununla birlikte, gittikçe daha az yapmacık davranmaya başlarken kendinde olan şeylerin ve kendi Varlık durumunun daha çok farkına varır. Bütün bunlar, bizdeki Birinci ve İkinci Kuvveti değiştirir.

Ama bu değişim, Çalışma'nın yönelimi aracılığıyla gerçekleştirilir. Kendini hatırlama ve uyanma isteğiyle ilgili olarak, içimizdeki İkinci Kuvvet nedir? Hemen göreceğiniz gibi, Çalışma bizdeki uyanışa ayak direyen güçlerin hangileri olduğunu söylemektedir. Çalışma'nın tamamı bu açıdan anlaşılabilir. Hayatla ilgili bazı tutkularla fazla özdeşleşmişsem, Çalışma bağlamında bu, bendeki İkinci Kuvvet olacaktır. Bu, beni uyutacaktır. Şimdi gelin, her şeyi Çalışma'dan yola çıkarak yapabildiğimizi varsayalım. Belki de yaptığımız şeylerin hiçbirinde değişiklik olmazdı ama içsel ilişki değişirdi. Bu bağlamda, Çalışma'nın üç çizgisiyle ilişkili olarak kendimizdeki İkinci Kuvvetin doğasını incelemek çok ilginçtir.

Kendini gözlemlene aracılığıyla, kendinizdeki bir "ben"in diğer "ben"e karşı çıktığını ya da bir grup "ben"in başka bir grup "ben"e karşı çıktığını sık sık görebilirsiniz. Karşıt kuvvet üstün geldiğinde, Birinci Kuvvet haline gelir. Örneğin, bazı "ben"ler yanlış konuşuyor olabilir ve diğer "ben"ler kendinizi hatırlayabildiğiniz takdirde bu yanlış konuşmaların son bulacağını görebilir. Bu iki gruptan hangisi Birinci Kuvvet haline gelecektir? Bir süre önce, kendiniz üzerinde dikkatli bir biçimde çalışmak için sabahları kalkarken ve aslında kalkmadan önce, çok dikkatli olmanız gerektiğini hepinize söylemiştim. Bu nahoş "ben"lerin hepsi kendi sorunları hakkında konuşmaya ve güne belirli bir bakışla yaklaşmaya çalışabilir ve siz onlara kulak verecek olursanız, negatif izlenimleri özümseyecek ve böylece, güne zehirlenmiş bir biçimde başlayacaksınız. Unutmayın ki her şeyi normalde ele aldığınız biçimde ele almanız gerekmez ve bu, içsel hayatınız için olduğu gibi, dışsal hayattaki davranışınız için de geçerlidir. Kendi düşüncelerinizden ve hatıralarınızdan çok sayıda negatif izlenimi içeri alırsanız, uyanmaya ve gün boyunca bir ölçüde Çalışma'nın hayatını yaşamaya çalışan Birinci Kuvvetle bağlantılı olarak kendinizdeki İkinci Kuvveti artırmış olursunuz. Sürdürebileceğiniz iki hayat vardır. Zamanla, öteki hayatın ne anlama geldiğini ve Çalışma'nın sizde oluşturabileceği bu hayatı kendi içinizde sürdürebileceğinizi ve bunu, gündelik hayatın olağan ilişkilerinden ayırt edebileceğinizi bilmeye başlarsınız. En sonunda her ikisinde de yaşamamız gerekir. Bunların, birbiriyle çatışmaya yavaş yavaş son vermesi gerekir.

Tekrarlıyorum: Kendimizdeki İkinci Kuvveti görmek için Birinci Kuvvetin farkında olmalıyız. Yıllar önce, birinin bana sürekli olarak tekrarla-

nan bir rüyasını anlattığını hatırlıyorum. “Rüyamda,” diye anlatmıştı, “yüksek bir tahtta oturuyorum. Çevremde bir sürü insan toplanmış ve hepsinin başları öne eğik. Sonra birdenbire taht çöküyor ve düştüğümü hissediyorum. Korku içinde uyanıyorum.” Burada, kişideki hem Birinci hem de İkinci Kuvvetin nasıl işlediğini görebilirsiniz. Rüyaı anlatan kişi aşırı gururluydu ama bunun farkında değildi. Bu bence, kişideki kuvvetlerin çok kötü bir düzenlemesidir ve muhtemelen, hayatı olabilecek en zor ve en talihsiz hale getirir. Evren’in tamamında var olduğu gibi, bizde de Üç Kuvvet var olduğundan, örneğin yukarıda anlatılan rüyaya benzer bir rüyada karşımıza çıkan fikri fark etmemizi engelleyen kontrollerin içimizde mevcut olması hiç şaşırtıcı değildir. Bu açıdan, Eski Ahit’te aşırı tutkuları olan, kibirli birinin anlatıldığı benzer bir rüya aklınıza gelmiş olabilir. Bu, kral Nebukadnessar’ın Daniel peygambere anlattığı rüyadır. Şöyle der: “Dünyanın tam ortasında bir ağaç gördüm, öyle yüksekti ki boyu cennete kadar uzanıyordu ve bakıldığında dünyanın ucunu görebilmek mümkündü. Yaprakları öyle güzel, meyveleri öyle boldu ki! İçinde hepimize yetecek kadar et vardı. Çevresindeki hayvanlar gölgesinin altında dinleniyordu. Cennetin kuşları ağacın dallarına konuyordu. Herkes ondan besleniyordu.” Kral, rüyasında “izleyici ve kutsal olanın” cennetten inip ağacın kesilmesini emrettiğini ve “Göğün çiğleriyle ıslak kalsın ve onun payı yeryüzündeki canlılarla bir olsun,” diyerek ağacın köklerini toprakta bıraktığını belirtir. Bu “insanların Krallığında En Yüce’nin hüküm sürdüğünün bilinmesi için” yapılmıştır. Daniel peygamber bu rüyayı, Kral’ın başı göğesonu toprağın dibine ulaşacak kadar büyümüş aşırı tutkuları nedeniyle, yeryüzü üzerindeki bütün gücün Tanrı’nın olduğunu ve onu dilediğine verdiğini fark edene dek, gücünden edileceğine yormuştu.

Dikkat çekmek istediğim nokta şu: Yanlış bir Birinci Kuvvet nedeniyle içsel durumun tamamı etkisiz ve hatta tehlikeli hale gelebilir, bir başka deyişle, kişi kendisiyle çok kötü bir ilişki içinde olabilir. Dolayısıyla, kişinin bakması ve gözlemlemesi ve de yavaş yavaş farkına varması gereken kuvvet, Birinci Kuvvettir. Ne istiyorsunuz? Dağdaki Vaaz’da ve Tanrı’ya Dua’daki fikirleri bu bağlamda değerlendirin.

Birdlip, 18 Kasım 1944

ZİHNİN ÜSTÜNE YORUMA GİRİŞ NOTU

İnciller’de zihnin değişimi hakkında –ki aslında zihnin değişimi kastedilse de bu sözcüğün μετένοια olan orijinali hatalı bir biçimde tövbe, pişmanlık şeklinde çevrilmiştir– pek çok şey söylenmiş ve Çalışma’nın bizi yeni bir biçimde düşünmeye yönelttiği hakkında da çok şey söylenmiştir. Çalışma’nın yeni bir biçimde düşünmemizi nasıl sağladığını anlamayanlara, Çalışma’nın neler söylediğini düşünmelerini tavsiye ediyorum. Neyi

kastettiğini anlıyor musunuz? Çalışma neleri söyler? Onlara kendileri hakkında, Çalışma'nın kendimiz hakkında söylediklerini ve Çalışma'nın nelere karşı mücadele etmemiz ve neleri hedeflememiz gerektiği hakkında öğrettiklerini düşünmelerini tavsiye ediyorum. Çalışma uzunca bir süre, hafızanın karatahtası üstündeki bir yazı olarak, dışımızda kalır. Ama kişi bir süre sonra uykuda olduğunun ve negatif duygulara sahip olduğunun vb. çok doğru olduğunu fark edebilir ya da başka bir şeyi, Çalışma'nın öğrettiği başka bir fikri fark edebilir. Çalışma bizden, ondan yola çıkarak düşünmemizi ister; şeyleri Çalışma'nın kendimiz, başkaları ve hayat hakkında öğrettiklerinden yola çıkarak görmek için bir Çalışma zihnine, yani Çalışma'nın fikirlerince oluşturulan bir zihne sahip olmamızı ister. Çalışma duygusal hale gelip karatahtaya yazılmış bir şey olmaktan çıktığında, kendinizi onunla yüz yüze bulursunuz. "Hatalı bir biçimde mi konuştun? Gününü içsel kale almakla mı geçirdin? Kendini hatırladın mı? Özdeşleştin mi? Bugün Çalışma için herhangi bir çaba sarf ettin mi? Kendini gözlemledin mi? Borçları sildin mi? Amacını hatırladın mı?" gibi sorularla karşılaşsınız. Bu soruların hepsi ve daha da fazlası karşınıza dikilir; sizinle dış hayat arasında durur. Yeni bir biçimde düşünmenin, başka bir zihne sahip olmanın ne anlama geldiğini o zaman kavramaya başlayacaksınız.

Başka bir zihne sahip olmak demek, Çalışma fikirlerinin sizinle hayat arasında durmaya başladığı anlamına gelir. Fikirlerimizden yola çıkarak düşündüğümüzü hatırlayın. Bu, başka bir fikir disiplini anlayışına sahip olmaya başladığınız anlamına gelir. Hayattan değil de Çalışma'dan gelen tesirlerin üzerinizde etkili olduğunu hissetmeye başladığınız anlamına gelir. Bütün bunlar, iki ayrı şey olarak bir hayat zihnine ve bir Çalışma zihnine nasıl sahip olabileceğinizi size göstermeye başlar. Her ikisi de gereklidir ama bunlar farklı türden zihinlerdir. Uzunca bir süre bazı olayları biriyle, bazı olayları da diğeriyle ele almamız gerekir. Ama bazı durumlar hakkında Çalışma'dan yola çıkarak düşünürseniz, hayatta aynı durum hakkında düşündüğünüzde ulaştığınız sonuçlardan çok farklı sonuçlara ulaşacağınızı görürsünüz.

ZİHİN ÜSTÜNE YORUM

I

Kısa bir süre önce *umursamak* hakkında, umursamamak ile kayıtsız kalmak arasındaki farkın ne olduğuna dair bir soru soruldu. Soruyu tekrarlıyorum:

"*Umursamazsanız, hiçbir şey sizi incitmez. Zamanla, bu büyük dersi belki de doğru bir biçimde öğreniriz. Ama birçok insan umursamamanın, kayıtsız olmakla aynı şey olduğunu düşünüyor. Uzun zaman önce bir toplantıda O. kayıtsız olmanın insanın içinde bulunabileceği uyku du-*

rumlarının en kötülerinden biri olduğunu söylemişti. ‘Umursamamak’ ile ‘kayıtsız kalmak’ arasındaki farkı ortaya koyabilir misiniz?”

Bize kayıtsız kalmanın en kötü şeylerden biri olduğu söyleniyor ve sorunun amacı, “umursamamak” ile “kayıtsız kalmak” arasında bir ayrım yapabilmek. Şimdi, bizler zihinlerimize göre *umursarız*. Bu Çalışma’nın amacı zihinlerimizi değiştirmektir. Zihinlerimiz nedir? Belki de zihinlerimizi sonsuzcasına esnek olarak hayal ediyoruz. Oysa şu an sahip olduğumuz türden zihinler inşa edilmiş, sonradan edinilmiş şeylerdir. Örneğin, eğitim yoluyla şu veya bu şekilde düşünmemiz gerektiği, şuna veya bunu taklit etmemiz gerektiği söylenir ve bunların hepsi zihinlerimizi oluşturur; bu zihinlerle yaşarız. Birçoğumuz bu anlamda çok katı zihinlere sahiptir. Sonradan edinilmiş zihinlerimiz, Kişiliğimizin –yani psikolojimizin sonradan edinilmiş yanının– parçalarıdır. Bu Çalışma’nın zihni değiştirmekle başladığını ve bunun her şey hakkındaki düşünce biçimimizi değiştirmek anlamına geldiğini hepiniz anlamalısınız. Şu veya bu nedenle endişelenmeniz gerektiği size öğretilmiş olabilir; bu, zihninizin –yani sonradan edinilen zihninizin– bir parçasını oluşturmaktadır, dolayısıyla da böyle bir şeyle karşılaştığınızda *umursarsınız* çünkü zihninizin biçimi budur. Zihniniz bu konuda size öğretilenlerle şekillendiği için bunu umursamak *zorunda* olduğunuzu hissedersiniz. Böylece, dış hayattan zihninize bu şekilde gelen herhangi bir izlenim olduğunda bunu umursarsınız. Size yerleştirilmiş olan bu zihne göre düşünecek ve başınıza gelen olayı farklı bir biçimde ele alabileceğinizi, yani bunu farklı bir biçimde *umursayabileceğinizi* göremeyeceksiniz. Aslında söz konusu şeyi normalde umursadığınız gibi *umursamak* zorunda olmadığınız, aklınıza bile gelmeyecektir. Örneğin, bazı insanların çok kötü olduğu öğretilmiştir size; bu durumda, edinilmiş zihniniz bu şekilde işlediği, insanları bu şekilde ele aldığı ve insanlar hakkında bu şekilde düşündüğü için bu insanları her zaman *umursayacaksınız*.

Çalışma’nın en önemli hedeflerinden biri, kendimiz dahil olmak üzere her şey hakkında yeni bir biçimde düşünebilmemizi sağlamaktır. Bay O. bir zamanlar bize sürekli olarak, Çalışma’nın amacının yeni bir tarzda *düşünmemizi* sağlamak olduğunu söylüyordu. Bu, farklı zihinlere sahip olmak, demektir. Yeni bir biçimde düşünmek, yeni bir zihne sahip olmak demektir ve bu da yeni bir biçimde düşünürsek eskiden umursadığımız aynı şeylerin hepsini daha önce yaptığımız gibi umursamayacağımız anlamına gelir. Zihnin değişimi, İsa’dan bu yana olan döneme ait ezoterik öğretilerin hepsinin temelidir. Daha derinlemesine konuşacak olursak, İnsan çok fazla kapandığı, neredeyse ölü olduğu, uyuduğu içindir ki ezoterizmin insanla temas kurabilmesi için açık kalan tek şey *zihinden* geçen yoldur. Bu nedenle, İsa ezoterik öğretisinin başlangıç noktası olarak *μετάνοια*, yani zihnin değişimini öğretmiştir ve genel olarak diyebiliriz ki günümüzde hiç kimsenin zihnin yolu haricinde uyanış, içsel dönüşüm ya da yeni tesirleri hissetme şansı yoktur. Zihin değişmelidir, yani şeyleri umursama tarzımız değişmelidir. Bu nedenle, şeyleri nasıl umursadığımızı gözlemlemek çok iyi bir şeydir çünkü şeyleri umursama tarzınız, örneğin size öğretilenlerle, sonradan edinilen önyargılar ve taklit edilen tutumlar gibi şeylerle zihnini-

zihni nasıl şekillendirildiğine göre değişir. Oysa zihnimize yerleştirilmiş her şeyi çok gerçek, çok doğru ve aslında mümkün olabilecek tek *zihin* olarak kabul etmekteyiz. Ama bunu yaptığımız sürece zihinlerimiz değişmez, değişemez. Herkesin zihinsel dayanak noktaları, zihinsel önyargıları, neyin doğru ve neyin yanlış olduğuna dair kökleşmiş fikirleri vardır ve dikkatli bir kendini gözlemleme aracılığıyla bütün bunlara kişinin kendi tarafından meydan okunmadıkça –bütün bunlar gözlemlenmedikçe– o kişi her şeyi aynı biçimde *umursamaya* devam edecek ve Çalışma’nın fikirlerinin bu sabitlenmiş zihni değiştirmeyi ve insanı tamamen yeni tarzlarda düşünür kılmayı amaçladığını fark edemeyecektir. Çünkü zihin sabitlenmişse, hiç kimse yeni bir tarzda düşünemez. Kendi zihin yapımızdan yola çıkarak düşünürüz.

Şimdi, zihninizin çok sabit ve sınırlı olduğunu varsayacak olursak, her zaman sabit ve sınırlı bir tarzda umursayacaksınız, demektir. Örneğin, bir şey hakkında üzölmeye, bir şey hakkında kızmaya ya da başka bir şey hakkında endişelenmeye hakkınız olduğunu düşünürsünüz. Bütün bu şeyleri *umursayacaksınız*. Peki ama bunları neden umursarsınız? Zihniniz bu şekilde işlediği için umursarsınız. Bütün bu şeyler size öğretildiği için, onları bu şekilde umursamanız öğretildiği için umursarsınız. Zihin sonsuz bir şeydir ve edindiğimiz zihin olarak adlandırdığımız bu şey, hiç de tüm zihin değildir. Uçsuz bucaksız bir ovada üst üste yığılmış taşlar gibidir. Kişinin bunu kendi başına düşünerek elde etmediği olgusundan hareketle, çok küçük ve derme çatma bir şeydir. Taşlardan biri sizin olabilir ama geri kalanı edinilmiştir. İnsana bu taş yığını oluşturması ve bunu sanki sonsuz olanakları, anlayışı ve içgörüsüyle zihninin tümüymüş gibi kabul etmesi öğretilmiştir. Zihnimizde sindiremeyeceğimiz bir şey oluştuğunda “Hay aksi!” der ya da ancak zihnimiz olarak adlandırdığımız bu küçük taş yığınıyla uyumlu şeyleri küçücük bir yarıktan içeri alabildiğimiz için öfkeleniriz. Deyim yerindeyse, içimizdeki az veya çok rastgele oluşturulan çok küçük bir aygıtla ortalıkla dolaşıp hayatın tamamını bu çok yetersiz aygıtla –bu taş yığınıyla– ele almaktayız.

Peki, nasıl *umursarsınız*? Şeyleri nasıl *umursadığınıza* hiç dikkat ettiniz mi? Şeyleri umursama tarzınız sizi tatmin ediyor mu, yoksa olayları farklı bir biçimde umursayabilir miydiniz? Bunu fark ettiyseniz, zihninizi değiştirmeye noktasına erişmeye başlamışsınız, demektir ve bu, şu anki zihninizi değiştirmek ve yeni zihinlere sahip olmak anlamına gelir. Zihni değiştirmek için yeni fikirler zorunludur. Zihinlerimizi değiştirmek ne kadar da zordur! Bunun nedenlerinden biri, zihinlerimizi ya da şeyleri nasıl umursadığımızı, neden şimdiki gibi umursadığımızı hiçbir zaman gözlemlememiş olmamızdır. Zihinlerimizi ve her şeyi umursama tarzımızı kanıksamışsınız. Sorunlarımızın zihnimizle ve zihninizin nasıl şekillendiğiyle hiçbir ilgisinin olmadığına inanırız. Şeyleri umursadığımızı fark ederiz ama ne tür zihinlere sahip olduğumuzu bununla ilişkilendirmeyiz. Aslında *belirli bir biçime sahip* zihinlerimiz olduğunu bilmeyiz. Zihinlerimize saldırmayız, zihinlerimizden *şüphelenmeyiz*. Zihinsel alışkanlıklarımızın hepsi bizim için alışkanlık değil, birer doğrudur. Bize göre gayet doğrudurlar. Başka hiçbir

bakış açısı söz konusu olamaz. Bunları alışkanlık olarak göremeyiz. Bu bir trajedidir. Bu kadar çok şeyi *umursanmamızı*, bu görünmez zihinsel alışkanlıklardan kaynaklandığını göremeyiz. Elbette ki endişelenmeli, elbette ki bunun imkansız olduğunu düşünmeliyizdir. Elbette ki bu tür bir şeyi hiç duymadığımızı söylemeliyizdir. Elbette ki “Hay aksi!”, “Ben mi? Asla,” gibi tepkiler vermeliyizdir. Peki ama neden? Çünkü zihinsel alışkanlıklarımızı nihai doğrular, nihai standartlar olarak kabul eder ve onların uzunca bir süre içinde –kendimiz hakkında, hayat hakkında, yaptığımız ve söylediğimiz şeyleri neden bu şekilde yaptığımız ve söylediğimiz hakkında, kim olduğumuz hakkında düşünmeye başlamadan önceki o uzun karanlık süreçte, adeta Karanlık Çağlarda– kaçınılmaz olarak araya girmiş, bilinçsizce edindiğimiz zihinsel alışkanlıklar olduğunu fark etmeyiz.

Kişinin Üç Merkezdeki mekanikliğini fark etmesi kesinlikle çok zordur. Hareket Merkezindeki mekanikliğinizi fark edebiliriz ama Duygusal Merkezdeki ve Entelektüel Merkezdeki mekanikliğinizi –yani duygu ve düşünce alışkanlıklarını– fark edebilmek birçoğumuz için uzun zaman alır. Şimdi, Çalışma zihinle ya da Entelektüel Merkezle işe başladığı için, yaklaşımlarını psikolojik olarak adlandırılır. Fakir’in bakış açısıyla bedene işkence etmekten ya da Keşiş’in bakış açısıyla duyguların kırılmasından yola çıkmaz. İnciller’de olduğu gibi işe zihinle başlar. Zihnin değiştirilmesiyle, şeylerin farklı biçimde görülmesiyle, yeni öğretiyle, yeni fikirlerle başlar. Bu gerçekleşinceye dek, kendimizi ve hayatı zihinsel olarak yeni bir biçimde görmeye başlayana dek diğer merkezler üzerinde, hiç zekice olmayan bir tarzın dışında, çalışmayı bekleyemeyiz. Bütün gün kalçalarımın üzerinde oturabilirim; yemek yemeyi reddedebilirim; kendimi bir Fakir gibi en büyük fiziksel işkencelere maruz bırakabilirim ama benim anlayışım ile ilişkilendirilmediği ve hiçbir içsel gelişime yol açmadığı için sonuç hiçbir fayda sağlamaz. Ama zihinle başlarsam ve örneğin, olayları nasıl umursadığımı, hangi biçimlerde umursadığımı gözlemlersem ve kendime neden bu şekilde umursadığımı sorup Çalışma’yı düşünürsem hep tartışılmaz bir biçimde kendim olarak kabul ettiğim ve her zaman doğru olduğunu düşündüğüm zihnim olarak adlandırdığımı şeye ilişkin bir anlayışa sahip olmaya başlarım. Zihnimin, şu anki haliyle, içindeki bu küçük taş yığınıyla birlikte komik, sınırlı bir şey olduğunu ve her zaman doğru olduğunu düşünebileceğim bir şey olmadığını görmeye başlarım. Aslında, zihnimin büyük oranda yanlış olduğunu ve bütün fikirlerimin yanlış olabileceğini görmeye ve bu zihin yapımdan, her şeyi bu dar çerçeveden ele almaktan ve bu şekilde umursamaktan kurtulmam gerektiğini anlamaya başlarım. Bir şeyi tam da çok umursadığınız bir anda, birinin yanınıza gelip şunları dediğini hayal edebiliyor musunuz: “Bunu bu kadar umursamanın asıl nedeninin, zihnindeki bir yanıştan ve her şeyi yanlış bir biçimde umursamandan kaynaklandığını, zihnini değiştirmen ve böylesine aptalca umursadığın şeyleri tamamen yeni bir biçimde düşünmen gerektiğini göremiyor musun?” Çok öfkeleneneceğinize şüphe yok. Şeyleri neden umursadığınız sorusuna daha derinlemesine bakmaya çalışıp, zihninizde sizi bu şekilde umursamaya yönelten bir şeyin olduğunu, düşüncelerinizde zihinlerinizin böyle şe-

killenmesinden kaynaklanan bir şeyin olduğunu ve zihinlerini böyle olmaya devam ettikçe her zaman aynı tür fikirler üreteceğinizi kavramaya çalışın. Yani taş yığınının sahip olabileceğiniz tek zihinmiş gibi kabul ettiğiniz için her şeyi umursamak zorunda kaldığınızı görmeye çalışın.

G.'nin bir keresinde hepimizden avazımız çıktığı kadar "Çalışabilirim," diye bağırmanızı istediğini hatırlıyorum. Bir şeyi çok umursadığınızda, kendinize "Çalışabilirim!" diye bağırın ve Çalışma'nın böylesi bir anda ne ifade ettiğini görün. Yani Çalışma zihnini çağırın. Bütün bunlar, her şeyi bu şekilde umursamamız için geçmişte bize öğretilen önyargıları ve fikirleri daha derinlemesine gözlemlememiz gerektiği anlamına gelir. Kendinize yalnızca "Bu şekilde umursamam gerekmiyor," dediğinizi ve bunu tekrarladığınızı varsayalım; bu Çalışma olacak mıdır? Kendini gözlemleme olacak mıdır? Kişinin zihninin nasıl bir şey olduğunu kavramaya yönelik bir çaba olacak mıdır? Zihinsel mekanikliği görmek olacak mıdır? Elbette ki hayır. Kendimizle mücadelemizde bunun ötesine geçmeliyiz ve taş yığınınızın bu edindiğimiz bütün şeylerden, tamponlardan, önyargılardan, küçük zihinlerimizi oluşturan bütün yerel çevresel şeylerden nasıl oluştuğunu görmeliyiz. "Umursamamalıyım," deyip geçmek ve bu müthiş ve kutsal ifadeyi tekrar tekrar kullanarak yolumuza devam etmek Çalışma değildir ve Çalışma ile hiçbir ilgisi yoktur. Ama "Neden umursuyorum?" sorusunu sorarsanız, belki o zaman, samimi bir gözlem aracılığıyla içinizde bir şeyin hiçbir muhalefetle karşılaşmadan hüküm sürdüğünü, bu kadar çok umursamanızın sebebinin hayat hakkında, başkaları hakkında ya da kendiniz hakkında edinilmiş bazı fikirler olduğunu fark edebilirsiniz. Bir kişinin ne kadar sık öfkelenildiğini ve açıkça "Neyin doğru, neyin yanlış olduğunu bilmediğimi mi söylüyorsun?" gibi ifadeler kullandığını bilirsiniz. Hepiniz kendinizdeki bu tür tepkileri ve varlık seviyenizle ne kadar çabuk karşı karşıya geldiğinizi fark etmiş olmalısınız. Bu Çalışma, bize yeni bir doğru ve yanlış kavramı öğretir çünkü bu Çalışma'nın amacı, bizleri daha şuurlu bir seviyeye, insanların bu tarzda öfkelenip kabarmadıkları ve şeyleri normalde umursadığımız gibi *umursamadıkları* bir seviyeye yükseltmektir. Çalışma bizi, insanların zihinlerinin bizim zihinlerimizden farklı olduğu bir seviyeye, insanların şeyleri farklı bir biçimde *umursadığı* bir seviyeye, insanların yeni zihinlerinin ışığı altında negatif olmayı *umursadığı* seviyeye yükseltmeyi amaçlar.

Bay O.'nun bir keresinde tutum hakkında konuştuğunu, şeylere yönelik doğru tutumu bulabildiyseniz bunun ne kadar harikulade olduğunu söylediğini hatırlıyorum. Kısa bir süre sonra, onun için bir grup toplamam gerekti ve insanların tutumlar hakkında *duygusal* şeylermiş gibi konuşmalarına izin verme yanlısına düşmüş ve doğal olarak iyi bir azar işitmiştim. *Tutum, zihinsel bir şey olarak başlar.* Bay O. açıkça şunları söylemişti: "Tutumun Entelektüel Merkezde başladığını anlamalısınız. Zihne aittir. Tutum değişikliği, *ilk olarak* Entelektüel Merkezde başlayan bir değişikliktir. Zihinsel tutumlarımız Duygusal Merkezimizi etkiler ama kökleri Entelektüel Merkezde –yani zihinlerimizde– kalmaya devam eder. İnsanlar, sahip olduklarını bile bilmeden her türden zihinsel tutuma sahiptir. Negatif tu-

tumlar, zihinlerimizdeki ölü noktalar gibidir. Hiçbir şey gelişip büyümmez. İnsanlar, düşünmek yerine, yetiştirilirken edindikleri ve anne babalarından örnek aldıkları bir tutuma sahiptirler. Bu kökleşmiş tutumları farklılaştırmanın ve zihni kendi başına düşünmek üzere serbest bırakmanın tek yolu, tamamen yeni biçimlerde düşünmekten geçer.” Umursama tarzımızın, kanıksamış olduğumuz ve dolayısıyla da onlara sahip olduğumuzun farkında bile olmadığımız zihinsel fikirlerimizden ve tutumlarımızdan kaynaklandığı birçoğumuz için artık gayet netleşmiş olmalıdır. Negatif zihinsel tutumlar, önyargı olarak adlandırılabilir ve geliştikleri takdirde tampon haline gelebilirler. Bay O. bir başka sefer bize şunları söylemişti: “İnsanların eğitim olarak adlandırdıkları şey, zihin açısından, çoğu zaman kalıplaşmış bir sürü negatif tutumun edinilmesinden başka bir şey değildir. Zihnin neredeyse ölü hale gelir. İnsanların yapacakları son şeyin *düşünmek* olduğunu anlamalısınız. Hiç kimse düşünmek istemez. Düşünmek birçok insan için çok zordur. Edindikleri *zihinlerle* yola devam etmeyi tercih ederler ve kişi Manyetik Merkeze sahip değilse, genel görünüm iyi değildir.”

* * *

NOT

Yeni bir biçimde düşünmeye nasıl direndiğimizi, hiçbirimizin anlamadığını düşünüyorum. Kısa bir süre önce, Ortaçağ ve Rönesans dönemlerinde İngiltere’deki üniversitelerin tarihini okudum. 13. yüzyılın başlarında Oxford’da bulunan çok sayıda genç öğrenci, Avrupa’ya yayılan Rönesans adındaki yeni hareketten çok etkilenir. Oxford’un sakinleri, kendi deyimleriyle bu tuhaf katiplerin varlığına direnirler. Yeni bir şeyi inceledikleri için onlardan nefret ederler. O günlerde, şimdiki anladığımız şekilde bir üniversite ya da kolej binası yoktur. Bazı kadınlar nedeniyle kargaşa çıkar ve bu öğrencilerin hepsi Oxford dışına sürülür; bazıları Cambridge’e, bazıları Northampton’a, diğerleri de başka yerlere gider. Gittikleri yerlerin sakinleri de yeni bir bilgi türü üzerinde çalıştıkları için onların varlıklarına içerlerler. Öğrencilerle sıradan halk arasındaki bu çatışma, Oxford ya da Cambridge örgütlü bir yapı olarak kurulmadan ve kendi binalarını inşa etmeden çok önce gerçekleşir. Zihinlerimizde olup biten şeylerin tarihe yansıdığını sık sık görürüz. Hepimiz yeni düşünceye direniriz, değişime direniriz. Bütün tarih, zihinsel açıdan, yeni olan her şeye direnç gösterildiğini anlatır. Tarihi kendimize uyarlarsak, tam olarak aynı şeyi görürüz. Zihinlerimizi değiştirmek bize çok güç gelir: Çok güçlü bir direnç kuvvetinin var olduğunu fark ederiz. Olağan zihinlerimizi sıradan halk ve yeni zihinlerimizi öğrenciler olarak ele alırsak, sıradan halk ile öğrenciler arasında her zaman bir çatışma olmaktadır.

Tüm bu genç insanları, savaş ya da devrim için değil de öğrenmek için öğreti merkezleri oluşturmak üzere biraraya getirmek için hangi kuvvetlerin etkelediğini daha önce hiç düşündünüz mü? Bana öğretildiğine göre, şuurлу tesirler insanlığın üzerinde yalnızca ender aralıklarla, “şeyler açık olduğu sırada” etkide bulunabilir. Anlattığım şey de buna bir örnek değil

mi? Güneş'ten gelen Yan Oktav'ın tesirleri –yani Ezoterik Tesirler– kendilerini Yaradılış Işını'ndan gelen muazzam kuvvetlerin arasına ancak zaman zaman yerleştirebilirler. Şeyler bir an için açıktır ve sonra uzun bir süre için kapalıdır.

* * *

II

Tutum değişikliği sayesinde her şeyin çok farklı hale geldiğini belki de fark etmişsinizdir. Tutum değişikliği ne anlama gelir? Aynı tarzda *umursamamak* –tutumlar zihinsel olduğundan– şeyleri zihinlerimizle alışkın olduğumuz tarzda ele almamak anlamına gelir. Farklı tarzda *umursayabileceğimizi*, şu anki zihinlerimizi aşabileceğimizi fark etmek harikulade bir şuur ziyareti ve aslında çok hoş bir deneyimdir. Tutum değişikliği, aşılamamış gibi görünen bir durumun hiç de zor olmadığını görmemizi sağlayabilir. Ama zihnimizin düşünce biçimlerimize kaynaklık eden fikirlerini ve kökleşmiş tutumlarını görmeyiz. Sorunlarımızın birçoğunun kökünün, mekanik olarak edindiğimiz, karşı çıkmadığımız ve kanıksadığımız zihnimizde yattığını görmeyiz. Bu, birkaç plakla birlikte bir gramofon verilmiş olması ve başka müzik türleri olduğunu bilmemek gibidir. Sonradan edindiğimiz zihin formu için, çalınabilecek gramofon plakları sadece bunlardır. O zaman zihin de birkaç plağı olan bir gramofondur. Geri kalan her şey için adeta sabırla acı çekeriz veya yukarıda belirttiğim gibi “Umursamamalıyım,” ya da “Umursamamam lazım,” deriz. Ama bu ifadeleri tekrarlamak, kendi üzerinde çalışmak demek değildir. Bu, bütün o nahoş aromasıyla birlikte şehitliğe çıkan çok kestirme bir yoldur. Sürekli “Umursamamalıyım,” ya da “Kim oluyorum da umursuyorum?” diyen insanları hepimiz bilirsiniz ve bu sofu saçmalık öyle rahatsız edicidir ki. Diğer insanların izin vermemiz, anlamamız ve katlanmamız gereken nahoş tezahürleri içinde en kötüsünün bu cesur, incinmiş ıstırapın acıklı tezahürleri olduğunu düşünüyorum. Çalışma çok güçlü, temiz bir şeydir ve çok büyük miktarda içsel temizlik, güç ve samimiyet gerektirir. İnciller’de temiz olmayanlar kimdir? Her türlü ikiyüzlülük ve sahtekarlık, her türlü hor görme, her türlü iç çekme, her türlü sahte sabır; evet, bunların hepsi kirliliktir ve bunları anlamaya başlarız. Kişinin bunu bilmesi, ulaşılabilecek çok iyi bir aşamadır.

Gelin, umursama açısından da kendimizi gözlemleyip bir şeyi umursadığımız anları kaydetmeyi deneyelim ve eğer yapabilirsek söz konusu şeyi neden umursadığımızı görmek için Entelektüel Merkezimizi, düşüncelerimizi, fikirlerimizi ve tutumlarımızı daha derinlemesine gözlemleyelim. Burada imajinasyonun birçok biçimi, beklentinin birçok biçimi, kendimiz hakkında birçok yanlış fikir; aslında Sahte Kişilikten gelen tüm imajinasyon devreye girer. Bunun tümü, çok uzun bir görevdir. Bu, hata üstüne hata yaptığımız çok uzun bir yoldur, çok uzun bir yolculuktur ama Çalışma’ya samimi bir biçimde değer vererseniz, emin olun ki doğru yolları bulacak ya da açıklanamaz bir biçimde bu yollara geri döndürüleceksiniz. Eğer çok tuhaf görünen ve olağan zihinlerinizle düşündüğünüz hiçbir şey

benzemeyen bu yolculukta olursanız, zamanla eskiden çok umursadığınız ve artık aynı şekilde umursamadığınız şeyleri görmeye başlarsınız ki bu, *sizin* zihninizin *değişmekte* olduğu, tüm düşünme tarzınızın *değişmekte* olduğu anlamına gelir ve sonrasında, hayatınızın birçok noktasında çok aptalca ve çok hatalı bir biçimde umursadığınız şeyleri kaçınılmaz olarak fark edeceksiniz. Bunun nedeni, şuurdaki artıştır.

Şuurun bu ışığı aynı zamanda geçmişinize, zaman-bedene de yayılır ve *artık* şuuruna vardığımız şeylerden hareketle, kim olduğumuzu ya da nereye gittiğimizi hiç düşünmeksizin kendimizi ve zihinlerimizi yetiştirildiğimiz haliyle kabul ettiğimiz için geçmişte üzerimizde etkili olan ve bizi yanlış yönlendiren şeyleri görebiliriz. Azar azar artan şuurun her aşamasının bizi ve geçmiş i farklılaştırmaya başladığını unutmayın. Geçmiş, içimizde *yaşamaktadır*. Bizim etrafımızdadır, uzaklarda değildir. Şimdi yaptıklarınız geleceği olduğu kadar, geçmiş i de farklılaştırır. Şu anda umursamaya doğru bir şekilde son verdiğiniz şeylerle geçmiş i ve geçmiş te umursadığınız benzer şeyleri *değiştireceksiniz*. Şimdi edindiğiniz yeni içgörü, geçmiş inize dair bir içgörü sunacaktır ve onu *değiştirecektir*. Şuur, bizi *değiştiren* kuvvettir. Bu konu üzerine düşünmeniz faydalı olabilir çünkü tekrarlanmada, *şimdi* kavuşmuş olduğunuz daha şuurlu benliğinizle çok önce, belki de daha okuldayken karşılaşacağınız ve orada size bir şey gösteren, sizinle konuşan birini hissedeceğiniz anlamına gelir. Bu, kendinizsiniz. Her zaman yaptığınız şekilde umursarsanız ve zihninizi hiç *değiştirmediy-*seniz ya da bunu yapmak için hiçbir neden *görmediy*seniz, bu nasıl gerçekleşebilir?

Birdlip, 25 Kasım 1944

HAYATI YENİ TARZDA – AMAÇ DEĞİL, ARAÇ OLARAK– GÖRMEK ÜSTÜNE

Kendini gözlemleme, Çalışma'nın fikirlerinin yardımı olmadıkça artamaz. Neyse ki Çalışma öğretisi kişinin kendini gözlemleyeceği birçok açı sunmaktadır. Gözlem yapacağınız bir dayanak noktasına sahip değilseniz, kendinizi gözlemleyemezsiniz. Kendinizi gözlemlemek için, deyim yerindeyse, kendinizin dışına çıkmalısınız, aksi halde siz olduğunuz haliyle sizsiniz. Bu açık mı? Çalışma'nın birinci hedefi olan, *kendindeki* şuur artışı, kişinin kendi içinde biraz geriye çekilip önünde nelerin uzandığını, yani kişinin kendi olarak kabul ettiğini görebilmesi anlamına gelir. Bu yön, bildiğiniz gibi, olağan merkezlerin yüksek kısımları aracılığıyla Daha Yüksek Merkezlere doğru içeriye gider. Giderek artan kendini gözlemlemeden kazanılan bu yön, yavaş yavaş kişinin hem şimdiki durumuna, hem de daha önceki durumuna dair şuurun artmasını sağlar. Tüm bunlar, tek *değişim* olanağına götürür. Şimdi, bu süreç, kişinin kendinin şuuruna daha derin-

tema varması ve kendini sürekli olarak tamamen yeni bir ışıktaki –Çalışma’nın ışığında– görmesi *uyanmış* olarak adlandırılır. Bu, en kritik noktaları tutmuş ve ancak yavaş yavaş mağlup edilebilecek bir düşmana karşı içeriye doğru bir ilerleme gibidir. Kişinin bu kendi içine girişi, Çalışma’da *uyanmış* olarak adlandırılır. Çalışma’nın bu noktada öğrettiği şey gayet açıktır ve hepimiz tarafından kavranmalıdır. Bu, üstü örtülü bir biçimde İnciller’de de açıklanır.

Çalışma, bir insan her şeyden önce *uyanmalıdır*, der. Bu, uzun bir zaman alır. Yeterince uyandığında ise *ölmelidir*. Öldüğünde, *yeniden doğabilir*. Bunlar yeniden doğuşun –yani dönüşümün– üç adımıdır. Başka bir yolu yoktur. Kişinin kendine uyanmadan önce kendine ölmeyi denemesi, bir şeyi oldukça yanlış ve aptalca bir sırayla yapmaktır ve bu nedenle hiçbir sonuca götürmez. Kişinin ona uyanmadan ve onu görmeden önce bir şeye ölmeyi denemesi yanlıştır. Kişi henüz hazır değildir. Ne yapması gerektiğini, neye öleceğini henüz bilmemektedir. Uyanmadan önce ölmeyi denerseniz, söz konusu şeye ölmek için şuurlu kuvvete sahip olmazsınız. Kişi deneyebilir ve başarısız olur. Sonrasında ise negatif hale gelme, türlü türlü hayal kırıklıkları ya da umutsuzluklar hissetme tehlikesi doğar. Bu gerçekleştiğinde, Çalışma’ya yönelik anlayış ve his, başarısızlık duygusu nedeniyle tamamen çarpılmış hale gelir. Bu, maruz kalınan çok ciddi türden bir baştan çıkmadır. Bunu pasif olmakla karıştırabiliriz. Başka bir sürü şeyle karıştırabiliriz ama bu durum çok tehlikeli bir tanesidir çünkü Çalışma’dan nefret eden negatif “ben”lere adeta arka kapıdan girme iznini veririz ve hemen ardından Çalışma’ya dair bütün hisler bulanık hale gelir ve hatta yok olur. Bu olduğunda, kendimizle çok kötü bir ilişki içinde olduğumuzu –yanlış “ben”lerle gittiğimizi– anında biliriz. Bazen kötü ilişkide olmamız gerekir ve bu, başarıyla sıyrılabilmenin tek yolu özdeşleşmemek olan –yani özdeşleşmemekle sıyrılınan– bir mücadele yaratır çünkü akıl yürütmek faydasızdır. Kişi akıl yürüttüğünde, hoşuna giden her türlü sonuca ulaşabilir ama duygusal algı ile durum oldukça farklıdır. İçimizdeki iyi ve kötü, yalnızca Çalışma’nın ışığındaki duygusal algıyla görülebilir. Akıl yürütmelerimizi esasen haklı çıkarmak için kullanırız.

Bu gece sizlere, uyanışın uzun aşamalarında bu Çalışma’nın fikirlerinin nasıl gerekli olduğunu ve kendimizi gözlemleyeceğimiz fikirlere sahip olmazsak, hayatın bizde çok uzun süre önce, bebekliğimizden başlayarak başlattığı uykudan uyanamayacağımızı anlatmak istiyorum. Hayatın bizde başlattığı uyku, içine doğduğumuz hayatın fikirleri tarafından oluşturulur ve uyanmak için başka bir kaynaktan fikirlere sahip olmamız gerekir. Afyondan, daha fazla afyon alarak uyanamazsınız. Üzerinizdeki gücünden kurtulup uyanmak için afyonun *panzehirini* bulmalısınız. Hayattan hayatın imkanlarıyla nasıl uyanabilirsiniz? Hayatın örneklerle, telkinlerle, taklitlerle, imajinasyonla sizde inşa etmiş olduğu şeyden, hayata ait olmayan başka bir düşünceler sistemine sahip olmadıkça nasıl uyanabilirsiniz? Bildiğiniz gibi, insanlığın uykusu için kozmik bir neden vardır ve her moda, hayatın her dönemi İnsan üzerinde etkir. İnsan, yeni neslin geleneklerine, kıyafetlerine, davranış biçimlerine vs. gülebildiği için kendinin daha

uyanmış olduğuna bile inanabilir. İpnotizmin ne kadar zeki olduğunu görmez ve karşılaştırma yaparak uyanmış olduğunu düşünür. Ama aslında kendi de bir o kadar derin uykudadır. Peki, bizi gerçek anlamda ne uyan- dırabilir? Ancak öğretti, ancak her çağda hayatın ipnotizmini mağlup ederek şuurlu hale gelen ve hepimizin içinde yaşadığı ama fark edemediği hapishaneden –mekanik olarak içine hapsoldüğümüz bu “kozmetik ipnotizm” hapishanesinden– kaçış yolunu bulanların fikirleri bizi uyandırabilir.

Şimdi, hayatın taklit ettiğimiz ve özümsemiğimiz her şey hakkındaki fikirlerle içimizde inşa etmiş olduğu bu hapishaneden kendimizi kurtarmaya başlamak için yeni fikirlere ve yeni bir görüş açısına gereksinim vardır. Bir değil, birçok çelişkili “ben” olduğumuz fikri, farkına varmadan içine düştüğümüz bu hapishaneden çıkışta başlayan Çalışma-fikirlerinden biridir ve başlamak için olmak zorundadır. Bir olmadığımız fikri, hayatın size aşıladığı fikirlerin dışında durmaktadır. Buna karşın, bu fikri uygulayabileceklerin sayısı pek azdır çünkü birçoğu bunu defalarca işitse bile kendini bir olarak görmeye devam eder. Bilmeden kendimizi içinde bulduğumuz bu hapishanenin ötesinde, doğru bir biçimde anlaşılabilirliği halinde kendi özgürlüğümüze yol açacak olan bir dizi fikir uzanır. Bay O. son kitabında, bir fikrin kolaylıkla yanlış kullanılabilir, çok hassas ve etkili bir araç olduğunu söyler. Şu anki halimizi çevreleyen ve bizi oluşturan fikirlerden farklı olan bir dizi fikir vardır. Özgürlük fikri her zaman mevcut olmuş ve her türden devrime yol açmıştır. İnsanlar belli belirsiz bir biçimde başka bir şeyin, sahip olmadıkları türden bir özgürlüğün olduğunu hissederler. Ama çoğunlukla bunu mevcut koşullar, dışsal düzenlemeler, bir sınıfın yok edilmesi açısından ele alırlar. Hapishanenin dışında bizi kuşatan bu özgürlük fikirleri ise maddi koşullara değil, kendimize gönderme yapar. Biz onları hissetsek de hissetmesek de özgürleştirici fikirler çevremizi sarmaktadır. Manyetik Merkeze sahipsek, özgürleştirici fikirlerin mevcut olduğunu hissederiz. Ama onların, örneğin Tibet’teki uzak bir okulda olduğunu hissedebiliriz. Elbette ki özgürleştirici fikirlerin öğretisi uzak bir okulda olabilir ama böyle bir okula gidecek olsaydınız, bu özgürleştirici fikirlerin aslında bir okulda olmadığını ama eylemlerinin sizin üstünüzde yaptıkları etkide ve sizin onlara verdiğiniz yanıtta yattığını anlardınız. Okullar –ezoterik okullar– bizleri özgürleştirebilecek fikirleri aktarır. Bu fikirler, kendilerini özgürleştirmiş olanlardan gelir ve bu bilgi her zaman nesilden nesile aktarılmıştır. Ama öğretilen bu fikirler, Çalışma’nın öğrettiği fikirlere benzerdir. Çalışma özgürleştirici fikirler öğretir ama kişi bunlar üstünde düşünmeye başlamadıkça ve bunları kendine uygulaması gerektiğini hissetmedikçe fikirlerin eylemi etkisiz olacaktır. Yeni bir hale ulaşmak için size öğretilmesi gereken daha yüksek bir eğitim gibi bir şey olduğu illüzyonu tamamen yanlıştır. Öğretilen öğretiyi öğrenmediğimiz, anlamadığımız ve uygulamadığımız sürece hiçbirimizin bir öğreti okulu tarafından kurtarılması mümkün değildir.

İnciller’de şöyle söylenir: “Tanrı hükümrانlığı gözle görülebilir bir biçimde gelmez. Ne de insanlar, ‘Bak, burada’ ya da, ‘Orada’ derler. İşte, Tanrı hükümrانlığı aranızdadır.” Bu, içine bir girebilseniz özgürleşebile-

ceğiniz, dışarıdaki bir şey değildir. İnciller’de geçen Tanrı hükümrânlığı ya da Cennet hükümrânlığı sizin içinizdedir; ve Cennet hükümrânlığı, hayatın ipnotizminin üzerimizde artık etkili olmadığı ve tamamen farklı bir kaynaktan gelen fikirlerin tesirine açıldığımız bir durum anlamına gelir.

Şimdi kendimizi gözlemlememiz için bize öğretilen ve üzerinde düşünerek kendi içimizde yeni bir bakış açısı inşa edebileceğimiz Çalışma fikirlerinden birini ele alalım. *İnsan yapamaz*, fikri vardır. Bu fikir hakkında daha önce hiç düşündünüz mü? Bir fikrin yanlış kullanılması durumunda size çok büyük zararlar verebilecek, çok hassas ve karmaşık bir makineye benzediğini hatırlayın. Büyük bir dinamoyu, bağlantılarını anlamadan yanlış bir biçimde kullanacak olsanız kolayca ölebilirsiniz. Şimdi, İnsan yapamaz fikri de büyük bir dinamo gibidir. Size ışık da sunabilir, sizi ölüme de sürükleyebilir. Bu fikri yanlış bir biçimde ele alabilirsiniz ve birçok kişinin, örneğin “Yapamıyorsak, herhangi bir şeyi denemeye çalışmanın anlamı ne?” derken bu yanlışla düştüğüne tanık oluyorum. Bu, İnsan yapamaz fikrinin tamamen yanlış anlaşılışıdır. G. bir keresinde, “Herkes yalnızca yapabileceği tek olası şeyi yapar. Şu anda olmakta olan her şey, olabileceği tek olası tarzda olmaktadır,” demişti. G. mekaniklikten söz ediyordu. İnsan uykuda olduğu sürece, olaylar sonsuz sayıda neden-sonuç ilişkisini takip ederek kendileri için mümkün olan tek tarzda gerçekleşecektir. Ama Çalışma, bir insanın yeni yasaların etkisine girebileceğini ve nihayetinde yapabileceği, Gerçek İrade’ye sahip olabileceği daha yüksek bir seviyeye erişebileceğini öğretmektedir. Bu tür bir durumun, şimdiki halimizden çok uzak olduğu muhakkaktır. Ama İnsan yapamaz fikrini kendimize uygularken, öncelikle bunun bu kişisel uygulamada ne anlama geldiği üzerinde uzunca bir süre düşünmemiz ve gözlem yapmamız gereklidir. Kendimizi, Çalışma’nın bu fikrinin imkanları aracılığıyla gözlemlememiz gerekmektedir.

Belki, çok ağır ağır da olsa, bu muazzam fikrin anlamlarından birini fark ederiz. Yaptığımız dediğimiz şeylerin aslında yapmak değil, mekaniklik olduğunu görmeye başlarız. Fark ederiz ki “O” yapmaktadır. Bu, kendinin yeni deneyimlerine yol açabilecek bir hazırlık aşamasıdır. Kendinin yeni deneyimlerini yaşamak çok iyi bir şeydir ve bu, Çalışma’nın ışığı aracılığıyla gerçekleşirse, bu deneyimler bizi umutsuzluğa sürüklemeyi, tam tersine, anlayışın yepyeni boyutlarını açar. Yapamayız fikrinin ne anlama geldiğini doğru bir biçimde anlayarak, genel olarak insanlık yapamaz fikrinin ne anlama geldiğini görmeye başlayacağız. Anlayışımız teorik olmaktan çıkıp, pratik olmaya başlayacaktır. *Hayat bizim için kendi başına bir amaç olamaz* şeklindeki zorunlu fikri o zaman anlayacağız. Fiziksel duyularına çok bağlı insanlar, hayatın şimdiye kadar kendi başına bir hedef olabilecek kadar geliştiğine, yani hayatın bir yerlere götüreceğine inanırlar. Ama Çalışma, hayatı kendi başına bir amaç olarak ele almaz çünkü hayatın hep onu az ya da çok aynı koşulda tutan çok sayıda mekanik yasaya tabi olduğunu söyler. Çalışma, hayatı tamamen farklı bir koşula ulaşmanın aracı olarak ele almamız gerektiğini öğretir. Çalışma’nın hedefi, uyanmamızdır. Bu tamamen, İnsan’ın kendine yapabileceği bir şeyle ilgilidir. Çalışma, bu

nedenle, İnsan'ın kendini geliştiren bir varlık olarak yaratıldığını söyler. İnsan, hayatı kendi başına bir amaç olarak ele aldığı ve hayatta er ya da geç bir tür başarıya ya da zafere ulaşacağını umut ettiği sürece, bu Çalışma'nın hedefini anlayamaz. Meseleyi karıştırmaktadır. Böyle biri Çalışma'ya katılır ve örneğin, hayatta başarılı olmasına yol açmadığını görürse, hayal kırıklığına uğrayacaktır. Ama Çalışma bu tür bir amaç için değildir. Çalışma kişinin kendi ve hayat ve onun kazaları açısından tüm varlığımızı dönüştürebilecek belirli bir gelişim hakkındadır. Kendi içinizde Çalışma'ya yaklaşımınızı koruyabilir ve Çalışma'nın yönünü anlayabilirseniz, hayatta başınıza ne gelirse gelsin size yıkamayacaktır. Hayatta olanlara şaşırmayacaksınız çünkü hayatın böyle olduğunu bilirsiniz: İnsan yapamaz. Sonrasında, hayattaki başarı ve başarısızlık, sizin için giderek daha az anlam ifade etmeye başlayacaktır. Yalnızca Çalışma'nın size verebileceği şeyi hayatın size vermesini beklemeyeceksiniz.

Birdlip, 2 Aralık 1944

DAHA DERİN KENDİNİ GÖZLEMLEME ÜSTÜNE EK NOTLAR

Son olarak, hayatı kendi başına bir amaç olarak ele almak ve Çalışma'nın bundan hayli farklı olan ve hayatı başka türden bir amaç için araç olarak görmesi fikri üzerine konuştuk. Çalışma'nın bizimle hayat arasına, hayatta karşılaştığımız güçlükleri belirli anlarda Çalışma'nın fikirleri aracılığıyla görebilmeye başlayacağımız tarzda aşama aşama girmesinden söz ettik. Bu durum, kendi dışımızdaki olaylarla, problemlerle ve güçlüklerle ilişkimizi birdenbire değiştirir. Söylenildiği gibi, bu uzun bir zaman alır çünkü şimdiki halimizle dış dünyayla, insanlarla, nesnelerle, olaylarla, koşullarla bütünüyle özdeşleşmişizdir. Bu anlamda, bizler hayatın yönettiği makineleriz. Uzunca bir süre, Çalışma'nın hayattaki durumumuza nasıl uygulandığını göremeyiz. Araya sokabileceğimiz hiçbir şey yoktur, içinden bakabileceğimiz sihirli bir mercek ya da ayna yoktur. Deyim yerindeyse, hayatta çıplagız, hayat karşısında çıplagız. Giyebileceğimiz uygun bir ayakkabı ya da uygun bir kıyafete sahip değiliz. Çalışma'yı gelen izlenimler noktasına taşıyabilirsek, hayattaki bazı tipik koşullarda gerçekleştirecek değişikliklerin ne kadar olağanüstü olduğu sık sık söylenir. Bu, izlenimlerin doğrudan bize ulaşmak yerine, Çalışma'nın ortamından geçmesi anlamına gelir. Uyandığımızda –yani Çalışma'nın gücüyle çevrenip, Çalışma'nın öğrettiklerinin şuuruna vardığımızda– hayatın izlenimleri dönüştürülür. Başka bir anlama sahip olurlar. Üstünde düşünüp tepki verdiğimiz şey dış koşullar değildir, Çalışma'nın fikirlerine tepki veririz. Hayat doğrudan bize ulaşmaz, bu Çalışma'nın ortamından geçer ve sonra, bu ortam aracılığıyla hayat bizim için bir öğretmen haline gelir. Çok fazla hayat-

insanları arasında da olduğumuzda, onların hiçbir şeyi dönüştürmediğini ve hayatı zaman ilerledikçe gelecekte bir yerlere götürecektir kendi başına bir amaçmış gibi ele aldıklarını açıkça görebiliriz. Hayatın bir yerlere götürebileceğini gerçekten düşünürler. Bu tür insanlar, kendi içsel durumlarını gözlemlemez ve en önemli şeyin, içsel durumlarını değiştirmek olduğunu da görmezler. Çalışma'nın amacı, olaylara mekanik olarak tepki vermeme-mizi sağlamak için içsel durumlarımızı değiştirmektir. Bu ise bir şuur noktası değişikliği gerektirir ve kendini gözlemleme aracılığıyla başlar. Bu gerçekleşmeye başladığında, sorunun hayat değil, kendimiz olduğunu belirsiz bir biçimde fark ederiz. Kişi belirsiz bir gelecekte her şeyin daha iyi olacağını beklemeyi artık; ümitsizlikle bekleyerek Zaman'a güvenmez artık; bu farklı mekanik tepkiler, Başlıca Özelliğin farklı tezahürleri, hoşgörüsüzlükler, katı ve sorgulanmaz tutumlar, türlü türlü sıkıntılar, içsel hesaplar yapmaya yol açan sistemler, alışkanlık haline gelen negatif haller, imajinasyonun sorgusuz kabul edilen formları bizi yönetmeye devam ettikçe, geleceğin bizi daha iyi bir duruma taşıyabileceğini düşünemeyeceğimizin farkına varır. Bunu fark ettiğinde, kişi hayatı kendi başına bir amaç olarak görmemesi gerektiğinin, kendi varlık seviyesiyle ve bundan doğan bütün durumlarla ilgili tamamen farklı türden bir amaç için bir araç olarak görmesi gerektiğinin ne anlama geldiğini görmeye başlar.

Bu 4. Yol Çalışması'nda, umutsuz bir biçimde özdeşleşmeden bundan sıyrılıp sıyrılamayacağınızı görmek için son derece güç olan bir dışsal koşulun içine kasıtlı bir biçimde sokulmuş olabileceğinizi hiç düşündünüz mü? Kuşkusuz, Çalışma'yı gelen izlenimler noktasına taşımadıysanız ve söz konusu koşulu Çalışma fikirlerinden anladıklarınız aracılığıyla şuurlu bir biçimde değerlendirmediyse, bu mümkün olmazdı.

Şimdi, bu gece yine kendini gözlemleme hakkında konuşmak istiyorum çünkü kendini gözlemlemenin ne anlama geldiğine dair pratik ve test edilmiş bilgilere sahip olmadıkça, hiç kimse bu Çalışma'yı yapamaz. Hayatta yapamayız ama bu Çalışma'yı hisseder ve hakkında bilgi sahibi olursak bir ölçüde bu Çalışma'yı yapabiliriz ve bu Çalışma'yı yaparak hayatta da dolaylı olarak yapabiliriz ama yalnızca dolaylı olarak. Kendimizi bir parça bile değiştirirsek, kendimizi yalnızca geçici olarak değiştirsek bile başkalarının değişmesine yer açarız. Belirli bir karakteristik anda kendinizi bir ölçüde hatırlayıp Çalışma'yı kendinizle hayat arasına getirirseniz, varlık seviyenize göre Çalışma yapıyor olacaksınız. Bunun, başkalarını ilgilendiren sonuçları olacaktır. Yalnızca dolaylı şekilde yapmak mümkündür ama Çalışma'yı kendiniz gerekli olduğunu gördüğünüz için, buna ihtiyaç duyduğunuzu hissettiğiniz için yapmalısınız; Çalışma'yı asla başka insanlara yardım etmek için yapmamalısınız.

Çok geniş ve uçsuz bucaksız bir konu olan *kendini gözlemlemeye* gelelim. Kendini gözlemlemenin hedefi, kendinizin ötesine geçmek ve kendinize daha içsel hale gelmektir. Dışsal parçanız, mekanik ya da otomatik kısmınız, ölçekte sizin en düşük seviyedeki yanınızdır. İnsan dış şeylerle çok özdeşleştiğinde, kendinin en düşük kısmındadır; adeta kendi evinin bodrumundadır. En düşük seviye, en dışsal olana karşılık gelir. Merkezlerin ha-

reketli kısımları, kendimizin en düşük seviyeli ve en dışsal kısımlarıdır ve burada, ancak çok sınırlı bir biçimde anlayan bir sürü küçük "ben" yaşar. Bu "ben"lerde yaşadığımızda, Çalışma bakımından uykuya dalarız. Hayata dair ilgiler ve endişelerle dolarız. Ama bu "ben"lerin gerisinde –yani onlara göre daha içsel olan– daha büyük "ben"ler vardır ve yine, onların gerisinde daha da büyük "ben"ler vardır ve Gerçek "Ben" in etkisi hissedilebilinceye dek bu böylece devam eder. Bazı insanlar hep kendilerinden çok daha önde, aslında kendilerinin dışında yaşar ve küçük, dışarıya dönük "ben"lerin onlara uyguladığı ipnotizm nedeniyle kendilerinin içine hiç giremezler. Bu durum çok ileri noktalara ulaştığında, histeri gibi bir şey başlayabilir.

Dikkati ve zihnin konsantrasyonunu barındıran her eylem, bizi kendimizle ilgili olarak daha içsel bir konuma getirme eğilimindedir. Bu, kendini gözlemlemenin anlamının bir yönüdür. Kendini gözlemlemek, bizi kendimizin ardına yerleştirir. Bununla birlikte, Gözlemleyen "Ben" çok dışsal olarak konumlanmış ve deyim yerindeyse, daha derin bir şey değil, bu dışsal "ben"lerden biri olabilir. O zaman, kendini gözlemlemenin hiç gücü yoktur ve içeriye doğru nüfuz edemez. Kendini gözlemleme gerçekten başladığında, Gözlemleyen "Ben" aşama aşama içeriye, yani Gerçek "Ben" e doğru geçer ve Gözlemleyen "Ben" in içeriye doğru aşama aşama nüfuz etmesinin bir sonucu olarak daha çok şey görür çünkü kendi içimizde gittikçe daha arkaya ilerlemektedir. Şimdi, ancak daha yüksek olan daha alçaktakini gözlemleyebilir, daha alçakta olan daha yüksektekini gözlemleyemez. Bir başka deyişle, ancak içsel olan dışsal olanı gözlemleyebilir, dışsal olan içsel olanı asla gözlemleyemez. Gözlemleyen "Ben" aracılığıyla şuurumuzu derinleştirdikçe, dışarıda ya da Gözlemleyen "Ben" in dışında yatan şeyleri daha çok görebiliriz. Gözlemleyen "Ben" heyecansal duygunun yardımını almadıkça bu şekilde daha içerilere nüfuz edemez; yani bunun yapmaya değer bir şey olduğunu düşünmezsek, kendimizi gerçekten gözlemleyemeyiz, yaptığımız gözlemler yüzeysel kalır. Oysa kişinin kendine dair bir kavrayış yakalaması, kendini gözlemleme aracılığıyla Çalışma'ya verilen duygusal değeri o kişide derinleştirebilir. Örneğin, bir kişi kendi resimlerine göre her zaman doğruları söylediğinden emin olsa da belirli bir şekilde yalan söylediğinin farkına varabilir. Bu türden ani bir kavrayış, kişinin kendini geçici olarak daha derin bir seviyeden gözlemlediği anlamına gelir; kişi biraz da olsa kendi ardına geçebilmiş olur. Bunun sonrasında ne olacağı, kişinin kendine yönelik samimiyetinin niteliğine ve Çalışma'ya verdiği değere bağlıdır. Pratik olarak daima eğilim, kendini haklı çıkarmaktır. Bu durumda, kendine daha derinden bir göz atabilmiş olan kişi, kendini haklı çıkarma hengamesi içinde bunu yitirecektir. Bize, kendimizi haklı çıkarışımızı gözlemlememiz ve buna kapılıp gitmememiz söylendi. Kendinize dair bir kavrayış yakaladığınızda, mekanik kendini haklı çıkarışı durduramayacağınız kesindir ama kendini haklı çıkarışınızla fikir birliği yapmanız anlamına gelmez bu. Kendini haklı çıkarmanın her türü, Çalışma anlamında hiçbir sonuca yol açmaz. Kendinizi haklı çıkarmak, her şeyi kendiniz için doğru hale getirmek demektir. Kendini haklı çı-

karımayla kapılıp gitmezseniz –ya da en azından, yarı yola kadar giderse-
niz, ona yarım inanırsanız– adeta kendinize dair bir başka kavrayış yaka-
lamanıza yol açabilecek ve büyüyecek bir nokta bırakırsınız içinde.
Bu, kişinin kendi olarak kabul ettiği bir kabuğu kırmak gibidir. Ama ken-
dinizi haklı çıkarırsanız, bu olası gelişim noktası birdenbire durur ve yan-
lış yöne döner. Unutmayın ki kendinizi ne kadar çok haklı çıkarmaya çalı-
şırsanız, kendinize yalan söylüyor olmanız o kadar kesindir. Bununla bir-
likte, Sahte Kişilik çok güçlüdür ve ne pahasına olursa olsun ve de kendi-
ni haklı çıkarma dahil her yolu kullanarak kendini sürdürecektir. O halde,
kendini haklı çıkarma eylemi, Gözlemleyen “Ben”in içerilere doğru ilerle-
mesini engelleyecektir. Kendinize dair herhangi bir şeyi daha derinlemesi-
ne görmenizi engelleyecektir. Gözlemleyen “Ben”i, zaman zaman oynaya-
cağınız bir tür oyuncak gibi yüzeyde tutacaktır.

İçimizdeki her şeyin, gerçek kendini gözlemlemeye karşı mücadele et-
tiğini anlamalısınız. Gözlemleyen “Ben” çalışmayı arzulayan ve Çalışma’-
nın anlamına kulak verebilen diğer “ben”leri etrafına toplamadıkça güçsüz
kalır. Bu nedenle, Çalışma’nın önemi sizde sürekli olarak soğursa, Gözlem-
leyen “Ben” yüzeyde kalacaktır. Etkisiz olacaktır. Gözlemleyen “Ben”in
gücü ile Çalışma’ya verilen değer arasındaki ilişki, Gözlemleyen “Ben”,
Çalışma “ben”leri, Yardımcı Kahya, Kahya ve Gerçek “Ben”i içeren çizim-
de dikey ölçekte açıkça gösterilip formüle edilmiştir. Çalışma’nın açısı dı-
şından kendini gözlemlemeye çalışmak faydasızdır. Gözlemleyen “Ben”,
deyim yerindeyse, Kişiliğin dış kabuğuna nüfuz edebilmesi için Çalış-
ma’ya dair bir hisle sarılıp sarmalanmalıdır. Çalışma’nın öğrettiklerinden
yola çıkarak kendimizi gözlemlememiz söylenir. Bize göre, Gözlemleyen
“Ben”in takip etmesi mukadder olan yolu –yani içeriye doğru uzanan yo-
lu– takip edebilmesi ancak bu şekilde mümkün olabilir. Söylendiği gibi,
Gözlemleyen “Ben”in bu içeriye doğru ilerleyişinin etkisi ile, hakkında da-
ha önce hiçbir şey bilmediğimiz şeyleri aşama aşama fark ederiz çünkü de-
yim yerindeyse, biz onların önünde durduğumuz için onlar bizim arka-
mızdan eylemde bulundular. Gözlemleyen “Ben” derinlere inebilirse, ar-
kamızda kaldığı için şuurunda olmadığımız bu şeyler onları daha net gö-
rebileceğimiz şekilde önümüzde uzanırlar. Bir şeyi yalnızca önünüzde du-
ruyorsa görebilirsiniz; arkanızda kalan bir şeyi göremezsiniz. Kendi içine
doğru bir hareket söz konusu olmadıkça kişinin kendi hakkında daha şu-
urlu hale gelmesi nasıl mümkün olabilirdi? Kendi hakkında daha şuurlu
hale gelebilmek için, Gözlemleyen “Ben”in şuurunun artması gerekir. Göz-
lemleyen “Ben” şuurun bizim içimizde duyular aracılığıyla dışa yönelen
değil, varlığımıza doğru içeriye yönelen bir parçasıdır. Dilerseniz onu bir
duyu organı olarak niteleyebilirsiniz ama içsel duyunun bir organı olduğu-
nu söylemeniz şartıyla. Şuurun bu noktası herkeste mevcuttur ama çoğu
zaman hiç gelişmeden kalır. Gelişmeden kalır çünkü gerekli bilgilerle, ge-
rekli fikirlerle, gerekli duygularla desteklenmez. Hayat onu artırmaz. Çalı-
şma onu artırabilir ve bunu yapmak için tasarlanmıştır. Bu nedenle, Göz-
lemleyen “Ben”, Çalışma’yı hisseden ve onun için özlem duyan Çalışma
“ben”leri tarafından desteklenmelidir. Çalışma’ya yönelik derin bir his ol-

maksızın kendinizi gözlemlemeniz, yalnızca çok kısa bir mesafe götürer. Öte yandan, Çalışma'yı derinlemesine hissettiğini düşünmek ya da hissetmek ve kendini gözlemlememek kişiyi yine bir sonuca götürmeyecektir. Çalışma'ya büyük bir inanç elbette ki yardım edebilir. Ama kendini gözlemlemek, bu Çalışma'nın ilk yöntemidir ve bu yüzden, çok sık öğretilmesi ve üzerinde düşünülmesi ve denenmesi zorunludur. Çalışma'nın öğrettiklerinden yola çıkarak kişinin kendini gözlemlemeye başlaması uzun zaman alabilir. Bir başka deyişle, kendini gözlemleme ile Çalışma arasında bu bağlantıyı kurmak uzun zaman alabilir. Ama gerçek olan bir şey varsa, bu bağlantı bir süre sonra kaçınılmaz olarak kurulmaya başlayacaktır ve kendini gözlemleme artık yapılması söylendiği için yapılmaya çalışılan teorik bir şey olmaktan çıkıp, kişinin hayatına sürekli eşlik eder hale gelir. Kesmeyen (karışmayan) ama eşlik eden bir şey haline gelir. Ve bu eşlik ediş durduğunda, kişi uykuda olduğunu derhal bilir. Kendini gözlemlemenin eleştirel olmaması gerektiğini hatırlayın. Kendinizi eleştirmek için gözlemlemezsiniz. Bunu yaparsanız, kendini gözlemleme derhal duracak ve içsel kale almaya yol açacaktır. Kendini gözlemleme size eşlik etmeye başladığında, onun eleştirel olmadığını fark edeceksiniz: o, küçük bir şuur derecesidir. Eleştirel bir şuur değildir, yargılayan bir şuur değildir, bir farkındalıktır. Bu farkındalık sayesinde daha fazla görürsünüz. Diyelim ki daha önce söylediğiniz bir şeyi kabul edersiniz ya da daha önce yapmış olduğunuz bir şeyi yaptığınızı görürsünüz ya da şu veya bu şekilde davrandığınızı görürsünüz ya da daha önce sahip olduğunuz düşüncelere sahip olduğunuzu veya daha önce sahip olduğunuz duygulara sahip olduğunuzu görürsünüz. Bu farkındalık sizi suçlamaz; hiçbir şey söylemez, yalnızca kendi içinizde olup bitenleri size gösterir. Hiç kuşkusuz sizi biraz rahatsız edecektir ama bu rahatsızlık Gözlemleyen "Ben"den kaynaklanmaz. Gözlemleyen "Ben"in arkasındaki Çalışma "ben"leri rahatsızlık hissettirebilirler. Burada daha pek çok şey söylenebilir ama önemli nokta, kendini gözlemlemenin, tıpkı karanlık bir odada yaktığınız bir ışığın aydınlattığı şeyleri eleştirmiyor oluşu gibi, eleştirel olmaması gerektiğinin kavranmasıdır. Kendini gözlemlemenin amacı, Çalışma'da ifade edildiği şekliyle, kendine bir ışık ışınının girmesine izin vermektir. İfade edilen bir sonraki şey, ışığın bu şekilde içeri girmesine izin verildiğinde birçok şeyin kendilerini değiştirmeye başlayacağıdır. Şeyleri değiştirmeye başlayan, şuurun ışığıdır. Bu nedenle, Çalışma'da ışığın bizi iyileştireceği söylenir. "Işık bizi iyileştirecektir," gibi olağanüstü bir ifadenin ne anlama geldiğini daha önce hiç düşündünüz mü? Bunun ilk kez G. tarafından bana söylendiğini duyduğumda, üzerimde öylesine bir duygusal etki yaratmıştı ki bir süre hiç kimseyle konuşmadım. Asla anlamamış olduğum ama o an için anlamışım gibi görünen bir şeyi kastettiğini biliyordum. Hepimiz kendimizi iyileştirebileceğimizi düşünürüz. Sanırım belki de kendimizi iyileştiremeyeceğimizi ama aşama aşama ulaştığımız takdirde bizi iyileştirebilecek bir şeyin var olduğunu anlamıştım. Çok sonraları anladığım bir sonraki şey, her ne pahasına olursa olsun bu Çalışma'yı, bütün fikirlerini, bütün düşüncelerini, bütün hatıralarını kendi içimde canlı tutmazsam, içimde hiç ışık olmayacağıydı;

bunun görevim olduğuydu çünkü bunu yaparak ışığı artırabilirdim ve böylece, kendim için düşünmek yerine, Çalışma için düşünmeliydim; geri kalan her şey doğru zamanda bunu izleyecekti. Daha da sonraları, sonuçlar için çalışmamamız gerektiğini daha iyi anladım. Dolayısıyla görevimiz, Çalışma'nın ışığını daima içimizde artırmak ve bu ışığı kendi aramızda canlı tutmaktır.

Birdlip, 2 Aralık 1944

EZOTERİZM ÜSTÜNE GİRİŞ NOTU

Ezoterik okullar ve genel olarak ezoterizm fikri hakkında kısaca konuşmak istiyorum. Tarihin farklı evrelerinde mevcut olan ezoterik okullarla bağlantılı engin bir literatür vardır. Bildiğiniz gibi, olağan tarih suçun ve şiddetin tarihi olmanın ötesine geçmez. Herhangi bir tarih kitabı açsanız, ezoterik tarihle ilgili hiçbir şey bulamazsınız. Bay Ouspensky, şiddetin üstesinden gelmenin nihai hedefimiz olduğunu ve yalnızca tek tek insanlar arasında değil, ayrıca ulusal anlamda da bu kadar çok kötü sonuca sebebiyet veren negatif duyguların hepsinin, şiddet olan İnsan'dan kaynaklandığını birçok defa söylemişti. Şimdi, şiddet öyle kolayca üstesinden gelinebilecek bir şey değildir. Size şiddetin başlangıcı olarak adlandırdığım şeyin bir örneğini vereceğim. Muhammed'in ardından başlayan ve Kuran üzerinde çalışan ve aslında Kuran'ın tamamen farklı bir açıklamasını sunan ezoterizmin Sufi ekolünde, Sadi adında bir mistik şairden söz edilir. Sadi gençliğinde olağan anlamda çok dindar biridir ve bir keresinde, sınıfa Kuran okunurken çocuklardan birçoğunun uykuya daldığını fark ettiğini ve bunun çok kötü bir şey olduğunu düşündüğünü babasına anlatır. Babasından şu yanıtı alır: "Demek ki bu Kuran okumasından, başkalarında hata bulmaktan başka hiçbir şey elde etmiyorsun. Oğlum, seni temin ederim ki o çocuklar gibi uykuya dalsaydın çok daha iyi olurdu." Belki de şiddetin başlangıcının bu olduğunu göremiyorsunuz. Belki de ne kastettiğimi anlamıyorsunuz. Şiddetin başlangıcı hoşgörüsüzlük değil midir? Şiddetin başlangıcı kendinizin diğerlerinden daha iyi olduğunu hissetmek değil midir? Yanlış bir şekilde diğerlerinden daha iyi, daha üstün olduğunuzu düşünürseniz, bunun şiddet doğurabileceğini düşünmüyor musunuz? Burada çok derin bir araştırma, anlayış bakımından kat edilecek çok uzun bir mesafe vardır. Tyeponds'ta, alçıdan bir modelini yapıp odalardan birine koymuş olduğumuz pençeleri kesik aslan şeklindeki kadim ezoterik sembolü hatırlarsınız. Oraya el koyan askerlerin bu plaket hakkında ne düşündüğünü sık sık merak ederim.

Şiddet hep kişinin yapabileceğini düşünmesinden kaynaklanır. Şimdi, şiddet her zaman şiddeti doğurur. Bu, şiddetten yola çıkarak yaptığınız her şeyin dünyaya yalnızca şiddet tepkisi üretebilecek bir üçlü ya da oktav ola-

rak geçeceği anlamına gelir. Günümüzde, şiddette karşı şiddeti her yerde görüyoruz. “Göze göz, dişe diş” yasasının hayatın her yönünde örneklen-
diğini görüyoruz. Şiddetin şiddet yarattığını, şiddet makinelerinin yeni
şiddet makineleri yarattığını görüyoruz. İsa, “Eski zamanlarda göze göz,
dişe diş dendiğini duymuşsunuzdur. Ama ben size kötü olana direnmemen-
izi söylüyorum,” demiştir. Bu sözü, kendi ölçeğimiz dışında anlayabil-
mek imkansızdır. Hayatın ölçeğinde ise, biz söz konusu olduğumuz süre-
ce, bu farklı bir meseledir. Fakat kendi ölçeğimizde şiddetin her zaman için
üstünlük hissinden, diğerlerinden daha iyi olduğumuz duygusundan kay-
naklandığını anladıktan sonra pratik olarak kavramaya başlayabileceğimiz
bir şeydir. Sadi, kendinin diğerlerinden daha iyi olduğunu düşündü. Erde-
minden dolayı kendini kutladı. Diğer insanlara yanlış yere hoşgörüsüzlük
hissederseniz, kendinizin daha iyi olduğunu kanıksarsanız her zaman için
şiddet göstereceksiniz. Daha şuurlu olduğunuzda ise, hoşgörüsüzlüğün
şiddetini hissetmeksizin daha iyi olduğunuz noktayı görebilirsiniz. Kalın-
tıları, günümüzde varlığını koruyan literatürle birleştirilmiş olan farklı
okullar hakkında konuşmak istiyorum. Fakat yalnızca şunu ekleyeceğim:
Kişinin yapabileceğini düşünmesi kolayca şiddet haline gelir. Yaratılış’ın
11. Bab’ının nasıl başladığını hatırlıyor musunuz: “Başlangıçta dünyadaki
bütün insanlar aynı dili konuşur, aynı sözleri kullanırdı.” Bunun anlamı,
bir zamanlar –G.’nin eskiden bu konu hakkında konuştuğunu hatırlıyo-
rum– ezoterizmin tesiri altında insanların bir bütün olduğu ve böylece or-
tak bir dil kullandıklarıdır. Bu bağlamda G. bir keresinde Fransa’da, ezote-
rizm kısa bir süre için merkezi bir kontrole sahip olduğunda, herkese çoğ-
rafi olarak yönetimin merkezine doğru yazı yazmalarının öğretildiğini ve
bunun şu anda bazı ulusların soldan sağa, bazı ulusların sağdan sola, ba-
zılarının yukarıdan aşağıya vs. doğru yazmalarının sebebini işaret ediyor
göründüğünü söylemişti. Bu sözlerinden sadece, tüm ulusların onun yar-
gısı altında olduğu ve adeta her zaman ona doğru yazı yazdığı, bildiğimiz
her şeyden tamamen farklı bir merkezi yönetim olduğu fikrini anlamıştım.
Bunları söylerken ciddi olup olmadığını bilmiyorum. Şimdi, insanlığın bu
ideal durumuna dönelim. Neler olduğunu göreceksiniz. Yapabileceklerini
düşünmeye başladılar. Uyumaya başladığında İnsan’ın kaçınılmaz olarak
yaptığı gibi kendi bilgileriyle ve anlayışlarıyla özdeşleştiler. Ve bab şöyle
devam eder: “Doğudan göçerlerken Şinar bölgesinde bir ova bulup oraya
yerleştiler.” Bu, onların ezoterik öğretiden –yani Doğu’dan– uzaklaştıkları
ve daha düşük bir seviye olan ovaya –yani daha düşük bir anlayış seviye-
sine– gittikleri anlamına gelir. Sonra inşa etmeye başladılar. Nasıl inşa et-
tiklerine dikkat edin: “Taş yerine tuğla, harç yerine zift kullandılar.” Taşın
belirli bir seviyede hakikat anlamına geldiğini zaten biliyorsunuz. Ama taş
yerine tuğla yaptılar; yani hakikati icat ettiler. Ezoterik hakikatin yerine in-
san yapımı hakikati kullandılar ve böylece bir kent ve bir kule inşa ettiler,
sonra da Tanrı’nın –yani ezoterizmin yasalarının– gazabına uğradılar. Gök-
yüzüne erişmek için bir kule inşa edeceklerini söylediler. Bu, ezoterik ha-
kikatin ya da Yuhanna’nın deyişiyle Tanrı Kelamı’nın hakkından gelebile-
ceklerini düşündükleri anlamına gelir. Kendilerine tapmaya, kendi anlayış-

larına tapmaya ve böylece yapabileceklerini düşünmeye başladılar. Ancak, bu meselin açıklaması, daha sonra İnciller üzerine bir bölümde verilecektir.

Günümüzde Bilim, İnsan'a yapabileceği fikrini verdi. Ama hepimiz, giderek daha duyarlı hale gelebileceğimiz ve bu Çalışma'yı ilgilendiren başka bir ortamla psikolojik olarak bağlantıdayız. Gloucestershire'daki bu mekanın amacı, Çalışma'nın öğretisini –yani ezoterizmi– şiddet dünyasında devam eden her şeye rağmen canlı tutmaktır. Burası bir vaha gibidir. Bu vahayı takdir edip etmemek, sizin Çalışma anlayışınıza bağlıdır. Burada farklı düşünürüz, burada farklı şeylerden söz ederiz, burada şiddetin sarı-kacına dayalı olmayan bir şeyi canlı tutmaya çalışırız.

Birdlip, 2 Aralık 1944

KADER KANUNU VE KAZA KANUNU

ÇALIŞMA'NIN KANUNLAR HAKKINDAKİ ÖĞRETİSİ ÜSTÜNE GİRİŞ NOTU

Çalışma, Mutlak'ın bir kanuna –kendi İrade'sinin kanununa– tabi olduğunu öğretir. Buradan, 3 kanuna tabi ilk alemler düzenini yaratan ilk kuvvetler üçlüsü ile yaratılışa ilerler. Bu, bazen 3. Alem olarak da adlandırılır. Yaratılış Işını'ndan Yeryüzümüze doğru ilerlerken, sırayla 6 kanuna tabi Galaksimiz, Galaksimizin küçük bir parçası olan 12 kanuna tabi Güneş Sistemimiz, 24 kanuna tabi olan Gezegen Sistemimiz, gezegenlerin bir parçası olarak 48 kanuna tabi olan Yeryüzümüz ve Yeryüzümüzün bir parçası olarak 96 kanuna tabi olan Ayımız gelmektedir.

Parçanın daima bütünden daha çok kanuna tabi olduğunu anlamalısınız. Bunu kendi bulduğunuz örneklerle net bir biçimde görmeniz gerekir; örneğin er yüzbaşının kanunlarına, yüzbaşı albayın kanunlarına vs. bütün ordu ise generalin kanununa tabidir. İnsan savaşta kendini daha fazla kanuna tabi kılmaz mı? Olayların akışı günümüzde İnsan'ı giderek daha fazla kanuna tabi kılma eğiliminde değil midir? Bu, İnsan'ın Öz'üne daha kolay bir şekilde ulaşmasını mümkün kılacak mı, yoksa İnsan giderek daha fazla bir makine haline gelme, daha mekanik hale gelme eğiliminde mi olacak? Karıncalar ve arılar bizden daha çok kanuna mı tabi? Herhangi bir bireysel gelişim şansına sahipler mi?

İnsan kendini ne kadar çok kanuna tabi hale getirirse, o kadar çok Kaza Kanunu'na tabi olacağı söylenebilir. Bütün bunlardan, Kişiliğin Öz'den daha çok kanuna tabi olduğunu açık bir biçimde kavramalısınız. Öz, Yaratılış Işını'ndaki *Fa* notası ya da daha doğrusu, Yan-Oktav'daki *Si* notasındaki gezegensel kanunlara tabidir, her iki nota da ölçekte aynı seviyede yer alır. Öz'ün ardında, 12 kanuna tabi olan ve çizimde Güneş tarafından temsil edilen seviyeye karşılık gelen Gerçek "Ben" vardır. Yani Varlık Ölçeğinde Öz Kişiliğin yukarısında ve Gerçek "Ben" de Öz'ün yukarısında yer alır.

Psikolojik açıdan, Öz Kişiliğe göre daha içsel ve Gerçek "Ben" de Öz'e göre daha içseldir. Daha içsel olan, ölçekte daha yukarıdadır. Dolayısıyla, isterseniz içsel isterseniz daha yüksek diyebilirsiniz, her ikisi de aynı anlama gelir.

Birdlip, 12 Aralık 1944

KADER KANUNU VE KAZA KANUNU

Kısa bir süre önce, Londra'da, kişinin hayatını cezbeden Varlık hakkındaki bir soru yöneltilmişti. Bakanlarımızdan birinin Kahire'de suikaste uğramasıyla bağlantılı olarak yöneltilen somut bir örnekti. Soru anladığının kadarıyla şu şekildeydi: "Şoför neden vuruldu? Varlığının bir sonucu muydu bu? Çalışma bu tür bir olayı nasıl açıklar?" Bu soruyu bir kez daha tartışmak için çok ilginç buldum ve aşağıdaki yorumlar bu soruna ilişkindir.

Öncelikle, Çalışma kişinin Varlığının onun hayatını cezbediğini öğretir, o yüzden, bu bakış açısından, şoförün o anki ölümünü cezbeden kendi Varlığıydı. Bu nedenle, her şeyden önce, Varlığın ne anlama geldiği hakkında konuşmalıyız ve bunu yapabilmek için de Çalışma'nın bir diğer öğretisine –yani bir insanın ya Kaza Kanunu'na ya da Kaderinin Kanunu'na tabi olabileceğine– geçiş yapmalıyız. Böylece, soru şu şekli alır: "Şoförün ölümü Kaderinden mi kaynaklanıyordu, yoksa Kaza'dan mı?" Şoför Kaderinin Kanunu'na tabiyse, o zaman ölümü Kaderinden kaynaklanmıştır ama Kaza Kanunu'na tabiyse, ölümü kaza eseridir. Şimdi, insanlar Varlık durumumuz hayatımızı cezbediyorsa, başımıza gelen her şey Kader'dir ve dolayısıyla kaçınılmazdır ve adeta, önceden yazılmıştır, diyeceklerdir. Fakat Varlığın ne anlama geldiğini şu anki halimizle kavramalıyız. Varlığımız bir karışımdır. Kişilik ve Öz'den oluşmuştur. Yani bizim hayatta olduğumuz halimizle Varlık seviyemiz bir tek şey değil, farklı şeylerdir ve Varlığımızın farklı kısımları farklı kanunlara tabidir. Varlığımızın Öz'e ait kısmı Kader Kanunu'na tabiyken, Varlığımızın Kişilik olan kısmı –özellikle de Sahte Kişilik– Kaza Kanunu'na tabidir. Öz, Kişilik ve Sahte Kişiliğin bu karışımı, şu andaki genel Varlık seviyemizi oluşturur. Sahte Kişilik 96 kanun düzenine, Kişilik 48 kanun düzenine ve Öz 24 kanun düzenine tabidir. Bu nedenle, Varlık seviyemiz çok karmaşık bir şeydir. Kişilik aşama aşama daha pasif hale geldiğinde –bizim üzerimizde çok etkin olmadığında– Özümüz gelişmeye başlar. Bu, Kaderimize doğru gelişmeye başladığımız anlamına gelir. Kaderin, ölümcül anlamda vahim bir şeye karşılık geldiğini düşünmemelisiniz. Tam tersi bir anlamı vardır. Kendimizi öze daha yakın hissettiğimizde, gerçek hayatımızın ne olduğu, ne yapmamız ve ne düşünmemiz gerektiği hakkında daha fazla bilgi sahibi olacağımız anlamına gelir. Bir başka deyişle, olmayı öğretildiğimiz ya da olmayı hayal ettiğimiz şeyden tamamen farklı olarak kim olduğumuzu bilmeye başlarız. Hayatın

ipnotizmi, hepinizin bildiği gibi, çok etkili bir kuvvettir ve hayatın büyük ve değişen olayları bu muazzam ipnotik kuvveti daima bize uygulamaktadır. Şunu veya bunu asla yapmayacağımıza –ya da diyelim ki bir daha asla savaşımayacağımıza– yemin ederiz ama olaylar gelişip de davullar çalmaya başladığında kararlarımızı unuttur ve olayla özdeşleşiriz. Bay O.'nun bir keresinde, son savaşı hatırlayan yüz binlerce insanın, kendilerinin bir daha asla başka bir savaşta çarpışmaya girmelerine izin vermeyeceklerinden kesinlikle emin olduklarını söylediğini hatırlıyorum. Bunun tamamen doğru olduğunu fakat başka bir savaş olayı onları etkilemeye başladığında, bunu unutup her şeyi farklı bir bakış açısından göreceklarını söylemişti. Bunun neden böyle olduğu sorulduğunda, iki şeyden kaynaklandığını söyledi; birincisi, İnsan hatırlayamaz ve ikincisi, İnsan mekaniktir, dışsal hayata göre davranan bir makinedir. Ona bir keresinde karşı çıktığımı ve geride bıraktığımız savaşın dehşetini bu kadar çok insan hatırlıyorken, yeni bir savaş çıkarsa, pratikte kimsenin savaşımayacağını söylediğimi hatırlıyorum. Çok ciddi bir şekilde dedi ki: "Nicoll, mekanikliğin ne anlama geldiğini henüz anlamıyorsun. Çalışma'nın öğrettiği şeyi yeterince derinlemesine görmüyorsun. İnsan'ın Gerçek İrade ve Gerçek Hafıza'ya sahip olduğunu düşünüyorsun. İnsan'ın zaten şuurlu olduğu bakış açısından itiraz ediyorsun. Trajedi, İnsan'ın kendini şuurlu olarak kabul etmesi ve mekanik olduğunu görmemesidir. Mekaniklik ne anlama gelir? Bir şeyin başka bir şey tarafından güdülmesi demektir. İnsan'ı dış koşullar, hayat güdümler. Hayat, İnsan'ın mekanizmasını döndüren büyük bir kayış gibidir. İnsanlar bunu asla anlamazlar, hep yapabileceklerini düşünürler ve daha önce ifade ettikleri fikirlere ters bir şeyler yaptıklarında ise, çelişkinin kendilerindeki tamponların etkinliğinden kaynaklandığını görmezler. Tamponlar bizdeki en korkunç şeylerdir: Çelişkilerin şokunu hafifletirler. Seni temin ederim ki bir sonraki savaş patlak verdiğinde, herkes daha önce düşündüğü ve hissettiği her şeyi unutacak." Dedim ki: "Başka bir savaşın patlak vereceğini varsaymak mı?" Sessizce bana baktı ve dedi ki: "Sen ne düşünüyorsun?"

Varlığımızın genel kanununa tabi olduğumuzda, Varlığımız bir birlik oluşturmadığı için çok karmaşık kanunlara tabi oluruz. Şimdiki halimizle, 98 kanun düzeninin etkisi altındaki "ben"lere, özellikle tamamen icat ettiğimiz yanımıza, kendimize ilişkin komik resimlerimize ya da kendimizi ululamamıza ait olan "ben"lere sahibiz. Sonra, Kişiliğimize ait olan 48 kanun düzenine tabi "ben"lere sahibiz ve son olarak, 24 kanun düzenine tabi olup Öz'e çok yakın olan birkaç "ben"e sahibiz. Öz bizim daha gerçek yanımızdır. Öz'ün ardında, 12 kanun düzenine tabi olan ve kozmik ölçekte Güneş'in seviyesine karşılık gelen Gerçek "Ben" vardır. Yeryüzü üzerindeki organik hayatı yaratan Güneş'ten gelen yan oktavı bir kez daha inceleyelim. Bizler organik hayatın, yani Yaratılış Işını'nın daha yukarı kısmından aşağı doğru gelen tesirlerin *Fa* ile *Mi* arasındaki aralık –eksik yarım tonun olduğu yer– diye adlandırılan dar yerden geçebilmesi ve bizim Işınıımızın –yani Dünya ve Ay'ımızın– sonuna ulaşabilmesi için kozmik nedenlerle yaratılan bu büyük makinenin bir parçasıyız. Kişisel açıdan faydalı

amaçlar doğrultusunda inşa edilmemiş canlı bir mekanizmanın parçası olduğumuz konusunda net bir fikir sahibi olmadıkça, bu Yeryüzü'nde olup bitenleri ve onun tüm trajedilerini hiç kimse tam olarak anlayamaz. Organik hayat olarak adlandırılan bu makine, Güneş tarafından –yani şuurlu tesirler tarafından– yalnızca büyük Işın'daki eksik parçayı gidermek için değil, ayrıca Yeryüzü'ndeki İnsan'ın Ezoterik Öğreti aracılığıyla Varlık ölçeğinde yukarıya doğru gelişmesini mümkün kılmak için yaratılmıştır. İnsan, Güneş'ten gelen bu yan oktavda yükselebilir. Bu Güneş seviyesinin İlahi Zekası, ilk bakışta tamamen çelişkili gibi görünen iki şey yapmıştır. Olması gereken noktada organik hayatı yaratmış ve aynı zamanda, organik hayatın parçası olan İnsan'ın bu yan merdivende yükselmesini mümkün hale getirmiştir. Bu yükseliş, varlık seviyesi Manyetik Merkeze sahip oluşla belirlenen insanın içsel gelişimine bağlıdır. Dolayısıyla bir insan Yaratılış Işını'nın büyük mekanizmasında uykuda kalıp bunun tarafından kullanılabilir ya da uyanmaya başlayıp takip edebileceği bir başka olasılık olduğunu fark edebilir. (Bu olasılığın peşine ne kadar düşerse, genel olarak insanlığa o kadar çok yardım edecektir.) Çalışma işte bu nedenle, İnsan'ın kendini geliştiren bir organizma olduğunu öğretmektedir ve neden insanın ya kendi başına bir amaç olarak gördüğü hayata hizmet edebileceğini ya da hayatı başka bir amaç doğrultusunda bir araç olarak kullanabileceğini artık daha net bir biçimde görebileceksiniz.

Şimdi, bu kendini geliştirmede ve bununla ilgili olarak Çalışma'nın öğrettiği metotta, öncelikle Sahte Kişiliğin gözlemlenmesinin ve bundan ayrılmanın zorunlu olduğunu hepiniz fark edeceksiniz. Sahte Kişilik ya da İmajinatif "Ben" diye adlandırılan bu güçlü şeyi oluşturan "ben"ler aracılığıyla özellikle Kaza Kanunu'na tabiyiz. Çalışma terminolojisinde, 96 kanun düzenine tabi olan Ay'ın etkisine tabiyiz. İnsan kendindeki Sahte Kişiliğin sürekli tepkilerinden kendini sıyırmaya başlarsa, yinelenen tepkiler gösterdiği dışsal yanından uzaklaşıp içeri doğru hareket etmeye başlar. Eskiden kendi olarak kabul edip sergilediği bir sürü mekanik tepki, onun üzerinde artık aynı güce sahip olmayacaktır. Bu, yalnızca uzun ve samimi bir kendini gözlem aracılığıyla, Çalışma'nın bilgisinin uygulanması aracılığıyla gerçekleşebilir. Ama içe yönelime aynı zamanda kendine ait olmayan şeyden özgürleşme, yani Kaza Kanunu'ndan özgürleşme başlangıcı da eşlik edecektir. Kişiliği üzerinde, bildiğini düşündüğü şey üzerinde çalışmaya başladığında, Kaza Kanunu'ndan daha da uzağa ve dolayısıyla Kaderinin Kanunu yönünde hareket etmeye başlar. Neden böyledir? Çünkü kendinin daha gerçek kısmına doğru hareket etmektedir. Kendine ait olmayan dış derileri atmakta, onlardan sıyrılmaktadır. Adeta üzerindeki çeşitli kıyafetleri çıkartıp atmaktadır. Bay O. bir keresinde, psikolojik olarak şu anki haliyle İnsan'ın muazzam sayıda paltoyu üst üste giymiş bir kişiye benzetilebileceğini ve Çalışma'nın eyleminin bu paltoların art arda çıkartılmasına benzediğini söylemişti. Kişinin üzerinde ne kadar çok kıyafet varsa, Kaza Kanunu'na o kadar çok tabidir; bir başka deyişle, Kaderinizden tamamen ayrı olarak başınıza her şey gelebilir, yani Kaderinizle temas halinde değilsinizdir. Yalnızca kendinize dair uydurulmuş ve hayal türünü fikir-

lerle temas halindeyizdir. Güçlü Kişiliğe sahip olduğü söylenen insan sorununu bu noktada karşımıza çıkar. Çalışma'nın bakış açısından, bu türden güçlü bir Kişilik büyük bir zayıflıktır. Bu tür insanlar, her zaman haklarında ısrarcıdırlar. Neyin ne olduğunu bildiklerinden emindirler. Neyin doğru, neyin yanlış olduğunu bildiklerinden emindirler ve her şey bekledikleri gibi gerçekleştiğı sürece çok güçlü bir izlenim uyandırabilirler. Ama işler ters gittiğinde, arkalarında gerçek hiçbir şey olmadığından çöktiverirler. Esnek değildirler, gerçek bir zekaya sahip değildirler, kendilerini farklı koşullara uyarlayabilme gücünden yoksundurlar. Çoğu zaman, görünüşte zayıf olan bir kişi, her şeyi yapabileceğini hisseden güçlü bir Kişiliğe sahip kişilerden çok daha güçlüdür. Onlar ne içsel zayıflıklarını görebilir, ne de aslında kendileri olmayan bir üstyapıyı taşıdıklarını fark edebilirler.

Şoförle ilgili soruya dönelim. Bu örnekte, muhtemelen Kaza Kanunu'na tabi bir insanla karşı karşıyayız. İşini yapmak zorunda, kendine verilen emirleri uyguluyor ve vuruluyor. Olağan bir mekanik insandır. Şeylerin anlamına dair daha derin bir şekilde bir iki kez düşünmüş olabilir veya daha muhtemelen omuz silkmiş ve kendine söylenenleri yapmıştır. Şimdi, bu adamın hayli düşündüğünü varsayalım, durumunun farkına vardığını varsayalım ve kendini hatırlayabildiğini varsayalım. İşini mekanik olarak değil, şuurlu bir biçimde yaptığını varsayalım. Bu, onun şuur çekim merkezinin artık dışsal yanda değil, daha içsel –yani Öz'e daha yakın– olduğu anlamına gelirdi. Varlığı, bu durumda, Kaderinin Kanunu'na daha çok tabi olurdu. O anda vurulmak Kaderi idiyse, bunu muhtemelen önceden bilecekti. O anda vurulmamak Kaderi idiyse, vurulmayacaktı. Belki de bu durum meydana gelmeden birkaç gün önce ciddi bir biçimde hastalanabilirdi; ayağını kırabilirdi ya da işe geç kalabilirdi. Kaza ve Kader hakkındaki bu güç problemi bu anlayış doğrultusunda düşünmeniz gerekir. Bay O. bir keresinde, "Birçok insan Kaderleri itibarıyla zaten ölüdür ama Kaza eseri hayattadır. Sokaklarda, kulüplerde, restoranlarda karşımıza çıkabilirler. Ama birçok insan da Kaderlerinin kanununa tabi olsalardı hayatta olabilecekken, Kaza eseri ölüdür. Ne kadar çok insanın ölü olduğunu biliyorsunuz. Genellikle çok yüksek mevkilerdedirler. Güçlü bir Kişiliğe sahiptirler, yani çok güçlü tamponlara muazzam miktarda sahiptirler. Onurlandırılırlar ya da ayrıcalıklara kavuşurlar ama yine de ölürler ve aslında çok önce ölmüş olabilirler. Kaza Kanunu onları hayatta tutar. Deyim yerindeyse, kazara yaşarlar ve çoktan ölmüş olmalarına rağmen daima hayata sıkı sıkıya tutunurlar," demişti. Bir başka gün ise Bay O., "Bazı hastalıklar kazara, bazılarıysa mukadderdir, yani Kader'e tabidir," demişti. Bu tuhaf Kaza Kanunu kavramı hakkında sık sık düşündüm. Kazanın nasıl olup da bir kanun olabileceğini merak ettim. Bir kanun nasıl kaza olabilir? Sonra zamanla, Kader Kanunu'na tabi olmanın ne anlama gelebileceğini fark ederek, bunun ne anlama geldiğini kavradım. Kaderimizin Kanunu'na tabi olduğumuzda, olayların daha çok bizim için olması gerektiğı gibi geliştiğini anladım. Bir kömür işçisinin bir sanatçı olmak için yaratılmadığını ya da bir sanatçının bir kömür işçisi olmak için yaratılmadığını anladım ve Kaza Kanunu olarak adlandırılan şeyin ise aslında bizim üzerimizde hiçbir za-

man etkili olmaması gereken kanunlardan, tabi olmak için yaratılmadığı-mız kanunlardan ve bizim için kaza biçimini alan kanunlardan oluştuğu-nu görmeye başladım. Bir bakıma, bizi etkilememesi gereken kanun dü-zenlerine yakalanıyoruz. Sanki bir yangın çıkıyor. Yangın kendi kanunla-rına tabi ama biz o ateşin içine kendimizi atmakta ısrar edersek Kaza Ka-nunu'na tabi hale geliriz çünkü kendimizi ateşe atmamalıydık. Bu, derin-lemesine düşünülmeye değer bir konudur.

İlk baştaki soruya dönelim: Kaza mıydı, yoksa Kader mi? O adamı tanı-madığımız için kesin olarak bir şey söyleyebilmemiz mümkün değil ama muhtemelen Kaza olduğunu söyleyebiliriz. Bu Yeryüzü'ndeki olayların hem Kader'in hem de Kaza'nın etkisiyle gerçekleştiğini anlamalıyız. Olay-lar doğru ve yanlış biçimlerde gerçekleşirler. Olup bitenlerle yargılayama-yız. Şuurlu bir gezegende değil, Yaratılış Işını'nın ölçeğinde çok aşağılarda olan bir gezegende yaşıyoruz. Tanrı'nın İradesi, Rab'be Dua'nın açılışında bize öğretildiği gibi, ne bu Yeryüzü'nde gerçekleşmektedir ne de kendimi-zin Yeryüzü'nde. İlerlemiyoruz. Şeyler illa ki daha iyiye gitmiyor. İnsanlar daha şuurlu hale gelmiyor. Burada, Çalışma'nın bize öğrettiklerini düşün-meliyiz ve bu Yeryüzü'ndeki anlamımıza yönelik yeni tutumları nasıl edi-neceğimizi öğrenmeliyiz. Bir bombalama sırasında Kaza Kanunu'nun na-sıl tezahür ettiğini düşünün, daha başka birçok olayı düşünün ve sonunda Çalışma'nın bu konuda ne öğrettiğini düşünmeye çalışın. Hem bu Çalış-ma'yı yapıp hem de hayattaki olağan tutumlarınızı sergilemeye devam edemezsiniz. Yeni bir biçimde düşünmelisiniz. Tövbe etmelisiniz, yani bu gezegendeki varoluşla ilgili düşünce tarzınızın tamamını gerçek anlamda değiştirmelisiniz.

Bu metin okunduktan sonra sorular soruldu ve yorumlar yapıldı.

* * *

İlk yorumu ele alacağım: "Şoförün belki de Kader'in etkisiyle vurulmuş olabileceği hakkında söyledikleriniz, Kader hakkında çok karamsar bir tablo çiziyor." Kaderin, ölümcül bir şey olduğu fikri ve ölümcül sözcüğü doğal olarak hoş olmayan, korkunç bir şeyi çağırıştırıyor. Sanırım, zihinle-rimizi özgürleştirmemiz gereken ilk şey, Kader Kanunu'nun bu anlamda *ölümcül* olduğu fikridir. Bir insanın Kaderinde büyük başarılar elde etmek, ülkesini ayaklanmadan kurtarmak ya da bir felaket anında ülkesini kurtar-mak olabilir. Kaderin felaketler getirdiğini düşünmemeliyiz. Ama bu söz-cük, olağan çağrışımlarımızla, akıllara hep kötü bir şeyi getiriyor ve bizler, Kader'i tamamen farklı bir ışık altında görmeye gayret etmeliyiz. Örneğin, bir insan Kaderi tarafından birçok feci kazadan korunabilir. Kaderi saye-sinde, vaktinden önce ölmesine izin verilmeyebilir. Bu anlamda Kader ölümcül ya da öldürücü bir şey değil, tam tersine koruyucu bir kuvvettir. Şoför örneğinde, o anda ölmesinin Kader'den kaynaklanabileceği söylen-diğinde, bunun doğru olup olmadığına dair en ufak bir fikrimin olmadığı-nı anlamalısınız. O adamı uzunca bir süre incelemedikçe ve onun hakkın-da bilinebilecek her şeyi bilmedikçe, bunu kim bilebilir ki? Kendimiz ya da bir başkası hakkında nadiren bir şeyler biliriz ve bu nedenle, belirli bir ki-

şı üzerinde belirli bir anda Kader'in mi, yoksa Kaza'nın mı etkili olduğuna muhtemelen karar veremeyiz. Elbette ki kendimiz söz konusu ise, fazla özdeşleştirmişsek veya kötü negatif hallerin içinde olduğumuzda Kaza Kanunu'na daha çok tabi hale geldiğimizi fark edebiliriz. Şimdi, "Kaza" ile yalnızca vurulmak ya da bir araba kazasında ezilmek gibi fiziksel kazalar kastedilmiyor. Kaza'nın anlamının ağırlık merkezi, aslında size tam olarak ait olmayan bir şeyin başınıza gelmesidir. Örneğin, sizinle gerçek bir bağlantısı olmayan birinin sorunlarıyla uğraşır ve sonuç olarak, kendinizle hiçbir gerçek ilişkisi olmayan bir yola karışabilirsiniz. Birinin bana bir piyango bileti almamı tavsiye ettiğini ve benim de bir piyango bileti alıp yüz bin sterlin kazandığımı varsayalım. Bu, benim hayatımda Kaza'ya mı, yoksa Kader'e mi ait olurdu? Ben, bunun Kaza'ya ait olacağına ve bana hiçbir yarar sağlamayacağına, aslında benim doğru hayatıma müdahale edeceğine kaniyim. Aslında, Kaza kelimenin olağan anlamıyla ölümcül hale gelirdi. Bir keresinde Bav O. şunları söylemişti: "İnsanlar bu Çalışma'yı hissetmeye başladıklarında, aynı zamanda, kendi doğru yazgılarının -Kaderlerinin- kanununa tabi olan Öz'leri yönünde hareket etmeye başlarlar. Piyango kazanmayı, daha başarılı bir şekilde bahis oynamayı vs. bekleyemezsiniz. Olağan anlamıyla daha şanslı olmayı bekleyemezsiniz." O sırada, bir bahsi kazanmış ve bunun Çalışma'dan dolayı olup olmadığını soran biriyle konuşuyordu. Bunun, basitçe Kaza'dan kaynaklandığını söyledi. Daha sonra, bana özel olarak şunları söyledi: "Nicoll, çok şanslı olduğumu varsayalım. Bu Çalışma'nın seni daha da şanslı yapabileceğini düşünür müsün? Tam tersine, bu kazara şansı muhtemelen yitireceğini görmeye hazırlıklı olmalısın." Şimdi, doğum anı ölümcüldür ama ölüm anı ölümcül değildir. Doğumumuza Öz sebep olur ve Öz, Kader Kanunu'na tabidir. Doğduğumuzda, saf Öz'üzüzdür. Edinmiş olduğumuz bir Kişilik yoktur. Erken ölmek Kaderimiz olabilir ama Kişilik zamanla Öz'ü kuşatmaya başlayıp Sahte Kişilik kendini oluşturmaya başlayınca, Kaza Kanunu üstümüzde işlemeye başlar. Bir uyuyan insanlar dünyasına doğarız ve çok erkenden, kendimizi uyutmayı öğreniriz. Uyanık halde kalabilseydik, Öz'le ve Kaderimizle temasımızı yitirmezdik. Öz itibarıyla yani Kader olarak bir insan sanatçı, müzisyen vb. olabilir. Öz, daha önceki bir tekrarlanışta gelişmişse, insan Kişiliğini oluşturan hayat tesirlerinden daha güçlü bir biçimde Kaderini hissedebilir. Ama genelde, taklit ve telkin aracılığıyla Kişiliğimiz tarafından kuşatılmış hale gelir ve böylece kendimizle temasımızı kaybedip Kaderimizin Kanunu'ndan uzaklaşırız. Artık az veya çok Kaza Kanunu'nun etkisi altında olduğumuzdan, başımıza herhangi bir şey gelebilir. Bir şeyler yapmaya ve söylemeye başlarız, başka insanları taklit etmeye başlarız ve bunların hepsi bizimle ya çok az ilgilidir ya da hiç ilgili değildir ve bizi, tamamen bize ait olmayan koşulların içine atar. Muazzam sayıda paltoya bürünürüz. İşte, aşama aşama sıyrılmamız gereken bunlardır. "Ben aslında böyle değilim, bu 'Ben' değil!" demenin ne anlama geldiğini öğrenmeye başlarız. Bu, içsel ayırım çalışmasıdır. Bu, Öz'ün doğrultusunda ve dolaşısıyla gerçek yazgımız, gerçek anlamımız olan Kaderimizin Kanunu'na tabi olan özsel hayatımızın gelişimine doğru götürür ve gerçek bireysellik

bundan yola çıkarak oluşmaya başlar. Bu yol ancak, kendini gözlemleme ve içsel ayırım aracılığıyla mümkündür. Her biriniz içinizde ayrılmak istediğiniz "ben"ler olduğunu fark etmelisiniz çünkü bunlar sizi her tür kaza eseri ve aslında anlamsız olan durumlara sürükleyip sizi yanlış yöne götürürler ve içinizde daha derinlere yerleşmiş "ben"ler bunların tamamen yarsız olduklarını bilirler. Bu "ben"lerin sizi yanlış yola sürüklediğini bilmeye başlarsınız. Bunu fark ettiğinizde, Kaza'nın ne anlama geldiğini anlamaya başlar ve giderek daha çok rahatsızlık duymaya başladığınız bu "ben"ler aracılığıyla, sayesinde bu yanlış "ben"leri tanımaya başladığınız daha derin bir şuuru bilir ve ardından, bu daha derin şuuru oluşturan "ben"lere ait "ben"lerle sürekli temas halinde olmayı tercih edersiniz. Kendinize samimi bir biçimde "Şu anda benim aracılığım ile konuşan bu 'ben' aslında 'Ben' değil," diyebildiğinizde, daha derin olan bir şeyin farkına vardığınızı bilir ve bu gerçek ya da daha özsel kısmınızın, Kaderinize ve gerçekte kim olduğunuza ait olduğunu anlamaya başlarsınız. Sonra, Kaza ve Kader'in kendinizde ne anlama geldiğine dair bazı şeyleri pratik olarak anlamaya başlarsınız.

Birdlip, 16 Aralık 1944

İÇSEL KALE ALMA ÜSTÜNE YORUM

İçsel kale almanın tamamı, içsel kale alan "ben"lerin içimizdeki varlığından kaynaklanır. Kendini gözlemenin bir yanı, bu "ben"leri gözlemlemektir. Hesaplar yapmayı her şeyden çok seven "ben"leri gözlemlemeksizin içsel kale almayı gözlemlemeye çalışırsanız, kendinizi onlardan ayırmayacaksınız. Bildiğiniz gibi, içimizde bize en büyük zararı vermek isteyen ve aslında hayatlarımızı mahveden çok sayıda "ben" vardır. Bunlar, mutluluğumuzu her açıdan yok etmeye çalışırlar. Farklı anlarda farklı "ben"lerin bizi etkileri altına aldıkları gerçeğinin uzunca bir süre farkında olmadığımız için bunun böyle olduğunu görmek biraz zaman alır. Özellikle de tamponların eylemi sayesinde, kendimizi sürekli bir "Ben" gibi görürüz. Farklı "ben"lerin varlığını hissetmeye başlamamız ve bizde etkili olan bu rahatsız edici ve tehlikeli "ben"lerin varlığını görmemiz ancak içsel tadın gelişimiyle mümkün olabilir.

Bu gece, içsel kale almaya ait olan bu meraklı "ben"ler hakkında kısaca konuşmak istiyorum. Bu "ben"lerin bir grubu, önemsiz meseleler hakkında sürekli olarak vicdani tereddütler üreten "ben"lerdir. Bu "ben"ler, bütün amacı güçlükler yaratmak ve bizi karmaşaya sürüklemek olan Entelektüel Merkezin mekanik kısmındaki çok küçük, dar "ben"ler olarak düşünülebilir. Bunlar, bizi sağa ya da sola yürüten batıl inançlı "ben"lerle aynı değildir. Bunlar, çok sayıda sahip olduğumuz, örneğin, bize inatçı fikirler aşıl原因 ya da bize faydasız olduğunu vs. sürekli söyleyen papağan

“ben”ler grubuna aittir. Tam tersine, bunlar aslında bize büyük zarar verebilen “ben”lerdir. Bunların, bizi herhangi bir şeyi içsel kale almaya asla zorlamayan Gerçek Vicdan’la hiçbir ilgisi yoktur. Önemsiz meseleler hakkında sürekli vicdani tereddütler üreten bu “ben”ler çoğu zaman insanlar üstünde hakimiyet kurarak onları bitap düşürür, güçlerini emer ve aslında onları köleleştirir. Bunlar, başka insanlarla değil de kişinin kendiyile bağlantılı olarak çok miktarda içsel kale almaya neden olmaktadır. Bu “ben”lerin içsel kale almayla bağlantılı olduğunu anlayabilirsiniz çünkü aynı duygusal tada sahiptirler. Bu “ben”ler tarafından hapsedilmek çok zarar vericidir. Şimdi, bunlarla tartışmak faydasızdır; yapılması gereken ilk şey, bunları gözlemlemektir. Bir sonraki adım ise bunlardan ayrılmaya çalışmaktır. Bunu ancak, onların ardındaki daha iyi “ben”lere ulaşabilirseniz yapabilirsiniz. Onlarla özdeşleşerek bunları desteklerseniz, ne onları gözlemlemeniz, ne de kendinizi onlardan ayırabilmeniz mümkün olacaktır. Çalışma’da, önemli meseleleri önemli, önemsiz meseleleri ise önemsiz kılmanız gerekir, diye bir söz vardır. Bizi uyanık tutan her şey önemlidir ve bizi uyutan her şey, Çalışma’yla bağlantılı olarak, önemsizdir. Bunun ne anlama geldiği üstünde düşünmek iyi bir plandır çünkü kişinin üzerinde çalışmaya başlaması gereken şeyleri görmesine yardımcı olur. İçimizde, önemsiz olan ve bizi uyutan binbir başka faktör vardır. Ama önemsiz şeyler hakkında vicdani tereddütler üreten “ben”ler, bu etkenlerden yalnızca biridir. Bunlar törensel fikirlerle bağlantılı olabilir ya da kökenleri başka bir yere dayanabilir. Ama kendini gözlemlemede analiz etmeye –yani bizdeki farklı “ben”lerin nedenlerini ve kökenlerini bulmaya– çalışmayız, yalnızca bunların şuuruna varmayı amaçlarız.

İçsel kale almaya ilişkin genel görüşü tekrar hatırlamakta fayda var. G. bir keresinde, O.’nın hakkında iyi şeyler düşündüğü biriyle ilgili olarak ona şunları söylemişti: “Evet, iyi biri ama zayıf çünkü sürekli olarak içsel kale alıyor.” Bu, ne anlama gelir? G.’nin kastettiği anlamda bizi zayıf kılan bu içsel kale alma nedir? Çalışma’da, içsel kale alma her şeyden önce, aslında aynı şeyin iki yanı olan iki temel unsura ayrılır. İlk unsur, kişinin kendine uygun bir biçimde davranılmadığına, gerekli saygıyı görmediğine ya da yanlış anlaşıldığına ilişkin hissidir. Bu, bir tür kronik kendine acımaya, acıklı bir vazgeçme haline vb. dönüşebilir. Diğer unsur ise başka insanlara karşı içsel hesaplar yapmaktır. Bunun, gereklilikler üretmekle aynı olmadığını anlamalısınız. Başka insanlara karşı hesaplar yapmak, kişinin kendi haklarına sahip olmadığı hissinden kaynaklanır. Başka insanlara karşı hesaplar yapmanın psikolojik sonucu, onların bize *borçlu* oldukları hissidir. Karşımızdakiler bize borçludur. Bu, çok kötü bir içsel durum üretir ve bu durumdan bir bireysellik gelişimi mümkün değildir. Rab’be Dua’da bunun yoğunlaştırılmış bir tarzda çok sık geçmesi de bu yüzdendir. Başkalarının bize borçlu olduğunu hissettiğimiz sürece –yani ısrarla içsel hesaplar yaptıkça– herhangi bir varlık değişimi başlatamaz ya da yeni bir anlayışa erişemeyiz. Çalışma’nın öğretisi, yıllar boyunca kulaklarımıza çarpacek ama hiçbir şey gerçekleşmeyecektir. Öncelikle, içsel hesapları her zaman olduğu gibi yapmaya devam eder ve bunlara büyük bir değer verirsiniz, ken-

inize kredi açıp başkalarının hep size borçlu olduğunu düşünürseniz ezoterik anlamda çok kötü bir tüccarsınız, demektir. Hiçbir yere varamayacaksınız. Bu içsel hesapların hepsi silinmelidir. Rab'be Dua'da aynen şunlar söylenir: "Bize karşı suç işleyenleri bağışladığımız gibi, Sen de bizim suçlarımızı bağışla." Başka insanların borçları hakkında inandıklarınızı silmezseniz, Çalışma'nın üzerinizdeki eylemi aracılığıyla sizin için borçlarınız silinmeyecek. Bu, Çalışma'yla ilişkinizin tamamen yanlış olacağı anlamına gelir; kötü bir ilişki olacaktır bu.

Size şu soruyu yöneltmeme izin verin: "İçsel hesaplarla, herkesin ve her şeyin size borçlu olduğu düşüncesiyle doluyken kendi hiçliğimizi fark etmeye nasıl başlayabiliriz? Hayatın sizin üzerinizdeki eyleminin üstesinden nasıl geleceksiniz? Hayatın size borçlu olduğunu düşünürseniz, hayatın olaylarıyla sürekli özdeşleşmenizi nasıl sona erdirebileceksiniz? Hapishaneden ayrılmak için özgür hissetmiyor ve her şeyden önce, gardiyanınızın size borçlu olduğunu hissettiğiniz şeyleri ondan almayı ve hislerinizi bir şekilde inciten herkesin uygun bir cezaya çarptırıldığını görmeyi arzuluyorsanız, hapishaneden nasıl kaçacaksınız?" Dolayısıyla, içsel hesaplar yaparak nerelerde yakalanıp kilit altında tutulduğunuzu, uzunca bir süre kendinizi gözlemleyerek görmeye çalışın. Kendini gözlemleme gerçek bir şey haline geldiğinde, neye benzediğinizi ve neler yaptığınızı görmeye başladığınızda, bu şuur gelişimine kendinizi haklı çıkarmaya çalışmadan katlanabilirseniz, içsel hesap yapmanızın azaldığını görmeye başlayacaksınız. Kendinizden serbestleştiğinizi hissedersiniz ve bu serbestleşmeyle, kendinizde bir genişleme, kendinize dair hissinizde bir değişim hissedeceksiniz. Aslında, kendinize gerçekten gülebileceksiniz. Her türden içsel kale almayı gözlemlemek çok zordur. Bunu gözlemlemeyi sizin için anlamlı kılabilen tek şey Çalışma'yı duyumsamaktır. Hayatta, bunun hiçbir önemi yoktur. Olağan yaşam sohbetlerimizin büyük çoğunluğu, başkalarına karşı içsel hesaplarımızdan oluşur. Sadece hayatın ve hayatın değerlerinin içindeyseniz kendinizi gözlemlemeniz tamamıyla imkansızdır. Hayatın değerleri, Çalışma'nın sıkça vurguladığı bu içsel tadı geliştirmez, ki bu içsel tadın gelişimi ergeç hiçbir içsel hesabın olmadığı Gerçek Vicdan'a götürür. Hepinize, içsel kale almanın tek bir türünü –bir daha karşınıza çıktığında fark edebileceğiniz bir biçimde– net olarak gözlemlemeye çalışmanızı tavsiye ediyorum. Tat, duygusal tat anlamına gelir. Şimdi, içimizdeki her şey çağrışımlarla birbirine bağlıdır. Çağrışımların bir grubu ise duygusaldır. İçinizdeki bir "ben" in duygusal tadını fark ederseniz, aynı duygusal tada sahip diğer "ben"leri de fark edebileceksiniz; bir günde, bir haftada değil ama çok yavaş yavaş. Bu duygusal tattan nefret etmeye başlarsanız, evinizde oturup sizin sorumluluğunuzu alan, yiyeceklerinizi yiyen, paranızı harcayan ve hayatınızı sürekli berbat eden bu "ben"lerin gücünden kurtulmaya başlarsınız. Aslında, bunca zamandır neler yaptığınızı, neden hiç kimsenin size daha önce bir şey söylememiş olduğunu düşüneceksiniz.

Söylediklerimden yola çıkarak şu sonuca ulaşabilirsiniz: Zaruri ilk şey,

gözlemlediğiniz şeyin kendiniz olmadığını görmeye başlamaktır. Yine, G.'nin bu konu hakkında söylediklerini aktarmak istiyorum:

"Kendini gözlemlemeye ve kendini incelemeye başlamak için kendini bölebilmek şarttır. Bir insan her şeyden önce aslında *iki kişiden* oluştuğunu fark edebilmelidir.

"Kendini bir kişi olarak düşündüğü sürece, bir insan *olduğu yerden asla hareket edemeyecektir*. Kendi üzerindeki çalışması, kendinde *iki kişi* olduğunu hissetmeye başladığı anda başlar. Biri pasiftir ve elinden gelen tek şey, başına gelenleri kaydetmek ya da gözlemlemektir. Kendini 'Ben' olarak adlandıran öteki ise aktiftir, birinci kişinin ağzından konuşur ve realitede sadece icat edilmiş, gerçek dışı bir kişidir. Bu icat edilmiş kişiye *A kişisi* diyelim.

"Bir insan A karşısındaki çaresizliği anlayınca, hem kendine hem de içindeki A'ya yönelik tutumunun aldırılmaz ya da ilgisiz olması sona erer. Kendini gözleme, A'nın gözlenmesine dönüşür. İnsan kendinin A olmadığını, A'nın taktığı bir maskeden başka bir şey olmadığını, şuursuzca oynadığı ve ne yazık ki oynamaya son veremediği bir rol olduğunu; onu yöneten, asla yapmayacağı ya da söylemeyeceği binlerce aptalca şeyi ona yaptıran ya da söyleten bir rol olduğunu anlar. Kendine karşı samimiyse, A'nın etkisi altında olduğunu ve aynı zamanda da A olmadığını hisseder. A'dan korkmaya başlar, onun düşmanı olduğunu hissetmeye başlar. Ne yapmaya çalışırsa çalışsın, her şey A tarafından engellenmekte ya da değiştirilmektedir. A onun düşmanıdır. A'nın arzuları, sempatileri, düşünceleri ve fikirleri ya kendi görüş, his ve ruh hallerine karşıttır ya da aralarında hiçbir ortak nokta yoktur. Aynı zamanda A onun efendisidir. Onun kölesi olmuştur, kendi idaresine sahip değildir. Yapmak ya da söylemek istediği her şey onun adına A tarafından yapıldığı için kendi arzularını ifade etmesinin hiçbir yolu yoktur. Kendini gözlemlemenin bu seviyesinde, bir insan bütün amacının kendini A'dan özgürleştirmek olduğunu anlamalıdır. Ve A kendisi olduğu için aslında kendini ondan özgürleştiremeyeceğinden, A'ya kendi hükmetmeli ve belirli bir anda A'nın değil, *kendi* yapmak istediği şeyi ona yaptırtmalıdır. A, efendi olmaktan çıkıp hizmetkar haline gelmelidir.

"Kişinin kendi üzerindeki çalışmasının ilk aşaması, kendini zihinsel olarak A'dan ayırmaya dayanır; kendini ondan gerçek anlamda ayırmalı ve uzak tutmalıdır. Ama bütün dikkatin A üstünde odaklanması gerektiği gerçeği de zihninde doğmalıdır çünkü bir insan *gerçekte kendinin ne olduğunu* açıklayamaz. Ama A'yı kendine açıklayabilir ve işe bununla, aynı zamanda A olmadığını hatırlayarak başlamalıdır."

İZLENİMLERİ YENİ BİR TARZDA İÇERİ ALMA ÜSTÜNE

Çalışma, insan makinesine giren –yani üst bölümde izlenimler, ikinci bölümde hava ve en alttakinde ise normal yiyecekler– üç besin arasında en önemli besinin izlenimler besini olduğunu sürekli vurgular. Çalışma’nın bakış açısından izlenimlerin besinler içinde en önemlisi olduğunu anlamalısınız. Genelde insanlar sıradan besinler, hava ve çok az izlenimle yaşayabilirler ama bir insan kendi üzerinde çalışmaya başlarsa, daha çok izlenimi içeri almanın ne anlama geldiği hakkında bol bol düşünmelidir.

Daha çok izlenimi içeri almanın bir yolu, şeylere çağrışımlar olmaksızın bakmaya çalışmaktır. Bu çok ilginç bir yöntemdir.

Diğer bir yol, hayatta gerçekleşen her olayı Çalışma’nın ışığında görmek, yani Çalışma’yı izlenimlerin içeri girdiği yere götürmektir.

Diğer bir yol ise *kendinde* etkili olan Kişiliği görmektir.

Çalışma’da ilerledikçe, izlenimleri çok daha geniş ölçekte alabilmenin birçok yolunu kendiniz bulacaksınız. Ama her şeyin mekanik hale gelme eğiliminde olduğunu unutmayın. Sonuçta, izlenimleri daha bütün bir biçimde içeri almanın bir yolunu bulabilirseniz, bunun sonuç vermeye devam etmesini beklememelisiniz. Kişi zeki olmalıdır. Bay O.’nun bir kere sinde söylediği gibi, kişinin ateşte bir sürü demiri, yani farklı zamanlarda farklı yöntemleri olmalıdır.

Eğer Kişiliği pasifleştirebilseydik –“eğer” diyorum– izlenimler, Kişiliğin ardındaki Öz’e denk düşecekti. Bu ise bize, çok büyük miktarda kuvvet verirdi. Her şey çok daha taze, çok daha parlak ve çok daha ilginç görünürdü. Mekanik olduğumuz için, *yeni* izlenimleri içeri almayı genellikle hayatlarımızın çok erken bir evresinde keseriz. Aynı izlenimleri tekrar tekrar içeri alırız, o kadar. Her şeyi tamamen aynı şekilde görürüz ve birbirimizi tamamen aynı şekilde ele alırız. Elbette ki tanıdığınız bir kişiyi çağrışımlar olmaksızın görmeyi başarabilerseniz bir şok yaşayacaksınız. Tamamen farklı bir kişi görürsünüz. Aynı şekilde, kendimizi görmeye başlarsak, kendini gözlemleme aracılığıyla kendimizin ardına geçebilirsek, yine şok yaşayacağız. Kendimizi tanımadığımızı ve düşündüğümüzden tamamen farklı olduğumuzu fark edeceğiz. İnciller’de, İsa’nın kişinin kendi üzerinde çalışması için neyin gerekli olduğu hakkında söylediği sıradışı ezoterik ifadeyi hatırlarsınız. Aslında, Kişilik hakkında konuşmaktadır. Şöyle der: “Tanrı’nın Egemenliği’ni bir çocuk gibi kabul etmeyen, bu egemenliğe asla giremez.” (Luka, 18:17) Burada, bu Çalışma fikri –yani *şuurlu* hale gelme– hakkında düşünmeliyiz.

Kişilik –yani edindiğimiz kısmımız– hakkında konuşmak ve size birkaç hatırlatmada bulunmak istiyorum. Herkes kendi görüş açılarıyla, hoşlandığı ve hoşlanmadığı şeyleriyle, gelenekleriyle, tutumlarıyla vs. bu yerleşik Kişiliğe sahiptir. Bu tür bir makineye sahip olduğunuzu ve bunun aslında siz olmadığını görebiliyor musunuz? Her ülkede, oldukça farklı Kişilik türleri kökleşmiş hale gelir. Bir Çinli, bir İngiliz’den çok farklıdır. Oysa her

ikisi de kendi Kişiliğini mutlak gerçek, mutlak doğru olarak kabul edecek-
tir. Neyi kastettiğini biraz olsun kavrayabilirseniz, kendinizde Kişiliğin ne
olduğunu görmenize yardımcı olabilir. Söylendiği gibi, Kişilik daha pasif
hale gelirse, izlenimler Öz'e gelmeye başlar. Bu, çok olağan dışı bir dene-
yim olan Öz'ün gelişebilmesini mümkün kılar. İzlenimler Kişiliğe geldiği
sürece, her zaman mekanik olarak aynı sonuçları üreteceklerdir. Ama Öz'e
gelmeye başladıklarında, her şey daima yenidir, çok daha zengindir ve da-
ha çeşitlidir. Aslında, her şey harikuladedir. Her şeyin kendini tekrarladığı,
her şeyin aynı olduğu hissi yerine, kişi asla hiçbir şeyin aynı olmadığını
hissetmeye başlar. Gerekli olan tek koşul, kişinin daha çok içinde bulun-
duğu anda yaşaması, o anda gelen kuvvetlerin farkına varması ve izlenim-
leri tam o anda içeri almasıdır. Kişi hep imajinasyonda veya geçmişte yaşı-
yorsa bu imkansızdır. Kişilikte olduğumuzda ve her ana belirlenmiş, klişe-
leşmiş mekanik tepkiler verdiğimizde çok geçmeden içimizde tuhaf bir ba-
yatlık ve cansızlık hissederiz. Yeni izlenimleri içeri almak için hiçbir giri-
şimde bulunmuyoruz. Aslında içimizde oluşturulmuş ve kendimiz oldu-
ğunu düşündüğümüz bir kişinin içindeyiz. Çalışma'nın asıl gayesi bu iken,
insanların "Nasıl farklı bir biçimde düşünebilirim? Nasıl farklı bir biçimde
hissedebilirim?" demeleri çok ilginçtir. Nasıl tepki verdiğinizi gözlemleye-
mezseniz, elbette ki hiçbir şey değişmez. Yeni fikirleri içeri alamazsanız
ya da almayacaksınız, hiçbir şey değişmez. Şeyleri düşünmek, anlamak
ve değerlendirmek için daha önce kullandığınız yolları alıkoyma bileceğinizi
ve sadece şimdiki halinize yeni bir şey ekleyebileceğinizi düşünürseniz, o
zaman yine değişemezsiniz. Değişmesi gereken sizsiniz ve siz her şey hak-
kında mekanik bir biçimde düşünme ve hissetme tarzınızsınız. *Bu, sizsiniz.*
Kendinizi, yani her zamanki gibi düşünen, hisseden ve hareket eden bu ki-
şiyi gözlemlemeye başladınız mı? Edinilmiş bu sizden memnun musunuz?

Birdlip, 30 Aralık 1944

DUYGULARIN BİLİŞSEL GÜCÜ

(1) Çalışma duyguların bilişsel olduğunu söyler. Bundan ne anlıyorsunuz? Örnekler veriniz.

(2) Çalışma, Duygusal Merkez negatif duygulardan arındırılıysaydı, durugörür olurdu, der. Bunun ne anlama geldiğini açıklamaya çalışır mısınız?

(3) Negatif duygular bilişsel midir?

Duyguların bilişsel yönünün en basit örneklerinden biri, kuşların çift-
leşme mevsiminde yuvalar inşa etme gücüdür. Burada, duygusal durum
bir kuşun başka türlü sahip olmadığı bir bilgiyle birlikte gelir ve duygusal
durum sona erdiğinde bütün analık döngüsü tamamlanır. Elbette ki bura-
da, kuşlarda muhtemelen hiç bulunmayan Duygusal Merkez değil, İçgü-

düsel Merkezın duygusal kısmı ına edilmektedir. İyi ki de öyledir çünkü İlgüdüsel Merkezın duygusal kısmı kısmı her şeyi daha iyi biraraya getirebilir ve daha iyi –aslında tamamen– unutabilir. Negatif hale gelemes, aksi takdirde hayvan hayatı son bulurdu. Hayvanlar, kuşlar Baba'ya ve Anne'ye dönmez ve duygusal-hareket durumu o harikulade bilişiyile sona erdiğinde, bütün iş bitmiş olur. Eğitilmiş İnsan için durum farklıdır ama ilkel yabancı kabilelerde hemen hemen aynıdır. İlgüdüsel Merkezın duygusal kısmı geçici bir biçimde uyandığında, Hareket Merkezine kısa süreliğine aktarılacak harikulade bilgilere sahiptir.

Çalışma, duyguların bilişsel değere sahip olduğunu söylediğinde, bunun anlamı, belirli bir duygusal durumla bağlantılı bir şeyi kesin bir bilme hali olduğudur. Şimdi, Duygusal Merkezın kendisini ele alalım. Duygularla bağlantılı kesin bir bilme hali olduğunu anlamak için, *bilmenin düşünmek olmadığını* hatırlayalım. Bir şeyi düşünmeden de farklı yollardan bilebiliriz. Örneğin, duyularımız aracılığıyla bunun güzel bir gün olduğunu bilebiliriz ve öyle olduğunu düşünmemiz gerekmez ya da başka birinin mutsuz olduğunu bilebiliriz ya da bir şeyin gerçek olduğunu bilebiliriz. Duygusal durumlar, özellikle gerçeği bilmekle bağlantılıdır. Kişi belirli bir duygusal durum içindeyken, başka bir durumda bilemeyeceği bir şeyi bilebilir. Kişi bir şeyin hakikatini görür ve sonra duygusal durum değişir ve kişi, daha önce görmüş olduğu hakikati artık göremez. Özellikle kişi görece basit duygulardan kesin negatif duygulara geçtiğinde durum budur. Negatif duygular, negatif olmayan duyguların görebildiği hakikati asla göremez. Bu, hayattaki birçok şeyi açıklamaktadır. Birbirimize karşı negatif hale geldiğimizde, daha önce gördüğümüz şeyleri neden göremediğimizi açıklar: Gerçekten birbirimiz hakkındaki herhangi bir hakikati göremeyiz. Duygusal olarak hakikati görmek hakkında sizin yanıtlarınızdan bir ikisini aktarmak istiyorum:

(1) “Çalışma'nın duyguların bilişsel olduğunu söylemesinden, Zihinsel Merkez Duygusal Merkez tarafından desteklendiğinde insanın bilgisinin tamamen farklı nitelikte olduğunu anlıyorum. Örneğin, Zihinsel Merkez varlığımızın birçok 'ben'den oluştuğunu bilir. Ama bir insanın hayatı boyunca kendine eziyet eden bir 'ben'i aniden görebildiğini, Duygusal Merkezın bunun insanın kendinin bir parçası olmayıp bir 'ben' olduğunu fark ettiğinde mutlulukla dolup taşıtığını varsayalım; o kişinin bilgisi her türlü entelektüel kuramlaştırmanın birdenbire ötesine geçer.”

(2) “Çalışma'da kişi, örneğin 'İnsan yapamaz' fikrinin bilgisini yavaş yavaş alabilir ve günün birinde, göz açıp kapamak kadar kısa bir an için kendi mekanikliğini ve çaresizliğini görür; yapamayanın *kendisi* olduğunu görür. Bu, Duygusal Merkezın bilişidir.”

(3) “Bu soruları yanıtlarken, bir körün yolunu bulmak için değneğiyle etrafına hafifçe vurması gibi, kişinin de zihninin değneğiyle çevresini kolaçan ettiğini ve bilginin duvarına hafifçe vurarak kendine rehberlik edecek bazı yanıtlar aldığını ve derken, birdenbire vuruşlarına hiçbir yanıt alamadığını, duvarın çöktüğünü ve insanın bir boşlukla

karşı karşıya kaldığını hissettim. Daha ilerisini düşünmek beyhudedir çünkü kişi daha ilerisini düşünebilecek bir şeye sahip değildir ve zihni bir döngünün içinde dönüp durmaya başlar. Kişi bunu bırakır. Daha sonra –genellikle bir süre sonra– bu soru hakkında farkındalıkla hiç düşünmemişken, birdenbire bu konuda artık bir şeyler bildiğini, bunların ne zaman geldiğini bilmeksizin fark eder. Duygusal Merkez, kendinin bir parçasında, kişi onun farkına varmaksızın çalışmaya devam mı etmektedir, yoksa kişinin zihni çevresini yoklamaya son verdiğinde Duygusal Merkez çalışabilir mi?

Bu son örnekle ve buna benzeyen diğerleriyle bağlantılı olarak şunu söylemek istiyorum: Düşüncelerinizi bir düzene soktuğunuzda ve Çalışma'yı farklı yönlerden düşündüğünüzde, bu çabalarınızın hepsinin yeni bir anlam oluşturmak için birleştiği bir an sıklıkla gelir. Bu, bizim duygusal yanımızın çalışmasıdır; Entelektüel Merkezin duygusal kısmı ya da Duygusal Merkezin kendisi burada önemli değildir. İnsanlar Çalışma'nın fikirlerini karıştırdıklarında ve dağıttıklarında –yani Çalışma'nın bilgi-çizgisi üzerinde çalışmadıklarında– Çalışma onlar üzerinde uygun biçimde işleyemez çünkü düşüncelerini yoğunlaştırarak Çalışma'nın fikirlerini biraraya getirmek için kendi çabalarıyla araştırmazlar. Hepiniz, Çalışma'yı önce zihinlerinizde geliştirmeniz gerektiğini, ancak bundan sonra yeni bir iletim makinesi olarak harekete geçtiğini duydunuz. Bu Çalışma'nın bizi *yeni bir tarzda* düşünmeye sevk ettiğini hatırlayın. Bu çabayı hiçbir zaman sarf etmezseniz, Çalışma sizden uzakta, karatahta üstündeki bir şey olarak kalır.

Duyguların bilişsel olduğu söylendiğinde, belirli hisler aracılığıyla belirli şeyleri bilebileceğiniz kastedilmektedir. Normalde, insanlar duyguların bilgi bakımından kör olduğunu sanmaktadır. Bu Çalışma'nın amacı, Zihinsel Merkezin değişimi aracılığıyla Duygusal Merkezi uyandırmaktır. Şu anki haliyle, duylara ve dünyaya sıkı sıkıya yapışmış olan Zihinsel Merkez, Duygusal Merkezi yanlış yönlendirir ve böylece, onu uyandıramaz. Çalışma'nın ağacı Zihinsel Merkeze dikildiğinde, Duygusal Merkez kendini iyileştirmeye ve uyanmaya başlar. Çalışma hayat ve dünya hakkında değil, hayat ve dünya hakkında belirli bir tarzda düşünmek hakkındadır. Bu nedenle, *μετανοια* veya zihinsel düşüncünün değişimi, Duygusal Merkezin uygun bir biçimde işleyebilmesi ve durugörüntün farklı biçimlerine kavuşabilmesi için gerekli bir ilk adımdır. Her zaman düşündüğünüz gibi düşünmeye devam ettikçe, Çalışma fikirlerinden ve Çalışma'nın bilgisinden yola çıkarak düşünmedikçe, Duygusal Merkeziniz genellikle alışkın olduğunuz biçimde ya da mekanik bir şekilde davranacaktır. İlk kavramanız gereken sırlardan biri budur. Çalışma'nın fikirleri, Duygusal Merkezi uyandırmak için tasarlanmıştır. Ama yaptığımız içsel hesaplar üzerinden düşünürseniz, olağan tarzda –yani duygularınızdan yola çıkarak– düşünürseniz, yalnızca başkalarının fikirlerini özümserseniz Duygusal Merkez pratikte ölü olarak kalmaya devam eder. Zihinsel anahtar, yanlış şekle sahiptir ve doğru duyguları açamaz. (Hepinize Yaratılış Işını ve Güneş'ten gelen Yan Oktav hakkında düşünmeyi tavsiye ediyorum.)

Durugörüye gelince, bu tartışmak için fazla kapsamlı bir konudur ve yalnızca birkaç yorum getireceğim. Durugörü, olağandışı bilişin belirli bir türüdür. Aslında iki türü vardır: Biri, kişinin kendiyle tamamen bağlantısız bir kimse ya da bir şey hakkında bazı şeyler bilmesidir ve diğeri ise, kişisel olarak bağlantıda olduğu biri hakkında bazı şeyler bilmesidir. Durugörü aslında berrak görmek anlamına gelir. Bu, belirli bir şey ya da bir kimse hakkındaki hakikatin bilişsel, duygusal yoldan görülmesi olarak düşünülebilir. Oysa bizdeki Duygusal Merkez ancak çok nadiren durugörüdür ve genellikle bunu çok karmaşık bir biçimde yaptığından ve dolayısıyla sıklıkla yanlış olduğundan, sonuç faydasızdır. Bunu arındırmak için, Duygusal Merkezin edinilmiş negatif kısmının gücünün azaltılması ve duygusal hayatlarımızda birinci sırayı almamasının sağlanması gerekir. Kabaca ifade edilecek olursa, şu anki halimizle, özellikle sahip olduğumuz böyle bir içsel hayat ve kendimize dair sahip olduğumuz duyu bakımından Duygusal Merkez bizim içimizde merkezidir. Duyguların arındırılması, Sahte Kişilikten kaynaklanan kendi duygularımız üzerinde çalışmakla başlar. Duygusal durumlarımızın kirliliği büyük ölçüde kendimiz gibi davranmadığımızdan, kendimize verdiğimiz değerden, sahtelikten, her tür gösteriş yapma biçimlerinden, kendimizi kandırmaktan ve samimiyetsizlikten kaynaklanır. Kendimize dair çok yanlış bir anlayışa sahibiz, değerli olduğumuza, bu halimizle iyi şeyler yapabileceğimize, şuurlu olduğumuza, İrade sahibi olduğumuza vs. inanırız. Bütün bunlar duygusal hayatı neredeyse felakete dönüştürür. Aslında kolayca diyebilirdik ki duygusal hayatımızı toptan kesip atabilseydik, daha iyi olurdu.

Duygusal Merkezin arındırılması ve durugörülüğü hakkındaki cevaplarınızdan birkaç pasaj aktaracağım:

(1) "Çalışma'da, yalnızca Öz'ün durugörür olabileceğinin –ama Kişiliğin asla olamayacağı– ve küçük çocukların bazen durugörür olabileceğinin ve Kişilik oluşurken bu yetilerini yitirdiğinin söylendiğini duydum..."

(2) "Negatif duygulardan arındırıldığında Duygusal Merkezin daha ince hidrojenler sayesinde mekan ve zaman kanunlarını aşabilmesi, ki durugörü de bu anlama gelir gibi görünüyor, mümkün müdür? Böylece Duygusal Merkez zaman zaman, özellikle de güçlü bir duygusal bağ taşıyan bir kişi söz konusuysa, uzakta olan bir şeyi imgeleyebilir."

(3) "Duygusal Merkez arındırılırdı, kişinin hayatı daha çok bir bütün olarak görebilmesi, daha çok anlayışa sahip olabilmesi ve birbiriyle ilgisizmiş gibi görünen parçaların aslında bir bütün olduğunu fark edebilmesi mümkün olur muydu? Bu daha yüksek bir seviyeden bakmak olacağından, kişi kendini daha yüksek bir varlık ve şuur seviyesinden bakıyormuş gibi görebilir miydi? Duygusal Merkezin o ana dek arındırılmış olması olgusu, kişiye onu taşıması için güç verir miydi?"

(4) "Duygusal Merkez negatif duygulardan arındırılırdı, sanıyorum ki kişi geçip giden zaman çizgisinin yukarısında olur ve bu seviyeden baktığında, şu anki seviyemizde muğlak ve açıklanamaz olan bir sürü şey hakkında içgörüyeye sahip olurdu. Zaman tamamen farklı olur-

du. Olaylar, birbirleriyle bağlantısız diziler olmak yerine, birarada var olurlar ve ilk bakışta bağlantısızmış gibi görünen birçok şey birbirine bağlanırdı. Sebep ve sonucun anlamı tutarlı bir bütün olurdu. Böyle bir durumda, kişi daha yüksek merkezlerden tesirlere açık hale gelirdi ve sanırım, kişi şeyleri nesnel gözle ve gerçek değerleriyle görüp anlayabiliirdi.”

(5) “Duygusal Merkez negatif duygulardan arındırılrsa ve kişi kendiyle özdeşleşmeye son verseydi, kendi hayatını ve başkalarının hayatını daha derinlemesine görebilirdi; o zaman, merkez daha yüksek hidrojenlerle çalışırdı ve kişi daha yüksek merkezlerde şuurlu hale gelmeye başlardı.”

Negatif duyguların bilişi üzerinde duralım. Bilişin bilgi anlamına geldiğini ve hem iyi bilgiye hem de kötü bilgiye sahip olabileceğinizi hepiniz anlamalısınız. Negatif duyguların kendilerine özgü bilgileri vardır; özellikle insanları incitmek ve yaralamak bakımından. Birine karşı negatif bir durumda olduğunuzda, çoğu zaman o kişiyi en fazla nasıl incitebileceğinizi ve yaralayıcı şeyler söyleyebileceğinizi bilirsiniz. Taklit yoluyla edinilen negatif duygular, saf olarak doğan Duygusal Merkezde olağanüstü bir karmaşa oluşturmaktadır. Bütün duyguların bir bilişsel değeri olduğu için, negatif duygular bile her şeyin en kötü yanını görmenize olanak tanıyan kendilerine özgü bir bilişsel değere sahiptir. Örneğin, kuşku negatif bir duygudur ve genellikle çok kurnazdır. Her zaman yanlıştır ama aynı zamanda kendi seviyesinde doğrudur. *Her zaman yanlış olduğunu hatırlayın.* Aslında bütün negatif duygular, bilişsel yanları bakımından her zaman yanlıştır. Yalnızca tek bir yanı görürler. Çok fazla takip edildiklerinde Cehennem’e –yani Ay’a doğru, her şeyi daha yetersiz, daha aşağı seviyede ele almaya doğru– sürüklerler. Sadece kötü olanı görmek ve iyi olanı hiç görmemek, her şeyi en aşağı seviyede yorumlamak, bildiğiniz gibi İnciller’de, İsa’nın Ferisiler tarafından insanları iblis aracılığıyla iyileştirmekle suçlanmasını anlatan pasajda Kutsal Ruh’a karşı işlenen günah olarak adlandırılır. (Matia, 12:32) Bazı insanlar şeylerin en kötü yanını görmediklerini hayal edip, iyi biriymiş gibi davranırlar, etrafa neşe saçan ve herkese karşı iyimser biri gibi görünürler ama aslında hep negatif duygularının bilişsel olarak onlara sunduğu şeye inanmaktadırlar. Başka biri hakkındaki negatif duygulardan kaynaklanan bir bilişi gözlemlemek ve bunun o kişiyi bütünüyle betimlemediğine inanmak tamamen farklı bir şeydir. Negatif duygularınız aracılığıyla size gelen bilişi görmeli ve onun varlığını kabul etmeli ve sonra ona karşı çalışmalısınız: Bu, çok çalışma ve çok Kendini Hatırlama gerektirir. Sahte iyimserlik, sahte neşelilik tamamen faydasızdır ve aslında, negatif duyguların dünya üzerindeki gücünü yoğunlaştırır. Her insan sanki kendi negatif duygularıyla birlikte onların bilişlerine, onların yanlış bilgilerine sahiptir ve eğer çalışmak isterse, her insan negatif duyguyla yönetilen dünyada mevcut olan tüm negatif duygu sisinin yükünü bir biçimde hafifletmelidir. Ama bunu samimi bir biçimde ve özellikle de kendi negatif duygularını görerek ve dolayısıyla onların borçlarını tamamen silmek anlamında “diğer insanları bağışlayarak” yapmalıdır. Negatif

duygular her durumda gerçeği yalnızca yarı yarıya görebilir; örneğin negatif olan ve başka birinin neler söylediğini aktaran bir kişi, gerçekten de o kişinin neler söylediğini aktarabilir ama birkaç şeyi atlar, ne şekilde söylenildiğini, ses tonlamasını vs. atlar. Böylece kara bir tablo, bir yalan üretir. Yalan söylemek üzerine yapılan konuşmaları ve yalan söylemenin ilk biçiminin, olayları her zaman kendi avantajınıza gelecek şekle sokmak, biri "Ben ona şunu söyledim... o bana şunu söyledi..." vs. diye anlattığında, olup bitenleri biraz çarpıtmak olduğunu hatırlayacaksınız. Şimdi, kişi negatifse ve bu nedenle de cömert değilse, hoşlanmadığı bir kişinin başına gelen bir şeyi anlatabilir ve sonuç bir bakıma gerçek olacaktır ama *yarı gerçektir*. Bildiğiniz gibi, antik literatürde iblislerin çok zeki ve hünerli oldukları ama yalnızca yarı gerçekleri bildikleri söylenir. İyilik, yalan söyleyen negatif "ben"lerin zekiliğiyle kıyaslandığında her zaman aptalmış gibi görünür. Çevrenizdeki yüzlerdeki negatif duyguyu, gözlerdeki ifadeyi ve nasıl yalnızca izlediklerini daha önce hiç fark edip etmediğinizi merak ediyorum. Neyi izlediklerini ve neyi yakalamak istediklerini bir an için düşünün. Bu tür "ben"lerin olaylardan oluşan hayat albümünüzde oluşturdukları koleksiyonu düşünün. Belki de hepiniz negatif ve şüpheli olduğunuzda, söylenen her şeyin sadece yangını daha da alevlendirdiğini bilirsiniz. Bir zamanlar, tamamen negatif duyguların ve negatif düşünmenin etkisinin altında olan çıldırmış insanlarla ilgilenirken, yaptığım en ufak hareketi bile daima kendi negatif fikirlerini destekleyecek şekilde yorumladıklarını, bu negatif duygulardan yola çıkarak kısmen gerçek olan türlü türlü sonuçlara ulaştıklarını hatırlıyorum. Negatif "ben"ler aslında içimizdeki çıldırmış "ben"lerdir. Negatif duygular içinde olan bir kişi, sizin ihmal ettiğiniz şeyleri daima çok hızlı bir biçimde fark eder ama yaptığınız şeylere dikkat etmez. Bu bakımından, negatif duyguları ona genellikle çok derin ve süptil *ama her zaman yanlış* olan belirli bir biliş sunar. İlginç olan, negatif duyguların daima bir kanıt bulabilmesidir ve bu kanıtların hepsini biraraya getirirseniz, o zaman hayata boyun eğeceksiniz. Aslında bu kanıtları boşa çıkaran her şeyi dışlayan bir havat modeli dikmektesiniz ve çok iyi bildiğiniz gibi, iyi yanları göz ardı ediyor ve kendi gerçekleri olan kötü yanların bilişlerini esas alıyorsunuz. Sonuçta, yalnızca negatif duyguların gerçeğini temel alırsınız ve söylediğim gibi, böyle gerçekler her iki yanı da içermediği için sahtedirler. Belki varlığınızın negatif olan bu yanını ve günlük hayatınızda sizi nasıl etkilediğini bazen bir anlığına fark edebilirsiniz. Bu bir tanrı değildir ama çok sevimsiz bir kurtçuk, çok yorucu küçük bir şımarık çocuk, fark edilmesi gereken en nafoş şeydir. İnsanlar negatif durumları yüceltirler. Endişelenmelerinin ve özdeşleşmelerinin haklı olduğunu hissederler. Oysa bu doğru değildir. Kişi bu çukurdan çıkabilmek için mümkünse elinden gelenin en iyisini yapmalıdır. Mümkündür. Ama Çalışma'nın üzerinizde gerçek anlamda bir etkisi yoksa bu mümkün değildir çünkü aksi takdirde negatifliğinizde ve acı yüklü hayat duygularında haklı olduğunuzu hissedeceksiniz. Bununla da kalmaz, bu negatif duygular kendi bilişsel yanlarıyla sizi besleyecekler ve böylece siz, her zaman haklı olduğunuzu kanıtlayabileceksiniz.

Negatif duyguların bilişsel yönlerine ilişkin bazı gözlemlerinizi aktararak konuyu tamamlamak istiyorum:

(1) “Kendimde negatif duyguların nahoş bir doğaya sahip ‘ben’lerin olağandışı etkinliğini teşvik ettiğini gözlemledim: Kuşku, yeterince değer verilmediği hissi, kırgınlık gibi şeyler kişinin başkalarının sözlerinin, ses tonlarının, vurgularının, bakışlarının, duraksamalarının vb. olası anlamlarına karşı anormal bir duyarlılık göstermesine neden olur. Bu tür negatif duygular bir ölçüde dolaylı olarak bilişseldir ama doğru olmaları olası değildir.”

(2) “Örneğin kindar ‘ben’ler, karşınızdakini incitecek sözleri bulmakta son derece zeki olabilirler. Olağan hayat ilişkilerimizde söylenmesi gereken doğru şeyleri bulmakta onların yarısı kadar zeki olabilseydik, bu ilişkilerimizden ve bağlantılarımızdan çok farklı bir sonuca ulaşırdık. Ama negatif duygular, kişinin hayatının bütünü hakkında bilişsel değildir, bu noktada tamamen kördürler.”

(3) “Kıskançlık ve nefret gibi negatif duygular, insanlar hakkında belirli bir kurnazlık ve bilgi geliştirebilir ama bunları yalnızca kendi amaçları doğrultusunda kullanırlar. Kıskanç olan ya da birinden nefret eden bir kişi, kurbanı hakkında çok şey bilebilir, belki de mekanik olarak seven birinden bile daha fazla şey bilebilir ki bu da genellikle kendine duyduğu sevginin bir izdüşümüdür yalnızca.”

(4) “Bir kişiye negatif duyguyla bağlandığımız sürece, o kişiyi bile bilmemiz mümkün değildir. Ona, görüntüyü çarpıtan bir ortamdan bakarız. Onca iyi yönlerinin olduğunu bilsem bile hoşlanmadığım insanları kabullennemekte tereddüt hissettiğimi çok kez fark etmişimdir.”

(5) “Bir negatif duygusal temelin kişiyi sürükleyebileceği eylemlerin ne kadar kör ve aptalca olduğunu ama aynı zamanda, çarpık anlamda inanılmaz ölçüde kurnaz olduğunu yeni görebilmeye başladım. Negatif bir başlangıç noktasından hareket ettiğimde, içimdeki çarpık avukatların görünüşte çok akılcı gerekçeler ürettiklerini ama bunların baştan sona yanlış olduğunu yeni yeni görebiliyorum.”

Birdlip, 7 Ocak 1945

HAFIZA ÜSTÜNE YORUM

Bay C. bir keresinde, İlk Şuurlu Şok hakkında açıkça şunları söylemişti: “İnsan kendini hatırlamalıydı ve bunu yapmak için doğdu. Çalışma’nın bu aşamada neyle ilgili olduğunu bana soracak olursanız, bu, Kendini Hatırlamadır. Üç oktavdaki bu noktada, insanlığın şu anki halinde bir şev eksiktir. Dolayısıyla Kendini Hatırlama şokunu şimdi vermek zorunludur ki bu doğal olarak verilmeliydi. Sorun şu ki insanlar Kendini Hatırlamanın ne anlama geldiğini anlama başlasalar bile kendilerini hatırlamayı unuttur-

lar. Kendini Hatırlama için bir hafıza oluşturmak zorunludur ve bu nedenle kişi, kendini uyandırmak için bir süre çalar saat kullanmalıdır. İnsanlar kendilerini hatırlamayı arzulayabilseler bile kendilerini hatırlamaları gerektiğini unuturlar.”

Bir başka sefer, sahip olduğumuz farklı hafıza türleri hakkında konuşmuştu ve Bay O. da ilk derslerinde, içimizdeki farklı hafıza türlerini gözlemlemeye çalışmamız gerektiğini söylemişti. Her merkez, bir merkezin her kısmı ve bir merkezin her alt bölümü kendine özgü bir hafızaya sahiptir. Bu, her “ben”in kendi hafızasına sahip olduğu anlamına gelir çünkü “ben”ler belirli bir düzen içindedir ve merkezlerin bu farklı kısımlarında yaşarlar. Örneğin, aslında merkezlerin küçük kısımlarındaki küçük “ben”lere ait önemsiz hafızalara sahibiz. Yıllar önce bir otobüsü ya da treni nasıl kaçırdığımızı vs. hatırlarız. Bay O. bütün hafızaların gerekli olduğunu söyledi ama yalnızca çok küçük şeyleri hatırlayabiliyorsak, büyük şeyleri hatırlayamayız ve her zaman bu küçük “ben”lerde yaşarsak, örneğin Çalışma’yı hatırlayamayız diyerek hafızanın eğitimi hakkında konuşmuştu. Duygusal Merkezin negatif kısmı hariç, bir merkezin her parçası faydalıdır, demişti. Duygusal Merkezin negatif kısmının, ne yazık ki tıpkı bir merkezin diğer her kısmı gibi büyüklü küçüklü parçalara ayrıldığını eklemişti. Duygusal Merkezin negatif kısmının daha büyük ya da daha içsel parçaları, kişinin tüm hayatındaki hakaretleri hatırlama kapasitesindedir. Bu önemsiz bir hafıza değildir, tam tersine bu tür derin negatif duygular, bir insanın öç almak için yıllar boyunca beklemesine neden olur. Bunun daha kalıcı olmasının nedeni, Duygusal Merkezin negatif kısımlarındaki daha büyük “ben”lerde olmasıdır. Küçük “ben”ler unuttur; daha büyük “ben”ler daha ısrarla hatırlar. Bazı insanlar hayatlarını mahveden çok derine yerleşmiş bir negatif hafızaya sahiptir. Asla unutmayacağını ya da bağışlamayacağını söyleyen insanlarla belki karşılaşmışsınızdır. Bunları söylerken kendileriyle gurur duymaları ilginçtir ama bu içlerindeki derin bir ülser gibidir ve onları daima hayata bağlayacak, baskı altında tutacak ve yeni düşünme ve hissetme yollarını engelleyecektir.

Şimdi gelin, hayatlarımızın büyük bir bölümünü dolduran nahoş hafıza türleri hakkında konuşmayı keselim. Açık bir biçimde farklı olan hafıza türlerini düşünmeye çalışalım. Her merkez, bir merkezin her parçası ve bir merkezin her alt bölümü farklı bir hafıza türüne sahip olduğundan, hayatta farklı hafıza türlerini gözlemlemeyi beklemeliyiz. Örneğin, bazı insanlar ezgileri çok iyi hatırlarken, güfteyi hatırlayamaz ama bazıları da güfteyi hatırlayıp ezgiyi hatırlayamaz. Burada, iki farklı hafıza türünün söz konusu olduğu açıktır. Yine, bazı insanlar normal ezgileri hatırlayabilirken, bazıları bütün operaları hatırlayabilir. Bunlar da farklı hafızalardır. Normal ezgileri hatırlayanların bir merkezin daha küçük bir parçasında hatırladığını, bütün operaları hatırlayanların ise daha büyük bir parçada hatırladığını söyleyebiliriz. Yine, bazı insanlar kişisel veya kişisel olmayan biçimlerde rakamları çok iyi hatırlar; örneğin, Devlet Borçları gibi kişisel olmayan şeyleri ya da daha kişisel olarak, bir yatırımdaki getiri oranını ya da daha da kişisel olarak, bir yere gitmek için gereken bilet ücretini hatırlar. Şeyle-

ri çözer ve hesaplarlar. Bu, matematiksel hesaplama dan ya da daha yüksek Matematikten tamamen farklı bir hafızadır. Bağlantılıdır ama Matematik merkezin daha yüksek bir kısmındadır. Hesaplama yeteneğini, biçimlendirici merkeze yerleştiriyoruz ama Matematik becerisini en azından Entelektüel Merkezin duygusal parçasına yerleştirmeliyiz ve daha yüksek Matematikle ilgili yeteneği muhtemelen Entelektüel Merkezin entelektüel parçasına yerleştirmeliyiz. Merkezlerin farklı kısımları ve bunların alt bölümleri hakkında söylediklerimizin üstünden birazdan yine geçeceğiz.

Bazı insanlar yüzleri çok iyi hatırlar ama muhtemelen o yüzlere iliştilen hiçbir isim yoktur. Öte yandan bazı insanlar da isimleri çok iyi hatırlayabilir. Tamamen dışsal olaylar bakımından hayatlarınızda olup bitenleri çok iyi hatırlayabilirsiniz. Bazı insanlar ise bu hafızaya net bir şekilde sahip olmayıp kendi psikolojik hallerini, neler hissettiklerini, neler düşündüklerini hatırlayabilir. Bazıları bir kitabı hatırlayamaz ama içindeki fikirleri hatırlayabilir vs. Örneğin, kendilerine bir kez okunan bir gazetenin tümünü hatırlayabilen ya da tarihlere ilişkin olağanüstü bir hafızaya sahip olan harika çocuklar gibi son derece gelişmiş hafıza türleri de vardır. Genel olarak, belirli bir konuyla sınırlı böylesine harikulade bir hafızaya sahip olmak kötü bir işarettir çünkü bir merkezin küçük bir parçasının, diğer bütün parçaların gelişiminin önüne geçerek eşsiz bir biçimde gelişmesi anlamına gelir. Farklı hafıza türlerine birçok örnek vardır ama bunların hepsini burada sıralamamız mümkün değil fakat hafızanızın nerede iyi nerede kötü olduğunu görmeyi tavsiye ederdim. Bütün hafızaların kullanım alanları vardır. Asıl önemli olan, farklı pek çok hafıza türü olduğunu ve bu farklı hafıza türlerinin farklı nitelikleri olduğunu kavramaktır. Bay O. bir keresinde, bazı insanların sürekli şemsiyesini unutan profesör gibi dalgın olduklarını söylemekten keyif duyduklarını söylemişti. Bütün merkezleri eşit olarak çalışan Dengeli İnsan –yani tek-yönlü olmayan ya da küçük parçanın belirleyici olmadığı insan– fikri üzerine konuşuyordu. Bu profesörün Çalışma’ya gelmesi halinde, şemsiyeyi asla unutmamayı öğrenmesinin gerektiğini söylemişti çünkü bu durum, onda bir şeylerin eksik olduğu anlamına geliyordu.

Bu farklı hafıza türlerini kullanırken, önce farklı hafıza türlerinin olduğunu ve gereksinim duyduğumuz takdirde bunları çağırabilmemiz gerektiğini fark etmeliyiz. Örneğin, şu anda bir sürü şeyi hatırlamayabilirim ama gereksinim duyduğumda hatırlayabilmem gerekir. Burada, hafıza hakkında anlamayabileceğiniz bir şey söylemek istiyorum. Hafıza her zaman her şeyi hatırlamak (örneğin, hangi otobüse binmeniz gerektiğini, bir kazın nasıl pişirileceğini, sayıların nasıl toplanacağını, nasıl araba sürüleceğini, geçen yıl ne okuduğunuzu ya da okulda ne öğrendiğinizi hatırlamak gibi) anlamına gelmez. Hafıza, uygun anda çağırabileceğimiz bir şeydir. Bir insanın iyi bir hafızaya sahip olması, doğru zamanda çağırabileceği kullanışlı bir hafızaya sahip olduğu anlamına gelir. Her şeyi aynı anda hatırlayabildiği anlamına gelmez. Örneğin, şu anda kendi hafızamı hatırlamıyorum. Hiçbir şey düşünmüyorum, hiçbir şey hatırlamıyorum da olabilirim. Eğer küçük papağan “ben”lerden biri, “Hiçbir şey hatırlamıyorsun,” derse, in-

anın buna hiç dikkat göstermemeyi öğrenmesi gerekir. Sizi ayartmaya çalışan küçük mekanik "ben"lerin sayısı o kadar çoktur ki! Dikkat her zaman kuvvetin kullanımı anlamına gelir. Bu nedenle, hafıza büyük bir kütüphaneyle ya da Çalışma ifadesini kullanırsak, çok sayıda ve hepsi belirli bir biçimde düzenlenmiş olan üstüne ses kaydedilmiş ruloyla karşılaştırılabilir. Merkezlerimizde, bu ses kaydedilmiş ruloların her türünden depolanmıştır ve biz hatırladığımızda, bu rulolardan biri dönmeye başlar ve bizimle konuşur. İyi hafızaya sahip olan bir insan, ses kayıtlı rulolardan ya da kaptaplardan oluşan bu kütüphane içerisinde, istediği şeyi hangi bölümde bulabileceğini bilir. Bir şeyi hatırlayabileceğiniz fakat o an için hatırlayamadığınızı hissettiğiniz durumları hepiniz çok iyi bilirsiniz. Bu, kütüphaneye girmek için yolu bulmanız ve doğru bölüme, doğru kata ulaşmanız gerektiği anlamına gelir çünkü hafıza farklı bir kattadır, yani daha yüksek hafıza ve daha alçak hafıza vardır. Demek ki hafıza genel olarak bir kütüphane gibidir; bu kütüphane birçok kata ve bölüme ayrılmıştır. İyi hafızaya sahip bir insan, istediği kitabı hangi bölümde, hangi katta bulabileceğini bilir. Bu biraz zaman alabilir ama izlenimlerini belirli bir ölçüde şuurlu olarak içeri almışsa, gereksinim duyduğu kitabı sonunda bulabilecektir. Ama izlenimlerini mekanik olarak içeri almışsa –yani hiçbir ilgi ya da alaka göstermeden– hafızası çok doğru bir şekilde düzenlenmiş olsa da, ilginçtir, kütüphanesinin içinde yolunu bulamaz. Onun kütüphanesini düzenleyen nedir? Bu soruya verilebilecek en iyi yanıt, kütüphanesinin düzenlendiğini ama onun bu bakımdan karmaşa yaşadığını söylemektir. Tıpkı bütün merkezlerinin ve merkezlerinin bütün kısımlarının zaten orada olması ve doğru sırayla düzenlenmiş olması gibi, onun hayatının tamamı da onun içinde kaydedilmiş ve doğru sırayla düzenlenmiştir ama söz konusu insan, bununla temasta değildir. Ölüm anında, bazen her şeyi hatırlar, her şeyi görür, her şeyi biliriz. Tüm bunların neye karşılık geldiğini görürüz. Hepsi, Zaman-Beden’de hem doğru hem de yanlış biçimde düzenlenmiş halde-dir. Ayrıca, uyanış anları yaşadığımızda, her şeyin nasıl doğru bir biçimde düzenlendiğini ve önemsiz olan bazı belirli şeylerle nasıl yanlış bir biçimde özdeşleştiğimizi görürüz. Şeyler doğru bir biçimde düzenlenmemiş olsaydı bunu göremezdik, bunları yanlış bir biçimde düzenlemiş olduğumuzu bilmezdik. Ama büyük hafızadan, tamamen şuurlu olan hafızadan, ölüm sırasında açılan Hayat Kitabı’ndan söz etmiyoruz. Bu kitap açıldığında, her şey doğru düzeni içinde oradadır ve bundan yola çıkarak kendi kendimizi yargılarız.

Şimdi, duygusal hafızayı ele alalım. Bildiğiniz gibi duygusal hafıza, Duygusal Merkezin negatif kısmına ait hafıza ile negatif olmayan kısmına ait hafıza olmak üzere ikiye ayrılabilir. Bunun, farklı hafıza türlerinin en çarpıcı örneklerinden biri olduğunu düşünürüm sık sık. Bir kişiye karşı negatif olduğumuzda, nahoş ve uzun süre önce unutulmuş gibi görünen şeylerin, hatta çok uzun zaman önce kapandığını ve halledildiğini düşündüğümüz şeylerin bile farkındalık alanımızda kendilerini göstermeleri ve ağzımızdan kaçırarak için fırsat kollamaları çok ilginçtir. Öte yandan, aklımız başımıza geldiğinde nasıl olup da böyle davrandığımızı anlayamayız.

Genellikle aşırı bir biçimde abartılan ve oldukça faydasız bir aşırı duyurlulukla kendilerini ifade eden tam tersi duygular hissederiz ki bunlar tekrar negatifleşmemizi çok kolaylaştırır çünkü kendimizi haklı çıkardığımızı hissederiz. Kendini haklı çıkarmış olan sadece Sahte Kişiliktir. Bunun tek çaresi, kendini bilme aracılığıyla aynı şeyleri kendimizde de görmek ya da karşınızdaki kişinin iyi yanına dair bildiğiniz her şeyi şuurlu bir biçimde biraraya getirip kendi negatif hislerinizi bunlarla yüzleştirmektir. İnsanları her zaman bir şekilde ya da başka bir şekilde görme eğilimindeyizdir ve bu durum, çok hoşgörülü olduklarına dair kendilerinin bir resmine sahip olan insanlar için bile geçerlidir. Duygusal Merkezdeki bu iki hafıza türü, hepiniz için sürekli bir şuurlu deneyim meselesine dönüşmelidir. Negatif durumlarınıza ve bunların hafızalarına asla inanmayın çünkü hep yanlışlıklar, hep tek yanlıdırlar. Bu tür hafızaların aktif hale gelip sizi kontrol etmesi halinde, kendi gelişiminizi yok edeceğinizi de unutmayın çünkü hiç kimse negatif duygular ve bunların hafızaları aracılığıyla gelişemez. Kötü kokan bir şeyi bırakır gibi, bunları da hiçbir tartışmaya girmeden bırakmanız gerekir. Duygusal Merkezin ve hafızalarının arındırılması çok zordur ve uzun bir çalışmayı gerektirir ama Çalışma'nın fikirlerini net bir biçimde önünüzde tutarsanız ve negatif duygunun yalnızca negatif duygu üretebileceğini hatırlarsanız, şiddetin yalnızca daha fazla şiddet yaratabileceğini hatırlarsanız, Duygusal Merkezin negatif kısımlarında yalanlar ve yanlışlar dışında gerçek hiçbir şeyin gelişemeyeceğini hatırlarsanız, kinle ve nefretle dolu, kendine acıyan ve çöküntü yaşayan hiç kimsenin Gerçek "Ben" in izine bile rastlayamayacağını hatırlarsanız, belki de bütün bunları ve genel Çalışma fikrini aklınızda tutarak yavaş yavaş da olsa daha kısa negatif haller yaşayabilirsiniz. Herhangi başka bir şeyin yapılabilmesinden önce, bizden temizlenmesi gereken kirdir bu. Bu, değişmesi gereken kirlidir. Fakat önce kişi kendi negatif durumlarını gözlemlemelidir; aslında hiç negatif olmadıklarına sizi temin eden –ki hatta bunlar her zaman negatif duygularından tam olarak keyif almaktadırlar– insanlarla sık sık karşılaşacaksınız. Bay O.'nun bir keresinde negatif duygular hakkında söylediklerini size hatırlatacağım. Yerine getirilmesi imkansız olan kuralların dayatıldığı sahte okullar hakkında konuşuyordu. Özetle şunları söylemişti: "Bir okulda insanların negatif olmaya hiç hakkının olmadığını söylemek çok kolaydır ama bu, İnsan yapabilir, anlamına gelir. Hiçbir koşul altında negatif hale gelmeyen biri, zaten Şuurlu İnsan'dır. Size şunu söylemek istiyorum: Negatif *olmamaya* hakkınız var."

Şimdi, aptalca bir samimiyet sergileyip her koşulda negatif duygu ve düşüncelerinizi ifade ederseniz, Kurnaz Adam değilsinizdir. Kişi her koşulda, o koşulu olağan negatif ele alış tarzıyla dalabilir her zaman. Çalışma'da öğrenmemiz gereken şey, koşulları daha şuurlu bir biçimde ele almak, böylece tamamen özdeşlemeden onların içinden geçebilmektir. Bildiğiniz gibi, negatif durumlarımızla çok kolay özdeşleşiriz. Bu noktada kendimizi hatırlamamız, Çalışma'nın bize öğrettiği şeyi hatırlamamız gerekir. Mekanik olarak tepki vermek zorunda olmadığımızı hatırlamaya gayret etmemiz ve zekice samimi olmanın ne anlama geldiğini düşünmeye çalışmamız

gerekir. Zekice samimi olmak için, kişi Çalışma'yı anlamakta samimi olmalıdır. Bu çok yardımcı olabilir ve hafızanın şuurlu biçimde uygulandığı yer de burasıdır. "Bu durumda kendimi hatırlamalıyım!" Bu, kendi üzerinde çalışmanın bir örneğidir. Hayat-anlamındaki gibi tedbirli ya da ihtiyatlı olmakla aynı değildir. Oldukça farklı bir kökene sahiptir. Hayat-anlamında tedbirli olmak, mekanikliğinizle birlikte gitmektir. Mekanik olarak tedbir-lisinizdir ama yukarıdaki örnek, kişinin kendi mekanikliğine karşı –kendine karşı– şuurlu bir biçimde hareket etmesiyle ilgilidir.

Şimdi, her tür olağanüstü hafıza; yürümek, patenle kaymak, yazı yazmak, konuşmak, dengede kalmak, bisiklete binmek, yemek yemek, dikmiş dikmek, örgü örmek, ellerinizle ve ayaklarınızla yaptığınız her şeyle ilgili hafıza, Hareket Merkezinin hafızasında yer alır. Bu hafızalar edinilir ama bazıları da doğuştandır, örneğin emme hafızası. Çalışma, merkezlerin pürüzsüz balınımı gibi tertemiz doğduğunu ve hayattan izlenimlerin, bunda izler bıraktığını öğretir. Kuşkusuz, doğumda tamamen gelişmiş durumda olan İlgüdüsel Merkez önemli bir istisnadır; aksi halde sindirim vb. şeylerin öğrenilmesi gerekirdi. İlgüdüsel Merkez organizmanın içsel işleyişiyle ilgilenir ve İnsan'daki organik yaşam kozmosunun ya da normalde adlandırıldığı şekliyle doğanın temsilidir. Bu merkezin zekiliği, her türlü hesaplamaı aşar. Örneğin, gerçek bir kimyacı ya da fizyologtan on binlerce kez daha iyi bir kimyacı ya da fizyologtur. Bu başlangıç noktası olmadan İnsan bu Yeryüzü üzerinde var olamazdı. İnsan'a her şeyden önce bu ve biraz da Hareket Merkezinde küçük çaplı bir gelişim verilir, başka bir şey değil. Bu tamamen doğru değil çünkü ona aynı zamanda, içinde her zaman çalışan, tamamen gelişmiş Daha Yüksek Merkezler de verilmiştir ama onlarla temas halinde değildir.

Şimdi, duyuların hafızaları İlgüdüsel Merkezdedir. Bazı insanlar duyularını hatırlayabildiklerini söyler. Bu gerçek olabilir ama kendi gözlemimden yola çıkarak, gerçek duyuları değil, bedenden ayrılmış bir şeyleri hatırladığımı söyleyebilirim. Örneğin, çilek yemek ile buz gibi soğuk suya atlamak arasındaki farkın ne olduğunu sorsam, farkı bilirsiniz ama duyular bedenden ayrılmıştır, hayalet gibidirler. Size belirli bir tat, koku ve kıvam duyusu veren bir şey yediğinizde, çağrışım yoluyla benzer duyuları hatırlarsınız. Bu, duyuların hafızasıdır. Veya kuzu eti olduğu söylenen bir şeyi yerseniz ve yediğiniz şey kuzu eti değilse bunu bilirsiniz. Bu, farklı duyular için hafızalar olduğu anlamına gelir ama bu hafızanın isteyerek kolayca hatırlanabileceğini düşünmüyorum. Duyu yalnızca o anda işler, tıpkı diğer tüm duyularda olduğu gibi. Örneğin, düşünce farklıdır. Dün düşünmüş olduğunuz bir düşüncenin anısını hatırlayabilirsiniz ama diyebilirim ki bir duyuyu aynı tarzda hatırlayamazsınız. Düşünce, yalnızca zamanın o anında işleyen ve aslında zamanın o anını yaratan duyulardan bağımsızdır fakat bazı düşünce zincirleri zamansızdır ve saatin kaç olduğunu bilmek için tekrar duyularınıza dönmek zorunda kalırsınız. Duyuları bütünüyle hatırlayabilseydik, hoş duyulardan asla uzaklaşmamamız gerekirdi ama hatıradaki bunlar çok zayıftır. İnsanlar duyularını –örneğin savaşa dair duyularını– çok kolay unuttur. Isınma duyusunu tam olarak hatırlayabilsey-

diniz, bir daha asla üşümezsiniz. İsyı yaratmak kuşkusuz mümkündür ve bazı Yogi okulları bunu öncelikli olarak öğretir ama bu hatırlama aracılığıyla değil, zihin aracılığıyla yapılır.

Şimdi, hafıza ile çağrışım arasındaki bağlantıdan söz edelim. Bu muazam konuyla bağlantılı olarak, çağrışımın hepsinin hafızayla ilişkili olduğunu hatırlamalıyız. En düşük seviye otomatiktir; en yüksek seviye ise bunlara karşılık gelen fikirlerle ilgilidir. Örneğin, kolunuzu sallarsınız ve birdenbire kriket hakkında ve bir zamanlar 11. atışınızda topa nasıl vurduğunuz hakkında konuşmaya başlarsınız. Kriket hakkında neden konuştuğunuzu bilmezsiniz ama yaptığınız hareket kriketle ilgili hatıralarınızı canlandırır. Bu otomatiktir. Hayatımızın bu yanı sürekli işler haldedir ama biz bunu fark etmeyiz. Örneğin, belirli bir pozisyonda otursanız negatif hale gelebilirsiniz; bunun nedeni, daha önce böyle otururken negatif olmanızdır. Başka bir zaman, hafızanın bir yönü olan çağrışimleri daha fazla inceleyeceğiz. Ama yukarıda aktarılan her şeyin ve bundan sonrakilerin, insan makinesinin incelenmesiyle ilgili olduğunu söylemeliyim. Çalışma, insan makinemizi bilmemiz ve nasıl çalıştığına dair belirtileri yakalamamız gerektiğini öğretir. Kendimizi kanıksarsak ya da kendimizi her zaman aynı olan tek bir büyük "Ben" olarak ele alırsak, kendimiz üzerinde çalışmamız imkansızlaşır. İçlerinden bazıları, biz onları "ben" olarak kabul ettiğimiz sürece çok sorun yaratan farklı insanlarla dolu bir şehir gibiyiz ve bu şehir kullanılmış ve kullanılmamış yollarla doludur. Bunun farkına varmak, insanın kendine dair hissini yitirmesine yol açmaz, daha çok kendine dair yanlış hisleri yitirmesine yol açar ya da Çalışma'nın ifadesiyle söylersek, dağınık bir ev gibi olduğumuzu ve kimsenin sorumluluk üstlenmediğini fark etmeliyiz.

Entelektüel Merkezin biçimlendirici kısmını, hareket kısmını ele alalım. Burada sözcükler, ifadeler, hayata dair bütün olağan yönelimlerimiz, küçük planlar, otobüslere yetişmek vs. ile ilgili hafızalar yer alır. Bütün bunlar, bu meselelerle uğraşan ve bunun için eğitilen farklı "ben"lerin yaşadığı alt bölmelerdeki farklı hafızalardır.

Şimdi, olağan merkezlerin daha yüksek kısımlarındaki hafıza ve bunun daha küçük parçalardaki hafızadan nasıl farklılık gösterdiğinden söz etmek –ya da daha büyük "ben"lerdeki hafıza ile daha küçük "ben"lerdeki hafızayı karşılaştırmak– istiyorum. Öncelikle, insanın bu küçük "ben"lerde kendini hatırlaması olanaksızdır ve bu yalnızca zaman kaybı olacaktır. Aslında Çalışma'nın tamamını çok küçük bir seviyeye indirgediği için bu, zaman kaybirdan bile kötüdür. Çalışma onu anlayamayan, yüzünü hayata dönen ve hayat için gerekli olan bu küçük "ben"lere göre değildir. Dolayısıyla, günlük hayatınızı sürdürürken, bu küçük papağan "ben"lerden biri –tamamen sahte bir görev anlaıışı aşılamaaya çalışan bu dırdırcı "ben"– sırf size böyle söylediği için, birdenbire kendinizi hatırlamaya çalışırsanız, bu saçmalığa gülüp geçin. Kendini Hatırlama eylemi, belirli bir duygusal niteliğe sahip olmalıdır. Kişinin birdenbire merkezlerin daha yüksek kısımlarına, daha büyük "ben"lere ulaşabilmesi bu duygusal nitelik sayesinde. Bunlar Çalışma'yı hatırlayabilir ve anlayabilirler. Hiç kimse sürekli

olarak çalışamaz, yalnızca aralıklarla çalışabilir. Ama her zaman için sürekli olarak azıcık uyanık kalmak ya da en azından kendini gözlemlemek mümkündür. Kendini gözlemleme, olağan hayatınıza eşlik etmelidir ve eşlik etmeyi başarabilir. Ama Kendini Hatırlama çok farklı bir seviyededir. Kendini gözlemleme, kişi amacını unuttuğunu fark ettiğinde, Kendini Hatırlamaya yol açabilir. Kendini Hatırlamada Çalışma'nın bütün hafızası, şuurlu olması illa ki gerekmeyen yüksek seviyede bir çağrışım aracılığıyla devreye girer. Merkezlerin daha yüksek kısımlarındaki "ben"ler, adeta yere çok yakın duran ve çok sınırlı bir görüş açısına sahip olan küçük "ben"lerden çok daha kapsamlı bir hafızaya sahiptir. Bu büyük "ben"ler, daha geniş bir görüş açısına sahip oldukları için iki üç şeyi birlikte düşünebilir ve bunları birbiriyle ilişkilendirebilirler. Bu "ben"lerin hafızalarının tamamen farklı olması bu nedenledir. Deyim yerindeyse, bir konuyu başından sonuna ele alabilirlerken, küçük "ben"ler yalnızca küçük bir parçayı ele alabilir ve bu nedenle de sürekli olarak kişinin içinde münakaşa edip ufak tefek çelişkileri yakalarlar. Başka insanlar, küçük "ben"ler tarafından yargılanmak büyük bir talihsizliktir ve insanlığın genel durumu sonuçta budur. Daha büyük "ben"lere bir duygusal durum ya da dikkat aracılığıyla erişirsiniz. Çalışma fikirleriyle ilgilenmesi gereken yönlendirilmiş dikkat –hatta, B tesirleri içeren bir kitap– sizi duygusal bir duruma sokabilir. Bu ise kendinizi hatırlamanızı mümkün kılar çünkü sizi gönüllü bir biçimde edinilen ya da daha doğru bir ifadeyle, seçim yoluyla edinilen bir şuurlu çağrışımlar zincirinin içine sokar. Burada her şey düzen içerisinde olduğundan, hafızalar da tamamen farklılaşır. Bu durumu yaşamaya başlamak, yani gerçek Kendinizi Hatırlamaya temas etmek çok harikulade bir şeydir. Kuşkusuz, Kendini Hatırlama için tasalanır ya da bunu yalnızca göreviniz olarak yaparsanız, yanlış yerden başladığınız için bu duruma varamazsınız. Kendini hatırlamayı mümkün kılan şey, Çalışma'yla ilgili genel hislerdir. Ve ayrıca, bunu mümkün kılan şey Çalışma'yla ilgili genel hafızadır. Ama bu hafıza, hayatta kullandığımız olağan hafızalarla aynı değildir. Başka bir odaya girmek gibidir. Orada hiçbir şey yoksa, hiçbir gerçek Kendini Hatırlama söz konusu olamaz. Kökeninizi hatırlarsanız ve bunu duygusal olarak yeterince hissederseniz, Kendini Hatırlama seviyesine erişebilir ve uzun süre önce unutmuş olduğunuz birçok şeyi hatırlayabilirsiniz. Bu, olayların benzer duygusal durumlar, benzer bir tat aracılığıyla birleştirildiği özel bir hafızadır. Burada çoğu kez hiç iyi olmadığını düşündüğünüz, yapmaya çalıştığınız, başarısız olduğunuzu düşündüğünüz bir sürü şeyle karşılaşsınız; onları burada, bu özel hafızada bulursunuz. Ama iyi yaptığınızı ve ödüllendirilmeyi hak ettiğinizi düşündüğünüz hiçbir şey bulamazsınız. Her merkezin hissettiğini, bir merkezin her bölümünün hissettiğini ve bütün hislerin farklı nitelikleri olduğunu ve kendi hafızalarını çağırdıklarını hatırlayın. Çalışma'ya değer verilmesine bu kadar çok vurgu yapılması da bundandır çünkü değer vermek hissetmektir ve Çalışma'yı hissederek kendimizde çalışabilen, kendini hatırlayabilen ve Kendini Hatırlama durumuna erişmenizi sağlayabilen "ben"lerle temasa geçeriz. Çalışma'yla ilgili his, Çalışma hakkında yanlış hislere kapıldığınızı hissettikçe gelişir. Hiç kimse

doğru tarzda hissedemez ama ne zaman yanlış hislere kapıldığınız konusunda daha şuurlu hale gelmek mümkündür. İçsel ayırım yaparak, özdeşleşmeyerek ve hatalı hislerimizden hoşlanmayarak ya da bunlardan rahatsızlık duyarak yeni hislerin içeri girmesini mümkün hale getirebiliriz. Bazı doğru hissetme anları deneyimledikten sonra, bunları olağan hayatta ter-sinden hatırlayabiliriz, yani doğru hislere sahip olmadığımızı hissederek. Hafızanın bu etkinliği hepsinden ilginçtir. Zaman zaman olağan seviyemi-zin biraz üstünde içsel algılar ve deneyimler edinmeseydik gelişemezdik. Önemli olan şey, olağan seviyemizin üstündeki deneyimlerin izlerine ger-çekten sahip olmaktır. Bu, insan varoluşuna dair en kayda değer şeylerden biridir ve içimizde, olduğumuzdan fazla bir şeye sahip olduğumuza işaret eder. Güneş'ten gelen Yan Oktav'ı aklınıza getirirseniz, bunun ne anlama geldiğini anlayacaksınız.

Çalışma'da hafızanın neden en önemli şeylerden biri olarak kabul edil-diğini ve hafızanın arındırılmasının neden bu kadar önemli olduğunu ar-tık görebilirsiniz. Faydasız şeyler hakkındaki hatıraları canlı tutmak, hafı-zanın doğru kullanımı değildir. Hafıza seçici olmalıdır. Bay O. bir keresin-de, üç dileği olsa neleri isteyeceği hakkında konuşurken şunları söylemiş-ti: "(Dileklerimden) biri unutmak istediğim şeyleri unutabilmek ve hatırla-mak istediğim şeyleri hatırlamak olurdu." Şimdi, bizler unutmak istediği-miz şeyleri taşıdıkları önemi azaltarak unuttur ve hatırlamak istediğimiz şeyleri taşıdıkları önemi artırarak hatırlarız. İçimizdeki bazı şeyleri aç bı-rakmamız, bazı şeyleri de beslememiz gerekir ve Çalışma bize neleri aç bı-rakmamız, neleri beslememiz gerektiğini öğretir. Hafızayı farklılaştırma-nın en önemli yollarından biri, başkalarına atfettiğimiz nahoş şeylerin ken-dimizde de olduğunu görerek onların borçlarını silmektir ve bu, kendini gözlemlemenin önemli faydalarından biridir. Bu, nahoş hatıraların gelişi-mini denetler ve ayrıca bizi değiştirir. Kendiniz üzerinde bu türden bir ça-lışmayı nerede olursanız olun her an yapabilirsiniz ve bu çalışmaya, dışarı-dan ya da hafızadan nahoş izlenimler aldığınızı fark edebilecek aşamaya ulaştığınız anda başlar.

* * *

II. Bölüm—Bu Yorumun ilk kısmında, hafıza hususunda her şeyin doğ-ru bir sırayla düzenlenmiş ve her şeyin –söylediğiniz, yaptığınız, hissetti-ğiniz, duyumsadığınız her şeyin– orada hazır bulunduğunu söylemiştik. Her şey orada doğru bir düzende ve doğru bir ölçekte hazır bulunur; yani önemli şeyler hafıza evinin bir katına yerleştirilir ve önemsiz şeyler de bir alt kata yerleştirilir. Ama ayrıca, hafızamızı hatalı bir biçimde düzenlediği-mizi de söylemiştik. Bu, içimizde doğru bir düzende depolanmış gerçek bir hafıza bulunmasına karşın hatalı bir hafızaya sahip olduğumuz anlamına gelir. Bunu anlamak için, duyularımız aracılığıyla bize ulaşan dışsal dün-ya ile Daha Yüksek Merkezler tarafından yönetilen içsel dünya arasında ol-duğumuzu kavramalıyız. Daha Yüksek Merkezlerle temasta olmamamıza ve şu anda zaten temas kuramayacak halde olmamıza rağmen, bu merkez-ler içimizde sürekli olarak faaliyet halinde olduklarından, hayatımızı doğ-

ru bir biçimde düzenlemektelerken, Kişiliğimiz her şeyi hatalı bir biçimde düzenlemektedir. Dolayısıyla, iki hafızaya sahibiz: kendi hafızamız ve daha derin ve çok daha içsel olan bütünsel hafızamız. Kendimizi gözlemlediğimizde ve hayatımızı hatırlama tarzımızdan kuşkulı olmaya başladığımızda, daha içsel bir yönde hareket etmeye başladığımızda kaçınılmaz olarak hayatımızı hatırlamanın tamamen farklı bir tarzıyla karşılaşırız. Hayatımızı hatırlama tarzımızın tamamen hatalı olduğunu kavramaya başlarız. Kendimizi belirli bir biçimde düşünmekteyiz. Ama bu kişisel düşüncesinin ardında, hayatımızdaki olayları farklı bir düzen ve farklı bir ölçekte sürekli olarak yeniden düzenleyen Daha Yüksek Merkezlerin eyleminden kaynaklanan farklı bir düşünüş yatar. Böylece, olağan anlamda erişebildiğimiz ve şu anda erişemediğimiz iki hafıza vardır. Bu iki hafızayı dışsal ve içsel hafıza olarak adlandıralım. Dışsal hafızada her şey mekanik Kişilikten, tamponlarınızdan, önyargılarınızdan, tutumlarınızdan, fikirlerinizden, kendinize duyduğunuz sevgiden, çıkarlarınızdan, özdeşleşmelerinizden ve endişelerinizden yola çıkarak, olması gerektiğini düşündüğünüz şekilde düzenlenir; bu sizin dışsal hafızanızdır. Ama ayrıca, her şeyin bambaşka bir biçimde düzenlendiği bir içsel hafızaya da sahipsiniz. Kişiliğinizin bütün yaşam anıları, bu içsel hafızada tamamen farklı bir biçimde ve doğru bir düzende kaydedilir. Gerçek Vicdan uyanmaya başladığında, her şeyin sizin adınıza doğru bir biçimde düzenlendiği bu içsel hafızayı hissetmeye başlar ve böylece, her şeyi farklı bir ışık altında görürsünüz. Bu, İmajinatif "Ben" ölmeye başladığında, yani Sahte Kişilik zayıflamış hale gelip, kişi kendi hakkında artık aynı hisse sahip olmadığında başlar. İçsel hafızada her şey doğru bir ölçekte ve doğru bir düzende kaydedilir; dışsal hafızada ise her şey Sahte Kişiliğiniz, küçük dertleriniz vs. temelinde hatalı bir ölçekte ve hatalı bir düzende kaydedilir. Çalışma'nın durumumuzu sürücü, at ve arabayla karşılaştırdığı meseli hepiniz hatırlarsınız. Sürücünün bir handa uyuduğunu hatırlarsınız; kuşkusuz bu, onun kendi hakkında imajinasyonla dolu olduğu, kendini yücelten fikirlerle dolu olduğu vs. anlamına gelir. Bu hanın dışında, atı ve arabası çok kötü bir halde durmaktadır. Sürücü öncelikle uyanmalı, handan çıkmalı ve parasını orada harcamaya son vermelidir. Handa sarhoş olan bu sürücü, bir açıdan, kendi hakkında tamamen hatalı bir hafızaya sahip olan bir insandır. Uyandığında, kendiy-le böbürlenmeyi keser. Artık kendini herhangi biri gibi hissetmez, başka bir görevinin olduğunu hissetmeye başlar. Kendinizle nasıl övündüğünüzü; kendinizi nasıl haklı çıkardığınızı; kendiniz, erdeminiz, bireysel mükemmeliyetiniz, üstünlüğünüz, tanrısallığınız hakkında alışageldiğiniz hisleri nasıl koruduğunuzu; kendinizi zehirleyen bütün bu hisler nedeniyle Çalışma'yla gerçek anlamda temas kuramayacağınızı ve Çalışma'nın ne hakkında olduğunu anlayamayacağınızı muhtemelen hepiniz fark etmişsinizdir. Kişiliğin, kendine özgü hatalı bir hafızaya sahip olan bu sonradan edinilmiş yapay şeyin ilgilendiği şeye bakmaksızın, pasif kılınması gerektiğini sıkça işitirsiniz. Bir insan, Kişiliğinin etkisi altında çok kaldığında ve kendi erdemlerini çok güçlü bir biçimde hissettiğinde, handa oturmuş kendi hakkındaki imajinasyonu ile kendini sarhoş eden bu sürücü gibidir. Bu

sarhoşluk, ona kendine dair belirli bir hafıza verecektir ve bu hafıza, düzensiz bir hafıza olacaktır, yani düzenlenmiş bir hafıza olmayacaktır. Bununla birlikte, aynı zamanda her şeyin sizin adınıza doğru bir düzende kaydedildiği daha içsel bir hafıza da her zaman mevcuttur. Nasıl uydurduğumuzu, imajinasyonun hafıza küresinde nasıl çalıştığını, her şeyi kendine özgü bir biçimde nasıl düzenlediğini hepiniz bilirsiniz; hatta bazılarınız daha derin bir kendini gözlemlemenin, bizi aşama aşama bu sahte hafızadan haberdar kıldığını ve bunun, tamamen edinilmiş, tamamen uydurulmuş ve kendimiz hakkındaki olgularla hiçbir ilişkisi bulunmayan bir hafıza olduğunu kavramamızı sağladığını çoktan fark etmiştir. Kişi, olduğunu hayal ettiği kişi olmadığı gibi, geçmiş hayatı da onun hayal ettiği gibi değildir. Yalnızca gerçek bir şefkatle yürütülen kendini gözleme bunu size gösterebilir. Çalışma'ya uyum sağlayabilir ve akıllıysanız, dışarıdan bakıldığında çalışıyormuş gibi görünebilirsiniz ama yalnızca uyum sağlıyorsunuzdur. Bay O. bir keresinde, bu Çalışma'ya, hayattaki herhangi bir koşula uyum sağlamak gibi uyumlanmanın hiçbir fayda sağlamayacağını söylemişti. İçinizde bu Çalışma'ya yalnızca uyum sağlayabileceğini düşünenler varsa, artık Çalışma'da olmadığınızı ve aslında Çalışma'da hiç olmamış olduğunuzu ergeç fark edeceksiniz. Şimdi, Çalışma'da gerekli olan bu hafıza değişimi, söylediğimiz gibi, samimi bir biçimde ve Çalışma'nın bize sunduğu doğrultuda yapılan kendini gözleme aracılığıyla gerçekleşebilir. Bu gerçekleşirse, geçmiş hayatınıza ilişkin yeni bir hafıza başlar. Çok garip bir etkiye tanık olmaya başlarsınız; bir başka deyişle, geçmiş hayatınız sizin için değişmeye başlar. Bunun nedeni, hafızanın her parçasının doğru bir biçimde düzenlenmeye başlamasıdır. Geçmişiniz hakkında farklı bir yorumun bulunduğunu ve onun her zaman orada mevcut olduğunu, yalnızca sizin onun şuuruna varmadığınızı kesin bir şekilde anlamaya başlarsınız. Bu, sizde bilginiz dışında etkili olan ve sizinle herhangi zorlayıcı bir tarzda konuşmaya çalışmamış başka bir hafızanın bulunduğu anlamına gelir. Onun öyle olmadığını, asla o şekilde gerçekleşmediğini, doğru olmadığını, deyim yerindeyse "şiddetli bir sancı"yla kesin olarak fark edersiniz. Kullandığım bu terim, bütünüyle acı verici bir şey değildir. Şuurun her genişlemesi bir tür sancıdır ama kendine özgü bir hapisten kurtulma hissine, kendine has bir özgürlük hissine sahiptir. Şeyleri hep ele almış olma tarzımıza, belirli şeylerin doğru ve belirli şeylerin de yanlış olduğunu düşünmemize dayanan olağan hafızalarımız, içine tıklandığımız en büyük hapisanelerden biridir. Kendi kişisel hafızalarımıza hapsolmuş durumda değil miyiz? Dönüşüm ne anlama gelir? Her psikolojik dönüşüm, şeyleri yeni bir tarzda ele almak demektir ve şeyleri yeni bir tarzda ele alamadıkça, şu anda -oldukça mekanik bir şekilde, her şeyi ele almanın tek yolu olduğunu düşünerek- her şeyi ele alış tarzımıza ve geçmişin hafızasına böylesine dayanan kendi hapisanelerimizden nasıl kurtulabiliriz ki? Çalışma'nın yeni bir tarzda düşünmekle ilgili olduğunu size bir kez daha hatırlatmak istiyorum. Yeni bir tarzda hatırlamayı hiç denediniz mi? Herkes, hafızasının bir sonucudur. Çalışma sizin üzerinizde bir maya gibi etki göstermedikçe, bu Çalışma'da hayatınıza kişisel hafızanızın size çizmiş oldu-

ğu yolda devam edeceksiniz. Böylece, geçmişiniz geleceği oluşturacak ve gelecek de geçmişle aynı olacak. Neden böyle olmalı? Hayatı ve hayatın olaylarını alırsınız hep aynı mekanik sonuçları üreteceğinden bu kaçınılmaz olacaktır. Hayatınızın halısı, geçmiştekiyle tamamen aynı biçimde dokunmaya devam edecektir. Kendinizi gözlemlemezseniz, güçlüklerle karşılaşacağınız anlarda daha şuurlu bir biçimde davranamazsanız, kendinize aynı deseni dokumaya devam edeceksiniz. Birçoklarının yaptığı gibi Çalışma'yla gönül eğlendirebilir, Çalışma'nın ilginç olduğunu düşünebilirsiniz. Ama unutmayın ki Çalışma Oktavı *Do* notasında değerlendirmeye ve *Re* notasında fikirlerin uygulanmasıyla başlar. Şüphesiz, bu büyük bir adımdır. Çalışma'nın konusunun siz, bizzat kendiniz olduğunu hatırlayın. Çalışma sizin dışınızda bir şey değildir. İçine işlemesi gerekir ya da sizin onu kendinize yerleştirmeniz, onu kaynak olarak yaşamaya başlamanız ve yaptığınızı, düşündüğünüz ve hissettiğiniz her şeyi Çalışma'nın gücüyle görmeniz gerekir. Bu başladığında kendinize, başkalarına, geçmiş sıkıntılarınıza –herkesin hayatta o kadar çok içsel hesap yaptığı için gizliden gizliye, kendini sıkıntılar çeken tek kişiymiş gibi hissettiğini hatırlayın– her şeye ama her şeye ilişkin bütün hafızanız değişmeye başlayacaktır. Bu psikolojik dönüşümdür. Bu Çalışma'nın bazen Müjde, ευαγγελιον olarak adlandırıldığını işitmiş olabilirsiniz. Bu Çalışma'nın Müjdesi nedir? Bu Çalışma neden Müjdedir? Bunun ne anlama geldiğini düşünün. Örneğin, şu ifadeyi düşünün: "Negatif *olınamaya* hakkımız var." Bu Müjde midir? Olduğunuzu sandığınız kişi olmadığınızı ve bu İmajinatif "Ben"e, bu Sahte Kişiliğe bağlı kalmanız gerekmediğini fark etmek Müjde değil midir? Hayata her şeyi açıklayan başka bir anlam yüklenebileceğini ve Gerçek "Ben" e ulaşabilme olasılıklarını doğuştan içinizde barındırdığınızı ve anlamlarla yüklü bu Gerçek "Ben"le temas kurmaya başlayınca dış hayatın olaylarının hiçbirinin sizi olumsuz etkileyemeyeceğini düşünmek Müjde değil midir? Bu Müjde midir, değil midir? Yoksa hayata ve onun bütün trajedilerine, sürüp giden bütün sıkıntılarına, bütün tatminsizlik hissine sıkı sıkıya yapışık kalmayı mı tercih edersiniz? Bu Çalışma'nın, neden var olduğunuzda dair yeni bir his sunabileceğini fark etmek size tutunabileceğiniz bir şey sunmuyor mu? Şimdi, siz hafızanızı değiştirmedikçe, hissetme ve düşünme alışkanlıklarınız değişmeyecektir. Şu anda sahip olduğunuz hisler ve düşünceler mekaniktir ve mekanik hafızanıza dayanmaktadır. Herkes gibi, siz de bunları kanıksarsınız. Sorun şu ki bunun doğru olduğunu düşünürsünüz. Düşünme, fikir yürütme ve hissetme alışkanlıklarınızın hafızası, hayata ve hayatın farklılaşan olaylarına hep aynı tarzda yaklaşmanıza neden olmaktadır. Ne Kendini Hatırlama fikrini, ne de mekanik bir tarzda yaptığınız içsel hesaplar fikrini görürsünüz. Negatif tutumlarınızı, negatif duygularınızı ya da o belirgin özdeşleşme biçimlerinizi görmezsiniz. Ne bir sürü farklı "ben"e sahip olduğunuz olgusunu ne de her zaman aynı biçimde tepki gösteren bir psikolojik makine olduğunuz olgusunu görürsünüz. Kişinin, içinde pasif bir biçimde oturduğu ve onu hayatın içinde kendi başına süren, kendindeki bir makineyi fark etmesi ne olağandışı bir şeydir! Kendimiz olarak kabul ettiğimiz bu makineyi farklılaştırabilecek ve ni-

hayatinde dönüştürebilecek kuvvetlerin bulunduğunu işitmek gerçek bir Müjde'dir.

Çalışma'nın ışığında gerçekleştirilen kendini gözlemleme aracılığıyla yaşanan her şuur anı, her içgörü anı, farklı biçimlerde ne kadar yanlış hareket ettiğinizi birdenbire görebildiğiniz her an yalnızca geleceğinizi değil, geçmişinizi de değiştirir. Geçmişin hafızasını farklı bir tarzda, yani şeylerin değer, ölçek ve önem bakımından doğru biçimde düzenlendiği içsel hafızaya karşılık gelecek tarzda yeniden düzenlenmeye başlar. Genellikle fikirlerden ibaret olan çok küçük gerçekler üzerinden hareket ettiğinizi ve bu Çalışma'nın öğrettiği tamamen farklı bir düzende olan gerçeklere ne kadar az dikkat ettiğinizi hiç düşündünüz mü? Aramızda, görevini yapmış olduğunu hisseden kişiler sorunuyla her zaman karşılaşırız. Kuşkusuz bu, kendinden memnuniyet duymak ya da bunun gibi bir şeydir. Ama böyle insanlar Çalışma'yla tanıştıklarında, bu türden hafızalara sığınmak faydasızdır. Çalışma yeni bir şeydir ve geçmişte ne acılar çekmiş olursanız olun, ne tür ayrıcalıklara kavuşmuş olursanız olun, ne tür çabalar sarf etmiş olursanız olun ya da hayat sizi nasıl ödüllendirmiş olursa olsun –yani kısaca her kim ve her ne olursanız olun– bu Çalışma yeni bir başlangıç noktasıdır ve tamamen farklı bir şey hakkındadır; bu gezegendeki gerçek anlamımıza işaret eden ikinci bir eğitimidir. Duyduğunuz gibi, hiç kimse hayatı kendi içinde yorumlayamaz. Kendi koşullarıyla hayatı kendi başına ele almak anlamsızdır. Bunun ne anlama geldiğini düşünün. Buna inanıyor musunuz? Hayatı daha bütüncül bir biçimde görebiliyor musunuz? Belki de kişisel olarak şanslıydınız ama her şeyi daha derinlemesine görebiliyor musunuz? Hayatı kendi başına ele aldığınızda herhangi bir anlama rastlayabiliyor musunuz? Kuşkusuz, insanlar çoğu zaman kendi mutsuzluklarını fark etmezler ama bundan söz etmiyorum; bir Çalışma fikrinden söz ediyorum: İnsan uykudadır ve her şey sonuçta kaçınılmaz olarak oluşur. Bunu daha derinlemesine düşünürseniz, hayatı kendi başına yorumlayabileceğinizi gerçekten de söyleyebilir misiniz? Çalışma, Manyetik Merkeze halihazırda sahip olan herkesin, bunun farkında olsun veya olmasın, hayatın kendi başına açıklanamayacağını ve yorumlanamayacağını zaten bildiğini söyler. Hayata doğru anlamı verebilmek için bir şeylerin eklenmesi şarttır. Çalışma bu noktada, Yeryüzü'ndeki hayata ve İnsan'ın kendi hayatıyla ne yapması gerektiğine ilişkin kendi fikirleriyle birlikte devreye girer. Kişi ancak bu Yeryüzü'ndeki anlamına dair farklı bir bilgiye ulaşabildiğinde, hayat onun için bir çalışma aracına –yani öğretmene– dönüşür. Hayat öğretmen değildir ama Çalışma, bu Yeryüzü'nde olup biten şeylerle ilişkili olarak bir öğretmendir. Bu, Müjde'dir. Bu ise hayatı bir amaç olarak değil, bir araç olarak ele alabilmemize olanak tanır. Böylece bütün dertlerimiz, bütün sıkıntılarımız, her şeyin uyumsuzluğu bizim gözümüzde yeni bir anlam kazanmaya başlar. Rahatsız edici her olay bizi negatif hale mi getirecektir? Her kriz özdeşleşmemize mi neden olacaktır? Her sorun bizim daha çok içsel hesap yapmamıza mı yol açacaktır? Hayatın her yanı bizi olumsuz mu etkileyecektir? Her güçlük kuvvet yitirmemize mi yol açacaktır? Hayatın her zaman dilediğimiz gibi olmasını mı bekleyeceğiz? Yoksa

mekanik hayatın her an yarattığı bütün bu koşulları ergeç karşılayacak, tamamen farklı bir fikirler dizgesi ve çalışma mümkün mü? Su üstünde batmadan ilerleyebileceğimiz bir kayık yapmamız lazım. Kürekler ve bir de dümen yapmamız lazım. Veya bir başka örnek verecek olursak, bir salla çok zorlu bir akıntının dalgalarına göğüs gererek suyun karşı yakasına geçmemiz lazım. Ama ne kayık ne de sal yapabiliriz; bizim için yapılmış olanı bulmalı ve ona binmeliyiz. Şuurlu insanlık hep mekanik insanlık için çalışmış ve suyun öte yakasına geçebilmeleri için onlara kayıklar, sallar, tahta sandıklar vermiştir. Bu Çalışma'nın yeterli olduğunu hissediyorsanız, hayat boyunca sizi taşıyacak bir şeye gerçekten ihtiyaç duyuyorsanız, bu amaç doğrultusunda zaten bir şeyler yapmışsınız demektir. Bu kayığa, salla ya da tahta kutuya binmek, yeni bir hafıza yaratmaya bağlıdır. Bu Çalışma'yı hatırlayabilerseniz, örneğin, çok kolay negatif olunabilecekken negatif olmamayı hatırlayabilerseniz, sizi karşıya geçirecek bir şeye binmişsiniz, demektir ve sizi, her gün yaşadığınız bu sürekli boğulmaya karşı desteklediğini fark edeceksiniz. Çalışma hafızası, hayat hafızasından çok farklıdır. G.'nin bir akşam şöyle dediğini hatırlıyorum: "Neden Çalışma'da olduğunuzu hatırlayın, hatırlayın, hatırlayın, hatırlayın." Neden Çalışma'dasınız? Neden buradasınız? Bunu sık sık düşündüm ve onun bunu söylediği anda da çok düşünmüştüm. Kişinin, çok samimi bir biçimde istemedikçe, Çalışma'dan hiçbir sonuç alamayacağını fark etmiştim. Elbette ki birçok karmaşık etken söz konusu olabilir ama etkilenme olmadıkça hiçbir şey hafızaya kaydedilmez ve kişi ondan etkilenmedikçe, gerçek hiçbir Çalışma hafızasının onda uyanabilmesi mümkün değildir. Sevdiğiniz şeyi hatırlarsınız ve sevgi asla uyumaz. Diğer birçok yanımız uyuyabilir.

Birdlip, 13 Ocak 1945

"BEN"LER DOKTRİNİ

I

Çalışma'nın temel öğretisine dönelim ve "ben"ler doktrinini örnek olarak ele alalım. O. bir keresinde, şu soruyu yöneltmişti: "İçimizde kaç tane 'ben' var? Yirmi mi, otuz mu?" Yine kendisi yanıtlamıştı: "İçimizde yüz binlerce 'ben' var, ancak tamponların eylemi nedeniyle onları ayrı olarak görmez ve her zaman aynı biçimde davranan ve hisseden tek bir 'ben'e' sahip olduğumuz inancını koruruz. Bu, İmajinatif 'Ben'dir. Değişmemizi engelleyen de kişinin bu tek bir 'Ben'e, İmajinatif 'Ben'e sahip olduğunu hayal etmesidir."

Bir başka defa ona, "ben"lerin hayali olup olmadığı sorulmuştu ve o da açıkça, "ben"lerin içimizde gerçek varlıklar, gerçek kişiler olduklarını ama bunları görmediğimiz için Gerçek "Ben"e sahip olduğumuzun hayaline sahip olduğumuzu söyleyerek yanıt vermişti. "Bu 'ben'ler gerçektir," demiş-

ti, "ama İmajinatif 'Ben' hayal ürünüdür. Her bir 'ben' kişinin içinde küçük, canlı bir kişidir."

İnsanların 1. No'lu İnsan, 2. No'lu İnsan ve 3. No'lu İnsan tarzında ayrılması gibi, bir kişideki bu "ben"ler de benzer bir biçimde ayrılmıştır. Her "ben" bir düşünme kısmına, bir duygu kısmına ve bir hareket kısmına sahiptir ama ağırlık merkezi düşüncelerde, duygularda ya da hareketlerde olabilir. Bizim adımıza davranan ve kendini bizim ağzımızdan "Ben" olarak tanıtan her bir "ben" ayrı bir varlıktır. Bu "ben"lerin bazıları biçim için çok zararlıdır, bazıları hiçbir fark yaratmaz, bazılarıysa faydalıdır. Kısa bir süre önce, bütün düşüncelerimizin bu farklı "ben"lerden gelip gelmediği sorusu soruldu. Bu sorunun yanıtı evettir. Ama yalnızca bununla da sınırlı kalmaz; bütün ruh halleriniz, bütün hisleriniz, bütün eylemlerinizi, bütün sözleriniz sizdeki bu farklı "ben"lerden gelmektedir. Şu anki halimizle bir bireyselliğe, Gerçek "Ben"e, diğer bütün "ben"leri kontrol eden ve doğru bir biçimde düzenleyen bir büyük "Ben"e sahip değiliz. Başlangıçta, düşüncelerinizde etkili olan ve size belirli düşünceler aşıl原因an "ben"leri gözlemlemek daha kolaydır. Biri hakkında belirli bir biçimde düşündüğünüzü gözlemlersiniz. Bu, düşünen ve sizin kendiniz olarak kabul ettiğiniz bir "ben"dir. Başka bir örnek vermek gerekirse, diyelim ki hayat hakkında düşünüyorsunuz, bu da düşünen bir "ben"dir ve siz onu kendiniz olarak kabul etmektesiniz. Üzerinizde sürekli olarak oynanan bu oyunu göremediğinizde, bu düşüncelerin hepsini kendinizinmiş gibi kabul edersiniz. Şöyle düşünürsünüz: Ben bunu düşünüyorum. Veya şöyle dersiniz: Ben bu şekilde düşünüyorum. Bir şeyin adınıza düşündüğünü ve sizin aslında hiç düşünmediğinizi görmezsiniz. Bu "ben"lerin düşüncelerini sanki düşünen kendiniziymişsiniz gibi kabul edersiniz. Aslında düşündüğünüzü düşünürsünüz. Şimdi, daha iyi "ben"ler daha kötü "ben"leri görebilirler ama daha kötü "ben"ler daha iyi "ben"leri göremez. Daha yüksekte olan daha alçaktakini görebilir ama daha alçakta olan daha yüksektekini göremez. Düşüncelerinizi gerçek anlamda gözlemlemeye başladığınızda, örneğin başkaları hakkında ya da kendiniz hakkında kabul etmek istemediğiniz belirli düşüncelere sahip olduğunuzu görmeye başlayabilirsiniz. Bu düşüncelerin siz olduğunu düşünür ya da "Bunu düşünürüm" dersiniz, bu Çalışma'da yapabileceğiniz en büyük hatalardan birini yapmış olursunuz. Bu düşüncelerle özdeşleştiğiniz için üzerinizde etkili olmalarına izin verirsiniz, böylece Çalışma'nın sürekli olarak öğrettiği şeyin –yani içsel bir ayırım uygulamak zorunda olduğunuzun– farkına varmadan bu düşüncelerle yolunuza devam edersiniz. Düşüncelerinizin küresinde gerçekleşen her şeyi "Ben" olarak kabul ederseniz, içsel ayrımı uygulayamazsınız. Neden mi? Çünkü düşüncelerinizde olup biten her şeyi kendiniz olarak kabul edersiniz. Her şeyi kendiniz olarak, yani "Ben" olarak kabul ederseniz, bunları birbirinden nasıl ayırabilirsiniz ki? "Ben", "Ben"den nasıl ayrılabilir?

Şimdi, duygular küresine gelince, burada da, duygusal durumlarımızda değişikliklere neden olan birçok "ben" vardır. Zihnimize düşünceler aktaran "ben"ler gibi, duygular küremize duygular aktaran "ben"ler vardır. Bu "ben"ler duygusal durumları doğrudan etkiler ve düşünmeyle nere-

deyse hiçbir temasları yoktur. Bu "ben"lerin bazıları bizi tüketebilir, güvenimizi yitirmemize neden olabilir, bizi bunalıma sürükleyebilir, moralimizi bozabilir vb. Gerçi bunlar, üzerimizde etkili olan ve bizim pahamıza kendilerini besleyen "ben"lerdir. Kendimizi her zaman hatırlayabilseydik, bu "ben"lerin üzerimizde hiçbir etkisi olmazdı. Buna karşın, çoğu zaman güçlenmelerine o kadar çok izin veririz ki onlara hiçbir zaman karşı gelmeyiz ve onlar da sanki onlara aitmişiz gibi, duygusal kısmımıza diledikleri gibi girip çıkarlar. Bunları doğrudan gözlemlemek çok zor olsa da Çalışma'da bir süre sonra, seviyedeki bir düşüşün ya da ani bir güç yitiminin farkına vararak onların varlığını saptayabilir hale geleceksiniz. Yeterince hızlı davranmazsanız, bu tür "ben"ler sizi ele geçirecektir ve onlardan kurtulmak günlerinizi alabilir. Kendi içimizde çok dikkatli bir biçimde yürümeyi öğrenmeliyiz. Bu nahoş "ben"lerle tartışmak hiçbir fayda sağlamaz. Çalışma'da içsel ayırım uygulamasının bu kadar çok vurgulanmasının nedeni de budur. Zor bir durumda bir anlığına uykuya dalmak, bu tür "ben"leri içeriye davet edecektir. Sizi hemen ele geçirirler ve sizi, her şeyi onlara özgü tarzda görmeye ve hissetmeye zorlarlar. Çalışma'daki biri bu tür anlarda size doğru şoku verirse, her şeyi birdenbire çok farklı bir biçimde görüp hisseder ve o ana kadar yaptıklarınıza şaşarsınız. Bu, "ben"lerin değiştiği ve farklı "ben"lerin etkili olmaya başladığı anlamına gelir. Çalışmamızın tamamı, yanlış "ben"lerden ayrılmayı temel alır. Bu önce düşüncelerle başlar, sonra duygulara yönelir. Bu, kişide farklı "ben"ler arasında, yanlış ya da doğru "ben"lerde olmak arasında bir mücadelenin başladığı anlamına gelir. Bu Çalışma'nın gücü, bize yanlış "ben"lerden ayrılma gücünü verebilir. Hayat, bir sürü yanlış "ben"i teşvik ettiği için bize bu gücü veremez. Çalışma'nın ışığında kendimizi gözlemlemenin bize öğretilmesinin nedeni budur. Çalışma bir gözleme sistemidir ve Şuurlu İnsanlık'tan –yani "ben"lerle bu çarpışmaya girişip amacına ulaşmış olanlardan– gelmektedir. Kötü düşünce ve hissetme durumlarında olduğumuzda, daha iyi durumları hatırlamak için hiçbir çaba sarf etmezsek, bunlar tarafından aşağı çekiliriz. Ama aşağıya çekilmemiz şart değildir. Bizi aşağı çeken şey kendi seçimimizdir. İçsel olarak şu veya bu tarzda düşünmeyi seçme gücüne sahibiz. İçinde bulunduğumuz koşullarda kendimizle ilgili hiçbir şey yapamadığımızda, en azından buna tamamen rıza göstermeyecek, tamamen inanmayarak ve sanki, kendimize sabırlı davranıp, durumdan nasıl kurtulabileceğimizi göremesek de yanlış yaptığımızı fark ederek gücümüzü korumaya çalışabiliriz. Ardından, zamanla yine daha iyi bir duruma gelebileceğinizden emin olabilirsiniz. Ama düşüncelerinize ve hislerinize tamamen rıza gösterir, bunlara bütünsel anlamda "Ben" dersiniz, içinizde bir dahaki sefere çok daha zor ayrılabilceğiniz bir şeyin tohumunu atmış olursunuz; deyim yerindeyse, açık bir çek imzalamış olursunuz. Kendinizde farklı "ben"lerin olduğunu hiçbir şüphe duymadan kavradığınızda, bunların sizinle konuştuğunu işitebildiğinizde ya da duygularınız üzerinde etkili olduklarını fark edebildiğinizde kendinizi onlardan ayrı tutabilirseniz Çalışma'nın pratik yanını anlamaya başlarsınız. Çalışma'nın ilk çizgisini –yani kendiniz üzerinizde çalışmayı– anlamaya başlarsınız.

“BEN”LER ÜSTÜNE EK NOTLAR

(Önceki makale ile ilgili yöneltilen soruların yanıtları)

(1) “Bir ben” nedir? Bir “ben” içimizdeki kesin bir kişilik; entelektüel, duygusal ve hareketle ilgili bir kısma sahip olan küçük bir varlıktır. “Ben”lerin içimizdeki gerçek insanlar olduğunu anlamalısınız. O. bir keresinde şöyle demişti: “Hepiniz ‘ben’lerin gerçek olmadığını düşünüyorsunuz. Teorik olduklarını zannediyorsunuz. Ama fazlasıyla gerçek olduklarını ve Varlığınızın Evinde yaşayıp sizi sürekli kontrol ettiklerini bilmelisiniz.” Daha sonra, içinde Efendi’nin olmadığı ve her “ben”in telefonu Efendi’nin adına kullandığı Düzensiz Ev meselini anlatmıştı.

(2) Çalışma’yı isteyen “Ben”le özdeşleşmek iyi bir şey değil midir? Bu “ben”ler önce “Yardımcı Kahya”, sonra “Kahya” ve son olarak da Gerçek “Ben”e dönüşmezler mi? Hiçbir şeyle özdeşleşmek iyi değildir ama buna göz yumabilirim. Çalışma’nın “ben”leriyle birlikte hareket etmek, onların söylediklerini dinlemek –özellikle negatif “ben”lerin etkisi altında olduğunuzda– tercih edilebilir bir durumdur. Çalışma ve Çalışma’nın öğrettikleri ışığında kendinizi gözlemlediğinizde, bazı “ben”ler diğerlerinden ayrılır ve Yardımcı Kahya’yı oluşturur. Kendini gözleme aracılığıyla şuurla yaşayan bu gelişim, gitgide Kahya ve Efendi aşamalarına doğru ilerler. Kişi Çalışma “ben”lerini beslemezse, bunlar güçsüz düşer ve hatta bizi sonsuza kadar terk edebilirler.

(3) “Ben”ler çoğumuzun aşına olduğu benzer “ben” gruplarına ayrılabilirler mi? Onlara gruplar halinde yaklaşabilir miyiz, yoksa her birini ayrı bir “ben” olarak ele alıp üzerlerinde ayrı ayrı mı çalışmalıyız? Evet, “ben”ler merkezlerin farklı alt bölümlerinde bulundukları için farklı gruplara ayrılırlar. Çok küçük alt bölümleri işgal eden “ben”ler, çok küçük “ben”lerdir. Hayat için faydalı olabilirler ama Çalışma’yı anlayamazlar. Bu nedenle, Çalışma bize Çalışma’ya değer vermemiz gerektiğini ve onu hayattan ayrı bir şey ve hayattan daha büyük bir şey olarak hissetmemiz gerektiğini ve bu duygusal değerlendirme aracılığıyla daha büyük “ben”lerin huzurunda olacağımızı öğretmektedir. “Ben”leri tek tek görebilmek uzun bir süre boyunca imkansızdır ama kişinin birçok farklı kişiliğe sahip olduğunu görmek mümkündür. Bu kişilikler birçok “ben”den oluşmaktadır ama her biri belirli bir grup oluşturur. Kendimden örnek vermem gerekirse, tıp adamı kişiliğime ait çok sayıda “ben”e sahibim. O. bir keresinde şöyle demişti: “Sendeki çok belirgin kişilikleri görmeye çalış: Sosyal kişiliğin, mesleki kişiliğin, ailevi kişiliğin var ama bu kişiliklerin her biri çok sayıda küçük ‘ben’den oluşuyor.”

(4) “Ben”ler her merkezde temsil edildiği için, elini kolunu kıpırdatmadan duramamak tek bir “ben”le ilişkilendirilebilir mi ve eğer öyleyse, bu alışkanlığa entelektüel ve duygusal anlamda kıpırdamadan duramamak da eşlik eder mi? Evet, kesinlikle. Kıpırdanmadan duramamak esasen Hareket Merkezinin küçük

bir alt bölümündeki küçük bir "ben"le ilişkilidir. Evet, buna entelektüel ve duygusal kıpırdanmadan duramama da eşlik edebilir. 3 merkezde de eşit ölçüde etkili olan daha güçlü bir "ben" de olabilir. Bu, gözlemlemeyi gerektirir. Gözleme, 3 merkezin farklı işleyişini fark etmekle başlar. Entelektüel olarak kıpırdanmadan duramadığınız, belirsiz bir durumda olduğunuzu fark ederseniz belirli hareketler vb. yaptığınızı fark edebilirsiniz ama genellikle, kıpırdanmadan duramama Hareket Merkezindeki küçük bir otomatik "ben"in etkisiyle gerçekleşir. Örneğin, kişi hep kafasını kaşıyor olabilir. Bu tür huzursuzluk belirtileri Hareket Merkezindeki çok küçük ve pratikte otomatik olan bir "ben"le ilişkili olabilir ve Duygusal Merkezin ya da Entelektüel Merkezin işleyişine müdahale etmeyebilir. Çok iyi konsantre olduğumuz zamanlarda bile bu tür mekanik numaraları hepimiz yaparız.

(5) *"Ben"lerin hepsi edinilmiş midir?* Evet, hepsi edinilir ve türlü türlü yollardan edinilirler. Çoğu kez, onların esasen taklit ve eğitim yoluyla edildiği söylenir ama aslında, edinilmiş Kişiliğe ait oldukları için edinilirler. Çalışma, bizde Gerçek "Ben"in bir izinin bulunabileceğini söyler ama bu konuda söyledikleri bundan ibarettir. Fakat Gerçek "Ben" edinilmez; doğumumuzdan itibaren bir olasılık olarak mevcuttur. Gerçek "Ben"i oluşturmayız; ona yaklaşmaya çalışırız. O zaman kim olduğumuzu biliriz.

(6) *Öz'de "ben"ler var mıdır?* Hayır, edindiğimiz bazı "ben"ler Öz'e çok yakın olsa da –yani daha özsel "ben"lere sahip olsak da– Öz'de "ben"lerin olduğunu söylemek mümkün değildir. Öte yandan, Öz'e çok uzak olup esasen Sahte Kişiliğe ait olan "ben"lere de sahibiz. Kişiliğimiz Öz'ümüzün ifadesi olsaydı ve sözün gelişi, onun içine tam olarak uyuyor olsaydı, "ben"lerimizin hepsinin Öz ile bağlantılı olduğunu söyleyebilirdik ama şimdiki durumumuz böyle değildir. Eğitim ve çevrenin baskısıyla Kişiliğimiz Öz'ümüzden çok farklı olabilir ve durum böyle olduğunda, olağandışı bir düzeyde içsel uyumsuzluk yaşayabilmemiz şaşırtıcı değildir.

(7) *Bir kadının veya erkeğin Kişiliğinde konuksever "ben"ler, yardımsever "ben"ler, çeşitli araçları ustaca kullanan "ben"ler gibi faydalı "ben"lere sahip olduğunu ama aslında "insanlara kendini göstermek" kaygısıyla hareket ettiğini varsayalım. Kendi üzerinde çalıştıktan sonra aynı şeyleri kendiliğinden yapabilirse, bu "ben"ler onda daha özsel hale mi gelir?* Yetiştirilirken edindiğimiz bir sürü faydalı "ben"e sahibiz. Kişiliğin oluşturulması gerektiğini ve daha iyi ya da daha kötü yönde oluşturulabileceğini hatırlayın. İyi eğitim, iyi olağan disiplinin eşliğinde herkes için gereklidir. Bir zanaatı ya da mesleği hepimiz öğrenmek durumundayız. Görgü kuralları gibi şeyleri hepimiz öğrenmeliyiz. Bütün bunlar edinilir. Çalışma'nın eylemi, faydalı olan bu "ben"leri seçer ve deyim yerindeyse yüksek bir seviyeye çıkarır, böylece artık mekanik olarak davranmazlar, gönüllü bir biçimde –yani şuurlu bir biçimde– kullanılabilirler. Çalışma, içine faydalı olan her şeyin konulduğu bir tür Kutsal Sandık gibidir. Bunu kendi başımıza yapamayız. Çalışma'nın eylemi bunu yapar ve her şeyi doğru bir biçimde düzenler.

(8) *İa) Öz, Gerçek "Ben"in gelişebileceği bir tohum mudur?* Evet, bir bakıma. Öz'ün ardında Gerçek "Ben"in yattığını ve Öz'ün gelişimi aracılığıyla Ger-

çek "Ben"le temas kurduğumuzu söylemek daha iyi. Bu Çalışma'nın amacı, daha gerçek hale gelmemiz ve bu salte, gerçek dışı "ben"lerden kurtulmamızdır. Bu, yalnızca içsel samimiyet ve uzun gözlemlerle ve Çalışma'nın tesirlerine uzunca bir süre açık olmakla gerçekleştirilebilir ve bu ikincisi ise, onu içimizde canlı tutmak için uzunca bir süre mücadele etmemize bağlıdır. Bütün bunlar Öz'ün gelişmesine yol açar ve bu da bizi Kahya'yla ve Gerçek "Ben"le temasa geçirir. Kahya'yı ve Gerçek "Ben"i bizden daha yüksek bir seviyede olan ve bizi bekleyen bir şey olarak ya da psikik hayatımızın büyük bir bölümünün gerçekleştiği yüzeyin derinliklerinde çok daha içsel bir şey olarak kavramalısınız. Bunu ister yukarıya, ister içeriye doğru bir hareket olarak kavrayın, aynı sonuca çıkar. Bütün bu Çalışma'yı kendimiz yapmalıyız. Yolunu kaybetmiş ve dönmek için yolu tekrar bulması gereken bir konumdayız. Herkes kusursuz –yani Gerçek "Ben"le– yaratılır ama hem fiziksel hem de psikolojik anlamda bu dünyaya iner ve yolumuzu kaybederiz. Bunun bir nedeni vardır ve açıklamalarından biri, kendini geliştiren bir organizma olarak yaratılmış olmamızdır. Bu bir deneydir. Her erkek ve her kadın, sürekli olarak düşünülmesi ve sürekli olarak akılda tutulması gereken bu fikre dayanan bir deneydir.

(8) *[b] Gerçek "Ben" herkesin yukarısında uzanan potansiyel bir gelişim sınırı, onun alabileceği bir şekil midir? Herkes için farklı mıdır, yoksa aynı mıdır?* Evet, ulaşabileceğimiz nihai gerçekliktir. Gerçek "Ben"in ardında Tanrı vardır. Ama bu sorunun biraz biçimlendirici türden olduğu kesin. Herkesin bireysel bir varlık olduğu ve bu nedenle Gerçek "Ben"in asla aynı olmayacağı muhakkaktır. Sorun şu ki hepimiz başkalarını taklit etmeye çalışırız ve bu, bir nergis çiçeğinin lale olmaya çalışmasıyla aynıdır. Kar kristalinin genel altıgen örüntüsü aynı olsa bile, kristalleşme formu bakımından birbirinin aynı olan hiçbir kar tanesi yoktur.

(9) *"Ben"ler ile içsel şuur arasında bir fark var mıdır?* Bu sorudaki iki faktör arasında hiçbir bağlantı göremiyorum. "Ben"ler ayrı bir şeydir, içsel şuur ayrı bir şeydir. İçsel şuurdan kastınız, kendini gözlemlemenin gücüyse, bunun aracılığıyla kendinizdeki "ben"leri görebilirsiniz. Ama bu soru, karanlıkta bir el feneriniz varsa ve önünüzdeki duvarı görebiliyorsanız, duvarla el fenerinin aynı şey olup olmadığını sormaktan farksızdır.

Çalışma, gerçek kendini gözleme yoluyla bir ışık demetinin içimize süzülmesine izin verdiğimizizi söyler. Bu ışık demetiyle, içimizdeki bir şeyi görebiliriz ama bir "ben" ışık demetiyle aynı şey değildir ve elbette ki ışık demeti fiziksel ışık değil, Şuur'un ışığı anlamına gelir ve Çalışma'nın amacı da kendinizi ve her merkezde olup biten her şeyi görebilmeniz için bu Şuur ışığını şu anda hayal edebileceğiniz her şeyin ötesine geçecek kadar artırmaktır.

* * *

Bu makalede değindiğimiz konulardaki alt gruplarda yapılan birkaç gözlem üzerine yorum yapmak istiyorum:

(1) *Bu makalede çok yüreklendirici bulduğum bir şey söylendi. Bir şeyi gerçekten görebilerseniz, hakkmda hiçbir şey yapamasanız bile geri plana düşecektir. Bu*

kesinlikle doğrudur. Bunu görebildiğinizde, Çalışma'nın ne hakkında olduğunu kavrayabilirsiniz. Kendini gözlemlemenin ne olduğunu ve neden bu kadar çok vurgulandığını kavrayabilirsiniz. Çalışma, kendini gözlemlemenin bir Varlık değişim yöntemi olduğunu söyler. Bu anlaşılması gereken çok önemli bir noktadır ve kişi bunun anlamını kavramadan önce uzun yıllar geçebilir. Bunun tamamı, içsel ayrıma dayanır. Size şu soruyu yöneltmek istiyorum: Gözlemleyemezseniz, içindeki herhangi bir şeyden nasıl ayrılabilirsiniz? Kendinizi hiç göremezseniz ve farklı zamanlarda üzerinde nelerin etkili olduğunu hiç gözlemleyemezseniz –kısacası kendinizi bir kabul ederseniz– değişemezsiniz. Yalnızca yapmadığınız şeyi görür de yaptığınız şeyi hiç gözlemleyemezseniz, kesinlikle dışsal bir zihin sahibisinizdir ve gözlemleyen “ben”in gücünü ya da hepimize verilmiş olan içsel algıyı uyandıramazsınız. Bu içsel algı bize, kendini geliştiren organizmalar olarak anlamımızı gerçekleştirebilmemiz için verilmiştir. Psikik hayatımıza doğru içeri yönelmiş bu algıya sahip olmayıp, yalnızca dışarıya yönelmiş beş duyuya sahip olsaydık, bütün içsel gelişim imkansız hale gelirdi.

(2) *“Ben”ler canlıdır ama ölmeye başlayabilirler. “Ben”ler canlıdır ve gerçek varlıklardır. Ölüp ölmeyecekleri ayrı bir sorundur. Çalışma yalnızca, beslenmedikleri takdirde zayıflayacaklarını öğretmektedir ama Hades’in gölgeleri gibi kanınızı içerlerse, canlanıp konuşmaya başlarlar. “Ben”ler sizi bir süreliğine terk edip sonra tekrar ziyaret edebilirler. Ama bu da farklı bir meseledir. Ama özellikle, kişideki daha yüksek Çalışma “ben”leri için geçerlidir. Olağan “ben”lerimiz sürekli bizimledir. Bildiğiniz gibi “sefil” olarak adlandırılırlar.*

(3) *Kişide nelerin olduğunu keşfedebilsek, bu çok ilginç olurdu. Kişi, bazıları çok kıymetli olan çok çeşitli “ben”lerle, büyük bir çeşitlilik arz eden bir hayat sürdürmüş olabilir. Evet, kendinde özgürce dolaşabilen ve kendinin tüm farklı yanları bir ölçüde gelişmiş olan, yani ağırlık merkezi 1 No.lu İnsan, 2 No.lu İnsan ve 3 No.lu İnsan gibi tek bir merkezde olmayan Dengeli İnsan seviyesine erişmek anlamına gelirdi bu. Örneğin, doktor olarak sürdürdüğüm hayatımla çok fazla özdeşleşirsem, kendimde özgürce dolaşamam ve yalnızca tek yanlı bir gelişim seyri izleyebilirim. Profesyonel yanınızla ya da doğum yanınızla ya da başka herhangi bir şeyle özdeşleştiğinizde, Dengeli İnsan haline gelemersiniz. Şahsen, Dengeli İnsan olmanın ne anlama geldiğini anlamak için kullanılabilecek en iyi ifadelerden birinin “hayatınızla özdeşleşmemenin ne anlama geldiğini görebilmek” olduğunu düşünürüm sık sık. Geçmiş hayatınız sizi sürekli yakalayıp aşağılara çekmemelidir. Burada, hepinizin uzunca bir süre çalışmanızı gerektiren pratik bir şeyle karşı karşıyasınız.*

Yukarıdakiler yazıldıktan sonra elime geçen iki soru hakkında daha yorum yapmak istiyorum:

(10) *Doğrudan Duygusal Merkeze yönelen bir “ben” zamanla Entelektüel Merkez tarafından çok iyi bilinen ve alışkanlıktan dolayı artık öncelikle Entelektüel Merkeze yönelmesi hiç gerekmeyen “ben” midir? Bu soru çok biçimlendirici*

türdendir. Şöyle derdim: Bir "ben"i bu kadar ayırt edecek kadar bilir misiniz gerçekten? Bazı izlenimlerin Duygusal Merkeze düştüğünü hatırlıyorsunuzdur. Bu, Duygusal Merkezin herhangi bir kendini gözlem olmaksızın hayat karşısında nasıl tepki verdiğini gözlemlemek gerektiği anlamına gelir. Kendimizi gözlemlemek için Entelektüel Merkezi kullanmamız ve bir izlenimin nereye düştüğünü görebileceğimiz bir farkındalık anı olmaksızın, doğrudan doğruya Duygusal Merkeze düşmesine izin vermememiz gerekir. Gözlemleyen "Ben" genel anlamda farkındalığımızın bulunduğu Entelektüel Merkezde başlar. Bu, sizin nelerin içeri girmesine izin verdiğinizle ilgili bir meseledir. Kazara dikenli bir çalıya tutunur ve yine de tepkiyi otomatik olarak gerçekleştirmeden önce gözlemleyebilirsiniz. Bu, bir İçgüdüsel Merkez ve onun çok az kontrol edilebilmesi meselesidir, aynıısı Duygusal Merkez için de geçerlidir.

(11) Bir "ben" Duygusal Merkezi nasıl doğrudan etkiler? İzlenim, Entelektüel Merkezden ya da çağrışımlar ağından geçmeden doğrudan Duygusal Merkeze mi yönelir? Negatif bir duygunun hemen öncesinde her zaman bir düşünce mi vardır? Negatif bir duygudan önce bir düşünce mi gelmektedir? Bunun bir tutum meselesi olduğunu söyleyebilirim. Başlangıcı zihinsel olan ve pratik olarak hiçbir düşünce eşlik etmediği halde yine de öyle olan bir tutumdan yola çıkarak nasıl tepki verdiğinizi henüz görmemişseniz, o zaman izlenim doğrudan Duygusal Merkezin negatif kısmına düşecektir. Çalışma'nın, izlenimlerin Entelektüel Merkez aracılığıyla geldiğini ve daha sonra diğer merkezlere aktarıldığını öğrettiğini hatırlayın. İzlenimlerin girdikleri yerde şuurlu bir nokta oluşturmak gerekir. Bir izlenimin doğrudan girmesine izin verirseniz, kendi alışıldık yolunu izleyecektir. Dış izlenimlerin etkilerini her şeyden önce Zihinsel Merkezde kontrol etmeye başlarız. Örneğin, üşüyorsam titremem ve şikayet etmem mi gerekir? Kendimi daha çok kontrol edebilirsem, istemediğim sürece bu şekilde tepki vermem gerekmez. Çok mekanik değilsem, zihne düşen izlenimler noktası bir tür seçme yapabilecektir ve böylece, bunlar otomatik olarak aynı tepkileri üretmeyecektir. Çalışma'nın amacı, gelen izlenimler yerinde şuurlu bir nokta oluşturmaktır ve bu, gözlemeleme gücünü gerektirir ki kişi, içeri giren ve hep aynı mekanik tarzda tepki veren hayatın sürekli etkisinden ayrılabilsin. Kişinin bir hayat olayını her zaman aynı tarzda ele almak zorunda olmadığını fark etmek harikulade bir şeydir. Ama bunun gerçekleşmesi için, kişinin olayı ve aynı zamanda bu olaya verdiği mekanik tepkiyi görebilmesi gerekir. Çalışma bu iki şeyin, yani duyularımız aracılığıyla bize gelen dışsal olay ile normalde göstereceğimiz mekanik tepkinin arasına girdiğinde ve Çalışma'nın bizde oluşturmayı hedeflediği bu şuurlu seçim anı mevcut olduğunda Çalışma'nın pratikte neyi amaçladığını anlamaya başlarız. Buna, Hidrojen 12'yi içeri gelen izlenimler noktasına götürmek denir. Bu, hayatın ortasında daha şuurlu yaşamaya başladığımız anlamına gelir.

KENDİNİ HATIRLAMAK

Kısa bir süre önce burada yapılan bir sohbette, konu Kendini Hatırlamaya geldi. Daha yüksek bir şeye inanmadıkça, kendinizi hatırlamayacağınız sık sık söylenmiştir. Kendini Hatırlama ile her zaman bağlantılı olan belirli bir duygusal his vardır. Kendinizi hatırlarken soğukkanlı olamazsınız. Belirli bir halin içine girmeniz gerekir ama kişi kendini bu özel halin içine girmeksizin gözlemleyebilir. Yine de her iki eylem aynı noktada buluşur. Kendini Hatırlama aracılığıyla, aksi halde bize ulaşamayan yeni te-sirlere açık hale geliriz. Varoluşunuzun olağandışılığını hissederseniz; be-deninizin, şuurunuzun ve sizi çevreleyen dünyanın mucizesini hissederseniz; kim olduğunuzu merak etmeye başlarsanız Kendini Hatırlama için ol-manız gereken durum içindesiniz, demektir. Öte yandan, kendinizle tama-men özdeşleşirseniz ve her şeyi olduğu gibi kabul ederseniz, Kendini Ha-tırlama eylemi için gerekli olan durumda değilsinizdir. Geçmişte size sık sık "Ellerinize bakın, onların ne olduğunu ya da nasıl hareket ettiğini bili-yor musunuz?" ya da "Ağaçlara bakın ve onları nasıl gördüğünüzü kendi-nize sorun," gibi veya buna benzer pek çok şey söyledim. Bütün bunlarda gizem duygusu, mucize hissi içimizdedir. Mucizevi olanı bulmak için Ti-bet'e gitmek gerekmez. Onu şimdi, burada bulabilirsiniz. Size okunan bu sözcükleri nasıl işitiyorsunuz? Bunların ne anlama geldiğini nasıl fark edi-yorsunuz? Burada nasıl oturup da bunları dinleyebiliyorsunuz? Ama ge-nellikle kendimize bu tür tuhaf sorular sormaz, hatta bunların saçma oldu-ğunu düşünürüz ya da bilim tarafından hiçbir şey açıklanmıyorsa da bun-ların hepsinin bilim tarafından açıklandığını hayal ederiz. Hayata farklı bakmadıkça kendinizi hatırlayamazsınız. Kendini hatırlamanın bir biçimi, Çalışma'da olduğunuzu ve her şeyi Çalışma'nın anlamına ve talimatına göre farklı bir biçimde ele almanız gerektiğini hatırlamaktır. Bu, Kendini Hatırlamanın sıkça uygulanabilecek çok etkili bir biçimidir. Hayat, duy-u-larınız aracılığıyla size her an desteler ve paketler halinde ulaşmaktadır ama siz ona nasıl tepki veriyorsunuz? Çalışma dış hayatla aranızda girebil-di mi, yoksa sadece dış hayata ve olaylarına dalmış, uyuyor musunuz? Uyuyorsanız, kendinizi hatırlamıyorsunuzdur. Çalışma'nın deyimiyle, bir kayışla işleyen makine gibi, hayatın ve olaylarının yönlendirdiği mekanik bir insansınız o zaman. Hayatı deneyimleyen kendinize dair bir belirginlik hissiyle, hayata bakan kendinize ve onun sizde oluşturduğu tepkileri fark etmeye dair bir hisle, hayatın sizi yaşadığını değil de sizin hayatı yaşadığ-ınız hissiyle hayatın içinde ayağa kalkmak; bütün bunlar ve bunun gibi da-ha binlerce düşünce ve his, Kendini Hatırlama fikriyle ilişkilidir. Ama do-ğanın kendini yarattığını, maddenin maddeyi yarattığını düşünürseniz, kendinizi hatırlayamazsınız. Öte yandan, yukarıdan gelen Yaratılış Işını hakkında ve Güneş'ten gelen ve bizlerin de içinden yaratılmış olduğumuz yan oktav hakkında içsel olarak sıkça düşünür ve bunlar gibi önemli konu-ların önemini teslim edip insanın düşüncelerini doğru bir biçimde düzen-

leyebilmek için bunlara mutlaka gereksinim duyduğumu düşünürseniz, bir Kendini Hatırlama anı yaşayabilir ve bunun ne anlama geldiğini kavrayabilirsiniz. Ancak daha yüksekteki bir şeyi hissederek daha alçaktaki bir şeyden kendinizi ayırabilirsiniz ve bir süre sonra, bunun ne anlama geldiğini deneyimlediğinizde, bu daha yüksek şeye dair hissi içinizde her ne pahasına olursa olsun canlı tutabilmek için her şeyi yapacak ve dışsal şeylerle bütünüyle özdeşleştiğiniz dönemlerden nefret etmeye başlayacaksınız. Bu, Çalışma'da belirli bir aşamaya geldiğinizi gösterir. Bu aşamada uyanık olmanın ne anlama geldiğini biraz olsun bilir ve buna kıyasla, uykuda olmanın ne anlama geldiğini biliriz; bu aşama, ne zaman daha çok uyanık olduğumuzu ve ne zaman daha çok uykuda olduğumuzu bilmemize olanak verecek kadar uzunca bir süre bizimle birlikte kalır. Ardından bu bir içsel seçim, içsel tat meselesi haline gelir ve bu aşama kaçınılmaz olarak uzunca bir süre devam eder. Bu aşamada, deyim yerindeyse, kişiye Çalışma ve onun fikirlerinin sürekli olarak hatırlatılması şartıyla, tamamen kişinin kendine bağlı uzun bir test vardır. Bu nedenle, size Çalışma'yı öğretecek ve Çalışma'yı hatırlamanızı sağlayacak bir kişinin bulunması gerekir ve böyle bir kişi, Çalışma'yı bilmeli ve sürekli olarak Çalışma'yı düşünüp uygulamalıdır. Fakat söylediğim gibi, bu aşama sonuçta kişinin kendine bağlıdır. Çalışma zihinlerimizde yeni bir düzenleme yapmayı amaçladığı için bunu ancak bir kişinin zihnine girmesine izin verildiğinde yapabilir. Kendisi ilgi göstermedikçe ve arzulamadıkça, hiç kimsenin zihnine hiçbir şey giremez. Bu ise açıkça şu demektir; kişi çalışmayı arzulayan "ben"lere, başka bir şeyin olduğunu her zaman hisseden "ben"lere, Çalışma'yı yalnızca kulaklarıyla değil zihniyle ve anlayışıyla da dinleyebilen "ben"lere sahip olmadıkça –bu tür "ben"ler mevcut olmadıkça– Çalışma asla içeri giremez ama içeri girerse, o zaman bu bir seçim yapma meselesi haline gelir. Kişi her zaman yoluna kötü "ben"lerle devam etmeyi ve hatta bütün hayatını bu tür "ben"lerle geçirmeyi tercih edebilir ya da bu kötü "ben"lerin ağır ağır ve aşama aşama farkına varmayı ve bunların etkisinde kalmamayı tercih edebilir. Kendini Hatırlama, bu seçim hissiyle –yani daha iyi "ben"lerin tercih edilmesiyle– başlar. Kişi ilginç bir zihinsel eylemle ya da iradenin eylemiyle kendini negatif "ben"lerin uçsuz bucaksız bataklığından ayırabilmenin ve adeta ayağa kalkabilmenin olanaklı olduğunu deneyimler. Bu, kişinin kendini kendinden yukarıya kaldırmasıdır ama söylediğimiz gibi, kişi kendinin daha iyi hallerinin ve daha kötü hallerinin var olduğunu kesin olarak bilmedikçe bu imkansızdır. Daha yüksek bir şeyin var olduğuna teoride inanmak değildir bu, kişinin kendinde bunu gerçekten algılamasıdır çünkü bu Çalışma'nın öznesi, kendi olarak adlandırılan bu ilginç ve karmaşık şeydir. Kişi, kendini kuşatan ve onu kendi seviyelerine çekmeye ve kendi yaklaşımlarını ona aşılama çalışsan bu kötü "ben"lerin rahatsız edici kalabalığını sık sık gözlemleyebilir. Ve dönüşüm eylemi bunun farkına varır hale gelmeyi ve kişi şimdilik daha iyi bilen "ben"lere ulaşmasa bile tamamen farklı yaklaşımlar geliştirilebileceğini bilebildiği ve hatırlayabildiği için bunlarla özdeşleşmemeyi içermektedir. Örneğin, neden her şeyin her zaman yolunda gitmesi gerektiğini düşünür ve bir şey-

ler istediğimiz gibi gitmediğinde üzülürüz? Neden İkinci Kuvveti hiç hatırlamayız? Bunun nedeni, bu tür şeyleri yalnızca Çalışma'daki "ben"lerin hatırlayabilmesi ve içimizde Çalışma'yı hiç duymamış ve şeyleri kendi tarzlarında ele alan engin bir "ben"ler kalabalığının olmasıdır. İçimizde Çalışma'yı hiç duymamış olan bir "ben"ler kalabalığının var olması kulağa çok tuhaf gelebilir. Tuhaf gelir çünkü kendimizi bir kabul etmeye devam edecek ve bu yanılısamanın etkisinden kurtulup çoğulluk varlığımıza dair bir anlayış edinmeyi çok zor bulacağız. Buna bir göz atmak bile Çalışma'da bir Kendini Hatırlama anı olarak nitelenir. Buna bir Kendini Hatırlama anı denir çünkü bu, kişinin mekanikliğinin farkına vardığı bir andır. Kişinin mekanikliğini duygusal olarak fark etmesine bir Kendini Hatırlama anı denir, oysa kendi mekanikliğiyle özdeşleşmesine ve hükmetmeye başlayan her "ben"le özdeşleşmesine bir uyku durumu denmektedir. Yine, Çalışma'nın "her şey oluşur" derken ne öğrettiğini kavramak, bu ifadenin anlamını çözmek de bir Kendini Hatırlama anı, yani içsel tat ve algı aracılığıyla her zamanki özdeşleşmiş durumunuzda olmadığınızı kavradığınız bir an oluşturabilir. "Her şey oluşur," sözünün ne anlama geldiğini düşünün ve bu fikrin, kişinin yapabileceği ve hayatın zeki bir biçimde işlediği fikrine dayanan normal düşünce tarzınızla nasıl taban tabana zıt olduğunu düşünün. Günümüzde bunun, en faydalı düşünme biçimlerinden biri olduğu kanısındayım. En azından, olaylar beklemediğimiz gibi geliştiğinde ya da talihsiz, çözümsüz bir durumla karşılaştığımızda tamamen alt üst olmamızın önüne geçer. Çözüm nedir? Çözüm, Kendini Hatırlama yönünde uzanmaktadır. Çözüm, Çalışma'nın tüm bize öğrettikleri yönünde uzanmaktadır; Çalışma'nın bütün öğrettiklerini hatırlayabilseydik, Çalışma bizim için canlı bir gerçeklik, gerçekten ayak uydurarak yaşayabildiğimiz bir şey haline gelseydi, hayatla ve hayatın olaylarıyla ilişkimiz tamamen farklı olurdu; bütünüyle uykuda olan biri gibi, faydasız ıstıraplarla yüklü, her şeye şaşırın, en olağan olaylar nedeniyle negatif olabilen biri gibi hareket etmezdik.

Kendimize bir amaç belirlediğimizde, bunun her zaman Çalışma'yla bir bağlantısı olmalıdır. Kişinin zor bir anında amacını hatırlaması, Çalışma'nın getirdiği tanıma göre, Kendini Hatırlamanın bir biçimidir ama amacın Çalışma'yla hiçbir ilgisi yoksa –örneğin, amacım 100.000 sterlin kazanmak ya da şöhrete ulaşmaksa– amacımı hatırlasam bile bunun Çalışma'yla hiçbir ilgisi olmayacaktır. Çalışma'da bir amaç belirlememiz gerektiği söylenir: bir Çalışma amacı. Ama bir Çalışma amacı, bu ikisi bir biçimde bağlantılı değilse, bir hayat amacı ile aynı değildir. Örneğin, amacım bu Çalışma'nın belirli bir bütçe gerektiren bir etkinliğini gerçekleştirebilmek için 100.000 sterlin kazanmaksa ve bunda samimiysem, iki amaç arasında bir bağlantı olacaktır. Para kazanma konusunda ustaysam ve aynı zamanda Çalışma'ya öncelikle değer veriyorsam, hayattaki kurnazlığım ve Çalışma'ya karşı hissettiklerim birbirini güçlendirecek ve hiçbir çatışma söz konusu olmayacaktır. Bu nedenle, Çalışma kişinin amacını hatırlamasının Kendini Hatırlamanın bir biçimi olduğunu ya da kendinizi hatırlamaya çalışırken amacınızı hatırlamanız gerektiğini söylerken, amacınız para ka-

zannak ya da şöhere ulaşmak gibi yalnızca bir hayat amacı ise, bunun hiçbir faydası olmayacaktır. Bu tür bir amacı hatırlamak, sizi doğrudan doğruya hayata ve hayatın etki alanına götürecektir ve Çalışma'ya ait olarak sahip olmuş olabileceğiniz kuvveti elinizden alacaktır. Hayatla bağlantılı Çalışma amacı hakkında bir şey daha eklemek istiyorum: Çalışma'da üç çalışma çizgisi vardır; insanın kendi üzerindeki çalışması, Çalışma'daki diğer insanlarla ilgili olarak çalışması ve bizzat Çalışma'nın kendisiyle bağlantılı olarak çalışması. Bu üç çizgi de en azından geçici bir biçimde izlenmedikçe, amacınız hiçbir sonuç vermeyecektir. Çalışma amaçlarının hepsinin üç unsuru vardır. Bir insan yalnızca kendi üzerinde çalışmayı isterse hiçbir yere varamayacak, aslında olağan hayatta olduğundan çok daha kötü hale gelecektir. Bir amaçta üç kuvvetin bulunması gerektiğinin ne anlama geldiğini düşünmeye çalışın; Çalışma'nın işaret ettiği üç çizginin ne olduğunu düşünün. Kendiniz üzerinde çalışmayıp yalnızca başkaları için çalışmak yanlıştır. Kendiniz üzerinde çalışıp başkalarını bir rahatsızlık sebebi olarak görmek yanlıştır. Ve yine, başkalarıyla bağlantılı olarak kendiniz üzerinde çalışırken Çalışma'nın kendisini ve neleri gerektirdiğini hiç düşünmemek de yanlıştır.

Kendini Hatırlamayla bağlantılı olarak kişinin kendini yalıtması hakkında konuşacağım şimdi. G. bir keresinde, çalışmak için insanın kendini hayattan yalıtması gerektiğini söylemişti. Bu çok kolayca yanlış anlaşılabilir. Daha derin anlamıyla, kişi kendini mekanik kişiliğinden yalıtmalıdır, böylece dış koşullardaki her değişikliğe maruz kalmayacaktır. Kuran üzerine çalışan ezoterik okul olan Sufi ekolü ile bağlantılı ezoterik kitapların birinden aktarmak istediğim bir şey var. Bu okuldan bir öğretmen şu ifadeyi kullanmıştır: "Yalnızlıkta güvenlik vardır." Sonra da eklemiştir: "Ama hiç kimse yalnızlığı, tek başına yaşamak olarak hayal etmesin." Bu Sufi öğretmenin söylediklerini yorumlayacağım. Başka insanlar hakkında nasıl düşündüğümüzün ve bu düşüncelerimizin tamamen onların davranışlarıyla belirlenip belirlenmediğinin önemi üzerinde durmuştur. Aynı şeyden ya da aynı kişiden bir an hoşlanıp, başka bir an hoşlanmadığımızı ve buna uygun olarak düşündüğümüzü hepimiz biliriz. Bunu gözlem yoluyla bildiğimizde ve bu hoşlanma ya da hoşlanmama durumunun ve getirdikleri tüm düşüncelerin bizi yönetemediği bir noktaya ulaştığımızda, kendimizi çevremizdeki hayatın olağan gücünden yalıtmış oluruz. Bunun kayıtsızlık olmadığını ve hayatın tıpkı bir sarkaç gibi hep sallanıp durduğu iki karşıt uç arasında şuurlu duruma gelmek olduğunu hatırlayın. Kayıtsızlık mekaniktir ama zıtlar arasında durmak şuurludur. Dengemizi korumak gibidir. Bu Sufi öğretmen, bir kişinin bir şeyden veya onun düşüncesinden hoşlanmamaktan zevk alıp almamasının aynı şey olduğuna veya tam tersi olduğuna işaret eder. Çalışma, kendimizde içsel sükunet oluşturmaktan söz eder ve bu, Sufi öğretmenin "yalnızlıkta güvenlik vardır" ifadesiyle karşılaştırılabilir ama bu yalnızlık, fiziksel anlamda tek başına olmaktan ibaret değildir. Bu Çalışma'da bize, ifade etmememiz gereken şeyler ya da zarar verecek şeyler hakkında sessizliğimizi korumamız öğretilir. Bu, deyim yerindeyse, bir dışsal ritüel, bir dışsal disiplindir. Herkes geve-

zelik ederse, bu Çalışma'da uygun bir grup oluşturabilmek hiçbir zaman mümkün olamaz. Gevezelik hep sayelerinde Çalışma'daki bütün kuvvetin hayata akıp karıştığı şu küçük mekanik "ben"lerden gelir. İnciller'de insanın sağ elinin ne yaptığıının sol eli tarafından bilinmediği bir duruma erişmesi gerektiği söylenir. O. bir keresinde, bu konu hakkında uzun uzun konuşmuş ve içsel sessizliğin gücüne işaret edip bunu Kendini Hatırlama ile ilişkilendirmişti. Örneğin, kişi birçok şey söyleyebilirdi ama söylemez. Bu dışsaldır. Ama daha derinlerde, kendi içinde bir sürü "ben"ın konuşmasına izin verebilirdi ama onları durdurur, onları dinlemez, onlarla birlikte gitmez ve hepsinden önemlisi, içsel bir seçim yaparak bunlara inanmaz. O. bu bağlamda kendimizde içsel dur oluşturmaktan söz etmiş ve bunu da Kendini Hatırlamanın bir biçimiyle ilişkilendirmişti. İçsel dur, belli bir şekilde düşünmeyi durdurmak anlamına gelir. Çeşitli nedenlerden dolayı, örneğin sosyal davranış, sonuçlardan duyulan korku, görgü kuralları, kendinize ilişkin çizdiğiniz yardımseverlik resmi vb. nedeniyle kendinizi belirli şeyleri söylemekten men edebilirsiniz. Ama bu içsel dur değildir. Bu Çalışma'da belirli bir süre geçirdikten sonra herkes tarafından anlaşılması zorunlu olan ve içsel seçim yoluyla ulaşılabilecek içsel sükunet değildir bu. Çalışma'yı belirli bir aşamada anlamaya başlayan, bunu içsel olarak kendine uygulamaya başlayan ve bunun anlamını kendilerindeki içsel bir şeyden yola çıkarak kavramaya başlayan insanlar ancak bu noktada söz konusu olur. Ve bu noktada, bir insan artık ödül için değil, içsel seçimi nedeniyle çalışmaktadır.

Birdlip, 3 Şubat 1945

"BEN"LER DOKTRİNİ

II

Kısa bir süre önce, içimizdeki farklı "ben"ler doktrini üzerinde durmuş ve birçok "ben"den oluştuğumuzu göremedikçe, şimdi bulunduğumuz yerden bir adım öteye geçemeyeceğimize değinmiştik. Bu konuya devam etmeden önce, farklı "ben"lerin içimizde nasıl ortaya çıktığını ve Çalışma'nın bu konuda neler öğrettiğini kendimize hatırlatalım. Çalışma yalnızca Öz ile doğduğumuzu ve küçük çocuklarda, gelişmemiş Öz'ün tezahürlerine sahip olduğumuzu öğretir. Öz, yeryüzünün bu seviyesine gelişmek için iner ama kendi başına çok az gelişebilir. Bu arada, küçük çocukların ısrarcılıklarıyla tanımlanan negatif duygulara sahip olmadıklarına dikkat edin. Çocuk, uyku halindeki insanlar arasında büyür ve aşama aşama Öz'ü kuşatan Kişiliği biçimlenmeye başlar. Küçük bir çocuk asla "Ben" demez. "Ben" demeye başladığında, İmajinatif "Ben" başlar. Taklit vb. yoluyla pek çok "ben" oluşturulur ve büyüyen çocuk bunların hepsine "Ben"

demeye başlar. Sanırım, "Ben" demeye başlaması bir tür taklitten, kendini "Ben" gibi hayal etmekten ve yetişkinlerin hep "Ben" dediğini işitmekten kaynaklanmaktadır. Bununla birlikte, daha pek çok ilginç şey içeri girer. Şimdi, yetişkinler olarak kendimizden söz edelim. Kaçınılmaz olarak ve hatta tasarlanmışçasına, yanlış bir "Ben" –yani İmajinatif "Ben"– hissi edinmişsinizdir. Öz içimizde daha çok gelişmeye devam edecekse, İmajinatif "Ben" ile ilgili her şey pasif hale gelmelidir. Dolayısıyla, Çalışma'nın bir insan kendini ikiye bölmedikçe psikolojik durumundan çıkamayacağını söylemesi anlaşılabilir. Kendinizi ikiye bölmek, gözlemleyen yan ve gözlemlenen yan olmak üzere ikiye bölmek demektir. İnsan kendini gözlemlemedikçe değişmez. Böyle bir kişi her zaman aynı adam ya da aynı kadın olarak kalacaktır. Ayrıca, kişi kendini tek bir kişi olarak kabul ettiği ve her zaman aynı "Ben" olduğunu düşündüğü sürece değişemeyeceğini de hepiniz biliyorsunuz.

Geçenlerde, yalan söylemekle ilgili konuşuyorduk. Çalışma'nın yalanla ilgili söyleyeceği çok şeyi vardır. Örneğin, Çalışma'nın yalan hakkında söylediği en derin şey, onun Öz'ü yok ettiğidir. Her zaman yalan söyleyen kişi, Öz'ünü yok eder. Şimdi, Öz içimizde gelişebilecek ve bizi farklı bir varlık seviyesine, farklı bir kadere ve varlık ölçeğinde farklı bir konuma taşıyabilecek yegane parçadır. Bir yalancı büyüyemez. Herkesin içinde yalanlar söyleyen çok sayıda "ben" vardır ve bu "ben"lere, her zaman kendini haklı çıkaran "ben"lerin muazzam etkinliği eşlik eder. Bir kişi yalan söylediğinde rahatsızlık hissetmesi gerekir. Çalışma, iki tür yalan olduğunu söyler; başkalarına yalan söylemek ve kendine yalan söylemek. Çalışma, aynı zamanda, yalanın yalnızca bir hakikat sistemiyle ilişkili olarak tanımlanabileceğini söyler. Hakikatin ne olduğuna dair size hiçbir şey öğretilmemişse, nasıl yalan söylediğinizi görmeniz güçtür. Hiçbir şey bilmeyen küçük bir çocuk yalan söylemez ve yalan söyleyemez ama bir şeyler öğrendikten sonra, kendine öğretilenlere göre yalanlar söylemeye başlayabilir. Yalnızca bir hakikatle bağlantılı olarak yalan söyleyebilirsiniz. Hakikat ve sahtelik hakkında doğrular ve yanlışlar size hiç öğretilmemişse, tam olarak nasıl yalan söyleyebilirsiniz? Bir insan yasaklanan ve izin verilen şeyleri kavramaya başlar başlamaz, yalan söyleme yeteneği kazanır. Şimdi, bu Çalışma'da da yalan söyleyebilirsiniz ve bu Çalışma'da söyleyeceğiniz yalanlar gelişim olasılıklarınızı yok eder. Hem başkalarına hem de kendinize yalanlar söyleyebilirsiniz ve Çalışma'nın bu konudaki öğretisinin ağırlık merkezinin insanın kendine söylediği yalanlar açısından en önemli şey olduğunu söyleyebilirim ama Çalışma, öğretmeninize yalan söylememeniz gerektiğini söyleyerek başlar. Öğretmeninizle bir konuda konuşmak istemeyebilirsiniz ama neler olduğunu anlatmanız istendiğinde yalan söylerseniz –bu her zaman bilinir– hem Çalışma'ya karşı hem de içsel gelişim olasılıklarınıza karşı çok tehlikeli bir konumdasınız, demektir. Şimdi, Çalışma'nın sistemi çok açık bir biçimde tarif edilmiştir ve hepiniz Çalışma'ya yalan söylemenin ne anlama geldiğini çok iyi bilebilirsiniz. Hayatta yalanlar söyleyebilirsiniz ama Çalışma'ya yalan söylemek tamamen farklı bir şeydir. Belirli bir hakikat sistemiyle bağlantılı olarak yalan söylemiş olur-

sunuz. Psişik hayattaki herhangi bir gelişmenin, yalnızca size öğretilen ve izlemeye başladığınız bir hakikat sistemi aracılığıyla mümkün olduğunu anlıyorsunuzdur. Yalnızca Çalışma'yı düşünmek ya da Çalışma hakkında konuşmak yetmez, bu Çalışma'yı yaşamaya başlamanız gerekmektedir. Çalışma, hakikatin formlarına ilişkin belirli bir öğreti sistemidir ve bunları yaşamaya başlarsanız, size çok arzu edilir bir yönde rehberlik edecekler. Çalışma'nın hakikatinin yaşanması, kendiniz üzerinde çalışmak anlamına gelir. Çalışma'nın öğrettiklerini takip etmek istediğiniz anlamına gelir. İçsel olarak kendinize yalan söylerseniz, örneğin negatif olduğunuz halde negatif olmadığınızı söylerseniz, Çalışma'nın sizdeki etkilerini engellemiş olursunuz.

Bütün gelişim, insanın ezoterik anlamda kendini hayatta yalan söylemeyen bir öğreti sistemiyle ilişkilendirmesine bağlıdır. Çalışma ekstra bir şeydir. İkinci eğitimidir. Bir insan hayatta doğal olarak iyi bir kişi olabilir ama Çalışma'nın amacı bu değildir çünkü Çalışma'nın ve İnciller de dahil olmak üzere ezoterizmin tamamının amacı, sizi tamamen farklı bir yaşam biçimiyle yüz yüze getirebilmektir. Ezoterik öğreti yalnızca bu tamamen farklı yaşam ve anlayış biçimiyle bu dünya üzerinde hedefini gerçekleştirebilir. Örneğin, aldığınız sosyal eğitim aracılığıyla ve bu eğitimin gereği olarak, negatif duygularınızı açıkça ifade etmeyebilirsiniz ama bunun Çalışma'yla hiçbir ilgisi yoktur. Genel olarak negatif duygularla tamamen farklı ve dış görünüşlerin etkisi altında kalmayan türden bir ilişki kurmanız gerekir. Hayatta negatif duygularını ifade etmemeyi öğrenen insan, içsel olarak negatif duygularla yüklü olabilir. Bu nedenle, insanın kendine yalan söylememesi çok önemlidir. O. bir keresinde şöyle demişti: "Yalan söylemek Öz'ü yok eder çünkü Öz yalnızca hakikatle gelişebilir. İnsanın gelişebilmek için öncelikle kendini kandırmaya son vermesi gerekir. Yalanın en kötü şekli rol yapmaktır. Herkes aslında olmadığı biriymiş gibi davranır. Bu tür tüm yalanların kaynağı imajinasyonda yatar." Bir başka yerde, genel olarak hayat hakkında konuşurken demişti ki: "Hayatta hiçbir şey, olduğunu iddia ettiği şey değildir." Milletler Cemiyeti hakkında konuşurken de şöyle demişti: "Olduğunu iddia ettiği şey değildir, aynen olduğunu iddia ettiği şey olmayan görünüşte kusursuz diğer birçok organizasyon gibi. Uyuyan insanların kendi varlık seviyelerini çok aşan örgütler oluşturmalarını nasıl bekleyebilirsiniz ki?" Bu beni çok etkilemişti. Hayattaki yardım örgütleri vb. her şeyi kapsayan bir ifadeydi. Bir keresinde, insanların kapısından çıktığı bir kilisenin önünden geçerken de aynı şeyi, yani bir kilisenin de yapmayı iddia ettiği etkiyi yapmadığını, insanları İsa gibi yapmadığını söylemişti. G.'nin bir zamanlar Hristiyanlık hakkında söylediği sözleri hatırlatmıştı: Yalnızca tek bir Hristiyan vardır, adı da İsa'dır.

Şimdi, pratik seviyede yalan söylemeyi ele alalım ve özellikle de İmajinatif "Ben" ile başlayan ve Sahte Kişilikle bağlantılı hale gelen yalan söyleme biçimini ele alalım. Çalışma'da bizlere, dünya üzerindeki insan ırkını koyunlara benzeten bir mesel anlatılmıştı; büyücü olan iki çiftçinin amacı, sahip oldukları koyunların kendilerinden kaçmasını engellemektir ve çok cimri olduklarından, koyunları kaybetmemek için pahalı yöntemlere baş-

vürmek istemediklerinden koyunları ipnotize ederler; onlara aslan olduklarını, kartal olduklarını ve hatta süper insan olduklarını söylerler. Bu, ergeç Sahte Kişiliği oluşturan İmajinatif "Ben" ile bağlantılı imajinasyonun gücü hakkında bir meseldir. Sahte Kişilik tamamen yapar görünmektir, tamamen imajinasyondur ve kökeni İmajinatif "Ben"dir, yani içimizde gerçek bir "Ben"e sahip olduğumuz hayalidir. Bizi, koyunlar gibi uykuda tutan türden bir imajinasyonla, kendimiz hakkında en olağandışı fikirleri ediniriz. *Yapabileceğimizi* düşünürüz, gerçek iradeye sahip olduğumuzu düşünürüz, kendi hayatlarımız hakkında karar verebileceğimizi düşünürüz ve kendi hayatlarımızda bile *her şeyin oluştuğunu* asla göremeyiz. Kendimizde gizli bir imajinasyon türü oluşturur ve hayatın kendisi bu imajinasyona uymasa da buna yapışıp kalır, kendimizi aslan gibi, kartal gibi, süper insan gibi hisseder ve aslında nasıl olduğumuzu hiç fark etmeyiz. "Ben"e sahip olduğumuz imajinasyonu; her şeyi kendimizden yaptığımız imajinasyonu, mekanik olduğumuzu ve her şeyin bizde oluştuğunu göremeyişimiz, bu İmajinatif "Ben"in farkına varamayışımız ve onun Sahte Kişilikte biriktirdiği tüm fanteziler, aslında nerede olduğumuzu göremeyişimiz ve hayatlarımızın bunca zaman ne olduğunu göremeyişimiz bizi sürekli bir kendine yalan söyleme, sürekli bir yapar görünme, sürekli bir kendini ipnotize etme halinde derin bir uykuda tutmaktadır. İçinde bulunduğumuz bu durum, Çalışma'daki bir başka meselde, kendini gerçek bir yere götürebilecek at ve araba dışarıda kendi haline terk edilmiş dururken handa oturup bütün parasını içkiye harcayan sürücü olarak tarif edilir. Bu mesel, hatırlayacağınız gibi, ilk adımın sürüyücü uyandırmak olduğunu söylemektedir. Sürücünün içtiği içki nedir? Kendisi hakkındaki imajinasyonudur ve bu imajinasyonun gücünü harfiyen görebilmek için, kendimizden başka içilecek şey yoktur. İnsanlar gerçekten içmeye başladıkları zaman ne yapmaya başlarlar? Böbürlenmeye başlarlar ya da kendileri hakkındaki gizli imajinasyonlarını açığa çıkarmaya; aslında ne kadar harika olduklarını, hiç kimsenin onları takdir etmediğini vb. söylemeye başlarlar çünkü herkesin bu İmajinatif "Ben" ve Sahte Kişilikle gizli bir aşk ilişkisi vardır ve bu, içsel hesaplar yapmanın en gizli kaynaklarından biridir.

Çalışma, kendimizde incelememiz gereken ilk yalan türünün başımıza gelen bir şeyi kendi çıkarımız doğrultusunda yorumlama eğilimimiz olduğunu söyler. Çalışma'yla ilgili bir sohbette, kendinizin ve başka insanların söylemiş olduklarını aktarmanız gerektiğinde, meseleyi doğru bir biçimde aktarmanın pratikte imkansız olduğunu fark edeceksiniz. Aktardığınız her şeyi kendi çıkarınıza yorumlama, söylediğiniz bazı şeyleri eleme ve bazı şeylere ise biraz aşırı vurgu yapma eğiliminde olacaksınız. Elbette ki aynı şeyi tam tersinden de yapabilirsiniz, yani kendinizi kasıtlı olarak çok kötü bir konuma yerleştirebilir ve ödüllendirilme umuduyla kendinizi acındırmaya çalışabilirsiniz. Oysa insanlar hem kendileri hem de başkaları hakkında tarafsız doğruları dile getirebileceklerinden kesinlikle emindirler. Kuşkusuz, içimizde daha dürüst olan "ben"ler ve daha az dürüst olan "ben"ler vardır. Peki ama Çalışma'da dürüst olma hedefi ne anlama gelir? Bu, ahlaki temellere dayanmaz. Yapar görünmekten ya da sahtelikten ge-

çerek asla gelişemeyen Öz adını verdiğimiz şeyin olası gelişimine dayanır. Yalan söylemeyi alışkanlık haline getiren bütün “ben”ler, Sahte Kişiliğin merkezi krallığını koruyan ve her şeyi haklı çıkaran bütün “ben”ler olayları çarpıtıp her şeyi kendi çıkarları doğrultusunda yorumlayarak Öz’ün içsel gelişimini engellerler. Çalışma, bu nedenle, öğretmenimize doğruyu söylemenin çok önemli olduğunu öğretir çünkü bu alıştırma aracılığıyla kendinize doğruyu söyleyebilmeyi öğrenirsiniz. Kendinize doğruyu söyleyemezseniz, size içsel gelişim imkanı tanımayan İmajinatif “Ben” ve Sahte Kişiliğin etkisinden kurtulamazsınız. Demek ki bu ahlaki değil, pratik bir meseledir. Geçmiş hayatlarımızdaki sahtelikleri daha çok görebilmeye başlarsak, bunları geçmişte farklılaştırmaya başlarız. Geçmişteki yalanlarımızı görebiliriz ama onları şu anda kendimiz üzerinde yaptığımız çalışma aracılığıyla görmüş oluruz. Kendimize ilişkin gözlemlerimiz çoğaldıkça ve sahte tutumlarımızı, sahte tonlamalarımızı, kendi değerimize ilişkin sahte yaklaşımlarımızı, sahte suçlamalarımızı daha çok görebildikçe, geçmişte aynı şekilde işlemiş olan şeyleri daha merhametli bir biçimde görebiliriz. Yani çalışmanın bu anından yola çıkarak geçmişi değiştiririz çünkü hayat, içimizde sarmalanmış yatmakta olan kompakt bir şeydir ve öldüğümüzde, bu sarmalanmış şeyi de yanımıza alırsak. Bazen geçmişi değiştirmenin, geleceği değiştirmekten daha kolay olduğunu düşünüyorum. Bu kısmen, ne olduğunuzu biraz daha çok görebilmeye başlayınca geçmişin öne çıkıp şurunuzda girebilmesinden kaynaklanır, oysa bilinmeyen gelecek aynı şekilde öne çıkmaz. Gelecekte hep aklı daha çok çelebilecek şeyler uzanmaktadır ama alışkanlık dışında, geçmişiniz aklınızı aynı biçimde çelmez. İçinde bulunduğunuz anda kendinizi Çalışma’nın seviyesine yükseltmeye başladığınızda, Çalışma’nın geçmişinizi tamamen doğru bir biçimde ortaya çıkarması harikuladedir. Geçmişte söylediğiniz yalanları görmeye başlar ve Çalışma’da yalan olarak adlandırılan şeylerin her zaman düşündüğünüz şeyler olmadıklarını anlamaya başlarsınız. Yalan, sözcüklerle ifade edilebilir, dilerseniz buna, yapar görünmek, yapmacıklık da diyebilirsiniz. Kişi tek bir jestle, tek bir bakışla, tek bir tonlamayla, kaygısız bir tavırla, bir iç çekişle, dertli bir ifadeyle, bir hastalıkla, coşkulu bir tavırla, her zaman zinde ve sağlıklı bir görüntü çizmesiyle de yalan söyleyebilir. Hepimiz nasıl harikulade davrandığımızı ve hangi tahammül edilemez koşullara maruz kaldığımızı biliriz. Çalışma, hepimizin kendimizle hayali bir yaşam sürdürüğümüzü söylemektedir. Bu aşk ilişkisi, gücümüzü önemli ölçüde tüketebilir ve her halükarda kendimizi gerçek anlamda gözlemlememizi engeller. Kalpten sökülüp atılması gereklidir. Kendine ilişkin duygular muazzam ölçüde güçlüdür. İmajinatif “Ben” etrafında kümelenen bu kendiyle aşk ilişkileri bazen üzücü ve trajiktir. Hepimiz, başkalarının umutsuz bakışlarını biliriz. Bu içsel kendinle aşk ilişkisini temel aldığımızda, bu kendinle aşk ilişkisi ister güçlü ve neşeli olmamızla ister yanlış anlaşıldığımızı düşünmemizle isterse asla bir şansa sahip olmadığımızla vs. ilişkili olsun, bizler çok zayıf düşeriz. Bunların hepsi, kendini ipnotize etmektir ve hep, içsel hesaplar yapmamızın derin bir kaynağıdır çünkü imajinasyonun bu formunun üzerimizde bu kadar görünmez bir etkisinin olduğunu fark et-

meyiz. Bize sahte bir ağırlık merkezi sunan ve hayatlarımızın anlamını ve hayatta başımıza gelenleri bütünüyle yanlış anlamamıza neden olan bu imajinasyon formunu kullanan “ben”leri göremeyiz. Hayatlarımızı olduğu gibi görebilmemizi ve kendimize şu önemli soruyu sormamızı engeller: Hayatın neden böyle olmuştur?

Zamanla, bir Çalışma vicdanı edinmeye başlayabiliriz. Bu bizi çok mutsuz kılar ama kendine acıma ya da yalan yere ıstırap çekme gibi zarar verici bir biçimde değil de çok daha berrak bir biçimde mutsuz olursunuz. Bu, kendi yalanlarınızı görebilmenizi sağlayan kuvvetin başlangıcıdır. Bu, yetiştirilme tarzınızdan edindiğiniz bir vicdan değildir, kişinin hayatını değiştirebilecek olan gerçek vicdanın başlangıcıdır. Sizde tamamen yeni bir şeyin doğuşudur ve eylemi çok yumuşak olsa da mutlak bir biçimde sahicidir; onu bilir ve otoritesini kabul edersiniz. Bu, uykudan uyanmanın başlangıcıdır. Bu vicdan sizin İngiliz ya da Çinli olmanızla, zengin ya da fakir olmanızla ilgili hiçbir şey bilmez. Uyandıktan sonra, bu herkeste aynıdır. Edindiğiniz geleneklerle, gittiğiniz okullarla, çalıştığınız mesleklerle ya da sahip olduğunuz sosyal konumla hiçbir ilgisi yoktur. Onun için bir kişilik olarak mevcut değilsinizdir. Çalışma, her zaman aynı olan bu gerçek vicdanın herkeste gömülü halde bulunduğunu ve Çalışma’nın bunu ergeç uyandırdığını öğretir. Bu vicdan Çalışma’ya hizmet eder. Daha yüksek merkezlerle teması mümkün kılar. İmajinatif “Ben” ve Sahte Kişilik, beraberindeki bütün o yalanlarla birlikte belirleyiciliğini sürdürdüğü süreçte, bu vicdan asla uyanamaz çünkü bu vicdan, İmajinatif “Ben” ve Sahte Kişiliğin ve onların tüm yapar görünmelerinin, yapmacıklıklarının seviyesinin tamamen üstünde olan Gerçek “Ben” doğrultusundadır.

Yalan söylemenin Çalışma’da başkalarına da zarar verdiğini hatırlayın. Bu da burada ele alınamayacak kadar kapsamlı bir konudur ama zihninizde, başkalarına nasıl davrandığınızı hatırlayın.

Birdlip, 8 Şubat 1945

ŞUURLU SEVGİ ÜSTÜNE YORUM

Bir süre önce, elime bir mektup ulaştı. Mektupta, Yuhanna’nın Birinci Mektubu’nda geçen bir ifade hakkında bir soru yer alıyordu. Pasaj sevgi hakkındaydı; aslında şuurlu sevgi hakkındaydı. Şimdi, şuurlu sevginin tamamı, kötü olanı dışlamaya ve yalnızca iyi olanı seçmeye dayanmaktadır. Mekanik sevgi ise çok farklı bir düzendedir. Söz konusu pasaj şöyledir:

“Sevgide korku yoktur. Tersine, yetkin sevgi korkuyu siler atar. Çünkü korku işkencedir. Korkan kişi sevgide yetkin kılınmamıştır.”

(1. Yuhanna, 4:18)

Yuhanna İncili’nde ve Yuhanna’nın Mektupları’nda, sevginin vurgu-

landığını görürüz. Ama duygusal sevgi değildir bu, Yuhanna İncili'nin son bölümünde Petrus ile sohbetin gösterdiği gibi, farklı bir sevgidir; bir hedef, bir amaç ve aşama aşama kusursuzlaşma fikriyle bağlantılıdır. Yukarıdaki pasajdaki "yetkin sevgi" ifadesi, aslında Yunancada düşe kalka ilerleyip uzun bir mücadele sonunda kusursuzluğa erişen sevgi anlamına gelir. Yuhanna, Bhakti Yoga yolunu izlemiştir. Yoganın farklı türleri vardır: Jnana Yoga, Entelektüel Merkez üzerinde çalışmayla bağlantılıdır; Bhakti Yoga, Duygusal Merkez üzerinde çalışmayla bağlantılıdır; Hatha Yoga, Hareket Merkezi üzerinde çalışmayla bağlantılıdır ve 3 No.lu İnsan, 2 No.lu İnsan ve 1 No.lu İnsan'a ait olan bu üç farklı çizginin birçok dalı vardır. İncelemeye başladığımız 4. Yol'da, insanın önce iki odada çalışması, daha sonra üçüncü odada çalışması ve son olarak, eğer o kişiye açılsa, dördüncü bir odada çalışması gerekir çünkü 4. Yol'da, bir insanın bütün merkezlerinin Çalışma'yı yansıtmaya başlayacağı bir denge haline erişmesi gereklidir. Ama Yuhanna'nın yazılarında Bhakti Yoga Yolunun ve mekanik duygusal sevgi ile fiziksel sevgiden farklı olarak, şuurlu sevginin uyanışının izine rastlarız. Bu Yolun amacı, sevgi yoluyla Daha Yüksek Duygusal Merkezle doğrudan temas kurmaktır. Elbette ki bu sevginin ne olduğunu fiziksel nesnelere yönelerek dışarı dönen olağan sevgi kavramımızdan yola çıkarak anlayabilmemiz mümkün değildir. Yuhanna ise farklı bir sevgi türünden bahseder, tıpkı Çalışma'nın da bizim için farklı bir sevgi türünün, şuurlu sevginin mümkün olduğundan söz ettiği gibi. Ama sevginin bu türü bizden çok uzaktır ve buna zaten sahip olduğumuzu hayal etmek, en büyük aptallık olacaktır. Sevgi yanılsamalarını, neden sevemediğimizi ve aslında aynı anda nasıl hem sevip hem de nefret edebildiğimizi fark etmemiz gerekmektedir. Bu nedenle, Yuhanna şunları söyler: "Kardeşinden nefret eden karanlıktadır," ve "Eğer bir kimse, Tanrı'yı seviyorum, der ve kardeşinden nefret ederse yalancıdır." Ayrıca, sözünü ettiği bu sevgiye sahip olmayanların ölü olduklarını da söyler. Bu sevginin Tanrı'dan doğduğunu söyleyerek onu bir yeni doğum olarak niteler ve şöyle der: "Tanrı'dan doğmuş olan, günah işlemez. Çünkü Tanrı'nın tohumu onda yaşar. Tanrı'dan doğmuş olduğu için günah işleyemez." Yuhanna'ya göre sevginin tamamı, kişinin kendinden ya da dünyadan daha yüksek olan bir şeyin sevgisinden gelmektedir. Tanrı'nın sevgi olduğunu ve bu sevginin kusursuz hale getirilebilmesinin tek yolunun Tanrı'nın varlığını bilmek ve tanımak olduğunu söyler. İşte bu bağlamda, "O'nun sevgisi içimizde yetkinleşmiş olur," ve sevginin bu türünde hiçbir korku olmadığını söyler. Ve işte bu nedenle "Eğer bir kimse, Tanrı'yı seviyorum, der ve kardeşinden nefret ederse yalancıdır," sözünü de ekler. Bu sevginin dünyaya ve dünyanın bütün korkularına, dertlerine ve endişelerine üstün geleceğinden sık sık söz etmektedir. Hayattaki her şeyden daha güçlü bir şeyin içimizde uyandırılabilceğinden söz etmektedir. Bizdeki işaretleri değiştiren ve aktif olanı pasif hale getirip pasif olanı aktif hale getirerek bu işaretleri tersine çeviren bir şeyden söz etmektedir. Bu bağlamda, Çalışma'da Kişilik ve Öz hakkında, Kişiliğin aktif olması ve Öz'ün pasif olması hakkında ve insanın Kişiliği pasif kılıp Öz'ü aktif kılmak için, yeniden doğmak için kendindeki her şeyi

tamamen tersine çevirmesi gerektiği hakkında öğretilenleri hatırlayacaktır.

Yuhanna'nın ait olduğu okulun yöntemine dair hiçbir ipucuna sahip değiliz ama bunun bir Bhakti Yoga okulu olduğunu sezinleyebilir ve ayrıca, 3. Mektup'ta anlatılan Diotrephe's adındaki birinin bu okula girip başka bir yöntem öğretmeye çalıştığını anlayabiliriz. Yuhanna, bu adamın üstünlüğü sevdiğini söyler. Üstünlük, kendine duyulan sevgi olan olağan sevgiye aittir. İnciller'de sevgi hakkında söylenen her şey, elbette ki kendini sevmekle ilgili değildir. Havariler üstünlük için tartıştıklarında, onlara Göklerin Krallığı'nda üstün olmak için hizmetkarlara dönüşmeleri gerektiği söylenmiştir. Dünya ve onun içimizdeki psikolojisi, Göklerin Krallığı'yla ve onun tamamen farklı bir şey olan psikolojisiyle taban tabana zıttır. Çalışma, İmajinatif "Ben", Sahte Kişilik gibi kavramlardan söz ederken, bizi farklı bir yönelime, İnciller'de Göklerin Krallığı olarak adlandırılan yeni bir psikolojiye taşımaya başlamayı amaçlamaktadır. Yuhanna dünyanın sevgisinden değil, böylesi bir sevgiden söz eder ve bunu şöyle anlatır: "Dünyayı ve dünyaya ait şeyleri sevmeyin. Dünyayı sevenin Baba'ya sevgisi yoktur. Çünkü dünyaya ait olan her şey, doğal benliğin tutkuları, gözün tutkuları ve maddi yaşamın verdiği gurur Baba'dan değil, dünyadandır." Bireysel insandan, onun bağlılıklarından ve özdeşleşmelerinden söz ederek şunları ekler: "Dünya ve dünyasal tutkular geçer ama Tanrı'nın isteğini yerine getiren sonsuza dek yaşar." Çalışma'nın sözünü ettiği bu ipi yakalamayı ve sıkı sıkıya tutmayı başarabilseydik, Yuhanna'nın neyi kastettiğini ve bu Çalışma'nın ne anlama geldiğini daha iyi anlayabilirdik. Bu Çalışma'ya verilen değer büyük olduğunda, hayatta olup bitenlerden ayrı olarak, bu bizi içeride güçlendirir. Artık hayatta kendimizi kanıtlamak, korkumuzu tatmin etmek, Sahte Kişiliğimizi devam ettirmek, şöhretimizi korumak zorunda kalmayız çünkü çok farklı bir şeye –yani bizim durumumuzda Çalışma'nın öğretilerine– itaat etmeye başlarız. Bu bizi, kendi içimizde sonsuza dek genç kılar çünkü hepimiz, içimizde daima genç ve canlı kalabilecek bir şeye sahibizdir. Ama bu durum, beslenmemiz için farklı bir yöne dönmemiz gerektiği anlamına gelir ve kendini gözlemlenme olarak adlandırılan kapıdan geçerek, aslında neyi istediğimizi ve aslında neyi elde edebileceğimizi bulmaya başlamamız gerekir. Zamanla, Yuhanna'nın sözünü ettiği ve Çalışma'nın şuurlu sevgi dediği sevginin ne anlama geldiğine göz atmaya, kavramaya başlarız çünkü kendimizle oynamaya ve kendimizi şekillendirmeye son verince, başkalarıyla oynamaya ve başkalarını dilediğimiz gibi şekillendirmeye de son veririz. Onları dışarıdan içeriye doğru hissetmek ve tanımak yerine, içeriden dışarıya doğru hissetmeye ve tanımaya başlarız. Tutkudan yoksun olan ve her türlü tanımdan uzak olan bir ortak varoluşu hissetmeye başlarız. İçsel deneyimin bu noktasını fark edince, şuurlu sevginin ne anlama geldiğini belli belirsiz bile olsa kavramaya başlarız. Ancak, uydurduğumuz resimlerden ve yalanlardan kendimizi ayırmadıkça, tarifi mümkün olmayan bu noktaya erişemeyiz. Bu noktaya, yalnızca hayattan daha güçlü olan bir şeyin aracılığıyla erişebiliriz. Çalışma'nın, İnciller'in, bütün ezoterizmin gerisinde hayattaki her şeyden

daha güçlü bir şey bulunmasaydı, bu noktaya asla erişemezdik. Ama bu noktaya erişmek için sonu gelmeyen mücadelelere girişmek gerektiğini, sonu gelmeyen başarısızlıklara, karmaşıklıklara ve belirsizliklere göğüs germek gerektiğini bilmelisiniz çünkü bu noktayı içsel tercihimiz sonucu kendimiz elde etmeliyiz. Geçmişte kalan bütün çağlar boyunca, birçokları bu noktaya ulaştı ve güçlerini bize aktardılar. Bizim de bu noktaya erişebileceğimizi ve bütün korkuları yok eden kusursuz bir sevginin farkına varabileceğimizi umut edelim. Elbette ki kendimizi kanıksarsak, kendimizi bir olarak ele alırsak, Çalışma'nın bizi kırmak için içimize nüfuz etmesine asla izin vermezsek bu noktaya erişmeyi bekleyemeyiz. Yalnızca Gerçek "Ben" şuurlu sevebilir. Bu Çalışma'nın tamamı, Gerçek "Ben"e erişmek hakkındadır. Kendi tercihimizle hangi "ben"leri geride bırakmamız gerektiği hakkındadır. Gelin, Çalışma'nın ve onun çağlar boyunca bağlantılı olduğu şeyin daha güçlü bir hissini kendimizde oluşturmaya çalışalım ve yalnızca şu anın yaratıkları olmaktan çıkalım.

Birdlip, 10 Şubat 1945

"BEN"LER DOKTRİNİ

III.—"BEN'LER DOKTRİNİ (II)" HAKKINDA SÖYLENENLER ÜSTÜNE YORUM

Uzunca bir süre, hepimiz bu Çalışma'yı, Çalışma'nın kendisini değerlendirmemiz yerine kendimizi değerlendirmeye dayandırmaya çalışırız. Bu Çalışma'yı adeta şu anda içinde bulunduğumuz duruma eklemeye çalışırız. Bu, İnciller'deki bir metaforu kullanacak olursak, kum üzerinde inşaat yapmaktır. Hiç kimse Çalışma'yı şu anda içinde bulunduğu duruma ekleyemez çünkü bu, gerçek olmayan bir şeyden başlamak olurdu. Çalışma yalnızca hakiki olan bir şeyden başlayabilir, bu nedenle Sahte Kişiliğe ait olan şeyden başlayamayacağı açıktır. Hiç kimse Çalışma'yı ergeç kendinin yüzeyine –yani Kişilik yanına– getiremez ama ilk başlarda, bu engellenemez. Çalışma'nın anlamı daha derinlere nüfuz ettikçe, bunu kendi yüzeyimize eklenen bir şey olarak kabul edemeyeceğimizi fark ederiz. Çalışma, bizi kökten değiştirmeyi amaçlayan radikal bir şeydir. Bir önceki makalede, yalancılıkla ilgili bir yorum yapılmıştı. Çalışma bakımından bazı "ben"ler daha samimiyken, bazı "ben"ler daha az samimidir ve çoğu "ben" ondan nefret eder. Kişi bu Çalışma'ya, onun daha derin imalarını görmeksizin, tamamen Kişilikten yola çıkarak tutunabilir. Ardından, bunu yaşamın bir alternatifi olarak kabul eder ve Çalışma'yı hayata karşı ve aslında, kendi olağan hayatına ters bir şey olarak görür. Bu durumda, hayatın onun öğretmeni olabileceğini asla anlamayacaktır. Çalışma'da olmak için bir biçimde hayattan uzaklaşmak ve adeta dış hayatla bağlarını kopa-

racığı bir manastıra kapanmak zorunda olduğunuz düşüncektir. Oysa hayatın içinde olan ve uygulanabildiği takdirde hayatın içindeki insana uygulanan 4. Yol'un fikri bu değildir. Çalışma hayattan vazgeçmek hakkında hiçbir şey söylemez ama hayatla –yani hayat kişiliğinizle, hayattaki kendinizle ve başka insanlarla– ilişkinizi değiştirmek hakkında bir sürü şey söyler. Kendini gözlemleme aracılığıyla, hırslarından ve güdülerinden hoşlanmamaya başladığınız “ben”lere sahip olduğunuzu fark ettiğinizi varsayalım. Aniden, Çalışma’nın ne hakkında olduğunu anlama noktasına gelirsiniz. Bu, hayattan uzaklaşmanız gerektiği anlamına gelmez. Yalnızca, hayatta farklı bir bakış açısından bakmaya başladığınız anlamına gelir. Aslında, hayatta daha önce yaptığınız her şeyi daha iyi bir biçimde yapabilirsiniz. Yalnızca dış hayata karşı değil, kendinize karşı da daha dikkatli olursunuz. Karmanız o andan itibaren değişmeye başlar. Çalışma, Karmadan çok nadiren söz eder. Karma, eylemlerinizi kendi önünüze serdiğiniz bir neden ve sonuç yumağıdır. Karma fikri, tabi olduğumuz yasalarla bağlantılı olarak Çalışma’ya girer. Çalışma, her şeyden önce Kaza Kanunu ya da Kader Kanunu veya İrade Kanunu’na tabi olduğumuzu söyler ama bunun ardından Neden ve Sonuç Kanunu’na da tabi olduğumuzu ekler ki Kaza Kanunu ile Kader Kanunu’nun arasına denk düşer bu. Bir insan yaptığı şeyi şuurulu ve özdeşleşmeden yapabilirse, Karmasını –yani hayatındaki kişisel neden ve sonuç çizgisini– değiştirir. Daha derin bir neden ve sonuç olan Kader Kanunu’na tabi olmaya başlar ve Öz’ünü değiştirerek Kaderini değiştirme noktasına gelebilir ve İrade Kanunu’na tabi olmaya başlayabilir. Elbette ki bu Çalışma’yı ve bütün öğrettiklerini *istersek*, Kaza Kanunu’nu, Neden ve Sonuç Kanunu’nu ve Kaderimiz Kanunu’nu aşarız. Kaderimiz Kanunu, Öz’ümüzün niteliğince belirlenir. Öz’de önceki Tekrarlanmalara ait olan ve hakkında hiçbir şey bilmediğimiz bir sürü şey depolanmıştır. Öz değiştirilirse, aynı hayata tekrar sahip olmayacağımızı ama Öz aynı kalırsa –hayatta kendimiz için hangi Kişiliği inşa edersek edelim– Öz’ümüzün seviyesi nedeniyle aynı deneyimler döngüsünü yaşamaya yazgılı olacağımızı biliyorsunuz. Az ya da çok aynı hayatı kendimize çeker ve aynı dertleri ve kederleri, aynı güçlükleri, aslında aynı hayatı yaşarız. Bunu anlamak çok kolaydır. Şu anki durumunuzun, temel olarak, her zaman aynı deneyimleri kendine çekeceği anlamına gelir; aynı deneyimleri çekecektir çünkü bilmeden bunları istersiniz. Çalışma’nın amacı, Gerçek İrade’nin bulunduğu Öz’ü değiştirmektir. Kendini gözlemleme gücüne sahip değilseniz, “ben”lerinizi göremiyorsanız, kendinizi kanıksamışsanız Öz’ünüzü değiştiremezsiniz. Sahte Kişiliğinizdeki “ben”lerle yolunuza devam ettiğinizi ve bunların yaptığı içsel hesapların umutsuz döngüsüne hapsoldüğünüzü ve hep konfor, şöhret, zenginlik ya da övgü istediğinizi varsayalım; doğal olarak bu dört isteğinizin karşıtları olan sefalet, tanınmama, yoksulluk ya da suçlamayla karşılaşsınız. *Övgüyü* ve karşıtı olan *suçlamayı* ele alalım. Size şu soruyu yöneltmemi izin verin: Sizdeki en gerçek ve samimi şeyin –yani Öz’ün– övülmek arzusuyla gelişebileceğini düşünüyor musunuz? Bunun olamayacağını anlayabilmek güç değildir. Burada, kendini gözlemlemenin çok ilginç bir yanı yer alır, yani olağan mutluluğunuzun ne

kadar çok övülmeye dayandığını gözlemlemek. Bir başka örnek olarak *şöhret* ve karşıtı olan *tanınmamayı* ele alalım: Kendinizde şöhreti arzulayan “ben”leri, diğer insanlardan daha iyi olmayı arzulayan “ben”leri, gösteriş peşinde koşan “ben”leri hiç fark ettiniz mi? Onların asla üstesinden gele-meyeceğiniz için hepsine gülüp geçmenizi tavsiye ediyorum. Kendine bel-irli bir içsel kakhaha atmak, bu Çalışma’da son derece faydalıdır. Hayatla-rımızı şekillendiren ve kendimizin bu resmini sürdüren “ben”leri görmeye çalışmalıyız çünkü bunlar hayatlarımızı sürekli bir yalan ve sürekli bir dış-sal huzursuzluk çizgisinde tutar ve sürekli olarak “Ne kadar harika biri-yim!” diyerek kendimizi haklı çıkarmamızı ister. Kendimi olağandışı bir biçimde haklı çıkarmaya giriştiğim bir zamanı hatırlıyorum. O. bana, eşi-min yanındayken şöyle demişti: “Peki Nicoll, bu gerçek mi, yoksa değil mi?” Birdenbire gerçek olmadığını fark etmiş ve kendimde olağandışı bir dinginlik hissetmiştim. Yalan söylemenin ne anlama geldiğini, yalan söy-leyen “ben”lerin ne olduğunu, nasıl yalan söylediğimi fark etmiştim. Bun-dan hareketle, bütün huzursuzluğun bu yalanlardan, bu sahtelikten kay-naklandığını; bu yalan söyleyen “ben” gibi olmadığını ama bende, Çalış-ma’nın bana göstermeye çalıştığı başka bir şey olduğunu; kendimde ger-çek olan bir şey olduğunu ve sürekli olarak yapmaya ve söylemeye çalıştı-ğım her şeyin yapar görünmekten ibaret olduğunu ve kendim olduğumu düşündüğüm bir kurguyu sürdürdüğümü yavaş yavaş fark etmeye başla-dım. Çalışma’nın ne hakkında olduğunu anladığım anlardan biriydi bu. Sahte Kişilik hakkındaki bütün bu öğretinin ne anlama geldiğini öğren-me-y başladı, İmajinatif “Ben”in ne anlama geldiğini ve bütün bu sözde karmaşanın gerisinde, Çalışma’nın erişmeye ve kişiyi bunun farkına var-dırmaya çalıştığı bir şeyin olduğunu ve bunun bir kayıp değil, kazanç ol-duğunu görmeye başladım. Bunun yalnızca bir anlama anı olduğunu ama kişinin hiçbir zaman unutamayacağı bir tat bıraktırdığını anlamalısınız. “Ben”lerimizin birçoğunun nasıl yalanlar söylediklerini ve bu yalanlar ara-cılığıyla gerçek hayatla ve kendimizle nasıl kavgaya tutuştuklarını ve yal-nızca, kendimiz olmayan bir şeyi sürdürmeyi arzuladıklarını anlayabil-mem ancak bu andan sonra mümkün olabildi.

Bütün bunları yapmak öyle güçtür ve bu içgörü noktasından itibaren öyle uzun bir mücadele başlar ki. Kızgınlık ve yakınma dolu konuşmalarınızı ve birdenbire bunların hepsinin yalanlardan ibaret olduğunu hiç fark ettiniz mi? İstiraplarınızın yalanlardan ibaret olduğunu gerçekten görebil-me noktasına ulaşmış kendiniz hakkındaki gerçeği görmeyi olağandışı iç-sel sakinliğini hiç deneyimlediniz mi? Bütün yalanlar bizi huzursuz kıldı-ğı gibi, hakikat bizi sakinleştirir ve kendimizle barışmamızı sağlar. Hepi-miz sahte ve yalancı “ben”lerle, yapar görünen “ben”lerle, kendimizin icatlarıyla dolu “ben”lerle, hile ve aldatmacalarla dolu “ben”lerle kuşatıl-mış bir halde hayat sürdürüyor, bizimle aynı durumda insanlarla karşıla-şıyor ve onlarla temas kurmayı ya da onları anlamayı bekliyoruz, hatta da-ha da korkuncu, hayatlarını kurtarabilmeleri için onlara yardım etmeye kalkışıyoruz. Bu gerçekten gülünese bir şey değil mi? Bir körün, başka bir köre yol göstermesi gibi bir durum değil mi? İşte bu nedenle, kendi mizde-

ki "ben"leri ve bunların nasıl yalanları söylediklerini görebilmek çok önemlidir. Bu icat edilmiş "ben"lerden birine bir süre izin verin, bırakın konuşsun, derhal içinizi bir gürültü kaplar ve daha nerede olduğunuzu fark etmenize bile fırsat kalmadan, muhtemelen bu "ben"le özdeşleşirsiniz ve ona "Ben" dersiniz, sizi tamamen etkisi altına alırken yerinizden kalkar ve görmek istediğiniz kişiyi görmeye gider, karşınızdaki kişiye bu "ben"in söylemeyi arzuladığı şeyleri söylersiniz ve belki de bütün bu süre boyunca şuurlu davrandığınızı düşünürsünüz.

Bu Çalışma hem kendinize hem de başkalarına karşı daha şuurlu bir biçimde yaşamaya çalışmanız gerektiğini söylemektedir ve bunu yapabilmeyin yolu, kendimizdeki "ben"lerin ve özellikle de negatif "ben"lerin farkına varmaktan geçer. Belirli bir biçimde davranmayı ya da belirli şeyler söylemeyi arzulayan "ben"leri görebileceğiniz ve Çalışma'nın gücü içinizdeyse, bunlardan kaçınabileceğiniz ve mekanik olarak rahatça söyleyebileceğiniz şeyleri söylemeyeceğiniz bir şuur durumuna ulaşmak ne kadar harikadır! Bu "ben"ler sizde düşünmeye devam etseler bile, onların düşüncelerine katılmama gücüne sahip olursunuz çünkü Çalışma'dan gelen daha güçlü başka düşünceleriniz olur. Bunu kısa bir süreliğine yapmayı başarabilmeniz bile, daha uykulu olduğunuz anlarda daha önce geri çevirdiğiniz bu "ben"ler aniden ortaya çıkıp size saldırırlar ve siz o kişiye bir mektup yazarsınız ya da onu telefonla ararsınız ya da kalkıp görmeye gidersiniz; bütün mesele eski haline döner ve siz, Karmik neden ve sonuç zincirinize bir şey daha eklemiş olursunuz. Fakat bu "ben"lerden kısa bir süre de olsa ayrılabilmeniz için olaylar o kadar da kötü gelişmeyebilir, onları kontrol edemezseniz bile, özellikle kendilerini boşaltırlarken onlardan hoşnutsuzluk duyar ve onların farkına varırsınız. Önemli olan budur: Onlara az da olsa inanmamak. Bu, kendinizi onlardan ayırmanın başlangıcıdır. Zamanla, bu Çalışma'da daha deneyimli hale geldikçe, hayatınızı sürekli olarak aşağı bir seviyede tutmak isteyen bu tür "ben"lerin gücünden kurtulmak için çok çaba sarf etmeyi gerektiren daha birçok şey yapmak zorunda olduğunuzu keşfedersiniz. Tamamen farklı bir şey, örneğin tembelliğiniz, konsantrasyon eksikliğiniz, yeni izlenimler almaktaki uyuşukluğunuz üzerinde çalışmanız gerektiğini fark edebilirsiniz. Göz ardı etmiş olduğunuz birçok ufak tefek şey hakkında çaba sarf etmeniz gerektiğini fark edebilirsiniz. Örneğin O.'nun bir zamanlar söylediği, şemsiyenizi unutmamak gibi, bilmeniz gereken bir şeyi öğrenmeniz gerektiğini fark edebilirsiniz. Bunun nedeni, her şeyin psikolojimizde ve psikolojimizin oluşumunda biraraya toplanmış olmasıdır. Bizi genişleten her şey, kendimiz üzerindeki genel çalışmamıza katkıda bulunur. 4. Yol'da, hayatın bütün yanlarını bir ölçüde anlayabilmemiz, her şey hakkında bir bilgi sahibi olabilmemiz ve cahil insanlar olmamamız öngörülür. Çalışma her türlü cahilliğe karşı çalışmamız gerektiğini söylemektedir. Ezoterik öğretinin tamamı bunu söyler. Merkezlerin çok küçük parçalarında yaşarsak, temelimiz hatalı olur; çok dar görüşlü oluruz ve o zaman çalışma çok güçleşecektir; haset dolu, dar ve kıskanç bir madde. Çalışma bizi her anlamda genişletmeyi ve hayata yaklaşımımızı daha geniş ve daha akıllıca kılabilmeyi amaçlar. Çok dar bir te-

imelden yola çıkarak çalışmanın herhangi bir sonucu yol açması muhtemel değildir. Bay O. bir keresinde şöyle demişti: “Hayattan elde edilebilecek normal bilgilere sahip değilken Çalışma’nın özel bilgilerini incelemeye kalkmanın ne faydası var?” Bu ifadeyi kullandığında, amaçlanan ilk aşama olan Dengeli İnsan, yani merkezlerinin hepsi çaba harcanarak belirli oranda gelişmiş insan hakkında konuşuyordu ve hayatın içinde olan 4. Yol’da insanların hayat hakkında bilgi sahibi olmalarının, hayatta olup bitenler hakkında her şeyi bilmelerinin ve böylece, hayatın her yanından izlenimler alabilmelerinin çok önemli olduğunu vurgulamıştı. Cehalet ve bunun ne büyük bir bela olduğu hakkında konuşmuş, hayli cahil olan insanların 4. Yol’la tanışmasının nasıl imkansız olduğunu veya şans eseri tanışsalar bile, bunun ne hakkında olduğunu anlamalarının ne kadar imkansız olduğunu ve bundan ne kadar saçma sonuçlar çıkarabileceklerini vurgulamıştı. Çalışma’ya gelen genç bir adam hakkında bana şunları söylemişti: “Çok cahil. Bu Çalışma’yı öğrenmekte ve bir şey bildiğini sanmakta ama içinde bunu karşılaştırabileceği hiçbir şey yok. Bu Çalışma’nın bilgisinin, hayattan öğrenebileceği her şeyden tamamen farklı olduğunu göremiyor ve hayattan da hiçbir şey öğrenmemiş. Karşılaştırma yapabileceği, içinde mücadele etmesi gereken hiçbir şey yoktur. Bir insanın bu öğretinin ne hakkında olduğunu görebilmesi için hayatın içinde olması ve hayat hakkında bilgi sahibi olması gerekir, aksi takdirde, öğretiyi de hayatı kanıksadığı gibi kanıksayacaktır. Bu, hiçbir şey bilmeyip Çalışma’ya gelen genç insanlarla her zaman ve yaşlı insanlarla ise sıkça karşılaştığımız bir güçlülük. Hayat hakkında bir şeyler öğrenmek için çaba sarf etmeden önce Çalışma’yı işitmişlerdir ve bu sıralama yanlıştır.” Bay O. Çalışma’nın insanın içinde bir mücadele yaratması gerektiğini ve bir mücadele yaratmadıkça sizin üzerinizde etkili olamayacağını vurgulamaktaydı. Bu durumda, Çalışma doğrudan Sahte Kişiliğe girer. Çalışma, elbette ki daha yaşlı insanlarda Sahte Kişiliğe girer ama ergeç bir mücadele yaratması gereklidir. Başlangıç için Manyetik Merkeze sahip olan ve kendini gözlemleyebilen bir kişi, Çalışma’nın Sahte Kişilikte nasıl uzandığını ve ilk başta, onların hırslarını ve kendilerine duydukları sevgiyi artırıp, onların bir tür üstünlük arayışı içine girmelerine neden olduğunu görebilir. Ama Çalışma’nın bu niteliği Sahte Kişiliğe ait olan herhangi bir şeyin niteliğinden tamamen farklı olduğundan, eğer Manyetik Merkez mevcutsa, Sahte Kişilik ile çalışmayı arzulayan “ben”ler arasında bir süre sonra bir ayrım oluşmaya başlar. Bu olduğunda ise, Çalışma o kişinin üzerinde etkili olmaya başlamıştır ve söz konusu kişi, geçmişteki bir sürü bilinmeyen eylemin sonucunda, belirli bir ölçüde içsel değişim olasılığı kazanmak durumunda kaldıysa, yalan söyleyen “ben”ler aşama aşama gözlemlenebilir hale gelir ve genel içsel ayrım süreci başlar. Genel olarak konuşmak gerekirse, Kişilik daha pasif hale gelirken, gerçek özsel yan kendine eşlik eden içgörülerin ve de zihinsel ve duygusal algıların hepsiyle birlikte gelişmeye başlar ve böylece, Daha Yüksek Merkezlerin tesirlerinin gerçekleşmesine doğru adım adım ilerlenir. Ama kendimizi bir olarak ele aldığımız sürece bu imkansızdır.

EDİNİLMİŞ VİCDAN ÜSTÜNE YORUM

(1) Çalışma, farklı insanlar ve uluslarda farklı olan Edinilmiş Vicdanlara sahip olduğumuzu ama hepimizin, gömülü halde bir Gerçek Vicdan'a sahip olduğumuzu öğretir. Edinilmiş Vicdanın insanın kendine duyduğu sevgiden kaynaklandığını, Gerçek Vicdan'ın ise bundan kaynaklanmadığını söylemek doğru mudur?

Edinilmiş vicdan hakkında konuşalım. Herkes, kendi yetiştirilme tarzına göre farklı bir edinilmiş vicdana sahiptir. Diyelim ki kahverengi çizmeler giyen ve silindir şapka takan birinin "hoş görülemez" biri olduğunu düşünecek şekilde yetiştirildiniz, bu durumda böyle birini yargılamak için edinilmiş vicdana sahip olursunuz. Bunu Vicdan olarak adlandıracağınızı kastediyorum. Kendiniz kahverengi çizmeler giyip silindir şapka takarsanız, kendi edinilmiş vicdanınız sizi derinden rahatsız edecektir. Böyle bir kişiyle tanışırsanız, onunla hiç ilgilenmemek eğiliminde olacaksınız.

Bugünlerde var olan ve her zaman var olmayı sürdürmüş edinilmiş vicdanın farklı biçimlerine göz atalım. Edinilmiş vicdanın, bizi her şeyi doğasına göre iyi ve kötü diye ikiye ayırmaya yönelttiğini kavrayın. Kahverengi çizmeler ile silindir şapkaların bizim için imkansız olduğunu söyleriz. Ama bu soruna daha derinlemesine bakalım. Çok ilginç biriyle tanıştığınızı ve bir süre vakit geçirdikten sonra karşınızdaki kişinin silindir bir şapkasının olduğunu ve kahverengi çizmeler giydiğini birdenbire fark ettiğinizi varsayalım. Tamponlarınızı derhal devreye girecek ve o kişiyi kendisi olarak görmek yerine, size kötü bir tat veren bir örnek olarak ele almaya başlayacaksınız. Kısa süre önce yaptığımız bir sohbette, bu konu hakkında konuşuyorduk ve geleneğin bu sorunda ne kadar büyük bir rol oynadığına değinmiştik. Gelenek, bizde edinilmiş bir vicdan oluşturur ve bir kişiyle bireysel temastan daha güçlüdür. Gelenek sizi kendiniz kılmaz. İçinizde edinilmiş geleneksel "ben"lere sahip olursunuz ve bunlar sizin herkesle iletişim kurabilen gerçek bir kişi, gerçek bir birey olmanızı çok zorlaştırır ve böylece, insanlarla ilişkinizi kısıtlar. Siyasal uzlaşının önemli bir şey olduğunu kendi içinizde düşünebilirsiniz ama geleneksel "ben"ler bunu kabul etmenizi engelleyecektir. Günümüzde bunun birçok örneğiyle karşılaşıyoruz. Bu, edinilmiş ve bu anlamda da geleneksel olan vicdanınızın sizin bir birey olarak akılcıca davranmanızı engellediği anlamına gelir. Bu durumda, olayları yargılarken bireysel olarak değil, kolektif olarak davranırsınız. Bireysel yargılarınızı geleneksel vicdana kurban etmektesiniz. Ama bu Gerçek Vicdan değildir, edinilmiş vicdandır. İnsan onuruyla, geleneğiyle, vatanseverliğiyle vb. kendini var edebilir ve bütün bunlar edinilmiş vicdandır, yetiştirilirken bunlara inanması öğretilen bir şeydir ve böyle bir insan, gerçek bir koşulla bağlantılı olarak doğrudan bireysel düşünüş sahibi olamaz. Farklı uluslarda farklı olan edinilmiş vicdanından vazgeçemeyecektir, oysa Çalışma, Gerçek Vicdan'ın herkeste aynı olduğunu ve çeşitlilik arz etmediğini ve bunun aracılığıyla fikir birliğinin mümkün olduğunu öğ-

retir. Edinilmiş vicdanın eyleminde ilişkin birçok örneği bugün görüyorsunuz, gelecekte de görmeye devam edeceksiniz, öyle ki insanların nasıl bu kadar aptalca hareket edebildiklerini hiç anlayamayacaksınız. Ardından, bu edinilmiş vicdanın insan ırkının gelişimini nasıl engellediğini fark edeceksiniz. Gerçek Vicdan'la temas kurmak için, kişinin kendi mekanik tepkilerinin daha çok farkına varması gerekir ve bu fikri, sosyal hayatınızla ilgili olarak en ileri noktalara taşıyabilirsiniz. Gelenek, yetiştirilme tarzı vb. üzerinden edinilen bütün bu uçsuz bucaksız karmaşanın gerisinde, edinilmiş vicdan gözlemlendiği ve onun başkalarına yönelik mekanik tepkilerini terk etmeye yönelik çaba sarf edildiği anda bütün insanların birbiriyle ilişki içinde olabilmesine imkan tanıyan Gerçek Vicdan yatar.

Şimdi, edinilmiş vicdan her zaman insanın kendine duyduğu sevgiyle bağlantılıdır. Bu sevgi, sürekli olarak prestij, gelenek, onur, milliyet vb. temelinde her türlü gösteriş, her türlü huzursuzluk, her türlü görevle kendini allayıp pullar. Böylece kendini sevme, sürekli olarak düşmanlık, savaş, şiddet vb. doğurur. Çalışma'nın Sahte Kişiliğe, uydurulan şeylere, aslında anlamsız olan şeyler uğruna sergilenen sahte davranışlara bu kadar vurgu yapmasının nedeni de budur. Bir İskoçyalı olarak, tarih boyunca kendi klanıyla savaşmış bir klana ait olan biriyle tanışırım. Sohbetimiz sırasında çok iyi anlaşıyoruz, onun zeki biri olduğunu düşünürüm ve ondan çok hoşlanırım, ta ki geleneğim ve onurum nedeniyle nefret etmem gereken lanetli bir klandan olduğunu öğrenene kadar. Bunun üzerine masadan kalkar, şarabımı yüzüne çarpar ve onunla düelloya girerim. Bu, bireysel anlayışımı edinilmiş geleneksel vicdanıma kurban ettiğim anlamına gelir. Bu, elbette ki kelimenin en derin anlamıyla *günah*tır, yani işareti kaçırmaktır. Adamı bireysel olarak görmek ve onu anlamak yerine, birdenbire gözüm döner, şiddete başvururum ve kendimi edinilmiş geleneksel vicdana ait "ben"lere kurban ederim. Bir başka deyişle, kendi zeka ve anlayışım doğrultusundaki bütün bireysel gelişim olasılığını yitiririm. Geçenlerde, yüz yıl önce yazılmış bir roman okuyordum. Şişle örgü ören birinin hor görülmesi gerektiği, oysa dantel işleyen bir kadının hiçbir sorun teşkil etmediği fikrine rastladım. Bu fikirlerin, o zamanlar yetiştirilen bir kişi için edinilmiş vicdan oluşturacağına dikkat edin ve böyle bir kişi, çok hoşlandığı bir kadınla tanışabilir ve birdenbire onun şişle örgü ördüğünü fark edip ondan uzaklaşabilir. Bu edinilmiş vicdan mıdır, yoksa Gerçek Vicdan mı?

Şimdi de bir başka örneği ele alalım. Bir kişi şöyle der:

"Bir İngilizin sözü senettir ifadesi insanlara bütün İngilizlere güvenilebileceği hissini aşılamaktadır. Bir İngiliz sözünü tutmamakla suçlanırsa, şöyle diyebilir: 'Benim İngiliz olduğumu bilmiyor musun?'"

Tek söyleyebileceğim, böyle olabilir. Ama bu fikir aşılana kadar yetiştirilmiş bir kişi Gerçek Vicdan'ıyla temas kuramayacaktır. Aile hayatında, evlilik yeminlerinde vb. kendisiyle ilgili çizdiği resmin gereklerini ne kadar boşa çıkardığını göremeyecektir. Bu bağlamda, belirli bir türden edinilmiş vicdana sahip olduğunuz şu örneği aktarmama izin verin. Bu örnek de tamamen dış koşulların etkisiyle gelişmiştir ve kesinlikle edinilmiş bir vicdan olan sportmenlik vicdanı fikri olarak karşımıza çıkar. Örnek şudur:

“Bir sportmenin vicdanı onun spor müsabakalarında hile yapmasına izin vermez ama iş ilişkilerinde bu türden hiçbir ilkeye sahip olmayabilir.”

Bir sonraki örnek ise, edinilmiş vicdanın, kendini sevmekten kaynaklandığına ve kendini sevişimiz darbe aldığına nasıl mutsuzluk hissettiğimize dair:

“Yapmamız gereken şeyler ile yapmamamız gereken şeylere ilişkin fikrimiz, bütünüyle kendimiz hakkında düşünmek istediğimiz şeylerden doğar. Kendimizin bir resmini yaparız ve başkaları, çizdiğimiz bu resme inanmadığında bunu bir saldırı olarak değerlendiririz. Geç kalmanın rezalet olduğunu düşünürüz çünkü dışsal kale almaktan yola çıkarak değil, kibirden dolayı, böyle bir insanmış gibi görünmek istemeyiz... *Herkesin içinde öfkeden küplere binmeyi ya da tembel, bencil veya merhametsiz olmayı ‘vicdan sahibi’ kişiler olarak asla kendimize yakıştırmayız.* Edinilmiş vicdan, bu tür şeyleri kimseye belli etmeden yaparsak hiçbirini dert etmez!... Herhangi bir şey ters giderse, edinilmiş vicdan her zaman *haklı çıkarır* ve kendimizle ilgili tahminin yetersizliğini görürüz çünkü kendimizi sevişimizin zarar görmesine tahammül edemeyiz.”

Bu, edinilmiş vicdanın nasıl kendimizi sevişimizle bağlantılı olduğunu ve bunun, kendini sevmekle hiç bir ilgisi olmayan Gerçek Vicdan olmadığını göstermektedir. Kendimizi sosyal açıdan gülünç duruma düşürdüğümüzü ve böylece kendini sevişimizi tükettiğimizi hissederiz. Oysa kendimizi her zaman haklı çıkarmaya ve sosyal olarak daha önce bulunduğumuz noktaya dönmeye çalışmadan, kendimizi gülünç duruma düşürdüğümüzü ve hatalar yaptığımızı hissetmenin ne demek olduğunu bilmeliyiz.

Biri, bu edinilmiş vicdanı İsa’nın sürekli eleştirdiği katipler ve Ferisilerle ilişkilendiriyor. Sebebi, edinilmiş vicdanın yalnızca dışarıya dönük olması ve yalnızca insanın kendi sosyal tabakasından başka insanların gözünde dışsal olarak kendini gülünç duruma düşürmesinden rahatsızlık duymasıyken, Gerçek Vicdan’ın ise içeriye dönük olup, dışarıya dönük olan vicdanla hemen hiçbir ilgisinin olmamasıdır. Yalanlarınız sonuç verdiği ve takdir edildiği sürece, dışsal vicdanınızı sıkıntıya sokmayacaklardır ama içsel vicdanınız yalan söylediğinizi ve siz bunu ne kadar iyi taşımaya çalışsanız da muhtemelen bir sürü insana zarar verdiğinizi bilecektir. Hepiniz, Gerçek Vicdan’ın uyanışının Kişiliğin altını azar azar oyduğunu ve her şeyden önce Sahte Kişiliğe ve Çalışma bizi çözüp ayrıştırmaya başlama dek koruyup sürdürmek için o kadar çok kuvvet sarf ettiğimiz bütün o sahte tavırlara, aldatıcı görünürlere ve dışsal görünürlere saldırdığını veya bunları rahatsız ettiğini anlamalısınız.

Biri “*Moda da edinilmiş vicdanın bir örneği midir?*” diye sormuş. Eh, bunun yanıtını kendiniz verin. Moda tarafından kontrol edilmeden de modaı takip edebilirsiniz. Kendinizi yalnızca modanın dışına çıkmadığınız zamanlar iyi hissedebiliyorsanız, kendini sevmek dışında bir ağırlık merkezine sahip değilsinizdir ve moda sizin etrafınızda dönmez, sizi kendi etra-

finda döndürür. Birisi sizin modayla bağlantılı olarak ne yaptığınızdır, diğeri ise modanın size neler yaptığıdır. Bu fark, bana önemli bir fikir gibi görünüyor.

Birkaç kişi edinilmiş vicdanı ve kendini sevmeyi içsel kale alışla ilişkilendirmiş. Şu örneği aktarmama izin verin:

“Edinilmiş vicdanı, içsel kale almakla –örneğin, doğru şeyi yapma isteği– bağlantılı olarak gözlemledim ve içsel kale alış ‘kişinin kendini gözetmesi’ anlamına geldiğine göre kendini sevmekle bağlantılı olmalı.”

Bir başkası ise edinilmiş vicdanın nasıl korkuya dayandığını şöyle anlatmış:

“Edinilmiş vicdanın korkuya, sonuçlardan duyulan korkuya, prestij, mal mülk veya konumumuzu kaybetme korkusuna, toplum tarafından dışlanma korkusuna, eleştirilme ya da alay edilme korkusuna, hakkımızda iyi şeyler düşünülmeceği korkusuna dayandığını düşünüyorum. (Bu sonuncusu, özellikle kendini sevmekle bağlantılı görünmektedir.)”

Söylenenler tamamen doğrudur. Edinilmiş vicdan kendini sevmeye dayanır ve kendini sevme de korkuya dayanır. Kendini sevme, insanların hakkınızda neler düşündüğüne doğru yönelmiştir. Size iltifat ederlerse, kendini sevişiniz tatmin olur ve iltifat etmezlerse, kendinizi mutsuz hissedersiniz. Kendini sevişinizin yara almasından, sizde hiçbir temele dayanmıyor olmasından korkarsınız. Geçenlerde duydum, buz gibi bir havada kulaklarını kapatan özel bir tür şapka giyen köylüye karısı, “Böyle bir şapka giydiğin için insanlar senin aptal olduğunu düşünecek,” deyince, adam şu yanıtı vermiş: “Benimki gibi şapkalar giymedikleri için ben onların aptal olduğunu düşünüyorum.” Adamı modayı takip etmiyordu, bunu bireysel olarak yapıyordu. Kendini sevmenin tamamı, başkalarının hakkınızda ne düşüneceği korkusuna dayanır. Kendini sevmeyi, İsa’nın “Komşunu da kendin kadar sevmelisin,” sözünün gösterdiği gibi, içimizden hiçbir zaman tam olarak söküp atamayız, yani kendini sevişimiz ile komşumuzu sevişiniz eşit olmalıdır. Kendini sevme aracılığıyla yaralanmaktan ya da yaptığınız iyi bir şeyden yine kendini sevme aracılığıyla gurur duymaktan kaçışımız yoktur. O’nun bununla ilgili olarak söylemiş olduğu gibi, iyi bir şeyler yaparsak, kendini sevmeye sadece küçük bir tatmin anı yaşatabiliriz ama sadece kendini sevmekle dolup taşan bir kişi her zaman korkar ve bu doğaldır; nedenini düşünecek olursanız, çünkü söz konusu kişinin ağırlık merkezi, ikilemli bir şekilde kendinin dışındadır, çünkü kendini hoşnut etmek için takdir toplamayı ve övülmeyi arzular ve başka insanların kendine yönelik tutumu dışında ona rehberlik edebilecek hiçbir şey yoktur içinde. Elbette ki birey sadece kendini sevmekten yola çıkarak gelişemez, ancak kibirden daha özgürleşmiş ama yine de biraz gurur barındıran, çok iyi dizginlenmiş bir kendine sevgiden yola çıkarak gelişebilir. İnsanların ne kadar sıklıkla kendini sevmekten yola çıkarak bir şeyler yapıp bunu bireysellik olarak adlandırdığını, örneğin birine aşık olduklarında ısrar edip, o şeyi kendini sevmekten dolayı sürdürdüklerini ve tutkularına ulaştıklarında her şeyin derhal çöküverdiğini bilirsiniz. Kendini sevmenin son derece

inatçı ve akıldışı olduğunu ve edinilmiş vicdanla, gelenekle, tamponlarla, resimlerle vb. ile çok ilişkisi olduğunu, yani görünüşü kurtarmaya dayandığını hatırlamalısınız. Ama bütün bunların Gerçek Sevgi'den doğan Gerçek Vicdan'la hiçbir ilgisi yoktur. Çalışma'nın sıkça vurguladığı gibi, imajinasyon hayattaki mutsuzlukta böylesine muazzam bir rol oynamaktadır.

Edinilmiş vicdanla bağlantılı olarak amaç hakkında da kısaca konuşmak istiyorum. Tehlike, edinilmiş vicdanın belirlediği bir amacın peşinden koşabilmemizdir. Böyle bir amaç yanlıştır. Bir amaç, kendimizin edinilmiş yanına –yani Kişiliğe– ait olan edinilmiş vicdanımızın dikte etmesiyle oluşturulamaz. Bunun ne anlama geldiğini çok derin bir biçimde düşünmemiz gerekir. Çalışma'daki gerçek bir amacın, bize her türlü gerçek dışı amacı dikte eden bu edinilmiş vicdanla hiçbir ilgisi yoktur. Amaç doğru olabilir ama temeli yanlış olur. Örneğin, edinilmiş vicdandan yola çıkarak bir amaç oluşturduğunuzu düşünmenizi ve daha sonra, Çalışma'nın öğrettiklerinden yola çıkarak bir amaç oluşturmanın ne anlama gelebileceğini düşünmenizi istiyorum. Gerçek Vicdan yavaş yavaş uyanmaya başlayana dek Çalışma'nın onun yerini aldığını biliyorsunuz. Daima ne olduğumuza tutunmayı istersek, doğru ile yanlış hakkındaki fikrimizi edinilmiş vicdanımızdan türetirsek çoğu zaman tamamen yanlış amaçlar edinir ve kendimizi nafile çabalara teslim ederiz. Edinilmiş vicdan size daha sosyal olmanız gerektiğini ve başka insanların sağlığını vb. sormanız gerektiğini söyleyebilir. Bunu bir amaç olarak gerçekleştirmeye çalışırsanız, gerçek dışı olduğu için hiçbir sonuca ulaşmaz çünkü gerçek değildir, temelinde itibar kaygınız, hakkınızda iyi şeyler düşünülmesini istemeniz vb. yatmaktadır. Böyle bir amaç, sizi içsel olarak gerçek bir şeye yönlendirmede için size sadece işkence eder. Şimdi, çok daha derin bir seviyede aynı türden bir amaca sahip olabilirsiniz. Örneğin, daha iyi duygularınız size bu kadar zor biri olmamanızı veya bunun gibi bir şeyi söyleyebilir. Bu, kendini gözlemleme ve kendi durumunuza ilişkin çok daha derin bir farkındalık aracılığıyla gerçekleşir. Kısacası, Sahte Vicdandan yola çıkarak dışsal kale almak, daha derin bir seviyeden dışsal kale alma gereksinimini fark etmekle aynı şey değildir. Edinilmiş vicdanla hareket ederken bir şeyi yapma nedeniniz, Gerçek Vicdan'la hareket ettiğiniz zamankinden tamamen farklıdır. Bir şeyi Gerçek Vicdan'dan, kendiniz ve kim olduğunuza dair Şuur'dan hareketle yaparken, bunun eylemi Öz'ü geliştirmektir. Adeta, Öz'ünüzün belirli şeylerin neden gerekli olduğunu anlamasını sağlarsınız. Ama daha iyi bir konuma gelmek için başkalarının gözüne nasıl girerim diye içsel kale alma adına edinilmiş vicdandan hareket ederseniz, Nötrleştirici Güç tamamen farklı olduğu için bu eylem Öz'ünüzü geliştirmeyecektir. Yaptığınız şeyi, kendi başına iyi bir şey olduğunu düşünerek değil, bir tür erdem uğruna yapacaksınız. Erdemli ve kusursuz bir insan olabilirsiniz ama içsel açıdan bir sahtekar olmaktan öteye geçemezsiniz ya da pratikte de öyle olursunuz. Eğitim yoluyla edinilmiş yönümüzden iyiliğe dair öğrendiklerimizi bu dışsal temelden çıkartmalı ve yalnızca taklit etmeyi değil de yaşamayı arzuladığımız ve yalnızca olur görüldüğümüz değil de gerçekten öyle olmayı istediğimiz samimi bir şey haline gelmeliyiz. Bunların hepsi, çok

uzun zaman alan çok samimi bir kendini gözlemlemeyi gerektirir ve tek rehberimiz, Çalışma'nın bizim üzerimizdeki eylemi ve bizi etkilemeye başladktan sonra öğrettiği şeylerdir. İtibarımız zedelenir korkusuyla ifade etmediğimiz tüm o üstü örtülmüş nefret ve horgörmelerimizin kendimizin psikolojik dünyasında –yani bizim gerçek dünyamızda– mevcut olduklarını hatırlamalıyız ve bu da kendimizi yarattığımız şekilde psikolojik dünyamızda bulacağımız ve çok miktarda nefret hissediyorsak, kendimizi sadece nefretle kuşatılmış bulacağımız anlamına gelir. Ama bu konuya daha sonra değineceğiz. Şimdilik yalnızca, kendimizdeki şeyleri nötrleştirmek zorunda olduğumuzun ve bunun başlıca yöntemlerinden birinin, kendimizi görmek ve sürekli olarak başkalarını suçlamamak olduğunun bize sık sık öğretildiğini söyleyeceğim. Kendimize dair hakikati görmek, içsel bir huzur verir ve Öz'ün gelişmesini sağlar ve böylece, bir dahaki sefere farklı oluruz ve hayatlarımız farklı bir kaderi cezbeder. Ama yaptığımız şeyi dışsal bir erdem uğruna, övgü toplama kaygısıyla ya da kendimize ilişkin bir resmi korumak amacıyla değil, samimi bir biçimde yapmamız gerekir.

Biri de Robert Browning'in "Paracelsus" adlı şiirinden bir pasaj aktarmış:

"Hakikat içimizdedir; dışımızdaki şeyler

Onu uyandıramaz; neye inanırsanız inanın

Hepimizde en içte bir merkez var

Gerçek işte orada yatar; ve etrafında,

Duvar üzerine duvar, bir et yığını dört bir yandan kuşatır,

Bu kusursuz, açık algıyı – Hakikat budur.

Aldatıcı ve ayartıcı bir bedensel kafes

Kör eder onu ve hatalara sürükler; ve bilmek,

Dışarıda olduğu varsayılan bir ışığın

içeri süzüleceği bir giriş kapısından çok,

Hapsedilen ihtişam, kaçıp kurtulabileceği

bir çıkış kapısını aralar."

Buna dair söyleyebileceğim tek şey, hakikatin kendimizde olduğunu söylemenin doğru olduğu ve bunu söylemenin çok kolay olduğu ama sözde gerçeklerle dolu olduğumuz ve bütün paramızı, bütün kuvvetimizi bizi sürekli huzursuz kılan, kendimize dair bu sözde gerçekler doğrultusunda harcadığımız için kendimizdeki bu hakikatin gerçekliğini anlamanın çok ve zorlu bir çalışmayı gerektirdiğidir. Daha önceki makalelerden birinde, hakikat bizi sakinleştirip huzur verirken, sözde gerçeklerin ise bizi kararsız, endişeli ve gergin hale getirdiğinin söylendiğini hatırlamama izin verin. Edinilmiş vicdan, deyim yerindeyse, gürültüdür, oysa Gerçek Vicdan'a kulak vermemiz gerekir. Kendimizi tatmin ettiğimiz ve bir biçimde haklı çıkardığımız edinilmiş vicdanın yolunu izleyerek bir sürü problemi çözdüğümüzü zannederiz. Bir süre sonra bu edinilmiş vicdanla hareket etmekten yorgun düşer ve daha derinlerdeki bir şeye kulak vermeyi isteriz, yani edinilmiş vicdanın kimi tezahürleri nedeniyle hissettiğimiz acıdan kurtulmayı amaçlamayız. Yeşaya'da neler söylendiğini hatırlıyor musunuz? Tanrı "yüksek ve kutsal yerde yaşadığı halde, alçakgönüllülerle, ezilenlerle birlikte." (Yeşaya, 57:15)

"Ben bu değilim," ya da "Bu yalanla yaşamışım," ya da "Bunca yıl boyunca hayatımı elinde tutan bu uydurulmuş kişiyim," gibi ifadelerin önemi fark etmenin ne anlama geldiğini görebiliyor musunuz? Bunun ne anlama geldiğini görebilirseniz, Çalışma'nın ne hakkında olduğunu anlamaya başlarsınız. Bu Çalışma'nın amacı, herkeste aynı olan Gerçek Vicdan'ı uyandırmaktır. Bunu ne kadar sık tekrarlasak azdır. Kendini gözlemlemeye, şunları söylediğimiz bir noktaya geliriz: "Bu konuşan 'Ben' aslında ben değilim, bu şekilde davranan 'Ben' aslında ben değilim, olduğumu hayal ettiğim kişi değilim; tüm bu dışsal şeyler, bu onurlar, bu konumlar, bu sahte tavırlar, bu erdemler, yapmaya çalıştığım bu şeyler, sürdürmeye çalıştığım bu kurgular ben değilim. Hayır, ben hayatımın idaresini ele almış bu şeyler değilim. Ben bu 'ben'ler değilim." Sonra, "Peki ama ben kimim?" diye sorarsınız. Kim olduğunuzu henüz anlayamazsınız, ancak kim olmadığınızı görebilir ve içsel çalışma aracılığıyla o zamana dek sürdürdüğünüz o büyük kurgudan aşama aşama uzaklaşmaya başlayabilirsiniz ama bunu belirli bir mizah duygusuyla ve kendinize gerçekten gülebileme yeteneğiyle yapmalısınız. Ancak bundan sonra, daha gerçek olan şeyler aşama aşama kendinize ilişkin anlayışınız etrafında kümelenecektir ve bu durum, birdenbire düşünebildiğinizi, okuyabildiğinizi ve yorumlayabildiğinizi fark ettiğinizle kendini gösterecektir. Bunun nedeni, hayatın hızlı koşuşturmasından ve çok az kişinin vazgeçebildiği bu heyecanlı, size mutluluk vermesi için iyice sokulduğunuz hayattan artık biraz olsun uzaklaşabilmiş olmanızdır. Birçok insan bundan vazgeçmenin ölmekle bir olduğunu düşünür. Ama tam tersine ölüm değil, yaşam anlamına gelir. Çalışma'da geçen şu ifadeyi hatırlayın; *hiç kimse mutlu değildir* ama bu mutluluğu icat etmek için nelere kalkışır ve bu doğrultuda, bize mutluluk sunacağını düşündüğümüz edinilmiş vicdanımızı ne kadar çok izleriz; oysa bu, bizi sürekli perişan eden şeyin ta kendisidir. Bu, bizde gerçek olan ne varsa ezip geçen bir kamyon gibidir; hayatlarımızı ona feda etmiş oluruz.

Şimdi, bunun biraz ciddi olduğunu düşünebilirsiniz. Aslında öyle değildir ama Çalışma'daki her şey gibi biraz temkinle ele alınmalıdır. Olağan hayat "ben"lerimizin bize içsel huzur ya da dengeyi sunacak "ben"ler olmadıklarını ve Çalışma'nın öğrettiği gibi, daha derin ve daha samimi bir şeyle temasa geçebilmek için Sahte Kişiliğe ait bu "ben"lerden ve bu Sahte Vicdandan kendimizi ayırmamız gerektiğini söylememe izin verin. Kendinizde sizi sürekli olarak sahte hırslara ve sahte amaçlara, rekabete, başkalarını hor görmeye iten bir "ben"i gözlemlediğinizde; bu "ben" in hayatınız boyunca sizde etkili olduğunu kavrayabildiğinizde; bu "ben" e sürekli itaat etmek ve her söylediğini yapmak zorunda kaldığınızı fark ettiğinizde, "Ben bu 'Ben' değilim," diyebilmenin ve bundan kendinizi ayırmaya başlamanın harikulade deneyimini yaşarsınız.

Gerçek Vicdan'a sahip olsaydık bütün dünya birleşebilir ve polislere, yasalara, savaşlara, askeri kontrole vb. hiç gerek kalmazdı çünkü hepimizde gömülü olan Gerçek Vicdan bir ve aynıdır ve tüm insanlar Gerçek Vicdan sahibi olsaydı, insanlar birbirlerini anlar, ortak bir dili, ortak bir lisanı konuşurlardı. Bu Çalışma'da bizi biraraya getirecek bir dili, hepimizin an-

layabileceği bir dili, amacı Gerçek Vicdan'ı uyandırmak olan bir dili incelemeye çalışıyoruz. Ama pratikte yetiştirilme tarzı, ulus, ülke gibi bir sürü etkene göre her durumda farklılık gösteren yapay, edinilmiş vicdanlarımızla hareket ettiğimiz sürece ortak bir anlayışa ulaşabilme olasılığı yoktur ve her şey, şimdiye kadar nasılsa, bundan sonra da öyle devam etmelidir ve sanırım, böyle giderse, gelecekte her şeyin daha da kötüye gideceğini göreceksiniz. Geleneksel "ben"lerine bürünen ve birbirleriyle kavgaya tutuşan insanlar dört bir yanımızda ve hiç kimse hiçbir şeyi anlamaya çalışmıyor ve hiç kimse hiçbir şey anlayamaz; İnsan'ın uykuda olmasından kaynaklanan bütün bu kaotik olaylar örgüsü eskisi gibi devam edecek ve hatta daha da kötüye gidecektir. Ama aramızda, kendi üzerinde, edinilmiş vicdan üzerinde, Sahte Kişilik üzerinde çalışmayı ve kendini bu korkunç fabrikadan ayırıp, kendilerini kanıksamış ve hayatın her alanında tamamen mekanik bir biçimde davranan uyku halindeki insanların yönlendirdiği olağan hayatın bütün aşağılamalarından, karmaşasından ve yanlış anlamalarından arınmış olarak birbirlerini tanımalarının mümkün olduğu daha derin bir seviyede birbirleriyle tanışmayı arzulayan insanlardan oluşan küçük bir çekirdek grup oluşturmamızdır. Çalışma'nın öğrettiği gibi, aslında herkeste olan ama edinilmiş vicdan ile herkesin özdeşleştiği Sahte Kişiliğin güçlü dışsal katmanı tarafından üstü kat kat örtülmüş olan bu ortak anlayışın ortak temeline sahip olduğunu hissetmek olağanüstü değil midir? Bu Çalışma'nın amacının, kendimize ve çevremizdeki herkese bu kadar çok zarar veren bu sahte katmanı kırmak olduğunu hatırlayın. Kendi fikirlerine sahip olmayan bir kişiye; dışarıdan edindiği fikirlerden, taponlardan, geleneksel tutumlardan ve önyargılardan ibaret olan bir kişiye saygı göstermenin güç olduğunu biliriz. Bu tür bir kişide, iyi ya da kötü, hayatta şu veya bu şekilde fayda sağlayabilen –ama bireysel hiçbir şey barındırmayan– edinilmiş vicdan dışında hiçbir şey yoktur. Böyle bir kişiyle konuşurken hiçbir düşünceyle, hiçbir fikirle, canlı olan hiçbir şeyle, yeni olan hiçbir şeyle karşılaşmayız. Aslında belirli uyarıcılar karşısında hangi gramofon plaklarının çalınacağını ve aynı fikirlerin hiçbir değişikliğe uğramadan nasıl tekrar tekrar dile getirileceğini, en başından itibaren biliriz. Edinilmiş ya da sahte vicdan böylesine katı, sabit bir şeydir; mekaniktir. Oysa Gerçek Vicdan tamamen farklıdır. Her şeyi gerçek ışığında görür ve her durumu farklı yargılar. Mutlak değil, görecelidir.

Birdlip, 24 Şubat 1945

ÇALIŞMA'DA HEDEFİN ANLAMI ÜSTÜNE YORUM

Çalışma'daki "yardım" fikrini anlamak güçtür. Bazı anlarda, her şey yolunda giderken hepimiz hayatın desteğini alırız. O. bu yardım fikriyle ilgili olarak uzun zaman önce şunları söylemişti: "Hayat hepiniz için fazla

kolay." Sanırım, Çalışma bağlamında "yardım"ın ne anlama geldiğini bilmediğimizi kastetmekteydi. Hayat güçleştğinde kendimizi genellikle küskün hissederez veya moralimiz bozulur. Hayat desteği bizden çekmiştir; üzüntü duyarız; hiçbir şey hayattan beklentilerimize göre gitmez; hayat bizim onu hayal ettiğimiz gibi gelişmez. Bu durumda hayatın, dışsal koşulların bir işlevi haline geliriz. Çalışma'da geçen "Hayat tarafından güdümlenen makineleriz," ifadesinin bir anlamı da budur. Ama Çalışma, hayatla bu mekanik ilişki hakkında değildir. Hayatta sahip olduğumuz mekanik denge ya da istikrar hakkında değil, yalnızca kendimiz üzerinde çalışarak oluşturabileceğimiz yeni bir denge hakkındadır. Çalışma'nın bu fikrini anlamak uzunca bir süre boyunca çok zor olur. Çoğu zaman, hiçbirimizin bunu yeterince derinlemesine kavrayamadığını düşünüyorum. İçinizde hayatın iniş ve çıkışlarına direnebilen bir şey var mı, yoksa dışsal koşulların bir ürünü müsünüz? Örneğin, şu an yaptığımız kadar özdeşleşmememiz gerektiğini söylerken, Çalışma'nın kendimizi dengeye oturtmanın yepyeni bir yolunu bize öğrettiği çok açıktır ve bu, hayatı sürekli değişen olaylarıyla kendini bize sunduğu gibi kabul etmememiz gerektiği anlamına gelir. Şeylerin yolunda gittiği zamanlarda ve yolunda gitmediği zamanlarda çok özdeşleştiğinizi varsayalım; yani şeyler iyi gittiğinde kendinizi çok heyecanlı hissedez ve kötü gittiğinde ise moraliniz bozulur. O halde hayatın bir işlevi olduğunuz –Çalışma'nın kastettiği anlamda, bir makine olduğunuz– söylenebilir. Bir denizin içindesiniz ve denizle birlikte bir yukarı, bir aşağı inip çıkıyorsunuz; hareket etmek ve şartlar ne olursa olsun istediğiniz yöne gitmek için bir tekneye sahip değilsiniz, demektir. Dışsal olayların beni çok fazla hoşnut etmediğini ve şuna veya buna itiraz etmeye başladığımı varsayalım. Sonra, bunun kendim üzerimde çalışmam için bir fırsat olduğunu ve olumsuz duygularımı ifade etmemem gerektiğini, çok dikkatli olup Çalışma'da öğretilen bütün şeylerin ışığında mekanik olarak davranmamam gerektiğini fark ettiğimi varsayalım. Burada, yeni bir dizi fikrin –yani Çalışma'nın öğrettiği fikirlerin– devreye girdiği konusunda bana katılacaksınız. Bu durumda, Çalışma'nın fikirlerini kendime uygulamaya başlar ve makine olmaya, hayat ve onun sürekli değişen olayları tarafından güdümlenen bir mekanizma olmaya küçük ölçüde son veririm. Bunu bir kez yaptığımı varsayalım; az çok aynı koşullar ortaya çıktığında bunu tekrar yapmak benim için daha kolay hale gelecektir. Çalışma'yı ve onun niteliğini tatmak budur ama ne Çalışma'yı, ne de onun niteliğini tatmışsam ve yalnızca Çalışma'yı işittiğim için bundan böyle her şeyin daha iyiye gitmesini umut edersem, Çalışma'nın ne anlama geldiğine dair safça düşünmüş olurum. Çalışma'nın benim için her şeyi derhal daha iyi kılacağını düşünmek, çok yüzeysel bir kavrayıştır; ezoterizmin ve onun öğretisinin çok yüzeysel bir kavranışıdır çünkü ezoterik öğretinin amacı, bir kişide büyük bir değişim gerçekleştirmek, varlık seviyesinde derin bir değişim üretmektir. Çalışma'da, beyninizle anlayamayacağınız, yalnızca kalbinizle anlayabileceğiniz bir sürü şey vardır. Herhangi bir şeyi anlamak iki merkezi gerektirir. Çalışma'nın biçimlendirici yönü üzerinde çok sıkı bir biçimde çalışabilir ve her fikri biçimlendirici dilde bıkmadan usanmadan çalışabilirsi-

niz ve bu tamamen bir zaman kaybı olmasa da Çalışma'nın fikirlerinin ne anlama geldiğine ilişkin pratik bir his –yani Çalışma'nın hakikatine ilişkin duygusal bir algı– mutlaka gereklidir. Ne anlama geldiğini duygusal olarak algılamaksızın, özdeşleşmenin ne anlama geldiği hakkında uzun uzun konuşup yazabilirsiniz ya da yalanın ne anlama geldiği hakkında bir sürü fikre sahip olup bunun ne anlama geldiğini duygusal olarak algılamamış olabilirsiniz. Bunun nedeni, söz konusu algıyı kendinize uygulamamanız ve yalan söylemeyi, samimiyetsizliği ya da başka herhangi bir şeyi mutlak bir olgu olarak görmemenizdir.

* * *

Şimdi, bu gece bir kez daha *Hedef* hakkında konuşmak istiyorum. Çalışma'nın ne hakkında –yani kendiniz ve Daha Yüksek Merkezlerle ya da Gerçek Vicdan'la ilişkiniz hakkında– olduğunu görmedikçe asla hedef oluşturamazsınız. Çalışma'daki bütün hedefler Çalışma'yla bağlantılı olmalıdır; her şeyden önce kendiniz üzerinde çalışmakla, başkalarıyla çalışmakla ve ezoterizmin genel anlamı –yani Çalışma'nın kendisi– üzerine çalışmakla ilgilidir. Hedefle bağlantılı olarak Çalışma'nın ilk çizgisinden başlamalısınız. Size şu soruyu yöneltmeme izin verin: Çalışma'nın fikirleriyle bağlantılı olarak kendiniz üzerinde nerede çalışmanız gerektiğini düşünüyorsunuz? Hayatınız ve size öğretilenleri göz önünde bulundurarak, hayatınızda neleri değiştirmeye çalışmanız gerektiğine dair yeterince net bir kavrayışa sahip misiniz? Bu noktadan başlamadıkça, kendiniz hakkında pratikte faydası olan hiçbir hedefe sahip olamayacaksınız. *Kendinizde neyi değiştirmeniz gerektiğini düşünüyorsunuz?* Bu soru çok ilginç olduğundan bir süre üzerinde durmak istiyorum. Edinilmiş vicdanınızdan, tamponlarınızdan, rollerinizden, Sahte Kişiliğinizden yola çıkarak şu veya bu şeyi değiştirmeniz gerektiğini düşünebilirsiniz. Şuna dikkatinizi çekmek isterim ki edinilmiş fikirler ve düşünceler sizi yönlendirirse, yanlış akıl hocasına kulak veriyor olacaksınız. Çalışma'nın öğrettiklerinden başlamalıyız çünkü Çalışma, şimdiki durumumuzda Gerçek Vicdan'ın yerine geçer. İçimizde uyandırılmış olsa Gerçek Vicdan'ın öğretecek olduğu şeyleri öğretmektedir. Neler yapmamız gerektiğine, nasıl olmamız gerektiğine, neleri hedef edinmemiz gerektiğine ilişkin kendi fikirlerimize sahipken, Çalışma'nın bakış açısına göre ister istemez yanlış yöne gideriz çünkü Çalışma'nın bilgisinden değil, kendi olağan bilgimizden hareket etmiş oluruz. O zaman Çalışma'nın üzerimizdeki etkisini engelleyecek ve kendimizi her türlü faydasız sıkıntıya ve uğraşıya teslim edeceğiz. Gerçek bilgi, bilgi olarak adlandırığımız şeyden tamamen farklıdır. Ezoterik bilgi, anlamına dair bize duygusal bir algı sunan bir duygusal gelişim aracılığıyla öğrenmemiz ve aşama aşama anlamamız gereken özel bir bilgidir. Bütün bunlar, varlığımızı değiştirmek için ne tür çabalar sarf etmemiz gerektiğiyle ilgilidir. Olağan fikirlerimiz, olağan bilgimiz varlığımızı değiştiremez ve muhtemelen, şu anki varlık durumumuza daha çok saplanıp kalmamız dışında bir sonuç vermez. Zaten bildiğinizi düşünüyorsanız, bu Çalışma'nın bilgisini ciddi bir biçimde alamazsınız. Neyin doğru, neyin yanlış olduğunu bildiğiniz-

den eminseniz, değışmezsiniz. İnsanın ergeç Çalışma'nın otoritesini kabul etmesi ve kendini onun söylediklerinin ışığında görmeye başlaması gerekir. Örneğin, negatif duygularınızın birçoğunun doğru olduğunu düşünebilir ve bunları negatif duygular olarak adlandırmazsınız. Oysa Çalışma negatif duyguların hepsinin, nedeni ne olursa olsun, yanlış olduğunu öğretilmektedir. Çalışma negatif duyguların nedenlerine bakmaz, negatif olmanıza bakar. O. bir keresinde şöyle demişti: "Negatif duygularınızı neden her zaman gerekçeleriyle birlikte açıklıyorsunuz? Halbuki önemli olan negatif olmanız ve bunun üzerinde çalışmanız gerekiyor." Negatif duyguların, her türlü gelişimi engellendiğini ve Duygusal Merkezin Daha Yüksek Merkezlerle iletişim kurabilmesini imkansız hale getirdiğini artık hepiniz biliyorsunuz. Daha Yüksek Merkezle iletişim kurabilseydik, örneğin hayatlarımız bütünüyle farklı olurdu. Hayatta uyduğumuz kurallardan çok daha incelikli olan yepyeni bir kurallar dizisiyle yaşamaya başladık. Örneğin, bir durumu yalnızca bir tarzda ele aldığımızı ama hepsi birbirinden tamamen farklı yüzlerce ya da binlerce tarzın olduğunu ve hayat olaylarını ele almanın tek tip bir tarzı olmadığını görürüz. Hedefle ve nasıl davranmamız gerektiğiyle ilgili olarak anlamamız gereken en önemli şeylerden biridir bu. Katı, basmakalıp bir biçimde davranırız ve bu nedenle de katı, basmakalıp hedefler ediniriz. Olayları her zaman aynı biçimde ele alınamıza gerek olmadığını fark etmek bize belirgin bir neşe verir.

Ne var ki bu içsel özgürlüğün başlangıcına ulaşabilmek için öncelikle *hayatın olaylar olduğunu* kavramamız ve hayattaki farklı olayların her birine nasıl mekanik bir biçimde tepki verdiğimizizi fark etmemiz gerekir. Sınırlı duyularımız aracılığıyla baktığımızda, hayatı birçok nesne olarak görür ama onu değışen olaylar olarak göremeyiz. Çalışma'nın ne hakkında olduğunu anlayabilmemizin önündeki en büyük engellerden birinin bu olduğunu sık sık düşünürüm. Olayları göremeyiz çünkü olaylar yalnızca zihinsel ve duygusal olarak kavranabilirler. Örneğin bir masayı, sandalyeyi, ağacı ya da kişiyi görebiliriz. Bu nesneler illa ki olay değildir ama masanın üzerine bir ağacın düştüğünü ve sandalyede oturan adamın ölümüne neden olduğunu varsayalım: işte, bu bir olaydır. Olay olmayan bütün bu fiziksel nesneler, birden bir olayda ilişkili hale gelirler. Bir kişi olay değildir, yalnızca bir nesnedir. Ama o insandan nefret ettiğinizi varsayarsak, onu görmeniz bir olay oluşturur. Olaylar, belirli bir ilişki çerçevesinde nesneleri biraraya getirirler. Masa kendi başına bir olay değildir ama kahvaltı için hazırlanmışsa bir olay olur ve yumurta sizin istediğiniz gibi pişmemişse, negatif bir olay haline gelir. Birdenbire evlerin çatılarını uçuran kasırga bir olaydır ama çatıya bakmaktaysanız bu bir olay değildir. Sahip olduğunuz ve zaman zaman baktığınız altın bir saat gibi bir şey, olay değil, bir nesnedir. Ama biri onu çalarsa, olaya dönüşür. Sabah uyanıp da halıya takılırsanız, halı bir olay haline gelir. Bir başka deyişle, olay birçok nesneyi belirli bir biçimde birbiriyle ilişkilendiren bir şeydir. Bu, olayların çok yetersiz bir açıklamasıdır ama ne anlama geldiğini görmeye çalışmalıyız. İşte bu olaylara karşı şuurlu davranış edinmeye çalışmalıyız. Bir başka deyişle, hayatlarımızı nesneler olarak değil, olaylar olarak görmeliyiz çünkü atlar ya da

ağaçlar gibi her türlü şeye bakıp bunlar bir biçimde sizinle ilişkilendirilmemiş bir olay oluşturmadıklarını anlamamak çok kolaydır. Bu, tamamen duygusal seviyeyi terk etmek ve nesnelerin olaylar olmadığını fark etmektir.

Çalışma'nın ilk çizgisiyle bu bağlantıyı kurarken, belirli bir biçimde tepki verdiğiniz olayları gözlemlemeniz gereklidir çünkü kişisel çalışmanız, uzunca bir süre olaylar olarak hayata gösterdiğiniz tepkilerde –yani dış nesneler dünyasında gerçekleşen olayları ele alış tarzınızda– yatar. (Nesneler ile olaylar arasındaki farkı anlayamazsanız, bu savaşta neler olup bittiğini düşünün; savaş olayında her türlü nesnenin yeniden gruplandırılışını ve bir başka olayda nasıl tamamen farklı bir biçimde gruplandırılacaklarını düşünün. Örneğin, bir zamanlar kendi evinde yurdunda yaşayan milyonlarca insan artık yurt dışındadır. Nesneler aynıdır ama savaş olayı aracılığıyla aralarında tamamen farklı bir biçimde ilişki söz konusudur.) Nesnelerden ayrı olarak olaylara inanabilmemiz çok zordur. Örneğin, dahil olduğumuz bir olay nedeniyle bir an sonra şiddete başvurabileceğimize inanmak bize zor gelir. Bir olayın gerçekleşmiş olduğunu, aslında bir kuvvetler üçlüsünün aniden üzerimizde etkide bulunmuş ve farklı "ben"lerin söz konusu olay son buluncaya dek bizim adımıza hareket ettiği bir kasırgaya kapılmışçasına olayla bütünleşmiş olduğumuzu görmeyiz. Olay olup bittikten sonra, neler olduğuna şaşır kalırız çünkü çevremizdeki bütün nesneler tamamen aynıdır ama olay sürerken içine bizim de dahil edildiğimiz farklı kuvvetler aktarmışlardır.

Kendimize hedef belirlerken, olayları daima göz ardı ederiz. Başımıza gelebilecek farklı olayların ışığında bu hedefi sürdürmenin ne kadar güç olacağını hesaba katmayız. Dümeni düz tutabileceğimiz sakın bir deniz bekleriz. Bu nedenle, hedefimiz çok yüzeysel ve anlık olduğunda ve bir anlık şevkle oluşturulduğunda, bunun kesinlikle faydasız olduğunu ve hiçbir sonuç vermediğini görürüz. Ama küskünlük hissetmek ve Çalışma'yı suçlamaya başlamak yerine, Kurnaz İnsan olmanın ne demek olduğunu anlamaya başlamamız gerekmektedir. İnciller ona *πονηρός* veya bilge insanlar (bilge, aslında zeki anlamına gelir). Bilge bakirelerin bilge değil, zeki olduklarını hatırlayacaksınız; İnciller'de zeki ya da zihinsel açıdan uyanık anlamında kullanılan bu sözcük, Çalışma'da kullanılan "kurnaz" sözcüyle aynıdır. Yüzeysel bir hedef, özellikle de temelinde erdem, kibir yatan edinilmiş vicdandan kaynaklanıyorsa bizi hiçbir yere ulaştırmayacaktır. Dış hayata yönelik bu hedeflerin Çalışma'da hiçbir faydası yoktur. Bunlar ezoterik seviyeye –yani Gerçek Vicdan'ın seviyesine– temas etmez. Gerçek bir hedefe sahip olmaya başlamak için, bunu koruyamayacağınızı ve adeta, gerçek hedefin ne olduğunu kendinize bile söyleyemeyeceğinizi bilmelisiniz. Gerçek hedef, sizdeki daha derin bir şeyden, duygusal bir şeyden gelir. Matta'da söylendiği gibi: "Birine yardım elini uzatırken, sol elin sağ elinin ne yaptığını bilmesin." (Matta, 6:3) Mesellerin dilinde "sol" zayıf olan taraftır –yani Kişiliktir– ve "sağ" sizin daha derin ve daha gerçek yönünüze işaret eder. Sol elinizle bir hedef belirlerseniz ve kendinize bundan bir fayda sağlayacağınızı, erdemli görüneceğinizi, başkalarının övgüsünü top-

layacağı, (hatta Çalışma'da bile) hakkınızda daha iyi şeylerin düşünüleceğini söylerseniz, bunu sağ elinizle ya da gerçek yanınızla yapamayacaksınız. Bu nedenle, gerçek hedef her zaman için sözcüklere hiçbir şekilde dökemeyeceğiniz ve Sahte Kişiliğinizin öğrenmesine izin vermeyeceğiniz bir şey olmalıdır ve bu hedefin amacına derhal ulaşmasını da beklememelisiniz. Gerçek hedefinize ulaşmak için dolambaçlı ve görünüşte çelişkili bir yol izlemeniz kuvvetle muhtemeldir ve her şeyden önemlisi, şeyler yolunda gitmediği için hedefinizin faydasız olduğunu düşünmemelisiniz. Fakat anlaşılması gereken en önemli nokta, gerçek hedefte ona giden dosdoğru bir rota izlemeyeceğinizdir ama tıpkı denize açılan bir yelkenli gibi, belirli bir hedefe göre ilerlerken yönünüzü rüzgara doğru ayarlayabilmeniz gerekir.

Gerçek bir hedef, kendinizde hoşlanmadığınız ve ergeç değiştirmeyi arzuladığınız bir şeyin *duygusal algısına* dayanır. İnişlere çıkışlara rağmen süreklilik taşıyan bir duygu bütünlüğüne dayanır. Demek ki herhangi bir gerçek hedefle bağlantılı olarak büyük sabır gerekmektedir. Biçimlendirici bir hedef, gerçek hedeften tamamen farklıdır ve biçimlendirici hedeflerle başlasanız bile, bunların korunamayacağını fark etmeli ve böylece, bu anlamda, yapamayacağınızı kabul etmelisiniz. Gerçek hedef, ancak uzun bir gözlemlemeden ve Çalışma'ya verilen gerçek değerden doğabilir çünkü Çalışma'nın varlığı sürekli olarak gerçek hedefe eşlik etmedikçe –yani bu hedefi korumak için kendinizin yanı sıra Çalışma'ya da güvenmedikçe– bu sizi Sahte Kişilik ve erdem hissi dışında hiçbir yere ulaştıramaz. Gerçek hedef, sizi ve anlayışınızı daima besler ve sonra siz, onun değişebildiğini ama yine de aynı kaldığını, hiçbir zaman doğal sabırsızlığımızın talep ettiği gibi dosdoğru ilerlemeyip bir o yana, bir bu yana seyir değiştirebildiğini görürsünüz çünkü gerçek hedeflerin hepsi kendi gelişimimizle, yani bizdeki Öz'ün gelişimiyle, oluşturabildiğimiz en büyük güç olan anlayışımızın gelişimiyle bağlantılıdır, oysa sahte hedef anlayışımızı geliştiremez ve çoğu zaman bizi daraltıp birtakım küçük içsel kararları sıkı sıkıya takip etmeye yöneltir; deyim yerindeyse, bizi Püritenlere çevirir. Keyfi bir eylemle yaptığınız şeyleri birdenbire kesip atarak hiçbir şey elde edemezsiniz. Hayatınızı ancak değiştirme ve dönüştürme yoluyla değiştirebilirsiniz. Gerçek hedefe sahip olduğunuzda, bunu korumanın güçlüklerini görürsünüz. Küçük bir biçimlendirici hedef edindiğinizde, durum tamamen farklıdır. Bize, koruyamayacağımızı görmek için hedefler edinmemiz söylenir; yani ikinci kuvveti ya da direnç kuvvetini görebilelim diye. Ama sıra, gerçek hedefi belirlemeye gelince, ikinci kuvvetin ve bu hedefi korumamızın önüne dikilecek engellerin daha çok farkında oluruz. Burada, gerçek hedefin sessiz bir hedef olduğunu söylemek istiyorum; bu hiç kimseye ve hatta kendinize bile asla açıkça söylememeniz gereken bir şeydir ve bu tür bir hedef, sürekli olarak açıkça çiğnediğinizde ya da anlaşıldığı kadarıyla istediğiniz yönden farklı bir yöne doğru ilerlerken çelişkiler yaşadığınızda yılmayacağınız türden bir hedeftir. Atlantik Okyanusunu doğudan batıya doğru aşmaya çalışan bir yelkenli gemiyi gözünüzün önünde canlandırın. Muhtemelen hiçbir zaman doğrudan batıya ilerleyemez; kuzeybatı, güney-

ve hatta zaman zaman tam tersi istikamette ilerlemesi gerekir. Ama yide hedefini korursa, ulaşmak istediği yere ergeç ulaşır. Umudunu yitirmez, umutsuzluğa kapılmaz çünkü ulaşmak istediği yere ergeç ulaşmaya yönelik derin bir niyeti vardır.

* * *

Şimdi, gerçek hedefi yapay hedeften ayıran şeyin ne olduğunu düşünürsünüz? Söylediğim gibi, gerçek hedef yalnızca uzun zaman boyunca gözlemlemenin ve Çalışma'ya verilen gerçek değerin sonucunda ortaya çıkar. O'nun sıkça tekrarladığı bir ifade vardır: "*Çalışma sizin için bir yol bulacaktır.*" Bu, hatırlanması gereken çok güzel bir ifadedir ama Çalışma'yla ruhunuzda, derinliklerinizde sürekli bir ilişkiye sahip olmanızı talep etmektedir. Bizi değiştiren Çalışma'dır çünkü ne yapmamız gerektiğini, gerçek hayatlarımızı nasıl yaşayabileceğimizi ve merkezlerin mekanik parçalarında hayatın trafiği yüzünden işitemediklerimizi söyleyen Daha Yüksek Merkezlere azar azar yaklaşmamızı sağlar. İnciller'de bahsi geçen yüce hedef budur: "Siz her şeyden önce Tanrı'nın hükümrانlığını ve doğruluğunu arayın." (Matta, 6:33) Yani hem İnciller hem de bu Çalışma tarafından bize vadedilen başka bir varlık seviyesini aramamız istenir. G.'nin zaman zaman söylediği başka bir ifadeyi hatırlıyorum: "Çalışabilirim." Bu, özellikle kuzeye ya da güneye doğru seyretmek zorunda kaldığınız için yenilgiye uğradığınızı hissettiğinizde size yardımcı olabilir. Ama gerçek hedefin ne olduğunu tanımlamamı isterseniz, bunu size bırakırım. Bir amaç oluşturmamız gerekir. Gelişimdeki bir sonraki adımın ne olacağını tam olarak bilemeyiz ama edindiğimiz hedef yeterince samimiyse, Çalışma'nın tesirleri onu doğru yönde büyük ölçüde değiştirecektir ve o noktada, ne yapmanız gerektiği hakkında düşündüklerinizin, yapmanız gerekenlerden ne kadar farklı olduğunu görünce ve de umutsuzluğa kapılmadıkça ne kadar yardım geleceğini görünce şaşıracaksınız. Çalışma'yı isterseniz, Çalışma'ya iyi niyetle yaklaşırsanız, Tanrı fikriniz ezoterik öğretiyle ilişkili hale gelmeye başlarsa talep yanlış olsa bile, talebin samimi olması şartıyla, doğru bir yanıt alacağınızdan emin olabilirsiniz. Bu Çalışma'yı birincil amaç olarak hayat için kullanamayacağımızı ama hayatı Çalışma için kullanabileceğimizi hatırlayın. Bunun ne anlama geldiğini görmek zordur çünkü kendimizde neyin *birincil* olduğunu fark edemeyiz. Çalışma'yı birincil kılabilseydik, geri kalan her şey bize eklenirdi ve hayatta gerçekten bize ait olan şeylerle bize ait olmayan şeyleri ayırt edebilirdik ama bu durum, pasif olan bir şeyin aktif hale geçmesi ve aktif olanın da pasif hale geçmesi anlamına gelirdi. Çalışma'yı hayat içinde yaşamaya başlamanız anlamına gelirdi. Bu nedenle, hayatta yaptığımız her şeyi, ilk başlarda yapay bir tarzda bile olsa, Çalışma'yla ilişkilendirmeliyiz. Bu, hatırladığım kadarıyla, her şeyi Tanrı adına yapmak olarak nitelenir. Çalışma'yı kısa bir süreliğine yapıp, daha sonra da onu bir kenara bırakıp antitez olarak hayata dalmamalısınız. Yapay tarzda bile olsa, hayatta yaptığınız her şeyin Çalışma'yla bir ilişkisi varmış gibi davranmanız ve Çalışma'yı hayatın karşıtı haline getirmemeniz gerekir. G. bir keresinde, "Her şeyi Çalışma'ya taşıyın. Çalış-

ma'nın yorgunluğunu atmak için hayata sarılmayın, hayattaki dinlenceni-
zi Çalışma'yla ilişkilendirin," demişti. Bu sözler kulağa tuhaf gelebilir ama
çok önemli bir fikir barındırmaktadır. Bazıları şöyle diyebilir: "Eğer nega-
tifsem, bu Çalışma'nın içindedir." Evet, elbette ki öyledir. Çalışma'nın
aleyhinde konuşursanız, bunun Çalışma'nın içinde olduğunu hatırlayın.
Şu veya bu şekilde bir çıkmazla karşılaşırsanız, bunun Çalışma'nın içinde
olduğunu hatırlayın. Çalışma'nın içindeyseniz, yaptığınız her şey de Çalış-
ma'nın içindedir. Bunu hissedemezseniz, kendinizi birbirine düşman olan
hayatın "ben"leri ile Çalışma'nın "ben"leri arasında bölersiniz. Çalış-
ma'nın içindeyseniz, sizde hangi "ben" eylemde olursa olsun, Çalışma'nın
dışında olamazsınız, öyleyse Çalışma ile hayatı karşıt hale getirmeyin ve
Çalışma'nın insan doğasını tamamen göz ardı etmediğini de hatırlayın. Çalı-
şma'yla bağlantılı olduğu fikrinden yola çıkarak yaptığınız her şey Çalış-
ma'nın bir parçası olurken, bunun dışındaki bir bakış açısıyla yaptığınız
hiçbir şeyin Çalışma'yla uzaktan yakından bir ilgisi olmayacaktır. Biraz
Çalışma'da, biraz hayatta olamazsınız çünkü bu, sizde bir bölünme oluştu-
racaktır. Dengeli İnsan fikri, insanın doğru yer, doğru sıralama ve doğru
düzenlemeyle her şeyi kapsamasını esas alır. Kötü hayvanların bile
Nuh'un Gemisi'ne alındıklarını ve her şeye dahil edildiklerini hatırlayın.
Bu kötü yan olmaksızın hiç kimse gelişemez; hiç kimse, kötü olmanın gü-
cü olmaksızın yalnızca iyi olamaz. Doğru bir düzenleme, doğru bir sırala-
ma ve doğru bir denge meselesidir bu. Neyi kastettiğimi anlıyorsanız, Çalı-
şma'da olmayan "ben"ler bile faydalıdır ve Çalışma'nın içindedirler. Bir-
çok kuşumuz olmasaydı nasıl güç sahibi olabilirdik? Çalışma'da sürekli
olarak bizi yolumuzdan saptırmaya çalışan şeylerle karşılaşmasak yeni bir
anlayış seviyesine nasıl ulaşabilirdik? Onlarla nasıl özdeşleşmeyeceğimizi
bilmemiz koşuluyla, negatif "ben"ler bile faydalıdır. Bütün bunları göz
önünde bulundurduğunuzda, ikinci kuvveti dikkate alması gereken ve ze-
kice ya da Kurnaz İnsan aracılığıyla oluşturulması gereken gerçek hedefin
hiç de beklediğimiz gibi olmadığını ve bize hemen güzel armağanlar sun-
mayacağını, mucizevi sonuçlar yaratmayacağını göreceksiniz. Bir denizci-
nin yaptığı gibi kendimize bir rota tayin edebiliriz ama yelkenli bir gemi-
nin kaptanı, bütün hava koşullarına ve ters yönde esen rüzgarlara rağmen
hedefinden şaşmasa da hedefine dosdoğru ilerlemeyi ummaz. Gerçek
hedefin ne olduğunu, geçici ama çok faydalı bir hedefle kıyaslayarak dü-
şünmenizi istiyorum ve İnsanlığın daha yüksek bir seviyesine, Şuurlu İn-
sanlık Çemberi'ne, bu Yeryüzü'nde gördüklerimizden çok daha iyi bir İn-
sanlık durumuna dair bir fikir sahibi olmadıkça, gerçek hedef oluşturmak
güç olacaktır. Çalışma'nın bütün kavramları ve fikirleri, gerçek bir hedef
oluşturmak için gereklidir ve hepsinden daha çok gerekli olan bir şey var-
dır: varlık seviyemizden hoşnutsuzluk duymamız ve değişim olasılığının
bulunduğunu hissetmemiz.

* * *

Şimdiye kadar söylediklerimizi özetleyelim. Gerçek hedef, kendini
uzun uzun gözlemlemeye ve Çalışma'nın, daha yüksek bir varlık seviyesi-

ne nasıl ulaşılabileceği konusunda öğrettiği şeylere dayanmalıdır. İlk zorluk, kendimizi hatırlamamamız, şuurlu olmamamızdır. Kendi arabamızı sürmüyoruz, bir handa imajinasyonumuzla sarhoş haldeyiz. Bunun ardından, özdeşleşmemize; birçok değil bir olduğumuzu düşünmemize; herhangi bir anlam ifade ediyormuş gibi "Ben" diyebilmemize; içsel hesaplarla, içsel kale almalarla dolu olmamıza; yalanlar söylememize; kuvvetimizi kendimizi haklı çıkarmak, olmadığımız şeyi olur görünmek için harcamamıza; gerçek benimizle hiçbir ilişkisi bulunmayan resimlerle dolu olmamıza; tutumlara karşı tepki vermemize; edinilmiş fikirleri tekrarlamamıza ve kendi başımıza hiç düşünmeyişimize; imajinasyonun yaptığımız, söylediğimiz ya da hissettiğimiz her şeye işlemesine; hayatta ağır bir uyku halinde olmamıza ve yalnızca mekanik tepkiler sergilememize; zihinsel, duygusal ve fiziksel alışkanlıkların bileşkesi olan yaratıklar olmamıza; kendi cahilliğimizi hiç görmeyip buna hiç saldırmayışımıza; herhangi bir şey hakkında yeni izlenimler almayışımıza; hareketlerimizi kibir, gurur ve böbürlenmenin yönetmesine ve son olarak, uyanık değil uykuda olduğumuz ve ipnotize edildiğimiz için hayatın her olayının peşine düşüp hiçbir içsel karşı koyuş sergileyemememize ilişkin öğreti gelir ve Çalışma'nın bize gözlemlememiz ve hakkındaki hakikati görmemiz gerektiğini söylediği daha pek çok şey vardır. Ardından, bütün bunlardan başlayamayacağımızı; Çalışma'yı kendimizdeki bu karmaşaya ekleyemeyeceğimizi; yapmamız gerekenin derinlere inmek ve yapamadığımızı, aslında ne kadar cahil olduğumuzu, bütün gün boyunca hiç anlam taşımayan şeyler söyleyip durduğumuzu, olaylara nasıl tepki verdiğimizizi ve kendimizi şuurluyunmuş gibi gördüğümüzü fark etmemiz gerektiğini anlamalıyız ve bütün bunlar, mekanikliğimizin farkına varmamıza, iplerinden çekilen kuklalardan başka bir şey olmadığımızı fark etmemize yol açar. Şimdi, böyle bir kukla, daha büyük bir kukla olmak dışında nasıl bir hedef edinebilir ki? Bir kukla kendine bir hedef edinirse, bu yalnızca kuklalıkla ilgili olacaktır. Kukla, bir hedef oluşturmaya bildiğini düşünür. Bu kuklanın tepesinde, bize ne tür bir hedefin edinileceğini söyleyen Çalışma durmaktadır ve bu hedefin, her zaman için kuklaya karşı olduğundan emin olabilirsiniz. Şimdi, gerçek hedeflerin hepsi psikolojiktir; düşünceler, hisler ve arzulardan oluşan bir psikolojik dünyada yaşadığımızı hatırlayın. Bu psikolojik dünya, olağanüstü karmaşıklıkta ve şaşırtıcılıktadır. Türlü türlü kombinasyonlara ve örüntülere sahiptir; bunlardan bazıları yanlış düzenlemeler, bazıları da doğru düzenlemelerdir. Çalışma'nın ilk başta öğrettiği her şey, bu psikolojik dünyada doğru bir düzenlemeye geçmekle ilgilidir. Bu imkansız mıdır? Psikolojik bir dünyada yaşadığınızı, fiziksel bir dünyada yaşamadığınızı ve fiziksel dünyanın sizi fiziksel olarak sürüklediği zamanlar dışında, fiziksel dünyadaki olaylara psikolojik olarak tepki verdiğinizi hepiniz anlıyor musunuz? Çalışma, Daha Yüksek Merkezleri iletmesi için psikolojik dünyayı doğru bir biçimde düzenlemeyi amaçlamaktadır. Hayat içinde psikolojik düşüncelerimizi ve hislerimizi gizleyebiliriz ama Çalışma, hayattan olmayan başka bir kuvvettir ve psikolojik olan hiçbir şeyi gizlememize izin vermez. Gerçek hedef, psikolojik dünyayla ve o dünyanın içinde başkalarına

ve kendimize nasıl yaklaştığımızla ilgilidir. Bu dünyada, tamamen yeni çağrışımlar, tamamıyla yepyeni bir örüntü oluşturmamız gerekmektedir. Çalışma'nın amacı, hayata tutunan herhangi biri gibi değil, yepyeni bir biçimde düşünmemiz için beyinde bu yeni örüntüyü oluşturmaktır. Çalışma ve Çalışma'nın ne anlama geldiği hakkında düşünmedikçe; ezoterizmi ve onun hedefini görmedikçe; İnsan'ın kendini geliştiren bir organizma olduğunu ve ancak bütünüyle yeni bir düşünce türüyle gelişebileceğini anlamadıkça beyinde yeni örüntüler oluşmaz ve beynin gelişmemiş bütün parçaları –yani Daha Yüksek Merkezlerle bağlantı kurabilecek parçalar– kullanılmadan kalır. Şeyleri her zaman ele almış olduğunuz gibi alırsanız yeni olan hiçbir şey kendini oluşturamaz ama hayata Çalışma'nın öğrettiği gibi yaklaşır ve kendinizi yeni bir tarzda ele alırsanız yeni bir örüntü –dilerseniz buna, beynin ön loblarında yeni çağrışımlar diyebilirsiniz– oluşturunca ve bunlar, Daha Yüksek Merkezlerle temas kuracaktır. Hedefiniz doğruysa, bu aşama aşama gerçekleşecektir ama hedefiniz hayata dair bir hedefse, tamamen hırsa dayalı bir hedefse, yeni örüntüler değil, ancak olağan, sıradan örüntüler oluşacaktır. Gerçek bir hedefin Çalışma'ya ilişkin anlayışınızı beslediğini ve tamamen hayata dayalı bir hedefin bunu yapamayacağını söylemem, işte bu yüzdendir ama hayata dair hedefinizi Çalışma amacına dahil ederseniz, durum farklıdır; yeni çağrışımlar yapılabilir ve yeni çağrışımlar aracılığıyla kendinize dair yepyeni bir his oluşur; aslında, bu yeni çağrışımlar aracılığıyla kişi kendini tamamen farklı biri gibi hissederek; eski çağrışımlara ölebilmesi koşuluyla, kişi psikolojik açıdan farklı biri haline gelir.

Daha Yüksek Merkezlerin bizi sürekli değiştirmeye çalıştıkları üstüne düşünmek her zaman ilginçtir. Daha Yüksek Merkezlerin gözünde bizler kendini geliştiren organizmalarız. Ancak bu merkezlerle temasa geçmek bizim doğru bir biçimde gelişmemizi sağlayabilir çünkü herkes kendi kaderine sahip farklı bir organizma olarak yaratılır. Bu Çalışma'nın amacı Daha Yüksek Merkezlerle temasa geçmemizi sağlamaktır. Bu açıdan, gelişimin ne olduğuna ilişkin fikirlerimizden yola çıkarak kendimizi nasıl geliştirebileceğimizi ve Daha Yüksek Merkezlerin tesirlerinin bundan ne kadar farklı olabileceğini düşünmek ilginçtir. Belirli bir doğrultuda hareket etmemiz gerektiğini düşünürüz ama Daha Yüksek Merkezler açısından tamamen yanlış bir yönde ilerliyor olabiliriz. Bu nedenle, bir hedef olarak Çalışma'yla başlamalıyız çünkü o, şuurlu İnsanlık –yani Daha Yüksek Merkezlerle erişebilenler– tarafından sunulmuştur. Burada hatırlatmak istediğim bir nokta var: En iyi olduğumuz doğrultuda değil de en değersiz işlevlerimizin, en az kullandığımız yanımızın, en yetersiz gördüğümüz yanımızın doğrultusunda gelişmemiz gerekmektedir hep. Dengeli hale gelmek zorunda olduğumuzu hatırlayın. Düşünmede iyiyerseniz, daha çok hissetmeniz gerekir; fazlasıyla hissedebiliyorsanız, daha çok düşünmeniz gerekir vb.

İÇSEL ÖZGÜRLÜK ÜSTÜNE YORUM

(2) Daha özgür olmaktan ne anlıyorsunuz? Bazen bu Çalışma, size daha çok içsel özgürlük sunan bir şey olarak tanımlanır. İçsel özgürlük, şimdiki halinizle dilediğiniz şeyleri yapmak mıdır?

Sorunun son kısmından başlayalım: "İçsel özgürlük, şimdiki halinizle dilediğiniz şeyleri yapmak mıdır?" Birçok insan, bunun dilediğiniz şeyleri yapmak anlamına gelmediğini söyleyecektir. Aynı zamanda, bunun farkına varmanın uzun zaman alacağını hatırlatmak istiyorum. Dilediğimiz şeyleri yapmanın bize özgürlük sunmadığını, tam tersine mekanik olarak yapmak istediğimiz şeylere karşı daha şuurlu bir biçimde karşı çıkmadıkça, bizi bir tür köleliğe sürüklediklerini anlamak uzun zaman alır. Ardından, istediğimizi sandığımız şeylerin aslında istediğimiz şeyler olmadıklarını görmeye başlarız. Bizi tutkularımız, mekanik dürtülerimiz, kendi bildiğimizi yapmak yönettiğinde, kendi içimizde tam da huzurlu değilizdir. Kişinin kendi iradesini izlemesi, nihayetinde hiçbir gerçek doyum sağlamaz. Bunu göz önünde bulundurarak, teorik bir temelden değil, çok samimi bir temelden, örneğin, istediğimiz şeyleri tembel yanımızdan, tensel yanımızdan, kıskanç yanımızdan ya da negatif yanımızdan vb. hareketle yaptığımızda neler olduğunu gözlemleyerek işe başlamalıyız. Bu şekilde konuşuyorum çünkü teoride, kişinin yapmaktan hoşlandığı şeyleri aslında sevmediğini söylemek öyle kolaydır ki. Her zaman, istediğimiz şeyi yapmaktayız. Örneğin, sarf etmemiz gerektiğini bildiğimiz çabaları sarf etmekten daima kaçınıyoruz ve an içinde yapmayı istediğimiz şeyi yaptığımızda kendimizi huzurlu hissetmediğimizi ve bizde daha derin bir şeylerin olduğunu samimi bir biçimde teslim etmedikçe, bunun gerçekten doğru olduğunu görmedikçe Çalışma'nın ne hakkında olduğunu anlayamayız. Bu nokta, bütün çağlar boyunca fark edilmiştir ve geçmiş deneyimdeki en olağandışı şeylerden biridir. İnsanların bütün bu çağlar boyunca hep istediklerini yapamadıklarını düşünmesi olağandışı değil midir? Üstümüzde kendi irademizden, kendi iştahlarımızdan başka tesirlerin de olduğunu kabul etmedikçe, tarih boyunca karşımıza çıkan bu etkeni nasıl açıklayabiliriz? Çalışma'ya ilişkin anlayışımızdaki dönüm noktalarından biri burada yatmaktadır. Kendi bildiğimiz gibi davranmak dışında, üstümüzde başka bir şeyin etkili olduğunu bu noktada fark ederiz. Ama durumun böyle olduğunu içsel olarak kavramamız gerektiğini ve kendimizi hoşnut etmenin bizi içsel bir uyuma ulaştırmayacağını tekrarlamak istiyorum.

Hoşlandığımızı yapamamak konusuna dönecek olursak, öncelikle bizi kendi isteklerimiz doğrultusunda yapmak isteyeceğimiz bir sürü şeyden korku aracılığıyla alıkoyan ülkenin dışsal kanunlarına tabiyiz. Bu ilk denetimdir ama lütfen, bunun tamamen *dışsal* olmadığına dikkat edin. Korkudan dolayı kanuna uyan bir insan, ne şekilde olursa olsun *iyi* bir insan değildir. Muhtemelen birçok insan kendilerinde başka hiçbir denetim hissetmez ve dışsal kanunlar gibi şeyler ve bunların yarattığı korku olmasaydı,

bambaşka bir biçimde davranırdı çünkü Varlığın düşel iyiliği diye bir şey söz konusu değildir. Demek ki bir uygarlığın mümkün olabilmesi için, her şeyden önce, kanun tarafından belirlenen dışsal kısıtlamalar olmak zorundadır. Ama ayrıca, Çalışma'nın tesiri aracılığıyla üstümüzde etkili olabilecek içsel kısıtlamalar da mevcuttur. Bu, Gerçek Vicdan'la bağlantılıdır. Bir başka deyişle, iki kısıtlama türünü birbirinden ayırmayı öğrenmemiz gerekmektedir. Örneğin, "içsel tadın" gelişmesi aracılığıyla, negatif hallerin rahatsız ediciliğini fark ederiz. Ama negatif durumlar hakkında hiçbir dışsal kanun mevcut değildir. Negatif olduğunuz için polis sizi tutuklamaz. (Aslında tutuklasalar çok iyi bir şey yapmış olurlardı.) Bütün bu negatif durumlar birike birike şiddete, hatta intikama ve hatta öldürmeye yöneltir. Dışsal kanun elbette ki bundan sonra devreye girer. "Öldürmeyeceksin," emri her şeyden önce kelimesi kelimesine alınması gereken bir emirdir ve gerçek kanuna işaret eder. Ama psikolojik anlamı çok farklıdır ve bildiğiniz gibi, birçok insanı psikolojik açıdan öldürür veya öldürmesek bile onlara zarar verir ve sakatlarız; yani hoşlandığımız şeyleri gerçekten yapsaydık, polis tarafından bu nedenle tutuklanmamız gerekirdi. Dolayısıyla, dışsal kanunlar yapmaktan hoşlandığımız şeyleri yapmamızı bir ölçüde engellemektedir ama Çalışma'yı duygusal olarak hissederseniz, bizi etkilemeye başlayabilecek olan Çalışma'nın içsel tesirleri, yapmaktan hoşlandığımız şeyleri yapmak konusunda bizi çok farklı bir tarzda kısıtlar. Çalışma'yla ilgili anlayışımız zenginleştikçe ve onunla aramızda daha incelikli bir bağ kuruldukça, daha önce farkına varmamış olduğumuz bir sürü şey hakkında tereddüt hissetmeye başlarız. Herkese ve her şeye karşı yeni bir yönelim geliştirmeye, yeni bir ev inşa etmeye, yeni bir içsel mimari yaratmaya başlarız. Bu başlayınca, daha önce olduğu gibi ceza görmeden belirli şekillerde davranamayacağımızı ve belirli şekillerde düşünüp hissedemeyeceğimizi biliriz. Kendimize genel yaklaşımımız da, başka insanlara genel yaklaşımımız ve onlar hakkındaki görüşümüz de çok daha iyi ve çok daha ilginç bir hal almaya başlar. Bu gerçekleşince, adeta yüzmeye, kendimizi yerden nasıl yükselteceğimizi ve nasıl yelken açılacağını öğrenmeye başlarız. Bütün bunlardan İkinci Beden doğar, yani Şuur'un yerleşmeye başladığı, psikolojik olan ve fiziksel bedenimizden ve onun tepkilerinden tamamen ayrı olan biraz organize bir beden. Bunun ardından kendimizde hayata sahip olmaya, hayatta yaşamaya, yalnızca hayata karşı tepkilerimizden ibaret olmamaya başlarız. Artık yalnızca hayata ve dünyaya ait olmayız, dışsal olaylara veya nesnelere verdiğimiz mekanik tepkilerden ibaret olmayız; kendi hayatlarımızda yaşamaya başlarız. *Psikolojimiz* yalnızca hayata değil, Çalışma'ya ait olmaya başlar. Hoşlandığımız ya da hoşlanmamış olduğumuz şeyleri yapamayacağımızı ve başka bir düşünceler dizisinin; kendimizle ilişkili başka bir anlamın; hayatlarımızdan ibaret olmak yerine, hayatlarımızda farklı bir tarzda yaşamamızın peşine düşmemiz, daha doğrusu, hoşlanmamız gerektiğini biliriz. Yalnızca hoşlandığımız şeyleri mekanik olarak yapmaktaysanız, deyim yerindeyse, olduğu haliyle, bu Yeryüzü'ndesinizdir. Sizi bu Yeryüzü'nden, hayattan ve hayatın olaylardan ayırt edecek hiçbir şey yoktur. Çalışma'nın tesirleri aracılığıyla kendinizi yük-

sektiğini ise Yeryüzü'ne farklı bir biçimde dokunmayı öğrenirsiniz. Aslında, Yeryüzü'nün denizle buluştuğu kıyıya gelir ve deyim yerindeyse, bambaşka bir ortamda yaşamaya, Yeryüzü üzerinde yelken açmaya, Yeryüzü'ne ait olmayan ve içinden indiğinizde acı çekmenize yol açacak kadar gerçek olan bir aracın içinde yol almaya başlarsınız. Bu yolculuk, bu seyahat ezoterik mitlerde sık sık anlatılır ve İkinci Beden formunun ne anlama geldiğini kavramanın en iyi yoludur. Bu, sizi kendi duyumsal Yeryüzü'nüzden yükselten psikolojik bir beden, psikolojik bir odadır ve bu bedeni koruyup sürdürmek, bakımını yapıp geliştirmek için başka bir hoşlanımlar dizisinden, başka değerlerden, yeni bir fikirler dizisinden hoşlanmanız gerekmektedir. Çalışma, "Hoşlanmadığınız şeylere karşı çalışın," der. Bir başka bağlamda ise "Hoşlanmadığınızdan hoşlanmayı ve hoşlandığınızdan hoşlanmamayı deneyin," der. Söylediğim gibi, en iyi örnek, hoşlandığımız negatif duyguları ele almak ve bunlarla ilişkimiz hakkında derinlemesine düşündürmektir çünkü negatif olduğunuzda, dışsal gerekçe ne olursa olsun, bunun kendi kusurunuz olduğunu fark ettiğinizde sizde oluşan bütünüyle yeni bir yönelime, yeni bir psikolojik bedene sahip olmaya başlarsınız. Artık kendinizi yalnızca etten kemikten ibareti görmezsiniz çünkü bunu yapacak olursanız, bundan hoşlanırsanız, derhal kendi Yeryüzü'nüze inmiş olacaksınız ve Çalışma'nın bütün kuvveti derhal sizden dışarı sızacaktır. Artan şuurun her atomu gözden kaybolacak ve siz, olağan hayatın gürültüsü ve karmaşası içine dalacaksınız. Çalışma'nın Bedenini, bu Tekne'yi, bu Gemi'yi yitireceksiniz.

Şimdi, birkaç kişi, özgürleşmek için kendimizi daha çok sayıda kanuna tabi tutmamız gerektiğini söylemektedir. Çalışma da tam olarak bunu söyler. Çalışma, herhangi bir içsel gelişime –özgürlüğe– erişmek için bir insanın kendini Çalışma'nın kanunlarına –yani daha çok sayıda kanuna– tabi tutması gerektiğini söyler. Ezoterik anlamda özgürlük, hem Bilgi yönünde, hem Varlık yönünde içsel gelişime bağlıdır. Bu, bizde yeni bir anlayış seviyesini oluşturur. *Daha yüksek bir Varlık seviyesi daima, daha aşağı bir seviyeden daha özgürdür.* Daha yüksek bir Varlık seviyesine ulaşmak için kendinizi, şimdiki Varlık seviyenize ait olandan daha çok sayıda kanuna tabi kılmanız gerekir. Varlık seviyemize ait olan kanunlara göre mekanik bir biçimde yaşayabilir veya daha yüksek bir Varlık seviyesinin kanunlarına göre daha şuurlu bir biçimde yepyeni bir hayat sürmeye başlayabiliriz; körü körüne itaat ederek değil de Çalışma'nın sözünü ettiği yeni Bilgi'nin zekice algılanışıyla, yani onu kendimizde yaratabileceğimiz en güçlü kuvvet olan anlayışımızla idrak ederek daha yüksek bir Varlık seviyesine erişmek için kendimiz üzerinde çalışmamız gerektiğini öğreten Çalışma'nın amacı da budur. Çalışma, On Emir gibi itaat edilmesi gereken bir emirler dizisi değil, yeni bir tarzda düşünmemizi, görmemizi ve kendimizden, anlayışımızdan yola çıkarak bunların hakikatini aşama aşama kavramamızı amaçlayan yeni bir fikirler dizisi, yeni bir anlayışlar dizisidir.

Kişinin, Yaratılış Işını'nda yükseldikçe, daha az yasaya tabi hale geldiğini biliyorsunuz. Bu fikri anlamak çok önemlidir ve Yaratılış Işını'nın anlamını bir ölçüde anlamamız gerektiğinin sıkça altının çizilmesi de işte bu

yüzdenler. Varlığımızın 38 kanuna tabi olduğunu ve dilediğimizce davran-
dığımızı varsayalım. Şimdi, 48 kanuna tabi olan bir insan Yaratılış Işı-
nı'nda çok aşağılardadır ve çok kötü bir dünyadadır; bunun iyi bir dünya
olmadığını açıkça görebildiğiniz kesin. Böyle bir insan, halen bu Yeryü-
zündeysen, ilk başta 24 kanuna tabi olabilir ve sonunda 12 kanuna tabi
olabilir ama bu yeni özgürlüğe ulaşabilmesi için –çünkü 24 kanuna tabiy-
ken, 48 kanuna tabi olduğu zamankinden daha büyük bir özgürlüğe sahip
olacağı açıktır– kendini bir süreliğine daha çok sayıda kanuna tabi tutma-
lıdır. Bir başka deyişle, Çalışma'ya, onun hakkındaki gelişen anlayışına gö-
re itaat etmeli ve giderek daha çok Çalışma'nın öğrettiklerine göre yaşama-
lıdır. Bunun gerekliliğini duygusal olarak görmeye başladığında, Varlık se-
viyesindeki bir değişime çok yaklaşmış olur ama Çalışma'yı kendinin dı-
şında bir şey olarak yalnızca bir dizi kural ya da ifadeden ibaret gördüğü
sürece bu değişiklik gerçekleşmeyecektir. Çalışma'nın hakikatini kendi ba-
şına görmeye başlaması, ilk aşamadır. Bir sonraki aşamaya, bu yönde ira-
de göstermeye başlayınca, Çalışma'dan anladıklarını istemeye başlayınca
geçer; bu ikinci aşamadır. Böylece daha çok kanuna tabi olarak daha az ka-
nuna tabi olacağı aşamaya yükselmeye başlar. Özgürlüğe giden yol, Çalış-
ma'ya göre ve bütün ezoterik öğretiye göre budur. Öte yandan, yalnızca
kendi dürtülerine itaat ederse ve yalnızca kendi iştahı ve çıkarları doğrul-
tusunda hareket ederse, yukarılara değil aşağılara ilerler ya da bir başka
deyişle, içeriye doğru değil dışarıya doğru hareket eder ve böylece Yaratı-
lış Işını'nda Ay seviyesine inmeye başlar, yani kendi iştahlarının ve irade-
sinin bir kurbanı haline gelir ve kendini daha çok hapseder, gittikçe daha
çok ayrıntıda boğulur veya faydasız hale gelir. Bunun, uyuşturucu gibi
şeylere başvuran insanlar gibi pek çok açık örneği vardır. Sırf hoşlandıkları
şeyleri yaparak kendilerini daha çok kanuna tabi kılar ve hiçbir çaba sarf
edemeyecek hale gelirler. Şimdi, her türlü gelişim çabaya bağlıdır. Ezote-
rik açıdan söylersek, gelişim yalnızca *doğru* çabayla mümkündür ve bu ne-
denle, samimi bir ezoterik sistemin *gelişmek için ne tür çabalar* sarf etmemiz
gerektiğini bize öğretmesine ihtiyaç duyarız. Kendi kendimize, kendi fikir-
lerimizle gelişemeyiz. Ancak yepyeni bilgiler, yepyeni fikirler ve kendimiz,
kim olduğumuz hakkında yepyeni kavrayışlar aracılığıyla geliştirebiliriz. Çal-
ışma'nın Kişiliği pasif hale getirmek hakkındaki öğretisi bu açıdan önem-
lidir çünkü Kişiliğin tam etkisi altında olduğumuz sürece, hiçbir şekilde
özgür değildir ve içimizde herhangi bir gerçek Manyetik Merkez izi var
ise, daha Çalışma'yla tanışmadan bile bunu muhtemelen fark etmişizdir.
Daha özgür olmak, Varlık seviyemizde yukarıya doğru –yani içeriye doğ-
ru– bir değişim anlamına gelir. Bu kendimize, başka insanlara, hayatın an-
lamına ve neden burada olduğumuza dair daha derin bir anlayış demek-
tir. Gelişmeye muktedirsek ve kendimizi Çalışma'nın tesirlerine açmak yö-
nünde samimi bir istek duyuyorsak, Varlık seviyesindeki bu değişim git-
tikçe daha hissedilir bir biçimde gerçekleşecektir. Çok küçük bir tohum-
dan, bizi etkilemiş çok küçük ama samimi bir deneyimden başlayabilir. Ar-
dından, bu noktanın birçok kötü “ben”le, yanlış tutumlarla, yanlış ifadeler-
le mücadele etmesi gerekir. Ama bu tohum ekilmişse ergeç boy verecektir,

yeter ki kişi Çalışma'nın fikirlerini kendine sürekli olarak hatırlatacak bir yardım alabilsin. Bir süre sonra, çok fazla dış yardım olmadan da gelişecektir. Yukarıya veya içeriye doğru olan bu gelişim, bizi içsel özgürlüğe götürür çünkü gelişim, Yan Oktav'da yükselmek, çizimle bağlantılı olarak ifade edecek olursak, Güneş'e doğru yükselmek ve böylece, Kişilikten özgürleşerek gittikçe daha az sayıda kanuna tabi olmak anlamına gelir. Daha çok özgürleşmenin ne anlama geldiğini kavramak için bunlar üstünde özellikle düşünmeli ve bütün bu fikirleri zihninizde birbirine bağlamalısınız.

Sorunun ilk kısmına dönelim: "Daha özgür olmaktan ne anlıyorsunuz?" Bir kişi şu örneği vermiş:

"Kişi önemli ölçüde dünyasal hırsla sahip olabilir ve bunun peşinde koşarken, bu hırsları ilerletebilecek başka insanlar üzerinde ters bir etki yaratmanın korkusuyla sürekli işkence çekebilir. Ardından, bu tür uğraşların ne kadar boş olduğunu ve bu tutkuların anksiyete ve sıkıntı dışında hiçbir şey vermediğini görecektir noktaya gelebilir ve daha yüksek bir yasaya itaat ederek bunlardan tamamen kurtulabilirse, bu hırsların gücü kırılır ve kişi bundan ve yarattığı kaygılardan derhal özgürleşebilir."

Evet, bu çok doğrudur. Hayatla ne kadar özdeşleşirseniz, o kadar çok korku hissedeceksiniz. Dışsal şeylerin mevcudiyetine bağlı olduğunuzu o kadar çok hissedeceksiniz. Dışınızda olanla ne kadar özdeşleşirseniz, onu kaybetme korkusunu o kadar çok hissedeceksiniz. Ağırlık merkeziniz tamamen kendinizin dışındaysa, örneğin parada veya malda mülkte olursa, dış koşullara o kadar bağlanırsınız; dış koşulların kontrolündeki bir makineye dönüşürsünüz ve bağımlı hale gelirsiniz. Örneğin, bütün mutluluğunuz tek bir kişiye bağlıysa, o kişinin bir işlevi haline gelmeniz kaçınılmazdır ve bu da asla doğru bir şey olamaz. İnsanın hayatı başka bir kişinin işlevi haline geldiyse, Kendini Hatırlama fikrinin hiçbir şekilde anlaşılamayacağını düşünüyorum. Benzer şekilde, bir kişinin dediği gibi: "Kişi, negatif bir tutuma sahip olduğu bir kişinin etkisi altında olabilir." Bu da doğrudur, yeter ki kendinizde bunu görebilin. Kişi, nefret ettiği birinin tamamen hakimiyeti altında olabilir. Hal buysa, Kendini Hatırlama bu mudur? Elbette ki hayır. Bu, tamamen dünyanın gücünün etkisi altında olmaktır, tamamen "Yeryüzü"nden olmaktır, tamamen duyuların ve kişinin dışsal olarak gördüklerinin etkisi altında olmaktır. Kendini Hatırlamanın bunlarla hiçbir ilişkisinin olmadığını tekrarlamak isterim. Nefret etmekten elde ettiğiniz his, "ben" in çok güçlü bir hissi gibi görünebilir ama bu his siz değilsiniz. Aksine, nefret etmekten ve acımasız olmaktan tat alan bir "ben" in hissidir ve siz bu "ben" in egemenliği altına girmiş, kendi mevcudiyetinizi ona adanmışsınızdır.

İçsel özgürlük hakkındaki eski makalelerin birinden, biri şöyle bir alıntı yapmış: "Özgürlüğün doğası vicdana sahip olmayanlar tarafından hiçbir şekilde bilinemez çünkü özgürlüğü, yalnızca dilediklerini yapmaktan ibaret görürler." Bu kesinlikle doğrudur, yalnızca şunu ekleyeceğim ki eğer bu bir Gerçek Vicdan meselesiyse, size işkence çekirtmez, durumun farkına daha yumuşak bir biçimde varırsınız; oysa ki Edinilmiş Vicdan söz konusuysa, bundan dolayı işkence çekersiniz. Gerçek Vicdan asla şiddetli de-

ğildir ve eylemi öylesine naziktir ki birçokumuz onu duymayız. Sesini duyabilmemiz için içimizde hayatın trafiğini durdurmamız ve ona kulak vermemiz gerekir; ve onun bizden çok daha akıllı olduğu da bir gerçektir.

Elimde, çok iyi ve aynı zamanda çok pratik bir yanıt var. Hepimizin at arabasına bağlanan bir köpek gibi hayata bağlandığımızı ve şeyleri kabul etmemiz gerektiğini, yani arabanın bizi sürüklemesine izin vermeden, arabayla birlikte koşmamız gerektiğini söyleyen eski bir Stoacı özdeyiş vardır. Şimdi size, bu yanıtın bir alıntı yapmak istiyorum:

“Çalışma’ya başladığım ilk günlerde, İnsan’ın konumunun bir at arabasının arkasına bağlanan bir köpeğe benzetilebileceğini duymuştum. Köpek boynuna geçirilen zincire direndiği için araba tarafından sürüklenir. Köpek zincire direnmeyip arabanın yanında koşmaya başlarsa, daha büyük bir hareket özgürlüğüne sahip olacaktır. İçsel özgürlüğe doğru atılan ilk adımı bu şekilde anladım: kendimiz ve tabi olduğumuz kanunlar hakkındaki hakikatle bağlantılı olarak gerçek konumumuzu görmek.”

Evet ama biraz daha fazla anlayış gereklidir. Her şeye karşı çıkarsak ve hep bulamadığımız şeyleri beklersek, hayatla çok fazla özdeşleşir ve onun tarafından çok incitiliriz; böylece her şeye içerleyerek sürüklenip dururuz. İşte bu yüzden, Çalışma’nın söylediği ilk şeylerden biri, hayata karşı pasif olmamız gerektiğidir ve bunu anlayabilmek çok zordur çünkü *yapabileceğimizi* ve her şeyin olduğundan farklı olması gerektiğini düşünürüz hep. Her gün kısa bir süreliğine hiçbir şeye karşı çıkmamak, çok iyi bir egzersizdir ve size hem kendiniz hem de Çalışma dışındaki “ben”ler hakkında çok şey öğretir. Hayata karşı daha pasif olmak, Kişiliğe karşı daha pasif olmak anlamına gelir.

Bir kişi “Yönlendirilmiş dikkatte bir ölçüde içsel özgürlükten söz edilebilir mi?” sorusunu yöneltmiş. Evet, daha az kanuna tabi olan merkezlerinizin daha şuurulu kısımlarında olduğunuz için daha özgür olursunuz. Merkezlerin farklı parçaları farklı yasalara tabidir.

Bir yanıtın sonunda ise, Francis Thompson’dan bir alıntı yapılmış:

“Tek gerçek kutsanmışlıktır hissetmek
Özgür

...

Tanrı, bir ıslıkla, peşimden ayrılma, der sana
Kanatlarıyla korurken seni ağılda”

Evet, Tanrı’nın yerine Çalışma’yı koyacak olursanız ve Çalışma tarafından peşinden ayrılmanmaya çağırılmanın ne anlama geldiğini fark ederseniz. Sorun, türlü türlü duygulara teslim olup bunları bir an için bile Çalışma’ya bağlamamamız veya bunların Çalışma’ya hiçbir bağlantısının olmayacağını hayal etmemizdir. Çalışma’nın içimizdeki çok az sayıda “ben”e bile nüfuz etmesinin uzun zaman aldığını ve kendimizdeki “ben”lerin çoğunluğunun Çalışma’yı hiç duymamış olduklarını hepiniz hatırlamalısınız. Çalışma’yı, İnciller’in deyişiyle “bütün kafirlere” öğretmeliyiz.

Birkaç kişi ise verdikleri yanıtlarda, kişinin yapmayı dilediği şeylerin bir “ben”in yapmayı dilediği şeyler olduğunu söylemiş. Örneğin, biri şöyle diyor:

"Bu seviyede 'dilediğimizi yapmak' o an için olduğumuzu düşündüğümüz 'ben'in dürtüsünü takip etmek anlamına gelir. Ama bu özgürlük değildir çünkü hayattaki ikinci kuvvet muhtemelen bu dürtüyü çok uzun süre takip etmemizi engelleyecektir. Hayat bize bir süre müsama-ha gösterse bile, bir süre sonra tamamen farklı bir şey isteyen başka bir 'ben'de oluruz. Dolayısıyla, bu seviyede 'dilediğimizi yapmak' aslında anlamsızdır çünkü kalıcı bir 'ben' yoktur."

Bu iyi bir yanıttır. Her bir "ben"in kendi iradesi ve o an için bizim üzerimizde bir gücü vardır ve tam burada bir ikilem vardır. "Ben"lerden biri dilediğini yapmak isterken, bir başka "ben" devreye girip onun bu yaptığından hoşlanmayabilir. Bütün bu farklı iradeler çelişkili çizgiler ve yönelimler oluşturmaktadır ve çok güçlü tamponlara sahipsek, bunu fark etmeyip kendimizi huzurlu hissederiz. Kendimizde hiçbir çelişki görmediğimizde ve günlük bir acı ya da Çalışma'nın tabiriyle bir "ateş" hissetmediğimizde, bu çok tehlikeli bir durumdur.

Başka bir yanıttan alıntı yapmak istiyorum:

"Daha özgür olmaktan anladığım şey mekaniklikten özgürleşmek, insanların ve olayların benim üzerimdeki etkisinden özgürleşmek, İçsel Kale Almaktan ve hesaplar yapmaktan özgürleşmek, boş yere kendimi suçlamaktan ve daha bir sürü yanlış psişik işlevden özgürleşmektir. Tutum olarak Tutum'dan ve alışkanlık olarak Alışkanlık'tan özgürleşmek.

"İçsel özgürlük şu anda dilediğinizi yapmak değildir. Bu, dürtülerin kölesi olmak, anlık isteklere boyun eğmek anlamına gelir. İçsel Özgürlüğe sahip olma fikrine, anlık isteklere boyun eğerek ulaşamaz. İçsel Özgürlük, Hakikat'in algılanmasından doğan İrade'nin yönlendiriciliğine açık olmaktan geçer. Algı geliştikçe İrade de gelişir ve İçsel Özgürlük daha bütünlüklü bir biçimde hissedilir."

Evet, bu da tamamen doğru. Çalışma'nın fikirlerine, onlardaki hakikati görerek ve temellerinde yatan iyiliğin farkına vararak itaat etmeye başlarsak, farklı "ben"lerin anlık iradelerinden –yani dilediklerini yapmalarından– özgürleşmeye başlarız. Bu, kendimize doğru daha içsel bir hareket anlamına gelir ve bu ancak, bizi kendimizin dışsal yapmacıklığının ardına taşıyan kendini gözlemleme aracılığıyla elde edilebilir. Kendini gözlemleme Şuur'u artırır ve artan Şuur daha geniş bir bakış açısı, her şeye daha geniş bir çerçeveden bakabilmek, daha *bütünlüklü* bir bakış açısı demektir.

İçinizden biri, bir zamanlar Bay Ouspensky'nin söylediği bir sözü aktarmış: "Kendinizi hatırladığınız sürece dilediğinizi yapabilirsiniz." Bu kesinlikle doğrudur da hiç denediniz mi? Kendinizi hatırlamayı başka her şeyden daha çok isterseniz, elbette ki dilediğinizi yapabilirsiniz ama bunun bir anda gerçekleşmesini beklemeyin. Çalışma'da geçirdiğiniz birçok yılın ardından bunun pratikte ne anlama geldiğini ancak bir ölçüde anlayabilirsiniz ve ondan sonra bile, bu sözün neden söylendiğini daha yeni yeni anlamaya başlıyor olacaksınız. Üçüncü Şuur Durumundaysanız *eğer*, dilediğinizi yapamayacaksınız. Yalnızca dilediğinizi yapmak mekaniktir, bir Kendini Hatırlama durumunda olmak ise şuurludur.

NESNE İLE NESNENİN DÜŞÜNCESİ ARASINDAKİ FARK ÜSTÜNE YORUM

Nesne, duyular aracılığıyla fiziksel olarak bize sunulur. Fiziksel olarak adlandırdığımız şeylerin duyularımız aracılığıyla sunulduğunu lütfen iyi anlayın. Bir kişiyi görürüm, ona dokunurum, onu iştirim ve sonra, o kişiyi fiziksel bir nesne olarak nitelerim; yani duyular, fiziksel bir nesne verirler. Gözleriniz, kulaklarınız, dokunma duyunuz olmazsa, bu sözde fiziksel nesne yok olacaktır. Anlaşılması gereken ilk nokta budur; bir başka deyişle, fiziksel dünya ile kastettiğimiz şey, duyularımızın bize sunduğu ve bizim de gerçeklik olarak kabul ettiğimiz dünyadır. Ama lütfen dikkat edin; duyularınız olmasaydı, hiçbir fiziksel gerçeklik olmazdı.

Geçenlerde, bir makalede yapılan alıntı hakkında bir soru yöneltildi. Alıntı şuydu: “Bu Sufi öğretmeni, bir kişinin bir şeyin kendisinden veya onun düşüncesinden hoşlanmamaktan (veya tam tersi) zevk alıp almamasının aynı şey olduğuna işaret eder.” Soru, bir nesneden rahatsızlık duymak ile onun düşüncesinden rahatsızlık duymak arasındaki farkı anlamaya yönelikti; aralarında hiçbir fark görülemiyordu. Uzun zaman önce bu bağlamda söylediğim bir şeyi hatırlatacağım. Örneğin, bilmediğiniz bir şeyi afiyetle yiyorsunuz ve fiziksel bir nesne olarak bundan hoşlanıyorsunuz ama sonra size, yediğiniz şeyin bir sümüklüböcek olduğu söylenir ve kendinizi derhal çok kötü hissedersiniz. Burada elbette düşünce, fiziksel duyumdan farklıdır. Şimdi, düşünüşümüz duyularımızdan farklıdır ve farklı bir düzlemde, farklı bir seviyededir. Bir kişiyi görebilirsiniz ya da onun hakkında düşünebilirsiniz. Onun hakkındaki düşünceleriniz psikolojiktir ve kendi içsel psikolojik dünyanıza aittir; hoşlanmadığınız bir kişi hakkında onu nasıl gördüğünüzden tamamen ayrı olarak düşünmeye devam edebilirsiniz. Sufi öğretmen bir şeyden hoşlanmamaktan zevk almak ile o şeyin düşüncesinden hoşlanmamaktan zevk almanın aynı şey olduğunu söylerken tam da bunu kastetmektedir. Her şeyden önce şu soruyu yöneltmek istiyorum: Bir nesne ya da kişiden hoşlanmamaktan zevk aldığınız bir örnek verebilir misiniz? Bir kişinin de bir nesne olduğunu ve Çalışma’nın, hoşlanmamaktan nasıl zevk aldığımız hakkında pek çok şey öğrettiğini hatırlayın. Soru çok inceliklidir çünkü hep insanlardan hoşlanmamaktan zevk almadığımızı hayal ederiz ve bu nedenle, bir fiziksel nesne ya da kişiden duyabileceğiniz hoşnutsuzluğun gerçek bir örneğini bulmanız gerekir. Bir kişiden –yani bir nesneden– hoşlanmıyorsanız, başka bir kişinin de aynı şekilde ondan hoşlanmadığını duymak size büyük bir keyif verir. Bu, hoşlanmamaktan duyulan zevktir ve başkaları size hak verdiğinde bu zevk pekişir. Kendinize karşı dürüst olursanız, bu sıkça yaşanan bir şey değil midir? Bir kişiden ya da bir şeyden hoşlanmamanın verdiği zevk, bunun hakkında düşünmekten aldığınız zevkle aynı değildir. Bir kişi, duyular aracılığıyla iletilen bir nesne olarak başka birine bakıp “Ondan nasıl da nefret ediyorum!” dediğinde, söz konusu nesne gözlerinin önündeyken on-

dan hoşlanmamaktan zevk almaktadır ve daha sonra, o kişiyi artık duyularıyla algılayamadığı sırada onun hakkında düşünürse, ondan hoşlanmadığını düşünmekten zevk alır ve bu durumda, Sufi öğretmenin de söylediği gibi, bunlar tamamen aynı şeylerdir. Nesneyi görürken ondan hoşlanmamaktan zevk alır ve görmüyorken onun hakkında düşünmekten zevk alır; öyleyse, sonuç aynıdır. İlk durumda, görülür nesneden hoşnutsuzluk izlenimlerini alırken, ikinci durumda onun düşüncesinden izlenimler alır, demek ki her iki durumda da negatif izlenimleri içeri almaktadır ve psikolojik açıdan, onun üzerinde etkili olan aynı şeydir.

İnsan başka birinden hoşlanmamaktan aldığı zevkin üstesinden gelmek isterse, o kişiden nasıl hoşlanmadığını düşünmekten aldığı zevkin de üstesinden gelmelidir. Çalışma, gittikçe daha çok sorumlu hale gelmemiz gereken düşüncelerimiz alanında –yani psikolojik dünyamızda– birbirimize doğru biçimde yaklaşmayı öğrenmemiz gerektiğini öğretir. Bu, psikolojik ya da içsel hayatımızı yeniden düzenlemek, yeniden sıralamaktır. Bu Çalışma’nın amacı da budur. Başkaları hakkında nasıl düşündüğümüz, Çalışma’da bu yüzden bu kadar çok önem taşır. Başkalarının kötülüğünü düşünmekten, negatif bir biçimde düşünmekten büyük bir keyif alırken ve bundan bir doyum hissine ulaşırken, ikinci ve üçüncü bedenlerin işlevlerinin başladığı psikolojik dünyanız büyük bir karmaşa içine girer ve psikolojik açıdan hayli yanlış biçimde kristalize olabilirsiniz. Bir insan duyular aracılığıyla anlık bir biçimde hoşnutsuzluk duymanın uzunca bir süre üstesinden gelemeyebilir ama çalışıyorsa, içsel olarak aynı şekilde düşünmekten ve hissetmekten kurtulması gerektiğini çok iyi bilir. Bir başka deyişle, şimdiki haliyle içsel hayatımızın önemli bir kaynağını oluşturan başkaları hakkında duyulan hoşnutsuzluktan zevk alamadığını fark etmelidir. Ama düşünce ve hislerin psikolojik dünyası –yani kendi özel hayatımızda başkaları hakkındaki düşüncelerimiz ve hislerimiz– daha iyi biçimde düzenlenebilse ve genelde nefretten ve negatif eleştiriden zevk almaya son verebilseydik, duyularımız aracılığıyla algıladığımız fiziksel nesneler olan başkalarıyla dışsal ilişkimiz tamamen farklılaşacaktı. Dışsal tepkiler ve daha içsel tepkiler vardır. Uzunca bir süre mekanik –yani dışsal– tepki verebilir ve bunu değiştiremeyiz ama herhangi bir içgörü edinmişsek –yani kendini gözlemlenme– içsel yanımızın dışsal yanımızla hemfikir olmasına izin vermeyebiliriz. Düşüncelerden ve hislerden oluşan ve bu Çalışma’nın doğru bir düzenlemeye sahip bir psikolojik beden ya da yapı inşa etmek amacıyla yöneldiği bir içsel hayata sahip olduğumuzu görmedikçe, Çalışma’nın ne hakkında olduğunu da anlayamayız. Kendini gözlemlenmenin amacı, bir ışık demetinin kaos halindeki içsel dünyamıza süzülmesine izin vermektir. Bu Çalışma’nın amacı kaos halindeki içsel dünyamızdan düzenli bir dünya inşa etmektir. Sıradan bir insan, içsel olarak dilediği gibi davranabilir. Dışsal açıdan çok nazik olabilir. Asıl önemli olanın, insanlar hakkında özelde ne düşündüğü ve ne hissettiği olduğunu anlamaz. Ama Çalışma bunun önemli olduğunu söyler ve bu nedenle, her merkezde neler olup bittiğinin kendimizde daha çok farkına varmamızı amaçlayan kendini gözlemlenmeyle işe başlar. Bir süre sonra, içinizde, dışarıda olduğundan

çok daha iyi biçimde davrandığınız bir aşamaya erişebilirsiniz. İçsel olan değişmedikçe dışsal olanı değiştiremezsiniz. Örneğin, içsel olarak kendimde hangi yalanların, hangi yanlış düşüncelerin ve hislerin oluştuğunu görmedikçe, negatif bir tepkimi değiştirmeyi bekleyemem. Sonrasında, içsel halimi değiştirmeyi arzulayabilirim çünkü içsel tat aracılığıyla bende olup bitenlerden rahatsızlık duyarım. Kendimi gözlemlememin ve kendime karşı samimi davranmamın sonucunda içsel hayatımdan duyduğum bu rahatsızlık arttıkça ve aşama aşama güçlendikçe, içsel durumum hayata tepki veren dışsal ve mekanik durumumu kontrol edebilecek kadar güçlenebilir. Bu, insanın çok dışsal değişim göstermeden kendi üzerinde çalışmaya başladığı noktadır. Örneğin, Sahte Kişiliğimin tepkilerini kendiliğimden değiştirebilecekmişim gibi davranmam ama bu tepkileri Çalışma'nın ışığında gözlemlersem, onlardan hoşlanmamaya başlarım. Sonrasında, özel olarak düşüncelerimle ve hislerimle mücadele etmeye başlarım; bir başka deyişle kendim üzerinde, kendi içsel hayatım üzerinde çalışmaya başlarım. Gözümün önünde duran bir kişiden duyduğum hoşnutsuzluktan mekanik zevk alabilirim ama bir süre sonra o kişiden hoşnut olmadığımı düşünmekten benzer bir zevk almamaya başlarım. Bunun nedeni, kendi içsel ya da psikolojik hayatımın farkına varmaya başlamış olmamdır. Deyim yerindeyse, Çalışma'nın ışığında doğru biçimde düzenlemeye çalıştığım düşünce ve his hayatımın kendini gözlemleme aracılığıyla farkına varmaya başlarım. Bu içgörü durumunda olduğumda, kendimden –yani Nicoll'den ve onun mekanik tepkilerinden– sürekli ıstırap çekeceğim. Sonrasında, bu dışsal, mekanik tepkiler gösteren ve o zamana dek kendim olarak kabul etmiş olduğum ama Çalışma'nın kendimi bundan ayırmam gerektiğini aşama aşama bana gösterdiği kişiye bir anlamda katlanmak zorunda kalırım. Kişiliğim tepki verdiği anlarda, hiç kuşkusuz haklı olduğumu düşünecek ama uyanmaya başlayan bu daha derin ve daha içsel parçamdan hareketle rahatsızlık hissedecek ve Nicoll'ün düşüncelerine ya da anlık sinirinden kaynaklanan hislerine uyum sağlamakdan kesinlikle hiçbir zevk almayacağım.

Kendi örneğimde, Nicoll'ün içindeki bir şey aşama aşama gelişir ve bazen, kendimde bir şeyin, bir kişiden ilk görüşte hoşnutsuzluk duymaktan zevk alan bu mekanizmadan zaman zaman ama ancak zaman zaman, daha güçlü olmaya başladığını hissedebilirim. Nicoll'le fikir birliğine varmaya ve Nicoll'ün yargılarına uyum sağlamaya artık o kadar yatkın olmayacağım. Kendimle baş başa kalıp negatif hislere teslim olmak ve başka insanlardan duyduğum hoşnutsuzluktan zevk almak, artık kendimde yaşamının iyi bir yolu gibi görünmemeye başlayacak. Kendimle baş başa kaldığımda, merkezlerimde neler olup bittiğini görmek için kendimi gözlemlemem ve hayatla mekanik ilişkinin bir anlık ateşinde benim adıma hangi “ben”lerin hareket ettiğini; her olayla, her tipik koşulla nasıl tamamen özdeşleşmiş olduğumu incelemem gerekecek. Mekanik olarak tepki vermenin zevki, Nicoll'e büyük bir tatmin yaşatsa da artık bana bir tatmin yaşatmayacaktır. Kendimle baş başa kaldığımda kendimi bu şekilde incelediğimde, bunu doğru bir biçimde yapabilmemin tek yolu, kendimi Çalış-

ma'nın özdeşleşmek, negatif olmak, içsel hesaplar yapmak, yargılamak, yalan söylemek, kendini haklı çıkarmak ve her şeyden önemlisi de kendini hatırlamayı hatırlamak hakkında öğrettiklerini göz önünde bulundurarak incelemektir. Kendimle bu şekilde baş başa kaldığımda Çalışma'ya teslim olursam, nefret ettiğim insanları zevk alarak düşünmekten hoşlanmayacağım. Hoşlanmadığım o kişiyi gördüğümde hoşnutsuzluktan zevk almamam çok güç olsa bile, düşüncelerimden zevk almayacağım. Önde gelen filozofların, dinin kendi başınıza olduğunuzda neler yaptığınıza bağlı olduğunu söylemiş olmaları, bundan dolayıdır. Sabahları, başka insanlar hakkında her türden nahoş düşüncelere ve hislere kapıldıktan sonra yataktan kalkmak, güne başlamanın iyi bir yolu değildir. Birçoğumuz, içsel tat aracılığıyla bunun nasıl bir şey olduğunu bilir. Ama gelişmeyi arzulayan bu içsel yanımızın güçlenmesi, içimizde herhangi bir Çalışma "ben"i varsa eğer, Çalışma'nın böylesine çok vurguladığı kendimize karşı samimiyete bağlıdır. Örneğin, yalan söylemiş olduğumu asla göremezsem, Nicoll'e –yani dışsal yanıma, Sahte Kişiliğime– uyarım ve kendimi haklı çıkarırsam, gözlemlerimi derinleştiremem ve içsel yönüm gelişemez ve bu durumda, Nicoll'den daha güçlü herhangi bir şey de olamaz. Bu söylediklerimden, Nicoll'le derhal başa çıkabileceğim anlaşılmasın ama kendi özel hayatımda ondan dolayı ıstırap çekmeye başlayabilirim. Ve bu ıstırapı doğru biçimde, lütfen bu noktaya dikkat edin, ancak Nicoll'ün tepkilerini Çalışma'nın ışığında gözlemlersem çekeceğim. Bunu yaparsam, zamanla, Nicoll'ün zevk aldığı ama bende daha derinlerde olan bir şeyin hiç zevk almadığı bir sürü düşünce ve histen kendimi ayırmamın mümkün olduğunu göreceğim. Kendinden hoşlanmamak faydasızdır ve yalnızca hastalığa ve çöküntüye yol açar. Ama benim durumumda, Nicoll'ün tepkilerini görmek ve bunlardan hoşlanmayarak kendimi bunlardan ayırmak ve artık kendimi Nicoll olarak görmemek bir sonuç verebilir. Çalışma'nın, kendimizi İmajinatif "Ben" in inanmamızı istediği gibi tek bir bütün olarak görmeyi bırakıp farklı parçalara ayırmamız gerektiğini bu kadar çok vurgulaması bundandır. Kendinizi kendiniz olarak kabul ederseniz değiştiremezsiniz ve bu yöndeki bütün çabalarınız tehlikeli bir sonuca yol açacaktır. Kendinize şunları söyleyebilmelisiniz: "Ben bu 'Ben' değilim, ben şu 'Ben' değilim!" Ya da şöyle diyebilmelisiniz: "Ben, bana gelen bu düşünce değilim!" ya da "Bu şekilde düşünmekten ya da hissetmekten zevk duymayacağım!" Bunu yalnızca kısa bir süreliğine yapabilirsiniz ama bunu kısa bir süre ve ara ara bile olsa yapmayı başarabilirseniz, sizi temin ederim ki kendinizde daha içsel bir şey aşama aşama gelişecek ve zaman zaman sorumluluğu eline alabilip dışsal, mekanik yanın tepkilerini denetleyebilecektir. Bazı insanlar bu değişikliğin biraz çalıştıktan sonra bir daha eski haline gelmeyecek biçimde gerçekleşeceğini düşünüp, bekledikleri sonucu elde edemediklerinde hayal kırıklığına uğrayabilirler. Bu, çalışmanın ne anlama geldiğini yanlış biçimde kavradıklarını gösterir. Önemli olan, düşmekten nasıl kurtulduğunuzdur ve insanların kötü bir durumdan nasıl çıktıklarına dikkat etmek her zaman ilgi çekicidir çünkü Çalışma öncelikle bununla, her zaman düşmek yerine yürümeyi öğrenmekle başlar çünkü bizler

yürümeyi öğrenen küçük çocuklar gibiyiz ve hiç düşünmezsek, asla öğrenemeyiz.

Kaldığımız yerden devam edecek olursak, çalışmamızın ağırlık merkezi düşüncelerimizdedir; nasıl düşündüğümüzde ve hissettiğimizdedir; nasıl hoşlanmadığımıza dair düşüncelerden zevk alırsak, bu durum, duyularımız tarafından yansıtılan nesneden hoşlanmamaktan zevk almakla aynı şeydir. Hoşlanmamaktan zevk aldığınız bir nesneyle karşılaştığınızda, önüne geçemediğiniz bir mekanik tepki verebilirsiniz ama sonrasında bu nesneden duyduğunuz hoşnutsuzluk hakkındaki düşünceleri önleyebilirsiniz. Çalışma'nın özü işte bu noktada yatar. Örneğin, şöyle düşünceler: "O diğer kişide hoşlanmamaktan zevk aldığın şeyin herhangi bir benzerini kendinde bulabilir misin? Nasıl davrandığını hiç fark ettin mi? Karşıdaki kişiye hangi izlenimleri sunduğunu hiç fark ettin mi?" ve böylece sürüp gider. Kendimizde Çalışma'nın tesirleri tarafından düzenlenen bir psikolojik içsel düzen; adeta düşünce ve hislerden, doğru bağlantılardan, doğru çağrışımlardan oluşan hassas bir organizma; Daha Yüksek Merkezlerle temas kurmaya başlamamızı sağlayan bir psikolojik organizma; bir psikolojik beden kurmaya çalışıyoruz. Bunu fark etmeye başladığımızda, başka insanlardan nasıl hoşlanmadığımızı düşünmekten zevk almak gibi şeylere teslim olmaya tahammül edemeyiz. Neden mi? Çünkü bu durumda, her şeyi yanlış tarzda aktaran ve dolayısıyla hiçbir hakikatin ve hiçbir iyiliğin bulunmadığı negatif bir psikolojik organizma oluşturuyoruz, demektir. Birçok insan negatif duygularından hareketle kristalize olur. Bu tür insanlardan uzak durmanızı tavsiye ediyorum.

Önemli olan, bir duyum ile bir düşünce arasındaki farkı net bir biçimde görebilmektir. Kıyafetlerinden, sesinden ya da davranışlarından dolayı hoşlanmadığınız bir insanı karşınızda görebilir ve ona bakarken –yani duyularınız onun imgesini size aktarırken– bu nesneden hoşlanmayışınızdan zevk alabilirsiniz. Sonrasında, o nesneyi artık görmezken, o kişiden hoşlanmadığınızı düşünmekten zevk alırsınız. Sufi öğretmen, bunların üzerinizdeki etkisinin aynı olduğunu söylemektedir. Bu iki şey birbirinden farklıdır; biri nesne, diğeri ise o nesne hakkındaki düşüncedir çünkü karşınızdaki bir kişiyi görmek ile karşınızda değilken onu düşünmek aynı şey değildir; farklı bir merkez kullanılmaktadır ama her iki durumda da hoşlanmayış aynıdır.

Birdlip, 17 Mart 1945

NEGATİF DUYGULAR ÜSTÜNE YORUM

"Nesne ile nesnenin düşüncesi arasındaki fark" hakkındaki son makale okunurken, şu soru yöneltilmişti: "Kişi, düşüncelerinde bir kişiden hoşlanmıyor olsa bile, bu kişiden hoşlanınayışını ifade etmemeye çalışması faydalı mıdır?"

Sanırım, bir kez daha bu konuyu irdelemek faydalı olacaktır. Ama her şeyden önce, Çalışma'nın ne hakkında olduğunu ve Çalışma'da neler yapmaya çalıştığımızı gözden geçirmeliyiz. Ne kastedildiği anlaşılmadıkça, Çalışma'daki küçük bir ifade üzerinden hareket etmek fayda sağlamaz. Örneğin, negatif duygularımı neden özgürce ifade etmemeliyim? Şimdi, hayatta meşru bir şeydir bu ama Çalışma'da meşru değildir. Gelişim şansının çok az olduğu hayatın etkisindeyseniz, deyim yerindeyse, zarlar hep içsel gelişiminizin aleyhine hileliyse, varlık seviyenize göre her şeye mekanik tepki vermemeniz için hiçbir neden yoktur. Ama Çalışma'da olmayı amaçlıyorsanız, şeylerin tamamen farklı bir unsuru altına girersiniz. Yeni bir sorumluluk üstlenmeye başlar ve dilediğiniz gibi hareket edemezsiniz. Bu anı yaşadığınızda, Çalışma'nın anlamını bu şekilde kavramaya başladığınızda artık dilediğinizi kendi iradeniz doğrultusunda yapamaz hale gelirsiniz. Bu, hep yapmış olduğunuz gibi mekanik tarzda tepki veremeyeceğiniz anlamına gelir. İtaat etmeye başlamanız gereken farklı bir davranış sistemine karşı sorumluluk hissetmeye başlarsınız. Aksi halde, Çalışma sizin üzerinizde hiçbir etkide bulunamaz. Her zaman yaptığınız gibi davranmaya, yani mekanik tarzda tepki vermeye devam ederseniz, Çalışma'nın fikirlerinin sizin üzerinizde nasıl bir etkisi olabilir ki? Herkes şeylere karşı kendi mekanik tepki verme tarzına sahiptir ama Çalışma'nın amacı bu mekanikliği değiştirmektir. Çalışma'da bir noktaya ulaştığınızda, mekanik davranınca rahatsızlık hissetmeye başlarsınız. Bütün olaylara, bütün insanlara, kısacası her şeye karşı bu süreklilik arz eden mekanik tepkiyi sergilemekten hoşlanmamaya başlarsınız ve bu olduğunda, Çalışma'nın kanunlarına tabi olmaya başlıyorsunuz, demektir. Eskisi gibi yaşamayacağınızı anlamaya başlarsınız. Sorunla ilgili bir şeyler yapmanız gerektiğini fark etmeye başlarsınız. Peki ne yapmanız gerekir? Çalışma'nın öğrettiklerini yapmak için çaba sarf etmeye başlamalısınız. Bu olağanüstü bir deneyimdir; yalnızca farklı bir biçimde davranmakla kalmayıp farklı bir biçimde düşünmeli ve hissetmelisiniz. Bu noktada şunu hatırlayın; herkes kendince doğru davrandığını düşünmektedir. Kişinin doğru davranmadığını ve hiçbir zaman bunu başaramadığını; bir başka deyişle, kişinin içsel ve dışsal açıdan olağan davranış tarzının Çalışma'nın arzuladığı şey olmadığını fark etmesi biraz zaman alır. Çalışma'nın sürekli olarak öğrettiği her şeyin size ve sizin davranış, düşünce ve hissetme tarzınıza uygulandığını fark etmenin sarsıcı etkisine adım adım yaklaşırsınız. Bu sarsıcı farkındalık anına ulaşmanız yıllar alabilir. Çalışma hakkında konuşabilir, Çalışma'ya ilgi duyabilir ve bir anlamda Çalışma'da olduğunuzu hissedebilirsiniz ama günlük hayatınızda Çalışma'yı yaşamadığınızı o ana dek fark edemeyebilirsiniz. Bu farkındalık anına uzunca bir süre varamamış oluşunuzun kayda değer nedenleri vardır. Bu nedenlerin ilki, anlamaya hazır olmadıkça hiç kimse Çalışma'yı anlayamayacaktır. Ama Çalışma'nın fikirleri duygusal hale gelip sizinle ve kendinizde gözlemlediğiniz her şeyle ilişki kurmaya başlayınca, Çalışma'nın pratikte sizin için ne anlama geldiğini fark etme anını yaşayabilirsiniz.

Şimdi, hepinizin bildiği gibi, Çalışma genel olarak negatif duygularımı-

zı ifade etmememiz gerektiğini ve bunları ne kadar çok ifade edersek, bizde o kadar çok gelişeceklerini ve tarafımızdan o kadar çok besleneceklerini söyler. Bu vurguyu duyan ve bunun ne anlama geldiğini, Çalışma'nın fikirleriyle ne gibi bir bağlantıya sahip olduğunu fark etmeksizin duyduklarını başka insanlara tekrarlayan birini düşünelim. Bu sorunun çok ilginç olduğunu düşündüğüm için ne anlama geldiğini açıklamaya biraz zaman ayırmak istiyorum. Çalışma'nın bu sözünü, Çalışma'nın genel bağlamından ayrı olarak ele alırsak bunu, itaat etmemiz istenen bir tür emir olarak algılamamız kolaydır. Bunu bir emir olarak kabul edelim ve on birinci emir olarak adlandıralım. On birinci emrin zaten "Fark edilmeyeceksin!" şeklinde oluşturulduğuna inanıyorum, bu nedenle "Negatif olmayacaksın!" emrini on ikinci emir olarak düşünelim. Çalışma, negatif olmamamız gerektiğini ve negatif duygularımızı ifade etmememiz gerektiğini söyler. Bu emri deyim yerindeyse harfi harfine yerine getiren, bu emre itaat ettiği için –ki aslında etmez– kendisiyle gurur duyan bir kişi tam bir ahmaktır. Çalışma'yı çok dışsal bir seviyede ele almaktadır. Negatif duygularını herkesin içinde ifade etmeyebilir ama arkadaşları olarak gördüğü kişilerle baş başa kaldığında ya da kendi özel düşüncelerinde bu duyguları özel olarak ifade edecektir. Sonra da negatif duyguları ifade etmeme fikrinin dışsal bir emre itaat etmekten geçtiğini düşüncektir. Çalışma'nın neden bizleri negatif duyguları aşama aşama yok etmeye çağırdığını kavramaya çalışalım. Çalışma, esas olarak negatif duygulardan hoşlandığımız sürece Daha Yüksek Merkezlerle bütün temasımızı yitireceğimizi söyler. Çalışma'nın belirli bir aşamasında, başkaları hakkındaki negatif duyguların verdiği anlık hoşnutluğun, kuvvet kaybetmenize neden olacağına ve hatta Çalışma anlamında amaçladığınız her şeyi bir süreliğine yok edeceğine sizi temin ederim. Negatif duygular bizi, her türlü yardım olanağından kesip ayırır. Bir zamanlar söylendiği gibi, gerçekten negatif olmak, hassas bir kimya laboratuvarında oluşturulan, aşama aşama yaratılan her şeyi mahveden bir patlama gibidir. Bazılarınızın bunu zaten bildiğini düşünüyorum: İçsel psikolojik sağlığı belirli bir seviyede tutabilmek için negatif duyguları üreten mekanik tepkilerinizi, başkaları hakkındaki yargılarınızı ve kendinizle ilgili birbirli tutumlarınızı ne pahasına olursa olsun hafifletmeli ve bunlardan kendinizi ayırmalısınız.

Negatif olmaya tahammül edemeyeceğinizi fark ettiğinizde bu, bu açıdan uymanız gereken bir emir olmaktan çıkıp, sizin için derin bir anlayış sorununa dönüşecektir. Ve o zaman, hayat ve hayatın olayları sizin gerçekten de öğretmeniniz olacaktır. Artık dışsal kurallara, emirlere itaat etmeyi düşünmeyeceksiniz ama bunların nedenini göreceksiniz. Dışsal olarak ifade edilsin veya edilmesin negatif duyguların karmaşasına sürüklenmekten sakınacaksınız.

Başladığımız soruya geri dönelim: "Kişi, düşüncelerinde bir kişiden hoşlanmıyor olsa bile, bu kişiden hoşlanmayışını ifade etmemeye çalışması faydalı mıdır?" Bu sorudaki ağırlık merkezi "faydalı" sözcüğündedir. Negatif duyguları dışsal olarak ifade etmemek hangi anlamda faydalıdır? Yanıtı, bu duyguları mekanik olarak ifade ederseniz, artma eğilimi göster-

rip bir alışkanlığa, yani bir negatif duygular alışkanlığına dönüşmeleridir. Bunun, Çalışma'nın fikirleri ve bizim amaçladıklarımıza bakımından, yeni bir varlık seviyesine ulaşma olasılığımıza engel oluşturacak bir şey olduğu çok açıktır; yani bu bakımdan bize hiçbir faydası dokunmayacaktır. Sorunun düşüncelerimizde bir kişiden hoşlanmamakla ilgili olan kısmına gelecek olursak, bu negatif hisleri ifade etmeme emrine uysak bile, başka insanlara karşı negatif hisler beslemeye devam etmemizle aynı şey olacağını söyleyebilirim. Aslında bunları ifade etmek daha iyidir. Başkaları hakkında negatif düşünmek, negatif davranmakla tamamen aynıdır. Başkaları hakkında bir sürü negatif düşünceye sahip olmak ve bunları dışsal olarak belli etmemeye çalışmak, görevinizin bu negatif düşünceleri kendi içinizde değiştirmek olduğunu bilmeniz koşuluyla, çok iyi bir şeydir. Ama kendinizi olduğunuz gibi kabul edip, her zaman haklı olduğunuzu düşünürseniz bunu yapmanız elbette ki imkansızdır. Kendinizi uzunca bir süre gözlemlerseniz ve kendinizdeki rahatsız edici bir sürü şeyin farkına varırsanız, aynı şeyleri kendinizde de görerek ve böylece kendinizi başkalarının yerine koyarak negatif düşüncelerinizi nötrleştirebilecek bir konuma gelebilirsiniz. Sizlere hitaben bu satırları yazarken, buradaki birine karşı çok negatif düşüncelere sahip olduğumu fark ediyorum ama kendimi o kişinin yerine koyarak ve o kişinin beni nasıl görmesi gerektiğini fark ederek, uykuya dalmadığımı ve bu mekanik negatif düşüncelerin zihnimde hiçbir engel le karşılaşmadan oluşmasına izin vermediğim sürece bu negatif düşüncelerden tamamen kurtulabilmemin mümkün olduğu sonucuna ulaşıyorum. Bu bakımdan, uykudayken bir kişi hakkında nasıl negatif düşünceler besleyebileceğinizi ve uyandığınızda nasıl her şeyin birdenbire değişebileceğini fark etmek ilginçtir. Hayat ve Çalışma'nın arasında gidip gelirken fark edebileceğimiz ilk şeylerden birinin bu olduğunu düşünüyorum, yani hayattayken şeyler belirli bir tarzda görünürken, biz Çalışma'nın anlamı içindeyken şeyler tamamen farklı bir biçimde görünürler, öyle ki daha önceki davranışımızı, konuşmamızı ya da hislerimizi anlamakta güçlük çektiğimiz zamanlar olur. Açıklaması basittir; uyuyorduk. Şimdi, bu önemli bir deneyimdir ve aslında size, kendiniz üzerinde çalışmanın tamamen pratik yöntemini sunmaktadır. Bu Çalışma'yı kısa bir süre işittikten sonra harikulade bir biçimde davranabileceklerini hayal edenler ahmaktır. Yürümeyi ancak düşerek öğrenebiliriz. Hepimizin daha şuurlu ve daha mekanik anları olur ama bunları kıyaslama sayesinde öğrenebiliriz. Bu Çalışma'daki hiç kimse, negatif olamayacağı bir aşamaya eriştiğini hayal etmesin. Çalışma, ister ifade edilsin ister hissedilsin negatif durumlarla başa çıkma tekniğinin tümünü bize tanıtır. İnişleri çıkışları olan bir yolda sendeleyerek ilerlerken kendimizin farklı bir durumuna erişebileceğimize inanmaya devam etmeliyiz. Kısa bir sürede her şeyi başaracağını hayal eden birinin, inişler ve çıkışlarla dolu olan bu yolculuğu tamamlayabilmesi mümkün değildir. Negatif duyguların kaynağı hepimizde çok derindir ve yardım almadıkça asla kurtulamayacağımız çok hassas yerler içimizde vardır. Bu nedenle, Çalışma'nın neyi neden öğrettiğine ilişkin bir anlayışa sahip olmalıyız. Negatif bir durumdayken, bunu ifade etsem de etmesem de tü-

müyle hatalı olduğumu ve en iyi düşüncelerimden, en iyi duygularımdan kopacağımı bilirim. Çalışma'nın negatif duygular hakkındaki öğretilerine artık bir emir olarak uymam. Çalışma'nın negatif duygular hakkındaki bu önemli öğretilerini neden sunduğunu anlarım ve bunun dışsal bir emir değil, daha iyi hisler ve daha iyi bir anlayışa kavuşabilmek açısından belki de söylenebilecek en derin şey olduğunu çok iyi bilirim. Negatif olmanın yaşattığı doyum, çok iyi bir nedene dayansa bile, artık bana mutluluk vermez. Belirli bir noktayı aşacak kadar negatif olursam, amaçladığım içsel mutluluğu ve huzuru kaybedeceğimi bilirim. Mutluluğumu yalnızca insanlara ya da dış olaylara bağlamanın faydasız olduğunu bilirim. Çalışma'ya ilişkin anlayışımın kaynağının yalnızca dışsal koşullarda yatmadığını ve İngiliz mistik yazarlarımızdan Thomas Traherne'nin içsel varlığına gerçekten ulaştığını hissettiği böyle anların birini, "Dıştaki olayları dert edinmekten ve değiştirmeye çalışmaktan nasıl uzaklaştığıma inanamazsınız," diyerek tarif ettiği o Kendini Hatırlama anını birden çok kez deneyimlediğimi bilirim. Bu, hayata karşı pasif hale gelmek demektir.

Bir zamanlar, O'nun bu bağlamda birkaçımıza özel olarak, başımıza gelen her şeye karşı olursa olsun pasif olmak zorunda olduğumuzu ve bunun, yanlış bir biçimde ele alınırsa, bizi tamamen yanlış bir yola sürükleyeceği için yapılması en güç şey olduğunu söylediğini hatırlıyorum. Sadece hiçbir şey yapmamak faydasızdır. O. bunun anlaşılması en güç şey olduğunu söylemişti. Bunun Dingincilik ile hiçbir ilgisi yoktu. Çalışma'da geçen "diğer insanların makine olduklarını fark etme" ifadesinin bu fikre yaklaştığını ama öncelikle kendimizin makine olduğunu görmedikçe bunu doğru bir biçimde algılamamanın imkansız olduğunu söylemişti. Şimdi, diğer insanlara karşı neredeyse her zaman negatifizdir çünkü onları her şeyi şuurlu bir biçimde yapan şuurlu varlıklar olarak görür ve kendimizin de şuurlu olduğunu ve her şeyi şuurlu bir amaç doğrultusunda yaptığımızı düşünürüz. Hiçbiriniz bu bakış açısına erişemeyeceksiniz ve bunu yapay olarak yapmayı da denemeyin. Kendinizi dışarıda tutarken diğer insanları makineler olarak görmekten daha kolay bir şey olamaz; kendinizi dışarıda tutarken başka birinin ne kadar aptal olduğunu düşünmekten daha kolay bir şey olamaz. Kendinizi bir aptal olarak görebilir ve başkalarındaki aptallıkları hiçbir suçlama yapmaksızın görebilirsenez eğer, sarkacın iki ucu arasındaki bu pasif noktaya, gerçek anlayışın başladığı noktaya erişebilirsiniz. Çalışma'da herkesin kendi üzerinde, özellikle negatif duyguları ifade etmek ve başkaları hakkında negatif şeyler düşünmek bakımından çalışmak zorunda olmasının nedeni budur. Kendi aptallığınızı nasıl negatif olmadan görebiliyorsanız, başka insanların aptallığını da negatif olmadan görebilirsiniz. Bir şeyin nasıl olduğunu, kendinizin nasıl olduğunu herhangi bir negatif duyguya kapılmadan görebilirsiniz. Başka bir insana karşı negatif olduğunuzda bunun ya üstünlük hissinden ya da o insanın içinde bulunduğu koşulları anlamamaktan kaynaklandığını söylesem, bana katılır mıydınız? Bu önemli soru hakkında nasıl düşünürsek düşünelim, negatif duyguların faydasız olduğu ve sizi ergeç şiddete götüreceği ve cehennem dışında hiçbir yere götürmeyeceği ve Çalışma'nın önemli öğretilerinden birinin,

kendimiz ve başka insanlar hakkındaki negatif duygulardan arınmamız gerektiği değişmeyen olgudur. Burada, şunu hatırlatmak isterim ki düşüncelerinizde başka insanlar hakkında kendilerini açıkça veya gizlice ifade eden ne kadar çok negatif "ben"e sahipseniz, beslediğiniz bu negatif "ben"lerin size karşı dönmesi tehlikesi de o kadar büyüktür. Başkalarına saldıran bütün negatif "ben"ler bizdedir ve içsel çalışmayla seviyemizi yükseltmeye çalıştığımızda hepsiyle teker teker yüzleşmemiz gerekecektir çünkü bunlar başkalarına yönelttikleri saldırganlığın aynısını bize karşı da yöneltecektir.

Bir şey daha eklemek istiyorum: İnsanlar hiç negatif "ben"e sahip olmadıklarını düşünürler. Kendileriyle ilgili hoşgörülü olduklarına dair bir resme sahiptirler. Arka planda nelerin olduğunu görmezler. Duygusal Merkezin doğuştan negatif bir parçaya sahip olmadığını ve bütün negatif duyguların ebeveynlerimizden, öğretmenlerimizden ve aralarında yetiştiğimiz herkesten edinildiğini hatırlayın. Ayrıca, Duygusal Merkezin negatif parçası içimizde aktif olduğu sürece Daha Yüksek Duygusal Merkezle ya hiç bağlantı kuramayacağımızı ya da yalnızca çok zayıf bir bağlantı kurabileceğimizi de hatırlayın. Bu Çalışma'nın amacı, Daha Yüksek Merkezlerin tesirlerini alabilmek için olağan merkezlerimizi arındırmaktır. Öncelikle Zihinsel Merkezi değiştirmemiz ve yeni bir biçimde düşünebilmemiz, ardından da Duygusal Merkezi değiştirmemiz ve birbirimiz hakkında yeni bir biçimde duygular hissedebilmemiz gerekmektedir. Bu, Çalışma'nın açıkça vurguladığı bir görevdir ve erişilebilecek daha yüksek bir seviye olduğunu hissetmedikçe bunu anlamaya çalışmak faydasızdır.

Şimdi, negatif duyguları ifade etmezsek azalılar şeklindeki Çalışma öğretisi çok miktarda tartışmaya yol açmıştır. Çalışma'nın daha başlangıcında, başkaları hakkında negatif düşünmekle ilgili hiçbir şeye değinilmeden öğretilmiştir bu. Bazı insanlar, kavga etmenin ve meseleyi bitirmenin daha iyi olduğunu, negatif duygularını ifade ettikten sonra kendilerini daha iyi hissettiklerini söylüyorlardı. Bu tartışmayı bir kenara bırakıyorum. Yalnızca şunu söylemek istiyorum: Negatif duyguları şuurlu ifade edebilmenin bir yolu vardır ve bu yol, onları mekanik ifade etmekten tamamen farklıdır. Negatif duygularını mekanik ifade etmenin sizi bir süreliğine rahatlatacağından ama durumu yalnızca kötüye götüreceğinden eminim. İfade edilen negatif duyguların diğer insanlara yansıtacağını ve tepki olarak onlarda negatif duygular uyandıracağını ve sonunda size geri döneceğini hatırlamalısınız. Negatif duygularımızla ilgilenmeli ve onlar hakkında sorumluluk duymalıyız. Bir kişi hakkında negatif düşünceler beslemek üzerinde çalışmak bu noktada gündeme gelir. Kimi insanlar, dışsal olarak çok az şey söyler veya hiçbir şey söylemezler ama içsel olarak çok şey düşünüp hisseder ve hatta dışarıdan yumuşak görünseler de yeni bir negatif düşünceye sebebiyet veren bir şeyle karşılaşmaktan hoşnut olurlar. Bu durumda, negatif hallere yönelik gerçek bir vicdan söz konusu değildir. Bu kötü bir içsel koşuldur ve zihinlerinde gizliden gizliye zevk duydukları bir sürü pislik birikir. Çalışma'nın şart koştuğu yakın ve samimi gözlemlemenin ve başka insanlara yansıttığımız kendi nahoş "ben"lerimizi görmenin

önemi burada ortaya çıkar. Negatif olmama hakkımızın olmadığından tamamen farklı olduğunu hatırlayın. Kendinizi bazen negatif durumlarınız açısından gözlemleyin; samimi olun ve negatif bir durumda olduğunuzu kabul edin; ardından kendinize şunu söyleyin: "Negatif olmama hakkım var." Çalışma'ya ilişkin anlayışınız yardımınıza koşacak ve belki de bütün negatif durumunuz bir anda ortadan kaybolacaktır. Bu bir Kendini Hatırlama anıdır; bu tür anlarda kendimizi negatif durumların mevcut olmadığı Daha Yüksek Merkezlerden gelen Çalışma'nın tesirlerine açık hale getirmiş oluruz.

NOT

Dr. Nicoll bu makaleyi okuduktan sonra, şu sorunun ilginç olduğunu söyledi: "İçten içe hoşlanmadığınız bir kişiye dışarıdan onu seviyormuş rolü yapmanın bir yararı olabilir mi?" Dr. Nicoll, eğer rol yapabilseydik bunun harikulade bir şey olacağını ama rol yapmak Çalışma-anlamında yapmak olduğu için yalnızca şuurlu insanların rol yapabileceğini söyledi. Rol yapmak olarak adlandırdığımız şey, kendimize duyduğumuz sevgiden (yani kendimize dair resimlerimizden) yola çıkarak rol yaptığımız için birdenbire bozuluveren bir şeydir. Örneğin, birine karşı çok hoş bir biçimde hareket etmeye karar verebilir ve bir odaya girip çok nazik bir biçimde "Çay içer misiniz?" diye sorabilir ve karşınızdaki kişi çay sevmediğini söyleyince kırgınlık hissedip ve kendi kendinize "Pekala, elimden geleni yaptım," diyebilirsiniz, dedi Dr. Nicoll. Bu, bizim seviyemizde yapabileceğimiz tek rol türüdür. İçinde hiçbir samimiyet yoktur ve yeni ve çok daha güçlü bir negatif duygunun kaynağı olacaktır. Ama dışsal kale alma aracılığıyla başka bir insanı samimi biçimde umursarsak, o zaman belki, rol yapışımız daha derin bir kaynaktan beslenebilir. Hangi noktada kırgınlık hissettiğinizi fark ederek sözde rol yapışınızı her zaman test edebilirsiniz. Sonrasında, içsel kale almadan yola çıkarak rol yapmak ile dışsal kale almadan yola çıkarak rol yapmak arasındaki farkı görebilirsiniz. O. şöyle demişti: "*Ancak yapabilen insan rol yapabilir. Rol yapmak yapmak anlamına gelir ve yalnızca şuurlu bir insan rol yapabilir.*" Bu ise bir kişinin yalnızca gerçek varlıktan, Gerçek "Ben"den hareketle gerçek anlamda, yani kendinin ve Kişiliğinin ötesinde rol yapabileceği anlamına gelir.

Birdlip, 23 Mart 1945

İZLENİMLER BESİNİ ÜSTÜNE YORUM

İzlenimlerle yaşarız. İzlenimler insan makinesine giren bütün besinler içinde en önemli besindir. Yüzümüzde üç ağız vardır: gözler, burun ve ağız. Bunun üstünde kafa yormak ve ne anlama geldiğini düşünmek gere-

kir. Bu üç besin türü de bedene enerji verir ama en önemlisi izlenimler besinidir. Morali bozuk bir kişi ağzıyla ne yerse yesin veya hangi havayı solursa solusun, sınavı başarıyla geçtiğini veya birinin kendini sevdiğini veya bir davayı kazandığını haber veren bir mektup eline ulaşıncaya dek bunların hiçbir faydasını göremeyecektir. Şimdi, mektup hava ya da fiziksel bir besin değildir; onun içinde bulunduğu durumu dönüştürecek belirli bir anlamı aktaran bir kağıt parçasının üzerindeki mürekkep işaretlerdir. Besin olarak izlenimler hakkında anlamamız gereken şeylerden biri budur. Örneğin, bir başkasının sizin hakkınızda konuştuklarını işitmek moralinizi bozabilir veya kendinizi iyi hissettirebilir ya da üstüne bahis oynadığınız atın numarasını kazananlar arasında gördüğünüzde moral bozukluğunuzun yerini sevinç alır.

Asıl olarak bir izlenimler dünyasında yaşadığımızı ve onlara bağımlı olduğumuzu düşünüyor musunuz? Duyduğunuz, okuduğunuz ve gördüğünüz şeyler izlenimleri oluşturur; kendi kendimize düşündüğümüz şeyler de. Gerçek hayatımız bu izlenimler dünyasıdır; bunları nasıl aldığımız ve bunlara nasıl tepki verdiğimizden ibarettir ve bizler, bu izlenimler dünyasında doğru bir biçimde yaşamayı öğrenmeliyiz; sürekli olarak ilgili olduğumuz ve umursadığımız çok nazik bir dünyadır bu. Bir telgraf, gelecek duygusunu tamamen farklılaştırabilir. Bir telgraf ne havadır ne de bir biftek gibi fiziksel bir besindir; Çalışma'nın izlenimler olarak adlandırdığı tamamen farklı bir besin türüdür. Biri size gülümsediğinde bu bir izlenimdir ve sizin kalbinizi ve tüm varlığınızı ısıtabilir; oysa biri size kaş çattığında tam tersi bir sonuç hissedebilirsiniz. İzlenimler psikolojiktir; yine de Çalışma bunların belirli bir maddesel yanının olduğunu ama bunun havanın ya da bir bifteğinkinden daha ince bir maddesellik olduğunu söyler.

Şimdi, izlenimler meselesine Çalışma'nın öğrettiği fikirle bağlantılı olarak belirli bir açıdan yaklaşacağım: Çalışma, *izlenimlerin en önemli besinimiz olduğunu söyler*. Bunun, besin olan izlenimler hakkında bir yorum olduğunu ve normal olarak var olmamızı mümkün kılan izlenimler sınıfı hakkında konuşacağımı anlamalısınız. Sürekli kötü haberlere maruz kalmak, sürekli negatif eleştirilere hedef olmak, sürekli hatalar bulmak gibi şeyler normal hayat için doğru kuvveti sunacak izlenimler sınıfını oluşturmaz; yani hayatın normal koşulları altında olanı kastediyorum. Birilerinin bize hoş sözler söylediği zamanları hepimiz hatırlarız ve bazen tek bir bakışın ya da sözcüğün bile kendimizi çok daha iyi hissetmemizi sağlayabileceğini hepimiz fark etmiş olmalıyız. Psikolojik izlenimlerin bu nazik dünyasında, hem kendimize hem de başka insanlara karşı hantal suaygırları gibiyiz. Uzunca bir süre, kendimizi hoşnut hissetmemizi sağlayacak izlenimleri başkalarından edinmeye çalışırız; dalkavukluklar, iltifatlar ve başarılı anlar gibi şeylerin ürettiği yanlış hislere karşı çalışacak gücü bulamayız. Bu durumdayken, psişik hayatımız fazlasıyla narindir ve doğru bir temele oturmaz. Mekanik açıdan konuşursak, en çok neyin hasretini çekeriz? Daha çok ilginin hasretini çekeriz ve bu, kibirin doyumuna aittir. Kesinlikle çok güçlü bir uyarıcıdır, hatta öyle ki bir kişinin psikolojik varlığı tamamen kibire dayanırsa, örneğin gazetelerde sürekli olarak kendisinden bahsedil-

mediğini görmek moralinin bozulmasına yol açacaktır. Bu tür izlenimlerle yaşamak, Sahte Kişilik adını verdiğimiz bizdeki en güçlü şeyin hayatını yaşamak demektir. Tamamen içsel kale almaya ve hesaplar yapmaya dayanan bir hayat sürmek, tamamen başkalarının bize nasıl davrandığına bağlı olduğu için varoluşumuza çok tatminsiz bir temel oluşturur ve bu, kendimizde hiçbir ağırlık merkezinin olmadığı anlamına gelir; böylece, doğruyu söylemek gerekirse, yalnızca başka insanların övgülerinin ya da suçlamalarının işlevleri olarak var oluruz. Sıkıntılar bizi çok sert etkilerken, başarılar kendimize dair tamamen yanlış hislere kapılmamıza neden olur. O zaman, sahibinden övgü ya da azar bekleyen köpeklerle döneriz ve kendilerinde bu köpeklerle sahip olan birkaç insan biraraya geldiklerinde, bu köpeklerin birbirine havlamaya başlayacaklarından emin olabilirsiniz. Hepsi havlayan, hepsi ilgiyi kendi üzerine çekmeye çalışan, hepsi birbirini kıskanan köpeklerle dolu bir odada kendimizi buluruz. Hayatta insanların çoğunun sözde dostane bir toplantıda biraraya geldiklerinde içine düştükleri durumun bu olduğunu rahatlıkla söyleyebilirim. Ne yazık ki bu insanlardan birkaçının kucagında kedileri, kaplanları, ayıları veya hatta yılanları olabilir ve bu durumda, başka insanların içsel durumlarına yönelik duyarlılığa sahip bir kişi için bu dostane toplantı son derece rahatsız edici bir hal alacaktır. Köpek, kedi veya diğer hayvanların izlenimleri içeri almasına ve psikolojik varlığımızı belirlemesine izin vermemeliyiz. İzlenimleri, içimizde büyük özenle beslediğimiz bu hayvanların yapabileceğinden daha derin bir biçimde almaya çalışmalıyız. Çalışma'da şu soru sorulur: *"İzlenimler içinizde neyin üzerine düşerler?"* Sürekli ilgi ve övgü talep eden köpeğinize mi, sevecen veya kayıtsızmış gibi görünen kedinize mi, yoksa sürekli tıslayan yılanınıza mı?" Çalışma'da izlenimlerin nereye gittiğini, hangi "ben"lere düştüğünü izlememiz gerektiğinin söylenmesi bu nedenledir çünkü bütün bu hayvanlar, içimizdeki pek gelişmemiş ve bize dair henüz uygun biçimde şuurlanmamış olan ve deyim yerindeyse, henüz pek şuurlu olmayan yanımıza, yani kendimize dair yapar göründüklerimizden dolayı henüz farkına varamadığımız ama başkalarının belki de çoktan farkına varmış olduğu bizdeki "öteki kişi"ye ait olan farklı "ben"lerdir. Kendini gözlemlemenin amacı, bizde neler olduğuna dair bizi daha şuurlu hale getirmektir. Ne yazık ki kendimizi bildiğimizi hayal ederek ve aşama aşama gelişmeye başlayabilmek için farkına varmamız gereken diğer bir yanımız olduğumuzu görmeden hayatlarımızı sürdürürüz. Yalnızca kendimizin yüzeyinde yaşarken, gelişmemizi başlatabilecek yegane tesirler olan daha iyi bir düzenin tesirlerini almamızı engelleyen arka plana daha derin bir şekilde asla nüfus edemeyiz çünkü Daha Yüksek Merkezlerin tesirleri, yani Yaratılış Işını'nın Yan Oktavından gelen iyileştirici tesirler ile bizim aramızda duran işte bizim bu karanlık, kendi şuarsuz yanımızdır. Ne kadar aptal olduğumuzun farkına varmadıkça, aptal olmadığımızı hayal edeceğiz veya diyelim ki toplum içinde bir an için kendimizi aptal gibi hissettik, kendini haklı çıkarmanın muazzam boşalımı ile derhal bu açığımızı kapatacak ve bir kez daha, kendimize dair tuhaftır ama yetersiz olan ama yetersiz olduğunu ve kusursuz erkek ya da kusursuz kadın olduğunu hayal

ettiğimiz bir tür korkuluktan başka bir şey olmadığını görmediğimiz bu fikri koruyacağız.

İzlenimler daha derin bir seviyeye düşmeye başlayınca, tamamen yeni bir dünyada yaşamaya başlarız. Yeni bir dünyada yaşamayı istiyorsanız, daha derinlere gitmelisiniz; kendinizin yüzeysel dünyasından uzaklaşmalısınız ve bu, hiç kuşku yok ki bir anlamda sancılıdır ama diğer anlamda olağanüstü bir biçimde anlamlarla ve yeni tatminlerle yüklüdür. Bunun ardından, "Ben 'Ben' değilim," ifadesinin ne anlama geldiğini kavramaya başlarsınız ve bu zaten Kendini Hatırlamanın belirli bir düzeyi anlamına gelir. Şimdi, Çalışma, yaşayabilmek için sürekli izlenimlere sahip olmamız gerektiğini öğretir. Bütün besinlerin, Yeryüzü'nün bütün meyvelerinin izlenimine sahip olmalıyız çünkü her şeyden önce makrokozmosda yaşayan bir mikrokozmosuz, yani doğanın büyük dünyasındaki küçük bir dünyayız. (İlk büyük dünyamız, yani yukarımızdaki ilk kozmos, Çalışma'da "Organik Hayat" olarak adlandırılır.) Duyularımızın harikulade düzenlenmesinde, doğanın bu büyük dünyasının izlenimlerini tadabilme yeteneği sunulmuştur bize. Tereyağı, reçel, ekmek, armut, elma, havyar, balık, et gibi türlü türlü şeyleri tatmak, çimen ve denizi koklamak yeteneğine sahibiz. Bu yeteneklerin bizde zaten bulunduğunu hiç düşündünüz mü? Bir armudu veya çileği tadarsınız ve iki meyvenin arasındaki tat farkını algılersınız. Bu farkın, farklı tatlar alabilme yeteneğinden kaynaklandığını ve bu iki farklı tat izlenimini almak için sizde önceden oluşturulmuş bir aygıtı sahip olduğunuzu görmüyor musunuz? Bir an için düşünün çünkü insanlar bunun ne anlama geldiğini kavramakta çok zorluk çekerler ve üstelik makrokozmosa uyumlu ve onun için hazırlanmış bir mikrokozmos olduğumuzu görmekte zorlanırlar. Yapımız aracılığıyla genel olarak tüm kozmosla ilişkilendirildiğimizi anlamakta zorlanırlar. Yanıt verebileceğimiz ve doğru taleplerde bulunursak bize yanıt veren bir Evren'de doğduğumuzu görmekte zorlanırlar. Bunun bir nedeni, insanların, Evren'de yaşamak için oluşturulduklarını ve bu nedenle Evren'in bir parçası olmaları ve bir biçimde ona uygun olmaları gerektiğini görmeden kendilerini tamamen yalıtılmış bir tarzda ele almalarıdır. Işığın titreşimlerine karşılık veren gözlerle, sesin titreşimlerine karşılık veren kulaklara sahibiz. Kısacası, izlenimleri içeri almak üzere yapılandırılmışız.

Şimdi, kendimizi içinde yaşadığımız ve onsuz var olamayacağımız ilk kozmosla, yani Organik Hayat ya da Yeryüzü'yle sınırlandıralım. Bu bize yiyecek ve havanın yanı sıra belirli izlenimler sağlar. Şu an, doğanın ürünlerinden alınan tattan söz ediyoruz. Bütün bunlar bizim için gereklidir çünkü bunları almaya elverişli aygıtı zaten sahibiz. Yeryüzü'nün ürettiklerini takdir etmek için fevkalade iyi bir tat alma, koklama, dokunma ve görme aygıtına sahibiz ve bu aygıt sağlık için çok önemli olan taze ürünlerle, yani doğrudan İçgüdüsel Merkeze düşen izlenimlerle makul biçimde doyurulmalıdır. Belki de savı anlamışsınızdır: Sav, içimizde doğa tarafından oluşturulan farklı şeyleri tatma ve koklama yeteneğine ve bu nedenle de farklı izlenimler üretebilme yeteneğine sahip olmamızdır ve içimizde çileğin yoğun tadını ahududunun aynı ölçüde yoğun tadından ayırt edebilme

yeteneği gibi yeteneklere sahip olduğumuz ve bu farklı nesnelerin izlenimlerini alabilecek gerekli aygıta sahip olarak doğduğumuz için izlenimler hayatımızın bir yanı, doğanın ürünleriyle doyurulmalıdır. Bu savın anlaşılabilir olduğunu ve Çalışma'daki genel bir sav olan, kullandıklarımızdan fazlasına sahip olduğumuz fikriyle bağlantılı olduğunu düşünüyorum. Bu nedenle, sentetik yiyecekler ve tozlar gibi tatlarına ilişkin doğru izlenimler alamayabileceğimiz şeyleri üretmeye yönelik bütün bilimsel çabaların tamamen başarısızlıkla sonuçlandığını ve aslında hiç bilimsel olmadığını göreceksiniz. Öncelikle Yeryüzü üzerindeki Organik Hayat'ta muazzam bir organizmanın küçük canlı hücreleri olarak oluşturulduğumuz için, bunun tarafından beslenmemiz gerekir ve bunun yerini hiçbir şey tutamaz. Bu, izlenimlerimizin ilk veya içgüdüsel hayatını teşkil eder. Besin her şeyden önce bir izlenimdir, daha sonra bir madde ya da fiziksel besindir. İzlenim iştah uyandırırken, besin maddesi bizi besler. Besin maddelerini tat izlenimi ve bunun sonucundaki zevk olmaksızın sentetik olarak değıştirme çabası, en önemli besini, yani izlenimleri göz ardı etmektir. (Kavranılması gereken çok önemli bir fikir olduğu için bunu tartışmanızı istiyorum.) Doğanın besinlerde neden bu kadar çok sayıda ilginç tat ve koku sunduğunu sorun kendinize. İnsanların uzunca süre tatsız besinler yediklerinde neden fiziksel açıdan yorgun düştüklerini ve iştah açıcı bir yemek iştah açıcı olmayan bir yemeğın İçgüdüsel Merkezde doğru etkinlikler (midenin çalışması gibi) uyandırması bağlamında ne anlama geldiğini sorun kendinize.

* * *

Şimdi, bu bağlamda, Çalışma'nın en üstün besin olan izlenimlere ilişkin söylediklerini ele almak istiyorum. Tatlar tarafından yönetildiğimizi varsayalım. Gerçek anlamda besinleri ayırt edebilmemizi sağlayan fiziksel tat alma yeteneğimiz gibi, iyi psikolojik besin ile kötü psikolojik besini ayırt edebilen bir içsel tat alma yeteneğimiz olduğunu duymuştuk. Makinemizin tamamına verebileceğimiz en üstün fiziksel izlenim, mümkün olabilecek bütün tatlar içinde en iyisi olup "Ben"e yakın bir tat olan Kendini Hatırlamanın tadıdır. Çalışma, Kendini Hatırlama anının bedendeki her hücreye olağan koşullarda edinilemeyecek türden bir besin sunduğunu söyler. Çalışma, kendinizi hatırladığınızda bir bütün olarak kendinize bir şok verdiğinizi söyler. Her hücre kuvveti ve yeni enerjiyi (yani yeni besini) alır. Bu, bütün çalışmalarımızın yıllardır üzerinde durduğu ve yüzlerce kez işitmemize rağmen kendimize vermeyi daima unuttuğumuz İlk Şuurlu Şok'tur. Kendimizi hatırlamak yerine, kendimizle tartışmak veya her şey hakkında düşünmek veya hatta Kendini Hatırlamanın ne anlama geldiğini düşünmekte ısrar ederiz. Kendini Hatırlamanın ne anlama geldiğini bilmiyorsanız, düşüncelerinizi birkaç saniye için bile olsa durdurmaya, her şeyi kısa bir süreliğine askıya almaya ve hiçbir şey, hiçbir kimse olmaya çalışmanız gerektiğini sıkça işitirsiniz. Bunu yapabilirseniz, tamamen farklı hissettiğinizi fark edeceksiniz, sanki ışık açmışsınız gibi. Veya bu imgenin fazla güçlü olduğunu düşünüyorsanız, adeta nerede olduğunuzu birdenbire fark eder ve duyularınızın ansızın açıldığını hissedersiniz veya bir keresinde bi-

rinin bana söylediği gibi: "Sanki başımı birdenbire suyun dışına çıkartmış gibiydim." Bu tür bir deneyim yaşadığınızda, birdenbire içinde bulunduğunuz odayı görebilirsiniz ya da pencereden daha çok ışık süzülüyormuş gibi olur ya da sesleri daha net duyarsınız ya da gazeteyi gözlükleriniz olmadan okuyabilirsiniz. Bu, bedeninizdeki hücrelerin bir biçimde canlanmış, uyarılmış olduğu anlamına gelir. Kendini Hatırlama eyleminden kaynaklanan yeni besini almışlardır. Oysa kendimizi ipnotize edişimiz, kendimizi sürekli çok faydasız düşünce zincirleriyle özdeşleştirmemiz, çok önemli olduğunu sandığımız ve tabi hiçbir yere götürmeyen güçlü kaygılardan kurtulamayışımız, sürekli olarak içsel kale alışımız, sürekli hesaplar yapmamız ve negatif duygularımızın oluşturduğu kütlenin tamamı ergeç kendini hatırlamayı denememizi bizim için çok zorlaştırmaktadır. Hayatın baskısı altındayken kendimizi asla hatırlamayız. Bunu yapmak için hayattan değil, çaba sarf etmemizi mümkün kılacak farklı bir yönden güç almamız gerekmektedir. Bunu yapmak için kendimizin dışına çıkmamız, trenden inmemiz, mekanik hayatın otobüsüyle seyahat etmememiz gerekmektedir. Hayatımız olduğunu düşünmekte ısrar ettiğimiz bu sıkıca dokunmuş ve genellikle de rahatsız edici örüntünün dışına çıkmamız gerekmektedir ve bunu yapmak için bir neden göremeyebiliriz ve belki de günlük hayatımızın akışının bir an için dışına çıkmanın ve kendimizi tamamen farklı bir yönden gelen etkilere açmaya çalışmanın ne anlama geldiğine dair hiçbir fikrimiz olmayabilir.

Makinemizi her zaman olduğu gibi yanlış "ben" hissiyle beslemenin ne anlama geldiğini düşünmenizi istiyorum. Kendini Hatırlama anında doğru "ben" hissine erişebilirsek, bedenimizdeki her hücrenin yeni hayata sahip olacağı söylenmişti. Bunu tersinden düşünecek olursak, bu öğreti kendimize dair yanlış hislerle özdeşleşirsek, bedenimizin hücrelerine yanlış bir kuvvet, yanlış bir enerji vereceğimizi ima etmez mi? Çok negatif ve kötü niyetli olursak, "ben" hissini kattığımız bu tür hisler aracılığıyla kendimizi hissedeceğimizi ve böylece, yalnızca kendilerine özgü bir önemi ve değeri olmasına karşın farklı bir ölçekte olan duyulardan gelen izlenimler aracılığıyla değil de psikolojik durumumuzdan, özdeşleştirdiğimiz farklı "ben"lerden kaynaklanan izlenimlerden gelen bu en yüksek besin kaynağından bedenimize çok kötü besinler sunacağımızı anlayabiliyor musunuz? Bir keresinde O.'nun, onlarla özdeşleştirdiğimizde bizi hasta edebilecek ve böylece etkileri altına gireceğimiz "ben"lere hepimizin sahip olduğunu söylediğini hatırlıyorum. Ergeç bu "ben"lerle yüzleşmek ve mücadele etmek zorunlu olabilir çünkü algılama ve içsel ayırım süreci aracılığıyla doğru olan ile olmayanı ve Çalışma'ya yönelik iyi niyet taşıyan ile kötü niyet taşıyanı birbirinden ayırıp Çalışma'ya ve onun bizde oluşturmayı amaçladığı uyuma karşı olan her şeyle önünde sonunda mücadele etmemiz gerekir.

Bu makaleyi çeşitli unsurlarını biraraya getirmeyip, özellikle tamamlamadan bırakıyorum. Bu makale, izlenimler hakkında bir yorumdur ve bu noktaya kadar, önce duyulardan gelen izlenimler ve ardından da "ben" hissinden gelen izlenimler üzerinde durulmuştur. En yüksek izlenim, Ger-

çek "Ben" hissidir. Bu dışarıdan değil, içeriden gelen bir izlenimdir. Ayrıca, bütün dışsal izlenimlerin yoğunluğu onları içindeki hangi "ben" in aldığına göre değişir. Bir Kendini Hatırlama anı yaşıyorsanız, dışsal izlenimler yoğun bir biçimde güzel olabilirken negatif "ben" lerdeyseniz, en harika yemek ya da en güzel gün bile hiçbir anlam ifade etmeyebilir. Bir şey sizin için hiçbir anlam ifade etmediğinde, ondan hiç izlenim edinmezsiniz. Bir şey sizin için ne kadar çok şey ifade ederse, o kadar çok izlenim alırsınız; bunun tam tersi de geçerlidir. Ama bütün bunlar uzun bir gözlemlemeyi ve aranızda karşılıklı görüş alışverişlerini gerektirmektedir. Herkesin kendine şu soruyu sorması gerekir: Kendinizi hangi tür izlenimlerle besliyorsunuz? İçsel olarak genellikle negatıfseniz, rahatsız edici izlenimler edirsiniz ve kendinizi onlarla beslersiniz ya da moraliniz bozursa, gazetelerde yalnızca moral bozucu haberler dikkatinizi çeker. Ve bu durum, insan makinesinin bütününü etkileyecektir. Korkuyorsanız, sinirliyseniz veya bu türden başka bir durum içindeyseniz buna uygun izlenimleri içeri alırsınız. İçsel hayatımızın akışından genellikle çok küçük veya deyim yerindeyse, bayat izlenimler ediniriz. Oysa çaba sarf ederseniz "entropi" yi azaltıp izlenimleri içeri alırsınız. "Entropi" nin ne anlama geldiğini kendinize sormalısınız. Entropi, kısaca, her şeyin eşitlendiği ve hiçbir enerji alışverişinin olmadığı ve bu nedenle de her şeyin durağan olduğu bir durum anlamına gelir. Çaba sarf ettiğinizde, durağanlığınıza karşı çıkmış olursunuz. Örneğin, kendinizi bir şeyden mahrum bıraktığınızda, onun çekiciliğini artırmış olursunuz ve entropiniz azalır. Kendini Hatırlama fikri, sizinle dış hayat arasında çok açık bir ayrıma giderek entropiyi azaltmayı amaçlamaktadır. Özdeşleşme ise hayatla aramızda sanki hiçbir fark yokmuş gibi entropiyi çoğaltır, yani bizleri yavaşlatır. Yoga sistemlerinin öğrettiği gibi, hayatı doğru bir biçimde bir yanılsama olarak görebilirsanız, kendiniz ile hayat arasında gittikçe daha güçlü bir farklılaşma potansiyeli hissedersiniz ve bu da entropiyi azaltacaktır. Ama hayata dalıp gömülürseniz, her şey dengeye oturacaktır ve asgari gerekliliğin ötesinde izlenimler almaya son vereceksiniz.

Birdlip, 31 Mart 1945

KENDİMİZİ GÖZLEMLEMELER ZORUNDA OLUŞUMUZUN NEDENİ

Çalışma'da bize öğretilen şu fikri ele alarak başlayalım: Daha Yüksek Merkezler daima bizimle konuşmakta ve bize ne yapmamız gerektiğini söylemektedirler ama biz onları duyamayız. Çalışma'nın amacı Daha Yüksek Merkezlerle ve onların mesajlarıyla temasa geçmemizi sağlamak olduğu için, öğrenmemiz gereken ilk şeylerden birinin –yani kendimizi gözlemlemenin– bizde eksiksiz bir biçimde oluşturuldukları halde duyamadığımız bu Daha Yüksek Merkezler ile ergeç temas kurmakla bağlantılı ol-

ması gerektiğinden emin olabiliriz. Kendini gözlemlemenin bir nedeni olması gerektiğini kastediyorum ve yalnızca bize bunu yapmamız söylendiği için kendimizi gözlemlemeye çalışmanın, kendimizi gözlemlemenin doğru bir yolu olmayacağını düşünüyorum. Bunu neden yapmamız gerektiğini veya bu pratikte hangi derin anlamların yattığını anlamayacağız ve ardından, "Neden kendimi gözlemlemem gerekiyor ki? Hangi amaçla? Hangi nedenden dolayı?" demeye meyledeceğizdir. Çalışma'nın fikirleri ve Çalışma'nın hedefinin ne olduğuna dair yeterince geniş bir kavrayışa sahip olmazsak; Yaratılış Işını ve Yan Oktav'da gösterilen bütün bu yükselen ölçekler, daha yüksek ve daha düşük seviye, daha az kanun ve daha çok kanun hakkındaki bütün bu öğretiler, Kişilik ve Öz gibi şeyler hakkında anlatılanlar bizim için kavram olarak hiçbir anlam ifade etmiyorsa ve yalnızca hafızamızın bir köşesinde durup düzenli ve duygusal hayata sahip olamıyorlarsa, kendini gözleme elbette ki bize dayatılmış, bunaltıcı bir görev olmaktan öteye geçmeyecektir. Çalışma'nın çok daha incelikli ve içsel bir fikrine kavuşmamız gerektiğine şüphe yoktur. Bunu neden uygulamamız gerektiğinin ışığında kendini gözlemlemeyi düşünelim. Bunu, Daha Yüksek Merkezlerin tesirlerinin daha çok farkına varmamızı sağlayabileceği için uygulamamız gerektiği söylenir. Onlarla aramızda bir tür kalın katman olduğu için bu tesirleri işitmiyoruz. Bu kalın katman nedir? Habersiz olduğumuz, farkına varmadığımız, kendimizde var olduğunu göremediğimiz parçamızın tamamıdır. Bildiğiniz gibi, kendini gözleme eyleminin içsel karanlığımıza bir ışık huzmesinin süzülmesine izin verdiği sık sık söylenir. Bu karanlık, Daha Yüksek Merkezlerin tesirlerini aktarmayan bu kalın katmandır. Bir kadının veya bir erkeğin ergeç kendinin bu karanlık yönüyle uzlaşması gereklidir ve bu, yalnızca mekanik bir görev olarak değil, belirli bir amaç doğrultusunda uzun süreli ve akıllıca sürdürülen kendini gözleme aracılığıyla başarılabilir. Kendini gözlemlemenin şuurlu bir çaba olması gerektiğini hatırlayın. Hepimizin kendi içimizde hiç fark etmediğimiz "ben"lere sahip olduğunu kabul edersiniz. Gerçek bir kişilikte değil, sahte bir kişilikte yaşamaktayız. Örneğin, kendimizin resimleriyle doluyuz ve çelişkileri görmemizi engelleyen tamponlar sayesinde kendimizle barışık olduğumuzu hissetmekteyiz. Ama Çalışma'nın amacı, içimizde bir mücadele, bu sahte gönül ferahlığına ve memnuniyete karşı bir mücadele başlatmaktır. Peki, bu mücadelede hangi yöntem kullanılır? Kendimizde olanların aşama aşama daha çok farkına varmamızı ve kendimizin nadide resimlerinden, imajinasyonun formlarından kurtulmaya başlamamızı sağlayan yöntem, kendini gözlemlemedir. Sürücünün handa nasıl içki içtiğini hatırlarsınız. Bu, onun imajinasyonda, resimlerde, kendine dair hayali fikirlerde –yani İmajinatif "Ben"de– yaşadığı anlamına gelir. Her şeyden önce, sürücü uyanmalıdır.

Şimdi, bu durumu şu şekilde düşünebiliriz: Her birimiz, hakkında hiçbir şey bilmediğimiz karanlık bir yana, farkında olmadığımız halde eylemde bulunan bir yana sahibiz. Çalışma'nın bize gözlemlememiz ve farkına varmamızı söylediği şeylere uygun olarak gerçekleştirilen kendini gözleme aracılığıyla bu karanlığa bir ışık huzmesi süzülmelidir. Kendimizin

bu karanlık yanı, kendimize dair fikrimizle aşama aşama ilişkilendirilmeli ve deyim yerindeyse, bu iki yanı birbirine katıp karıştıran bir örüntü oluşturulmalıdır. Bu ışık huzmesi bu karanlığa nüfuz etmedikçe, bu yapılamaz ve sonuç olarak, Daha Yüksek Merkezlerin tesirlerini hiçbir zaman hissedemeyiz çünkü bu tesirler genel olarak yalnızca başka insanlarda gördüğümüz ama asla kendimize atfetmediğimiz bu karanlık yanı, kendimizin *öteki yanı* tarafından zayıflatılıp silinmektedir. Bu nedenle kötü düşünceler beslediklerini, şüpheli davranışlar sergilediklerini, kötü konuştuklarını, şefkatsiz olduklarını, yalan söylediklerini, kayıtsız olduklarını, ihanet ettiklerini, güvenilmez olduklarını veya cimrilik yaptıklarını düşünerek her zaman başkalarını suçlamakta ve kabahati onlarda bulmaktayız. Başka bir deyişle, farkında olmadığımız kendimizdeki bu öteki yanı başkalarında görme eğilimindeyiz ve anlayabileceğiniz gibi, insanların mutsuzluğunun ve hemen herkesin birbiriyle yaşadığı sürekli sürtüşme halinin en büyük nedenlerinden biridir bu. Bu gidişatı değiştirmek için, Çalışma kendini gözlemlemeyle, yani bu ışık huzmesinin veya şuurluluk ışınının içsel karanlığa nüfuz etmesine izin vererek işe başlar. Çalışma'nın bu noktadaki öğretisi çok vurguludur ve yanlış anlaşılamaz. Başkalarını suçlama eğilimimizi inceleyip tespitlerimizi kaydederek ve bu şeylerin aynılarını kendimizde gözlemlemeye niyetlenirsek, kişisel çalışmanın –yani kendi üzerimizdeki çalışmanın– ilk ve en önemli adımlarından birini atmış oluruz. Bunu yapmadıkça, hiçbir yere ulaşamayız. Bunu uzunca bir süre yapmadan bir yerlere ulaşmaya çalışırsak, siyaha boyanmış bir pencereden dışarıya bakmaya çalışan insanlara döneriz. Bu siyah boya, tarif edilemez bir biçimde bize ait olduğu için ilginç özelliklere sahiptir. Bu, bizdeki bir tür canlı karanlıktır ve bunu ancak kendini gözleme aracılığıyla sağlanan şuurun artan ışığıyla yok edebiliriz. Şuurun artan ışığı, uzunca bir süre gerçekleştirilen sessiz, samimi bir kendini gözlemlemenin ve insanın kendini, eylemlerini, konuşmalarını, düşüncelerini ve nasıl düşündüğünü, duygularını ve nasıl hissettiğini özel olarak fark etmesinin bir sonucudur. Demek ki Çalışma'daki ilk görevin kendimizin bu karanlık yanının daha çok farkına varmak olduğu açıktır ve ilk başlarda bir Kişilik kaybı olarak hissettiğimiz bu durum, kendimize dair bütün olağan fikirlerimizi azar azar yitirdiğimiz anlamına gelir. Ama kişi kendinin negatif olmasına izin vermezse –negatif durumların tehlikesinden sürekli olarak bahsedilir ve bu çok güçlü bir biçimde vurgulanır– onu ziyaret etmeye başlayan yeni ve alışılmadık hislerde, geçmişte üzerinde hakimiyet kurmuş olan sahte “Ben”deki herhangi bir şeyde olandan çok daha fazla güç ve anlayış bulunduğunu fark etmeye başlar. Gerçekten de tamamen yeni düşüncelerin, hislerin, içgörülerin ve anlamların bize ulaşmaya başladığını fark ederiz ve bunun nedeni, daha yüksek tesirlerin izlerinin belli belirsiz işitilmeye başlanmasıdır, öyle ki daha önceden yalnızca bir şeyi, bir yönü, bir anlamı, doğru veya yanlış olarak düşündüğümüz iki şey arasında bir seçim yapma zorunluluğunu görürken, bir sürü anlam ve seçenek görmeye başlarız. Eski kısır, katı ve yapmacık anlayışımızda *Do* ve *Re* arasında ve de *Re* ve *Mi* arasında yalnızca bir basamak olduğunu düşünürken, bu notalar arasında uzanan

bütün içsel oktavları görürüz. Anlayışımızdaki bu artış, iç içe geçmiş ve kendilerine özgü harika bir nitelikle yüklü olan daha küçük farkları, daha ince ve daha güzel anlamları görebilmemizi içerir ve bunun, daha önce birlikte yaşamaya alıştığımız ağır, acımasız düşünme ve hissetme tarzından tamamen farklı olduğunu fark ederiz. Bu anlayış ziyaretleri, kendimizin karanlık yanının gittikçe daha çok farkına varmadıkça, farkındalığımıza giremez ve hiçbir zaman ölmeyen ve tükenmez olan sürekli bir içsel anlam kaynağı haline gelemez. Söylediğim gibi, kendimizin karanlık yanının ya da karanlıktaki yanımızın farkına varmak, kendimiz hakkındaki fikrimizde ve değerlendirmemizde kaçınılmaz olarak köklü bir değişikliğe yol açar. Aslında, kendimizi gözden kaybolmaktaymış gibi hissedebilir, eskiden kendimizi çok emin ve güvende hissederken ve yapmaya, eyleme geçmeye, konuşmaya ve eleştirmeye hazırken, artık büyük bir belirsizlik hissederek çünkü her koşulda, daha önce gördüğümüzden çok daha fazla şey görmekteyizdir. Bu, negatif bir belirsizlik değil, pozitif bir belirsizliktir. Bir çaresizlik hissi değildir, kendimizi güçlü hissetmemizi sağlar çünkü eskiden kendimizi çok emin ve güvende hissederken aslında o zamanlar çok zayıf olduğumuzu; kuşkulardan uzak oluşumuzun bir aptalın kuşkusuzluğu olup cehaletten kaynaklandığını ve bunların yalnızca zayıflığa yol açıp bizleri sürekli olarak yanlış sonuçlara ve hep başkalarından kaynaklandığını düşünüp bütünüyle kendi güvenilmez tepkilerimizle hiçbir ilişkisinin olmadığından gayet emin olduğumuz tamamen faydasız çatışmalara sürüklemiş olduğunu açıkça görebiliriz. Ne kadar emindik eskiden ama artık, ne kadar mekanik davranmış olduğumuzu görebiliriz. Nasıl da her şeyi anlayabildiğimizi ve yapabildiğimizi düşünürdük ama artık hiçbir anlayışa sahip olmadığımızı ve her şeyin makinemizin doğasına uygun olarak mekanik tarzda başımıza geldiğini fark edebiliriz. Geçmişte nasıl da her şeyi kendimize atfeder ve yaptığımız şeylerden ötürü kendimizle gurur duyardık ama artık bunların hepsinin kendimiz olarak kanıksadığımız bu makine tarafından yapıldığını görebiliriz.

Kendimizin bu öteki yanını, Çalışma'nın kendini gözlemleme aracılığıyla gittikçe daha fazla şuuruna varmamız ve nüfuz etmemiz gerektiğini söylediği bu karanlık yanı görünce, "ben"ler doktrininin bu süreçte birincil öneme sahip olduğunu hatırlamalısınız. Bu karanlık yanı görmeli ama onunla özdeşleşmemeliyiz. Onu şuurlandırmalı ama onu kendimiz olarak kabul etmemeliyiz. Bu çok güç bir şeydir ve bu kadar önemli olan bu noktayı sürekli olarak kendimize hatırlatmalı ve göz önünde bulundurmalıyız. Çalışma'da bize öğretilen her şeyin birbiriyle uyumlu olduğunu ve bu Çalışma'yı, bir fikri diğerleriyle bağlantılı olarak ele almadıkça yapamayacağımızı hatırlayın. Örneğin, kendini gözlemlmeyi "ben"ler doktrininden ayrı olarak ele alamazsınız; aksi halde kendinize büyük zarar verirsiniz. Bunun nedeni, kendinizde gözlemlediğiniz her şeyi "ben" olarak görüp onunla özdeşleşerseniz, sonucun tam bir akıl karışıklığı olacak olmasıdır. Gözlemlediğiniz şeye dönüşürsünüz ve bu ölümcüldür. "Ben"lerimizi nesnel tarzda ele almalıyız. Odadaki farklı nesneleri nasıl görüyorsak, kendimizdeki farklı şeyleri de öyle görmeliyiz. Masayı, sandalyeyi, kitapları

kendimiz olarak ele almamız. İlişbir zaman “Gözlemlediğim şey ‘Ben’im,” dememelisiniz ama gözlemlediğiniz bu “ben”in sizin içinde bulunduğunu bilmelisiniz. Bütün bunlar özdeşleşmemekle bağlantılıdır. Gözlemlediğiniz şeyle özdeşleşmeme fikriyle gerçekleştirilen kendini gözlemleme, pratikte bu sistemin ana notasıdır ve bunu gerçekleştirebilmek çok zordur. Aslında bu sistemde öğretilen bu yöntemin tam olarak ne anlama geldiğini görmek uzun zaman alabilir. Kendinizi gözlemleyen taraf ile gözlemlenen taraf olmak üzere ikiye ayırmanız gerektiğini biliyorsunuz; yani gözlemlediğiniz şeyle özdeşleşmemelisiniz. Bu, içinde olup biten her şeyle –yani her ruh durumuyla, her düşünceyle, her duyumla, her imajinasyon biçimiyle– özdeşleşirseniz, değişmeyeceğinizi söylemekle aynı anlama gelir. Ve bu yine, kendimizi nesnel tarzda gözlemlememiz gerektiği anlamına gelir. Psikolojimizi ve onun içinde yatan her şeyi aşama aşama gözlemler ve onun şuuruna aşama aşama varırken nesnel olmalıyız. Bir şeyi nesnel tarzda ele almak ne anlama gelir? Baktığım masayı öznel tarzda –yani kendimin bir parçası olarak– ele almam. Onu kendimden ayrı bir nesne olarak ele alırım ve ben olarak kabul etmem. Bir şeyi nesnel tarzda ele almak budur. Çalışma bize, içsel yaşamımızdaki şeyleri nesnel tarzda ele almamız gerektiğini öğretir. Örneğin, zihnimde iyi niyetten uzak, kötü bir düşünce olduğunu fark edince gözyaşlarına boğulup “Ne kadar kötü biriyim, ne kadar kötü niyetliyim!” demenin hiçbir faydası yoktur. Bu şekilde düşünen “ben”i öznel olarak kendim kabul etmiş olurum. Ona “Ben” diyerek onunla özdeşleşirim ve bu çok faydasızdır ve hiçbir yere ulaştırmaz. Tam tersine, bu düşünceyi görmem, bunun hangi “ben” veya “ben”ler grubundan kaynaklandığını görmeye çalışmam ve onların ne olduğunu, ne yapmak istediğini, bana ne söyletmek istediklerini izlemeye çalışmam gerekir. İşte o zaman bu “ben”leri nesnel tarzda gözlemliyor olacağım. Elbette ki onlara rıza gösterdiğim takdirde onlara dönüşeceğim ve onlar benden dışarı taşıp verebilecekleri bütün zararı vereceklerdir. Onları kendim olarak ele alıp da güç kullanarak kendimden uzaklaştırmaya çalışırsam, kuvvetimin bir kısmı onlara gideceği için bu mücadeleyi çok geçmeden kaybedeceğim, demektir. Onların Ben olmadığını hissedemezsem, bu her zaman gerçekleşecektir ve çeşitli aralıklarla boy gösterip beni “Ben” olduklarına ikna etmeye çalışırlar ve onlara “Ben” demem için bana yalvarırlar. Onlara dokunacak olursanız, derhal sizden kuvvet alacaklardır; yani “Ben” hissinizin bir kısmı onlara akacaktır. O zaman, deyim yerindeyse, kendi etrafınıza çizebileceğiniz ve içsel anlamda içinde kalabileceğiniz sihirli bir çembere sahip olamazsınız. Çok uzun süre uyumak –yani insanın hiç çalışmaması veya Çalışma’yı ve Çalışma’da neler yaptığını düşünmemesi– işte bu nedenle çok tehlikelidir. İnsanlar bazen uzunca bir süre Çalışma’dan habersiz olma iznini verirler kendilerine. Adeta kendi etraflarına çizmeye başlayabilecekleri herhangi bir sihirli çemberin dışına adım atarlar ve ardından, her türden “ben” bir sürü sülük gibi üzerlerine yapışır ve daha nerede olduklarının bile farkına varamadan, zorba “ben”ler onları avuçlarının içine alır, kanlarını emer ve aralarında bir kan bağı olduğunu iddia ederler. Kişinin yalnızca sorunlara ve faydasız ıstıraplara yol açtığını bildiği kimi “ben”ler-

le temas kurarken bir amaca sahip olması, işte bu yüzden çok önemlidir. Çalışma, insanın belirli şeyler hakkında içsel sessizliğini koruması gerektiğini söyler. İçsel sessizliği korumak ne anlama gelir? Nahoş “ben”ler içinizde sürekli olarak konuşuyor ve sizi kendileriyle tartışmaya ikna ediyor olabilirler. Onlarla tartışırsanız, içsel sessizliğinizi artık koruyamazsınız. Onlarla nasıl konuşacağınız –yani onları içinizde tamamen nesnel olarak görerek ve bu tür “ben”lerin içinizde olduğuna şaşırınmayarak– konusunda çok dikkatliyseniz negatif “ben”lerle konuşabilirsiniz. Şuurun artan ışığında bu karanlık yanın farkına vardıkça, orada karşılaştığımız ve mevcudiyetlerini kabul etmemiz ama asla özdeşleşmememiz gereken “ben”lere hiç birimizin şaşırmayacağını düşünüyorum.

Kısaca özetlemek gerekirse, kendini gözlemlemenin anlamı bu karanlık yanın gittikçe daha çok farkına varmak ve bunu, geçmişte kendimize dair oluşturduğumuz hayali fikirle aşama aşama katıştırmaktır. Bu, kendimize dair hissimizin köklü bir değişikliğe uğramasına neden olur ve İmajinatif “Ben”i çözmeye başlar. Aynı zamanda, niteliklerimizin yok oluşu süreci gerçekleşirken, başka bir anlam kaynağından bize ulaşan tesirleri hissetmeye başlarız. Bu tesirler, araya giren bu kalın karanlık nedeniyle daha önceleri bize ulaşamazdı. Bu karanlık yanı, diğer insanlarda görme eğiliminde olduğumuz kendi içimizdeki “öteki kişi” olarak düşünebiliriz. Bu öteki kişiyi, bu karanlık yanı kendinize daha şuurulu hale getirdikçe, artık başka insanlara yansıtılmaz ve insanlarla ilişkileriniz bütünüyle değişmeye başlar. Aslında, karşınızdaki insanları ilk kez görmeye başlar ve onları serbest bırakırsınız. Ama bunun her biriniz için geçerli olduğunu fark etmelisiniz. Komşunuzun değişmesi ve sizi serbest bırakması gerektiği fikriyle işe başlayın. Siz onu serbest bırakmalısınız.

Birdlip, 31 Mart 1945

BİR PASKALYA MESAJI

(Birdlip'teki Dr. Nicoll'den Ugley, Quaremead'deki Gruba)

Paskalya için gelebileceğimi düşünmüştüm ama mümkün olamadı. Çok iyi toplantılar düzenliyorsunuz ve birbirinizi teşvik ediyorsunuz; raporlarınız da beni teşvik ediyor. Bugün, hepinizin bildiği bir mekanda, Paskalya'nın ne anlama geldiğini, ölüm ve dirilişin bu somut sembolünün neye işaret ettiğini konuşuyorduk. Paskalya'yı, İsa örneğinde ifade ettiği büyük anlamlar üzerinden değil de anlaşılabilir küçük bir seviyeden ele alıyorduk. Şu soruyu yönelttim: “Çok küçük bir şeye ölmemiz ne anlama gelir ve öldüğümüz şeyden her zaman bir dirilişin ortaya çıkmasından ne anlamalıyız?” Yolunuza gerçekten de negatif düşünceler ve sonucundaki his olmaksızın devam ettiğinizi, bunu kendinizden, kendi iradenizden,

kendi anlayışınızdan kurban ettiğinizi varsayalım, o zaman dirilişten söz edilebilir mi? Aynı şeyin aynı biçimde tekrarlanabileceği anlamına mı gelir bu? Elbette ki bu diriliş değil, tekrarlanma olacaktır. Diriliş fikri, bu şeye giden ve insanın en derin iradesinden hareketle samimiyetle kurban edilen kuvvet miktarının daha yüksek bir biçimde –yani başka bir seviyede– yeniden ortaya çıkmasıdır ve tıpkı bir yumurtanın tamamen farklı bir seviyede çok farklı bir şey haline gelebilmesi gibi farklı bir içgörü, anlayış, his ve düşünce biçimini oluşturmaya başlamasıdır.

Şimdi, duygusal ya da dinsel açıdan değil, pratik açıdan konuşuyorum. Kurban etme fikri, ezoterizmin tamamında görülür ve Çalışma'nın bütün öğrettiklerinde ima edilmektedir. Ama Çalışma, kurban sözcüğünü çok nadiren kullanır, bunun yerine dönüşümden söz eder. Bir şeyden samimiyetle vazgeçerseniz, ona kendini dönüştürme şansı sunmuş olursunuz. Daha açık bir biçimde ifade edecek olursak, sık sık yumurta alırsınız ama onlardan civciv çıkarmayı asla düşünmeyiz; aslında yumurtalarımızı genellikle yeririz, yani onlarla özdeşleşiriz. Yumurta, yeni bir hayatın kusursuz bir sembolüdür. C., Fransa Enstitüsünü, bizlerin yumurta ve uyuşmazlıkların yumurtaları dönüştüren sıcaklık olduğu bir kuluçka makinesine benzetirdi. Elbette ki geçmişe dönüp baktığında, kişi bu un böyle olduğunu görebilir. Bütün o uyuşmazlıkların ve çok ciddi bir biçimde hissettiğimiz bütün güçlüklerin, Çalışma'yı uyguladığımız takdirde bizi dönüştürebilecek birer araç olduklarını görebilir; Çalışma'yı yaşasaydık, içsel hesaplar yapmasaydık, içsel hallerimizle özdeşleşmeseydik ve her şeyden önemlisi de kendimizi hatırlayabilseydik bunu başarabilirdik. Paskalya yılda bir kez gelen bir şey değildir, her gün yaşanır; özdeşleşmeme fikri veya tipik bir mekanik tepkiye ölmek günlük bir olasılıktır ve bir tür şenlik ruhuyla gerçekleştirilmesi durumunda, aşama aşama her gün dönüşüme uğrayan ve zamanla, sizin için apaçık bir deneyime dönüşecek olan başka bir seviyeye yükselen enerjiyle sonuçlanır.

Bu tür bir Çalışma çabasını entropinin artması olarak mı, yoksa azalması olarak mı değerlendirirsiniz? Kendiniz üzerinde çalıştığınızda daha fazla enerji mi üretirsiniz, yoksa enerji mi kaybedersiniz? Mekanik olarak gerçekleştirdiğiniz her şey, tıpkı Evren'de gerçekleşen her şey gibi, entropiyi artırma eğilimindedir ve ergeç bir tür beraberlik durumuyla, her şeyin eşitlenmesiyle sonuçlanır. Ama çalışmaya yönelik her çaba kuvveti artırır; bunu, içimizde daha yüksek enerjilerin üretildiği Kendini Hatırlama halinden başlayan Oktav'da çok açık bir biçimde görebilirsiniz. İsa'nın kurban edilişi, insanlık adına entropiyi düşürmeyi amaçlıyordu. Fiziksel bir tehlikeyle karşılaşmak, fiziksel hayatın kurban edilişi olduğu için entropi olarak düşünülebilir. Bir insan o yönde yeterince ilerleyebilir ve sonunda, kendisi üzerinde başka şekillerde çalışarak entropiyi düşürmek zorunda olduğu noktaya gelir. Mekanik şeylerin kurban edilişi, eğer doğru bir biçimde yapılırsa, bir evrime yol açar; Napolyon, Fransız Devrimi'nden sonra toplumun çöküşünü engellemek için en iyi ve en cesur generallerini prens ve vali olarak atarken, aslında o seviyede en uygun kurbanlık türlerini seçmiştir. Ama bu belirli aşamalarla işaretlenen belirli bir yol olan İnsan'ın tanı

evrimi için yeterli değildir; bu yol, içsel olarak evrimleşmek ve böylece, yaratılışının gerçek anlamını yerine getirmek isteyen herkes tarafından bir uçtan diğer uca katedilmesi gereken bir yoldur. Aynı biçimde, normal gelişim aşamalarını mekanik olarak geçmemiz ve zorunlu bir başlangıç noktası olarak İyi Ev Sahiplerine dönüşmemiz gerekir. Ama sıra, Çalışma'nın sözünü ettiği –bizi İyi Ev Sahibi seviyesinde kabul eden– psikolojik gelişime gelince, yeni bilgilere sahip olmamız ve tamamen farklı tarzda çabalar sarf etmeye başlamamız gerekmektedir. Bunu takip eden makalede, bunun ne anlama geldiğini görebileceksiniz.

Sözlerime bu noktada son veriyorum çünkü entropi konusunu Batı'nın bilimini Doğu'nun bilgeliğiyle ilişkilendirerek –ki görevlerimizden biri budur– daha bütünlüklü bir biçimde ele alacağım. Ama size yalnızca bir soru yönelteceğim: Her zaman en kolay yolu takip ederseniz, sizi her zaman zevk, kendinize duyduğunuz sevgi ve kendi doyumunuz yönetirse entropiyi artırıp gittikçe daha bitkin, daha ağır, daha huysuz, daha can sıkıcı, daha hoşgörüsüz ve daha dar fikirli olmaz mısınız? Bir başka deyişle, sizde yalnızca çok küçük çapta farklılaşmaların olduğu ve çok küçük çapta farklılaşma potansiyelinin bulunduğu bir duruma ulaşır ve sonunda, psikolojik açıdan ölü hale gelirsiniz. Oysa kendinizdeki şeylere aşama aşama ölmeyi uygularsanız, gittikçe daha canlı hale geleceksiniz. Bu kesinlikle kulağa bir ikilemiş gibi gelmektedir. Şimdi, bir amaca sahipseniz ve yalnızca kısa bir süre için bile olsa onu korumaya çalışırsanız, kendinizdeki kullanılabilen enerjiyi ya da potansiyeli artıracak mısınız? Evet, çabalarınızda samimi olursanız, artıracaksınız çünkü mekanik kişiliğinize karşı belirli bir yönde çalışmış ve size kuvvet veren Çalışma çabasını göstermiş olacaksınız.

Şimdi, bütün bunların Paskalya fikriyle, kurban töreni fikriyle, bir şeyi öldürmenin tekrar dönüşüme, eskisinden farklı bir hale gelmeye yol açtığı fikriyle bağlantılı olduğunu eklemek istiyorum sadece. Burada, yükselen oktavları, başladıklarından daha beter sonuçlanan üçlülere ve başladıklarından daha iyi sonuçlanan üçlülere hatırlayın. Bunları entropiyle bağlantılı olarak bir sonraki makalede ele alacağız.

Birdlip, 7 Nisan 1945

BİLİMDE ENTROPİ KAVRAMI VE ÇALIŞMA'DA ÇABA KAVRAMI

Bildiğiniz gibi, görevlerimizden biri Batı'nın bilimiyle Doğu'nun bilgeliğini ilişkilendirmektir. Bizim için bu, pratikte Çalışma'nın fikirlerini ve genel yapısını şu anda mevcut olan benzer bilimsel fikirlerle paralellikler kurarak ilişkilendirmemiz gerektiği anlamına gelmektedir. "Entropi" sözcüğünden daha önce söz etmiştim. (Bilebildiğim kadarıyla Yunancada "içeriye doğru çevirmek" anlamına gelen entropinin, çok karmaşık bir söz-

cük olduğunu düşünüyorum.) Bilim bu sözcüğü Evren'e uygulandığı şekliyle kullanır; yani Evren aşama aşama ağırlaşmaktadır, güneş giderek soğumaktadır, yeryüzünün dönüşü gelgitlerden kaynaklanan sürtünme nedeniyle yavaşlamaktadır ve bunun sonucunda ay giderek daha uzaklaşmaktadır ve nihayetinde, güneşin ısısının dünyayı ve onu çevreleyen gezegenleri ısıtması anlamında şu anda açık bir biçimde var olan enerji alışverişlerinin artık gerçekleşmeyeceği ölü bir dünya tablosu ortaya çıkar. Şimdi, Çalışma'nın ölen değil, gelişen bir Evren'de yaşadığımızı öğrettiğini biliyorsunuz. Bununla birlikte, şimdilik buna odaklanmayıp entropiye psikolojik açıdan yaklaşıalım. Şu noktayı net bir biçimde göz önünde bulundurmalısınız: Entropi, yan yana koyulan sıcak su dolu çaydanlık ile soğuk su dolu çaydanlık gibi iki şey arasındaki enerji alışverişinde artar. Çaydanlıklar aşama aşama aynı sıcaklığa gelirler ve entropi maksimum seviyeye çıkar. Bu seviyede, ısı adı verilen enerji formunun alışverişi son bulur. Benzer bir biçimde, bir elektrik bataryanız varsa ve bir kablo aracılığıyla negatif kutupla pozitif kutbu birbirine bağlarsanız kısa sürede akımı boşaltırsınız. Batarya tükenir ve bir kutuptan diğerine enerji gitmez.

Bir sonraki entropi kavramı, bunun düzensizlikle ve düzenle ilgili olmasıdır. Bu bakış açısından, entropinin artışı, ilgili şeyi oluşturan parçacıkların düzensizliğinin artması anlamına gelir. Örneğin, metal bir saat, düzene sahip bir makinedir; parçaları belirli bir düzen içinde işler. Ama bu saatin birkaç bin derece sıcaklığa maruz kaldığını varsayarsak, bütün metal erir. Bir başka deyişle, atomları ve molekülleri düzensiz bir ilişki içinde olmaya başlar ve saat artık düzenli bir makine olmaktan çıkar. Saat yok olur ve onun yerini moleküller ve atomlar ölçeğinde bütün parçalarının düzensiz hareketi alır. Schroedinger, entropinin artışının ne anlama geldiğine dair verdiği örnekler arasında benim de iyi bildiğim iyi bir örnek kullanmaktadır: Masanızda kitaplarınızı ve kağıtlarınızı derleyip toplamadan bırakırsanız, entropi –yani düzensizlik– artışı elde edersiniz ve muhakkak ki maksimum entropinin gerçekleşeceği ve her şeyin darmadağın olduğu bir hale ulaşabilirsiniz.* Ben de entropiyi düzen ve düzensizlik açısından ele alacağım ve bunun psikolojik entropi olarak adlandırabileceğimiz şeyle bağlantısını kurmaya çalışacağım.

Düşüncelerinizi arada bir düzenlemezseniz ve formüle etmek için bir çaba sarf etmezseniz, düşüncelerinizin gittikçe karmaşıklaşacağını muhtemelen bilirsiniz; bu artan düzensizlik ve artan entropi anlamına gelir. Daha az düzenlenmiş ve daha karmaşık olan herhangi bir doğa durumu, fiziksel olarak o durumun entropisinin artması anlamına geldiğine göre, bu fikri psikolojik alana aktarabileceğimizi ve böylece, belki de daha iyi anlayabileceğimizi düşünüyorum. Bu nedenle, Çalışma'nın sıkça vurguladığı bir şey olan "insanın düşüncelerini formüle etmesi"nin, kişinin kendinde entropiyi azaltmaya yönelik bir çabayla karşılaştırılabileceğini ileri sürmekteyim. Öte yandan, kişinin zihninde hiçbir şeyi netliğe kavuşturamaması ve "Şimdi ne yapabilirim?" ya da "Aslında ne düşünüyorum?" ya da

*Erwin Schroedinger, *What is Life?*, Cambridge University Press.

"Bu ne anlama geliyor?" gibi soruları kendine hiçbir zaman sormaması, entropide bir artışla, yani kişinin psikolojik ya da içsel dünyasında artan bir düzensizlikle karşılaştırılabilir. Schroedinger, hayatın ve onun maddesel temelini nasıl son derece düzenli olduğunu ve normal fiziksel sistemlerde –yani olağan maddede– bulunmayan düzeni göstermektedir. Buna dikkat çekmek belki de gereksiz çünkü hepimiz, bitkiye dönen bir tohumu bakarken aynı fikre sahip oluruz. Ama bu, bütün olgularla nadiren yüzleşen bilim için ileriye doğru atılmış gerçek bir adımdır. Hayat bitkiler, ağaçlar, insan bedenleri gibi düzenli sonuçlar veren tohum plazması veya tohumlar tarafından aktarılan çok yüksek seviyeli bir düzenle karakterize olur ve bu, taşlar, otlar, metaller gibi düzenli olmayan maddelerden çok farklıdır. Daha basit bir ifadeyle, bilimciler hayatın temelinde maddesel parçacıkları belirli bir biçimde düzenleyen ve bu düzeni kuşaktan kuşağa aktaran ve canlı olmayan maddelerde geçerli ortalama kurallardan tamamen farklı olan bir düzenli kuvvetin bulunduğunun farkına varmaktadır.

Şimdi, konuyu psikolojik açıdan ele almaya başlarken, sizlere şu soruyu yöneltmek istiyorum: Her arzunuzu doyurduğunuz, her şeyle özdeşleştiğinizi ve kısacası kendiniz üzerinde hiçbir şekilde çalışmadığınızı varsayarsak, psikolojik entropiniz artar mı, yoksa azalır mı? Sizin de kabul edeceğiniz gibi entropiniz artacaktır; yani gittikçe daha güç hoşnut olacak ve her açıdan bir tür doyumluğa ulaşacak, deyim yerindeyse her şeye "do-yacak"sınız. Bunu, sıcak ve soğuk çaydanlığın aynı sıcaklığa ulaştıkları ve aralarında artık hiçbir ısı alışverişinin gerçekleşmediği fiziksel entropinin psikolojik karşılığı olarak düşünüyorum. Ne söylemeye çalıştığımı kavramak için hepimiz biraz hayal gücümüzü kullanmalıyız. Elbette ki farklı şekillerde doyuma ulaşan birçok psikolojik yöne sahibiz ve bu sorun, gerçekten de çok karmaşıktır. Ama şunu da kabul edersiniz ki İçgüdüsel Merkez düşünüldüğünde, açlık entropiyi azaltırken aşırı yemek entropiyi artırır ve bir tokluk halinin ortaya çıkmasını sağlar. Çalışma, kendimiz üstünde birçok farklı yoldan çaba sarf etmemiz gerektiğini öğretmektedir. Çabanın entropiyi azaltma eğiliminde olduğunu ve dilediğiniz şeyi yapmanın entropiyi artırdığını söylersem, bana katılır mısınız? Kişinin düşüncelerini formüle etmesi örneğine değinmiştik. Bu belirli bir tür çabayı gerektirir. Bunun ardından kendinizi tazelenmiş hisseders misiniz, yoksa hissetmez misiniz? Daha çok kullanılabilir enerjiye sahip olduğunuzu hisseders misiniz, yoksa hissetmez misiniz? Daha fazla enerji hissedeceğinizi ve kendinizi daha canlı hissedeceğinizi, sanıyorum ki hepimiz kabul edersiniz. Bu, sizdeki entropiyi azaltmış olduğunuz ve böylece, dışarıya verecek ya da kullanacak daha çok enerjiye sahip olduğunuz anlamına gelir. Ama sıkıntıdan patlayacak hale geldiğinizi, usandığınızı, artık yemeğe, cinselliğe ve tembelliğe doyduğunuz varsayalım ya da işinizi anlamaya bile çalışmadan veya herhangi bir sorumluluk üstlenmeden olabilecek en iyi şekilde yaşadığınızı ve artık hiçbir gayenizin olmadığını varsayalım; sanırım bu durumda, psikolojik entropinizin arttığını söylersem, bana katılırsınız. Şimdi bunu Çalışma anlamıyla gittikçe daha fazla uyumak fikriyle ilişki-

İndireceğim. Psikolojik entropideki artışın, psikolojik uykudaki artışın karşılığı olarak düşünülebileceğini kastediyorum. Çalışmazsak, hepimizin başına ne geleceğini biliyorsunuz. Her şeye boş verdiğimiz, dikkat göstermek için gerçek anlamda hiçbir çaba sarf etmediğimiz, odaklanamadığımız ve tam bir rüya halinde olduğumuz bir noktaya geliriz. Kendimizi hiçbir şeye uygulayamayız ve böylece, herhangi bir yeni izlenimi içeri alamayız. Asla yeni bir şey öğrenmeye çalışmayız ve cahilliğimizden dehşete kapılmak yerine, kendimizi hayatın akışına bırakırız. Bu Çalışma'nın ana notası, bizi bu tür bir uykudan uyandırmaktır, dolayısıyla fiziksel entropi ile psikolojik entropi arasındaki paralelliği düşününce, Çalışma'nın ana notasının, olağan halde hiçbir zaman hayata geçirmeyi düşünmeyeceğimiz belirli çabalarla ve belirli şoklarla kendimizde entropiyi pratik olarak azaltmak olduğunun söylenmesine izin verilir, sanıyorum. Bütün çabalar, belirli bir feda etmeyi içerir. Çok zor bir kitabı okuyup anlamaya çalıştığımı varsayarsak, neyi feda etmem gerekir? Tembellik etmek ve hiçbir şey yapmamak yönündeki büyük arzumu feda etmem gerekir. Bu, olağan halde tembelliğe, rahatlığa ve uyusukluğa kullanılacak enerjinin çabam sayesinde yeni bir kanala akmaya zorlanacağı ve tamamen yeni izlenimler edinmemi sağlayacağı anlamına gelir. Entropi artacak mıdır, yoksa azalacak mıdır? Sonrasında kullanmak için daha çok enerjiye sahip olacağıma göre, entropi elbette ki azalacaktır. Şimdi de dikkatinizi, Çalışma'daki şu ifadeye çekmek istiyorum: *Mekanik yaptığınız her şey sonsuza dek kayıptır ve şuurlu yaptığınız her şey sizinle kalır.* Çaba sarf etmek, bir şeyi daha şuurlu yapmaktır ve size kuvvet verecektir. Entropiyi azaltacaktır. Mekanik hareket etmek ve kendinizi gün be gün akıntıya bırakmak ise enerjinizi alacak ve entropiyi artıracaktır. Aslında, hayatta olduğunuzu söylemeye hiçbir hakkınız yoktur. Hayatınızı yaşadığınızı söylemeye hiçbir hakkınız yoktur. Hayatınızın sizi yaşadığını söylemeniz daha doğru olur. Feda etme terimini kullanmıştım ve bütün çabaların bir şeyleri feda etmeyi içerdiğini söylemiştim. Örneğin, birine karşı negatif olduğunuzda, bu duyguyla özdeşleşmemeye çalışmak bir feda edıştır. Aksi takdirde negatif olmaya gidecek enerjinin feda edilmesidir ve aynı zamanda, negatif duygunun özel ve en tehlikeli biçimiyle bağlantılı olarak amacınızı da hatırlarsanız; enerji, amacınızı korumaya ve bunu geliştirmeyi arzulayan "ben"lere akacaktır. Bu, sarf edilmesi gereken iyi bir çaba türüdür ve Çalışma'da öğretilen bu tür çabaların yalnızca bir iki örneğini pratik yönüyle ele alıyoruz.

Şimdi, geçmişte tarihsel olarak, çoğunlukla dinsel semboller halinde mevcut olan önemli feda sembollerinin bazılarını ele alıp, bunları entropi durumunu azaltma ve yeni güç, yeni enerji veren çaba fikriyle bağlantılı olarak düşünelim. Her şeyden önce, o zamanlar dünyaya muazzam bir kuvvet veren Çarmıha Gerilmiş İsa sembolü gelmektedir. Aynı döneme ait olup anlaşılması daha kolay olan bir başka sembol daha vardır; Avrupa'ya Hristiyanlıktan önce yayılan din olan Mitraizmin temelindeki bu sembolü, British Museum'da ve başka yerlerdeki levha ve heykellerde görebilirsiniz. Bu sembolde tanrı Çarmıhta değil, üstüne binmiş olduğu boğaya bıçağını saplarken temsil edilir ve boğanın kanından buğday ve hayat için diğer

faydalı şeyler çıkar. Bu, hayvansal yanın feda edilmesinin sembolüdür ve temeldeki fikir, entropiyi azaltmak ve enerjiyi daha düşük bir seviyeden daha yüksek bir seviyeye dönüştürmektir çünkü içgüdülerinizi hep bir hayvan gibi tatmin ederseniz, enerjinin kendini daha yüksek seviyedeki bir şeye dönüştürmesini bekleyemezsiniz. Şimdi, Çalışma'da, deyim yerindeyse bizi ilk karşılayan şey olan bir başka sembole sahibiz; yani İlk Şuurlu Şok. Bunun, şokun ya da çabanın ortaya çıkardığı bir enerji dönüşümü olduğunu göreceksiniz. Çalışma içgüdüleriyle ve iştahlarla başlamaz; düşüncelerle, hislerle, özdeşleşmenin biçimleriyle, imajinasyonun biçimleriyle, negatif duygularla, içsel kale alma gibi şeylerle başlar. Çalışma, bunların daha ileri herhangi bir şeyin gerçekleştirilebilmesi için ilk çabalar veya fedalar olduğunu söylemektedir. İkinci Şuurlu Şok farklı bir düzlemedir ama öncelikle İlk Şuurlu Şok'un ne olduğunu bilmemiz gerektiği ve kendimize bu şoku vermek için yıllarca ve yıllarca yeni deneyimlere, yeni içgörülere ve yeni yollara ihtiyaç olduğu için şimdilik bunun hakkında konuşmayacağız. Çalışma Mitra Boğasıyla, hayvansal içgüdülerle başlamaz; insandaki hayvandan çok, psikolojik insandan başlar. Psikolojik insan değişirse, hayvan da değişmeye başlayacak ya da daha doğrusu, hayvanın nasıl değişmesi gerektiğini ve vahşi bir hayvan olmayı bırakıp makul huzur içinde ve çatışmalar hissetmeksizin birlikte yaşayabileceğiniz faydalı bir yaratığa dönüşebileceğini görmeye başlayacaksınız. Hiç kuşku yok ki hayvanlarımızı tanımamız ve ne anlama geldiklerini keşfetmek için içlerine girmemiz gereken bir zaman gelir. Ama bu daha sonra yapılacak bir şeydir. Şimdilik bu "öteki yanı", kendimiz olmadığımızı düşündüğümüz bu psikolojik adamı veya kadını, parçalanması gereken bu hayali kişiyi göerek işe başlamalıyız.

Şimdi, İlk Şuurlu Şok'un, artan enerji –yani azalan entropi– verdiğini farkedeceksiniz çünkü *H 48* adı verilen enerji 30.000 kat daha güçlü, 30.000 kat daha hızlı, 30.000 kat daha anlayışlı ve ince olan *H 24* adı verilen enerjiye dönüşmüş hale gelir ve bu da daha da yüksek ve sonsuzca daha ince ve anlamla yüklü, sonsuzca daha açık ve anlayışlı, sonsuzca daha zengin ve duyarlı olan *H 12*'ye dönüştürülür. Bu nedenle, azalan entropi fikrinin Çalışma'da, bizdeki enerjiyi artıran ve böylece entropiyi, doymuşluğu veya uykuyu azaltan bu İlk Şuurlu Şok'la bağlantılı olarak gösterilmesini anlayabilirsiniz.

Çaba ile ilişkilendirdiğim feda fikrine geri dönelim. Bildiğiniz gibi, Çalışma feda etmenin sonsuzca faydasız biçimlerinin olduğunu söyler. İnsanlar feda edecek bir şeylerinin olduğunu düşünür ve hatta kendilerini feda ettiklerini hayal ederler, oysa hiç de bu türden bir şey yapmamaktadırlar. Bu nedenle, Çalışma feda hakkında ilk başta çok katı konuşur. Bay Ouspensky'nin daha önceki gruplarına katılan duygusal bir kadın neyi feda etmeleri gerektiğini sormuş ve şöyle bir yanıt almıştı: "Feda etmekten neyi kastediyorsunuz? Feda edecek hiçbir şeyiniz yok. Hepsi imajinasyon." Öte yandan, bir başka yerde şöyle dediğini işitmiştim: "Şu anda feda edebileceğiniz yalnızca tek bir şey var, o da ıstırabınız." Bu yanıtı duyan birçok insanın kendilerini, İnciller'de anlatılan ve sahip olduklarıyla, meziyetleriyle

ve yasal anlamdaki günahtsızlığıyla özdeşleşmiş olan ve İsa'ya sonsuz hayata nasıl erişebileceğini sorduğunda, "Eğer eksiksiz olmak istiyorsan, git, varını yoğunu sat, parasını yoksullara ver; böylece göklerde hazinen olur. Sonra gel, beni izle." (Matia, 19:21) yanıtını alan zengin genç adam gibi hissederek evlerine gittiklerini düşünmüşümdür. Evet, burada gerçekten feda edeceğimiz bir şeye sahibiz ve bu kadar çok bağlandığımız ve bu kadar çok özdeşleştiğimiz kendimize dair resimlerimizi, İmajinatif "Ben"imizi ve Sahte Kişiliğimizi, yüce erdemimizi ve olağanüstü meziyetlerimizi feda ederek başlamanız gerektiğini söylersem, hepinizin bana hak vereceğini sanıyorum. Ama Çalışma, biraz düşünecek olursanız, bize bundan daha fazlasını öğretir. İstiraplarımızı feda etmemiz gerektiğini söyleyen bu şaşırtıcı ifadeyi ele alalım. Kendinize acımanız, entropiyi çok hızlı bir biçimde artırır. Bunu hiç fark ettiniz mi? Kendinize acırken çalışmak için daha fazla enerjiye mi sahip olursunuz? Müritleri "Rab, imanımızı artır," deyince, İsa'nın ne yanıt verdiğini hatırlıyor musunuz? Sahip olduğumuzu düşündüğümüz sıra dışı meziyetler, ıstıraplar veya kendine acıma olmaksızın yapmamız gerekenleri anlatan bir mesel aktarmıştır:

"Hanginizin çift süren ya da çobanlık eden bir kölesi olur da, tarladan dönüşünde ona, 'Çabuk gel, sofraya otur' der? Tersine ona, 'Yemeğimi hazırla, kuşağını bağla, ben yiyip içerken bana hizmet et. Sonra sen yiyip içersin' demez mi? Verdiği buyrukları yerine getirdi diye köleye teşekkür eder mi? Siz de böylece, size verilen buyrukların hepsini yerine getirdikten sonra, 'Biz değersiz kullarız; sadece yapmamız gerekeni yaptık' deyin." (Luka, 17:7-10)

Bu ilginçtir çünkü *iman* kavramıyla entropiyi azaltan ve aksi halde sahip olduğumuza inandığımız meziyetlere, kendimize acımamıza, iştaha, miskinliğe ve negatif durumlara akarak bizi bunaltacak olan enerjiyi serbest bırakan bir şeyin kastedildiği söylenebilir. Bu fikri kullanacak olsaydık, soru şu hali alırdı: "Rab, entropimizi nasıl azaltabiliriz?" Olağan "Ben" algımızın önemli bir kısmını ıstırap içinde sarf ettiğimiz çabalardan elde etmez miyiz? Öyleyse bu, çalışmak üzere yola çıkmak için kötü bir "ben" duyusudur. Çalışıp didindiğimizi düşünür ve sessizce ıstırap çektiğimizi gerçekten de ne kadar sık hissederiz. Layık olduğumuzu hissettiğimiz takdir hiçbir zaman görmeyiz. Ayrıca, kendimize bir sürü şarkı söyleriz. Bütün bunlar entropiyi artırır ve bunların hepsi, ilk başta girmemiz ve çalışmamız söylenen feda edişler alanıdır çünkü daha önce söylediğim gibi, ilk önce değişmesi gereken psikolojik insandır. Sizdeki psikolojik adamın veya kadının değişmeye başlaması harikulade bir şeydir. Harikuladedir çünkü tamamen yeni bir enerjiye eriştiğinizi hissedersiniz. Kendinize farkında olmadan koyduğunuz sınırlamalardan kurtulmaya başlarsınız. Tutumlarınızın oluşturduğu engelleri aşmaya, çok sıkıcı ve saygıdeğer bir biçimde yaşadığınız bu daracık mekandan kaçmaya başlarsınız. Öteki yanı, bu karanlık yanı görmeye başlarsınız. Işık huzmesinin bu içsel karanlığa süzülmesine izin vermeye başlarsınız. Evinizdeki diğer odaları açmaya başlarsınız. Kendi içinize doğru yönelebilmeye başlarsınız. Bütün bunlar enerjiyi artı-

rır ve entropiyi azaltır. Ama kendiniz için kendi çalışma ve gözlemlerinizden örnekler bulmalısınız ve her biriniz, çok emin olduğu ve itiraza ya da tartışmaya yer vermeyecek pratik sonucunu görebildiğiniz net bir örneğe sahip olmalısınız. Sorun şu ki insanlar bu Çalışma'ya kendini gözlemleme aracılığıyla elde ettikleri net bir örnek –örneğin bir negatif düşünce– olmaksızın gelir ve bütün söylenenlerin neye dair olduğuna ilişkin bir belirsizlik içinde yaşar. Bay Ouspensky bu nedenle, "Teorik konuşmalar değil örnekler istiyorum. Bana, kendini gözlemlemenin iyi bir örneğini ya da kendi üzerinizde yaptığınız bir çalışma anını, şuurlu olarak sarf edilen gerçek bir çaba anını söyleyin," derdi. Bu, herkes için oldukça mümkündür. Ve bunu yapmak, kendini gözlemlemenin ne olduğuna veya ne olması gerektiğine dair ya da mekanik tepkilerin ne anlama geldiğine veya uykunun ne anlama geldiğine dair uzun teorik makaleler yazmaktan çok daha iyidir. Kendiniz tarafından kendiniz üzerinde ve kendinizden yola çıkarak yaptığınız gerçek çalışmaya dair iyi bir Çalışma hafızasına sahip olduktan sonra, samimi olarak sarf edilen her Çalışma çabasının enerjisi artıracak ve böylece entropiyi azaltacağını anlamakta hiçbir güçlük yaşamayacaksınız. Belki de temellerinde gerçek ezoterik öğreti yatan bütün büyük dinlerin daima insanın ömrü boyunca sarf edebileceği ve sarf etmesi gereken ve insanın ezoterik anlamda İNSAN olmasını sağlayan belirli çaba türlerini amaç edinmelerini anlayacaksınız. Biraz önce değindiğimiz sıcak çaydanlığın, kendi kendine şoklar verebilmesi halinde gittikçe ısınacağını düşünüyorum, yani bir yandan enerji vermeye devam ederken kendi enerjisi de artar. Çaydanlıklar bunu yapamaz ama ezoterizm İnsan'ın –hayatta erkenden ağırlaşan ve uzun süre önce ölmüş bir kişi haline gelen mekanik insanın değil, şuurlu olmak isteyen ve daha önce bu yolda ilerleyenlerden kendine ulaşan bir öğretiye uygun olarak içsel gelişim ve içsel dönüşüm yolunda kasten bir tercih yapan bir insanın– kendine doğru şokları doğru zamanlarda vererek bunu yapabileceğini ve böylece tamamen farklı bir enerji seviyesine ulaşabileceğini söyler.

Birdlip, 14 Nisan 1945

ÇALIŞMA'NIN EVET VE HAYIR FİKRİ

Çalışma'da duyduğumuz ama henüz anlayamadığımız bir sürü şey vardır. Bazı insanlar bir şeyi duyduklarında onu bildiklerini ve anladıklarını sanırlar, bilmekle anlamayı birbirine karıştırır ve onu tekrar duyduklarında dinlemek istemez ya da sabırsızlanırlar. "Ah, bunu daha önce de duymuştum," derler. "Kendimizi gözlemlememiz gerektiği bize defalarca söylendi. Kendimizi hatırlamamız gerektiğini daha önce de duymuştuk. Bunları zaten biliyoruz." Bu sözleri, bu ifadeleri duyduklarında sıkılır ve söylenenlere hiç dikkat etmezler. Bu, bisiklet sürmek istiyorsanız, dengeni-

zi sağlamanız gerektiğinin size söylenmesi gibidir. Bunu yeterince sık duyabilirsiniz ama yalnızca üzerinde dengeyi sağlamanız gerektiğini duyarak ve bilerek bisikletin nasıl sürüleceğini *ımlayabileceğinizi* hayal edebiliyor musunuz? Aynı biçimde, kişinin kendini Çalışma'nın öğrettiği biçimde gözlemlemesi, uzun bir kişisel çalışma ve uygulamayı gerektirir. "Kendini hatırlama"nın ne anlama geldiğini pratik yaparak kavramak çok daha uzun zaman alır. Yalnızca bilmek dışsal hafızadadır ama bildiğiniz şeyi uygulamak ve anlamak tamamen farklı bir şeydir. Bu nedenle kendini gözlemlemenin ne olduğunu ve neden gerekli olduğunu anlamaya başlamak, kişinin kendini gözlemlemesi gerektiğini duyup bilmesinden tamamen farklı bir şeydir.

Bugün, Çalışma'nın öğrettiği şeyler arasında daha önce birçoğunuzun duymuş olduğu, yani birçoğunuz hafızanızda bildiğiniz ama muhtemelen yalnızca hafızanızda tuttuğunuz bir şey hakkında konuşmak istiyorum. Yalnızca hafızanızda tuttuğunuz bir şeyin henüz kendinizin –varlığınızın– bir parçası olmadığını hatırlayın. Hafızanızda bir sürü şeyi biliyor olabilirsiniz ama bu sizin tamamen dışınızdadır. Adeta üzerine sözcükler yazılmış bir defter gibidir, canlı değildir. Çalışma'nın Evet ve Hayır fikrini ele alalım ve bunun hakkında söylenenleri hatırlayalım. Çalışma, normalde kullandığımız ve *düşünmek* olarak adlandırdığımız Biçimlendirici Merkezin –yani Entelektüel Merkezin mekanik parçasının– yalnızca Evet *veya* Hayır'a dayanarak çalışabileceğini söyler. Sürekli olarak düşünme merkezinin bu en aşağı kısmı kullanıldığında, her şey Evet ya da Hayır olmak üzere ikiye bölünür. İnsanların Evet ya da Hayır'a dayalı olarak nasıl tartıştıklarını bilirsiniz. Biri bir şeyin öyle olduğunu söyler, diğeri ise öyle olmadığını söyler. Biri bir şeyin doğru olduğunu söyler, diğeri ise doğru olmadığını söyler. Bütün dünya bu şekilde ikiye bölünür. Bunun Evet veya Hayır bölünmesine dayandığını fark etmek için normal konuşmalarımızın birçok formuna kulak vermeniz yeterli olacaktır. Çalışma, Daha Yüksek Merkezlerde bu Evet veya Hayır çatışmasının mevcut olmadığını söyler çünkü Daha Yüksek Merkeze ait şuurda çatışma –yani Evet *veya* Hayır– yoktur, onun yerine, Çalışma'nın Evet *ve* Hayır diye formüle ettiği iki şeyin birliği vardır. Normal düşünce ve dilimiz burada açık bir biçimde başarısızlığa uğrar. Daha Yüksek Merkezlere ait şuur ve anlayış halini kavrayamaz ya da açıklayamaz. Ama hepiniz hak verirsiniz ki bunu kavrayamamamızın nedeni, normal dilimizin keskin bir Evet veya Hayır ayırımına dayanması ve olağan düşüncümüzün de buna benzer olmasıdır. Bu, bir problemin bir tarafının lehine diğer tarafını her zaman dışladığımız anlamına gelir. Bu nedenle daima taraf tutmak zorunda kalırız ve bunu yapmazsak zayıf görülürüz. Bütün dünyanın yaptığı gibi karşıt kutuplara bölünürüz ve örneğin, bir şeyin kesinlikle ya doğru ya da yanlış olduğunu, bir insanın ya iyi ya da kötü olduğunu söyleyerek kendimizi sürekli olarak ipnotize ederiz. Bütün bunlar, yalnızca karşıtlıklar üzerinden –yani karşılaştırmalar yaparak– düşünebilen ve karşıtlıkları uzlaştırıp ne Evet ne Hayır olan, yani hem Evet hem Hayır olan *üçüncü* bir çözüm üretemeyen Entelektüel Merkezin biçimlendirici parçasının işleyişidir.

Bütün mesele, bu üçüncü çözümde yatar. Zaman zaman, bu Çalışma'nın Daha Yüksek Merkezlerin işleyişini örnek aldığı söylenir. Daha Yüksek Merkezlerde her karşıtlık bir uyuma kavuşturulduğu ve hiç çatışma yaşanmadığı için düşüncenin en düşük aygıtı olan Biçimlendirici Merkezin yardımıyla düşünmek elbette ki Daha Yüksek Merkezleri örnek almak olmayacaktır. Bu üçüncü çözüm nedir? Evet *veya* Hayır'dan oluşmaz, Evet *ve* Hayır'ın bir birleşiminden oluşur. "Evet ve Hayır"ın Daha Yüksek Merkezlerin dili olduğu ve bu, Evet ve Hayır'ın üçüncü bir şey olarak birleştirildiği, bizim tarafımızdan bilinmeyen üçüncü bir çözüm olduğu, ne Evet ne Hayır olduğu, iki kutbun uyumu ya da birliği olup her iki kutbun da ortadan kaybolması ya da kimliğini yitirmesi ve kavrayamadığımız yeni bir şeyin ortaya çıkması anlamına gelmesi gerektiği bize söylenmişti. Bu üçüncü şeyi X olarak adlandıralım. Öyleyse, Evet + Hayır = X. Problemlere getirdiğimiz normal çözümler Evet veya Hayır'dır. X'i bilmeyiz. Zaman zaman Kurnaz İnsan'ın bu X'i ve ona doğru bir tarzda nasıl ulaşılabileceğini bildiğini düşünüyorum. Ama bir problem karşısında kazara bu üçüncü çözümü bulabilirsek, bize şaşırtıcı gelecek bir biçimde yalnızca X'lerle ilgilenen Daha Yüksek Merkezlerden ani bir kuvvet elde edebileceğimizden emin olabiliriz. Problemimizi kesin bir Evet ya da kesin bir Hayır ile çözersek, hiçbir yardım alamayacağımız muhakkaktır; bu yeterince zekice davranmadığımız anlamına gelir. İnciller'de zeki kişiden, beş zeki bakireden, evini bir kayanın üzerine inşa eden zeki adamdan vb. ne kadar sık bahsedildiğini hatırlarsınız; bu sözcük ne yazık ki "bilge" diye kötü çevrilmiştir. Şeyler için, tek bacaklı ve ağır olan biçimlendirici düşüncümüzden kaçabilen zeki ve doğru çözümler bulunduğundan eminim. İnciller'den söz etmişken, meselleri düşünün, yeter. Bunlar Evet veya Hayır'a mı dayalıdır? Başka bir dile –Daha Yüksek Duygusal Merkezin diline– ait değiller midir? Buna karşın, insanlar sabırsızlanıp şöyle der: "Kastettikleri şeyi neden sade, anlaşılır ve açık bir dille –yani Evet veya Hayır biçiminde– tam olarak ifade edemiyorlar?" Peki ama sade, anlaşılır ve açık bir dil olarak nitelendirdiğimiz şeyin varsaydığımız kadar sade veya "anlaşılır" olduğundan emin miyiz? Bütün yanları, tam anlamı veya tam gerçeği mi ifade ediyor, yoksa tek yanlı ve öyle kalmaya mahkum mu? Her halükarda, Daha Yüksek Merkezlerdeki dilin, düşünme biçimlerinin ve fikirler arasındaki bağlantıların olağan konuşma biçimlerimizden ve çağrışımlarımızdan tamamen farklı olduğunu ve sonsuz bir biçimde daha geniş ve kapsamlı olduğunu kavrayabiliriz. Dogmatik bir *Evet* ya da dogmatik bir *Hayır* oluştururuz ama deneyimler bize, bu tek yanlı çözümün hep faydasız, hep yanlış olduğunu gösterir. Bu nedenle, içsel ya da dışsal bir problemi çözmeye çalışırken çok daha dikkatli veya çok daha zeki olmalıyız. Doğrudan reddetmek ya da doğrudan kabul etmek bize hiçbir fayda sağlamaz çünkü bu iki uç arasında uzanan bütün ara aşamaları, günlük hayatımızda daha çok şuuru varmak istediğimiz daha ince anlamların bütün içsel oktavlarını, bu yeni anlam kaynaklarının hepsini ıskalayacağız, demektir. Yeni ve düşününememiş anlam kaynakları diyecektim. Ama sanırım, bu ince anlamlar, bu ince çözümler; bizler farkında olmasak da düşlediğimiz, mesellerinkine

benzer harikolade dillerini anlayamadığımız şeylerdir. Farkında olmadığı-mız ama daima bizden geçip giden o kadar çok anlam vardır ki. Bunun ne-deni, Daha Yüksek Merkezlerin etkinliklerinin sürekli içimizden geçmele-ridir, ancak –yeterince ince, alıcı bir yanımız olmadığından– onları duya-maz, onlarla temasa geçemeyiz. Negatif duygulardan arındırılan Duygusal Merkez onları işitmeye başlar. Ama özdeşleştiğimizde ve negatifleştiği-mizde bunu yapamaz. Bu, negatiflik ve özdeşleşme durumlarına karşı ça-lışmak için iyi bir nedendir. Sırası gelmişken, negatif olduğunuz zamanlar-da problemlere getirdiğiniz çözümleri düşünün. Çok zekice bir şey barın-dırdıklarını söyleyebilir misiniz? Veya son derece coşkulu olduğunuzda durum ne olur? Her iki durumda da problemi, sarkacın bir yandan diğeri-ne nasıl sallandığına uygun olarak ya bir uç veya diğer uç –Evet veya Ha-yır üzerinden– çözmeye çalışırsınız. Kendi adıma, bu tür çözümlerin de-ğersiz olduğundan ve aslında hiçbir anlamda çözüm olmadıklarından emi-nim. Ama hepimiz, bunların çözüm olduğunu düşünen birçok “ben”e sa-hibiz ve bu “ben”ler bizi, arkasında duramayacağımız ve yalnızca kendim-ize işkence edeceğimiz türden, imkansız ve şiddetli kararlar almaya yö-neltir. Hayır, çözümlerin nerede yattığını ancak sarkaç orta noktanın bir ta-rafında ya da diğer tarafındayken görebiliriz; sarkaç bütün hızıyla bir ta-raftan diğerine sallanırken çözümleri göremeyiz. Gerçek şu ki en çok öz-deşleştiğimiz yerler olan sarkacın iki uç noktası dışında, genellikle şuurlu değiliz. Ama kendini gözlemlene aracılığıyla, sarkacın ritminin orta kıs-mında yavaş yavaş daha şuurlu hale geliriz ve burada bir şeyler yapılabil-ir. Deyim yerindeyse, hareketi kısıtlanmış bir biçimde önce biraz bir yana ve ardından da biraz diğer yana sallanan şuurlu bir sarkaç oluşturmamız gerekir ve bu da ancak zihnin çabasıyla, iradenin baskısıyla gerçekleştirile-bilir. Bu kısıtlama, mekanik sarkacın çok şiddetli ritmine bir an için inan-madığınızda –yani bütün şiddetli ve telaşlı kararları mutlak biçimde red-dettiğinizde– mümkün olabilir. Kişi, sarkacın iki ucundaki “ben”leri dinle-memelidir. Kendi üzerimizdeki kişisel çalışmamızdan yola çıkacak olur-sak, bunu muhtemelen hepimiz kabul edebiliriz. Peki, kısıtlandırılmış sar-kacın bir o yana, bir bu yana hareket etmesi ne anlama gelir? Bunun, Evet ve Hayır ile bir bağlantısı olmalıdır.

Şimdi, tepkilerinizin hiç şuurunda olmadığını, yani hiçbir kendini gözlemlene gücüne sahip olmadığınızı ve tamamen uykuda olduğunuzu varsayalım. Bu durumda, bütün ruh durumlarına ve izlenimlere Evet diye-ceksiniz. Bir hoşlanma veya hoşlanmama izlenimine eşit ölçüde Evet diye-ceksiniz. Bu durumda, uykuda olduğunuz için kişisel çalışma yapıyorsunuz. Çalışma’nın öğrettiği gibi, aynen bir makine olursunuz. Evet *veya* Ha-yır sorunu ortadan kalkar ve daha zor olan Evet *ve* Hayır sorununa zaten yer yoktur. Konu, hiçbir şekilde ilginizi çekmez. Şimdi, kendi üzerimde ça-lıştığımı ve bir hoşlanmama izlenimini fark ettiğimi varsayalım. Birini gö-rür ve mekanik olarak hoşlanmayarak tepki veririm. Bunu Evet *veya* Ha-yır’dan hareketle ele alalım. İçimde bu kişinin bu izleniminin yarattığı me-kanik tepkiye Evet diyebilirim; bu durumda, onu dışsal bir nesne olarak görmedikten çok sonra bile ondan nasıl hoşlanmadığımı muhtemelen dü-

şüneceğim. Bu içsel hale önem vermediğimi ve onun hakkında bir şeyler yapmak istediğimi varsayalım. O zaman izlenime –yani bende ki etkisine– *Hayır* diyebilirim. O kişiyi görünce bende onu görmekten kaynaklanan mekanik tepkiye *Hayır* derim ve ayrıca, onu gerçekten görmediğimde zihnimde oluşan negatif düşüncelere de *Hayır* derim. Bu bazı durumlarda çok işe yarayabilir. Yeterli olabilir. Mesele ortadan kalkar. Öte yandan, kendime söylemiş olduğum bu *Hayır*’a rağmen, yine de kendimi negatif düşüncelerle dolu bir halde bulabilirim. O kişiyi her yanıyla düşünmeye, onu takdir etmeye, iyi yürekli olmaya çalışabilir ve bunun gibi daha pek çok şey yaparak karşıt fikirlerden ve hislerden kurtulabilirim. Bu kısa süreliğine işe yarayabilir. Derken o kişiden halen rahatsızlık duyduğumu ve kendimi ayarlayamadığımı fark ederim. Peki, o noktaya kadar ne yapıyordum? Sanki Evet *veya* Hayır yöntemini uyguluyordum. Yani problemi iki uçtan biriyle özdeşleşerek çözmeye çalışıyorum. Uçları biraraya getirmeye, yani Evet *ve* Hayır pratiği yapmaya çalışmıyorum. Tek yanlı bir çözüm –karşıt uçlardan birinin seçilmesine dayanan bir çözüm– elde etmeye çalışıyordum. Siyahı beyazla karıştırıp ikisinden bir desen oluşturmaya çalışmadım; önce siyahı ve sonra beyazı *ayrı ayrı* denedim. Bunu daha iyi açıklayamıyorum. Sözcüklere dökülmesi çok zor olan bir konu. Yalnızca şunu söyleyebilirim ki ikinci yöntem olan Evet *ve* Hayır’ı kullanmayı başırırsanız, Evet *veya* Hayır yöntemiyle elde edemeyeceğiniz sonuçları elde edeceksiniz. Evet *ve* Hayır yönteminde, düşünce ve his bakımından bir yönde biraz ilerlersiniz ve karşıt yönde de biraz ilerlersiniz ama yalnızca biraz; çok kısa bir mesafeyi kastediyorum. Bu, kısıtlandırılmış bir sarkacın bir o yana, bir bu yana hareket etmesi gibidir. Bir karışım veya birleşim ortaya çıkar. Bu, bir kişiden bir gün hoşlanıp ertesi gün hoşlanmamak gibi mekanik yaşanan geçişlerden tamamen farklıdır. Bu hiçbir birleşime neden olmaz. Karşıtlar şuurlu bir biçimde biraraya getirilmez. Ama Evet *ve* Hayır yönteminde karşıt unsurlar iradenin şuurlu eylemi aracılığıyla biraraya getirilir.

Elbette ki her zaman haklı olması gereken ve hiç yanılmayan İmajinatif “Ben” ya da Sahte Kişilik bunların hepsine karışmaya çalışır. Ama kendimizi doğru biçimde gözlemlediğimizde ve öteki yanı, tanınmayan yanı, karanlıkta kalan yanı dahil etmeye başladığımızda, kendimize dair hissimiz değişir ve her şeyle ilgili olarak hem Evet hem Hayır yanıtını verdiğimizizi bilmeye başlarız. Kendileriyle ilgili olarak Evet yanıtını esas alıp hiçbir zaman Hayır diyemeyen –yani kendilerinde mevcut olan karşıt yanı hiç tanımayan– insanlarla çok sık karşılaşsınız. Kendilerinin her zaman doğruyu söylediklerini, her zaman doğruyu yaptıklarını ve haklı olduklarını, yaptıkları şeyi her zaman tam olarak bildiklerini söylerler; kısacası kendilerine hiç toz kondurtmazlar. Bunlar aslında kendilerine Evet diyen insanlardır; aslında kendilerinde ve kendileri için ölüdürler. İçsel olarak gelişmezler, yani Çalışma anlamında ölüdürler. Böyle olduğumuzda, kendimizle çok tuhaf, yapay bir ilişki içinde oluruz ve Çalışma, bu ilişkiyi kırma çabasından asla vazgeçmez. Bu içsel koşulu kırma çabasından asla vazgeçmez çünkü bu kırılmadıkça, kişi gerçek bir kişi haline gelemez ve tamamen

icat edilmiş hayali bir işi olarak kalır ve birçok durumda, bunun böyle olacağı rahatlıkla söylenebilir. Ama kendinden o kadar emin olmayan, bütün fikirlerini ve değerlendirmelerini hiçbir kuşku duymaksızın kabul etmeyen, kendini olduğu gibi haklı görmeyen bir insan için içsel değişim olasılığı mevcuttur. Çalışırsa, Çalışma'nın onun üzerindeki etkisi aracılığıyla, Hayır-yönünün içeri girdiği nokta aşama aşama –yani kendinin hayal ettiği ve Evet dediği şey olmadığını– doğru anda ona gösterilecektir. Bu, o zamana dek etkin ve belirleyici olan Kişiliğin gücünün hafifletilmesine bağlıdır. Kişilik aşama aşama pasifleştirilmedikçe, bir insanın özsel yanı hiçbir şekilde gelişemez. Hayatın ilk aşamalarında Kişiliğin çok güçlü bir biçimde inşa edilmesi gerekir ama ikinci aşama olan ezoterik aşamada –ezoterizmin bize sunmak istediği ikinci eğitimde– Kişiliğin gittikçe daha pasif hale gelmesi ve Kişiliğe yüklediğimiz bütün değerlerin değişime uğraması gerekir. Eskiden olduğumuz gibi olamayız artık. Bu Çalışma'nın ne hakkında olduğunu –yani içsel değişimi amaçladığını– ve kendini gözlemleme, yeni kendini bilme yönteminin bir insanı değiştirmek için tasarlandığını düşünürseniz, bu hiç de olağandışı gelmez. Değişmek istiyorsanız, aynı kalamazsınız çünkü değişim, farklı bir şey anlamına gelir. Bay Ouspensky bir keresinde şöyle demişti: “İçinizden bazılarının doğru, gerçek ve iyi olduğunu düşündükleri şeylere karşı kasten savlar üretmesi iyi olur.” Şunu istemişti: “Bazen kasten zıt bakış açısından yaklaşmaya çalışın ve size neler olduğunu görün.” Böylece bazen kendi fikirlerinizden, kendi Evet'lerinizden şüphe duyabileceğinizi ve Hayır diyemeyeceğiniz başka bakış açılarının da olduğunu fark edebileceğinizi eklemişti. Bir toplantıda, Çalışma'da söylenen her şeyi tartışmaya açan ve söylenenlerin hiçbirinin doğru olmadığını savunan bir kişi konumunu üstlendiğini hatırlıyorum. Birçok insanın fazlasıyla tedirgin olduğunu ve şaşırdığını söyleyebilirim çünkü Çalışma'nın fikirlerini gerçek anlamda hiçbir zaman sorgulamamış, dinsel bir tarzda hafızalarının defterlerine hiç sorgulamadan kaydetmekle yetinmişlerdi. Kendi düşüncelerinden yola çıkarak çaba sarf edenlerin üzerindeki etkisi ise farklıydı. Neden mi? Çünkü onlar Hayır-yönüne izin vermiş ve kendi bakış açılarını şimdilik bulmuşlardı ve bunun sonucunda, şüphelerin ve karşıt savların onları kolay kolay sarsabilmesi mümkün değildi.

Şimdi, Dördüncü Yol'da hiçbirimiz koruma altındaki koyunlar, kaşıkla beslenen çocuklar değiliz ve ezoterik öğreti ve öğretinin gerisindeki bütün fikirlerle bağlantılı olarak Evet veya Hayır'ın ayartmalarının etkisi altına girmek zorundayız, aksi takdirde, söylenildiği gibi, Çalışma'da gerçek hiçbir noktaya sahip olmayız; ezoterik fikirlerin tohumlarının İnsanlığa serpilmesini anlatan “Ekinci ve Tohum” (*Luka*, 8:5-8) adlı harikulade meselde söz edilen, fikirleri biraz işiten ama kökleri olmayanların güneş doğunca solup gittiği anlatılan insanlar gibi oluruz. Bir toplantıya katılıp şöyle dediğini varsayalım: “Bu Çalışma'ya inanmıyorum. Düpedüz saçmalık.” Bazılarınız benim hakkımda ne düşünürdünüz? Bay O'nun yaptığı gibi, Çalışma'nın öğretisi hakkındaki her türden negatif görüşü bir süreliğine buraya taşıdığımı ve her şeyin altını oymak için elimden geleni yaptığımı varsayalım. Bazılarınız nasıl tepki verirdi? Bildiğiniz gibi, Çalışma'da bazen

her yöne dönüp bükülebileceğiniz ama yine de ergeç kendinizi düzeltip Çalışma'nın doğrultusunda ilerleyeceğiniz bir aşamaya geleceğiniz söylenir. Kendinizin Hayır-yönüyle bireysel olarak karşılaşmamışsanız, bunu yapabileceğinizi düşünabiliyor musunuz? Şundan eminim ki hakkında hiçbir şey düşünmeden Çalışma'ya Evet dersanız, benim dillendireceğim Hayır tezahürü sizi şaşkına çevirirdi.

Şimdi, Evet veya Hayır yerine Evet ve Hayır'ı nasıl uygulamamız gerektiği hakkında konuşalım. Evet ve Hayır uygulamasını, bir hareketi Evet, tersi yönde hareketi Hayır olarak ele alarak, bir o yana bir bu yana hareket etmekle veya sürtünmeyle karşılaştırdım. Ellerinizin ilk önce bir yöne, sonra tam tersi yöne gittiği bir hareketi hayal edin. Verdiğim örnekte bir o tarafa, bir bu tarafa gitmekle neyin kastedildiğini anlamanın güç olduğunu söylemiş ve bunun yalnızca şuurlu bir biçimde ve kontrol altındaki bir kısıtlandırılmış hareketle gerçekleştirilebileceği de vurgulamıştım; önce biraz bir tarafa ve ardından da biraz diğer tarafa gitmek gerekir. Bu, Çalışma bağlamında sizin için önemli bir insan hakkında, sizin için önemli bir koşul hakkında mekanik hissedip düşünemeyeceğiniz anlamına gelir. Sarkacın mekanik hareketlerini kontrol etmeli ve kısıtlamalısınız. Söylediğim gibi, kendinizi hoşlanmak ve hoşlanmamak arasında, sevmek ve nefret etmek arasında veya listeyi uzatacak olursak kıvanç ve umutsuzluk, coşku ve hüznün, aşırı değer vermeye hiç değer vermeme arasında, hayal kırıklığı ile büyük beklentiler arasında mekanik olarak gidip gelmeye bırakmaktan tamamen farklıdır bu. Bu mekanik sallanışlarda yaşayan insanların nasıl kolayca altüst olduklarını veya kolayca keyiflendiklerini bilirsiniz; deyim yerindeyse bunun hiç orta kısmı yoktur. Ne bir uçta ne de diğer uçta olan bir orta kısım yaratmak çok önemlidir ve aslında kişi yalnızca bu orta kısımdan gelişebilir; aksi takdirde, karşıt uçlar birbirlerini adeta yiyip durur veya engeller. Bizde güçlü ve kalıcı olan her şeyin, bu aşırı uçlara sallanışın gücünden uzak tutulması, korunması gereklidir. Duygusal insanlar, diğer merkezlerini kullanarak daha dengeli hale gelmedikçe, bu güçlüğü özel olarak yaşarlar. Çalışma'dan anladığımız şudur ki ilk amacımız dengeli -4 No.lu İnsan- hale gelmektir. Ama bu ifade, şimdi kavrayabileceğimizden çok daha fazlasını anlatmaktadır ve merkezlerin hepsinin uygun ve uyumlu gelişimine işaret eder. Bazen içgüdüsel tipler veya hareketli tipler kendilerinin son derece dengeli olduklarını hayal eder ve duygusal tiplerin salınımalarını anlayamazlar. Ama kendileri hakkında hayale kapıldıklarını bu denge gerçek bir denge değildir; düpedüz duyarsızlık, her şeyin merkezine kendini koyma, saf bir bencillik veya ego şişkinliği, anlayış eksikliğidir ve bunlar, hiç kuşku yok ki övülmeyecek şeylerdir ve Çalışma'daki her yönden dengeli insan kavramıyla uzaktan yakından bir ilgisi yoktur. Çünkü kişi düşünme veya hissetme kapasitesini tamamen yitirdiğinde, tıpkı bir hayvan gibi olur ve dengeli bir kişi değil, yalnızca bir öküz ya da inektir. Oysa böyle bir kişinin iştahları ve konforları söz konusu olduğunda sarkacın kayda değer salınımlarıyla karşılaşabiliriz.

Şimdi, Evet ve Hayır pratiğinde, kişinin kendini sarkacın orta kısmında şuurlu biçimde kısıtlamasıyla bağlantılı olarak şunu tekrarlamama izin ve-

rin; ne Evet ne Hayır olan bir çözümde ulaşına dek bir o tarafa, bir bu tarafa hareket etmeli ve Evet dedikten sonra tekrar biraz Hayır'a doğru gitmeniz gerekir. Kendinizi ne kabul eder ne de reddedersiniz. Bu hareket, ne Evet ne Hayır olmayıp Evet ve Hayır olan bir şey ortaya çıkana dek gittikçe hızlanmalıdır. Bu, üçüncü çözümdür. Bunu yapabilirseniz, olağandışı bir sonuçla karşılaşabilirsiniz; öznel tutumlarınız nedeniyle sizdeki bir aynaya çarpık bir biçimde yansıyan bir kişiyi nesnel olarak görebilirsiniz. O zaman salın ve değişir ve belki uzunca bir süre o kişi yüzünden rahatsız olmazsınız. O kişiden özgürleşirsiniz ve yalnızca bununla da kalmaz, o kişi de sizden özgürleşir. Derken belki de her şey yeniden başlar ve yapabilirseniz, bu tür bir çalışmayı tekrar yaparsınız. Kendinizdeki karşıtlıkları ve çelişkili yanları görebilinceye dek, bu Evet veya Hayır sürtüşmesini anlamanız imkansız olacaktır. Bunu söylüyorum çünkü bunu kendinize de uygulamalı ve şuurlu olmadığınız bu karanlık zıt yanınızı görmelisiniz. Zaman zaman kendinize negatif bir bakışla yaklaşmak kolaydır –kendinizi gözlemleme gücüne sahipseniz böyle olmalıdır en azından– ama böyle bir histe kalmak yanlıştır. Ardından, kendinize yönelen negatif “ben”ler sizi ele geçirecektir. Kendimize negatif yaklaşımlar sergileyebileceğimiz, iyi olmadığımızı hissedebileceğimiz vb. aşamaya ulaşıncaya, kendimize dair yalnızca rahatsız edici hatıraları açarız. Hatıraların hoş olanlar ve hoş olmayanlar olmak üzere iki gruba ayrıldığını hepimiz biliriz. Örneğin, bir kişiye negatifleştiğinizde, o kişi hakkında yalnızca kötü şeyleri veya pozitifleştiğinizde, yalnızca iyi şeyleri hatırlayabilirsiniz. Aynı durum kendimiz için de geçerlidir. Kendine dair negatif düşüncelere kapılmak –yani bunlara çok fazla dalmamız– faydasızdır; öyleyse karşıt yönde hareket ederek onlardan uzaklaşmamız ve kendimize bir biçimde Evet dememiz gerekir. Kişinin kendisiyle ilişkisinde Evet ve Hayır arasında yaşanan bu mücadelenin, başka insanlarla ilişkileriyle bağlantılı olarak yaşanan aynı mücadele kadar önemli olduğunu, kendi deneyimimden yola çıkarak söyleyebilirim. Hakikat ne Evet ne de Hayır'da yatar, Evet ve Hayır denilen birleşimdedir.

İçimizdeki karanlık ile aydınlığın birbirine bu şekilde karışması iki karşıtı birleştiren bir örüntü, bir sentez oluşturur. Bir önceki makalede belirttiğim gibi, ilk başta gerçek kimliğimizi, kendimize dair algımızı yitirmiş gibi gelse de bunun sonucunda hem kendimize hem de başka insanlara karşı muazzam ölçüde genişlemiş ve güçlenmiş oluruz. Ama değişmek için yitirmemiz gereken şey tam olarak budur. Bütün değerlerimizin, özellikle de kendi dürüstliğümüz ve kendimize verdiğimiz değer hakkında sıkı sıkıya yapıştığımız çok saçma birtakım değerlerin değişmesi gereklidir. Örneğin, kendinize dair hayali fikriniz ne olursa olsun, birçoğunuz sık sık yalan söyleyen insanlarsınız ama hiçbiriniz her zaman yalan söyleyen insanlar değilsiniz. Soruyu “Yalancı mıyım; evet mi, hayır mı?” şeklinde formüle ederseniz, hiçbir yere ulaşamazsınız. Gerçek durum Evet ve Hayır'dır. Her ikisi de geçerlidir. Bu bakımdan ne saf beyaz ne de saf siyahsınız; siyah ve beyazsınız. Her şeyden önce ulaşmamız ve kabul etmemiz gereken bu aşamadır; doğrudan kendini gözlemleme ve kendini bilmek aracılığıyla ulaşılan bu karışımdır. Bu karışımdan, içsel gelişimimiz.

bakımından, şu anki bizlerin çok ötesinde olan yepeni şeyler başlayabilir. Ama başlamak için bu tür bir temele erişmemiz gereklidir çünkü bu, bizi Kişilikten serbestleştirir ve şuurun ağırlık merkezini içeriye, bizde gelişebilecek olana doğru yöneltir. Ezoterik literatürde bir insanın kendini, niteliklerini, kendine attığı her şeyi yitirmesi gerektiği yönünde geçen sayısız ifadenin anlamı budur ve bu, Çalışma'nın Kişiliği pasif hale getirmek olarak nitelendirdiği şeydir.

Şimdi, bu konuya değişik bir açıdan yaklaşmak istiyorum. Gerçek bir kendini gözlemleme durumundayken, sizi ele geçirmeye çalışan farklı "ben"ler görebilirsiniz. Oturmak, dinlenmek, yemek yemek, sigara içmek, bazı negatif "ben"leri dinlemek, moralinizi bozuk hissetmek, sıkıldığınızı hissetmek, haksızlığa uğradığınızı hissetmek, başkalarına kabahat bulmak, birilerine zarar vermek, sinirlenmek istersiniz. Bu benlerin hepsinin ve muhtemelen daha da fazlasının etrafınızda konuştuklarını duyarsınız ve hepsine Hayır dersiniz. Bu "ben"lerin hepsi de kendilerine Evet demenizi ve önerdikleri şeye rıza göstermenizi arzular. Şimdi, neye Hayır demelisiniz? Kendinize Hayır demek zorundasınız, başkalarına değil ve bu, Kendini Hatırlamadır. Bu isteklerde bulunan "ben"lere değil, kendinize Hayır dersiniz. G., "Kendini Hatırlamada, hangi benliği hatırlamak istersiniz?" derdi. Burada ifade etmeye çalıştığım şeyi hiç kimsenin anlayacağını düşünmüyorum ama aynı zamanda, deneyimlemiş olabileceğiniz bir şeye açıklık getirebilir. "Ben" ve Kendim arasındaki bu fikir birliği durumunda, hiçbir "ben" in bir süreliğine size ulaşamayacağı bir duruma erişilir ve onlar Evet demenizi ve adeta bir el işaretleriyle çağırmanızı arzulamalarına rağmen, "Ben" ve Kendim Hayır demek için anlaşılır –ama her bir "ben"e teker teker değil çünkü bu sadece onlarla tartışmaya götürür ki bu da neredeyse her zaman ölümcüldür– ve bu anlaşma "Ben" ve Kendimin kendimize Hayır demeye karar verdiği bir sessizliktir; sanki çevremizdeki hiçbir "ben" tarafından rahatsız edilemeyeceğimiz, sanki tamamen farklı bir şeyle meşgul olacaktıymış gibi, sanki "Ben" ve Kendim birbiriyle, çevredeki "ben"lerin onların üzerinde hiçbir etkiye sahip olmadığı bir görüşmedeler gibi. Şu anda Kendini Hatırlamayı –"Ben" ile Kendim arasındaki bu anlaşmayı– en iyi bu şekilde tarif edebiliyorum. Bu ilişkide "Ben" in ne anlama geldiğini ya da Kendimin ne anlama geldiğini sorarak vakit kaybetmek yerine, yalnızca Kendini Hatırlamanın hatırlamak anlamına geldiğini ve bizi "ben"ler kalabalığının etki alanından yukarılara yükselten içimizde bir benliğe temas etmek olduğunu aklımızda tutalım. Elbette ki tarif ettiğim bu durum geçicidir ama çok farklı bir deneyimdir. Bunu yaşadktan sonra her şeyin çok kolay olacağını beklememelisiniz. Bu Çalışma'yı öğrenmenin, anlamanın ve yapmanın bütün bir ömür boyunca süren bir görev olduğunu hatırlayın. "Ben" ve Kendimin ne anlama geldiğine dair bir ipucu vermek istiyorum. İçimizde, Çalışma'nın nadiren söz ettiği ama kabul ettiği can adını verdiğimiz bir şey vardır. Çalışma, şu anki durumumuzda canın çok küçük bir şey olduğunu ve yalnızca bir yoğunluk noktası olduğunu söyler. Çalışma, en çok nerede özdeşleşmişsek, bu yoğunluk noktasının bir arzuya, bir "Ben"e gittiği yerin orası olduğunu söyler. Çalışma, can adı

verilen bu küçük şeyin çok daha büyük hale gelmesi gerektiğini ve bunun ancak kişinin kendiyi özdeşleşmemesi ve her zaman kendi istekleri doğrultusunda hareket etmemesiyle mümkün olabileceğini de söyler. Belki de bu ipucundan yola çıkarak “Ben” ve Kendimin bizi kuşatan hiçbir “ben”in etkide bulunmadığı bir anlaşmaya varmasının nasıl bir şey olduğunu çıkarabilirsiniz.

Şimdi, lütfen her şeyden önce, bu Evet ve Hayır fikrini –genellikle iyi ve kötü yanlar olarak değerlendirdiğimiz uçlar arasında şuurlu denetlenen bu kısıtlandırılmış hareketi– tartışmanızı istiyorum.

Quaremead, Ugleby, 21 Nisan 1945

ÇALIŞMA’NIN NE HAKKINDA OLDUĞUNA DAİR BİR HATIRLATMA

Bu Çalışma’nın, bu öğretinin amaçlarından biri, kendini gözlemlemesidir. Kendini gözlemleme, bir kendini değiştirme yöntemidir. Bu Çalışma, bir erkeğin, bir kadının değişebileceğini öğretir. Neden? Çalışma herkesin değişebilecek bir biçimde yaratıldığını öğretir. Kendini değiştiren varlıklar olarak yaratılırız. Herhangi bir biçimde değil, belirli bir yönde değişebiliriz. Çalışma, tıpkı tohumlar gibi kendi kendine gelişen bir organizma olarak yaratıldığımızı söyler. Bir tohum, tohum olarak kalabilir ama kendi kendine gelişen bir organizmadır. Bunu anlayabiliyor muyuz? Açık mı? Bir tohum belirli bir gelişime muktedir midir? Bu Çalışma, İnciller ve ezoterik öğretinin tamamı tarihten de eskidir. Öyleyse, değişmek için doğru koşulları nasıl oluşturabiliriz? Bir tohumun gelişebilmesi için ekilmesi ve doğru besine, havaya ve ışığa sahip olması gerekir. Biz de ezoterik öğretinin top-rağına ekilirse gelişebiliriz. Bu düşsel bir fikir değildir. İdealist bir fikir değildir. Dinsel bir fikir değildir. Duygusal bir fikir değildir. Bir olgudur. Bir erkeğe veya kadına doğru koşulları sunarsanız, başlangıçta yaratılmış olduğu şeyin doğrultusunda gelişmeye başlayabilir. Yalnızca hayatta yaşamak için *yaratılmalık*. Hayat, bir erkeği veya kadını nihai olarak geliştirmez. İlk ve zorunlu deneyimdir. Ama o kadarla kalır; yani Kişiliğin biçimlenmesiyle. Bu noktada durur ve daha fazlası oluşmaz. Bir erkek veya kadının önce Kişiliğin bu ilk ve gerekli gelişimine erişmesi gerekir. Bir başka deyişle meslek, zanaat, iş, görev, sosyal hizmet, iyi ev sahipliği bakımından gelişir ve sonrasında, ezoterik öğretinin anlamında gelişmemiş kalır. Bir erkek veya kadın hayatta bu tür konumlara, başarılarla, koşullara eriştikten sonra ölmeye başlar. “Hayata eşit” hale gelmişlerdir. Birçoğumuzun bu noktaya kadar ilerleyemediği söylenmelidir. Oysa bu bir ilk görevdir; hayat görevidir. Herhangi bir şeyin mümkün olabilmesi için önce bir erkek veya kadının hayattaki belirli bir şeyi öğrenmesi, bilgi edinmesi gerekir. Bir şeyin iyi olması, bir şeyi bilmeli, bir şeyi yapabilmelidirler. İşte bu yüzden, bu

Çalışma'da bir erkek veya kadın in iyi ev sahibi seviyesinden başlamak zorunda olduğu söylenir. Bu Çalışma, faydasız insanlar ya da başkalarının varlığı ve enerjisi üzerinden yaşayan insanlar için değildir. Bu tür insanlar, iyi ev sahibi seviyesinde değildirler. Çalışma yalnızca hayatta ve hayatın dencyimlerinde belirli bir seviyeye erişen ve kötü, suça eğilimli, hastalıklı ya da yozlaşmış olmayan insanlarla başlayabilir. Çalışma hayatın ayak takımı için, başkalarına bir yük ve baş belası olan insanlar için, hiçbir şey vermeyip çok şey bekleyen insanlar için değildir. Sorumlu insanlar içindir; kaos ile düzen arasındaki farkı anlayabilen ve kişisel olarak ne hissedерlerse hissetsinler belirli şeylerin yapılması gerektiğini net bir biçimde görebilen insanlar içindir. Çalışma'da bu aşamanın en yüksek noktası olarak "iyi ev sahibi" tanımı yapılır; "iyi ev sahibi" hayatta gerekli olan şeyleri yapan ama hayata inanmayan kişidir. Bu tuhaf bir ifadedir ve kişinin bütün hayatıyla bağlantılı olarak üzerinde düşünölmeyi hak eder çünkü birçok iyi ev sahibi hayata inanır ve hayatın ergeç şimdikinden çok daha iyi olacağını düşler. Onlar, koşulların şu anki haline rağmen ilerlemeye inanırlar. Ama bu dürtü, bu fikir aslında yanlış ve dışarıya doğru bir yönelime neden olur. İlerleme olasıdır ve ezoterik öğreti, yani ikinci eğitim işte burada devreye girer. Bir erkek veya kadın kendilerinde ilerleme kaydedebilir. Kendilerinin ne olduğuna dair düşüncelerini terk ederek belirli bir gelişim yaşayabilirler. Kendini gözlemleme bu noktada başlar. Benim örneğimde, Nicoll-hayatin oluşturduğu Kişilik, hayatın bende oluşturduğu şey, fikirlerim, önyargım, gururum vb.- gözlemleyen Nicoll aracılığıyla aşama aşama ayrıştırılmalıdır. Sizin örneğinizde, kendi hayatınızın oluşturduğu Kişilik her biriniz tarafından gözlemlenmeli ve ondan aşama aşama-sürekli olarak ve de aralıklarla- bir şey ayrıştırılmalıdır. Ayrıştırılan bu şey, gelişebilecek olan kısımdır. Artık kendinizi, saygın hayatınızı ve erdemlerinizi bir bütün olarak kendiniz kabul edemezsiniz. Ben Dr. Nicoll'ü görmeye başladım. O da Bay Wilshin'i görmeye başlar. O da Bay Taylor'u görmeye başlar ve böyle devam eder. Bir başka deyişle, geçmişte salt kendimiz olarak gördüğümüz şeyin -hayatın bizde inşa ettiği şeyin- aslında biz olmadığını görmeye başlarız. Kişinin kendine dair hissinin ağır ağır ve aşama aşama değişmesini esas alan bu yöntem, onun kendini ağır ağır ve aşama aşama gözlemlemesiyle -kendini fark etmesiyle- başlar. Kişinin kendine karşı çıkışıyla başlamaz. Kişi kendini bilemezken bu nasıl mümkün olabilir? Bilmediğiniz bir şeye nasıl karşı çıkabilirsiniz? Bu nedenle, yıllar boyunca-aslında ömür boyunca- sürdürölen kendini gözlemlemeyle işe başlamak şarttır. Kişinin kendini fark etmesinden doğan bu ışık huzmesi, bu şuur huzmesi onun karanlık yanına ve bilgisizliğine nüfuz etmeye başlayarak yavaş yavaş bir değişimi başlatır. Çalışma'nın sıkça sözünü ettiği içsel gelişimin başlangıcıdır bu. Her şey uzunca bir süre aynı devam edebilir ve eder de. Ama kişi onları fark eder. Artık onlar karşısında uyku halinde değildir. Sık sık, sürekli olarak, aralıklarla gözlemlenirlerse yavaş yavaş farklılaşmaya başlarlar. Kendinizi doğrudan farklılaştıramazsınız. Belirli türden çabalar aracılığıyla farklılaştırabilirsiniz. Başlangıç için özdeşleşmemek -kendinizle özdeşleşmemek- önemli bir çabadır. (Ne kadar iyi bir in-

sanım!) Kendini Hatırlamak önemli bir çabadır. Bu, bütün çabalar içinde en başta gelendir ama çok zordur. Kendini gözlemlemek önemli bir çabadır. Kendinize, Çalışma'daki diğer insanlara ve Çalışma'nın kendisine yönelik daha şuurlu yaşamak doğrultusunda önemli ve sürekli bir çaba sarf edilmelidir. Bütün bunlar şuuru artırır. Bunlar hakkında daha şuurlu ve daha haberdar olarak, gözlemler yaparak, eleştirmeden fark ederek, kendinizi aşama aşama ayırarak her şeyi farklılaştırabilirsiniz. Kişinin kendini gözlemleyip ardından derhal eleştirmeye yönelmesinin faydasız olduğunu fark edebiliyor musunuz? "Kişi nasıl farklılaşır?" ya da "Kişi neye dönüşür?" gibi soruların yöneltilmesi ihtimaline karşı, herkesin Çalışma'yı uygulaması halinde dönüşebileceği ve yazgılı olduğu bir şeyin var olduğunu hatırlatmak isterim. Bu, İnciller'de geçen bir ifadeyi kullanacak olursak, kişinin kendini mükemmelleştirmesidir. Gözlemler, fark eder ve özdeşleşmezlerse, kaçınılmaz bir biçimde yaratıldıkları amaca uygun olarak –Kişilikte inşa edilenlerin dışına çıkarak– farklılaşmaya başlayacaklardır. Bir toplum farklılaşmak, değişmek ve kendini dönüştürmek üzere yaratıldığı şeye dönüşür. Bizim için de aynı şey geçerlidir. Çalışma'nın kendimiz hakkında öğrettiği şey budur. Bu kısa makale, Çalışma'nın ne hakkında olduğunu bize hatırlatmayı amaçlamaktadır.

Quaremead, Ugley, 21 Nisan 1945

ÇALIŞMA'NIN EVET VE HAYIR FİKRİ ÜSTÜNE EK NOT

Son makalenin okunmasından sonra grupların birinde şu soru yöneltildi: "Kişi sarkacın salınımına ve karşıt düşünceleriyle hislerinin hafızasına sahip olursa, daha az mı özdeşleşir?" Bu soruya yanıt olarak, bütün meselelerin bu olduğunu söylemek istiyorum. Makalede yalnızca bir yanı *veya* diğer yanı hatırladığımız, bunları birlikte hatırlayamadığımız açıkça ortaya konmuştu. Örneğin, negatif olduğumuzda yalnızca hoş olmayan şeyleri ve negatif olmadığımızda yalnızca hoşumuza giden şeyleri hatırlama eğiliminde olduğumuz söylenmişti. Entelektüel Merkez ve Duygusal Merkezde (ve de İçgüdüsel Merkezde) karşıt uçlar arasında nasıl gidip geldiğini herkes görmelidir. Bugün neler yaptığınızı düşünün: Kendiniz üzerinde bir çalışma yapanınız oldu mu? Bir başkasının negatif bir salınımının izlenimlerini içeri alıp da başka zamanlarda sahip olmuş olabileceğiniz karşıt izlenim türlerini hatırlamaya çalışmadınız mı? Karşıtlıkları şuurlu bir tarzda birleştirmeniz gerektiğini hatırlayın. Bunun için kendini gözlemlemekten doğan yeni bir hafızaya, bir Çalışma hafızasına sahip olmalısınız. Sarkaç ve karşıtlıklar gibi terimler kafanızı karıştırmamasın. Her şeyin bir o tarafa bir bu tarafa gidip geldiğini ve umutla umutsuzluk arasında, hoşlanmakla hoşlanmamak arasında, neşelilikle moral bozukluğu arasında, bir şeyin doğru olduğunu düşünmekle yanlış olduğunu düşünmek arasında

gelişmelerin yaşadığını zaten bildiğinizi düşünmüyor musunuz? Bunların hepsi, sarkacın iki karşıt uç arasında sürekli olarak farklı yönlerde ve farklı türden saatler gibi farklı zamanlarda gidip gelmesidir. Hepsi farklı zamanları gösteren yüzlerce saat yerine ergeç tek bir saate sahip olunması gerektiğini duyunca, bunun çok tuhaf olduğunu düşüneceksiniz.

Şimdi, şuurunuzda beliren her düşüncenin veya her hissin bir karşıtı vardır. Düşünceyle veya hisle özdeşleştirdiğinizde, onun etkisi altındasınız ve sarkaçtasınız, demektir ve nasıl olduğunu bilmeden, hatta hatırlayamadan onun karşıtı olan düşünceye veya hisse sahip olduğunuzu ve hiçbir çelişki görmediğinizi fark edeceksiniz. Şuursuzluğumuz, çelişkilerimizi göremediğimiz uyku halimiz işte burada yatar. Bay O. bir keresinde sarkacın aşağıya doğru inerken en çok orta noktayı geçerken hızlandığına ve diğer yanda yükselirken hareketinin tersini yapana dek gittikçe yavaşladığına dikkat çekerek, "Bu hareketi hissedecek kadar hızlı değiliz çünkü çok yavaş bir hidrojenle çalışıyoruz ve böylece, karşıt uçlarda (olağan anlamıyla) şuurlu olabiliyoruz," demişti. Mekanik olarak oluşan düşünceleriniz ve hislerinizle yolunuza devam etmek zorunda olmadığınızı anlamaya başladığınızda, bu çok harikulade bir şeydir ve bunu benden daha önce pek çok defa dinlediniz ama birçoğunuzun bunun pratikte ne anlama geldiğini kavrayamadığından eminim. Bir zamanlar söylendiği gibi, zihinlerimizi yönetmeyi öğrenmeliyiz. Bunun çok zaman alacağı ve çok çalışmayı ve gözlem yapmayı gerektireceği bizlere söylenmişti. Eminim ki bazılarımız bunu ilk duyduğunda, bir süreliğine de olsa, bunun kendisi için geçerli olmadığını hayal etmiştir. Hiç kuşku yok ki zihinlerimizi mutlak tarzda kontrol ettiğimizi düşünmekteyiz. Ama bir insan kendini gözlemlemeye başlayınca ve yaptığı gözlemlere ilgi duyunca, kendinin psikolojik dünyasında hiçbir şeyi kontrol edemediğini elbette çok geçmeden fark eder. Her birimizin içinde yaşadığı bu görünmez dünyada, hiçbir şeyi kontrol edemeyiz. Düşüncelerimiz, nasıl olduğunu bilmediğimiz bir biçimde oluşur. Bazen akın halinde gelirler. İşin ilginç onları kendi düşüncelerimiz olarak kabul ederiz ve adeta doğruymuşlar gibi onları kendi piyanomuzda çalarız. Bu düşünceleri kişinin kendi düşünceleri olarak kabul etmesinin nasıl açıklanabileceğini bilemiyorum, tıpkı bunların kişinin kendi olmadığını ve kişinin kendi fikirleri olmalarının gerekmediğini, kişinin bunlara inanmak zorunda olmadığını, bunlarla birlikte ilerlemek zorunda olmadığını, bunları doğru olarak kabul etmek zorunda olmadığını ve son olarak, bu tür düşüncelerin bize her an gelebileceğini fark etme mucizesini açıklayamadığım gibi. Ama elbette ki bu tür düşünceler geldiğinde uyanık değilseniz (uyanık olmanın ne anlama geldiğine dikkat edin) sizi ikna edecekler ve o an için sizin düşünce biçiminizi oluşturacaklar ve özdeşleşmemeyi neredeyse sürekli olarak uygulayıp kendimizi ayırmamız gereken şey de tam olarak budur. "Kendi düşüncelerine kulak vermek," gibi bir ifade vardır. Çok iyi bir ifade olsa da bunun doğru olduğunu düşünmüyorum. Bunu sizinle tartışmak isterdim. Düşüncelerimizi dinlemediğimizi, bizzat düşüncelerimiz olduğumuzu söylemeyi yeğlerdim. Belki düşündüğümüz şeylerden dehşete kapıldığımızda kendimizi durdurabiliriz ama genel olarak bu

düşünceler kendi kendilerine oluşup piyanomuzu çalarlar ve bizler, piyanoyu çalanın kendimiz olduğumu, müziğin bizim müziğimiz olduğumu düşünürüz. Her şey tam tersine çevrilmek zorundadır. Bu şekilde yaşamak, zihnini bizi yönettiği ve düşüncelerin bizi kendilerini düşünmeye yönelttiği bir makine olmak demektir. "Ne kadar yorgunum!" ya da "Hayat ne kadar zor!" gibi bir düşünceniz olabilir. Yeterince içsel gözlem yaptınız mı? İçsel dikkat uygulayarak zihninizde büyük bir alanı temizleyip iyice kazar ve çevresini örüp bir de kapı koyarsınız ve sonra kapının tıklandığını işitir ve bu sevgili küçük düşüncenin şunu söylemek için çıkageldiğini görürsünüz: "Ne kadar yorgunum!" Bana öyle geliyor ki her geleni içeri buyur ettiğimiz anda her düşünce bizi ele geçirmekte, boyunduruk altına almakta, kanımızı emmekte, belirli bir biçimde hareket etmemize, konuşmamıza ve davranmamıza neden olmakta ve bizi tüketerek doyuma ulaştıktan sonra bir ara dinlenmeye çekilmektedir.

Şimdi, sarkaca geri dönecek olursak, benim adlandırdığım şekliyle Çalışma hafızanıza birtakım ayırt edici hatıraları kaydetmedikçe karşıt düşünceleri ve hisleri biraraya getiremezsiniz. Bu, kendini gözlemlemeye dayalı bir hayat sürmeye ve yalnızca diğer insanlarla birlikteyken değil, ayrıca kendimizle baş başayken de daha şuurlu yaşamaya başladığımızda ortaya çıkan yeni hafızadır. Bir insana karşı negatif olduğunuz ve *mekanik olarak* yalnızca negatif şeyleri hatırlayabildiğinizde, o insanda bir şeyleri takdir ettiğinizi ve bunu sıkça yaptığınızı hatırlayabiliyor musunuz? Bu iki psikik eylemi, bu iki hafızayı biraraya getirmek Evet veya Hayır arasında değil, Evet ve Hayır arasında çalışmaktır. Kişi bunu aşama aşama yaparsa, hoşlanma ya da hoşlanmama arasında bu kadar çok salınmaz ve içine dalması halinde, bunun ne kadar aldatıcı bir şey olduğunu ve kendinin ne kadar uykuya dalacağını bilir. Ne bir yana ne de diğer yana çok fazla gitmek içsel farkındalığı ve belirli bir içsel uyanıklığı gerektirir. Her şeyi çok daha yoğun hale getirir. Kişi ne yapması gerektiğini bilir. Bu, kayıtsızlıkla karıştırılmamalıdır. Sarkacı şuurlu olarak kısıtlamak, kayıtsızlık durumundan tamamen farklıdır. Biri şuurludur, diğeri mekaniktir. Bu konuda ezoterik literatür içinde dağılmış halde olan pek çok mesel ve imge vardır; siyah ve beyaz renkli iki güçlü atı sürmek ve onları orantılı bir biçimde dizginlemek bunlardan yalnızca biridir.

Şimdi, bir düşünceyle birlikte gitmezseniz, bir süreliğine ondan özgürleşirsiniz. Ona gidebilecek kuvvet, ona gitmemiş olur. Kuvvet hangi yöne akıtılmalıdır? Kendini gözlemlemenin, her zaman için ergeç Kendini Hatırlamayla birarada yürütülmesi gerektiği sıklıkla söylenir. Aslında, Çalışma'da ilk öğretilen şey Kendini Hatırlamadır. Amaç, karşıtlıkların bir ucundan ya da diğer ucundan çektiğiniz kuvvetin Gerçek "Ben"e doğru akıtılmasını sağlamaktır. Kendimizi hatırlamaya çalışırız çünkü Gerçek "Ben" sahibi değiliz. Çalışma'ya değer vermek olarak adlandırdığım belirli bir duygusal durum olmadıkça, hiç kimse Gerçek "Ben" deneyimine ulaşamaz (yasal olmayan yollardan uyuşturucularla ulaşılan deneyimi bir kenara bırakıyorum; bu yola başvuranlar bedelini sonradan ödemek zorunda kalır). Kişi gerçek bir bireysel his, herhangi bir hayret hissi olmaksızın

çalışırsa o kişinin çalışması çok düşük bir seviyede olacaktı; bir başka deyişle, çok küçük "ben"lerde, merkezlerin çok küçük parçalarında gerçekleşecektir. Doğal olarak, bunlar Daha Yüksek Merkezlerle ya da Gerçek "Ben"le temas kuramaz. Demek ki kişi yalnızca bu tür bir seviyede çalışırsa, gerçek hiçbir şeye ulaşamaz ve anlayışına yeni bir şey giremez çünkü içsel durumlarla özdeşleşmemekten edinilen kuvvetin gideceği ve deyim yerindeyse gerisin geri akabileceği hiçbir yer yoktur. Bilebildiğim kadarıyla, daha yüce bir şeyin olduğunu hissetmedikçe kendinizi hatırlayamayacağınızı size sıkça söylüyorum; örneğin Daha Yüce Zihnin varlığına inanmazsanız, Şuurlu İnsanlık Çemberi, uyanış seviyesi, Nesnel Şuur seviyesi, Gerçek "Ben"e ulaşmayı içine alan Çalışma'nın kavramlarına duygusal olarak yükselemezsiniz ve Yaratılış Işını gibi önemli çizimler ve daha birçok şey size hiçbir şey ifade etmez. Bir kişinin böyle bir durum içinde olması çok büyük bir talihsizliktir. Kişi belki de yeterli arka plana sahip olmadığı, belki de ezoterik öğretiyle mekanik insanlığın mücadelesi hakkında okuyup düşünmediği için bu durumla zaman zaman karşılaşılır. Ama bu farklı bir sohbetin konusudur; değerlerimiz ve bizim için en önemli olan şeyler, yani nelere en çok değer verdiğimiziz, neleri fark etmediğimiz ve nelerden süphelenmediğimiz hakkındadır.

Quaremead, Ugley, 28 Nisan 1945

KARŞITLARI BİRARAYA GETİRMEK ÜSTÜNE

Çalışma'nın bazı fikirleri hakkındaki son birkaç yorumda, Evet *veya* Hayır temelinde verilen normal kararlar üzerinde durmuştuk. Bu bağlamda, sarkaç kanunu fikrini ortaya koyduk. Psikolojik sarkaç, bir yandan diğer karşıt yana sallanır. Bay O'nun, psikolojik sarkacın karşıt uçlarında olağan anlamıyla şuurlu olduğumuzu nasıl vurguladığından söz etmiştim. Ara aşamaların şuurunda değiliz. Sarkacın en hızlı orta noktada hareket ettiğini ve olağan şuurumuzun sözde uyanık haline –Çalışma'da her zaman uyku haliyle karşılaştırılan şeye– hizmet eden yavaş hidrojenlerimizle, sarkacın orta noktalarının yakınlarına ait olan anlamın daha ince oktavlarını içsel algı hızına, şuur hızına, yakalayıp kaydetme gücü hızına sahip olmayız, dedi. Bay O. karşılaştığımız her koşulda, özellikle de özdeşleştığımızde, koşulların daha ince derecelerini ve daha ince anlamlarını yakalayamadığımızı söylemiş ve duygusal algılama hızıyla –yani *Hidrojen 24* ile– ve hatta *Hidrojen 12* ile çalışabilseydik, yeni anlam ve yeni içgörülerden oluşan büyük bir hazineye kavuşurduk, diye eklemişti. Daha ince farklılıkları, karşılaştığımız problemlere ilişkin bambaşka çözümleri görebilir ve genelde süreklilik olarak gördüğümüz şeyin arasında aslında ne kadar büyük anlam mesafelerinin uzandığını fark edebildik. Ama şu anki durumumuzda psikolojik hayatımız, görünmeyen içsel hayatımız olağan halde

Hidrojen 48 tarafından kontrol edilmektedir ve bu yavaş hidrojenle, bu ham petrolle çalışan şey Entelektüel Merkezin biçimlendirici parçasıdır. Bildiğiniz gibi, Çalışma biçimlendirici kısımda düşünme biçimimizin ve bütün zihinsel bakışımızın kendini yalnızca Evet veya Hayır üzerinden ifade etme yeteneğinde olduğunu öğretir. Bunun tersine, Daha Yüksek Merkezlerin Evet ve Hayır üzerinden çalıştığı öğretilir. Bu, böylesine çok güvendiğimiz ve böylesine çok izlediğimiz olağan düşüncümüzün aslında düşünmek olmadığı anlamına gelir. Yalnızca bir tarafın dışta bırakılması ve onun karıştının onaylanmasıyla çalışmaktadır. Bu nedenle, erkeklerin ve kadınların, sınıfların ve ulusların dünyası karşıt kamplara bölünmüştür; insanlar ya bir uçtadır ya da diğer uçta. Böylece, gün boyunca birbirimizi şu tür sorularla zehirleriz: “Buna mı inanıyorsun, yoksa şuna mı?” “Bunu seviyor musun, yoksa sevmiyor musun?” “Böyle misin, yoksa değil misin?” Çalışma’da fazlasıyla sık kullanılan bir ifadede, zihnin biçimlendirici parçasının “Üçüncü Kuvvet körü” olduğu söylenir. Bu, onun her zaman iki karşıt uç –Evet veya Hayır– arasında gidip gelmesine ve karşıt uçları normalde anlayamayacağımız bir kombinasyon halinde biraraya getiren uyumlandırıcı bir güce, Nötrleştirme Kuvvetine –Evet ve Hayır– sahip olmadığına işaret eder. Karşıt uçların bu birliği, bu uzlaştırıcı kuvvet her iki karşıtı bağlayan ama her ikisinden de farklı olan bir *üçüncü şey*, Üçüncü Kuvvettir.

Aktif ve pasif olarak adlandırılan iki karşıt ve karşılıklı yıkıcı kuvvet arasında uzanan Üçüncü Kuvvetin tanımlarından birini hatırlayalım. Bu, ilişkilendirme kuvveti olarak tanımlanır. Herhangi bir sorunun her iki tarafında da yer alan ve onları, her ikisi de olmayan yeni bir ilişki, bir sentez halinde biraraya getiren bir kuvvettir. Son makalede bunu “X” olarak, yani şu anki anlayış seviyemizde bizim için bilinmeyen bir şey olarak adlandırmıştım. Size, bu Çalışma’da uzunca bir süre yer aldıktan ve kendini gözlemleme yolunu takip ettikten sonra, neredeyse hep beklediğinizin tam tersi bir sonuca yenik düşen ani kararlar vermekten yorulup yorulmadığınızı sormuştum. Sarkacın bir ucunda bir amaç belirleyip onu koruyamayız ya da bunun karşıt yanı harekete geçirdiğini fark edip şaşırırız. Doğal olarak, söz konusu amaç sarkacın bir ucunda, ona direnme kuvveti olan İkinci Kuvvet hesaba katılmadan belirlenmiştir. Gerçi ilk başta bu tür bir amaç belirlemeliyiz çünkü olağan, kaba anlamıyla “yapamayacağımızı” fark etmemiz gerekmektedir. Bu da aşama aşama bizi, en yüce anlamıyla *yapamayacağımızın*, yani yardım almamız gerektiğinin ne anlama geldiği fikriyle tanıştırır. Bizde tam olarak gelişmiş durumda bulunan ve sürekli olarak çalışan, sürekli bizimle konuşan –aslında bize sürekli olarak ne yapmamız gerektiğini söyleyen– Daha Yüksek Merkezlerden her zaman yardım gelmektedir bize; sanırım, abartmıyorum. Ama Evet ve Hayır üzerinden, bu “X” veya ara çözüm üzerinden ifade edildiği için bu dili, bu yardımı anlayamayız. Özellikle biçimlendirici kısmımız, Daha Yüksek Merkezlerden mesajları muhtemelen işitemez çünkü her şeyi iki karşıt ifadeye, Evet veya Hayır’a, birbiriyle bağdaşmaz görünen iki karşıt uca böler. Ama sarkacın salınımında iki ucun tam ortasında kalan bir nokta vardır ve sarkaç en hızlı bu noktada hareket etmesine rağmen, iki yana salınımın tam ortasındaki

bu nokta, tamamen yeni bir anlamın içeri girdiği yerdir. Bu noktada olanları içsel olarak duymak, anlamak, yakalayıp kaydetmek için yeterince farkında, yeterince uyarık olmayı ümit edemesek bile, sarkacın iki uç noktasındayken ortaya çıkan çözüm önerilerini takip etmekten kendimizi aşama aşama vazgeçebiliriz. Genellikle şuurun olağan ikinci durumunda şuurun da olduğumuz bu uç salınımlara, karşıtlara ait düşünceler ve hisler yelpazesine güvenmemeye başlarız, demek istiyorum. Bu kaba ayırmadan, bu kaba dilden, bu kaba çözümlerden –aslında problemlerimize getirdiğimiz şiddete dayalı çözümlerden– hoşlanmamaya başlarız. Bunların faydasız olduğunu ve çok daha ince ayarların zorunlu olduğunu bilmeye başlarız.

Şimdi, çok dik kafalı olan sıradan bir kişiyi ele alacak olursak, onun bir fikirler çatışmasının hep ya bir tarafını ya da diğer tarafını alacağını, kabul edersiniz. Bay O. yıllar önce, karşıtların birleştirilmesi hakkında konuşurken, karşıt bakış açılarından tartışabilmeyi öğrenmemiz gerektiğini söylemişti. Dik kafalı bir insan –tabi ki kastedilen biziz– çoğu zaman söze şöyle başlar: “Ben daima düşünürüm ki, ben daima derim ki...” Şimdi, içsel psikolojik durumumuz böyle bir temele dayanırsa, bu Çalışma’yı yapamayız. Psikolojik zemin tamamen hatalı olur. Kendimize dair resimleri ele alalım. Kendinin güçlü resimlerine sahip bir kadını veya erkeği biraz konuştuktan sonra hemen fark edersiniz. Kendilerine ilişkin, açık veya gizli, belirli bir fikre sahiptirler. Belirli fikirleri vardır. Şu veya bu bakış açısına sahiptirler ama bunun farkında olmaları gerekmez. Şimdi, Çalışma’nın amacı, pratik yanıyla, bir ışık huzmesinin kendimizin içsel karanlığına, bu algılanmayan yana süzülmesine izin vermektir. Işık şuur demektir. Kendimizin karanlık bir yanı, görmediğimiz karanlıkta kalmış bir yanı vardır. Kendimize ait resimlere gelince, ışığın sonucu ne olur? Sonuç, karanlığın bir kısmını görmek ve onu şuura taşımaktır. Bu, şuurun genişlemesi –şuurun artması– demektir. Sık sık duymuşsunuzdur; Çalışma önce kendimizin, daha sonra diğer insanların –çünkü tek olası sıra budur– şuurun artırmak içindir. Bir insan kendini gözlemleme aracılığıyla kendine dair şuurun arttırır. Artık yalnızca ön bahçede yaşamaz, evinin etrafında dolaşmaya başlar ve böylece bir çember çizer. Resimlerde, İmajinatif “Ben”de yaşamak yerine ne olduğumuzu görmek gibi, daha önce bilinmeyen şeyleri şuuruna dahil etmek karşıtları biraraya getirir. Dolayısıyla, kendimize ait resimler üzerine düşen ışığın etkisi kendimize dair bütün hissimizi, bütün fikrimizi değiştirmektir. Sahte Kişilik, İmajinatif “Ben”, resimler ve daha pek çok şey bizi, kendimizin yalnızca bir yanında tutmaktadır. Öteki yanı görmez, bilmez ve kesinlikle kabul etmeyiz. Böylece, kendimizle yanlış bir ilişki içinde oluruz ve söylendiği gibi, Çalışma bu temelden başlayamaz. Tek-yönlülükten başlayamaz.

* * *

İşığın aşama aşama nüfuz etmesi gereken bu karanlık yanı düşünelim. Merkezlerdeki gelişime göre farklı olan insan türleri fikriyle başlayalım. Çalışma’nın diliyle, 1 No.lu İnsan ağırlık merkezi psikolojik açıdan İçgüdüsel-Hareket Merkezinde olan insandır. 2 No.lu İnsan Duygusal Merkezde-

dir. 3 No.lu İnsan Entelektüel Merkezedir. Bu açıdan, erkekler ve kadınlar için altı formülasyon mevcuttur. Bir insan 123, 132; 231, 213; 312, 321 olabilir. Bu, merkezleri bakımından formülasyonu 123 olan bir insanın her şeyden önce 1 No.lu İnsan –yani içgüdüler ve hareketlerde– ve daha nadiren 2 No.lu İnsan –yani duygusal algıda– ve daha da nadiren 3 No.lu İnsan –yani entelektüel düşüncelerde– olduğu anlamına gelir. Dolayısıyla, dengelessiz bir insandır, tek-yönlü bir insandır. Peki, bu bakımdan onun karanlık yanı nedir? Onun karanlık yanını, 2’de ve 3’te –yani duygusal hayatında ve entelektüel hayatında– yatan gelişmemiş ve bu nedenle de henüz yeterince farkına varılmamış yanları oluşturur. Formülasyonların geri kalanında da aynı şey geçerlidir. Her durumda, karanlık yanda yer alan gelişmemiş işlevler birçok istenmeyen otomatik tezahürlere yol açabilir. Bir insanda, sarkacın birçok salınımından birinin bazen, ışıktaki duran daha gelişmiş yanı ile karanlıkta kalan daha az gelişmiş yanı arasında gidip gelebildiğini düşünebiliriz. Bu durumda o insanın görevi, karanlıkta kalmış bu gelişmemiş yanını gözlemlmek, fark etmek ve kendine özel içgörüsüyle kendine ilişkin şuurunun ışığına taşımak ve böylece onu eğitmektir. Bu, o insanın içsel gelişimi, içsel ilerlemesiyle sonuçlanacaktır. İşte bu nedenle, Çalışma’nın bir ışık huzmesi göndermemiz gerektiğini söylediği karanlık yanın hem iyi hem de kötü olabileceğini söylüyorum. Resimler her zaman için kötüdür. Ama gelişmemiş işlevler ancak karanlıkta bırakılırlarsa kötüdür. Sürekli gözlemlenme ve derin düşünme ile öne çıkarılırlarsa –burada, elbette ki kendini beğenmiş biri temelini değiştiremeyecektir– o kişinin hayatına bir şey eklemeye, anlamı ve ilgiyi artırmaya ve yeni izlenimler vermeye başlarlar. Ama kendine dair hissi değişecektir. Tek-yönlü, tek-merkezli bir insan kendini belirli bir biçimde hisseder. Diğer merkezleri ön plana çıkmaya başladığında, kendine dair eski hissini doğal olarak yitirecektir ve birçokları, bu aşamalı dönüşümünden rahatsızlık duyar; bunu reddeder ve kötü bir şey olarak görür. Ama şeytan hep habersiz olduğumuz bu karanlık yandır. Örneğin, bazıları roman okumak gibi şeylerin ve daha sonsuz sayıda şeyin günah olduğunu düşünür. Yeni şeyler öğrenmenin günah olduğunu düşünen tarikatların halen var olduğuna inanıyorum. Bu, onlara özellikle süper boyutlarda bir şeytan sağlıyor olmalıdır. Aslında, bilmezler ama şeytana taparlar; cahilliği, karanlığı, katı, dar görüşlü ve merhametsiz her şeyi yüceltirler. İnciller’de Ferisiler –yani kendimizdeki bu dar görüşlülük– hakkında söylenenleri hatırlayacaksınız. İnciller’de söylenen her şeyin psikolojik olduğunu ve burada ve şimdi kendimiz için geçerli olduğunu hatırlayın. Kendi Ferisilerinizi incelediniz mi?

* * *

Şimdi, bu yorumda bu karanlık yanın başka bir unsuruna, küçük farkındalık alanımızın dışında uzanan yana gelebiliriz. Gerçekte olduğumuzdan tamamen farklı olan resimlere sahip olmamız örneğinde, imajinasyonun, kibirin, kendimize dair resimlerin bu biçimleriyle çelişen şeyin karanlıkta olduğunu, bizim bu konuda bilgisiz olduğumuzu söyleyerek başlayacağım. Buradaki zorluk, resimleri bile görmeyişimizdir. İnsanlar hiçbir res-

me sahip olmadıklarına dair bir resme sahip olabilirler. Hiçbir resme sahip olduğumuzu düşünmeyiz. Ama kendinizi üzgün hissettiğinizde ya da hak ettiğiniz övgüyü alamadığınızı hissettiğinizde, sizin üzerinizde etkin olan bir resme bakılabilir. Bu, onun gözlemlenmesine yardımcı olabilir. Derken, kendi üzerinde çalışmanın çok ilginç bir süreci başlar: önce resmi görmek ve ardından onunla çelişeni gözlemlemek. Bu, bir uyum sağlama sürecidir; farkına varmadığımız, kabul etmediğimiz, şuurun ışığına tutmadığımız her şeyin yaptığı gibi denetimimiz dışında bizi etkileyen ve her ikisi de karanlıkta olan iki karşıtı biraraya getirir.

Karşıtları biraraya getirmek, dışsal ve içsel olanı aynı kılmak, tek-yönlülüğe karşı çıkmak mekanik sarkacın eylemini engeller ve şuuru giderek Evet ve Hayır'ın mevcut olduğu merkeze, ortaya doğru yönelterek bütün varlığı güçlendirir. Söylediğim gibi, kendini kandırmak için başvurulmuş her şeyi yok eden ve kendinizi tamamen farklı bir kişi gibi hissetmenizi sağlayan bu süreç olmaksızın hiçbir şey gelişemez. Deyim yerindeyse, evinizin önünden ve arkasından geçerek etrafında bir tur atabilirsiniz ve ardından, şeyler başlayabilir. Neden? Çünkü Daha Yüksek Merkezlerin adeta mesellerin dilini kullanarak bize seslendiği Evet ve Hayır dilini anlamaya başlayabilirsiniz. Bu tür çalışmaların tümünün merkezlerin yalnızca daha yüksek kısımlarında mümkün olduğunu kısaca eklemek istiyorum. Biçimlendirici kısım gibi daha düşük kısımlar yalnızca Evet veya Hayır üzerinden çalışabilir. Çalışma'yı değerlendirerek merkezlerin yalnızca daha yüksek kısımlarına ulaşabilirsiniz. Bu daha yüksek kısımlar aşama aşama Daha Yüksek Merkezlere doğru geçerler.

İsa'nın İnciller'de ve son zamanlarda keşfedilen bazı Papirüslerde yer alan, içsel olanla dışsal olanı aynı kılmakla ilgili bazı sözlerini aktarmak istiyorum. Matta'da aktarılan Dağdaki Vaaz'da İsa şöyle der:

"Bu yüzden, sunakta adak sunarken kardeşinin sana karşı bir şikâyeti olduğunu anımsarsan, adağını orada, sunağın önünde bırak, git önce kardeşinle barış; sonra gelip adağını sun. Senden davacı olanla daha yoldayken çabucak anlaş. Yoksa o seni yargıca, yargıç da gardiyana teslim edebilir; sonunda da hapse atılabilirsin." (Matta, 5:23-25)

İsa'nın, bir Ferisi "yemekten önce elini yıkamadığını" görüp şaşırınca" Ferisilere söylediği şu sözler vardır:

"Rab ona şöyle dedi: "Siz Ferisiler, bardağın ve tabağın dışını temizlersiniz ama içiniz açgözlülük ve kötülükle doludur. Ey akılsızlar! Dışı yapanla içi yapan aynı değil mi? Siz kaplarınızın içindekini sadaka olarak verin, o zaman sizin için her şey temiz olur." (Luka, 11:39-41)

İsa'nın İnciller'e dahil edilmeyen sözleri arasında şunlar yer alır:

"Birisi ona krallığının ne zaman geleceğini sorunca Rab şöyle cevap verdi: İki bir olduğunda, dışla iç bir olduğunda, erkekle kadın bir olduğunda, ne erkek ne de kadın olduğunda." Yani aktif ve pasif Üçüncü Kuvvet tarafından değiştirildiğinde.

İsa'nın bir başka sözü de şudur:

“Aşağıda olanı yukarıda ve yukarıda olanı aşağıda, sağda olanı solda ve solda olanı sağda, önde olanı arkada (ve arkada olanı önde) kılmadığınız sürece Tanrı'nın krallığına giremezsiniz.”

Quaremead, Ugley, 5 Mayıs 1945

BUGÜNKÜ DURUM

Dünyanın şu anki genel durumuyla ilgili olarak Çalışma neyi öğretmektedir? Birçoğumuz her şeyin kısa süre içinde tamamen farklılaşacağına ve çeşitli konferansların, anlaşmaların geleceği kalıcı olarak değiştireceğine inanıyor. Son büyük Avrupa Savaşı sona erdiğinde çoğunluk nasıl düşünüyorsa, tam olarak öyle düşünüyorlar. Sivil nüfusu böylesine derinden etkileyen bu yeni savaşta, insanların doğal olarak daha iyi bir gelecek beklentisinin içine girebileceğini ve evrensel olarak paylaşılan ıstıraptan daha iyi bir düzenin ortaya çıkmasını umut edebileceğini söylemek yeni tartışmaları da beraberinde getirir. Bu fikri, Çalışma tarafından inceleyelim ve Çalışma'nın bu küçük gezegendeki insanlık hakkında neler öğrettiğine bakalım. Özellikle de yanlış *tutumu* inceleyelim. Bildiğiniz gibi, bilimciler, gökbilimciler, matematikçiler vb. Yeryüzü adını verdiğimiz bu küçük parçacığın milyonlarca galaksi, güneş ve gezegeni içine alan sonsuz büyüklükteki evrende iskan edilmiş yegane nokta olduğu tutumunu benimsemektedirler. Bu zihinsel tutum hakkında ne düşünüyorsunuz? Burada, bu küçük Yeryüzü'nde, her şeyden önce bazıları devasa büyüklüklerde olan milyonlarca güneşten oluşan Samanyolu galaksisinde önemsiz bir noktayız. Galaksimiz de milyonlarca devasa galaksinin ya da güneş kümesinin yalnızca biridir. Daha önceki bilimsel düşüncenin, engin Evren'i oluşturan gökyüzündeki cisimlerin hepsinin bizim küçük Yeryüzümüz etrafında döndüğünü varsaydığını biliyorsunuz. Merkez bizdik. Elbette ki duyuların sunduğu kanıtlardan yola çıkarsak güneş Yeryüzü etrafında dönüyormuş gibi görünür ve gökyüzündeki her şey, bütün takım yıldızlar, bütün galaksiler ve onları oluşturan sayısız güneş için de aynı şey geçerlidir. Gökyüzünün Yeryüzü'nün etrafında döndüğünü ve Güneşimizin doğup battığını düşünmemize neden olan şeyin Yeryüzü'nün kendi etrafında dönmesi olduğu keşfedilince, bu fikir horgörüyle ve nefretle karşılandı. İnsanlar bu Yeryüzü üzerinde en önemli şeyin kendileri olduğunu ve geri kalan her şeyin, bütün yıldızların deyim yerindeyse bize hizmet ettiğini söyledi ve buna inandı. Bu egoizm değil midir? Yanlış bir tutum değil midir? Kibir ve kendini beğenmenin olağanüstü bir biçimi değil midir? Söylediğim gibi, bugün bile bilimciler küçük bir kum tanesi olan Yeryüzümüz dışında herhangi bir yerde hayatın var olmasının olanak dışı olduğunu öğ-

retirler. Bu olağanüstü bir kibir, kendi görece önemimizin hiçbir şekilde anlaşılabilmesi değil midir? Bu bakış açısının, bu zihinsel tutumun günümüzde değiştiğini gösteren hiçbir işaret görmüyorum. Görünen o ki yaratılışın tahayyül edilemez enginliğinde kendimizi tek gerçek canlı nokta olarak hayal etmeyi sürdürüyoruz.

Şimdi, Çalışma, tüm evrenin canlı olduğunu ve bizim de neredeyse kıymetsiz, neredeyse tamamen önemsiz olduğumuzu ve Yeryüzümüzün patlayıp yok olması durumunda bunun fark edilmeyeceğini veya herhangi bir fark yaratmayacağını öğretir. İnsanlar bazen, psikolojik öğreti ilgi çekici olsa da kozmik çizimlerin –örneğin Yaratılış Işını’nın– ilgilerini çekmediğini söylüyorlar. Ama bu Çalışma, tıpkı diğer bütün ezoterik öğretiler gibi, İnsan ile onun içinde ortaya çıktığı Evren’i ilişkilendirir. İnsanı Evren’den ayrı olarak kendi başına incelemek yanlıştır ve doğru duygular sunmaz. İnsan bir mikrokozmos, küçücük bir dünya olarak kendinde makrokozmosu ya da Büyük Evren’i temsil eder. Biri diğerini model alır. Aralarında bir denklik vardır ve İnsan’da olup da Evren’de olmayan hiçbir şey yoktur. Tıpkı Güneş’in Yeryüzü’nden daha büyük olması ve Yeryüzü’nün Ay’dan daha büyük olması gibi, İnsan’da da Ay’ı, Yeryüzü’nü ve Güneş’i temsil eden –yani dışsal duyularımızla algıladığımız varlıklar olan Ay, Dünya ve Güneş’e içsel olarak karşılık gelen– daha düşük ve daha yüksek, daha küçük ve daha büyük psikolojik *seviyeler* vardır.

Öğretilenlerden bildiğiniz ve belki de kendini gözlemleme aracılığıyla bildiğiniz gibi, gurur ve kibir bizi uykuda tutan ve önümüzden yürüyüp her şeyi önceden kararlaştıran iki devdir. Lütfen, kendine hayran bir insana dikkat edin. Uykuda değil midir? Ardından, yalnızca bu Yeryüzü’nün insanların yerleşimine açıldığını ve Evren’in geri kalanının ölü olduğuna bilimsel açıdan kanaat getirmiş bir kişi olduğunuzu varsayın. Bu tutum, bizi eline geçiren ve aslında bizim için her şeyi mahvetmekte olan bu korkunç devlerle mücadelenizde size yardımcı olacak mıdır? Bu bakış açısının, kendimize verdiğimiz önemi artırmak ve şu anki varlık seviyemizi belirleyen gerçek dışı yanı, yani Sahte Kişiliği beslemek dışında bir şeye hizmet edebileceğini düşünemiyorum. Oysa bazen yıldızlara bakıp kendi küçüklüğümüzü hissederiz. Bilimin hayret hissimizi artırması gerekirdi. Tam tersini yapmıştır. Her şeyin anlamsız olduğu dışında hiçbir mesaj vermemiştir. Anlamdaki ve dolayısıyla anlayıştaki bu düşüş, her yanda dikkate çarpmaktadır. Bu da İnsan’ın doğru gelişimi için gereksinim duyulan belirli duyguların yitirilmesine neden olur. Bu tür duyguları dilediğiniz gibi adlandırabilirsiniz ama hepsi, insanın kendini çok küçük bir varlık olarak hissetmesini ve kendindeki Daha Yüksek Merkezlerin –ki onlar, sürekli olarak ona mesaj göndermeyi amaçlamaktadır– olası eylemlerine içsel olarak açılmasını sağlayan etkiye sahiptir. Egoizm ise insanın kendi içine yönelmesini engeller ve onu dışarıya, yani bir insanın yalnızca bir yanı olan nesnelere, olaylara, bedene, dışsal duyuların dünyasına yöneltir. Çalışma’nın günümüzde İnsan’ın tek-yönlü olduğunu söylerken kastettiği şeyi anlamamanın bir yoludur bu. Böylece insan, günümüzde her şeyin çözümünü yalnızca kendi dışında arar ve kendini değiştirmeyi amaçlamaz; bir şu-

ur artışı ya da anlayış artışı yerine, kendinin dışında daha çok makine, daha çok nesne, daha karmaşık şeyler üretmeye odaklanır. Ve böylece, makineler onun üzerinde savaşır. Bir sonraki savaşın, işaretlerini şimdiden görebildiğimiz yeni makinelerden dolayı kısa süre içinde patlak vereceğinden emin olabilirsiniz. Karakteristik şiddetiyle, anlayış ve kendini gözlemleme eksikliğiyle insan, yeni yıkıcı makineler üretmekle meşguldür ve bir yandan da barışı sağlamak için konferanslara katılmaktadır. Bu bir şuur eksikliğidir, insanın kendindeki çelişkileri görebilme noktasındaki kabiliyetsizliğidir. Bu kabiliyetsizlik, bu şuur eksikliği ise varlık seviyemizin işaretlerinden biridir. Çalışma'nın –bütün ezoterik öğretinin ve İnciller'in– amacı şuur artırma. Bunu, kendinizin nasıl biri olduğunu görerek, Sahte Kişiliğin yapar görünmesinin ötesinde yatan karanlık yana adım atarak başlatırsınız. Bu birinci adımdır; yani şu anki şuur eksikliğimizle, şu anki varlık seviyemizle savaş durdurabilmemiz imkansızdır. Savaş yalnızca şuurdaki artışla durdurulabilir. Varlık seviyemiz yaşamımızı cezbeder. Dolayısıyla insanlık da savaş cezbeder.

Bir sonraki nokta, Çalışma'nın İnsan'ın yapamayacağını öğretmesidir. Her şey, oluşabileceği tek olası biçimde oluşur. Her şey gidebileceği tek doğrultuda gidecektir ve hiçbir şey bunu engelleyemez. Evet ama buna bir şey eklenmelidir. İnsanoğlu uykusundan uyansaydı, her şey farklı bir biçimde ilerlerdi. Neden? Çünkü insanlar görmeye, uyanmaya, daha şuurlu olmaya başlasalardı varlık seviyeleri değişirdi ve böylece, şeylerin başka bir düzeni onlar tarafından cezbedilirdi ve de savaşlar ve daha bir sürü şey son bulurdu. İnsan kendinin daha üst bir seviyesinde yaşasaydı, her şey değişirdi. Bunlardan biri de şiddete başvurmaya son vermesi olurdu. Kendi şiddetinin üstesinden gelirdi.

Üçüncü nokta, bu Yeryüzü'ndeki uyuyan insanlığın *kullanıldığıdır*. İstirap, acı, hastalık, şiddet, cinayet, nefret, intikam gibi şeyler Yeryüzü dışındaki bir şey tarafından *belirli amaçlar doğrultusunda* kullanılmaktadır. Bir insan, kendini uyandıran faydalı ıstırapların belirli türleri aracılığıyla bundan kaçabilir. Ama bu noktaya burada daha fazla değinmek istemiyorum.

Dördüncü nokta, genel varlık seviyemizin *yalan söylemekle* karakterize edilmiş olması ve bunun, gerçek bir anlaşmayı imkansız kılmasıdır. Bay O. bir keresinde, yalan söylemenin bütün biçimlerini –kendi yalanlarımızı ve genel olarak yalan söylemeyi– incelememiz gerektiğini söylemişti. Yalan söylemek konusunda gerçekten eğitime ihtiyacımız olduğunu –yani yalan söylemeyi ve bunun korkunç gücünü incelemek ve fark etmek zorunda olduğumuzu– belirtmişti. Bir başka yerde ise, bir açıdan bakıldığında biçimlendirici kısmın bizlere onunla yalan söylememiz için verildiğinin düşünülebileceğini vurgulamıştı. Hem siz hem de herkes yalan söylüyorsa, doğru bir şeye nasıl ulaşabilirsiniz? Yalan söylemek, varlık seviyemizi karakterize eder ve varlık seviyemizi değiştirmek istiyorsak, değiştirmemiz gereken şeylerden biridir. Daha önce söylenenleri hatırlatmak için yalan söylemek konusunda birkaç noktaya değinmek istiyorum. Hiçbir şey, olur görüldüğü gibi değildir. Kendinizden başlayın. Olur görüldüğünüz gibi misiniz? Yani cidden öyle olduğunu mu düşünüyorsunuz? Yine, bir tavus kuşunun

çalışmaına bakın. Bir yalan mı? Sonra kendinize bakın. Yine, bütün propagandalar, örgütlü biçimde söylenen yalanlardır. Tüm bürokrasi, en üst kademeden en alt kademeye yalanlarla örülüdür. Politikalar tamamen yalanlar üzerine kuruludur; üstelik zekice olmaları da gerekmez. İnsan konuşurken genellikle yalanlar söyler. "Ben" demek bile yalandır; hangi "ben"i kastediyorsunuz? Yalan söyleme aygıtı ve yalanların propagandası için kullanılan mekanizma bu yüzyılda muazzam ölçüde gelişmiştir. Radyo ne için kullanılır? Yaygın olarak ve çoğu zaman yalnızca yalanların propagandası için kullanılır. İnsanlığın propagandaların, gazetelerin, filmlerin, radyonun gerçek yüzünü görebilmesini ve onların yalanlarına direnebilmesini sağlamak için ne kadar çok çalışmak ve ne kadar çok çaba sarf etmek gerektiğini hayal edin. İnsanlar, hayali insanlar ve hayali hayatlar hakkındaki filmlere kendi canlarının absorbe edilmesine izin verir. Bütün bunlar yalandır. Ama bir filmle özdeşleşmeyerek ona direnmek çok iyi bir şeydir. Bunu yaptığınızda, imajinasyonda çalışan garip kuvvet sizi yemez. Yalan söylemek hakkında, bütün negatif hallerin yalanlardan kaynaklandığı ve yalnızca yalanlar ürettiği gibi daha pek çok önemli şey söylenebilir.

Vurgulamak istediğim son bir nokta, çok kolay unutabildiğimizdir. İnsanlar, geçmişte olanları unuturlar ve ayrıca, yeni insanlar yetişmektedir. Bu ise savaşı çok kısa bir süre içinde tekrar olası hale getirir. Hepimiz daha şuurlu olsaydık, savaş son bulurdu. Ama bu imkansızdır. Herkesin daha şuurlu olması imkansızdır. Bir insanın bile daha şuurlu hale gelmesinin zorluğunu düşünürseniz, neden böyle olduğunu anlarsınız.

Dünyaya bir anlığına hakim olan bütün insanların kendilerini nasıl savaşa dayandırdıklarını fark etmişsinizdir. Hasnamus tipi olarak adlandırdığımız bütün bu insanlar, kendi esenliklerini başkalarının sefaletine bağlayanlar, bütün diktatörler savaştan beslenirler. Bu da İnsan'ın varlık seviyesinin savaşı nasıl derinden kendine doğru çektiğini ve savaş hastalığının İnsan'ın içinde olduğunu ve onun kendi durumundan kaynaklandığını göstermektedir. İnsan'ın varlık seviyesi daha öncekiyle aynı olduğu için, her şey bu seviyede olabileceği tek olası yönde gidecek ve hiç kimse hiçbir şey yapamayacaktır. G. bir zamanlar şunu söylemişti:

"Her şey, yapılabileceği tek biçimde yapılır. *Bir şey* farklı olabilseydi, *her şey* farklı olurdu. Ve belki de o zaman hiç savaş olmazdı. Her şey diğer her şeye bağlıdır, her şey birbiriyle ilişkilidir, hiçbir şey ayrı değildir. Bu nedenle her şey ilerleyebileceği tek yönde ilerliyor. İnsanlar farklı olsaydı, her şey farklı olurdu. Oldukları gibiler, dolayısıyla her şey de olduğu gibidir."

DUYGUSAL MERKEZ ÜSTÜNE YORUM

Bu gece, Duygusal Merkez hakkında konuşmaya çalışalım. Çalışma, en zor denetlenen merkezin Duygusal Merkez olduğunu öğretir. Açıkça, Biçimlendirici Merkezin (yani Entelektüel Merkezin mekanik kısmının) ve ayrıca bütün hareketlerimizi kontrol eden Hareket Merkezinin bir ölçüde denetlenebildiğini söyler. Bay O. bir keresinde, Duygusal Merkezin çıldırmış bir fil gibi olduğunu ve Hindistan'da insanlara hizmet eden bir filin çıldırması halinde iki akıllı başında filin bulunup doğru davranışları öğretmesi için çılgın filin iki tarafına organlarla bağlandığını söylemişti.

Bunun ne anlama geldiğini düşünelim. Düşünceler bir süre sonra bir ölçüde istemli bir biçimde denetlenebilirler. Hareketler de –örneğin yüzün adalesel bir tezahürü olan somurtmak– küçük bir ölçüde istemli olarak denetlenebilir. Ama Duygusal Merkez istem dışıdır; yani insanın doğrudan denetiminin dışındadır. İstemli Hareket Merkezini ele alalım. Onu kontrol edebilirsiniz, değil mi? Daha hızlı ya da daha yavaş yürüyebilirsiniz, gülebilirsiniz ya da kaşlarınızı çatabilirsiniz. Bu, kasların sıkılması ve gevşetilmesiyle açığa çıkar. Hareket Merkezi kasları yönetmektedir. Bunu anlamak kolaydır. Kolumu uzatabilirim veya uzatmayabilirim. Dilimi çıkartabilir veya çıkartmayabilirim. Yani bu hareketlere hizmet eden kaslar üzerinde doğrudan denetime sahibim. Peki ama duygularımı, bir şeyden hoşlanıp hoşlanmayacağımı aynı biçimde denetleyebilir miyim? Bütün merkezler içinde en önemlisi olan bu merkezin, doğrudan kontrolümüz altında olmadığını siz de kabul edersiniz. Bu nedenle, onun çılgın fil gibi olduğu ve öncelikle başka iki fil –düşünen Entelektüel Merkez ve davranan Hareket Merkezi– tarafından denetlenmesi gerektiği söylenmiştir. Birine karşı negatif bir duygu beslediğinizi ve o an için amacınızın, bu negatif duyguyu –diyelim ki güçlü bir hoşnutsuzluğu– ifade etmemek, göstermemek ve ona tamamen rıza göstermemek olduğunu varsayalım. Bu tür bir durumda, Entelektüel Merkezi, yani o an biriken ve rıza göstermenizi isteyen düşünceleri gözlemlemek ve onlara ayak uydurmamak mümkündür. Kasları gevşetmek ve adalesel olarak “galeyana gelmemek”, kaşlarınızı çatmamak ve belirli bir düşmanca duruş sergilememek, acımasızca konuşmamak gibi şeyler de mümkündür. Bu en azından, Duygusal Merkezin negatif durumunun dışsal ifadesini denetleyebilir. Elbette ki negatif duygularınıza gerçekten inanıp bütün bunları, deyim yerindeyse, sosyal bir tarzda yapmaktaysanız, sonuç önemsizdir. Erdem, Kişiliğinize gider; bir tür tilki haline gelirsiniz. Yani çok samimiyetsiz bir kişi olursunuz. Ama mekanik hoşnutsuzluğunuzdan rahatsızlık duyma noktasına gelmiş, içsel kimyanızı negatif kılmak istememiş ve aslında, negatif olmaktan nefret etmişseniz ve negatif olmanın ne anlama geldiğini –örneğin böyle durumlarda, bunun hiç psikolojik cesarete sahip olmadığınızı, Çalışma'nın bakış açısından nelerin gerekli olduğuna dair hiçbir fikriniz olmadığı, hiçbir içsel çarpışma, hiçbir içsel güce sahip olmadığınızı anlamına geldiğini– anlamışsanız; kısa-

cası özdeşleştiginiz, negatif olduğunuz ve haklılığınıza inandığınız sürece Çalışma çarpışmasını her zaman kaybetmiş olduğunuzu görmediğiniz takdirde, Çalışma'nın bu çarpışma alanını nasıl sizin içinize yönelttiğini ve ergeç yalnızca o yana, bu içsel yana ya da dilerseniz, bu psikolojik yana baktığını henüz anlamamışsınızdır.

Psikolojik yan, erkeğin veya kadının ta kendidir. Bir kişiye dışarıdan iyi davranabilirsiniz. Evet ama psikolojik dünyanızda –yalnızca sizin tarafınızdan bilinen bu görünmez dünyada– o kişiye içsel olarak nasıl davranıyorsunuz? Çalışma'da bir süre sonra –Çalışma üzerinizde etki göstermeye başlarsa– yanlış hissetmekten, dışsal olarak yapabileceğiniz herhangi bir şeyden dolayı duyabileceğinizden daha çok rahatsızlık duyarsınız. Çalışma esas olarak dışsal hayat hakkında değil, içsel hayat hakkındadır. İçsel hayatta samimiyet ve değerlendirme önemlidir; bunun sahte ya da yapay değil, gerçek olması gerekir. Dışsal olarak yanlış davrandığınızda kendinizi aptal gibi hissedebilirsiniz ama gerçek hayatınız olan içsel psikolojik hayatınızın özel anlarında bir kişiye düşüncelerinizde ve hislerinizde kötü ve acımasız davranırsanız, hiç kimse bunu bilmemesine rağmen, kendinizi daha da beter hissetmeye başlamalısınız. Bu nedenle insanlara içsel olarak, gözle görülmeyen bir biçimde, zihinde ve hislerde nasıl davrandığınızın önem taşıdığı sizlere sıkça söylenmiştir. “Öldürmeyeceksin” emri, ezoterik açıdan kişinin içsel hayatına işaret eder. Gerçek anlamından ayrı olarak psikolojik bir anlama da sahiptir. Bazılarının neyi kastettiğini ve bir kişi kendi içinden başkaları hakkında negatif şeyler söyleyip bundan hoşlanırken güler yüzlülüğünü koruyup dışsal olarak bir melek gibi görünmesinin ne gibi içsel kötülöklere yol açabileceğini bildiğinizi sanıyorum. İçsel olan ve dışsal olan birbiriyle denkleşmelidir. Bu uzun bir görevdir. Bunlar, aynı zamanı gösteren iki saat gibi olmalıdırlar.

Bütün bunlar çok kolayca yanlış anlaşılıp yanlış bir biçimde ele alınabilir. Bu nedenle, eğer negatif bir durumdaysanız, bunun –Çalışma'nın bakış açısından– *her zaman kendi suçunuz olduğunu* size tekrar hatırlatacağım. Ne olursa olsun, başkası ne söylerse söylesin, kendi negatif durumlarımızdan –kendimizden– sorumlu hale gelmeliyiz. Elbette ki negatif olmayı ve rahatsız edici duygulara kapılmayı gizliden gizliye severseniz, kendinizi gizliden gizliye başka neye kaptırırsanız kaptırın, bunun en kötüsü olduğunu söyleyebilirim. Örneğin, arabozucu biriyseniz ve sonuçlarından hoşlanıyorsanız, varlık seviyesinde çok aşağılardasınızdır. Size ilk adımı hatırlatacağım; bizden hoşlanmamız değil, hoşlanmamayı ve onun bütün sonuçlarını durdurmamız istenir. Bu çok pratik bir başlangıç noktası oluşturur. Ardından, kendinizde negatif duygunun varlığını yabancı bir şey gibi, mide ağrısı kadar şiddetli bir biçimde hissedince kendi nedenlerinizden yola çıkarak kendiniz üzerinde çalışmak ve kendi içsel sağlığınız için içsel durumunuzu dönüştürmek istersiniz. Daha sonra Çalışma'nın öğrettiği *her şeyi* bilmenin gerekli olduğunu görür ve tümünü anlamak istersiniz. Çalışma'ya sırf denemek için elinize alıp dilediğinizde fırlatıp atabileceğiniz bir şeymiş gibi, gelişigüzel bir tutumla yaklaşamazsınız. Çalışma gerçek hale gelmelidir. Ama bu uzun yıllar alır ve hayattan ayrı yeni bir şey doğana

dek belirli bir içsel cesaret, içsel yüreklilik, içsel kararlılık gerektirir. Buna, *Çalışma'da bir nokta* denir ve bu nokta Çalışma'nın bir erkek veya kadının kendini geliştiren bir organizma olarak yaratıldığını ifade ederken sözünü ettiği yeni gelişimi başlatır. Bu gelişim fiziksel değil, psikolojiktir.

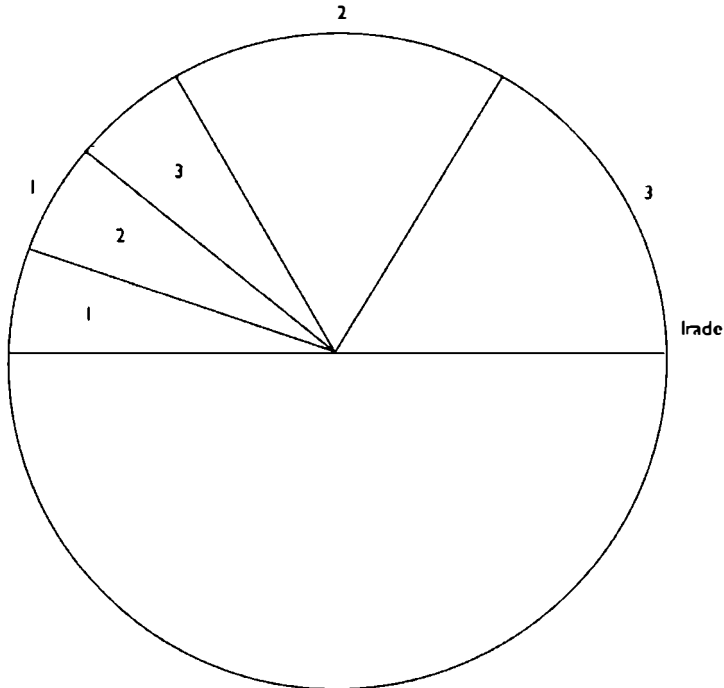
* * *

Şimdi, duygular hakkında, hisler hakkında konuşalım. Nedir bunlar? Hoşlanmamak bir histir, bir duygudur. Bizi bir kişiyle birleştirir mi, yoksa tam tersi bir sonuç mu yaratır? Bir kişiyi hoşlanmayarak anlayabilir misiniz? Bu yeterince basit bir sorudur ama bunu hiç düşündünüz mü? Bir kişideki belirli "ben"lerden hoşlanmayabilirsiniz ve kendinizdeki belirli "ben"lerden de hoşlanmamanız şartıyla, kendiniz ile o kişi arasında bir bağ kuramayacağınız anlamına gelmez bu çünkü o kişideki diğer "ben"lerden hoşlanabilirsiniz. Ama bir kişiden *bütünüyle* hoşlanmıyorsanız, hiçbir temas mümkün değildir. Bazılarının bunu henüz kavrayamadığını düşünüyorum ve bunun, kendinizdeki farklı "ben"leri henüz gözlemlememiş olmanızdan –kendinizin tek bir kişi değil birçok insan olduğunu henüz görmemiş olmanızdan– kaynaklandığına inanıyorum. Kendinizi *birçoğa* ayıramadıkça, başkalarındaki *birçoğu* da göremezsiniz. Halinizden memnunsanız ve kendinizi her yanıyla doğru olan biri gibi, tek ve değişmez bir kişi gibi kabul edecek kadar uykudaysanız, bütünüyle hoşlanmak ya da bütünüyle hoşlanmamak arasında bir seçim yapmaktan, yani insanlarla ilişkilerinizin tamamında Evet *veya* Hayır sarkacından nasıl kaçabilirsiniz? Daha önce şu veya bu yüzden rahatsız edici olduğu söylenen biriyle tanıştığımızda, bu olumsuz ifadeyi çok kolayca kabul etme eğilimini muhtemelen hepiniz benimle paylaşırsınız. Elbette insanları genel kabul gören popüler değerler üzerinden değerlendirmek Çalışma'daki bir kişinin yapabileceği bir şey değildir. Çalışma'yla tanışmadan önce bile, bu tür etiketleri kabul etmezdim. Sonuç olarak, herkesin hoşlanmadığı insanlardan hoşlandığımı ve herkesin hoşlandığı insanlardan hoşlanmadığımı sık sık gördüm. Bunun sırf aksilikten, aykırı olma isteğinden kaynaklandığını düşünüyorum. Telkinlere çok açık olduğumuz ve hatta çok kolay ipnotize edildiğimiz doğru değil midir? Zayıf bir kişi kolayca ikna edilebilir ve genel geçer standartları kabul edebilir. Bu, onun hislerinde özsel –yani gerçek– çok az şey olduğu anlamına gelir. Standartlaştırılan hislerin, hoşlanma ve hoşlanmama noktasında neyin doğru olduğuna dair söylenenleri kolayca kabul etmenin korkunç bir hastalık olduğunu düşünüyorum; bireyselliğe saldıran bu hastalık, günümüzde çok yaygındır. Ama Çalışma'nın iyileştirici tesirlerine maruz kaldığımızda ve Çalışma'nın öğrettiği her şeyi öğrendiğimizde, insanları standartlaştırılmış bir biçimde görmeyiz; *kendimizi* de artık standartlaştırılmış bir biçimde almamak şartıyla.

Şimdi, insanlar sonradan oluşturulmuş Kişiliklerinin edindiği hissetme modellerine ve standartlaştırılmış yaklaşım biçimlerine sahiptirler. Bu modellere uygun olarak davranmayı sürdürür ve bunu *asla* gözlemlemezler. Bu nedenle de kusursuz olduklarını hayal ettikleri hapishanenin içinde kalırlar. Bu tür durumlarda, böyle insanlar kendilerini Çalışma'nın ışığında

gözlemleyebilseler ve Çalışma'nın yapmamızı ve uzak durmamızı istediği şeyleri dikkate alabilselerdi, onlar için her şey baştan sona değişirdi, bundan eminim. Başka bir tesirler dizisini hissederlerdi. Ama kendini Çalışma'da gören insanların kaç, Çalışma'nın gözlemlmelerini istediği şekliyle kendilerini gözlemler. Neden böyledir? Çünkü *hisler* henüz gelişmemiştir. Şimdi, hislerin gelişebileceği iki doğrultu vardır. Etkilenmeler gelişebilir. Bu, dışarıya doğru –hayata ve nesnelere doğru– bir gelişimdir. Bir de içeriye doğru gelişim vardır; bu hep kendini sevme pahasına gerçekleşir. Bu ne anlama gelir? Örneğin, doğru biçimde yapamadığımızı hissettiğimizde ve sanki Çalışma'ya nasıl yapabileceğimizi sorduğumuzda, hislerin içsel istikametini geliştiririz. Bu içsel doğrultu, kendimize dair sahip olduğumuz hisleri değiştirir. Daha Yüksek Merkezlere –kendimizin öteki yanına– doğru yolun yarısıdır. Bu nedenle, Çalışma'nın merkezlerin bölümleri hakkında söylediklerini dikkate almalıyız.

Bir merkezin daha yüksek bir bölümünde olduğumuzun işareti nedir? İşaretlerden biri, "Ben" hissinde her zaman bir değişiklik olmasıdır. Bir başka işaret, daha düşük bir duyguyu denetleyebilmemizdir. Doğrudan duygusal kontrol, yalnızca diğerinden daha güçlü bir duyguya sahip olunarak sağlanabilir. Duygusal merkezin daha yüksek bölümlerine ait bütün duygular, daha düşük duyguları denetleme gücüne sahiptirler. Zorluk, merkezlerin daha yüksek bölümlerine ulaşabilmektir. Bunun için, durumun ne olduğunu bilerek yöntemler keşfetmemiz gerekir. Duygusal Merkezdeki küçük bir bölümü ele alalım.

1, 2 ve 3 olarak adlandırılan küçük bölümler, Duygusal Merkezin hareketli ya da en mekanik parçasının hareket, duygusal ve entelektüel bölümleridir. Olağan duyguların ifadesiyle bağlantılı olan kısım 1'dir. Kişisel olarak hoşlandığımız ve hoşlanmadığımız şeylerin hepsi 2'de yer alır ve kendini sevmenin merkezi de buradadır. 3 ise birçok küçük ilgi ve arzunun bileşkesi olan iradedir. Bu, en yüksek bölüme ait olan Gerçek İrade değildir. Kendini sevme egemen olduğunda 2'de doğan duyguları hangi duygu denetleyebilir? Yalnızca 2 ve 3 numaralı ana bölümlere ait duygular. 2 numaralı ana bölüm, ne ile karakterize olabilir? Kişinin kendini aşan duygularla, kişinin kendinden daha büyük bir şeyin var olduğu hissiyle, sahici dinsel ve estetik duygularla. Bu duyguların niteliği, daha düşük duygularınkinden tamamen farklıdır ve onları denetleyebilir. 3 numaralı ana bölümde, bütün merkezi kontrol eden duygular yer alır. Bu duygular *yaratabilir*; bunların aracılığıyla bir insan yapmaya, Gerçek İrade'ye sahip olmaya başlayabilir. Ama Entelektüel Merkezin en yüksek niteliği olan şuurun da eşit ölçüde gelişimi buna eşlik etmedikçe, İrade tam İrade olamaz. Daha yüksek bölümlerle temas kuramayışımız neden kaynaklanır? Daha yüksek bölümlerle temas kuramayışımızın nedeni, bizlerin hep bu merkezlerin her birinin küçük hareketli parçalarında –yani önemsiz, hırçın, küçük hoşlanmalar ve hoşlanmamalar, düşünceler vb.– oluşumuzdur. Duygusal Merkeze gelince, daima kişisel olarak hoşlandığımız ve hoşlanmadığımız şeylerle ve dolayısıyla kendini sevmenin sayısız tezahürüyle meşgulüzür.

Quaremend, Ugley, 19 Mayıs 1945

İZLENİMLERİ İÇERİ ALMAK HAKKINDA

Genel anlamda, kendimize dair yeni izlenimlere sahip olmadıkça yeni izlenimler alamayız. Özel olarak, kendimize dair yeni izlenimlere sahip olmaya başlamadıkça başka insanlar hakkında yeni izlenimler alamayız. Çalışma, insanın kendini dışta bırakıp başkalarıyla başlamasını öğretmez. Şeyler, insanlar ve olayların dış dünyasında bizim için herhangi bir şeyin değişebilmesi, öncelikle kendimizi değiştirmeye başlamamıza bağlıdır. Kişi kendinden hoşnut olunca, kendini değiştirmenin ne anlama geldiğini anlamak zordur. Bu nedenle yeni izlenimler edinmesi de zor olur. Kişinin kendi aynı kalınca, insanlar ve dünya hakkında yalnızca eski basmakalıp izlenimleri içeri alır. Bu neden böyledir? Kişinin varlık seviyesi, izlenimlerin üzerine düştüğü alıcı şey olduğu için böyledir. Ve yalnızca yaptığı şeyi alabilir ve yeni hiçbir şey alamaz. Uzun bir süre önce, artık aramızda olmayan bir adamla konuşuyordum. Çalışma'yla ilgili hiçbir şey yapmamıştı. Ona –diyelim ki Sör Augustus Smith'i– görebilir ve onunla bu kadar çok özdeşleşmemeyi başarabilirse, muhtemelen sağlığının düzeleceğini ve daha uzun yaşayacağını söylemiştim. Oysa bu zordur. Kişinin Bay Falanca'yı

ya da Bayan Filanca'yı görmek zorunda olması, kulağa her zaman tuhaf gelir. Ama içsel değişimi esas alan bu öğreti sisteminde en önemli şey tam da budur. Bay O. sık sık bu temaya döner ve bunu vurgulardı. Biz de aynıını yapmalıyız çünkü bunu daha önce işitmiş olsak da unutmaya, anlamamaya ve kastedilen şeyi tam olarak kavrayamamaya devam ederiz. Örneğin, kendimiz diye adlandırılan bir kişiyle yaşadığımızı kolay kolay göremeyiz. O kişiyi kendimiz olarak kabul ederiz. O kişiyle kendimiz arasında hiçbir zaman bir fark gözetmemişizdir. Ama Çalışma, bu farkın gözetilmesine önemli bir vurgu yapar çünkü bu ayrım başlamadıkça, Çalışma'nın içsel eylemi iş görmeye başlayamaz. Üstünde koruyucu bir tabaka olan bir çizim kağıdını düşünün. Çalışma'nın kendi anlamını bu kağıda geçirebilmesi için, asıl yüzeyi kaplayan tabakanın ayrılması gereklidir. Kişilik de Öz'den böyle ayrılmalıdır. Farklı bir yaklaşım kullanacak olursak, benim durumumda, Dr. Nicoll'den ayrılmam gerekir. Ama bu türden herhangi bir şeyin gerçekleşmeye başlaması için öncelikle kişinin kendine dair yepyeni bir izlenimin gerektiğini fark edeceksiniz. Kendinden hoşnut bir adam, içsel koşulundan muhtemelen bir milimetre bile uzaklaşmayacaktır çünkü kendiyile tatmin olmaktadır. Böylece, kendi ya da başka herhangi bir şey hakkında yeni izlenimler edinemeyecektir. İçeride, sımsıkı yapışmış haldedir. Evet ama hepimiz kurtulmamız, bağlarımızı koparmamız gereken bir şeye sıkıca yapışır ya da saplanıp kalırız. Bu tıpkı, iki tabakadan oluşan şu çizim kağıdı gibidir. Biri gerçektir, diğeri değildir. Ama birmiş gibi görünürler çünkü birbirlerine yapıştırlar. Gerçi bunları ayırmak mümkündür. Ama tüm bunlar yalnızca psikolojik olarak gerçekleşebilir. Bir psikoloji diğetine yapışmıştır. Bunun görebildiğimiz ya da dokunabildiğimiz şeylerle hiçbir ilgisi yoktur. İşte, bu yüzden zordur. İçinde yaşadığımız görünmez dünya hakkında olduğu için zordur ve yalnızca şuuru-muzla erişebildiğimiz bu görünmez dünyada nereye gittiğimiz ve ne yaptığımız bu kadar önemlidir. Çalışma bu görünmez dünya hakkındadır; bu görünmez dünyada hangi ayrımları yapmamız ve hangi yönlerde ilerlememiz gerektiğini öğretir. Ama doğal olarak ne düşündüğümüz veya hissettiğimizden çok, özdeşleştiğimiz ve "ben" dediğimiz düşüncelerin ve hislerin önem taşıdığını anlamakta çok zorlanırız. Hiç kimse bunu, Çalışma çabası olarak adlandırılan belirli türden bir çabayı sarf etmeden uygulayamaz. Bu türden bir çaba nedir? Kişinin, içinde olduğu bu görünmez dünyanın farkına varmasıyla başlar. Ama daha önce söylediğim gibi, bu belirli türden bir dikkat çabasını ve ayrıca, belirli türden bir bilginin uygulanmasını gerektirir. Demek ki kendimizi Çalışma'nın bilgisinin söylediklerinden yola çıkarak gözlemlememiz gerekir. Bilgiye sahip değilseniz, kendinizi doğru gözlemleyemezsiniz. Burada neyin kastedildiğini biraz olsun görmedikçe, çalışamayacağınızı anlayın. Kendinizi kendiniz olarak kabul etmek ve sadece Çalışma'yı bu gelişmemiş içsel duruma eklemek faydasızdır. Her şeyi yanlış yapacaksınız. "İnsanın psikolojik olarak bulunduğu yerden uzaklaşabilmesi için öncelikle kendini ikiye ayırması gerekir." İnsanların ve kendinizin, uzayda ve zamanda zengin veya fakir, uzun veya kısa, yaşlı veya genç olarak var olmasının yanı sıra bu görünmez psikolo-

jik dünyada da belirli bir seviyede bulunduğunu hepiniz kavramalısınız. Öyleyse sorun: Neredeyim? Kendinize bu soruyu sorun ve fark edin. Burada neyin kastedildiğini biraz olsun göremedikçe, bu Çalışma'yı yapmaya başlayamayacağınızı tekrarlamak istiyorum.

Quaremead, Ugley, 20 Mayıs 1945

SARKAÇ VE ÜÇÜNCÜ KUVVET ÜSTÜNE BİR NOT

Bildiğiniz gibi, sarkaç hep karşıtlar arasında gidip gelir; ister hayat olaylarında olduğu gibi harfiyen –savaş ve barış, yaz ve kış gibi– ister psikolojik olarak –sevgi ve nefret arasında vb–. G. bir zamanlar İnsan'da Üçüncü Kuvvet eksiktir, demişti. Her şeyden önce, şuurlu bir varlık olmak üzere yaratılan İnsan'ın kendindeki karşıtlıklar arasında gidip geldiğini ve hayattaki karşıt olayların salınımı tarafından yönetildiğini kastetmekteydi. Örneğin, savaş başlar ve onun tarafından idare ediliriz. Bay O. bu savaştan birkaç yıl önce insanların değişen olaylar tarafından nasıl idare edildiklerini kavrayamadıklarını ve her zaman özgür olduklarını hayal ettiklerini söylemişti. Onlar, barış döneminde, koşullar ne olursa olsun bir daha asla savaşmayacaklarını söylerler. “Ve” diyerek eklemişti, “yeni bir savaş başladığında, kendilerini daima haklı çıkarır ve neden bu şekilde davranmak zorunda olduklarını –yani neden başka şekilde davranamadıklarını– açıklarlar.” Şimdi, G. bu Çalışma'yı öğretirken henüz şuurlu olmadığımızı ama şuurlu olabileceğimizi ve bunun için yaratıldığımızı her zaman vurgulardı. Bazen bunu, bir insanın Üçüncü Kuvvette şuurlu olmadığını söyleyerek açıklardı. Bir konuşmasında, gelişebilmek için herkesin Üçüncü Kuvveti hayatına taşıması gerektiğini söylemişti.

Çalışma'nın getirdiği tanıma göre, bütün tezahürler Aktif, Pasif ve Nötrleştirici Kuvvet olarak adlandırılan üç Kuvvetin eyleminden doğar. Aktif ve Pasif Kuvvet birbirinin karşıtıdır ve birbirini iptal ederler. Newton'un hareket kanunlarından birinde bilimsel olarak ifade edildiği gibi her kuvvet için eşit ve karşıt bir kuvvet vardır. Bu kanun elbette ki ortaya konulduğu şekliyle doğru değildir çünkü her şey böyle olsaydı, hiçbir şey gerçekleşemez, hiçbir şey hareket edemezdi. Newton, her kuvvet için Zaman'da ergeç bir eşit ve karşıt kuvvet olduğunu eklemiş olsaydı, Einstein'ın Dördüncü Boyut olarak Zaman'ı Fizik çalışmasına dahil etmesi muhtemelen gerekmeyecekti. Ama günümüzde Fizik yeni Zaman faktörünü hesaba katsa bile, sarkacın karşıtları arasında etkili olan bir Üçüncü Kuvvetin bulunduğu fikrine gerçek anlamda erişememiştir. Çalışma'da Üçüncü ya da Nötrleştirici Kuvvet birçok farklı biçimde tanımlanır. Bu tanımlardan biri, bunun Evet veya Hayır, Aktif veya Pasif arasında etkili olan ve her ikisinden bağımsız bir şey üreten bir birleştirici güç olduğudur. İstatistik biliminde ortalamaları esas alan kanunların bulunduğunu bilirsiniz.

Örneğin, insanların yüzde şu kadarının 50 yaşında ya da 60 yaşında öldüğü hesaplanır; çok büyük rakamları esas alan bir istatistiksel kanun formüle edilir ve sağlık sigortası sisteminin tamamı buna dayandırılır. Milyonlarca gaz molekülünün içinde belirli bir yöne giden gaz moleküllerinin sayısını ve diğer yönde giden gaz moleküllerinin sayısını ortalama olarak hesaplayabilir ve sonuçta gazların basınç ve ısıya maruz kaldıklarında nasıl davrandıkları hakkında kanunlar oluşturabilirsiniz. Ama bu tür kanunlar çok büyük rakamları esas almaktadır ve böylece, istatistiksel olarak nitelenirler. Bir metal parayı milyon kez fırlatıp ortalama olarak kaç kez yazı, kaç kez tura geldiğini hesaplarsanız az çok bir dengeyle karşılaşsınız. İstatistik bilimi, aslında her şeyde bir denge olduğu fikrinden türetilmiştir; bir başka deyişle, sarkaç kanununa dayanmaktadır. Ama hayatta, kendimizde ve bütün Evren’de karşıt uçlardan ayrı olarak etkili olan bir başka kuvvet daha vardır. Bu, Üç Kuvvet Kanunu’dur. Bu noktada, ortalama kanunların, istatistiksel kanunların yalnızca iki kuvvetin etkili olduğu fikrine dayandığına lütfen dikkat ediniz. Çalışma, daha basit bir hale indirgenemeyecek iki nihai kanundan birinin Üç Kuvvet Kanunu olduğunu söyler. Her şeyde üç kuvvet etkilidir. Atomun küçük yapılarında Aktif ve Pasif Kuvvetler, pozitif ve negatif yükler vb. bulunur ama Çalışma’nın bakış açısından bakıldığında, karşıt oldukları ve sürekli savaştıkları için kendi başlarına hiçbir şey üretemeyen iki ilkel kaotik karşıt kuvveti oluşturan ve düzenleyen bir düzenleyici kuvvet olarak bir Üçüncü Kuvvet vardır.

Kavranması çok zor olan bu Üçüncü Kuvvet hakkında birkaç yorum yapmak istiyorum. İlk olarak, Çalışma’nın kendisi bir Üçüncü Kuvvettir ama yalnızca kabul edildiğinde ve hissedildiğinde böyledir. Onun gücü, aktif Kişiliği pasif kılmak ve pasif olan gelişmemiş Öz’ü aktif kılmak içindir; bir başka deyişle, Varlığımızın iki parçasının işaretini değiştirmeyi amaçlar. Bu örnekten yola çıkarak, sabit şeylerin ilişkisinin *Üçüncü Kuvvet* tarafından –tıpkı hayatta savaşın olayları farklılaştırması gibi– farklılaştırabileceğini görebilirsiniz. Her şey alt üst olur. Hayattaki olaylar Üçüncü Kuvvettir ama Kişiliği aktif, Öz’ü pasif kılarlar. Çalışma ise bir içsel olaylar dizisi olarak bu hayata dayalı ilişkiyi değiştirir; yani bizi esas olarak yeni bir ruh ve yeni bir görüş aracılığıyla farklılaştırır. Elbette ki hayatın olgularından yola çıkarak ruhsal hayatı bu anlamda kavrayamazsınız. Çalışma’nın bakış açısından, zihni ve düşüncesi bütünüyle duyularının kanıtına dayanan bir insan yanlış beyine sahiptir. Hayatın ruhu –yani hayatın Üçüncü Kuvveti– Çalışma’nın ruhundan farklıdır. Ama hayatın ruhu –yani aktif ve pasif, pozitif ve negatif gibi bağdaştırılamaz sarkaç kuvvetlerinin kullanılmasına sebep olan düzenleyici ilke– atomlar, moleküller veya hücreler şeklinde düzenlenmiş maddeyi oluşturur ve bunu, istatistiksel yaklaşımla ele alınamayacak bir temelde yapar. Fizikçi Schroedinger’in okumanızı önerdiğim kitabında işaret ettiği gibi, hücre –özellikle de tohum hücresi– buna bir örnektir. Schroedinger hayatta ister atomlar, ister insanlar olsun milyonlarca parçacığın ortalama davranışından çıkarsanabilecek olanlardan farklı kanunların bulunduğunu kabul etmeye isteklidir.

Düzenleyici ruhla ilgilenen ve hiçbir zaman istatistikten yararlanmayan

en eski ezoterik yazılarda, canın –psikolojik olarak ifade etmek gerekirse, insandaki düzenleyici ilkenin– bedene inişi sırasında madde tarafından neredeyse yiyip bitirildiği söylenir. Ezoterik simyacılar –sözde altın arayıcılarından bahsetmiyorum– içimizde saklı bu hapsolmuş düzenleyici kuvveti Cıva olarak adlandırmıştır. Bulunması halinde, bunun kurşunu altına dönüştürebileceğini söylemişlerdir. Çalışma’da bu düzenleyici prensip bazen Gömülmüş Vicdan ya da Gerçek Vicdan olarak adlandırılır; bu, başkaları tarafından bize söylenen şeyleri ve dışarıdan öğrendiklerimizi takip ederek edinilmiş vicdandan farklıdır. İster bedensel, ister psikolojik olsun yaratılıştaki düzenleyici güç her şeyde mevcuttur. Bu, Üçüncü Kuvvettir ve birini izleyen ayrışma aşamaları sayesinde, üstüne yerleşmiş olduğu şeyden farklı bir şey inşa etmeyi amaçlar; böylece, bizim durumumuzda, içimizdeki daha ince maddeler daha ağır, daha kaotik durumdaki düzenlenmemiş maddelerden aşama aşama özgürleşir. Bu, her şeyin ya da daha iyi bir ifadeyle, tek başlarına yaratamayan ve kaosa benzeyen karşıt kuvvetlerin evrimleşmesini –maddeyi oluşturan Aktif ve Pasif Kuvvetler arasında yeni ve daha iyi birleşimler ve ilişkiler bulmayı– amaçlayan Üçüncü Kuvvettir. Maddesel kaosa gömülmüş olan ve daima bundan yeni bir şeyler yaratmak ve ergeç kendini özgürleştirmek için çalışan Düzenleyici Ruh, düzenleyici Üçüncü Kuvvet hemen önümüzde duran ama göremediğimiz şeydir. Bir kişiye, Çalışma’da olduğu gibi, yeni fikirler, Üçüncü Kuvvetin yeni bir formu verilebilir. Yeteneğini *Yeryüzü’ne* gömen insanı hatırlıyor musunuz? Çalışma’nın ruhu, dokunabileceğiniz ya da tutabileceğiniz bir şey değildir; ruhun herhangi bir formu da değildir. Bir askeri alaydaki birlik ruhu görebileceğiniz bir şey midir? Gerçektir ve görünmezdir. Talant* Meselinde bazılarının kendilerine sunulan ruhtan daha çok şey çıkardıklarını hatırlarsınız. Biri de hiçbir şey yapmadı. Kendine sunulan ruhu *Yeryüzü’ne* gömdü:

“Adam, her birinin yeteneğine göre, birine beş, birine iki, birine de bir talant vererek yola çıktı. Beş talant alan, hemen gidip bu parayı işletti ve beş talant daha kazandı. İki talant alan da iki talant daha kazandı. Bir talant alan ise gidip toprağı kazdı ve efendisinin parasını sakladı. Uzun zaman sonra bu kölelerin efendisi döndü, onlarla hesaplaşmaya oturdu. Beş talant alan gelip beş talant daha getirdi, ‘Efendimiz’ dedi, ‘Bana beş talant emanet etmiştin; bak, beş talant daha kazandım.’ Efendisi ona, ‘Aferin, iyi ve güvenilir köle!’ dedi. ‘Sen küçük işlerde güvenilir olduğunu gösterdin, ben de seni büyük işlerin başına geçireceğim. Gel, efendinin şenliğine katıl!’ İki talant alan da geldi, ‘Efendimiz’ dedi, ‘Bana iki talant emanet etmiştin; bak, iki talant daha kazandım.’ Efendisi ona, ‘Aferin, iyi ve güvenilir köle!’ dedi. ‘Sen küçük işlerde güvenilir olduğunu gösterdin, ben de seni büyük işlerin başına geçireceğim. Gel, efendinin şenliğine katıl!’ Sonra bir talant alan geldi, ‘Efendimiz’ dedi, ‘Senin sert bir adam olduğumu biliyordum. Ekmediğin yerden biçer,

*talant: eski para ve tartı sistemi. (ç.n.)

harman savurmadağın yerden devşirirsin. Bu nedenle korktum, gidip senin verdiğın talantı toprağā gömdüm. İşte, al paranı!" Efendisi ona şu karşılığı verdi: 'Kötü ve tembel köle! Ekmediğım yerden biçtiğimi, harman savurmadağım yerden devşirdiğimi bildiğine göre paramı faize vermeliydin. Ben de geldiğimde onu faiziyle geri alırdım... Haydi, elindeki talantı alın, on talantı olana verin! Çünkü kimde varsa, ona daha çok verilecek ve o bolluk içinde olacak. Ama kimde yoksa, kendisinde olan da elinden alınacak. Şu yararsız köleyi dışarıya, karanlığā atın. Orada ağlayış ve dış gıcirtısı olacaktır.'" (Matta, 25:15-30)

Quaremead, Ugley, 2 Haziran 1945

VARLIK ÜSTÜNDE ÇALIŞMAK

Bir süre önce Londra'daki bir gruba şu soruyu yönelttim ve yakınlarda bu soru bana hatırlatıldı: "*Varlığınızda Çalışma'yı daha çok anlamanızı engelleyen şeyi henüz görmediniz mi?*"

Bu sorunun ağırlık merkezi olarak hepimiz neyi anlarız? Çalışma'nın bu konuda sunduğu fikir nedir? Çalışma fikri, kişinin anlayışının kişinin Varlığının niteliğine ve seviyesine bağlı olduğudur. Bir başka yerde ise şu soru yöneltmişti: "Varlığınızdaki hangi etkenin gelişmenizi engellediğini düşünüyorsunuz?" Şimdi, anlayış Bilginizin ve Varlığınızın bir sonucudur. Varlığınızı değiştirmek için hiçbir neden göremediğinizi varsayalım. O zaman, bu Çalışma da dahil olmak üzere, her şeye ilişkin anlayışınız aynı seviyede kalacaktır. Bu Çalışma'yı ne kadar çok dinlerseniz dinleyin, bu Çalışma'nın Bilgisini ne kadar çok incellerseniz inceleyin anlayışınız aynı kalacaktır. Bazı insanlar Varlıklarının durumundan kesinlikle memnun değildir, bazılarıysa memnundur. Yine, birçok insan Varlığın ne anlama geldiğini anlamaz. Kendilerinin Varlık yanını olduğu gibi kabul ederler. Ama oldukları insan türünden memnun olmayanlar, oldukları türden insanı değiştirmenin ve farklı türden insanlara dönüşmenin –yani Varlıklarını değiştirmenin– ne anlama gelebileceği hakkında bir fikir sahibidirler. Hiç kimsenin bir anlamda tatmin olmadığı sıkça söylenir; yani herkes içinde bulunduğu durumları, hayat koşullarını değiştirmeyi arzular. Aslında bu, insanın kendi Varlığını dışsal olarak hayata yansıtmış bir biçimde görmesidir. Varlık seviyeniz yaşam biçiminizi cezbediği için Varlığınızın niteliği, ne tür bir insan olduğunuz açısından yaşam biçiminiz hakkında yeni bir tarzda düşünmeniz kesinlikle zorunludur. Bu elbette ki yeni bir düşünce tarzı anlamına gelir. Kesin bir Çalışma fikri, kesin bir yeni düşünme biçimi olan bu fikri kabul edebilirsiniz, Varlığınızda hangi etkenin Çalışma'yı daha iyi anlamanızı engellediğine dair en azından geçici bir sonuca varabilirsiniz. Çalışma'daki bir kişi için Varlığın gelişimi, kaçınılmaz olarak Çalışma'nın daha derinden anlaşılmasına yol açar. Çalışma'da birleştirecek

daha çok şey vardır; daha çok şey sunabilir; size daha çok tesir edebilir; daha gerçek hale gelebilir. Ama Varlığınız üzerinde çalışmazsanız, Çalışma'ya ilişkin anlayışınız ve Çalışma'nın üzerinizdeki tesiri çok küçük olacaktır. Hayatınızı Varlık biçiminize göre yaşayacak ve bir çaba göstererek, Çalışma diye bir şeyin olduğunu zaman zaman hatırlayacaksınız. Bir başka deyişle, Çalışma hafızanızda kalacak ama Varlığınızla henüz bir bağ kurmamış olacak. Demek ki Çalışma'yı çok fazla anlayamayacak ya da sahip olabileceğiniz iyi Çalışma "ben"leri üzerinden biraz anlayacaksınız ama bu anlayışınız, Varlık seviyenize ait olan ve hayat içinde olup Çalışma'yla ilgilenmeyen, çoğu zaman yalnızca hayatın ilgilerine ve endişelerine ve hayatın bize her an bolca sunduğu özdeşleşme biçimlerine ilgi gösteren "ben"ler tarafından sürekli olarak çiğnenecek. Kendinizden, olduğunuz tür kişiden hoşnutsanız ve kendinize dair bu yanlış hisse hiç karşı koymadıysanız, hayat sizi az ya da çok tatmin ediyorsa olduğunuz türden kişiyi değiştirmek, Varlığınızı değiştirmek için gerçek anlamda çok az arzu duyacaksınız. Bu, Çalışma'da her zaman için çok zor bir nokta, kavranılması çok zor bir şeydir. Olduğu tür kişiden rahatsızlık duyan bir insanın kendi Varlığı üzerinde çalışma şansı, kendini hiç sorgulamayan ama benim yerindeyse yalnızca başkalarının kusurlarını gören ve kendinin hiç de varsaydığı gibi bir kişi olmayabileceğini aklına getirmeyen bir kişiden daha çoktur. Kişinin kendi Varlığının yetersizliğini algılaması tamamen farklı bir şeydir ve yetersizliğin algılanmasının her iki biçiminin de Çalışma'da önemli olduğunu söylemek istiyorum. Hepinizin bildiği gibi, tamponların etkinliği ve genel anlamda uyku durumumuz nedeniyle, kendi Varlığından –yani olduğu tür insandan– rahatsızlık duyan bir kişi, Bilgisinin durumundan rahatsızlık duyan bir kişiden daha nadirdir.

Varlık seviyemizin ne olduğunu görmek için, kendimizi Çalışma'nın öğrettiklerinin ışığında gözlemlemeliyiz. Bunu birçok kez duyduğunuzu biliyorum ama kendinize hiç uyguladınız mı? Size sık sık söylediğim gibi, insanlar şöyle diyor: "Neyi gözlemlemem gerekiyor?" Çalışma'nın katı öğretisinde neleri gözlemlemeniz gerektiğini birçok kez duyduunuz. Örneğin, kaygı ve endişelerle dolu olduğunuz ve hayatla bütünüyle özdeşleştiğiniz zamanları gözlemliyor musunuz? Bunun, gözlemlemeniz gereken şeylerden biri olduğu hiç aklınıza geldi mi? Ve bunun, Varlığınızın bir işareti olduğu, ne olduğunuzu gösterdiği, örneğin Varlık seviyesi ya da niteliği her zaman için bütünüyle kaygı ve endişelerle dolu biri olduğunuzu gösterdiği hiç aklınıza geldi mi? Şimdi, bazılarınız bunu gözlemlemenin çok kolay olduğunu varsayabilir. Bunu başka birinde gözlemlemek kesinlikle çok kolaydır ama kendinde gözlemlemek olağanüstü zordur. İnsanın tasalanmakta olduğunu, kaygı ve endişelerle dolu olduğunu gözlemlemesi ve bunu, kendi Varlık seviyesi bakımından ne tür bir insan olduğunun belirlediğini fark etmesi olağanüstü zordur. Daha yüksek bir Varlık seviyesindeki bir kişi aynı şekilde tasalanmayacaktır, aynı kaygı ve endişelere sahip olmayacaktır. Kavranması çok güç olan şey tam da budur. Tasalarımız, kaygılarımız ve endişelerimiz bize doğal, kusursuz bir biçimde meşru ve haklı görünür ama bildiğiniz gibi, Çalışma bütün bunların haklı olmadığını ve

çalışmamız gereken şeylerden birinden bu olduğunu öğretir. Bir başka deyişle, kendini gözlemleme aracılığıyla Çalışma'nın Bilgisini Varlığımıza uygularsak, üzerinde çalışmamız gereken ne kadar çok malzeme yığını olduğunu görmeye başlarız. Bu bakış açısından kendi Varlığımızda gözlemlediğimiz şeylere Çalışma'nın Bilgisini uygulamak, Varlık seviyesinde ergeç bir değişikliğe yol açacaktır. Ama bunun için Çalışma'nın kastettiği Gözlemleyen "Ben"e sahip olmalıyız. Çalışma anlamında Gözlemleyen "Ben" bu Çalışma'nın ve fikirlerinin sonucudur. Artık kendimizi hayatın bakış açısından değil, Çalışma'nın bakış açısından gözlemleyiz ve bunu kısa bir süreliğine bile olsa samimi bir biçimde yaparsak, kendi Varlık durumumuzdan artık hoşnut kalamayız. Çalışma'ya verilen değer yeterince güçlüyse ve kendimizdeki yeni deneyimlerle sürekli olarak besleniyorsa, Varlığımıza dair memnuniyetimizi muhtemelen sürdüremeyiz. Kendimiz ile bizden daha şuurlu yaşayan, özdeşleştiği zamanları fark edebilen, hayali endişelere ve korkulara kapıldığı zamanları görebilen ve kendini haklı çıkarmaya çalıştığının keskin bir biçimde farkında olan bir insan arasında ne büyük bir uçurum olduğunu görürüz. Bu uçurum öylesine büyüktür ki böylesine bir içgörü anı yaşarsak, bir karşılaştırma yapıp kendi Varlık niteliğimizdeki muazzam yetersizlikleri hissetmeden edemeyiz ve böyle anlarda, şu anki durumumuzla ister bu hayatta, ister başka bir hayatta daha yüksek Varlık seviyesindeki insanlar arasında yaşamamıza izin verilmesini bekleyemeyeceğimizi iyice anlayabiliriz. İnciller'de Göklerin Egemenliği -Şuurlu İnsanlık Çemberi'nin civarında olanlar- olarak adlandırılan şeye ulaşmayı asla bekleyemeyeceğimizi açık bir biçimde görebilir ve bu çok özel kendini fark etme anında bunu kendimizle bağlantılı olarak öğrenince, fark edince ve görünce ezoterik öğretinin tamamının nihai hedefi olan şeye erişmek için ne kadar uzun bir mesafe kat etmemiz gerektiğini anlamaya başlarız. Ama burada bir şey eklememe izin verin; kendi Varlık durumunuz hakkında bütün bunları görmeye başlarsanız, kendinizi ne kadar umutsuz hissederseniz hissedin, kendinin bu tür işaretlerini hiç yakalayamamış bir kişiden çok daha ileridesiniz, demektir çünkü kişinin kendi Varlığı üzerinde çalışmasının başlangıç noktası tam da bu boşluk, yetersizlik, eksiklik hissidir. Çünkü bir erkek veya bir kadın bu tür bir deneyim edinmişse, kendi hakkında artık aynı hisse sahip olamaz; Sahte Kişiliğin, olağan durumda kendine dair algısından türettiği o süslü püslü icadın hayali yanılgılarını hissetmez artık ve eğer söz konusu kişiler Çalışma'daysalar, yalnızca umutsuzluk ve çaresizlik hissetmek yerine, Çalışma'nın bütün gücünü kendi etraflarında hissedecekler ve gördüklerinde haklı oldukları onlara birçok farklı yoldan anlatılacaktır. Çalışma'nın bütün gücüyle bizi çevreleyip sarması işte bu yüzden bu kadar önemlidir çünkü aksi takdirde, hiçbir yardım olmaksızın bu tür şeylerin farkına varmak feci olurdu. Olmanız gerektiğini düşündüğünüz şey ile olduğunuzu bildiğiniz şey arasında uzun bir savaş başlar ve bu savaş, ne olduğunuzu gerçekten öğreninceye kadar, ne olduğunuzu kabul edinceye kadar sürecek. Bu elbette ki size son olarak açıklanan konudan da bilebileceğiniz gibi, şuurun bilinmeyen ve tanımlanmayan karanlık yana doğru genişlemesi anlamına gelir çünkü bir sürü

şeyi bir şekilde bilir ama onları henüz Varlığımızın parçası olarak kabul etmeyiz. Bu kısmen veya belki de esasen, insanın özel olarak –ama yalnızca Çalışma’nın atmosferinde ve tesiri altında– gördüğü, gözlemlediği ve kabul ettiği binlerce şeye rağmen hep gerçek dışı bir şeyi sürdüren ve hep var olmaya çabalayan Sahte Kişiliğin etkinliğinden kaynaklanmaktadır. Gerçek olan her kendini hatırlama, kendini bilme kişinin kendine dair imajınasyonu –yani Sahte Kişiliği– tahrip eder. Sonuç ise, insanın güçlerinin zayıflamak şöyle dursun, muazzam ölçüde genişlemesidir. Bizi bu kadar zayıf düşüren ve bizi bu kadar kırılan, bu kadar çabuk pes eden, bu kadar dar görüşlü ve hem kendimiz hem de başkaları hakkında anlayışımızı bu kadar bayağı hale getiren Sahte Kişiliktir.

Şimdi, herhangi biri kendini Çalışma’nın kastettiği anlamda ele alacaksa, kendini hayatın tesirlerinden yalıtıp, Çalışma’nın tesirlerini takip etmeye başlamalıdır. Çalışma’daki bir kişi hayatın tesirlerine direnmeye başlamalıdır. Kendini, her an üstüne boşalmakta olan hayatın tesirlerinden yalıtıma başlamalıdır. İnsanlar ister aile ilişkilerinde, ister ulusal meselelerde olsun hayattaki her şeyle çok özdeşleşirse, Çalışma tesirlerinin onların Varlıkları üzerindeki etkisini hissedemeyeceklerdir. Çalışma, hayatın taşıdığı tesirlerden farklı tesirler taşır. Çalışma hayatla aynı değildir. Hayat ile Çalışma bir anlamda buluşmalar bile hayat bir şeydir, Çalışma başka bir şey. Ama bu konu üzerinde konuşurken çok dikkatli olmak gerekir ve burada, hayatı Çalışma’nın amaçları doğrultusunda kullanabileceğinizi ama ne yaptığınızı çok açık bir biçimde anlamadıkça –bu durumda yaptığınız şeyi gerçekten de Çalışma’dan yola çıkarak yapmanız, yani ne yaptığınızı bilmeniz gerekir– Çalışma’yı hayatın amaçları doğrultusunda kullanamayacağınızı söylemek dışında ayrıntıya girmeyeceğim. Çalışma, duygusal olarak verdiğiniz değer bakımından ergeç hayattaki herhangi bir şeyden daha önemli hale gelmelidir. Hayat sizin için Çalışma’dan daha önemliyse, Kişilik ve Öz arasındaki işaret farklılaşması yeterince gerçekleşemez. Genel anlamda Öz, yalnızca Çalışma ve Çalışma’nın tesirleri aracılığıyla gelişebilir çünkü Çalışma gerçektir ve Öz de sizin gerçek parçanızdır ve yalnızca gerçek olan, doğru olan, samimi olan şeylerden beslenebilir; oysa Kişilik hayat tarafından inşa edilir ve Kişiliğin, bildiğiniz gibi, kendimize dair gerçek hissimizin yerini alan Sahte Kişilik adını verdiğimiz özel bir parçası vardır. Bu nedenle, kişinin Sahte Kişiliğini görmeye çalışması, kendini gözlemlemenin en önemli başlangıç noktalarından biridir çünkü kişi kendinin bu kurgusundan ayrılmadığı takdirde içsel olarak hiçbir şey değişmez. Aynı zamanda, Kişiliğin kendisi –yani hayattan edindiğiniz şey– değiştirilmesi gereken birçok “ben”, birçok etken içermektedir; örneğin, çok dar görüşlü bir din veya çok dar görüşlü bir sosyal öğreti çerçevesinde yetiştirilen bir kişi gibi. Yalnızca Sahte Kişilikten ayrılmak gerektiğini düşünmek büyük bir hata olur. Edinilmiş Kişilikte ayrılması gereken birçok şey vardır ve Çalışma’da size bunu öğretirken, bu noktaya dikkat etmenizi öneririm. Kendi örneğimde, Sahte Kişiliğime ait olmayıp ondan çok ayrı olan ve aldığım ilk eğitim ve yetiştirilme tarzım üzerinden edinilmiş Kişiliğime yerleşen birçok etkenden kendimi ayırmam gerekti. Bize nasıl çok

yanlışı şeyler öğretilebileceğini bir düşünün. Ne kadar çok sayıda insanın belirli bir politik inanç çerçevesinde yetiştirildiğini ve Kişiliklerinde doğru olarak kabul ettikleri “ben”lerin oluştuğunu düşünün. Varlığın bütün yanları üzerinde ergeç çalışmak gerekir ve bunların Sahte Kişiliğe dahil edilmiş olması şart değildir. Örneğin, edinilmiş Kişiliğinizde muhtemelen her şey hakkında tasalanana ya da her şeye kaygılanana ya da her şeyden endişelenen “ben”leri ele alalım. Bu “ben”ler Kişilikte, sizin edinilmiş parçanızda taklit yoluyla oluşacaklar ve kibir aracılığıyla birbirine bağlanıp Sahte Kişiliği oluşturan “ben”ler grubu kadar, bunların üzerinde de ciddi bir biçimde çalışmak gerekir. Eğitim aracılığıyla edindiğimiz ve Kişilikte mevcut olan birçok “ben” faydalıdır ve bunlar hayatla ilişkimizi, bir mühendis veya bir mimar olma gücünü vb. bize verdikleri için onlarla hiçbir sorun olmaz. Ama Kişilikte, ergeç ayrılmamız gereken veya daha doğru bir ifadeyle, yeniden eğitilmesi gereken daha pek çok edinilmiş “ben” mevcuttur.

Şimdi, bahsettiğim bu hayattan yalıtılma konusunda, Bay O. –elbette ki birçok farklı açıdan ele almakla birlikte– hayatın bizi aşağıya çeken ve uykuda tutan tesirlerinden kendimizi ayırmamıza her şeyden daha fazla katkıda bulunan belli başlı dört şey olduğunu söylemişti: “Varlığınızın Bilgisi, Kendini Hatırlama, Özdeşleşmeme ve Kale Almama kendimizi dış hayatın sürekli etkisinden yalıtmamıza ve böylece, içimizde hayattan ayrı bir şeyin gelişmesine imkan vermemize katkıda bulunan en önemli dört uygulamadır.” Varlığınızın Bilgisinin size, kendinizi hayattan yalıtmanızda nasıl katkıda bulunabileceğini düşünüyorsunuz? Bu makalenin ilk kısmında zaten buna değinmiştik. Varlığınızın gerçek Bilgisine sahip olmaya başlarsanız, kendinizi aynı kişi gibi hissetmeyeceğinizi eklemekle yetinip size şu soruyu yöneltmek istiyorum: Artık kendinizi aynı kişi gibi hissetmezseniz hayat sizi bu kadar çok avucuna alacak, bu kadar çok kontrol edecek mi, yoksa kendinizi bir ölçüde yalıtılmış mı hissedeceksiniz? Yalıtılmış olduğunuzu nasıl hissedeceksiniz? Hayatın sizi bu kadar çok avucunun içine almadığını hissedeceksiniz çünkü kendinize dair, daha önce sizi hayata bu kadar çok saplayan hisse artık sahip olmayacaksınız. Bir başka deyişle, Varlığınız değişecek ve Varlığınız aynı hayatı cezbetmeyecek. Yine de bu konuyu değerlendirmeyi size bırakıyorum.

Ayrıca, son olarak sözü edilen Kale Almama pratiğine dikkatinizi çekmek istiyorum. Bu, İçsel kale almayla özdeşleşmemek anlamına gelir. Günün ne kadar büyük bir kısmını kale almayla harcadığınızı, eylemlerinizin birçoğunun bunun tesirinde olduğunu ve bir yarınız içsel kale almakta olduğu için asıl olarak yaptığınız işe kendinizi veremediğinizi hiç fark ettiniz mi? Hayatın bizi uykuda tutmak için üzerimizde uyguladığı bu muazzam gücü, bu İçsel Kale Alma etkenini hiç fark ettiniz mi? Hayat sizin için tek gerçeklik sahası, tek hayat sahası, gerçek olan yegane şey olduğu sürece diğer birçok şeyin yanı sıra İçsel Kale Alma tarafından da yönetileceksinizdir. Ama sizi hayattan daha güçlü olan bir şey yönetirse, İçsel Kale Alma’nın tamamen değiştiğini göreceksiniz. İçsel kale alma yerine dışsal kale almaya başlayacağınızı ve büyük bir huzura ve o ana dek İçsel Kale Al-

ma'ya harcanan büyük miktarda güce kavuşacağınızı göreceksiniz. Ayrıca, başka insanları çok daha iyi anlamaya başlayacak ve her şey için kaygılanmak yerine, başka insanlar ve kendiniz hakkında gerçek düşüncelere sahip olacaksınız, böylece her şey çok daha basit ve çok daha rahat olacaktır. Belki de içinizden bazıları, İçsel Kale Alma ile insanın yapabileceği fikri arasındaki bağlantıyı görebilmiştir ama bu konuyu değerlendirmeyi de size bırakıyorum.

Quaremead, Ugley, 9 Haziran 1945

NEGATİF DUYGULAR ÜSTÜNDE ÇALIŞMAK

Bir insan kötü duygularını gözlemlemeye ve onlarla mücadele etmeye başlamadıkça, kendi gelişiminde tek bir adım ilerleyemez. Kötü duyguların hepsi –yani bütün negatif duygular– faydasızdır. Her birinin kendine özgü bir zehri vardır. Bütün bu duyguların dibinde şiddet ve kendine tapma yer alır. Çalışma'nın tesirlerini bize, katlanmamız gereken kısa dönemler dışında, neredeyse sürekli olarak aktarması gereken Duygusal Merkez kötü duygular tarafından işgal edildiğinde, bunu yapamaz. Duygusal Merkez negatif durumlar dışında hiçbir şey vermezse, bizi sürekli olarak bu negatif durumların farklı birleşimleriyle beslerse Varlığın olası gelişiminin önünde bir engel oluşturur ve biz, aksi takdirde kaydedebileceğimiz ilerlemeyi kaydedemeyiz. Kendiniz için negatif duyguların listesini çıkarmaya çalışmak iyi bir şeydir. Bu listeye çeşitli bunalım durumlarını, kendine acımanın çeşitli türlerini, kalıcı kırgınlıkların çeşitli türlerini, kötü muameleye maruz kalma hissinin çeşitli türlerini dahil etmeli ve ayrıca, birçok düşmanlık türünü, kendinden memnun olmanın ve başkalarını hor görmenin birçok rahatsız edici biçimini ve de özellikle, bütün duygular içinde en kirli olanlardan biri olan ve Daha Yüksek Merkezlerden gelen tesirleri belki de diğer bütün duygulardan daha çok engelleyen erdemlilik hissinin dahil etmelisiniz. Bu Çalışma'da, Duygusal Merkezin arındırılması özel olarak vurgulanır. Burada, hem başka insanlarda gözlemlediklerinizden hem de kendinizde gözlemlediklerinizden yola çıkarak negatif duyguların bir listesini oluşturmanız faydalı olsa da ne zaman negatif olduğumuzu bize söyleyebilecek tek şeyin, Çalışma'nın *içsel tat* olarak adlandırdığı yetenek olduğunu hatırlatmak istiyorum. Bunu, Gerçek Vicdan'ın başlangıcı olarak düşünebilirsiniz. İnsanlar negatif durumlarından ve bunlardan aldıkları tattan uzunca bir süre hoşlanırlar. Bir kişinin negatif olmaktan biraz olsun hoşlanmamaya başlaması yıllar alabilir. Ardından, kişi onları tatmaya –tatlarını bilmeye– başlar ve böylece dış hayata değil, kişinin içsel hayatına yöneltilen bu içsel tat alma organıyla onları tanımaya başlar. Bazı negatif duygular çok kötü niyetlidir; çok güçlü bir tat bırakırlar. Bu aynı zamanda, bu tür duyguları tanıyıp her türlü kendini haklı çıkarma kılıfından kurtar-

mak ve aslında ne olduklarını görmek için atılan bir ilk adımdır. Bir erkeğin veya kadının duygusal hayatı, negatif duyguların birçok biçiminin varlığı nedeniyle tamamen yok olabilir. Çok küçük yaştan itibaren her türlü negatif duyguyu taklit eden ve özümseyen insanların biraraya gelmesini nasıl bekleyebilirsiniz? Asıl ilginç olan şey, insanların bazen bu bakımından kendilerine dair harikulade resimlere sahip olmalarıdır. Kendilerini cana yakın ve hoşgörülü, yumuşak başlı, sevecen ve bağışlayıcı ve bunun gibi daha pek çok niteliğe sahip biriymiş gibi hayal ederler. Bütün bunların altında hem kendilerine dair hem de çok iyi geçindiklerini düşündükleri insanlara dair ne kadar çok negatif duyguya sahip olduklarını, ne kadar çok içsel konuşma yaptıklarını görmezler. Bunun, bazen insanların yüzlerinde oluşan çok tuhaf ifadelere bir açıklama getirdiğini düşünüyorum. Bir başka deyişle, böyle insanlar yapabileceklerini düşünüp bunun erdemini kendilerine atfederler. Hayır, kendimizle bundan çok daha samimi bir biçimde yüzleşmeli ve duygusal hayatımızı karanlığa terk etmemeliyiz.

Negatif durumlar mekanik olarak ortaya çıkar; bunlara doğrudan veya dolaylı olarak kimi dış koşullar, söylenen ya da söylenmeyen bir şey veya çok sıradan bir olay sebep olur. Bay Ouspensky bir keresinde, negatif duygular hakkında beni zamanında çok etkileyen iki şey söylemişti. İnsanların büyük krizlerle yüz yüze geldiklerinde genellikle negatif olmadıklarını söylemişti. Negatif durumlara neden olan, yalnızca hayatla ilgili küçük şeylerdir. İkinci olarak da başka insanlarda bizi rahatsız eden şeyin, çoğu zaman onların mekanikliği olduğunu söylemişti. En azından bunun negatif durumların bir kaynağı olduğuna değinmişti. İnsanların makineler olduklarını ve sürekli olarak aynı şeyleri yaptıklarını, aynı şeyleri söylediklerini, aynı biçimde davrandıklarını ve aynı düşünceleri ifade ettiklerini unuttuğumuzu ama her şeyden önemlisi, kendimizin de makine olduğumuzu ve sinirlenme tepkimizin de karşımızdaki insanda ona neden olan şey kadar mekanik olduğunu unuttuğumuzu söylemişti. Karşımızdaki insanı bir makine gibi görmek yeterli değildir. Bu aslında çok tehlikelidir çünkü meselenin yalnızca bir yanı görülür. Kişi kendi mekanikliğinin de farkına varmalıdır. Kişinin kendi mekanikliğinin farkına varması ne anlama gelir? Kendi üzerinde çalışmak için uzun ve sürekli bir çaba sarf etmesi ve Çalışma hafızasını –yani eleştirel olmayan kendini gözlemleme ya da bir başka deyişle, kişinin kendini kişisel olmayan bir biçimde gözlemlemesi aracılığıyla oluşturulmaya başlanan özel hafızayı– sürekli olarak geliştirmesi demektir. Ardından, kişinin kendi mekanikliğinin, ne tür bir makine olduğunun farkına vardığı gerçek anlar yaşanır. Kişinin kendi mekanikliğinin teoride değil de doğrudan doğruya farkına vardığı bu anlık parlama-lar, insanın daha önce de pek çok kez aynı biçimde davrandığını görebildiği anlar aslında Kendini Hatırlama anlarıdır. Bir şey makineden ayrılır ve makinenin dışındadır ve Kendini Hatırlama hissini yaşatan ve Gerçek “Ben”in hafif bir tadını sunan şey, bir anlığına da olsa makinenin dışında olma hissidir çünkü kişinin, eğer hatırlayabilirse, hatırlaması gereken kendi, bir makine değildir. Fazla geniş terimlerle konuştuğumuz için, belki de

burada Gerçek "Ben" fikrini işin içine karıştırmamalıyız. Belki de, bunu yalnızca eksiksiz bir gözlemleme anı olarak düşünmeli ve çoğu zaman bütününü özdeşleştirdiğimiz makineyi inceleyen Gözlemleyen "Ben" in şuurunda olduğumuzu düşünmeliyiz. Ama hepinizin bildiği gibi, Çalışma ve onun fikirleri tarafından oluşturulan Gözlemleyen "Ben", Yardımcı Kahya'dan Kahya'ya ve ondan da Gerçek "Ben" ya da Efendi'ye uzanan dikey yolun başlangıcıdır.

Şimdi, negatif duygulara dönecek olursak, bu tür duyguların mekanik olduğuna şüphe yoktur. Zaman zaman kirli makinemiz olarak da adlandırılan makinemizin bir parçasıdırlar. Görev, bu kirli makineyi temizlemektir ve bu makinenin en kirli parçası, aslında doğuştan sahip olmadığımız ve taklit yoluyla edindiğimiz Duygusal Merkezin negatif parçasıdır. Bay Ouspensky'nin işaret ettiği gibi, Duygusal Merkezin negatif parçasıyla doğsaydık, kendimizi ondan ayırmak için hiçbir şansımız olmazdı. Doğuştan psikolojik mekanizmamızın parçası olsaydı, onu kendimizden söküp atamazdık. Negatif duygular sonradan edinilir ve birlikte yaratıldığımız duygular faydalıyken, negatif duygular tamamen faydasızdır. Kişinin sürekli olarak kendine hatırlatması gereken nokta budur. Bunlar faydasız olmaktan da beterdir çünkü olağan kuvvetimizin büyük bir kısmını emip tüketirler. Üç besinin –yani olağan besin, hava ve izlenimler– en ince dönüşümlerinin hepsi, Duygusal Merkezin negatif parçasının etkinliği tarafından sürekli kesintiye uğratılır ve yok edilir ya da hatalı bir biçimde şekillendirilir. Doğrudan gözlemleyerek, negatif bir duygunun kuvvetinizi nasıl tükettiğini görmeye çalışın ve koşulunuzu gözlemledikten sonra tebrik edilmek ya da erdem kazanmak uğruna değil de kendi özel nedenlerinizden yola çıkarak, kendinizi bu durumdan samimiyetle ayırmaya çalıştığınızda ne olduğunu görmeye çalışın. Bunu doğru bir biçimde yaparsanız bir şok hissedersiniz ve kötü olan bir şeyden, daha önce kötü olduğunu fark etmediğiniz bir şeyden birdenbire kurtulduğunuz hissini deneyimlersiniz. Sonrasında, içsel tat aracılığıyla negatif durumların varlığını belirleyebileceğimiz neden söylendiğini anlamaya başlayacaksınız. Kişi, bu tür anlarda, kelimenin tam anlamıyla kendinden daha düşük bir seviyede olup etkisinden kaçıp kurtulmuş olduğu negatif durumu görebilir.

Şimdi, hastalıktaki negatif durumlar hakkında konuşmanın tam sırası, diye düşünüyorum. Hiç gözlemlemediği ve bu nedenle de hiç mücadele etmediği, çok kökleşmiş negatif durumları olan bir insanın genel anlamda hastalığa direnme gücü muhtemelen eksilme eğilimi gösterecektir. Bu bir noktadır. Bir sonraki nokta, negatif bir duygunun ya da diyelim ki negatif duygunun tezahürleriyle bağlantılı enerjinin hastalıkla birleşebilmesi ve onu şiddetlendirebilmesidir; kısacası, negatif duygu hastalığı daha kötü ya da daha kalıcı kılabilir. Yalnızca geçici olması gereken bir şey, bir tür hastalık, bir tür ağrı vb. çekiyor olabilirsiniz ama bu, hiçbir zaman cesurca yüzleşmediğiniz negatif bir arka plana denk gelirse bu koşul kalıcılaştırabilir veya şiddetlenebilir. Bir diğer bakış açısından, bu tür durumlar bizde kötü kimyanın oluşmasına neden olarak, deyim yerindeyse, psikolojik sahada başlayıp bedenin fiziksel maddelerini içeren daha kaba sahaya doğru ine-

bilen zehirleyici bir etki yaratır. Bu Çalışma'da Hidrojenler olarak adlandırılan psikolojik maddelerin veya enerjilerin, artan yoğunluklarla bedeninde daha kaba maddelerine nasıl geçtiklerini biliyorsunuz. Şimdi, bir başka noktayı hatırlayın. İster bir duyum, ister bir his, isterse bir düşünce olsun her türlü psikolojik olay onunla özdeşleştiğiniz takdirde belirli miktarda enerji tüketir; oysa bir Kendini Hatırlama durumunda enerji yaratılacak ve daha sonra kullanılmak üzere korunacaktır. Özdeşleştiğiniz bir duruma geri dönüp bakmanın, o durumu çok küçük ve önemsiz bir şey olarak görmenin ve onun için mekanik olarak ne kadar çok enerji tükettiğinize şaşırmanın ne demek olduğunu hepiniz biliyor musunuz? Mekanik kullanılan enerjilerin hepsi tüketilir. Daha şuurlu yaşamının ne anlama geldiğini düşünmeye başlamak, işte bu yüzden çok önemlidir çünkü bu Çalışma'da hepimiz hem içsel olarak kendi içimizde olup bitenlerle ilişkimizde hem de dışsal olarak başkalarıyla ve genel anlamda hayatla ilişkimizde daha şuurlu yaşamayı amaçlıyoruz. Her şeyi mekanik yaparsak –yani içimizdeki makine, her şeyi o mekanik olarak yaparsa– bu Çalışma'da içsel dönüşümden ya da Bay Ouspensky'nin ifadesiyle psiko-dönüşümcülüğten söz etmek neye yarar? Daha şuurlu yaşamak değildir bu; bir makine olmaktır ve her şeyi bir makine yapmaktadır. Negatif duygular enerjii en çok tüketen olduklarından ve üzerimizde daha pek çok yıkıcı etkiye sahip olduklarından, kuvvetin sürekli olarak bunlara akmasını engellemeye çalışmak en önemli şeylerden biridir. Negatif durumlarımızla özdeşleşirsek, her zaman bu olacaktır. Negatif bir durumdan ayrılmaya çalışmak, en azından zihnen ona karşı çıkıp ona ayak uydurmamak ve razı olmamak işte bu yüzden bu kadar önemlidir. Çünkü hem zihin hem de duygular razı olurlarsa, tam bir özdeşleşme vardır ve enerji bütünüyle negatif duruma akar. İşte bu yüzden negatif durumları aç bırakmaya çalışmalıyız çünkü onları ne kadar çok beslersek, onları gizliden gizliye ne kadar çok takdir edip seversek bizden o kadar çok enerji almakta ısrar edecekler. Negatif duygularına boyun eğen bir insan gerçek anlamda bir köledir ama sorun şu ki kendi tutsaklığımızın farkına varmayıp köleliğin farklı biçimlerine çok kolayca uyum sağlarız. Ama kendinizdeki negatif durumları ve negatif görüşleri gözlemlemenin ne anlama geldiğini henüz bilmiyorsanız, bütün bunlardan söz etmek faydasızdır. Nasıl konuştuğunuzu gözlemlemenizi istiyorum. Bazıları yalnızca *negatif bir şekilde* konuşabilir.

Bugün her biriniz kendinizde hangi negatif durumu veya konuşmayı gözlemlediniz? Yanıt vermekte güçlük çekiyorsanız, size yalnızca çalışmadığınızı, bu Çalışma'nın başlangıç noktası olan *kendiniz üzerinde çalışmayı* yapmadığınızı söyleyebilirim. Hal böyleyse, kendinize şu soruyu sorun: Neden kendi üzerimde hiç çalışmıyorum? Sonra size şu soruyu sorarım: Bugün kendinizi başka birini negatif tarzda eleştirirken gözlemlediniz mi? Muhtemelen evet deyip gözlemlediğinizi söyleyeceksiniz. Size yine, kendiniz üzerinde çalışmadığınızı söylerim. Kendinize dikkat etmeden neden başka insanların nasıl davrandığına dikkat ediyorsunuz? Bu en mekanik tarzda davranmaktır; hayatta herkesin davrandığı gibi. Ama biz Çalışma'dayız. Hayatta gerekli olana ek olarak bir şey yapıyoruz. Hayattan öğ-

renmediğimiz ve hayatta gerekli olmayan bir şey öğreniyoruz. Bu Çalışma'yı yıllardır işiten birinin bütün gününü kendindeki negatif bir durumu gözlemlemeden ve bu negatif durumla özdeşleşmeden ya da karşısındaki insanda gördüğü şeyin aynısını kendinde görüp onu nötrleştirerek bu negatif durumdan kendini ayırmak için Çalışma çabası göstermeden geçirdiğini hayal etmekte zorlanıyorum.

Şimdi, son olarak Varlık üstünde çalışmak ve insanın Varlık durumundan memnun olması –olduğu haliyle kendinden hoşnut olması– hakkında konuşmuştuk. (Bu makaleyi bir kez daha okumanızı ve üzerinde düşünmenizi tavsiye ediyorum.) Şimdi, Varlığımızın olduğu haliyle –yani bizim Varlık seviyemizde– negatif duygulara sahibiz. Varlık seviyemiz her şeyden önce Varlığın çokluğu ile, birçok “ben”le –yani birlik eksikliğiyle– karakterize edilir. Uyku durumuyla, Kendini Hatırlamanın eksikliğiyle, deyim yerindeyse bizi sürekli boğmaya çalışan bir sürü negatif düşüncenin varlığıyla karakterize edilir. Negatif duygularımız olduğu gibi kalırlarsa ve üzerimize aynı gücü dayatmayı sürdürürlerse, daha yüksek bir Varlık seviyesine erişemeyiz. Bu oldukça açıktır. Dolayısıyla, negatif durumlarınızı inceleyin çünkü kendiniz üzerinde çalışmanın en önemli yanlarından biri budur. Onları gözlemleyin, onları not edin ve her şeyden önemlisi, her zaman yaptıkları gibi geri döndüklerinde onları hatırlayın ki güçlerini size tam olarak dayatmaya başlamadan önce –yani siz onlarla özdeşleşmeden önce– onları aşama aşama tanıyabilin. Özellikle sabahları, deyim yerindeyse, dış hayata adımınızı atmadan önce zihninizi negatif, rahatsız edici ve eleştirel durumlardan temizleyin ve geceleri negatif durumlarınızı gözden geçirip, geriye dönüp onları görmeye çalışın. Bunu samimiyetle yaparsanız, negatif koşulunuzu kabul etme ve ondan kurtulmaya başlamayı arzu etme noktasına gelerseniz kendinizdeki çalışmak isteyen “ben”lerden yardım alacağınızdan emin olabilirsiniz ve onlar, muhtemelen daha yüksek bir Varlık seviyesine geçmeye muktedir. Ama Çalışma'nın uzunca bir süre soğumasına izin vermeyin. “Sekiz saatlik uyku yeterlidir.” Ama psikolojik olarak bütün bir hafta uyursanız kötüleşecek ve her şeyi yeni baştan yapmak zorunda kalacaksınız.

Quaremead, Ugley, 16 Haziran 1945

ÇALIŞMA'DA KUVVETİN ANLAMI

Kuvvet hakkında konuşalım. Bir şeyi çok uzun süre yaptığınızda, hiç kuvvetiniz kalmaz. Bazıları kuvvet fikrini fiziksel kuvvet fikrinden ayırmakta güçlük çekmektedir. Ama üzerimizde etkili olan birçok kuvvet türü vardır. Çalışma'nın bakış açısından, bir insan tamamen uykuda olduğunda hiç kuvveti yoktur, yani Çalışma kuvvetine sahip değildir. Artık hayatın içinde olur. Bütün kuvvet, kendini bilmenin bir biçimi aracılığıyla olu-

şur; yani bütün Çalışma kuvveti bu şekilde oluşur. Fiziksel anlamda son derece güçlü olabilirsiniz ama Çalışma'nın bakış açısından hiç kuvvetiniz yoktur. Kuvvetin bizde nasıl oluştuğunu anlamak için her şeyden önce kuvvet kaybetmemize neden olan şeyleri incelememiz gerekir. Ama bunun için daha da gerilere gitmek gerekiyor çünkü kuvvet denildiğinde fiziksel kuvveti anlayan insanlar Çalışma'nın sözünü ettiği bu kuvvetin ne anlama geldiğini anlayamaz. Çalışma'nın sözünü ettiği kuvvet, bizi uyanık tutan şeydir ve burada yine, kişi hayatını daima kendiyile bütünüyile özdeşleşerek ve bu nedenle bütünüyile uykuda geçirirse, bunun ne anlama geldiğini anlamak zordur. Elbette ki tamamen uykudaysanız hiç kuvvetinizin olmadığını bilmezsiniz. Kişiliğinizin bir işlevinden ibaretseniz, hayatta ne iseniz onunla özdeşleşirseniz Çalışma anlamında kuvvetin ne demek olduğunu anlamayacaksınız.

Kuvvet hakkında olabildiğince basit bir biçimde konuşmaya çalışalım. Bizde farklı merkezler vardır. Her merkez, uygun bir biçimde çalışmak için farklı bir enerjiye ya da kuvvet türüne gereksinim duyar. Örneğin, Hareket Merkezinde kuvvet vardır. İnsan, Hareket Merkeziyle bağlantılı çok fazla enerjiye sahipken Entelektüel Merkezi için hiç enerjiye sahip olmayabilir. Böyle bir insan bütün kuvvetini diyelim ki Hareket Merkezinde kullanırsa, Entelektüel Merkez için kuvvete sahip olmanın ne anlama geldiğini anlamayacak. Bizdeki kuvvetlerin veya enerjilerin farklı türleri vardır. Bizde farklı türden enerjiler ve kuvvetler olduğu fikrini kavransanız, Çalışma'nın kuvvet hakkında sunduğu daha bütünlüklü öğretiyi daha iyi anlayabilirsiniz. Çalışma'mızı belirlediğini ya da belirlemesi gerektiğini sıklıkla düşündüğüm Dengeli İnsan fikri, farklı zamanlarda farklı merkezlere aktarılabilen kuvvete sahip olan insana dayanır çünkü Dengeli İnsan uygun zamanlarda bütün merkezlerini kullanabilen bir insandır. Tek-merkezli, tek-yönlü bir insan kuvvetini sahip olduğu şekliyle mekanik olarak tek bir merkezde kullanır ama Çalışma ergeç bütün merkezleri doğru enerjileriyle kullanabilmemiz noktasına gelmemiz gerektiğini söyler. Aksi halde ilerlemekten, gelişmeden olduğumuz gibi kalırız. Beş normal merkeze sahibiz: Entelektüel Merkez, Duygusal Merkez, Cinsiyet Merkezi, Hareket Merkezi ve İçgüdüsel Merkez. Tam bir insan, doğru zamanlarda bu beş merkezinde de kuvvete sahiptir ve kuvvet, her bir durumda tamamen farklıdır. Örneğin, zihinsel kuvvetinizi ağırlık kaldırmak için kullanamazsınız; bunun için tamamen farklı bir kuvvet kullanmak gerekir. Şimdi, makineyi dengelemek, merkezleri dengelemek kuvveti bu farklı merkezler arasında doğru bir biçimde orantılandırmaya dayanır. Bir erkek veya kadın, olağan durumda kuvvetin aynı niteliğini kullanarak fazlasıyla tek-yönlü bir hayat yaşar ve bu yüzden yorgun düşer. Ama kişi bir merkezde yorgunken kullanabileceği farklı merkezler, farklı kuvvetler vardır. Sorun şu ki bir merkezde yorgun düştüğümüzde tamamen yorgun düşeriz ve her şey son bulur. Bu sürekli olarak aynı yolu gidip gelmek gibidir. Ama bir merkezde yorgunken, bir başka merkezde yorgun olmayabilirsiniz. Kendimi zihinsel olarak yorgun hissedip bir süre düşünemeyebilir ya da yazı yazamayabilirim ama diyelim ki Hareket Merkezime geçersen, orada bolca kuvvet olduğunu gö-

rürüm. Buna karşın, hepimiz katı bir biçimde bağlı kaldığımız bir hayat modeline sahibiz ve bu bizi çok kısıtlı bir deneyim ve anlam yelpazesıyla sınırlar. Her merkezin kendi farklı anlam türü vardır; her merkez anlam iletir. Ama bizler tek bir anlam modelinde yaşama eğilimindeyiz ve uzun bir süredir kullanmadığımız bir başka merkezde ya da bir merkezin farklı bir parçasında bizi bekleyen başka anlamlara sahip olabileceğimizi fark etmeyiz.

Bir keresinde, Bay Ouspensky ile konuşuyorken, insanların bir merkezden bir başka merkeze ya da bir merkezin bir parçasından bir başka parçasına nasıl geçileceğini incelemediklerini söyledi. Bir merkezden bir başka merkeze geçmek için belirli türden bir çaba sarf etmek gerektiğini ve bunu yapmanın bir yolunu kendimiz bulabilseydik daha çok enerjiye, daha çok kuvvete sahip olabilirdik, demişti. Size burada anlatamayacağım, kullandığı bir yöntemden söz etti ama bunun ardından, ilk önce bir merkezden bir başka merkeze ya da aynı merkezin bir parçasından bir başka parçasına geçmenin mümkün olduğunun anlaşılması gerektiğini ve bir kişi bunu anlamadıkça kendindeki olasılıkların farkına varmayacağını söyledi. Sanırım ki bir merkezin ya da merkezin bir parçasının kuvvete sahip olabileceğini kavramadıkça, kendimizi tükenmiş hissetmememiz gerektiği halde tükenmiş hissetme eğiliminde olduğumuzu ve bunun, hayatın katı bir modelinde yaşamamızdan ve daima aynı şeyi tekrar tekrar yapmamızdan –yani çok küçük parçalarda yaşamamızdan– kaynaklandığını kastetmekteydi. Bay Ouspensky o sıralarda farklı tarzda düşünmek üzerinde sıkça duruyordu. Bir insanın farklı düşünmeye başladığını varsayarsak, düşüncüsü Entelektüel Merkezinin bir parçasından farklı bir parçasına geçeceği için söz konusu kişinin birdenbire kuvvet kazanacağını söyledi. Ama insanların birçoğu her zamanki düşünme biçimlerinden farklı tarzda düşünmenin ne anlama geldiğini anlamaz. Size bir örnek verebilirim. Bir kişiyi belirli bir biçimde, her zaman yaptığınız gibi tamamen mekanik düşündüğünüzü ve bu düşüncelerin size hiç kuvvet vermediğini fark ettiğinizi varsayalım. O kişiyi her zamanki gibi düşünerek aslında kuvvet yitirdiğinizin farkına varacak şekilde, içsel hayatınıza karşı yeterince hassas hale geldiğinizi de varsayalım. Şimdi de bu anlardan birinde Çalışma'yı kendinize uyguladığınızı ve kendinizi o kişinin yerine koyduğunuzu ya da hatta kendinizin o kişi olduğunuzu ve belki de onun gibi olduğunuzu düşünecek kadar ileriye gittiğinizi varsayalım. Bu, düşünce biçiminizi değiştirecek ve bunun ardından Entelektüel Merkezin daha yüksek bir parçasına geçecek-siniz ve birdenbire kuvvet sahibi olduğunuzu fark edebilirsiniz. Yeni bir biçimde düşünüyorsunuz. Bu, Çalışma'yı kendinize uygulayarak kuvvet edinmeye bir örnektir. Çalışma'da bir süre sonra geleneksel düşüncelerinizden –yani her gün birlikte yaşadığınız olağan düşüncelerden– yorulmaya başlayacaksınız ama her şey hakkında yeni bir biçimde düşünebileceğinizi hatırlamalısınız ve burada, *kendinizi dahil ederek* başlamalısınız. Hem kendiniz hem de başka insanlar hakkında ve hem geçmişiniz hem de şimdiki yaşamınız hakkında farklı bir biçimde düşünebileceğinizi fark etmek çok harika bir deneyimdir. Sorun şu ki düşüncelerimizi çok kolay kabul

ederiz ve onların doğru olduklarına ve sahip olabileceğimiz yegane olası düşünceler olduklarına inanırız. Oysa milyonlarca farklı biçimde düşünebilirsiniz. Tıpkı bir papağan gibi her zaman aynı biçimde düşünen, her zaman aynı şeyi söyleyen, her zaman aynı fikri ifade eden katı bir erkek veya kadınla hiç karşılaştınız mı? Belki de karşılaşmışsınızdır ama her şeyden önce *kendinize* bu bakımdan dikkat etmenizi tavsiye ederim. Bir papağan mısınız? Tamamen farklı bir biçimde düşünebileceğinizi ve milyonlarca düşünme biçimi varken her gün tek bir düşünme biçimini kullandığınızı anlıyor musunuz? Diyelim ki baştan sona hak verdiğiniz ve tamamen hoşnut olduğunuz önyargılar, kristalleşmiş tutumlar, kendini beğenmişlik vb. şeylerle dolu birisiniz. Şimdi, böyle biriyse eğer, değişmeyi ve herhangi bir içsel gelişme yaşamayı bekleyebilir misiniz? Böyle biri her zaman aynı kişi olarak kalacaktır, her zaman aynı şeyi söyleyecektir, her zaman aynı bakış açısını ifade edecektir, bütün deneyimleri basmakalıp bir biçimde ele alacaktır. Çalışma'nın bakış açısından bu kişiden fayda gelmez. Neden mi? Çünkü tamamen hoşnut olmak, kendini değiştirmeye götürmez.

Kendini değiştirmenin anahtarı, kişinin kendini gözlemlemesi, nasıl konuştuğunu, sürekli olarak hangi fikirleri tekrarladığını, sürekli olarak başkalarını suçladığını, nelerden gurur duyduğunu vb. gözlemlemesinde yatar. Aksi takdirde değişemezsiniz çünkü kendinizi her yanıyla kusursuz kanıksayıp kabullenirseniz değişemezsiniz. Bu Çalışma'da sıkça söylendiği gibi neyin değişmesi gerekir? Değişmesi gereken *siz kendinizsiniz*. Mekanik bir papağandan ibaret olduğunuzu görmelisiniz. Her zaman aynı şeyleri söylediğinizi, aynı şeyleri yaptığınızı ve aynı biçimde davrandığınızı *siz kendiniz* görmelisiniz. Çalışma'nın, kendi *mekanikliğinizi* fark etmeye başlamadıkça, kendinizi gerçek anlamda hiçbir zaman hatırlayamayacağınızı söylemesi bu yüzdendir. Kendinizi olduğunuz gibi kabul edip kendinizin başlangıç noktası olabileceğini ve şu anki durumunuzla tamamen makul ve doğru biri olduğunuzu, doğru düşüncelere, doğru yaşam biçimlerine, doğru tutumlara vb. sahip olduğunuzu düşünürseniz asla değişmeyecek ve bu Çalışma'nın ne hakkında olduğunu asla bilemeyecek olmanız da işte bu yüzdendir. Ama samimi bir Gözlemleyen "Ben"e sahip olmaya başlarsanız --ki bu Çalışma'yı duygusal olarak hissetmedikçe ve kendi Bilgi ve Varlığınızın eksikliğini fark etmedikçe bu imkansızdır-- bir süre sonra kendi durumunuzdan, olduğunuz kişiden hoşnutsuzluk duyarsınız. Son birkaç makalede buna dikkat çekilmişti ama bazılarınızın bunu anlamadığını fark ettiğim için tekrar vurguluyorum. Şu an oldukları durumlarıyla kendilerini kusursuz görenler var. Hayat hepimizde belirli türden insanlar oluşturmuştur. Hayat deneyimimizdir bu. Kişiliktir. Gömlek dikmekte, çorap örmekte ya da bahçe işlerinde çok iyi olabilirsiniz; iyi bir doktor ya da iyi bir mühendis olabilirsiniz; iyi bir anne ya da baba olabilirsiniz; iyi bir asker, iyi bir daktilograf, çalışkan bir memur ya da iyi bir işadami olabilirsiniz; hayatın herhangi bir alanında iyi olabilirsiniz; iyi bir eş ya da iyi bir koca olabilirsiniz; görevlerinizi size öğretildiği gibi ve dolayısıyla edindiğiniz gibi layıkıyla yerine getiriyor olabilirsiniz. Bütün bunlardan nasıl kaçabilirsiniz? Bu sizin hapishanenizdir. Elbette ki bütün bunlardan

kaçmak istemezseniz ve hoşnutsanız, bu Çalışma'yı yapmak ya da bunu incelemeye çalışmak için bir nedeniniz yoktur. Son makalelerde, mevcut durumunuzla kendinizden tamamen hoşnutsanız, bu Çalışma'yı yapamayacağınızı ve tamponlarınız, gururunuz, kendini beğenmişliğiniz ve kibiriniz gibi şeyler yüzünden sizde hiçbir şey değişmeyeceği için bu Çalışma'yı incelemenizin fayda sağlamayacağını söylemem bu yüzdendi. Ezoterizmin üzerinde durduğu gelişme fikrini öğretmek, Kişiliğin pasif kılınmasının gerektiği bu ikinci eğitimi sunmak işte bu yüzden bu kadar güçtür. Aslında, kesinlikle hiç kimse olduğunuzu, icat edilmiş bir şey olduğunuzu aşama aşama fark etmelisiniz. Bu da büyük bir zorluktur ve bir erkek veya kadın kendini Çalışma'nın bakış açısından gözlemleyemezse, kendini değiştiremeyecek ve bu nedenle de hiçbir ekstra kuvvete, Çalışma kuvvetine sahip olamayacak, yalnızca hayat kuvvetine sahip olabilecektir. Hayat kuvveti, Kişiliği oluşturan ve onu günbegün sürdüren kuvvettir ve bir insanın ilk gelişmesi, ilk eğitimi –Yeryüzü ile ilk teması– için mutlak anlamda gereklidir. Ama Çalışma kuvveti olarak adlandırılan başka bir kuvvet, ezoterik öğretinin kuvveti, İnciller'in her sayfasında rastladığınız kuvvet, bir erkek veya kadının yeniden doğuşuna yol açan kuvvet vardır. Bu Çalışma'nın *Varlığın dönüştürülmesi* –yani yeni bir erkeğe veya kadına dönüşmek– ile ilgili olduğunu hatırlatmama izin verin. Bu Çalışma, eğer onu alabilirseniz ve yeterince önemli olduğunu düşünürseniz, kendinizin yepyeni bir değerini ve hayattaki anlamınıza dair yepyeni bir açılımı ergeç size iletacaktır. Sonrasında, mevcut durumunuzla hiçbir şey olmadığını göreceksiniz. Çalışma'nın bütün amacı budur çünkü Çalışma, hayat ve hayatın size sundukları hakkında değil, –bunlarla yalnızca dolaylı olarak ilgilenir– bir erkeğin veya kadının hayattaki görevlerini yerine getirdikten sonra ergeç yaşayabileceği bu daha ileri dönüşüm hakkındadır. Ama her şeyin sonuna, görevin sonuna, kendi mükemmeliyetinin sonuna, bilimin sonuna, bütün dünyasal bilgilerin sonuna geldiklerini ve yine de hayatın doğuştan ve eğitim yoluyla sunduklarından ayrı bir şeyin olması gerektiğini hissetmedikçe bu dönüşüme uğrayamazlar. Burada Çalışma'daki bir ifadeyi size hatırlatmak istiyorum: "Hayat, hayatla açıklanamaz." Hayat kendisi üzerinden açıklanamaz, doğa kendisi üzerinden açıklanamaz ve siz kendiniz üzerinden açıklanamazsınız. Kendinize şu soruyu sorun: Nasıl düşünüyorsunuz? Nasıl hareket ediyorsunuz? Bunu açıklayabilir misiniz? Ama birçok insan kendine bu tür düşünceleri dert etmez ve bu tür düşüncelerin son derece hastalıklı olduğunu düşünenler de çoktur. Size bir doktora danışmanızı tavsiye ederler. Ama bu tür düşüncelere sahipseniz, Varlığın bir işareti olan Manyetik Merkeze zaten sahipsiniz, demektir çünkü Manyetik Merkeze sahip olan bir insan hayatta çok az şeyi başarmış olsa bile, hayatta büyük bir başarıya imza atmış ve her şeyi kendine atfeden, hiçbir gizem görmeyen bir adamdan daha üstündür.

Şimdi, Çalışma kuvvetinin tamamı, belirli bir anlamda Manyetik Merkezden başlar. Manyetik Merkezin ergeç yol açacağı şey olmaksızın yeni kuvvet elde edemezsiniz. Bu gizem hissi sizi belirli bir noktaya taşır. Görünür dünyadan ve görünür hayattan –küreklerden, tuğlalardan, hesaplar-

dan vb.- ayrı bir şeyin varlığını hissetmedikçe, bu Çalışma kuvvetini elde edemezsiniz. Besininizden, kazancınızdan, evinizden, çocuklarınızdan, kusursuz düzeninizden, masum erdeminizden, saygınlığınızdan, başarılı kariyerinizden ve genel anlamda kahramanlığınızdan çok memnunsanız Manyetik Merkeze sahip olmazsınız. Bazen gazetelere göz gezdirirken, yüksek mevkilerde olanlar, politika yapanlar vb. arasında Manyetik Merkeze sahip olan birileri var mıdır, diye merak ediyorum. Bana öyle geliyor ki bir biçimde herkes yapabileceğini sanmakta ve insanların hepsi kusursuz bir dünya üretmek için daha fazla düzenleme, daha fazla kural, daha fazla bilim istemekteler. Kendime baktığımda, görece genç bir adam olarak, hiçbir şey bilmediğimi fark ettim. Doktorlar tanıdım, kendim de bir biçimde irademin dışında doktor oldum ama hiçbir şey bilmediğim hissi hiçbir zaman peşimi bırakmadı. Şimdi, hayatta uykuda olan biri -hiç Manyetik Merkeze sahip olmayan birini kastediyorum- doktor, bilimci, general vb. olmaktan büyük memnuniyet duyacaktır. Kuvveti tamamen hayattan, başarılarından türetilecek ve o, ellerini ovuşturarak size neler neler yaptığını anlatacaktır. Bu sıkıcıdır ama olağandır. Elbette ki böyle bir adam -veya böyle bir kadın- her zaman her şeyi kendine atfettiğini bir an bile düşünmeyecektir. Onları hayatın şekillendirdiğini görmezler. Kendilerinin çok iyi, harikulade, saygıdeğer, görevini yapan insanlar olduklarını düşünecekler ama ben yine de bu Çalışma'yı anlayabilecek kişi ile hiçbir zaman anlayamayacak kişi arasındaki sınırın tam da bu olduğuna dikkatinizi çekmeyi ısrarla sürdürmeliyim. Hayattaki konumu ne olursa olsun aslında hiçbir şey bilmediğini ve kendini hiçbir şey gibi hissettiğini kabul edenlere çok nadiren rastlanır. Bazı çaydanlıklar çok küçüktür ve çabucak dolar. Ama bu Çalışma'da hayatın kendilerine sunduklarından başka bir şey bulmayı arzulayan insanları arıyoruz.

Şimdi, kuvvet konusuna geri dönelim çünkü söylenenlerin hepsi, Çalışma'nın kastettiği anlamda kuvvet oluşturmak fikriyle bağlantılıdır. Bütünüyle özdeşleşen, kendisinden hoşnut olan, kibirli ve gururlu olan, mevcut haliyle kendisinden memnun olan hiç kimse Çalışma'nın kastettiği anlamda kuvvet oluşturamaz. Boşuna olacaktır. Böyle insanlar, kendilerine dair hislerini hayattaki başarılarından alırlar. Çalışma'nın kastettiği anlamda kuvveti, yalnızca kendinizle özdeşleşmeyerek oluşturabilirsiniz. Şimdi, daha önce yazılan diğer makalelerle bağlantılı olan bu makalenin amacını daha dikkatlice açıklamaya çalışacağım. Hayatta yaptığınız hiçbir şeyle özdeşleşmemeniz koşuluyla, çok harika olan ve size güçle bağlantılı çok garip ve ilginç hisler yaşatabilen yeni bir kuvvetler silsilesi içine girebilirsiniz. Elbette ki hayatta yaptıklarınızı aslında siz yapmamışsınızdır. Her şey koşulların, dış kuvvetlerin, dış gereksinimlerin etkisiyle başınıza gelmiştir. Kendinize dair hissinizi bu anlamda yapmış olduklarınızdan türetirseniz, Çalışma'nın bu garip kuvvetinin üzerinizde etkili olmasını hiçbir zaman sağlayamazsınız. Gururunuzla, kibirinizle, erdemliliğinize, saygınlığınıza, hayatın sizde oluşturduğu bu türden her şeye bir bakın ve size şu soruyu yöneltmemi izin verin: Kendinize dair hissinizi bütün bunlardan mı ediniyorsunuz, yoksa içinizde bundan rahatsızlık duyan ve aslında bunun siz

olmadığını hisseden bir şey var mı? Eğer varsa, Çalışma'dan kuvvet almaya başlayabilirsiniz. Ama değişmek istiyorsanız bu rahatsızlık hissini, kendinizi hayatın oluşturduğu şekliyle kabul etmeme hissini artırmanız; bir başka deyişle, "Ben" hissinizi, kendiniz hakkındaki hissınızı bütün bunlardan elde etmemeniz gerekir çünkü bütün bunlara sıkı sıkıya yapışıp kendinizi bu şekilde kabul ederseniz – "Ne iyi bir insanım!" dersiniz. Kişiliğinizle ve muhtemelen de esasen Sahte Kişiliğinizle özdeşleşeceksiniz ve böyle olduğu sürece, içsel koşulunuz gün be gün ve an be an bu olduğu sürece, Çalışma'nın size girebileceği hiçbir alan kalmaz çünkü hayatta ne olmuş olduğunuzdan veya şu anda ne olduğunuzdan türettiğiniz bu kibir, kendinden memnuniyet hissini her an beslersiniz. Ama teknik açıdan konuşmak gerekirse, hayat sizin Nötrleştirici Kuvvetiniz olduğu sürece –yani sizi yolunuzda ilerleten ve her şeyi yapmanızı sağlayan kuvvet, hayat olduğu sürece– Kişiliği aktif tutar (elbette özellikle Sahte Kişilik buna dahildir) ve gelişebilecek gerçek parçanızı –yani Öz'ü– pasif tutar. Çalışma, nihai hedefi Öz ile Kişiliğin bu ilişkisini değiştirmek –aslında tam tersine çevirmek– olan yeni bir Nötrleştirici Kuvveti ya da Üçüncü Kuvveti sunmakla ilgilidir. Hayattan elini eteğini çekmek hakkında bir sürü aptalca şey söylenir; bir sürü aptal insan, manastırlara ya da bunun gibi başka yerlere kapanır ama ben bundan söz etmiyorum. Bu Yol, bu Çalışma hayatın içindedir ve sır, hayatta geçmişte veya şu anda ne olduğunuzla özdeşleşmektir. Her şeye yeni baştan başlamalısınız. Kişiliği pasif kılmanın ne anlamı geldiğini anlıyorsanız, hayatta ne kadar iyi olursanız olun, ne kadar iyi olanaklara sahip olursanız olun bunu yapmak zorundasınız çünkü Öz ya da gerçek parçanız, ancak Kişiliğin pasif kılınmasıyla gelişebilir çünkü Kişilik yumurtanın beyaz kısmı gibidir, Öz ise yumurtanın beyaz kısmı kurban edilerek gelişebilecek tohum hücresi kısmı gibidir.

Şimdi, Çalışma kuvvetinin tamamı, Çalışma'nın öğrettiği bu muazzam, yeni bir doğuşun mümkün olduğu fikrinin fark edilmesinden türetilir. Bu Çalışma'yla temasa geçmiş ne kadar çok sayıda insanın artık eskisi gibi olmadıkları belki de hepinizin dikkatini çekmiştir. Çalışma'nın atmosferinde, Kişilikten ya da özellikle Sahte Kişilikten hayat deneyimi sunmanın çok az faydası olduğunu görürler. Hayatta diğer insanların yaptığı şeyin tamamen aynısını yaptıkları için övünemeyeceklerini anlarlar. Öz'ün tohum kısmı gelişilsin diye Kişiliğin beyaz kısmının aşama aşama bu kurban edilişi, sizin aranızda Çalışma atmosferinin yaratılması gereğinin nedenlerinden biridir; zaman zaman kendimize gerçekten gülebileceğimiz bir atmosferdir bu. Evet ama kendinize gülebilir misiniz? Çalışma'ya karşı oldukça iyi bir tutuma sahip insanlarda gerçekleşebilecek en ufak değişiklik bile çoğu zaman çok belirgindir. Evet ama bu neden gerçekleşir? Çalışma'nın atmosferi, hayatın atmosferinden farklı olduğu için gerçekleşir. Teknik açıdan, Kişiliği aktif ve Öz'ü pasif tutan hayatın Üçüncü Kuvveti biraz değişir ve Kişiliğin bazı parçaları feda edilmeye başlanır ve bu sayede Öz gelişmeye başlar, böylece insanlar birbirlerine karşı daha gerçek hale gelirler çünkü şu anki durumumuza kıyasla hepimiz daha çok Öz'de olsaydık her şey çok daha gerçek, çok daha samimi, çok daha basit, çok da-

ha doğru ve çok daha iyi olurdu. Olmuş durumunuzu geliştirmeye ve kendinizi daha büyük, daha güçlü, daha etkili ve daha önemli hissetmeye çalışırsanız, bu Çalışma'nın tam tersi doğrultusunda ilerlersiniz. O zaman, Çalışma'nın kastettiği anlamda kuvvet sahibi olmayacaksınız. Böyle bir durum, kendinizle –her şeyi kendine atfeden Kişiliğinizle– çok özdeşleştiğiniz anlamına gelir. Ama söylediğim gibi, kendinizle özdeşlemenizden Çalışma kuvveti elde edemeyeceksiniz. Çalışma kuvvetini yalnızca özdeşleşmeyerek, kendinizi gözlemleyerek, kendine dair bu resimleri, bu fikirleri, bu harikulade gururlu imajınasyonu çözüp ayrıştırarak elde edebilirsiniz. Bunun nedeni gayet basittir. İçimizde sürekli olarak çalışan iki Daha Yüksek Merkezin –Daha Yüksek Zihinsel Merkez ve Daha Yüksek Duygusal Merkezin– kuvvetlerini bize aktarmasını engelleyen nedir? Kendimize hayranlığımız –Kişiliğimiz– nedeniyle bize ulaşamazlar. Çalışma kuvvetinin tamamı, bizden daha yüksek bir *Varlık* seviyesinde –Kişiliğimizin ötesinde bir seviyede– olan bu iki Daha Yüksek Merkezden dolayı olarak gelir. Çalışma'nın, bunların tam olarak gelişmiş olup bize sürekli olarak mesajlar aktardıklarını öğrettiğini hatırlayın. Ama uyku durumumuz nedeniyle onları işitemeyiz. Bu olağanüstü bir fikir değil mi? İçimizde, bizleri sürekli olarak değiştirmeye çalışan ve Kişilikten –daha çok da mağrur Sahte Kişilikten– kaynaklanan bu engel, bu karartma nedeniyle bize ulaşamayan bir şeyin var olması fantastik bir fikirmiş gibi görünmüyor mu?

Şimdi, bir insan kendini gözlemleyerek kendi üzerinde çalışmaya başlarsa, içsel uykusunu ve kibirini gözlemlemeye başlarsa, erdemliliğini gözlemlemeye başlarsa, negatif duygularını gözlemlemeye başlarsa, kendinin resimlerini gözlemlemeye başlarsa, tamponlarını ve önyargılarını, mekanik fikirlerini, basmakalıp konuşmasını, gevezeliğini, kötü konuşmasını gözlemlemeye başlarsa bunlardan ayrılmaya başlayacaktır çünkü bir şeyi gözlemleyebilirseniz, artık o olmaktan çıkarsınız (anlıyor musunuz?) ve bu, Çalışma'nın öğrettiği ayrılmanın ilk adımıdır. Kişinin gözlemlemesi gereken daha pek çok şey ekleyebilirim ama asıl mesele şudur: Şu an olduğunuz durumda kendinizle özdeşleşirseniz, bütün düşüncelerinizi gerçekmiş gibi kabul edip kendinizi bir sürü kötü ruh durumundan, kendine dair bir sürü kötü histen ayırmanız gerektiğini göremezseniz bu Çalışma'da hiçbir yere varamayacaksınız. Bu Çalışma'nın yöntemi, kendinizle özdeşleşmemeyi esas alır. Kendinizi gözlemleyerek ve gözlemlediğiniz şeylerden kendinizi ayırarak kendinizle özdeşleşmemeyi öğrenmelisiniz. Kendiniz nedir? Kendiniz psikolojiktir, kendiniz psişiktir, kendinizi dilediğiniz gibi adlandırabilirsiniz ama bunun fiziksel bir şey olmadığı –yani bedeniniz olmadığı– kesindir. Şuuruna vardığınız şeye aittir. Şuurunuzu kötü bir düşünceye ya da kötü bir ruh durumuna mı yönelteceksiniz? Şuurunuzu kendinden hoşnut olmaya, kendini büyük görmeye mi yönelteceksiniz? Şuurunuzu her zaman haklı olduğunuz ve her şeyin en iyisini bildiğiniz hissine mi yönelteceksiniz? Kendinizi gözlemlemedikçe, şuurunuzu nereye yönelttiğinize dikkat edemeyeceğinizi görmüyor musunuz? Kendimi mekanik olarak gelen birçok duyguya, birçok ruh durumuna, birçok düşünceye kapılmış bulurum ama şuurumu onlara yöneltmem, örneğin

“Ben” hissimi nefrete ya da umutsuzluk hissine yöneltmem, onlara razı olmam, onlara ayak uydurmam.

Şimdi, bunu yaparsanız eğer, Çalışma kuvvetini elde edeceksiniz ama siz yalnızca kendinizseniz, kendinizi kanıksamışsanız, kendinizle bütünüyle özdeşleşmişseniz hiçbir Çalışma kuvveti elde edemeyeceksiniz çünkü Çalışma’nın Üçüncü Kuvvetinin değil, hayatın Üçüncü Kuvvetinin etkisi altında olacaksınız. Bizim sistemimize ait olmayan ifadeleri kullanırsak, ruh ve madde vardır. Bir insanın ruhsal olarak gelişmesi gerekir ve bu, Çalışma’da psikolojik olarak anlamına gelir. Hepinize bedenler verilmiştir, bedenleriniz farklı ölçülerdedir ve bu sizin suçunuz değildir, dolayısıyla bedenlerinizle övünmeyin. Ama Çalışma, hakikatin çok değer taşıdığı bir psikolojik içsel gelişimden bahsetmektedir. Bu Çalışma’da hepimizin oluşturması gereken bu ikinci bedeni –psikolojik bir beden– oluşturmaya çalıştığınızı varsayın. Bu beden hakikate ve samimiyete dayanır. Şimdi, birine karşı negatif bir duyguya sahip olduğunuzu varsayalım. Bu, ölümden sonra (eğer yapabilirse) varlığını sürdüren psikolojik bedeninizde yanlış bağlantılara sahip olacağınız anlamına gelir. Bütün negatif duygular yalan söylemenize neden olduğu için böylece tamamen yanlış bağlantılandırılan bir psikolojik bedene sahip olursunuz. Fark ettiyseniz, negatif olduğunuzda daima yalan söylersiniz. Negatif duyguyu tadarak yalan söylediğinizi görecektir gücü kendinizde hiç bulabildiniz mi? Bu Çalışma’nın bizde hakikati ama geleneksel anlamda ahlaksal hakikati ya da geleneksel inancın belirli bir türüne ait bir hakikati değil, içsel samimiyet yoluyla ulaşılan gerçek hakikati inşa etmeyi amaçladığını– anlamaya başlamadınız mı? Çalışma, işte bu nedenle, eleştirel olmayan ve mutlaka samimi olması gereken kendini gözlemlemeyle başlar. Bu, bizde Daha Yüksek Merkezlerin tesirlerini iletebilen bir aygıtı, psikolojik bir aygıtı aşama aşama inşa eder çünkü içimizde sürekli olarak çalışan Daha Yüksek Merkezler, yalnızca içimizde hakikat olduğunda bize ulaşabilirler. Bu nedenle, birçoğumuz Sahte Kişiliğimizden, erdemliliğimizden, kibirimizden, önyargılarımızdan kurtulmak için çok rahatsız edici deneyimler olarak niteleyeceğimiz süreçlerden geçmelidir. Önyargı tamamen faydasızdır. Hiçbir şey iletmez. Erdemlilik hissi daha da kötüdür; kendinize herhangi bir mükemmeliyet atfetmeniz, Daha Yüksek Merkezlerin sizinle temas kurmasını imkansız hale getirecektir. Kendini Hristiyan olarak tanımlayan bazılarına Dağdaki Vaaz’ı dikkatlice okumalarını ve ne anlama geldiğini elinizden geldiğince düşünmelerini tavsiye ediyorum. Makaleyi özetleyecek olursak, Kişiliğe karşı çalışmadıkça ve kendiniz olarak kabul ettiğiniz türden kişiyle –çünkü olduğunuzu düşündüğünüz kişi değilsiniz– özdeşleşmeye son vermedikçe Çalışma’nın kastettiği anlamda hiçbir kuvvet elde edemezsiniz.

Bu, kuvveti –Çalışma kuvvetini– konu alan bir makaledir. Çalışma kuvvetinin tamamını kendinize karşı çıkararak, şu andaki doğal mekanik tepkinize karşı çıkararak türetebilirsiniz. Ama her erkek veya her kadın, kalbinde ve zihninde özel bir Çalışma hissine sahip olmalı ve böylece, tek başınayken bile mekanik negatif düşüncelere razı olmamalı ve dışsal olarak bu Çalışma’daki diğer insanlar hakkında mekanik olarak konuşmamalıdır. Bu

samimiyetle yapılırsa, belki de herkesin katkıda bulunabileceği ve eksilmesi durumunda, insanların kendilerine samimi bir biçimde ne söylediklerini, ne yaptıklarını, Çalışma kuvvetinin neden sızıntı yaptığını soracakları gerçek bir Çalışma atmosferini sonunda yaratabiliriz.

Quaremead, Ugley, 23 Haziran 1945

GÖZLEMLEYEN "BEN" ÜSTÜNE YORUM

KENDİMİZDEKİ ÇELİŞKİLERİ GÖRMEK ÜSTÜNE

Farklı anlarda kendimizin geri kalanını hatırlamayıp daima kendimizin küçük parçalarında yaşamamızla sonuçlanan karanlık, şuur dışı ya da bilinmeyen yanlarımız hakkında son olarak yazılan yorumlarda, şuurun insan hayatının bütün boyutlarını kucaklamaya başlayacak şekilde artmasının gerektiğine değinmiştik. Bu nedenle, öğretinin en başında, bizdeki her "ben"i bilmemiz gerektiği söylenmiş ve kendimiz olarak bir defada yalnızca bir "ben" in şuurunda olabilmemizin, hepimizin hatalı oluşunun ve daha çok gelişmememizin kaynağı olduğu eklenmişti. Dolayısıyla, kendimizde hiçbir çelişki görmez ve deyim yerindeyse, her defasında daima çok küçük bir mekanda yaşarız. Kendini gözlemleme aracılığıyla Çalışma hafızası artıkça, belirli bir an içinde oluverdiğimiz "ben"e güvenmemeye başlarız. Güvenmeyiz derken, onun o an söylediklerine, düşündüklerine, hissettiklerine tam olarak inanmadığımızı kastediyorum. Bunu anlamaya başlarsak, herhangi bir "ben" o an içinde bizde belirleyici olabilir, herhangi bir "ben"i o an için kendimiz olarak görebiliriz, kısa bir süreliğine istediğini söylemesine, yapmasına ve vaat etmesine izin veririz ve daha sonra, buna dair hiçbir şey bilmeyiz. Bir başka deyişle, bizdeki bu "ben"ler rotasyonunun daha çok şuuruna varmamız ve bir "ben" in ne söylediğini ve başka bir "ben" in ne söylediğini hatırlayabilmemiz gerekir. Aksi takdirde, belirli bir Varlığa sahip olamayız; yani Varlığımız sürekli olarak değişir, anlık ve geçici "ben"ler tarafından denetlenir.

Şimdi, bizde sıradan "ben"lerden daha yüksekte durabilen şey nedir ve Çalışma'da farklı "ben"lerimizi gözlemlememiz gerektiği neden bu kadar sık tekrarlanır? Bu sorunun yanıtı, Gözlemleyen "Ben"e sahip olduğumuzdur; onu kullanmasını bilebilsek, Gözlemleyen "Ben" kendine özgü bir hafızaya sahip olabilir çünkü bu gelip geçen "ben"ler mekanizmasının dışında durup onları adeta uzaktan izler ve gözlemlediği farklı "ben"ler hakkında kendine özgü hafızasını oluşturur ve bu hafıza, Çalışma hafızası olarak adlandırılır. Mekanik olarak kalkıp bir anlığına bizi etkisi altına alan her "ben" in kendi hafızasına sahip olduğunu ama Gözlemleyen "Ben" in tamamen farklı nitelikte bir hafızaya sahip olduğunu anlamalıyız.

Şimdi, bakış açısının darlığı hakkında konuşmak istiyorum. Belirli bir

biçimde hareket edip daha sonra tam tersi yönde hareket ettiğimize dair belli belirsiz bir hafızaya sahip olabiliriz. Çoğu zaman tedirginiz ve kendine dair biraz olsun tedirginlik duymayan bir erkekten veya kadından hoşlanmam. Ancak çelişkilerinize ve kendinizdeki diğer şeylerle uyumadığınızı gördüğünüz şeylere dair belli belirsiz bir tedirginlik duyduğunuzda belirli bir tür gözlemlemeye sahip olduğunuzu, kendi hayatınızın neye benzediğine dair belli belirsiz bir şüura sahip olduğunuzu ama gözlemlediğiniz şeyle özdeşleştiğinizi ve kendinizi yetiştirilme tarzınıza göre yargıladığınızı anlamalısınız. Şimdi, Çalışma'nın tesiriyle oluşan Gözlemleyen "Ben" ve bunun kabul edilip değer biçilmesi hakkında önemli olan nokta, bunun sizi eleştirel olmayan bir tarzda –yani özdeşleşmeden– gözlemleyebilen bir şey olmasıdır. Sizi kişisel olmayan bir biçimde gözlemler, Kişiliğinizi kişisel olmayan bir biçimde gözlemler ve gözlemlediği şeyi eleştirel ve kişisel olmayan bir biçimde hatırlar. Kişilik farklı "ben"lerden oluşur ve adeta "ben"lerin sırayla en üst noktaya gelerek etkili olup hemen sonra yerini bir başkasına bıraktığı bir çark gibi döner. Buna ilişkin belli belirsiz bir hafızamız zaten vardır ama kendimize dair bu belli belirsiz gözlemle ilgili olarak daima taraf tutarız. Ama Çalışma'nın kastettiği anlamda Gözlemleyen "Ben" in oluşması, sizde sürekli değişmekte olan bu farklı "ben"lerin üzerinde bir şuur seviyesinin oluşmasıdır. Çalışma'nın kastettiği anlamda Gözlemleyen "Ben" hiçbir şeyin tarafını tutmaz. Yalnızca farklı "ben"lerin etkinliğiyle farklı anlarda ne yaptığınızı, ne söylediğinizi kaydeder ve bunun daha iyi ya da daha kötü bir şey olduğunu söylemez. Gözlemleyen "Ben" hiçbir şey karşısında şoka uğramaz; içinizde bir tür Büyükanne ya da Büyükbaba değildir ama tamamen saf ve sadedir; Bay Ouspensky bunu sık sık psikolojik halinizi an be an görüntüleyen bir kamerayla karşılaştırırdı. Gözlemleyen "Ben" in Kişiliğin dışında durması gerektiğini, sürekli olarak bir tür rotasyon halinde etkili olan ve kendilerini "Ben" –yani siz– olarak tanıtan "ben"ler kafesinin, "ben"lerin Hayvanat Bahçesinin dışında durması gerektiğini söylemişti. Bu Gözlemleyen "Ben" in oluşmasının çok zor bir şey olduğuna işaret etmişti çünkü bu tür gözlemler, olağan durumda sosyal ilişkilerimizde yaptığımız gibi, başka bir "ben" i biraz gözlemleyen, eleştiren ve suçlayan bir "ben" e dayanmaktadır. Çalışma anlamında Gözlemleyen "Ben" ise sizi bir süreliğine etkisi altına alan bütün bu "ben"lerin dışında durur. Bu nedenle, Kişiliğin üstündeki bir seviyededir ve bildiğiniz gibi, Çalışma'nın bu kadar çok vurguladığı ve eleştirel olmaması gerektiğini, edinilmiş hiçbir ahlaksal değere sahip olmaması gerektiğini sürekli olarak söylediği bu Gözlemleyen "Ben", değişmek istiyorsak eğer, kendimizde oluşturmamız gereken en önemli şeydir. Çalışma'nın sözünü ettiği bu Gözlemleyen "Ben" Çalışma'nın tesiri altındadır, bir başka deyişle, daha sonra Çalışma'nın tesiriyle ortaya çıkar. Ama ilk başta görevimiz, kendimize dair kişisel ve eleştirel olmayan bir gözlemleme oluşturmaktır. Eleştirel olmayan ne demektir? Kendinizde bir şeyi gözlemlerseniz bunu iyi ya da kötü olarak yargılayamayacağınız anlamına gelir. Kendinizin –yani kendiniz olarak adlandırdığınız makinenin, sizdeki edinilmiş "ben"lerin– belirli bir anda şunu veya bunu yaptığını görürsünüz. Şu veya

bu şekilde konuşurlar; şunu veya bunu hissederler. Kişiliğinizdeki hiçbir "ben" kendi şuurunda sizi bir bütün olarak kapsayamayacaktır. Ama gerçek Gözlemleyen "Ben" hayatınızı ergeç bir bütün olarak kapsayacaktır. Sizin bütün yanlarınızın şuuruna varacaktır. Sizin bütün farklı yanlarınıza dair kendine özgü, eleştirel olmayan, nazik hafızasına sahip olacaktır. Hayatınızdaki bazı şeyler, geri kalan şeylerle uyuşmayabilir ve bundan dolayı çatışına ve rahatsızlık hissedersiniz. Örneğin, çok dar bir bakış açısına sahip olan bir kişide, bu dar bakış açısının sonucunda birçok şey uyuşmaz hale gelir. Bir insan, çok dar bir bakış açısı nedeniyle şeylerin kötü olduğunu düşünür. Şimdi, bu kişinin daha geniş bir bakış açısına kavuştuğunu varsayarsak, eskiden birbiriyle uyuşmayan birçok şey yerli yerine oturmaya ve artık uyuşmaz görünmemeye başlar. Ama Gözlemleyen "Ben" için hiçbir şey uyuşmaz değildir çünkü hiçbir şey eleştiriye tabi değildir; dolayısıyla, çok basit bir ifadeyle Gözlemleyen "Ben" in çok geniş fikirli olduğunu söyleyebiliriz. Bildiğiniz gibi, birçok insan aslında sahip olmadıkları bir sürü şeye sahip olduklarına inanır. Hepinizin kendinizi çok geniş fikirli olarak hayal ettiğinizi düşünüyorum. Geniş fikirli olduğu söylenen biriyle tanıştırdığımda her zaman rahatsızlık duyarım. Bu Çalışma'ya katılmak isteyen bir kişiyi anlatırken bana söylememeniz gereken bir tanımlama olduğunu size hatırlatayım. Sizin sözde geniş fikirli olduğunu düşündüğünüz kişi, kendiniz, aslında son derece dar fikirlidir. Geniş fikirli olmak ne anlama gelir? Bu bir Çalışma ifadesi değildir. Bu Gözlemleyen "Ben" in, oluşturulduktan sonra sizin her yanınızı gözlemleyip kaydederken geniş fikirli olduğunu mu düşünüyorsunuz? Evet, elbette ki öyledir. Eleştirel olmayan gerçek Gözlemleyen "Ben" le bu ilişkiyi yakalayamadıkça, olduğunuz yerden bir adım öteye gidemezsiniz çünkü belli belirsiz bir şuurla alttan alta birbirleriyle uzlaştırmaya çalıştığınız farklı ve çelişkili "ben" lerin kısır döngüsünden çıkamazsınız. Hayatınızın bütünü, şu anda sizin için karanlık olan bütün yanları, şu anda şuurunda olmadığınız bütün yanları, –elbette ki hepimizin sahip olduğumuzu inkar ettiğimiz– çok dar bakış açısını küçük Varlığınızın, her an çatışan, karşı çıkan ve hata bulan usandırıcı Varlığınızın bir sonucu olarak kabul etmelisiniz. Bundan kurtulabilmenin tek yolu Varlığınızı genişletmektir ve bu, Varlığınızın bütünü, sizdeki bütün "ben" lerin daha çok şuuruna varabilmek ve bunlar arasındaki çelişkilere katlanabilmek anlamına gelir. Bunların hepsi ancak eleştirel olmayan, samimi Gözlemleyen "Ben" in oluşturulmasıyla mümkündür. Onun hafızası aracılığıyla ve onunla doğru bir ilişki kurarak kendinizin bütün resmini, kendinize dair bütün fikrinizi değiştirmeye başladığınızı fark edeceksiniz çünkü öldüğünüzde bütün hayatınızın size her çelişkisiyle birlikte görüneceğini hatırlamalısınız çünkü bu sizsiniz. Bazen, insanların boğulurken ya da onun gibi bir şey yaşarken bütün hayatlarını bir film şeridi gibi gördükleri söylenir ve bu hiç de saçma değildir. Ama yapmamız gereken şey, ölmeden önce bu hayatta kendimizi her yönden görmeye çalışmaktır. Sonrasında, kendimize dair aynı fikre, aynı önyargılara, aynı tamponlara artık kesinlikle sahip olmayacağız. Ama bu, Gözlemleyen "Ben" in çalışmasıdır. Gözlemleyen "Ben" in bizde azar azar yerine getirmesi gereken şey budur.

Gözlemleyen "Ben"e sahip olmadığınızda, kendinizi hayatın size sunduklarından ayırma gücüne sahip olmadığınızda, kendinizi olduğunuz gibi kabul ettiğinizde banka hesabınızda çok küçük bir bakiye olduğunu ve hızla eksi bakiyeye geçtiğinizi hatırlamalısınız. Banka hesabınızda çok küçük bir bakiye olması ne anlama gelir? Bunun parayla ya da gerçek anlamda banka hesabınızla, elbette hiçbir ilgisi yoktur. Şeyleri özdeşleşmeden taşıyabilme kapasitenize işaret eder. Kendinize dair çok iyi bir fikre sahip olduğunuzu varsayalım; banka hesabınızdaki bakiye hızla eksiye geçecektir. Psikolojik fikirleri, psikolojik anlamı kavrayamayan bazı kişilere bunu açıklamama izin verin. Kendinize dair çok iyi bir fikre sahipseniz kolayca incinirsiniz, kolayca sinirlenirsiniz, kolayca üzülürsünüz ve bu nedenle de banka hesabınız kısa sürede eksi bakiye verir. Bir başka deyişle, kısa sürede kendinizi negatif, gücümüş hissedersiniz. Servetinizi, herhangi bir olağan mekanik bankaya yatırmamalısınız. Servetimizi Gökler'de –yani daha yüksek bir seviyede– bulundurmamız gerektiği söylenir. Desteksiz bir biçimde kendi mükemmeliyetiniz ve erdeminizle yüklüseniz, servetinizi Gökler'de muhafaza etmiş mi olursunuz? Hayır, banka hesabı kısa süre içinde eksi bakiye veren, çok kolay gücenecek ve alınacak birisiniz.

Kendimizin her yanını tanımak ve kabul etmek zorundayız çünkü yalnızca kendimizin her yanını tanıyarak, kabul ederek ve şuuru vararak herhangi bir ilerleme kaydedebiliriz. Varlığımızı genişleten de tam olarak budur. Gözlemleyen "Ben" in hafızasının etkisi altında, bu eleştirel olmayan gözlemin etkisi altında kendimize dair her türlü fantastik fikirden kurtulduğumuzu hissetmeye başlarız. Hiç sahip olmadığımız halde kendimize atfettiğimiz her türlü fantastik erdem ve meziyetten kurtulmaya başlarız. Bu durumda, kesinlikle küçük çocuklar haline geliriz. Dağdaki Vaaz'ın açılış sözlerinin ne anlama geldiğini kesinlikle anlamaya başlarız. Önemsiz gurur veya kibir üzerinden böbürlenmeye ve kabarmaya kesinlikle son veririz. Kendimize dair yepyeni bir algı, yepyeni bir his, yepyeni düşünceler edinmeye başlarız. Bütün hayatımız boyunca olduğumuzu hayal ettiğimiz kişi olmaya son veririz. Bunun için, kendini bilmenin farklı bir türüne sahip olmalısınız. Bütün altyapınız farklılaşır. Gözlemleyen "Ben" in etkisiyle, birçok tehlikeden kurtulursunuz. Yaşlandıkça yüz yüze geldiğimiz en büyük tehlike nedir? En büyük tehlike, kendimize dair fikrimizin kristalleşmesidir. Bir süre sonra bizdeki her şey sabitleşmeye başlar, kendimiz ve nasıl biri olduğumuz hakkındaki imajinasyonumuza inanmaya başlarız. Ne kadar iyi ve sevecen insanlarız. Ama Çalışma sürekli olarak hissedilerek ve değer biçilerek yeterince desteklendiği takdirde, eleştirel olmayan Gözlemleyen "Ben" tamamen sahte olan belirli türden bir kişiye doğru bu ilk kristalleşmeyi engellemeye başlar. Çalışma'ya değer verebilirsek, Gözlemleyen "Ben" in bize dair fark ettiklerine değer verebiliriz ve olduğumuzu hayal ettiğimiz şeye, kendimize dair belirli bir fikre, kendi mükemmeliyetimize, olağanüstü erdemimize, tarifi imkansız değerlerimize doğru böylesine büyük bir kristalleşme tehlikesi içinde olmayacağız o zaman. Bizler öylesine küçük ve rahatsız edici yaratıklarız ki kibirimizde ve gururumuzda gerçekten de ne kadar gülünç olduğumuzu görmek için kendimi-

zi bolca gözlemlememiz gerekir. Bana öyle geliyor ki bazı insanlar hep baş-
ka insanlara verecekleri harikulade bir armağana sahip olduklarını düşün-
mekte. Peki ama insanın başkalarına vermek istediği bu eşsiz armağan
nedir? Kendinize, başkaları tarafından kabul edilmeye değer bir şeye sahip
olup olmadığınızı hiç sordunuz mu? Çalışma'da insanların bir süre sonra
bu bakımdan daha yalın hale geldiklerini düşünüyorum. Neden böyle
olur? Çünkü inandıkları kişi olduklarını hayal etmek yerine, kendilerini
gerçekten gözlemlemeye başlarlar. Olduklarını hayal ettikleri ile oldukları
şeyler arasındaki uçurumun çok derin olduğunu görmeye başlarlar. Göz-
lemleyen "Ben" in eleştirel olmayan sürekli etkisi aracılığıyla bu gerçekleş-
tiğinde, kişinin kendiyile bütün ilişkisi değişmeye başlar. O ana dek değe-
rinizi dayandırdığınız her şey, kendinizi başkalarından üstün hissetmenin
her türlü farklı biçimi, bunların hepsi çözülüp ayrılmaya başlar. Kendinizi
artık çok tehlikeli bir düşmanınız olan ve tamamen imajinasyondan oluşan
Sahte Kişilik üzerine inşa etmezsiniz. Elbette ki sahte bir alçakgönüllülük-
le yapay olarak gerçekleştirilemez bu; bundan daha kötü bir şeyin olabile-
ceğini düşünemiyorum. İçinizde yılanlar tıslarken, başınızı eğerek ortalık-
ta dolaşmayı sürdürebilirsiniz. Hayır, sahte bir alçakgönüllükten söz etmi-
yorum. Çalışma'nın sözünü ettiği şeyden söz ediyorum; yani sizde Göz-
lemleyen "Ben" oluşursa ve kendinizi, nasıl konuştuğunuzu, nasıl hissetti-
ğinizi, nasıl düşündüğünüzü, her şeyin nasıl çelişkili olduğunu gerçekten
gözlemlemeye başlarsanız, artık kölesi olduğunuz, icat edilmiş kişi gibi
davranmak zorunda olmayacağınız için çok güzel bir deneyim yaşayacak-
sınız. Şimdi, bu yalnızca Çalışma'da gerçekleşebilir çünkü çalışma belirli
anlarda sizi tutmalı ve size güç vermelidir. Çalışma'da hiç kimseye, Çalış-
ma tarafından hiç kimseye kendini taşıyabileceğinden fazla gözlemlemesi
izni verilmez. Çalışma'nın atmosferinde hiç kimsenin yanlış yere ıstırap
çekmeyeceğinden emin olabilirsiniz. Büyük bir çoğunluk henüz kendileri-
ni gözlemlemeye bile başlamamıştır ve bunun nedeni, bunu yapamayacak
olmalarıdır; kendilerine dair fikirlerinin ötesine geçmeye ya da kendilerine
dair imajinasyonunun derinlerine inmeye henüz hazır değildirler. Birden-
bire hiç iyi olmadıklarını, hiç önemli olmadıklarını hissetmeye başlayıp bu-
nalırlar. Fransız Enstitüsüne gittiğimizde bize söylenen bir şeyi size hatırlatmalıyım: "Kişiliğin burada mevcut olmaya neredeyse hiç hakkı yoktur."
Bu makalenin sonunda size hatırlatmak istediğim başka bir şey daha var:
İnsan kendi hiçliğini fark etmeye başlamadıkça hiçbir yere varamaz. Bir er-
kek veya kadın kendini, bütün yalanlarını ve kendi hakkındaki bütün icat-
larını görmeye başlarsa ve bunu, Çalışma'nın atmosferinde ve Çalışma'nın
onu yeni bir Varlık seviyesine ulaştıracağını hissederek yaparsa güvende-
dir ve azar azar, yavaş yavaş kendinin kusursuz bir biçimde açık ve gerçek
dönüşümünden geçecektir ama bunu, Çalışma'nın tesirini arkasına almak-
sızın yapmaya kalkarsa hiçbir yere ulaşamaz ve bütün gözlemleri faydasız
olur ve yalnızca çatışmalara, tartışmalara ve negatif duyguya yol açar. He-
pimiz, çok büyük bir şeyi incelemeye çalışıyoruz ve çok küçük olduğumu-
zu fark etmeliyiz.

VARLIK SEVİYEMİZİ DEĞİŞTİRMEK ÜSTÜNE

Bu makaleye, her zaman tipik bir olayı çekecek olan tipik bir özelliğimizden söz ederek başlayalım. Bay Ouspensky bir keresinde Başlıca Özel-lik hakkında konuşurken, Başlıca Özelliğin aslında Başlıca Özelliği oluşturabilecek birçok tipik özelliklerle karşılaştırılabilir olduğunu söylemişti. Burada kısa bir süre önce gerçekleştirdiğimiz bir toplantıda, Varlığın farklı seviyeleri hakkında konuştuk ve bunları telgraf direkleri arasındaki hatlar gibi birbirine paralel hatlar olarak çizdik. Kendi üzerimizde çalışarak –ki bunu yapmanın tek yolu budur– Varlığımızın seviyesini biraz olsun yükseltebilirsek, şu anki seviyemizin üzerindeki bir sonraki paralel hatta geçebileceğimiz ve böylece, aynı seviyede kaldığımız takdirde başımıza ister istemez gelebilecek bir sürü tatsız şeyden kurtulabileceğimiz söylendi. Da-ima tipik bir biçimde, karakteristik olarak ve bu da demektir ki mekanik davranırsak, hayata ve insanlara her zaman aynı tepkileri gösteren makine-ler gibiysek her zaman aynı telgraf hattını, aynı Varlık hattını takip ediyor olacağız. Her zaman Varlığımızın en düşük seviyesini –yani mekanik seviyeyi– takip ediyor olacağız. Bunu yapan bir kişi, hayatı en ufak bir biçimde dönüştüremez ve hayat onu her zaman aynı biçimde karşılar. Her zaman aynı şeylerle, aynı koşullarla, aynı yanlış anlamalarla, aynı güçlük-lerle karşılaşır. Adeta her zaman başınıza gelen şeylere dikkat ederek Varlık seviyenizi bir biçimde saptayabilirsiniz çünkü Varlık seviyeniz hayatınızı cezbeder. Bu da hayatınızın Varlığınız olduğu, hayatınızın ne olduğunuzun bir ifadesi olduğu, dolayısıyla Varlığınızın ne olduğunuzu yansıttığı ve hayatta başınıza gelen her şeyin Varlığınızın seviyesinin bir sonucu olduğu anlamına gelir. Elbette ki hayatınızdan son derece memnunsanız Varlık seviyenizi değiştirmek için herhangi bir çaba sarf etmeniz gerekmez ama her zaman hayatından memnun olduğunu söyleyenlerin aslında hiç de öyle olmadıklarını fark etmişimdir. Şunun gibi şeyler söylüyorlar: “Hayatımdan çok memnunum ama şu veya bu kişiden hiç hoşlanmıyorum,” ya da “Yeterli şansa sahip olamadım,” ya da “Birisi hakkında çok endişeleniyorum,” ya da “Sürekli olarak tekrarlanan bu güçlüklerle boğuştuğum için hiçbir şeye hakkını veremiyormuşum gibi geliyor,” ya da “O kişiler benden hoşlanmıyor galiba,” ya da “Yeterince takdir edildiğimi düşünmüyorum,” vb. Yine de hayatlarından memnun olduklarını söylüyorlar. İnsanların Varlıkları ile hayatları arasında hiçbir bağlantı göremediklerini söylemeye çalışıyorum. Bildiğiniz gibi, bunun bir nedeni, hiç kimsenin hayatta başına gelen şeylerin Varlık seviyesiyle ilişkili olabileceğini düşünmemesidir. İnsanlar kendileriyle hiçbir ilgisinin olmadığını düşündükleri bütün bu şeyleri Varlık seviyelerinin cezbedtiğini görmez. Ama Çalışma bütün bunları çeken ve sizi sürekli tesiri altında tutan şeyin Varlık seviyeniz olduğunu öğretir.

Bay Ouspensky bir keresinde, “Varlık seviyenizi hiç göremiyor musunuz hala? Varlık dünyasında nerede durduğunuzu henüz göremiyor mu-

sunuz?" demişti. Şimdi, size şöyle sorardım: "Varlık seviyelerini anlıyor musunuz? Çalışma'nın nasıl derin bir şekilde Yaratılış Işını'ndan aşağıya doğru farklı seviyelere dayandığını ve Tanrı'nın Varlığına kadar yükselen bu engin Varlık şemasında her şeyin nasıl belirli bir Varlık seviyesinde olduğunu anlıyor musunuz?" Ardından pratik bir soru ortaya çıkar: "Varlık seviyemizi nasıl değiştirebiliriz? Herkesin sahip olduğunu söylediğimiz bu Varlık seviyesini değiştirmek için ne yapmamız gerekir?" Bu sorunun yanıtı, Çalışma'nın bir bütün olarak Varlığımızı değiştirmeyi ve bize bunu değiştirmek için yöntemler sunmayı amaçlamasıdır. Kişinin Varlık seviyesini nasıl değiştirebileceğine pratik bir örnek olarak, Dağdaki Vaaz'dan kısaca söz edebiliriz. İlk ifadeyi ele alalım: "Ne mutlu ruhta yoksul olanlara! Çünkü Göklerin Egemenliği onlarındır." (Matta, 5:3) Eşsiz mutluluk, elbette harika bir şeydir. Çalışma özdeşleşmemeyi uygulamamız gerektiğini söyler ve özdeşleşme, kendimizle özdeşleşmemekle başlar. Kendinizle doluyunuz, ruhta zenginsiniz ama Çalışma'nın özdeşleşme hakkında öğrettiklerinden yola çıkarak kendinizi gözlemlemeye başlarsanız, ruhta yoksul hale geleceksiniz, yani kendinizle artık o kadar çok özdeşleşmeyeceksiniz. Bunun sonucunda ne olur? Sizin için neyin mutluluk olduğunu göreceksiniz. Eskiden böylesine çok özdeşleştiğiniz kendinize dair fikri artık sürdürmek zorunda olmadığınız için muazzam bir rahatlama ve garip bir mutluluk duyacaksınız. Bu, Varlık seviyenizi değiştirmenin hayli doğru ve pratik bir yöntemidir. Çalışma, bildiğiniz gibi, şu anda uygulanması gereken daha pek çok yöntemden de söz eder. Pratik çalışmanın tamamı, orijinal öğreti bakımından size sunulan bütün talimatlar Varlığınızı değiştirme yöntemlerine aittir. Size bunu sıkça söylememin nedeni de budur: Çalışma'nın pratikte ne yapmanız gerektiği konusunda neler öğrettiğini biliyor musunuz? Kişinin, Çalışma'nın mutlak anlamda pratik bir şey hakkında olduğunu ve bütün ifadelerin, bütün formülasyonların, uzun uzun dinlemek zorunda kalınan her şeyin mekanik olarak sürdürülen Varlık seviyesini değiştirmek için neler yapılması gerektiğine yönelik talimatlar olduğunu fark edecek aşamaya ulaşması çok iyi bir şeydir.

Dağdaki Vaaz'dan başka bir ifadeyi ele alalım: "Ne mutlu yumuşak huylu olanlara!" (Matta, 5:5) Bu, yumuşak huylu olanların eşsiz mutluluğa, içsel mutluluğa ulaşacakları, herkesin peşinde koştuğu bir şeye kavuşacakları anlamına gelir çünkü hiç kimse içsel anlamda mutlu değildir, hiç kimse eşsiz mutluluk olarak adlandırılan bu tuhaf içsel mutluluk kaynağına sahip değildir. İnsanlar çoğu zaman kutsanmışlığın daha sonra gerçekleşecek bir şey olduğunu düşünürler ama hem Çalışma'nın bakış açısından hem de İnciller'in bakış açısından burada kastedilen çok derin fikri ele almanın doğru yolu bu değildir. Çalışma'nın fikirlerini kendinize uygularsanız bir içsel mutluluk kaynağına kavuşabilirsiniz. Yumuşak huylu, Yunan'daki sözcüğün orijinal anlamında neyi kasteder? "Kırgın olmayı" kasteder. "Ne mutlu kırgın olmayanlara!" Bunu, Çalışma'da kullanılan bir ifade olan, içsel hesaplar yapmaya son vermeliyiz, ifadesiyle ilişkilendirebileceğinizi sanıyorum. Kırgın olduğunuzda, içsel hesaplar yapmaz mısınız? İçsel kale almaz mısınız? Dağdaki Vaaz'ın kendinizle özdeşleşmeme prati-

giyle başladığını ve bunu, şu ifadeyle ortaya koyduğunu fark edeceksiniz: Ruhta fakir olanlar eşsiz mutluluğa kavuşacaktır. Kendisiyle dolu olan, kendisiyle tamamen özdeşleşen bir insan –eğer dürüst ise– herkesin onun yüzünden acı çektiğini bildiği bu olağanüstü içsel mutluluk eksikliğini dolduracak farklı tesirlerin onun üzerinde etkili olmaya başladığı bu farklı Varlık seviyesine erişemeyecektir. Şimdi, göreceksiniz ki bir insan kendini gözlemleyebilir de kendisiyle, kendinin resimleriyle, kibiriyle vb. bu kadar çok özdeşleşmeye son verirse Yunanca sözcüğün gerçek anlamıyla yumuşak huylu olma uygulaması yapabilecektir; bir başka deyişle, insanlar ona, onların yapımaları gerektiğini sandığı gibi davranmadıklarında o kadar çok kırgınlık duymayacak, başkalarına karşı içsel hesaplar yapmayacaktır ve aslında, ergeç Rab’be Dua’da sözü edilen duruma erişip başkalarının ona olan borçlarını tamamen silebilir hale gelebilir çünkü “Bize karşı suç işleyenleri bağışladığımız gibi, Sen de bizim suçlarımızı bağışla!” (Matia, 6:12) ifadesinde *bağışlamak* olarak çevrilen Yunanca sözcüğün gerçek anlamı budur. Hayır; sözcüğün gerçek anlamı çok daha güçlü, çok daha pratiktir. *Tamamen iptal etmek* anlamına gelir. Bundan yola çıkarak, Çalışma’nın içsel hesaplar yapmama hakkındaki öğretisinin İnciller’de söylenen şeye ne kadar yakın olduğunu görebiliriz. Bu Çalışma’nın her zaman ezoterik Hristiyanlık –İnciller’in varlığını koruyan içsel anlamı ve kokusu– olarak düşünüldüğünü size hatırlatmak istiyorum. İnciller, Göklerin Egemenliği ve ona girmek için ne yapmak gerektiğine dair birçok şey söyler. İnciller, Göklerin Egemenliği’ne girme şansına sahip olmak için tamamen farklı bir kişi haline gelmeniz gerektiğini söyler. Bir adamın küçük bir çocuk olmadıkça Göklerin Egemenliği’ne giremeyeceğini de söyler. Evet ama bu pratikte ne anlama gelir? Çalışma ise Göklerin Egemenliği’nden değil, Şuurlu İnsanlık Çemberi’nden söz eder. Bununla, şu anda bizim içinde olduğumuzdan çok daha yüksek bir Varlık seviyesinde olan insanları kastetmektedir. İsa, Göklerin Egemenliği’ne girmek hakkında belirli kurallar, belirli işaretler ve belirli öğretiler ortaya koymuştur. Bunlar, Dağdaki Vaaz’da sunulmuştur ve bizlere Varlığımız üzerinde çalışarak, şu anki Varlık seviyemiz üzerinde çalışarak Şuurlu İnsanlık Çemberi’ne nasıl erişebileceğimiz konusunda kusursuz netlikte bir gösterge sunulmuştur. Dağdaki Vaaz’ın, bu Çalışma aracılığıyla bize sunulanlar olmadıkça, çevrildiği haliyle anlaşılamayacağını düşünüyorum. Gerçek anlamda cahil insanlar tarafından çok kötü bir biçimde çevrilmiş olan Dağdaki Vaaz’ın açılış ifadelerini bu Çalışma tarafından pratik yanıyla bize sunulanlar aracılığıyla az çok anlayabiliriz. Söylediğim gibi, ruhta yoksul olmanın ne anlama geldiğini doğru bir biçimde anlayabiliriz.

Şimdi size, sizleri bekleyen bir sonraki Varlık seviyesinden söz etmeme izin verin. Göklerin Egemenliği sizin için nedir? Şuurlu İnsanlık Çemberi sizin için nedir? Sizden çok uzakta olan meseleler hakkında düşünmenin hiçbir faydası yoktur. Tümü size çok yakındır; aslında “boynunuzdaki damardan daha yakındır.” Göklerin Egemenliği veya Şuurlu İnsanlık Çemberi, şu anki Varlık seviyenize çok yakın ama ondan çok ayrı olan bir sonraki Varlık seviyenizdir. Kendiniz üzerinde çalışmanız işte bu yüzden bu ka-

dar iyidir. İşte bu yüzden, bunu bir kez görmeye başladıktan sonra hiç kimsenin elinizden alamayacağı bir şeye sahip olduğunuzu hissedersiniz. Çalışma'nın ne hakkında olduğunu, Göklerin Egemenliği'nin ne hakkında olduğunu, Şuurlu İnsanlık Çemberi'nin ne hakkında olduğunu kendi ölçeğinizde anlarsınız. Her biriniz şu anda olduğunuzdan biraz daha şuurlu hale gelebilirsiniz. Her biriniz, erkek veya kadın, şu andakinden biraz daha şuurlu bir biçimde yaşayabilirsiniz. Her biriniz, Çalışma'nın kuvvetinin günün olağan olayları içinde size eklenmekte olduğunu hissedebilirsiniz. Bu Çalışma'yı *yapabilirsiniz*, hatırlayın. Hayatta yapamazsınız ama bu Çalışma'yı *yapabilirsiniz*. Uzun bir süre önce, G.'nin bu Çalışma'yı yapabileceğimizi hatırlamalıyız, dediğini hatırlıyorum. Hiç kimsenin yapamayacağı bir çalışma sistemini öğretmenin ne faydası olurdu? G. şöyle demişti: "Herkes yüksek sesle şunu söylesin: Çalışabilirim!" Bunu yapmıştık ve sanıyorum ki hepimiz bundan kuvvet almıştık. Hepiniz bu ifadeyi zaman zaman kendinize söyleyin: "Çalışabilirim!" çünkü yapabileceğimiz bir şeydir bu. Kendi seviyeme göre kendimi hatırlayabilirim; kendi durumuma ve kendi seviyeme göre negatif duygulardan kendimi ayırabilirim; içsel hesaplar yapmaya son verebilirim; özdeşleşmemeyi uygulayabilirim; fantezilere son verebilirim; kendimi haklı çıkarmaya son verebilirim vb. Kısa bir süreden beri çalışıyor olsanız bile bunu yapabilirsiniz, Varlık seviyenizi aşağı değil yukarıya doğru, dışarı değil içeriye doğru değiştirecek ve bunun aracılığıyla farklı tesirlere, daha iyi tesirlere, bir başka deyişle bir sonraki Varlık seviyenize, bir sonraki telgraf hattına, size yakın ve sizden yukarıda olan bu bir sonraki Varlık seviyesine ait tesirlere maruz kalacaksınız. Ama bu Çalışma'yı uygulamadıkça bu telgraf hattına, bu bir sonraki Varlık seviyesine hiçbir zaman erişemeyecek ve onun iyiliğini hissetmeye ve dolayısıyla, hayatta karşılaştığınız en önemli şeylerden biri olarak ona değer vermeye başlamadıkça Çalışma'yı uygulayamazsınız çünkü bu Çalışma'ya değer vermez ve onun, hayatta şimdiye kadar yapmış olduklarınızdan farklı bir şeye dair olduğunu görmezseniz, ancak olağan Varlık seviyenize, mekanik Varlığınıza geçecek ve orada çarpıtılmış, bozulmuş ve faydasız hale gelecektir.

Bazılarınız, Evren'de devamsızlık olduğunu bilir. Bu keşfedilmiş ve deney yoluyla doğrulanmıştır. Bir başka deyişle, birbiriyle devamsız olan farklı seviyeler vardır. Tekamülünüz, içsel gelişiminiz, içsel ilerlemeniz olan şu anki hattınızın hemen üstünde sizi bekleyen Varlık seviyesi, tıpkı bir ip merdivenin basamaklarının birbirinden ayrı olması gibi şu anki seviyenizle bağlantısızdır. Sıçramalısınız. Çalışma size yukarıdan geldiği ve sizin de ona ulaşmak için yükselmeniz gerektiği için Varlığınızın şu anki seviyesinde sahip olduğunuz düşünme yöntemlerini Çalışma'ya uygulayamazsınız. Özdeşleşmenin çok iyi bir şey olduğunu savunabilirsiniz ama Çalışma öyle olmadığını söylemektedir ve özdeşleşmenin iyi bir şey olmadığını, uzun süreli kendini gözlemleme aracılığıyla yaşayacağınız deneyimler aracılığıyla kendiniz görmelisiniz. Çalışma aşağıya çok yaklaşır ama aynı seviyede değildir.

Şimdi, bir süredir bu Çalışma'da olduğunuzu, Çalışma'da söylenen bir-

çok şeyi işittiğinizi ve işittiğinizi her şeyi daima şu anki Varlık seviyenizde ele aldığınızı varsayacak olsak, size derhal, Çalışma'yı hiçbir zaman uygulamaya çalışmadığınızı, onu yalnızca dinlemiş olduğunuzu söyledim. Bu Çalışma'nın öğrettiği şeylerden kendinizi hiç gözlemlememişsiniz. Sizde hiçbir Çalışma Gözlemleyen "Ben"i oluşmamıştır. Kendinizle nerede ve nasıl özdeşleştiğinizi hiç görmemişsiniz; resimlerinizi ve kendinize dair imajinasyonunuzu hiç gözlemlememişsiniz; içsel kale alma biçimlerinizi, hesaplar yaptığınızı hiç gözlemlememişsiniz. Ne zaman yalan söylediğinizi hiç gözlemlememişsiniz. Kendinizi haklı çıkarma biçimlerinizi hiç gözlemlememişsiniz. Kendinizdeki farklı "ben"leri veya kendinizdeki farklı merkezleri hiç gözlemlememişsiniz. Varlık seviyenizde uykudasınız ve Çalışma'yı istediğinizi bana ne kadar hevesle anlattırsanız anlatın, size kalpten inanmam. Böyle insanların bana "Çalışma hakkında daha çok şey duymak istiyorum," dediklerini fark ediyorum. Ama bir Yunanca öğretmeni olsam ve bazı basit sözcüklerin nasıl telaffuz edildiğini ve birkaç basit cümlelerin nasıl kurulduğunu size tekrar tekrar öğretsem ve içinizden bir kişinin bile Yunanca tek bir sözcük konuşmadığını fark etsem, size Yunanca öğretmeye çalışmanın faydasız olduğu sonucuna varacaktım. Oysa biri ansızın oldukça iyi bir Yunancayla konuşmaya başlayabilir ve ben, o kişinin söylenenleri pratik olarak ele aldığını ve gerçekten çalışmaya başladığını fark ederim.

Öyleyse, bu makalenin sonunda, size sıkça yönelttiğim soruyu bir kez daha tekrarlamak istiyorum: Bugün kendiniz üzerinde hangi çalışmayı yaptınız? Çalışma'nın size kendinize dair bir şey öğrettiğini gözlemlediniz mi? Çok özdeşleştiğinizi fark ettiniz mi? Negatif olduğunuzu fark ettiniz mi? Başkalarını eleştirerek, kendinizi onlardan üstün görerek, onların aptal olduğunu düşünerek birçok hesap yaptığınızı fark ettiniz mi? İmajinasyon biçimlerinizi ve onlara serbestlik tanıdığınızı fark ettiniz mi? Kendinize acımayla mı doluydunuz? Karamsar, çökmüş ve başkalarına karşı faydasız mıydınız? Bir şeyleri daha şuurlu söyleyebilecekken yalnızca mekanik mi konuştunuz ve her şeyi mekanik olarak mı söylediniz? Gün mü sizi yendi, yoksa siz mi günü yendiniz? Sürekli kuvvet mi kaybettiniz, yoksa kuvvet mi topladınız? Yalnızca günü yaşamak ve ona itiraz etmek dışında bir şeyler yaptığınızı hissine sahip oldunuz mu? Günü kendiniz mi yönlendirdiniz, yoksa gün mü sizi yönlendirdi? Bütün bunlarda, hayatınızı mekanik yaşamak ile daha şuurlu yaşamak arasındaki büyük farkı göreceksiniz. Hepimiz, kendi Varlık seviyemizden acı çekmekteyiz. Kendimizin, her birimizin bir şeyler yapması gerektiğini görmeliyiz. Her şeyi mekanik tarzda ele alışımla, Varlık seviyemizi belirler. Her şeyi farklı bir biçimde ele almalıyız ve Çalışma, farklı bir biçimde ele almaya nasıl başlamamız gerektiğini bize gösterir. Kötü bir biçimde davranmışsanız bile, negatif duygulara ve daha da kötüsü deneyimlere kapılmışsanız, mekanik tepki vermişseniz geriye dönüp nerede uykuya daldığınızı görebilir ve onu bir biçimde düzeltebilir ve bir sonraki sefer daha şuurlu yaşamamız gerektiğini hatırlayabilirsiniz çünkü bu Çalışma'nın tamamı mekanik hayatta daha şuurlu nasıl yaşanabileceği hakkındadır.

DAHA ŞUURLU YAŞAMAYA BAŞLAMAK ÜSTÜNE

Her biriniz Sarkaç Kanunu'na tabisiniz. Her biriniz önce iyi, sonra kötü hissediyorsunuz; önce mutlu, sonra mutsuz hissediyorsunuz. Her biriniz önce yakınlık hissedip hoşlanıyor ve sonra tam tersini hissedip hoşlanmıyorsunuz; ne gariptir ki yakınlık sözcüğünün karşısı için (İngilizcede *affection* kelimesi, ç.n.) bir sözcük bulunmuyor. Bu tamamen mekanik hayattır. Bu tamamen mekanik yaşamaktır. Bu, hayatın Sarkacının salınımında yaşamaktır ve bunu yaptığınız sürece, edindiğiniz her şeyi kaybedecek ve böylece, hep aynı Varlık seviyesinde kalacaksınız. Bir an seversiniz, bir an sonra nefret edersiniz; bir an coşku hissedersiniz, bir an sonra karamsarlığa kapılırsınız; bir an iyi birisi olduğunuzu düşünürsünüz, bir an sonra öyle olmadığınızı hissedersiniz. Bu, bir o yana bir bu yana sallanan Sarkaç Kanunu'dur. Dalgaların yükselmesine ve geri çekilmesine neden olan, kışı yazın ve yazı da kışın takip etmesine neden olan, kendi kalbiniz örneğinde, onun genişlemesine ve kasılmasına neden olan bu kaçınılmaz Sarkaç Kanunu'na artık bir biçimde bu kadar tabi olmamalıyız. Sarkaç Kanunu, kalbin çalışmasında çok iyi açıklanır. Kalp genişleme (diastol) ve kasılma (sistol) adı verilen iki evreye sahiptir. Kalbin genişlemesi, kanı içeri aldığı anda gerçekleşir ve kasılması ise kısılıp kanı vücuda pompaladığında gerçekleşir. Bu Sarkaç fikrinin, kalbin çalışmasıyla örneklendirilmesinin ne kadar ilginç olduğunu belki de görebilirsiniz çünkü kalp pasif olduğunda ve kanı içeri aldığı anda Sarkacın bir tarafındadır, bu durumda kendine geleni kabul eder; ardından, belirli bir anda ritmini değiştirip aktif hale geçerek aldığı şeyi dışarı pompalar ve bu bütün bedeni besler. Genişleme (diastol) Yunancada düzene koymak, düzenlemek, hazırlamak anlamına gelen bir fiille bağlantılıdır. Bu, kalbin kanı almak dışında hiçbir şey yapmadığında adeta düzene koyduğunu, düzenlediğini ve kasılma ya da sistol adı verilen bir sonraki evreye hazırlık yaptığı anlamına gelir. Kasılma (sistol) Yunancada kalbin aldığı kanı bedene pompalamasında olduğu gibi, alınan şeyi büzmek ve dışarıya boşaltmak anlamındadır. Bunun, pratik anlamda Sarkaç hakkında düşünmek için çok iyi bir yol olduğunu sık sık düşünmüşümdür. Bazen genişleme anları, bazen kasılma anları yaşarız. Şeylerin yolunda gittiği anlarımız ve yolunda gitmediği anlarımız olur. Psikolojimizin, duygularımızın, genel hislerimizin Sarkacı bir o yana bir bu yana sallanır. Ama Sarkaç geri döndüğünde, bu kesinlikle bir şeylerin düzene sokulduğu, kişinin o sırada kendine danıştığı, bir şeyleri doğru bir biçimde düzenlediği ve tekrar ilerlemeden önce hazırlandığı bir evre olmalıdır. Her zaman hep aynı olmayı bekleyemezsiniz. Yine de bir şeyler hissedip bir süre sonra artık aynı şeyleri hissetmediklerini anlayınca hayal kırıklığına uğrayanlar çoktur. Bunun ardından kuşkusuz çatışmalar, sıkılırlar vb. Bir başka deyişle, Sarkacın negatif yanı birçok insan için basitçe bir boşluktur. Ama boşluk olmamalıdır. Şuur tarafından ve kişinin, sayesinde kendini tekrar toplayıp düşündüğü ve mutlaka her şeyin bittiğini, sona erdiğini

düşünmesinin gerekmediği bir Çalışma duygusu tarafından doldurulan bir evre olmalıdır.

Şimdi, kişi Sarkacın salınımının her iki yanında da şuurla her merkezde, bir merkezin her parçasında yer alabilirse kişinin hayatı artık tatminsiz olmaktan, Sarkacın salınımının yalnızca bir işlevi olmaktan çıkar. Kişi şeyleri iki bakış açısından görmeyi öğrenir. Kişi kendini iki bakış açısından ele almayı öğrenir ve özellikle de başka insanları bu şekilde ele almayı öğrenir. Bıkkınlık hissetmek ya da hayal kırıklığına uğramak ya da sıkılmak yerine, daha şuurlu düşüncelerini ve hafızasını yanına alarak kendindeki bu uygarlaşmamış topraklara, barbarlığın hüküm sürdüğü bölgelere yerleşim başlar ve ardından bir şey hazırlamış olarak salınımla diğer yana döner ve hayata kaldığı yerden, çöküntü ve umutsuzluk hissetmeden girer. Bu gece üzerinde durduğumuz bütün bu konular şuurlu hafıza aracılığıyla, çalışma aracılığıyla her iki yanı –karanlık ve aydınlık yanları– birarada görmekle ilgilidir ve Sarkacın her iki yanını da hatırlayabilmeniz, ancak Çalışma aracılığıyla mümkündür, böylece psikolojik olarak aşama aşama Sarkacın orta kısmına, bu Çalışma’da aradığımız her şeyin bulunduğu yere geçeriz. Bu ise tam bir daire çizmeye, artık bir Sarkaç olmaktan çıkıp karşıtlıklar tarafından yönetilmeyen dairesel bir hareket haline gelen hayat çemberinin etrafında dolanabilmeye karşılık gelir. (Sarkacın hareketinin aslında, iki boyutta görülen dairesel bir hareket olduğunuzu daha önce söylemiştim. Bunu pratik olarak örneklendirmeyi size bırakıyorum.) Bütün deneyimlerinizin çemberini dolandığınızda, kendinizin karanlık yanını şuuruunuza dahil etmeye başlayacak ve hayatın Sarkaç görünümünün sunduğu türden çatışmaları artık görmeyeceksiniz. Bu bir şuur artışı anlamına gelir. Bu, yazı ve kış karşıt şeyler olarak görmeyeceğiniz, gerekli olan bir çember, bir ritmin parçası olarak değerlendireceğiniz anlamına gelir. Çok fazla karşıtlıklar içinde yaşayan, sürekli olarak şunun mu, yoksa bunun mu doğru olduğunu tartışan insanlar –bugün çok açık bir şekilde gördüğümüz gibi– Sarkacın yanılışına kapılmıştır.

Bunun hakkında çok kadim bir deyişi sizlere aktaracağım. Katı bir doğru ve yanlış temeline dayandığınız sürece, örneğin, bir süredir pek değinmediğimiz Enegram’da olduğu gibi, kendi içinizde bu psikolojik çemberi oluşturamazsınız. Yapacağım alıntı, Kwang-ze’nin yazılarından. Kwang-ze şöyle der: “Bütün konulara iki bakış açısından bakılabilir: bir o bakış açısından, bir bu bakış açısından... Ama bir bakış hem bir doğru hem de bir yanlış içerir; diğer bakış da hem bir doğru hem bir yanlış içerir: Bu iki bakış açısı gerçekten var mıdır, yoksa yok mudur? Tao’nun eksenini olarak adlandırılan kendi denkleştirme noktalarını bulamamışlardır. Kişi bu eksenini bulur bulmaz, değişen görüşlere sonsuz bir biçimde yanıt verebileceği (düşünce) halkasının merkezinde durur; doğrulayan görüşlere de reddeden görüşlere de sonsuz bir biçimde yanıt verebilir. Bu nedenle ‘(zihnin) uygun ışığının benzersiz olduğunu,’ söylüyorum.”

Tao olarak adlandırılan bu şey, aslında Çalışma’dır. Kendinizdeki karşıtları uzlaştırmak ve karşıtlıkların sizi denetlemediği yeni bir yere erişmektir. Kadim Çin ezoterizminde Tao olarak adlandırılır. Bu bir Yol’dur.

Tao bir Yol ya da bir uyumlulaştırıcı Yol anlamına gelir. Örneğin, bir an iyi olduğunuzu düşünür ve hemen ardından kötü olduğunuzu düşünürsünüz. Kendinizi eleştirel olarak gözlemlerseniz daima bu ikilemi, bu ikili hissi yaşayacaksınız.

Aynı konu üzerine daha sonraki bir dönemde yazılmış bir yazıdan alıntı yapacağım. Plato'nun aktardığına göre, Socrates öğrencilerine bir zamanlar kahin Diotima adında bir bilge kadına gidip ona sevgiyi sorduğunu anlatır. Socrates, Sevginin tanrısal bir varlık olduğunu ve güzel olduğunu söyler ama Diotima onun ne güzel ne de iyi olduğunu söyleyerek yanıt verir. Socrates, "Peki ama o zaman Sevgi çirkin ve kötü mü?" diye itiraz eder ama Diotima şu yanıtı verir: "Güzel olmayan her şeyin mutlaka çirkin olmak zorunda olduğunu mu düşünüyorsun?" Socrates, "Kesinlikle," der. Burada Socrates'ın karşıtlıklar üzerinden düşündüğünü göreceksiniz; yani hepimizin bir şeyin güzel değilse çirkin olması gerektiği ve iyi değilse kötü olması gerektiği sonucuna varmamıza neden olan olağan düşünce tarzını kullanmaktadır. Sohbetleri devam eder. Diotima Socrates'a sorar: "Bilgece olmayan her şeyin cahilce olduğunu mu düşünüyorsun? Cahillik ile bilgelik arasında bir şeyin olduğunu kavrayamıyor musun?" Socrates "O nedir?" diye sorar. Şu yanıtı alır: "Doğru bir fikre ya da varsayıma sahip olmak. Doğru bir fikir, anlayış ile cahillik arasında bir şeydir." Socrates bunun doğruluğunu kabul eder ve Diotima sözlerine devam eder: "O halde güzel olmayanın çirkin olması gerekmez; iyi olmayanın da kötü olması gerekmez. Sevginin ne güzel ne de iyi olduğunu kabul ettiğin için onun çirkin veya kötü olduğu sonucuna ulaşamazsın. Sevgi daha çok arada bir şeydir."

Sarkaçtaysak, bütün düşünceler ve hisler karşıtlıklara dayanır. Bir insan politik görüşlerinizi kabul etmiyorsa sizden nefret eder. Bir insan sizden hoşlanmıyorsa, sizi görmekten rahatsızlık duyar vb. Bu, şimdiki Varlık ve Bilgi durumumuzda hepimizde örneklerini görebildiğimiz Sarkaç Kanunu'dur. Savaş ve çatışmalarla dolu dünya, işte bu şekilde –yani Sarkaç Kanunu'na göre birbirleriyle karşıt görüşlerde olan insanlar tarafından– sürdürülür. Bu Çalışma'da karşıtlıkları uzlaştırmamanın ve her an bu Sarkaç salınımında olmamanın bir yolunu bulmalıyız çünkü bu Sarkaçta olursak ve şiddetli karşıt bakış açılarını benimsersek hiçbir şeyin uzlaştırılamayacağını, hiçbir uyumun üretilmeyeceğini ve hem kendi hayatlarımızın hem de insanlığın hayatının her zamanki gibi devam edeceğini artık hepiniz biliyorsunuz. Ben size vururum, sonra siz bana vurursunuz. Bir yan diğerini üretir. Kendinizi derhal özdeşleştirdiğiniz bir yan, karşınızdaki kişinin diğer yanı üstlenmesine neden olur. Hepinizin bunu fark etmeye ve özellikle de kendinizle ilgili olarak düşünmeye başlamasını çok önemli buluyorum çünkü kendinize dair görüşleriniz bu karşıtlıklara dayanır ve özellikle de Sahte Kişilik tarafından yönetilir. Hepiniz kabul etmediğiniz, kendinize dair genel algınıza dahil etmediğiniz birçok şey yapar ve böylece, sürekli olarak bir o yana bir bu yana sallanıp hiçbir merkez noktaya, bireyselliğe sahip olmazsınız. Çalışma'da kendinizi eleştirel olmadan gözlemlemeniz işte bu nedenle öğretilir çünkü ancak kendimizi eleştirmeden gözlemlersek Varlığımızın, gerçekten olduğumuz şeyin tam çemberini dolanabili-

rız ve bu, Sahte Kişiliği tamamen yok edecektir. Sizdeki bütün hayali fikirleri, bütün gururu ve bütün kibiri yok edecektir. Artık olduğunuzu hayal ettiğiniz kişi olmaktan çıkacaksınız çünkü imajinasyon her zaman yalan söyler. Ama son makalelerin birinde belirttiğim gibi, Çalışma'nın gücü tarafından tutulmadığınız takdirde, bu imkansızdır; bir başka deyişle, sizi tutan ve bu karşıtları kucaklamanızı sağlayarak kendinize dair yepyeni bir algıya ulaşmanıza neden olan bir şeyi çok güçlü bir biçimde hissetmedikçe, sizdeki Sarkacın her iki yanını da fark etmeniz mümkün olmayacaktır. Özel hayatınızın, sosyal hayatınızdan tamamen farklı olduğunu hatırlayın ve bu bakımdan her zaman tek-yönlü olduğunuza ve bunu kendinize ilişkin değerlendirmenize dahil etmediğinize dikkat edin. Ama kendiniz hakkındaki şuurunuzu her şeyinizi dahil etmelisiniz çünkü şuur bütün Varlığınızı içine alacak şekilde genişlemedikçe, kendinize dair gerçek bilgiye sahip olmazsınız ve böylece, hep yapar görünecek, hep o an için sizi etkisi altına alan küçük bir "ben" tarafından yönlendirileceksiniz. Ama "ben"lerin hepsinin kendinize dair hissinize ergeç dahil edilmesi gerekir ve sonrasında, Sahte Kişiliğin çözüleceğinden ve ortaya yepyeni, daha doğrusu, çok harika bir şeyin çıkacağından eminim. Kendinizdeki Ferisi'nin ne kadar çok yapmacık davrandığını ve size, kendinize dair nasıl sahte bir algı sunduğunu bilirsiniz. İnsandaki bu Ferisi ne büyük bir sıkıntı yaratır! Onu görmeye başlamak ne harika bir şeydir! Kendinizdeki Ferisi nedir? Çalışma onu Sahte kişilik olarak adlandırır. Sahte Kişilik kendinizi her zaman haklı görmenizi, diğerlerinden daha iyi olduğunuzu hissetmenizi sağlar. Sizdeki Ferisi sahte tavırlarınızın hepsidir ve Sahte Kişilik de sahte tavırdan başka bir şey değildir. İnsan ilişkileri neden bu kadar zorludur? O. bir keresinde şöyle demişti: "İnsan ilişkileri tamamen icat edilmiş iki insan, tamamen yapmacık iki insan biraraya gelmeye çalıştığı için bu kadar zordur." Bir başka yerde ise, hayattaki hiçbir şeyin olur görüldüğü gibi olmadığını söylemişti. İçsel bir basirete, içsel bir samimiyete sahipseniz böyle bir beyan karşısında şaşırırmazsınız. Bunun doğruluğunu zaten bilirsiniz. Burada, Çalışma'daki İyi Ev Sahibi fikrine bir kez daha dönmek istiyorum. İyi Ev Sahibi, hayatta üstlendiği görevler nedeniyle yapması gerekenleri yapan ama hayata inanmayan ve hayatın herhangi bir yere götüreceğine inanmayan insandır.

* * *

Şimdi, bu gece pratik psikolojik yanı ele alıp itiraz etmek hakkında konuşmak istiyorum. Geçenlerde, hoşlanmamak ile itiraz etmenin aynı şey olup olmadığına dair iyi bir soru yöneltilmişti. Ama Çalışma, itiraz etmeyi durdurmaya çalışmanız gerektiğini öğretir. Bir kişiden hoşlanmayabilirsiniz ama bu o kişiye itiraz etmenizi gerektirmez. Altı yaşında bir domuzu temizlemek zorunda kaldığımı ve ondan hiç hoşlanmadığımı hatırlıyorum. Kokusu korkunçtu. İlginç bir şey fark etmiştim. Görevime itiraz etmem koşuluyla, kuma eğilimi duymamıştım. Görevden hoşlanmamıştım ama itiraz da etmemiştim. O zaman, itiraz etmek ile hoşlanmamak arasındaki farkı anlamıştım. Şimdi, birçok insan her şeye itiraz eder. Sonuç ne

olur? Kendileri için İkinci Kuvveti –yani direnme kuvvetini– artırırılar mı? Her şeye itiraz ederlerse hayatları daha mı kolay olacaktır, yoksa daha mı zor? Evet, her şeye itiraz ederlerse, hayatları çok ama çok daha zor olacaktır. Çaya itiraz ederler, kahveye itiraz ederler, kalkmaya itiraz ederler, tanındıkları insanlara itiraz ederler, dünyanın haline itiraz ederler, havaya itiraz ederler, hükümete itiraz ederler, anne babalarına itiraz ederler vb. İtiraz etmenin içsel kale almanın –yani içsel hesaplar yapmanın– bir türü olduğunu hemen göreceksiniz. Muazzam fantezileri olan; güzel insanların kendilerine gelip prens ya da prenses olduklarını söyleyeceğini düşleyerek yaşayan; Külkedisi masallarıyla dolu olan; içinde bulunduğu kötü koşullara hiç düşmemesi gerektiğini, evlendiği kişiyle hiç evlenmemesi gerektiğini, oturduğu evde hiç oturmaması gerektiğini, kazandığının çok daha fazlasını hak ettiğini hayal eden; kaçınılmaz şekilde hoşnutsuz olan bu insanlar her şeye daima itiraz ederler, her zaman içsel hesaplar yaparlar ve bu içsel hesapların hepsi, içsel kale almaların tamamı onları her şeyi suçlamaya ve sürekli mutsuz olmaya iter, öyle ki başka insanlarla evlenseler, daha büyük evlerde otursalar ya da daha çok para kazansalar bile alışkanlık gereği aynı şeylere her zaman itiraz edeceklerdir. Çalışma'nın bakış açısından, bu tür insanlar kendilerini incelemedikçe, kendilerini gözlelemedikçe ve suçlanması gerekenin kendileri olduğunu görmedikçe tamamen faydasızdırlar.

Şimdi, itiraz etme meselesini ve hoşlanmama meselesini ele alalım. Bunlar iki farklı şeydir. Domuzu temizlemek zorunda kalmak hoşuma gitmemiştir ama daha sonra itiraz etmezsem kusmayacağımı fark ettim. İtiraz etmek üzerinde çalışırken –ki bu, kendini gözlelelemenin çok faydalı bir biçimidir– bir şeyden veya bir kimseden hoşlanıyabileceğinizi ama yapmanız gereken şeyin itiraz etmeye son vermek olduğunu hepimiz hatırlamalıyız. Hoşlanmadığınız bir görevi yerine getirirken ona itiraz etmeye son verirsiniz, kuvvet kazanırsınız. Daha basit bir biçimde ifade etmek gerekirse, altı yaşında bir domuzu temizlemek gibi bir görevden hoşlanmanız gülünç olur. Ama bu göreve itiraz etmeye son verebilirseniz –ki bu tamamen psikolojik bir meseledir– sonucun tamamen farklı olacağını ve bir daha bunu yapmanızın muhtemelen istenmeyeceğini göreceksiniz. Öyleyse, bir şeyden hoşlanmamak ile o şeye itiraz etmek arasında bir ayrım çizmeye çalışın. Bu Çalışma'ya gelen bir kişiden hoşlanmayabilirim ama ben o kişiye itiraz etmem tamamen farklı bir ölçektir. Kendi deneyimlerimden yola çıkarak, o kişiden bir süre sonra hoşlanmaya başlayabileceğimi bilirim ama o kişiye itiraz etmeye başlarsam onunla hiçbir zaman ilişki kuramam. Bu nedenle, itiraz etmeyi hoşlanmamaktan ayırarak gözlelelemenizi ve artık bunların aynı şeyler olduğunu düşünmemenizi öneririm. Bu, incelemek ve kendini gözlelemek için çok iyi bir konudur. Son olarak bize birbirimizden hoşlanmamız değil, hoşlanmamaya son vermemiz söylediğini hatırlayın.

Belirli bir seviyedeyseniz, olağan durumda olduğunuzdan daha şuurlusanız hoşlanmadığınız bir şeyi yapıyor olsanız bile bir göreve itiraz etmeyeceksiniz ama seviyeniz düşerse hem hoşlanmayacak hem de itiraz

edeceksiniz ve itirazlarınız hoşnutsuzluğunuzu besleyecek. Ama itiraz etmeye son verecek olursanız hoşnutsuzluğunuzun beslenmeyeceğini ve artmayacağını göreceksiniz. Bu, kendini gözlemlene ve kendiniz üzerinde çalışmak aracılığıyla araştırılmaya değer bir sonuçtur. Bu, Çalışma'daki birçok zorluğu aşmanıza yardımcı olacaktır ve ayrıca, olağan hayatınızı çok daha sadeleştirecektir. Hiçbir zaman unutmayın ki bir kişiye itiraz eder ve bu itirazları beslerseniz, o kişinin de size itiraz edeceğinden ve kendi itirazlarını besleyeceğinden emin olabilirsiniz. Bütün bunlar, Kişiliği daha pasif kılmak ve Sahte Kişiliği zayıflatmakla ilgilidir. Hepimiz birbirimize karşı sessiz olmalıyız, içsel sessizliği uygulamalıyız, birbirimize itiraz etmeye dayalı içsel konuşmalara son vermeliyiz. Bunun ardından, bizim Çalışma Dalımızda şeyler büyüüp gelişecektir. Sonuç ne olacaktır? Bu mekanik itirazların hepsini durdurabilirsek, diğer insanları hayatlarımıza dahil etmeye başlarız. Bu nedenle, pratik psikoloji hakkındaki bu son konuşmamızın makalenin ilk bölümüyle ilişkili olduğunu göreceğiz. Hoşlanırsanız ve hoşlanmazsanız, Sarkaçtasınız demektir ve Çalışma'nın bakış açısına göre hiçbir ilerleme kaydedemezsiniz. Şimdi, eğer itiraz etmezseniz, yani içsel hesaplar yapmaz ve dolayısıyla, insanlarla özdeşleşmezseniz kendi içinizde çok daha zengin, çok daha geniş ve çok daha akli başında olmaya başlayacak ve bir süre sonra, hoşlandığınız ve hoşlanmadığınız şeylerin değiştiğini hissedeceksiniz ama sürekli itiraz ederseniz –burada, ifade etmeseniz bile kendi içinizde itiraz etmeyi kastediyorum– bu asla gerçekleşmeyecektir.

Bütün bunlarla bağlantılı olarak, içinizden birinin anlattığı çok ilginç bir olay var. Bu olayı bize aktaran kişi, ciddi bir zihinsel gerilim ve sonucunda da bir çöküş yaşayan bir kadınla tanışmış. Kadın, vizyonlarında Lüsifer ile karşılaştığını ve onu, çok umutsuz bakan gözlerinden tanıdığını söylemiş ve sonra şöyle demiş: "Biliyorsun, günah çok fazla sigara içmek ya da çok fazla içki içmek değildir. İçinizde büyüyen ve size haklı olduğunuzu hissettiren bir şeydir." Doğu'da, olağan zihinsel denetimin biraz ötesine geçen insanların çoğu kez Tanrı'nın eli altında olduklarını, kutsal kabul edildiklerini bilirsiniz. Tüm söyleyebileceğim, bu kadının iki beyanının da Çalışma'nın sözünü ettiği şeye çok yakın olduğudur. Sahte Kişilik bizi her şeyden kesip ayırır ve hayatın içine salar; bu kadına göre ise, Lüsifer'in umutsuz gözleriyle yönettiği cehenneme salar.

Quaremead, Ugley, 14 Temmuz 1945

KENDİNİ HATIRLAMAK ÜSTÜNE

Kendimizi günde en az bir defa hatırlamalıyız. Kişinin kendini hatırlaması çok önemlidir ve her Kendini Hatırlama anında, bu Çalışma'nın ve genel olarak Ezoterizmin önemli içsel anlamlarından biri yatar. Kendimizi

günde bir defa hatırlayamazsak, kendimizi günde üç defa hatırlamamız gerekir. Bir başka deyişle, daha büyük çaba sarf etmemiz gerekir. Kişinin kendini hatırlaması, sahnedeki bir oyuncunun rolüyle tamamen bütünleşip rol yaptığını unutması ama derken birdenbire yalnızca rol yaptığını ve oynadığı roldeki kişi değil, aslında başka biri olduğunu hatırlaması gibidir. Bu, onun uyandığı anlamına gelirdi. Kendini canlandırdığı kahraman, kral ya da kardinal olarak görmezdi artık. Peki, biz ne yaparız? Bir rolü canlandırdığını unutan bir oyuncu gibi davranırız. Trajedinin ve komedinin her evresine ait rollere kendimizi uydurmakla kalmayıp her şeyle özdeşleşiriz. Kendimizin farklı biri, farklı bir şey olduğunu görmeyiz ve bu nedenle de kendimizi hatırlamayız ve Çalışma'da, uykuda olduğumuzun söylenmesi bundandır. Kısa bir süre önce, şu soru yöneltildi: Neden özdeşleşmemeliviz? Bu soruyu binlerce bakış açısından yanıtlayabilmek mümkündür. En büyük nedenlerinden biri, özdeşleşirsek bu Çalışma'yı yapamayacak oluşumuzdur. Yöneltilen soru şu anlama gelir: Bu Çalışma'yı neden yapmalıvız? Eğer istemiyorsak, bu Çalışma'yı yapmamız için kesinlikle hiçbir neden yoktur. Bu Çalışma yalnızca bir şey arayan insanlar içindir. Özdeşleşirsek kendimizi hatırlayamayız. Söylediğim gibi, Çalışma en büyük vurguyu Kendini Hatırlamaya yapar. Yapmamız gereken en önemli şeyin kendimizi hatırlamak olduğunu söyler ve bunun yalnızca kendimizi hatırlamadığımızı fark ettiğimizde anlaşılabileceğini ekler. Şimdi, bir insan özdeşleşirse, kendini hatırlayamaz. Özdeşleşmenin dereceleri ve nitelikleri vardır. Özdeşleşmenin kimi küçük biçimleri sıradan ve önemsizdir. Öte yandan, özdeşleşmenin kimi küçük biçimleri hızla daha büyük biçimlere ve kişinin dikkatli olmasını gerektiren biçimlere yol açabilir; deyim yerindeyse, kişinin kendinde masum bir biçimde başlayan ve hızla negatif duygunun çok rahatsız edici biçimleri gibi rahatsız edici boyutlara ulaşan her küçük şeye dikkat etmesi gerekir. Kişi duyularına görünür olan dünyada yürürken nasıl dikkatli oluyorsa, zamanla kendi içinde yürüdüğü yerlere de dikkat etmelidir. İçsel dünyamız, kendini gözlemleme aracılığıyla bizim için görüntü hale gelir, yani ona şuurlu hale geliriz ve onun neresinde olduğumuzu, hepimizin sahip olduğu deneyimler ve Varlık seviyemizdeki küçük dereceler bakımından bizi neyin aşağılara çekeceğini ve neyin yukarılara çıkaracağını tanımayı öğreniriz. Uykunuzda çok uzun süre yürüme-yi göze alabilir misiniz?

Özdeşleşme, Kendini Hatırlamanın düşmanı olduğundan ve Kendini Hatırlamak en büyük görevimiz olduğundan, özdeşleşmenin biçimlerini kendimizde incelememiz gerektiği açıktır. Bugün en çok neyle özdeşleştiniz? Ya da başka bir soru sormama izin verin: Bugün kendinizi hatırladınız mı? Elbette hayatlarımızı bize oynamamız için verilmiş roller anlamında ele almayız. Çalışma, olduğu haliyle hayatlarımızdan yola çıktığımızı ve bunun, Çalışma için en iyi başlangıç noktası olduğunu söyler. Hayatlarımızı kesintiye uğratarak kendimizi manastıra kapatmak ya da inzivaya çekilmek zorunda değiliz. Örneğin, hayatlarımız aynen eskisi gibi devam edebilir ama Çalışma'nın ne anlama geldiğini kavramaya başlarsak, hayatlarımızı çok farklı tarzda ele alırız. Bunu, henüz ne anlama geldiğini biraz

olsun kavramamış kişilere açıklamakta hep güçlük çekiyorum. Türlü türlü kostümler giyen, birbiriyle çatışan, aşklar yaşayan, cinayetler işleyen vb. yüzlerce, binlerce oyuncunun yer aldığı bir sahnede olduğunuzu ve hepsinin uykuya dalıp rolleriyle tamamen özdeşleştiklerini –yani büyük bir oyunda kendilerine dağıtılan rolleri sanki kendileriymiş gibi kabul ettiklerini– fark edip dehşete kapıldığınızı varsayın. Bu durumda ne yaparsınız? Muhtemelen, en yakınınızdakini tutup şiddetlice sarsmaya ve uyandırmaya çalışırsınız. Kulağına şu şekilde bağırabilirsiniz: “Bu kadar aptal olma, elindeki bıçağı o kişiye saplama, uykudasın, gerçekte kim olduğunu unutmuşsun.” Sonuç ne olurdu, dersiniz? Muhtemelen o bıçak size saplanırdı!

Şimdi, hayatlarımızın bir bakıma oyunculara dağıtılan rollere benzer olduğunu ve her birimizin kendine en uygun farklı bir role sahip olduğunu görebilsek tutumumuz değişirdi. “Kendine en uygun” ne demektir? Uyanmak için kendine en uygun olan anlamına gelir. Yeryüzü’ndeki hayatınızı kendi içinde bir amaç olarak ele alırsanız, Çalışma’nın öğrettiği tutuma asla ulaşamazsınız. Çalışma, hayatı başka bir amaç için kullanılan bir araç olarak görmektedir. Hayatı kendi başına bir amaç olarak ele alırsanız, onunla özdeşleşmeye son verebilir misiniz?

Çeşitli mitlerde, peri masallarında ve ezoterik efsanelerde kahramanın bir şey aramak için yolculuğa çıktığını ve nereden geldiğini unutmaması için uyarıldığını bilirsiniz. Bu, kahramanın kendine her zaman hatırlatması gereken bir şeydir. Büyük miktarda öğreti içeren kadim bir ilahiyi aktarmama izin verin. Kralın oğlu, ailesi tarafından bir inciye bulup getirmesi için “Mısır’a”, dünyaya yollanır. Ama bir süre dünyada kaldıktan sonra bir kral oğlu olduğunu unuttur, inciye unuttur ve “derin bir uykuya dalar”. Sonra uykudan uyanır ve kendini hatırlar. “Krallar soyunun bir oğlu olduğumu hatırladım,” der, “ve özgür ruhum doğal halini özledi. Uğruna Mısır’a gönderildiğim inciye hatırladım... ve inciye aldım ve Babamın evine döndüm.” Bu alegoride, prensin kutsal kökenini hatırladığını, hayatta kendini ele almaya başladığı gibi olmadığını hatırladığını göreceksiniz.

Birçok kadim öğreti, hayattan bir yanılısma olarak söz eder. Ama bunu anlamak kolay değildir. Çalışma, hayattan bir yanılısma olarak söz etmez ama hayatı yanlış bir aldatan şeklinde ele almamıza dair çokça şey söyler ve hayatı doğru bir biçimde ele almayı öğrenmemiz gerektiğini sürekli vurgular. Bu bağlamda, hem kendimizle hem de hayatın olaylarıyla özdeşleşmemiz üzerinde sürekli olarak durur. Yönelimi hem içeri hem de dışarı doğru olan bu özdeşleşme, bizi uykuda tutar ve kendimizi hatırlamamızı imkansızlaştırır ve sonuç olarak iş ilişkilerimizden, günlük varoluşumuzdan ya da bize görüldüğü haliyle hayattan türetilmeyen belirli duygularda, belirli düşüncelerde, belirli hislerde içerilen ve bize yardım edebilecek türden belirli tesirlerin bizlere ulaşmasını imkansız hale getirir.

Çalışma’ya göre, hayatın yanılısması İnsan’ın yapabileceğini düşünmesinde, İnsan’ın şuurlu olduğunu düşünmesinde, İnsan’ın bir olduğunu düşünmesinde yatar. Çalışma, hayattaki her şeyin oluşabileceği tek şekilde oluştuğunu söyler. Hayatta görünürde bir eylemde bulunurken, hayattaki görünürde bir şeyler yaparken aslında yapabildiğiniz tek şeyi yapıyorusu-

nuz. Bunu yapan siz değilsiniz. Bunu görmeye başlayınca ve böylece, mekanikliğinizin farkına varmaya başlayınca kendinizin makinesinden ayrılmaya ve kendinizin makinesinin ötesinde Gerçek “Ben”e doğru uzanan bir şeye yaklaştırmaya başlarsınız. Çalışma’nın insanın kendi mekanikliğin farkına varmasının Kendini Hatırlamanın bir biçimi olduğunu söylemesi işte bu yüzdendir. Bu tür Kendini Hatırlamada; yapmakta, söylemekte ve düşünmekte olduğunuz şeyin aslında siz olmadığının farkında olursunuz. Kendinizin izleyicisi haline gelebilirsiniz. Kendiniz ve hayatınız olarak adlandırdığınız her şeyin aslında bir oluşum olması ve dolayısıyla, gerçek olmaması –Gerçeklik olmaması– anlamında bir yanılsama olduğunu görürsünüz. Başına bir olayın geldiğini ve bu olaya çok mekanik tepki verdiğimi görünce, benim için bütün iş gerçektir hale gelir çünkü daha önce *Ben* yapıyorum, *Ben* ediyorum, *Ben* görüyorum diye düşünürken, artık bunu yapanın O olduğunu görürüm. Aynı biçimde, kişi kendini Sahte Kişilikten, kibirden vb. doğan içsel fantezilerinden ve düşüncelerinden ayırınca bir Kendini Hatırlama anı yaşayabilir ve böylece, bunların ipnotik etkisinden kurtulur ve kendini sürekli ele geçirmeye çalıştıklarını ama aslında gerçek şeyler olmadıklarını –yani onu tekrar uyutmayı amaçladıklarını– görür. Hayattaki her şeyin bizi uykuda tutmaya çalıştığını hatırlamalısınız. Endymion Efsanesinde, Ay’ın Endymion’u uykuda tuttuğu, onun üzerindeki etkisini ancak bu yolla koruyabildiği anlatılır. Çalışma’nın, her şeyin oluştuğu ve uyuyan insanlarla dolu bir dünyada yaşadığımızı ve bizim de uyuduğumuzu öğrettiğini hatırlayın. Tek fark bizim uyanmaya çalışıyor olmamızdır. Hayatı değiştiremeyiz. Bir insanın işe kendinden başlaması gerekir. Kendimizi değiştirmeye başlayabiliriz. Ama kendimizin uykuda olduğunu, hayatta bize sunulan trajik veya komik rollerle özdeşleştiğimizi, kendimizi unuttuğumuzu ve kendimizi hatırlamaya çalışmadığımızı görmeye başlamadıkça bu imkansızdır. Yaşadığınız zorluklar sizi aştı mı? Hiç kimsenin böylesine berbat koşullar yaşamamış olduğunu mu hissediyorsunuz? Yoksa tam tersine, kendinizi dünyanın en mutlu insanı gibi mi hissediyorsunuz? Kendini Hatırlamada kişi bu halden, olayların bu durumundan, bu aile içi sahneden, içinde bulunduğu belirli bir olaydan başlamaz. Hayat ancak onun bize farklı anlarda özdeşleşmememiz gereken farklı koşullar, farklı deneyimler, farklı olaylar sunduğunu anladığımızda öğretmenimiz olabilir. Hayat bir dizi dışsal olay ve içsel durumdur ve bunlar her zaman yer değiştirip dönmektedirler. Her noktaya saplanıp kalırsak, bütün döngü boyunca özdeşleşiriz. Tıpkı, oynaması gereken her rolü kendisiymiş gibi kabul eden bir oyuncuya benzer biçimde her şeyi kişisel olarak, kendimizmiş gibi ele alırız. O zaman aslında uykudayız ve hayatın büyük çarkı tarafından döndürülen küçük çarklar gibi dönüp dururuz. Birreyselliğin bütün izleri ortadan kalktığında kolektiflik gelişir. Hayat tarafından, olayların döngüsü tarafından güdümlenen küçük çarklara dönüşmemek için var gücümüzle mücadele etmeliyiz. Bunun sırrı, özdeşleşmemekte ve Kendini Hatırlamakta yatar. Ama her küçük sıkıntıyı, aile içi her olayı ciddi bir biçimde ve tamamen özdeşleşerek ele alırsanız, nasıl çalışabilir ya da çalışmayı bekleyebilirsiniz? Sizden başka milyonlarca insanın

oynamış olduğu veya halen oynadığı tipik bir rolü oynadığınızı ve uyanıp kendinizi hatırlamadığınızı görmedikçe bundan kurtulamayacağınızı bile fark etmezsiniz.

Her birimiz, sürekli dönüp duran farklı “ben”lerin bir döngüsüne sahibiz. Her biri kendi rolünü oynar: acıklı, aptal, iyi, ciddi-komik, trajik ve ru-pertuarda mevcut olan daha pek çok roller. Sorun şu ki biz bu rolleri oynamayız, onlar bizi oynar. Çalışma’nın kastettiği anlamda bir rol oynamak için insanın şuurlu olması gerekir. Bir rolü şuurlu oynamak, Çalışma’nın yapmak olarak adlandırdığı şeye bir örnektir. Yalnızca şuurlu bir insan *ya-pabilir*. Şu anki durumumuzda, roller bizi oynar. Onları gözlemlemek ve onlarla bu kadar çok özdeşleşmemek –onların içinde etkin olduğunu görmek ama kendinizi onlarla bir hissetmemek ve *sessizce* “Ben bu değilim!” demek– bu nedenle iyi bir şeydir. Kişinin bu “ben”lerden farklı olarak kendini hatırlamaya başlamasıdır bu. Ama her gün öncelikle her şeyi durdurarak, hiçbir şeyde olmayarak, hayattaki ya da hayatın bizde oluşturduğu şekilde kendimizdeki hiçbir şeyle bağlantıda olmayarak Kendini Hatırlamayı uygulamamız gerekir.

Kendisiyle özdeşleşen bir insanın, kendinin üzerinde bir ufka sahip olmadığı için kendini hatırlamayacağını unutmayın. O kendiyile sınırlıdır. Herkesi suçlayan bir insan, her şeyi kendine atfeden bir insan kendiyile özdeşleşmiştir ve aslında ölüdür. Şuurun üç seviyesini hatırlayalım: (1) Yatakta uyku, (2) insanların yaşadığı ve de birbirini öldürdüğü sözde uyanık şuur ve (3) Kendini Hatırlama. Varlık Evreni’nin daha yüksek seviyelerinden –yani Şuurlu İnsanlık’tan– gelen tesirlerin bize nüfuz etmesini ve gerçekten ulaşmasını yalnızca bu seviye –Kendini Hatırlama seviyesi– sağlayabilir. Kendini Hatırlamayı uygulamak –bunu yapmaya çalışmak ve aşma aşama bunu yapmanın bir yolunu bulmak– işte bu yüzden bu kadar önemlidir. Niyet samimiye ve amaç zekiye ve bir Çalışma anlayışına dayanıyorsa, yol bulunacaktır.

Bazen bir insanı izlediğinizde, özdeşleşme biçimlerini –kişilik tarzlarını, kıyafetlerini, tonlamalarını, ifadelerini, kendilerini ve konumlarını ele alırkenki ciddiyetlerini– birdenbire görseler neler olurdu, diye merak edebilirsiniz. Evet, aynı şey bizim için de geçerlidir.

Kişinin kendini hatırlamayı unutması hakkında bir öykü anlatmak istiyorum. Bir zamanlar, bir adada oyun sergilemek için bir gemiden çok sayıda insan inip karaya ayak basmış. Katil, casus, soylu bir kadın, cürur bir adam, cimri, kahraman, yanlış anlaşılmuş bir kadın, yanlış anlaşılmuş bir koca, uzun süredir ıstıraplarla boğuşan bir kişi gibi çeşitli rolleri varmış. İlk gün oyunu oynamış ve bundan çok keyif almış, birbirlerinin rollerine gilmüşler. Ama adanın kendine özgü özellikleri varmış. Günler geçtikçe, bu oyunu her oynadıklarında oynadıkları rollerle gittikçe daha çok özdeşleşmeye başlamışlar. Ve derken her şey kötüye gitmiş, adada kalmışlar; gemi geride yalnızca küçük bir kayık bırakarak gözden kaybolmuş.

VARLIK SEVİYEMİZİ DEĞİŞTİRME ÜSTÜNE EK NOT

Bay Ouspensky bir keresinde açıkça, “Kendimizi hayattan yalıtmayı öğrenmeliyiz,” demişti. Çalışma’nın en geniş tanımlarıyla iki tane Üçüncü Kuvvet ya da Nötrleştirici Kuvvet olduğuna ilişkin formülasyonundan ve bizlerin hayatın Nötrleştirici Kuvvetine ve Çalışma’nın ya da Ezoterizmin Nötrleştirici Kuvvetine tabi olabilmemizden söz ediyordu. Bildiğiniz gibi, birbirinden tamamen farklı olan iki Üçüncü Kuvveti –yani hayatın fikirleri ve Çalışma’nın fikirleri– esas alan bu önemli formülasyonda, hayatın Üçüncü Kuvvetinin Kişiliği aktif kılarken bizim gerçek, öz parçamızı pasif ve dolayısıyla da gelişmemiş bıraktığı; öte yandan, Çalışma’nın Üçüncü Kuvveti’ni hissedebilirsek durumun tersine döneceği ve Kişiliğin daha pasif hale gelmeye ve daha özsel parçamızın, gerçek yanımızın gelişmeye başlayacağı anlatılır. İnsan, Öz’ün belirli bir gelişimini uygulamak için kendini geliştiren bir organizma olarak yaratılmıştır; bunu dilerseniz özsel bireyselliğin gelişimi olarak da adlandırabilirsiniz. Hepimizde gizil olan bu bireysel gelişim genel olarak hayatta meydana gelmez. Tarihin belirli aşamalarında, bu daha bireysel gelişimin, insanın bireyselliğinin bu eşsiz gelişiminin meydana gelmesi için hiç kuşkusuz daha iyi dış koşullar olmuştur. Çalışma’nın bakış açısından, insanı standart hale getirmeye yönelik bütün girişimler ve bütün hatalı eşitlik fikirleri yaratılışımızın ardındaki temel kavrama düşmandır. Sistematik düzenleme, toplu üretim, makine ürünü insanlar gibi bakış açılarının hepsi, genel olarak Ezoterizmin ardındaki fikirlere tamamen düşmandır. Çalışma, İnsan’ın tamamlanmamış bir yaratım olduğunu ve kendini sonuçlandırmanın, kendini tamamlamanın ona bırakıldığını söyler. O., tarihte bu olasılığa ulaşmanın daha muhtemel olduğu belirli dönemlerin yaşandığını söylerdi ama Çalışma, artık, bildiğiniz gibi, amaçları bir arılar toplumu ya da bir karıncalar toplumu –yani bireyselliğe izin verilmeyen bir sosyal organizma– yaratmak olan politik fikirlere yönelik genel bir eğilimle karşı karşıya olduğumuzu söyler. Bunu, hepimizin belli belirsiz de olsa anlayabildiğimizi söylersem, bana hak verdiğinizizi düşünüyorum.

Şimdi, öncelikle hayatın Üçüncü Kuvveti hakkında konuşalım ve Üçüncü ya da Nötrleştirici Kuvvetin ne anlama geldiğine dair net bir fikre sahip olmaya çalışalım. Örneğin, savaş hayattaki Üçüncü Kuvvetlerden biridir çünkü Çalışma’nın hayatın Nötrleştirici Kuvveti olarak adlandırdığı şeyi birçok farklı alt kategoriye ayırmalıyız. Savaş, bir Üçüncü Kuvvet olarak, insanları belirli bir biçimde biraraya getirir. Bunu hepimiz biliyoruz. Savaş sona erir ermez, farklı bir Üçüncü Kuvvet devreye girer. Bu farklı Üçüncü Kuvvet de yine hayata aittir. Hayatın genel Üçüncü Kuvvetinin değişik biçimlerinden biridir. Savaş sona erdiğinde ne olduğunu hepimiz gördünüz. Savaş elbette ki sona ermemiştir ama şimdilik bir süreliğine duraklamıştır. Eskiden birleşik olan şeylerin derhal nasıl dağıldıklarını ve türlü türlü çatışmaların patlak verdiğini gördünüz. İnsanlar düşman kamplara bölün-

meye başladılar ama hepsi hala aynı şeydir; yani hayatın farklı biçimlerde etkili olan ve farklı kılıklara bürünen Üçüncü Kuvvetidir hala.

Üçüncü Kuvvet ya da Nötrleştirici Kuvvet, Çalışma'da iki şeyi birbiriyle ilişkilendiren şey olarak tanımlanır. İki ucu birbiriyle ilişkilendiren bir tahterevallinin dayanak noktası ya da orta noktası ya da kimyasal olarak ifade edecek olursak, aksi takdirde aktif halde olmayan maddeleri bir ilişki içine sokan bir katalizör gibidir. Savaşın kuvveti, belirli ulusları müttefikler olarak, belirli ulusları da düşmanlar olarak bir ilişki içine sokar. Hayatın bu kuvvetini birbirimizle ilişkilerimizde incelemeye çalışırsak, tamamen aynı türden olduğunu göreceğiz. Bir an gelir filanca insanlarla iyi arkadaş falanca insanlarla birbirimize düşman oluruz veya tam tersi. Bazen, kendini gözlemleme aracılığıyla taraf tutmaktan yorulmaya başlayabiliriz. Çok heyecan hissettiğimiz bir kişiye karşı bir süre sonra genellikle çok düşmanca hissettiğimizi fark ederiz. Çalışma'da buna değinen bir ifade vardır: "Hayat böler, Çalışma birleştirir." Hayatın tesirlerinden farklı olan Çalışma'nın tesirleri aracılığıyla birçoğunuzun biraraya geldiğini ve birbirinizle hayatta imkansız olan belirli bir ilişki kurduğunu söylersem, hepinizin bana hak vereceğinizi düşünüyorum. Öyleyse, hayattan kendimizi yalıtma hakkındaki açılış cümleme döneyim şimdi. Her zaman için insanları düşman kamplara bölmeye çalışan hayatta olup bitenlerden belirli bir kendimizi yalıtma uygulaması yapmalıyız. Kendinizi hayattan yalıtma uygulaması ne anlama gelir? Başlangıç olarak bir şey söyleyeceğim: Hayatın tamamen değişeceğine ve bir ilerleme ve insani gelişme çağının başlayacağına inanıyorsanız, kendinizi daha en başından, çalışmanızın en başından hayattan yalıtamayacaksınız. Tarihin çok kısa zaman dilimleri dışında bunun böyle olmadığını göstermesine ve açık bir biçimde tarihin en kötü dönemlerinden birinde yaşıyor olmamıza rağmen, hayatın daha iyiye gideceğini her zaman düşünüyor olacaksınız. Bir başka deyişle, sizde mekanik olarak etkili olan bu tutuma sahipseniz, kendinizi hayatın kuvvetinden doğru bir biçimde yalıtamayacaksınız. Hayatın hep farklı olmasını bekleyeceksiniz ve hayatın farklı anlarda ve dönemlerde farklı olduğu bir gerçekse de aslında hep aynı olduğunu görmenize olanak tanıyan anlayış inceliğine sahip olmalısınız. Biraz daha iyi veya biraz daha kötü olabilir ama her zaman aynıdır ve Çalışma'nın, hayatın Üçüncü Kuvveti ya da Nötrleştirici Kuvveti olarak adlandırdığı şey de budur.

Şimdi, Çalışma'nın Üçüncü Kuvveti ya da Nötrleştirici Kuvveti tamamen farklı bir kaynaktan gelmektedir ve yarattığı etki, Kişiliği daha pasif hale getirip Öz'ü daha aktif kılarak Varlığını değiştirme. İnsanların sık sık şöyle yakındığını işitiyorum: "İnsanlar neden biraraya gelip bütün bu dehşeti ve felaketleri önleyemiyorlar?" Bu sorunun yanıtı, Nötrleştirici Kuvvet olarak hayatın etkili olması durumunda bunu yapmanın imkansız olduğudur. Herkes zaten şuurlu olduğunu düşünmektedir. Herkes, örneğin savaş tekrar patlak verirse, cepheye gitmeyi reddedeceğini düşünmektedir. Son savaştan önceki savaşta bu tür şeyleri tekrar tekrar işitmiştik ve aslında bunun tarih boyunca yankılandığını işitmek mümkündür. Pekî, durum böyleyken insan nasıl öğrenemiyor, hatırlayamıyor, bir şeyleri de-

ğıştirmiyor ve savaşı kesin olarak önlemiyor? Çalışma bu soruyu, İnsan'ın henüz şuurlu değil, mekanik bir varlık olduğunu ve hayatın Üçüncü Kuvvetinin çeşitli kuvvetlerinin etkisi altında olduğunu söyleyerek yanıtlar. Çalışma, İnsan'ın Çalışma ya da genel olarak Ezoterizm adında farklı bir Üçüncü Kuvvet biçiminin etkisi altına girebileceğini ve bütün insanlığın bunu yapabilmesi durumunda savaşın sona ereceğini de ekler. Savaş sona ererdi çünkü insanlardaki Kişilik ya da insanlara öğretilen veya insanların taklit ettiği sonradan edinilmiş yan artık etkin olmazdı. Ama bunun olabilmesi için insanların üzerinde tamamen farklı bir Üçüncü Kuvvetin etkili olması, yani tamamen farklı tesirleri takip etmeleri, aramaları ve itaat etmeleri gerekir.

Şimdi, hayata ait olanlardan tamamen farklı türden tesirleri takip edebilmek için bu Çalışma'da ilk temel aşamamızı aramaktayız. Genel olarak daha şuurlu hale gelmeye çalışıyoruz, Çalışma'nın bize mücadele etmemizi öğrettiği şeylerle –özdeşleşme, kişisel duygular, negatif durumlar, yanlış tutumlar ve başkalarına karşı hesaplar yapmamıza neden olan daha bir sürü şeyle– mücadele etmeye çalışıyoruz. Bir başka deyişle, hayli yeni bir Üçüncü Kuvvetin tesirlerine nasıl açık hale gelebileceğimizi inceliyoruz ama bu Üçüncü Kuvvet ancak onu daha önce takip etmediğimiz ve belki de hakkında hiçbir bilgiye sahip olmadığımız anlamında yenidir. Ezoterik öğreti yeni değildir. Doğrusunu söylemek gerekirse, insanlıktan çok daha kadimdir ama her çağda ve her ulusta yeni biçimlerde verilmiştir. Sorun şu ki insanlar kendileri üzerinde çalışmayacaktır çünkü bunu istemezler. Her şeyin şimdikinden daha iyi olmasını beklerler ve bir şeylerin daha iyiye gitmesi için kendilerinin değişmesi gerektiğini görmezler. Ama az sayıda insan çalışabilir ve bir şeyleri kendileri için içsel olarak değiştirmeye başlayabilir; az sayıda insan hayata ait olmayan bir Üçüncü Kuvvetle bağlantı kurabilir. Ve bizim yapmaya çalıştığımız şey de budur. Söylediğim gibi, temas kurmaya ve aktarmaya çalıştığımız bu Üçüncü Kuvvetin insanları bölmek, ayırmak eğiliminde değil, onları birleştirmek eğiliminde olduğunu kendinizden yola çıkarak görebilirsiniz. O. bir keresinde şöyle demişti: "İnsanların biraraya gelebilmesi ve doğru bir biçimde birleşebilmesi için ortak bir dili öğrenmeleri gerekir." Artık hepiniz bu Çalışma'da ortak bir dili öğrenmeye çalıştığımızı ve aynı fikirleri incelemeye ve anlamaya çalıştığımızı biliyorsunuz çünkü Çalışma, yeni fikirlerle ve kendimiz üzerinde nasıl çalışmamız gerektiğine dair pratik talimatlarla doludur. Çalışma'ya katılan bir kişiyle tanıştığınızda, onunla bu Çalışma'nın ya da Ezoterizmin diğer formlarının fikirlerini hiç işitmemiş hayattaki bir kişiyle konuşamayacağınız bir biçimde konuşabilirsiniz. Hayattaki bir kişiyle konuşur da bu Çalışma'nın fikirlerinden herhangi birinden yalnızca söz etseniz, hemen muhalefet etmeye ve muhtemelen çok düşmanca davranmaya başlayacağını hepiniz biliyorsunuz. Bunun nedeni nedir? Gerçek neden, hayattaki bu kişinin birdenbire rahatsızlık hissetmesidir. Bir biçimde saldırıya uğradığını ya da hor görüldüğünü hisseder. Manyetik Merkeze hiç sahip olmayan ya da hayattaki doğrudan çıkarlarının biraz ötesini görebilmek için zihinsel olarak biraz olsun hazırlanmamış olan kişilerle bu Çalışma hakkında ko-

nuşmak işte bu yüzden bu kadar tehlikelidir. Herkes kendine iltifat eder, herkes çok güçlü bir kendini beğenmişlik hissine sahiptir ve herkes, aslında çok mutsuz olabilecekleri gerçeğinden tamamen bağımsız bir biçimde kendini haklı hisseder. Onlarla bu Çalışma hakkında konuşmak işte bu yüzden bu kadar zordur çünkü kolayca şüphelenip güceniklik duyarlar. Hayattaki temellerinden biraz olsun ayrılıp Çalışma'nın bazı fikirlerinin zihinlerine girmesine izin vermedikleri sürece, hayattaki sabit konumlarını asla değiştiremezler. Onları oldukları kişi haline getiren hayatın büyük mekanizmasına aittirler. Şuurlu oldukları yanılsamasına sahiptirler; hayatın koşullarından bağımsız olarak bir şeyler yapabilecekleri yanılsamasına sahiptirler; bir kişi oldukları yanılsamasına sahiptirler ve farklı anlarda birçok farklı kişi olduklarını göremezler; bu çalışma sisteminde inceleyeceğimiz daha pek çok yanılsamaya sahiptirler. Bir başka deyişle, bu yanılsamalar ve insanın bu dünyadaki var oluşu hakkındaki genel tutumları nedeniyle, hayatın Üçüncü Kuvvetinin tamamen etkisi altındadırlar. Farklı anlarda birçok farklı görünüme bürünebilen ama yine de her zaman aynı kuvvet olan ve her zaman tamamen aynı içsel tadı veren bu müthiş kuvvetten kendilerini yalıtamazlar. Bu nedenle, onlarda fazladan hiçbir şey gelişemez ve Çalışma, onların tohumlar gibi olduklarını ve hiçbir gelişme kaydedmeden tohum olarak yaşayıp tohum olarak öldüklerini söyler. Çalışma'nın dilinde, bizler bu yeryüzünü saran hassas bir tabaka olan ve ulu kozmik ağacın ince bir dalının gelişmemiş ucuna –ki bu ayımızdır– belirli etkiler aktaran Organik Hayatın parçasıyız. Yeryüzü ve ay tarafından oluşturulmuş bu küçük dal gelişmektedir. Çalışma'nın bakış açısına göre, ay ölü bir gezegen, ölü bir varlık değildir; gelişmekte ve yeryüzü üzerindeki nafile ıstıraplarla, nafile acılarla beslenmektedir. Bu çok sarsıcı bir düşüncedir ve bize çok tuhaf gelebilir. Kendimizi beğenmişliğimiz öylesine büyüktür ki bu yeryüzünün, bu küçücük parçacığın Güneşlerle ve Galaksilerle dolu muazzam Evren'de üstünde yerleşim olan tek gezegen olduğuna bile inanırız. Sırf bu noktadan yola çıkarak, doğal cahilliğimizin ve doğal egoizmimizin ne kadar muazzam olduğunu görebilirsiniz.

Şimdi, Çalışma, insanlık varoluşunun aya hizmet etmekten kurtulabileceği bir evrede olduğumuzu söyler. Sorun şu ki kökleşmiş alışkanlıklar –zihin alışkanlığı, hissetme alışkanlığı, tutum alışkanlığı ve diğer alışkanlıklar– yüzünden uyanamaz ve bütün faydasız ıstıraplarımızla ayı beslemeye son veremeyiz. Yeryüzü üzerindeki var oluşumuz hakkında hiçbir doğru fikre sahip olmadığımız için kendimizi tam olarak olduğumuz yerde ve Varlık seviyemizde tutan bu hayatın etkilerinden sıyrılamayız. Savaşın bizi uyandırabileceğini, bizi daha şuurlu kılabileceğini düşünebiliriz. Ama savaşın etkisi bu değildir; bazı ortak tehlike anlarında bunun gerçekleşmesi mümkünse de hayatın Üçüncü Kuvvetinden kendimizi yalıtamayacağımızın için tekrar uykuya dalarız. Resim değişir ve hepimiz birbirimizle çatışmaya başlarız; yani hala etkisi altında olduğumuz ama etkisi altında olmamamız gereken kör kozmik kuvvetler tarafından yönetiliriz. Şimdi, bu Çalışma'da kendimiz hakkında ve kendimizi değiştirmemiz –kendimizi değiştirip yeni tesirler altına girmemiz– hakkında konuşuyoruz. Bunu yap-

mayı istiyorsak, kendimizi hayatın kuvvetinden yalıtmalıyız ve bunu, 4. Yol –yani bu Çalışma– aracılığıyla kendimizi fiziksel olarak yalıtmadan yapmamız gerekir. Bunu şu anki hayatımızın tam ortasında –burada ve şimdi– yapmalıyız. Kısa bir süre önce amaç hakkında konuşuyordum ve Çalışma’daki herkesin kendini değiştirmekle bağlantılı bir amaca sahip olması gerektiğini söyledim. Kendi Varlık durumlarından hoşnut olanların, bu Çalışma için aslında hiç uygun olmadığını söyledim. Kendinizde bir şeyi değiştirmek istiyor musunuz? Bu soruyla hiç yüzleştiniz mi? Çalışma’da kullanılan karakteristik ifadelerden bazılarını size hatırlatmama izin verin. “Varlığınızı değiştirirseniz hayatınız değişir,” ifadesi bunlardan biridir. Muhtemelen herkes hayatını değiştirmeyi arzular. Herkes daha iyi bir hayata sahip olması gerektiğini hisseder. Ama Çalışma, Varlığınızın hayatınızı cezbedtiğini ve hayatınızı değiştirmek istiyorsanız, kendiniz üzerinde çalışmaya başlamanız ve oluşturduğunuz bu hayatı sürekli olarak cezbeden Varlığınızı değiştirmeniz gerektiğini söyler. Bir başka deyişle, Varlığınıza, olduğunuz tür insanla mücadele etmeye başlamanız gerekir.

Şimdi, bu Çalışma’da gözlemlemeniz gerektiği söylenen şeylerden yola çıkarak Varlığınızı gözlemlemedikçe bu imkansızdır. Burada büyük bir zorluk vardır çünkü herkes kendinden hayli hoşnuttur. Büyük birer tahta blok gibi olan tamponların etkinliği sebebiyle bütün çelişkilerimizi görmeden, kendimizle barışık bir biçimde yaşarız. Bildiğiniz gibi, hayat tarafından oluşturulan ve Kişilikte kendine yer edinen bu tamponlar birdenbire kaldırılrsa ve bütün çelişkilerimizi görüp bütün farklı “ben”lerimizin aynı anda farkına varsaydık, çıldırırdık. Böyle bir deneyime katlanamazdık. Bütün kendini beğenmişliğimiz, gönül rahatlığımız ve kendimizi kusursuz hissedişimiz tümüyle yok olurdu. Ama Çalışma’da kendini gözlemlemenin etkinliği, çelişkilerimizin aşama aşama farkına varmamızı sağlar ve kendimize dair hepimizin içinde bulunduğu bu garip durağan ve donmuş hali aşama aşama zayıflatır. Ardından, kendi Varlığımız üzerinde çalışmaya başlayabiliriz çünkü Varlık seviyemizin ne olduğunu görmeye başlarız. Bazılarımız, Varlık durumumuza zaman zaman bir göz atabilir ve sonrasında kendimiz ve geçmiş hayatımız hakkında nasıl hissettiğimizi biliriz. Böyle anlarda, varsaydığımız ya da hayal ettiğimiz gibi olmadığımızı ve imajinasyonun hayatımızı katlanılır kılmak için önemli bir rol oynadığını ve kendimize dair resimlerimizin bizim için en kıymetli varlıklar olduğunu keşfederiz; daha doğrusu bunlar bize gösterilir. Şimdi, böylesi göz atışlar bizde kendi Varlığımız üzerinde çalışma isteği uyandırır ve Çalışma’nın, Varlığınız değişmedikçe hayatınızın değişmeyeceğini söylerken neyi kastettiğini anlayabilmemiz mümkün olur. Kendinizle bağlantıyı görmeye başlarsınız. Kendine dair fevkalade bir hisse sahip olan bir insan, kendine dair resimleri tarafından körleştirildiği için Varlığını göremez. Ama yukarıda sözünü ettiğim gibi bir deneyim yaşayan, kendine bu tür bir açıklama sunulan bir insan, kendi hiçliğinin farkına varma hissini bir izini yakalamaya başlar ve bu da Çalışma’nın tohumsal kuvvetinin –Çalışma’nın canlandırıcı kuvveti ya da Üçüncü Kuvvetinin– etkili olmaya başladığını gösterir. İnsan bütünüyle hayattaki başarıları tarafından destek-

lendiği sürece, bu tür bir kuvvetin kendinde etkili olduğunu nasıl hissedebilir?

Kendimizi hayattan yalıtma için, yukarıda anlatılandan ayrı olarak, buna katkıda bulunabilecek üç önemli Çalışma pratiği vardır. Bunların ilki Kendini Hatırlamak, ikincisi özdeşleşmemek ve üçüncüsü ise başkalarına karşı hesaplar yapmamak anlamında içsel kale almamaktır. Kendini Hatırlamayı uygularsanız, özdeşleşmezseniz ve başkalarına karşı hesaplar yapmazsanız kendinizi hayatın Üçüncü Kuvvetinin bütün görünümlerinden yalıtma başlatacaksınız. Sonuçta, Çalışma'nın yeni Üçüncü Kuvvetinin etkisi altına girmeye başlarsınız. Bu yeni Üçüncü Kuvvet, Kişiliği aşma aşama daha pasif hale getireceği için sizi değiştirebilir. Ama daima hayatın Üçüncü Kuvvetinin etkisi altında olursanız değişemezsiniz. Varlık seviyeniz her zaman aynı kalacak ve her zaman aynı deneyim türlerini kendinize çekeceksiniz. Bu, hepinizin üzerinde düşünmesi ve ne anlama geldiğini görmeye çalışması gereken bir şeydir. Fakir bir adamken bir milyoner olduğumu varsayalım. Varlığım bakımından tıpkı eskisi gibi olurum. Tamamen aynı türden deneyimleri kendime çekeceğim. Bu neden böyledir? Hayat beni ilk önce fakir, daha sonra zengin biri yapar ama Varlığım eskisi gibi kalır. Ama Çalışma'da bir deneyim yaşadığımı ve Varlığımın ne olduğunu fark edip kendimle eskisi gibi özdeşleşmediğimi varsayalım. İster fakir, ister zengin olayım hayatım değişmeye başlayacaktır çünkü yeni bir tesirin, yeni bir Üçüncü Kuvvetin –yani Çalışma'nın– bana ulaşmasına izin veririm. Varlık seviyenizi görmeye başlarsanız, üzerinde düşünmeniz ve çalışmanız gereken yepyeni bir şeye sahip olmaya başlarsınız. Kendinizi gözlemlemek bu yüzden bu kadar önemlidir.

Bu makalede sözü edilenlerin hepsi hayli temel ve daha önce de farklı açılardan sıkça üzerinde durulan şeylerdir. Burada, kişinin kendini hayattan yalıtmasının önemi vurgulanmaktadır çünkü yalnızca kendinizi hayattan yalıtmanın bir biçimi üzerinden bir şeyler inşa edebilirsiniz, değişebilirsiniz, kısacası bu Çalışma'yı yapabilirsiniz. Hayat çok güçlüyse ve sizi bütünüyle ipnotize ediyorsa, amacınızı her zaman kendinizin dışında, dünyada arıyorsanız kendinizi hayatın Üçüncü Kuvvetinin korkunç gücünden yeterince yalıtamayacak ve Çalışma'nın ne hakkında –kendini değiştirme hakkında– olduğunu anlayamayacaksınız. Kendi üzerimizde çalışmak için hepimiz en iyi şekilde hayata uyumlanmış durumdayız. Sorunlarımız, şikayetlerimiz, suçlama biçimlerimiz tam da üzerinde çalışmamız gereken şeylerdir. Kendini Hatırlama, özdeşleşmeme ve başkalarına karşı hesaplar yapmama aracılığıyla bütün bunlar üzerinde çalışmalıyız. Ama kendimizi gözlemlemedikçe bunların hiçbirini yapamayız.

Yardımanın var olduğunu ama zihinlerimizin –ya da dilerseniz, beyinlerimizin– duyulara, dışsal görünür dünyanın etkisi tarafından yanlış bir biçimde bağlanmış olmasından dolayı bu yardımı alamadığını unutmayın. Bu Çalışma'ya başlamadan önce hayatta etkili olmalıyız. Sonra Çalışma'nın fikirleri anlayışla kabul edilirse yeni bir bağlantılar dizisi oluşturmaya başlar ve bunlar yardımı size iletir. Bu yeni bağlantılar, bu yeni çağrışım yolları ikinci eğitimimizdir. Çalışma, bu ikinci eğitim hakkında-

dır. Ama eski mekanik çağrışım yollarınızdan bazılarını kesip değiştiremezseniz, Çalışma'nın –yani daha yüksek bir anlayış seviyesini açan Üçüncü Kuvvetin– tesirlerini aktarabilen yeni bir bağlantılar dizisi oluşturamazsınız. Bay Ouspensky şöyle demişti: “Daha Yüksek İnsan’a inanmalıyız. Bizden daha yüksek bir şeyin çoktan orada olduğuna inanmalıyız. Daha Yüce Zihne inanmalıyız.” Aksi halde zihinlerimiz kapanır. Yol kapanır ve tıpkı hayvanlar gibi gözlerimizi aşağıya, fiziksel Yeryüzü’ne çeviririz.

Quaremend, Ugley, 28 Temmuz 1945

İÇSEL KALE ALMA ÜSTÜNE BİR NOT

İçsel kale alışımızın hangi biçimlere büründüğünü gözlemlemek her zaman faydalıdır. İçsel kale alma, Çalışma'nın kendimizde gözlememiz gerektiğini öğrettiği şeylerden biridir. Çalışma anlamında kendini gözlemlemeyi uygularsanız, Çalışma'nın size gözlemlemenizi öğrettiği şeyleri gözlemlemeli ve gözlemlerinizi adeta sınıflandırmalısınız. Anlamsız bir biçimde kendinizi gözlemlemeye çalışmanın hiçbir faydası yoktur. Hepinize şu soruyu soracağım: İçsel kale alışımızın tipik formlarını hiç gözlemlediniz mi? Birinin sizin mektubunuzu daha erken yanıtlaması gerektiğini ya da size günaydın demesi gerektiğini düşündünüz mü? Bir başka deyişle, birinin size farklı bir biçimde davranması gerektiğini düşündünüz mü? İçsel kale alışın bu formu, hesaplar yapmak olarak adlandırılır; başkalarının size bir şeyler borçlu olduğunu hissedersiniz; genel olarak size uygun davranılmadığını, mükemmeliyetinizin ve değerinizin takdir edilmediğini hissedersiniz. Bütün bunlar sizde bol miktarda kötü psikolojik malzemenin ortaya çıkmasına neden olur ve zihninizde, daha sonra kurtulabilmenin çok zor olabileceği birçok çağrışım biçimi oluşturur. Dahası, içsel kale almanın bu tür biçimleri daima negatif durumlara yol açar. İçsel kale alma büyük oranda kendimizdeki bir tür zayıflıktan doğar. Çok fazla şey bekleriz. Çalışma'nın ifade ettiği şekliyle, *hayatta çok fazla gereksinim üretiriz*. Çok fazla gereksinim üreten bir kişi her zaman zordur. Ama Çalışma'nın hepinizde belirli gereksinimler ürettiğini ve bunun çok farklı bir mesele olduğunu hatırlamalısınız. Çalışma'daki bir kişiye mekanik içsel kale alma nedeniyle değil ama Çalışma'ya doğru bir biçimde davranmadığı için –yani Çalışma'yı gerektiği gibi değerlendirmedeği için– kızabilirim. Çalışma'ya verdiğiniz değerle bağlantılı olarak kendinizle yüz yüze geldiğinizde, ona karşı tamamen mekanik davranamazsınız ve mekanik davranırsanız, bunun sonucunda ıstırap çekeceğinizi fark edeceksiniz. Örneğin, birinin bana açıkça yalan söylemesi durumunda kızsam –kızgınlığımı ister ifade edeyim, ister etmeyeyim– mekanik içsel kale alışla ya da kişisel hislerle hareket etmem. Bana yalan söyleyen kişiye öfkelenmeme neden olan şey, Çalışma'nın ta kendisine dair hissimdir. Çalışma, örneğin, öğretmeniniz size

tam olarak ne olduğunu sorarsa, ona asla yalan söylememelisiniz, der. Bu tür bir soruyla çok nadir karşılaşabilirsiniz ama karşılaşsanız, yalan söylememeniz gerektiğini hatırlamalı ve anlamalısınız çünkü Çalışma'da, bu en yüksek anlamda yalan söyleyen kişi, Çalışma'nın kendine yalan söyler. O zaman, Çalışma ona yardım edemez. Bu özellik –yani yalan söylemek– bir kişinin Başlıca Özelliği olabilir ve yaptığı her şeye bulaşabilir çünkü Başlıca Özelliğimizle uzaktan veya yakından bağlantılı olmadan yapabileceğimiz tek bir şey bile yoktur. Aynı zamanda, kritik bir anda kişi bir merkezden ya da bir “ben”den hareketle yalan söyleyebilir ve daha sonra, daha iyi başka “ben”ler onu denetlediği için utanç duyabilir. Bu ise, böyle insanların gelişebileceğinin ve Varlıklarının değişebileceğinin kesin bir işaretidir.

Tıpkı fiziksel bedenün uygun biçimde orantılandırılmadıkça ve doğru bir biçimde bağlantılı kılınmadıkça doğru bir biçimde gelişmemesi gibi, oluşturmaya çalıştığımız psikolojik beden ya da bir diğer ifadeyle, İkinci Beden de uygun bir biçimde oluşturulmadıkça, uygun bir biçimde orantılandırılmadıkça ve doğru bir biçimde bağlantılı kılınmadıkça doğru bir biçimde gelişemez. Yalan söylemenin yanlış psikolojik bağlantılar oluşturduğunu kendiniz de görebilirsiniz ve ısrarlı bir yalancıysanız ve kendinizi *daima haklı çıkarırsanız, çarpıtılmış, bozulsun ve dolayısıyla hayatı etkisiz*lerinin sona erdiği ölüm esnasında hiç de iyi olmayan bir psikolojik beden inşa etmektesiniz.

Şimdi, bir kişi gün boyu, gizliden gizliye ya da açıkça içsel kale almak-taysa ve başka insanlara karşı hesaplarla doluysa, en azından iki şey olacaktır. Birincisi, birçok negatif düşünceye ve hisse yol açan bu sürekli içsel kale alışta büyük miktarda kuvvet yitirir. İkincisi, psikolojik beden tamamen yanlış olacaktır. *Gerçek anlamda* deforme olacaktır. Doğru gelişimini izlemeyecek ve bu nedenle, psikolojik beden diye bir şey olmayacaktır. Neden? Çünkü gelişebilmesi için gerekli içsel güç ve biriktirilmiş kuvvet olmayacaktır. Hayatta oluşan her şey içsel gücenikliğe ve içsel kale almaya ve dolayısıyla, kuvvet yitirilmesine neden olacaktır. Kişi hayattaki her şeyle özdeşleşecektir ve kısa süre önce üzerinde durduğumuz içsel yalıtımı gerçekleştiremeyecektir. Bir kişi sürekli olarak ihmal edildiğini ve kötü muameleye maruz kaldığını düşünürse, sürekli bir içsel kale alma durumunda olacaktır. Elbette kişi dayanıklıymış ve dert etmiyormuş gibi davranabilir ama bu yalnızca kendinin bir resmidir ve bunun gerisinde, içsel kale alma aynı şekilde devam eder. İnsanlara yönelik sert bir kabuk oluşabilir. Ama yok edilmesi ve yerini anlayışın alması gereken tam da bu resim, bu kabuktur. Bazen, içsel kale alma konusunda bize en çok yardım edecek şeylerden birinin, kendimizin ve başkalarının mekanik olduğunu sürekli olarak düşünmekten ve sürekli olarak kendimize hatırlatmaktan geçtiğini düşünüyorum. Her birimiz, belirli bir mekanik biçimde davranan belirli tiplerdeki makineleriz. Ardından, kendinize şöyle diyebilirsiniz: “Pekala, o da böyle.” Ama bu da özellikle horgörerek ifade edilirse çok tehlikeli bir düşüncedir çünkü kendinizi görmemiz gerekir. Siz de böylesiniz. Siz de bir makinesiniz ve daima mekanik davranıyorsunuz. Diğer insanların size ya-

şattığını düşündüğünüz zorluk kadar siz de o insanlara zorluk yaşıyorsunuz. Herkes farklı bir tür kabalık barındırır ama kendinizin de açık veya kapalı kendinize özgü bir kabalığa sahip olduğunuzu hatırlamalısınız. Kişinin içsel olarak kale aldığını gözlemlerken yardımcı olabileceğini düşündüğüm, çok yakından bağlantılı bir başka düşünce daha vardır: Karşımızdaki insanlar hiç de kasıtlı davranmıyorken, biz onların kasıtlı olarak öyle davrandıklarını hayal ederiz ve onlar da bizim kendilerine kasıtlı olarak öyle davrandığımızı düşünürler. Bu nedenle, birbirimizin hoş olmayan tezahürlerine katlanmamız ve şu anda makineler olduğumuzu fark etmemiz gerekir. Uzun ve kontrolsüz içsel kale alma zincirleri, acınası düşünce zincirleri oluşturmaya karşı mücadele etmemiz gerekir çünkü bunlar bizi aşığıya çekecek ve ergeç hasta edecektir. Hoş bir bağımsızlık, kabalık ya da kendine acımadan çok farklıdır. Münakaşa etmekten hoşlanmamak da iyi bir işarettir. Bu tıpkı, birine çok kolay olmayan bir şey söylemek istediğinizde söyleyeceklerinizi kaba bir biçimde ya da münakaşa ederek söylemek yerine, dolaylı olarak ve hoş bir biçimde söylemek ve kendinizin de aynı hatayı yapabileceğinizi vurgulamak gibidir. Başkalarını horgörmekten çok kendimizin bazı yanlarını horgörmeyi öğrenmemiz gerektiği gibi, başkalarına güldüğümüzden daha çok kendimize gülebilmeyi de öğrenmeliyiz. Çok kibirli bir insan, başkalarından da çok şey bekleyecek ve birçok gereksinim üretecektir, öyle ki hayattan zevk alamayacak, yalnızca kendini beğenişinden zevk alacaktır. Böyle bir kişi zihnen hastadır.

Kendinizde bir içsel kale alma zincirini gözlemlediğinizde, bunun size ne söylediğini fark edin ve mümkünse, aynı türden bir düşünce zincirine daha önce ve –çok geçmeden göreceğiniz gibi– büyük bir olasılıkla bütün hayatınız boyunca, sahip olduğunuzu hatırlayın. Bu düşünce zincirine karşı koymanız, onun karşısına dikilip, bu “ben”ler veya “ben” ile şöyle bir şuurulu diyalog kurmanız gerekir: “Aklından neler geçiyor? Ne söylüyorsunuz?” O zaman, sanki onları konuşturursunuz. Böyle diyaloglar çok faydalıdır çünkü bu “ben”lerin sizde rahatça oluşturmalarına izin verdiğiniz bu mekanik içsel kale alma zincirlerinin saçmalığını daima göreceksiniz. Kişinin kendiyi ara sıra iyi bir ağız dalaşına girmesi çok iyidir. Ama bunun ilk şartı, kendinizi gözlemleyebilmenizdir. Kendinizi gözlemleyemezseniz ve içinde olup biten her şeyle özdeşleşirseniz kendinizle ağız dalaşına giremezsiniz. Kendinizdeki tek bir şeyden bile kendinizi ayıramazsınız. Hepsi fazlasıyla kutsaldır. Kutsal ve ağırbaşlı bir biçimde kendiniz olarak kalacak ve kendinize tapacaksınız. Bu durumda, gün be gün sabit ve değişmeden kalırsınız. Neye benzediğinizi tarafsızca görme gücünüz olmaz. Her hissinizle, her düşüncenizle, içinde olup biten her şeyle ve bütün ifadeleriniz ve anlayışlarınızla bütünüyle özdeşleşirsiniz. Bütün bu mekanik şeyleri oldukları gibi kabul edecek ve gözlemlemeniz gereken ve bunlara ayak uydurmayarak, razı olmayarak ve yukarıda söylediğim gibi, meydan okuyarak –yani ne yaptıklarını, arkalarında hangi hakikatin yattığını ve eğer bir anlamı varsa, içsel hayatınızın ne anlama geldiğini sorarak– kendinizi ayırmanız gereken şeylerin tam da bunlar olduklarını görmeyeceksiniz. Özellikle negatif olma eğilimindeyseniz, bir şeyi yanlış anlamanın ne kadar ko-

lay olduğunu hepimiz bilirsiniz. Derken içsel kale alma başlar ve “Bütün bu olup bitenler de ne? Şeyler bu şekilde mi gerçekleşti? Olanlar kasıtlı mıydı? Yoksa şüphecilğim mi iş başında?” diyerek kendinize bir şuur şoku vermek yerine içsel kale alma ile birlikte gidersiniz. Düzenli bir psikolojik beden eksikliği yüzünden hepimiz bu içsel psikolojik karmaşanın içindeyiz ve hayattaki sıkıntılarımızın birçoğuna sebep olan da budur. G.’ye göre, zihinsel hastalıklarımızın yaklaşık yüzde seksenine sebep olan da budur. Yanlış düşünmeyle, negatif duygu baskınlarıyla, sürekli söylediğimiz yalanlarla, kendini haklı çıkarmanın bu sürekli içsel formlarıyla, bizi çok büyük gösteren bu korkunç kibirliliğimizle ve aslında ne tür insanlar olduğumuza dair bu uyku durumumuzla hepimizin birden çıldırmamasının harika bir şey olduğunu anlamıyor musunuz? Bizlere harika ve hassas bir düzene sahip bir fiziksel beden sunulur. Çalışma bize, bir psikolojik beden oluşturmamız gerektiğini ve bu gezegen üzerindeki gerçek yazgımızın ve burada yaratılışımızın anlamının bu olduğunu öğretir. Fiziksel bedenin bu hassas düzeninin, bir psikolojik karmaşa tarafından yönetildiğini hayal edin. Dolayısıyla, bu kadar sağlıklı olabilmemiz bile kaydadeğer bir şey. Bağlantıları iyi kurulmuş bir psikolojik beden inşa etmek için, bir insanın kendinde Çalışma’yı yaşamaya başlaması ve kendini nelerden ayırması gerektiğini, nelerle mücadele etmesi gerektiğini, nelerle özdeşleşmemesi gerektiğini öğrenmesi gerekir. Ne yaptığımızın o kadar önemi yoktur, önemli olan içsel durumumuzun ne olduğudur. Çalışma’nın, örneğin negatif duygulara bu kadar vurgu yapmasının nedeni budur çünkü insanlar kendilerine ne kadar çok zarar verdiklerini bir an için bile görmeden, alışıldık negatif durumlara kendilerini kaptırdıklarında, kendilerine karşı sorumluluklarına dair hiçbir fikre sahip olmazlar. Çalışma’da, bir süre sonra, negatif durumlarımızı denetlemeden uzatamayız. Gerçek Vicdan bize dokunmaya başlar. Şimdi, kusursuz bedenlere sahip olabiliriz ama içsel durumlarımızın hiçbir engel ve gözlem olmaksızın kendilerini ifade etmelerine izin verilirse, cüzzamlılarla karşılaştırılabilecek hale geliriz. İnciller’de “cüzzamlı” sözcüğüyle kastedilen de budur. Yani içsel anlamda korkunç hastalıklarımız vardır. Bazen bu psikolojik hastalıklar bedene dek işler ve kendilerini çeşitli fiziksel rahatsızlıklarla ifade ederler. Tamamen hayvan insanda durum böyle olmayabilir ama kendi deneyimime göre, duygusal ya da entelektüel insanda durum kesinlikle böyledir.

Şimdi, içsel kale alma bizi her zaman negatifleştirdiği için içsel kale almayı da içlerine dahil edeceğimiz negatif durumların hepsi bize zarar verirler. Bize verebilecekleri en büyük zarar, Daha Yüksek Merkezlerden gelen yardımdan bizi kesip koparmalarıdır. Bunların bizde tam olarak gelişmiş ve sürekli olarak çalışır durumda olduklarını ama alıcılığımızın kötü durumu nedeniyle onları işitemediğimizi hatırlayacaksınız. Negatif duygularımızın yıldırım fırtınaları, alışış imkansız hale getirir. Peki ama negatif durumlarınızdan herhangi birini hiç gördünüz mü? Onların farkında mısınız? Bir kişinin sürekli olarak negatif olduğunu görmek ve onun kendini hiç gözlemlemediğini, kendinin hiç farkında olmadığını fark etmek olağanüstüdür. Çok sık duymuş olduğunuz gibi, söz konusu şeyi ilk ola-

rak gözlemlemekle işe başlamazsanız, kendinizdeki hiçbir şey üzerinde çalışmaya başlayamazsınız ve negatif durumların hepsi sizi kemirir ve kuvvetinizi tüketirler. Ama içimizde bize yardım etmeyi arzulayan bir şey olduğuna göre, onunla nasıl temas kurabileceğimizi incelemek iyi bir şey olabilir. Negatif durumlar bunu her zaman engelleyecek ve üzerimize hep karanlık bir örtü örtecekler. Negatif durumlar, Duygusal Merkezin negatif parçasının bize sürekli olarak besleyebileceği ve bazen deliliğe çok yakın olan bir şüpheliklikten türetilen anlamın bitip tükenmez, korkunç biçimlerine yol açan nahoş anlamlar dışında kalan bütün anlamları elimizden alır. Ama bizler daha zorlu anlamlara, bu kadar kolay olmayan anlamlara ulaşmaya çalışıyoruz.

Bir süre sonra, kendinizle başbaşa kalabildiğinizde ve aynı zamanda, bu Çalışma ve onun anlamlarıyla başbaşa kalabildiğinizde negatif olmaya hiçbir hakkınız olmadığını ve bunun için hiçbir mazeretinizin olmadığını fark etmeye başlarsınız. Bir çıkış yolu bulmak zorunda olduğunuzu görürsünüz. Negatif durumların başlamasını engelleyemeyebilirsiniz ama onları durdurabilirsiniz. Bu, kendi üzerinde çalışma olarak adlandırılan şeyin anlamlarından biridir. Sorumlu hale gelirsiniz. Bu Çalışma'nın ne hakkı-nda olduğuna ve Çalışma'nın ancak kişi onu kendine ve o an içinde bulunduğu duruma uygulamaya başlarsa başlayabileceğine ilişkin özel bir sorumluluk hissine sahip olmak çok iyi bir şeydir. Bu, daha şuurlu yaşamak diye de adlandırılabilir. Yerde dümdüz yatmak yerine yürümek olarak da adlandırılabilir. G. bir zamanlar şöyle demişti: "Bu Çalışma'da yürümek isteyen insanlara satmak için iyi derilerimiz var ama insanlar kendileri için bu deriden ayakkabı yapmalılar." Şimdi, bizler bir şeyi yanlış "ben"den yapabiliriz ve aynı şeyi doğru "ben"den yapabiliriz. Yürümek, daha şuurlu yaşamak için bunu anlamak zorunludur. İçsel kale alma veya negatif durumlardan hareketle yapılan her şey faydasızdır. Bu İkinci Bedeni oluştururken kendimizde oluşturmayı amaçladığımız şeye ait değildir.

Quaremead, Ugley, 28 Temmuz 1945

TEKRARLANMA ÜSTÜNE BİR NOT

Çalışma, var olan en iyi, en ince, en saf kuvvettir. Her şeyi doğru bir biçimde düzenler. Çalışma'nın Gnostik bir kitap olan İbraniler'de nasıl tanımlandığını hatırlıyor musunuz? Logos ya da Söz olarak adlandırılır: "Tanrı'nın sözü diri ve etkilidir, iki ağızlı kılıçtan daha keskindir. Canla ruhu, ilikle eklemleri birbirinden ayıracak kadar derinlere işler; yüreğin düşüncelerini, amaçlarını yargılar." (İbraniler, 9:12) Bütün bunlar, yanlış yapılan hiçbir şeyin bedelsiz kalmayacağı anlamına gelir. Bir başka kaynaktan alıntı yapacak olursak, Tanrı'nın zihni, Logos ya da Tanrı'nın Sözü olan *vo-üs*'un "sonsuz ve özerk" olduğu söylenir. Çalışma'da, fiziksel disiplinle

hiçbir ilgisi olmayan zihinsel ve duygusal bir disiplinin altına girmeyi amaçlarız ve bu Çalışma'da bizlere, içimizde Vicdan diye bir şeyin gömülü olduğu ve Kişiliğimizden ve onun tüm bıkırtıcı tezahürlerinden ve aynı şeyin, aynı davranışın, aynı tutumların, aynı ifadelerin bitmek tükenmek bilmeden tekrarlanmasından biraz bile olsa özgürleştığımız anda, aslında Daha Yüksek Merkezlerden gelen Gerçek Vicdan'la temas kurabileceğimiz öğretilir. Bu bakış açısına göre yanlış davranış, yanlış düşünme ve her şeyden önce de yanlış konuşma nedeniyle kendimize karşı bir sürü hesabımızın olduğunu anlamalıyız. Ergeç her şeyin hesabının çıkartılması gerekir.

Şimdi, biraz Tekrarlanma fikri hakkında konuşacağım. Bildiğiniz gibi, modern fizik Zaman'ın eğri olduğunu söyler. Bu, onun bir daire olduğu anlamına gelir. Uzatılmış bir çizgi değildir, kendi etrafında kıvrılan ve tekrar aynı yere gelen bir çizgidir. Bu nedenle Çalışma, (ikincil öğretisinde) hayatlarımızın eğrildiğini ve doğum anına geri döndüğünü söyler. Bunun anlamı, hiçbir şey değişmezse aynı çembere bir kez daha gireceğimiz, aynı şeyleri yapacağımız, aynı şeyleri hissedeceğimiz ve aynı biçimde davranacağımızdır. Ama Çalışma, kendimiz üzerinde çalışmayı ve Varlığımızı değiştirmeyi denersek bir dahaki sefere aynı türden bir hayata sahip olmayacağımızı öğretir. Bu elbette birçok şeye bağlıdır. Örneğin, nasıl yetiştirildiğimize ve dışarının, anne babalarımızın, bakıcılarımızın ve günün literatürünün üzerimizde etkili olan tesirlerine bağlıdır. Dekalog'da (On Emir) geçen şu garip ifadeyi hepiniz bilirsiniz: "...ben, Tanrın Rab, kıskanç bir Tanrı'yım. Benden nefret edenin babasının işlediği suçun hesabını çocuklarından, üçüncü, dördüncü kuşaklardan sorarım." (Çıkış, 20:5) Bu ise pratikte, anne babalar değişirse çocuklarının da değişebileceği anlamına gelir. Kısacası, bir çocuk sahibiysem ve hayat çemberim sırasında değişirsem, çocuklarıma yardım edeceğim, demektir. Bu nedenle anne babalar çalışır ve Varlık seviyelerini değiştirirlerse, umut edilecek çok şey vardır çünkü bu olursa, Tekrarlanma'da yeniden doğan çocuklar, anne babaları değişmiş olduğu için aynı türden anne babalara sahip olmayacaklar. Örneğin, geçmişten geleceğe düz bir çizgi olarak uzanan olağan Zaman kavramına göre, ölen bir çocuğum olursa, çocuğumu nasıl değiştirebileceğimi göremem. Hayatın bu çemberini ve şeylerin Tekrarlanmasını anlamadıkça, hiç kimsenin bunun ne anlama geldiğini kavrayamayacağını görüyor musunuz? Çocuk ya da anne baba, hiç kimse değişmeye çalışmazsa, o zaman her şey aynı olacak ve aynı şekilde dönüp duracaktır. Uzun yıllar önce öldüğü için babamı değiştiremeyeceğimi düşünebiliyor musunuz? Ezoterik bakış açısından bakıldığında, kendimdeki bazı şeylerin üstesinden gelebilirsem, çabalarımın yalnızca kendimi değil babamı da etkileyeceğine dair sizi temin edebilirim. Şimdi, bu Çalışma, bazılarınızın fark etmiş olabileceği gibi, insanlarda birçok şeyi değiştirebilir. Bu Çalışma'da kendinizi ne kadar güçlü hisseders, zihninizde bu Çalışma'nın anlamını ne kadar çok kavrar ve bu Çalışma'nın kuvveti aracılığıyla kendinizi mekanik hayattan ne kadar çok ayırabilirseniz yalnızca kendinizi değil, sizinle bağlantılı olan herkesi –şu anda içinde bulunduğunuz zamanda bulunmayan geçmişteki insanları bile– değiştirebilirsiniz. Bu nedenle, Çalışma olağan kavrayışımızla Za-

man'ın maruz kalabileceğimiz en kötü yarılsamalardan biri olduğunu öğretilir çünkü çok eskilerde kalmış insanlara nasıl yardım edebiliriz ki? Yanıt, gelecek de geçmiş de eşit ölçüde mevcut olduğu için kendiniz üzerinde çalışarak yalnızca kendinizi değil, geçmiş ve gelecekteki her şeyi değiştirebileceğinizdir. Zaman bir çemberse ne geçmiş ne de gelecek vardır.

Şimdi, çemberlerimizden bazıları, başka insanlara ait çemberlerle karşılıklı bağlanabilir ve Tekrarlanma'nın ne anlama geldiğini kavramak istiyorsanız, bunu kavramanız gerekir. Zaman düz bir çizgi değildir, kendi etraflarında dönüp duran ve bazıları birbiriyle karşılıklı iletişime geçen sonsuz çemberlerdir. Geçmiş, bugün ya da gelecek kadar canlıdır. Bu büyük kavrama ile umut kazanabiliriz. Şu anda yaptıklarımızın hem geçmişte hem şu anda hem de gelecekte başka insanları etkileyeceğini anlayabiliriz. Çalışma, her şeyin birbiriyle bağlantılı olduğunu söyler, öyle ki bir kişi şu anda kendi üzerinde çalışıp Varlık seviyesini değiştirmeye başlarsa yalnızca geçmişteki insanları değil, gelecektekileri de etkiler. Pişmanlık faydasızdır ama çalışma her zaman faydalıdır. Şu anda kendiniz üzerinde gerçek bir çalışma eylemi yaptığınızda hem geçmişi hem de geleceği değiştireceğinizi ve geçmişinizde sizinle bağlantılı olan bütün insanlar bakımından geçmişinizi değiştireceğinizi hepiniz hatırlamalısınız. G. bir zamanlar şöyle demişti: "Kendinizi değiştirmek istiyorsanız, büyükbabanızı değiştirmelisiniz." Bu ne anlama gelir? Bu ifadenin anlamlarından biri, babanıza ve büyükbabanıza karşı tutumunuzu değiştirerek, onlar çoktan ölmüş olsalar bile, onları değiştirecek olmanız ve böylece, görünür hayatta, kendi hayatınızın çemberinde bir kez daha doğduğunuzda babanızla ve büyükbabanızla tekrar karşılaştığınızda onları değiştirecek olmanızdır.

Çok zor bir konu olan Tekrarlanma hakkında şimdilik daha fazla konuşmak istemiyorum. Ama kendiniz üzerinde çalışmak ve kendinizi değiştirmek bakımından şu anda yaptığınız her şeyin hem geleceğe hem de geçmişe milyonlarca yoldan kendini yansıtacağını hepiniz hatırlamalısınız. Bu nedenle, şimdiki zamanımızda artık var olmayan tanıdıklarımız olabilir ama tüm insanlar Zaman'da mevcuttur ve kendi çemberlerini sürekli olarak yinelerler. Bir başka deyişle, duyularımızın kavradığı gibi bir Zaman yoktur; her şey canlıdır ve her şey daima mevcuttur.

Bir şey eklememe izin verin. Eski Ahit'te Tekrarlanma hakkında birçok fikir vardır. Vaiz babında, Zaman'ın geçmiş, şimdi ve geleceği içeren düz bir çizgi olmayıp sürekli tekrarlanan, sürekli olarak kendini yineleyen bir çember olduğu fikri vardır. "Önce ne olduysa, yine olacak. Önce ne yapıldıysa, yine yapılacak. Güneşin altında yeni bir şey yok." (Vaiz, 1:9) Ama "olacak şeyin" tamamen sizin çalışmanıza, özdeşleşmemenize ve kendinizi ondan ayırmanıza bağlı olduğunu hatırlamalısınız çünkü o zaman sizin üzerinizde hiçbir gücü yoktur. Sonra değişeceksiniz ve sizinle bağlantılı olan diğer her şey de değişecek.

Kısa bir süre önce şu soruyla karşılaştım: *Biri Zaman'da ve biri Uzay'da olmak üzere iki geleceğin olması ne anlama gelir?* Zaman'daki gelecek, daima aynı kişi olduğunuz, daima aynı şeyleri söylediğiniz ve daima hep yaptığınız gibi davrandığınız anlamına gelir. Bu gelecek, şu anda bulunduğunuz

Varlık seviyesine aittir. Daima aynı şeyleri cezbedecektir. Dikey ölçekteki geleceğiniz ise Varlık seviyenizi değiştirdiğiniz ve artık Kişilikle, kendiniz olarak kabul ettiğiniz kişiyle çok fazla özdeşleşmediğiniz anlamına gelir. Kendinizi değiştirmeye başlayacaksınız. Daha sonra Varlık Skalasında dikey olarak yükselirsiniz ve geleceğiniz farklı olur. Tekrarlanma bakımından, Zaman'ın aynı parçasında tekrar tekrar aynı hayatı yinelemek yerine aynı şeyleri yapmazsınız çünkü hatırlarsınız. Geleceği ve geçmişi değiştirebileceğimiz fikri ilginç bir fikirdir. Babamı değiştirebileceğim fikri ilginç bir fikirdir. Düz bir çizgi olmayıp eğrilen ve çember çizen Zaman kavramını anlamak uzun zaman alır. Vaiz'de şu söylenir: "Şimdi ne oluyorsa, geçmişte de oldu. Ne olacaksa, daha önce de olmuştur. Tanrı geçmiş olayların hesabını soruyor." (Vaiz, 3:15) Bu, geçip gittiğini ve bittiğini düşündüğümüz şeyin geçip gitmediği ve bitmediği anlamına gelir ve Çalışma, *şimdi* kendiniz üzerinde çalışarak geçmişte olanları değiştirebileceğinizi söyler. Zaman zaman bunun, geçmişinizin tamamını canlı olarak görmeniz ve *şimdi* çalışarak bütün geçmişi ve onunla bağlantılı olan her şeyi değiştirebileceğiniz anlamına geldiğini düşünüyorum. Duyuların ve duyusal zihnin yukarısındaki bir şeyin vizyonunu yakalayabilirseniz, olağanüstü türden bir umudun var olduğu konusunda bana katılacaksınız.

NOT

Bu makalede, Dr. Nicoll, Bay Ouspensky'nin *A New Model of the Universe* adlı kitabının 11. Bölümünde incelenen "Zaman ve Tekrarlanma" fikirlerine gönderme yapar.

Quaremead, Ugley, 4 Ağustos 1945

TAMPONLAR ÜSTÜNE BİR NOT

Küçük bir çocuğun hiç tamponu yoktur. Küçük bir çocuk, elbette çok küçük ölçekte de olsa uyanıktır. Çalışma, çocukların uyanık olduklarını ve uyuyan insanlarla dolu bir dünyaya doğup çok geçmeden Çalışma'nın kastettiği anlamda uykuya dalarak küçük çocuklara ait bir tür bütünlüğü yitirdiklerini söyler. Küçük çocuklarda bir tür Gerçek Vicdan vardır ama hayatın etkinliği çok geçmeden onun üzerini örter ve Kişilik oluşmaya başlar. Kişilik, her zaman dilimine göre farklı şekillerde oluşur ve çocuğun anne babası ve bakıcıları tarafından teşvik edilir. Hatırlanması gereken en önemli şey, içimizde uyanmış bir şeyin var olmasıdır çünkü bizler, uyanık olan Öz'le doğarız yalnızca. Kişilik sonradan edinilir, taklide dayanır ve sonuçta yapay bir şey oluşur. Sonradan edinilen ve edinilmek zorunda olan Kişiliğin oluşumuyla birlikte Gerçek Vicdan gözden kaybolur. Yeralına iner. Tam olarak doğru olmadığını muhtemelen kendinizin de bildiği

bir şey hakkında küçük bir çocukla münakaşa etmenin ne kadar zor olduğunu bilirsiniz. Çocukta bir tür samimiyet vardır. Ama bu Yeryüzü'ne doğan bizlerin yazgısı, önce Kişiliği oluşturmak ve belki de daha sonra bu Kişilik üzerinde çalışmak ve gelişimin yeni bir seviyesine ulaşmaktır. Bir başka deyişle, İnsan'ın gerçek yazgısı doğrultusunda –yani kendinin daha yüksek bir aşamasına ulaşması bakımından– herhangi bir şeyin gerçekleşebilmesi için öncelikle Kişiliğin oluşması gerekir. Çocukları yetiştirmeye yönelik bütün yöntemler onların doğal ve sade oldukları fikrine dayandığından yanlıştır çünkü Öz çok kısa bir süre sonra büyümeyi durdurur. Çalışma, bu nedenle, çocukların hiçbir disiplin olmaksızın kendi doğallıklarında yetiştirilmelerini esas alan delice teorik fikirlere hiçbir sempati duymaz. Öz sürekli olarak gelişmeye devam edebilseydi, bu tür fikirler doğru olabilirdi. Çalışma'nın söylediği en çarpıcı şeylerden biri, Öz'ün kendi başına yalnızca kısa bir süre gelişebileceğidir. Sonrasında gelişemez ve bir kişinin edinilmiş yanı olan Kişilik, kendini Öz'ün üzerinde oluşturmali ve onu sarmalamalıdır. Öz'ün daha ileri gelişimi, hayattaki deneyimler aracılığıyla Kişiliğin oluşturulmasına ve nihayetinde bunun aşama aşama daha pasif kılınmasına bağlıdır. Daha sonra Kişilikte toplanan bütün malzeme ve ona ait olan bütün enerjiler yeni bir yöne çevrilebilirse Öz'ü besler ve Öz'ün yazgılı olduğu daha ileri gelişimi gerçekleştirmesini sağlar. Demek ki bir insan öncelikle hayata gitmeli ve hayatta kendine özgü bir biçimde iyi olmalıdır. Hayatta hiçbir disipline tabi olmamış ya da İyi Ev Sahipleri olarak adlandırdığımız –hayat hakkında bir şeyler bilen ve hayatta olağan anlamda bir şeyler yapabilen– sorumlu insanlar haline hiçbir zaman gelememiş insanları Çalışma'da istemememizin nedeni de budur. Çalışma, hayatla gerektiği gibi hiç tanışmamış olan insanlar için özel bir niteleme kullanır. Onları “aylak” olarak adlandırır. Bu, teknik bir sözcüktür; bir Çalışma sözcüğüdür. Böyle insanlar birbiri ardına bir sürü şey dener ve biraz güçlükle karşılaşır karşılaşmaz, yaptıklarına son verip yeni bir şey denerler.

Şimdi, bu gece tamponlar hakkında konuşmak istiyorum. Tamponlar, her normal insanda kaçınılmaz olarak bulunur çünkü öncelikle, Kişiliğin herkeste olabildiğince güçlü bir şekilde oluşturulması gereklidir. Sahte Kişilikten değil Kişilikten söz ediyorum. İlk olarak Öz'ü sarmalayan ve Kişilik adını verdiğimiz bu psikolojik şey, edinmiş olduğunuz bütün bilgileri, hayatla ilgili bütün ustalıkları kapsar. Örneğin, bir mesleğin bütün rutini-ni öğrenirsiniz ve bütün bunlar Kişiliğinizde yer edinir ve kendinizi hayatla ilişkilendirmenizi mümkün kılar. Ama çok küçük bir yaratırken sahip olduğunuz türden bir Vicdan artık yoktur. Hayatın yollarını öğrenmeniz ve adeta gerekli olan bütün ödünleri görmezden gelmelisiniz. Örneğin, işinizi yapmayı ve çok fazla derinlere inmeden ona uyum sağlamayı öğren-diniz. Bir başka deyişle, Gerçek Vicdan kayboldu çünkü herkes Gerçek Vicdan'a sahip olsaydı bugünkü dünya tamamen imkansız olurdu. Peki, Gerçek Vicdan'ın yerini ne aldı? Gerçek Vicdan'ın yerini Çalışma'da “tamponlar” olarak adlandırdığımız şeyler aldı. Bay Ouspensky bu kavramı ilk defa gündeme getirirken, tamponların demiryolları vagonlarında darbele-

ri hafifletmek için kullanılan tamponlar gibi olduğunu söylemişti. Bazen de bunları kendimizdeki açık çelişkileri ayırmak için kullandığımız tahta bloklara benzetirdi. Bay O.'nun söylediği gibi, uyuyan insanların dünyasına doğan bir çocuk, çok geçmeden tamponlara sahip olmayı öğrenir çünkü tamponlardan başka hiçbir şeye sahip olmayan ve artık çelişkilerini görmeyen insanlar tarafından kuşatılmıştır. Bay O. şöyle demişti: "Tamponlar bizim için her şeyi kolaylaştırır. Gerçekte ne yaptığımızı ve ne söylediğimizi görmemizi engeller. Hayatta güçlü olan, belki de liderlere dönüşen birçok insan çok güçlü tamponlara sahiptir. Ne yaptıklarını ve ne tür zararlara yol açtıklarını görmekten onları alıkoyan bu tahta bloklar sayesinde güçlüdürler. İyi tamponlara sahip bir erkek veya kadın kendisinden hiç şüphe duymaz." Bay O. çok güçlü tamponlara sahip insanların genellikle kendilerini hiç gözlemleyemediklerini ve kendilerini kanıksadıklarını da söylemişti. Tamponlarıyla, gerçekte neyi sevdiklerine ya da ne yaptıklarına dair bir içgörü yoksunluğuyla bir biçimde yollarına devam ederler. Bazen insanlar "Tamponlar kendini haklı çıkarmayla aynı şey midir?" diye sorarlar. İkisi aynı şey değildir çünkü iyi tamponlara sahip bir kişi, çok kalın tamponlara sahip bir kişi kendini haklı çıkarmaya bile çalışmaz. Yalnızca tamponları o kadar güçlü olmayan ve biraz tedirginlik hissetmeye başlayan bir kişi tamponlarını devam ettirmek için kendini haklı çıkarma yöntemine başvurur.

Bu nedenle, tamponları anlamak için, onların Gerçek Vicdan'ın yerini aldıklarını ve bu işi, insanların büyük çoğunluğunda çok başarılı bir biçimde yaptıklarını anlamamız gerekir. Böyle insanlar hiçbir zaman bu Çalışma'yı arzulamayacak ya da onun ne hakkında olduğunu anlamayacaktır. Bunun çok tuhaf ve tamamen gereksiz bir şey olduğunu düşünecek ve Çalışma'yı kendi bildikleri gibi yorumlayacaklardır. Şimdi, Çalışma, Şuur ve Vicdan hakkında çok fazla şey söyler. Çalışma doğrudan doğruya Sevgi, İnanç ya da Umudu öğretmez ama kendini "Vicdan" ve "Şuur" kavramlarına dayandırır. Çalışma, insanlığın bütün sorunlarının insanların şuurlu olmadıkları halde şuurlu olduklarını düşünmesinden kaynaklandığını öğretir. "Bunca kötülük, vahşilik, acımasızlık ve çılgınlık neden var?" sorusunun yanıtı, İnsan'ın şuurlu olmaması ve ne yaptığını bilmemesidir. Çalışma, İnsan'ın tamamen şuurlu olduğu yönünde bir yanılsamaya sahip olduğunu ve şuur olarak adlandırdığı şeyin aslında Çalışma'da şuurun ikinci durumu olarak kavramlaştırılan şey olduğunu da ekler. Çalışma, şuurun farklı seviyelerinin olduğunu söyler. Buna göre, sıradan bir insan, Çalışma'nın şuurun sözde uyanık durumu olarak adlandırdığı seviyededir ama henüz Kendinin Şuurunda Olma, Kendinin Farkında Olma ve son olarak Kendini Hatırlama olarak adlandırılan şuurun üçüncü seviyesine erişmemiştir. Düşünerek ve hem kendinizi hem de başkalarını gözlemleyerek doğrulayabileceğiniz bir şeydir bu. Çalışma, Batı psikolojisinin tam şuur olarak kabul ettiği şuurun bu sözde uyanık durumunun, şuur seviyeleri içindeki en tehlikeli şuur olduğunu öğretir. Bunun altındaki şuur seviyesi, yatakta uyumak, kıyaslama yapıldığında zararsız kalır. Yatağımızda uyuyorken özgürlük, adalet ve vatanseverlik adına birilerini öldürmeyiz ama

şuurun sözde uyanık durumunda, bir insanın Hareketi Merkezi uykudan uyanıp açığa salındığında dünyadaki bütün kötü olaylar meydana gelir. Uyku durumundaki milyonlarca insan, kendilerini tamamen şuurlu hissedenden uyku halindeki milyonlarca insanı öldürür. Çalışma'nın insanlığın henüz şuurlu olmadığı halde, şuurlu olduğu yönünde bir yanılsamaya sahip olduğunu söylemesi bu yüzdendir. Çalışma'nın daha şuurlu olmaya çalışmamız gerektiğini ve bunun da ancak kendini gözlemleme ve kendine dair bir içgörü ile başlayabileceğini öğretmesi bu yüzdendir.

Şimdi, şuurun üçüncü seviyesinde –yani Kendinin Şuurunda Olma, Kendinin Farkında Olma ve Kendini Hatırlama durumunda– olsaydık, tamponların bu kadar çok etkisi altında olmazdık. Bu ise gömülmüş Vicdanımızı, çok uzun süre önce bildiğimiz ama tamamen gözden yitirdiğimiz bu Gerçek Vicdan'ı hissetmeye başladık, anlamına gelir. Şuurun olağan durumunu, sözde uyanık durumumuzu karakterize eden şey tamponların varlığıdır; böylece, kendimize hiçbir acı hissettirmeden en çelişkili şeyleri yapabiliriz; söyledığımız ve yaptığımız her şeyde kendimizi haklı çıkarma yeteneğimiz de buna destek olur ve sonuçta, şuur dediğimiz uyku durumu yoğunlaşır. Çalışma'nın, İnciller'in ve tüm ezoterik öğretinin bakış açısından bizler uykudayız. Tamamen şuurluymuş gibi görünen ama aslında uykuda olan insanlarız. Yeryüzü'nde gerçekleşen şeylerin bizimle hiçbir ilgisinin olmadığını düşünürüz. Tatsız ve korkunç şeylerin gerçekleştiğini gazetelerden okuyoruz ve kendimiz de tatsız ve korkunç deneyimler yaşıyoruz ama bunun yalnızca diğer insanların uykuda olmasından değil, bizim de uykuda olmamızdan kaynaklandığını farketmiyoruz. Henüz erkek veya kadın değiliz, henüz şuurlu değiliz. Aslında, Çalışma'nın öğrettiği gibi, bir deneyiz ve başarısız olursak, faydasız bir deney olarak bir kenara atılacağız.

Şimdi, tamponların etkinliği öylesine güçlüdür ki kendinde tek bir tamponun varlığını görmeye başlamadıkça hiç kimse bunu anlayamaz. Şimdi, Sahte Kişilik fikrini, edinilmesi gerekli olan Kişilikten ayrı olarak değerlendirmeliyiz. Sahte Kişiliğinizle bağlantılı fantezileriniz nelerdir? Öte yandan, kendinizin gerçekliği nedir? Bunların arasında bir denklik var mıdır? Bir içgörü anı, bir uyanış anı yaşamış olsanız, korkunç bir şok geçireceksiniz. Bütün böbürlenmelerinizin, kendinize yaptığınız iltifatların, kendinize dair imajinasyonunuzun aslında ne olduğunuzla ya da ne yaptığınızla hiçbir ilgisinin olmadığını göreceksiniz. Daha ılımlı bir biçimde ifade etmek gerekirse, kayda değer bir farklılık olduğunu göreceksiniz. Peki ama nasıl olur da bu durumu bu kadar uzun süre görmeyiz? Gerçek Vicdan'ın yerini alan bu güçlü, kalın tamponların eylemi nedeniyle bunu görmeyiz. Çalışma'da, Şuur her şeyi birarada bilmek, Vicdan ise her şeyi birarada hissetmek olarak tanımlanır. Bazen ciddi bir an, ciddi bir şok, acı veren bir olay bir anda her şeyi birarada hissetmeye başlamanızı sağlar. Sizden hoşlanan birinin hakkınızda söylediği şeyler kazara kulağınıza gelirse, büyük bir şok geçireceksiniz. O kişinin sizden hoşlandığını biliyorsanız, bunun kendi başınıza hiç görmediğiniz bir hakikat olduğunu göreceksiniz. Çalışma'da bu, bir şok olarak adlandırılır. Sesin tonu dostaneye ve söz konusu

kişinin yalnızca bir olguyu ifade ettiğini görebilirseniz, bu aniden Sahte Kişiliğinizin bölgesini, içinde yaşamakta olduğunuz imajinasyonu istila eder ve kendinizi arınmış hissedersiniz, bunun tamamen doğru olduğunu hissedersiniz ve muhtemelen böyle bir anı hiç unutmayacaksınız. Şimdi bana sorabilirsiniz: Bu bir tamponu görmek midir? Evet, hatırlayabildiğiniz takdirde öyledir. Ama yalnızca size çok fazla acı verirse öyledir; bir başka deyişle, bu kaynaktan edindiğiniz ani farkındalık sizin için gerçek bir şoksa ve tarafınızdan inkar edilen acı verici bir hakikati içeriyorsa öyledir. Bütün hakikatler acıdır ama sizin üzerinizdeki etkisi bakımından güzeldir. Başka insanların hatalarına yalnızca işaret etmek bu etkiyi sağlamaz, sadece negatif sonuçlar üretir. Ama kişi, hayatın sürekli etkinliğine karşı Çalışma'nın yanında mücadele ettiği takdirde, kendindeki tamponları aşama aşama görmeye de başlayabilir. Elbette ki hayata ve beş duyuyla ilgili meselelere çok dalarsanız farklı bir biçimde yaşamaya çalışmayacaksınız ama Çalışma, üzerinizde uzun süre boyunca hafif de olsa sürekli bir eylemde bulunursa ilk sıradaki en önemli tamponunuzu, yani kim olduğunuza dair imajinasyonunuz ile gerçekte olduğunuz kişi arasındaki farklılığı görme noktasına getirileceksiniz. Hiçbir zaman düzenbazlık yapmadığınıza dair bir resminiz vardır ve diyelim ki daha büyük bir şuurluluk anında aslında her zaman ne kadar düzenbaz olduğunuza dair bir işaret yakalarsınız. Sizi bunu daha önce görmekten alıkoymuş olan şey nedir? Sizi alıkoyan şey, bir tamponun varlığıdır. Ama söz konusu tamponun her iki yanının da şuuru aynı anda varmaya başladığınızda ve düzenbaz olmadığınızı dair resmi görürken, aynı anda ne kadar düzenbaz olduğunuzu da gözlemlediğinizde şuurunuz genişler ve o zaman acı veren ama tahammül edilebilir bir şeyin Vicdan'dan geldiğini hissedeceksiniz. Bir tamponu görmek her zaman acı verir. Kişi bir tamponu gerçekten görmeye başladığında tampon kırılır ve tekrar asla büyüyemez. Ama elbette ki bu olduğunda artık siz kendinize dair aynı hisse sahip değilsinizdir. Bu Çalışma'nın alanı ve doğrultusu, tam da burada, kişinin kendi psikolojisinde uzanmaktadır ve kuşkusuz, bu Çalışma'nın amaçlarından biri, uygun biçimde bağlantılandırılmış yeni bir psikolojik beden oluşturmaktır. Hepinizin icat olduğunu ve bu icadın sizin icadınız olmadığını ve bu icadı aynen sürdürmek için çok kuvvet sarf etmeniz gerektiğini söylediğimde, neyi kastettiğimi anlayıp anlamadığınızı bilmiyorum. Bu icat edilmiş yığının bir yanından vazgeçmek ve kendinizle anlaşmaya varmak –kendinizle barışmak– öylesine yeni bir deneyimdir ki! Şuurun gelişmesi ve Vicdanın gelişmesi el ele ilerlemek zorundadır. Kendimiz hakkında daha çok şey bilmeliyiz, yani kendimize dair daha çok şey hissetmek için –ki bu Gerçek Vicdan'ı hissetmeye başlaktır– kendimizin ve çelişkili “ben”lerimizin daha çok şuuru varmalıdır. Bu, bir yüceltme süreci değildir. Kendini haklı çıkarma süreci değildir. Giderek daha da büyüdüğünüzü hissetmez de kendinize ve belki de başkalarına çok daha gerçek hale gelirsiniz ve aynı zamanda, hiç de başarılı olmayan hayatlarımızı sürdürmeye çalışırken Sahte Kişilikten doğan bu doyumsuzluk hissinden gittikçe sıyrılmaya başlarsınız.

Şimdi, Çalışma, Vicdan'ın bizi değiştirmeye başlayacak tek ateş oldu-

ğunu söyler. Çalışma bu bağlamda, İnsan'ın, içinde pek çok metal toz bulunan ve hayatın her etkisinin, her dışsal olayın darbesiyle bu tozların yer değiştirdiği bir deney tüpüne benzediğini söyler. İnsan'ı temsil eden bu deney tüpündeki bütün tozlar bir bireysellik ya da Gerçek "Ben" oluşturmak için eritilip kaynaştırılabilir. Ama bunun gerçekleşebilmesi için deney tüpünün altında bir ateş yakılması ve tozların, bir erekte veya kadında, kalıcı bir şey oluşturmak üzere aşama aşama eritilip kaynaştırılması gerekir.

Yukarıda kısaca söylenenlerden göreceksiniz ki bir erkek veya kadın tamponlarla dolu olduğu sürece, böyle bir kişide Gerçek Vicdan var olamaz. Bay Ouspensky bir keresinde, "Öncelikle bu Çalışma'ya yönelik Vicdanınızın olması gerekir ve bu sahip olmanız gereken ilk şeydir," demiş ve şunları eklemişti: "Bu Çalışma sizde Gerçek Vicdan'ın yerini alır ama gömülmüş durumda olan bu gerçek Vicdan yüzeye çıkmaya başlayıp tamamen edinilmiş olan yerel vicdanınızın yerini aldıkça, Çalışma Vicdan'ın içine karışıp kaybolur ve ikisi bir ve aynı şey olur." Bu, Çalışma'da sözler aracılığıyla dışsal olarak bize öğretilmesi gerekenlerin bizde içsel ve benzer bir şeyle aşama aşama bağlantı kurduğu ve ikisinin bir ve aynı hale geldikleri anlamına gelir. Bunun ardından, Çalışma o kişinin dışında değil, içindedir. İnsan dışsal olarak kendine bunu yapması söylendiği için değil, içsel olarak bunu hissettiği için Çalışma'ya itaat eder. Uykuda olduğumuz ve hepimizde doğuştan itibaren aynı olan Gerçek Vicdan'dan uzak düştüğümüz için ezoterik öğretinin bütün yöntemleriyle bize bunun dışarıdan hatırlatılması gerekir. Aslında içsel olarak zaten bildiğimiz şeyleri dışarıdan duymamız gerekir. Çalışma'daki Vicdan kavramının belirli bir zaman dilimine ya da ulusa ait olan ahlak kavramıyla hiçbir ortak noktasının bulunmadığını anlamalısınız. Vicdan kavramı, yetiştirilirken dışarıdan edinilen herhangi bir şeyden çok daha derindir. Çalışma, Vicdan'ın hepimizde mevcut olan bir şey olduğunu ama üzerinin örtüldüğü ve her şeyden önce edinilmiş vicdanı barındıran Kişiliğin oluşması gerektiği için bunun üzerinin ister istemez örtüldüğünü öğretir.

G.'nin öğrettiklerinden alıntı yapmak istiyorum. Bir keresinde, neden değişemediğimiz sorusuyla karşılaşınca, öncelikle şunları söylemişti: "Erkek veya kadın, kendini tek bir kişi gibi kabul ettiği sürece, hiç kimse değişemez." Birçok kez duymuş olmanıza karşın, bunu anlamamanın hiç de kolay olmadığına dikkatinizi çekmek istiyorum. Kendinizi bütün gün boyunca tek bir kişi gibi kabul eder ve sanki sizde hiçbir zaman değişmeyen bir şeymiş gibi hep "Ben" dersiniz. Kendinizin bir kişi değil, birçok farklı insan olduğunu görmeye tahammül edebilir misiniz? Hiç kendinizden şüphe duymaya başladığınız oldu mu? İmajinatif "Ben"e kaynaklık eden Sahte Kişilik bizi, hiçbir zaman değişmeyen tek bir kişi olarak ele alır ve kişinin tamamen farklı seslerle konuşan birçok "ben"e sahip olduğu fikri bir yana dursun, kişinin üç merkeze sahip olduğu fikrine bile izin vermez. Ama bunu kendinize samimiyetle itiraf etmek çok mu aşağılayıcı geliyor? İnsanların birbirlerini şuurulu varlıklarmış gibi ele almasının ve tek bir değişmeyen "Ben" olarak görmesinin yol açtığı bütün trajedileri düşünün. G., kendimi-

zi değiştirmekle ilgili soruyla bağlantılı olarak, konuşmaya devam etmişti. Makinelerimizin tamamen hatalı olduklarını, çok kirli makineler olduklarını, içlerinde her türlü hatalı bağlantının bulunduğunu ve bunların hiçbir zaman düzeltilmediğini, hiçbir zaman gözlemlenmediğini ve bağlantıları hatalı bir biçimde kurulan bu kirli makinelerle, neyin hatalı olduğuna dair hiçbir fikir sahibi olmadan, birbirimizle ilişkiler kurmaya çalıştığımızı anlatarak başladı ve şöyle devam etti:

“Unuttuğunuz başlıca nokta, en başından hoş, temiz ve yepyeni bir makineyle başlamadığımız gerçeğidir. Arkanızda uzun yıllara yayılan hatalı ve aptalca bir yaşam, zayıflığın her türüne duyulan düşkünlük, kendi hatalarınıza göz yummak, bütün rahatsız edici gerçeklerden kaçmaya çalışmak, kendinize sürekli yalan söylemek, kendinizi haklı çıkarmak, başkalarını suçlamak vb. uzanmaktadır. Bütün bunlar makineyi ister istemez etkiler. Makine kirlidir, paslanmış ve yanlış biçimde çalışmasından ortaya çıkan bir ihtiyaca yanıt vermek için kimi noktalarda yapay düzenekler oluşturulmuştur. Bu yapay düzenekler, bütün iyi niyetlerinizi fazlasıyla engelleyecektir.

“Bunlara *Tamponlar* denir. Tampon, özel bir açıklama gerektiren bir terimdir. Tamponlar, demiryolu vagonlarında darbeleri hafifletmek için kullanılan düzeneğe benzerler. Hiç tampon olmasaydı, bir vagonun diğer vagona çarpışından oluşan şok çok rahatsız edici ve tehlikeli olurdu. Tamponlar bu şokları hafifletir ve bunları fark edilmez ve hissedilmez kılar. İnsan’da da bu düzeneğin tıpatıp aynısı bulunur. Bunlar doğal olarak oluşmaz ama iradedışı bir biçimde olsa da bizzat İnsan tarafından oluşturulur. Onların ortaya çıkmasının nedeni İnsan’da fikirler, hisler, sempatiler, sözcükler ve eylemler bakımından bir sürü çelişkinin mevcut olmasıdır.

“Bir insan hayatı boyunca içindeki bütün çelişkileri hissedecek olsaydı, şimdiki gibi sakın bir biçimde yaşayamaz ve davranamazdı. Sürekli sürtişme ve huzursuzluk yaşardı.

“Kişiliğimizin farklı ‘ben’lerinin birbirlerine nasıl düşman olduklarını görmeyi başaramıyoruz. Bir insan bu çelişkilerin hepsini hissedecek olsaydı, *gerçekten ne olduğunu* hissederdi. Delirdiğini hissederdi. Dahası, bunun gibi bir düşünce İnsan’ın özsaygısını ve özgüvenini yok eder, enerjisini zayıflatır. Şu veya bu biçimde bu düşünceye hükmetmeli ya da onu uzaklaştırmalıdır. Ya bu çelişkileri yok etmeli ya da onları görmeyi ve hissetmeyi durdurmalıdır. Ama onun içinde *tamponlar* oluşturulursa çelişkileri hissetmeyi durdurabilir; çelişkili görüşlerin, duyguların ve çelişkili sözlerin çarpışmasının yarattığı darbeyi hissetmeyecektir.

“Tamponlar yavaş yavaş ve aşama aşama oluşturulur. Birçok tampon, eğitim yoluyla yapay olarak oluşturulur, bazıları da bizi kuşatan hayatın ipnotik etkisiyle oluşturulur. Bir insan tamponlar aracılığıyla yaşayan, konuşan, düşünen ve hisseden insanlarla kuşatılmıştır. Fikirleri, eylemleri ve sözleri bakımından onları taklit ederek istemeden de

olsa benzer tamponları kendisinde oluşturur. Tamponlar, bir insanın hayatını kolaylaştırır. Tamponlar olmadan yaşamak çok zordur. Ama şokları hafifletmek için oluşturulduklarından onu, içsel gelişim olasılığından da uzak tutarlar çünkü yalnızca şoklar bir insanı içinde yaşadığı halin dışına çıkarabilir, yani uyandırabilir.

“Tamponlar bir insanın *Vicdan*’ı hissetmemesini sağlar. ‘Vicdan’ açıklama gerektiren bir terimdir. Olağan hayatta Vicdan kavramı çok basitçe ele alınır; sanki Vicdan’a *sahipmişiz* gibi ele alınır. Aslında Vicdan kavramı, entelekt sahasındaki *Şuur* kavramının *duygular* sahasındaki karşılığıdır. *Şuur*’a sahip olmadığımız gibi, *Vicdan*’a da sahip değilizdir. *Şuur* bir insanın genel olarak bildiği her şeyi *aynı anda tümüyle bildiği* ve bu sayede ne kadar az bildiğini ve bildiklerinde ne kadar çok gelişki olduğunu görebildiği bir durumdur.

“Herkes kendi hiçliğini ve türlü türlü korkuları derin bir biçimde birdenbire fark etmekten tutun da kendini beğenmişlik, özgüven, kendinden hoşnut olma ve kendini övmenin en aptalca türlerine dek kendi içinde binlerce çelişkili hisse sahip olduğu için bunları *birarada* hissetmek yalnızca acı vermekle kalmaz, tam anlamıyla katlanılmaz olurdu.”

Quaremead, Ugley, 11 Ağustos 1945

İNSAN’IN YERYÜZÜ ÜZERİNDEKİ DURUMU

Çalışma’da bazen, kendimizde oluşturabileceğimiz en etkili kuvvetin anlayış olduğu söylenir. Bir keresinde, bu savaşın başlarında, Bay Ouspensky’e hangi görüşün benimsenmesi ve insanın bunun hakkında nasıl düşünmesi gerektiği soruldu. O, bu soruyu, bütün bunların neden gerçekleştiğini anlamaya çalışmamız gerektiğini söyleyerek yanıtladı. Şimdi, hayatta çok az anlayış vardır ve var olan anlayış da gittikçe azalıyor gibi geldi ama Bay Ouspensky anlamaya çabalamamız gerektiğini söylerken, elbette ki bu Çalışma’nın bilgisini ve öğretisini şu anda içinde bulunduğumuz koşula uygulayıp olayların neden böyle geliştiğini anlamaya çalışmamız gerektiğini kastetmekteydi. Bunu yapmak için kişinin belirli bir derin düşünme gücüne sahip olması ve dışsal olaylardan kendini belirli bir biçimde ayrı tutması gerekir. Çalışma, Varlık Ölçeğinde çok aşağılarda olduğumuzu ve 48 kanun düzenine tabi bir gezegende var olduğumuzu ve Evren’in en düşük seviyesinden –96 kanun düzenine tabi olan Ay adını verdiğimiz seviyeden– yalnızca bir basamak yukarıda olduğumuzu öğretir. Bunun ne anlama geldiğini düşünmemiz ve zihnimizde bunu bağlantılandırmamız gerekir. Kusursuz olmaktan kesinlikle çok uzakta olan bir dünyada yaşıyoruz ve Çalışma, daha iyi bir gezegende var olamayacağımız için bu gezegende var olduğumuzu öğretir. Ortalama Varlık seviyemiz, şu

an olduğumuz türden insanları oluşturmuz daha iyi bir dünyada var olmamıza olanak tanıyacak kadar yüksek değildir. Ancak Çalışma, daha iyi dünyaların var olduğunu öğretmekte ve daha iyi bir dünyanın daha az kanuna tabi olup daha kötü bir dünyanın daha fazla kanuna tabi olduğuna dair ilginç bir şey söylemektedir. Bu da daha iyi bir dünyada daha az hapsolacağımız, daha kötü bir dünyada daha çok hapsolacağımız anlamına gelir. Şu anda 48 kanun düzenine tabi bir dünyadayız; bir başka deyişle, kurtulamayacağımız 48 kanun düzeninin var olduğu bir hapishanedir burası. Dışsal olarak, örneğin bilim aracılığıyla, dünyamızı ne kadar değiştirmeye çalışırsak çalışalım, yine de bu 48 kanuna tabi olacağız. Çalışma, Evren’de daha iyi bir konum elde etmenin tek yolunun kendini değiştirmekten geçtiğini öğretir. Ama duyuların üzerimizdeki gücü sebebiyle hepimiz ilerlemeyi yalnızca dışsal koşullardaki değişimde aramakta ve asıl noktayı gözden kaçırmaktayız.

Bir an için dünyanın şu anki halini ve bu gezegeni daha iyi bir dünya kılmak bakımından insanlara hükmeden mevcut idealleri gözden geçirelim. Bir taraftan penisilin gibi icatlar ve insanoğluna yararı dokunan daha pek çok şeyi görürken, diğer taraftan zehirli gaz, atom bombaları gibi yıkıcı araçların icat edildiğini görürsünüz. Faydalı bir doğaya sahip icatların hepsinin, görünüşe göre zararlı doğaya sahip bir karşıtı da icat edilir. Yapabileceğini hisseden insan, bu sürekli çelişkiyi görmez. Değiştirilemeyecek belirli sayıda yasaya tabi bir dünyada yaşadığını görmez. Sanki her zaman her şeyden aynı miktarda bulunmakta ve bir şey bir yerde tükenirse, başka bir yerde tekrar ortaya çıkmaktadır. Diyelim ki bir hava yastığında her zaman aynı miktarda hava bulunur. Onu bir yerden sıkıştırabilirsiniz ama başka bir yerden şişer. Hatları böylesine belirlenmiş olan bir dünyada –belirli sayıda kanuna tabi bir hapishanede– yaşıyor olma fikri, anlaşılmaz. Diğer şeylerin yanı sıra, Çalışma, Yeryüzü’nün bir acı fabrikası olduğunu ve ondan belirli miktarda acı ve ıstırap talep edildiğini söyler. İnsanlar, tıbbın hastalıklara çare bulacağına inanmaktadır ama aslında bir hastalığın görece tedavi edilmesi durumunda, her zaman başka bir hastalığın baş gösterdiğini görürsünüz. Örneğin, suççuğu hastalığı aşıyla azaltılmıştır ama kanser artmıştır. Bu iki şey arasında belirli bir bağlantı kurmuyorum, yalnızca genel olarak neyin gerçekleştiğine işaret ediyorum.

Tabi olduğunuz tek bir kanundan söz edebilir misiniz? İnsan yapımı kanunlardan değil, kısa bir zaman dilimi boyunca ortaya çıktığımız bu Yeryüzü’ne ait olan kanunlardan söz ediyorum. Bu kanunlardan biri, yemek yemeniz gerektir. Yemezseniz ölürsünüz. Bu bir kanundur. Bir başka kanun, oksijen solumanız gerektir. Oksijen solumazsanız ya da bir kömür sobasından karbondioksit solursanız ölürsünüz. Bu, üzerinde yaşadığımız gezegene ait bir kanundur. Ama ilginçtir, bu tür kanunlara tabi olduğumuzu görmez ve kendimizi tamamen özgür hissedip her istediğimizi yapabileceğimizi hayal ederiz. Bir başka deyişle, bu Yeryüzü’ndeki hayatlarımızın doğası üzerine düşünmeyiz. Sürekli bir yanılsama durumu içinde, yapabileceğimizi –her şeyi kendi beğenimize göre değiştirebileceğimizi– düşünürüz. Bize yapabileceğimizi düşündürten bu yanılsamaya sa-

hip olduğumuz için, ilerlediğimiz ve salt zamanın akışının hepimizin daha iyi ve daha rahat hale gelmesi anlamına geldiğine dair bir o kadar sağlam bir yanılısamaya daha sahibiz. Savaş gibi şeyleri istisna olarak görürüz, hastalıkları istisna görürüz, onların kural olduğunu ve Varlık seviyemize ait olduğunu görmeyiz.

Bu kanunların sürekli olarak etkileşim içinde olduğu ve farklı renklerdeki spot ışıkları gibi insanlığı etkilediği bu hapisneden çıkış yolu nedir? Çalışma, İnciller ve ezoterik öğretinin tamamı aynı şeyi söyler: Yeryüzü denen bu gezegensel hapisaneyi yöneten söz konusu 48 kanun düzeninden kurtulmaya başlamak için, bir insan nihai çözümü dış koşulları değiştirmeye görmeye son verip kendini değiştirmekte görmelidir. Bu dünyayla ilişkisini değiştirmeye başlamalıdır ve bunu yapmak için kendini ve dünyayı gözlemlemeye başlamalı ve dünyaya gösterdiği mekanik tepkiler üzerinde çalışmalıdır. Dindarlıkla hiçbir ilgisi olmayıp çok daha derin ve çok daha ilgi çekici bir anlama sahip olan Dağdaki Vaaz'ın bütün anlamı burada yatar. İnsan mekanik kalırsa ve her zaman aynı mekanik biçimde düşünür, hisseder ve konuşursa hapisnede kalır ama uyanmaya çalışmaya başlarsa, daha az kanuna tabi olmaya başlar. Bu Çalışma'da negatif duygular, özdeşleşmek, içsel kale alma, Kendini Hatırlama, kibir ve gurur, hesaplar yapmak, imajinasyon, Sahte Kişilik gibi konularda öğretilen her şey daha az kanuna –yani daha iyi tesirlere– tabi olmakla ilgilidir ve Çalışma'nın sürekli olarak söz edip sizden uygulamanızı istediği her şey kendinizi gözlemlemekle ve yalnızca hayatın işlevleri olduğunuz ve yalnızca doğaya hizmet ettiğiniz, hiçbir içsel umudunuzun, içsel dengenizin, içsel huzurunuzun olmadığı uyku durumundan uyanmakla başlar. 48 kanun düzenine tabi olan ve dünya denen bu büyük hapisnede, bütün insanlık uykudadır. Çalışma, İnciller ve tüm ezoterik öğreti İnsan'ı bu uyku durumundan uyandırmayı amaçlar. Temel fikir, kendi üzerinde doğru çalışacak olursa İnsan'ın belirli bir değişime, belirli bir dönüşüme uğrayabileceğidir. Bu ise içsel değişim ya da içsel gelişim olarak adlandırılır ve sizi etkilemeye başladıktan sonra, kendinizde hemen fark edebileceğiniz çok açık bir şeydir. Sonrasında, domuzların yiyebileceği meşe palamutları olarak kalmak yerine, domuzların yiyemeyeceği ağaçlara dönüşmeye başlarsınız.

Şu anda dünyayı tamamen ne değiştirirdi? Herkes iyi niyetli olsaydı, dünya tamamen değişirdi. Böyle bir fikir, politikacılar tarafından bile belli belirsiz ifade edilmiştir. İyi niyetli olmanın ne anlama geldiğini biliyor musunuz? İyi niyete sahip olduğunuzu hayal edebilirsiniz. Şimdi, kendinizi ve gündelik eylemlerinizi gözlemlemeye başladığınızı varsayalım, içsel düşüncelerinizden ve gizlice söylediklerinizden sorumlu hale gelmeye başladığınızı varsayalım; iyi niyete sahip olduğunuz yanılısamasını artık koruyabilir misiniz? Zihninizdeki ve hislerinizdeki bu kötü noktalardan arınmanın ne kadar muazzam bir görev olduğunu görmeye başlayacaksınız. Derken, bu Çalışma'nın ne hakkında olduğunu anlamaya başlayacaksınız ve kendinizi bu bakımdan değiştirmek sizin için bu kadar zor olduğuna göre, insanlığın bir bütün olarak değişmesinin nasıl imkansız oldu-

ğunu anlayacaksınız. Böyle fikirler bize ulaştığında gerçekten düşünmeye, gerçekten derin düşünmeye ve anlamak istemeye başlarız. Örneğin, her şeyin neden şimdiki gibi olduğu ve neden hiç kimsenin hiçbir şey yapamayacağını anlamaya başlarız. Ama bunu yapmak isteyen, değişimin ne anlama geldiğini ve nasıl mümkün olabileceğini incelemek isteyen insanların değişebilmesi her zaman mümkündür.

* * *

Yukarıda kısaca sözünü ettiğim bu kanun düzeniyle ilgili olarak, kozmolojik öğretilerde Çalışma, dünyanın Mutlak'tan –yani koşulsuz olandan, hiçbir kanuna tabi olmayandan– yaratıldığını söyler. Yaratılışın ilk ve en yüksek seviyesi Teslis'in 3 kuvveti –aktif, pasif ve nötrleştirici kuvvetler– tarafından üretilir. Yaratılışın bu ilk düzeni, 3 kanuna ya da kuvvetler üçlüsüne tabidir. Yaratılışın ikinci düzeni, bu 3 kanuna ek olarak kendine özgü 3 kanuna daha tabidir, yani 6 kanun düzeni. Bu süreç, aşağıya doğru yaratılışın her seviyesinde ilerler. Bizim dünyamız hayli aşağıdadır ve 48 kanun düzenine tabidir. Ama bu daha sonra çok daha ayrıntılı bir biçimde açıklanacaktır. Şimdilik kabaca ifade etmek gerekirse, Yeryüzü, Güneş Sistemi'nin kanunlarına tabidir; Güneş Sistemi, Samanyolu ya da Yıldız Galaksisi'nin kanunlarına tabidir; Galaksi tüm Galaksilerin kanunlarına tabidir vs.; tıpkı hayattaki herhangi bir kuruluştaki olduğu gibi, örneğin bir orduda erin çavuştan daha fazla kanuna tabi olması, çavuşun albaydan daha fazla kanuna tabi olması, albayın generalden daha fazla kanuna tabi olması gibi. Bu, düzen ya da ölçek (skala) olarak adlandırılır ve Çalışma, Evren'i bir düzen ya da ölçek olarak ele alır. Bu düzende ya da ölçekte, Yeryüzümüz çok aşağılardadır ve Ay'ımız en düşük seviyededir. Bu, yalnızca fiziksel olarak ve kelime anlamıyla değil, ayrıca psikolojik olarak da anlaşılmalıdır.

Quaremead, Ugley, 25 Ağustos 1945

ÇALIŞMA'NIN BİLGİSİ VE TANINMASI

Daha az kanuna tabi olmak için, kendimizi isteyerek daha fazla kanuna –yani Çalışma'ya– tabi kılmalıyız. Daha iyi tesirlere tabi olmak için kendimizi hayattan gelen tesirlere değil, Şuurlu İnsanlık Çemberi'nden gelen tesirlere tabi kılmalıyız. Kendi üzerinde hiç çalışmayan bir insanı düşünelim. Kendini hatırlamak için hiçbir çaba sarf etmediğini ve tekrar tekrar işitmeye karşın –yani Çalışma'nın bu fikrini bilmesine karşın– kendini hatırlamak için çaba sarf etme noktasına hiçbir zaman gelmediğini varsayalım. Yine, kendini hiçbir zaman gözlemlemediğini ve hiçbir Çalışma çabası sarf etmediğini varsayalım. Böyle bir durumda, Çalışma onun üzerinde olası bir eylemde bulunmayacağı gibi, onun da Çalışma'yla içsel olarak bağlan-

tı kurabilmesi hiçbir şekilde mümkün olmayacaktır. Çalışma'yla neden bağlantıda değildir? Çalışma'yı kendine uygulamak ve kendindeki hakikati fark etmek için hiçbir girişimde bulunmaz. Belki de boş ve iğneleyici bir biçimde yaklaşmak dışında, onun hakkında hiç düşünmez. Şimdi, pek çok şey bu Çalışma'nın fikirleri hakkında nasıl düşündüğümüze bağlıdır. Yalnızca en derin parçamız değişebilir ve bu en derin parçadan hareketle düşünmediğimiz sürece Çalışma bizim dışımızdaki bir şey, bize yabancı bir şey olarak kalır. Bir insan bu Çalışma'nın bilgisine sahip olabilir ama onu tanımayabilir ya da onu kendi kendine tanıyabilir. Hiç kuşkusuz, bu daha derin tanıma zaman almalıdır çünkü bizde, çalışmak istemeyen ya da Çalışma'yı yalnızca bir hafıza meselesi yapan "ben"lerin birçok katmanı vardır, yani fikirleri biçimsel bir şekilde hatırlarlar ama duygusal olarak hissetmezler. Çalışma, işte bu nedenle, bir insanın fikirlere değer vermesi gerektiğini ve bunun, onları duygusal olarak hissetmesi anlamına geldiğini söyler. Daha önce bundan sıkça söz ettiğimi duymuş olabilirsiniz ama üzerinde ne kadar durulsa azdır. Çalışma, zaman zaman işittiğiniz bir şey değildir, ergeç daima sizinle olması gereken, ergeç hayattaki ilgileriniz ve problemlerinizden daha çok düşünmeniz gereken bir şeydir. Bu, zaman alır. Söylediğim gibi, Çalışma'nın fikirlerini ne şekilde düşündüğümüz, onunla derin bir bağlantı kurup kuramamamızda belirleyicidir. Elbette ki ona değer vermezsek, düşünüşümüzü etkileyemez ya da değiştiremez. Bağlantıları duygular ve etkilenmeler kurar. Önemli olan, en içsel düşünüşümüzdür; yani dış cephenin ardında, kendi yalnızlığımızda onu özel olarak nasıl düşündüğümüz önem taşır çünkü özsel olan her şey buradan doğar ve Öz, dışsal düşüncelerden ya da hayatın düşüncelerinden değil, buradan gelişebilir. Çalışma'dan çok iyi bir biçimde bahsedip yine de onu derinden –yani özünde– tanımamak olasıdır. Bay Ouspensky bir keresinde şöyle demişti: "Çıkartmamız gereken çok fazla paltomuz var."

Çalışma bir insana daha derinden nüfuz etmeye başlayınca sürekli bir çatışma hali oluşur ama bu şiddetli, telaşlı bir çatışma değil, sessiz ve neredeyse sözsüz bir çatışmadır. Nereye giderse gitsin, ne yaparsa yapsın o insan kendinde Çalışma'nın farkında olur. Hayatı Çalışma'nın ışığında görmeye başlar. Bu bakımdan, yalnızca hayatın olaylarına gömülmüş diğer insanlardan farklılaşmaya başlar. Bazen daha net bir biçimde, bazen daha belirsiz bir biçimde görür ama kendinde, derinlerinde eskiden, Çalışma'yı tanımadan önce var olmayan bir şeyin oluştuğunu fark eder. Elbette ki bu Çalışma'nın hakikatine dair kendini ikna etmeye çalışmasının faydasız olduğunu artık o zamana dek gayet iyi anlamıştır. Bu, bir ikna meselesi değil, tanıma meselesidir ve tanıma, kişinin Çalışma'yı kendine uygulayarak Çalışma'nın hakikatini algılamasıyla gelir. Çalışma'nın her bir fikri gittikçe daha büyük anlamlara doğru genişlemeye başlar. Çalışma'nın böyle olduğunu görmeye gerçekten başlamış olabilir ama yine de buna derinden rıza göstermeyebilir. Varlığı, Çalışma'nın Bilgisine direnir. Bildiğini yapmaz ve genellikle ne yaptığını da bilmez. Ama bütün bu süre boyunca kendinde her zaman için sessizce, ikna veya zorlamaya başvurmaksızın etkili olan yeni bir şeyin var olduğunun farkındadır. Böylece, sürekli bir ateş, bir

ağrı hisseder. Çalışma artık onun içindedir. Şimdi, bu durumdaki bir insan için, kendi üzerinde çalışmak ve Çalışma'nın fikirlerinden biri hakkında düşünmek –yani ona dikkatini vermek– ve o fikrin nasıl dallanıp budaklandığını görmek zorunludur. Özellikle kendini hatırlamaya çalışmanın kendisi için gerekli olduğunu öğrenmeye başlar çünkü Kendini Hatırlama eylemi başka türlü bize ulaşamayan tesirlerle temas kurmamızı sağlar. Düşünmek yeterli değildir. Kendini Hatırlamak gerekir ve bu, düşünmek değildir. Yine, söz konusu insan kendine negatif olma izni vermez çünkü bu her şeyi berbat eder. Ve son olarak, Çalışma'nın üç çizgisinin olduğunu ve bir çizgide çalışmadığı zaman başka bir çizgide çalışabileceğini hatırlar.

Kısa bir süre önce söylenen bir şeyi eklemek istiyorum: Bu Çalışma'yı hissetmek için kendinizde yer açmak istiyorsanız, özdeşleşmeme aracılığıyla hayat tesirlerinden kendinizi yalıtmaya başlamalısınız. Kendinizde bu Çalışma için hiç yer yoksa, onun sizi etkileyebilmesi nasıl mümkün olabilir?

Quaremead, Ugley, 1 Eylül 1945

ÇALIŞMA ÇABASI GÖSTERMEK ÜSTÜNE EK YORUM

Bu Çalışma'da çabaların tamamı zekice olmalıdır. Gerisinde zekice anlayabildiğiniz bir amaç olmalı ve kendi rızanızla sürdürülmelidir. Gerçek çabanın –yani zekice çabanın– tümü kendimizin gelişmemiş yanlarını geliştirmeye yöneliktir. Her birimiz kendinin yalnızca bir yanında bir ölçüye kadar gelişmiş olan bir makineyiz. Tüm zekice Çalışma çabası, bağlı olduğumuz makinenin bütün yanlarını geliştirmeye ve onu doğru bir biçimde çalışır hale getirmeye yöneliktir. Oysa birçok insan, yapmak istemediğiniz bir şeyi onun neden gerekli olduğunu anlamaksızın yapmak anlamına gelen bir çaba fikrine sahiptir. Veya insanlar çabanın yalnızca bir şeyi yapmayı, bir şeyden uzak durmayı içerdiğini düşünürler.

Çalışma çabasının tamamı, anlayışa dayanır ve ne yaptığınızı anlamadan çaba harcarsanız bu hiçbir yere götürmez. Sizin için hiçbir anlamı yoktur. Bu Çalışma'daki bir insan kendini gözlemleyerek daima bir merkezde olduğunu ve diğer merkezlerini kullanmadığını görebilir. Çalışma'yı anlamaya başlamışsa, gelişmemiş merkezleri ya da merkezlerinin gelişmemiş parçaları doğrultusunda çaba harcamak için bir amaç belirleyecektir. Bu zekice bir amaçtır, zekice bir çabadır. Kişinin ihtiyaç duyduğu şeyle gerçek anlamda hiçbir bağı olmayan bir yönde çaba harcaması çok iyi bir deneyimdir ama hiçbir sonuç vermeyebilir çünkü kişinin kendi anlayışından ve kendi için neyin gerekli olduğuna dair içgörüsünden kaynaklanmaz. Sabahleyin erken kalkmaya ve gün boyunca bahçeyi kazmaya karar verebilirim ve ardından, düşünemeyecek kadar çok yorgun olduğumu görürüm. Ertesi gün daha da erken kalkıp daha derin kazmanın benim için gerekli

olduğunu düşünեbilirim. Peki ama bu çabayı kendi anlayışından yola çıkarak mı harcamaktayım? Bu tür çabalar yapay, keyfi çabalardır. İlk başta çok faydalıdırlar çünkü kendini gözlemleme ve düşünmenin bu nadir formu –örneğin “Gerçekten ne yapıyorum ve hangi nedenle yapıyorum?”– için bolca malzeme sunarlar. Örneğin, gün boyunca bahçeyi kazmak değil de Duygusal Merkezimle ve negatif hislerimle ilgili bir çaba sarf etmek ya da Düşünme Merkezim üzerinde bir çaba sarf edip yapmaktan kaçındığım bir şeyi zihnimde çözümlemek benim için daha iyi olabilir. Çalışma’da çaba harcamaktan kaçınmak için harcanan çabalar olarak adlandırılan bir çaba sınıfı olduğunu hepimiz işitmişsinizdir. Muhtemelen bazılarınız, diyelim ki nahoş duygularla özdeşleşmemekle ya da zihinle ilgili farklı bir çaba harcaması gerekirken, örneğin, bahçeyi kazmayı tercih ettiğini fark edip bu durumun farkına varmıştır. Bu çok daha kolaydır ama zekice değildir. Kendi koşulunuzu anlamaya dayanmaz.

Kendi merkezlerinizle ilişkinizi değiştirmek için ne yapmanız gerekir? Çalışma’nın ilk amacı 4 No.lu İnsan –yani Dengeli İnsan– haline gelmek ve tek yanlı olmaya –tamamen fiziksel bir insan olarak 1 No.lu İnsan ya da 2 No.lu İnsan ya da 3 No.lu İnsan olmaya– son vermektir. Hayatta herkes tek-yönlü, tek-merkezlidir ve bu nedenle, hiç kimse birbirini anlamaz ve her şey açık bir biçimde karmaşa içindedir. Doğru çaba, zekice olmayan çabadan daha çok sonuç verecektir ama doğru çabanın ne anlama geldiğini kavramaya başlama noktasına, ancak kendinizi samimiyetle ve tamamen nesnel tarzda gözlemlediğinizde gelebilirsiniz; aksi takdirde, nasıl tek-yönlü olduğunuzu ve dört tekerlek üzerinde gitmek yerine nasıl tek tekerlekle gitmeye çalıştığınızı göremezsiniz. Aynı zamanda, daha önce de söylediğim gibi, yapay çabalar kendini gözlemlemenin amaçları ve İkinci Kuvvetin farkına varmanız bakımından faydalıdırlar. Deyim yerindeyse, farklı yönlelere doğru birçok kurşun atmanız gerekir ama zamanla hedefi vuracak tek kurşunu –yapmanız gereken tek şeyi– fark edeceksiniz. Varsayalım ki çok eleştirel ya da iftiracı bir kişi gün boyunca bahçeyi kazmak için çaba harcamaya karar versin. Hedefi tutturamadığına hiç kuşku yok. Başkalarını eleştirme ya da onlara açıkça veya gizliden gizliye iftira atma yönündeki aşırı eğilimine karşı hiçbir çaba harcamamaktadır. Kendini doğru bir biçimde kavrayıp tutmamaktadır. Kendisi için asıl hedefin nerede olduğunu, yani çok eleştirel olmamak ya da başkaları hakkında iftira niteliğinde konuşmamak yönünde çaba harcaması gerektiğini görmez. Aynı zamanda, bu Çalışma için fiziksel çaba da gereklidir. G. fiziksel anlamda tembellikten vazgeçmemiz gerektiğini ve böylece fiziksel çaba harcamak yönünde (mutfak işlerinde, bahçecilikte ve ellerimizi kullanarak yaptığımız daha başka bütün işlerde) olağan durumda kaçındığımız şeyin ötesine geçmemiz gerektiğini, aksi takdirde engelli olacağımızı ve kendimiz üzerinde başka türlü çalışamaz hale geleceğimizi öğretmişti. Şimdi, fiziksel olarak çalışan birini izleyecek olursanız, çoğu zaman o kişinin çalışmayıp sadece kendine yapması söylenenleri yaptığını ve aslında bunu, kendi rızasıyla ya da zekice düşünerek yapmadığını fark edeceksiniz. G., fiziksel çalışmanın tamamında merkezlerin hepsinin kullanılması gerektiğini, yapılan işin an-

çak o zaman zekice ve faydalı hale geldiğini söylemişti. Ama gün boyunca bahçeyi kazdığımı ve ne yaptığımı ve bahçıvan küreğimi nasıl kullandığımı hiç fark etmeyip işime mekanik olarak devam ettiğimi varsayalım; aslında çalışıyor olmam. Bu, şuurlu çabadan çok ayrı olan mekanik çaba olarak adlandırılır. Farkı anlamamanın en kolay yolu ne yaptığınızı fark etmek, yaptığınız şeye direncinizin farkına varmak ve bunu kendi rızanızla, kendi anlayışınızla yapacağınız şekilde kendiniz üzerinde çalışmaktır. Bunun ardından, çabanız, kıyasen söyleyecek olursak, şuurlu bir çaba haline gelir ve gün sona erdiğinde kendinizi tükenmiş hissetmek ve muhtemelen negatif olmak bir yana dursun, kuvvetiniz kalır. G. bir keresinde fiziksel olarak çalışan bir insanın yaptığı şeye hakim olmaya –yani yaptığı şeyi fark etmeye ve bunu daha kolay, daha hızlı ve daha zekice yapmaya– çalışması gerektiğini söylemişti. Mekanik yaptığınız her şey yitirilir ama daha şuurlu yaptığınız her şey size ait olmaya başlar. Örneğin, mekanik iyilik Çalışma'da faydasızdır ama şuurlu ve aktif iyilik size kuvvet verir. Hiç istek duymadığınız halde zor bir şeyi yapmak, eğer zekice yaparsanız, size daha kuvvet verecektir. Ama sürekli içsel kale alarak, sürekli olarak bunu sizin değil, bir başkasının yapması gerektiğini düşünerek ve hissederek çalışırsanız çabalarınız faydasız olur ve bu, burada yaptığınız en ufak şeyler için de geçerlidir. Görevimiz, olağan durumdayken kullanmadığımız merkezlerimizin parçalarını kullanmak ve içinde yaşadığımız ve yalnızca çok küçük bir bölümüne yerleştiğimiz bu 3 katlı evi kullanıma açmaktır. Hayatı zahmetli kılan ve herkesin hissettiği o tuhaf yorgunluğu üreten şey, bu 3 katlı evin yalnızca küçük bir parçasına yerleşmiş olmaktır.

Şimdi, gününüzü ve günün size getirdiklerini dönüştürmeyi denemezseniz –yani günün hiçbir olayına karşı şuurlu bir çaba harcamazsanız– Çalışma çabası göstermiyor olacaksınız. Günün her anına mekanik –yani her zaman yaptığınız gibi– tepki veriyorsunuz. Bu istenmeyen bir şeydir. Zamanla, Çalışma size tesir etmeye başladığında, her şeyi yalnızca mekanik olarak yapıyor olma hissinden nefret edeceksiniz. Ardından, belki de günü dönüştürmenin, anı dönüştürmenin, bu makaleyi dinlediğiniz anı dönüştürmenin ne anlama geldiğini bilmeye başlayacaksınız. Her anı dönüştürme olasılığına sahibiz. Bunun bir yolu, her şey hakkında konuşmayıp sessizliğimizi korumaktır. Bu Çalışma yalnızca buradayken değil, hayattaki zorunlu işlerinizi yaparken de her yönde ve her merkez için geçerli bir disiplindir. Çalışma'nın atmosferini yaptığınız her şeye taşıyabilirsiniz. Ama her şeyle özdeşleşip içsel hesaplar yaparsanız, bu imkansızdır. Hayat sizi yiyip bitirir. Her şeyi Çalışma'nın bakış açısından ele almak, Varlığınızı farklılaştırır. Bu türden bir çaba harcarsanız –yani Çalışma'yı yaptığınız şeye taşırsanız– zekice çalışıyor ve zekice çaba harcıyor olacaksınız. Kuşkusuz bu, ağır bir biçimde değil, kendiniz için aşama aşama keşfedeceğiniz belirli bir hafif dokunuşla yapılmalıdır. Çalıştığınızı çok fazla göstermemeniz gerekir.

Çalışma'nın en üstün çabası, ister bir bahçeyi kazıyor ister bir konuşmayı dinliyor olun, ister yemek pişirin ister trenle yolculuk edin, ister tek başınıza olun ister başka insanlarla birlikte olun Başlıca Özelliğinize karşı ça-

ba harcamaakta yatar. Sebebi, Başlıca Özelliğimizin düşünme biçiminize, başkalarıyla kendinizi ilişkilendirme biçiminize etkisi olmasıdır; duygularınıza etkisi olur; hareketlerinize etkisi olur; hayattaki çalışmanızı nasıl yaptığınıza etkisi olur; kibirinize, arzularınıza ve çatışmalarınıza etkisi olur. Ama Başlıca Özelliğimize arada bir göz atmak bile çok zordur ve bunun ne olduğu hakkında teorik varsayımlar üretmek tamamen faydasızdır. Bu makalenin başında söylenenler hakkında –yani kendini gözlemlemeye dayalı zekice çaba harcamak hakkında– düşünmenizi öneririm. Size şu soruyu yöneltmek istiyorum: Kendinizi gözlemleme aracılığıyla en son ne zaman belirli türden çabaları harcamaktan kaçtığınızı fark ettiniz? Sizi her zaman negatif kılan şeyler nedir? Hangi noktalarda her zaman özdeşleşiyorsunuz? Hangi noktalarda olayları katlanılmaz buluyorsunuz? Kendinizi haklı hissettiğiniz şeyler nelerdir? Herhangi bir şeyi yapmaya rıza göstermeden önce size borçlu olunduğunu düşündüğünüz şeyler nedir? Hepimiz kendimize dair iyi bir fikre sahibiz ama dış koşullarda katlanılmaz olduğunu düşündüğümüz şeyleri eşelediğimizde yalnızca çok küçük bir iyi niyete sahip olabilen ve çok az çaba harcayabilen, çok sınırlı insanlar olduğumuzu çok geçmeden fark ederiz. Başlıca Özelliğimizin bütün bunlarla bir ilgisi olduğundan hiç şüphemiz olmasın. Çaba harcarken genellikle içine hapsediğimiz bu dar çerçevenin ötesinde çaba harcamalıyız. G. yalnızca fazladan çaba göstermenin işe yarayacağını söylemişti ve her birimizin entelektüel, duygusal ya da fiziksel olsun bu fazladan çabanın ne olduğunu artık bilmemiz gerektiğini sanıyorum. Mekanik sınırlarımızın ötesine geçemezsek, kendimizin dar çerçevesinin içinde kalırsak 4 No.lu İnsan –yani Dengeli İnsan– olamayız. Ekstra çabanın, fazladan çabanın ne anlama geldiğine dair hiçbir fikrimiz olmaz. Ağırlık merkezi Hareket Merkezinde olan bir insan, entelektüel çaba harcaması ve gerçekten düşünmesi gerektiğini bir an için bile düşünmeyecektir. Onun için fazladan çabanın nerede yattığını göremeyecektir. Ekstra çaba harcamaya karar verirse, bahçeyi daha çok kazacaktır ancak. Ama bu çaba, benim şimdi ekstra çabaya bağladığım zekice çaba değildir.

Bu kısa makaleye son verirken, çok-yönlü –yani bütün merkezleri günlük hayatına farklı anlamlarla katkıda bulunan– Dengeli İnsan’a dönüşmeyi amaçladığımızdan yola çıkarak, zekice çabanın kendiniz için ne anlama geldiğini düşünmenizi istiyorum.

Quaremead, Ugley, 8 Eylül 1945

İÇSEL ÖZGÜRLÜK ÜSTÜNE YORUM

İçsel özgürlük, dışsal zorlamalarla edinilecek bir şey değildir. Ne bir kişiye kanun yoluyla özgürlüğü dayatabiliriz, ne de onu eğitim ya da disiplinle herhangi bir biçime tabi tutarak içsel özgürlüğe kavuşmasını sağlaya-

biliriz. Bazen sabahları yarı uykuluyken, içsel özgürlüğün ne anlama geldiğine dair bir işaret yakalarız. Kişiliğimizin bize dayattığı bütün farklı kölelik biçimleri, içsel kale almanın bütün farklı biçimleri, varoluşun bütün ilgileri ve endişeleri adeta daha düşük bir seviyede varlığını korusa da hayata karşı hala uykuda ama başka bir seviyeye uyanık oluruz. Derken, derhal bu seviyeye ineriz ama ne tuhaftır ki buna tamamen uyanık olmak deriz. Az önce sahip olduğumuz ve Kendini Hatırlamanın bir biçimi olup Şuurun Üçüncü Durumuna ait olan kendimize dair bu hissi yitirir ve çok hızlı bir biçimde şuurun ikinci durumuna ineriz. G.'nin Batı dünyasında tam şuur olarak adlandırdığımız şuurun bu ikinci durumu hakkında ne söylediğini hatırlarsınız. Şöyle demişti: "Uyku olarak adlandırdığım bu sözde tam şuur durumunda, milyonlarca uyuyan insan milyonlarca uyuyan insanı öldürür. Binlerce uyuyan insan, binlerce uyuyan insanın okuduğu kitaplar yazar. İnsanlar uykuda kaldığı sürece her şey oluşabileceği tek biçimde oluşur." İnsanlığın her zaman sürdürdüğü bu uykulu hayatın doğasını yine de yeterince net bir biçimde görmeyiz. İçsel olarak bundan ayrılmak için yeterli güce sahip değiliz çünkü bu uykulu hayatın bizi bir yere götüreceğini düşünür ve bununla özdeşleşip her şeyin en iyisinin olmasını umut ederiz. Özdeşleşmenin korkunç gücüyle, genellikle en sıradan ve en saçma şeyler tarafından bunun içine hapsoluruz ve böylece, içsel özgürlüğümüzün bütün izlerini yitirir ve doğaya –yani Organik Hayat adını verdiğimiz o muazzam makineye, o acı fabrikasına– hizmet ederiz.

Yaratılış Işını'nda çok yalın ve çok açık bir biçimde temsil edilen Çalışma'nın büyük ilkesine göre, daha yüksek seviye daha düşük seviyeden daha az kanuna tabidir. Seviyemiz düştüğünde, daha çok sayıda kanuna tabi oluruz. Örneğin, yaptığımız her türden içsel hesaba –kişisel olarak hoşlandığımız ve nefret ettiğimiz şeylere– tabi oluruz. Uykumuz ne kadar derinse, o kadar çok kanuna tabi oluruz. Uyku durumumuz ne kadar büyükse, o kadar bağımlı oluruz; örneğin teşvik görmek, övülmek, takdir edilmek isteriz ve hiçbir şey kendini bağımsız olarak sürdürebilmeye yetecek kadar güçlü değilmiş gibi görünür. Kendimize dair hissimizi dışarıdan türetiriz. Bir Çalışma anlayışının, size bağımsızlık –içsel bir güç– vermeye başlayacağına emin olabilirsiniz ve bu gece, bu yorumu içsel özgürlük fikrine bağlayacağım. Ama bunu elde etmek için Doğa'ya değil, Çalışma'ya hizmet etmelisiniz. Bu nedenle, bir insanın özgür olabilmesi için öncelikle kendini diğer insanlardan daha çok kanuna tabi kılmasının gerektiği söylenir ve bununla, Çalışma'nın kanunlarına tabi olmak kastedilmektedir. Ama bu Çalışma'nın kanunları kör bir dışsal itaatin biçimleri olarak kalamaz, tam tersine, tanımanız, anlamanız ve en sonunda kendiniz için istemeniz gereken şeyler haline gelirler. Hakikatlerini anlamak suretiyle onları onaylamış olur ve onaylayıp tanıdığımız bu kanunlara göre yaşamaya başlayarak, onların Varlığımızı değiştirmeye başlamasına olanak tanırız. Bu kanunlar içimizde bir dizi yeni zihin bağlantısı kurar ve bu da Öz'ü cezbeder ve böylece, bizi daha yüksek bir seviyeyle ilişkilendiren bağlantı kanallarını oluşturup dış hayatın –gazetelerin dünyasının vb.– sürekli etkilerine direnmek için bize içsel bir güç verirler. Bir başka deyişle, hayatın içeri giren izlenim-

lerine mekanik tepki vermek, onlara bütünüyle özdeşleşmek, onlardan dolayı bütünüyle üzülmek ve endişelenmek yerine onlara direnmeye ve sonunda onları dönüştürmeye, onları kendimiz üzerinde çalışmanın malzemesi olarak kullanabilmeye başlarız.

Şimdi, Çalışma'yı kendini gözlemleme aracılığıyla kendinize uygulayarak ondaki hakikatlerin ne kadar çoğunu görebilirseniz, o kadar özgür olursunuz. Peki ama dış hayattaki her değişikliğe, her olaya, her küçük olaya bağımlı yaşarsanız herhangi bir seviyede içsel özgürlüğe sahip olmayı nasıl bekleyebilirsiniz? Her şey sizi kolayca üzebiliyorsa, içsel özgürlüğe nasıl sahip olabilirsiniz? Hayata hizmet edersiniz; Doğa'ya hizmet edersiniz. Sürekli olarak alışkanlık eseri endişe duymaktaysanız ve bunun, içinde olunabilecek en iyi durum olduğunu hissetmekteyseniz içsel özgürlüğe nasıl sahip olabilirsiniz? Sürekli olarak kendi hakkınızdaki fantezilerin, imajinasyonun güçlü biçimlerinin etkisindeyseniz ve onları hiç düzeltmiyorsanız içsel özgürlüğe nasıl sahip olabilirsiniz? Her zaman negatıfseniz, içsel özgürlüğe nasıl sahip olabilirsiniz? Özdeşleşmenin birçok devasa biçimiyle ilgilenmeyi hiç düşünmüyorsanız, içsel özgürlüğe nasıl sahip olabilirsiniz? Zavallı Sahte Kişiliğinizi sürekli olarak haklı çıkarır ve dolayısıyla desteklerseniz, içsel özgürlüğe nasıl sahip olabilirsiniz? Yapmanızı gereken şeylerden birinin, günümüzü her şeyin kolayca etkisi altına girmeden ve başkaları tarafından söylenen ya da yapılan şeylerin yarattığı belirli izlenimlerin etkilerini dönüştürmeye çalışmadan geçirmek olduğunu kavramazsanız, Çalışma'nın ne hakkında olduğunu gerçekten nasıl anlayabilirsiniz? Kısa bir süre önce, kişinin kendini hayattan yalıtmasının gerekliliği üzerinde durmuştuk ve bu bağlamda, Çalışma'daki bir kişinin Kendini Hatırlamayı günde en az bir defa uygulaması gerektiği ve eğer bunu yapmazsa günde üç defa uygulamak zorunda olduğu –yani daha da çok çaba harcaması gerektiği– söylenmişti. Kendini Hatırlama anlarının hepsi sizi, hayatın üzerinizde mekanik etkide bulunması ve hayata tek beslenme kaynağı, tek mutluluk kaynağı olarak bakmanız nedeniyle içinizde sürüp giden girdabın, curcunanın ve kasvetin dışına yükseltir. Kendini Hatırlamanın ne olduğuna dair hiçbir kavrayışa sahip değilseniz, kendinizde ulaşabileceğiniz daha yüksek bir seviyenin olması hakkında hiçbir şey anlamıyorsanız, mümkünse bir an için düşünmeyi tamamen durdurmaya çalışın çünkü bu, hiç yoktan daha iyidir. Bu, en azından mekanik çağrışım zincirini bir an için kıracaktır ve muhtemelen başka türlü size ulaşması imkansız olan bir şeyin size ulaşabilmesini sağlayabilir.

Son toplantıda, zekice çaba harcamak hakkında konuştuk ve dolayısıyla, faydasız çabayı da ima etmiş olduk. Zekice çabayı, 4 No.lu İnsan ya da Dengeli İnsan fikriyle bağlantılı olarak ele aldık ve bunu tekrar tekrar konuşmaya devam edeceğiz ama zekice çaba harcamak hakkında zihninizde oluşturabileceğiniz ilk kavramlardan biri, Çalışma'nın sizden çaba harcamanızı istediği şeyler hakkında çaba harcayabileceğinizdir. Özdeşleşmeye, imajinasyona, kendini haklı çıkarmaya, negatif duygulara, içsel kale almaya ve daha birçok şeye karşı çalışmanızı öğretir; bu yüzden, zekice bir çabanın, örneğin sigarayı bırakmayı kapsadığını lütfen düşünmeyin. Bu tür

bir çabayı işittiğimde, söz konusu kişinin Çalışma'nın ne hakkında olduğunu biraz olsun anlayıp anlamadığını merak ederim. Hiç kuşku yok ki bir insan için negatif duygularının tipik biçimlerinden birini, tipik keskinliklerinden birini, tipik önyargılarından birini, çöküntülerinin ya da diğer insanlara karşı kötü davranışlarının tipik biçimlerinden birini ya da hatalı eleştirilerinin veya yalanlarının tipik biçimlerinden birini gözlemlemek ve ona karşı çalışmaya çalışmak çok daha önemlidir. Bu tür bir çaba harcamak, kendini gözlemlemeyi gerektirir; yani Çalışma'yı kendinize uygulamayı gerektirir. Biri çıkıp da bu kadar çok sigarayı içmemeyi kendine amaç edinmesi gerektiğini söyleyince, onun kendini Çalışma'nın öğretisinin ışığında hiç gözlemleyip gözlemlemediğini merak ederim.

Quaremead, Ugley, 15 Eylül 1945

İÇSEL KONUŞMA ÜSTÜNE YORUM

Bu Çalışma'daki en şaşırtıcı şeylerden biri, hepinizin hatalı olduğunun söylenmesidir. Herkes muhtemelen dışarıdaki hayatının yolunda gitmediğini düşünür ama kendinin hatalı olduğunu kavrayamaz. Örneğin, edinilmiş tutumlarınızın hepsi, şeylere verdiğiniz değer tamamen hatalı olabilir. Bu şaşırtıcıdır. Bu, bütün hayatımız boyunca tamamen hatalı ideallerin, tamamen hatalı düşüncelerin, tamamen hatalı bakış açılarının, ne yapmamız ve ne yapmamamız gerektiğine dair tamamen yanlış fikirlerin peşinde koştuğumuz anlamına gelir. İkinci eğitim, onu arzulayanlar için işte bu yüzden bu kadar önemlidir. Bu terimi daha önce de kullanmıştım. Çalışma, bu Yeryüzü'nde Çalışma'nın bakış açısına göre doğru biçimde nasıl yaşayabileceğimize dair ikinci bir eğitimle karşılaştırılabilir. Geri dönüp baktığımda, daha önceki zamanlarda hayatımı etkileyen ne kadar çok insanın tamamen hatalı olduğunu görebiliyorum. Edindiğiniz hatalı standartları her zaman takip etmek isterseniz, örneğin bir şeylerin yapılması ve bir şeylerin de yapılmaması gerektiğini düşünürseniz size hiçbir zaman gelişim, huzur ya da içsel özgürlük sunmayacak bir şeyin peşinde olabilirsiniz. İçimizdeki tamponların bir sınıfı, kabaca şöyle formüle edilebilir: "Bunu asla yapmayız, şunu asla yapmayız." Çalışma'yı hissetmeniz ve onun öğrettiklerinden yola çıkıp kendinizi gözlemleyerek hayatınız boyunca tamamen yanlış amaçların, tamamen yanlış ideallerin, tamamen yanlış bakış açılarının peşinden koştuğunuzu görmek harikulade bir deneyimdir. İşte bu yüzden, Çalışma'nın edinilmiş eğitim pahasına alınması gereken bir ikinci eğitim olduğunu tekrarlıyorum.

Çalışma'nın size verdiği ve sizin bireysel olarak yürütmeniz gereken bu ikinci eğitim, sizde uyumların ortaya çıkmasını ve edinilmiş ilk eğitiminizin size asla sunamayacağı bir anlayışın oluşmasını sağlayabilir. Bu ikinci eğitim, elbette edinilmiş Kişilik pahasıdır. Kendinizi incelemeye başlar-

sınız, kendinizi gözlemlemeye başlıyorsunuz, birçok edinilmiş tutumun sizi hiçbir yere ulaştırmadığını ve yalnızca rahatsızlık ve uyumsuzluk hissi ürettiğini görmeye başlıyorsunuz. Çalışma'nın size önemli olduğunu ve önemli olmadığını söylediği şeylerden yola çıkarak kendinizi gözlemlemenin ne kadar önemli olduğunu sık sık söyledim. Örneğin, her şeye dair endişe duymaya ya da çözümsüz bir ailevi sorun ve başka her şey hakkında ciddi tavsiyelerde bulunduğunuz mektuplar yazmaya hakkınız olduğunu hissedebilirsiniz. Bu neyin doğru, neyin yanlış olduğuna dair edinilmiş bazı kökleşmiş tutumlara sahip olmanızdan kaynaklanır ve hem kendiniz hem de ilişkide olduğunuz diğer kişiler açısından bir sürü gereksiz sıkıntıya neden olabilir. Şimdi, kişinin kendini kendinden kurtarmasıyla ilgili olarak olduğundan farklı hale gelebilmesi olasılığı, bu her şeyi yeni bir biçimde ele alabilme ve kendine söylenenlerin, takip etmesi öğretilen fikirlerin dışına çıkabilme olasılığı Çalışma'nın kişinin üzerindeki eyleminin başlangıcına işaret eder. Edinilmiş fikirlerimiz ve bakış açılarımız bize hiçbir içsel özgürlük, içsel gelişim sunmaz. Bu nedenle, Çalışma gerçekte nasıl davranmamız, nasıl düşünmemiz ve bu Yeryüzü'ndeki hayatı nasıl görmemiz gerektiğini bize öğretmek için küçük hayatlarımızın üzerine gölge yapan bir şey olarak aşağı iner. Bu Çalışma'yı yeterince yakından incelerseniz kendinizi hayatla, diğer insanlarla ve her şeyden önce kendinizle ilişkilendirmenin yepyeni bir yolunu sunduğunu görürsünüz. Ama sabit fikirlerinize, tamponlarınıza, hayatı eskiden olduğu gibi ele almanıza neden olan edinilmiş yaklaşımınıza bağlı kalırsanız Çalışma'nın size ne söylediğini asla anlayamayacaksınız. Değişmesi gerekenin kendiniz olduğunu hatırlayın; Çalışma'nın bakış açısına göre –yani Daha Yüksek İnsan'ın bakış açısına göre– tamamen hatalı olan sizsiniz. Kirli ve bağlantıları hatalı yapılmış bir makine olan sizsiniz.

Çalışma'nın, yapmaya çalışmamız gerektiğini öğrettiği şeylerden birini inceleyelim. Bu gece, hakkında Çalışma'nın birçok şey söylediği *İçsel Konuşma* konusunu ele alacağım. Size şu soruyu sormama izin verin: Edindiğiniz ilk ve olağan eğitiminiz içsel konuşma hakkında size herhangi bir şey öğretmiş miydi? İçsel konuşmanın tehlikeleri hakkında okulda hiç ders aldınız mı ya da içsel konuşmanın ne anlama geldiği size tanımlandı mı? Hiçbirinize hayatta bunun öğretilmediğinden eminim ama Çalışma'ya geldiğinizde, Çalışma'nın size öğreteceği ilk şeylerden biri, çok tehlikeli olduğu için içsel konuşmayı durdurmanız gerektiğidir. Kendi kendilerine mırıldanarak etrafta dolaşan insanlardan söz etmiyorum. Bu da kesinlikle iç konuşmadır ama dışarıya yansıtılmadan içinizde sürekli olarak gerçekleşen içsel konuşmadan bahsediyorum. Bir başka deyişle, Çalışma'nın asıl vurgusunu yaptığı içsel psikolojik durum üzerinde duruyorum. Çalışma, içsel durumlar hakkındadır. Esasen dış hayat hakkında değildir; içsel olarak sizin hakkınızdadır. Kendinizde görünmez olarak nasıl olduğunuz ve içinizde neler olup bittiği hakkındadır. Çalışma'nın uygulanma amacı da burada yatar. Çalışma'da incelememiz gereken şeylerin başında kuvveti korumak gelir ve kuvveti korumayı incelemeye başlamadan önce kuvvet yitimini durdurmayı –yani kuvveti boşa harcamamayı– incelemeliyiz. Her

psşik eylem kuvvet harcatır. Sizde psikolojik olarak, görülmeyen bir biçim de gerçekleşen her şey kuvvet harcamanıza neden olur. Kıskaçsanız ve düşüncelerinizde birini kıskaçlıyorsanız, bu kuvvet harcamanıza neden olur. Şimdi, kendimizde kuvveti incelemek son derece karmaşık bir sorundur. Burada, kuvveti şuurlu bir biçimde kullandığınızda –yani yönlendirilmiş dikkatte şuurlu olduğunuz sürece– kuvvet harcamayacağınızı, aksine kuvvet kazanacağınızı hatırlatmak istiyorum. Ama mekanik olarak oluşan her psşik eylem kuvvetinizi alır; yani kuvvet harcamanıza ve hiçbir sonuca ulaşmaksızın kuvvetinizin yitip gitmesine neden olur. Kuvveti bu şekilde mekanik olarak yitirmenin biçimlerinden biri, Çalışma'nın içsel konuşma dediği şeydir.

Şimdi, Çalışma içsel konuşmayı durdurmanın zor olduğunu ve akılcıca davranıp bununla ilgilenmenin bir yolunu bulmanız gerektiğini söyler. Ama her şeyden önce, bunu gözlemleyebilmeniz gerektiğini söyler. Bir başka deyişle, kendini gözlemleme aracılığıyla içsel konuşmanın sizde sürmekte olduğunun farkına varmaya başlamalısınız. İçsel konuşma asla bir diyalog değil, bir monologdur. İçsel konuşma daima negatif karakterdedir. İçsel konuşmanın önemli bir kısmı, kendini haklı çıkarmayla –yani kendinizi aklama girişimiyle– bağlantılıdır. Örneğin, birinin size doğru biçimde davranmadığını hissedersiniz. Bu, içsel konuşmayı başlatacaktır. Kendinize dair fikrinize doğru bir biçimde yaklaşmayarak ve bir başkasının davranışından tatmin olmayarak zaten negatif duruma gelmişsinizdir ve gidecek başka insanlara karşı, onların size davranışına karşı negatif olmaya başlarsınız. Sonra bir içsel konuşma zinciri başlatırsınız ya da daha doğru bir ifadeyle, içinizde otomatik olarak bir içsel konuşma zinciri başlar ve çoğu zaman göreceksiniz ki bu kendinizi haklı çıkarmaya, başka insanların size sergilemiş oldukları bu hatalı davranış karşısında kendinizi doğrulamaya dayanmaktadır. Ama içsel konuşmanın çoğu zaman kökleri daha derinlere uzanan başka biçimleri de vardır. Bazen, uzun süre önce ölmüş insanlara yönelebilir ve sizdeki eski gramofon plakları tekrar çalınmaya başlayabilir. Bu gece, bu daha eski gramofon plakları hakkında konuşmayacağım çünkü içsel konuşmanın şimdi başlayan biçimleri hakkında bir şeyler öğrenirseniz, içsel konuşmanın kaynağını anlamakta çok daha iyi sonuçlar elde edecek ve içsel konuşmanın daha kadim biçimlerine dönerek onlarla daha şuurlu ilgilenmek için gereken şuurlu gücüne sahip olabileceksiniz.

İçsel konuşmayla ilgili olarak yapmamız gereken ilk şey, onu gözlemlemek ve bu içsel konuşmanın ne söylediğini fark etmektir. Daha önce belirttiğim gibi, bu daima bir monologdur. Ama yine de bütün içsel konuşmalar kişiseldir ve bir kişiye yöneltilir. Bu kişi Tanrı olabilir ama o zaman, onu bir kişi gibi görmektesiniz. Önemsenmediğinizi, kötü muameleye maruz kaldığınızı, hiç şansınız olmadığını vb. hissedersiniz. Bu her zaman kişiseldir ve hep ya bildiğiniz ya da bilmediğiniz bir kişiye ama hep size hiçbir şey söylemeyen ve görünüşe bakılırsa sizi yeterince takdir etmeyen bir kişiye karşıdır. Bazı durumlarda öylesine özdeşleşebilir ve öylesine içsel muhasebeye dalabilirsiniz ki meselenin kendisi sizin için bir düşman güce dönüşür. Bir bardağı devirir ve paramparça edersiniz ama bu, bardağın suçu

olur. İçsel konuşmalarda kendinizi asla suçlamazsınız. Bunu yapmak, içsel konuşmayı durdururdu. Kendinizi suçladığınızı düşünebilirsiniz ve içsel konuşmanın görünürde kendini suçlamayla karışık olan ama kökü tamamen farklı bir şeye uzanan kimi çok ince biçimleri vardır. Ama genel olarak hayata karşı ne kadar çok yas tutar ve her şeyin sizin için farklı olması gerektiğini ne kadar çok hissedersiniz içsel konuşmalarınız da o kadar sıklaşacak ve alışkanlık halini alacaktır.

İnsanların bize herhangi bir şey borçlu olduklarına dair tüm anlayışa son vermek zorundayız. Bu son derece zordur. Ama Rab'be Dua'da sözü edilen birkaç şeyden biri de budur: "Bize karşı suç işleyenleri bağışladığımız gibi, Sen de bizim suçlarımızı bağışla!" (Matia, 6:12) Bir kişi içsel konuşmanın kendinde sürüp gitmesine izin verince, sürekli kuvvet yitirir. Bu tür bir zihinsel mırıldanma, insanı çok aşağıya çeker çünkü temelde negatiftir. Bildiğiniz gibi, negatif durumların hepsi kuvvetimizi boş yere tüketirler ve bu, öleceğini bilmeksizin ana damarını kesip yavaş yavaş kan kaybeden bir insanın durumu ile karşılaştırılır bazen. Kişinin kendini hayatın etkilerini gittikçe daha az geçiren bir şeyle kuşatması, bu Çalışma'nın fikirlerinden biridir. Bu fikir, birçok farklı yoldan ifade edilir. Bunlardan biri, kişinin kendini hayatın etkilerinden yalıtması ya da izole etmesidir. Bu yalıtma, özdeşleşmemenin temelinde yatan fikirdir. İyi bir kap oluşturmamız gerekir. Bu Çalışma'nın ve onun bütün sonuçlarının her an çözünmeden ve günlük hayatın birçok garip hareketiyle bütünüyle kaybedilmeden durabileceği bir kap oluşturmamızdır. Bir başka deyişle, kişi bir şeye gittikçe daha güçlü bir biçimde, daha daha güçlü bir biçimde tutunabilmelidir ve sızıntıyı engelleyen ve bizde inşa edilmesi gereken şeyi inşa eden şey tam olarak bu tutunmadır. Sağlam bir kaba sahip olmanın vereceği bu güç, kendini yalıtmanın ve Kendini Hatırlamanın bu gücü dışsal koşulların bir işlevi olmayan ve İkinci Beden diye adlandırılan şeyin gelişmesini mümkün kılar. Çalışma'nın derinliği ve bu ikinci eğitimde Çalışma'nın uygulamamız gerektiğini öğrettiği her şeyin ilk açıklaması burada yatmaktadır. Kişinin ya hayata ya da Çalışma'ya hizmet edebileceği sıkça söylenmiştir. Küçük bir şey sizi üzebiliyorsa, söylenen bir söz hayatınızı berbat edebiliyorsa gelişebileceğiniz bir koşulda değilsiniz. Adeta, gelişmenize aracılık edebilecek hiçbir şeye sahip değilsiniz; İkinci Bedeni oluşturmak için hiç kuvvetiniz yoktur. Şimdi, içsel konuşma, bizi bu bakımdan muhtemelen her şeyden daha fazla zayıflatır. Kuvvetin sürekli olarak sızmasına ve insanın hayata hizmet etmesine neden olur. Hayat ne anlama gelir? Hayat en çok insanların bize söyledikleri, bize karşı davranışları, duyularımız aracılığıyla ve görüp işittiklerimiz aracılığıyla bize gelen şeylerden oluşur. Çalışma'nın kastettiği anlamda hayat gözler, kulaklar, tat vb. aracılığıyla temas kurduğumuz bu dışsal şeydir. Psikolojik duyular gözler ve kulaklardır. Bunlar duyu araçlarıdır. Bize diğer insanların görünür, işitilir şeyler olarak var olduğu dış dünyadan izlenimler aktarırlar. Psikolojik hayatınız, başka insanların duyuları ve sizin dışsal duyularınız için görünmezdir. Psikolojik hayatınız, nasıl düşündüğünüz ve nasıl hissettiğinizdir ve Çalışma işte bu hayata, bu içsel psikolojik hayata dikkatinizi çeker. "Kendini gözlemle," der.

Başka insanları nasıl düşünürsünüz? Kuşkusuz, bunun önemli olmadığını ve kendinize özel bir şey olduğunu düşünürsünüz. Ama önemlidir çünkü başka insanlar hakkında kötü şeyler düşünürseniz, kendi içinizde hatalısı nızdır ve bu Çalışma'yı yapmaya uğraşırsanız, bir süre sonra, düşüncüce dehşete kapıldığınız bir duruma gireceksiniz. Kendinizin bu yanını bütünüyle temizlemeniz ve düzeltmeniz gerekir. İptal etmek işte bu noktada devreye girer. İçsel konuşma pratikte hep hatalı düşünmekten ve hatalı hissetmekten kaynaklanır. Cildinizde bir kızartı görünce hasta olmanız gerektiğini hissetmeniz gibi, içsel konuşmalarla, kendilerini otomatik olarak tekrarlayan tatsız ifadelerle, kendinizi haklı çıkarma girişimleriyle dolu olduğunuzu fark ettiğinizde de psikolojik olarak hasta olduğunuzdan tamamen emin olabilirsiniz. Bu Çalışma'yı hayatınızdaki en önemli şeylerden biri olarak hissetmeye başlarsanız, kendinizi son derece rahatsız hissedeceksiniz, kendinizi gerçekten de hasta hissedecek ve buna neyin neden olduğunu ve buna nasıl bir son verebileceğinizi görmek isteyeceksiniz. Örneğin, diyelim ki bunun hep yalan söylemenizden kaynaklandığını, gerçekte olup bitenlerle yüzleşmemenizden kaynaklandığını göreceksiniz. Kendinize dair bir fantezi üzerinden, kendisi de bir yalan olan saçma bir resimden hareketle yalan söyleyebilirsiniz. Bu Çalışma'da, kendi soyluluğunuza ya da değerimize ilişkin yine kendinizin oluşturduğu rahatlatıcı resimlerle çok fazla ilerleyemezsiniz. Kendinizi yeterince derinden gözlemlemeye başlayınca bu resimler, bu fanteziler değişmeye başlarlar. Kendinizin de karşınızdaki kişi kadar kötü ya da ondan daha beter olduğunuzu bilirsiniz. Kendi deneyimimden yola çıkarak, bunun ardından içsel konuşmanın büyük ölçüde sona ereceğinden eminim. Kendinizi haklı çıkarmaya çalışmazsınız.

Söylediğim gibi, her zaman için bir monolog olan, başka bir kişiye yöneltilen içsel konuşmayı o kişiyle bir diyaloga dönüştürmeye çalışın. O kişiye bir varlık kazandırıp ona "Bana doğru bir biçimde davrandığını düşünmüyorum," deyin ve ondan yanıt almaya çalışın. İçsel diyalog, geliştirilmesi son derece faydalı olan bir şeydir. Zihninizde varlık kazandırdığınız o kişinin size birdenbire "Sen kim olduğunı sanıyorsun?" demesi durumunda şaşırabilirsiniz. İçinizdeki birinin size, kendiniz hakkında bunu söylemesi çok şaşırtıcı bir deneyim olacaktır. Bu maddeleştirilmiş kişi sözlerine şöyle devam edebilir: "Sen ne demiştin?" Bu, sizin küçük ve hoş negatif zevkinize son verecektir. Kendi içinizde bir düşmana ya da belki de bir dosta sahip olduğunuzu hissedeceksiniz ve kendinizle baş başa kaldığınız bu nahoş durumda her zamanki gibi düşünmeye ya da hissetmeye devam edemeyeceğinizi hissedeceksiniz. İçsel konuşma yaparken bazen Çalışma'yı kendi karşınıza koymak iyi bir şeydir. İçsel konuşmanızın neye niyetlendiğine dikkat edin. Sonra, Çalışma'nın kendi içinizde biriktirdiğiniz imgesine aynı şeyleri tekrarlayın ve Çalışma'nın neler söylediğine bakın. Bu, daha şuurulu olan "ben"leri şuursuz olan mekanik "ben"lerinizle bir diyalog kurmaya çağırmaaktır. Çalışma "ben"lerinden bir yanıt aldığını varsayalım. Mekanik "ben"leriniz derhal bir mazeret bulmaya çalışacaklar; örneğin "Pekala, bu bizim için çok zor," diyecekler. Şimdi bu zor koşu-

lu, Çalışma'nın sizinle konuşması açısından canlandırılım, sizinle derken, mutlak biçimde faydasız olan psişik etkinliklerde sürekli olarak kuvvet yitiren mekanik psikolojinizi kastediyorum. Çalışma'yı çağırın. Çalışma "Neden negatıfsın?" der. Siz şöyle karşılık verirsiniz: "Negatif değilim." Derken bir süreliğine sessizlik olur ve siz (yani mekanik içsel konuşmanız) tekrar söze başlar: "Pekala, Çalışma'yı asla yapamadım." Sessizlik. Ardından, kendinizi ikiye bölme çabanızın hızla tükendiğini fark edeceksiniz ve sizin (yani mekanik yanınızın) içsel konuşmaya, üstelik muhtemelen ek bir kuvvetle, devam ettiğinizi görürsünüz. Kendini gözlemlemenin belirli bir inceliği tam da burada yatar. Bu diyalogun ardından, en azından kısa bir süreliğine, mekanik içsel konuşmanızın o kadar mesut bir biçimde devam edebileceğini düşünmüyorum.

Bu kısa Yorumu, dikkatinizi bir şeye verdiğinizde içsel konuşmanızın son bulacağını söyleyerek tamamlamak istiyorum. Resim çizmek faydalıdır. Anlamanız gereken şey, denetlenmeyen içsel konuşmanın sizi tüketeceği, kuvvetinizi boşa harcayacağı ve muhtemelen gereksiz bir sürü hastalığa yakalanmanıza yol açacağıdır. Kendini çok yüce gören bir kişi, daima çok miktarda içsel konuşma yapacaktır çünkü kendinizi çok yüce gördüğünüzde, kendini haklı çıkarma etkinliği sürekli devrededir. Bu Çalışma'nın amaçlarından birinin kendi hiçliğinizin farkına varmak olduğunu hatırlayın. Bu tür bir farkına varış, bütün içsel konuşmalarınıza ve bundan kaynaklanan kuvvet kaybınıza son verecektir. Ama sürdürmek için bu kadar çok kuvvet harcanan bu içsel fantezinin, bu içsel yüceltmenin son bulması için bu kadar çok kırıp dökmenin, bu kadar çok talihsiz koşulun gerektiğini kendimizde ve başka insanlarda fark etmek olağanüstüdür.

Dr. Maurice Nicoll, İngiliz tıbbi psikoloji alanında çok iyi tanınan bir öncüdür. Uzun yıllar boyunca, İngiltere'deki çalışma gruplarına haftalık dersler verdi. Aynen kayıtlara geçirilen ve *Yorumlar*'ı oluşturmak üzere basılan bu konuşmalar Dr. Nicoll'ün daha sonra yazdığı kitaplarda ayrıntılı olarak ele aldığı temel fikirleri içermektedir. Belirli derin fikirlerin günlük yaşama derhal uygulanmasıyla ilgili oldukları için *Yorumlar* daha incelikli bir yazımın her zaman koruyamayacağı türden, kendine özgü bir değere sahiptir. *Yorumlar*, yazarı şahsen tanıyamayacak ama aynı sürgit dönüşüm ile ilgilenen yeni nesil tarafından sevgiyle okunmaktadır.

ISBN 978-975-6377-34-5

9 789756 377345

978-975-6377-26-0 (5 Takım)

Ruh ve Madde Yayınları